

Tibetan Buddhist Resource Center

Text Scan Input Form - Title Page

Work:	W3CN10659	ImageGroup:	I3CN10661
LCCN:	n/a	ISBN:	n/a

Title:	འདུལ་བའི་སྡེ་སྣོད་མཐའ་དག་གི་དགོངས་འགྲེལ་ལེགས་བཤད། 'dul ba'i sde snod mtha' dag gi dgongs 'grel legs bshad/
Author:	བདེ་ལེགས་ཉི་མ་ bde legs nyi ma
Descriptor:	copy made available from the library of tibetan works and archives; ltwa acc. no. D33589
Original Publication:	dga' ldan byang rtse dpe mdzod khang gi deb phreng /;63
Place:	Mungod, K.S.
Publisher:	dga' ldan byang rtse dpe mdzod khang /
Date:	2014
Volume:	1
Total Volumes:	1
TBRC Pages:	2
Introductory Pages:	n/a
Text Pages:	n/a
Scanning Information:	Scanned at M/S Satluj Infotech Images, E-45, Sector 27 Noida, District Gautam Buddha Nagar, U.P. 201301 via New Delhi, IN for the Tibetan Buddhist Resource Center, 150 17th st., New York, NY 10011, U.S.A 2006.

༄༅། འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་
 ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་
 ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ལོར་བུའི་
 སྤང་བ་ཞེས་བྱ་བ་
 བཞུགས་སོ།།

མཛད་པ་པོ། ལཔཆ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ།

དགའ་ལྷན་བྱང་ཅེ་དཔེ་མཛོད་ཁང་།
 དེབ་སྤྲོད་འཇུག་སྐུ་པ།

GADEN JANGTSE LIBRARY
 2014

༡༡། །འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་སྐྱུང་མཐུའ་དག་གི་དགོངས་པ་ཕྱིན་ཅི་

མ་ལོག་པར་འགྲེལ་བར་བྱེད་པའི་ལེགས་བཤད་

སྐལ་བཟང་ལོར་བུའི་སྤེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་

བཞུགས་སོ།།

མཛད་བ་སོ། །ཡབ་ཆེན་བདེ་ལེགས་ཉི་མ།

དགའ་ལྷན་བྱང་ཅི་དཔེ་མཛོད་ཁང་།

དེབ་སྤེང་རེ་གསུམ་པ།

GADEN JANGTSE LIBRARY

2014

བྱི་ལོ་ ༢༠༡༤ ལྷ་ ༡ ཆེ་ས་ ༢༥ ཉིན་དཔར་ཁེངས་དང་ཕོན་
དེབ་གྲངས། (༡༠༠༠)

དཀའ་ལྷན་བྱང་ཕྱི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་
འདོན་སྤྲེལ་བྱས།

First Edition = 1000/ Copies {2014}

© Copyright by:~

Gaden Jangtse Library

Published by:-

GADEN JANGTSE LIBRARY

**Lama Camp No.1 P.O. Tibetan Colony
581411 Mundgod Distt Karwar [K.S.]**

INDIA

Ph:- (0091-8301) 245757-246280

E-Mail:- gajanglibrary@yahoo.co.in

ཆེད་བཟོད།

༡༡། །ད་ལས་དགའ་ལྷན་གྱི་ཅེ་མོས་བསམ་ནོར་སྒྲིང་གི་དཔེ་མཛོད་ཁང་ནས་གྲུ་ཆང་
 རང་ཉིད་ཀྱི་ཅེ་མོས་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིག་ཆ་ཆ་ཆང་བ་པོད་གྲངས་དགའི་བདག་ཉིད་དུ་
 དཔར་ཅེ་འདུག་བསྐྱེགས་ཀྱིས་དག་ལྷན་སོགས་གང་ཡོང་བཀྱིས་ཏེ་འདོན་ཐེངས་གཅིག་ཏུ་དཔར་
 བསྐྱེན་གནང་འཆར་ལ་དཔར་འདེབས་ཀྱི་ཐོན་དུལ་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་དགོས་སྒྲོར་བཀའ་
 ལེབས་བཞིན། ལོ་ངོ་དྲུག་ཙམ་ནས་གྲུ་ཆང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྒྲོར་ལྷགས་ཏེ་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་
 གིས་ཆེན་མེད་པའི་བཀའ་འདི་ཀྱིས་ཞོ་གས་འཆོ་བའི་གན་པོ་ཆ་བ་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཆོན་
 བཅུ་ རོན་ལྷན་བདག་གིས་གྲུ་ཆང་འདི་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་འདི་ཆ་གས་ཙམ་ཞིག་བསམ་བའི་རང་ཉིད་
 ཀྱི་གོ་སྐལ་ཉིད་དུ་ཡང་དག་པར་བསམས་ཤིང་སྤར་ཡང་དཔེ་མཛོད་འདིར་ལོ་ངོ་བརྒྱ་ལྷག་འགའི་
 ཡར་ཕྱོན་ནས་ད་བར་བཀའ་བསྐྱེན་གཞུང་ལྷགས་སྤེལ་སྤེལ་པར་དཔར་སྐྱེན་འདོན་སྤེལ་
 བཀྱིས་དང་བཀྱིས་རིགས་ལ་གང་ཡོང་ལྷོགས་ཆོད་ཀྱིས་མཐུན་སྒྲིལ་བྱེད་བྱེད་སྒྲོར་ནར་མར་ལྷན་
 དང་ལྷ་སྤྱོད་ཙམ་མ་ཟད་དེ་ལེན་ཡང་རྒྱབས་ཆེ་བའི་ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡིག་ཆ་ཆ་ཆང་དཔར་
 སྐྱེན་ཀྱི་ལས་འཆར་ཏེ་དེ་བཞིན་དང་པོ་ནས་དགའི་བར་ཀྱི་འཕྲོ་ཕྱོན་ཆ་ཆང་དང་། གཞན་ཡང་
 གྲུ་ཆང་གི་དབུ་བསྐྱེད་སྤྱོད་ལ་བརྒྱུད་མཛོད་གསར་བར་ཀྱི་འཕྲོ་ཕྱོན་པུ་བཞིན་ཆེ་དྲུག་རྒྱགས་

སྤྱི་ཉི་ཤེན་རྒྱུ་ཅ་འཛིན་རིག་གནས་བསྐྱེད་གཞི་ཆ་ཚང་བའི་སྤྱི་བདེ་བདེ་བ་ཐོན་པ་བཅུ་
 བའི་བར་གྱི་འགྲོ་སྟོན་ཡོངས་ཚོགས་ཏེ་བསྟོན་ཏིན་སྟོར་ ༡༥.༦༠.༠༠༠/༠༠ ཐམ་པ་དགའ་དད་
 སྤྱི་གསུམ་གྱིས་སྟོན་པ་འགན་འཁུར་དང་ལེན་ཞུས་པ་ལགས་ན།

རང་དང་རང་ཉིད་ལ་འབྲེལ་བ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྲུག་བསམ་རབ་དཀར་
 གངས་རིའི་མདངས་ལས་བཞུལ་བའི་སྤྱི་བདེ་དགེ་བའི་ཚོགས་རབ་རྒྱལ་པོ་ཆེ་ཏེ་བར་བསྐྱེད་
 བ་འདི་ལས་རྒྱུ་བའི་དགེ་བའི་འབྲས་བུ་རྣམས་གང་དུ་བསྟོར་བའི་ཚུལ་ནི། རྒྱལ་བའི་བསྐྱེད་པ་རིན་
 པོ་ཆེ་གྱི་དང་། གྲེ་བྲག་ཁམས་གསུམ་འགྲོ་བའི་བླ་མ་ཤར་ཡ་རྒྱལ་བ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོ་འདི་ཉིད་ཀྱི་
 བསྐྱེད་པ་གསེར་རྒྱུ་བཙུང་བཙུང་མ་ལྟ་བུའི་རིང་ལུགས་སྟོགས་དུས་གནས་སྐབས་ཀྱན་ཏུ་དར་ཞིང་རྒྱས་
 ལ་ལུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དེ་འཛིན་ཀྱང་གྱི་གཙུག་རྒྱལ་ཡ་ཤོང་ས་ཡ་སྐབས་མགོན་
 བཅུ་བཞི་པ་ཆེན་པོ་བདག་གི་མཁན་རིན་པོ་ཆེ་དོན་གྱི་སྤྱད་དུ་མཆོན་ནས་སྟོན་ན་ཡ་ཇེ་བཙུན་
 འཇམ་དཔལ་འགྲོ་དབང་སྟོར་བཟང་ཡེ་ཤེས་བསྐྱེད་འཛིན་རྒྱ་མཚོ་སྤྱི་དགས་པ་དང་བསྐྱེད་མཆོངས་
 པ་མེད་པའི་སྤྱི་དཔལ་བཟང་པོའི་ཞལ་སྟུན་པ་གཙོས་བསྐྱེད་འཛིན་གྱི་སྤྱི་ཆེན་དམ་པ་གང་ན་
 སུ་བཞུགས་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱི་ཆེ་མི་ཤིགས་གཤུང་དུ་དོ་རྩེའི་ཁམས་སུ་བརྟན་ཅིང་། རྒྱལ་ཆེན་
 མཛད་བཟང་སྟོགས་ཀྱི་སྤྱི་རྒྱུད་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། རི་སྤྱི་དུམ་མཁའ་མཐར་བྱུང་གི་མ་གྲུང་
 ཉམ་ཐག་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་རྒྱ་མཚོ་འདི་ལས་སྤྱི་བདེ་དེ་བླ་མེད་བྱང་ཆེན་གྱི་
 རྒྱལ་སར་རིག་པ་ གཞན་ཡང་རི་སྤྱི་དུ་ཡ་འཇམ་མགོན་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་

ཞལ་གྱི་བུམ་བཟང་མཆོག་ཏུ་ཡངས་པ་ལས།

དགེ་འདིས་མཆོན་ནས་དུས་གསུམ་དང་འབྲེལ་བའི། །བདག་གཞན་དགེ་བའི་ཅ་བ་ཇི་
 སྟེད་པ། །དེ་དག་ཐམས་ཅད་སྦྱེ་ཞིང་སྦྱེ་བ་ཏུ། །བྱང་ཆུབ་མཆོག་གི་ཇེས་སུ་མི་མ་བྱུན་པའི། །ཤེས་
 གྱི་ཁེ་འདོད་པ་དང་གྲགས་པ་དང་། །འཁོར་དང་ལོངས་སྦྱོང་ཉིད་དང་བཀྱར་ཉིད་རྒྱུར། །སྤྲེལ་ཅིག་
 ཅམ་ཡང་ནམ་ཡང་མ་སྒྲིན་བར། །ཁྱ་མེད་བྱང་ཆུབ་ཁོ་ནའི་རྒྱར་འབྱུར་ཅིག། །ཞེས་ངི་སྤྲད་བཅུ་
 བར་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་སྒོངས་ཆུན་བདག་གིས་ཀྱང་དེ་ལྟར་བསྟོལ། ॥

ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད།

༡༡། །བཏག་ཐུབ་རིགས་པ་དང་ཡོད་ཚད་མ་ཞོར་བའི་ལམ་སྟོན་མཛའ་བ་བཤེས་གཉེན་སྒྲིགས་
བམ་དུ་ལུས་ཤིང་། ལུས་ཀྱི་ཚོལ་སྒྲུབ་རྩལ་ལུགས་དང་སྒྲུད་བའི་འགྲུལ་ལུགས་ཀྱི་བགྱི་བ་ཤ་ཐང་
དུ་འགྲུལ་བསྐྱོད་མི་དགོས་པར་འདི་སྤང་འདི་བ་ཆེ་ཡི་མི་ཚོས་ཀྱི་ལྷ་ཐོག་གམ་ལངས་ཕྱོགས་ཀྱིས་
ངོས་ནས་བཤད་ན་ནམ་ཡང་མིའི་རིགས་ཀྱི་རྒྱབས་ཆེ་བའི་བྱ་གཞག་སྒྲུབ་ལུགས་ཅིག་དང་། རིང་
སོང་ཚོས་ལུགས་པའི་ངོས་ནས་ཐར་བ་དང་ཐམས་ཅད་གཟིགས་པའི་སར་འཕྱོ་ལུགས་ཤིག་ནམ་
ཡང་ཡང་དག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞིག་དང་མན་ཐོགས་པའི་ལུས་ངག་གི་རྣམ་འཁྱར་བྱེད་པ་གང་གི་
ཐོག་ནས་བྱང་བདེན་གནས་ལུགས་ཀྱིས་ཟེན་བའི་འབྲེལ་བཤད་བྱ་རྒྱུའི་ཞིག་གཏན་ནས་སྤྲུག་མེད་
པ་ནི་འགན་སྒྲུབ་ཏེ་མིའི་ཁ་ནས་ནམ་ཡང་བཤད་ཚོག་པའི་སྤྲད་ཆ་ཞིག་རེད།

དེས་ན་སྤྱི་ཚོགས་དང་། སྤེལ་གྱི་སྤེར་ཚུགས་སོགས་མང་ཅུང་སྤྲོ་མང་འདུས་པའི་སྤྱི་སྤེར་
གང་ཞིག་གི་ངོ་ཐོག་ནས་གསོན་པོའི་སྤོག་དང་ཤི་པོའི་རྣམ་ཤེས་ཀྱིས་བར་མ་ཆད་པའི་བདག་སྤྱོད་
རྒྱན་འཛིན་གྱིས་འདི་ལྟར་མི་ལོ་བརྒྱ་ལྷག་དུ་མའི་བརྒྱད་རིམ་ནང་ཆད་ལྷན་རྣམ་དཔྱོད་ཀྱི་རྒྱགས་
ཕྱེར་གྱུར་པའི་ཐུན་མོང་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་རིགས་
པའི་གནད་ཀ་ཅ་དོན་དུ་བརྒྱུང་བའི་ལེགས་བཤད་གསུང་རབ་ཀྱི་སྤོགས་བམ་རི་བོའི་གཏོས་དང་།

མཉམ་བ་རང་རེའི་ཁ་བ་གངས་ཅན་པའི་གཅེས་ནོར་དང་མི་རིགས་ཀྱིས་ཤུལ་བཞག་ཅིག་ཏུ་གདོང་
དམར་བོད་པས་ནམ་ཡང་ཁས་འཆེ་བྲགས་ཤིང་བྱུང་བའི་གནས་སྐྱདས་དངོས་དངོས་རྩེན་རྩེན་འདི་
བྱུང་བ་རེད།

ལོ་རྒྱུས་ཀྱིས་ནམ་ཡང་གསལ་བཤད་དང་བདེན་དཔང་བྱས་པའི་མགོ་ནག་ཅམ་གཟན་བོད་
པའི་སེམས་སུ་གསལ་བྱི་ལེར་རྟོགས་འོངས་པའི་གནས་ལ་ཉི་མཱ་རྒྱུད་གསུམ་དང་། ས་ལ་སེ་འབྲས་
དགེ་གསུམ་ཞེས་སྟན་པའི་བ་དན་དོན་དམ་སྲིད་པའི་ཅེ་མོར་གཡོ་བའི་དགེ་ལྡན་རིང་ལུགས་འཛིན་
པའི་འགོ་ཁྲངས་བསྟན་པའི་འབྱུང་གནས་གདན་ས་ཆེན་པོ་ཡ་རྒྱལ་པའི་ལུང་གིས་ཟིན་བ་འབྲོག་རི་
བོ་ཆེ་དགའ་ལྡན་རྣམ་པར་རྒྱལ་བའི་སྤྱིང་གི་སྤྱེར་གཏོགས་ནང་ཆོན་ཡ་རྒྱལ་པའི་སྤྱས་པོ་སེམས་
བ་ཆེན་པོ་རྟོར་སྟོན་ནམ་མཁའ་དཔལ་བཟང་གིས་གཞི་བཅུགས་པའི་བྱང་ཅེ་མོས་བསམ་ནོར་
སྤྱིང་གྲུ་ཆང་འདི་ཉིད་ཀྱི་འདུས་སྡེ་དཀྱིལ་འཁོར་རྒྱ་མཆོས་ལོ་ངོ་བརྒྱ་སྟག་མང་པོའི་དུས་ལུན་ནང་
སངས་རྒྱས་ཆོས་ལུགས་ཀྱི་ལྷ་ཐོག་ནས་ཞིབ་མོའི་རྣམ་དཔྱད་ཀྱིས་བཅད་ཞིབ་མཐར་ཕྱིན་པའི་
བདེན་དོན་རིང་ལུགས་ཀྱི་ཐིག་སྒྲུད་ཆད་དུ་བཟུང་། ལྷོ་རྒྱལ་འཆོ་བ་སེམས་ནས་ཕྱད། བདེན་དོན་
སྟོབས་ལུགས་ཀྱི་རིགས་པ་ཐོད་དུ་བཀྱར་ཉེ་ནམ་ཡང་གཞར་ཡང་ནང་དོན་གཙུག་ལག་སྟོབ་གཉེར་
ཀྱི་བསྟེ་གནས་ཞིག་གི་ངོ་བོ་ལས་ཡོ་འབྲོག་མེད་པར་འཛིན་བ་དར་སྟེལ་ངོ་གནོང་མི་དགོས་པའི་
གདེངས་སྟོབས་ཐོབ་པ་ལོ་རྒྱུས་སུ་གྲགས་པའི་གནས་སྐྱདས་འདི་དོན་ཀྱིས་བྱུང་བ་བྱུང་ཡོད། དེ་
ལྟར་དམིགས་ལུལ་དང་ལྟ་བ་རྣལ་མ་བཅས་པ་ཁྲིམས་ལུགས་ཀྱི་གཞི་དུ་མི་ལོ་བརྒྱ་སྟག་དུ་མ་

བཀལ་བའི་རིང་སོང་དུས་ཀྱི་འཁོར་མོར་ཐོས་བསམ་བསྐྱོམ་བའི་རིང་ལུགས་ཆེས་སྒྲ་ན་མེད་པ་
 བན་ཏན་དུ་ཡུན་གྱི་ཡང་དག་པར་བསྐྱེད་ས་པས་གོ་ལོ་ཐོས་ལོའི་འབྲ་འབྲེལ་མིང་སྐྱེས་གྱི་གཟུགས་
 བརྟན་ཅན་དུ་ནམ་ཡང་མ་སོང་བར་དོན་འགྲུར་འཆད་ཅོད་ཅོར་གསུམ་གྱིས་བྱི་ནང་གཉིས་ཀ་སྒྲིན་
 བའི་མཁས་བྱུ་བརྟོགས་ལྡན་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་སྒྲུབ་པ་ནམ་མཁའི་སྐར་ཆོག་གས་བཞིན་
 མང་དུ་བྱོན་པས་གང་གིས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་རྒྱལ་པོ་ཆེའི་ལམ་བཟང་སྟེ་གཞུང་ཆེན་པོ་དང་
 ལྷའི་རྣམ་གངས་ཀྱི་ངེས་པའི་རང་རང་ཐུན་མིན་བྱུང་པར་གྱི་རོ་པོ་འཛིན་པའི་གཞུང་མཆོག་ཅ་
 འཛིན་བཞེད་པ་ཅན་དུ་གྲགས་པ། ཐུན་མོང་མིན་པའི་ཡུ་ཆང་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཡིག་ཆ་འཕ་བསྐྱབ་གཞིའི་
 སློབ་དེབ་ཇི་སྟེད་ཡོད་པ་དེ་དག་གི་སྟོང་པོ་བརྗོད་དོན་བསྐྱབ་སྐྱེད་ས་ཐབས་ཀྱི་མིག་འབྲས་ལྟར་
 གཅེས་སྤྱད་རྒྱན་འབྲེར་ཉམས་བཞེས་དང་།

གཟུགས་ཅན་གསུང་པོད་མཐོང་བ་སྟེགས་བམ་དུ་བཞུགས་པ་ཡང་དུས་ཀྱི་སྔ་བྱི་དང་དབར་
 འདེབས་ཀྱི་རྒྱ་རྒྱུན་མི་གཅིག་པའི་དབང་གི་ཡིག་འབྲུ་དག་གསལ་དང་། རྒྱ་ཆ་བཟང་ངན། དབྱིབས་
 གཟུགས། ཁ་དོག་ ཆེ་ཆུང་གི་ཆད་གཞི་སོགས་མི་གཅིག་པ་སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་བར་བྱུང་ངེས་ཅན་ཞིག་
 ཏུ་བཞུགས་སྤྱས་འདི་དག་དུས་ཆོད་དང་། རིན་ཐང་། དགོས་མཁོ། འཕེལ་སྟོགས་དུས་ཀྱི་ཆོས་ཉིད་
 སོགས་དང་མ་བསྐྱུན་ཐབས་མེད་ཀྱིས་སྤར་གྱི་ཡིག་ཆར་བཞེད་པ་ཡོངས་གྲགས་བྱང་ངེས་མཐའ་
 དཔྱོད་སོགས་གསུང་པོད་གཉིས་ཅན་ཞིག་པོད་ཀྱི་དུས་འགྱུར་ཆེན་མོའི་གཡས་གཡོན་གང་ཞིག་
 བས་རྒྱུན་རྒྱ་བྱས་ཡོངས་བྱུང་མཐོང་བ་སྟོད་ལུང་ལས་པོར་སོང་བ་ཤོད་ཐབས་དཀའ་ཡང་གང་

ལྷན་དུས་ཚོད་ཀྱི་བཞུར་རྒྱན་གཉེར་ངེས་ཀྱི་རྒྱབས་ལོག་ཏུ་ཐིམ་བ་ལྟ་བུས་ཐབས་ཤེས་གང་ཡོང་
 བྱས་ཁུལ་ཡང་ལག་སོན་སྐལ་བ་མ་ལྟན་བ་ལུད། གཞན་གང་དག་བཞུགས་ཤིང་ལག་བར་སོན་བ་
 མཐའ་དག་ཚུགས་བསྐྱེད་ཀྱིས་བྱ་ཆར་འདི་ཉིད་ཀྱི་གཤམ་ཆེད་ལོ་རྒྱུས་རྒྱན་ངེས་གོ་རྒྱབས་ཆེན་
 ཤེས་ངེས་གི་ཡིག་ཆར་ཡང་དག་བར་སྤྱང་ཞིང་། འཆད་ཉན་ཐོས་བསམ་གྱི་འབྱུང་ཁུངས་སམ་སྐྱེ་
 ཁུངས་འཆོལ་བའི་བྱང་ཁྲག་ལྟ་བུར་བསམས་ཏེ་སྤར་ཡོད་ཁར་རྒྱ་བསྐྱེད་སྒོན་འདེབས་ཀྱིས་ཡར་
 ལྷན་ལེགས་བསྐྱེད་དུ་མ་བྱས་ཀྱང་བྱིན་ཆེན་དམ་པ་གོང་མའི་སྒྲ་མེད་ཐུགས་བརྩུད་ཀྱི་གདམས་པ་
 རང་ཅག་ཚུ་བྱར་མིག་གི་སྐལ་བར་པོ་ཉིད་རྣམ་པར་བཞུགས་བཞིན་བ་འདི་དག་དང་མི་མངོན་ཞལ་
 བྱས་སྤྱིང་ནས་མི་བཟོད་བས།

དེས་ན་སེམས་བསྐྱེད་དང་བྱས་ཐུགས་ཡོད་ཆད་བཀོལ་ཏེ་བྱབ་ཆོད་ཚུགས་ཆོད་ཀྱིས་
 ལེགས་ཆོགས་ཡིན་པའི་ཁུལ་དུ་བཟོ་རྟ་དང་ཁ་དོག་འབྲེམ་རྒྱུངས་ཀྱི་རྒྱ་སྐྱས་བཟང་ཞིང་སྐབས་
 བདེད་ཁུད་ཆོས་ཐོན་པའི་དུས་རབས་ཀྱི་རྗེས་ཆོད་པའི་འཛིན་སྐྱོང་དགོས་གཤམ་མི་ཐོག་འདིའི་
 འགན་དུ་ཡོ་འཁྱོག་མེད་པར་བབས་པའི་ལས་དོན་ཅིག་ཏུ་བསམས་ནས། རྒྱབས་ཆེན་གྱི་མི་གཞི་
 སྐལ་ཆོགས་གཞུང་ཉར་བྱས་པའི་ཨ་མའི་བུ་ཚོད་རྒྱ་ཐོས་སྒྲོབས་ཀྱིས་ཆས་པའི་དགོས་དོན་གཞུང་
 ལམ་དུ་བསྐྱེད་པ་བྱ་ཆར་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཐུན་མིན་ཡིག་ཆ་འཕེལ་སྤྱོད་ཐུགས་གོ་བདེར་སློབ་དེབ་
 ཏུ་འཁོད་བ་ཁ་བྱང་མི་གཅིག་པའི་སྒྲེགས་བམ་པོད་གངས་དགུ་ཡི་བདག་ཉིད་ཅན་འདི་བསྐྱར་དུ་
 དབར་ཅ་སྤྱིག་སྐྱོར་གྱིས་དབར་སྐྱོན་ཞུས་པ་ཡིན། སེམས་བསྐྱེད་ལག་ལེན་དུ་བཏབ་པའི་ཐོག་མའི

ལས་འཆར་འགོ་འཇུགས་ཉིན་མོ་ནས་བཟུང་མི་ལོ་ཕྱི་ལ་པོ་གཉིས་ལྷག་གི་དུས་ཀྱི་གོ་སར་མ་དཔེ་
 དང་དབྱང་བསྟར་དཔེ་དེ་བ་ཁག་འཆོལ་བསྟུང་དང་། དཔར་ཅ་འཇུག་སྤྲིག་ལྷག་དོན་ལྷ་དག་ཐད་ཅ་
 འཛིན་མ་དཔེར་གོང་ལྷས་སྟར་དཔར་འདེབས་ཀྱི་གཞི་རྒྱུན་དང་དུས་ཆོད་རིང་སོང་ལན་མང་འཕོ་
 བྱུར་གྱིས་སྒྲོན་ཆ་སྟུང་སྟུང་ཆིག་དོན་མང་གས་སུ་དེ་ཅམ་དག་གསལ་མེད་པའི་དཀའ་ངལ་ཡིན་ཏུ་
 ཆེ་བ་ནས་དཔེ་མཛོད་རང་ནས་ལྷ་དག་དགོས་ངེས་རིམ་ཅན་མང་དག་བསྐྱེད་གོས་སྒྲོས་མེད་ཁར་
 དོགས་གནད་འགངས་ཅན་འདི་ཡིན་འཁྲུན་ཐག་མ་ཆོད་པ་ཡང་མང་བས་དེ་རིགས་ལ་མ་དཔེ་རི་
 ཡིན་གྱི་ཐད་ཀ་ཐད་ཀའི་ཤོག་ངོས་དང་། ཡིག་ཐེང་། ཆིག་འབྲུ་བཅས་བྱུར་འདོན་གྱིས་ཐོག་མའི་
 འཆར་གཞི་གཞིར་བཟུང་བྱ་ཆར་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཆོས་སྤྱིད་བྱུར་གྱི་མངའ་དབང་འཕྲུང་བ་ཡ་སྟུབས་
 གནས་ཡ་མཁན་ཆེན་འདུལ་བ་འཛིན་བ་བསྟན་འཛིན་ཀྱུན་གྱི་གཙུག་རྒྱུ་བྱུར་བ་ངེས་དོན་
 ཡོངས་ཀྱི་དགོ་པའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཡེ་ཤེ་བཙུན་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཉིད་དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་
 གི་ཞལ་སྒྲ་ནས་རི་དགའི་བཀའ་སློབ་དགོངས་སློར་སྟུབས་འཇུག་གསོལ་འདེབས་ལྷས་དོན་བཞེན་
 ལྷན་མེད་པའི་ཤུགས་ཆེད་རྒྱུ་སྒྲོར་གྱི་མཐུ་ལས་བྱ་ཆར་རིན་པོ་ཆེའི་ཐོས་བསམ་སློབ་གཉེར་གྱི་
 གཞི་རྒྱུ་འཛིན་པའི་ཡོངས་བྱུང་གཙུག་གི་ཅོད་པཎ་དུ་བྱུར་བ་རྒྱལ་བསྟན་ཐོས་བསམ་འཛིན་བ་
 དཔལ་གྱི་དབང་སྟུག་གས་ངེས་དོན་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྒྲིམ་བྱུར་བཞུགས་བ་ད་ཡོད་གདན་འཛོམས་
 པའི་དཔེ་ཁྱིད་དགོ་ཀན་ཡོངས་རྩོགས་གདན་ལྷས་ཐོག་དོགས་གནད་འགངས་ཅན་ཆིག་ཐོར་བཀོད་
 པ་གང་དག་རྣམས་དབྱང་སྟུང་བས་དག་ལྷས་ནན་ཏན་གྱིས་མཐའ་མའི་གཏན་འཁེབས་སུ་ཐག་གཅོད་

ཕྱིས་སྤར་ཕྱི་ཕྱལ་བཞེས་བཟང་པོའི་ཕྱལ་ས་ལྷ་མེགས་པར་ཕྱལ་བ་བཀའ་འདྲིན་ཁྲུ་མེད་ཏུ་བསྐྱུར་སྟེ།

ལྷག་དོན་དཔེ་མཛོད་འདིར་དུས་དང་སྐབས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མེད་པར་སྟོགས་དུས་ནས་བ་ཐམས་
 ཅད་དུ་ཆོས་དང་ཐར་ཐེང་གི་བཀའ་བློན་ལན་གཅིག་མ་ཡིན་པར་ཡང་ནས་ཡང་དུ་སྒྲ་མེད་དུ་ཅི་
 དགར་སྟོལ་དང་བསྟོལ་བར་མཛད་པའི་མདོ་སྐད་ཀྱི་ཆར་གདེང་ཅན་སྟོབས་བས་ཐོབ་པ་
 གཞན་བྱིང་མི་འཛོག་པའི་མཁས་པའི་དབང་པོ་དོན་འགྱུར་གྱི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་ཆེན་པོ་ཉི་
 ལན་ལུལ་གྱུར་གནས་པཞུགས་ཆེ་བ་དབུ་བྱུང་དགེ་བཤེས་པསྟོད་ནམས་སྐུལ་མཆན་ནམ་དོན་
 ལྷན་མཆོག་གས་ལྷ་ཆང་འདི་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་དུག་སྐུགས་སྟོད་ཀྱི་རིག་གནས་སྟོབ་དེབ་དཔེ་ཆོགས་དེབ་
 ཐེང་བཅུའི་འགྲོ་སྟོན་ཡོངས་ཐོགས་དང་།

ལྷག་དོན་ལས་འཆར་འདིའི་རྒྱ་ཐོན་གཙོ་བོ་ཡང་དུག་པའི་བཤེས་གཉེན་མཆོག་ནས་བསྐྱར་
བཞེས་དང་དེ་འཕྲོས་ཁོང་གི་རོགས་ཆོག་ནས་ཀྱང་སྤྱད་བྱ་མཉམ་འདེགས་ཀྱིས་མདོར་ན་དཔའ་
འདེབས་སྡེ་ཁྱེ་ཁག་གི་འབྲོ་བྲོན་ཡོངས་རྫོགས་ཤིན་ཏུ་ཐོན་ཆེ་བ་ནང་གཏོང་བཀའ་མིན་སྒྲུ་མེད་ཏུ་
བསྐྱུངས་པར་མཛད་པ་སོགས་ལེགས་བྱས་རྒྱ་ཆེན་གྱི་དོན་དངོས་གནས་ལུགས་འདི་དག་ནི་འེ་
བཞག་འདོད་དོན་མངལ་ཏུ་སྦྱུམ་བཅམ་གྱི་ནམ་ཤེས་ལྷ་བྱ་མ་ཡིན་པར། སྦྱེས་ནས་མིང་བཏགས།
མིང་དང་རྒྱུང་པ་རྒྱུང་འབྲེལ་གྱི་ལུས་པོ་ཐེག་པའི་ཆད་ལྷན་མི་ལུས་འིན་པོ་ཆེའི་གལ་ཏུ་ཡང་དག་
པར་བརྟུན་བ་ལྷ་བྱའི་བཀའ་མིན་ཏེ། མོག་མ་ལས་འཆར་འདིའི་སེམས་བསྐྱེད་མཛོད་བ་མེད་པའི་
རིམ་བཞགས། སྦྱོར་བ་དཀའ་ཆེགས་ཀྱི་ལས་དོན་བརྒྱུད་རིམ་གང་ཞིག་སྡེ་མཐའ་དག་བརྒྱད། ད་

ལྷ་དངོས་སུ་གསུགས་ཅན་མཛོད་རིག་མངོན་སུམ་སྟོན་ཡུལ་དུ་གྱུར་བ་འབྲས་བུ་སྒྲིགས་བཅ་
 དུ་འཛོམས་པའི་རྒྱ་ཆེན་མཐུན་འབྱུར་རོགས་རམ་གྱིས་བཀའ་ཤིན་འདི་དག་ནི་དཔེ་མཛོད་འབྲུར་
 འཁྱོར་ཞིག་གི་ལས་གནས་ཀྱི་འགན་འཁུལ་སྒྲིག་པར་བབས་པའི་འགན་འཛིན་འབྲུར་འཁྱོར་ཞིག་
 གིས་འགན་འབྲུར་འདུག་གིས་ཀྱི་རོ་ཐོག་ནས་བཤད་ན་བསམ་བཞིན་ལས་འདས།

དེས་ན་གཞན་དོན་དུ་ལྷག་པའི་བསམ་བཤེས་ཡོད་ཆད་ཀྱིས་བཤད་གིས་པའི་སྣན་སྣན་
 བཞིན་བཞིན་གྱི་སྣན་རག་སྟེ་མགོན་པར་འབྱུང་བ་ཁོ་ན་ལས་ཡོངས་སུ་གྲོལ་ཞིང་དོན་དམ་ལག་
 ལེན་དུ་བཏབ་པའི་དངོས་ཡོད་ཀྱི་སྟོར་བར་ཁྱུགས་པའི་འབྲས་རྟགས་སུ་ལམ་སྟོན་གྱི་བཀའ་བཟང་
 དགྲེས་ཆོར་མཉེས་གཤིན་དང་འབྲེལ་གཏོང་མོད་མཆོད་སྦྱིན་གྱི་ཕྱག་རིང་སྒྲུང་པོ་ཆེའི་སྣ་ཞགས་
 ལྷར་རབ་ཏུ་རྒྱོད་བར་མཛད་པའི་དགེ་བཤེས་ལགས་ཀྱི་ཞལ་སྤྱ་ནས་གཙོ་བོ་མཛད་པའི་རོགས་
 ཆོགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་ཡོངས་ལ་གྲུ་ཆར་འདི་ཉིད་ཀྱི་འདུས་སྡེ་སྦྱི་དང་། གཞན་ཏེ་ཤེས་རིག་གི་
 རྒྱགས་བྱས་མཁོ་བ་དོན་གཉེར་ཐོས་བསམ་སྟོབ་གཉེར་བ་ཡོད་ཆད་ཀྱི་ཆབ་ཁྱས་ཏེ་དམིགས་
 བསལ་སེམས་ཁོང་ནས་བཙོས་མིན་སྤྱགས་ཐེ་ཆེ་ཞུ་རྒྱུ་དང་།

བྱས་ལ་བསགས་པའི་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེ་པའི་རྣམ་པར་དགེ་བ་སྒྲ་ན་མེད་པ་འདིས་ཐད་ཀར་འབྲེལ་
 ཐོགས་ཡོངས་ཀྱི་མཆོན་མཐའ་ལས་སུ་མེད་པའི་རོ་བོ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲ་མེད་བྱང་ཆེན་
 ལྷར་དུ་ཐོབ་པའི་རྒྱ་རུ་བསྟོ་བ་དང་། ཆབས་ཅིག་ཞུ་དག་སོགས་དགོས་འབྲེལ་མེད་དུ་མི་རུང་
 པའི་ལས་ཁྱུགས་བྱེད་པོ་ཡོད་ཆད་ཀྱིས་ལྷག་བསམ་དག་པས་ཡང་ཡང་བསྐྱར་བསྐྱར་གྱི་ཕྱགས་

དག་འབད་པས་གཟབ་ཅིང་དོདོ་ཉན་ཉིག་ཏུ་ཡོད་ཚད་བསྐྱེད་ནའང་ཆད་ཅན་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ཆད་
 མེད་པའི་ལེགས་ཆ་གཉིས་ནས་ཡང་ཆ་མི་སྟོམས་པའི་གནས་ལུགས་འདིས་ཤེས་དང་མི་ཤེས་པའི་
 བར་ནས་འཛོན་དང་མི་འཛོན་པའི་ཐོག་ནས་མདོར་ན་ཞར་དང་ཞོར་འཕྲོས་སོགས་སུ་འགལ་འཁྱལ་
 འབྱུག་པའི་སྟོན་ཆ་གང་དང་ཅི་ཡང་འབྱུང་བར་གདོན་མི་ཟ་ལ་དག་པ་མཐར་གནས་ཀྱི་གྲུབ་མཐའ་
 དང་དེ་བས་ཡིན་ཏུ་ཁ་ཐག་རིང་བས་རྒྱ་ཆེ་དཔྱོད་ལྡན་གཟིགས་པ་ནོ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྤྱན་ལྷར་ནས་
 དག་བསམ་པ་དག་བས་དགོངས་སེལ་ངེས་པར་ཞུ་རྒྱུ་དང་། སྤྲད་ཆར་ཉེས་སྟོམ་ལེགས་པ་གསོ་
 པའི་སྤྱན་མཆོག་གི་དཔལ་དུ་འདེན་པར་འོས་པའི་ལམ་སྟོན་བཀའ་སློབ་གང་ཞིག་ནམ་ཡང་སྟོལ་རྒྱུ་
 ལེགས་པར་མཐུན། མཐུན།

ཞེས་དཔེ་མཛོད་འགན་འཁུར་སྐབས་ཐོག་མིང་འཛིན་པ་ཉར་གདོང་དགེ་མིང་འཇམ་དཔལ་

སྤྱིན་པས། ཕྱི་ལོ་ ༢༠༡༥ ཟླ་ ༩ ཆེས་ ༢༥ ལ། །

ཡང་།	དཀར་ཆག	ཤོག་གྲངས།
------	--------	-----------

༡) ཆེད་བརྗོད།.....	i
༢) ཐོག་མའི་གསལ་བྱེད།.....	iv

འདུལ་བ་ལེགས་བཤད་སྐལ་བ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤྱི་ཐོབ་བཞེས་བྱ་བ།

༡) འཆད་འགྲུར་གྱི་ཆོས་ངོས་བརྒྱུད་བ།.....	4
༢) བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་སྤྱུགས་བསྐྱེད་ཚུལ།.....	5
༣) བཀའ་བསྟུ་མཛད་ཚུལ།.....	7
༤) འདུལ་བའི་སྤྱོད་མཆོག་ཏུ་སྦྱུབ་བ།.....	18
༥) འདུལ་བ་ངོས་བརྒྱུད་བ།.....	19
༦) མཚན་དོན་དང་འགྲུར་ཕྱག་.....	25
༧) བསྟན་བཅོས་ལ་འདུག་པའི་ཡན་ལག་དགོངས་འགྲེལ་བཤད་བ།.....	31
༨) འཕྲོས་དོན་སྦྱོར་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་བ།.....	38
༩) བསྟན་ཐོག་གྱི་དབྱེ་བ་སྤྱིར་བསྟན་བ།.....	77
༡༠) སྤྱོད་ཆོག་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ།.....	79

ཡང་།	དཀར་ཆག་	ཤོག་གྲངས།
༡༡) ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལས་ཆོགས་སྤྲ་མ་དགེ་ཚུལ་དུ་སྦྱབ་པའི་ཆོ་ག་བཤད་པ།.....		89
༡༢) སྦྱབས་ཡུལ་གྱི་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ངོས་བཟུང་པ།.....		104
༡༣) སྤྲ་མའི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་ཉིད་སོགས་བསྟན་པ།.....		117
༡༤) ཆོགས་ཕྱི་མ་བསྟན་ཤོགས་སུ་སྦྱབ་པའི་ཆོ་ག་བཤད་པ།.....		129
༡༥) དུས་ཆོགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།.....		144
༡༦) གནས་དང་གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཤད་པ།.....		199
༡༧) ལྟ་སྦྱགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།.....		203
༡༨) འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ།.....		224
༡༩) སྤན་ཆོགས་ཀྱི་སྦྱབས་ནས་འབྱུང་བ་བཤད་པ།.....		228
༢༠) བསྐྱབ་པ་འབྱུང་ཆོག་བཤད་པ།.....		248
༢༡) ལྟང་བ་སྟེ་ལྟ་ལས་པམ་བ་བཞི་བཤད་པ།.....		251
༢༢) དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཅུ་གསུམ་བཤད་པ།.....		285
༢༣) ལྟང་བྱེད་ཀྱི་སྟེ་ལས་སྤང་ལྟང་བཤད་པ།.....		303
༢༤) ལྟང་བྱེད་ཀྱི་སྟེ་ལས་སྤང་བྱེད་འབའ་ཞིག་བ་བཤད་པ།.....		339
༢༥) སོར་བཤགས་བཤད་པ།		361

ཨང་།	དཀར་ཆག	ཞོག་གངས།
༡༤)	ཉེས་བྱས་བཤད་བ།.....	362
༡༥)	ཁྱ་བ་སྦྱིར་བསྟན་བ།.....	375
༡༦)	གཞི་སྤང་ལས་གསོ་སྦྱོར་གི་གཞི་བཤད་བ།.....	439
༡༧)	དབྱར་གྱི་གཞི་བཤད་བ།.....	471
༡༨)	དགག་དབྱེད་གཞི་བཤད་བ།.....	478
༡༩)	སྒ་བརྒྱུད་གི་གཞི་བཤད་བ།.....	484
༢༠)	གོས་ཀྱི་གཞི་བཤད་བ།.....	498
༢༡)	ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་བཤད་བ།.....	507
༢༢)	སྤོར་གྱི་གཞི་བཤད་བ།.....	509
༢༣)	ལས་ཀྱི་གཞི་བཤད་བ།.....	526
༢༤)	བྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་སོགས་བཤད་བ།.....	543
༢༥)	མཇུག་བྱང་བསྟོན་བ།.....	560

༡༡། །འདིར་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་མཐའ་དག་གི་དགོངས་བ་བྱིན་ཅི་
མ་ལོག་བར་འབྲེལ་བར་བྱེད་བའི་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་
ནོར་བུའི་ཐེང་བ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱལ་བའི་སྐལ་པོ་
བདེ་ལེགས་ཉི་མས་མཛད་བ་
བཞུགས་སོ། །

༡༡། །སྐུ་མ་དང་ལྷག་པའི་སྤྲེའི་བཙུན་འཇམ་དབལ་དབྱངས་ལ་བྱུག་འཆལ་ཞིང་སྐུ་བས་སུ་
མཆིའོ། །འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་མཐའ་དག་གི་དགོངས་བ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་བར་འབྲེལ་བར་བྱེད་
བའི་ལེགས་བཤད་སྐལ་བཟང་ནོར་བུའི་ཐེང་བ་ཞེས་བྱ་བ། དག་པའི་སྐུགས་ཀྱི་གོ་འབྲེད་
ལ་བརྟེན་སྤྲོད་པོའི་དཀྱིལ་འཁོར་རྣམ་གསུམ་རབ་ཏུ་མཐོ་བའི་ཅེར། །ཆོགས་གཉིས་སྤྱིན་
བཙུན་རྒྱན་མི་འཆད་པར་བབས་བ་ལས་བྱུང་བྱང་རྒྱབ་སེམས་གཉིས་རྒྱ་གཉེར་ཆེ། བཙུན་
འབྲུས་དག་པོའི་མགྲོགས་འགྲོས་བསྐྱབས་བ་ལས་བྱུང་སྐྱེ་གཉིས་དབལ་གཟེའི་འོད་སྟོང་རབ་
འབར་ཞིང་། །རྣམ་མང་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བའི་བང་རིམ་བཞི་ལྷན་སྐབ་དབང་ལྷན་པོར་
གྱུས་བྱུག་འཆལ། །རབ་འབྲུམས་རྒྱལ་བའི་ཡེ་ཤེས་རྒྱ་གཉེར་ཆེན་པོ་བསྐྱབས་བ་ལས་བྱུང་
ཞིང་། །མཁའ་བཙུན་པའི་འོད་དཀར་མ་རིག་ལྷན་སེམས་རྒྱལ་ཆེན་མཛད་པའི་ཆ་གས་ཅན། །ལྷ་

བ་དན་པའི་ཆ་གདུང་ཀུན་སེལ་འཕགས་མཆོག་སྐྱེས་ཀུན་གྱི་བདག ། འཇམ་དབྱངས་ཞེས་
 གཤགས་རྒྱལ་སྤྱོད་དབང་ལྷན་ཀུན་གྱི་གཙུག་ན་རྒྱལ་གྱུར་ཅིག ། རྣམ་དག་བསྐྱབ་གསུམ་ཅ་
 བ་རབ་བརྟན་ཅིང་། ། ལུང་རྟོགས་ཡོན་ཏན་ཡལ་འདབ་ཕྱོགས་བརྩུར་གཡོ། ། བྱང་ཆུབ་འབྲས་
 བུས་བཟིད་པའི་དཔག་བསམ་མཆོག ། དག་བཙམ་ཤུ་རིའི་བྱ་དང་ཉི་བར་འཁོར། ། སྤྱི་ཅན་
 འཛིན་གཉིས་འཕགས་མཆོག་སྐྱེས་པ་མགོན། ། རིགས་གནས་མཐར་མོན་འདུལ་བཟང་དབྱིག་
 གཉེན་ཞབས། ། ཉེར་སྤྱོད་ལ་སོགས་བཤད་མཛོད་མཛད་རྣམས་དང་། ། ས་གསུམ་བརྟེས་པ་
 ཡོན་ཤུག་ཆོས་བསེས་དང་། ། དག་བཙམ་ས་གཞུང་དང་ཞི་བ་འཛོ། ། སེང་གའི་གདོང་ཅན་རི་ན་
 མི་ཅ་དང་། ། རྟ་ན་ཤི་ལ་སམ་རྩོད་པ། ། རྟ་སྐྱེས་ཀ་ར་དང་བི་མ་ལ། ། འཕགས་ཡུལ་དག་བཙམ་
 འདུལ་བ་འཛིན་པའི་གཙོ། ། འཕགས་མཆོག་པཎ་ཆེན་རྣམས་ལ་གྲུས་བས་འདུད། ། འཛིག་
 ཉེན་མིག་གྱུར་སྒྲུ་ཆོག་ཞང་གསུམ་དང་། ། སྤྱི་རྩོད་སོགས་སད་མི་མི་བདུན་དང་། ། ཡེ་མེས་
 རིན་ཆེན་གཙང་གཡོ་དམར་གསུམ་སྟེ། ། བསྟན་པའི་གཞི་འཇུགས་རྣམས་ལ་གྲུས་བས་
 འདུད། ། བྱབ་བསྟན་བྱིན་མ་མན་བདེའི་འོད་པོ་ཆེ། ། བདུད་རིགས་རྒྱལ་པོས་བསྐྱབས་ཆེ་
 ལུགས་རྗེ་དང་། ། སྟོན་ལམ་སྟོབས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་མེ་པོ་ཆེ། ། སྤྱིར་ཡང་གངས་རིའི་ཁྱོད་
 འདིར་སྤར་མཛད་པའི། ། ས་བརྩའི་དབང་ལྷན་དགོངས་བ་རབ་གསལ་དང་། ། སྤྱི་མེས་ལ་
 སོགས་མཁས་བ་མི་བརྟན་དང་། ། བསྟན་པའི་མེ་གསོས་འདུལ་བ་འཛིན་རྣམས་ལ། ། བདག་
 ཅག་སྟོགས་ཀུན་གྲུས་བས་བྱག་འཆལ་ལོ། ། དབྱས་གཙང་ས་སྟེང་འདུལ་བའི་བཤད་སྐྱབ་
 ཀྱིས། ། རབ་ཏུ་འགོངས་མཛད་བྱང་ཆུབ་འབྱུང་གནས་དང་། ། རྒྱལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་ཡེ་

ཤེས་ཤེས་རབ་དང་། རྟོར་དབང་རྟོ་རྟོ་རྟོ་མཆོན་ཤེས་རབ་ལོད། །གྲགས་པ་རྒྱལ་མཆོན་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་བྱང་རྒྱལ་དང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་འབྱུང་གནས་རྒྱལ་ཁྲིམས་སྒྲ་མ་དང་། །དབང་ལྷན་
 རྟོ་རྟོ་རྟོ་རྟོ་མཆོན་བྱང་རྟོར་དང་། རྟོ་གདན་ནག་པོ་དར་རྒྱལ་བཙོན་འགྲུས་འབར། །སྟོན་
 ལམ་ལོད་ཟེར་ཀ་བ་དར་མེད་དང་། །དབལ་ཆེན་གཞོན་རྟོར་སྒྲལ་ཏེ་དག་བཙོན་ནས། །བཀའ་
 བཞི་འཛིན་པ་སྟོ་གསལ་བར་བྱོན་དང་། རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སྟོ་བཟང་གྲགས་པའི་དབལ། །དེ་
 སྒྲས་བྱ་བོ་དར་མ་རིན་ཆེན་དང་། །མཁས་བྱུང་བསྟན་པའི་ཉི་མ་དགེ་ལེགས་དབལ། །མདོ་
 རྒྱུད་ཀྱན་མཁྱེན་སྟོ་སྟོས་རིན་ཆེན་ཞབས། །རིགས་གནས་ཀྱན་མཁྱེན་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཆོ་
 དང་། །མཁས་བྱུང་དབལ་འབྱོར་ལྷན་བྱུང་ཡབ་སྐུ་དང་། །ཀྱན་མཁྱེན་གཉིས་པ་ཆོས་འབྱོར་
 དབལ་བཟང་སོགས། །ཤེས་ནས་བརྒྱུད་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ལ་འདུད། །སྟོན་བཙོན་ཆེན་པོ་
 རྣམ་འབྱོར་བྱང་མེད་ནས། །དམར་སྟོན་དབལ་ལྷན་རིན་ཆེན་ཁྱད་པོན་དང་། །གངས་ཅན་
 མཁོན་པོ་དགེ་འདུན་བྱུང་བ་སོགས། །སྟོ་སྟོས་བརྒྱུད་འདུལ་འཛིན་རྣམས་ལ་འདུད། །རྟོ་
 བཙོན་འཇམ་དབྱངས་ཏུར་སྟེག་སྟོས་གར་གྱིས། །རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་འདུལ་བ་ཀྱན་བཟུང་
 བས། །ཞིང་འདིར་བྱུང་དབང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡི། །བསྟན་པའི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་མཁས་དེ་
 ལ་འདུད། །རྒྱ་བོད་མཁས་པའི་འདུལ་བའི་སྟོ་སྟོན་གྱི། །ཆོས་དོན་གཅེས་པ་བསྐྱས་པ་རིན་
 ཆེན་ཟེང་། །ལོ་གསལ་ཆོག་གི་སྤང་བྱ་ལ་བརྒྱས་ཏེ། །སྟོ་གསལ་མཛེས་བྱེད་རྒྱན་དུ་བདག་
 གིས་སྦྱིན། །གཟུར་གནས་རྣམ་དབྱེད་ལྷན་རྣམས་དགའ་བས་ལོང་། །རྣམ་དབྱེད་མིག་བྲལ་
 འབྱོག་པོའི་སྟོ་ཅན་གྱིས། །མཛེས་བར་མ་མཛོང་རང་སྟོན་ཁོ་ནར་ཟང་། །སྐལ་བཟང་རྣམ་

དཔྱོད་ལྡན་པས་འདི་མཐོང་ཆོ། ཁྱོད་གྲོས་མིག་ལ་བདུད་ཅིའི་དཔལ་སྟེར་འགྱུར། །

འཆད་འགྱུར་གྱི་ཆོས་ངོས་བསྐྱུར་བ།

༡༣། །འདིར་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ནི། རི་སྐད་དུ་སོ་སོར་ཐར་བ་ལས། སྟོན་པའི་
བ་དན་འཛིག་རྟེན་གསུམ་ན་གྲགས། །དམ་པའི་ཆོས་སྐྱ་སེང་གེའི་སྐྱ་སྟོགས་བ། །ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པ་དགོན་མཆོག་མཛོད་བརྟེན་པའི། །ཞབས་ལ་ཆངས་དབང་གཙུག་གི་ནོར་བུས་
གཏུགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཞེས་སྟོན་པའི་བ་དན་དཀར་
པོ་ས་གསུམ་ན་གཡོ་ཞིང་དམ་པའི་ཆོས་སྟོན་པའི་སྐྱ་སྟོགས་བརྩུར་སྟོགས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས།
དང་པོར་བྱང་ཆུབ་མཆོག་ཏུ་བྱགས་བསྐྱེད། བར་དུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོགས་
བསགས། མཐར་དོ་རྗེ་གདན་གྱི་སྟོ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས། ཆོས་ཀྱི་
འཁོར་ལོ་རི་སྟེང་ཅིག་གསུངས་པ་རྣམས་སྟེ་སྟོད་གསུམ་གྱི་བཀའ་བསྟུ་མཛད་པ་རྣམས་ཀྱི་
ནང་ནས་ཆེས་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་ནི། འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། འདུལ་
བའི་སྟེ་སྟོད་མཐའ་དག་གི་དགོངས་པ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འབྲེལ་བའི་འདུལ་བ་མདོ་ཅ་བ་
འདི་ཉིད་གང་བཤད་པར་བྱ་བའི་ཆོས་སོ།།

བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་ཚུལ།

༡༡། །དེ་ཡང་དང་པོར་བྱང་ཚུབ་མཆོག་ཏུ་སེམས་བསྐྱེད་ཚུལ་མདོ་སྡེ་རྣམས་སུ་མི་མཐུན་
 བ་དུ་མ་ཞིག་ཡོད་ཀྱང་། འདུལ་བ་ལུང་དང་། མདོ་སྡེ་སྐལ་བཟང་དང་། མཛོད་རྣམས་ལས་
 གསུངས་པ་དང་མཐུན་པར་དང་པོར་ཤུག་སྐབ་པ་ཆེན་པོའི་བྱང་དུ་སྐྱེས་པ་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཏེ།
 ལུང་བཞིའི་བར་སྡོམ་ལས། ཤུག་སྐབ་པ་ནས་བཟུང་ནས། །འབྲེན་པ་ལེགས་མཛད་བར་དག་
 ཏུ། །བདུན་ཁྱིམ་སྟོང་ཆང་བ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ངས་མཛོད་དོ། །སངས་རྒྱས་རྣམ་
 གཟེགས་ནས་བཟུང་ནས། །དབང་པོ་རྒྱལ་མཆོན་སྐབ་པའི་བར། །བདུན་ཁྱིམ་སྟོང་ཆང་བ་
 ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ངས་མཛོད་དོ། །སངས་རྒྱས་མར་མེ་མཛད་ནས་ནི། །འབྲེན་པ་
 འོད་སྤང་བར་དག་ཏུ། །བདུན་ཁྱིམ་སྟོང་ཆང་བ་ཡི། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ནི་ངས་མཛོད་
 དོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། རྣམ་གཟེགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་ །ཁྱངས་མེད་གསུམ་གྱི་
 ཐ་མར་བྱང་། །དང་པོ་ཤུག་སྐབ་པ་ཡི། །ཞེས་དང་། བསྐྱལ་བཟང་ལས་ཀྱང་། །སྟོན་པ་འདི་སྟོན་
 ར་མཁན་གྱི་བྱིའུ་འོད་ཡངས་པར་སྐྱེ་བ་བཞེས་པའི་ཆོ། ཤུག་སྐབ་པ་ཆེན་པོ་ལ་གདུགས་
 ཆོད་ཀྱིས་བསྟན་བཀུར་བྱས་ནས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བྱིད་སྐྱུ་ཅི་འདྲ་དང་། །ཞེས་སོགས་
 བཛོད་པའི་སྟོན་པ་སེམས་བསྐྱེད་པར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱལ་བཟང་ལས། ངན་སྟོན་
 ཆོད་མན་པར་གྱུར་པའི་ཆོ། །དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཤུག་སྐབ་ཆེན་ལ། །འཇམ་གང་ཞིག་གི་

དབུལ་བ་བྱས་ནས་ཀྱང་། །དང་པོར་བྱང་ཆུབ་ཏུ་ནི་སེམས་བསྐྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར་དང་། །བར་དུ་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་གསུམ་དུ་ཆོག་པ་བསགས་པའི་ཆུལ་ནི། བྱང་གི་
 བར་སྒྲོམ་སྒྲར་བྱངས་པ་ལྟར་དང་། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཆོག་པའི་གོ་རིམས་ཀྱི་གོ་རིམས་
 བཞིན་དུ། རྣམ་གཟིགས་མར་མེ་རིན་ཆེན་གཙུག་གངས་མེད་གསུམ་གྱི་ཐ་མར་བྱང་། །ཡང་
 དག་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་རིན་ཆེན་གཙུག་གཏོར་ཅན་གྱི་ཆེ་ནི་བསྐྱལ་བ་གངས་མེད་
 དང་པོ་རྫོགས་སོ། །བཙུག་པ་ལྟར་མར་མེ་མཛད་ཀྱི་ཆེ་ནི་གཉིས་པ་རྫོགས་སོ། །དེ་བཞིན་
 གཤེགས་པ་རྣམ་པར་གཟིགས་ཀྱི་ཆེ་ནི་གསུམ་པ་རྫོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཐར་དོན་མཛད་ཀྱི་སྒོ་ལ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཆུལ་ཡོད་
 དེ། སྲིད་པ་ཐ་མའི་ཆེ་ཆུ་པོ་ན་རྒྱ་ནའི་འགམ་དུ་ལོ་བྱག་དཀའ་བ་སྤྱད་ནས་གོང་པའི་བྱ་མོ་
 དག་འཕོ་དང་། དག་འཕྲོ་བས་མ་ལས་བ་མཆོག་སྤྱང་གི་འོ་མ་ལན་བཙུག་ཏུ་ཉིང་ཁུར་བྱས་
 པའི་འོ་མ་བཞེས་ཏེ་སངས་རྒྱས་པའི་མཛད་པ་སྒྲོན་པའི་དུས་ལ་བབ་པར་མཐུན་ནས། མ་ག་
 ཏ་དོ་རྫོང་གཤམ་དུ་བྱོན་ནས་རྩ་འཆོང་གི་ཁྲིའུ་བཟའིས་ལས་རྩ་ཀྱུ་ཤ་བཞེས་པ་ལས་གཤན་
 མཛད་ནས། དེ་སྲིད་ཐག་མེད་མ་ཐོབ་པ། །དེ་སྲིད་སྦྱིལ་ཀྱང་བཞིག་མི་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར། སྦྱོར་ལམ་བོད་ནས་ཟད་མི་སྦྱེ་གིས་པའི་ཡེ་གིས་ཀྱི་བར་བསམ་གཏན་སྟན་གཅིག་ལ་
 མངོན་དུ་བྱས་ཏེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱིར།

སངས་རྒྱས་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་ཆུལ་ཡོད་དེ། སྒྲོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་
 བར་སངས་རྒྱས་མ་ཐག་ཏུ་ཤིང་ཏ་ལ་བདུན་ཅུ་ནས་མཁའ་ལ་འཕགས་ཏེ། ཟབ་ཞི་སྦྱོས་

བྲལ་ཡོད་གསལ་འདུས་མ་བྱས། །ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གསུམ་གསུངས་ཤིང་། དེ་ནས་
 ཆོང་དཔོན་ག་གོན་ལ་སོགས་བ་ལ་བཀའ་ཤིས་ཀྱི་ཆོགས་བཅད་གསུངས་ཤིང་། སངས་རྒྱས་
 ནས་ཞག་བཞི་བརྩ་ཞེ་དགུ་བ་རྟོར་ཟླ་དྲུག་པའི་ཆོས་བཞི་ལ་ཤ་ར་ཏ་སིར་ལྷ་ཕྱེ་ལ་བདེན་
 བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གསུངས་བ་སོགས་ཆོས་འཁོར་རིམ་བ་གསུམ་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཀའ་བསྟུ་མཛད་ཚུལ།

༡༣། །དེ་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕུང་གི་ཆོས་འཁོར་ནམས་བཀའ་བསྟུ་མཛད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེ་
 ལ་དེ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་ཐེག་ཆེན་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་བ་དང་། ཐུན་
 མོང་པའི་བཀའ་བསྟུ་མཛད་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྟོན་བ་ཟུང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་
 བརྩ་ལོན་བ་ན། འཇམ་དབྱངས་ཕྱག་ན་རྩེ་རྩེ་ནམས་ཀྱིས་བཀའ་བསྟུ་མཛད་པར་གྲགས་བ་
 འདིར་མ་སྟོས་སོ། །གཉིས་བ་ནི། སྟོན་བ་ཟུང་ན་ལས་འདས་ཁར་བསྟན་བ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་
 ལ་གཏད་ཅིང་། འདུལ་བ་རུང་མ་ཐུན་ལ་སོགས་བ་གསུངས་བ་ན། མོ་འགལ་གྱི་བྱ་འཁོར་
 བརྒྱད་ཁྱི་བདུན་སྟོང་དང་བཅས་བ་དང་། སྤྱི་རིའི་བྱ་འཁོར་བརྒྱད་སྟོང་དང་བཅས་བ་ཟུང་ན་
 ལས་འདས། དེའི་རྗེས་སུ་སྟོན་བ་འཁོར་ཁྱི་བརྒྱད་སྟོང་དང་བཅས་བ་ཟུང་ན་ལས་འདས། དེའི་
 ཆོ་ལྷ་ནམས་ཀྱིས་སྟོན་བ་དང་ཉན་ཐོས་དབང་ཐོབ་བ་ནམས་ཟུང་ན་ལས་འདས། དེ་ནི་འཇིག་
 རྟེན་ན་ཕྱེ་སྟོང་གསུམ་འདོན་བ་མེད། ཞེས་འབྲུ་སྟོང་བྱས་པའི་ཆོ། འོད་སྤང་ཆེན་པོས་དགོ་

འདུན་རྣམས་བསྐྱབས་པར་མཛད་པ་ན། བ་ལང་བདག་མ་གཏོགས་འདུས་པ་དང་། འོད་སྤང་གིས་གང་པོ་ལ་བ་ལང་བདག་པོས་ཤིག་ཅེས་སྒྲུས་པས། གང་པོས་རྩུ་འབྲུལ་གྱིས་ཀ་མ་ལ་ཤི་ལའི་གཞལ་མེད་ཁང་དུ་བྱིན་ནས། བ་ལང་བདག་ལ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སྤྲོད་གི་དགེ་འདུན་རྣམས་གྱིས་དགེ་འདུན་གྱི་བྱ་བ་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་པས་ཁྱོད་པོས་ཤིག་ཟེར་རོ། ཞེས་སྒྲུས་པས། དེས་སྟོན་པ་མུ་ངན་ལས་འདས་པར་ཤེས་ཏེ། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་སྤྱང་བཟེད་དགེ་འདུན་ལ་སྤུལ་ཏེ་བཟོད་པ་མཛོད་ཅིག་ཅེས་སྒྲུས་ཤིག་ཅེས་གསུངས་ནས་མུ་ངན་ལས་འདས་སོ། གང་པོས་དོན་དེ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལ་སྒྲུས་པས། འོད་སྤང་ཆེན་པོས་བཀའ་བསྐྱབས་པའི་ཁྱིམས་སྤུ་བཅའ་བ་མཛད་དེ། གནས་འདི་ནི་གཡེང་བ་ཆེ་བས་མ་ག་ཏུ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་འགོ་བར་བྱའོ། ཞེས་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གོ་ཏེ་ལྷག་ཏུ་བྱོན་པ་ན། རྒྱལ་པོ་མ་སྤྲེས་དགས་ཡོ་བྱས་སྤྱར་ནས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྤངས་པའི་ཆེ། དག་བཅོམ་པ་ལྟ་བུར་གཅིག་གིས་མ་ཡོངས་པ་འདུས་ཤིང་།

དེའི་ཆེ་ཀུན་དགའ་པོ་ཁ་སྐྱོང་བའི་ཕྱིར་དུ་འདུལ་དགོས་པར་གཟིགས་ནས། ཀུན་དགའ་པོ་ཉེས་པ་བརྒྱད་བཛོད་པའི་སྟོན་པ་གནས་དབྱང་སྟེ། ཀུན་དགའ་པོས་བྱི་རྩིའི་བྱའི་བྱང་དུ་བྱིན་ཏེ། བྱི་རྩིའི་བྱས་གཡོག་བྱས་ཏེ་ཆོས་བསྟན་པའི་ཆེ། བྱི་རྩིའི་བྱས་མཁན་པོའི་སེམས་ལ་བསྟན་ཏེ། གོ་ཏམ་ཁྱེད་ནི་བག་མེད་མ་མཛད་པར། ཤིང་བྱང་འཐིབས་པོ་བརྟེན་ན་མུ་ངན་འདལ། ལྷགས་ལ་བཞག་སྟེ་བསམ་གཏན་མཛོད་ཅིག་དང་། འིང་པོར་མི་སོགས་ཞི་བའི་གནས་འཛོལ་འགྱུར། ཞེས་ཞུས་པ་དང་། ཀུན་དགའ་པོས་ཉིན་མོ་དང་མཚན་མོའི་

ཐུན་དང་པོ་ལ། འཆག་པ་དང་འདུག་པས་སྤྱི་བ་བ་སྦྱངས་ཏེ། གུང་ཐུན་ལ་ནང་དུ་ཡང་དག་
འཛིག་ལ་མཉམ་པར་བཞག་ནས། ཁམས་གསུམ་གྱི་ཉོན་མོངས་པའི་དབང་བཅོམ་སྟེ། སྤར་བ་
མོ་ཉའི་ཕུག་ཏུ་ཐིན་པ་ན། འོད་སྤང་ལ་སོགས་པས་སེང་གའི་ཁྱི་བཞུགས་ཏེ། དག་སྤོང་ལྔ་
བརྒའི་སྤུང་སྦྱར་བཏིང་ནས་ཀུན་དགའ་པོ་མདོ་སྟེའི་བཀའ་སྤྱོད་པ་པོར་དག་འདུན་རྣམས་ཀྱིས་
གསོལ་གཉིས་གྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱོས་པ་དང་། ཀུན་དགའ་པོས་ཁྱི་སྟེང་དུ་འདུག་སྟེ། མདོ་སྟེའི་
བཀའ་བསྤྱོད་པར་མཛད་པའི་ཕྱིར།

དེ་ནས་ཀུན་དགའ་པོ་ཁྱི་ལས་བབས་པ་དང་། འོད་སྤང་ཆེན་པོས་ཉེ་བ་འཁོར་ལ་
འདུལ་བའི་བཀའ་སྤྱོད་པ་པོར་སྤྱོད་པ་བྱེས་ནས་གསོལ་གཉིས་གྱི་ལས་ཀྱིས་ཉེ་བ་འཁོར་འདུལ་
བའི་བཀའ་སྤྱོད་པ་པོར་བསྐྱོས། ཉེ་བ་འཁོར་གྱིས་ཁྱི་སྟེང་དུ་འདུག་སྟེ། ཐུན་པས་དང་པོར་
བསྐྱབ་པ་གང་དུ་བཅས་པ་སོགས་སྤྱོད་པའི་སྤྱོད་ནས་འདུལ་བའི་བཀའ་སྤྱོད་མཛད་དོ། །དེ་ནས་
འོད་སྤང་ཆེན་པོས་མ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བདག་ཁོ་ནས་བསྤྱོད་པར་བྱའོ། །

མ་མོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཤེས་བྱ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རང་སྤྱིའི་མཆོན་ཉིད་རབ་ཏུ་གསལ་
བར་བྱེད་པ་ཡིན་པས། འདི་ལྟར་བྱ་བ་ཉེ་བར་བཞག་པ་བཞེ་ལ་སོགས་པའོ་ཞེས་མདོན་
པའི་བཀའ་སྤྱོད་མཛད་ལ། དེ་ལྟར་དབང་བཅོམ་པ་ལྔ་བརྒལ་བཀའ་སྤྱོད་མཛད་པ་ན་ལྔ་རྣམས་
འཕེལ། ལྔ་མ་ཡིན་རྣམས་ཟད་པ་དང་། འཛིག་ཉེན་དུ་ཕན་བདེ་བྱ་ཆེན་པོ་སྤང་འོ་ཞེས་གྲགས་
སོ། །བཀའ་སྤྱོད་དང་པོ་མཛད་པའི་དུས་ཡོད་དེ། ཐུན་པ་སྤྱོད་པས་འདས་པའི་ཕྱི་ལོ་
དབྱར་ཁས་སྤངས་པའི་དུས་སྤྱོད་མཛད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སྤྱོད་

ནམས་ཀྱིས་འབྲུ་བ་སྒོང་བ་དང་། བརྒྱན་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བཤུན་རིང་ཏུ་གནས་པ་
 དང་། འཛིག་རྟེན་དུ་ཕན་བདེ་རྒྱས་པ་ལོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་འོད་སྤང་
 ཆེན་པོས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་ཅི་རུས་བསྐྱབས་ཤིང་ཕན་ཅུང་ཟད་བཏགས་པར་བྱས་ལ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་གསུང་མ་ལུས་པའི་སྤྱི་སྒྲུབ་རུས། དེ་ཞི་མུ་ངན་ལས་འདའ་བར་བྱའོ་སྤྱི་
 དུ་དགོངས་ནས། བསྟན་བཤུན་དགའ་བོ་ལ་གཏད་དེ་སྤམ་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་བྱོན་ནས། ལྷ་
 ནམས་ལ་བག་ཡོད་པར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་ཆོས་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བག་ཡོད་ལ་བཀོད་ཅིང་།
 སྤང་འཛམ་བུའི་གླིང་དུ་རི་བུ་རྒྱུ་ལ་བྱོན་ནས། རི་གསུམ་གྱི་དབུས་རྩའི་གདན་ལ་འདུག་ཞེ།
 ལྷོན་པའི་ཕྱག་དར་ཁོང་གི་སྤམ་སྒྲུབ་གསོལ་ནས་ཆོ་འབྲུལ་དུ་མ་བསྟན་པའི་སྒོ་ནས་བྱམས་
 པའི་བསྟན་བཤུན་ཀྱི་བར་དུ་སྐྱེ་གདུང་མི་ཉམས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་མུ་ངན་ལས་
 འདས་སོ། །

དེའི་ཆེ་ལྷ་ནམས་ཆོང་འདེབས་ཤིང་སྐྱེ་གདུང་ལ་ཕྱག་དར་མཆོད་པ་བྱས་ནས། རི་
 གསུམ་གྱིས་བཀའ་ཉེ་སྐྱེ་གདུང་མི་སྤང་བར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་རྒྱལ་པོ་མ་སྤྱེས་དགས་འོད་
 སྤང་མུ་ངན་ལས་འདས་པའི་གཏམ་ཐོས་པ་ན་བརྒྱལ་ཞིང་། བརྒྱལ་སངས་པ་ན་རི་བུ་རྒྱུ་
 ལ་འཛིགས་ཏེ་བྱིན་པ་ན་གནོད་སྤྱིན་ནམས་ཀྱིས་སྒོ་བྱེ་སྤྱེ་སྐྱེ་གདུང་ལ་ཕྱག་དར་མཆོད་པ་
 བྱས་ཤིང་གདུང་འདེགས་པར་བཙོན་པ་ན། གུན་དགའ་བོས་འདི་ནི་བྱམས་པའི་བསྟན་བཤུན་
 རྒྱས་ཀྱི་བར་དུ་མི་ཉམས་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པས་འདེགས་མི་རུས་སོ། །མཆོད་རྟེན་
 བཅེགས་ཤིག་བྱམས་པའི་བསྟན་བཤུན་པ་ན། དེའི་ཉན་ཐོས་བྱེ་བ་ཐག་དགུ་བཅུ་ཅ་དགུས་

གཏུང་འདི་བཟུང་ནས་མཆོད་པ་བྱས་ནས། འདི་ནི་ཤུག་ཐུབ་པའི་ཉན་ཐོས་སྤྱངས་པའི་ཡོན་
 ཉན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཆོག་ཏུ་གྱུར་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོའི་སྐྱ་གཏུང་ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། སྐམ་
 སྤྱང་བྱམས་པ་ལ་འཕྱལ་ནས་འདི་ནི་ཤུག་ཐུབ་པའི་བྱག་དར་ཁྲོད་ཀྱི་སྐམ་སྤྱང་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། དེའི་ཆེ་འཁོར་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱངས་པའི་ཡོན་ཉན་ལ་སྤྱད་དེ། དབྱ་བཅོས་
 པའི་འབྲས་བུ་འཛོལ་བར་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། དེར་མཆོད་རྟེན་བཅེགས་ཏེ་རི་
 གསུམ་གྱི་དབྱས་བཀའ་བར་བྱས་སོ། །དེ་ནས་ཀུན་དགའ་བོས་བསྟན་པ་ཤུ་ནའི་གོས་ཅན་
 ལ་གཏད་པ་ཡིན་ཏེ། ཀུན་དགའ་བོས་སྟོན་བས་བསྟན་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་ལ་གཏད་ལ། དེས་
 ང་ལ་གཏད། ངས་ཁྲོད་ལ་གཏད། ཁྲོད་ཀྱིས་ཉེར་སྐྱས་ལ་གཏོད་དང་། དེས་རྩི་རྩི་ཀ་ལ། དེས་
 བཀ་པོ་ཆེན་པོ་ལ། དེས་ལེགས་མཐོང་ཆེན་པོ་ལ་གཏོད་ཅིག ཅེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ལ་
 བསྟན་པའི་གཏད་རབས་བདུན་དུ་བྲགས་སོ། །

དེ་ནས་བཀའ་སྤྱོད་གཉིས་པ་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། སྟོན་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདས་ནས་ལོ་
 བརྒྱ་དང་བརྒྱ་ལོན་པའི་དུས་སྟེ། ལུལ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ལྷ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་དགེ་སློང་
 མང་པོས་མི་རུང་པའི་གཞི་བརྒྱ་བཅས་ཏེ། དེ་ཡང་ཆོས་མིན་པ་དང་མཐུན། ཆོས་དང་མི་
 མཐུན་པ་ལ་ཆོས་ཀྱི་ལས་བྱས་ཏེ། ཨ་ལ་ལ་ཞེས་བརྗོད་བས་རུང་བར་བྱས་པ་དང་། དེ་ལྟར་
 བྱས་པ་ལ་ཉེ་འཁོར་གྱི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་རྗེས་སུ་ཡི་རང་བར་བྱས་བས་རུང་བ་དང་།
 དགེ་སློང་གིས་ཀུན་སྟོན་བསྟན་ནས་ས་བཞོས་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རུང་ངོ་ཞེས་བརྗོད་བས་
 ཐམས་ཅད་ཀྱི་རུང་བ་དང་། ལན་ཚུ་དང་དུས་རུང་གི་སྐམ་སྤྱང་ཏེ། དུས་མ་ཡིན་པར་ལོངས་

སྒྲིད་དུ་རུང་བ་ལ་ལན་ཚུའི་རུང་བ་དང་། དཔག་ཆད་ཕྱིན་ཅམ་གྱི་ལམ་དུ་ཕྱིན་ནས་ཐམས་
 ཅད་འདུག་སྟེ་ཟས་ལ་ལོངས་སྒྲིད་དུ་རུང་བ་ལམ་གྱི་རུང་བ་དང་། སྤངས་ཟས་ལ་ལྷག་པོར་
 མ་བྱས་པར་སོར་མོ་གཉིས་ཀྱིས་རེག་པས་རུང་བ་དང་། ཉན་པས་ཆང་འཐུང་དུ་རུང་བས་
 ཉན་གྱི་རུང་བ་དང་། འོ་མ་བྲེ་གང་དང་ཞོ་བྲེ་གང་དགྲགས་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་པར་ལོངས་སྒྲིད་
 དུ་རུང་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ནི་བཟང་གིས་བྱུགས་པའི་ནང་དུ་གཞན་གྱི་གསེར་དུལ་བཅུག་
 པ་ལ་ལོངས་སྒྲིད་དུ་རུང་བ་དང་། གདིང་བ་གསར་བ་ལ་རྟིང་བ་ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་
 མཐོ་གང་གི་ཆད་ཅམ་མ་སྒྲན་པར་ལོངས་སྒྲིད་དུ་རུང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒོ་མ་
 ལས། ཨ་ལ་ལ་དང་ཐེས་སུ་ཡི་རང་དང་། །ཀུན་ཏུ་སྒྲིད་དང་ཆ་དང་ལམ་དང་ནི། །སོར་མོ་
 གཉིས་དང་ནད་དང་དགྲགས་པ་དང་། །གདིང་བ་གསེར་དུལ་དང་ནི་བར་སྒོ་མ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེའི་ཆེ་ཡངས་པ་ཅན་ན་དག་བཅོམ་པ་ཐམས་ཅད་འདོད་ནི་སྟོང་ལས་རྩུང་དུར་
 གནས་སོ། །དེའི་ཆེ་ཡུལ་ནོར་ཅན་ནས་དག་བཅོམ་པ་གྲགས་པ་འཁོར་བཅས་སྒྲོངས་རྒྱར་
 ཡངས་པ་ཅན་དུ་བྱོན་པ་དང་། མི་རུང་བའི་གཞི་བཅུ་བཅས་པ་ཤེས་ཏེ། དག་བཅོམ་པ་གྲགས་
 པས་ཐམས་ཅད་འདོད་ལ་འདི་དག་རུང་ངམ་ཞེས་དྲིས་པས། ཐམས་ཅད་འདོད་ཀྱིས་འདི་ནི་
 མི་རུང་སྟེ། མདོ་སྟེ་ལ་མི་འདུག་འདུལ་བ་ལ་མི་གནད། ཆོས་ཉིད་དང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པ་དང་། དག་བཅོམ་དེ་གཉིས་བཀའ་བཟོས་ཏེ་ལྷ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་ཡངས་པ་
 ཅན་གྱི་དགེ་སྒོང་རྣམས་གནས་ནས་དབྱུང་བར་བཅུམས་པ་ན། ལྷ་ཆེན་པོ་ལ་སོགས་པའི་

དགེ་སློང་དེ་རྣམས་ཀྱིས་མི་རུང་བའི་གཞི་བཅུ་པོ་དེ་དག་འདོར་བར་ཁས་སྒྲུངས་སོ། །དེའི་ཆེ་
 དག་བཅོམ་བ་དེ་གཉིས་ལ་སོགས་པའི་དག་བཅོམ་བ་བདུན་བརྒྱས་ཟླ་སྟོན་གསུམ་བཅུས་བ་
 བྱི་བཀའ་སྤྱ་གཉིས་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱུས་ཚུལ་ནི་ཆོས་རྒྱལ་མུ་ངན་མེད་ཀྱིས་སྦྱིན་བདག་བྱས།
 དག་བཅོམ་བ་གྲགས་པས་གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་། ཐམས་ཅད་འདོད་ཀྱི་སྒོ་ལས་བཏོན་ནེ། དག་
 བཅོམ་བ་བདུན་བརྒྱས་སོ། །བཀའ་སྤྱ་གཉིས་བ་མཛད་པ་ལ་དགོས་བ་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་མི་
 རུང་བའི་གཞི་བཅུ་སྟོང་བ་དང་། བརྒྱད་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྐྱེད་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་
 སོགས་ཀྱི་དགོས་བ་ཡོད་པའི་བྱིད།

བཀའ་སྤྱ་གསུམ་བ་མཛད་པའི་ཚུལ་ནི། ལུང་དུ་མི་གསལ་བས་མི་མཐུན་བ་དུ་མ་
 བྱུང་ཡང་མཁས་པ་ལལ་ཆེ་བ་དང་མཐུན་པར། སྟོན་བ་མུ་ངན་ལས་འདས་ནས་ལོ་སུམ་བརྒྱ་
 ནས། ཟླ་བ་བཅོ་བརྒྱད་པོ་རྣམས་མི་མཐུན་པར་རང་ལས་གཞན་པའི་ཟླ་བ་རྣམས་ཀྱི་མདོ་
 སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་མ་ཡིན་པར་སྦྱ་བ་ན་དེའི་ཆེ་ཁ་ཆེ་དང་ཉེ་བའི་ཡུལ་བི་ཀྱ་ན་རྩ་ལ་རྩ་
 པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་དེའི་རྒྱལ་པོ་ཀན་ཏི་ཀས་སྦྱིན་བདག་བྱས། དག་བཅོམ་བ་གྲགས་པས་
 དངོས་སུ་གསོལ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལྷ་སུ་མི་ཉམས་སྒོ་ལས་བཏོན་ནས། དག་བཅོམ་བ་
 ལྷ་བརྒྱ། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ལྷ་བརྒྱ། སོ་སྦྱེའི་བརྗེ་ཏེ་ཁྱི་དུག་སྟོང་སྟེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུས་
 ནས་ཟླ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་མདོ་རྣམས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་བསྐྱུབ་བ་དང་། ཟླ་སྟོན་གསུམ་
 བཅུས་བ་ནི་བཀའ་སྤྱ་གསུམ་བ་ཡིན་ནོ། །བཀའ་སྤྱ་གསུམ་བ་མཛད་པ་ལ་དགོས་བ་ཡོད་དེ།
 དངོས་སུ་ཟླ་བ་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་མདོ་རྣམས་བཀའ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དགག་བ་དང་། བརྒྱད་

ནས་སྤར་བཞིན་ནོ། །དེས་ན་སྤེ་བ་བཙུང་བརྒྱུད་ཀྱི་མདོ་རྣམས་བཀའ་ཡིན་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱིས་
 ལྷག་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་སྟོན་བས། འདུལ་བ་ལ་གནང་། ཉིང་འཛིན་གྱི་བསྐྱབ་བ་སྟོན་
 བས་མདོ་སྤེ་ལ་འཇུག་ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་སྟོན་བས། ལྷ་དན་ལས་འདས་བ་དང་རྗེས་སུ་
 མ་སྟན་བ་ཆོས་ཉིད་དང་མི་འགལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། རྒྱལ་པོ་གྱི་གྱིའི་མི་ལས་ལྷུང་བསྟན་
 པའི་མདོ་ལས་ཀྱང་། སྤེ་བ་བཙུང་བརྒྱུད་ཀྱི་མདོ་བཀའ་ལས་ལོགས་སུ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་སྤེ་བ་བཙུང་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤེ་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན། འདུལ་
 བ་འོད་ལྟན་ལས་ནི་དབང་བཙུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལྷུང་ཆག་དང་པལ་པའི་སྐྱད་ལ་ཞེན་པའི་སྤྱེ་
 བོ་རྣམས་འདུལ་བའི་བྱིར་དུ་གཞུང་གཞན་དང་གཞན་དུ་སྤྱར་ནས་སྤེ་བ་བཙུང་བརྒྱུད་ཀྱི་སྤེ་
 བར་བཞེད། སྤོབ་དཔོན་ལྷ་བྱས་ནི་དང་པོར་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་སྤེ་བ་གཅིག་
 ལྷ་ཡིན་པ་ལས། བཀའ་སྤྱོད་གཉིས་བ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་བདུད་སྤྲིག་ཅན་གྱིས་དགེ་སྤོང་གི་
 ཆ་བྱད་དུ་སྤྱལ་བ་བཟང་པོ་ཞེས་བྱ་བས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་ཏེ། ལོ་བྱུག་ཅུ་ཅ་གསུམ་
 གྱི་བར་དུ་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འཐབ་ཅོད་དུ་གྱུར་ཏེ། ལོ་སུམ་བརྒྱ་བ་ལ་སྤེ་བ་བཙུང་བརྒྱུད་
 དུ་གྱིས་བར་གསུངས་སོ། །

སྤོབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་ནི་སྟོན་བ་སྤྱ་དན་ལས་འདས་ནས་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན། པལ་
 ཆེན་སྤེ་བ་དང་གནས་བརྟན་བ་གཉིས་སུ་གྱིས་ཤིང་། ཉིས་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་པལ་ཆེན་སྤེ་བ་ལ་
 བརྒྱད་དུ་གྱིས། སུམ་བརྒྱ་ལོན་པ་ན་གནས་བརྟན་པའི་སྤེ་བ་ལ་བརྒྱུད་གྱིས་བར་གསུངས་
 སོ། །དགེ་སྤོང་གི་ལོ་ངོ་བ་དང་། སྤོབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྷས་ནི། ཅ་པའི་སྤེ་བ་བཞི་ལས་སྤེ་བ་

བཙེ་བརྒྱད་དུ་གྲུས་པར་བཞེད། དེ་ཡང་ལོ་རྒྱུ་བ་ལས་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བའི་སྤྲོ་བ་
ལ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བའི་སྤྲོ་བ། འོད་སྤྲོད་སྤྲོ་བ། ས་སྟོན་སྤྲོ་བ། ཚེས་སྤྲོད་སྤྲོ་བ་དང་
བཞི། བལ་ཆེན་སྤྲོ་བ་ལ་ཤར་རི་ལ་གནས་པའི་སྤྲོ་བ། ལུབ་རི་ལ་གནས་པའི་སྤྲོ་བ། གངས་རི་
ལ་གནས་པའི་སྤྲོ་བ། འཛིག་རྟེན་ལས་འདས་པར་སྤྲོ་བའི་སྤྲོ་བ། རྟག་པར་སྤྲོ་བའི་སྤྲོ་བ། རྣམ་
པར་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་བའི་སྤྲོ་བ་དང་དུག་མང་བཀྲར་བའི་སྤྲོ་བ་ལ་སྤྲོད་བ་མེད་སྤྲོ་བ། ཀྱ་རུ་ཀྱ་སྤྲོ་བའི་སྤྲོ་
བ། མང་དུ་ཐོས་པའི་སྤྲོ་བ། བོས་དམར་བའི་སྤྲོ་བ། གནས་མ་བྱ་བའི་སྤྲོ་བ་དང་ལྷ། གནས་
བརྟན་པའི་སེམས་ཅམ་བྱེད་ཆལ་ན་གནས་པའི་སྤྲོ་བ། འཛིག་ས་མེད་རི་ལ་གནས་པའི་སྤྲོ་བ།
གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་ན་གནས་པའི་སྤྲོ་བ་དང་གསུམ་སྤྲོ་བཙེ་བརྒྱད་དུ་གྲུས་པར་འདོད།

དུལ་བ་སྤྲོ་བ་ནི། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་བའི་སྤྲོ་བ་ལ་གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྲོ་
བའི་སྤྲོ་བ། འོད་སྤྲོད་གྱི་སྤྲོ་བ། ས་སྟོན་པའི་སྤྲོ་བ། ཚེས་སྤྲོད་སྤྲོ་བ། མང་ཐོས་པའི་སྤྲོ་བ། བོས་
དམར་བའི་སྤྲོ་བ། རྣམ་པར་སྤྲོ་སྤྲོ་སྤྲོ་བའི་སྤྲོ་བ་དང་བདུན། བལ་ཆེན་སྤྲོ་བ་ལ། ཤར་རི་ལ་
གནས་པའི་སྤྲོ་བ། ལུབ་རི་ལ་གནས་པའི་སྤྲོ་བ། གངས་རི་ལ་གནས་པའི་སྤྲོ་བ་དང་། འཛིག་
རྟེན་ལས་འདས་པར་སྤྲོ་བའི་སྤྲོ་བ་དང་། རྟག་པར་སྤྲོ་བའི་སྤྲོ་བ་དང་ལྷ། གནས་བརྟན་པ་ལ།
རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་ན་གནས་པའི་སྤྲོ་བ། འཛིག་ས་མེད་རི་ལ་གནས་པའི་སྤྲོ་བ། གཙུག་ལག་ཁང་
ཆེན་ན་གནས་པའི་སྤྲོ་བ་དང་གསུམ། མང་བཀྲར་བ་ལ་ས་སྤྲོ་བ་རི་ལ་གནས་པའི་སྤྲོ་བ། སྤྲོད་
བ་པའི་སྤྲོ་བ། གནས་མ་བྱ་བའི་སྤྲོ་བ་དང་གསུམ་སྤྲོ་བཙེ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་སྤྲོ་བ། དེ་སྤྲོད་དུ་
ཡང་། སྤྲོ་བ་ཐ་དད་པར་བསྐྱབ་པའི་འཁོར་ལོ་ལས། གཞི་ཀུན་པ་དང་འོད་སྤྲོད་སྤྲོ་བ། །ས་སྟོན་

རྟེན་དང་ཆོས་སྤྱད་སྟེ། །མང་ཐོས་ལོས་དམར་སྟོབ་པའི་སྟེ། །རྣམ་པར་བྱེ་སྟེ་སྤྱོད་པའི་སྟེ། །ཐམས་
 ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པ་བདུན། །ཞེས་དང་། ཤར་རྒྱལ་རིར་གནས་གངས་རིར་གནས། །འཛིག་རྟེན་
 འདས་པར་སྤྱོད་པའི་སྟེ། །རྟག་པར་སྤྱོད་པའི་སྟེ་པ་སྟེ། །ལྷ་ཆེན་དགེ་འདུན་པལ་ཆེན་སྟེ། །ཞེས་
 དང་། རྒྱལ་བྱེད་ཆལ་གནས་འཛིགས་མེད་གནས། །གཙུག་ལག་ཁང་ཆེན་གནས་བརྟན་
 བ། །ཞེས་དང་། ས་སྟོན་རིར་གནས་སྤྱད་པ་བ། །གནས་མ་བྱ་པའི་སྟེ་པ་སྟེ། །ཀྱུན་གྱིས་
 བཀྱར་བ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད་ རྟེན་པ་སོ་སོ་ལ་མིང་དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་
 རྒྱུད་མཆོད་ཡོད་དེ། འགའ་ཞིག་ལ་གནས་གཞིའི་ཡུལ་གྱི་དབང་གིས་བཏགས། འགའ་ཞིག་
 ལ་གྲུབ་མཐའི་དོན་སྤྱོད་ལ་གྱི་སྟོན་ས་བཏགས། འགའ་ཞིག་ལ་སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱེ་བྲག་གི་ཁྱད་
 པར་གྱི་སྟོན་ས་བཏགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཡུལ་དོན་སྟོབ་དཔོན་གྱེ་བྲག་ལས། །ཐ་དད་
 རྣམ་པ་བཅོ་བརྒྱད་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིད་

ཅེ་པའི་ཉན་ཐོས་སྟེ་བཞི་ལ་སྟོབ་དཔོན་དང་། རྟེན་འདོན་ཆུལ་དང་། རྣམ་སྤྱོད་སོགས་
 མི་མཐུན་པ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྤྱོད་པའི་སྟེ་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་རྒྱལ་རིགས་
 ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ། བསྐྱབ་པ་ལ་གྲུས་པ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དུ་ཡུང་བརྟན་པ་སྤྱོད་ཅན་འཛིན་གྱི་
 མཁན་བརྒྱད། རྟེན་ལེགས་སྤྱོད་ཀྱི་རྟེན་དུ་འདོན་པ། རྣམ་སྤྱོད་རྣམས་སྤྱོད་དགུ་ནས་ཉེར་ལཱའི་
 པར་ཟུང་དུ་མ་གྱུར་བ། ལྷ་རྟགས་ལ་འཁོར་ལོ་དང་ནོར་བུ། ལྷ་མོ་ལ། བསྐྱེད་ཤིང་ལོ་སོགས་
 བྱེད། རྒྱལ་སྤྱོད་པར་དུ་སྤྱོད་དང་དགུས་ཆོད་ན་སྤྱོད་པར་བཞེད། བྱིན་ལེན་ལག་པ་གཉིས་
 ཀ་བཀན་ཏེ་སྤངས་ན་ཆགས་པར་བཞེད། པལ་ཆེན་སྟེ་པ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཐམ་མེད་རིགས་

ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་གྱི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་བ། འོད་སྤང་
 ཆེན་པོའི་མཁན་བརྒྱུད། སྐད་པ་གི་ཏ་ཉེ་ཡུལ་མི་རང་བཞིན་པ་མ་ག་ཏའི་པལ་སྐད་ཏུ་འདོན་
 བ། ལྷམ་སྦྱར་ལྷམ་སྟན་བདུན་ནས་ཉེར་གསུམ་གྱི་བར་བྱང་ཏུ་མ་སྦྱར་བ། གྲ་ཉགས་ལ་དུང་
 ལ་སོགས་པ་བྱེད་པ་དང་། ལུབ་སྟག་ཡོལ་བས་ཆོད་ན་ལུབ་པར་བཞེད། འྱིན་ལེན་སྟོང་ལ་
 བྱས་པས་ཆགས་པར་བཞེད། གནས་བཏན་པ་ནི་མཁན་པོ་བླ་མ་ཟེའི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་
 བྱུང་བ། མཐའ་འཁོབ་འདུལ་པའི་མཆོག་ཏུ་ལུང་བསྟན་བ། ཀ་ཏུ་ལ་ནའི་བྱ་ཆེན་པོའི་མཁན་
 བརྒྱུད། སྐད་པ་ལ་ཅི་ཉེ་ག་ཟེའི་སྐད་ཏུ་སྦྱ་བ། ལྷམ་སྦྱར་ལྷམ་སྟན་ལྷ་ནས་ཉེར་གཅིག་གི་བར་
 བྱང་(དུ་)མ་སྦྱར་པ་དང་། གྲ་ཉགས་ལ་དཔལ་ལེན་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཅིང་། ལུབ་སྟག་ཐག་
 པས་ཆོད་པ་དང་། འྱིན་ལེན་འཕྲོག་ཐབས་སུ་བྱས་པས་ཆགས་པར་བཞེད། མང་བཀྱར་པ་
 ནི་མཁན་པོ་གྲེག་མཁན་གྱི་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ། འདུལ་བ་འདྲིན་པའི་མཆོག་ཏུ་ལུང་
 བསྟན་པ་ཉེ་བར་འཁོར་གྱི་མཁན་བརྒྱུད། སྐད་ཨ་ཨ་ལྷོ་ག་བྱར་ཆག་གི་སྐད་ཏུ་འདོན་བ། ལྷམ་
 སྦྱར་དང་གྲ་ཉགས་སྦྲ་མ་དང་འབྲ། ལུབ་སྟག་རི་མོས་ཆོད་པ་དང་། འྱིན་ལེན་བསྦྱར་ཐབས་སུ་
 བྱས་པས་ཆགས་པར་བཞེད།

འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་མཆོག་ཏུ་སྒྲུབ་པ།

༡༡། །དེས་ན་བཀའ་བསྟུ་རིམ་པ་གསུམ་གྱིས་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ཏུ་བསྟུས་པ་རྣམས་ཀྱི་
 མཆོག་ནི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཏེ། འདི་ཡིང་གི་ཙ་བ་ལྟར་ལུང་རྟོགས་
 ཀྱི་ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་དང་། དམ་ཆོས་འཕེལ་བར་བྱེད་པ་དང་། ས་གཞི་དང་འབྲ་
 བར་སྡོམ་བརྩོན་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གཞི་དང་། ཆད་མེད་དང་མངོན་ཤེས་སོགས་ཀྱི་གནས་དང་།
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞི་བྱེད་པ་དང་། སངས་རྒྱུ་ཀྱི་བསྟན་པ་ཡང་འདི་ཡོད་མེད་ཀྱི་རྗེས་སུ་
 འགྲོ་ལྟོག་བྱེད་པ་དང་། སྡེ་སྡོད་གཞན་གཉིས་ཀྱིས་བསྟན་པའི་གོ་ཆོད་ཀྱང་སྟོན་པའི་གོ་མི་
 ཆོད། འདིས་དེ་གཉིས་ཀའི་གོ་ཆོད་པས་ཆེས་བྲུང་བར་དུ་འཕགས་པ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ལ་
 བསྟོད་པ་ལས། རི་ལྟར་འདི་ན་ཡིང་ཙ་གཙོ་བོ་སྟེ། །རྣམ་པར་འཕེལ་དང་ཀུན་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་
 གཞི། །དེ་བཞིན་དམ་ཆོས་ཆོགས་རྣམས་ཀུན་གྱི་ཡང་། །གཞི་དང་ཙ་བ་འདུལ་བ་ཡིན་པར་
 གསུངས། །ཞེས་དང་། རི་ལྟར་ས་ནི་སྟེ་རྒྱ་རྣམས་ཀྱི་གཞི། །དེ་ལས་འབྱུ་རྣམས་སྟེ་བར་འབྱུར་
 བ་བཞིན། །དེ་བཞིན་འདུལ་བའང་སྡོམ་བརྩོན་ཀུན་གྱི་གཞི། །དེ་བཞིན་དེ་ལས་བསོད་ནམས་
 རྣམས་ཀྱང་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གནས་སུ་དགོངས། །དེ་ཡི་གནས་ནི་འདུལ་
 བ་ཡིན་པར་གསུངས། །ཞེས་དང་། རི་ལྟར་འགྲོ་འདི་རྒྱལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །མངོད་མཆོག་
 འདུལ་བ་རྫོགས་པར་འདི་གནས་པ། །དེ་སྤང་ཆོས་སྟོན་འདི་ཡང་གནས་འབྱུར་ཁིང་། །ལྟོག་

བར་འགྱུར་ན་ཞི་བ་ཐོབ་མི་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སངས་རྒྱུ་མི་བཞུགས་འཇིག་རྟེན་ཆོག་གས་
བཅད་དང་། །མདོ་སྡེ་ཡན་ལག་དེ་དང་དེ་དག་སྟོང་། །བསྐྱབ་འཇུག་མེད་ན་འདུལ་བ་འང་མེད་
འགྱུར་བས། །དེ་ཕྱིར་རྒྱལ་བ་དག་ལས་ཆེས་འདི་དགོན། །ཞེས་དང་། རྒྱལ་བ་སྟོན་པ་དེ་ཡི་
དམ་ཆོས་དག །མདོ་དང་ཆོས་མདོན་ཡིན་གསུངས་འདུལ་བ་ནི། །སྟོན་དང་བསྟན་བཅོས་
དངོས་ཡིན་དེ་ཡི་ཕྱིར། །གཉིས་འགྱུར་བྱུག་བྱ་སངས་རྒྱུ་ཆོས་བཞེན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
བའི་ཕྱིར།

འདུལ་བ་དོས་བསྐྱུང་བ།

༡༡། །དེ་ལྟ་བུའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྡན་བའི་འདུལ་བ་ལ་ཡང་། སྐྱེས་བཞེད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་ནས་
དབྱེ་ན། བཞེད་བྱ་དོན་གྱི་འདུལ་བ། རྫོང་བྱེད་ཆོག་གི་འདུལ་བ་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་
པོ་ནི། སྟོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ཏེ། དེ་ཡང་ཀུན་ནས་དགྲིས་བའི་ཉོན་
མོངས་པ་དང་། རྣམ་བར་སྤྲོན་བའི་བྱི་མ་འདུལ་བས་ན་འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ། གཉིས་པ་ལ་
འདུལ་བའི་མདོ་དང་བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་དུ་མ་ཡོད་ལ། དང་པོ་ལ། ཅུ་བའི་མདོ་དང་།
བཤད་བའི་མདོ། སྟོགས་མ་བྱུན་གྱི་མདོ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སོ་སོར་ཐར་བ་རྣམ་པ་
གཉིས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུང་སྡེ་བཞེསྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད། གཞི། བཅུ་ཆོག་གས། གཞུང་དམ་
བ་རྣམས་སོ། །འདི་ལ་སྟོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་རྣམ་འབྱེད་དང་པོར་འབྲེན་པ་མི་

འཐད་དེ། གཞི་དང་པོར་འབྲེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་རིགས་ཏེ་སློབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱི་
མདོ་ཅ་བར། དང་པོར་སྒྲོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཛོལ་བར་བྱེད་པའི་རབ་བྱུང་གི་གཞི་གསུངས་ནས།
དེའི་རྗེས་སུ་རྣམ་འབྲེད་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མི་འཐད་དེ། ལུང་མ་མོ་དང་ཁྱེད་པ་གཉིས་ཀར་
དང་པོར་རྣམ་འབྲེད། དེ་ནས་གཞི་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་ཐར་འབྲེལ་བར།
གཞི་ཐམས་ཅད་ཡོད་པར་སྒྲུབ་པའི་འདུལ་བ་ནི། དུམ་བུ་བཞི་སྟེ། འདུལ་བ་རྣམ་པར་འབྲེད་པ་
དང་། འདུལ་བ་གཞི་དང་། ཞེས་རྣམ་འབྲེད་དང་པོར་གསུངས་པ་དང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་
ཀྱང་། འདིར་འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རྣམ་པར་འབྲེད་ལ་སོགས་པ་དག་ཡིན་པར་བལྟ་སྟེ།
ཞེས་གསུངས་ཏེ། རྣམ་འབྲེད་ལ་ཡང་པ་མའི་རྣམ་འབྲེད་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་པའི་
རྣམ་འབྲེད་ནི་དགེ་སློང་པའི་བྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་ལྔ་བརྒྱ་ཅ་གསུམ་པོ་འཆའ་བའི་སྒྲེང་གཞི།

བཅས་པའི་ཕན་ཡོན། མ་བཅས་པའི་ཉེས་དམིགས་ལྷུང་བ་ལྷུང་མེད་ཀྱི་རྣམ་བཞག་
བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས། ཚུད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཆོས་བདུན་པོ་རྣམས་བསྟན་ཅིང་། མའི་
རྣམ་འབྲེད་ཀྱིས་དགེ་སློང་མའི་དངོས་བཅས་ཀྱི་བྲིམས་སུམ་བརྒྱ་དུག་ཅ་ཅ་བཞི་རྣམས་
འཆའ་བའི་སྒྲེང་གཞི་སོགས་གོང་དང་འདྲ་བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གཞིས་ནི། ལུང་གི་བར་སྟོན་
དུ། རབ་བྱུང་གསེར་སློང་གཞི་དང་ནི། །དགག་དབྱེད་དབྱར་དང་གོ་ལྷགས་དང་། །སྤོན་དང་གོས་
དང་སྤྲ་བརྒྱུད་དང་། །ཀློག་སྒྲིག་དང་ལས་ཀྱི་གཞི། །དམར་སེར་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་། །སྟོང་དང་
གསོ་སྟོང་བཞག་པ་དང་། །གནས་མལ་དང་ནི་ཚོད་པ་དང་། །དགེ་འདུན་དབྱེན་རྣམས་བསྐྱུས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཞི་བརྒྱ་བདུན་ཀྱི་སྟོན་ནས་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ཡིན་ལ། འོ་

ན། གཞུང་དམ་པར་གཞི་བཙུག་དུ་གསུངས་པ་ཇི་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། འབྲེལ་ཆུང་ལས།
རབ་བྱུང་གི་གཞི་ལ་རབ་བྱུང་དང་། བསྟེན་རྫོགས་དང་། གནས་ཀྱི་སྐབས་ཐ་དང་དུ་དབྱེ་བ་
ཡིན། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ན་གཞི་བཙུག་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་ན། ཀྱོ་
ཤེས་ཀྱི་གཞི་ནི། ཀྱོ་ཤེས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡངས་པ་ཅན་པའི་དགོས་པ་གནས་དབྱུང་བྱས་ཏེ་
ཚོད་པ་ཆེན་པོར་གྱུར་པས། ལས་བྱེད་པ་ཕྱིར་བཙོས་པའི་ཐབས་སྟོན་པའི་གཞི་ལ་ཀྱོ་ཤེས་
གཞི་ཞེས་བཏགས་ཤིང་། དམར་སེར་ཅན་གྱི་གཞི་ནི། དམར་སེར་ཅན་འཐབ་ཀྱི་ལ་བྱེད་པ་ལ་
གང་དུ་སྟན་དབྱུང་བའི་གནས་དེར་གནས་སུ་མི་གཞུག་གོ། ཞེས་ཐེག་པ་ཐན་ཏུར་དང་། དེ་
བཞིན་དུ་སྒྲུབ་པ་དང་། བསྐྱེད་པ་དང་། ཕྱིར་འབྱེད་པ་ནན་ཏུར་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་
བ། ཕྱིར་མ་བཙོས་པ་གནས་ནས་དབྱུང་བ། ཐེག་ལྟ་ཅན་གནས་ནས་དབྱུང་བ། སྟོ་མགུ་
དབྱུང་གསུམ་གྱི་ཆོ་ག་རྣམས་གཏན་ལ་ཐབ་པ། ཐོག་མའི་མིང་ནས་སྟོས་ཏེ། དམར་སེར་ཅན་
གྱི་གཞི་ཞེས་བཏགས་སོ། །གང་ཟག་གི་གཞི་ཞེས་པ། གང་ཟག་གཞན་ཞིག་དགོས་འདུན་ལྟག་
མའི་ལྟངས་ལ་བྱུང་ནས་མ་བཅབས་པ་དང་། གཞན་ཞིག་ལྟངས་ལ་བྱུང་བ་ནས་ལྷོ་བ་གཉིས་སུ་མ་
ཤེས། ཤེས་ནས་ལྷོ་བ་གཉིས་སུ་བཅབས་པ་ལ་སོགས་པ་ལྟངས་ལ་བཅབས་པ་དང་མ་བཅབས་
པའི་དབྱེ་བ་གཏན་ལ་ཐབ་པ་ལ་གང་ཟག་གི་གཞི་ཞེས་བྱ་ཞིང་།

སྟོ་པའི་གཞི་ནི། སྟོ་བ་དང་། གཞི་ནས་སྟོ་བ་དང་། སྟོར་ཡང་གཞི་ནས་སྟོ་བ་དང་།
མགུ་བ་སྟོད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ་སྟོགས་གཅིག་གི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་སྟོ་པའི་གཞི་ཞེས་
གསུངས་པ་དང་། གསོ་སྟོང་བཞག་པའི་གཞི་ནི། སྐབས་མི་འབྱེད་ན་མི་སྐྱ་བ་དང་། གང་མ་

དག་བཞག་པ་དང་། གསོ་སྦྱང་བཞག་པ་དང་། དགག་དབྱེ་བཞག་པ་སོགས་ཆོས་དང་
 ལྷན་མི་ལྷན་གྱི་དབྱེ་བ་རྒྱས་པར་བསྟན་པ་ལ། གསོ་སྦྱང་བཞག་པའི་གཞི་ཞེས་བཏགས་
 པའོ། །གཞན་རྣམས་ནི་གོ་སྒྲ་ཞིང་། གཞིའི་སྐད་དོད་རྩ་བུ་ཞེས་པ། རྟེན་བྱེད་པ་སོགས་དོན་
 ལྡན་ལ་འདུག་ཀྱང་། འདིར་བརྟེན་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། རྟེན་བྱེད་པའི་གཞི་ཞེས་བྱ་ལ། དེ་བརྟེན་
 བྱར་བྱེད་པས་ན་རྟེན་བྱེད་ལ་གཞིར་བཏགས་པའི་བྱིད།

རང་ཕྱགས་ནི། ཕྱིར་བཅོས་ལ་སྦྱང་བ་ཕྱིར་བཅོས་དང་ཚོད་པ་ཕྱིར་བཅོས་གཉིས་
 ལུ་བྱེ་སྟེ། གཞུང་དམ་པ་ལས། གཞི་བཅོ་བརྒྱད་དུ་བྱེ་ནས་བཤད་དོ། །སྟན་ཆེགས་ལ་སྟན་
 ཆེགས་སུ་གྲགས་པའི་སྟོ་བརྒྱད། དེར་མ་གྲགས་པའི་སྟོ་བརྒྱད་ཡོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། སྟོ་རེ་
 རེ་ལ། ཆེགས་སུ་བཅད་པ་བརྒྱ་བརྒྱུས་གཏན་ལ་འབབས་པ་ད་ལྟ་ཕྱང་སྟན་ཆེགས་སུ་གྲགས་
 པ་སྟེགས་བམ་གཉིས་ཡོད་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་། གཉིས་པ་ནི། ཕྱང་དམ་པ་ལ་མེ་ཕུ་སྟག་
 མ་བརྒྱ་ཡོད་པའི་བྱེ་མ་བརྒྱད་པོ་དེ་ཡིན། དེ་རྣམས་ལ་སྟན་ཆེགས་སུ་མ་གྲགས་པའི་སྟན་
 ཆེགས་ཞེས་བརྟེན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྟན་ཆེགས་སུ་མ་གྲགས་ཤིང་། སྟོ་བ་དཔོན་ཡོན་
 ཏན་ཡོད་ཀྱི་སྟན་ཆེགས་སུ་བསྟུས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ཉམས་བརྟེན་པའི་བྱིད། གཞུང་དམ་
 པ་ལ་ནི། ཞུ་བ་འདུལ་བྱེད་གཅིག་ལས་འཕྲོས། །ལྟ་ཆོད་དང་ནི་བརྒྱ་དྲུག་ཙམ། །སྦྱང་གཞི་
 དང་ནི་བརྒྱད་པ་དང་། །གཏམ་གཞི་མ་ན་མི་ཤ་དང་། །མ་མོ་དང་ནི་ཕྱས་སོགས་རྣམས། །སྦྱི་
 ཡི་སྟོ་མ་དུ་བསྟུས་པ་ཡིན། །ཞེས་སྦྱིའི་སྟོ་མ་ལས་འབྱུང་བ་ཉམས་ཀྱི་མེ་ཕུ་སྟག་མ་བརྒྱ་ཡོད་ལ།
 ཁོ་ན་རེ། རྣམ་འབྱེད་སོགས་ཕྱང་སྟེ་བཞི་མ་ཡིན་ཏེ། ཕྱང་བར་མ་དང་། ཕྱང་རིང་པོ་དང་།

ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་ལུང་དང་། ལུང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་བ་རྣམས་ལ་བྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། སྒྱིར་ལུང་སྡེ་བཞི་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་རྣམ་འབྱེད་སོགས་བཞི་ནི་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞི་
དང་། ལུང་བར་མ་སོགས་བཞི་ནི་མདོ་སྡེ་ལུང་སྡེ་བཞི་ཡིན་པའི་སྒྱིར་ཏེ། ཀོ་ཐུགས་ཀྱི་གཞིའི་
ཐད་ཏུ་ལུང་དེ་དག་ཡང་དག་པར་བསྒྲག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་མདོ་སྡེ་ལུང་སྡེ་བཞི་ཡིན་
ཏེ། ལུང་བར་མ་དང་། ལུང་རིང་པོ་དང་། ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་ལུང་དང་། ལུང་གཅིག་ལས་
འཕྲོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། དག་སྟོང་ལ་རབ་ཏུ་གཅེས་པའི་མདོ།
ཚུལ་ཁྲིམས་ཡང་དག་པར་ལྷན་པའི་མདོ། ལུང་བ་སྡེ་ལྔའི་ལྷ་ཡང་སྟོན་པའི་མདོ། ཚུལ་ཁྲིམས་
ཉམས་པའི་རྣམ་སྒྲིན་ལྷ་ཡང་སྟོན་པའི་མདོ། ལུངས་པའི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པའི་མདོ། གཞིའི་མདོ།
གཞིའི་དུས་ཀྱི་མདོ། འཁར་གསེལ་གྱི་མདོ། འཁར་གསེལ་འཆང་བའི་སྟོན་ལམ་སྟོན་པའི་
མདོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་བ་འདུལ་བའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་ལ། འདུལ་བའི་མདོ་སྒྱི་
དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས། སོ་སོའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས། རྟོགས་མཐུན་
གྱི་དེ་རྣམས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ལ། བྱེད་ཐབས་འཕྲོད་ཆེ་མའི་ནང་ཆོན་ཏུ་སྒྱུར་པའི་འདུལ་
བ་བྱེད་ཐབས་ཏུ་བཤད་པ། འཕགས་བ་ཐོགས་མེད་གྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་བསྟུ་བ། སྟོན་
དཔོན་ཡོན་ཏན་འོད་གྱིས་སྒྱིར་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོན་ཐམས་ཅད་ལས་བསྟུས་ཤིང་མ་ཆང་བ་
རྣམས་ཁ་བསྐང་། རུང་འཐུན་སྒྱུར་དགོས་བ་རྣམས་རུང་འཐུན་སྒྱུར་ཏེ་སྟོན་བ་འདུལ་བ་མདོ་
ཅ་བ་བམ་པོ་དགུ་པ། དེའི་རང་འགྲེལ། ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་གཙོ་བོར་གཏོང་ལ་འབེབས་བ་ཀམས་

གཏམ་རྣམས་མཛད། དག་བཅོམ་བ་ས་ག་ལྟས་མཛད་པའི་གཙོ་བོར་མཆོན་ཉིད་ཀྱི་སྟོན་ས་
 གཏན་ལ་འབེབས་བ་མེ་ཉོག་ཐེང་རྒྱད། ལྷ་ལྷོད་ཀྱིས་མཛད་པའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་
 གཙོ་བོར་སྟོན་བ་འདུལ་བ་སྐྱབ་བརྒྱ་བ། དེའི་རང་འབྲེལ་འོད་ལྷན། དེའི་འབྲེལ་བཤད་དུལ་
 བ་ལྟས་མཛད་པ། རང་འབྲེལ་སྟོབ་མ་ལ་པན་བ། ཁ་ཆེ་འདུལ་བཟང་གིས་མཛད་པའི་དགེ་
 ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བྱ་གཙོ་བོར་སྟོན་བ་ཀླ་རི་ཀླ་ལྷ་བརྒྱ་བ། སྟོབ་དཔོན་ཀ་མ་ལ་ལྷེ་ལས་མཛད་
 པའི་འབྲེལ་བ་དོན་བརྒྱད་མ། སྟོབ་དཔོན་དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་དགེ་
 ཚུལ་གྱི་བསྐྱབ་བཞིའི་མདོ་དང་། འདུལ་བ་དྲི་ཆོག་ཅ་འབྲེལ། སྟོབ་དཔོན་བརྒྱས་མཛད་པའི་
 དགེ་སྟོང་གི་ལོ་དྲི་བ། དག་བཅོམ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཆོང་དཔོན་གྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་བསྟོད་པ།
 དེའི་འབྲེལ་བ་དུལ་བ་ལྟས་མཛད་པ། ལྷ་རྩ་ལྷེས་མཛད་པའི་སྟོབ་བ་བརྒྱད་བ་ཅ་འབྲེལ། སྟོབ་
 དཔོན་ཆོས་བཤེས་གྱིས་མཛད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལ་སོགས་བ་རྣམས་སུ་ཡོད།

གཉེས་བ་ལ། ཅ་པའི་མདོའི་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས། བཤད་པའི་མདོའི་
 དགོངས་འབྲེལ་གྱི་བསྟན་བཅོས་གཉེས་ལས། དང་པོ་ལ་པའི་སོ་ཐར་གྱི་འབྲེལ་བ་མཛད་བྱང་
 མེད་བ་སྒང་པོ་ཆེ་ཆུ་འཕུང་དུ་གྲགས་པ། སྟོབ་དཔོན་དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་
 པའི་ཆོག་གི་དགའ་བ་སྟེད་པ། དེ་མེད་གཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་བམ་པོ་ལྷ་བརྒྱ་བ།
 སྟོབ་དཔོན་དཔལ་པོས་མཛད་པའི་སོ་ཐར་གཞུང་འབྲེལ། དྲུ་ན་ལྷེ་ལས་མཛད་པའི་ཆོག་གི་
 བཛེད་བྱང་། སྟོབ་དཔོན་ཁྱད་པར་བཤེས་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་འདུལ་བ་ཀྱན་ལས་བརྒྱས་
 བ། སྟོབ་དཔོན་སྒྲུང་མའི་རྒྱུ་ཅན་གྱིས་མཛད་པའི་མའི་སོ་ཐར་གྱི་འབྲེལ་བ་རྣམས་སུ་

ཡོད་ཅིང་། བྱི་མ་གཉིས་པོ་དེ་འབྲེལ་བ་ཚད་ལྡན་མ་ཡིན་པར་གྲགས་སོ། །གཉིས་པ་ནི། རྣམ་
འབྲེད་གྱི་འབྲེལ་བ་སློབ་དཔོན་དུལ་བ་ལྟས་མཛད་པ། སློབ་དཔོན་དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་
གྱིས་མཛད་པའི་གཞི་འབྲེལ། སློབ་དཔོན་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱངས་གྱིས་མཛད་པའི་ཐོན་ཆེགས་
གྱི་འབྲེལ་པ། དེས་མཛད་པའི་བྱ་བའི་འབྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་འབྲེལ་
བ་ལ་རང་འབྲེལ་དང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ། ཤེས་རབ་འབྲེད་པས་མཛད་པར་གྲགས་པའི་འབྲེལ་
ཚུང་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱི་མ་གཉིས་པོ་དེ་གྱི་ཟེན་གྱིས་སུ་བྱ་སྟོན་ལ་སོགས་པའི་མཁས་པ་
རྣམས་གྱིས་བཞེད། གསུམ་པ་ལ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་མཛད་པའི་གཞུང་ལུགས་
གྱི་བྱེ་བྲག་བཞོད་པའི་འཁོར་ལོ་དང་། གཞུང་ལུགས་ཐ་དད་པར་རིམ་པར་བསྐྲག་པའི་འཁོར་
ལོ། དུལ་བ་ལྟས་མཛད་པའི་སྡེ་བ་ཐ་དད་བསྐྲག་པའི་འཁོར་ལོ། རྩ་བུས་མཛད་པའི་སྡེ་བ་ཐ་
དད་རྣམས་པར་འབྲེད་པའི་འཁོར་ལོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིས།

མཚན་དོན་དང་འགྱུར་བྱུག

༡༡། །དེ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་དང་མཐུན་པར་འཆད་པ་
ལ། མཚན་གྱི་དོན། འགྱུར་གྱི་བྱུག གཞུང་གི་དོན་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། མཚན་བརྗོད་
པ་དང་། གཞུང་ཚད་རྟོགས་པའི་ཡན་ལག་བཅས་བྱངས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་མཚན་བསྐྱར་བ་
དང་། མཚན་གྱི་དགོས་པ། མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱ་གར་ནས་མདོའི་བར་གསུངས།

དེ་ཡང་རྒྱ་གར་ན་སྐད་རིགས་བཞི་ཡོད་པའི་ནང་ནས་སི་སྤྱི་ཏའི་སྐད་དུ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་
 མཚན་ལ། བེ་ན་ཡ་སྤུ་ཏའི་ས་བ་བསྐྱར་བས། བོད་སྐད་དུ། འདུལ་བའི་མདོ་ཞེས་པ་འབྱུང་
 རྟེ། བེ་ན་ཡ་འདུལ་བ་དང་། སྤུ་ཏའི་སྐད་དོད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདི་ལྟར་བསྐྱར་བ་ནི། སྤུ་
 བད་སྐྱར་བ་དང་། ལོག་སྐྱར་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་བད་སྐྱར་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་ཏེ། སྤུ་བད་
 སྐྱར་ནི་རྒྱ་དབའི་མགོ་མཐུག་བར་གསུམ་དུ་རི་ལྟར་ཡོད་པ་དེ་བཞིན་དུ། བོད་དབའར་བསྐྱར་
 བ་ལ་ཟེར་བ་གང་ཞིག་འདིར་དེ་ལྟར་བསྐྱར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལོག་སྐྱར་ནི་དོན་གོ་པལ་ཆེ་
 བ་གཙོ་བོར་བྱས་ཏེ་བསྐྱར་བ་ལ་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ནི། རྒྱ་སྐད་སྤོས་པའི་དགོས་པ། བོད་སྐད་སྤོས་པའི་དགོས་པ། རྒྱ་སྐད་
 བོད་ལ་བསྐྱར་བའི་དགོས་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསྟན་བཅོས་ཁུངས་བཅུན་
 པ་དང་། སི་སྤྱི་ཏའི་སྐད་ལ་བག་ཆགས་འཛོག་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ།
 དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟན་བཅོས་འདི་རྒྱ་གར་མར་ཤེས་ཤིང་། རྒྱ་གར་ཆོས་ཀྱི་འབྱུང་གནས་
 ཡིན་པས། བསྟན་བཅོས་འདི་ཡང་བཟང་པོ་འོ། །སྤུ་ཏའི་གོ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབའར་ན་
 འབྱུང་ཁུངས་བཟང་པོའི་གསེར་བཞིན་འོ། །ཅ་རྟགས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་སྐད་གོ་བ་མེད་པ།
 བོད་རྒྱལ་སྤྱི་ས་བདེ་སྐྱབས་ཏུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། སྤུ་སྐྱར་
 སྤོ་མོ་ཤེས་པ་དང་། ལོ་པ་ཆ་རྒྱལ་སྤྱི་ས་རྒྱ་སྐད་བོད་ཀྱིས་གོ་བར་དཀའ་བ་དེ་བོད་སྐད་གོ་སྤྱི་
 བར་བསྐྱར་བ་དང་། རྒྱ་ཡིག་གོ་བ་མེད་པ་བོད་ཡིག་གོ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱར་ཏེ་གོ་བ་རྟོག་པ་འདི།
 ལོ་པ་ཆ་རྒྱལ་སྤྱི་རིན་ཡིན་པ་འདུག་སྤུ་རིན་འཛུགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལོ་ན། སི་

སྤྱི་ཏའི་སྐད་ལོ་བས་བ་ལ་དགོས་པ་ཅི་ཡོད་སྟུམ་ན། ཏུས་གསུམ་གྱི་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་
སྤྱི་ཏའི་སྐད་དུ་ཆོས་གསུངས་པས། རང་ཉིད་མ་འོངས་བ་ན་སངས་རྒྱས་ཏེ། གདུལ་བྱ་ལ་
ཆོས་སྟོན་བ་ན་ཡང་དེའི་སྐད་དུ་སྟོན་པས། ད་ལྟ་ནས་སྤྱི་ཏའི་སྐད་སྟོབ་དགོས་ཞེས་ཤེས་
བར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་བ་མཆན་བཤད་པ་ནི། བི་ན་ཡ་ཞེས་པ་བསྐྱར་བས། བོད་སྐད་ལ་འདུལ་བ་
དང་། སྤྱི་ཏ་བསྐྱར་བ་མདོ་ཞེས་འབྱུང་ལ། དེས་ན་བསྐྱར་བ་ཅོས་འདི་ལ་འདུལ་བའི་མདོ་ཞེས་
བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། སྟོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རང་རྒྱུད་ལྟ་
གྱི་སེམས་ཅན་གྱི་རྒྱུད་ཀྱི་ཉོན་མོངས་བ་དང་། རྣམ་སྤྱོད་གྱི་འི་མ་འདུལ་བར་བྱེད་པས་ན་
འདུལ་བ་ཡིན་ཞིང་། དེ་བརྗོད་བྱར་བྱེད་པའི་ལུང་སྟེ་བཞི་པོ་དེ་ལ་སྤྱིར་འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་ལ།
བསྐྱར་བ་ཅོས་འདིས་དེའི་དོན་མདོར་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་པས་ན། འདི་ལ་ཡང་འདུལ་བའི་མདོ་
ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། འདུལ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་
ལ་སོགས་པ་དག་ཡིན་པར་བལྟ་སྟེ། དེས་བྱ་བ་དང་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་ཉེ་བར་སྟོན་པས་སྟོབ་མ་
རྣམས་འདུལ་ཞིང་རྗེས་སུ་སྟོན་པར་བྱེད་པས་འདུལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལུང་སྟེ་
བཞི་ལ་འདུལ་བ་ཞེས་བཏགས་པ་ནི། བརྗོད་བྱའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ལ། སྤྱིར་མདོའི་
མིང་འདོགས་ཚུལ་ལ། དཔེ་ལས་བཏགས་པ། དོན་ལས་བཏགས་པ། ལུལ་གྱི་མིང་གིས་
བཏགས་པ། ལྷ་བ་པོའི་གང་ཟག་ལས་བཏགས་པ། འོ་ལོ་ཀ་ལས་བཏགས་པ་སོགས་དུ་མ་
ཡོད་དེ། དཔེར་ན། བཅོམ་ལྟོས་འདས་ཀྱི་འབྲས་སུ་ལུའི་ལྗང་བྱ་གཅིག་ལྷག་ཏུ་བསྐྱུམས་ནས་

བྱིའི་ས་དང་ཚུ་ལུད་ཚོགས་པ་ཚང་བའི་དཔེར་མཛད། ནང་གི་རྒྱ་རྒྱུན་རྣམས་ཚང་བ་དོན་དུ་
 མཛད་ནས། མ་རིག་འདུ་བྱེད་རྣམ་ཤེས་དང་། མིང་དང་གཟུགས་དང་སྐྱེ་མཆེད་དང་། །རིག་
 ཚོར་སྲིད་ལེན་སྲིད་བ་དང་། སྐྱེ་བ་དང་ནི་ག་ཤིངོ། །ཞེས་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྩ་གཉིས་
 གི་རྣམ་གཞག་ཚང་བའི་མདོ་ལ། ས་ལུ་ལྡང་བའི་མདོ་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་ནི། དཔེ་ལས་བཏགས་
 བ་དང་། བསྐྱལ་བ་བཟང་པོ་ལ་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡབ་ནི་འདི་ཞེས་བྲ། ཡུམ་ནི་འདི་ཞེས་
 བྲ། སྲས་ནི་འདི་ཞེས་བྲ། རིམ་འཁྲོ་བ་ནི་འདི་ཞེས་བྲ། ཞེས་སྟོན་བའི་མདོ་ལ་མདོ་སྡེ་བསྐྱལ་
 བཟང་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་གཉིས་བ་དང་། བཙུག་ལྡན་འདས་ལང་ཀ་བྱུ་རིན་བཞུགས་བའི་ཆེ། སྲིན་
 པོའི་རྒྱལ་པོ་མགྱིན་བརྩས་སྟོག་ཆགས་མང་པོ་ཐོས་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བཙུག་ལྡན་འདས་
 གིས་འདུལ་བར་དགོངས་ཏེ་བྱོན་བས། ལང་ཀ་མགྱིན་བརྩ་དང་མཇལ་ཏེ། དེར་ཤ་ཐོས་བའི་
 ཉེས་དམིགས་དང་། མ་ཐོས་བའི་ཕན་ཡོན་སོགས་དེ་ལ་གསུངས་བ་ལ། ལང་ཀར་གཤེགས་
 བའི་མདོ་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་ནི་ཡུལ་ལས་མིང་དུ་བཏགས་བ་དང་། བྲམ་ཟེའི་བུ་མོས་ཁྱེས་བ་ལྟ་བུ་
 བཞི་བ་དང་། བརྒྱད་སྟོང་བ་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནོ། །

དོན་བསྟུ་ན། བསྟན་བཙུག་འདི་ནི་བེ་ན་ལ་སྟུ་ཉ་ཞེས་བའི་བེ་ལ་བེ་བོ་ཏ་ཏོ་ཤ་ཞེས་
 བྱིན་བས་ཉེས་བ་སྐྱ་ཚོགས་དང་། ན་ལ་ན་ཞེས་བྱིན་བས། འཛོམས་བ་དང་། ཡ་ལ་མ་ཞེས་
 བྱིན་བས་བཞོན་བའི་དོན་ལ་འདུག་སྟེ། བསྟུས་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བཞོན་བ་ལ་ཞོན་ནས་
 ཉེས་བ་སྐྱ་ཚོགས་འཛོམས་བ་ཞེས་བྲ་བ་གཅིག་འབྱུང་བས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་སྟོན་
 བས་ལུང་སྡེ་བཞི་ལ་འདུལ་བ་ཞེས་བྲ་ཞིང་། སྟུ་ཉ་ཞེས་བ་མདོ་ལ་འདུག་ཅིང་བསྟན་བཙུག་

འདིས་འདུལ་བ་ལུང་སྡེ་བཞིའི་དོན་བཅས་པོ་དགྲུང་བསྐྱུས་ནས་སྟོན་བས་མདོ་ཞེས་གསུངས་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་ཆོག་བར་བདུན་ལ་ཆོག་རྒྱུ་གཅིག་ཆོག་རྒྱུ་བཞི་ལ་ཤོ་
 ལོ་ཀ་རེ་རེར་བྱས་པའི་བསྐྱུས་བཅོས་འདི་ལ་ཤོ་ལོ་ཀ་ཉིས་སྟོང་བདུན་བརྒྱ་བཅས་པོ་དགྲུ་ཡོད་
 པའི་བཅས་པོ་དང་པོ་འདི་མན་ཆད་ནས་འཆད་ཅེས་སྟོན་བ་ལ་བཅས་པོ་དང་པོ་ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་འགྲུར་བྱུག་སྟོན་བ་ལ། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ལ་བྱུག་འཆའ་ལོ། །ཞེས་
 གསུངས། འདི་ལ་དགོས་པ་ནི། གནས་སྐབས་བསྐྱུས་བཅོས་བསྐྱུར་བའི་བར་ཆད་ཞི་བ་དང་།
 བསྐྱུས་བཅོས་འདི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོང་གི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པར་ཤེས་པ་དང་། ཐར་བ་དང་
 ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ཐོབ་པ་སོགས་དགོས་པ་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུག་སྟེ། ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་བ་སོགས་ལྷལ་ཁྲད་པར་ཅན་ལ་བསྟོན་བྱུག་བྱས་པས་བསོད་ནམས་སྐྱེ་ཞིང་དེའི་
 དབང་གིས་བསམ་དོན་འབྱུང་བར་འགྲུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེ་རོལ་བ་ལས། བསོད་ནམས་
 རྣམ་སྒྲིན་བདེ་སྟེར་བྱུག་བསྐྱུས་ཐམས་ཅད་སེལ། །བསོད་ནམས་ལྷན་པས་མི་ཡི་བསམ་བ་
 རྣམས་ཀྱང་འབྱུག། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་གཉིས་པ་བྱུག་སྟེ། སྟོན་གྱི་ལོ་བཅ་
 རྣམས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོང་བསྐྱུར་བའི་ཐོག་མར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ལ་བསྟོན་བྱུག་
 མཛད་པར་བཀས་བཅད་པ་དང་མཐུན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དགོས་པ་གསུམ་པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་གར་ནས་པོད་དུ་ཆོས་བསྐྱུར་བའི་དུས་ཆོས་རྒྱལ་
 རྣམས་ཀྱིས་བཀའ་ལླང་གིས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོང་གི་ཐོག་མར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་དང་། མདོ་
 སྡེའི་སྡེ་སྟོང་གི་ཐོག་མར་སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས། མདོར་བའི་སྡེ་སྟོང་གི་ཐོག་མར་འཇམ་

དབལ་ལ་ཕྱག་འཆལ་བར་བཀས་བཅད་མཛད་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་དེ་མི་ཐད་དེ། འཇམ་དབལ་ལ་འགྱུར་ཕྱག་མ་མཛད་པའི་མངོན་པའི་སྡེ་སྡོད་
 དང་། གཞན་གཉིས་ལ་འགྱུར་ཕྱག་མ་མཛད་པའི་འདུལ་བ་དང་། མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་ཡོད་པའི་
 བྱིར་ཐེར་ན་སྡོན་མེད་དེ། གསེར་འཕྲེང་ལས་གསུངས་བ་ལྟར་སྡོན་སྡེ་མ་ལྟར་བཀས་བཅད་
 མཛད་ཀྱང་བྱིས་དེ་ལྟར་བྱུང་བ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཞིག་ནས་ཡིན་པས། སྡོན་དེ་ལྟར་བཀས་བཅད་
 མཛད་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་བྱིར། རོན་བསྐྱ་ན། ཕྱག་འཆལ་ཞེས་བ་བཤད་པའི་གཞིར་
 དངས་ནས། དུལ་གང་ལ་ན། ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ལ། དགོས་བ་གང་གི་བྱིར་ན། བསྐྱར་
 བཅོས་བསྐྱར་བའི་བར་ཆད་ཞི་བ་སོགས་ཀྱི་བྱིར་རོ། རྒྱལ་ཇི་ལྟར་ན། ལུས་ངག་ཡིད་
 གསུམ་གུས་པས་སོ། ཉེན་གྱི་གང་ཐག་གང་གིས་ན། འདི་སྐྱུར་བ་པོའི་ལོ་བཅ་རྒྱུས་ཀྱིས་
 སོ། ལོ་བཅ་རྒྱུས་ཀྱིས་འདུལ་བའི་སྡེ་སྡོད་བསྐྱར་བའི་ཐོག་མར་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་ལ་
 ཕྱག་འཆལ་བའི་རྒྱ་མཆན་ནི། འདུལ་བའི་གནས་སྤྱིར་སྤྱོད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་འབང་
 ཞིག་གི་མངོན་སུམ་གྱི་སྡོད་ལུལ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་མཛད་དོ། །

བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་

དགོངས་འབྲེལ་བཤད་པ།

༡༡། །གསུམ་པ་ལ་གཉིས། །གཞན་བསྟན་བཅོས་ལ་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་དགོངས་འབྲེལ་
 དང་། །བསྟན་བཅོས་གྱི་ལུས་དངོས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། །ངེས་པར་འབྱུང་བའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། །ཞེས་གསུངས། །འདི་ལ་དགོས་དོན། །བསྟན་དོན། །ཆོག་
 དོན། །འཕྲོས་དོན་དང་བཞི། །དང་པོ་ནི། །བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཐོག་མར་དགོས་སོགས་ཆོས་
 བཞི་བསྟན་པ་ལ་ཆོས་ཅན། །དགོས་པ་ཡོད་དེ། །བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་དགོས་སོགས་ཆོས་
 བཞི་མེད་པར་འཛིན་པའི་ལོག་རྟོག་བརྒྱུག་ནས་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་ཡོད་དམ་མེད།
 སལ་ཆེར་ཡོད་ལས་ཆེ་སྟམ་པའི་དོན་འབྱུང་གྱི་ཐེ་ཆོས་དང་། །ཡོད་པར་ངེས་ཤེས་སྐྱེད་པའི་
 དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་། །རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། །འདི་ལྟར་རྟོག་པ་སྟོན་དུ་
 གཏོང་བས་ནི། །འབྲེལ་བ་མེད་པ་དང་། །བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་པ་དང་། །དགོས་པ་མེད་པའི་
 ཆོག་གྲང་ཁས་མི་ལེན་ན། །བསྟན་བཅོས་ལ་སོགས་པ་གཞན་ལྟ་སྟོས་གྲང་ཅི་དགོས་ཏེ། །དེ་
 བས་ན་འདུལ་བའི་མདོ་ལ་བརྗོད་པར་བྱ་བ་མེད་པར་དོགས་པ་བསལ་བའི་བྱིར་བརྗོད་པར་
 བྱ་བ་བསྟན་དོ། །འབྲས་བུ་མེད་པར་དོགས་པ་བརྒྱུག་པའི་བྱིར་དགོས་པ་བརྗོད་དོ། །ཐབས་
 མེད་པར་དོགས་པ་སྤངས་པའི་བྱིར་འབྲེལ་བ་བཤད་དོ། །འདོད་པའི་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་

ཕྱིར་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་བ་བསྟན་རྟོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། རོན་འབྱུར་གྱི་ཐེ་
 ཆོས་བསྟན་བཅོས་ཀྱི་དགོས་པར་མི་རུང་ངམ་སྟམ་ན་སྟོན་མེད་དེ། བེ་ཆོས་ལ་བརྟེན་ནས་
 གྲང་བསྟན་བཅོས་ལ་ཐོས་བསམ་གྱིས་འཇུག་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཆོས་མཆོག་ལས་གང་
 ཕྱིར་འདིག་རྟེན་རོན་གཉེར་བ། བེ་ཆོས་ལས་གྲང་འཇུག་ཕྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། འབྲེལ་བ་དོན་
 གསལ་ལས། རོན་ལ་ཐེ་ཆོས་བསྟེན་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཇུག་པའི་ཡན་ལག་ ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་
 དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་བསྟན་བ་ཡིན་རྟེ། དེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་པས་བསྟན་བཅོས་འདིའི་
 ཉིང་དགོས་དངོས་སུ་བསྟན། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་པས་བརྗོད་བྱ་དངོས་སུ་
 བསྟན་ནས། འབྲེལ་བ་དང་དགོས་བ་བྱགས་ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དེ་
 ལྟ་བུས་ན་བརྗོད་པར་བྱ་བ་དང་། དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་དེས་པར་
 འབྱུང་པའི་སྐྱ་གཉིས་ཀྱིས་གོ་རིམ་བཞིན་དུ་མངོན་སུམ་དུ་བསྟན་ལ། འབྲེལ་བ་དང་། དགོས་
 པ་ནི་བྱགས་ཀྱིས་བསྟན་རྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་དོན་དུ་མངོན་འདི་བཅའ་ས་པའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞི་གང་ཞེ་ན།
 སྟོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་བསྟན་བཅོས་འདིའི་བརྗོད་བྱ་དང་། བསྟན་བཅོས་
 འདིས་དེ་བསྟན་བ་ནི་དགོས་བ་དང་། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་
 ཐོབ་བ་བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཉིང་དགོས་དང་། འདུས་བྱས་སུ་གྱུར་པའི་ཆོས་ཕྱི་མ་གསུམ་སུ་

མ་སྐྱ་མ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ། དེའི་ནང་ཚན་དུ་གྲུར་བའི་འབྲེལ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་
ཆེར་འབྲེལ་ལས། རྒྱ་ལ་ཁྱིམ་ས་ནི་བཞེད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། རྒྱ་ལ་ཁྱིམ་ས་བསྟན་པ་ནི་དགོས་
པ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་དེ་ལྟར་ན། འདུལ་བའི་མདོ་དང་དགོས་པ་གཉིས་ནི་ཐབས་དང་ཐབས་
ལས་བྱུང་བའི་མཚན་ཉིད་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་དང་འབྲས་བུའི་མཚན་ཉིད་ཅེས་བྱ་བའི་
ཐ་ཆིག་གོ། ཞེས་དང་། དགོས་པའི་ཡང་དགོས་པ་བཞེད་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཡང་ངེས་པར་འབྱུང་
བ་ཞེས་སྟོས་པས་བསྟན་ཏོ། ། རེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཟུང་ན་ལས་འདས་པ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཟུང་འདས་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་
ཞེ་ན། ལྷག་མེད་ཟུང་འདས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
ཡོད་དེ། རེས་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བ་དང་། སྐབས་འདིའི་འབྱུང་བ་ནི་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་
པ་གང་ཞིག། ཁྱོད་གདོན་མི་ཟ་བར་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཞེད་
པའི་ཕྱིར། སྐབས་འདིའི་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་སྐྱ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། རེས་པ་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ཆིག་དང་འབྲེལ་བའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གང་ཞེས་པ་སྤྱི་སྤྱི་
ཡིན་ཀྱང་། གང་དང་ཡང་དག་ལྟན་པའི་ཆིག་ཟུར་གྱི་གང་ཞེས་པའི་སྤྱི་དེ་ཐུབ་རྣམས་ཞེས་
པའི་བྱུང་པར་གྱི་ཆིག་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་རྣམ་མཁུན་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་དང་།
གང་ཞིག་ཅེས་པ་སྤྱི་སྤྱི་ཡིན་ཀྱང་། གང་ཞིག་ཀྱང་ལ་ཐུན་པ་གཏན་བཙུག་ཞིང་། ཞེས་པའི་
ཆིག་ཟུར་གྱི་གང་ཞིག་ཅེས་པའི་སྤྱི་ཐུན་པ་གཏན་བཙུག་ཞེས་པའི་བྱུང་པར་གྱི་ཆིག་དང་།

འབྲེལ་བས་སངས་རྒྱུ་ས་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཁོ་ན་ལ་འཇུག་པ་བཞིན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་ཕྱིར་
 འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་དོན་དུ་མ་ལ་འཇུག་སྟེ། ཀླད་གིས་འགྲོ་བ་ལ་འཇུག་པ་ནི་གོང་དུ་འབྱུང་
 གོང་ཁྱེད་དུ་འབྱུང་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་དང་། བཞོན་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི། སྤང་པོ་ཆེས་འབྱུང་། ཉམ་
 འབྱུང་ཞེས་བ་ལྟ་བུ་དང་། ལམ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ལམ་ནས་འབྱུང་། ལམ་པོ་ཆེན་ས་འབྱུང་ཞེས་
 བ་དང་། རོབ་པ་ལ་འཇུག་པ་ནི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བརྟེན་ནས་སྤང་འདས་རོབ་པ་འབྱུང་ཞེས་བ་
 ལྟ་བུ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། འབྱུང་བ་ཞེས་བུ་བའི་སྒྲ་འདི་ནི་དོན་
 མང་པོ་ཞིག་ལ་ཡང་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་ཀླད་གིས་འགྲོ་བ་ལ་ནི་གོང་དུ་འབྱུང་བ་དང་གོང་
 ཁྱེད་དུ་འབྱུང་ཞེས་བུ་བ་ལྟ་བུའོ། །བཞོན་པའི་དོན་ལ་ཡང་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
 སྤང་པོ་ཆེས་འབྱུང་བ་དང་། ཉམ་འབྱུང་བ་ཞེས་བུ་བ་ལྟ་བུའོ། །ལམ་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་ཞེས་བུ་
 སྟེ་དེ་ནས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །རོབ་པར་བུ་བ་ལ་ཡང་འབྱུང་བ་ཞེས་བུ་སྟེ། འབྱུང་བ་ན་རོབ་
 པར་བུའོ། །ཞེས་ཟེར་བའི་ཕྱིར་རོ། །དེ་དག་ལས་འདིར་ནི་འབྱུང་བའི་སྒྲ་རོབ་པར་བུ་བ་ཁོ་
 བར་བཟུང་སྟེ། དེས་པར་ཞེས་བུ་བའི་སྒྲ་སྟོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། དེས་པར་འབྱུང་བ་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བ་སྟེ། ཕྱིར་མི་ལྟོག་པ་
 རོབ་པར་བུ་བ་ཕྱང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་སྤང་ན་ལས་འདས་པ་རོབ་པ་ཞེས་བུ་བའི་ཐ་ཆིག་
 ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཉིད་དགོས་ལྷག་མེད་སྤང་འདས་ཁོ་
 བར་ཐད་དམ་ཞེན་མ་ཡིན་ཏེ། བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རོབ་པའི་ལམ་ཐག་མེད་དང་
 ལྷག་བཅས་སྤང་འདས་ནམས་ཡང་། བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཉིད་དགོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམ་

ཆོག་གས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་། སྤྱག་བསྐྱེད་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཕུང་པོ་ལྷག་
 མ་མེད་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་བར་ཐོབ་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་དགོས་པའི་ཡང་དགོས་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དེ་ནས་འདིར་ཉིང་དགོས་སུ་དངོས་སུ་མི་སྟོན་པའི་
 རྒྱུ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། ཡོད་དེ། དེ་ནས་འདིའི་མཐར་ཐུག་གི་ཉིང་དགོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་མ་
 ཡིན་ལ། ལྷག་མེད་ཐུང་འདས་ཉིང་དགོས་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 རྒྱུ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ཅིའི་ཕྱིར་ཟག་པ་མེད་པའི་ལམ་མ་བཟུང་ཞེ་ན། གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་རོ། །ལམ་ནི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཉེ། ཕུང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པའི་དོན་
 ཏུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཙོ་བོ་དང་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ནི་གཙོ་བོ་ལས་འབྲས་བྱུང་ཡིད་
 ཆེས་སོ་ཞེས་ཟེར་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ནི་དོན་དམ་པར་གཙོ་བོ་ཡིན་ཉེ། དག་
 བ་དང་རྟག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་དེ། སྤྱོད་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱུ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དེས་པར་འབྱུང་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེས་
 པར་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་དེས་པར་འབྱུང་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དབང་དུ་བྱས་ཞེས་པའི་དོན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཞེ་ན། དབང་དུ་བྱས་ཞེས་པའི་
 རྒྱུ་དོད་ཨ་ཐ་ཞེས་པ་དོན་དུ་མ་ལ་འབྱུག་སྟེ། འདི་ལ་བཀའ་ཤིས་པ། ཡུན་རིང་དུ་འཛོལ་བ་དང་
 མཐུན་པར་བརྟེན་ཅེས་པ་ལྟ་བུའི་ཨ་ཐ་བཀའ་ཤིས་པ་ལ་འབྱུག་པ་དང་། དེ་ནས་བཅོམ་ལྷན་
 འདས་ཞེས་པ་ལྟ་བུའི་ཨ་ཐ་ཆོག་ལྷན་དེ་ནས་ལ་འབྱུག་པ་དང་། དེ་མ་ཐག་ཏུ་སོམ་ཉི་ཐམས་

ཅད་ནམ་པར་བཅད་ནས་ཞེས་བ་ལྟ་བུའི་ཨ་ཟ། དེ་མ་ཐག་པ་ལ་འཇུག་པ་དང་། སྒྲིའི་རྗེས་སུ་
 བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཞེས་བ་ལྟ་བུའི་ཨ་ཟ་དབང་དུ་བྱ་བ་ལ་འཇུག་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 བྱིར། དེ་དག་ལས་འདིར་ངེས་པར་འབྱུང་བ་ཞེས་པའི་སྒྲ་ཁྱད་པར་གྱི་ཆོག་དང་འབྲེལ་བས་
 ཨ་ཟ་དབང་དུ་བྱ་བ་ཁོ་ན་ལ་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་འབྲེལ་པར་བཤད་པའི་
 བྱིར་རྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་དབང་དུ་བྱ་བའི་དོན་རྟེ།
 འདི་ལྟར་ཨ་ཟ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་བཟུ་ཤིས་པ་ལ་སོགས་པ་དག་ལ་ཡང་འབྱུང་མོད་གྱི། དབང་
 དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲས་བྱེ་བཟུ་རྒྱུ་ངེས་པར་བཞག་སྟེ། འདི་ནི་དབང་དུ་བྱ་བའི་དོན་ཡིན་
 གྱི་གཞན་གྱི་དོན་ནི་མ་ཡིན་ཞོ་ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །འདི་ལྟར་ཨ་ཟ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་འདི་
 བཟུ་ཤིས་པའི་དོན་དུ་ཡང་མཐོང་སྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་བཟུ་ཤིས་པ་འདི་ལས་ཡུན་རིང་དུ་
 འཆོ་བ་དང་མཐུན་པར་བརྗོད་པའི་ལེ་བྱ་རྣམས་པར་བཤད་པར་བྱའོ་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །

ཁ་ཅིག་རྒྱ་ནི་ཆོག་སྟངས་ཀྱི་དོན་དུ་ཡང་སྦྱར་རྟེ། དེ་ནས་བཙུམ་ལྟན་འདས་ཡོངས་སུ་
 ཟུང་ན་ལས་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་ཆེ་དེ་ཉིད་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱ་དེ་མ་ཐག་པའི་
 དོན་རྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་དེ་མ་ཐག་རྒྱ་སོམ་ཉི་ཐམས་ཅད་རྣམས་པར་བཅད་ནས་ཞེས་བྱ་བ་
 ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །ཁ་ཅིག་རྒྱ་དབང་དུ་བྱ་བའི་དོན་རྟེ། འདི་ལྟ་སྟེ་དཔེར་ན་སྒྲིའི་རྗེས་སུ་
 བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱ་བ་ལྟ་བུའོ། །འདིར་ཡང་ཨ་ཟ་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་སྒྲོ་བ་དཔོན་གྱིས་དབང་དུ་
 བྱ་བའི་དོན་ཁོ་ནར་སྦྱར་རྟེ། རང་གིས་བཤད་པ་ལས་དེ་ལྟར་རྣམས་པར་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་དབང་དུ་བྱ་བའི་དོན་ནི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཅེས་པ་ནས། རུང་བར་

རོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱི་འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བའི་གཞུང་རེ་རེས་ཀྱང་བཟོད་བྱ་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་
 པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྒྱུ་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དབང་དུ་བྱས་ཏེ་ཞེས་
 བྱ་བ་ནི། མདོ་རེ་རེ་ལ་ཡང་རེས་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ། ཉེ་བར་གནས་
 ཞེས་བྱ་བའི་ཐ་ཆིག་གོ། །དེ་ལྟར་ན་འདིར་ཆིག་གི་དོན་འདི་འབྱུང་སྟེ། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་
 འདུས་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པའི་མདོ་དེ་བཟོད་ནས་དེ་མ་ཐག་རྩ་རེས་བར་འབྱུང་བའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་སྦྱར་བར་བྱ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་འདི་ནི་ཕྱང་པོའི་ལྷག་མ་མེད་
 པའི་ཐུང་ན་ལས་འདས་པ་ཐོབ་པར་འབྱུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །

དེ་བཞིན་དུ་རབ་རྩ་བྱུང་བ་དང་། རྫོགས་པར་བསྟེན་བ་དེའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་འགའ་
 ཞིག་ལ་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བཟོད་ནས། རེས་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཡང་བཟོད་པར་བྱ་བ་དང་། མི་རྩང་བ་དང་མཐུན་ལ་རྩང་བ་དང་
 འགའ་བ་ནི་རྩང་བ་མ་ཡིན་པར་བསྟོལ། །ཕྱི་མ་དང་མཐུན་ལ་སྤྲ་མ་དང་འགའ་བ་ནི་རྩང་བར་
 རོ་ཞེས་བྱ་བའི་བར་དེ་དག་བཟོད་ནས། རེས་བར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་དང་
 སྦྱར་བར་བྱལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འཕྲོས་དོན་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༣༡། །བཞི་བ་འཕྲོས་དོན་སྒྲིམ་པའི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། འོན། དེས་པར་འབྱུང་བའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་བཤད་ན། དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སམ།
 སྒྲིམ་བ་གང་ཞེ་ན། དེ་ཉིད་ཁྱད་ཆོས་རྣམ་པ་བྱུག་གི་སྒྲོན་པ་འཆད་པ་ལ། འདུལ་བ་རྒྱ་མཚོའི་
 སྤྱིང་པོ་ལས། གང་ལ་བརྟེན་ནས་བདེ་བླག་ཏུ། རྩམ་པའི་གྲོང་དུ་བགྲོད་པའི་ཐབས། །བདེར་
 གཤེགས་བསྟན་པའི་སྤྱིང་པོ་མཆོག་། །སོ་སོ་ཐར་ཅེས་གྲགས་བ་གང་། །ངོ་བོ་དང་ནི་རབ་དབྱེ་
 དང་། །སོ་སོའི་ངོས་འཛིན་སྒྲུབ་པའི་རྟེན། །གཏོང་བའི་རྒྱ་དང་མན་ཡོན་ཏེ། །རྣམ་པ་བྱུག་གིས་ངི་
 བཞིན་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་པ་ལ་བྱེ་བྲག་
 སྒྲུབ་པའི་ལུགས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་དེ་ཤེས་བྱ་གཞི་ལྗེའི་ནང་ནས་སྤྲང་བ་གཟུགས་ཀྱི་གཞི་
 ཡིན་ཏེ། དེས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་གཟུགས་ཅན་གྱིས་ཁྱབ་བ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། བདེ་སྤྱི་
 བ་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལུགས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་སྤྲང་བའི་སེམས་བཤམ། དེའི་ས་བོན་གང་རུང་
 གི་སྤྲང་ནས་འཛོག་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དེས་འབྱུང་བསམ་བས་རྒྱ་བྱས་ནས། །གཞན་
 གཞོད་གཞི་དང་བཅས་བ་ལས། །སྒྲིག་བ་དེ་ཡང་ལུས་ངག་ལས། །གཟུགས་ཅན་ཡིན་ཞེས་
 འདོད་པ་དང་། །སྤྲང་བའི་སེམས་བ་རྒྱན་ཆགས་པ། །ས་བོན་དང་བཅས་ཡིན་ནི་ཞེས། །འདོད་
 པའི་ཚུལ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས། །རང་གི་སྤྱེ་བ་གོང་འོག་སྒྲུ། །ཞེས་དང་། །རྟེན་ཆེན་རིན་ཆེན་སྤང་

བ་ལས་སྒྲོབ་དཔོན་ཡིན་ཏེ་དོན་ས་གསུམ་བ་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་སུ་འདོད་བ་ལྟར་
ན། རྩེ་ཐག་ཏུ་སྒྲོབ་པའི་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལུགས་རང་ལུགས་སུ་མི་བཞེད་བས། སྒྲོང་བའི་
སེམས་བ་ས་ཐོན་དང་བཅས་བ་བཞེད་དམ་སྙམ་སྟེ་གོང་འོག་ཀྱན་ཏུ་དབྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

དེས་ན་རང་གི་མི་མ་ཐུན་ཕྱོགས་སུ་བྱུར་པའི་འཆལ་ཚུལ་གྱི་དངོས་ཀྱི་གཉེན་པོ་
བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་ཆོས་འདི་པའི་སྒྲོང་བ་གཟུགས་ཅན་བ་གང་ཞིག་འདོད་པའི་
སས་བསྐྱུས་པ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཏུ་རྩེ་ཐག་ཏུ་སྒྲོབ་ས་བཞེད། དེའི་མཚན་
ཉིད་ཀྱི་བྱར་ཏུ་འཆལ་ཚུལ་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཅེས་སྒྲོས་བ་ལ་དགོས་བ་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བའི་
བར་མ་རྣམས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་ཡིན་བ་དེ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེའི་
དངོས་གཉེན་ཞེས་སྒྲོས་བ་ལ་དགོས་བ་ཡོད་དེ། དགེ་བའི་བར་མ་རྣམས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་
ཡིན་བ་དེ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། རིགས་གནས་སྒྲོས་བ་ལ་དགོས་བ་ཡོད་
དེ། སྟོན་བ་ལྷུ་ཐུབ་བ་དང་མཉམ་བ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སོ་ཐར་གྱི་
སྒྲོམ་བ་རྣམས་བསྐྱུ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོས་འདི་བ་ཞེས་སྒྲོས་བ་ལ་དགོས་བ་
ཡོད་དེ། བྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་ཡོད་བ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་
བྱིར། གཟུགས་ཅན་ཞེས་སྒྲོས་བ་ལ་དགོས་བ་ཡོད་དེ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་དང་ཤེས་པའི་གཞི་
མ་ཐུན་ཡོད་བ་དེ་གཅད་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཞེས་སྒྲོས་
བ་ལ་དགོས་བ་ཡོད་དེ། བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་ཀྱི་སྒྲོམ་བ་རྣམས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་ཡིན་

བ་གཅད་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། རང་གི་མི་མཐུན་ཚུགས་སུ་གྱུར་པའི་འཆལ་ཚུལ་
 གྱི་དངོས་གྱི་གཉེན་པོ་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྤོང་བའི་སེམས་བ་དང་། དེའི་ས་བོན་
 གང་རུང་གིས་བསྐྱས་ཤིང་། འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་པ། སོ་ཐར་གྱི་སྤོམ་པའི་མཆན་ཉིད་དུ་
 མདོ་ཐེ་བ་ཡན་ཆད་བཞེད་ལ། སྤོང་བའི་སེམས་བ་དང་དེའི་ས་བོན་གང་རུང་གིས་བསྐྱས་པ་
 ཞེས་སྤོམ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སོ་ཐར་གྱི་སྤོམ་པ་དང་གཟུགས་ཅན་གྱི་གཞི་མཐུན་ཡོད་
 བ་དེ་གཅད་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིའི་ལུགས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྤོམ་པའི་ས་བོན་སོ་
 ཐར་གྱི་སྤོམ་པ་ལྷ་མས་བྱི་མ་སྐྱེད་པའི་རྣམ་པ་ལ་བྱེད་ལ། དེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་སྤོམ་པར་བཞེད་
 བས། སོ་ཐར་གྱི་སྤོམ་པའི་རོ་བོ་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་ལ་བཞེད་དམ་སྐྱུ་སྟེ་དབྱེད་བར་བྱའོ། །

གཉིས་བ་རབ་དབྱེ་ལ། དབྱེ་བ་དངོས་དང་། བསྐྱ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སོ་ཐར་
 གྱི་སྤོམ་པ་ལ་དབྱེ་ན་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། བསྐྱེན་གནས་གྱི་སྤོམ་པ། དགེ་བསྐྱེན་པ་མའི་སོ་ཐར་གྱི་
 སྤོམ་པ། དགེ་ཚུལ་པ་མའི་སོ་ཐར་གྱི་སྤོམ་པ། དགེ་སྤོབ་མའི་སྤོམ་པ། དགེ་སྤོང་པ་མའི་སྤོམ་
 པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱེན་གནས་དགེ་བསྐྱེན་པ་མ་དང་། དགེ་ཚུལ་
 པ་མ་དགེ་སྤོབ་མ། དགེ་སྤོང་མ་དང་དགེ་སྤོང་སྟེ། །སོ་སོ་ཐར་པ་རིགས་བརྒྱུད་དོ། །ཞེས་
 དང་། གྲུན་བརྟན་ལས་ཀྱང་། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྤོམ་པས་བསྐྱས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། རིགས་
 བརྒྱུད་དེ། དགེ་སྤོང་གི་སྤོམ་པ་དང་། དགེ་སྤོང་མའི་སྤོམ་པ་དང་། དགེ་སྤོབ་མའི་སྤོམ་པ་
 དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྤོམ་པ་དང་། དགེ་ཚུལ་མའི་སྤོམ་པ་དང་། དགེ་བསྐྱེན་གྱི་སྤོམ་པ་དང་།
 དགེ་བསྐྱེན་མའི་སྤོམ་པ་དང་། བསྐྱེན་གནས་གྱི་སྤོམ་པའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། སོ་སོ་

ཐར་ཅེས་བྱ་ནས་བརྒྱུད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བསྐྱུ་བ་ལ། ཉེན་གྱི་སྒོ་ནས་
 བསྐྱུ་བ་དང་། རྩས་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱུ་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ་བརྒྱུད་དུ་ཡོད་ཅིང་བསྐྱུ་ན་གཉིས་སུ་
 འདུ་སྟེ། ཁྱིམ་པའི་ཕྱོགས་གྱི་སྒོ་མ་བ་དང་། རབ་བྱུང་ཕྱོགས་གྱི་སྒོ་མ་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་
 བྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཁྱིམ་པའི་སྒོ་མ་བ་དང་པོ་གསུམ། རབ་བྱུང་སྒོ་མ་བ་མ་མ་ལ། ཞེས་
 བསྟེན་གནས་གྱི་སྒོ་མ་བ་དགེ་བསྟེན་པ་མའི་སྒོ་མ་བ་དང་གསུམ་པོ་དེ་ཁྱིམ་པ་ཕྱོགས་གྱི་སྒོ་མ་
 བ་དང་། གཞན་ནམས་རབ་བྱུང་གི་སྒོ་མ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་རྩས་གྱི་སྒོ་ནས་
 བསྐྱུ་ན་བཞིར་འདུ་སྟེ། བསྟེན་གནས་གྱི་སྒོ་མ་བ། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒོ་མ་བ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒོ་མ་
 བ། དགེ་སྟོང་གི་སྒོ་མ་བ་ནམས་སུ་འདུ་བའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། བསྟེན་གནས་གྱི་སྒོ་མ་བ་
 རྩས་གཅིག་དགེ་བསྟེན་པ་མའི་སྒོ་མ་བ་རྩས་གཅིག་དགེ་ཚུལ་པ་མ་དང་། དགེ་སྟོབ་མའི་
 སྒོ་མ་བ་རྩས་གཅིག་དགེ་སྟོང་པ་མའི་སྒོ་མ་བ་རྩས་གཅིག་པའི་བྱིར་ཏེ། མཚན་གྱུར་པའི་ཆེ་
 སྒོ་མ་པའི་མིང་འཕོ་བ་ཅན་ཡིན་གྱི་རྩས་སུ་འཕོ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། མཚན་
 ལས་མིང་ནི་འཕོ་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་སོ་སོའི་རང་བཞིན་བཤད་པ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོ་བ་ཚུལ། ལྷན་ཚུལ།
 གངས་ངེས་ལ་དབྱུད་པ། མིང་གི་ནམས་གངས་ངེས་ཆོག་དང་བཅས་པ། གཙོ་འཕོར་གྱི་བྱུང་
 བར་དང་བྱུག་དང་པོ་ནི། འདིར་བསྟེན་གནས་གྱི་ནམས་གཞག་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་ན། གང་
 ལས་སྒྲུང་པའི་ལུལ། རི་ལྷར་ཡོན་པའི་ཆོ་ག་གང་སྒྲུང་པའི་སྒོ་མ་བ་བཤད་པ་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ནི། རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒོ་མ་ལྷན་ཞིག་ལས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་

ཡིན་གྱི། ཐོག་མར་དགོན་མཆོག་གི་ཉིན་གྱི་བྱང་དུ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒྲུང་བ་དང་། དགེ་སློང་ཁོ་ན་
 ལས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རིན་ལན་བསམ་བ་པའི་མདོ་ལས། ཉིན་གཅིག་ཡན་ལག་བརྒྱད་
 དང་ལྷན་པའི་ཁྲིམས་འོད་པ་ནི། ཐབས་པ་རོལ་གཞན་ལས་འོད་དགོས་ཏེ། དེ་ཡང་གང་ལས་
 འོད་ཅེ་ན། འཁོར་བཞི་པོ་གང་ཡང་བྱང་བ་ལས་འོད་དགོས་སོ། །ཞེས་དང་། ལུང་དུ་ཁྲིམ་
 བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་རང་གི་འཁོར་རྣམས་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་འཕོག་
 བར་གསུངས་བ་དང་། གནས་འཛོག་གི་མདོ་ལས་སྒྲ་གོས་སྟག་བ་གཅིག་ཏུ་བྱས་ལ། ལུས་
 མོ་གཡས་པའི་ལྷ་ང་ས་ལ་བརྩམས་ནས། ཐལ་མོ་སྦྱར་ནས་དགེ་སློང་ངམ། ཐམ་ཟེ་གང་ཡང་
 བྱང་བའི་གན་དུ་སོང་བ་ནས། ཞེས་དང་། མཛོད་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། གཞན་ལས་འོད་པར་བྱ་
 ཡི་བདག་ཉིད་ལས་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། གཞན་ལ་སྟོས་པས་ནི་རྒྱུ་ཡོད་ཀྱང་མི་འདའ་བར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར། ཞེས་དང་། འཕོགས་པ་པོས་ཆོག་མ་སྦྱས་པར་སྔ་བར་ཡང་མི་བྱ་ལ། ཁ་མཉམ་སྟེ་སྦྱ་
 བར་ཡང་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 རོ། །

གཉིས་པ་ནི། འདུལ་བའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་དང་། མདོན་པ་གོང་ལོག་ས་སྟེ་
 དང་བཅས་པ་རྣམས་སུ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་རྣམ་གཞག་གསུངས་ཀྱང་། འཕོགས་ཆོག་
 དངོས་སུ་གསུངས་པ་མེད་ལ། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་བརྒྱད་བ་དང་། སྒྲོབ་དཔོན་བྱང་ཆུབ་
 བཟང་པོས་འཕོགས་བྱེད་ཀྱི་ཆོག་གསུངས་ཤིང་། རོ་པོ་རྩེ་ལྷ་གཅིག་དང་དེ་ནས་བརྒྱད་པའི་
 བཀའ་གདམས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ཀྱང་གསུངས་ལ། ལུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་འདུལ་བའི་

ལས་ཆོག་ལས་གསུངས་བ་ལྟར། སྒྲུབས་འགྲོ་ཙམ་བྱེད་དུ་བྱས་ནས་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བར་
 དུ་ཡན་ལག་བརྒྱད་ཆང་བར་ལེན་བའི་ཆོག་བྱེད་དགོས་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གཞན་
 ལའང་བསྟེན་གནས་ཡོད་མོད་གྱི། སྒྲུབས་སུ་མ་སོང་བ་ལ་མེད། །ཅེས་དང་། དམའ་བར་
 འདུག་སྒྲས་བརྒྲས་བ་ཡིས། །མི་བརྒྱན་ནམ་ནི་ནངས་བར་དུ། །བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་ཆང་
 བར་ནི། །ནང་བར་གཞན་ལས་ནོད་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིར།

དུས་རིམ་གྱིས་ནོད་བ་ནི། སྔ་རྩོམ་མ་འཆར་བའི་གོང་ནས་སྒྲངས་ནས་སངས་ཉི་མ་
 བར་གྱི་བར་ལ་ནོད་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། ལེན་ཚུལ་ནི། སྟན་མེད་བཤམ་སྟན་དམའ་བ་ལ་ཙོག་
 བྱའམ། བྱས་མོ་བརྩལ་ས་བ་གང་རུང་གིས་འདུག་སྟེ། ཐལ་མོ་སྒྱར་གྲུས་བའི་སྒྲོ་ནས་ཆོག་
 རེས་སྒྲོས་ལན་གསུམ་བྱས་བའི་སྒྲོ་ནས་སྒྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དུས་མ་ཆང་བ་དང་། སྟན་
 མོན་པོ་སོགས་གྱིས་མ་གྲུས་བ་དང་། འཕོགས་བ་པོ་ལས་སྔ་བ་དང་། ཁ་མཉམ་དུ་བཛོད་བ་
 ལ་སྔོན་བ་མི་སྟེ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། ནང་བར་ནི་རེ་ཞིག་ཉི་མ་བར་བའི་ཆེ་སྟེ། ཞེས་
 དང་། པོ་རྩི་རྩ་ཉལ་གྱི་དང་། ཉིན་དང་མཆན་དུ་བསྟེན་གནས་གྱི་སྔོན་བ་བརྒྱད་ལེན་བར་འདོད་
 ན་ཉི་མ་འཆར་བའི་སྔོན་དུ་དེ་སྒྲང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དམའ་བར་
 འདུག་པ་ནི་ཙོག་བྱའམ། བྱས་མོ་བརྩལ་ནས་ཐལ་མོ་སྒྲོལ་བཤམ། ཐལ་མོ་སྒྱར་ཏེ་ནོད་བ་
 བི་མ་གཏོགས་སོ། །མ་གྲུས་བ་ལ་ནི་སྔོན་བ་མི་སྟེ་འོ། །ཞེས་དང་། འཕོགས་བ་པོས་ཆོག་
 མ་སྒྲས་བར་སྔ་བར་ཡང་མི་བྱ་ལ། ཁ་མཉམ་དུ་ཡང་སྒྲ་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་བའི་
 བྱིར། སྔོན་གསུམ་རྣམ་གཞག་ལས་ནི། གནས་འཛོག་གི་མཛོད་ལས་གསུངས་བའི་ཡན་ལག་

བརྒྱད་འཛོགས་པའི་མདོ་ཚིག་རྣམས་ཀྱང་འཛོགས་ཚིག་ཡིན་པར་གསུངས་ལ། དམིགས་
 བསལ་ནི། མཛོད་འབྲེལ་ལས། གང་གིས་ཆེས་བརྒྱད་ལ་རྟག་ཏུ་བསྟེན་གནས་ལ་གནས་
 པར་བྱའོ། །ཞེས་སྟོན་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་བ་བྱས་བ་དེས་ནི་ཟས་ཟོས་ནས་ཀྱང་འོད་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་ཆུ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་སྟོན་ཏུ་སྤང་བར་ཁས་
 སྒྲངས་བ་ཡིན་ན་ཟས་མ་ཟོས་གོང་ཏུ་བསྟེན་གནས་དང་ཆེས་བརྒྱད་ཡིན་པ་བརྟེན་ན་ཟས་
 ཟོས་ནས་ཀྱང་བསྒྲངས་པས་ཚིག་གོ། །དེས་ན་རྫོ་པོ་རྗེས་པོ་ཏུ་མའི་བར་གྱི་ཉ་སྟོང་བརྒྱད་
 གསུམ་གྱི་ཉིན་ཞག་དེའི་བསྟེན་གནས་ཏུས་གཅིག་ཏུ་སྒྲངས་པས་ཚིག་བ་དང་། ཚོ་འབྲུལ་གྱི་
 ཉིན་ཞག་བཙུ་ལའི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་བ་ཏུས་གཅིག་ཏུ་ལེན་ཏུ་བྱུང་བར་གསུངས་པ་ལ་
 བོད་ཀྱི་མཁས་བ་ཁ་ཅིག་ དེ་རྫོ་པོ་རྗེས་མ་དགོངས་བ་མིན་ལས་ཆེ་ཞེས་གསུངས་བ་དང་།
 བྱིས་ཀྱི་ཁ་ཅིག་གིས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་མི་རུང་སྟེ། དེན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས། གལ་ཏེ་ཡན་
 ལག་བརྒྱད་པའི་ཁྱིམ་ནོད་ན་གཤོན་མི་ཟ་བར་ཉིན་ཞག་གཅིག་པ་འོད་དགོས་ཏེ། དེ་བས་
 མང་བ་མི་རུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།

དེ་ལྟར་གསུངས་བ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་བ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་མཐའ་ཅན་གྱི་
 སྟོམ་བས་ཁྲབ་པའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིས་ ཆུ་བ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཆེས་བརྒྱད་དང་ཚོ་འབྲུལ་
 གྱི་ཆུ་བ་བྱེད་ཀྱི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་བ་ཏུས་གཅིག་ཏུ་ལེན་པ་ལ་ཡང་། ཆེས་གཅིག་གི་
 བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་བ་ཆེས་གཉིས་པའི་སྐྱུ་རེངས་ཤར་བ་ན་གཏོང་བ་ཡིན་ཞིང་། དེས་
 གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་འབྲེལ་བས་གོང་གི་ཁྱུང་གིས་མི་གཞོད་པའི་བྱིས་ བསྟེན་གནས་

གྱི་སྒྲིམ་པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་མཐའ་ཅན་དུ་ངེས་ཀྱང་། ཆོ་འཕྲུལ་གྱི་དུས་ཆེན་གྱི་བསྟེན་
 གནས་གྱི་སྒྲིམ་པ་དུས་གཅིག་ལ་ལེན་བཞི། ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་སྒྲིམ་པ་ལེན་བཅོ་ལྔའི་
 བར་དུ་བརྒྱས་ཏེ་མྱང་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་ཉིན་
 ཞག་ཏུ་འོ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ངེས་སོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། དུས་གྱི་མཐའ་ནི་གཉིས་ཏེ། སྟོན་གི་
 མཐའ་དང་ཉིན་ཞག་གི་མཐའོ། །རྒྱ་བ་ཕྱེད་ལ་སོགས་པ་ནི་ཉིན་ཞག་འདས་པས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆོས་མཛོན་རྒྱ་མཛོད་སྟོན་པོ་ལས། ཉིན་ཞག་རེ་མ་གཏོགས་མི་སྟེ་བར་
 འདོད་བཞི། ཉན་ཐོས་སྟེ་བ་ཁ་ཅིག་གི་ལུགས་ཡིན་པས། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་ཤེས་བར་བྱའོ་ཞེས་
 བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་མཐའ་ཅན་གྱིས་མ་བྱལ་བ་ལྟ་བུར་ཡང་གསུངས་
 སོ། །ཉིན་མཚན་རྒྱང་བ་རེ་ལྟ་བུའི་དུས་མ་ཆང་བ་དང་། ཡན་ལག་བརྒྱད་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་
 མ་ཆང་བ་དང་། དཀོན་མཆོག་གི་ཉེན་གྱི་བྱང་དུ་རང་ཉིད་གྱིས་ལེན་པ་ལྟ་བུ་ལ་ལེགས་སྦྱང་
 ཅམ་དུ་འགྱུར་གྱི་སྒྲིམ་པ་མི་སྟེ་སྟེ། བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་ཆང་བར་ནི། །ནང་པར་གཞན་
 ལས་ནོད་བར་བྱ། །ཞེས་པ་ཙ་ཙ་འབྲེལ་གྱིས་བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་དེ་གསུམ་ཆང་དགོས་
 བར་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཅིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་དེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བཤུན་བ་དང་གྱི་པོ་བྱེད་
 བ་དག་གིས་མཚན་མོ་དང་ཉིན་མོའི་བསྟེན་གནས་དག་ཀྱང་འབྲས་བྱ་ཡོད་བ་རུང་ངོ་། །ཞེས་
 དང་། བྱང་རྒྱལ་བཟང་པོས་ཀྱང་། ཉིན་མོ་ཅམ་དུ་ཡང་དག་པར་ལེན་ན། དུས་འདི་ནས་བརྒྱང་
 སྟེ་རི་སྟོན་ཉི་མ་རྒྱལ་གྱི་བར་དུ་ཞེས་དུས་ཆོད་ཡོངས་སུ་གཅད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་དེ་ལེགས་སྤྱད་ཅམ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར་
 ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་གྱི་ཡུང་དེའི་གོང་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་ལས་གཞན་ཏུ་ནོད་པ་ལ་ནི་ལེགས་སྤྱད་
 ཅམ་ཏུ་འགྱུར་གྱི་སྒྲིམ་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བཤུན་པ་དང་གྱི་སོ་ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་སྒྲིམ་པའི་ངོ་སོ་ནི། བྱིས་པ་སྦྱགས་གྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་གང་ཞིག་ཉིན་
 ཞག་གཅིག་གི་བར་ཏུ་རང་གི་སྤང་བྱའི་གཙོ་སོ་བརྒྱད་སྤྱོད་བར་ཁས་འཆེ་བའི་རིགས་སུ་
 གནས་པ། བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲིམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཚོའི་སྤྱང་སོ་ལས། ཅ་བ་
 བཞི་དང་ཡན་ལག་བཞི། བརྒྱད་སྤྱོད་བསྟེན་གནས་སྒྲིམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 བརྒྱད་ངོས་འཛིན་པ་ནི་དེ་ཉིད་ལས། མི་ཆངས་སྤྱོད་དང་མ་བྱིན་ལོན། །སོག་གཙོད་རྩན་ཏུ་
 སྤྱོད་བཞུགས། །ཅ་བ་བཞི་ཡིན་མལ་ཆེ་མཐོ། །ཆང་འཕྱང་གར་སོགས་སྤང་སོགས་དང་། བྱི་
 རྩེ་ཁ་ཟས་ཡན་ལག་བཞི། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲིམ་པ་ལ་པ་མའི་
 བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་མི་འབྲེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ་དུས་ཤིན་ཏུ་བྱུང་བ་དང་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་
 པ་རྣམས་གྱི་ནང་ནས་དམན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་མ་བྱེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་བཤུན་
 པ་ནི། མཛོད་འབྲེལ་ལས། འདིས་དགྲ་བཙུག་པ་དག་དང་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པས་ན་
 བསྟེན་གནས་ཏེ་དེ་དག་གིས་རྗེས་སུ་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞན་དག་ན་རེ། འདིས་རི་སྤྱོད་
 འཆོའི་བར་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ཉེ་བར་གནས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་ཟེར་རོ། །ཡང་ན་དགེ་
 པའི་ཅ་བ་རྒྱུད་ཏུ་རྣམས་གྱི་དགེ་པའི་ཅ་བ་གསོས་འདེབས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་གི་ཕྱིར་ཡིད་

གྱི་དགོ་བ་གསོས་འདེབས་པ་དེའི་ཕྱིར། འདི་ནི་བཙུམ་ལྷན་འདས་གྱི་གསོ་སྦྱང་བཤད་ཅེས་
 གྲགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རོན་ནི། བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་པའི་སྒྲུལ་བ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་ལ་བསྟེན་གནས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷང་འདས་ལ་བསྟེན་བ་སྟེ་
 ཉེ་བར་གནས་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྷར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་ཇི་སྟོན་འཆོའི་བར་གྱི་སྒྲུལ་
 བ་ལ་ཉེ་བར་གནས་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྷར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཡང་ན་གསོ་སྦྱང་ཞེས་བརྗོད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སོ་ཐར་རིགས་བདུན་གྱི་ནང་ནས་སྒྲུལ་པའི་དགོ་ཅ་རྒྱུད་ཤོས་དགོ་
 བསྟེན་གྱི་དགོ་བའི་ཅ་བ་གསོས་འདེབས་ཤིང་ལྷང་བ་སྦྱོང་བར་བྱེད་པས་དེ་ལྷར་བརྗོད་པའི་
 ཕྱིར། འདི་དང་རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་རྣམས་ལ་གྲགས་པའི་གསོ་སྦྱང་ལ་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་
 དེ། ལེན་པའི་ཡུལ་ཀུན་སྦྱང་གི་བསམ་པ། འཕོགས་བྱེད་གྱི་ཆོ་ག་མི་འདྲ་བའི་ཁྱད་པར་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་སོ་ཡོད་དེ། འདིའི་ལེན་ཡུལ་ལ་རང་ལས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲུལ་ལྷན་
 གཅིག་དགོས་ལ། རྒྱུད་སྟེ་འོག་མ་རྣམས་བཤད་པའི་གསོ་སྦྱང་དགོན་མཆོག་གི་ཉེན་གྱི་བྱང་དུ་
 རྒྱངས་ན་ཡང་སྟེ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ལ་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཟིན་པས་ཆོག་ལ། བྱི་མ་ལ་
 གཞན་རོན་དུ་རྫོགས་བྱང་ཐོབ་པར་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་ཟིན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 བ་གྲུབ་སྟེ། འདི་ནི་འདུལ་བའི་ལས་ཆོག་ལས་གསུངས་བ་ལྷར་གྱི་ཆོ་གས་འཕོགས་དགོས་
 ལ། བྱི་མ་ནི་གནས་འཛོག་གི་མདོ་ལས་གསུངས་བ་ལྷར་གྱི་ཆོ་གས་འཕོགས་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་བརྒྱད་ནི་ཡན་ལག་གསུམ་དུ་འདུས་ཏེ། ཅ་བ་བཞི་སྦྱངས་

ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཆང་སྒོར་བ་བག་ཡོད་ཀྱི་ཡན་ལག་སྒྲག་མ་གསུམ་སྒོར་བ་
བརྟུལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཡན་ལག་
བག་ཡོད་པའི། ཡན་ལག་བརྟུལ་ཞུགས་ཡན་ལག་སྟེ། །བཞི་གཅིག་དེ་བཞིན་གསུམ་རིམ་
བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མ་བསྐྱེད་པའི་ཉེས་དམིགས་ནི། རིན་ལན་བསབ་པའི་མདོ་ལས། གཤམ་ཏེ་ཁྲིམས་
ཀྱི་ཙྰ་བ་ཉམས་ན་གོང་ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཅི་སྟེ་ཚུལ་ཁྲིམས་སྤུལ་
ལ་ཕྱིར་ནོད་ན་སྟེ་བར་ཡང་མི་འགྱུར་རོ། །དཔེར་ན། ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་ཡན་ལག་བརྒྱད་
པའི་ཁྲིམས་ཀྱི་ཙྰ་བ་ཉམས་ན་ཕྱིས་ཁྲིམས་བརྒྱད་དམ་ཁྲིམས་ལྔ་འཇམ། ཁྲིམས་བརྒྱ་འཇམ།
ཁྲིམས་རྫོགས་བ་འཇམ། བསམ་གཏན་གྱི་ཁྲིམས་སུ། ཟག་བ་མེད་པའི་འདི་གང་ཡང་ནོད་དུ་
མི་བྱུང་རོ། །ཞེས་དང་གཞན་ཡང་ཉེས་དམིགས་དཔག་ཏུ་མེད་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱེད་པའི་
པའི་པན་ཡོན་ནི། གནས་འཛོག་གི་མདོ་ལས། འཇགས་པའི་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད་དང་
ལྔན་པའི་བསྟེན་གནས་ལ་ལན་ཅིག་གནས་པའི་བསོད་ནམས་འདི་ཙྰ་ཞེས་བསོད་ནམས་
སུ། བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུའཇམ། བསོད་ནམས་ཀྱི་འབྲས་བུའི་ཆད་བརྒྱུད་བར་རྟུས་
སུ། ཞེས་དང་། གདགས་བ་ལས། ལྟའི་དབང་སོ་རྒྱ་བྱིན་གྱིས། །རྩ་བ་ཡར་གྱི་ཆེས་བརྒྱད་
དང་། །ཆོ་འབྲུལ་གྱི་ནི་རྩ་བ་ལ། །བསྟེན་གནས་ཡན་ལག་བརྒྱད་བསྐྱེད་ན། །དེ་ནི་ང་དང་
འདྲ་བར་འགྱུར། །ཞེས་སྒྲུས་པས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྤུལ་བ། ཀྱི་མི་ཀུན་ཏེ་
སྐད་མ་ཟེར་ཅིག་རྩ་བ་ཡར་གྱི་ཞེས་སོགས་གོང་ལྟར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྲིམ་བ་ཚུགས་

གྱི་སྒྲིམ་བ་གང་ཞིག རི་སྟོན་འཆོའི་བར་དུ་རང་གི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་ལྟ་སྟོང་བར་ཁས་འཆེ་
 བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དགེ་བསྟན་གྱི་སྒྲིམ་བའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་
 མཆོའི་སྤྱང་བོ་ལས། གསོད་རྒྱ་སྤང་ལོག་བར་གཤེས། །སྤྱོད་འགྲུར་འགྲུར་བ་ལྟ་སྟོང་
 བ། དགེ་བསྟན་གྱི་ཞི་སྒྲིམ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རབ་བྱུང་ཕྱོགས་གྱི་སྒྲིམ་བ་གང་
 ཞིག རི་སྟོན་འཆོའི་བར་དུ་རང་གི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་བཅུ་སྟོང་བར་ཁས་འཆེ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་
 བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་བའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཅ་བ་བཞི་
 དང་ཡན་ལག་དྲུག །བཅུ་སྟོང་དགེ་ཚུལ་སྒྲིམ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་བྱེ་ཚུལ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གར་སོགས་འབྲེང་སོགས་རྣམ་གཉིས་
 དང་། །གསེར་དཔུལ་ལེན་དང་རྣམ་པ་གསུམ། །བྱེ་བས་ཡན་ལག་དྲུག་ཏུ་འགྲུར། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །རབ་བྱུང་གི་སྒྲིམ་བ་གང་ཞིག དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་བ་ཐོབ་ཤེས་
 སུ་ཅ་བའི་ཆོས་དྲུག་དང་ཤེས་མཐུན་གྱི་ཆོས་དྲུག་སྟོང་བར་ཁས་འཆེ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་
 རིགས་སུ་གནས་པའི་བྱུང་མེད་གྱི་སྒྲིམ་བར་དམིགས་པ། དགེ་སྟོབ་མའི་སྒྲིམ་བའི་མཆན་
 ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དགེ་ཚུལ་སྒྲིམ་བ་ཐོབ་ཤེས་སུ། །ཅ་བའི་ཆོས་དྲུག་ཤེས་མཐུན་
 གྱི། །ཆོས་དྲུག་སྟོང་བའི་སྒྲིམ་བ་ནི། །དགེ་སྟོབ་མ་ཡི་སྒྲིམ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། ཅ་བའི་ཆོས་དྲུག་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གཅིག་བྱུར་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་བྱ། །རྒྱ་བོའི་ལ་རོལ་
 རྒྱལ་མི་བྱ། །སྤྱོད་བ་ལ་ནི་རིག་མི་བྱ། །སྤྱོད་བ་དང་ནི་འདུག་མི་བྱ། །གཉེན་དུ་འགྲུར་བར་
 མི་བྱ་ཞིང་། །ཁན་མ་ཐོ་འཆབ་མི་བྱ། །དེ་དག་ཅ་བའི་ཆོས་དྲུག་སྟོང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། རྗེས་མཐུན་གྱི་ཆོས་བླ་མ་ནི། དེ་ཉིད་ལས། གསེར་ལ་བསྐྱང་བར་མི་བྱ་ཞིང། །འདོམས་
 གྱི་སྦྱུ་ནི་འབྲེག་མི་བྱ། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་ཟ་མི་བྱ། །གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཟ་མི་བྱ། །ཅ་སྟོན་
 མི་གཙང་འདོར་མི་བྱ། །ས་ནི་བརྟོ་བར་མི་བྱ་བ། །རྗེས་མཐུན་ཆོས་ནི་རྣམ་བླ་སྟོང་། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རབ་བྱུང་ཕྱོགས་གྱི་སྟོན་པ་གང་ཞིག རི་སྟོན་འཆོའི་བར་དུ་ལུས་ངག་
 གཉིས་སྟོང་མཐའ་དག་སྟོང་བར་ཁས་འཆེ་བས་རབ་དུ་ཕྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ། བསྟེན་
 རྒྱུས་གྱི་སྟོན་པའི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཞིང། དེ་ལ་པ་མའི་བྱེ་བྲག་གཉིས་སུ་ཡོད་ལ། མའི་སྟོན་
 པ་ལ་སུམ་བརྒྱ་བླ་མ་ཅུ་ཅ་བཞི་ཡོད་ཅིང། དེའི་སྤང་བྱ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་དེ།

དེ་ཉིད་ལས། པམ་བརྒྱད་ལྷག་མ་ཉི་ལུ་དང། །སྤང་བའི་ལྷུང་བྱེད་སུམ་ཅུ་གསུམ། །ལྷུང་
 བྱེད་འབའ་ཞིག་བརྒྱ་བརྒྱད་ཅུ། །སོ་སོར་བཤགས་པ་བརྒྱ་གཅིག་དང། །ཉིས་བྱས་བརྒྱ་དང་
 བརྒྱ་གཉིས་ཉེ། །སུམ་བརྒྱ་བླ་མ་ཅུ་ཅ་བཞི་རྣམས། །སྟོང་བར་བྱེད་པ་དག་སྟོང་མ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དག་སྟོང་པའི་སྟོན་པ་དེ་ལ་ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཅ་གསུམ་ཡོད་ཅིང་དེའི་
 སྤང་བྱ་ལ་ཡང་དེ་ལྟར་ཡོད་དེ། དེ་ཉིད་ལས། པམ་པ་བཞི་དང་ལྷག་མ་ནི། །བརྒྱ་གསུམ་སྤང་
 ལྷུང་སུམ་ཅུ་དང། །ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་དགྲ་བརྒྱ་དང། །སོ་བཤགས་བཞི་དང་ཉིས་བྱས་
 བྱི། །བརྒྱ་ཅ་བརྒྱ་གཉིས་སྟོན་པ་ཡིས། །ཉིས་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཅ་གསུམ་རྣམས། །སྟོང་བར་བྱེད་
 པ་དག་སྟོང་ངོ། །ཞེས་དང། མཛོད་ལས། སྤང་བྱ་ལྷ་བརྒྱད་བརྒྱ་དང་ནི། །ཐམས་ཅད་སྟོང་
 བར་མཛོས་པ་ལས། །དག་བསྟེན་དང་ནི་བསྟེན་གནས་དང། །དག་ཚུལ་ཆེད་དང་དག་སྟོང་
 ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དག་ཚུལ་ཆེད་ཅེས་པ་དབྱུས་གྱི་གསལ་བྱེད་ཡིན་ཞིང། དེ་

ཡང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་བ་མི་ཉམས་ཤིང་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་དེ་རྣམས་བསྐྱེད་ཞེས་བ་ཡིན་ལ།
དེས་གཞན་རྣམས་ལ་རིགས་འབྲེལ།

གཉིས་བ་ཐོབ་ཚུལ་ལ། རང་བྱུང་གིས་ཐོབ་བ་དང་། ལེན་བས་འཐོབ་བ་གཉིས།
དང་པོ་ནི། སྒྲིམ་བས་ཟད་མི་སྤྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་བརྟེན་པའི་སྒྲིམ་བས་གྱིས་བསྐྱེད་རྒྱུ་གས་གྱི་
སྒྲིམ་བ་ཐོབ་བ་ལྟ་བུ་སྟེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། རང་བྱུང་གི་ཞེས་བརྟེན་བ་སྟེ། དེ་དག་གི་ཡེ་
ཤེས་ནི་རང་བྱུང་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། གཉིས་བ་ནི། ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་
བ་ལྟ་བུ་ལྟ། །དེ་ཡང་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལྟ་བུ་ལ་མཆོམ་ན། གསོལ་བ་གཅིག་དང་
བཅོད་བ་གསུམ་གྱི་བཅོད་བ་ཐ་མ་ལ་ངོ་བོ་བཅོད་བ། བྱ་བ་བཅོད་བ་རྒྱུ་གས་ནས་བྱེད་བ་
བཅོད་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་འཐོབ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་བ་ནི་བཅོད་བ་ཐ་མ་ལ། སྐབས་བཅོད་
བ། བདག་བཅོད་བ། གཞན་བཅོད་བ་དང་གསུམ་ཡོད་པའི་གཞན་བཅོད་བ་དང་དུས་མཉམ་
དུ་འཐོབ། བསྐྱེད་རྒྱུ་གས་གྱི་སྒྲིམ་བ་ནི་རང་གི་ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་མ་ཆང་བ་མེད་པ་ལས་
འཐོབ་དགོས་ལ། སྤང་བྱ་བཅས་བ་དང་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོབ་གཉིས་ཀ་སྤྱོད་བ་ལས་
འཐོབ་དགོས་ལ། དམིགས་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་དམིགས་བ་ལས་འཐོབ་དགོས་ལ།
ཆོ་ག་སྤྱོད་བ་དང་དངོས་གཞི་དང་། མཐུག་གསུམ་ག་ལས་འཐོབ་དགོས་ཀྱང་། མཐུག་ཆོག་
མ་ཆང་ཡང་འཐོབ་བ་ཡོད། དེ་ཡང་ད་ལྟ་བ་ལས་ཐོབ་བ་ཡིན་གྱི། འདས་བ་དང་མ་འོངས་བ་
རྣམས་བ་ཤིན་ཏུ་རྒྱུང་བས་སྒྲིམ་བ་འབྲེལ་མི་རྣམས་ཏེ། མཛོད་ལས། འདོད་གཏོགས་ཐམས་ཅད་
གཉིས་ཀ་དང་། །ད་ལྟར་དག་ལས་འཐོབ་བར་འགྱུར། །ཞེས་དང་། སྒྲིམ་བ་སེམས་ཅན་ཐམས་

ཅད་ལ། །ཡན་ལག་གྱུ་ལ་དབྱེ་བ་ཡོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལྷན་ཚུལ་ནི། སོ་
 ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལྷན་ཚུལ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་པ་མ་ལ་སོགས་པ་བརྒྱད་པོ་དེ་རྣམས་
 ལ་ལྷན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ཐོབ་པ་ནས་མ་བཅད་གི་བར་
 ཏུ་ད་ལྟར་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེན་པ་དང་། སྐད་ཅིག་མ་གཉིས་པ་ནས་མ་བཅད་གི་བར་
 ཏུ། འདས་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མེན་པ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། སོ་སོར་ཐར་
 གནས་རི་སྤྱིད་ཏུ། །མ་བཅད་བར་དག་ད་ལྟར་གྱི། །རྣམ་རིག་མི་ལྷན་སྐད་ཅིག་ལ། །དང་པོ་
 བྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྐད་ཅིག་མ་
 དང་པོ་དེ་སོ་ཐར་ཡིན་ལ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡང་ཡིན་ཏེ། དེ་སྒྲོམ་མེན་ལས་དང་པོར་ཐར་
 མ་ཐག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་པན་ཆད་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ཡང་སོ་ཐར་མ་ཡིན་ཏེ།
 སྒྲོམ་མེན་ལས་ཐར་མ་ཐག་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། སོ་ཐར་གྱི་སྐད་དོད། བཏེ་མོག་ཞེས་པ་སོ་
 ཐར་ལ་འཇུག་པའི་དབང་ཏུ་བྱས་ན། ལུས་བསྐྱེད་ས་བསྐྱེད་ས་ཀྱི་གང་ཟག་འཁོར་བ་ལས་ཐར་
 བར་བྱེད་པས་སོ་ཐར་ཞེས་བཛོད་པ་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ་གྲངས་ངེས་ལ་དབྱེད་པ་ལ། དང་པོར་དགེ་བསྐྱེན་གྱི་སྒྲོམ་ལ། དེ་ནས་དགེ་
 ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་ནས་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་གྲངས་པ་དེའི་ཆེ་སྒྲོམ་པ་ཐུས་ཐ་དད་པ་
 གསུམ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ནམ། གནས་གྱུར་འཕེལ་བ་ཡིན་ནམ་ཞེན་དང་པོ་ལྟར་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
 མེན་ན་དགེ་སློང་གི་བསྐྱབ་པ་ཕྱལ་ནས་དགེ་ཚུལ་ཏུ་གནས་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ་བ་དང་། བྱི་
 མ་གྲངས་པས་ལྷ་མ་གཏོང་བར་འགྱུར་པའི་བྱིར། ཐུས་ཐ་དད་པ་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཡང་གང་ཟག་

གཅིག་ཇས་ཐ་དད་པར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་མེད་དེ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ལ།
གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་གཟུགས་ཅན་ཇས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་སྐྱེས་པ་ལ་འགལ་བ་མེད་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས། ཐ་དད་དེ་དག་འགལ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མདོ་སྡེ་པ་
ཡན་ཆད་གྱི་ལུགས་ལ་སྒྲོམ་པ་དེ་གསུམ་གནས་འགྱུར་ངོ་བོ་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ཉེ། དེ་
ལྟར་མིན་ན་གང་ཟག་གཅིག་རྒྱད་ཐ་དད་པ་དུ་མར་འགྱུར་བའི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གང་
ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་སྒྲོང་སེམས་རིགས་མ་ཐུན་ཇས་ཐ་དད་པ་དུ་མ་གཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བ་
མེད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་ཕྱི་མ་སྒྲངས་པས་སྤྲ་མ་གཏོང་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ།
ཕྱི་མ་སྤྲ་མའི་གཏོང་རྒྱ་མིན་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། གསེར་བུམ་བུམ་པ་དང་ངོ་བོ་གཅིག་ཡིན་
ཀྱང་། གསེར་བུམ་ལོག་པས་བུམ་པ་ལོག་པར་མི་འགྱུར་བ་བཞིན་ནོ། །

ལྷ་པ་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་ངེས་ཆོག་དང་བཅས་པ་བཤད་པ་ལ། མཛོད་ལ། ཚུལ་
ཁྲིམས་དང་ནི་ལེགས་སྤྱད་དང་། །ལས་དང་སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་དང་། འཕགས་པ་
ཐོགས་མེད་གྱིས། ཅ་བ་དང་། རྒྱན་དང་། རྒྱག་པ་དང་། རེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
སོ། །ཞེས་གསུངས་པས། འཆལ་ཚུལ་གྱི་གདུང་བ་སེལ་བར་བྱེད། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྡན་པས་
བཟུགས་པས་ན་ལེགས་སྤྱད། ལུང་དག་གི་བྱ་བའི་རང་བཞིན་ཡིན་པས་ལས། ཉེས་སྦྱོད་
སྒྲོམ་པར་བྱེད་པས་སྒྲོམ་པ། ཡོན་ཏན་ཀུན་གྱི་གཞི་རྟེན་བྱེད་པས་ཅ་བ་ཞེས་བཛོད་ཅིང་། རང་
གང་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་མཛེས་པར་བྱེད་པས་རྒྱན་ཞེས་བཛོད་པ་ཡིན་ཉེ། ཚུལ་ཁྲིམས་
ལྡན་པ་རྒྱན་རྣམས་ཀུན་གྱི་མཆོག་ །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ལ་ཐན་པར་བྱེད་ཅིང་།

གཞན་དང་བ་འདྲན་པས་བྱི་རད་བྱུག་བ་ཞེས་ཡུང་བརྗོད་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་སྣན་བ་བྱི་
 རད་བྱུག་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་འབྱུང་རྣམ་དག་འདྲན་པས་དེས་འབྱུང་གི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཞེས་བརྗོད་བ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན་སྣན་དང་འབྲས་བུ་སྟེ་བའི་ཤིང་ལ་སྣན་གྱི་ཤིང་
 དང་འབྲས་བུའི་ཤིང་ཞེས་བརྗོད་བ་བཞིན་ནོ། །

བྱུག་བ་གཙོ་འཁོར་གྱི་བྱུང་བར་ལ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གི་དབང་དུ་བྱས་ན། དག་སྟོང་
 བ་མ་གཉིས་གཙོ་བོ། གཞན་རྣམས་འཁོར་ཡིན། རོ་བོའི་དབང་དུ་བྱས་ན་དག་སྟོང་གི་སྟོང་བ་
 བདུན་གཙོ་བོ་གཞན་རྣམས་འཁོར་ཡིན། དག་ཚུལ་གྱི་སྟོང་བ་བཞི་གཙོ་བོ་དང་གཞན་རྣམས་
 འཁོར་ཡིན། སྒང་བྱའི་དབང་དུ་བྱས་ན་རང་བཞིན་གྱི་ཉེས་པ་སྟོང་བ་གཙོ་བོ་དང་བཅས་རྒྱང་
 གི་ཉེས་པ་སྟོང་བ་འཁོར་ཡིན་ནོ། །

བཞི་བ་སྟེ་བའི་ཉེན་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་བ་གསར་དུ་སྟེ་བའི་ཉེན་ལ་སྟེ་མི་སྣན་བ་
 མ་གཏོགས་པའི་སྒྲིང་གསུམ་གྱི་སྟེས་བ་བྱུང་མེད་མཆན་དོན་བྱེད་ཀྱས་བ་རྣམས་ཀྱི་ཉེན་ལ་
 གསར་དུ་སྟེ་བ་ཡིན་གྱི། མི་མ་ཡིན་བ་དང་སྟེ་མི་སྣན་བ་དང་། ཟ་མ་དང་མ་ཉིང་གི་ཉེན་ལ་དེ་
 དག་གསར་དུ་སྟེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་མཆོའི་སྣང་པོ་ལས། དེ་ལྟར་སོ་ཐར་རིགས་བརྒྱད་པོ། །སྟེ་
 མི་སྣན་བ་མ་གཏོགས་པའི། །སྒྲིང་གསུམ་སྟེས་བ་བྱུང་མེད་ཀྱི། །ཉེན་ལ་སྟེ་ཡི་ཟ་མ་དང་། །མ་
 ཉིང་མཆན་གཉིས་སོགས་ལ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། མཛོད་ལས། ཟ་མ་མ་
 ཉིང་སྟེ་མི་སྣན། །མཆན་གཉིས་མ་གཏོགས་མི་རྣམས་ལ། །སྟོམ་མིན་སྟོམ་པའང་དེ་བཞིན་
 ལ། །ཞེས་དང་། མདོ་ཙ་བ་ལས། མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་དང་བྱང་གི་སྟེ་མི་སྣན་བ་གཉིས་ནི་

སྒྲིམ་པའི་ཞིང་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། སྒྲིམ་གསུམ་རབ་དབྱེ་ལས། ལྷ་དང་བྱིས་པའི་དགེ་
སྦྲང་ནི། །འདུལ་བའི་སྡེ་སྒྲིང་རྣམས་ལས་བཀའ། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་ནིང་ཡིན་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་རྒྱད་ལ་མི་ལྡན་པས་བྱུང་བར་ཐལ།
དེ་ཡིན་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་གསར་དུ་སྦྱེ་བའི་ཞིང་མ་ཡིན་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། ཉགས་ཁས།
ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་རྒྱད་ལ་ལྡན་པའི་ཉགས་པ་མ་ནིང་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། སོ་
ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་རྒྱད་ལ་ལྡན་བཞིན་པའི་རང་ནས་མཆོན་ལ་སོགས་པས་མཐོང་དབང་སོ་ཉགས་
བར་བྱས། དེ་ནས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་བསམ་པ་མ་སྦྱེས་ཀྱི་བར་དུ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་པ་དང་ལྡན་
པ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་ཙ་བར། འདི་ལས་ཐ་མ་ནི་ཉེས་པ་བསྟེན་ན་བསྟེན་ལ་བཟོ། །ཞེས་
པའི་བྲགས་བསྟན་གྱི་དོན་བྱུང་བའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། ལྷའི་དགེ་བསྟེན་གསུངས་པ་དང་འགལ་
ལོ། །ཞེ་ན་མི་འགལ་ཏེ། དེ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་གི་བར་དུ་རང་གི་སྤང་བའི་གཙོ་
སོ་བརྒྱད་སྦྲང་བ་དང་། ཇི་སྟེན་འཆོའི་བར་དུ་རང་གི་སྤང་བའི་གཙོ་སོ་ལ་སྦྲང་བའི་ལེགས་
སྤྱད་ཅམ་ཡོད་པ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྤྱིའི་གཏོང་བའི་རྒྱུ་ལྔ། རྩེ་བཀ་གི་གཏོང་
རྒྱུ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་སོ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་མཆོའི་སྤྱིང་སོ་ལས། སྒྲིམ་པ་གཏོང་བའི་རྒྱུ་ལ་
གཉིས། །བསྐྱབ་པ་ལུལ་དང་ཤི་འཕྲོས་དང་། །མཆོན་གཉིས་བྱུང་དང་ལན་གསུམ་བྱུར། །དགེ་
ཙ་ཆད་རྣམས་སྟན་མོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཉི་ཤུ་
མ་ལོན་དེར་ཤེས་དང་། །བསྟེན་བྱིར་ཁས་སྤངས་ཉིན་ཞག་འདས། །རིམ་བཞིན་དགེ་སྦྲང་དགེ་

སྒོ་བ་ལ། །བསྟེན་གནས་ནམས་ཀྱི་ཐུན་མོང་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དུག་པ་ཕན་ཡོན་ལ། །བསྐབ་བ་བཅས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་བཅུ་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་འོག་ནས་
འཆད་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། སྒོ་མ་བ་དེ་དག་བསྐངས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་དཔག་ཏུ་མེད་པ་ཡོད་
དེ། །གནས་སྐབས་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་དང་། །མཐར་ཐུག་བྱང་རྒྱལ་གསུམ་སོགས་བྱང་ཐོབ་པར་
འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། སྒོ་མ་བ་དེ་དག་བསྐངས་པ་ལས། །གནས་སྐབས་འབྲས་བྱ་
ལྟ་མི་དང་། །མཐར་ཐུག་འབྲས་བྱ་བྱང་རྒྱལ་གསུམ། །ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་།
བཙེན་ལྟ་ནམས་ཀྱི་སོ་སོར་ཐར། །རྟག་ཏུ་བྱས་པས་འབད་དེ་བསྐང། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། དགོས་སོགས་ལྟག་མ་གསུམ་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར། འདུལ་བ་མདོ་རྩ་བ་ལ་བརྟེན་
ནས། །ལྟག་པ་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་བ་བདེ་སྒྲག་ཏུ་རྟོགས་པ་བསྟན་བཙེན་འདིའི་དགོས་པ་
དང་། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་མཐར་ཐུག་མེད་སྤང་འདས་ཐོབ་པ་འདིའི་ཉིང་དགོས་དང་། འདུལ་
བྱས་སུ་གྱུར་བའི་ཆོས་གསུམ་བྱི་མ་བྱི་མ་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བ། འདིའི་འབྲེལ་
བ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། འདུལ་བའི་མདོ་དང་དགོས་པ་གཉིས་ནི། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཅད་པ་ལ་ཁ་ཅིག །འདོད་པའི་སས་བསྐྱས་ཀྱི་རྣམ་
པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་གང་ཞིག འཆལ་རྒྱལ་གྱི་གཉེན་སོར་གྱུར་བ། སོ་ཐར་
གྱི་སྒོ་མ་བའི་མཆན་ཉིད་ཟེར། སོ་ཐར་གྱི་སྒོ་མ་བ་ཡིན་ན་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
གཞུགས་ཡིན་པས་བྱལ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་བྱས་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་སྒོ་མ་བ་ལ་རྣམ་པར་རིག་

བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཟུགས་གཉིས་ཀྱི་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས།
 འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དགའི་གཟུགས། །དེ་སྟོང་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་གཉིས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། རང་འགྲེལ་ལས། ཡང་དག་པར་སྒྲུངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་རྣམ་
 པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལས་པའི་ཕྱིར། ལས་ཀྱི་ལམ་གཟུགས་ཅན་བདུན་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་དང་རྣམ་པ་གཉིས་ཀྱི་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པའི་མཆན་ཉིད་
 ཟེར་ན། ལེགས་སྟོན་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་བསམ་མ་ཟེན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ འདོད་པའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞིག་ དེས་འབྱུང་གི་བསམ་
 བསམ་ཟེན་པ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་
 ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གཉིས་ཀྱི་ཐུབ་སྟེ། དེས་འབྱུང་གི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅུ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བར་མ་
 རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་ལ་བརྒྱུད་དུ་གངས་
 མ་དེས་བར་ཐལ། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་གང་ཞིག་ དེ་དེ་གང་
 ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་ཅས་བྱ་རྣམ་བརྒྱུད། །ཅེས་གསུངས་

པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དགེ་བསྟེན་ཡན་ཆད་པ་མ་གཉིས་སུ་བྱེན་སྟེ། བསྟེན་གནས་ལ་དེ་ལྟར་
མི་འབྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མ་ནིང་གི་རྟེན་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་བ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མ་ནིང་གི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མེད་
པའི་ཕྱིར་རྟེ། མ་ནིང་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པའི་ཞིང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཛོད་ལས། ཟ་མ་མ་ནིང་
སྒྲ་མི་སྟན། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་བ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་མ་ནིང་
ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དགེ་སྦོང་ལ་མ་མ་གཉིས་སུ་འབྱེད་མི་རིགས་པར་ཐལ། དགེ་སྦོང་གི་
སྒྲོམ་བ་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་མ་ནིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷན་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེ་རྒྱུད་
ལྷན་གྱི་ཉམས་པ་མ་ནིང་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དགེ་སྦོང་རྣམ་དག་ཉམས་པ་མ་ནིང་དུ་འགྱུར་བ་
ཡོད་པ་གང་ཞིག་ ཉམས་པ་མ་ནིང་དུ་གྱུར་བ་ཙམ་གྱིས་དགེ་སྦོང་གི་སྒྲོམ་བ་མི་གཏོང་བའི་
ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་རྩ་བ་ལས་མ་ནིང་ལྷ་བཤད་པའི་རྗེས་སུ་འདི་ལས་ཐ་མ་ནི་ཉེས་པ་
བསྟེན་ན་བསྐྱེལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་ལ་རིགས་བརྒྱུད་དུ་གསུངས་པ་ནི། དངོས་བཀྲགས་མ་བྱེ་
པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། ཕྱི་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་ལ་བདུན་དུ་གངས་
ངེས་པ་ཡིན་རྟེ། དགེ་སྦོང་མའི་སྒྲོམ་བ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལམ་སྦོན་
ལས། སོ་སོར་ཐར་བ་རིགས་བདུན་གྱི། རྟག་དུ་སྒྲོམ་གཞན་ལྷན་པ་ལ། །བྱང་རྒྱལ་སེམས་
དཔའི་སྒྲོམ་བ་ཡི། །སྐལ་བ་ཡོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་།

དག་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོམ་བ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སྒྲོང་བ་བཞིའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་
བ་ཡང་མ་ཡིན། སྒྲོང་བ་བདུན་གྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་མ་གྲུབ་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། དག་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་བ་དེའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་མ་གྲུབ་ན།
དེ་ཆོས་ཅན། དག་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་གྲུབ་བ་དེའི་ཕྱིར།

དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག དེ་སྒྲོང་བ་བཞིའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དག་སྒྲོབ་
མའི་སྒྲོམ་བ་ལེན་པའི་ཆོ། དག་ཚུལ་མའི་ཅ་བ་བཞི་སྒྲོང་བར་ཁས་སྒྲངས་པའི་རྗེས་སུ། དག་
སྒྲོབ་མའི་ཆོས་བཅུ་གཉིས་སྒྲོང་བར་ཁས་སྒྲངས་བ་དེ་བསྒྲུན་པས་དག་ཚུལ་མའི་སྒྲོམ་བ་དག་
སྒྲོབ་མའི་སྒྲོམ་བར་གནས་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། ལྷགས་དང་པོ་མི་འཐད་དེ།
དག་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོམ་བ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཤེས་ཀྱི་དུ། ལམ་སྒྲོན་གྱི་ཕྱང་འཕྲུག་
བ་འབྲེལ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉ། ལམ་སྒྲོན་གྱི་འབྲེལ་བར། སོ་ཐར་རིགས་བདུན་འཕྲུག་པའི་ཆོ་
བསྒྲུན་གནས་གྱི་སྒྲོམ་བ་མ་བགྲངས་པར། དག་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོམ་བ་བགྲངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་
ཡང་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དག་སྒྲོབ་མའི་རྒྱུད་ལ་དག་ཚུལ་མའི་སྒྲོམ་བ་མེད་པར་
ཐལ། དག་ཚུལ་མས་དག་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོམ་བ་སྒྲངས་པའི་ཆོ། དག་ཚུལ་མའི་སྒྲོམ་བ་དག་སྒྲོབ་
མའི་སྒྲོམ་བར་གནས་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དག་སྒྲོབ་མ་མཆོན་གྱུར་པའི་
ཆོ། དག་ཚུལ་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁོ་ན་རེ། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་པམ་བ་འཆབ་བཅས་གྱིས་ཉམས་པའི་དག་སྒྲོང་
མ་མཆོན་གྱུར་པའི་ཆོ། དག་སྒྲོང་པ་རྣམ་དག་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཐུན་མོང་མ་

ཡིན་པའི་ཕམ་བ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དགེ་སྤྲོང་མའི་རྒྱད་ལ་དགེ་སྤྲོང་གི་སྒྲོམ་
 བ་རྣམ་དག་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེར་གྱུར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ལུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 ཕམ་བ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དགེ་སྤྲོང་མ་མཆོན་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གི་རྒྱད་ལ་
 བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་བ་རྣམ་དག་ཡོད་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། འོན་དགེ་སྤྲོང་
 མའི་རྒྱད་ལ་དགེ་ཚུལ་མའི་སྒྲོམ་བ་མེད་པར་ཐལ། དགེ་སྤྲོང་མའི་རྒྱད་ལ་དེ་མེད་པའི་བྱིར།
 ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དགེ་སྤྲོང་གི་རྒྱད་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་བ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་
 ན། སྒྲོམ་གསུམ་རྒྱད་ལྟ་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་ན་དགེ་སྤྲོང་མའི་སྒྲོམ་
 བ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པར་ཁས་སྤངས་བ་ལ།

ཁོ་ན་རེ། དགེ་སྤྲོང་མའི་སྒྲོམ་བ་ཆོས་ཅན། ཇི་སྟེན་འཆོའི་བར་གྱི་སྒྲོམ་བ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་སོང་། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལོ་གཉིས་ཀྱི་མཐའ་
 ཅན་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། མཆོན་གྱུར་པས་མི་གཏོང་བར་ཐལ།
 སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དགེ་སྤྲོང་མ་མཆོན་གྱུར་པའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་རྒྱད་
 ལ་དགེ་སྤྲོང་མའི་སྒྲོམ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། ཟེར་ན་རྩ་བར་མ་བྱུང་། གཞན་ཡང་། བྱད་མེད་
 ཀྱི་ཉེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་རིགས་གཅིག་ལན་གཉིས་སྟེ་བ་སྟེན་པར་ཐལ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་
 སྒྲོམ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་
 པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། བྱོད་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ན་མ་བྱུང་། འདོད་
 ན། དགེ་སྤྲོང་མས་སྟེས་བ་གཞན་དང་འཁྲིག་བ་བསྟེན་པར་ཁས་སྤངས་བ་ཆོས་ཅན། དེར་

ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གྲུབ་སྟེ། མདོ་ཙ་ལ་ལ། བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཁས་སྒྲངས་བ་ན་
 བསྐྱབ་པ་འབྲུགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་
 པའི་གཏོང་རྒྱར་གཞུང་ཆད་ལྡན་གང་ལས་ཀྱང་མ་བཤད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེའི་སྤང་
 བྱར་གྱུར་པའི་ཙ་ལུང་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ཙ་ལུང་དེ་ལ་བཞེ་ཁོ་ནར་གྲངས་ངེས་པ་གང་ཞིག། དགོ་སྟོབ་མའི་
 སྟོམ་པ་འཕོགས་པའི་སྟུང་དངོས་མཐུག་གསུམ་གང་དུ་ཡང་ཙ་ལ་བཞེ་སྟོང་བར་དངོས་སུ་
 ཁས་མ་སྒྲངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དགོ་སྟོབ་མའི་སྟོམ་པ་ལས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ངེས་
 སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་སྒྲུང་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 རུས་ཏེ། མདོ་ཙ་ལ། བསྟན་པའི་ཕྱིར་གཞན་ལ་ཁས་སྒྲངས་བ་ན་བསྐྱབ་པ་འབྲུགས་པ་ཉིད་
 དོ། །དེ་ལ་དེ་ཡང་སྟོན་པར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཐལ་
 འགྱུར་དང་པོ་ལ་བསྟན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ།
 ཉིན་ཞག་གཅིག་པའི་སྟོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དགོ་སྟོབ་མའི་སྟོམ་པ་ཇི་སྟེང་འཆོའི་བར་གྱི་སྟོམ་པ་མ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན་ཇི་
 སྟེང་འཆོ་དང་ཉིན་ཞག་ཏུ། སྟོམ་པ་ཡང་དག་སྤང་བར་བྱ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་མཛོད་འབྲེལ་
 ལས། དེགས་བདུན་ཇི་སྟེང་འཆོའི་བར་གྱི་སྟོམ་པ་དང་། བསྟན་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཉིན་ཞག་
 གི་སྟོམ་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དགོ་སྟོབ་མའི་སྟོམ་པ་ཇི་སྟེང་འཆོའི་བར་གྱི་སྟོམ་
 པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དེ་སྤྱད་པའི་དུས་ནི་ལོ་གཉིས་

སོ། །ལོ་གཉིས་ལས་ལྷག་ན་ཡང་དེ་ཕྱིན་ཆད་བརྟུལ་ཞུགས་དེ་ཉམས་པར་ཡང་མི་འགྱུར་ལ་
 དེ་ཕྱིན་ཆད་མི་བསྐྱད་བར་བྱ་བ་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་
 ལོ་གཉིས་འདས་པ་ན་གཏོང་བའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ། དགེ་སློང་མ་
 མཆན་གྱུར་བའི་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ལ་དགེ་སློང་མའི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་པར་ཐལ། དགེ་སློང་མའི་
 སྒྲོམ་པ་མཆན་གྱུར་བས་མི་གཏོང་བའི་བྱིར། བྱ་བ་ཁས། གཞན་ཡང་། རེ་ཤིག་མཆན་ལན་
 གཉིས་གྱུར་ཟེན་བའི་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་སྒྲོམ་པ་ཆོས་ཅན། མཆན་གྱུར་བས་
 མི་གཏོང་བར་ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱ་བ་ཁས། ཉགས་སྒྲུ། འདོད་ན། དེ་
 འདྲའི་དགེ་སློང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་སྒྲོམ་པ་དེ་མཆན་གྱུར་བས་གཏོང་
 བར་ཐལ། ཁྱོད་མཆན་ལན་གཉིས་གྱུར་ཟེན་བའི་དགེ་སློང་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱ་བ་སྟེ། མཆན་
 ལན་གསུམ་གྱུར་པ་དགེ་སློང་གི་སྒྲོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཐལ་འགྱུར་གསུམ་པ་ལ།
 དགེ་སློང་མའི་བསྐྱབ་པ་ལུལ་ནས། བསྟེན་པར་ཚོགས་པར་བྱར་མི་རུང་བར་ཐལ། བྱད་མེད་
 གྱི་རྟེན་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་རིགས་གཅིག་ལན་དུ་མར་སྒྲེ་བ་མི་སྲིད་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས།

ཐལ་འགྱུར་བཞི་པ་ལ། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་དགེ་སློང་མ་ལ་ཕམ་པ་བརྒྱུད་
 བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་རྩ་སྣང་ལ་བཞི་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་
 པའི་བྱིར། ཐལ་འགྱུར་ལྔ་པ་ལ། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་དེས་སྦྱར་
 དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྐད་དུ་མི་རུང་བར་ཐལ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱ་བ་
 ཁས། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དགེ་བསྟེན་གྱིས་སྒྲོམ་པ་བརྒྱུད་པ་ལས། སྒྲོམ་པ་སྦྱར་ཡང་སྦྱར་

བར་བྱ། རྟེན་འབྲེལ་དག་གི་སྒྲིབ་ཀྱིས་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས་པ་གཞན་ཡང་། གུན་བརྟུས་
ལས། སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་ས་བསྐྱུས་པའི་ལས་གང་ཞེ་ན། དེགས་བརྒྱད་དེ་དག་སྒྲོང་གི་
སྒྲོམ་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དག་སྒྲོམ་མའི་སྒྲོམ་པ་སོ་ཐར་གྱི་
སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིས་པ་གཞན་ཡང་། དག་སྒྲོམ་མའི་སྒྲོམ་པ་དེ་དག་ཚུལ་མ་དང་དག་སྒྲོང་
མ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲིབ་པར་བྱ་བའི་བསྐྱུས་ཆིགས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་
མ་ཡིན་པའི་བྱིས་པ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། མདོ་རྩ་བར། བྱད་མེད་ལ་ནི་དག་སྒྲོམ་པ་ཞེས་བྱ་བའི་
ཆིགས་གཞན་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས་པ་ཁོ་ན་དེ། གུན་བརྟུས་ལས་ཞེ་གནས་གང་
ཞེ་ན། འདི་ལྟ་སྟེ་ནང་ནི་ལ་སེམས་འཛོག་པ་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། སེམས་གནས་དགྲུ་ཞི་གནས་མ་ཡིན་པའི་བྱིས་པ་འཁོར་གསུམ་ཟེར་ན། མི་མཚུངས་ཏེ།
སེམས་གནས་དགྲུ་མོ་གང་རུང་ཡིན་ན། ཞི་གནས་མ་ཡིན་དགོས་སོ་ཐར་དེགས་བརྒྱད་མོ་
གང་རུང་ཡིན་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་མི་དགོས་པའི་བྱིས་པ་

གཞན་ཡང་། ཆངས་སྒྲོང་ལ་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དེ། དག་ཚུལ་མའི་སྒྲོམ་པ་
དང་དག་སྒྲོང་མའི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་སྒྲིབ་པར་བྱ་བའི་བསྐྱུས་ཆིགས་མ་ཡིན་པར་
ཐལ། དེ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་པའི་བྱིས་པ་ཁྲུབ་པ་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བྱད་མེད་ལ་
བསྐྱུས་ཆིགས་དུག་དང་སྒྲེས་པ་ལ་བསྐྱུས་ཆིགས་བཞིའི་རྣམ་གཞག་འཐད་པའི་བྱིར་ཟེར་
ན། ཉགས་ཁྲུབ་མོ། །ཁ་ཅིག་བྱིས་པའི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་སྒྲོམ་པ་གང་ཞེ་གཉིས་ཞེ་གཞན་གཅིག་
གི་བར་དུ་སྒྲོང་བྱ་བརྒྱད་སྒྲོང་བར་ཁས་ལེན་པ། བསྐྱུས་གནས་ཀྱི་སྒྲོམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་

གང་ཞིག རི་སྒྲིབ་འཛོའི་བར་དུ་སྤང་བུ་ལྷ་སྤོང་བར་ཁས་ལེན་པ། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྤྲོམ་པའི་
 མཚན་ཉིད། སོ་ཐར་གྱི་སྤྲོམ་པ་གང་ཞིག ལོ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་ཙ་པའི་ཆོས་བྱུག་དང། རྗེས་
 མཐུན་གྱི་ཆོས་བྱུག་སྤོང་བར་ཁས་ལེན་པ། དགེ་སྟོབ་མའི་སྤྲོམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་
 ཞིག རི་སྒྲིབ་འཛོའི་བར་དུ་རང་གི་སྤང་བུའི་གཙོ་བོ་བཅུ་སྤོང་བར་ཁས་ལེན་པ། དགེ་ཚུལ་
 གྱི་སྤྲོམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག རི་སྒྲིབ་འཛོའི་བར་དུ་གཞན་གཞོད་གཞི་བཅས་མཐའ་
 དག་སྤོང་བར་ཁས་ལེན་པ། དགེ་སྤོང་གི་སྤྲོམ་པའི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མཚན་ཉིད་དང་པོ་ལ།
 ལྷོ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་བྲངས་ནས། ལྷོ་བསྟེན་བར་ཚྭ་གས་མ་ཐག་པའི་དགེ་སྤོང་
 གི་རྒྱད་ཀྱི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ཆོས་ཅན། ལུང་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཚོན་བུ་དེའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེའི་རྒྱད་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེས་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ཐོབ་པ་
 གང་ཞིག དེ་ལ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྤྲོམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཙ་བར་འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དགེ་སྤོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚན་
 ཉིད་བཞི་པ་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྤྲོམ་པ་ཡིན་ན་སྤང་བུ་བཅུ་སྤོང་བས་བྲུབ་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཡིན་ན་མི་ཆངས་སྤྱོད་སྤོང་བས་བྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དགེ་ཚུལ་
 གྱི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོག་གཙོད་སྤོང་བའི་སྤོང་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ།
 དེའི་རྒྱད་ཀྱི་སྟོག་གཙོད་སྤོང་བའི་སྤོང་བ་དང། མི་ཆངས་སྤྱོད་སྤོང་བའི་སྤོང་བ་གཉིས་ལས་
 ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་བའི་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་
 ལས། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་གང་ཐན་ཚུན་འབྲས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚན་ཉིད་ཕྱི་མ་ལ།

དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་བ་ཡིན་ན་བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་སྒོ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་བྱེད་པར་ཐལ།
 དེ་ཡིན་ན་གཞན་གཞོན་གཞི་བཅས་ཐམས་ཅད་སློང་བས་བྱེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་
 བ། དེ་ཡིན་ན་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེ་སློང་བས་བྱེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ལྡེ་སྡེ་བསྟེན་པར་རྩོགས་
 མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
 ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེའི་བཅས་བ་དང་འབྲེལ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ལྡེ་སྡེ་བསྟེན་པར་རྩོགས་མ་ཐག་
 པའི་གནས་སྐབས་སུ་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེའི་བཅས་བ་མཛད་ཟིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་
 རེ། དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་བ་ལ་གོང་གི་དེས་མ་བྱེད་ཀྱང་། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་བ་ལ་
 དེས་བྱེད་པའི་ན། ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེའི་བཅས་བ་ལྷུང་ལ་མ་རྩོགས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་དགེ་སློང་
 གི་སྒྲིམ་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེའི་བཅས་བ་དང་འབྲེལ་
 བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེའི་དུས་སུ་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེའི་བཅས་བ་རྩོགས་ཟིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ བཅས་བ་ཡོངས་རྩོགས་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་བ་ཡིན་ན་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེ་སློང་
 བས་བྱེད་ཐེན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ སྟོན་བ་ལྷན་ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་བ་ཆོས་
 ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་སྤངས་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ལྷགས་ཕྱི་
 མ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་བ་ལྷན་ཐུབ་པའི་རྒྱུད་ལ་སློང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་མེད་
 པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེ་སློང་བའི་སྒྲིམ་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་མི་
 ལུས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ བྱེད་ཐག་སྐྱོབ་པའི་ལྷགས་ལ།
 དགེ་བསྟེན། དགེ་ཚུལ། དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་བ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྤངས་པའི་གང་ཐག་གི་རྒྱུད་

ཀྱི་སྒྲིམ་གསུམ་ཇུས་ཐ་དད་བ་ཡིན་ལ། ཐེག་ཆེན་པའི་ལུགས་ལ་དེ་གསུམ་ཇུས་གཅིག་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་ཟེད། འོན་ཀྱང་ཐེག་ཆེན་བ་གཞིར་བཞག་ལ་དེའི་སྒྲིམ་བ་གསུམ་ཆོས་ཅན། ཇུས་ཐ་
 དད་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་རྒྱུན་ཇུས་ཐ་དད་ལས་སྔ་ཕྱི་རིམ་ཅན་དུ་སྦྲེས་པའི་ཕྱིར། དེ་གསུམ་
 ལེན་པའི་ཆོ་ག་ལ་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་དུ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁོན་རེ། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲོང་བའི་སེམས་པ་རིགས་མཐུན་ཇུས་ཐ་དད་
 བ་གསུམ་ཅིག་ཅར་དུ་སྦྲེ་བ་སྤིང་བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲོག་གཅོད་སྒྲོང་
 བའི་སྒྲོང་བ་གསུམ་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་སྒྲིམ་བ་གསུམ་ཇུས་ཐ་དད་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། སེམས་ཅན་རྣམས་ནི་རྣམ་པར་ཤེས་པའི་རྒྱུད་རེ་རེ་
 བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་འདིར་མ་བྱལ།

ཁ་ཅིག་དགེ་སྒྲོང་པ་མའི་སྒྲིམ་བ་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་ཚུལ་པ་མ་
 སོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བ་ཡང་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན། ཞེས་ཟེད། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དགེ་སྒྲོང་མ་མཆན་གྱུར་
 ནས། དགེ་སྒྲོང་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་མིང་འཕོ་བ་ཅམ་ཡིན་ཀྱི་སྒྲིམ་བའི་ཇུས་མི་འཕོས་བ་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སྒྲོང་པ་མའི་སྒྲིམ་བ་ཇུས་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཛོད་ལས།
 མཆན་ལས་མིང་ནི་འཕོ་ཕྱིར་དང་། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་།
 སོ་ཐར་གྱིས་སྒྲིམ་བ་ཇུས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་བཞིར་འདུ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། མཛོད་ལས། ཇུས་སུ་རྣམ་བ་བཞི་ཡིན་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེད། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་དགེ་སྒྲོང་མ་མཆན་གྱུར་པའི་དགེ་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་བ་

དེ་ཡང་། དགེ་སློང་མའི་སྒྲིམ་པ་དང་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སློང་པ་མའི་སྒྲིམ་པ་
 རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དགེ་སློང་མའི་སྒྲིམ་པ་དེའི་སྐལ་མཉམ་གྱི་
 རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དེའི་རིགས་འབྲ་ལྡན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། མཛོད་ལས། སྐལ་
 མཉམ་རྒྱ་ལོ་འབྲ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དགེ་སློང་པ་མའི་སྒྲིམ་པ་ཆོས་
 ཅན། རྣམ་ཐ་དད་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱ་རྒྱེན་རྣམ་ཐ་དད་པས་ལྡ་ཕྱི་རིམ་ཅན་ཏུ་སྟེས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། དགེ་སློང་མ་བསྐྱབ་པ་སྐལ་ནས། དགེ་ཚུལ་མར་གནས་པ་མི་སྲིད་པར་ཐལ།
 དགེ་སློང་པ་མའི་སྒྲིམ་པ་རྣམ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

ཁ་ཅིག་ དེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ན་མོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པས་ཁྲབ་
ཟེར་ན། ལྷའི་རྟེན་ལ་མོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་དེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་
ཁྲིམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྟེན་ལ་དེས་འབྱུང་གི་པས་མ་པས་ཟིན་པའི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་རྟེན་ལ་བྱུང་སེམས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན།
ལྷའི་མོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ལྷའི་དགེ་སྦྱོང་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་སོ་ཐར་གྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པ་ཡིན་པས་བྱལ་བེར་ན།
བར་མ་རབ་ཡུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་སྤྱིར་ཉེ། རབ་ཡུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ཡིན་པའི་སྤྱིར། འདོད་ན། བཀག་ཟེན། ཁ་ཅིག་སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་པར་འགྱུར་པ་ལ་ལེན་དུས་
དེས་འགྱུར་གྱི་བསམ་པས་དེས་པར་ཟིན་མི་དགོས་ཉེ། ཡུང་གཞི་ལས། ཀུན་དགའ་པོའི་ཆ་
པོ་གཉིས་དང་། རྒྱུ་ཆེགས་ལས། མཛེས་དགའ་དང་། རྣམ་འབྱེད་ལས། འཆར་གཉེར་སྡེ་

ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྲོམ་བ་ལེན་དུས་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་མེད་ཀྱང་སྒྲོམ་བ་སྦྱིས་བར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་སྒྲོམ་བ་ལེན་དུས་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་མེད་དེ།
 ཀྱུན་དགའ་པོའི་ཆ་བོ་སྦྱོ་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་། འཆར་ཀ་མཛེས་དགའ་དག་སྟོན་པའི་ངོ་མ་ཆོག་
 བར་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཉེར་སྡེ་སྟོག་འཆོ་བའི་ཕྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སོ་
 ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་ལེན་བ་ལ་མངོན་དུ་སྟོགས་པའི་ཀྱུན་དགའ་པོའི་ཆ་བོ་གཉིས་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་
 ཀྱི་རྒྱུད་ལ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ཁྱོད་སྲིད་བ་ཐ་མ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་ལུང་གཞི་ལས། འཆར་ཀ་རང་ཉིད་དད་པས་ཀྱང་རབ་ཏུ་བྱུང་། ཞེས་དང་།
 ཐུན་ཆེགས་འབྲེལ་བ་ལས། བཅོམ་ཐུན་འདས་ཀྱི་ཞབས་བྱུང་དུ་ཉེ་བར་འཁོད་པ་ན། དེའི་
 སེམས་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་བ་བརྒྱུག་བ་དང་། དགེ་བའི་སེམས་མངོན་དུ་
 འགྱུར་བ་ཡིན་པས། དགེ་བའི་སེམས་དང་སྒྲོམ་བ་སྦྱེ་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཆར་ཀ་དང་མཛེས་དགའ་གཉིས་སྟོན་པའི་ངོ་མ་ཆོག་པ་ཁོ་ནས་རབ་
 ཏུ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བར་འགྱུར་བ་ལ་ལེན་དུས་སུ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་
 བས་ཟིན་བ་དེས་པར་དགོས་སོ། །

བྱས་བ་ལ། ཁོ་ན་རེ། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་རྒྱུད་ཐུན་གྱི་ཕྱི་རོལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
 སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་ཁ་མའི་ཕྱི་རོལ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་བ་
 རྒྱུད་ལ་སྦྱེ་ཁ་མའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་དགེ་བསྟེན་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་ཅན་
 དེ་ལ་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ཀྱི་གནས་བ་ལ་རྒྱ་བ་བཞིར་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱུང་། ཅ་བར་འདོད་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་སོང་བའི་ཕྱིར་ལ་
 བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། འོ་ན། སྐྱབས་འགྲོའི་སྒྲིམ་བ་རྒྱུད་ལྡན་གྱི་ཕྱིར་ལ་བ་ཡོད་པར་
 ཐལ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲིམ་བ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་ཁ་མའི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བྱུང་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས།
 སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཉིད་ནི་སྒྲིམ་བ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྒྲོར་གྱུར་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཅོད་བ་སྒྲོང་བ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདིས་ལྷག་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་བ་
 བཛོད་བྱའི་གཙོ་སྟོང་གེད་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིས་ལྷག་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་བ་
 རོ་བོའི་སྟོན་སྒྲོལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་ལྷག་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་བའི་
 མཚན་ཉིད་དང་དབྱེ་བ་སོགས་དངོས་སུ་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན་སྟོན་མེད་དེ། བསྟན་བཅོས་
 འདིས་ལྷག་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་བའི་རོ་བོ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཁྱེད་དེའི་རྣམ་བཞག་རྒྱས་
 བར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་སྒྲིམ་བ་མ་ཐོབ་པར་ཐོབ་བ་བྱེད་པའི་ཐབས། ཐོབ་བ་མི་ཉམས་
 བར་སྤང་བར་བྱེད་པའི་ཐབས། ཉམས་ན་ཕྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་རྣམས་དངོས་སུ་རྒྱས་པར་
 བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདིས་ལྷག་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་བ་ལུང་སྟེ་བཞེན་ས་
 འཕྱུང་བ་སྟོན་ནམ་མི་འཕྱུང་བ་སྟོན་དང་པོ་ལྟར་ན། འདི་བརྟམས་བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་
 ཐལ། འདི་ལུང་སྟེ་བཞེན་དང་རྫོས་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིས་ལྷག་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་གྱི་
 བསྐྱབ་བ་ལུང་སྟེ་བཞེན་ས་འཕྱུང་བ་དེ་དག་སྟོན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ལྟར་ན། བསྟན་བཅོས་

འདི་བསྟན་བཅོས་ནས་དག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། འདིས་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་ལྟར་
 སྡེ་བཞི་ནས་མི་འབྱུང་བ་སྟོན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། འདིས་ལྷག་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་པ་ལྟར་
 སྡེ་བཞི་ནས་འབྱུང་བ་སྟོན་ཀྱང་རྫོས་སྟོན་མེད་དེ། བསྟན་བཅོས་འདི་བཅམས་པ་ལ་དགོས་
 བ་ཁྱད་པར་ཅན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ། ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་
 དགོས་པ། མདོར་བསྐྱུས་པ་ལ་དགའ་བའི་བསམ་པ་སྐོར་བའི་དགོས་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཅ་འབྲེལ་དུ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ། རྗེས་བཅས་སུ་མ་
 རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ། རྩང་མ་སྐྱུང་དུ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ། ཆིག་
 གཞན་གྱིས་དོན་གཞན་བསྟན་པ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྟར་དུ། གཞི་ནས་འབྲེད། ཐན་ཆེགས། ལྷ་བ་སོགས་ཀྱི་གོ་རིམས་འབྲུགས་
 བ་ལྟ་བུར་སྦྱང་བ་ལས་འདིར་གཞིའི་སྐབས་སུ་དང་པོར་གཞི། དེ་རྗེས་ཐན་ཆེགས། དེ་རྗེས་ལྷ་
 བ་སོགས་བསྟན་པས། གཞི་ཅ་བ་ཐན་ཆེགས་འབྲེལ་པ། ལྷ་བ་འབྲེལ་བཤད་ལྟ་བུར་རྟོགས་
 པའི་དགོས་པ་ཡོད། རྣམ་འབྲེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་དང་པོར་རྣམ་འབྲེད། དེ་རྗེས་ཐན་ཆེགས། དེ་
 རྗེས་ལྷ་བ་སོགས་བསྟན་པས་རྣམ་འབྲེད་ཅ་བ། ཐན་ཆེགས་འབྲེལ་པ་ལྷ་བ་འབྲེལ་བཤད་ལྟ་
 བུར་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྗེས་བཅས་སུ་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་
 ཡོད་དེ། ལྟར་དུ་སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་གནང་བའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་དགག་པའི་རྗེས་སུ་
 དགག་པ་བཅས་པ་སོགས་རྫོས་པ་ལྟ་བུ་དང་། སྐྱབ་པ་དང་གནང་བའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་དང་།

དགག་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་བ་གནང་བ་སོགས་འགལ་བ་ལྟ་བུར་སྤང་བ་ལས། འདིར་གཙོ་ཆེ་
བའི་སྒོ་ནས་བསྟན་པས། བདེ་ཆེག་ཏུ་རྟོགས་ཀྱས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། ལུང་ལས། དང་པོར་
བྲན་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་གནང་ནས། དེ་ལ་ཉེས་དམིགས་གཟིགས་ཏེ། བྱིས་དེ་བཞག་བ་གཉིས་
ལས། བྱིས་གཙོ་ཆེ་བས་འདིར་བཀོལ་བ་བྲན་དང་སྤྱར་ནས་བཤད་བ་བཞིན་གོ། །

རུང་མ་ཐུན་དུ་མ་རྟོགས་བ་རྟོགས་པའི་དགོས་བ་ཡོད་དེ། ལུང་དུ་ཆོས་འགའ་ཞིག་
གཞི་གཅིག་ཁོ་ན་ལ་སྤྱར་ནས་བཤད་ཀྱང་། འདིར་སྤྱིར་བཤད་པས་གཞི་གཞན་ལ་སྤྱར་
ཡང་བདེ་ཆེག་ཏུ་རྟོགས་ཀྱས་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། ལུང་དུ་བསྐྱབ་བ་མ་ལུལ་བ། བསྐྱབ་བ་
ཉམས་པར་མ་བྱས་པ། མི་ཆངས་པར་སྒྱོད་བ་འཕྲིག་པའི་ཆོས་བསྟེན་ན། ཐན་དུང་འཕྲོའི་སྒྲེ་
གནས་སུ་སྒྲེས་བ་ཡང་རུང་སྟེ། དགེ་སློང་དེ་ཡང་ཕམ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན་གྱི། གནས་པར་མི་
བྱའོ། །ཞེས་བསྐྱབ་བ་མ་ལུལ་བ་མི་ཆངས་སྒྱོད་ཁོ་ན་དང་སྤྱར་ནས་བཤད་ཀྱང་། འདིར་སྤྱིར་
བསྟན་པས་མ་བྱེན་ལེན་སོགས་ལ་ཡང་། རུང་མ་ཐུན་སྤྱར་བ་བདེ་ཆེག་ཏུ་རྟོགས་བ་བཞིན་
གོ། །ཆོག་གཞན་གྱིས་དོན་གཞན་བསྟན་བ་མ་རྟོགས་བ་རྟོགས་པའི་དགོས་བ་ཡོད་དེ། ལུང་
དུ། བྱམས་སུ་རྒྱལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པར་མི་བྱའོ། །གནས་ཁང་དང་སྒོ་ཁང་དང་། དགོན་པར་རྒྱལ་
འབྱོར་བསྒྲོམ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལ། དེ་དག་ཏུ་རྒྱལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པར་མི་བྱ།
རྒྱལ་འབྱོར་སྒྲོམ་པའི་གནས་ཁང་གཞན་མི་རྟོན་པས། དེའི་དོན། སྒྲོབ་དཔོན་གྱིས་སྒྱོད་ལུལ་
དུ་ཞུགས་པས་རྒྱལ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པར་མི་བྱའོ། །མདོན་པར་འདུ་བར་ཡང་མི་བྱའོ། །རྒྱམ་པར་
གཡེང་བར་བྱེད་བ་དང་གཏུམ་པོ་དང་གྲུ་ཆོམ་པ་དག་ཡོངས་སུ་སྤང་བར་རིགས་སོ། །ཞེས་

མི་མང་སོ་མངོན་བར་འདུ་བའི་བྱམས་དང་། ཅ་ཅོ་ལ་སོགས་བས་རྣམ་བར་གཡེང་བའི་གནས་
 ཁང་དང་། ཆོམ་རྒྱན་བ་དང་། སེང་གེ་ལ་སོགས་བ་སྟོག་ཆགས་གཏུམ་སོ་ཡོད་བའི་དགོན་བ་
 དང་། གུལ་ཀ་ཅན་སོགས་བྱ་ཆོམ་བྱེད་བ་ཡོད་བའི་ས་སྟོགས་སུ་རྣལ་འབྱོར་བསྐྱོམ་བར་
 མི་བྱུལ། །ཞེས་བའི་དོན་དུ་བསྟན་བ་ལྟ་བུའོ། །ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་དགོས་བ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་
 འདུལ་བའི་མདོ་ཀྱན་གྱི་ལོག་རྟོག་སེལ་ལ། བྱད་བར་དུ་སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་བ་འཐོབ་བར་བྱེད་
 བའི་སྐབས་སུ་གསེལ་བའི་ལོག་ཏུ་ཡང་རུང་ངོ། །ཞེས་དང་། ཐོབ་བ་མི་ཉམས་བར་སྤྱང་བའི་
 སྐབས་སུ་དེར་བྱིས་དབྱུང་སྟམ་བའི་སྒོ་སྟོས་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་བསྐྱར་བའི་ལོ། །ཞེས་དང་།
 ཉམས་ན་བྱིར་བཅོས་བའི་སྐབས་སུ། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ནན་ཏུར་གྱི་ཚུལ་གྱིས་བསྟན་ནོ། །དེ་ནི་
 མི་བཟང་སྟེ་མདོ་སྟེ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་རྟོ། །ཞེས་བ་རྣམས་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་སེལ་བའི་བྱིར་
 མདོར་བསྐྱས་ལ་དགའ་བའི་བསམ་བ་སྒྲོང་བའི་དགོས་བ་ཡོད་དེ། དབང་སོ་རྣམས་ལ། ཆིག་
 ཉུང་དུས་དོན་རྒྱ་ཆེན་སོ་རྣགས་བར་འདོད་པ་དང་། དབང་སོ་རྣལ་སོ་ཆིག་རྒྱས་བ་འཛིན་
 མི་རུས་བ་རྣམས་ཇེས་སུ་བཟུང་བའི་ཆེད་དུ་འདིར་ཆིགས་ཉུང་དུ་སྟོན་སོན་སྟེད་བར་
 བསྟན་བའི་བྱིར་།

ཁོན་རེ། ལམ་ཟག་མེད་བསྟན་བཅོས་འདི་ཉིང་དགོས་ཡིན་ནམ་མིན། དང་སོ་ལྟར་
 བ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ཅིའི་བྱིར་ཟག་བ་མེད་བའི་ལམ་ཞེས་སོགས་དང་འགལ། གཉིས་
 བ་ལྟར་ན། བླན་ཆེགས་འབྲེལ་བ་ལས། སྤྱག་བསྐལ་ལ་ཆོས་ཤེས་པའི་བཟོད་བ་ནས་ཞེས་
 སོགས་དང་འགལ་ལོ་ཞེ་ན། ལུང་དང་སོས་ལམ་ཟག་མེད་མཐར་སྤྱག་གི་ཉིང་དགོས་མ་ཡིན་

བ་ལ་དགོངས། གཉིས་པས་ལམ་ཟག་མེད་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཉིང་དགོས་ཡིན་པ་ལ་དགོངས་
 བས་སྟོན་མེད་དོ། །ཁོ་ན་རེ། ལྷག་མེད་མུང་འདས་བསྟན་བཅོས་འདི་ལ་དེ་བྱུང་དུ་འབྲེལ་བར་
 ཐལ། དེ་འདིའི་ཉིང་དགོས་གང་ཞིག་ བསྟན་བཅོས་འདིའི་ཉིང་དགོས་སོགས་ཆོས་བཞིའི་
 འབྲེལ་བ། དེ་བྱུང་གི་འབྲེལ་བར་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྷག་
 མེད་མུང་འདས་འདུས་བྱས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། ལྷག་མེད་མུང་འདས་
 དང་དེའི་ཐོབ་པ་གཉིས་ཀ་ཉིང་དགོས་ཡིན་པས། ལྷག་མེད་མུང་འདས་ཀྱི་ཐོབ་པ་དེ་བྱུང་དུ་
 འབྲེལ་བ་ལ་དགོངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་སྟོབ་པ་པོའི་བརྟེན་གྱི་གང་ཟག་དང་། དེས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་
 བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། བླ་ཆོགས་ཀྱི་
 སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་བའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ་སྟོན་ཆོག་དང་ད་ཆོག་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་འཆད་པ་ལ། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན། ཆ་ལུགས་འདི་བཞིན་
 བྱས་ཀྱི་རིམས་ལ་བྱལ་འཆལ་ཏེ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ཚོགས་ཚོགས་ཀྱི་ཉིང་གསོལ་བ་བཏབ་
 བར་བྱུང་བ་གསུམ་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་ཅིག་ཅར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་།
 བསྟན་པར་རྫོགས་པ་ཉི་ལེ་བསྐྱབ་པར་བྱུང་བ་ལྷ་བུ་ཉི་ལྔ་ཀྱི་ཆོག་འོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་
 འདི་བྱུང་། འདི་ལ་བཞི། མཚམས་སྦྱར། བསྐྱུས་དོན། ཆོག་དོན། བསྟན་པར་རྫོགས་པའི་རྣམ་
 གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི་དེས་པར་འབྱུང་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། བསྟན་
 བཅོས་འདི་བརྗོད་བྱ་དེས་འབྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་བསྟན་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཅམས་ན།

དེ་སྟོན་ཚུལ་དེ་རི་ལྷ་བུ་སྟུང་ན། སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཛོལ་བར་བྱེད་པའི་རབ་བྱུང་གི་གཤི་དང་
 བོར་བརྫོད་པར་བྱ་སྟེ། འོག་ནས་འབྱུང་པའི་བསྐྱབ་པའི་གཤི་མཐའ་དག་ཀྱང་རབ་བྱུང་རྣམས་
 གྱི་ཡིན་གྱི། བྱིས་པ་རྣམས་གྱི་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྟོང་བདུན་གྱི་སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་ཡང་རབ་
 བྱུང་ཁོ་ནའི་ཡིན་ཏེ། ལུང་གཤི་ལས་ཀྱང་། རབ་བྱུང་གསེ་སྟོང་གཤི་དང་ནི། །ཞེས་སོགས་
 དང་བོར་རབ་བྱུང་གི་གཤི་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ད་ནི་དང་བོར་རབ་ཏུ་
 བྱུང་པའི་གཤི་བརྫོད་པར་བྱ་སྟེ། བསྐྱབ་པའི་གཤི་རྣམ་པར་བཞག་པ་མཐའ་དག་ནི་རབ་ཏུ་
 བྱུང་བ་རྣམས་ཁོ་ནའི་ཡིན་པར་གསུངས་གྱི་བྱིས་པ་རྣམས་གྱི་མ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །སྟོང་ས་
 བདུན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སོ་སོར་ཐར་པའི་སྟོམ་པ་ཡང་དེ་དག་ཁོ་ནའི་ཡིན་རོ། །འདུལ་བ་གཤི་
 ལས་ཀྱང་། དང་བོར་རབ་ཏུ་བྱུང་པའི་གཤི་བསྟན་པས། འདིར་ཡང་དེ་ཁོ་ན་བཞིན་དུ་སྟོན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཛོལ་བར་བྱེད་པའི་ཐབས་འདི་ལ་སྟོན་ཆོག་དང་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་
 གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་བོར་སྟོན་ཆོག་བསྟན་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ལུང་དུ་དང་བོར་བསྟན་པའི་
 བྱིར་དང་། བརྫོད་པར་བྱ་བ་ལྷུང་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དེ་ཡང་སྟོན་གྱི་ཆོག་གི་
 ད་བྱེ་བས་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། རེ་ཤིག་སྟོན་གྱི་ཆོག་བཤད་པར་བྱ་སྟེ། དང་བོར་བསྟན་པའི་
 བྱིར་དང་བརྫོད་པར་བྱ་བ་ལྷུང་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅིའི་བྱིར། སྟོན་གྱི་ཆོ་
 གཤེས་བྱ་ཞེ་ན། མཁན་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་དང་བཅས་པའི་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་གི་སྔ་རོལ་དུ་བྱུང་
 པའི་ཆོག་ཡིན་པས་སྟོན་ཆོག་ཅེས་བྱ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། མཁན་པོ་དང་སྟོབ་དཔོན་

གྱིས་གནང་བའི་སྤར་བཤད་པས་ན། དེའི་ཕྱིར་སྔོན་གྱི་ཆོག་ཞེས་བྱ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞུང་འདིས་སྔོན་ཆོག་འདི་དེ་ཆོག་ལས་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་
 ཆོག་གཞན་ཡིན་པར་བསྟན་ཏེ། སྟེ་བ་རྒྱའི་ཁྱད་པར། འབྲས་བུ་སྟེ་ཆུལ་གྱི་ཁྱད་པར། ཆོས་
 རོད་ཆུལ་གྱི་ཁྱད་པར་གསུམ་གྱི་སྒོ་ནས་ཆོག་གཞན་ཡིན་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 ནི། སྔོན་ཆོག་དེ་གང་ལས་རོད་པར་བྱ་བ་ཡུལ་གྱི་ཁྱད་པར་དང་ལྡན་ཏེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལ་
 ལྷ་ཆོག་ས་དང་བཅུ་ཆོག་ས་དངོས་སུ་མ་འདུས་ཀྱང་འདུན་པ་ལུལ་ནས་བྱེད་པ་དང་། དཀྱིལ་
 འཁོར་པའི་ལས་བྱེད་པ་ཡོད་ལ། འདིར་ནི་མཆོམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་
 ཅད་འདུས་པ་ལས་རོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་
 ཅས་བྱ་བའི་ཆོག་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་བ་ཕྱོགས་གཅིག་གི་དགེ་འདུན་འདུས་པ་དགག་པའི་དོན་
 རོ། །ཞེས་དང་། འདུས་པ་ན་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཆོག་ས་པ་ན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གང་གིས་རོད་པ་རྟེན་གྱི་ཆ་ལུགས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་ལ་ཆོས་
 གོས་གསུམ་མཁན་པོས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས། སྒོན་དགོས་ལ། འདིར་བསྐྱབ་བྱ་རང་ཉིད་
 གྱི་སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་བྲེགས། ཆོས་གོས་གསུམ་བགོས་ཏེ་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་ཆ་ལུགས་འདི་བཞིན་
 དུ་རྫོགས་པར་བྱས་པ་དང་དེ་ཆོག་ལ་བྲུག་འཆལ་ཐེབས་མང་པོ་དགོས་ཀྱང་། འདིར་དེ་ལྟར་
 མི་དགོས་པར། དགེ་འདུན་གྲན་རིམས་ནས་ཡན་ལག་ལྔ་ས་ལ་བརྩམས་པའི་བྲུག་གསུམ་
 གསུམ་འཆལ། སྟེ་ཐོར་ཐལ་མོ་སྟུར། སྟན་མེད་པར་ཅོག་བྱས་འདུག་པའི་ཁྱད་པར་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ཆ་ལུགས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རབ་རྩ་བྱུང་བའི་རྟགས་སོ། །འདི་

བཞེན་བྱས་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྫོགས་པར་བྱས་པ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་
 འདོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་འི་ཐ་ཆིག་གོ། གང་གིས་ཆེ་སྒྲ་དང་ཁ་སྒྲ་སྟེག་གིང་ཆོས་གོས་གསུམ་
 བགོས་པར་གྱུར་བ་དེའི་ཆེན་ཆ་ལུགས་འདི་བཞེན་བྱས་ཞེས་བྱའོ། ཞེས་དང་། ཀན་རིམས་
 ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགེ་འདུན་ལ་རབས་གཉིས་ཏེ། གཞོན་རིམས་དང་ཀན་རིམས་གཉིས་ཡོད་
 བས། དགེ་སྲོང་ཀན་བ་ནམས་ཀྱི་རབས་ནི་ཀན་རིམས་ཏེ། དེ་ལ་བྲུག་འཆའ་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་འི་
 ཐ་ཆིག་གོ། བྲུག་འཆའ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་ཡན་ལག་ལྔས་བྲུག་འཆའ་ཞེས་བྱ་བ་འི་ཐ་ཆིག་གོ། ལྷ་
 ལ་ཞེན་ཀན་རིམས་ལ་ཞེས་བྱ་བར་སྦྱར་རོ། ཐལ་མོ་སྦྱར་ཏེ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དེ་ཐལ་མོ་སྦྱར་
 བའི་ཚུལ་དང་ལྟན་པ་སྟེ། ཞེས་དང་། ཅོག་ཅོག་སྤུས་འདུག་ཅིང་། ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཅོག་སྤུས་
 འདུག་པ་ནི་ཅོག་ཅོག་སྤུས་འདུག་པ་སྟེ། དེ་སྟན་ལ་མི་འདུག་གོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ད་ཆོག་ལ་མཁན་པོས་ངོ་ཆེན་བྱས།
 ལས་སྒོའ་བས་བརྟུན་ནས་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་ལ། འདིར་མཆོམས་ནང་གི་དགེ་
 འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ལས། རང་ཉིད་ཀྱིས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཟབ་པས་ཆོག་
 བའི་བྱིར། འདི་གཉིས་ལ་འབྲས་བུ་སྟེ་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། ད་ཆོག་ལ་ཉེས་མེད་ལུན་
 ཆོགས་ཀྱི་དབང་ཏུ་བྱས་ནས་དགེ་སྲོང་ཏུ་བསྐྱབ་པ་ལ། དགེ་བསྟེན། དགེ་ཚུལ། དགེ་སྲོང་
 གསུམ་རིམ་གྱིས་སྐྱབ་དགོས་ལ། འདིར་བར་མ་རབ་བྱུང་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཅིག་
 ཅར་ཏུ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ཅིག་ཅར་ཏུ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་།
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་ཅིག་ཅར་ཞེས་བྱ་བའི་སྒྲ་ནི་འདི་ཏུས་ཅིག་ཏུ་ཞེས་བྱ་བའི་

ཐ་ཆིག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིའི་ཆོ་ག་ནི་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱང་
བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལས་གང་ལ་ལས་བརྗོད་བ་གསུམ་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞི་ཡོད་པའི་
ལས་དེ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། གསོལ་བ་དང་བཞིའི་
ལས་ཀྱི་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ལས་གང་ལ་གསོལ་བ་དང་བཞི་ཡོད་བ་སྟེ་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་
སོ། །འདི་སྐད་བསྟན་ཏེ། ལས་གང་ལ་ལས་བརྗོད་བ་གསུམ་དང་། གསོལ་བ་དང་བཞི་བྱེད་བ་
དེ་ནི་གསོལ་བ་དང་བཞིའི་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བསྟན་ཇོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྦྱར་བ་སྟན་པ།

༡༡། །བཞི་བ་ལ་གཉིས། བསྟན་ཇོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་སྦྱར་བ་སྟན་པ་དང་། སྟོན་ཆོག་གྲེ་བག་
ཏུ་བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་མ་མོར། བསྟན་པར་ཇོགས་པར་འོས་པ་ནམ་པ་བཅུ་ལོ། །དེ་
བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བྱུང་དང་། རང་སངས་རྒྱས་སྟོབ་དཔོན་མེད་པར་བསྟན་པར་ཇོགས་
པ་དང་། ལྷ་སྟེ་ནམས་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་འོད་སྤང་ཆེན་པོ་སྟོན་པར་
ཁས་བླངས་པས་དང་། ཆེ་དང་ལྡན་པ་འཆར་ལྡན་དེས་ནས་ལུང་བསྟན་པས་དང་། དགེ་སྟོང་
རྩ་ལོག་ཅེས་གསུངས་པས་དང་། སྐབས་སུ་འགྲོ་བའི་ཆིག་གསུམ་གྱིས་དང་། དུལ་མཐའ་
ལོའོ་ན་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ལྷའི་དགེ་འདུན་ལས་དང་། དུལ་དབྱུས་སུ་བརྩེ་འདུས་པ་འམ་དེ་
བས་ལྷག་པ་ལས་དང་། ལྷ་མའི་ཆོས་ཁས་བླངས་པ་དང་། ཐོ་ཉས་དང་། དགེ་འདུན་སྟེ་གཉིས་

ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་འགྲེལ་ལས། བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱེ་བའི་འདུལ་བ་པ་
 རྣམས་ན་རེ། རྣམ་པ་བརྟུན་བསྟེན་པར་རྫོགས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་བསྐྱེ་བའི་བྱིར་སོགས་པའི་
 སྐྱ་སྐྱོས་ཏེ། རང་བྱུང་གིས་ནི་སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་གཉིས་སོ། །ངེས་པར་འདུག་
 པས་ནི་ཉེན་ལྡོ་རྣམས་སོ། །དགོ་སྟོང་ཚུར་ཤོག་ཅེས་བྱ་བས་ནི་གཤགས་པ་ལ་སོགས་པ་
 རྣམས་སོ། །སྟོན་པར་ཁས་གླངས་པས་ནི་འོད་སྤང་ཆེན་པོའོ། །དྲི་བས་མཉེས་པས་ནི་ལེགས་
 སྦྱིན་ནོ། །ཁྲ་མའི་ཆོས་ཁས་གླངས་པས་ནི་སྤྱེ་རྒྱའི་བདག་པོ་ཆེན་པོའོ། །པོ་ཉས་ནི་མཆོད་
 སྦྱིན་ནོ། །འདུལ་བ་འཛིན་པར་གཏོགས་པ་ལས་ནི་མཐའ་ཁོང་གི་མི་རྣམས་སོ། །བརྟུའི་
 ཆོགས་ཀྱིས་ནི་དབུས་ཀྱི་མི་རྣམས་སོ། །སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ལན་གསུམ་བཞུས་པས་ནི་ཕྱེ་
 བཟང་དུག་ཏུའི་ཆོགས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཏེ། དེ་དག་གི་སོ་སོར་
 ཐར་པའི་སྟོན་པ་ནི་གདོན་མི་ཟ་བར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལུས་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར།

དོན་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་ཚུལ་དེ་ལ་བརྟུའོད་དེ། སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་
 རྒྱས་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་རྫོགས་ལྡན་ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཚུད་ཀྱི་བསྟེན་རྫོགས་འོད་སྤང་སྟོན་
 པར་ཁས་གླངས་པའི་སྟོན་པ་བསྟེན་རྫོགས། ཕྱེ་བཟང་དུག་ཏུ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་ཁས་གླངས་
 པའི་སྟོན་པ་བསྟེན་རྫོགས་དང་། རྒྱ་རིའི་བྱ་ལ་སོགས་པ་ཚུར་ཤོག་གི་སྟོན་པ་བསྟེན་རྫོགས་
 ལེགས་སྦྱིན་དྲི་བས་མཉེས་པའི་སྟོན་པ་བསྟེན་རྫོགས་དང་། སྤྱེ་རྒྱའི་བདག་པོ་ལ་སོགས་
 པའི་བྱུང་མེད་ལྡན་སྤྱེ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སྟོང་བར་ཁས་གླངས་པའི་སྟོན་པ་བསྟེན་རྫོགས་

མཆོད་སྦྱིན་མ་འཕྲིན་གྱི་སྟོན་ས་བསྟེན་རྫོགས་དབུས་སུ་བཅུ་ཆོགས་དང་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་
 ལྷ་ཆོགས་བའི་བསྟེན་རྫོགས་དང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་གྱི་སྟོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་
 བར་རྫོགས་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་བའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། གྲགས་བ་ཚུར་ཤོག་གི་
 བསྟེན་རྫོགས་སུ་གསུངས་ལ། ལུང་དུ་ཉི་བའི་ལྷ་སྟེར་གྲགས་བ་ནི། དག་བཟང་གིས་གཙུག་
 ལག་ཁང་དུ་བློས་བས་སྟོན་བས་བདེན་བ་ལ་བཀོད། དག་བསྟེན་བྱས་བས་དེའི་ཕ་མ་རིགས་
 གྱི་གཙོ་བོ་འཆོལ་དུ་འོངས་བ་ལ། སྟོན་བས་ཆོས་བཤད་བས། གྲགས་བ་རྒྱན་གྱིས་བརྒྱན་
 བཞིན་དུ་དག་བཅོམ་བ་ཐོབ། དེ་རྣམས་གྱིས་འཕྲིད་བར་བརྩམས་བ་ན། སྟོན་བས། རྒྱན་གྱིས་
 བརྒྱན་བར་བྱས་ཀྱང་ཆོས་སྟོད་ཅིང་། །དུལ་ཞིང་ཡང་དག་སྟོམ་ལ་ཆངས་བར་སྟོད། །འབྱུང་
 བོ་རྒྱན་ལ་ཆང་བ་སྦྲངས་བ་སྟེ། །དག་སྟོང་དག་སྟོང་དེ་ཡིན་བཟ་ཟེ་ཏེ། །ཞེས་གསུངས་བའི་
 མདོ་ལ། དག་སྟོང་གི་སྟོད་ལས་དུ་ལྷུང་བར་གསུངས་བས། མཛོད་འབྲེལ་གྱི་གྲགས་བ་
 གཞན་ཞིག་ཡིན་ནམ་སྟེ་དབྱེད་བར་བཤོ།

སྟོན་ཆོག་གྱེ་བྱག་ཏུ་བཤད་བ།

༡༢༡ །གཉིས་བ་ལ་དབྱག །སྟོན་ཆོག་རི་ལྷར་བཅས་བའི་ཆུལ། སྟོན་ཆོག་གི་རོ་པོ། སྟོན་
 ཆོག་གཞན་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག སྟོན་ཆོག་ད་ཆོག་གི་ཁྱད་བར། ད་ལྷར་གྱི་དུས་སུ་སྟོན་
 ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོམ་བ་སྟེ་མི་སྟེ་དབྱེད་བ། སྟོན་ཆོག་གི་སྦྲ་བཤད་བཤོ། །དང་པོ་ལ། སྟོན་

ཆོག་ཇི་ལྟར་བཅས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་ནས་རིང་པོར་མ་ལོན་པ་ན། བལ་
 ཆར་ཚུར་ཤོག་གི་སྟོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མཛད། དེའི་དུས་སུ་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་
 གི་བྱང་དུ་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ལ་འོངས་པ་སྟོན་པའི་བྱང་དུ་བཏང་བས་བར་སྐབས་སུ་
 ཆེད་དུས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱེ་མ་ངའི་ཉན་ཐོས་རྣམས་ཐག་རིང་
 བོན་པ་འོངས་པས་སྤྱག་བསུལ་བར་གྱུར་ཏེ་སྟེན་དུ་དགོངས་ནས། དེར་བྱིན་ཆད་དགེ་འདུན་
 འདུས་པ་ལས་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བར་གནང་ངོ་ཞེས་གསོལ་
 བཞེད་ལས་ཀྱི་སྟོན་ཆོག་གནང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་
 ཅིག་ཅང་དུ་འཛོལ་བར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་དུ་བྱེད་པའི་གསོལ་བཞེད་ལས་
 ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཆོག་སྟོན་ཆོག་གི་མཆོན་ཉིད།

གསུམ་པ་ནི། སྟོན་ཆོག་གནང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་
 གསུམ་ཤས་ཆེ་ཞིང་། སྐྱིབ་པ་གསུམ་ཤས་རྒྱང་བའི་གང་ཟག་ལ་གནང་བའི་བྱིར། སྟོན་པ་
 གསུམ་ནི་རྒྱུད་སྟོན་པ། ཤེས་རབ་སྟོན་པ། དབང་པོ་སྟོན་པ་གསུམ་ལ་བྱེད་ཅིང་། རྒྱུད་སྟོན་
 པ་ནི་སྟེ་བ་སྔ་མ་རྣམས་སུ་ལམ་ལ་ལེགས་པར་སྦྱངས་པ་དང་། ཤེས་རབ་སྟོན་པ་ནི། དེའི་
 སྟོབས་ཀྱིས་ཤེས་རབ་ཆེ་བ། དབང་པོ་སྟོན་པ་ནི། དེའི་སྟོབས་ཀྱིས་དད་སོགས་ཀྱི་དབང་པོ་
 རྣམས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་གསུམ་ནི། རྣམ་སྟོན་གྱི་སྐྱིབ་པ། ཉན་ཐོངས་པའི་སྐྱིབ་པ། ལས་ཀྱི་སྐྱིབ་པ་
 གསུམ་ལ་བྱེད། དང་པོ་ནི། རན་སོང་བའི་བྱང་ཁམས་སྟེ་མཆེད་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། འདོད་
 ཆགས་ཞེ་སྤང་གཉི་སྤྱག་གསུམ་ལ་བྱེད། སྐབས་འདིའི་སྐྱིབ་པ་ཤས་ཆེ་བ་ནི། ཉན་ཐོངས་པ་

རྒྱུན་རིང་ཞིང་གཉེན་པོ་རྒྱུད་ལ་སྐྱེ་དཀའ་བ་ལ་བྱེད་བ་ཡིན་གྱི། ཉོན་མོངས་པ་རགས་པ་ལ་
 མི་བྱེད་དེ། འཆར་ག་སོགས་སྤྱིད་པ་ཐ་མ་པའི་གང་ཟག་འགའ་ཞིག་ལ་ཡང་ཉོན་མོངས་པ་ནོ་
 བ་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལས་ཀྱི་སྤྱིབ་པ་ནི། མཚམས་མེད་པ་ལྡ་དང་། བམ་པ་བཞི་དང་།
 ཆོས་སྤོང་གི་ལས་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་ནི། ཆོག་དོན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཟིན། ལྟ་བུ་ནི། ད་ལྟར་
 གྱི་དུས་སུ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྤོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱར་མི་
 རུང་ཡང་། གལ་ཏེ་བྱས་ན་སྤོམ་པ་སྐྱེ་ཞི། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་མཁན་པོ་མེད་པ་དང་། བར་ཆད་
 མ་དེས་པ་ལ་ཡང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྤོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། དུག་པ་ནི། ཅིའི་བྱིར་སྤོན་
 ཆོག་ཅེས་བྱ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་བརྫོང་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གའི་སྤོན་པ་དུ་བྱུང་
 བའི་ཆོ་ག་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དེ་ལྟར་བརྫོང་པའི་བྱིར། དག་དོན་ནི། སྤོན་ཆོག་ཆོས་ཅན།
 བྱུང་བར་བཞི་དང་ལྔ་ནི། གང་ལས་ནོད་པ་ཡུལ་གྱི་བྱུང་བར། གང་གིས་ནོད་པ་རྟེན་གྱི་བྱུང་
 བར། ཇི་ལྟར་ནོད་པ་ཆོ་གའི་བྱུང་བར། ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་འབྲས་བུའི་བྱུང་བར་ནམས་དང་
 ལྟན་པའི་བྱིར།

འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཅད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་སྤོན་ཆོག་གི་མཚན་ཉིད་དེ་མི་
 འཐད་པར་ཐལ། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྤོམ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་འཐོབ་པར་བྱེད་པའི་ད་ཆོག་
 ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ད་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་མཁན་པོ་མེད་པ་དང་། བར་ཆད་མ་དེས་པར་བསྟེན་
 རྫོགས་ཀྱི་སྤོམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྤོན་ཆོག་གི་
 བར་ཆད་དུ་བྱུང་པའི་བརྫོང་པ་དང་པོ་ཆོས་ཅན། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྤོན་ཆོག་ཡིན་པར་

ཐལ། སྟོན་ཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྟོན་ཚོག་གི་མཚན་
གཞི་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། ཁྱེད་ལ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཚང་
བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྟོན་ཚོག་གི་སྟུང་ཚོག་ཚོས་ཅན། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཡིན་པར་
ཐལ། སྟོན་ཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྟུང་ཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གསོལ་བཞིའི་ལས་
ཀྱི་སྟོན་ཚོག་གི་སྟུང་ཚོག་ཚོས་ཅན། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྟོན་ཚོག་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་
སྟུང་ཚོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས།

ཁོ་ན་རེ། ད་ལྟར་ཀྱི་ཚོག་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། ད་ལྟར་ཀྱི་དུས་སུ་
སྟོན་ཚོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་རྫོགས་བྱས་པས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཞེ་
ན། བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚོག་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། སྟེས་པ་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཚོག་ལས་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་ན་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་
སྟེ་བའི་ཕྱིར། ཁྱབ་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། མདོ་ཅ་བ་ལས། དགེ་སྦྱོང་གིས་གནས་སུ་
དགེ་སྦྱོང་མཛོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ད་ལྟར་ཀྱི་དུས་སུ་དགེ་སྦྱོང་བཞིས་ལས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་རྫོགས་
ཀྱི་སྟོན་པ་སྟེ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། ད་ལྟར་ཀྱི་དུས་སུ་སྟོན་ཚོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་
སྟོན་པ་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་འདོད་དེ། བྱད་ལྷ་བ་ལས། དགེ་སྦྱོང་ལ་
མཆིས་བཞིན་དུ་བཞིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བཀྱིའམ། མ་རྫོགས་
ཞེས་བཀྱི། ལུ་བ་ལི། རྫོགས་པ་ཞེས་བཀྱི། རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་ལ་འདས་པ་དང་བཅས་པར་

རོ་ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་ནི། ལུང་མ་དག་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་དུ་ཁྱབ་
དག་པ་བྲངས་པ་ལས། དགེ་སྟོང་ལྔ་ལས་ལྷག་པ་མཆིས་བཞིན་དུ་ལྔ་ས་བསྟེན་པར་རྫོགས་ན་
རྫོགས་ཞེས་བསྒྲིམས། མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བསྒྲི། ལྷ་བ་ཡི། རྫོགས་པ་ཞེས་བསྒྲི། རྫོགས་པ་
ཞེས་བྱ་ལ་འདས་པ་དང་བཅས་བར་ལོ། །ཞེས་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །

ཁ་ཅིག་སྟོན་ཆོག་ལ་བརྩ་ཡོད་དེ། སངས་རྒྱས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རང་བྱུང་གིས་
བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། ལྔ་སྡེ་ཡེ་ཤེས་ཁོང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། འོད་
སྤང་སྟོན་པར་ཁས་སྤངས་པས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། གྲགས་པ་ལ་སོགས་པ་རྩ་ར་
སོག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། སྡེ་བཟང་དུག་ཅུ་སྤྱུབས་སུ་འཕྲོ་བར་ཁས་སྤངས་
པའི་སྟོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། ལེགས་སྦྱིན་བྱི་བས་མཉེས་པའི་སྟོན་པ་བསྟེན་པར་
རྫོགས་པ་དང་། སྡེ་རྒྱུད་བདག་པོ་ལ་སོགས་པའི་བྱུང་མེད་ལྔ་བརྒྱ་སྡེ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སྟོང་
བར་ཁས་སྤངས་པའི་སྟོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། མཆོད་སྦྱིན་མ་འཕྲིན་གྱིས་བསྟེན་
པར་རྫོགས་པ་དང་། དུལ་དབྱས་སུ་བརྩ་ཆོགས། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྔ་ཆོགས་ནམས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཟེར། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྔ་སྡེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོག་ཡོད་པར་ཐལ། དེ་ཡེ་
ཤེས་ཁོང་རྒྱུད་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དེ་སྟོན་ཆོག་གི་སྟོན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་དེ་ལྔ་སྡེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་
ཆོག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་
ཏེ། དེ་མངོན་པའི་སྡེ་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དཔེ་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། འཕྲིན་གྱི་སྟོ་

ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། སྐུ་བྱེད་མཁན་པོ་ལ་མི་སྟོས་པར་ཐལ། རྫོན་
 ཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། འབྲེལ་རྒྱུད་ལས། མཁན་པོ་ལས་ལུང་
 རོད་འཕྱོན་པས་ཁྲིམས་འཛོགས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། སྐལ་
 བ་དང་ལྷན་པའི་གང་ཟག་ལ་ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་བྱར་མི་བྱང་བར་ཐལ། རྫོན་ཆོག་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། མདོ་ཙ་བ་ལས། སྐལ་བ་དང་ལྷན་པའི་རང་བཞིན་ཅན་
 ལ་མངགས་པ་དང་འབྲེལ་བས་རབ་ཏུ་འབྱོན་དུ་གཞུག་པ་ནི་ཆོག་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་ཅིག་ཅར་
 དུ་སྐྱེ་བའི་ཆོག་ཡིན་པར་ཐལ། རྫོན་ཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་བྱས་ཏེ།
 མཆོད་སྦྱིན་མ་ལ་རབ་བྱུང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཕྱོམ་པ་རིམ་གྱིས་སྦྱིན་པར་འདུལ་བ་ལུང་ལས་
 གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དུལ་དབྱས་སུ་བཅུ་ཆོགས་དང་། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྔ་ཆོགས་ཀྱིས་
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། ད་ཆོག་བཅས་ཇེས་སུ་གནང་བའི་སྐབས་མེད་པར་
 ཐལ། རྫོན་ཆོག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་བསྟེན་པར་རྫོགས་
 པའི་ཆོག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་རྫོན་ཆོག་ལ་ལྔ་ཆོགས་དང་བཅུ་ཆོགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་
 མི་འཐད་པར་ཐལ། རྫོན་ཆོག་ལ་མཆམས་ནང་དེ་ན་གནས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུ་
 དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་
 ཡང་། དཀྱིལ་འཁོར་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་རྫོན་ཆོག་ཡོད་པར་ཐལ།

ཡུལ་དབུས་སུ་བརྩེ་ཆོག་ཀྱི། མཐའ་འཁོར་ཏུ་ལྟ་ཆོག་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྩོག་ཀྱིས་བསྟེན་ཆོག་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཅེས་བྱ་བའི་
ཆོག་ནི། དཀྱིལ་འཁོར་བ་སྟོགས་གཅིག་པའི་དགོ་འདུན་འདུས་པ་དགག་པའི་དོན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྟེན་ཆོག་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འདེན་བ་རང་རྒྱལ་རང་བྱུང་ཚུལ་གཅིག་
དང་། །ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཚུད་ཚུར་ཤོག་སྐབས་འགྲོ་དང་། །སྟེན་པར་ཁས་སྦྱངས་ཅི་མཉེས་མྱེ་
ཆོས་སྟོང་། །གསོལ་བཞེད་ལས་ཀྱི་སྟེན་ཆོག་དང་ནི་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་
བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ་མྱེ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སྟོང་བར་ཁས་སྦྱངས་པའི་སྟོ་
ནས་བསྟེན་པར་རྩོག་ཀྱིས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། རྩོད་དཀྱིལ་བཅས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་སྐབས་
མེད་པར་ཐལ། སྟེན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། གྲུག་དགའ་པོ་དཀྱིལ་གྱིས་
བསྟེན་པར་རྩོག་ཀྱིས་བཀང་ཞིག་ གྲུག་དགའ་པོས་ངོ་ཆེན་བྱས་ནས་སྐྱེ་རྒྱུའི་བདག་མོ་ལ་
སོགས་པའི་བྱད་མེད་ལྟ་བུ་སྐྱེ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སྟོང་བར་ཁས་སྦྱངས་པའི་སྟོ་ནས་བསྟེན་
པར་རྩོག་ཀྱིས་བཀང་ལས་བསྐྱུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། འོད་སྤང་ཆེན་པོ་གྲུག་
དགའ་པོའི་མཁན་པོ་ཡིན་པར་བཀའ་བསྟུ་བ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚུར་
ཤོག་གི་སྟོ་ནས་བསྟེན་པར་རྩོག་ཀྱིས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། དཀྱིལ་བཅས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་
སྐབས་མེད་པར་ཐལ། སྟེན་ཆོག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སྟེན་པ་སྤྱང་ན་ལས་འདད་
ཁར་གྲུག་ཏུ་རྒྱ་རབ་བཟང་ཚུར་ཤོག་གི་སྟོ་ནས་བསྟེན་པར་རྩོག་ཀྱིས་པའི་ཆོག་ཆོས་ཅན། གཞན་

ཡང་སྟོན་ཆོག་ལ་བརྒྱད་ཀྱི་དབྱེ་བ་མི་འཐད་བར་ཐལ། སྟོན་ཆོག་ཡིན་ན་གསོལ་བཞིའི་
ལས་ཀྱི་ཆོག་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟ་བུའི་སྟོན་ཀྱི་ཆོག་ལོ། །ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱ་
ཆེར་འབྲེལ་ལས། སྟོན་ཀྱི་ཆོག་འདི་རྣམ་པ་ནི་དེ་ལྟ་བུར་རིག་པར་བྱ་ཡི་རྣམ་པ་གཞན་མ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། སྟོན་ཀྱི་ཆོག་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ད་ལྟར་ཀྱི་ཆོག་ལས་སྟོན་
རོལ་དུ་འདི་ལྟ་བུའི་རབ་ཏུ་དབྱེ་བ་ཅན། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་བར་ཐལ། སྟོན་ཆོག་ལ་དུ་
མར་འབྱེད་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ནི་སྟོན་ཆོག་ལ་སྦྱར་དངོས་ཀྱི་ཆོག་འདི་
དབྱེ་བ་ཡོད་པའི་དོན་ནོ། །

ཁོ་ན་རེ། སྟོན་ཆོག་གནང་བའི་དུས་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
རྒྱུ་ནས་སྟུང་ན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་ལ་སྟོན་ཆོག་གནང་བའི་ཕྱིར་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག
སྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་མ་རྒྱུས་པའི་སྟོན་རོལ་དུ་སྟོན་ཆོག་མ་གནང་བར་ཐལ།
དེ་གནང་བའི་དུས་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པ་སངས་རྒྱུས་པའི་
སྟོན་རོལ་དུ་རང་སངས་རྒྱུས་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་
ན་སྟོན་ཆོག་གནང་བའི་དུས་ཡོད་དེ། སྟོན་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ་སྟུང་ན་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་
དུ་སྟོན་ཆོག་གནང་བའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེར། གཉིས་ཀ་མི་འཐད་ཅིང་བྱུང་བར་བྱི་མ་མི་འཐད་དེ།
སྟོན་པ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བའི་སྟོན་རོལ་དུ་སྟོན་ཆོག་མ་གནང་བར་ཐལ། སྟོན་ཆོག་གནང་བའི་
དུས་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན་སོང་། སྟོན་པ་རབ་ཏུ་མ་བྱུང་བའི་སྟོན་རོལ་དུ་རང་སངས་

རྒྱལ་པོ་ལྷན་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་སྟོན་པ་མངོན་པར་
 རྫོགས་པར་སངས་རྒྱལ་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཡན་ཆད་ལ་སྟོན་ཆོག་གསུངས་ཤིང་ལོ་བཅུ་
 གསུམ་པ་ལ་ད་ཆོག་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་
 པར་སངས་རྒྱལ་ནས་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་སུ་ལྷ་རིའི་བྱས་མཁན་པོ་མཛད་ནས། འཆར་ཀ་ད་
 ཆོག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
 རྒྱལ་ནས་ལོ་བཅུ་པའི་དུས་སུ་ཡབ་སྐུ་མཛུགས་པའི་འཕྲིན་པ་འཆར་གས་མཛད་པ་གང་
 ཞིག་དེའི་དུས་སུ་འཆར་ཀ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཟེན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་ཁྲི་
 རྒྱ་ལོ་གཞི་ལས། འཆར་ཀ་བཅུན་མོ་རྣམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཞོས་གསོལ་བ་ན་ཁྲི་རྒྱ་ཆག་པ་
 ལ་འདུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། འཆར་ཀ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དུས་པམ་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་བཞི་བརྗོད་
 པར་ཐལ། དེ་ད་ཆོག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་དུས་
 སུ་པམ་པ་བཞིའི་བསྐྱབ་པ་བཅས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཅུ་བར་མ་བྲལ། འོན་ཀྱང་དགའ་
 བོ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་དུས་སུ་པམ་པར་གྱུར་པའི་ཆོས་བཞི་བརྗོད་པར་ཐལ། དེ་ད་ལྷ་རྒྱ་
 ཀྱི་ཆོག་གས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་མ་ཕྱིན་ལེན་གྱི་
 བསྐྱབ་པ་བཅས་མ་ཟིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱི་སྟོན་ཆོག་དེ་སྟོན་པ་
 སངས་རྒྱལ་ནས་རིང་པོ་མ་ཡོན་པ་ནས་སྤྲོད་ལས་མ་འདས་ཀྱི་བར་ལ་གནང་བ་ཡིན་ཟེར་
 བ། འོན་ཏེ། དེ་ད་ཆོག་བཅས་རྗེས་སུ་ཡང་གནང་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་

ན། དེ་བསྟན་བ་ཇི་སྲིད་གནས་པའི་བར་ལ་གནང་བ་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ད་ཆོག་བཅས་བ་
ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་འཕྲིན་གྱི་སྒྲོན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོག་དེ་
གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྟོན་ཆོག་གི་སྤྲོ་རོལ་ཁོ་ནར་འབྱུང་ཞིང་། དེ་སྦྱབ་བྱེད་དགེ་འདུན་ལ་
མ་བརྟེན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེལ། འོན་འཕྲིན་གྱི་སྒྲོན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོག་དེ། ད་
ཆོག་བཅས་རྗེས་སུ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྟོན་ཆོག་གི་སྤྲོ་རོལ་
ཁོ་ནར་བྱུང་བ་གང་ཞིག་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྟོན་ཆོག་དེ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཅས་རྗེས་
སུ་གནང་བའི་སྐབས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལུང་ནས་འབྱེད་ལས། སྤྱི་རྒྱའི་བདག་མོས་
མཁན་པོ་མཛད་ནས། ལུ་བ་ལའི་མདོག་ཅན་ད་ཆོག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གསུངས་
བ་དང་། དགེ་འདུན་སྤེ་གཉིས་ཀྱིས་ལུ་བ་ལའི་མདོག་ཅན་འཕྲིན་པར་མངགས་ནས་མཆོད་
སྦྱོན་མ་འཕྲིན་གྱི་སྒྲོན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །དེས་
ན་ལུང་དེ་གཉིས་ཀྱི་འཕྲིན་གྱི་སྒྲོན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་སྦྱབ་བྱེད་དགེ་འདུན་ལ་མི་བརྟེན་
པར་འདོད་པ་ཡང་ཞེགས་སོ། །

ཁ་ཅིག་འཕྲིན་ཆོག་མ་གཏོགས་ལྷག་མ་དགུ་པོ་ཐམས་ཅད་ད་ཆོག་གི་སྤྲོ་རོལ་སྟོན་
བ་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཁོ་ནར་བྱུང་བེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ལྷུ་བའི་ཆོས་བརྒྱད་སྦྱོང་བར་
ཁས་སྐྱངས་པའི་སྒྲོན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོག་དེ། ད་ཆོག་བཅས་རྗེས་སུ་གནང་བའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཐེན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྟོན་ཆོག་གནང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་
ཐག་དེ་ཆེ་དེ་ཉིད་ལ་མཛོང་ལམ་ཐོབ་པ་དང་འཕྲོལ་ཤིང་གང་རུང་ཞིག་དགོས་ཡིང་། ལུང་པར་

རང་བྱུང་གིས་བསྐྱེད་ཆོག་པ། ཡེ་ཤེས་ཁོང་ཚུད། སྟོན་བར་ཁས་སྒྲུབ་སྒྲུབ། ཚུར་ཤོག་སྟེ་བའི་
 ཆོས་བརྒྱད་སྟོང་བར་ཁས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་བའི་སྟོན་སྟེ་བར་ཆོག་པ་བར་གནང་བའི་རྟེན་གྱི་
 གང་ཟག་ལ་སྟོན་བ་ཐ་མ་བ་དེས་བར་དགོས་ན། སྤྱི་འདུན་གྱི་ཆོས་ཅན། སྟོན་བ་ཐ་མ་བ་ཡིན་
 བར་ཐལ། ཚུར་ཤོག་གི་སྟོན་སྟེ་བར་ཆོག་པ་གནང་བའི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 མཆོག་ལྷན་གཅིག་ཚུར་ཤོག་གི་སྟོན་སྟེ་བར་ཆོག་པ་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། ཅེས་པ་འདོད་
 མི་ལྟས་ཏེ། དེ་ལྟར་བཅོམ་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར།

ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་པ་ལས་ཆོག་པ་སྟེ་མ་དགོ་ཚུལ་དུ་ སྒྲུབ་བའི་ཆོག་པ་བཤད་པ།

༡༣། །གཉིས་བ་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་པ་བཤད་པ་ལ། སྟོན་བ་ཐ་མ་ཐོབ་པ་འཕྲོལ་བར་བྱེད་བའི་
 ཐབས། ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤངས་བའི་ཐབས། འགལ་ཆུན་བར་ཆད་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་བཤད་
 བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། ཆོག་པ་སྟེ་མ་དགོ་ཚུལ་དུ་སྒྲུབ་བའི་ཆོག་པ་ ཆོག་པ་ཕྱི་མ་
 བསྐྱེད་ཆོག་པ་སྟེ་བསྒྲུབ་བའི་ཆོག་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྟོན་བའི་ཆོག་དང་། དངོས་གཞིའི་
 ཆོག་གཉིས། དང་པོ་ལ་རྒྱད་ཕྱུག་སྟེ་མཆོག་པ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་མཁན་པོ་ལ་བརྟེན་དགོས་
 བར་བསྟན་པ། རྒྱད་དག་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བར་ཆད་ཀྱིས་ནས་ཡོངས་སྟེ་དག་པ་བཟུང་བ།
 བསྟན་པ་ལ་དེ་མ་གྱིས་བསྒྲུབ་བའི་ཕྱིར་སྟོན་བ་གསུམ་སྟེ་བའི་གོ་དེ་མས་བསྟན་པ། རྒྱད་

སྒོད་རུང་དུ་བྱ་བའི་བྱིར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་
 བར་རྫོགས་བ་དེའི་བྱིར། དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་ལ་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་གནས་བ་ལོ། །ཞེས་
 བས་འཆད། གཞུང་འདི་གང་ལས་འཛོལ་ན། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་བ་ན་ཞེས་སོགས་
 གྱི་གཞུང་འདི་ལས་འཛོལ། འཛོལ་ཚུལ་ནི་སྒོམ་བ་མ་སྒོམ་བ་འཛོམ་བར་བྱེད་བའི་ཐབས་དེ་
 ལ་སྒོན་ཆོག་དང་། ད་ཆོག་གཉིས་ཡོད་བ་ལས། སྒོན་ཆོག་ལ་མཆམས་ནང་དེ་ན་གནས་བའི་
 དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་གྱིས་ལས་བྱེད་དགོས་བར་བསྟན་བ་ལ། ད་ཆོག་ལ་འང་དེས་ཆོག་གས་
 ཞེན་མི་ཆོག་སྟེ། ད་ཆོག་ལ་མཁན་པོ་ལ་བརྟེན་དགོས་པའི་བྱིར་ཞེས་འཆད་བ་ལ་གཞུང་འདི་
 བྱུང་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དེ་ལྟར་སྒོན་གྱི་ཆོག་དགོས་བ་དང་བཅས་བ་བསྟན་ནས། ད་
 བྱིར་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཤད་བར་བྱ་སྟེ། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་བར་རྫོགས་བ་དེའི་བྱིར་དགེ་
 སློང་འགའ་ཞིག་ལ་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་གནས་བ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འདིར་ད་ཆོག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་བ་ལ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཅས་པའི་ཚུལ། བཅས་
 པའི་དུས། མཐའ་བཅད་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་བཅས་པའི་ཚུལ་
 ཡོད་དེ། སྒོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་བར་རྫོགས་པའི་དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་ཆོས་གོས་
 ལེགས་པར་མ་བགོས། རྒྱུད་ལེགས་པར་མ་སྦྱངས། སྒྲོད་ལམ་ཁྱོད་བག་ཅན་དུ་གྱུར་བ་དང་།
 ཉན་བ་འགའ་ཞིག་ལ་ནད་གཡོག་མེད་པར་གཟིགས་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་དེར་བྱིན་
 ཆད་པའི་ཉན་སོས་རྣམས་གཅིག་གིས་གཅིག་བསྐྱུ་བར་བྱ་བ་དང་། ཉན་བ་རྣམས་ལ་རིམ་གྱོ་
 བྱེད་པའི་བྱིར། མཁན་པོ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་དང་བཅས་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྟེན་བར་

ཇོགས་པར་གནང་ངོ་ཞེས་ད་ལྟར་གྱི་ཚོགས་བཅས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁ་ཅིག་སྟོན་པ་
མངོན་པར་ཇོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་ད་ཚོགས་བཅས་པ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་
པ་མངོན་པར་ཇོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་གོང་ཡན་ཆད་ལ་ཆངས་སྟོང་
སྟོན་མེད་ལ་གནས་པས། མི་ཆངས་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་བསྐྱབ་པ་མ་བཅས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྟོན་པ་མངོན་པར་ཇོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ལ་
འདི་བུས་མཁན་པོ་མངོན་ནས། འཆར་ཀ་ད་ཚོགས་གི་བསྟོན་པར་ཇོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
ནི། ཁ་ཅིག་བསྟོན་ཇོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟེ་བ་ལ་ངེས་པར་མཁན་པོ་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
སྟོན་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་རབ་བྱུང་བསྟོན་ཇོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ཅིག་ཅར་རབ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། བསྟོན་པར་ཇོགས་པ་ཉི་ལྔ་བར་སྐྱབས་པར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ནི་
སྟོན་གྱི་ཚོགས་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ད་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟོན་ཇོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སྟེ་བ་ལ་མཁན་པོ་ངེས་པར་
དགོས་ཟེར་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། ད་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་མཁན་པོ་མེད་པར་ཡང་དེ་སྟེ་བ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་རྩ་བ་ལས། དེ་དང་ལྡན་པའི་ལྟར་མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་ནི་ད་ལྟར་གྱི་ཚོགས་ལ་བརྟེན་ནས་ཉིས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་
སྟོན་པ་སྟེ་ངེས་ཀྱི་རབ་དུ་འབྱུང་བ་དང་། བསྟོན་ཇོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ཐོབ་པར་འདོད་པའི་གང་
ཟག་ཆོས་ཅན། རང་ཉིད་ཀྱི་མཁན་པོར་འོས་པའི་དགེ་སྟོང་འགའ་ཞིག་ལ་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་
གནས་པ་ལ་བརྟེན་རིགས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟབ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས།

རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྟེན་བར་རྫོགས་པ་དེའི་ཕྱིར། དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་ལ་མཁན་པོ་ཉིད་
 དུ་གནས་པ་ལ་ལོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི་གནས་པ་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྟེན་བར་རྫོགས་པ་དག་
 ཡོད་ཀྱི་མི་གནས་པ་ལ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མིང་དངོས་སུ་མ་སྟོས་པ་འགའ་
 ཞིག་ལ་ཞེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རབ་བྱུང་གི་མཁན་པོས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་མཁན་
 པོ་ངེས་པར་བྱེད་མི་དགོས་པར་རང་གང་ལ་མོས་པའི་དགེ་སློང་ཞིག་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་
 མཁན་པོ་ཞུས་པས་ཆོག་ཅེས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས།
 རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དེ་ཁོ་ན་ལ་གནས་ཏེ་རྫོགས་པར་བསྟེན་བ་ངེས་པ་མ་ཡིན་གྱི་འདི་ལྟར་འདོད་
 བས་འཇུག་པར་རིག་པར་བྱ་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་འགའ་ཞིག་ལ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་སྟོས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས།

འོ་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། བསྟེན་བར་རྫོགས་པ་ཞེས་དངོས་སུ་སྟོས་ནས་དགེ་ཚུལ་
 མི་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་གཙོ་བོར་མཁན་པོ་
 ལས་འཛོལ་དགོས་ལ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་གཙོ་བོར་སྟོབ་དཔོན་ལས་འཛོལ་བས་དེ་ལྟར་མ་
 སྟོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་མཁན་པོ་མེད་པར་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ནམ་དག་སྟེ་བ་
 ཡོད་དེ། མདོ་རྩ་བ་ལས། དེ་དང་ལྷན་པའི་ལྟར་མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་རོ། །ཞེས་དང་།
 བར་ཆད་མ་དྲིས་པར་ཡང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བསྐྱབ་ཡུལ་དེའི་དང་པོའི་
 མཁན་པོ་ཡིན་ན། དེའི་མཁན་པོ་ཡིན་པས་བྱབ་ཟེར་ན། འོ་ན། དེའི་མཁན་པོའི་སྟོན་པ་
 གནས་པའི་དགེ་སློང་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར།

འདོད་མི་ཁུས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེས་མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་པའི་མཐར་
མཁན་པོར་ཁས་སྒྲངས་ཟིན་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱད་དག་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་བར་ཆད་ངེས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པ་བརྒྱད་པ་
དེ་འཆད་པ་ལ། དང་པོའི་མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱི་བར་ཆད་ངེས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་པ་ལ་སྐབས་
དེའོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། མཁན་པོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལའོ། །ཞེས་
གསུངས་པ་འདི་ལས་འཕྲོས། འཕྲོས་ཚུལ་ནི། མཁན་པོ་ཉིད་དུ་གནས་པ་ལའོ། །ཞེས་བཤད་
ན། མཁན་པོར་འོས་པ་དེས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཆོ་ག་གང་གིས་བརྒྱད་པར་བྱེད་ཅེ་ན། བསྐྱབ་བྱ་
ཡུལ་གྱི་མཁན་པོར་འོས་པའི་དགེ་སློང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་ཆོ་ག་གང་གིས་
བརྒྱད་པ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་སྟོམ་བ་སྟེ་བ། གནས་ལ། ཁྱད་པར་དུ་
གྱུར་ལ། མཛེས་པའི་བར་ཆད་དང་ལྡན་མི་ལྡན་ངེས་ནས་ཡོངས་སུ་དག་གོ་ཞེས་མི་ལྡན་པར་
ཤེས་པ་ན། ཁོ་ཐོས་ཁྱོད་རབ་ཏུ་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་སྐབས་དེའི་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
བཤད་པ་ལ་འདི་གསུངས། མ་དག་ན་སྐབས་དེའི་མི་རིགས་ཏེ། བསྐྱབ་བྱ་ལ་མི་ཕན་ཞིང་
མཁན་པོ་རང་ཉིད་ལ་ཉེས་བྱས་འབྱུང་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟེ་བའི་བར་ཆད་
ཅན་ལ་སྟོམ་པ་མི་སྟེ། གནས་པའི་བར་ཆད་ཅན་ལ་སྟོམ་པ་ཡུན་རིང་དུ་མི་གནས། ཁྱད་པར་
དུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་ཅན་ནད་པ་ལྟ་བུ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པའི་ཁྱད་མི་ཐེག་ཅིང་། དགེ་བ་
ལ་སྟོར་དུ་མི་བཟོད་ལ། མཛེས་པའི་བར་ཆད་ཅན་ལག་རྩམ་སོགས་རབ་བྱུང་བསྟན་ཐོགས་
སུ་བསྐྱབས་ན། བསྟན་པ་ལ་གཞན་གྱིས་འབྱ་བ་དང་སྐྱར་བ་འདེབས་པ་སོགས་འབྱུང་བས།

བྱེད་པ་པོ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། ཡོངས་སུ་དག་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་
 རྫོགས་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་ལ་བྱ་བ་བྱས་པ་དང་།
 སེམས་ཅན་ལ་ཐན་གདགས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། ལུང་ལས། གུན་དགའ་པོ་ཁྱོད་གྱིས་
 མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་དང་བཅས་ནས་གཞན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་
 བྱས་ན་ང་ལ་བྱ་བ་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། དགོ་བསྟེན་ཉིད་དང་དགོ་ཚུལ་ཉིད་དང་དགོ་སློང་ཉིད་དག་
 གིས་སྔ་མ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་བྱི་མ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། འབྲེལ་ནི་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བ་དང་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དེའི་བྱིར། ཞེས་བཤད་ན། ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ད་ཆོག་གི་
 སློན་པ་བསྟེན་རྫོགས་སུ་བསྐྱབ་ཚུལ་དེ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། དགོ་བསྟེན་མོགས་གསུམ་རིམ་གྱིས་
 བསྐྱབ་དགོས་ཞེས་སློན་པ་སྦྱིན་པའི་རིམ་པ་དེ་འཆད་པ་ལ། གཞུང་འདི་བྱུང་སྟེ། དེ་སྐད་ཏུ་
 ཡང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། སློན་པ་ནམས་སྦྱིན་པའི་གོ་རིམས་བསྟན་པའི་བྱིར། དགོ་བསྟེན་
 ཉིད་དང་དགོ་ཚུལ་ཉིད་དང་དགོ་སློང་ཉིད་དག་གིས་སྔ་མ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་བྱི་མ་
 མི་བྱའོ། །ཞེས་བྱ་བ་སྤྲས་ཏེ། ཞེས་གསུངས། དག་དོན་ནི། ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་ད་ལྟར་
 གྱི་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས། དགོ་བསྟེན་ཉིད་དང་དགོ་ཚུལ་ཉིད་དང་དགོ་སློང་ཉིད་དག་གིས་སྔ་
 མ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་སྟེ་མ་ཐོབ་པར་བྱི་མ་བསྐྱབ་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་ན་བསྟན་
 པ་ལ་རིམ་གྱིས་མ་བསྐྱབས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར། སློན་པ་གསུམ་རིམ་གྱིས་སྦྱིན་
 པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟན་པ་ལ་རིམ་གྱིས་བསྐྱབས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་

ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དགོ་བསྟེན་ཉིད་དང་དགོ་ཚུལ་ཉིད་དང་དགོ་སྒྲོང་ཉིད་དག་གིས་ཆིགས་སྒྲུ་མ་སྒྲུ་མ་གང་དང་གང་ཡིན་པ་དེ་དང་དེར་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ཡང་དག་པར་མ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ལ་ཆིགས་བྱི་མ་བྱི་མ་མི་བྱའོ་ཞེས་བསྟན་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ཆིགས་སྒྲུ་མ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བར་བྱི་མ་ཐོབ་པ་ཡོད་མེད་དཔྱད་པ། ཆིགས་སྒྲུ་མ་སྒྲིན་པའི་མཆུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཆིགས་བྱི་མ་སྒྲིན་དུ་རུང་མི་རུང་དཔྱད་པ། སྒྲོམ་བ་གསུམ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་བ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བར་དགོ་ཚུལ་དང་། དེ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བར་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་བ་ཐོབ་པའི་གང་ཟག་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་བ་མེད་པར་ཡང་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་བ་ཡང་དག་པར་ལེན་ན་རུང་བ་ཉིད་ཡིན་ལ། ཞེས་དང་། ལུང་ལས་གྲང་། བཅོན་བ་ཁྱིམ་བ་རབ་ཏུ་མི་བྱུང་བ་ཞིག་རྫོགས་པར་བསྟེན་པར་བགྱིས་ན་རྫོགས་པར་བསྟེན་ཞེས་བགྱི་འཇ། རྫོགས་པར་མ་བསྟེན་ཞེས་བགྱི་ཉི་བ་འཁོར། རྫོགས་པར་བསྟེན་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་བ་ནི། དགོ་བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་བ་བྱིན་པའི་མཆུག་དེ་མ་ཐག་གྲ། དགོ་ཚུལ་དང་དགོ་ཚུལ་གྱི་མཆུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་བ་སྒྲིན་དུ་རུང་ངམ་ཞེན། དེ་རུང་བ་ཞིག་ཡོད་དེ། ཡོ་བྱང་བྱག་ཚང་ཞིང་སྤྲུལ་གས་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བྱིམ་བ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་དེ། དགོ་ཚུལ་དུ་བསྐྱབས་པའི་མཆུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགོ་སྒྲོང་དུ་སྐྱབ་ཏུ་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། ལུང་སྤན་ཆིགས་ལས། ཡོ་བྱང་བྱག་ཚང་ནས་རབ་ཏུ་དབྱུང་བར་བྱ་བའི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་

བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྷ་དང་མེ་བ་རལ་བ་ཅན་མ་གཏོགས་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་
 སེམས་མགུ་བར་མ་བྱས་པའི་མུ་སྟེགས་ཅན་རྣམས་དགེ་བསྟེན་དུ་བསྐྱབས་པའི་མཇུག་དེ་
 མ་ཐག་ཏུ་དགེ་ཚུལ་དུ་བསྐྱབ་ཏུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་སངས་རྒྱུ་གི་བསྟན་པ་ལ་མགུ་བ་བརྟག་
 པའི་ཆེད་དུ་དགེ་བསྟེན་དུ་བསྐྱབས་ནས་རྒྱ་བ་བཞེར་གནས་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། འདི་ཉིད་
 ལས། དེ་དགེ་བསྟེན་ཉིད་དུ་བྱས་པའི་མཐའ་ཅན་དེ་ལ་དགེ་འདུན་གྱིས་ལས་གིས་གནས་བ་
 བྱིན་ལ་རྒྱ་བ་བཞེར་གནས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བྱད་མེད་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་
 སྟོམ་བ་བྱིན་པའི་མཇུག་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་བ་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་སྟེ། བྱད་མེད་
 ལ་དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་སྟོབ་མའི་སྟོམ་བ་སྦྱིན་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། བྱད་
 མེད་ལ་ནི་དགེ་སྟོབ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོག་གས་གཞན་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་
 བྱིན་སོ་མ་བརྒྱུད་པའི་བྱད་མེད་ལོ་བཙོ་བརྒྱུད་ལོན་པ་ན་དགེ་སྟོབ་མའི་སྟོམ་བ་བྱིན་ནས། ལོ་
 ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ན་དགེ་སྟོབ་མའི་སྟོམ་བ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། བྱིན་སོ་བརྒྱུད་པའི་དབང་དུ་
 བྱས་ན་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་དགེ་སྟོབ་མ་དང་། བརྒྱ་གཉིས་ལོན་པ་ན་དགེ་སྟོབ་མར་བསྐྱབ་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཙ་པ་ལས། བྱིན་སོ་བརྒྱུད་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ལོ་རྣམས་ཀྱི་
 དང་པོ་ནི་བརྒྱ་གཉིས་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་བཤད་པ་དང་། རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཤད་པ་གཉིས།
 དང་པོ་ལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་དགེ་བསྟེན་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྐྱ་བཤད་པ་
 དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རི་སྤྱིད་འཛོའི་བར་དུ་རང་གི་སྤང་བའི་གཙོ་བོ་ལྷ་སྤང་བར་

ཁས་ལེན་པས་རབ་དུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྟོན་པ་ལ་གཙོ་བོར་གནས་པའི་གང་
 ཟག་དགེ་བསྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་སྤྲས་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་ན།
 སྤྲས་པ་གསུམ་འཛིན་པའི་དགེ་བསྟེན། སྤྲ་གཅིག་སྟོན་པའི་དགེ་བསྟེན། སྤྲ་ལག་སྟོན་པའི་
 དགེ་བསྟེན། སལ་ཆེར་སྟོན་པའི་དགེ་བསྟེན། ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྟེན། ཆངས་སྟོན་དགེ་
 བསྟེན། གོ་མིའི་དགེ་བསྟེན་རྣམས་སུ་ཡོད། དགེ་བསྟེན་བཏགས་པ་བ་གང་ཞིག་ཇི་སྲིད་
 འཛོའི་བར་དུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་སྤྲས་སུ་འབྱོར་ཁས་ལེན་པའི་གང་ཟག་དང་པོའི་
 མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ཇི་སྲིད་འཛོའི་བར་དུ་སྤང་བྱ་ལཱའི་ནང་ནས་གཅིག་ཙམ་སྟོང་བར་
 ཁས་ལེན་པ། གཉིས་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ཇི་སྲིད་འཛོའི་བར་དུ་སྤང་བྱ་ལཱའི་ནང་
 གས་གཉིས་ཙམ་སྟོང་བར་ཁས་ལེན་པ། གསུམ་པའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ཇི་སྲིད་འཛོའི་
 བར་དུ་སྤང་བྱ་ལཱའི་ནང་ནས་གསུམ་ཙམ་བཞི་སྟོང་བར་ཁས་ལེན་པ། བཞི་པའི་མཚན་ཉིད།
 དགེ་བསྟེན་གང་ཞིག་ཇི་སྲིད་འཛོའི་བར་དུ་རང་གི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ལྟ་སྟོང་བར་ཁས་ལེན་
 པ། ཡོངས་རྫོགས་དགེ་བསྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དགེ་བསྟེན་གང་ཞིག་ཇི་སྲིད་འཛོའི་བར་དུ་
 མི་ཆངས་སྟོན་སྟོང་བར་ཁས་ལེན་པ། ཆངས་སྟོན་དགེ་བསྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་
 ཇི་སྲིད་འཛོའི་བར་དུ་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྤང་བྱ་བརྒྱད་སྟོང་བར་ཁས་ལེན་པའི་རབ་བྱུང་གི་
 ཉགས་ཙམ། གོ་མིའི་དགེ་བསྟེན་གྱི་མཚན་ཉིད།

འོ་ན། སྤྲ་གཅིག་སྟོན་པ་སྤྲ་ལག་སྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་ལེན་ཚུལ་ཇི་ལྟར་ཡིན་
 ཞེས། ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྤྲ་བ་རྣམས་ན་རེ། སྟོན་པ་ལེན་པའི་ཆེ་སྤང་བྱ་ལྟ་སྟོང་བར་ཁས་སྤངས་

ནས། སྤང་བའི་ཆེ་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་གཅིག་གམ་གཉིས་སྤང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 བ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། གལ་ཏེ་ཐམས་ཅད་སྒྲོམ་ཡིན་ན། །སྤྲ་གཅིག་སྒྲོད་སོགས་ཇི་ལྟ་
 ཟུག་ །དེ་སྤང་བ་ལ་སྤང་ཞེས་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིར། དེ་ལ་མདོ་སྤེ་བ་ན་ལེ། སྒྲོན་
 བས་གདུལ་བྱ་ཁྲིམས་འཆལ་ལ་སྤྲ་བར་ཐལ། སྒྲོམ་བ་ལེན་བའི་ཆེ་སྤང་བྱ་ལྟ་སྤྲོང་བར་
 ཁས་སྤངས་ནས། སྤང་བའི་ཆེ་གཅིག་གམ་གཉིས་གང་རུང་བསྤངས་བས་ཆོག་པར་བཀའ་
 ལྟལ་བའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་ལ་ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྤྲ་བ་ན་ལེ། སྒྲོན་བས་གདུལ་བྱ་ཁྲིམས་འཆལ་
 ལ་སྤྲ་བར་ཐལ། དབྱར་ཁས་ལེན་བའི་ཆེ་སྤྲ་བ་གསུམ་གནས་པར་ཁས་སྤངས་ནས། གསོ་
 སྤྲོང་གསུམ་མམ་གཉིས་སོང་ནས་དགག་དབྱེ་བྲས་བས་ཆོག་པར་བཀའ་ལྟལ་བའི་བྱིར།
 འཁོར་གསུམ། ཞེས་ཟེར། དེ་ནི་མི་མཚུངས་ཏེ། དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་བ་ལེན་བའི་ཆེ་སྤང་བྱ་
 བཅུ་སྤྲོང་བར་ཁས་སྤངས་ནས་སྤང་བའི་ཆེ་གཅིག་གམ་གཉིས་ཅམ་བསྤངས་བས་ཆོག་པར་
 བཀའ་ལྟལ་ན། ཁྲིམས་འཆལ་ལ་སྤྲ་བར་མི་འགྱུར་བར་ཐལ། དབྱར་ཁས་ལེན་ལ་གོང་གི་
 དེའི་བྱིར། འཁོར་གསུམ། གསུམ་བ་སྤྲ་བཤད་པ་ནི། དགོ་བསྟེན་ཞེས་བཛོད་བའི་རྒྱ་མཚན་
 ཡོད་དེ། དགོ་བ་སྤང་འདས་ལ་བསྟེན་བ་སྟེ་ཉེ་བའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དེ་ལྟར་བཛོད་བའི་བྱིར།

གཉིས་བ་དགོ་ཚུལ་གྱི་རྣམས་གཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྤྲ་བཤད་
 བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། ཇི་སྤྲོད་འཛོའི་བར་དུ་རང་གི་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་བཅུ་སྤྲོང་བར་
 ཁས་འཆེ་བས་རབ་ཏུ་བྱེ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པའི་སྒྲོམ་བ་ལ་གཙོ་བོར་གནས་པའི་གང་ཟག་
 དགོ་ཚུལ་གྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་བ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན། བ་མ་གཉིས། གསུམ་བ་སྤྲ་བཤད་པ་ནི།

དགེ་ཚུལ་གྱིས་སྐྱད་དོད་ཐུག་ཅིང་ར་ཞེས་བ་ངལ་བ་ལ་འདུག་པ་ལྟར། དགེ་ཚུལ་ཞེས་བརྗོད་
བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་གི་སྤྱི་མཐོང་གྲུ་བ་ལ་ངལ་ཞིང་དུ་བ་བར་བྱེད་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་
བའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་དགེ་སྤྱོད་གི་ནུས་གཞག་བཤད་པ་ལ། མཚན་ཉིད། དབྱེ་བ། སྤྱི་བཤད་པ་
དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། སྤྱོད་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་གྱིས་ལ་གཙོ་བོར་གནས་པའི་
རིགས་སུ་གནས་པའི་གང་ཟག་དགེ་སྤྱོད་གི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་རྟེན་གྱི་སྤྱོད་ནས་དབྱེ་ན། པ་མ་
གཉིས། སྤྱི་བརྗོད་རིགས་ཀྱི་སྤྱོད་ནས་དབྱེ་ན། མིང་གི་དགེ་སྤྱོད། ཁས་འཆེ་བའི་དགེ་སྤྱོད།
སྤྱོད་བའི་དགེ་སྤྱོད། ཉོན་མོངས་བཅོམ་པའི་དགེ་སྤྱོད། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱེད་པར་
རྫོགས་པའི་དགེ་སྤྱོད་དང་ལྔ་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་གསུམ་བཅུགས་པ་བ་དང་། ཕྱི་མ་གཉིས་
མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ནོ། །

གསུམ་པ་སྤྱི་བཤད་པ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་དགེ་སྤྱོད་ཞེས་བྲ་ཞེ་ན། དགེ་སྤྱོད་ཞེས་བརྗོད་
བའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགེ་བ་སྤྱོད་བ་དེ་འཆོལ་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དེ་ལྟར་བརྗོད་
བའི་ཕྱིར། སྤྱིར་དགེ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་ཅིན་ལ་བདུན་གསུངས་ཏེ། ལུང་རྣམས་འབྱེད་ལས། དགེ་བ་
སྤྱོད་དང་ཟས་སྤྱོད་དང་། ཉེ་བར་ཞི་དང་ཆགས་བཅོམ་དང་། །ལེགས་པར་འཆོལ་དང་ལམ་
ལྷགས་དང་། །སྤྱོད་བའི་ཕྱིར་ན་དགེ་སྤྱོད་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི་དགེ་
བསྐྱེད་སོགས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་སོ་སོའི་མཚན་ཉིད་གོང་དུ་བཤད་པ་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །འདིའི་
སྐབས་སུ་མཐའ་བཅད་པ་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས། དགེ་བསྐྱེད་དང་། དགེ་ཚུལ་

ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བར་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་ཀྱང་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲོན་དུ་མ་སོང་བར་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་བ་མེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ད་
 ཚོག་ལ་བརྟེན་ནས་མཁན་པོ་མེད་པར་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་སྐྱེ་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག ད་
 ཚོག་ལ་བརྟེན་ནས་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱེ་བ་ལ་མཁན་པོ་ངེས་པར་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྐྱེ་བ་ལ་མཁན་པོ་ངེས་པར་དགོས་ཟེར་བ་མི་
 འཐད་དེ། སྒྲོན་ཚོག་ལ་བརྟེན་ནས་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་
 པ་ཅིག་ཅར་དུ་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ཅིག་ཅར་རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་ཞེས་པའི་དོན་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྒྲོན་ཚོག་ལ་བརྟེན་ནས་དགེ་ཚུལ་དང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་ཅིག་ཅར་དུ་
 སྐྱེ་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དགེ་ཚུལ་ལ་སྒྲོན་ཚོག་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཁ་ཅིག་དགེ་ཚུལ་ལ་དགེ་ཚུལ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེའི་སྐད་དོད་ཤ་མ་ཉེར་
 ཞེས་བ་མིག་མཆི་མས་གང་བ་ལ་འཇུག་ལ། དགེ་ཚུལ་དེ་མིག་མཆི་མས་གང་བ་དང་འདྲ་
 བའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་དེ་དང་འདྲ་སྟེ། མིག་མཆི་མས་གང་བ་དེས་
 ཐག་ཉེ་བའི་གཟུགས་མཐོང་ཡང་། རིང་བའི་གཟུགས་མི་མཐོང་བ་བཞིན་དུ། དགེ་ཚུལ་དེས་
 རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་སྟོན་པའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོན་ཉན་རུང་ཡང་། དགེ་སྟོང་གི་བསྐྱབ་
 བྱའི་གནས་སྟོན་པའི་འདུལ་བའི་སྡེ་སྟོན་ཉན་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོན། ལུང་ལས།
 སྡེ་སྟོན་གསུམ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་ཚུལ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་སྒྲིམ་པ་ཅིག་སྐྱེ་བའི་དགེ་བསྟེན་སོགས་དགེ་བསྟེན་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་ཚོས་

ཅན། སྤང་བྱ་ལྟ་སྤོང་བའི་སྤོམ་པ་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་བསྟེན་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་སྤེ། མཛོད་ལས། སྤང་བྱ་ལྟ་བུ་དང་ནི། །ཐམས་ཅད་སྤོང་བར་མཛོད་
པ་ལས། །དགེ་བསྟེན་དང་ནི་བསྟེན་གནས་དང་། །དགེ་ཚུལ་ཆེད་དང་དགེ་སྤོང་ཉིད། །ཅེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོན་རེ། རབ་བྱུང་ཡིན་ན་རབ་བྱུང་གི་སྤོམ་པ་རྒྱད་ལྟ་ཡིན་དགོས་པར་
ཐལ། དགེ་ཚུལ་ལ་དེའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པ་ཁས། ཉགས་འབྱུང། ཁ་ཅིག་བསྟེན་གནས་དང་དགེ་
བསྟེན་གྱི་སྤོམ་པ་ལེན་པའི་ལུལ་ལ་དགེ་སྤོང་ཡིན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་
དེ། ཁྱིམ་བདག་མགོན་མེད་ཟས་སྦྱིན་གྱིས་རང་གི་འཁོར་རྣམས་ལ་རྒྱ་པ་བྱུང་ངོ་ཅོག་གི་ཉ་
སྤོང་བརྒྱད་གསུམ་ལ་བསྟེན་གནས་གྱི་སྤོམ་པ་འཁོར་པ་པར་འདུལ་བ་བྱུང་ལས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

ལུ་ཚང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ལ། ཚོ་ག་མཐུན་བ་ནི་སྦྱོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་གྱི་ཚོ་ག་ལས།
 དགེ་བསྟེན་རྒྱུ་བ་བསྐྱབ་བ་ཡིན་ན་བར་ཆད་ནི་བ་སོགས་མི་དགོས་ལ། དགེ་ཚུལ་དང་
 སྦྱེལ་ནས་བསྐྱབ་ན་དང་པོར་བར་ཆད་ནིས་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་ཕྱག་
 ལན་གསུམ་འཆོལ་དུ་བཅུག། དེའི་རྗེས་སུ་རང་ཉིད་ལ་ཕྱག་ལན་གསུམ་འཆོལ་དུ་བཅུག་
 ནས། མདུན་དུ་ཚོ་ག་བྱར་བཞག་ལ། གདམས་ངག་གི་སྒྲོན་ས་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་སྐྱབ་
 བར་བྱེད་དགོས་སོ། །དངོས་གཞིའི་ཚོ་ག་ནི། རྣམས་ཚིག་ལན་གསུམ་བསྐྱབ་བས་བྱེད་བ་
 ཡིན་ལ།

རྣམས་ཚིག་ནི། བཅུན་བ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བ།
 དུས་འདི་ནས་བཟུང་སྟེ་ངི་སྤྱིད་འཆོའི་བར་དུ། རྒྱུ་གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱས་
 ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བ་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཚོས་ལ་སྐྱབས་སུ་
 མཆིའོ། །ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །བདག་ངི་སྤྱིད་འཆོའི་
 བར་དུ། དགེ་བསྟེན་དུ་བཅུན་བས་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་ལན་གསུམ་བསྐྱབ་བའི་རྣམ་
 གངས་ཐ་མ་ལ། སྐྱབས་བརྟེན་ལ། བདག་བརྟེན་ལ། གཞན་བརྟེན་ལ་གསུམ་ལས། དགེ་འདུན་
 ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་བ་ལན་ཆད་སྐྱབས་བརྟེན། བདག་དགེ་བསྟེན་དུ་ཞེས་བ་བདག་
 བརྟེན་ཡིན་ཞིང་། བཅུན་བས་བཟུང་དུ་གསོལ་ཞེས་བ་གཞན་བརྟེན་བ་ཡིན་ལ། དགེ་བསྟེན་
 དུ་ཞེས་ཚིག་བརྟེན་བ་རྟེན་ས་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱུད་ལ་སྒོམ་བ་སྐྱེ་ཞིང་། རྣམ་
 གངས་ཐ་མ་ལ་སྐྱོབ་དཔོན་གྱིས་བཟུང་དུ་གསོལ། ཞེས་འདོན་བ་བསྐྱར་ནས་བྱེད་དགོས་བ་

ཡིན་ནོ། །མཐུག་ཆོག་རི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསམ་ལེགས་བརྗོད་བ་དང་། དེའི་འོག་ཏུ་
དགེ་བསྟེན་གྱི་བསྐབ་བྱ་བརྗོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་འོག་ཏུ་བསྐབ་བ་བརྗོད་བ་ཁས་
ཐུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོན། འདིའི་སྒྲུང་བ་ལ་སྐབས་འགྲོ་ཚུལ་བྱེད་དུ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ལྟ་བུ་སྟུང་
ན་ཡོད་དེ། དེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་བརྟན་པོ་མེད་པར་སྟོང་བ་མི་སྟེེ་ལ། སྐབས་འགྲོས་དེས་
འབྱུང་གི་བསམ་བ་བརྟན་པོ་སྐབ་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ཟུང་ན་ལས་
འདས་པའི་བསམ་བ་བརྟན་པོ་མེད་པར་སྟོང་བ་མི་སྟེེ་བས། སྐབས་སུ་འགྲོ་བས་ཟུང་ན་ལས་
འདས་པའི་བསམ་བ་བརྟན་པོ་སྐབ་པར་བྱེད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོན། བསྟེན་
རྒྱུགས་ལ་སྐབས་འགྲོ་དངོས་སུ་མི་བྱེད་པས་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་བ་གང་གིས་འདྲན་བ་
ཡིན་ཞེ་ན། བདག་བསྟེན་པར་རྒྱུགས་པར་མཇེད་དུ་གསོལ། ཞེས་བ་འདིས་སྐབ་པར་བྱེད་
བ་ཡིན་ཉེ། རྒྱུགས་པ་ནི་ཉེར་འཆེ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་པའི་ཟུང་འདས་ཡིན་ལ། བསྟེན་བ་
ནི་བསམ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་དེ་ལ་ཉེ་བ་ཡིན་པས། བསམ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཟུང་ན་ལས་
འདས་པ་ལ་ཉེ་བར་མཇེད་དུ་གསོལ། ཞེས་བ་ཡིན་ཉེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། འདི་ལྟར་བསྟེན་
པར་རྒྱུགས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ལ་རྒྱུགས་བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་གཞོད་བ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་པའི་
དངོས་ལ་བྱ་སྟེ། ཟུང་ན་ལས་འདས་བ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་རང་བཞིན་ཡིན་ནོ། །བསྟེན་བ་ཞེས་བྱ་
པའི་རྒྱ་ནི་ཉེ་བའི་ཆོག་སྟེ། དེའི་ཕྱིར་བསམ་བ་ཐམས་ཅད་གྱིས་ཟུང་ན་ལས་འདས་བ་དང་ཉེ་
པར་གྱུར་པ་ནི་བསྟེན་པར་རྒྱུགས་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐབས་ལུལ་གྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ ངོས་བརྒྱུང་བ།

༡༡། །སྐབས་འདིར་སྐབས་ལུལ་གྱི་དགོན་མཆོག་གསུམ་ངོས་བརྒྱུང་བ། རྒྱ་གར་ལ་
བཅེན་ནས། རྒྱལ་རི་ལྷ་ར་དུ་སྐབས་སུ་འགྲོ་བ། སྐབས་འགྲོའི་མན་ཡོན། སྐབས་འགྲོའི་བསྐབ་
བྱ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། རོན་གཉིས་མཐར་ཕྱིན་པའི་སྐབས་གནས་མཐར་ཐུག་དེ། སངས་
རྒྱས་དགོན་མཆོག་གི་མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་སྟོན་བ་ཤུ་ཐུབ་བ་ལྟ་བུ། འཕོག་བདེན་
གྱིས་བསྐྱས་པའི་སྐབས་གནས། ཆོས་དགོན་མཆོག་གི་ངོ་བོ་ཡིན། མཆོན་གཞི་སྟོན་མི་
སྟོན་གྱི་རྒྱུད་གྱི་འཕོག་བདེན་ལྟ་བུ། འཕགས་པའི་གང་ཟག་དང་དེའི་རྒྱུད་གྱི་ཡེ་ཤེས་གྱིས་
བསྐྱས་པའི་ཆོགས་མཆོག་གི་རིགས་སུ་གནས་པ་གང་རུང་། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་
མཆོན་ཉིད། མཆོན་གཞི་ཞུགས་གནས་བརྒྱུད་དང་དེའི་རྒྱུད་གྱི་ཡེ་ཤེས་ལྟ་བུ། དེ་སྐད་དུ་
ཡང་། མཛོད་ལས། གང་ཞིག་གསུམ་ལ་སྐབས་འགྲོ་བ། ཞེས་སོགས་དང་། གཞིའི་འགྲེལ་
པར། སངས་རྒྱས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མི་སྟོན་བ་སྟེ། སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ཟད་བ་དང་
མི་སྟེ་བ་ཤེས་བ་ལའོ། །ཆོས་ལ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྤངས་ལས་འདས་བ་ལའོ། །དགེ་འདུན་ལ་
ཞེས་བྱ་བ་ནི་སྟོན་བ་དང་མི་སྟོན་བ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་ནི། ཐུག་ཀྱང་
གྱིས་བསྐྱས་པའི་འཁོར་བ་ལ་འཛིགས་ཤིང་སྐྱག་བ་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དེ་ལས་

སྐྱོབ་པའི་རྒྱལ་བ་ཡོད་པར་ཤེས་ནས། དེ་ལྟ་བུའི་འཇིགས་པ་ལས་སྐྱོབ་པའི་ཕྱིར། དགོན་
མཆོག་གསུམ་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བར་འདོད་པས་འཇིགས་པ་དེ་ལས་སྐྱོབ་པར་སྙིང་ཐག་
བ་ནས་སྒྲོས་འགོལ་བའོ། །གསུམ་པ་ནི། གནས་སྐབས་ཉིང་འཆེ་མཐའ་དག་ལས་སྐྱོབ་པ་
དང་། མཐར་ཐུག་མཉམ་འདས་འཛོལ་པ་སོགས་བསྟན་བཅོས་ལས་མང་དུ་གསུངས་པ་ལྟར་
རོ། །བཞི་པ་ནི། ཉོན་པ་གཞན་དང་འཇིག་རྟེན་པའི་ལྷ་དག་པོ་སོགས་ལ་སྐྱབས་སུ་མི་འགྲོ་
ཞིང་། སེམས་ཅན་ལ་གཞོད་འཆེད་བསམ་པ་དང་བཤམ་བ་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མ་
གུས་པ་དང་ཐུ་སྟེགས་ཅན་སོགས་འགྲོགས་འདིས་མི་བྱེད་པ་དང་། སྐྱེ་བུ་དམ་པ་ལ་བརྟེན་
པ། ཚུལ་བཞིན་ཡིད་ལ་བྱེད་ཀྱང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་ལ་དད་ཅིང་གུས་པར་བྱེད་པ་སོགས་
དུ་མ་ཡོད་དོ། །དགོ་བསྟེན་དང་དེའི་སྣེ་པའི་རྣམ་གཞག་སོགས་གོང་དུ་བཤད་པ་ལས་ཤེས་
པར་བྱའོ། །

འདིར་མཐའ་བཅད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་གསུགས་སྐྱེ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། གསུགས་སྐྱེ་དེ་ལ་
ཅ་བའི་གསུགས་སྐྱེ་ཉོན་པ་ལྷན་ཐུབ་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེས་སྐྱེལ་པའི་སྐྱེལ་སྐྱེ་གཉིས་སུ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། གསུགས་སྐྱེ་སངས་རྒྱས་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྐྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་
རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་སངས་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས།
གང་ཞིག་གསུམ་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་གསུགས་སྐྱེ་སྐྱབས་ལུལ་གྱི་
སངས་རྒྱས་དགོན་མཆོག་མ་ཡིན་ཏེ། རྣམ་སྒྲིན་གྱི་ཕུང་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། ཟག་བཅས་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་གི་ཉིང་ལེན་དུ་གྱུར་པའི་སོ་སོ་སྐྱེ་པའི་ཕུང་པོའི་རྒྱུན་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། ལམ་བདེན་ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྒྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་འདུས་བྱས་རྣམས། །ཟག་བཅས་ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དག་ཚུལ་གྱིས་སྟོམ་བ་སྟེར་བའི་ཆེ། ཀླང་
 གཉིས་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་སངས་རྒྱལ་ལ་སྐྱབས་སུ་མཆིའོ། །ཞེས་སྐྱབས་འགོ་ཚུལ་བྱེད་དུ་
 བྱས་ནས་སྟེར་དགོས་པར་བཤད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོན་པ་ཤུག་བྱུབ་བ་དེ་རྒྱུ་གཉིས་
 ཀྱི་གཙོ་པོར་གྱུར་པའི་སྐྱབས་ལུལ་གྱི་སངས་རྒྱལ་དགོན་མཆོག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྟགས་
 བས།

ཁོན་རེ། གཞུགས་སྐྱུ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པར་ཐལ། རྒྱལ་བ་ཤུག་བྱུབ་བ་གཞུགས་སྐྱུ་
 གང་ཞིག་དེ་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་གྲུབ་སྟེ། མཆོག་གི་སྐུལ་སྐྱུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཆོག་གི་སྐུལ་སྐྱུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལ་ཅིག་མ་
 རྒྱབ་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ཆོས་ཅན། སྐུལ་སྐྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉེན་དེ་ལ་གསུང་དུ་སངས་
 རྒྱལ་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁོན་རེ། གཞུགས་སྐྱུ་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། རྒྱལ་བ་ཤུག་བྱུབ་པའི་གཞུགས་སུང་སངས་རྒྱལ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ན་མ་འབྲུག་མ་
 གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། སྐུ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཟག་བཅས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལམ་བདེན་
 ལས་གཞན་པའི་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱབ་སྟེ། མཛོད་ལས། ལམ་མ་གཏོགས་པའི་
 འདས་བྱས་རྣམས། །ཟག་བཅས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། གཞུགས་
 སྐྱུ་ལམ་བདེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་དོན་དམ་པའི་ཆོས་མཛོད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དོན་དམ་

པའི་ཆོས་མངོན་པ་དེ་རྗེས་འབྲང་བཅས་ན་ཕྱང་པོ་ལྷ་པ་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས།
 ཆོས་མངོན་ཤེས་རབ་བྱི་མེད་རྗེས་འབྲང་བཅས། ཞེས་དང་། འཁོར་དང་བཅས་ན་ཕྱང་པོ་
 ལྷ་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱི་ཁྲག་
 ཕྱང་པའི་མཚམས་མེད་ཀྱི་ལས་མེད་པར་ཐལ། གཟུགས་སྐྱེ་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་
 ཆོས་སྐྱེ་ལ་སྐྱས་ཀྱང་ཁྲག་འབྲེན་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། ཆོས་མངོན་པ་མེས་བསྐྱེགས་
 པའི་ཆོས་སྐྱོང་གི་ལས་མེད་པར་ཐལ། བདར་བརྟགས་པའི་ཆོས་མངོན་པ་ནི་ཆོས་མངོན་པ་
 མ་ཡིན། དོན་དམ་པའི་ཆོས་མངོན་པ་སྐྱས་ཀྱང་མེས་སྐྱེག་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། འཁོར་
 གསུམ། ཞེས་གཞན་དག་ཟེར།

ཁ་ཅིག་རྒྱལ་བ་ལྷ་པ་ཕྱུག་ཕྱབ་པ་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་ཟེར་བ་ཆེས་མི་འཐད་དེ། རྒྱལ་བ་
 ལྷ་པ་ཕྱུག་པ་ཆོས་ཅན། སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་ཕྱབ་སྟེ། དེའི་མཚན་གཞི་གཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། དེ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་ཕྱུག་ན། དེར་ཐལ། ལྷོན་པ་
 མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་དུས་སྐབས་དེའི་ཕྱིར་མཐད་པོ་མཛད་
 བས། འཆར་ཀ་ད་ཆོག་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཕྱང་ལས།
 སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་དགོ་སྐྱོང་གི་དགོ་འདུན་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། རྒྱ་བའི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱུ་མ་རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་
 པར་རྫོགས་པ་མེད་པར་ཐལ། རང་བྱུང་གིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱུ་མ་ཡིན་པའི་

ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གང་ཟག་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་སངས་རྒྱས་ཀྱང་མ་ཡིན། སེམས་ཅན་ཡང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
 ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བ་དང་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་
 དེ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་ཀྱང་། གང་ཟག་གཉིས་པོ་དེ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་མ་
 ཡིན་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་པར་
 ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཟད་མི་སྦྱེ་ཤེས་པའི་ཡེ་ཤེས་དེ་རང་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པའི་གང་ཟག་དག་འདུན་
 དགོན་མཆོག་ཏུ་བྱེད་པའི་བྱེད་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཛོད་ལས། སངས་རྒྱས་དག་འདུན་
 བྱེད་པའི་ཆོས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པའི་དགོས་སྤོང་
 བཞི་ཆོག་པ་ལ་དག་འདུན་ཏུ་འཛོལ་མི་རིགས་པར་ཐལ། དག་འདུན་དང་གང་ཟག་གི་
 གཞི་མ་སྤྲོད་མེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དག་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་གང་ཟག་གི་གཞི་མ་སྤྲོད་མེད་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཉན་ཐོས་དག་བཅོམ་བ་དང་ཉན་ཐོས་མཐོང་ལམ་པ་དག་འདུན་དགོན་མཆོག་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་རྒྱུད་སྤོང་རུ་སྦྱབ་པ་ལ་གཉིས། སྦྱོར་བའི་ཆོག་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོ་
 གཏོ། །དང་པོ་ནི། དག་བསྐྱེན་ཉིད་ཏེ་བར་བསྐྱབས་ནས། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། གཉིས་
 པ་ནི། སྐྱབས་སུ་འགོ་བཙུག་པས་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་ཉེ་བར་བསྐྱབས་པར་བྱའོ། །ཞེས་པས་
 འཆད། འཕྲོས་ནི། དག་བསྐྱེན་ཉིད་དང་དག་ཚུལ་ཉིད་ཏུ་ཁས་རྒྱངས་པའི་ཆོག་བྱའོ། །ཞེས་
 སྐྱབས་འགོ་ཆོམ་བྱེད་ཏུ་བྱས་ནས་དག་བསྐྱེན་ཉིད་ཏུ་བསྐྱབས་པར་བསྐྱན་པ་ལ། དག་བསྐྱེན་

ཉིད་ཏུ་བསྐྱབ་པའི་འོག་ཏུ་དགོ་ཚུལ་ཉིད་ཏུ་རི་ལྟར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། དང་པོར་དགོ་འདུན་ལ་གཏད་པ་སོགས་ཀྱིས་རིམ་བས་བསྐྱབ་པར་བྱ། ཞེས་བཤད་པ་ལ། དགོ་བསྟེན་ཉིད་ཏུ་ ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དགོ་བསྟེན་ཉིད་ཀྱི་འོག་ཏུ་ཡང་ གང་གིས་དགོ་ཚུལ་ཉིད་ཏུ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ཕྱིར་རང་གིས་དགོ་བསྟེན་ཉིད་ ཏུ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་ནས་དགོ་འདུན་ལ་ཞུ་བའི་དགོ་སྟོང་ལ་གཏད་པར་བྱ་འོ། ཞེས་བྱ་བ་སྒྲུབ་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་ནི། དང་པོའི་མཁན་སོ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་བྱ་དགོ་བསྟེན་ཏུ་ བསྐྱབས་པའི་འོག་ཏུ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དེས་དགོ་བསྟེན་ཉིད་ཏུ་ཉེ་བར་བསྐྱབས་ བསྐྱབ་ནས། དགོ་འདུན་ལ་ཞུ་བའི་དགོ་སྟོང་ལ་བསྐྱབ་བྱ་འདི་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་དགོ་འདུན་ལ་ཞུས་ ཤིག་ཅེས་གཏད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རང་གི་ཞེས་པ་ནི་དང་པོའི་མཁན་སོ་ལ་བྱ་སྟེ། གྲིམ་པ། རང་གི་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཁན་སོ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཞུ་བའི་དགོ་སྟོང་དེས་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ཅི་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་ངེས་ནས། དག་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བར་དགོ་འདུན་ལ་ཞུ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ཅི་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་ངེས་ལ་དག་ན་ཞུ་བར་བྱ་འོ་ ཞེས་སྒྲུབ་ཏེ། ཅི་ཡོངས་སུ་དག་གམ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། ཅི་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་ཡོངས་སུ་ དག་གམ་ཞེས་བྱ་འོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དགོ་འདུན་རི་ལྟར་གནས་པ་ཞུ་ཞེ་ན། ཐམས་ཅད་འདུས་པ་ཡང་རུང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར། དགོ་འདུན་རི་ལྟར་གནས་པ་ ལ་ཞུ་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གནས་ཁང་གཅིག་ན་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུས་པ་དང་། གནས་

ཁང་སོ་སོ་ན་གནས་པའི་དགེ་འདུན་ལ་ཁྱེད་བར་བྱ་བར་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། གནས་ཁང་སོ་སོ་ན་གནས་པ་ལ་ཡང་དགེ་འདུན་དུ་ཡོངས་པ་ལ་ཁྱེད་གོས་ཀྱི། དགེ་འདུན་རེ་རེ་བ་ལ་ཁྱེད་བས་མི་ཆོག་མེ། ཟུ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། གང་གི་ཆེ་དགེ་འདུན་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སྤྲོད་དག་རང་རང་གི་གནས་ཁང་ན་གནས་པའི་ཆེ་གནས་ཁང་སོ་སོར་སོང་སྟེ་དེ་དག་གི་མདུན་དུ་ཁྱེད་ལང་བྱུང་ངོ་ཞེས་བསྟན་རྟོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་

ཁྱེད་བ་ན་དགེ་འདུན་གྱིས་ངེ་ལྟར་བྱ་ཆུལ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་གྱིས་གལ་རྟེ་ཡོངས་སུ་དག་ནའོ། ཞེས་བརྗོད་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། རབ་བྱུང་དུ་བསྐྱབ་པར་ཁྱེད་པའི་འོག་ཏུ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་གདབ་དགོས། ཞེས་བཤད་པ་ལ། མཁན་པོར་གསོལ་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་འོག་ཏུ་རབ་བྱུང་བ་འདོད་མི་འདོད་བཏག་པའི་བྱིར་གཙུག་ཕྱད་རེ་ཞེས་འདོག་ཅིང་། དེ་མ་གཏོགས་པའི་སྐྱོད་དང་ཁ་སྐྱོ་བྲེག་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གཙུག་ཕྱད་མ་གཏོགས་པ་སྐྱོད་དང་ཁ་སྐྱོ་བྲེག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་འོག་ཏུ་རབ་བྱུང་བར་འདོད་ངེས་ན་གཙུག་ཕྱད་ཀྱང་བྲེག་དགོས་སོ། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཙུག་ཕྱད་བྲེག་གོ་ཞེས་ངེས་ནས་སྟེར་ན་དེའོ། ཞེས་གསུངས། གཙུག་ཕྱད་བྲེགས་མ་ཐག་བ་དེས་ཁྱས་བྱ་དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། ཁྱས་བྱའོ། ཞེས་བ་འདི་བྱུང་། དེའི་འོག་ཏུ་མཁན་པོས་རབ་བྱུང་བའི་སྐྱོ་གོས་དང་། མཐང་གོས་ཆད་ལྡན་བྱུང་བའི་ཆོན་བྱུང་སྒྲིག་སོགས་སུ་ཁ་བསྐྱར་བ་སྒྲིན་དགོས། ཞེས་འཆད་པ་ལ། མཁན་པོས་གོས་བྱུང་སྒྲིག་དག་སྒྲིན་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་རྗེས་སུ་བསྐྱབ་བྱས་མཁན་པོའི་རྒྱུ་བ་གཉིས་ལ་

གཞུགས་ཏེ་ཕྱག་འཆའ་ནས་གོས་དེ་དག་སྒྲུང་དགོས། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཀླང་བ་གཉིས་ལ་
 གཞུགས་ཏེ་སྒྲུང་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་འོག་ཏུ་མཁན་པོས་གོས་དེ་དག་བསྐྱབ་བྱ་ལ་
 རྒྱོན་དགོས། ཞེས་འཆད་པ་ལ། མཁན་པོས་བརྒྱན་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་ཆེ་མཁན་
 པོས་རང་ངམ་བཙུག་པ་གང་རུང་གི་རྒྱོན་པ་བསྐྱབ་བྱ་དེ། ཟ་མ་དང་། མ་ནིང་དང་། མཚན་མ་
 མེད་པ་དང་། མཚན་གཉིས་དང་ལྡན་མི་ལྡན་བརྟག་དགོས། ཞེས་སྒྲོན་པ་ལ། མཚན་མ་ཆོར་
 བར་བརྟག་གོ། ཞེས་གསུངས།

གཉིས་ལ། དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ལ་སྐྱབས་སུ་འགྲོ་བ་ཙུམ་པས་རབ་བྱུང་བ་ཉེ་བར་
 བསྐྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། འོན་ཀྱི། བར་མ་རབ་བྱུང་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་དགག་པའི་ཚུལ་གྱི་
 འགལ་རྒྱུན་བཞི་དང་བལ་བ། སྐྱབ་པའི་ཚུལ་གྱིས་མཐུན་རྒྱུན་ལྔ་ཆང་དགོས་ལ། དེ་ལྗེའི་ནང་
 ནས་དང་པོ་ཡུལ་མཐུན་པ་ནི། འདིའི་དད་པའི་ཡུལ་དུ་དགོན་མཆོག་གསུམ་དགོས་པ་ཡིན་
 ཏེ། འདིའི་སྦྱོར་བ་ལ་སྐྱབས་འགྲོ་ཙུམ་གྱི་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། དེས་མཆོན་པའི་བརྟུར་
 རབ་བྱུང་གི་ཆ་བྱད་ཅན་གྱི་སྒྲོན་པའི་སྐྱ་གཞུགས་བཞུགས་སུ་གསོལ་བ་ཡིན་ནོ། འདི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། སྒྲོན་པ་འདིའི་བསྟན་པ་ལ་ཤུ་ཡའི་རབ་བྱུང་རུང་གིས། སྒྲོན་པ་གཞན་གྱི་
 རབ་བྱུང་མི་རུང་དོ། ཞེས་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད་མཁན་
 པོ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་ནས་ཁས་སྒྲུངས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ།
 བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་མཁན་པོ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་བསམ་པ་
 མཐུན་པ་ནི། སྤར་ཁྲིམ་པའི་བསམ་པ་ཅན་དང་། འཁོར་བའི་བསམ་པ་ཅན་ཡིན་པ་ལ་རིམ་

བ་བཞིན་དུ་རབ་བྱུང་གི་བསམ་བ་ཅན་དང་། རྒྱུ་འདས་ཀྱི་བསམ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱབ་བར་བྱ་
 བ་ཡིན་ལ། དེས་མཆོན་པའི་བརྗེད་ཐོར་མིང་བརྗེ་བ་སོགས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་རྒྱུད་མཐུན་
 བ་ནི་ཉེས་མེད་ལུན་ཆོག་གས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྒྲིམ་བ་སྒྲོན་དུ་སོང་ཞིང་།
 བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྟེན་པས་རྒྱུད་མ་བཀག་བ་དང་ཆོག་ས་སུ་མ་ལོངས་བ་ཞིག་
 དགོས། བཞི་བ་རྟགས་མཐུན་པ་ལ། ལུས་ཀྱི་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྟགས། གོས་ཀྱི་རྟགས། རྫོང་རྒྱུད་
 ཀྱི་རྟགས། གསུམ་ཚང་དགོས། དེས་ན་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་གང་ཞིག་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་
 བའི་ལྷ་རོལ་དུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བའི་བར་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པ། བར་མ་རབ་
 རྒྱུད་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཡིན་ནོ། །

སྐབས་འདིར་མཐའ་བཅད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་རབ་བྱུང་གང་ཞིག་རབ་བྱུང་གི་སྒྲིམ་བ་རྒྱུད་
 ལ་མི་ལྟན་བ་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྒྲོན་དུ་
 མ་སོང་བར་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་བ་སྒྲུངས་ལ་མ་སྦྱེས་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་
 ཐལ། མཆོན་ཉིད་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་བ་སྒྲུངས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་སྒྲ། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་མ་སྒྲུངས་པའི་
 གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་རང་རྒྱུད་ལྟན་གྱི་གང་ཟག་བར་མ་རབ་བྱུང་དུ་བྱེད་པའི་
 བྱེད་ཆོས་སུ་བྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན།
 གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་སྒྲོན་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས། བསྟེན་བར་རྫོགས་པའི་དགེ་སློང་གི་རྒྱུད་
 ཀྱི་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར།

མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅིག་
 ཅར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་བར་རྫོགས་པ་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 དེ། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཏུ་གཞི་འགྲེལ་ལས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་ཅུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་དགོ་སྟོང་དེ་བར་མ་རབ་བྱུང་མ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དགོ་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་།
 དགོ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་དང་དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་གསུམ་རིམས་ཀྱིས་བྲངས་པའི་དགོ་སྟོང་གི་
 རྒྱད་ཀྱི་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚན་བྱ་དེའི་
 ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེས་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཐོབ་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་
 གྱི་གཏོང་རྒྱ་གང་ཡང་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ལྟ་བུའི་དགོ་སྟོང་དེ་བར་མ་རབ་
 བྱུང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་རབ་བྱུང་ཡིན་ན་རབ་བྱུང་གི་སྟོམ་པ་རྒྱད་ལྟ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཟེར་ན། བར་
 མ་རབ་བྱུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གསལ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བར་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་ན་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་
 པས་ཁྲུབ་ཟེར་ན། དེ་མ་ཁྲུབ་པར་ཐལ། དགོ་ཚུལ་གྱི་བར་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་ཡོད། དགོ་
 སྟོང་གི་བར་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། དགོ་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་བྲངས་
 ལ་མ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེའི་རྒྱད་ལ་དགོ་སྟོང་གི་བར་མའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ།

དེ་ལྟ་བུའི་གང་ཟག་དེས་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྟེ་རྒྱ་ལ་སྦྱར་ན་ཉེས་བྱས་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉམས་པ་
 དང་མ་ཆགས་པ་གཉིས་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
 སོ་ཐར་གྱི་སྒོམ་པ་རྒྱད་ལྟན་གྱི་རབ་བྱུང་ཡིན་ན་རབ་བྱུང་གི་སྒོམ་པ་རྒྱད་ལྟན་ཡིན་པས་ཁྲབ་
 ཟེར་ན། དགེ་བ་སྟེན་གྱི་སྒོམ་པ་རྒྱད་ལྟན་གྱི་བར་མ་རབ་བྱུང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར།
 དགེ་བ་སྟེན་གྱི་སྒོམ་པ་རྒྱད་ལྟན་གྱི་རབ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། བར་
 མ་རབ་བྱུང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག བྱིས་པ་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་མཁན་པོ་མེད་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། མཁན་པོར་འོས་
 པའི་དགེ་སྦྱོང་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་སྟེ། དེས་ཀྱང་མཁན་པོར་ཁས་
 གྲངས་ཤིང་གཙུག་ལྷན་བྲེག་པ་ལ་སྦྱོར་བ་མ་དེས་གོང་གི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ།
 དེའི་ཕྱིར། ཉགས་བྱུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། རང་ཉིད་
 ཀྱི་མཁན་པོར་འོས་པའི་དགེ་སྦྱོང་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་པའི་མཐར་
 མཁན་པོར་ཁས་གྲངས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྲབ་སྟེ། མཁན་པོར་
 གསོལ་བ་ཁས་གྲངས་པ་ན་དེར་གྱུར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བསྟེན་པར་
 མ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་ན་རང་ཉིད་ཀྱི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྦོབ་དཔོན་མེད་དགོས་པར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྦོབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་དགེ་
 སྦྱོང་གིས་སྒོག་ཏུ་བར་ཆད་དེས་ནས། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་འོང་བ་ཞུ་བའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 བསྐྱབ་བྱ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་གསལ་གཉིས་ཀ་བྱུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་

པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ལ་དངོས་དང་། ཞར་བྱང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི།
དགེ་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཉེ་བར་སྐྱབ་བར་བྱེད་པའི་དགེ་སྟོང་ལ་གཏད་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་
གྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ལ། ཟླ་མའི་དབྱེ་བ། ཟླ་མར་གྱུར་པའི་དུས། གྱུར་ཟེན་པ་ལ་མཚན་
ནས་སྟོས་པའི་རིམ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། དེ་ནི་སྟོབ་དཔོན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་བཤད།
གཉིས་པ་ནི། རོན་གྱུབ་ན་གྱུར་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་ནས། སྟོག་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་
བར་གྱིས་འཆད། གསུམ་པ་འཆད་པ་ལ། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་ཉེ་བར་མི་བརྗོད་དོ། །ཞེས་
པ་ནས། མ་སྐྱས་པར་མཁན་པོའི་མིང་མི་གཟུང་ངོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། དེ་ནམས་
གྱི་ནང་ནས། དགེ་ཚུལ་ཉིད་དུ་ཞེས་སོགས་གྱི་གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་
བ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་བར་བྱའོ། །

ཞེས་མཁན་པོས་རབ་བྱུང་བསྐྱབས་ནས། དེ་ནས་མཁན་པོས་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དགེ་
ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་འཕོགས་པར་བྱེད་པའི་དགེ་སྟོང་ལ་འདི་དགེ་ཚུལ་དུ་སྐྱབས་ཤིག ཅེས་
གཏད་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། གཞུང་འདི་བྱང་། སྐྱོར་བ་ནི། བར་མ་རབ་
བྱུང་དུ་སྐྱབ་པའི་མཁན་པོས། བསྐྱབ་བྱ་དགེ་ཚུལ་དུ་སྐྱབ་པའི་དགེ་སྟོང་ལ་འདི་ལ་དགེ་ཚུལ་
གྱི་སྟོམ་པ་བཀའས་གནང་བ་ཞུ། ཞེས་གཏོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་
མཁན་པོས་སྤྱན་ན་སྤྱེ་ཡང་དགེ་ཚུལ་ནི་གཞོན་དུས་ནས་སྐྱབ་པ་ཤས་ཆེ་བས། བ་མ་གཉིས་
གྱི་བྱ་ཆ་སྟོང་བ་བཞིན་དུ། མཁན་སྟོབ་གཉིས་ཀས་སྟོང་དགོས་ཞེས་གོ་བ་དང་། བ་མ་གཉིས་

དང་ཐེལ་ལོ་སྟུང་དུ་ཡིད་བསྐྱེད་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏང་པའི་དགེ་སྟོང་དེས་
 བར་ཆད་གྱིས་ཡོངས་སུ་དག་གསལེས་བྱིས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ལ་
 ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཏང་པའི་དགེ་སྟོང་དེས་བསྐྱུབ་བྱ་དགེ་
 ཚུལ་དུ་སྐྱབ་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྐབས་འགྲོ་ཙམ་གྱི་དུ་བྱས་ནས་སྤྲུག་ཆོག་ལན་གསུམ་
 བརྒྱུས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདིའི་སྐབས་སུ་དགེ་ཚུལ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ་
 གཉིས། དག་གསལེ་ཚུལ་གྱིས་འགལ་རྒྱུན་བཞི་དང་བྲལ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། སྐྱབ་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་མཐུན་རྒྱུན་ལྷ་ཆད་དགོས་པར་བསྐྱབ་པའོ། །དང་པོ་ནི། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་སྟེ་བའི་
 བར་ཆད་སོགས་བཞི་དང་བྲལ་བ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་དགེ་ཚུལ་དུ་སྐྱབ་པ་ལ། དུལ་མཐུན་པ་ནི། སྤར་བར་མ་རབ་བྱུང་དུ་
 བསྐྱུབས་པ་ནམས་ཀྱི་སྟེང་དུ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་སྟེར་བའི་སྟོབ་དཔོན་མཆན་ཉིད་དང་
 ཐུན་པ་ལ་བརྟེན་དགོས་པ་ཡིན་ཏེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་སྟོབ་དཔོན་ལ་བརྟེན་ནས་སྟེ་བའི་
 ཕྱིར། བསམ་པ་མཐུན་པ་ནི། སྤར་གྱི་དེ་ནམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོན་པ་སྟེར་ཐག་པ་
 བས་ལེན་འདོད་ཡོད་པ་དགོས་སོ། །རྒྱུད་མཐུན་པ་ནི། སྤར་གྱི་དེ་ནམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགེ་ཚུལ་
 གྱི་སྟོན་པ་རྟིང་པས་རྒྱུད་མ་བཀག་པ་དང་། ཉེས་མེད་ཐུན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན། དགེ་
 བསྐྱེན་དང་བར་མ་རབ་བྱུང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་སོ། །རྟགས་མཐུན་
 པ་ནི། བར་མ་རབ་བྱུང་དང་འདྲའོ། །ཆོག་མཐུན་པ་ལ། སྤར་དངོས་མཐུག་གསུམ་གྱི་ཆོག་
 ལས། དང་པོ་ནི། བར་མ་རབ་བྱུང་དུ་སྐྱབ་པའི་ཆོག་ནམས་ཡིན་ལ། གཉིས་པ་ནི། སྐབས་

འགོ་ཚུལ་བྱེད་དུ་བྱས་ཏེ་སྒྲགས་ཚིག་ལན་གསུམ་བརྒྱུས་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་
ནི། །གསུམ་པ་ནི། ཏུས་གོ་བརྗོད་པ་དང་། གདམ་ངག་བརྗོད་པ་སོགས་ཡིན་ནོ།

ཐཱ་མའི་དབྱེ་བ་དང་མཚན་ཉིད་སོགས་བསྟན་བ།

༡༡། །ཞར་བྱང་སྟོན་པའི་གཞུང་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། རོན་བྱལ་ན་བྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་སྐུབས་སུ། ཐཱ་མའི་དབྱེ་བ། བསྐྱ་བ། སོ་སའི་རང་བཞིན། རོན་བྱལ་གྱི་ཆད་བསྟན་
བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། སྦྱིར་ཐཱ་མ་དེ་ལ་དབྱེ་ན་དུ་མ་ཡོད་དེ། མཁན་པོ་ལ་གསུམ། སྟོབ་
དཔོན་ལ་བརྒྱད་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། མཁན་པོ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། རབ་བྱང་གི་མཁན་པོ། དགེ་
སྟོབ་མའི་མཁན་པོ། དགེ་སྟོང་གི་མཁན་པོ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྟོབ་དཔོན་ལ་བརྒྱད་དུ་
ཡོད་དེ། བསྟེན་གནས། དགེ་བསྟེན། དགེ་ཚུལ། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི། ལས་བྱེད་པའི། སྟོག་
པའི། གནས་ཀྱི། འཕྲིན་གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ལས་སྟོབ་ལ་གསུམ་ཡོད་
དོ། དགེ་སྟོབ་མའི། ཆངས་སྟོང་ལ་ཉེར་གནས་མའི། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་སྟོབ་རྣམས་སུ་
ཡོད་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་ཐཱ་མ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། བྱང་ལས། མཁན་
པོ་ནི་གཉིས་སོ། སྟོབ་དཔོན་ནི་ལྔ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྐབས་འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་
པའི་མཁན་པོ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བར་མ་རབ་བྱང་གི་མཁན་པོ་དང་། དགེ་སྟོང་གི་མཁན་པོ་
གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་སྟོབ་དཔོན་ལ་ལྔ་ར་འདོག་པའི་རྩ་མཚན་

ཡོད་དེ། སྒྲོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཛོལ་བར་བྱེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས། ཆིགས་སུ་མ་དགེ་ཚུལ་
 གྱི་སྒྲོམ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཛོལ་བར་བྱེད་པ་ལ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་བཞག་ ཆིགས་ཕྱི་མ་
 བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྒྲོམ་པ་འཛོལ་བར་བྱེད་པ་ལ་སྒྲོག་ཏུ་བར་ཆད་འདྲི་བའི་བྱིར། གསང་སྟེ་སྟོན་
 བའི་སྒྲོབ་དཔོན་བཞག་ དགེ་འདུན་གྱི་དབྱུས་སུ་གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱེད་པའི་བྱིར། ལས་གྱི་
 སྒྲོབ་དཔོན་དེ་བཞག་ སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྤང་བའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གནས་སྤྱིན་
 བའི་སྒྲོབ་དཔོན་དེ་བཞག་ ཆོས་ཤེས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སྒྲོག་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་བཞག་
 བའི་བྱིར།

གཉིས་ལ། དེ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། མཁན་པོ་དང་སྒྲོབ་དཔོན་གཉིས་
 སུ་འདུ་བའི་བྱིར། གསུམ་བཞི་བརྟན་མཁས་གྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྷན་བའི་དགེ་སྒྲོང་གང་
 ཞིག་ལས་གྱི་ཁ་སྒྲོང་དུ་འོས་པ། མཁན་པོར་འོས་པའི་མཆན་ཉིད། བསྐྱུ་བ་བྱ་དེས་མཁན་
 པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་པའི་མཐར་མཁན་པོས་ཁས་ཁྲངས་པ། བསྐྱུ་བ་བྱ་དེའི་
 མཁན་པོའི་མཆན་ཉིད། དགེ་སྒྲོང་ཆོས་དབྱག་ལྷན་གྱི་སྟེང་དུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་འཛོལ་ས་་
 བར་བྱེད་པའི་ཆོ་ག་ཆིག་བྱེད་ཀྱང་མ་འབྲུལ་བར་སྒྲོ་ལས་ཐོན་ཞིང་། མཁན་པོས་ཆིག་གིས་
 བསྒྲོས་པ་དེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་མཆན་ཉིད། ཆོས་དབྱག་ནི། བསྟེན་རྫོགས་
 གྱི་སྒྲོམ་པ་ནས་དག་དང་ལྷན་པ། མཆན་མཐུན་པ། ལྷ་བ་མཐུན་པ། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྷན་
 པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའོ། །གནས་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་འོས་
 པ་དང་། མཁན་པོར་འོས་པ་དོན་གཅིག་ བསྐྱུ་བ་བྱ་དེས་གནས་འཆང་བའི་ཆོ་ག་བྱས་པའི་སྒྲོ་

ནས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ། གནས་མེད་གི་ཉེས་པ་ཞག་གཅིག་ཡན་ཆད་འགག་པ། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ཉི་
མཁན་པོ་ལས་གཞན་པའི་གནས་ཀྱི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གནས་སྤྱིན་པ་ནི།
ཞག་གཅིག་གནས་ཉིད་ཀྱི་ཕྱིར་ཉེ་བར་གནས་པ་མཐར་ཐུག་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དགེ་སྟོང་ཆོས་རྒྱལ་ལྷན་གང་ཞིག་སྟོག་ཏུ་བར་ཆད་འདི་བ་ལ་མཁས་པ། གསང་སྟེ་
སྟོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་མཆན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་སྟོག་ཏུ་བར་ཆད་འདིས་པའི་ཆ་
ནས་བསྐྱབ་བྱ་དེའི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་
མཆན་ཉིད། དགེ་སྟོང་ཆོས་རྒྱལ་ལྷན་གང་ཞིག་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་འབོགས་པའི་ཆ་ག་
ཆིག་ཕྱེད་ཀྱང་མ་འཁྲལ་བར་སྟོ་ལས་ཐོན་པ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་སྒྲོབ་དུ་འོས་པའི་མཆན་
ཉིད། བསྐྱབ་བྱའི་རྒྱད་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྟེས་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་
བཞག་པ། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་སྒྲོབ་ཀྱི་མཆན་ཉིད། སྒྲུབ་པ་རྣམས་པར་དག་པ་
དང་ལྷན་ཞིང་རང་གི་བསྐྱབ་བྱའི་ཆོས་ལ་མཁས་པ། སྟོག་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་མཆན་
ཉིད། བཀའི་འཕ་དེའི་དགོངས་འབྲེལ་ཆིགས་སུ་བཅད་བ་གཅིག་དོན་གོ་བའི་སྟོན་པ་ལན་
ཅིག་བསྐྱས་པ་འཇམ། དོན་མ་གོ་ཡང་དེ་ལྟ་བུ་ལན་གསུམ་བསྐྱས་པ་འཇམ། དེའི་དོན་ཐུབ་གང་
རུང་བསྐྱས་པའི་སྟོན་པ་དེའི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ། དེའི་སྟོག་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་གྱི་མཆན་
ཉིད་ཡིན་ཏེ། སྟོག་པ་ནི་ཆིགས་སུ་བཅད་བ་གཅིག་ལན་གསུམ་བསྐྱས་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། བན་ཚུན་ཆོས་འབྲེལ་གྱི་བསམ་པ་མ་ཞུགས་ན། ཆིགས་བཅད་མང་དུ་བསྐྱས་
ཀྱང་སྟོག་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྟོག་པའི་བསམ་པ་མེད་བས་བརྗོད་པ་ནི་སྟོག་པ་

ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བཞི་བ་ནི། མཁན་པོར་གྱུར་པའི་དུས་བཞག་ཏུ་
 ཡོད་དེ། མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་ནས་ཅང་མི་གསུང་བའི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་
 གྲངས་བ་ན་དེར་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཁན་པོར་གསོལ་བ་ཁས་གྲངས་བ་ན་དེར་གྱུར་
 ཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་སློབ་ཏུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ། བསྟེན་
 རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བ་འཕོགས་པའི་བརྗོད་བ་གསུམ་ཡོད་བ་ལས། ཐ་མ་ལ་ངོ་བོ་བརྗོད་པའི་ཆ།
 བྱ་བ་བརྗོད་པའི་ཆ། བྱེད་བ་བརྗོད་པའི་ཆ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱེད་བ་བརྗོད་པའི་ཆ་རྫོགས་བ་
 དང་། དུས་མཉམ་དུ་དེར་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བརྗོད་བ་ཐ་མ་གང་ཡིན་པའི་ཆ་གསུམ་བ་
 ལ་གྲུབ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་
 ཡོད་དེ། སློག་ཏུ་བར་ཆད་འདི་པའི་ལས་བྱས་ཟིན་པའི་དོན་གྲུབ་ན་དེར་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་
 ཏེ། དོན་གྲུབ་ན་གྱུར་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་དེ་དང་གནས་འཆའ་བའི་
 ཆོ་ག་བྱས་པའི་སློན་ས་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་གནས་མེད་ཉེས་པ་ཞག་གཅིག་བཀག་ཟིན་བ་ན་དེར་
 གྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། སློག་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ། བན་ཚུན་ཆོས་འབྲེལ་
 ཀྱི་བསམ་པས་དོན་གོ་བའི་སློན་ས་ཆེགས་བཅད་གཅིག་གསུམ། དོན་མ་གོ་ཡང་ཆེགས་བཅད་
 གཅིག་ལན་གསུམ་བསྐྱས་བ་ན་དེར་གྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞར་བྱུང་མཆོད་ནས་སློས་པའི་
 དེམ་པ་ལ་ཉེ་ཆེག་གི་དབྱེ་བ་དང་། དུམ་གང་ལ་ཆེག་གང་གིས་བརྗོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
 ཉེ་ཆེག་ལ་དུ་མ་ཡོད་དོ། ཉེ་ཆེག་ཆེན་པོ་ནི། མཁན་པོ། སློབ་དཔོན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ།

བཅུན་པ་ཞེས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད། ཉེ་ཆིག་རྒྱུད་པ་ལ་གནས་བརྟན། དགེ་སློང་། ཆེ་དང་ལྷན་པ།
 དགེ་བཤེས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། སངས་རྒྱུ་ལ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་
 ཞེས་པ་དང་། བདེ་བར་གཤེགས་པ་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡོན་ཏན་གྱི་ཆེ་བ་བརྟུན་པའི་སྟོན་པ་བརྟུན་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུས་བརྒྱུ་པ་ལས། སངས་རྒྱུ་དེ་ཡི་ཡོན་ཏན་སྟོན་པས་བརྟུན། ཁྱེད་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་གི་སྟོན་དཔོན་དང་མཁན་པོ་ལ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་སྟོན་དཔོན་འདི་
 ཞེས་བཀྲི་བ་དང་། དོན་གྱི་སྒྲིབ་དུ་མཆན་ནས་སྟོན་ཏེ་མཁན་པོ་འདི་ཞེས་བྱ་བའི་ཞལ་སྤྲུལ་
 ཞེས་བརྟུན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། འདིར། དེ་གཉིས་ལས་གཞན་དུ་ཉེ་བར་མི་བརྟུན་དོ། ཞེས་
 དང་། ལུས་བརྒྱུ་པ་ལས། སྟོན་དཔོན་སྟོན་དཔོན་ལྷན་པའི་ཆིག་དག་བརྟུན། དོན་སོགས་
 སྟོན་པས་ཉེ་བའི་ཆིག་བྱ་སྟེ། འདུད་བཅས་མཁན་པོར་གྱུར་པའི་ཆིག་དག་བརྟུན། ཁྱེད་
 དང་། ལྷ་མ་སྤྲུལ་བཅུ་པ་ལས། མིང་མཐར་ཞལ་སྤྲུལ་ལྷན་པར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རང་
 གི་མཁན་སྟོན་པ་ཡིན་པ་ལ། མཁན་སྟོན་གྱི་མིང་གིས་མི་བརྟུན་དེ། དེ་ལྟར་བརྟུན་ན་རང་གི་
 མཁན་སྟོན་དང་། དེ་མ་ཡིན་པ་མཉམ་པར་འགྱུར་བས་རང་གི་མཁན་སྟོན་ལ་མ་གུས་པའི་
 ཉེས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། འདིར། གཞན་ལ་མི་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོན་ཀྱང་། དགོན་པ་དང་གང་ཟག་དེའི་མཁན་པོ་དང་སྟོན་དཔོན་ཞེས་པ་ལ་ཉེས་པ་
 མེད་དོ། །བསྐྱབ་པ་ཀན་པ་ལ་མཁན་པོ་སོགས་ཉེ་ཆིག་ཆེ་བ་བཞི་དང་། གནས་བརྟན་ཞེས་
 བརྟུན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། བསྐྱབ་པ་གཞོན་པ་ལ་བཅུན་པ་ཞེས་པའི་ཉེ་ཆིག་མི་བརྟུན་དེ།
 བཅུན་པའི་སྒྲིབ་དོན་བན་དེ་ཞེས་པ་ཕྱག་འོས་ལ་འཇུག་པས། རང་ལས་བསྐྱབ་པ་གཞོན་པ་

ལྷག་པོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་ལ་ཉེ་ཆོག་ཆུང་བ་བཞི་གང་རུང་བཟོད་པར་བྱ་སྟེ།
 ལུས་བརྒྱ་བ་ལས། ཀན་ལ་བཙུན་བ་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་བཟོད། །གཞོན་ལའང་ཆེ་དང་ལྷན་
 པའི་ཉེ་ཆོག་གིས། །དེ་བཞིན་གནས་བརྟན་ཞེས་པའི་ཆོག་གིས་བཟོད། །འདི་ལྟར་དེ་ནི་མིང་
 སྟོས་རིམ་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །ཞེས་དང་། འགྲེལ་བ་འོད་ལྷན་ལས། འང་གི་
 ལྷས་ནི་ཀན་བ་ལ་ཡང་བཟོད་པར་བྱའོ། །དེ་བཞིན་དུ་ཀན་བ་ལ་ཡང་རུང་གཞོན་བ་ལ་ཡང་
 རུང་སྟེ། གནས་བརྟན་ཞེས་པའི་ཉེ་བའི་ཆོག་གིས་བཟོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དེས་ན་གང་དང་གང་གི་ཆེ་མིང་བཟོད་པ་དེའི་ཆེ། ལྷན་པའི་དག་གིས་བཟོད་པར་བྱ་
 བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དཔེར་ན། ལྷལ་ལ་བཞིན་བཟང་། སྤང་ལ་རྩ་བཟང་། བྱ་ལ་འདབ་བཟང་
 །ཞེས་བཟོད་པ་བཞིན་ལོ། །ལྷན་པའི་དག་གིས་བཟོད་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། སངས་
 རྒྱུ་གྱི་བཅས་བ་དང་མཐུན་བ་དང་། རང་གཞན་གྱི་བསྐྱབ་བ་ལ་གྲུས་བ་གཞན་གྱི་སེམས་
 བསྐྱང་བ་ལ་སོགས་པའི་ཕན་ཡོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་གྱི་སེམས་བསྐྱང་བ་ལ་ཕན་ཡོན་
 ཡོད་དེ། གཞན་སེམས་ཤེས་པའི་མངོན་ཤེས་ཐོབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། རིན་ཆེན་བློང་བ་
 ལས། གཞན་གྱི་ཉེས་བ་མི་སྤང་ཞིང་། །ཡན་ལག་ཉམས་བ་རྣམས་མི་བཟོད། །སེམས་ནི་རྗེས་
 ལུ་བསྐྱངས་བ་ལས། །གཞན་སེམས་ཤེས་པ་ཐོབ་པར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འདིར་བཀལ་ལན་གྱི་སྐོན་ས་གཏན་ལ་འབེབས་བ་ལ་ཁ་ཅིག་སྐབས་འདིར་བསྟན་
 པའི་བླ་མ་ལ་བྱུག་ཡོད་དེ། མཁན་པོ་ལ་མཁན་པོར་འོས་བ་དང་ཡིན་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བོ། བཙུན་ཞིང་བརྟན་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་བསྟེན་པར་ཚོགས་ནས་སྟོན་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་

བརྒྱ་ལོན་པ། མཁས་ཤིང་པན་ཐོགས་པའི་ཡན་ལག་རྩ་ལྔ་སྤྲུགས་ཉིར་གཅིག་པོ་གང་རུང་
 དང་ལྡན་པའི་དགེ་སྦྱོང་དེ། མཁན་པོར་འོས་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་མཆན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱི་
 མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཅུ་བ་པའི་མཐར་མཁན་པོར་ཁས་སྤངས་པའི་གང་ཟག
 བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་མཁན་པོའི་མཆན་ཉིད། དགེ་སྦྱོང་ཆོས་རྒྱལ་ལྡན་གང་ཞིག་དགེ་ཚུལ་
 གྱི་སྟོམ་པ་འཕོགས་པའི་ལས་གྱི་ཆོ་ག་ཆོག་ཕྱེད་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་བར་སྟོ་ལ་ཐོན་པ། དགེ་ཚུལ་
 གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྩ་འོས་པའི་མཆན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་དེའི་རྒྱུད་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་སྐྱེ་པའི་
 ཆནས་དེའི་སྟོབ་དཔོན་རྩ་བཞག་པ། དེའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད།

བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེ་ལ་སྒྲོག་རྩ་བར་ཆད་འདི་བ་ལ་མཁས་པའི་དགེ་སྦྱོང་དེ། གསང་
 ཉོན་རྩ་འོས་པའི་མཆན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་དེ་ལ་སྒྲོག་རྩ་བར་ཆད་འདི་ཆནས་དེའི་སྟོབ་
 དཔོན་རྩ་བཞག་པ་དེའི་གསང་ཉོན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བཙེ་ལྔ་དང་ལྡན་པའི་སྟོ་
 བས་དགེ་སྦྱོང་གི་སྟོམ་པ་འཕོགས་པའི་ཆོ་ག་ཆོག་ཕྱེད་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་བར་སྟོ་ལ་ཐོན་པ་དེ།
 བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེ་ལ་སྟོན་རྩ་འོས་པའི་མཆན་ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེ་ལ་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་གྱི་
 སྟོམ་པ་སྐྱེས་པའི་ཆནས་དེའི་སྟོབ་དཔོན་རྩ་བཞག་པ། དེའི་ལས་སྟོབ་གྱི་མཆན་ཉིད། གནས་
 གྱི་སྟོབ་དཔོན་རྩ་འོས་པའི་མཆན་ཉིད་མཁན་པོར་འོས་པ་དང་འདྲ་ལ། གནས་པ་སྟོབ་མ་དང་
 གནས་ལྡན་ཅིག་རྩ་བརྩུང་པའི་ཆོ་ག་བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གནས་མེད་གྱི་ཉེས་པ་ཞག་གཅིག་
 བཀག་པའི་ཆནས་དེའི་སྟོབ་དཔོན་རྩ་བཞག་པ། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་མཁན་པོ་ལས་གཞན་
 པའི་གནས་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད། རབ་བྱུང་ལྔ་པའི་པོ་གང་རུང་གི་སྟོམ་པ་གསོ་རུང་

ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ། མཚན་མ་སྟན་པ། ལྟ་བ་མ་སྟན་པ། ཐ་སྟངས་གསུམ་དང་ལྡན་པ། ལུས་ཐ་
 མལ་དུ་གནས་པ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། རང་གི་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཆོས་ལ་མཁས་པ།
 སྟོག་པའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་མཚན་ཉིད། བཀའ་འམ་དེའི་དགོངས་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་ས་སུ་
 བཅད་པ་གཅིག་ལན་གསུམ་བརྒྱས་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ་དེ། དེའི་སྟོག་
 པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། མཚན་ཉིད་དང་པོ་ལ། བསྟེན་པར་རྫོགས་
 བྱས་ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་རྒྱལ་པ་ཤུ་ཐུབ་པ་ཆོས་ཅན། མཚན་བྱ་དེར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེའི་
 ཕྱིར་ཉེ། ཉག་ས་གཉིས་ཀ་ཆོས་ཅན་གྱིས་འབྲུག། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ལས་ཀྱི་ཁ་སྐྱོང་དུ་
 འོས་པའི་དགེ་སྟོང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཁ་སྐྱོང་གི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་འབྲེན་པའི་སྐབས་
 སུ། དཀོན་མཆོག་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

མཚན་ཉིད་གསུམ་པ་ལ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་བྱ་དགེ་ཚུལ་དུ་སྐྱབ་པའི་ལས་ཀྱི་
 ཆོག་ཡོད་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ལས་སྟོབ་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ལ། ཤེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། དགེ་སྟོབ་མ་དང་ཆངས་སྟོང་ལ་ཉེར་གནས་མའི་ལས་སྟོབ་མེད་པར་ཐལ། བསྐྱབ་
 བྱ་ཡུལ་དེའི་ལས་སྟོབ་ཡིན་ན། དེའི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་སྟོབ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། མ་
 ཐུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་ཡིན་ན་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་
 སྟེས་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་བཞག་པས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཉག་ས་ཁས། འདོད་མི་རྒྱས་
 ཉེ། དགེ་སྟོང་མ་དང་ཆངས་སྟོང་ལ་ཉེར་གནས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་གསོལ་གཉིས་
 ཀྱི་ལས་ལས་སྟེར་དགོས་པར་བྱང་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལ་ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན།

མདོ་ཙ་པ། མཐ་པར་འབྲུང་བ་མ་བྲུང་བ་མདོ་སྒྲིག་དང་འདུལ་བ་དང་མ་མོ་འཛིན་པ་ལོ་ཉི་ཤུ་
 ལས་མི་ཉུང་བ་ཁྱོད་ཁྱེད་པའི་སྐད་སྒྲུབ་དག་སྒྲོང་མ་ལུས་ཉེ་བར་གཞོལ་བ་ཉིད་ཕྱིར་བཅོས་
 བ་བྱས་བ་དག་སྒྲོང་མའི་སྟོན་པར་བསྐྱེད། །ཞེས་གསུངས་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དག་སྒྲོང་
 མའི་སྟོན་པར་འོས་པ་ལ་མན་ཚུན་མཚན་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དག་སྒྲོང་མའི་
 སྟོན་པར་འོས་པ་དེ་དང་མན་ཚུན་མཚན་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བཅོམ་
 ལུན་འདས་ཀྱི་འབགས་པ་ལམ་ཚུང་དག་སྒྲོང་མ་ནམས་ཀྱི་སྟོན་པར་བསྐྱོས་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དེ་དེའི་སྟོན་པར་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་དེའི་སྟོག་པའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར་
 ཉེ། དེའི་སྟོག་པའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་འོས་པ་དེ་ལ་དེ་དང་མཚན་མཐུན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། དག་སྒྲོང་མ་ནམས་ཀྱིས་རྒྱ་བ་བྱེད་བྱེད་དག་སྒྲོང་གི་དག་འདུན་ལ་གདམ་དག་
 རོད་དགོས་པར་བཤད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྟོག་པའི་སྟོབ་དཔོན་དུ་འོས་པ་དེ་ལ་དེ་དང་
 མཚན་མཐུན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྐབས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྟོན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་ལ་དག་ཚུལ་གྱི་
 སྟོམ་པ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་དག་སྒྲོང་། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་དག་ཚུལ་གྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་
 ཉིད། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེ་ལ་སྟོག་ཏུ་བར་ཆད་འདྲི་བར་བྱེད་པའི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཅན་གྱི་
 གང་ཟག་ བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད། གསོལ་བཞིའི་
 ལས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྟེར་བར་བྱེད་པའི་དག་སྒྲོང་དེ།
 བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་ཀྱི་སྟོབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད། ཐོབ་པའི་སྟོམ་པ་

མ་ཉམས་ཞིང་གནས་པའི་བདག་རྒྱུན་གཙོ་བོར་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་དེ། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་
གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད། ཉེ་བར་མཁོ་བའི་གདམས་པ་དང་རྗེས་སུ་གདམས་
བས། བྱུང་ཅི་མ་ལོག་པར་གདམས་པའི་བསྐྱབ་བ་གསུམ་གྱིས། བྱེད་པར་དུ་བྱས་པའི་སློབ་
དཔོན་དེ། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་སློབ་པའི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། མཆན་ཉིད་དང་པོ་
ལ། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་ལ་དགོ་ཚུལ་གྱི་སྒྲུབ་པ་འཕོགས་པར་བྱེད་པའི་སྐྱགས་ཆིག་དང་པོ་བརྗོད་
བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། མཆོན་བྱ་དེར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་
ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། བྱེད་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེ་ལ་སྐྱགས་ཆིག་ལན་གསུམ་
པའི་བདག་བརྗོད་ཟེན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱེད་སྟེ། དཔེར་ན། གཞན་བརྗོད་པའི་
དུས་ན་དགོ་ཚུལ་ཉིད་བཞིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་
བྱིར། དེས་མཆན་ཉིད་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་ཡང་རྒྱུན་བརྗོད་ཚུལ་ཤེས་པར་བྱལོ། །

གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སློབ་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་ཆིགས་བཅད་
གཅིག་བསྐྱབ་བ་གསུམ་གྱིས་བྱེད་པར་དུ་བྱས་པ་མི་དགོས་པར་ཐལ། རྟོན་གོ་ན་བཀའ་འཇགས་
དེའི་དགོངས་འགྲེལ་གྱི་ཆིགས་བཅད་གཅིག་ལན་གཅིག་བསྐྱབ་བས་སློབ་པའི་སློབ་དཔོན་
དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དག་ནག་གི་དཀའ་འགྲེལ་དུ་མདོ་བྲངས་པ་ལས། ཆིགས་
བཅད་གཅིག་ཙམ་ཉན་པ་ལས། །གང་གིས་སྒྲ་མར་མི་འཛིན་ན། །ཁྱི་ཡི་སྟེ་བ་བརྒྱ་སྒྲངས་
ནས། །མི་ཤ་ཅན་དུ་སྟེ་བར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །ཁ་ཅིག་གནས་པ་སློབ་པ་དང་
སྐྱེན་ཅིག་གནས་སུ་གཞུང་པའི་ཆོག་བྱས་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་གནས་མེད་ཀྱི་ཉེས་པ་ཞག་གཅིག་

བཀའ་པའི་ཆ་ནས་དེའི་སློབ་དཔོན་དུ་བཞག་པ། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། མཚན་ཉིད་དེ་མི་འཐད་བར་ཐལ། མཁན་པོ་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་དུ་འགྱུར་བ་ལ་གནས་འཆའ་བའི་ཆོ་ག་བྱ་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཁན་པོ་དེ་ཉིད་གནས་བཙེད་ཡིན་ནོ། དེའི་ཕྱིར་དེ་ལ་དེ་མི་བཅའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་མཁན་པོ་ཡིན་ན། དེའི་གནས་ཀྱི་སློབ་དཔོན་ཡིན་པས་བྱེད་ཟེར་ན། མཁན་པོར་འོས་པའི་དགེ་སློང་ལ་མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་སྟེ། དེས་ཀྱང་མཁན་པོར་ཁས་སྐྱངས་ཤིང་། གཙུག་ལུང་ཐེག་བ་ལ་སློབ་མ་ངེས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་མཁན་པོ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། སྒྲོམ་བ་གནས་བ་ལ་སྒྲོམ་བ་སྟེ་བ་སྒྲོན་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་འོས་པའི་དགེ་སློང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེ་ལ་སློབ་ཏུ་བར་ཆད་ངེས་ཟེན་བ་དེའི་ཆེ། དེ་ལྟར་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་བསྟེན་རྟོགས་ཀྱི་ལས་སློབ་དུ་འོས་པའི་དགེ་སློང་དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་བསྟེན་རྟོགས་ཀྱི་ལས་སློབ་དུ་འགྱུར་པའི་དུས་ཡོད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་རྟོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་བ་སྟེས་བ་དེའི་ཆེ་ན་དེ་ལྟར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་ལ་སློབ་ཏུ་བར་ཆད་ངེས་ཟེན་མ་ཐག་དུ་དེའི་གསང་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་གསང་སྟོན་གྱི་དགོས་བ་ཐམས་ཅད་མ་བྱུང་བ་གང་ཞིག་ དེར་འགྱུར་བ་ལ་གསང་སྟོན་གྱི་དགོས་བ་

ཐམས་ཅད་རྫོགས་དགོས་པའི་བྱིན། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཆེན་དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་ཡོང་བ་
 ལུས་མ་ཐེན་པའི་བྱིན། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་དགོས་པ་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་ན་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཉིད་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིན། གཞན་ཡང་། བསྐྱབ་བྱ་ཡུལ་དེའི་རྒྱད་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་བ་སྟེས་པ་ན་དེའི་
 བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ལས་སྟོབ་ཏུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཆེན་དེར་གྱུར་ཐེན་པའི་བྱིན།
 ཁ་ཅིག་ འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་གླ་མ་བདུན་དུ་གངས་ངེས་ཏེ། དེ་ལ་མཁན་པོ་གཉིས་དང་།
 སྟོབ་དཔོན་ལྔར་གངས་ངེས་པའི་བྱིན། དང་པོ་ངེས་ཏེ་བར་མ་རབ་བྱུང་དང་། བསྟེན་རྫོགས་
 ཀྱི་མཁན་པོ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་བྱིན།

སྟོབ་དཔོན་ལ་ལྔར་གངས་ངེས་ཏེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོབ་དཔོན། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་
 སྟོབ་དཔོན། ལས་བྱེད་པའི་སྟོབ་དཔོན། གནས་སྦྱིན་པའི་སྟོབ་དཔོན། སྟོག་པའི་སྟོབ་དཔོན་
 རྣམས་སུ་གངས་ངེས་པའི་བྱིན། ཞེས་ཟེར། མཁན་པོ་ལ་དེ་ལྟར་མ་ངེས་པར་ཐལ། དགེ་སྟོབ་
 མའི་མཁན་པོ་ཡོད་པའི་བྱིན། སྟོབ་དཔོན་ལ་ཡང་དེ་མ་ངེས་པར་ཐལ། དགེ་བསྟེན་གྱི་སྟོམ་
 པ་འཕོགས་པའི་སྟོབ་དཔོན་དེ་ཡང་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་སྟོབ་དཔོན་ཡིན། འཕྲིན་ཆོག་
 འཕོགས་པའི་འཕྲིན་པ་དེ་ཡང་འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་སྟོབ་དཔོན་གང་ཞིག་ དེ་གཉིས་ལྔར་
 བཤད་པའི་སྟོབ་དཔོན་གང་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིན། ཁོ་ན་དེ། མཁན་པོ་ཞི་གཉིས། སྟོབ་དཔོན་
 ཞི་ལྔའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་གླ་མ་ལ་བདུན་དུ་
 གངས་མ་ངེས་པའི་བྱིན་ན་མ་ཁྲུབ་པོ། །

ཆོགས་བྱི་མ་བསྟེན་རྫོགས་སུ་བསྐྱབ་པའི་

ཆོག་བཤད་བ།

༡༣། །གཉིས་པ་ཆོགས་བྱི་མ་བསྟེན་རྫོགས་སུ་བསྐྱབ་པའི་ཆོག་ལ། སྟོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གངས་ཚང་བ། ལ་སྟོང་གི་ཆོས་དང་ལྡན་བ། མི་མཐུན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བའི་བྱང་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་དགེ་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །ཞེས་འཆད་བ་ལ། དགེ་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན། དགེ་བསྟེན་ཉིད་དང་དགེ་ཚུལ་ཉིད་དང་དགེ་སྟོང་ཉིད་དག་གིས་སྐྱ་མ་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་བྱི་མ་མི་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་ཅིང་། དགེ་ཚུལ་ཡན་ཆད་སྐྱབ་ཚུལ་དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་དེ་ཡུལ་གང་ལས་སྒངས་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེ་ན། བྱང་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་དགེ་འདུན་ལས་སྒང་དགོས་ཞེས་འཆད་བ་ལ། དགེ་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། རོན་ནི། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ལེན་པར་འདོད་པའི་གང་ཟག་ཆོས་ཅན། བྱང་བྱང་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་དགེ་འདུན་ལས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་རིགས་ཏེ། བྱང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་པ་གང་ཞིག དེ་བྱང་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་དགེ་འདུན་གྱིས་བྱང་དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོར་པའི་ཆོག་བྱང་ཆོས་གསུམ་ལྡན་གྱི་དགེ་འདུན་གངས་ཚང་།

བ་ཅམ་གྱིས་ཆོག་གས་སྒྲུབ་ན་མི་ཆོག་སྟེ། མཁན་པོར་སྟོགས་པར་གྱུར་པའི་དགེ་སྦྱོང་དེས་
 ལས་བྱེད་པའི་སྦོམ་དཔོན་དུ་འགྱུར་རྒྱུའི་དགེ་སྦྱོང་དེ་དང་། གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་སྦོམ་དཔོན་དུ་
 འགྱུར་རྒྱུའི་དགེ་སྦྱོང་དེ་གཉིས་ལ། གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་སོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། མཁན་
 པོ་ཉིད་དུ་སྟོགས་པར་གྱུར་པས་ལས་བྱེད་པ་དང་གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་དགེ་སྦྱོང་ལ་གསོལ་བ་
 གདབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མཁན་པོར་སྟོགས་པར་འགྱུར་པའི་དོན་ནི།
 བསྐྱབ་བྱ་དེའི་མཁན་པོའི་སྟོན་པ་གནས་པ་ལ་བྱ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། མཁན་པོ་ཉིད་
 དུ་སྟོགས་པར་གྱུར་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་མཁན་པོ་ཉིད་དུ་ཉི་བར་གནས་
 ལ། སྟོན་པ་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སྦྱོང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསང་སྟེ་སྟོན་པའི་དགེ་སྦྱོང་ལ་དགེ་སྦྱོང་ཞེས་དགེ་སྦྱོང་དང་སྦྱར་ནས་གསུངས་
 པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལས་བྱེད་པའི་དགེ་སྦྱོང་ནི་དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་ལས་
 བརྫོད་དགོས་པས། དགེ་སྦྱོང་མ་ཡིན་ནམ་སྒྲུབ་པའི་དོགས་པ་ཤས་ཆུང་ཞིང་། གསང་སྟོན་
 རྒྱུ་ལ་བར་ཆད་འདྲི་མཁན་ཡིན་པས་དགེ་སྦྱོང་མིན་ཀྱང་རུང་ངམ་སྒྲུབ་པའི་དོགས་པ་སེལ་
 བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་འོག་དུ་བསྐྱབ་བྱ་དེས་མཁན་པོར་འོས་
 པའི་དགེ་སྦྱོང་ལ། རང་ཉིད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་གདབ་
 དགོས་ཤིང་། དེའི་མཐར་མཁན་པོས་ཅང་མི་གསུངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཁས་སྐྱངས་བ་ན་དེར་
 གྱུར་ཏོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། མཁན་པོར་གསོལ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན། མཁན་
 པོ་དེའི་ལས་སུ་བྱ་བ་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། ཆོས་གོས་གསུམ་སྤྱང་བཟེད་དང་བཅས་པ་རང་གིས་

བསྐྱབ་བྱ་ལ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ཉེ་སྤྱིན་དགོས། ཞེས་འཆད་བ་ལ། དེས་རང་གི་དེ་ལ་ཆོས་
གོས་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། ལྷུང་བཟེད་ནི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་
བ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་ཆེ་རྒྱུང་སོགས་དགེ་འདུན་ལ་སྟོན་ཅིང་། བསྐྱབ་ཡུལ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་
སྟོན་དང་བྱལ་ན་བཟང་ངོ་། ཞེས་གནད་བ་ཐོབ་བ་ཞིག་དགོས་སོ། ཞེས་འཆད་བ་ལ། ལྷུང་
བཟེད་ཀྱང་མི་རྒྱུང་ངམ་མི་ཆེ་འམ་མི་སྐྱེ་འམ་ཞེས་དགེ་འདུན་ལ་བསྐྱབ་ནས་སོ། །ཐམས་ཅད་
གྱིས་དེ་ལྟ་བུ་ཉིད་མ་ཡིན་ན་ལྷུང་བཟེད་བཟང་ངོ་ཞེས་བརྟོག་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིད།

ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་པའི་འོག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རྩལ་ཡོད་དེ། གསོལ་བ་འབའ་
ཞིག་པའི་ལས་གྱིས་ལྷུང་བ་ཐུན་མོང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལ། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་གྱིས་
གནས་ལ་སྒོ་མ་ཐུན་བྱ་བ་དང་། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་གྱིས་གསང་སྟོན་བསྒྲོ་བར་
བྱ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིད། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་གྱིས་གསང་སྟོན་བསྒྲོ་རྩལ་
ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་ཆོག་མི་ཐོས་པའི་སར་བཀར་ནས་ལས་སྒོ་བ་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དགེ་
སྒོང་དེས། གསང་སྟོན་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་པའི་དགེ་སྒོང་དེ་གང་ཡིན་ཞེས་ངེས་ནས་བདག་
ཡིན་ནི་ཞེས་བརྟོག་པ་ན། གསང་སྟོན་པར་སྒྲོ་འམ་ཞེས་ངེས་ནས། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་
པའི་ལས་གྱིས་བསྒྲོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིད། ཞེས་འཆད་བ་ལ། བཀར་ནས་ལས་བྱེད་པས་
གསང་སྟོན་སྟོན་པ་ལ་གང་ཡིན་ཞེས་བྱ་བས་སྒྲུར་བཅུག་སྟེ་སྒྲོ་བར་བྱས་ནས་དེ་དགེ་འདུན་ལ་
གསོལ་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། དེ་ལྟར་བསྒྲོས་པའི་དགེ་སྒོང་དེས་བསྐྱབ་བྱ་ལ་

ཁྱོད་ཉོན་ཅིག་བྱས་ནས། རྒྟེན་ཏུ་བར་ཆད་འདྲི་བར་བྱ་ཞིང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་མ་བོས་བར་དུ་མ་
 འོང་བར་སྔོན་ཅིག་ཅེས་སྦྲས་ནས། དགོ་འདུན་གྱི་མཐའ་ལོགས་སུ་བདག་གིས་ཆེ་དང་ལྷན་
 བ་འདྲི་ཞེས་བགྱི་བ་ལ་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་གསང་སྟེ་ཇེས་སུ་བསྟན་ན། ཞེས་བ་ནས། ཅི་
 མཆིས་ཞིག་གས། ཞེས་ནང་དུ་འོང་བའི་གནང་བ་ཞུ་བའི་བར་བརྗོད་དགོས་ཤིང་། ཞུ་ཡུལ་
 གྱི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ཀྱང་གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་ནའོ་ཞེས་གནང་བ་སྦྱིན་བ་བརྗོད་
 དགོས། ཞེས་འཆད་བ་ལ། ཁྱོད་ཉོན་ཅིག་ཅེས་བྱ་བས་རྒྟེན་ཏུ་ཇེས་སུ་བསྟན་བར་བྱའོ། །མ་
 བོས་ཀྱི་བར་དུ་མ་འོང་བར་སྔོན་ཅིག་ཅེས་སྦྲས་ནས་ཇེས་སུ་བསྟན་ན། ཞེས་བྱ་བས་དགོ་
 འདུན་ལ་ཡོངས་སུ་དག་བ་གོ་བར་བྱས་ཏེ། ཅི་མཆིས་ཞིག་གས་ཞེས་བྱ་བས་འོང་བ་ཞུ་བར་
 བྱའོ། །ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གལ་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་ནའོ་ཞེས་བརྗོད་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།
 འོང་བ་ཞུས་བ་དེའི་འོག་ཏུ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། ལས་སྒོ་བ་ཏུ་གསོལ་བ་བཏབ་བའི་དགོ་སྒོ་དེས་
 བརྟ་སྟངས་བསྐྱབ་བྱ་བསྟན་བར་རྫོགས་པའི་ཕྱིར་དུ། དགོ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་
 གསོལ་དུ་གཞུག་དགོས། ཞེས་འཆད་བ་ལ། ལས་བྱེད་པས་བསྟན་བར་རྫོགས་པ་གསོལ་དུ་
 གཞུག་གོ། ཞེས་གསུངས།

ཡང་དེས་དགོ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་བྱས་ན་དགོ་འདུན་གྱི་
 དབུས་སུ་བར་ཆད་འདྲི་དགོས། ཞེས་འཆད་བ་ལ། དགོ་འདུན་ལ་གསོལ་ནས་བར་ཆད་འདྲི་
 བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། དགོ་འདུན་ལ་བསྟན་བར་རྫོགས་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བསྟན་བར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་རྒྱེན་གྱུ་མཐའ་

མཚུངས་ཀྱི་སྒྲོ་ནས་ཕན་འདོགས་པར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། མཚུངས་ལྡན་གྱི་རྒྱུའི་
 མཚན་ཉིད། དཔེར་ན། རྣམ་པར་ཤེས་པ་དང་། དེའི་འཁོར་དུ་རྒྱུར་པའི་སེམས་བྱུང་བཞིན།
 དེ་ཉིད་ལས། མཚུངས་ལྡན་རྒྱ་ནི་སེམས་དག་དང་། །སེམས་བྱུང་རྟེན་མཚུངས་ཅན་རྣམས་
 སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རང་སར་གཏོགས་པའི་རང་འབྲས་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་བྱི་མ་
 སྐྱེད་པར་བྱེད་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ། ཀུན་འཕྲོའི་རྒྱུའི་མཚན་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས།
 ཀུན་འཕྲོ་ཞེས་བྱ་ཉོན་མོངས་ཅན། །རྣམས་ཀྱི་རང་ས་ཀུན་འཕྲོ་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 རང་གི་རྣམ་སྤྲིན་གྱི་འབྲས་བྱུར་རྒྱུར་པའི་འཁོར་བ་སྐྱེད་པའི་ཟག་བཅས། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱུའི་
 མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། དགེ་བ་ཟག་བཅས། མི་དགེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། རྣམ་སྤྲིན་རྒྱ་ནི་
 མི་དགེ་དང་། །དགེ་བ་ཟག་བཅས་རྣམས་ཁོ་ན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱུན་ལས་སྐྱེ་བ་ལ། སྤྱིར་རྒྱུན་དེ་ལ་བཞེར་ཡོད། རྒྱུའི་རྒྱུ། དེ་མ་ཐག་
 པའི་རྒྱུ། དམིགས་པའི་རྒྱུ། བདག་པོའི་རྒྱུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་བྱེད་རྒྱ་
 མ་གཏོགས་པའི་རྒྱ་ལྟ་པོ་དེ་རྒྱུའི་རྒྱུན་དང་། དབྱ་བཙོམ་བ་ཐ་མ་པའི་སེམས་མ་གཏོགས་
 པའི་སེམས་སེམས་བྱུང་རྣམས་དེ་མ་ཐག་པའི་རྒྱུན་དང་། ཆོས་ཐམས་ཅད་དམིགས་པའི་
 རྒྱུན་དང་། བདག་པོའི་རྒྱུ་ནི་བྱེད་རྒྱ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། རྒྱུ་ནི་བཞེ་པོ་དག་ཏུ་
 གསུངས། །རྒྱ་ཞེས་བྱ་བ་རྒྱ་ལྟ་ཡིན། །སེམས་དང་སེམས་བྱུང་སྐྱེས་པ་རྣམས། །ཐ་མ་མི་
 མཚུངས་དེ་མ་ཐག །དམིགས་པ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་དོ། །བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བྱ་བདག་པོར་
 བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་སོ་སོ་ཐར་པའི་སྒྲོམ་བ་རྒྱུའི་རྒྱུན་དང་། བདག་

པའི་རྒྱུ་གཉིས་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་གཉིས་ལས་མི་སྐྱེ་
 སྟེ། དེ་ཤེས་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཅམ་གྱི་ནང་ནས་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་མེད་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་ཏེ། འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷན་ཅིག་འབྱུང་པའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་ཚུལ་
 གྱི་སྦྲོང་བ་བཞི་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྱས་དང་། དགེ་སྦྲོང་གི་སྦྲོང་བ་བདུན་ཡང་པན་ཚུན་རྒྱ་འབྱས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་སྐྱད་ཅིག་མ་དང་པོ་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེའི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་མེད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་པན་ཆད་སྐལ་མཉམ་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དེའི་རིགས་འདྲ་སྒྲ་མ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རང་གི་མེད་རྒྱུར་གྱུར་པའི་འདུས་བྱས་
 ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་འདུས་བྱས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་
 ཏེ། དེ་ཤེས་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཀྱན་འགྲོའི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉོན་མོངས་ཅན་མ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྣམ་སྤྲིན་གྱི་རྒྱ་ལས་སྐྱེ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། དགེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷབ་སྟེ། རྣམ་
 སྤྲིན་གྱི་འབྱས་བུ་ཡིན་ན་ལྷང་མ་བསྟན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་སྤྲིན་ལྷང་དུ་མ་བསྟན་
 ཆོས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་ལ་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བ་རྒྱུན་བཞི་དང་། མཚུངས་ལྷན་གྱི་རྒྱ་
 ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་བའི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་སྦྲོང་སེམས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
 པ་ནི། འགལ་རྒྱུན་བཞི་དང་བྲལ་ཞིང་མཐུན་རྒྱུན་ལྔ་ཆང་བ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། གོང་གི་
 སྐབས་སུ་བཤད་བ་དང་འདྲ་ལ། ལྷང་གཅིག་ལས་འཕྲོས་པ་ལས། མདོན་དུ་གྱུར་ནས་བསྟན་
 པར་ཇོགས་པར་འབྱུར་བ་བརྒྱ་སྟེ། ཉོན་པ་མདོན་དུ་གྱུར་ནས་བསྟན་པར་ཇོགས་པར་གྱུར་

བ་དང་། སངས་རྒྱས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དང་། ཆོས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དང་། མཁན་པོ་མངོན་དུ་
 གྱུར་བ་དང་། སློབ་དཔོན་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དང་། བསྟེན་བར་ཚོགས་བར་འདོད་བ་མངོན་དུ་
 གྱུར་བ་དང་། བསྟེན་བར་ཚོགས་བར་འདོད་པའི་ཡོ་བྱད་མངོན་དུ་གྱུར་བ། ཡོངས་སྤྱད་ག་བ་
 མངོན་དུ་གྱུར་བ། གསོལ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་བ། ལས་མངོན་གྱུར་བ་རྣམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 བ་ལྟར་གྱི་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་གས་ཉེས་མེད་ལུན་ཆོགས་ཀྱི་བསྟེན་བར་ཚོགས་བ་ནི་མངོན་གྱུར་
 བཅུ་ཆང་པའི་སྒྲོ་ནས་འཛོལ་བ་ཡིན་ལ།

དེ་ཡང་སྟོན་བ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ནི། འདུལ་འཛིན་སྤྱི་མ་རྣམས་སྐབས་འདིར་དགེ་
 འདུན་ལ་བཞེད་བ་ལྟར་ཁས་ལེན་ཅིང་། དགེ་འདུན་ཡར་གུངས་ཆང་བ་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པའི་
 ཆོས་དང་ལྡན་བ། མི་མཐུན་བ་གཉིས་དང་བལ་བ་དགོས་སོ། །སངས་རྒྱས་ནི་སྐབས་འདིར་
 ཀུན་རྒྱུ་བ་དང་བརྟགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྟོན་པའི་སྤྱི་གཟུགས་བཞུགས་བ་ལ་བྱ་སྟེ། ལུང་
 རྣམ་འབྱེད་ལས། བཅོམ་ལྡན་འདས་བགེས་པའི་མཐའ་ལོགས་ན་བཞུགས་པའི་ཆེ། བགེས་
 པའི་མཐའ་བཞེད་ཅིང་། མི་བཞུགས་པའི་ཆེ་མི་བཞེད་བར་མཐོང་ནས། གནང་ན་འཛམ་བུའི་
 གྲིབ་མ་ལ་བཞུགས་པའི་སྤྱི་གཟུགས་བྱའོ། །གནང་གིས་གྲིས་ཤིག །དེས་སྤྱི་གཟུགས་བྱས་
 རས་ཀན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་བཞག་གོ། །ཞེས་དང་། འདིར་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྤྱི་གཟུགས་
 ལ་སྟོན་པའི་འདུ་ཤེས་ཉེ་བར་བཞག ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིད། ཆོས་ནི་སྤྱི་བ་པའི་ཆོས་དགེ་
 སྐོང་གི་བསྐབ་བ་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་བ་དང་། ལུང་གི་ཆོས་ལས་ཀྱི་ཆོ་ག་མ་ཉམས་བར་ཡོད་
 བ་ལ་བྱེད་རིགས་ཏེ། སྤང་གཞིར། བཅུན་བ་རི་ཅམ་གྲིས་ན་དམ་པའི་ཆོས་མཆིས་བ་ཞེས་

བགྱི། རི་ཅམ་གྱིས་ན་དམ་པའི་ཆོས་ཞིག་པ་ཞེས་བགྱི། ལུ་བ་ལི། རི་སྟོན་དུ་ལས་བྱེད་ཅིང་
ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་བར་དུ་སྟེ་ལས་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་ལ། ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་ཡོད་ན།
དམ་པའི་ཆོས་ཡོད་པ་ཞེས་བྱའོ། །ལས་ཀྱང་མི་བྱེད་ལ་ནན་ཏན་བྱེད་པ་ཡང་མེད་ན། དེ་ནི་
དམ་པའི་ཆོས་ཞིག་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

མཁན་པོ་ནི་བརྟན་མཁས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་གཉིས་དང་ལྡན་ཞིང་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བརྩ་
གསུམ་དང་ལྡན་པ་ལ། མཁན་པོར་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཟུང་བའི་མཐར་ཁས་སྒྲངས་ལ།
མཁན་པོ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་དང་། སྟོབ་དཔོན་ནི་གསང་སྟོན་དང་ལས་སྟོབ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་
དང་། བསྟེན་བར་རྫོགས་པར་འདོད་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་རང་ཉིད་བསྟེན་བར་རྫོགས་པར་འདོད་
པ་སྟེ། ལུས། བསམ་པ། རྟགས། ཆ་ལུགས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྟེན་རྫོགས་སུ་རུང་བ་ལ་བྱེད། དེའི་
ཡོ་བྱད་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། ཆོས་གོས་གསུམ། གདིང་ལ། ལྷང་བཟེད། རྩ་ཆགས་ཉེ་ཡོ་བྱད་
དུག་གཡར་པོ་ཡན་ཆད་ཀྱིས་ཆང་བ་ལ་བྱེད། ཡོངས་སུ་དག་པ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། སྟོན་
པ་སྟེ་བ། གནས་པ། མཛེས་པ། བྱད་པར་དུ་གྱུར་པའི་བར་ཆད་ཀྱི་ཆོས་ཀྱིས་རྒྱུད་ཡོངས་སུ་
དག་པ་ལ་བྱེད། དབྱ་བ་གསོལ་བ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། རང་དང་མཁན་པོ་དགེ་འདུན་གསུམ་
ཀྱི་མིང་བརྗོད་པ་མ་ཆད་པའི་སྟོན་པ་དགེ་འདུན་ལ་བསྟེན་བར་རྫོགས་པའི་བྱིར་དུ་གསོལ་
བ་ལན་གསུམ་བཟུང་བ་ལ་བྱེད། དེ་གསུམ་གང་རུང་གི་མིང་བརྗོད་པ་ཆད་ན་མི་སྟེ་སྟེ། མདོ་
རྩ་བར། དེ་གཉིས་ཀྱི་མིང་མ་བརྗོད་ན་ཡང་མི་སྟེ་འོ། །དགེ་འདུན་གྱི་ན་ཡང་དེའི་སྟེ་གནས་ཀྱི་
མི་སྟེ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལས་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱ་མཁན་པོ་དགེ་འདུན་

གྱི་མིང་བརྗོད་པ་དང་། གསོལ་བ་གང་རུང་ཆད་ན་མི་སྤྱེ་བས། ལས་མཁན་གྱིས་དེ་རྣམས་མ་
 ཆད་པར་གསོལ་བ་དང་། བཞིའི་ལས་ཆོག་ཕྱིན་ཀྱང་མ་འཁྲུལ་བར་ཆང་བ་མ་རྟོར་བ་མངོན་
 ཏུ་གྱུར་པ་ལ་བྱེད། དེ་ལྟར་རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུན་ཐམས་ཅད་ཆོགས་པ་ལས་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བ་ཐོབ་
 བར་འགྱུར་རྟེ། རྣམ་འགྲེལ་ལས། མ་ཆང་མེད་རྒྱ་དེ་ལས་ནི། །འབྲས་བུ་གང་གིས་བརྒྱོག་པར་
 རུས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འདིར་མཐའ་བཅད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་ ད་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བ་སྤྱེ་
 བ་ལ། མངོན་གྱུར་བཅུ་ཆང་བ་ངེས་པར་དགོས་ཟེར་ན། མི་དགོས་པར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་
 ག་ལ་བརྟེན་ནས་མཁན་པོ་མེད་པར་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བ་སྤྱེ་བ་ཡོད། ཡོངས་སུ་དག་པ་
 མངོན་ཏུ་མ་གྱུར་པར་ཡང་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བ་སྤྱེ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་
 དང་ལྡན་པའི་ལྟར་མཁན་པོ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ཡང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
 སྟེ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་བར་ཆད་མ་ངེས་པར་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བ་སྤྱེ་བ་ཡོད་
 པའི་བྱིར་རྟེ། བར་ཆད་མ་ངེས་པར་ཡང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ ད་ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བཟེད་མེད་པར་བསྐྱེན་
 རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་བ་སྤྱེ་བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ལུང་ཁྱུ་བ་ལས། ཆོས་གོས་གསུམ་
 དང་ལྷུང་བཟེད་མེད་པར་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ན་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བྱ་འཕྲ། མ་རྫོགས་
 ཞེས་བྱ། ལྷུ་བ་ལི། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བྱ་སྟེ། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ནི། བཟླས་
 པ་དང་བཅས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་ དུལ་དབུས་སུ་དགེ་སྦྱོང་

བཅུ། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་ལྷའི་གངས་ཚང་ན། གངས་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་པ་མི་སྤྱེད་པས་བྱབ་ཟེར་
 བ། མི་འཐད་དེ། ལུལ་དབྱས་སུ་དགོ་སྟོང་བཅུའི་གངས་ཚང་ཡང་། གངས་ལ་བརྟེན་པའི་ཉེས་
 པ་སྤྱེས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུལ་དབྱས་སུ་མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་མཚམས་ནང་
 དེར་དགོ་སྟོང་ཉི་ཤུ་ཡོད་ན། དེ་ཐམས་ཅད་ལས་ལ་འདུ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཚམས་པོ་ཆེ་
 བཅད་པའི་དགོས་པ། མ་འདུས་པའི་མི་མཐུན་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག
 བསྐྱབ་བྱས་སྤགས་ཆོགས་མ་གོ་ན་ལས་མི་ཆགས་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་འབྲེལ་བར། ཆོག་མ་ཡིན་
 པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགོ་འདུན་མ་ཚང་བ་དང་། ལས་ཉམས་བ་དང་། ཉན་པོ་རྣམས་ཀྱིས་མ་གོ་བ་
 ལ་སོགས་པ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་གོ་ན་མ་ཆགས་པར་བཤད་བ་ནི། ཁས་
 ལེན་པའི་སེམས་མེད་པས་བསྟེན་བར་རྫོགས་པར་བྱས་པ་ཅེས་ཡང་མི་གོ་བ་ལ་དགོངས་
 ཏེ། ལས་ཆོག་མཐའ་དག་མི་གོ་བའི་ཕྱིར། ས་ག་ལྟས། འོན་པས་ཀྱང་ནི་གོ་སྐྱུར་ན། །ལས་
 བརྫོད་པས་ནི་མ་ཐོས་ཀྱང་། །འདི་ལ་བསྟེན་རྫོགས་བརྫོད་བ་སྟེ། །ཚུལ་ཁྲིམས་ལྟན་ལ་ཉེས་པ་
 མེད། །ཅེས་དང་། ལྷ་བར། བཅུན་པ་མཐའ་འཁོབ་པ་འཕགས་པའི་སྐད་དུ་བསྟེན་བར་རྫོགས་
 པར་བགྱིས་པ་དང་། མཐའ་འཁོབ་པ་དེས་ཀྱང་འཕགས་པའི་སྐད་མ་འཆལ་ན། བསྟེན་བར་
 རྫོགས་ཞེས་བགྱི་འཕ། ལྷ་བ་ཡི། ཁས་ལེན་པའི་སེམས་ཡོད་ན་བསྟེན་བར་རྫོགས་ཞེས་
 བགྱི་སྟེ། རྫོགས་པར་བྱེད་པ་རྣམས་བརྒྱས་པ་བཅས་པར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག རང་རྒྱལ་དག་བཅོམ་ཆོགས་སུ་འོངས་པ་དང་། བྱིམ་པའི་དག་བཅོམ་
 ཆོགས་སུ་འོངས་པས་ལས་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒོམ་པ་སྤྱི་བར་ཐལ།

དེ་དགོ་འདུན་ཡིན་པ་གང་ཞིག་བསྟེན་ཇོགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དགོ་འདུན་གྱི་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་
ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་བའི་བྱིར། ཟེར་ན་སྟོན་མེད་དེ། རང་རྒྱལ་དགྲ་བཅོམ་ཆོགས་སུ་ལོངས་པ་
དགོ་འདུན་ཡིན་ཡང་། སྐབས་འདིའི་དགོ་འདུན་དུ་མི་རུང་བའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། སྟོན་བའི་སྐྱེ་
གཟུགས་སངས་རྒྱལ་ཡིན་པར་ཐལ། སངས་རྒྱལ་མངོན་དུ་གྱུར་བའི་བྱིར་དུ་སྟོན་བའི་སྐྱེ་
གཟུགས་བཞུགས་སུ་གསོལ་རིགས་བའི་བྱིར་ཞེ་ན། སྟོན་མེད་དེ། སྐབས་འདིར་སངས་
རྒྱལ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་བསྐྱབ་བྱའི་སྟོན་ལ་སྐབས་ཡུལ་དུ་མངོན་དུ་གྱུར་བ་དང་། ཀྱུན་རྫོབ་
བརྟན་བཟགས་པའི་སངས་རྒྱལ་གྱི་སྐྱེ་གཟུགས་མངོན་དུ་གྱུར་བ་ལ་བྱེད་རིགས་བའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བསྟེན་ཇོགས་ཀྱི་དངོས་གཞིའི་ཆོག་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་རྩལ་ཡོད་དེ། ལྷགས་
ཆོགས་ལན་གསུམ་བརྟེན་བའི་སྟོན་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་
འཆད་པ་ལ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ཉི་པར་བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
གསུམ་པ་མཐུག་ཆོག་ནི། བསྟེན་བཀྱར་གྱི་གནས་དང་། གནས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པའི་བྱིར་
དུ་དུས་གོ་བརྟེན་པ་དང་། བསྐྱབ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བའི་བྱིར་དུ་གདམ་ངག་བརྟེན་
བའོ། །དང་པོ་དེ་འཆད་པ་ལ། དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྲིབ་ཆོད་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་
སྐབས་སུ་དེ་ལྟར་འཆད་ན། དུས་གོ་བརྟེན་པ་ལ་དགོས་པ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། སྟོན་པ་སྟོན་བའི་
དུས་གོ་བརྟེན་པ་ཆོས་ཙན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་བསྐྱབ་པ་ཐོན་གཞོན་གྱི་མཆམས།
བདེ་ཆེག་ཏུ་རྟོགས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ་
ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་གནས་རྣམས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་གིང་།

བསྐྱེན་བཀྱར་གྱི་གནས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་ཀྱི་རང་ལ་བསྐྱེན་བཀྱར་བྱས་པ་དང་དུ་སྒྲུངས་པས་
 རང་གཞན་གྱི་བསོད་ནམས་འཕེལ་བ་དང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བཅས་པ་དང་མཐུན་པ་དང་།
 དེ་ཐམས་ཅད་ངེས་འབྱུང་གི་བསམ་པས་ཐེན་པར་བྱས་པས་གནས་སྐབས་མངོན་མཐོ་དང་།
 མཐར་ཐུག་ངེས་ལེགས་འཕོབ་པའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ན། འོ་ན། དུས་གོ་
 དེ་ཡུལ་གང་ལ་བཞུགས། ཉེན་གྱི་གང་ཐག་གང་གིས་བཞུགས། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བཞུགས། དངོས་པོ་
 གང་བཞུགས། ཚུལ་ཇི་ལྟར་བཞུགས། དེ་ལྟར་བཞུགས་པའི་ཕན་ཡོན་དང་བྱུག་ལས། དང་པོ་ཡོད་
 དེ། བསྐྱེན་རྫོགས་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་ཐོབ་མ་ཐག་པ་དེ་ལ་བཞུགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོབ་དཔོན་ལས་གཞན་
 པའི་དགེ་སྒྲོང་དང་། བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དེའི་ལས་སྒྲོབ་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སྒྲོང་
 ཞིག་གིས་བཞུགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྒྲོབ་དཔོན་དེ་གཉིས་ཀྱིས་བཞུགས་པར་མི་འོས་ཏེ།
 དེས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་གདམས་ངག་བཞུགས་དགོས་པས། དེ་སྐྱོན་ལས་ལྡང་བ་མི་མཛེས་པའི་བྱིར།
 གསུམ་པ་ཡོད་དེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྐབས་སུ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་འཕོགས་པའི་སྐྱགས་ཆེན་
 ཐབས་ལེགས་བཞུགས་པའི་དེ་མ་ཐག་བཞུགས། དགེ་སྒྲོང་གི་སྐབས་སུ་སྒྲིམ་པ་འཕོགས་པའི་
 ལས་ཀྱི་མཐུག་སྐད་དེ་མ་ཐག་བཞུགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞེ་བ་ལ་བདུན་ཡོད་དེ། ལོ། དུས་ཆེགས། ཟླ་བ། ཟླ་བའི་ངོ་། ཆེས་ཀྱངས། ཉིན་
 མཚན་གྱི་ཆ། གི་བ་ཆོད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ལོ་ལ་ཡང་གྱི་བ་ལོ་ནས་ཕག་ལོའི་བར་
 བཅུ་གཉིས་ཡོད། དུས་ཆེགས་ལ་སྦྱིར་འབྱེད་ཚུལ་མང་དུ་གསུངས་ཀྱང་། སྐབས་འདིར་ལྟར་

ཡོད་དེ། དགུན་གྱི་དུས། དཔྱིད་གྱི་དུས། དབྱར་གྱི་དུས། དབྱར་ཟུང་དུའི་དུས། དབྱར་རིང་
 བའི་དུས་རྒྱུ་མཉམ་སྲུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་བ་ལ་ཡང་། དགུན། དཔྱིད། དབྱར། ལྷོན་རེ་རེ་ལ་ར་
 བ། འཕྲིང་པོ། བ་རྒྱུད་གསུམ་གསུམ་དུ་བྱེ་བས་བཅུ་གཉིས་ཡོད། རྒྱ་བའི་རོ་ལ་མར་རོ། ཡར་
 རོ་གཉིས་སྲུ་ཡོད། ཆོས་གྲངས་ལ་ཡང་གཅིག་ནས་བཙོ་ལུའི་བར་ཡོད། ཉིན་མཚན་གྱི་ཆ་ལ་
 ཡང་། ལྷོ་ཉིན་གྲང་། ཕྱི་ལྷོ་སྟོད་ཟུན་དང་པོ། དེའི་བྱེད། གྲང་ཟུན་དང་པོ། དེའི་བྱེད། མོར་
 ཟུན་དང་པོ། དེའི་བྱེད། ལྷུ་རེངས་མ་ཤར་བ། ཤར་བ། ཉི་མ་མ་ཤར་བ། ཤར་བ། ཉི་མ་བརྒྱད་
 ཆ་ཤར་བ། བཞི་ཆ་ཤར་བ། གྲང་ཆོག་ས་མ་ཡོལ་བ། ཉི་མ་བཞི་ཆ་ལུས་བ། ཉི་མ་བརྒྱད་ཆ་
 ལུས་བ། ཉི་མ་མ་རྒྱབ་བ། ཉི་མ་རྒྱབ་བ། རྒྱ་སྐར་མ་ཤར་བ། ཤར་བ་སྟེ་ཉི་མ་གཉིས་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། གྲིབ་ཆོད་ལ་ཡང་རྒྱང་བ་དང་སྐྱེས་བུའི་བ་སྟངས་དུ་མ་ཡོད་དོ། །ལྷ་བ་དུས་གོ་བརྗོད་པའི་
 རྒྱལ་ཡོད་དེ། དུས་གོ་རིག་པར་བྱེད་པའི་ཆེ། དེ་མ་ཐག་དུ་རིག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སྤ་རིམ་ནས་
 འཇལ་ཡང་། བརྗོད་པའི་ཆེ་རགས་རིམ་ནས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བརྗོད་པས་
 ཉོགས་སྤ་བའི་ཕྱིར། དུག་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་བསྐྱབ་པ་གན་གཞོན་གྱི་མཚམས་ཤེས་པ་
 སོགས་གོང་དུ་དགོས་པའི་སྐབས་སུ་བཤད་པའི་བན་ཡོན་རྒྱུ་མཉམ་སྲུ་ཡིན་ནོ། །

དེ་རྒྱུ་མཉམ་གཞུང་གིས་འཆད་པ་ལ། དགེ་ཚུལ་སྟོང་དུ་སྐྱབ་པའི་དེ་མ་ཐག་གྲིབ་ཆོད་
 རིག་པར་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། དུས་གོ་མ་བརྗོད་པའི་ཉིས་པ་ཞེགས་པ་དང་།
 ལྷོ་མ་པའི་ཐོབ་དུས་ཤེས་པ་དང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྟེན་བཀུར་གྱི་གནས་དང་། བསྟེན་
 བཀུར་གྱི་གནས་མ་ཡིན་པ་ཤེས་པ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ།

དེ་མ་ཐག་ཏུ་གི་བ་ཚོད་རིག་པར་བྱལ། །ཞེས་གསུངས། གི་བ་ཚོད་དེ་གང་གིས་རིག་པར་བྱ་
 ཞེན། དེ་ནི་ཐུར་མ་སོར་བཞི་པས་འཇལ་ན་བཟང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་འཇལ་བས་རྟོགས་སྒྲ་
 བའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ནི་ཐུར་མ་སོར་བཞི་པས་བཟང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟ་
 བའི་གི་བ་མ་དེ་ལ་ཐ་སྙད་འཛོག་ཚུལ་ཡོད་དེ། སོར་གཅིག་གི་ཆ་ལ་རྟེན་པ་དང་། སོར་བཞིའི་
 ཆ་ལ་སྐྱེས་བའི་ཐ་སྙད་བཞི་དཔར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་ནི་སྐྱེས་བའི་ཉིང་
 ཅེས་ཐ་སྙད་དུ་བྱལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟ་བུའི་ཐ་སྙད་བྱས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་
 པ་ཡོད་དེ། རྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པར་འདོད་པའི་ཐུ་སྟེགས་ཅན་ནམས་གྱིས་ཐ་སྙད་དེ་མི་ཤེས་
 པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་གོ་བཞི་དཔའི་ཆེ་གི་བ་ཚོད་ཁོ་ན་བཞི་དཔས་ཆོག་གས་
 ཞེན། མི་ཆོག་སྟེ། ཉིན་མཆན་གྱི་ཆ་སྔ་ངོ་ལ་སོགས་པའི་ཉིར་གཉིས་དང་། དགུན་དུས་ལ་
 སོགས་པའི་དུས་ཚོད་ལྟ་བུ་དཔོས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ཉིན་མཆན་གྱི་ཆ་སྔ་ངོ་
 ལ་སོགས་པ་དང་། དུས་ཚོད་ཀྱང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། དུས་ཆོགས་དེ་ལ་ལྟར་ཡོད་དེ། བོར་
 དུ་བཞག་པའི་དགུན་དུས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ལྟ་སྟེ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དགུན་རྒྱ་ར་འཕྲིང་ཐ་གསུམ། དཔྱིད་རྒྱ་ར་བ་དང་
 བཞི་དགུན་དུས་དང་། དཔྱིད་རྒྱ་འཕྲིང་ནས་དབྱར་རྒྱ་འཕྲིང་པོའི་བར་བཞི་དཔྱིད་དུས་དང་།
 དབྱར་རྒྱ་ཐ་ཅུང་དབྱར་དུས་དང་། སྟོན་རྒྱ་ར་བའི་མར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་དབྱར་བྱང་དང་། དེའི་
 ལྷག་མ་སྟོན་རྒྱ་གསུམ་ལ་ཞག་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་པ་དེ། དབྱར་རིང་པོའི་དུས་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཞེས་འཆད་པ་ལ། དེ་དག་ནི་ལྟལ། །དགུན་གྱི་དུས་དང་། དཔྱིད་ཀྱི་དུས་དང་། དབྱར་

གྱི་དུས་དང་། དབྱར་ཐུང་དུའི་དུས་དང་། དབྱར་རིང་པོའི་དུས་སོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི་རྒྱ་བ་
བཞི་བཞིའོ། །འོག་མ་ནི་རྒྱ་བ་གཅིག་གོ། །དེའི་འོག་མ་ནི་ཉིན་ཞག་གཅིག་གོ། །ཐ་མ་ནི་དེས་རྒྱ་
བ་གསུམ་དུ་མ་ཆོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྲིས།

དུས་ཆིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༡༡། །འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དུས་ཆིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། སྤྱིར་གསུང་རབ་
ལས་དུས་ཆིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་གསུངས་ཚུལ། དེ་དག་ལས་ལོ་མགོ་གང་ནས་འཛིན་པའི་མཁས་
པའི་ཕྱགས་བསྐྱར་པ། རང་ཕྱགས་ཀྱི་དུས་ཆིགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཐད་པར་སྒྲུབ་པའོ། །དང་
པོ་ནི། སྤྱིར་གསུང་རབ་ལས་དུས་ཆིགས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མང་དུ་གསུངས་ཏེ། རྒྱ་འཛོག་སྤང་པའི་
སྐབས་སུ་དུས་ཆིགས་ལ་གསུམ་དུ་གསུངས། དབྱར་གཞིའི་སྐབས་སུ་བཞིར་བཤད། དུས་
གོའི་སྐབས་འདིར་ལྔར་བཤད། གསལ་སྤྱོད་གི་སྐབས་སུ་དུས་ཆིགས་ལ་དྲུག་དུ་བཤད་པ་
རྣམས་ཡིན་པའི་བྲིས། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། དུས་ཆིགས་ལ་དགུན་དཔྱིད་དབྱར་གསུམ་དུ་བྱས་
ནས། རེ་རེ་ལ་རྒྱ་བ་བཞི་བཞིར་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་བྲིས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དུས་ཆིགས་སུ་
སྤྱད་པ་ལ་ནི་ཉེས་འབྱུར་དུའོ། །ཕྱག་དར་ཁོད་ལས་བྱས་པ་དག་ལ་ནི་དེས་པ་མེད་དེ། །ཞེས་
གསུངས། དེ་ལྟར་དུས་ཆིགས་གསུམ་དུ་གསུངས་པ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། བཟང་
ཡང་རུང་ངན་ཡང་རུང་གཞན་གྱིས་རྒྱ་བ་བཞིར་མོངས་སྤྱོད་པའི་གོས་དེ་དམན་པ་ཕྱག་དར་

ཁོད་ཀྱི་གོས་སུ་གཏོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱར་གཞི་ལ་སོགས་པར་དུས་
 ཆོགས་ལ་བཞེར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དེར་དགུན་དཔྱིད་དབྱར་སྟོན་ནམས་ལ་ར་བ་འབྲིང་
 བོ་ཐ་ཚུང་གསུམ་གསུམ་དུ་ཕྱེ་ནས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲང་པར་
 བྱལོ། །ཞེས་བ་ནས། དབྱར་རྒྱ་ཞེས་པའི་བར་གསུངས། སྐབས་དེར་དུས་ཆོགས་ལ་བཞེར་
 གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཇིག་རྟེན་པའི་ཐ་སྟད་དང་མཐུན་པར་བྱ་བ་དང་། » རབ་
 འབྲིང་བོ་ཐ་ཚུང་གི་ཐ་སྟད་གསུངས་པ་དེ་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་གོའི་
 སྐབས་སུ་དུས་ཆོགས་ལ་ཐར་གསུངས་པ་ཡིན་ཏེ། དགུན་གྱི་དུས། དཔྱིད་ཀྱི་དུས། དབྱར་
 ཅམ་གྱི་དུས། དབྱར་ཐུང་ཅུའི་དུས། དབྱར་རིང་པོའི་དུས་ནམས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 དེ་དག་ནི་ལྟོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤེལ་བ་དང་འབྲ་བའི་དབྱར་ཐུང་ཅུའི་དུས་
 རྟོགས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་རྟོགས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབྱར་ཐུང་
 ཅུའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་པོ་དེར་དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་དགོས་ཀྱི། དེ་ཕན་ཆད་ལ་ལོ་དེའི་ནང་དུ་
 དབྱར་ཁས་ལེན་མི་ཆགས་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱར་ཐུང་ཅུ་ལ་སྤེལ་
 བ་དང་འབྲ་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སྤེལ་ལ་ནམ་ཤེས་སྒྲར་འཇུག་ཏུ་མེད་
 བ་བཞིན་དུ། དུས་དེར་དབྱར་ཁས་མ་སྒྲངས་ན་ལོ་དེའི་དབྱར་ཁས་སྒྲང་དུ་མེད་པས་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་དབྱར་ཐུང་ཅུ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དབྱར་དུས་གང་
 ཞིག་ དུས་ཐུང་ཅུར་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསོ་སྦྱོང་གི་གཞིའི་
 བོད་པར། » གསུང་རབ་ལས། «

སྐབས་སུ་དུས་ཚིགས་ལ་བྱག་ཏུ་གསུངས་བ་ཡིན་ཏེ། དགུན། དགུན་སྒྲུབ། དམི། སོ་ག་
དབྱར། ཉེན་ཏེ་བྱག་ཏུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དུས་ཚིགས་རྣམས་ཀྱི་ཆུ་བ་ཐུང་ལུས་བཞིན་
ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་དུས་ཚིགས་ལ་བྱག་ཏུ་གསུངས་བ་ལ་དགོས་བ་ཡོད་
དེ། གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་ངོས་ཟིན་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། འོ་ན། དུས་ཚིགས་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ལོ་མགོ་གང་ནས་འཛིན་བ་ཡིན་
ཞེ་ན། འདི་ལ་མདོ་རྒྱད་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཀྱི་བཤད་ཚུལ་དང་། འཛིག་རྟེན་པའི་ལུགས་
སོགས་དུ་མ་ཡོད་དེ། གསེར་འོད་དམ་བ་ནས་དབྱར་གྱི་དུས་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་པར་བཤད།
དུས་འཁོར་རྒྱད་འགྲེལ་སོགས་ནས་ནག་བ་ཆུ་བ་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་པར་བཤད། འདུལ་
མཛོད་སོགས་ནས་དགུན་གྱི་དུས་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་པར་བཤད། འཛིག་རྟེན་པའི་ལུགས་
ལ་ཡང་བོད་རྒྱལ་པོའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་རྒྱལ་ཆུ་བ་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་པ་དང་། ཉོར་
རྒྱལ་པོའི་རྗེས་འབྲང་རྣམས་ཀྱིས་མཆུ་ཆུ་བ་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་པར་བཤད། འོ་ན། འདུལ་
མཛོད་སོགས་ནས་དགུན་གྱི་དུས་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་བཤད་ཅེ་ན། འདི་ལྟར་
བཤད་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་བ་རྣམས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནི་དགུན་
དག་ཡིན་ཏེ། ཆུ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མར་གྱི་ངོ་སྤྲེལ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་འདིར་ཡང་དེ་དག་ནི་
སྤྲོ། །དགུན་གྱི་དུས་དང་། ཞེས་དུས་གོ་བཛོད་པའི་ཆེ་ཐོག་མར་དགུན་ནས་བཛོད་པར་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། དགུན་རྒྱ་དེ་ལ་ཡང་དགུན་རྒྱ་བཞི་བ་གསུམ་བ་གཉིས་བ་སོགས་
དུ་མ་ཡོད་པའི་ » གང་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་བ་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཁས་བ་རྣམས་ཀྱི་བཞེད་

བོད་པར། » བཤད་པ། «

བ་མི་འདྲ་བ་གསུམ་གྱི་སྟེ། ཉོར་རྒྱ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་བཅུ་བྱུག་ནས་དགུན་རྒྱ་ར་བ་ཤར་བར་
བྱས་ནས། དེ་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་ཚུལ་གཅིག་དང་། ཉོར་རྒྱ་དགུ་པའི་ཆེས་བཅུ་བྱུག་ནས་
དང་། བཅུ་པའི་ཆེས་བཅུ་བྱུག་ནས་ལོ་མགོ་འཛིན་པའི་ཚུལ་གཅིག་དང་གསུམ་གསུངས་
བ་ལས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གང་འཐད་པའི་ཚུགས་ཡིན་ཞེ་ན། འདི་ལ་སྟོན་གྱི་འདུལ་བ་
འཛིན་བ་མང་པོ་དང་། བྱིས་ཀྱི་མཁས་བ་ཁ་ཅིག་ལུགས་དང་པོ་འཐད་པའི་ཚུགས་ཡིན་ཏེ།
མཛོད་ལས། དབྱར་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་བ་ཡིན། །ཐ་མའི་ཆེས་དགུ་ནས་མཚན་རིང་། །དགུན་
རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་བ་ལ། །ཐུང་ཐུང་འགྱུར་རོ་ཉིན་མོ་སྟོག་ །ཅིས་དགུན་རྒྱ་བཞི་བ་ལ་དགུན་
ཉི་ལྟོག་བ་དང་། དབྱར་རྒྱ་གཉིས་བ་ལ་དབྱར་ཉི་ལྟོག་བར་བཤད་བ་དང་། ད་ལྟ་ཉོར་རྒྱ་བཅུ་
གཉིས་པའི་ཡར་རོ་ལ་དགུན་ཉི་དང་། རྩལ་པའི་མར་རོ་ལ་དབྱར་ཉི་ལྟོག་བ་གཉིས་ཤིན་ཏུ་
འགྲིག་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་ཉོར་རྒྱ་བཞི་པའི་ཆེས་བཅུ་བྱུག་ནས་
དབྱར་སྤྲ་མ་ཁས་ལེན་དགོས་པས། དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་འཆོལ་སྤྲས་བ་སོགས་ཀྱི་ཉེས་
བ་དུ་མ་འབྱུང་བའི་བྱིར། དེར་མ་ཟད་ཁྱེད་ལྟར་ན་ཉོར་རྒྱ་དགུ་པའི་གསོ་སྦྱོར་བཅུ་བཞི་བ་དེ་
ལོ་གཅིག་གི་གསོ་སྦྱོར་བཅུ་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་པར་ཁས་ལེན་དགོས་ལ།

དེ་ལྟར་ན། དགེ་ཚུལ་གྱི་ལོ་འཛིན་བ་ལས། རྒྱལ་དང་དཔོ་དང་ས་ག་དང་། །ཆུ་སྟོད་ཁྱུ་
སྟོད་སྟེན་རྩལ་བཅས། །འདི་རྣམས་ཀྱི་ནི་ནག་པོའི་ཚུགས། །རྒྱ་བྱེད་གསོ་སྦྱོར་བཅུ་བཞི་
པའོ། །ཞེས་རྒྱལ་རྒྱ་བ་ནས་ལོ་གཅིག་གི་གསོ་སྦྱོར་བཅུ་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ངོས་བརྒྱུད་བ་དང་
འགལ་བའི་བྱིར་དང་། འགྲེལ་བ་རྒྱལ་སྤྲས་མ་ལས། དགུན་སྟོད་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་དང་། དགུན་

སྤང་གི་རྒྱ་བ་གཉིས་དགུན་དུས་སུ་གཅིག་པར་བཞག་སྟེ། གང་བར་འདྲ་བའི་བྱིར། ཞེས་
 འཆད་པས། ཉོར་རྒྱ་བ་བྱུང་བའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས། དགུ་བའི་བཙུ་ལྷའི་བར་དེ་ཆ་བའི་
 དུས་སུ་མཛོན་སུམ་གྱིས་བྱུབ་པའི་བྱིར། འོ་ན། མཛོད་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་
 འབྲེལ་བ་གཉིས་ཀྱི་འཆད་ཚུལ་མི་འདྲ་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། འབྲེལ་བ་རྒྱལ་བོའི་སྲས་ལས་
 གསུངས་ཚུལ་དང་། རྩོགས་སྤང་གི་འབྲེལ་བ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྒྱལ་བོའི་
 སྲས་ལས། དབྱར་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་བ་ཡི། །ཐ་མའི་ཆེས་དགུ་ནས་མཆན་རིང་། །ཞེས་བྱ་བ་
 བློ་དབྱར་རྒྱ་འབྲིང་བོའི་ཉ་ནས། སྟོན་རྒྱ་ཐ་རྒྱུང་ཉའི་བར་བཞི་ཡིན་ལ། རྒྱ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་
 མར་གྱི་དོ་སྤྲ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་སྟོན་རྒྱ་ར་བ་མར་གྱི་དོའི་ཆེས་དགུ་ནས་མཆན་མོ་རིང་བར་
 འཁྱུར་རོ། །དགུན་རྒྱམས་ཀྱི་ནི་བཞི་བ་ལ། །ཐུང་དུར་འཁྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། དགུན་གྱི་རྒྱ་
 བ་ནི་སྟོན་རྒྱ་ཐ་རྒྱུང་ཉ་ནས་དབྱིད་རྒྱ་ར་བའི་ཉའི་བར་བཞི་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་དབྱིད་རྒྱ་ར་བ་ཡར་
 གྱི་དོའི་ཆེས་དགུ་ནས་མཆན་མོ་ཐུང་དུར་འཁྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས། འབྲེལ་བ་འདི་ལྟར་ན་
 དགུན་རྒྱ་བཞི་བ་སྟེ། དབྱིད་རྒྱ་ར་བར་དགུན་ཉི་ལྔ་ག་བ་དང་། དབྱར་རྒྱ་གཉིས་བ་སྟེ་སྟོན་རྒྱ་ར་
 བར་དབྱར་ཉི་ལྔ་ག་བར་བཤད་དོ། །

གཉིས་བ་རྩོགས་སྤང་གི་འབྲེལ་བ་ལས་གསུངས་ཚུལ་ནི། རྩོགས་སྤང་གི་འབྲེལ་བ་
 ལས་ཉི་མ་འགོ་བའི་བྱེ་བྲག་ལས་འདི་ན་ཉིན་མོ་དང་མཆན་མོ་ནི་རིང་ཐུང་དུ་འཁྱུར་རོ། །དེ་
 ལ་ཡང་། དབྱར་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་བ་ཡི། །ཐ་མའི་ཆེས་དགུ་ནས་མཆན་རིང་། །དབྱར་རྒྱ་ཐ་
 རྒྱུང་ཡར་གྱི་དོའི་ཆེས་དགུ་ནས་མཆན་མོ་རིང་རོ། །དགུན་རྒྱམས་ཀྱི་ནི་བཞི་བ་ལ་ཐུང་དུར་

འགྲུར་རོ། །དགུན་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་ཕྱོགས་གཉིས་པའི་ཆེས་དགུན་སོ། །ཉིན་མོ་ཕྱོག་གོ། །གང་གི་
 ཆེས་ཉིན་མོ་རིང་བ་དེའི་ཆེ་མཆན་མོ་ཐུང་རུར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་དབྱར་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་གི་ཡར་རོ་
 ལ་དབྱར་ཉི་ཕྱོག་པ་དང་། དགུན་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་གི་ཡར་རོ་ལ་དགུན་ཉི་ཕྱོག་པར་བཤད། དེ་དང་
 མཐུན་པར་འདུལ་བ་བཟང་གི་འབྲེལ་བ་ལས་གསུངས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དབྱར་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་
 པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཆེས་དགུན་མཆན་རིང་། །དབྱར་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་དབྱར་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་ཡར་
 གྱི་རོའི་ཆེས་དགུན་མཆན་མོ་རིང་རོ། །དགུན་ནམས་གྱི་བཞི་པ་ལ་ཐུང་རུར་འགྲུར་
 རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགུན་རྒྱ་བཞི་པའི་ཡར་གྱི་རོའི་ཆེས་དགུན་ཐུང་རུར་འགྲུར་རོ། །ཞེས་
 བྲ་བཞི། དགུན་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་གི་ཆེས་དགུན་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྲིད།

འོ་ན། འབྲེལ་བ་དེ་གཉིས་གང་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་ཞེ་ན། འདི་ལ། རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་
 པ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་མཛད་པའི་མཁས་པ་གཞོན་ནུ་མོ་ལྟན་གྱི་ངེས་ལན་དུ་རྒྱལ་པོ་སྤྲུལ་
 གྱི་ལུགས་དེ་འཐད་པར་གསུངས་ཏེ། དེ་ལྟར་ཡང་ངེས་ལན་དུ། དབྱར་རྒྱ་གཉིས་པའི་ཐ་མའི་
 ཆེ་དགུ་དང་། །དེ་བཞིན་དགུན་རྒྱ་བཞི་པའི་ཆེས་དགུ་ལ། །དབྱར་དགུན་ཉི་མ་ཕྱོག་པར་
 གསུངས་པའི་དོན། །སྟོན་དབྱིད་ར་བའི་དཀར་ཆེས་དགུ་ལ་ཡིན། །རྒྱ་བ་དེ་ཉིད་ཉི་མ་གང་ལོག་
 པའི། །རྒྱ་བ་དེ་ཉིད་ཡིན་པར་མང་པོས་འདོད། །འོན་ཀྱང་མཛོད་གྱི་དགོངས་པ་ཁྲུམས་དང་
 ཁྲི། །རྒྱ་བ་ཡིན་པར་རྒྱ་དཔེར་སྤྲང་ངོ་ཞེས། །བདག་གི་རྒྱ་མ་ནམ་མཁའ་བཟང་པོ་བཞེད། །དེ་
 ལྟན་ནི་དབྱར་འཕྲང་ཉི་ཡི་དུས། །རྒྱ་སྟོང་རྒྱ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་འགྲུར། །རྒྱལ་དེ་མདོ་ཅའི་
 རྒྱ་དཔེ་ལས་ཀྱང་གསུངས། །གངག་གཞག་མདོ་དང་ཉི་མའི་སྤྲང་པོ་དང་། །མེ་ཏོག་ཐེང་རྒྱུད་

མདོ་ཅ་ལོ་ངེ་བ། །འབྲེལ་ཆེན་སོགས་ལས་གསུངས་པའི་དུས་ཚིགས་ཀྱི། །ནམ་གཞག་རྒྱས་
 བར་གཞན་དུ་སྒྲོ་བར་འདོད། །དེ་ཕྱིར་འདི་ནི་ས་མོན་ཅམ་ཞིག་བསྟན། །འདི་དང་དེར་སང་ཉི་
 མའི་ལྷོག་དུས་གཉིས། །ཆེས་ཆེར་མི་མ་གུན་གྱུར་བ་མཐོང་ནས་ནི། །བརྒྱུ་ཉེ་སྟུན་འབྲིན་
 བྱེད་ནམས་མི་རིགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། ད་ལྟར་གྱི་དུས་སུ་སྟོན་ཆ་ར་བ་དང་། དཔྱིད་ཆ་ར་
 བ་ལ་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་མི་ལྷོག་ཀྱང་། །འབྲེལ་བ་རྒྱལ་སྐས་མར་དེ་ལྟར་བཤད་བ་དེ་ཉི་ཆ་
 རྒྱར་གསུམ་གྱི་འཁོས་བཅུ་མས་མ་ཐག་པའི་ཤོལ་མ་ཞུགས་པའི་དབང་དུ་བྱས་བ་ཡིན་ནས་
 ལྟམ་སོ། །བྱ་སྟོན་ཐམས་ཅད་མཐུན་བ་ཡང་དེ་ལྟར་བཞེད་དེ། །ཤེས་བྱེད་ཀྱི་ལུང་ནི། མཛོད་
 འབྲེལ་ལས། མདོ་ཉི་མའི་སྒྲིང་པོར། ཆ་རངས་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ལ་དཔོ། །འདིར་ནི་དཔྱིད་ཆ་ར་
 བ་ཡི། །རང་བཞིན་ཡང་ནི་བཛོད་པར་བྱ། །བྱང་ཕྱོགས་སུ་ནི་ཁ་བཙུས་ནས། །ཉི་མ་ཡོངས་
 སུ་འཁོར་བར་བྱེད། །ཅེས་དང་། བདག་གི་སྟོན་ཆ་ར་བ་བཛོད། །སྟོན་ཕྱོགས་ཉི་མའི་འཁོར་ལོ་
 ལྷོག་ཅེས་བཤད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས། །

རང་ལུགས་ནི། དུས་འཁོར་རྒྱུ་ཆེན་ལས། ཕྱོགས་སྒྲུང་དང་འདུལ་བཟང་གི་འབྲེལ་
 བ་ལས་གསུངས་བ་དེ་ཅ་པའི་དགོངས་པར་གསུངས་ཏེ། དབྱར་ཆ་ཐ་རྒྱུད་གི་མར་ངོ་སྟོན་
 འཁོར་ཆེ་རྒྱ་བྱུག་པའི་ཆེས་བཅུ་བྱུག་ནས་རྒྱ་བྱུན་པའི་ཆེས་བཅོ་ལྔའི་བར་དང་།
 དགུན་ཆ་ཐ་རྒྱུད་ནི་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་བཅུ་བྱུག་ནས་རྒྱ་དང་པོའི་བཅོ་ལྔའི་
 བར་ཡིན་པས། དགུན་ཆ་ཐ་རྒྱུད་གི་ཡར་ཐོའི་ཆེས་བཅུད་ལ་དགུན་ཉི་ལྷོག་བ་དང་། དབྱར་ཆ་
 ཐ་རྒྱུད་གི་ཡར་ཐོའི་ཆེས་བཅུད་ལ་དབྱར་ཉི་ལྷོག་ཅིང་། དེ་དག་གི་ཆེས་དགུ་ནས་ཉིན་མཚན་

མེད་ཐུང་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ཕྱོག་པའི་ཕྱི་མཐའ་བརྒྱུད་བ་ཡིན་
 གྱི། དེ་ཁོ་ན་ལ་ཕྱོག་པའི་ངེས་བརྒྱུད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་ཕྱོགས་སྒྲུང་གི་འབྲེལ་བ་ལས་
 གསུངས་པ་དེ་ཅ་པའི་དགོངས་པ་ཡིན་ཏེ། སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱི་དགོངས་པ་འབྲེལ་
 བ་ལ་སློབ་དཔོན་ཕྱོགས་སྒྲུང་ལས་ཆད་མར་གྱུར་པའི་ཇེས་འདུག་གཞན་མ་བྱུང་པའི་ཕྱིར།
 ཁོ་ན་རེ། དབྱར་ཆེ་གཉིས་པ་ལ་དབྱར་ཉི་ཕྱོག་པ་དང་། དགུན་ཆེ་བཞི་པ་ལ་དགུན་ཉི་ཕྱོག་
 པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབྱར་ཆེ་ཐ་ཆུང་གི་ཡར་གྱི་ངོམ་ཆེས་བརྒྱུད་ལ་དབྱར་ཉི་
 ཕྱོག་པ་དང་། དགུན་ཆེ་ཐ་ཆུང་གི་ཡར་གྱི་ངོམ་ཆེས་བརྒྱུད་ལ་དགུན་ཉི་ཕྱོག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 བ། སློན་མེད་དེ། དབྱར་ཉི་ལོག་ནས་དབྱར་ཆེ་གཉིས་པ་སློན་ཆེ་ར་བ་འཆར་གྱི་བར་ལ་ཞག་
 བདུན་ཅམ་ལས་མེད་ཅིང་། དགུན་ཉི་ལོག་ནས་དགུན་ཆེ་བཞི་པ་དབྱིད་ཆེ་ར་བ་འཆར་གྱི་
 བར་ལ་ཡང་ཞག་བདུན་ཅམ་ལས་མེད་པས་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ཕྱོག་པའི་དུས་དེ་ཉིད་རིམ་
 པ་བཞིན་དབྱར་ཆེ་གཉིས་པ་སློན་ཆེ་ར་བ་དང་། དགུན་ཆེ་བཞི་པ་དབྱིད་ཆེ་ར་བ་ལ་ཉི་བའི་རྒྱ་
 མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དུས་འཁོར་ལྷོག་ཆེན་ལས་གསུངས།

ཡང་ན་ཡར་ངོ་སློན་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་དགུན་ཆེ་བཞི་པའི་ཡར་ངོ་ཡིན་པའི་
 རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། རོན་འདི་ནི་སློབ་དཔོན་དབྱིག་གཉེན་གྱིས་བཞེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། དབྱར་གྱི་ཆེ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཆེས་དགུ་ནས་
 མཆན་རིང་། །དབྱར་ནམས་གྱི་ཆེ་བ་གཉིས་པ་ཡར་གྱི་ངོམ་ཆེས་དགུ་ནས་མཆན་མོ་རིང་
 རོ། །དགུན་ནམས་གྱི་ནི་བཞི་པ་ལ། །ཐུང་ཐུང་འགྱུར་རོ། །དེ་བཞིན་དུ་དགུན་ནམས་གྱི་ཆེ་

བ་བཞི་བའི་ཐ་མའི་ཆེས་དགུ་ནས་ཐུང་དུར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱར་རྟེ། དགུན་རྒྱ་ཐ་རྒྱུང་
 ཡར་གྱི་རོའི་ཆེས་དགུ་ནས་སོ། །ཞེས་སྒོ་བ་དཔོན་གྱིས་འདི་ལྟ་བུའི་འཆད་ཚུལ་གསལ་བར་
 བཤད་བཞིན་དུ། དོན་ལ་ཁས་མི་ལེན་པར་བཤད་བ་ལྟར་སྦྱང་མང་དུ་བྱེད་པ་ནི་སྒོ་སྒོས་རྒྱུང་
 བའི་སྒྲོན་མོ། །དེར་མ་ཟད་གདགས་གཞག་གཉིས་ལས་ཀྱང་། དེ་ལྟར་གསུངས་རྟེ། དེ་གཉིས་
 ཀ་ལས། དགུན་རྒྱ་ཐ་རྒྱུང་གི་ཡར་གྱི་རོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་མཆན་མོ་ནི་ཡུད་ཅམ་བཙོ་བརྒྱད།
 ཉིན་མོ་ནི་ཡུད་ཅམ་བརྒྱ་གཉིས་སོ། །ཆེས་དགུ་པན་ཆད་ནས་མཆན་མོ་ནི་འགྲིལ། ཉིན་མོ་ནི་
 སྒྲི་སྒྲི། ཞེས་གསལ་བར་གསུངས་པའི་བྱིད།

མཛོད་འགྲེལ་གྱི་དགོངས་པ་སྒོ་བ་དཔོན་ཕྱོགས་སྐྱང་གིས་བཀྲལ་བ་ལྟར་དུ་འདུལ་
 བའི་རྒྱ་ཀ་ཆེན་ལས་གསུངས་རྟེ། སྒྲོན་རྒྱ་ཐ་རྒྱུང་ལ་སྒྲོན་ཉིན་མཆན་མཉམ་པར་གསུངས་
 བའི་རྗེས་སུ། དགུན་ཐ་ལ། མཆན་ཉིན་ར་བ་རྗོགས་བྱེད། །མཆན་མོ་བཙོ་བརྒྱད་ཤེས་པར་
 བྱ། །ཞེས་དགུན་ཉི་ལྷོ་གཙུག་བཤད་ལ། དེས་དབྱར་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་དང་། དབྱར་ཉི་
 ལྷོ་གཙུག་ཀྱང་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དགུན་རྒྱ་ཐ་རྒྱུང་གི་ནང་དུ་དགུན་ཉི་ལྷོ་གཙུག་བཤད་
 བའི་བྱིད། རྒྱ་ཀ་འཛིན་པ་ལྟར་མཁས་པ་ཁ་ཅིག་དབྱར་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་
 གྱི་གཞུང་འདིས་སྒྲོན་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྷོ་ག་
 དུས་ལུགས་ལ་བསྟན་པ་ཡིན་རྟེ། དེའི་དོན་ནི། དབྱར་རྒྱ་གཉིས་པ་ཁྲམས་སྦྱང་རྒྱ་བའི་མར་
 རོ་སྒྲོན་དུ་སོང་ནས། ཐ་མ་ཡར་རོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་སྒྲོན་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་འབྱུང་། དེའི་
 ཆེས་དགུ་ནས་མཆན་མོ་རིང་དུ་འགྱུར་ཞིང་། ཉིན་མོ་དེ་ལས་ལྷོ་ག་སྒྲི་ཐུང་དུ་འགྱུར། དགུན་

ཆ་བཞི་བ་དངོ་རྒྱ་བའི་མར་ངོ་སྟོན་དུ་སོང་ནས། ཡར་ངོ་མེ་ཆེས་བརྒྱད་ལ་དབྱིད་ཉིན་མཆན་
 མཉམ་བ་འགྱུར། དེའི་ཆེས་དགུ་ནས་མཆན་མོ་ཐུང་དུར་འགྱུར། ཉིན་མོ་དེ་ལས་ཐོག་པས་
 རིང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་དང་། སྟོན་ཉིན་མཆན་མཉམ་བ་ནས་རྒྱ་བ་གསུམ་དང་། ཞག་གསུམ་
 ཚུན་ལ་དགུན་ཉི་ཐོག་ དབྱིད་ཉིན་མཆན་མཉམ་བ་ནས་རྒྱ་བ་གསུམ་ལ་དབྱར་ཉི་ཐོག་པས་
 ཁུབ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱར་ཉི་ལོག་ནས་རྒྱ་བ་དུག་དང་ཞག་ཕྱེད་དུག་ཚུན་ལ་དགུན་ཉི་ཐོག་
 དགུན་ཉི་ལོག་ནས་རྒྱ་བ་དུག་དང་། ཞག་ཕྱེད་དུག་ནས་དབྱར་ཉི་ཐོག་བའི་ཕྱིར། ཁ་ནི་རྒྱ་
 རྒྱད་སྟོང་འགྱུར་ཡང་། ཉི་མ་བརྒྱད་གསུམ་ཅེ་ལ་ཐོག་། སྟོན་གྱི་སྐྱེས་བུ་དམ་བའི་བཟ། ཞེས་
 གསུངས་པ་ཡང་འདི་ཉིད་འབའ་ཞིག་ལ་དགོངས་སོ། ཞེས་ཟེར་དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། མཛོད་གྱི་
 རང་འགྲེལ་དང་ཡང་འགལ། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་དང་ཡང་འགལ། ཐོགས་སྤང་གི་འགྲེལ་བ་དང་
 ཡང་འགལ་བའི་ཕྱིར། ཉགས་བར་བ་བྱབ་སྟེ། རིན་ཆེན་སྤེང་བ་ལས་ཉི་མ་ཐོག་ཕྱགས་སྤར་
 ལྟར་གསུངས་བའི་ཕྱིར་དང་། ཁུད་བར་དུ་དབྱིད་ཉིན་མཆན་མཉམ་བ་དང་སྟོན་ཉིན་མཆན་
 མཉམ་བ་གཉིས། དབྱིད་ཐ་དང་སྟོན་ཐའི་ཡར་ཆེས་བརྒྱད་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར།

ཕྱགས་གཉིས་བ་ལ་མཁས་བ་ཁ་ཅིག་ ཉོར་རྒྱ་དགུ་བའི་ཆེས་བརྒྱད་དུག་ནས་ལོ་
 འགོ་འཛིན་རིགས་ཏེ། ཉེན་འགྲེལ་གྱི་མདོ་ལས། ཉ་ཆེས་དུལྱག་བ་གང་ཡིན་པ། སྟོན་རྒྱ་ཐ་
 རྒྱད་དེ་ཡིན་ཏེ། ཁར་ངོ་ནས་ནི་ལོ་འགོ་འཛིན། ཞེས་དང་། འཛངས་རྒྱན་གྱི་ཆོ་འབྲུལ་སྟོན་
 བའི་ལེ་ཏུ་ལས་ཀྱང་། དབྱིད་རྒྱ་ར་བའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྗེའི་བར་དུ་ཆོ་འབྲུལ་གྱི་དུས་
 ཆེན་གསུངས་བ་དང་། ད་ལྟ་ཉོར་རྒྱ་དང་ཐའི་ཡར་ངོ་མེ་ཆེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྗེའི་བར་ལ་

ཆོ་འབྲུལ་གྱི་དུས་ཆེན་བྱེད་པ་གཉིས་ཡིན་ཏུ་འགྲིགས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་ནི་མི་འཐད་
 དེ། དེ་ལྟར་ན་རྟོག་ཆེན་དགུ་པའི་མར་ངོམ་གསོ་སྦྱོར་བཅུ་བཞི་པ་དེ་དགུན་སྟོང་གི་གསོ་སྦྱོར་
 བཅུ་བཞི་པར་བྱེད་དགོས་ལ་དེ་ལྟར་ན། མདོ་ཅ་བར། དུས་ཆོགས་རྣམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་བྱེད་
 ལུས་བ་ཉིད་ལ་ལོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་འབྲེལ་ལས། དགུན་དང་དཔྱིད་དང་དབྱར་རྣམས་
 གྱི། །རྒྱ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཡིང་། །རྒྱ་བ་བྱེད་ནི་ལུས་པ་ན། །མཁས་བས་ཞག་མི་
 ཐུབ་པ་དོར། །ཞེས་དགུན་སྟོང་གི་གསོ་སྦྱོར་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་སྟེ། དགུན་སྟོང་གི་རྒྱ་བ་བྱེད་
 དང་གཉིས་འདས་ཡིང་། རྒྱ་བ་བྱེད་སྟངས་དུ་ལུས་པར་བཤད་པ་དང་དངོས་སུ་འགལ་བའི་ཕྱིར།
 རྟོག་འབྲེལ་གྱི་མདོ་དང་མི་འགལ་ཏེ། རྟོག་འབྲེལ་གྱི་མདོ་དག་པ་རྣམས་ལས་དེ་ལྟར་མི་འབྱུང་
 ཞེས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་གསུངས་པ་ལྟར་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་། རྟོག་ཆེན་དང་པོའི་ཡར་ངོམ་ཆེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་ལ་ཆོ་འབྲུལ་
 གྱི་དུས་ཆེན་བྱེད་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། འཛངས་སྒྲན་རྒྱ་ནག་གི་འགྱུར་དག་པ་ལས། དཔྱིད་
 རྒྱ་ར་བ་སྐར་མ་དཔོའི་ཉ་བའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་དུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། ད་ལྟར་རྟོག་ཆེན་དང་པོར་ཆོ་འབྲུལ་གྱི་དུས་ཆེན་བྱེད་པ་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ནི་རྒྱ་
 གར་དུ་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ལ་ཞེས་བྱ་བས་ཆོ་འབྲུལ་གྱི་དུས་ཆེན་རྟོག་ཆེན་གཉིས་པར་བྱེད་པ་
 དེ། རྟོག་ཆེན་དང་པོ་ལ་བསྐྱུས་ནས་བྱས་བས་དེའི་ལོ་ལྷལ་དེར་ནད་མེད་པ་དང་། ལོ་ལེགས་
 པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དར་རྒྱས་ཆེ་བ་སོགས་དགེ་བའི་ལྷས་བྱུང་བར་ཅན་མང་དུ་
 བྱུང་བས། དེ་ཕྱིན་ཆད་ཆོས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཆོ་འབྲུལ་གྱི་མཆོད་པ་རྟོག་ཆེན་དང་པོ་ལ་བྱེད་

བ་ཡིན། ཞེས་དགེ་བའི་བཤེས་གཉེན་པོ་ཉི་འདི་གསུང་སྒྲོས་ལས་བྱུང་ངོ་། །གཞན་ཡང་། ལོ་
འགོ་འཛིན་པའི་ཚུལ་དེ་མི་འཐད་དེ། །དེ་ལྟར་ན་ཆུ་སྟོང་ལྷ་བའི་ཆེས་གཅིག་ནས་དབྱར་སྐྱ་མ་
ཁས་ལེན་དགོས་ལ། དེ་ལྟར་ན་འདུལ་བ་ཆོག་པས་ལེའུར་བྱས་པ་ལས། གྲོ་བཞིན་ལྷ་བའི་ཆེས་
གཅིག་ནས། །སྐྱ་མའི་དབྱར་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཁྱམས་སྟོང་ལྷ་བ་ཡི། །ཆེས་གཅིག་
ནས་ནི་ཕྱི་མར་གྲགས། །ཞེས་གྲོ་བཞིན་ལྷ་བའི་ཆེས་གཅིག་ནས་དབྱར་སྐྱ་མ་ཁས་ལེན་བར་
བཤད་པ་དང་འགལ་ལོ། །

གསུམ་པ་རང་ལུགས་དུས་ཆོག་སྲི་རྣམ་གཞག་འཐད་བར་སྐྱབ་པ་ལ། ལོ་དང་
དུས་ཆོག་སྲི་གསུམ་གྱི་ཐོག་མ་ངོས་བཟུང་ནས་དེ་ཉིད་ལུང་རིགས་གྲིས་སྐྱབ་པའི་ཚུལ།
ཞར་ལ་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་བ་དང་། ལྷ་ལོལ་འབྱུང་ཚུལ། དུས་ཆེན་སོགས་གྲི་རྣམ་གཞག་
དེ་དག་ལ་ལུང་རིགས་གྲིས་མཐའ་བཅད་བའོ། །དང་པོ་ནི། ཡར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་ལ་སྐར་
མ་ལྷ་འཆོམས། གནམ་གང་ལ་ » གདུ་བུ་ « ཉ་ལ་སླིན་ཏུག་ཡོད་པའི་ལྷ་བ་དེ་ཡར་ངོ་སྟོན་
འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་སྟོན་ལྷ་ཐ་ཆུང་ཡིན་པར་མདོ་སྟེ་མིག་བཅུ་གཉིས་པ་ལས་བཤད་ལ།
དེ་ལྟ་བུའི་ལྷ་བ་དེའི་ཆེས་བཙོ་སྟེ་མཆོན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་ལ། རྩོགས་བ་རྣམ་པ་
གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ལོ་སྐྱ་མ་རྩོགས་པ། སྟོན་གྱི་དུས་རྩོགས་པ། སླིན་ཏུག་གི་ལྷ་བ་རྩོགས་པ་
རྣམས་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། ཉི་མའི་སློང་ལོ་ལས། བདག་གིས་རྒྱ་སྐར་སླིན་ཏུག་བཟོད། །ལྷ་བ་
ཉ་ཆེས་ལྷ་རངས་འབྱུར། །སྟོན་ལྷ་ཐ་ཆུང་ཞེས་བྱ་བ། །འདི་ནི་རབ་ཏུ་བཟོད་པ་ཡིན། །ཞེས་
གསུངས། དེའི་ལུགས་ལ་འཛིན་པ་རྣམ་པ་གསུམ་འབྱུང་སྟེ། ཉོར་ལྷ་བཅུ་བའི་ཆེས་བཅུ་ཏུག་

གི་སྐྱེ་ལྡངས་ཤར་བ་དང་། དུས་མཉམ་དུ། ལོ་ཕྱི་མའི་ལོ་འཛིན། དགུན་རྒྱ་ར་བའི་ལོ་འཛིན།
 མགོ་རྒྱ་བའི་ལོ་འཛིན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་རྟོག་རྒྱ་བཟུ་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་ལོ་དང་།
 དགུན་རྒྱ་ར་བ་ཤར་བར་འཛོགས། དེ་ལྟར་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་ལ་བརྟེན་ནས་ཀྱང་
 འབྲུག་། དབྱར་ཁས་ལེན་བ་དང་། སྤ་བརྒྱུད་འདིར་བའི་དུས་ལ་རྟེན་ནས་ཀྱང་འབྲུག་པའི་ཕྱིར།
 དང་ལོ་གྲུབ་སྟེ། དགོ་ཚུལ་གྱི་ལོ་ངེ་བ་ལས། རྒྱལ་དང་དཔོ་དང་ས་ག་དང་། །ཞེས་
 རྒྱལ་རྒྱ་བའི་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པ་དེ་ལོ་གཅིག་གི་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པའི་ཐོག་མར་བཤད་
 ཅིང་། མཛོད་ལས། དགུན་དང་དབྱིད་དང་དབྱར་ནམས་ཀྱི། །ཞེས་བ་ནས། མཁས་བས་ཞག་
 མི་བྱུང་བ་དོར། །ཞེས་དགུན་སྟོད་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་པའི་དུས་སུ། །དགུན་སྟོད་ཀྱི་རྒྱ་བ་
 ཟེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་། ཟེད་སྒྲུང་དུ་ལུས་བ་གཅིག་དགོས་པར་བཤད་བ་གང་ཞིག་དེ་
 རྟོག་རྒྱ་བཟུ་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས། བཅུ་གཅིག་པའི་གནས་གང་གི་བར་ལ་ལེགས་བར་
 ཆང་བའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། འདུལ་བ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་བ་ལས། སྔོ་བཞེན་རྒྱ་
 བའི་ཆེས་གཅིག་ནས། །སྤ་མའི་དབྱར་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། །ཞེས་སྔོ་བཞེན་རྒྱ་བའི་ཆེས་གཅིག་
 ནས་དབྱར་སྤ་མ་ཁས་ལེན་བར་བཤད་བ་དང་། འདིར་ཡང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་རྒྱངས་
 བར་བྱའོ། །རྒྱ་བ་གསུམ་དུའོ། །ཆེས་བཅུ་དྲུག་ལའོ། །དབྱར་རྒྱ་འཕྲིང་ལོ་ཉའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་བར་
 བྱའོ། །དབྱར་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་ཉིའོ། །ཞེས་གསུངས་པས། རྟོག་རྒྱ་བའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་
 བདུན་པའི་བཙོ་ལྷའི་བར་དེ་དབྱར་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་དུ་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་བསྐྱོག་སྟེ་བཙུག་པས་རྟོག་
 རྒྱ་བཅུ་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་དགུན་རྒྱ་ར་བ་ཤར་བར་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། ཅ་རྟགས་གསུམ་བ་

བྱུང་སྟེ། དབྱར་སྔ་མ་རྒྱ་བ་གསུམ་ཁས་རྒྱངས་བ་ནས་དགག་དབྱེ་བའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་བར་སྔ་
 བརྒྱུད་འདིར་བ་ཡིན་ཏེ། གཞུང་དུ། ཆེས་བཅུ་དྲུག་ལཱོ། སྟོན་རྒྱ་འབྲིང་པོ་འཛོ། །ལན་གསུམ་
 བརྒྱས་བས་སོ། །ཞེས་དང་། སྔ་བརྒྱུད་དབྱུང་བའི་དུས་སྟོན་བཅ། དེའི་དུས་ནི། དབྱར་རྒྱ་ར་
 བའི་ཉི་ལཱོ། །མོད་ལཱོ། །ཚེས་བའི་དོན་ཉིད་དུ་ནི་སྔར་ཡང་དོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ནམས་
 གྱིས་ཉོར་རྒྱ་བཅུ་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་བར་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྐབས་
 འདིར་མར་དོ་སྟོན་འགོ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེས། དེ་ལ་དཀར་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེས་གཅིག་
 ནས་གནམ་གང་གི་བར་རྒྱ་བར་བྱེད་བའི། ཡར་དོ་སྟོན་འགོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། རིལ་ཆེས་ཞེས་བ་
 དང་དོན་གཅིག་ ནག་ཕྱོགས་ཀྱི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཅོ་ལྔའི་བར་ལ་རྒྱ་བར་བྱེད་བའི་མར་དོ་
 སྟོན་འགོ་ཞེས་བྱ་སྟེ། བྱེད་ཆེས་ཞེས་བ་དང་དོན་གཅིག་

དེས་ན་སངས་རྒྱས་བ་ནམས་མར་དོ་སྟོན་འགོ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་བ་ལ་ཞུགས་ནས་དང་པོར་འབྲིབ་བ་ལྟར་སྒྲུང་ཡང་། ཕྱིས་རྒྱ་བ་ཉི་གང་བ་
 ལྟར་རྒྱས་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་བས་དེ་ལྟར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། འཛིག་རྟེན་བ་ནམས་ཡར་
 དོའི་སྟོན་འགོ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཛིག་རྟེན་བ་ནམས་ནི་དང་པོར་རྒྱས་བ་ལྟར་
 སྒྲུང་ཡང་ཕྱིས་རྒྱུད་བ་འབའ་ཞིག་ཏུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གསུང་རབ་ལས་ཡར་དོ་སྟོན་
 འགོ་གསུངས་སམ་མ་གསུངས་ཤེ་ན། འདི་ལ་ཁ་ཅིག་གསུང་རབ་ལས་ཡར་དོའི་སྟོན་འགོ་
 གསུངས་བ་ཡིན་ཏེ། དེར་རབ་འབྲིང་པོ་ཐ་རྒྱུད་གི་ནམ་གཞག་གསུངས་བ་དེ་ཡར་དོ་སྟོན་འགོ་
 ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་འཛིན་གྲགས་བ་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་མཛད་

བའི་གཞི་གསུམ་གྱི་ཚེ་ག་ལས། སྐར་མའི་དབང་གིས་མར་ངོ་སྟོན་འགྲོ་དང་། རབ་འབྲིང་པོ་
 བ་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་ཡར་ངོ་སྟོན་འགྲོ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར། དེ་མི་འཐད་
 དེ། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་ཡར་ངོ་སྟོན་འགྲོ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 དུས་འཁོར་རྟེན་ཆེན་ལས། འདུལ་བའི་སྐབས་སུ་རབ་འབྲིང་པོ་བ་རྒྱུད་གི་རྣམ་གཞག་ཡར་ངོ་
 སྟོན་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་ལ། མར་ངོ་སྟོན་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡང་ཡོད་ཀྱི།
 མཛོད་འགྲེལ་གྱི་བཤད་པ་འདི་དག་ནི་མར་ངོ་སྟོན་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་ལ། ཞེས་རབ་འབྲིང་
 པོ་བ་རྒྱུད་གི་རྣམ་གཞག་གཞིར་བཅས་ལ། ཡར་ངོ་སྟོན་འགྲོ་དང་མར་ངོ་སྟོན་འགྲོ་གཉིས་
 ཀའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དབྱར་གྱི་རྩ་བ་གཉིས་
 པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་མར་ངོ་སྟོན་འགྲོ་དང་། རབ་འབྲིང་པོ་བ་རྒྱུད་གི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཀའི་
 དབང་དུ་བྱས་ནས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་འབྱུང་བའི་དུས་ཡོད་དེ། དེ་ཡང་ལོ་གཅིག་ལ་
 གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པ་དུག་འབྱུང་སྟེ། མེ་ཉོག་སྟེང་རྒྱུད་ལས། ཁ་བ་སོས་ཀ་དབྱར་རྣམས་
 གྱི། །རྩ་བ་གཉིས་དང་བཞི་ཡི་ནི། །མར་ངོ་ལ་ནི་བཅུ་བཞི་པ། །གསོ་སྦྱང་སྟོན་བཙོན་ཅན་
 གྱིས་བྲ། །ས་ག་དང་ནི་རྩ་སྟོད་དང་། །དེ་བཞིན་ཁྲམས་སྦྱང་སྟོན་དུག་དང་། །རྒྱལ་དང་དཔོ་
 ཞེས་བྲ་བཉིད། །བྲག་པོའི་མར་ངོའི་བཅུ་བཞིར་བརྗོད། །ཅེས་དང་། དག་རྒྱལ་གྱི་ལོ་རྩེ་བ་
 ལས། རྒྱལ་དང་དཔོ་དང་ས་ག་དང་། །ཞེས་སོགས་དང་། དག་སྟོང་གི་ལོ་རྩེ་བ་ལས། གསོ་
 སྦྱང་དུ་ཡོད་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་སྟེ། དབྱུན་རྩ་འབྲིང་པོ་དང་། དབྱིད་རྩ་ར་བ་དང་། བ་རྒྱུད་དང་།

དབྱར་རྒྱ་འཁྱིལ་པོ་དང་། ཉེན་རྒྱ་ར་བ་དང་། བ་རྩུང་ནམས་ཀྱི་མར་ངོའི་གསོ་སྦྱོང་ནི་བརྩ་བཞི་
 བའོ། །ལྷག་མ་ནི་བཙེ་ལྷ་བའོ། །ཞེས་དང་། འདི་ཉིད་ལས། ཉིན་ཞག་གཅིག་གིས་མི་ཆོག་པར་
 བྱའོ། །ཞེས་དང་། དུས་ཆིགས་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་བྱེད་ལུས་པ་ཉིད་ལའོ། །ཞེས་གསུངས། དུས་
 ཆིགས་ལ་དུག་ཏུ་བྱེ་བའི་དུས་ཆིགས་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་བ་གཉིས་གཉིས་སུ་བྱས་པའི་རྒྱ་བ་བྱེད་
 གཉིས་འདས་ཤིང་། བྱེད་སྤྱད་དུ་ལུས་པ་ན་གསོ་སྦྱོང་བརྩ་བཞི་བྱེད་པར་གསུངས་པའི་བྱིས་
 འཛིག་རྟེན་ཡོངས་གྲགས་དང་བསྟུན་ན། ཉོར་རྒྱ་དང་པོ། གསུམ་ལ། ལྷ་ལ། བདུན་ལ། དགྲ་
 ལ། བརྩ་གཅིག་པ་ནམས་ཀྱི་མར་ངོའི་གསོ་སྦྱོང་ནི་བརྩ་བཞི་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། གསོ་སྦྱོང་
 བསམས་ཅད་བཙེ་ལྷ་བ་མ་ཡིན་ནམ། བརྩ་བཞི་བ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེན་ཡོད་དེ།
 ཆེས་ཞག་གིས་ཉིན་ཞག་གི་དོད་མི་བྱབ་པའི་དབང་གིས་བརྩ་བཞི་བ་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཉེ།
 གསོ་སྦྱོང་བརྩ་བཞི་བ་འབྱུང་བའི་དུས་དེ་ཆེས་ཞག་བཙེ་ལྷ་བ་ཡིན་ཀྱང་ཉིན་ཞག་བརྩ་བཞི་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིས་ འོ་ན། ཆེས་ཞག་དང་ཉིན་ཞག་གི་བྱེད་པར་ཅི་ཡིན་ཞེན། ཞག་དེ་ལ་ཆེས་
 ཞག་ཉིན་ཞག་ བྱིས་ཞག་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དང་པོ་ནི། རྒྱ་བ་འཕེལ་འགྲིབ་ཀྱི་ཆ་ལ་
 སུམ་རྩུང་བྱས་པའི་ཆ་གཅིག་གོ། །གཉིས་པ་ནི། ད་ནང་ནམ་ལངས་པ་ནས། སང་ནམ་ལངས་
 བའི་བར་ལོ། །

གསུམ་པ་ནི། གཞུ་དང་རྩ་སྟོན་བྱས་པ་ཉ། །ལྷག་སྤང་འཕྲིག་པ་ཀུན་ཀྱང་། །མེད་གོ་
 བུ་མོ་སྤང་སྤྲིག་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས་བརྩ་གཉིས་པོ་རེ་རེ་ལ་ཉི་མ་ཅི་ཅམ་གནས་
 པའི་ཡུན་ལ་སུམ་རྩུང་བྱས་པའི་ཆ་གཅིག་གོ། །དེས་ན་ལོ་རེ་ལ་ཆེས་ཞག་སུམ་བརྩ་དོན་

གཅིག ཉིན་ཞག་སུམ་བརྒྱ་རེ་ལྷ། ཁྱིམ་ཞག་སུམ་བརྒྱ་རྩ་ཡོད་དོ། །

གསུམ་བ་རྩ་ཤོལ་འདོར་བའི་ཚུལ་ནི། ལུང་གི་སྒྲིང་གཞིར། དེ་ལྟ་བུས་ན་ལོ་རེ་རེ་ལ་
 ཤོལ་མ་དོར་ལ་ལོ་རྩ་གས་ཤོལ་དོར་གཅིག་རྩ་གཡ་སུམ་ཅུ་ཉེ། དེ་ལྟ་བུར་ཞག་དང་རྩ་བ་
 ཟུང་དང་། ལོ་བསྐྱེས་བས་མཉམ་བར་འགྱུར་རྟེ། སྤྱི་ལོ་གས་ཅན་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲགས་བཅའ་
 གུང་སྒྲགས་རྟེན་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་ལོ་རེ་རེ་ལ་ཆེས་ཞག་ལྷ་རེ་ལྟ་བུས་ལོ་རྩ་གས་
 རྩ་ཤོལ་འདོར་བར་གསུངས། དུས་འཁོར་བ་རྣམས་རྩ་བ་སུམ་ཅུ་ཅུ་ཟུང་དང་གསུམ་གསུམ་
 བས་ཤོལ་དེ་འགྱུར་བར་གསུངས་རྟེ། ལོ་རེ་རེ་ལ་ཆེས་ཞག་བཅུ་གཅིག་རེ་ལྟ་བུའི་ཕྱིར།
 ཞེས་གསུངས། རྟེན་རྒྱུད་ལོ་ཟུང་གསུམ་བས་རྩ་ཤོལ་རེ་འགྱུར་བར་གསུངས་རྟེ། འདི་ལུང་
 གི་སྒྲིང་གཞིའི་རགས་ཅིས་དང་ཞིབ་ཅིས་ཀྱི་ཁྱད་བར་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་རྟ་བྱ་བྱི་བ་ཡོས་ལ་
 ཤོལ། རྟོན་དགུན་དཔྱིད་དབྱར་འབྲིང་ལོ་གཉིས། རྩ་མའི་ཤོལ་དེ་སྤུབ་བར་ངེས། ཞེས་ལྟ་
 རྩ་མ་ཡི་ཤེས་འོད་ཀྱིས་བཅིས་བ་ལྟར་འདོད་དོ། །དེ་ལྟར་བཅིས་ཀྱང་འཇིག་རྟེན་པའི་རྒྱལ་
 བོ་མོགས་དང་མི་མཐུན་བ་བྱུང་ན། ཆེས་ཞག་རྒྱལ་པོའི་རྩེས་སུ་འབྱང་། སྐར་མ་སྐར་མ་ཁན་
 གྱི་རྩེས་སུ་འབྱང་བ་ཡིན་རྟེ། མེ་ཏོག་སྒྲིང་རྒྱུད་ལས། ལོ་དང་རྩ་བ་རྩ་ཤོལ་དག། རྒྱལ་པོའི་
 བཀའ་ཡིས་ཀྱང་ནི་བསྐྱབས། །བཀའ་བཅོན་གྲགས་ལྡན་བྱས་རབ་ཅན། །དབྱར་ལྡན་དེ་ཡི་
 རྩེས་འབྱང་བྱ། །ཞེས་གསུངས།

བཞི་པ་དུས་ཆེན་གྱི་རྣམ་གཞག་ནི། དུས་ཆེན་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། རྟོན་བ་ལྟམས་སུ་
 རྟགས་པ། སྤྱི་བལྟམས་པ། མའོན་བར་བྱང་རྩལ་པ། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ། ཆོ་འབྲུལ་ཆེན་

པོ། ལྷ་ལས་བབས་པ། བྱང་ལས་འདས་པའི་དུས་ཆེན་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལང་
 ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ་ནི་མེ་མོ་ཡོས། མེ་མོ་རྟ་ཞེས་བའང་དཔེ་ཆ་གཞན་ན་འདུག ས་ག་རྒྱ་བའི་
 ཆེས་བཙོ་ལྷ་ལ་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་རོལ་བ་ལས། དགེ་སློང་དག་ང་དགལ་
 འདས་ནས་དབྱིད་ཀྱི་དུས་ཀྱི་སྐར་མ་ས་གས་ཉ་བ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མངལ་
 དུ་རྒྱ་བ་བརྩ་བ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ནི་དེ་ལས། བྱང་རྩལ་མེམས་དཔའ་ལུམ་གྱི་མངལ་དུ་རྒྱ་
 བ་བརྩ་བ་ཞུགས་ནས་བཙའ་བའི་དུས་ལ་བབ་བ་ན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱིར་
 བཏང་ལ་དཔོ་རྒྱ་བའི་ཆེས་བཙོ་ལྷ་ལ་བལྟམས་རྒྱ་ཡིན་ཀྱང་མཆུ་རྒྱ་བ་ལ་སྤྱི་བལྟམས་པ་ཡིན་
 ཏེ། ལྷམས་སུ་ཞུགས་པའི་རྒྱ་སྟོང་རྒྱ་བ་ལ་རྒྱ་ཤོལ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། འཕེན་པ་ཁྱོད་ནི་
 རྒྱལ་ལས་འབྱུངས། ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་མཆུ་རྒྱ་བ་ལ་སྤྱི་བལྟམས་པ་གང་
 ཞིག་མཆུ་རྒྱ་བ་ལ་སྐར་མ་རྒྱལ་གྱིས་ཉ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་སྤྱོན་མེད་དེ། རྒྱ་ཤོལ་
 གྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་འབྱུང་བ་སྲིད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བལྟམས་ནས་ལོ་ཉི་ཤུ་རྩ་དགུ་ཁབ་ཏུ་
 བཞུགས། དེ་ནས་ལོ་དྲུག་དཀའ་བ་སྤྱད།

དུས་འཁོར་བའི་ལུགས་ལ། ལོ་སུམ་རྩ་རྩ་བདུན་པ་རྩ་པོ་རྟའི་ལོ་ས་གའི་ཉ་ལ་མངོན་
 པར་བྱང་རྩལ། འདུལ་བའི་ལུགས་དགའ་ལོ་སུམ་རྩ་རྩ་ལྔ་པ་ས་ག་རྒྱ་བའི་ཉ་ལ་མངོན་པར་
 བྱང་རྩལ་བ་ཡིན་ཏེ། ལུང་ཞུ་བ་ལས། བཙོ་ལྷ་ན་འདས་རྒྱ་བ་གང་ལ་རྒྱ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
 ཁོང་དུ་རྩུབ་ཞུས་པས། བྱིས་བདག་དབྱིད་རྒྱ་ཐ་རྩུང་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁྱོས་
 འཁོར་བསྐྱོར་བའི་དུས་ཆེན་ལ། བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་རྩལ། པར་

བ་མཆོད་ཉིད་མེད་པའི་ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ས་ག་ཁྱ་བའི་ཆོས་བཙུག་
 ལ་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཞག་བཞི་བརྒྱ་ཅད་གྲུ་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
 མ་བསྐྱོར་བ་ན། ཆངས་བ་གཙུག་ཡུན་ཅན་གྱིས་གསེར་གྱི་འཁོར་ལོ་ཅི་བས་སྟོང་དང་ལྷན་
 བ་ཞིག་ཕུལ་ནས་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར་བར་གསོལ་བ་བཏབ་པས། ཚུ་སྟོང་ཁྱ་བའི་ཡར་
 རོའི་ཆོས་བཞི་ལ། སར་ཏ་སེར་བཀའ་དང་པོ་བདེན་བཞིའི་ཆོས་འཁོར་གསུངས་སོ། །གཉིས་
 བ་ནི། སངས་རྒྱས་པའི་ཕྱི་ལོ་ནག་བ་ཁྱ་བའི་ཆོས་བཙུག་ལ་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་ཀྱི་
 མཆོད་རྟེན་དུ། དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་གསུང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱ་རྒྱུ་དུས་པོའི་རིར་ཤེར་
 ཕྱིན་གྱི་མདོ་གསུངས་ཏེ། དུས་འཁོར་རྒྱུད་འབྲེལ་ལས། ས་ག་ཁྱ་བའི་ཉའི་སྐྱ་རངས་ཤར་
 བ་ན་མཛོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ཏེ། ཐེག་བ་གསུམ་བསྟན་པར་མཛད་ནས། ཁྱ་བ་
 བརྒྱ་གཉིས་བ་ནག་པའི་ཉ་ལ་ཕྱི་རྒྱ་ཀ་ཀར་ཆོས་ཀྱི་དབྱིངས་གསུངས་གི་དབང་ཕྱག་གི་
 དཀྱིལ་འཁོར། ཞེས་དང་། དུས་འཁོར་ཅ་རྒྱུད་ལས། སྟོན་པས་བྱ་རྒྱུ་ལོ་རྒྱུ། །ཤེས་རབ་
 བ་རོལ་ཕྱིན་ཚུལ་བསྟན། །མཆོད་རྟེན་དཔལ་ལྷན་འབྲས་སྤྲངས་སུ། །དེ་བཞིན་གསང་སྟགས་
 ཚུལ་གསུངས་པས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། །

ཆོ་འབྲུལ་གྱི་དུས་ཆེན་ནི། དཔོ་ཁྱ་བའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙུག་པའི་ལ་འཛོག་
 རྟེ། མདོ་སྟེ་འཛངས་སྐྱུན་རྒྱ་ནག་གི་འགྱུར་དག་པ་ལས། དབྱིད་རྒྱ་ར་བ་སྐར་མ་དཔོས་ཉ་
 བའི་ཆོས་གཅིག་ནས་བཙུག་པའི་ལ་འཛོག་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིད། ལྷ་བབས་ཀྱི་དུས་ཆེན་
 བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དབྱག་བ་ཁྱ་བའི་ཡར་རོའི་ཆོས་བཙུག་ལ་འཛོག་པའི་བྱིད་ཏེ། སྟོན་བ་སྐྱ་

བལྟམས་ནས་ཞག་བདུན་ནས་ཡུམ་མྱ་ངན་ལས་འདས་ཏེ། སུམ་ཙུ་ཅ་གསུམ་དུ་སྐྱེས། སྟོན་
 བ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་རྒྱས་ནས་ཡུམ་བདེན་པ་མངོན་སུམ་དུ་མཐོང་བ་ལ་བཀོད་
 པའི་ཕྱིར་དུ་སུམ་ཙུ་ཅ་གསུམ་དུ་བྱོན་ཏེ་དབྱར་སྤྲ་མ་ཞལ་གྱིས་བཞེས། དབྱུག་པ་རྩ་བའི་
 ཡར་དེའི་ཆེས་བཙུ་ལྷའི་སྤྲོ་དགག་དབྱེ་མཛད། དེའི་ཆེ་འཛམ་བུ་སྤྱིར་དུ་མོ་འགལ་གྱི་བུ་
 ཆེན་པོས་ཀྱང་དབྱར་སྤྲ་མ་རྩ་བ་གསུམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ནས་ཆེས་བཙུ་ལྷའི་སྤྲོ་དགག་
 དབྱེ་བྱས་ནས། མོ་ལྷ་འགལ་གྱི་བུ་གདན་འཕེན་དུ་འབྱོན་པར་འཛམ་བུ་སྤྱིར་པ་རྣམས་གྱི་
 གསོལ་བ་བཏབ་ཅིང་མོ་འགལ་གྱི་བུས་ཀྱང་དེ་ལྟར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་ཏེ། ཞག་བདུན་ནས་
 འཛམ་བུ་སྤྱིར་དུ་འབྱོན་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་། ལྷ་རྣམས་གྱིས་རི་རབ་ལ་
 གསེར་གྱི་ཐེས་སྐྱས་བརྩམས་པ་ལ་ལྷ་བབས་གྱི་དུས་ཆེན་དུ་བཞག་པའི་ཕྱིར།

མྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དུས་ཆེན་ནི། ས་ག་རྩ་བའི་ཆེས་བཙུ་ལ་བཞག་སྟེ། བྱེ་
 བག་བཤད་མཛོད་ཆེན་མོ་ལས། རྒྱལ་བ་དེ་ལྟར་བརྒྱད་ཙུ་ལ། །ཐུབ་མཆོག་དམ་པ་མྱ་ངན་
 འདས། །ཞེས་དགྲུང་ལོ་བརྒྱད་ཙུ་པ་ས་ག་རྩ་བའི་ཆེས་བཙུ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པར་
 གསུངས་ཤིང་དུས་འཁོར་པའི་ལུགས་ལ་བརྒྱད་ཙུ་ཅ་གཉིས་པ་ལ་མྱ་ངན་འདས་པར་བཞེད་
 རོ། །ས་ག་རྩ་བའི་ཆེས་བཙུ་ལ་མྱ་ངན་ལས་འདས་པ། ལྷམས་སུ་ཞུགས་པ། མངོན་པར་
 བྱང་ཆུབ་པའི་དུས་ཆེན་གསུམ་བྱང་སྟེ་དེ་ལྟར་རྒྱལ་པོ་སྤྲས་སོགས་གྱིས་བཤད་པའི་ཕྱིར།
 གསོ་སྦྱོར་དང་དབྱར་སྤྲ་མ་ཞལ་ལེན་སོགས་གཞི་གསུམ་གྱི་དུས་རྣམས་ནི་གོང་དུ་བཤད་པ་
 ལས་རྟོགས་ཀྱིས་པས་རྒྱས་པར་མ་སྦྱོས་སོ། །

ལྷ་བ་དེ་རྣམས་ལུང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་མཐའ་བཅད་བ་ལ། ཁ་ཅིག་རྟོན་རྒྱ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་
 བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པར་འདོད་ལ། དེ་ལྟར་ན་དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་འཛོལ་སྤྲས་
 བ་སོགས་ཀྱི་སྒྲིན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་ན་རྟོན་རྒྱ་བཞི་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ལ་དབྱར་སྤྲ་མ་ཁས་
 ལེན་དགོས་ལ། དེ་རིགས་ན་རྟོན་རྒྱ་གསུམ་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ལ་དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་
 འཛོལ་དགོས་བ་གང་ཞིག་དེ་ལྟར་བཅའ་བ་ལ་དགོས་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་སྤྱ། གཉིས་
 བ་བྱབ་སྟེ། རས་ཆེན་གྱི་སྤང་བའི་སྐབས་སུ་བདག་ཉིད་གནས་པར་ཁས་རྒྱངས་པའི་ཉིན་
 མའི་རྒྱ་བ་སྤྲ་མའི་དང་པོ་ཚུན་ཆད་ནས་དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་བཅའ་བར་བྱའོ། །བདག་ཉིད་
 གྱི་དབྱར་གྱི་འོག་གི་རྒྱ་བ་ཐུང་གྱི་མཐའི་བར་དུ་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 ཉགས་གསུམ་བ་བྱབ་སྟེ། དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་བཅའ་བའི་དགོས་བ་ཆར་གྱི་འཛིགས་བ་ལས་
 སྒྲིབ་པའི་ཆེད་ཡིན་ལ། རྟོན་རྒྱ་གསུམ་བ་དེ་ཆར་འབབ་པའི་དུས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྟོན་རྒྱ་བཞི་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་དབྱར་སྤྲ་མ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་
 ཐལ། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ཁྱས་ཏེ། དབྱར་སྤྲ་མ་རྒྱ་བ་གསུམ་ཁས་
 རྒྱངས་ནས་དུས་གྱི་དགག་དཔྱེ་ཐུང་པའི་ཆེ་སྒོན་ཤིང་རྣམས་ཀྱི་འདབ་མ་སྐྱ་བོར་འགྱུར་པར་
 ལུང་ལས་བཤད་བ་གང་ཞིག་རྟོན་རྒྱ་བདུན་པའི་ཆེས་བཅོ་ལྔའི་དུས་སུ་དེ་ལྟར་མི་འགྱུར་བར་
 མཛོན་སུམ་གྱིས་བྱབ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱབ་སྟེ། ལུང་ལས། སྒོན་ཤིང་རྣམས་ཀྱི་འདབ་མ་སྐྱ་
 བོར་གྱུར་ཀྱང་ད་དུང་དགེ་འདུན་གྱི་དགག་དཔྱེ་འགྱུར་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟོན་རྒྱ་དགུ་པའི་མར་འོའི་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་བ་དེ་ལོ་གཅིག་གི་

གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པའི་ཐོག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོར་རྒྱ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་
མགོ་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དགེ་ཚུལ་གྱི་ལོ་བྱི་བ་ལས། རྒྱལ་དང་དཔོ་དང་ས་ག་
དང་། །ཞེས་སོགས་གྱིས་ལོ་གཅིག་གི་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་པའི་ཐོག་མ་རྒྱལ་རྒྱ་བ་ནས་འབྱུང་
བར་བཤད་མི་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། །དེར་མ་ཟད་རྟོར་རྒྱ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་དགྲ་
པའི་བཙུང་ལྷའི་བར་གྱི་རྒྱ་བ་དེ་དགུན་སྟོན་གྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཅུ་པའི་དམ་བཅའ་འཐད་
པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་གང་བའི་དུས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁྱབ་སྟེ། འབྲེལ་བ་རྒྱལ་སྤྱི་མ་
ལས། དགུན་སྟོན་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་དང་དགུན་སྟོན་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་ནི་དགུན་གྱི་དུས་སུ་གཅིག་
པར་བཞག་སྟེ་གང་བར་འདྲ་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། དེ་ཆ་བའི་
དུས་སུ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དུམ་ག་བ་རྒྱ་བ་དགུན་རྒྱ་བ་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ས་ག་རྒྱ་བ་དེ་དབྱར་རྒྱ་བའི་ལོ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། སྟོན་གྱི་རྒྱ་
བ་ལ་དབྱར་སྤྱ་མ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་བ་གང་ཞིག་དབྱར་རྒྱ་བའི་ལོ་ཉའི་ཕྱི་
དེ་ཉིན་པར་དབྱར་སྤྱ་མ་ཁས་ལེན་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རྣམས་ཏེ། སྟོ་བཞིན་རྒྱ་
བ་ལ་དབྱར་སྤྱ་མ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདུལ་བའི་ཆོག་ས་ལེ་འུར་བྱས་པ་ལས། སྟོ་
བཞིན་རྒྱ་བའི་ཆེས་གཅིག་ནས། །སྤྱ་མའི་དབྱར་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། །དེ་བཞིན་ཁྱམས་སྟོན་རྒྱ་
བ་ཡིན། །ཆེས་གཅིག་ནས་ནི་ཕྱི་མར་བྱགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོ་
བཞིན་རྒྱ་བ་ལ་དབྱར་སྤྱ་མ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། སྟོན་དྲུག་རྒྱ་བ་དེ་སྤྱ་བརྒྱུད་གདོང་

བའི་དུས་གང་ཞིག་ དབྱར་ལྷ་མ་རྒྱ་བ་གསུམ་ཁས་སྒྲངས་ནས་དགག་དཔེ་བྱེད་པའི་ཕྱི་དེ་
 ཉིན་པར་སྤ་བརྒྱུད་གདིང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། སློན་དུག་ནས་མི་
 དཔོན་ཡི་བར། །སྤ་བརྒྱུད་འདིང་བར་རྗེས་སུ་གནང། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་
 སྟེ། གཞུང་དུ། སྤ་བརྒྱུད་འདིང་བའི་དུས་སྟོན་པ་ན་ཆེས་བཅུ་དུག་ལ་ཤོ། །སྟོན་རྒྱ་འབྲིང་པོའི་
 ཤོ། །ལན་གསུམ་བརྒྱས་པས་སོ། །འདིང་ངོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟོར་རྒྱ་བརྒྱུད་པའི་ཆེས་བཅུ་དུག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་པར་
 ཐལ། རྟོར་རྒྱ་བཅུ་གཅིག་པའི་ཆེས་བཅུ་དུག་ནས་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་བཅོ་ལྔའི་བར་གྱི་
 རྒྱ་བ་དེ་དགུན་རྒྱ་བ་ཞི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དེའི་བར་ལ་དགུན་ཉི་ལྔ་ག་
 བ་གང་ཞིག་ དགུན་རྒྱ་བ་ཞི་བ་ལ་དགུན་ཉི་ལྔ་ག་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། དབྱར་གྱི་
 རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ཡིས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར། དེའི་ལན་ལ་ཁ་ཅིག་ དབྱར་
 རྒྱ་གཉིས་པ་སྟོན་རྒྱ་ར་བ་ཁྲུམས་ཀྱི་རྒྱ་བའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་དབྱར་ཉི་ལྔ་ག་བ་དང་།
 དགུན་རྒྱ་བ་ཞི་བ་དབྱིད་རྒྱ་ར་བ་དཔོན་རྒྱ་བའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་དགུན་ཉི་ལྔ་ག་བ་
 ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབྱར་དགུན་གྱི་
 ཉི་མ་ལྔ་ག་འཆམས་དེ་མི་འཐད་དེ། སྤང་འདིར་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་ལྔ་ག་བ་ཇི་སྙམ་ཕྱི་ཡང་
 སྟོན་རྒྱ་ར་བ་ལ་དབྱར་ཉི་ལྔ་ག་བ་དང་། དབྱིད་རྒྱ་ར་བ་ལ་དགུན་ཉི་ལྔ་ག་བ་དེ་མི་སྤྲིད་པའི་
 ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོན་ཉི་ལྔ་ག་བ་དང་། དབྱིད་ཉི་ལྔ་ག་ཅས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་རིགས་ཀྱིས་
 དབྱར་ཉི་ལྔ་ག་བ་དང་། དགུན་ཉི་ལྔ་ག་བ་ཞེས་པའི་ཐ་སྙད་བྱེད་པ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྟོན་

ཆ་ར་བ་ལ་དབྱར་ཉི་ཤོག་ཅིང་དབྱིད་ཆ་ར་བ་ལ་དགུན་ཉི་ཤོག་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
ཁས། ཁ་ཅིག་དབྱར་གྱི་ཆ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་སྟོན་ཉིན་མཆན་
མཉམ་པའི་དུས་དང་དབྱིད་ཉིན་མཆན་མཉམ་པའི་དུས་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། དབྱར་དགུན་
གྱི་ཉི་མ་ཤོག་འཆམས་ཤུགས་ལ་སྟོན་པ་ཡིན་ཏེ། དབྱར་གྱི་ཆ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཐ་མའི་ཆེས་
དགུ་ནས་མཆན་རིང་ཞེས་པའི་གཞུང་འདིས་དབྱར་ཆ་གཉིས་པ་སྟོན་ཆ་ར་བ་ཁུམས་ཀྱི་ཆ་
བའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་སྟོན་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་འབྱུང་བ་བསྟན་ལ། སྟོན་ཉིན་མཆན་
མཉམ་པ་ནས་ཆ་བ་གསུམ་དང་། ཞག་གསུམ་ཚུན་ཆད་ལ་དགུན་ཉི་ཤོག་པས་ཁྲབ། དགུན་
ནམས་ཀྱི་ནི་བཞི་བ་ལ། །ཐུང་དུར་འཁྱུར་རོ་ཉི་མ་ཤོག་ །ཅེས་པའི་གཞུང་འདིས་དགུན་ཆ་
བཞི་བ་དབྱིད་ཆ་ར་བ་དཔོའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་དབྱིད་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་འབྱུང་བ་
བསྟན་ལ། དབྱིད་ཉིན་མཆན་མཉམ་ནས་ཆ་བ་གསུམ་དང་ཞག་གསུམ་ཚུན་ཆད་ལ་དབྱར་ཉི་
ཤོག་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་བའི་མི་འཐད་དེ།

ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མགོ་ཆ་བ་ལ་དགུན་ཉི་ཤོག་པར་ཐལ། དབྱར་ཆ་གཉིས་པ་སྟོན་
ཆ་ར་བ་ཁུམས་ཀྱི་ཆ་བའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་སྟོན་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་འབྱུང་བ་གང་
ཞིག་སྟོན་ཉིན་མཆན་མཉམ་ནས་ཆ་བ་གསུམ་དང་ཞག་གསུམ་ཚུན་ཆད་ལ་དགུན་ཉི་ཤོག་པའི་
ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། རྟེན་ཆེན་རིན་ཆེན་ཐེང་བ་ལས། དགུན་ཐ་ལ། མཆུ་ནི་ཆ་བ་
རབ་ཚྲགས་ཟེད། །མཆན་མོ་བཙོ་བརྒྱད་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་མདོ་ཉི་མའི་སྤྱིང་པོ་བྱངས་
ནས་མཆུ་ཆ་བ་ལ་དགུན་ཉི་ཤོག་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སྟོན་

གྱི་རྩ་བར་དབྱར་ཉི་ཤོག་པར་ཐལ། དགུན་རྩ་བཞི་པ་དབྱིད་རྩ་ར་བ་དཔོའི་རྩ་བའི་ཡར་ངོའི་
 ཆོས་བརྒྱད་ལ་དབྱིད་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་གང་ཞིག་དབྱིད་ཉིན་མཆན་མཉམ་པ་ནས་རྩ་
 བ་གསུམ་དང་ཞག་གསུམ་ཚུན་ལ་དབྱར་ཉི་ཤོག་པས་བྱུང་བའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
 བ། སྟོན་གྱི་རྩ་བ་དེ་དབྱར་གྱི་དུས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། སྟོན་གྱི་རྩ་བ་ལ་དབྱར་གྱི་
 རས་ཆེན་འཆོལ་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། ཚུ་སྟོང་རྩ་བ་ལ་དབྱར་སྔ་མ་ཁས་ལེན་
 རིགས་པར་ཐལ་ལོ། གཞན་ཡང་། དབྱར་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་ན་དབྱར་གྱི་དུས་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། སྟོན་གྱི་རྩ་བ་དབྱར་གྱི་དུས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན་དབྱིད་གྱི་རྩ་བ་ཡིན་ན་དབྱིད་གྱི་
 དུས་ཡིན་པས་བྱུང་བར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། དབྱིད་རྩ་ར་བ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར།
 བྱུང་བ་འདོད་འཆམས་ལ་འགྲིག་འདོད་ན། ཆ་བའི་དུས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། བྱུང་སྟེ། འབྲེལ་
 བ་རྒྱལ་སྤྱོད་མ་ལས། དབྱིད་གྱི་རྩ་བ་དང་། སོས་ཀའི་རྩ་བ་གཉིས་ནི་དབྱིད་གྱི་དུས་སུ་དུས་
 གཅིག་ཏུ་བཞག་སྟེ། ཆ་བར་འདྲ་བའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་
 གང་བའི་དུས་སུ་མངོན་སུམ་གྱིས་བྱུང་བའི་བྱིར།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་སྟོན་གྱི་རྩ་བ་ཆོས་ཅན། དབྱར་གྱི་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་ཆིག་ལ་
 བཞིར་བྱེ་བའི་དབྱར་གྱི་དུས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དབྱར་རྩ་ར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་མ་
 བྱ། འོན་ཀྱང་དབྱིད་རྩ་ར་བ་ཆོས་ཅན། དབྱིད་གྱི་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། དུས་ཆིགས་ལ་བཞིར་
 བྱེ་བའི་དབྱིད་གྱི་དུས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དབྱིད་རྩ་ར་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བྱུང་བ་འགྲིག་ནས་
 འཁོར་གསུམ་རིམ་བཞིན་ནོ། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མགོ་རྩ་བ་ལ་དགུན་ཉི་ཤོག་

བ་དང་། སྟོན་གྱི་རྒྱ་བ་ལ་དབྱར་ཉི་ཤོག་པ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟ་བུའི་ཉི་མའི་ཤོག་འཆམས་
 དེ་མཛོད་ཅ་འགྲེལ། སྟོབ་དཔོན་ཚྭ་གས་སྒྲར་གི་འགྲེལ་པ། གདགས་བཞག་གཉིས། ཏུས་
 འཁོར་རྒྱུ་ཆེན། རིན་ཆེན་སྒྲེང་བ་ནམས་ལས་དགུན་རྒྱ་ཐ་རྒྱུང་མཆུ་རྒྱ་བ་ལ་དགུན་ཉི་ཤོག་
 བ་དང་། དབྱར་རྒྱ་ཐ་རྒྱུང་གོ་བཞིན་རྒྱ་བ་ལ་དབྱར་ཉི་ཤོག་པར་བཤད་བ་དང་འགལ་བའི་བྱིར།
 ཉགས་གོང་ཏུ་བསྐྱབས་ཟེན།

ཁ་ཅིག་དབྱར་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་ཏུས་ཆོགས་ལ་
 གསུམ་ཏུ་བྱེ་བའི་ནམ་བཞག་བསྟན་བ་ཡིན་ཏེ། སྟོན་ཏུག་གིས་ཉ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་བ་བཞི་
 དགུན་གྱི་ཏུས་དང་། དཔོས་ཉ་བ་ནས་བཟུང་རྒྱ་བ་བཞི་དབྱིད་ཀྱི་ཏུས་དང་། ཚུ་སྟོད་ཀྱིས་ཉ་
 བ་ནས་བཟུང་རྒྱ་བ་བཞི་དབྱར་གྱི་ཏུས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེན། ཞེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོན་ཏུག་
 གིས་ཉ་བའི་རྒྱ་བ་དེ་དགུན་གྱི་ཏུས་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོན་ཏུག་གིས་ཉ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་བ་
 བཞི་དགུན་གྱི་ཏུས་སུ་འཛོག་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དགུན་གྱི་ཏུས་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། སྟོན་གྱི་ཏུས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོན་ཏུག་གིས་ཉ་བ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པར་
 ཐལ། སྟོན་ཏུག་གིས་ཉ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་བ་བཞི་དགུན་གྱི་ཏུས་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེ་ལ་ཁོན་རེ། སྟོན་ཏུག་གིས་ཉ་བ་ནས་བཟུང་སྟེ་རྒྱ་བ་བཞི་དགུན་གྱི་ཏུས་སུ་འཛོག་
 རིགས་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་རྒྱུ་ཆེན་ལས་བཤད་པའི་བྱིར་ཟེར་ན་མ་བྱུང་སྟེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས་
 དེ་ལྟར་བཤད་བ་དེ་བཅོ་ལྔ་ལ་སྟོན་ཏུག་གིས་ཉ་བའི་བྱི་དེ་ཉིན་པར་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར། ཁ་
 ཅིག་དགུན་རྒྱ་ཐ་རྒྱུང་དེ། དགུན་ནམས་ཀྱི་ནི་བཞི་བ་ལ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་

དགུན་རྒྱ་བཞི་བ་ཡིན་ཞེས་ཟེར་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་
བསྟན་པའི་དགུན་རྒྱ་གསུམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉོར་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་
ནས་ཉོར་རྒྱ་དང་པོའི་ཆེས་བཅོ་ལྔའི་བར་གྱི་རྒྱ་བ་དེ་དགུན་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་གང་ཞིག་དེའི་བར་གྱི་
རྒྱ་བ་དེ་དགུན་རྒྱུམ་གྱི་ནི་བཞི་བ་ལ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དགུན་རྒྱ་གསུམ་
པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་དེར་ཐལ། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དགུན་རྒྱ་གསུམ་པ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། དེའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དགུན་རྒྱ་བཞི་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

རང་ལུགས་ནི། མཛོད་ཀྱི་ལུང་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། ལྷ་ར་རང་ལུགས་འཛོག་པའི་སྐབས་
སུ་བཤད་པ་ལྟར་དབྱར་རྒྱ་གཉིས་པ་ཉོན་རྒྱ་ར་བ་ལ་ཉེ་བའི་དབྱར་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་གི་ཆེས་བརྒྱད་
ལ་དབྱར་ཉི་ལྔ་ག དགུན་རྒྱུམ་གྱི་ནི་བཞི་བ་ལ། །ཞེས་པས་དགུན་རྒྱ་བཞི་བར་དབྱིད་རྒྱ་
ར་བ་ལ་ཉེ་བའི་དགུན་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་གི་ཆེས་བརྒྱད་ལ་དགུན་ཉི་ལྔ་ག་པ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འོ་ན། དབྱར་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ཡི། །ཞེས་དབྱར་རྒྱ་གཉིས་པ་དང་། དགུན་རྒྱུམ་གྱི་
ནི་བཞི་བ་ལ། །ཞེས་དགུན་རྒྱ་བཞི་བ་སྟོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་
དེ། དེ་རྩ་བུའི་ཉི་མའི་ལྷོག་འཆམས་དེ་རིམ་པ་བཞིན་དུ་དབྱར་རྒྱ་གཉིས་པ་ཉོན་རྒྱ་ར་བ་དང་།
དགུན་རྒྱ་བཞི་བ་དབྱིད་རྒྱ་ར་བ་ལ་ཉེ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཛོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་
དགོས་པ་ཡོད་དེ། དབྱར་ཉི་ལྔ་ག་ནས་དབྱར་རྒྱ་གཉིས་པ་ཉོན་རྒྱ་ར་བ་འཆར་བའི་བར་དང་།
དགུན་ཉི་ལྔ་ག་ནས་དགུན་རྒྱ་བཞི་བ་དབྱིད་རྒྱ་ར་བ་འཆར་བའི་བར་ལ་ཞག་བདུན་ཅུ་མ་ལས་
མེད་པ་དེ་ཞེས་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དབྱར་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་པ་ཡི་ཞེས་

སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདིས་དབྱར་ཉི་ཤོག་འཆམས་དང་། དགུན་ཉི་ཤོག་འཆམས་དངོས་སུ་མ་
 བསྟན་པར་ཐལ། འདིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དབྱར་ཆེ་གཉིས་པ་ལ་དབྱར་ཉི་མེ་ཤོག་འདིའི་
 སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་དགུན་ཆེ་བཞི་པ་ལ་དགུན་ཉི་ཡང་མེ་ཤོག་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁུབ་
 བོ། །ཁ་ཅིག་རྟོར་ཆེ་དགུ་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་ཡིན་ཏེ། ཉེན་འབྲེལ་གྱི་
 མདོ་ལས། ཉ་ཆེས་དབྱུག་པ་གང་ཡིན་ལ། །སྟོན་ཆེ་ཐ་ཆུང་དེ་ཡིན་ཏེ། །མར་ངོ་ནས་ནི་ལོ་
 འགོ་འཛིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྟོན་ཆེ་ཐ་ཆུང་
 གི་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ཁྱོད་ཀྱིས་
 དངས་པའི་ཉེན་འབྲེལ་གྱི་མདོའི་ལུང་དེ་སྐྱེ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་
 བ། རྟོར་ཆེ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་དགུ་པའི་བཙོ་ལུང་བར་གྱི་ཆེ་བ་དེ་སྟོན་ཆེ་ཐ་ཆུང་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྐར་གྱི་ལུང་དེ་སྐྱེ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་བ། རྟོར་ཆེ་
 བརྒྱད་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་སྟོན་ཆེ་ཐ་
 ཆུང་གི་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། རྟོར་ཆེ་དགུ་པའི་མར་ངོའི་གསོ་སྦྱོར་བཅུ་བཞི་བ་དེ་དགུན་སྟོང་གི་གསོ་
 སྦྱོར་བཅུ་བཞི་པ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་བ། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ཀྱི་
 དུས་སུ་དགུན་སྟོང་གི་ཆེ་བ་བྱེད་གཉིས་འདས་ཤིང་བྱེད་སྐད་དུ་ལུས་པར་ཐལ་ལོ། །ཁུབ་སྟེ།
 མཛོད་ལས། དགུན་དང་དབྱིད་དང་དབྱར་ནམས་ཀྱི། །ཆེ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་། །ཆེ་
 བྱེད་སྐད་དུ་ལུས་པ་ན། །མཁས་པས་ཞག་མི་བྱུང་བ་དོར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་

མི་ལུས་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་དགུན་སྟོང་གི་རྒྱ་བ་བྱེད་ལས་མ་འདས་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་།
 དེར་ཐལ། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉོར་རྒྱ་ལྔ་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་
 དབྱར་ལྔ་མ་ཁས་ལེན་རིགས་པར་ཐལ། ཉོར་རྒྱ་དགུ་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་དགུན་རྒྱ་ར་
 བ་གར་པའི་ཕྱིར། དེ་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉོར་རྒྱ་བཞི་པའི་ཆེས་
 བཅུ་དྲུག་ནས་དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་འཆོལ་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དེ་
 ནས་རས་ཆེན་འཆོལ་སྤྲས་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉོར་
 རྒྱ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ལ་དུས་གྱི་དགག་དབྱེ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། ཉོར་རྒྱ་ལྔ་པའི་
 ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་དབྱར་ལྔ་མ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་ལུས་ཏེ། དབྱར་ལྔ་མ་
 རྒྱ་བ་གསུམ་ཆང་པར་ཁས་སྒྲུངས་ནས་དགག་དབྱེ་བྱེད་པའི་དུས་སུ་སྟོན་ཤིང་ནམས་གྱི་ལོ་
 མ་སྐྱ་ཤོར་འཇུར་བར་ལུང་ལས་གསུངས་པ་གང་ཞིག ཉོར་རྒྱ་རྒྱ་བརྒྱད་པའི་ཆེས་བཅོ་ལྔའི་
 དུས་སུ་སྟོན་ཤིང་ནམས་གྱི་ལོ་མ་སྐྱ་ཤོར་མི་འཇུར་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཟིན།
 ཕྱི་མ་མངོན་སུམ་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉོར་རྒྱ་དགུ་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་
 འགོ་འཛིན་པ་ལ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོའི་ལུང་བྲངས་པ་དེ་སྐྱབ་བྱེད་དུ་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟེན་
 འབྲེལ་གྱི་མདོ་དག་པ་ནམས་སུ་དེ་འདྲ་མི་འབྱུང་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་ལས་དེ་འདྲ་འབྱུང་བར་ཐལ། བན་ཆེན་ལྷ་ཁྱ་ལྷོས་
 མཇུག་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོའི་ཡིག་ཆུང་དུ་དེ་འདྲ་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་མདོ་ལས་འབྱུང་བར་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྲབ་སྟེ། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉོར་རྒྱ་དགུ་པའི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་

ལ་ལྟ་བུ་བསམ་གྱི་དུས་ཆེན་བྱུང་བར་ཐལ། བཅ་ཆེན་ཤུག་ཤིངས་མཛད་པའི་དུས་ཆེན་བཞིའི་
 ཡིག་ཚུང་དུ་དེ་འབྱུང་བར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། དུས་ཆེན་བཞི་ནི་འདི་ཡིན་
 ཏེ། །ཆོ་འབྲུལ་ཆེད་དང་མཛོན་བྱང་ཚུལ། །ཆོས་འཁོར་ལྟ་ལས་བསམ་བཤོ། །སྐར་མ་མཚུངས་
 ས་ག་དང་། །ཚུ་སྟོད་མ་སྐར་རིམ་བཞིན་ཉ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་
 ཏེ། རྟོར་རྒྱ་དགུ་པའི་ཆེས་བཙོ་ལྷ་ལ་དགག་དཔྱེ་བྱས། དེའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ལ་ལོ་འགོ་འཛིན་
 བ་གཉིས་འགལ་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། རྟོར་རྒྱ་ལྷ་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ལ་དབྱར་སྔ་མ་ཁས་
 ལེན་མི་རིགས་པར་ཐལ། རྟོར་རྒྱ་དྲུག་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ལ་དབྱར་སྔ་མ་ཁས་ལེན་རིགས་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱར་སྔ་མ་རྒྱ་བ་གསུམ་ཆང་བར་ཁས་སྒྲངས་ནས་དུས་གྱི་དགག་དཔྱེ་བྱེད་
 པའི་ཉིན་མོ་ལྟ་བུ་བསམ་གྱི་དུས་ཆེན་འབྱུང་བ་གང་ཞིག རྟོར་རྒྱ་དགུ་པའི་ཆེས་བཙོ་ལྷའི་ཉིན་
 མོ་ལྟ་བུ་བསམ་གྱི་དུས་ཆེན་དུ་འཛོག་རིགས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རྟོར་རྒྱ་དགུ་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ལ་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ།
 དེ་ནས་དགུན་རྒྱ་ར་བ་གར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྟོར་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་དང་
 བོའི་བཙོ་ལྷའི་བར་གྱི་རྒྱ་བ་དེ་དབྱིད་རྒྱ་ར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་བར་གྱི་རྒྱ་བ་དེ་ཆོ་
 འབྲུལ་གྱི་རྒྱ་བ་གང་ཞིག ཆོ་འབྲུལ་རྒྱ་བ་དབྱིད་རྒྱ་ར་བ་ལ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུ་བ་སྟེ།
 འཛངས་རྒྱུན་ལས། ཆོ་འབྲུལ་དཔོ་ཡི་རྒྱ་བ་ལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུ་བ་སྟེ།
 འཛངས་རྒྱུན་འབྱུར་དག་བ་ལས། དབྱིད་རྒྱ་ར་བ་སྐར་མ་དཔོས་ཉ་པའི་ཆེས་གཅིག་ནས་བཙོ་
 ལྷའི་བར་དུ་ཤོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། རྟོར་རྒྱ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་

ནས་དང་པོའི་བཙུག་པོ་བར་གྱི་རྒྱ་བ་དེ་ཆོས་འཕུལ་གྱི་རྒྱ་བར་འཛིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་སྤྱིར་
བཏང་ལ་རྟོར་རྒྱ་བ་ཅུ་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་ཀྱང་། དམིགས་བསལ་
རྟོར་རྒྱ་བ་ཅུ་པའི་ཡར་ངོའི་ཆོས་གཅིག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་བ་ཡིན་ཏེ། དམིགས་བསལ་ལ་
ཡར་ངོ་སྟོན་འགོ་བྱེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། མཛོད་ལས། དབྱར་གྱི་རྒྱ་བ་གཉིས་བ་ཡི། ཞེས་
སོགས་གྱི་དབྱར་དགུན་གྱི་ཉི་མ་རྟོག་མཆོམས་དུས་འཁོར་རྟེན་ཆེན་ལས་གསུངས་བ་ལྟར་
ཁས་ལེན་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྒྱལ་རྒྱ་བའི་མར་ངོའི་གསོ་སྦྱོར་བཅུ་བཞི་
བ་དེ་དགུན་སྟོད་གྱི་གསོ་སྦྱོར་བཅུ་བཞི་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དག་ཅུལ་གྱི་ལོ་བྱི་བ་ལས། རྒྱལ་
དང་དཔོ་དང་ས་ག་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཁོད་གྱི་དུས་
སྤྱད་དགུན་སྟོད་གྱི་རྒྱ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་བྱེད་སྦྱོར་དུ་ལུས་བར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན་
སོང་།

དེས་ན་རྟོར་རྒྱ་བ་ཅུ་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་བྱས་བ་ལ་ཁོ་ན་
དེ། ཡར་ངོ་སྟོན་འགོ་བྱེད་རིགས་བར་ཐལ། ཆོས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དུ། ཆོས་
བཅུ་དྲུག་ལོ། །དབྱར་རྒྱ་འབྲིང་པོ་ཉིད་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་གྱི་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
བ་དང་རྟོར་རྒྱ་བ་ཅུ་པའི་ཆོས་བཅུ་དྲུག་ནས་དུག་པའི་བཙུག་པོ་བར་གྱི་རྒྱ་བ་དེ་དབྱར་རྒྱ་འབྲིང་
པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྐབས་འདིར་ཡར་ངོ་སྟོན་འགོ་མི་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དབྱར་རྒྱ་
འབྲིང་པོ་ལ་ཞག་མི་སྤྱབ་གྱི་གསོ་སྦྱོར་འབྱུང་བར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས།
དབྱར་དགུན་འབྲིང་སྤྱབ་སྟོན་དབྱིད་འབྲིང་མི་སྤྱབ་ཅེས་བཤད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དབྱར་

ཆེ་འབྲིང་པོ་དང་། དགུན་ཆེ་འབྲིང་པོ་ལ་ཞག་མི་སྤུབ་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་འབྲུང་བའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་
 ཐལ་འབྲུང་ཕྱི་མ་ལ་མ་བྱབ་སྟེ་ཕྱང་དེ་གཉིས་འཇིག་རྟེན་བ་དང་མ་སྤུན་བའི་ཡར་ངོ་སྟོན་
 འཕྲོའི་རྣམ་གཞག་ཙམ་གྱི་དབང་དུ་མཛད་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཁས་སྒྲངས་ནང་ལག་ལ་རྟེ།
 སེས་བྱ་ཆོས་ཙན། དབྱར་ཉི་ལོག་ནས་དབྱར་ཆེ་གཉིས་བ་སྟོན་ཆེ་ར་བ་འཆར་བའི་བར་དང་།
 དགུན་ཉི་ལོག་ནས་དགུན་ཆེ་བཞི་བ་དབྱིད་ཆེ་ར་བ་འཆར་བའི་བར་ལ་ཞག་བདུན་བདུན་
 ཡོད་ཀྱི་དེ་ལས་ལྷག་བ་མེད་དོ། །ཞེས་སེས་པའི་ཕྱིར་དུ། མཛོད་ལས། དབྱར་གྱི་ཆེ་བ་གཉིས་
 བ་ཡི། །ཞེས་དང་། དགུན་རྣམས་ཀྱི་ནི་བཞི་བ་ལ། །ཕྱང་དུར་འབྲུར་ངོ་ཉིན་མི་སྟོན། །ཅེས་
 བཤད་བ་མི་འཐད་བར་ཐལ། དབྱར་ཉི་ལོག་ནས་སྟོན་ཆེ་ར་བ་འཆར་གྱི་བར་ལ་ཞག་ཉི་ཤུ་ཙ
 བྲངས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དབྱར་ཉི་དེ་རྟོར་ཆེ་བདུན་པའི་ཆོས་བརྒྱད་ལ་
 སྟོན་བ་གང་ཞིག་རྟོར་ཆེ་བརྒྱད་པའི་ཡར་ངོ་མི་ཆོས་གཅིག་ནས་སྟོན་ཆེ་ར་བ་ཤར་བའི་ཕྱིར་
 ཉི། རྟོར་ཆེ་བརྒྱུ་པའི་ཡར་ངོ་མི་ཆོས་གཅིག་ནས་དགུན་ཆེ་ར་བ་ཤར་བའི་ཕྱིར། རྟགས་སོང་།

དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། ཡར་ངོ་སྟོན་འཕྲོ་རང་ལུགས་ལ་འཐད་བར་ཐལ། ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་
 རྒྱུད་གི་རྣམ་གཞག་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་བ་གང་ཞིག་ ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་རྒྱུད་གི་རྣམ་
 གཞག་གྱེད་པའི་ཆེ་ཡར་ངོ་སྟོན་འཕྲོའི་དབང་དུ་བྱས་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞི་གསུམ་གྱི་
 ཆོ་ག་ལས། སྐར་མའི་དབང་གིས་མར་ངོ་སྟོན་འཕྲོ་དང་ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་རྒྱུད་གི་དབང་གིས་
 ཡར་ངོ་སྟོན་འཕྲོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མ་བྱབ་སྟེ། ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་རྒྱུད་གི་
 རྣམ་གཞག་ཡར་ངོ་སྟོན་འཕྲོ་ཁོ་ནའི་དབང་དུ་བྱས་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མདོ་ཉི་མའི་སྟེང་

པོ་ལས། བདག་གིས་རྒྱ་སྐར་སྤྱི་དྲུག་བཟོད། །ཅེས་མར་ངོ་སྤྱོད་འགྲོ་དང་ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་
 རྒྱུད་གི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཀ་བསྟན་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། གསལ་བ་དེར་ཐལ། མཛོད་ལས་
 དབྱར་གྱི་རྩ་བ་གཉིས་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཀྱང་མར་ངོ་སྤྱོད་འགྲོ་དང་ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་
 རྒྱུད་གི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ཀ་བསྟན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་མར་ངོ་སྤྱོད་འགྲོའི་རྣམ་གཞག་བསྟན་
 བ་གང་ཞིག་ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་རྒྱུད་གི་རྣམ་གཞག་ཀྱང་བསྟན་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཐ་
 མའི་ཆེས་དགྲ་ནས་མཆན་རིང་། །ཞེས་པའི་ཐ་མ་མར་ངོ་ལ་བཤད་པའི་བྱིར། ཉགས་བྱུང་སྟེ།
 དེས་དེ་ཉར་བསྟན་བ་མཛོད་འགྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དུས་འཁོར་རྒྱུ་ཆེན་ལས། འདུལ་བའི་སྐབས་སུ་ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་རྒྱུད་
 གི་རྣམ་གཞག་ཡར་ངོ་སྤྱོད་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་བ་ཡང་ཡོད་ལ། མར་ངོ་སྤྱོད་འགྲོའི་དབང་དུ་
 བྱས་བ་ཡང་ཡོད་མོད་ཀྱི། མཛོད་འགྲེལ་གྱི་བཤད་བ་འདི་དག་ནི་མར་ངོ་སྤྱོད་འགྲོའི་དབང་དུ་
 བྱས་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་བ་མི་འཐད་བར་ཐལ། ར་བ་འབྲིང་པོ་ཐ་རྒྱུད་གི་རྣམ་གཞག་
 གྲེད་པའི་ཆེ་ཡར་ངོ་སྤྱོད་འགྲོ་རང་ལུགས་ལ་ཁས་ལེན་རིགས་པའི་བྱིར། ལུ་སྟོན་ཐམས་ཅད་
 བཟེན་བས་ནི། དབྱར་ཉི་གང་ལྟོག་སྟོན་རྩ་བ་དང་། དལུན་ཉི་གང་ལྟོག་དབྱིད་རྩ་བ་ར་
 བྱས་པའི་དལུན་རྩ་བ་ལ་ལོ་འགོ་འཛིན། ཞེས་གསུང་། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉོར་རྩ་
 དགྲ་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་རིགས་པར་ཐལ། ཉོར་རྩ་བཅུ་གཉིས་པའི་ཆེས་
 བཅུ་དྲུག་ནས་དང་པོའི་བཅོ་ལྔའི་བར་གྱི་རྩ་བ་དེ་དབྱིད་རྩ་བ་ལིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ནང་དུ་དལུན་ཉི་ལྟོག་བ་གང་ཞིག་དལུན་ཉི་གང་ལྟོག་གི་རྩ་བ་དབྱིད་རྩ་བ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཁ་ཅིག་སྟོན་ཆེན་པོ་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་ལོ་འདྲིའོ།
 ཞེས་གསུངས། མེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དེའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་དེ་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནས་ལོ་ལོ་འདྲིའོ་རིགས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། ཆེས་བཅུ་
 དྲུག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཆོས་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མགོ་རྒྱ་བའི་ཆེས་གཅིག་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནས་མགོ་རྒྱ་བ་ཤར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནས་ལོ་ལོ་འདྲིའོ་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་
 ཅིག་དགུན་དུས་ལ་སོགས་པའི་དུས་བཞི་པའི་ཆུན་འགལ། ཞེས་གསུང། འོ་ན། ཉོར་རྒྱ་
 དགུ་བའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་བཅུ་བའི་ཆེས་བཅུ་ལྔའི་བར་གྱི་རྒྱ་བ་དེ་ཆོས་ཅན། དབྱར་གྱི་
 དུས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་གྱི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དབྱར་རིང་
 བའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱར་རིང་བའི་དུས་ལ་རྒྱ་བ་གསུམ་ལ་ཞག་གཅིག་གིས་མ་ཆོག་
 པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐ་མ་ནི་དེས་རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་མ་ཆོག་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉོན་རྒྱ་བ་ཆོས་ཅན། དབྱར་གྱི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཉོན་གྱི་
 དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། ཉགས་བྱུང་སྟེ། དེ་ཆེས་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་
 བྱས་ཏེ། ཆར་འབབ་པའི་དུས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་འཆང་བའི་དུས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་དབྱར་དུས་དང་ཉོན་དུས་འགལ་བར་ཐལ། དུས་བཞི་འགལ་
 བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་འདིར་མ་བྱུང་། དེར་ཐལ། དུས་བཞི་ཐ་དད་གང་ཞིག་དེ་བཞིའི་
 གཞི་མཐུན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར། ཁ་ཅིག་དགུན་གྱི་དུས་དང་དབྱར་གྱི་དུས་མི་འགལ་ཞེས་
 གསུང། འོ་ན། དགུན་གྱི་དུས་དང་དབྱིད་གྱི་དུས་མི་འགལ་བར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་

ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དགུན་དུས་ཡིན་ན་གངས་པའི་དུས་ཡིན་དགོས། །དེ་ཕྱིད་དུས་ཡིན་
ན་ཆ་བའི་དུས་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་ ཆ་བའི་དུས་དང་གང་བའི་དུས་འགལ་བའི་ཕྱིར།
བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། འཛམ་བུ་སྤྱིང་བའི་དགུན་དུས་ཀྱང་ཡིན། སྤྱི་མི་སྟོན་བའི་དབྱར་དུས་ཀྱང་
ཡིན་བའི་གཞི་མ་ཐུན་བར་གྱུར་བའི་དུས་ཆོས་ཅན། དབྱར་གྱི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགུན་
གྱི་དུས་ཡིན་བའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་འབྲེལ་དུས་ཡོད་
བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛམ་བུ་སྤྱིང་བའི་དགུན་གྱི་དུས། བ་ལང་སྟོང་བའི་དེ་ཕྱིད་ཀྱི་དུས། སྤྱི་མི་སྟོན་
བའི་དབྱར་གྱི་དུས། ལུས་འཕགས་ཐོར་སྟོན་གྱི་དུས་འབྱུང་བ་དུས་མཉམ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤྱིང་
བཞེར་དུས་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་དུས་ཤིག་སྤྱིད་བའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཉིན་དུས་དང་མཚན་དུས་འགལ་བར་ཐལ། དབྱར་དུས་དང་དགུན་
དུས་འགལ་བའི་ཕྱིར་ན། མ་ཁུབ། འདོད་ན། འཛམ་བུ་སྤྱིང་བའི་ཉིན་དུས་ཀྱང་ཡིན་སྤྱི་མི་སྟོན་
བའི་མཚན་དུས་ཀྱང་ཡིན་བའི་གཞི་མ་ཐུན་བའི་དུས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། རྟགས་
གསལ་གཉིས་ཀ་གྲུབ་སྟེ། དེ་འབྲེལ་དུས་ཡོད་བའི་ཕྱིར་ཏེ། འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་ནམ་སྟེད་བའི་
དུས། བ་ལང་སྟོང་དུ་ཉི་མ་རུབ་པ། སྤྱི་མི་སྟོན་དུ་ཉི་མ་སྟེད་པ། ལུས་འཕགས་ཐོར་ཉི་མ་ཤར་
བ་རྣམས་དུས་མཉམ་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ནམ་སྟེད་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། ཉི་
མ་སྟེད་དང་འཆར་དུས་གཅིག་ །ཅེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཉི་མ་
རུབ་བའི་དུས་དང་། ཉི་མ་མ་རུབ་བའི་དུས་མི་འགལ་བར་ཐལ། ཉིན་དུས་དང་མཚན་དུས་
མི་འགལ་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། རྒྱ་སྐར་ཤར་བའི་དུས་དང་། རྒྱ་སྐར་མ་ཤར་

བདེ་དུས་མི་འགལ་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཉེན་མཚན་གྱི་ཆ་ཉེར་གཉིས་མི་འགལ་བར་ཐལ་
ལོ། །ཅ་བར་མ་བྱུང་སྟེ། འཛམ་བུ་སྤྱིར་བཏུང་ཉེན་མ་རྒྱབ་བདེ་དུས་ཀྱང་ཡིན། སྤྱི་མི་སྟོན་བདེ་ཉེ-
མ་མ་རྒྱབ་བདེ་དུས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་སྟོན་བར་གྱུར་བདེ་དུས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
ཕྱིར། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་བྱུང་སྟེ། དེ་འབྲེལ་དུས་ཡོད་བདེ་ཕྱིར། བྱུང་བ་འགྲིག་དེར་
ཐལ། འཛམ་བུ་སྤྱིར་བཏུང་ཉེན་དུས་ཀྱང་ཡིན་སྤྱི་མི་སྟོན་བདེ་མཚན་དུས་ཀྱང་ཡིན་པའི་གཞི་
མ་སྟོན་བར་གྱུར་བདེ་དུས་ཡོད་བདེ་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྤྱིར་བཏུང་བཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་གཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་སྟེ། འཛམ་
བུ་སྤྱིར་དུ་དབྱར་ཉེ་རིང་བ་མཐར་ཐུག་བདེ་དུས་སུ་བ་ལང་སྟོང་དུ་དབྱིད་ཉེན་མཚན་མཉམ་
བ་འབྱུང་། སྤྱི་མི་སྟོན་དུ་དགུན་ཉེ་བྱུང་བ་མཐར་ཐུག་བདེ་དུས་སུ། ལུས་འཕགས་ལོར་སྟོན་
ཉེན་མཚན་མཉམ་པ་རྣམས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། དབྱར་རྗེས་ལ་སྟོན། སྟོན་རྗེས་
ལ་དགུན། དགུན་རྗེས་ལ་དབྱིད་རྣམས་སྤྱིར་བཏུང་ཅིག་ཅར་དུ་གཡས་སྐྱོར་དུ་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དུས་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་དུས་སྟོན་བར་ཐལ།
སྤྱིར་བཏུང་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་དུས་སྟོན་བདེ་ཕྱིར། འདོད་ན། དབྱར་དུས་དང་
དགུན་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བའི་དུས་སྟོན་བར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཉེ། དགུན་དུས་
དང་དབྱར་དུས་རྒྱ་འབྲས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྟོན་རྗེས་ལ་དགུན་འབྱུང་བར་ཐལ།
དབྱར་རྗེས་ལ་སྟོན་སོགས་གཡས་སྐྱོར་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། དགུན་
དུས་དེ་དུས་ཀྱི་ཐོག་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། མཛོད་འབྲེལ་ལས། སངས་རྒྱུས་བ་

ནམས་ཀྱི་དུས་ཀྱི་ཐོག་མ་ནི་དགུན་དག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་སྒྲིང་བཞིར་དུས་བཞི་ཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་ཡོད་དེ། འཛམ་བུ་སྒྲིང་དུ་དགུན་
 ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྒྲིང་གཞན་གསུམ་དུ་འདར་དགུན་ཡོད་དེ། འཛམ་བུ་སྒྲིང་ན་དབྱར་གྱི་དུས་
 ཡོད་པའི་ཆོ། སྒྲིང་གཞན་གསུམ་དུ་འདར་དབྱར་གྱི་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་
 ཆོས་ཅན། འཛམ་བུ་སྒྲིང་ན་དབྱར་ཉི་རིང་པ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྐྱ་མི་སྟན་ནའང་
 དབྱར་ཉི་རིང་པ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པར་ཐལ། འཛམ་བུ་སྒྲིང་ན་དབྱར་དུས་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྐྱ་
 མི་སྟན་ནའང་དབྱར་དུས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། འཛམ་བུ་སྒྲིང་ན་དབྱར་ཉི་
 རིང་པ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་མཆན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཅམ་བཅོ་བརྒྱད་
 ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་འཛམ་བུ་སྒྲིང་བའི་ཉིན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཅམ་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པ་
 གང་ཞིག་དེ་གཉིས་སུ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་འཛམ་བུ་སྒྲིང་
 པའི་དབྱར་ཉི་རིང་པ་མཐར་ཐུག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་བྱལ་ན། དེར་ཐལ། ཉི་མའི་དཀྱིལ་
 འཁོར་འཛམ་བུ་སྒྲིང་ན་གནས་པའི་ཆོ་རི་རབ་ཀྱི་ཁྱིལ་མ་སྐྱ་མི་སྟན་དུ་བབས་པ་ལས་སྐྱ་མི་
 སྟན་པའི་མཆན་མོའི་ཐ་སྟངས་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། འཛམ་བུ་སྒྲིང་ན་དབྱར་ཉི་རིང་པ་
 མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་ཉིན་མཆན་གྱི་ཆ་ལ་ཡུད་ཅམ་སུམ་ཅུ་སོ་དྲུག་ཡོད་
 པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་དེའི་དུས་སུ་སྐྱ་མི་སྟན་པའི་ཉིན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཅམ་བཅོ་
 བརྒྱད་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་མ་བྱལ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་སྐྱ་མི་སྟན་ན་དབྱར་ཉི་
 རིང་པ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། ཅུ་པར་འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། ཡུད་ཅམ་

སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པའི་བྱིར་རྟེ། མཛོད་ལས། ཡུད་ཅམ་ཉིན་ཞག་རྒྱ་གསུམ་
 བེ། བོད་ནས་བོད་ཏུ་སུམ་ཅུར་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་རྟེ་དེ་བཞིན་དུ། འཛམ་བུ་
 སྤྱིང་དུ་དགུན་ཉི་མུང་བ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྤྱི་མི་སྟན་ནའང་དེ་ལྟར་ཡོད་པར་ཐལ།
 འཛམ་བུ་སྤྱིང་ན་དགུན་ཉི་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྤྱི་མི་སྟན་ནའང་དགུན་ཉི་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟེ། ཉགས་
 ཁས། འདོད་ན། དེའི་དུས་སུ་སྤྱི་མི་སྟན་པའི་མཚན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཅམ་བརྩ་གཉིས་ལས་
 མེད་པར་ཐལ། འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་ཉིན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཅམ་བརྩ་གཉིས་ལས་མེད་པ་གང་
 ཞིག་དེ་གཉིས་དུས་མཉམ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། ཉགས་གསལ་གཉིས་ཀ་བོད་དང་འབྲ། ཅ་བར་
 འདོད་ན། དེའི་དུས་སུ་སྤྱི་མི་སྟན་པའི་ཉིན་ཞག་གཅིག་ལ་ཡུད་ཅམ་ཉིན་བཞི་ལས་མེད་པར་
 ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་དེའི་དུས་སུ་སྤྱི་མི་སྟན་པའི་ཉིན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཅམ་བརྩ་གཉིས་
 ལས་མེད་པའི་བྱིར་རྟེ། དེའི་དུས་སུ་སྤྱི་མི་སྟན་ན་དགུན་ཉི་མུང་བ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་བྱིར་
 ཉགས་ཁས། ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཡུད་ཅམ་སུམ་ཅུ་ལ་ཉིན་ཞག་གཅིག་ཏུ་
 བྱེད་པའི་བྱིར་རྟེ།

ཁོ་ན་རེ། འཛམ་བུ་སྤྱིང་ན་དགུན་གྱི་དུས་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྤྱིང་གཞན་གསུམ་
 བྱེད་དགུན་གྱི་དུས་ཡོད་པར་ཐལ། འཛམ་བུ་སྤྱིང་ན་དགུན་རྒྱ་ར་བ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྤྱིང་
 གཞན་གསུམ་བྱེད་དགུན་རྒྱ་ར་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟེ། འཛམ་བུ་སྤྱིང་ན་མགོ་རྒྱ་བ་ཡོད་པའི་
 དུས་སུ་སྤྱིང་གཞན་གསུམ་བྱེད་མགོ་རྒྱ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟེ། གཞན་ཡང་། འཛམ་བུ་སྤྱིང་ན་
 དབྱར་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྤྱིང་གཞན་གསུམ་བྱེད་དབྱར་ཡོད་པར་ཐལ། འཛམ་བུ་སྤྱིང་ན་ནི་

མ་བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་དུས་སུ་ལུས་འཕགས་པོར་ཡང་ཉི་མ་བྱང་བཟོད་མཐར་
 ཐུག་ཡོད། བ་ལང་སྟོད་ནའང་ཉི་མ་བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཐུབ་སྟེ།
 འཛམ་བུ་སྒྲིང་ན་ཉི་མ་བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་དུས་སུ་ཉི་མ་བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་
 བས་ཤར་ཏེ། བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་ཏུ་བྱུང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ལུས་འཕགས་པོར་ཉི་
 མ་སྟེད་པ་དང་འཛམ་བུ་སྒྲིང་དུ་ཉི་མ་ཤར་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཅན་གས་གཉིས་པ་ཐུབ་
 སྟེ། འཛམ་བུ་སྒྲིང་ན་ཉི་མ་བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་ནས་ཤར་ནས། བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་ཏུ་
 བྱུང་བར་འགྱུར་བ་གང་ཞིག་ འཛམ་བུ་སྒྲིང་དུ་ཉི་མ་སྟེད་པ་དང་། བ་ལང་སྟོད་དུ་ཉི་མ་ཤར་
 བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། ཉམ་སྟེད་ཉི་མ་བྱུང་བ་དང་། ཉི་མ་སྟེད་དང་འཆར་
 དུས་གཅིག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་དང་པོའི་ཐལ་འགྱུར་ཕྱི་མ་ལ་མ་ཐུབ་
 སྟེ། མགོ་རྒྱ་བ་ལ་དགུན་རྒྱ་ར་བར་འཛོག་པ། འཛམ་བུ་སྒྲིང་པའི་དབང་དུ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི།
 སྒྲིང་གཞན་གསུམ་དུ་མགོ་རྒྱ་བ་ལ་དགུན་རྒྱ་ར་བར་མི་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། བ་ལང་སྟོད་དུ་
 མགོ་རྒྱ་བ་ལ་དཔྱིད་རྒྱ་ར་བ། སྒྲ་མི་སྟན་དུ་མགོ་རྒྱ་བ་ལ་དབྱར་རྒྱ་ར་བ། ལུས་འཕགས་པོར་
 མགོ་རྒྱ་བ་ལ་སྟོན་རྒྱ་ར་བར་འཛོག་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། འཛམ་བུ་སྒྲིང་དུ་ཆེས་བཅོ་བརྒྱད་
 ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྒྲ་མི་སྟན་དུ་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །

དེ་ལ་ཁོ་ན་ལེ། མགོ་རྒྱ་བ་ནས་དགུན་རྒྱ་ར་བ་ཤར་བར་འཛོག་མི་རིགས་པར་ཐལ།
 མགོ་རྒྱ་བ་ཡིན་ན་དགུན་རྒྱ་ར་བ་ཡིན་པས་མ་ཐུབ་པའི་ཕྱིར། མ་ཐུབ་ན། འཛམ་བུ་སྒྲིང་ན་
 དགུན་རྒྱ་ར་བ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྒྲིང་གཞན་གསུམ་དུ་དགུན་རྒྱ་ར་བ་ཡོད་པར་ཐལ། འཛམ་

དགྲུག་ཉི་མུང་བ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་དུས་སུ་འཛམ་གྲུ་གླིང་པའི་སྤྱོད་ཆ་དང་ཕྱི་རྩི་ཆ་
ལ་ཡུད་ཙམ་བྱུག་བྱུག་ལས་མེད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་དེའི་ཉིན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཙམ་བཅུ་
གཉིས་ལས་མེད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེའི་དུས་སུ་ལུས་འཕགས་པོའི་ཕྱི་རྩི་ཆ་དང་། བ་
ལང་སྟོད་ཀྱི་སྤྱོད་ཆ་ལ་ཡུད་ཙམ་བྱུག་བྱུག་ལས་མེད་པར་ཐལ། འདོད་བ་གང་ཞིག་འཛམ་
གྲུ་གླིང་པའི་སྤྱོད་ཆ་དང་། ལུས་འཕགས་པོའི་ཕྱི་རྩི་ཆ་དུས་ཡུན་མཉམ་། འཛམ་གྲུ་གླིང་
པའི་ཕྱི་རྩོད་དང་བ་ལང་སྟོད་པའི་སྤྱོད་ཆ་ཉིས་དུས་ཡུན་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་
ཐལ། ལུས་འཕགས་པོར་ཉི་མ་བྱེད་བ་དང་འཛམ་གྲུ་གླིང་དུ་ཉི་མ་ཤར་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར་
ན་མ་བྲལ། ཉགས་ཕྱི་མ་རིགས་འབྲེལ་ན། ཁོ་པོའི་དམ་བཅའ་ལ་ཐལ་འཁྱུར་དེ་རྣམས་གཞོད་
བྱེད་མི་འདུག་སྟེ། ཉི་མ་བྱེད་པའི་དོན་ནི། ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཤར་བྱལ་གྱི་ནམ་མཁའི་
དཀྱིལ་བྱང་ཐད་དུ་སྐྱེ་བ་བ་ལ་བྱེད་བ་ཡིན་གྱི་སྤྱོད་དང་ཕྱི་རྩི་ཡུད་ཙམ་གྱི་གྲངས་མཉམ་བ་
ལ་མི་བྱེད་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། གླིང་བཞེར་དུས་བཞི་ཅིག་ཅར་ཁོ་ནར་འབྱུང་བར་ཐལ། ཉི་མ་བྱང་བཟོད་
མཐར་ཐུག་པའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་ནས་ལྟོ་ལ་རྒྱ་མཚོར་སོང་སྟེ། རྒྱ་མཚོའི་དཀྱིལ་བྱང་ཐད་
དུ་སྐྱེ་བ་པའི་ཆེ་གླིང་བཞི་གར་སྟོན་ཉིན་མཚན་མཉམ་། དེ་ནས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོར་སོང་ནས་ལྟོ་
བཟོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་གླིང་བཞི་གར་དགྲུག་ཉི་ལྟོག་ དེའི་ཕྱི་དེ་ཉིན་པར་ནས་བཟུང་སྟེ།
བྱང་འགོད་ལ་རྒྱ་མཚོར་དུ་སོང་སྟེ། རྒྱ་མཚོའི་དཀྱིལ་བྱང་ཐད་དུ་སྐྱེ་བ་པའི་ཆེ་གླིང་བཞི་གར་
དཀྱིད་ཉིན་མཚན་མཉམ་། དེ་ནས་ཀྱང་རྒྱ་མཚོར་ལ་སོང་ནས་བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་

སྒྲིང་བཞི་གར་དབྱར་ཉི་མོ་ག་པའི་བྱིར་ཏེ། གསེར་འོད་དམ་བ་ལས། ཁམས་ཀྱི་སྤྲུལ་རྣམས་
 བཞི་པོ་འདི་དག་ནི་སྒྲིང་འགྲོ་གཉིས་ནི་ཐུར་དུ་འགྲོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེ་ན། འཛམ་
 སུ་སྒྲིང་ན་དབྱར་ཉི་འིང་བ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་ཆེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་པའི་ཉིན་མོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཅམ་
 བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ན་འང་དབྱར་ཉི་འིང་བ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་
 བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་མེད་པར་ཐལ། དེའི་ཆེ་འཛམ་སུ་སྒྲིང་པའི་ཉིན་མོའི་ཆ་ལ་
 ཡུད་ཅམ་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ཡུན་ལ་ཉི་མ་སྤྲུང་འཛམ་སུ་སྒྲིང་དུ་འཁོར་བའི་བྱིར་ཏེ། དེའི་དུས་སུ་
 འཛམ་སུ་སྒྲིང་དུ་མཆན་མོའི་མགོ་ཅོམ་བ་ནས་ཡུད་ཅམ་བརྒྱ་གཉིས་འདས་པའི་ཆེ་འཛམ་སུ་
 སྒྲིང་དུ་ནམ་ལངས་དགོས་པའི་བྱིར།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། འཛམ་སུ་སྒྲིང་ན་དབྱར་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྒྲིང་གཞན་གསུམ་ན་འང་
 དབྱར་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དུས་སུ་སྤྲུལ་རྣམས་ན་དབྱར་ཡོད་པའི་བྱིར། དེར་ཐལ། བཅོམ་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་སྤྲུལ་རྣམས་དུ་དབྱར་སྤྲུལ་སྤྲུལ་བ་གསུམ་ཞལ་གྱིས་བཞེས་པའི་བྱིར།
 ཞེས་ཟེར་ན། མི་མཚུངས་ཏེ། སྒྲིང་བཞིར་དབྱར་དགུན་གྱི་བྱུང་པར་ཉི་མའི་འགྲོད་པའི་དབང་
 གིས་ཡིན་གྱི། སྤྲུལ་རྣམས་ན་དབྱར་དགུན་གྱི་བྱུང་པར་ཉི་མའི་འགྲོད་པ་ལ་མི་སྤྲུལ་
 པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས། ཉི་མ་སྤྲུང་འགྲོ་ཆེའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 བྱི་མ་བྱུང་སྟེ། དེ་ན་ཉི་མའི་འགྲོད་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་འཛམ་སུ་སྒྲིང་ན་དགུན་ཉི་ཐུང་
 བ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་དུས་སུ་ཐུབ་ཏུ་དབྱིད་ཉིན་མཆན་མཉམ་བ་དང་། བྱང་དུ་དགུན་ཉི་
 ཐུང་བ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་དུས་སུ་ལུས་འཕགས་པོར་སྟོན་ཉིན་མཆན་མཉམ་བ་རྣམས་

ཅིག་ཅར་དུ་ཡོད་དེ། མ་བྱ་ཆེན་མོའི་མདོ་ལས། མཆོན་ཆའི་འཁོར་ལོ་བཞིན་དུ་འཁོར། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། སྒྲིང་བཞིའི་དབྱར་དགུན་གྱི་བྱང་པར་ཡང་ཉི་མའི་བཟོད་པའི་དབང་གིས་
ཡིན་པའི་བྱིར་དེས་ན་འདི་ལ་དུས་བཞི་ལྷགས་སྒྲོགས་མ་ཞེས་བྱ་ཞེས་ཟེར། དེ་ཡང་མི་འཐད་
དེ། འཛམ་བུ་སྒྲིང་ན་དགུན་ཉི་མུང་བ་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་དུས་སྐྱེ་མི་སྟན་ནའང་དེ་ཡོད་ན་
དེའི་ཆེ་སྐྱེ་མི་སྟན་པའི་ཉིན་ཞག་ཅིག་ལ་ཡུད་ཅམ་ཉེར་བཞི་ལས་མེད་པར་ཐལ་བ་དང་། ཡུད་
ཅམ་སྐུམ་ཅུ་ཅ་དུག་ཡོད་པར་ཐལ་བ་སོགས་སྒྲར་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ནམ་བྱེད་ཉི་མ་རྒྱབ་བ་དང་། ཉི་མ་བྱེད་དང་འཆར་དུས་གཅིག་བ་དེ་དུས་
ཐམས་ཅད་དུ་མི་འབྱུང་བར་ཐལ། དུས་བྱང་པར་བ་ཞིག་གི་ཆེ་བྱང་ཞིང་དེ་ཡང་འཛམ་སྒྲིང་ན་
ཉི་མ་སྐྱོ་བཟོད་མཐར་ཐུག་བ་ཡོད་པའི་ཆེ་བ་ཡང་སྒྲོད་དུ་སྟོན་ཉིན་མཆོན་མཉམ། སྐྱེ་མི་སྟན་
དུ་དབྱར་ཉི་རིང་བ་མཐར་ཐུག་ལ། ལུས་འཕགས་པོར་དབྱིད་ཉིན་མཆོན་མཉམ་བ་རྣམས་
ཅིག་ཅར་འབྱུང་བའི་དུས་ཤིག་སྲིད་ལ། དེ་ལྟ་བུའི་དུས་དེ་དག་གི་ཆེ་ལུས་འཕགས་པོའི་སྒྲ་
བོ་དང་བྱི་བོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཅམ་བྱེད་དང་བརྒྱད་བརྒྱད་ཡོད་པའི་སྒྲ་བོའི་ཆའི་བྱེད་དང་བརྒྱད་
དང་བྱི་བོའི་ཆ་ལ་ཡུད་ཅམ་བྱེད་དང་གཉིས་འདས་པའི་དུས་སྐྱེ་མི་སྟན་དུ་ཉི་མ་རྒྱབ་བ་
དང་། འཛམ་བུ་སྒྲིང་དུ་ཉི་མ་ཤར་བ་རྣམས་དུས་མཉམ་ཡང་། ཤར་བུ་བ་གཉིས་ཀྱི་ཉིན་མཆོན་
བྱེད་བ་ལས་ཡུད་ཅམ་བྱེད་དང་གཉིས་འདས་པས། དེའི་ཆེ་སྐྱེ་མི་སྟན་དུ་ཉི་མ་རྒྱབ་བ་དང་།
ཤར་བུ་བ་གཉིས་སྐྱེ་མི་སྟན་མཆོན་བྱེད་བ་དུས་མཉམ་ལ། དེ་ནས་ཡུད་ཅམ་དུག་འདས་པའི་
དུས་སྐྱེ་ནམ་བྱེད་ཉི་མ་རྒྱབ་བ་དང་། ཉི་མ་བྱེད་དང་འཆར་དུས་གཅིག་བ་དེ་འབྱུང་བ་ཡིན་

ཏེ། དེའི་ཆེ་སྐྱེ་མི་སྟན་ཏེ་ནམ་བུ་ལ། ལུས་འཕགས་པོར་ཉི་མ་རྒྱབ་པ། འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཉི་
མ་བྱེད་པ། བ་ལང་སྟོང་དུ་ཉི་མ་ཤར་བ་ནམས་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཡང་དེ་ནས་ཡུད་ཅམ་
དུག་འདས་པའི་དུས་སུ་འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་སྐྱེ་མི་སྟན་ཏེ་མ་ཤར་བ་དུས་མཉམ་
ཡང་ཤར་རྒྱབ་གཉིས་ཀྱི་ཉི་མ་བྱེད་པ་ལ་ཡུད་ཅམ་བྱེད་དང་གཉིས་མ་སྟེབས་པས། དེའི་ཆེ་
འཛམ་བུ་གླིང་དུ་ཉི་མ་རྒྱབ་པ། ཤར་རྒྱབ་གཉིས་ཀྱི་ཉི་མ་མཆན་བྱེད་པ་དུས་མི་མཉམ་ལ་དེ་
ནས་ཡུད་ཅམ་བྱེད་དང་གཉིས་འདས་པ་ན་ཤར་རྒྱབ་ཀྱི་ཉི་མ་མཆན་བྱེད་པ་འབྱུང་ཞིང་། དེ་
ནས་ཀྱང་ཡུད་ཅམ་བྱེད་དང་བརྒྱད་འདས་པའི་དུས་སུ་ནམ་བུ་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་དང་ཉི་མ་བྱེད་དང་
འཆར་དུས་གཅིག་པ་དེ་འབྱུང་སྟེ། དེའི་ཆེ་འཛམ་བུ་གླིང་ནམ་བུ་ལ། བ་ལང་སྟོང་དུ་ཉི་མ་
རྒྱབ་པ། སྐྱེ་མི་སྟན་ཏེ་མ་བྱེད་པ། ལུས་འཕགས་པོར་ཉི་མ་ཤར་བ་ནམས་དུས་མཉམ་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་ལོ་གཅིག་ལ་ནམ་བུ་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་དང་ཉི་མ་བྱེད་དང་འཆར་དུས་གཅིག་པའི་
ཚུལ་དངོས། ལན་གཉིས་ཉི་མ་མཆན་བྱེད་པའི་ཚུལ་གཉིས་གཉིས་འབྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་
དུ་ལུང་རིགས་གཉིས་ཀས་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ནམ་བུ་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་དང་། ཉི་མ་བྱེད་དང་འཆར་དུས་
གཅིག་ ཁེས་པའི་གཞུང་འདི་སྤྱིར་གླིང་བཞིར་ཉི་མས་བྱ་བ་བྱེད་པའི་ཚུལ་འཆད་པའི་གཞུང་
མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞུང་འདིས་གླིང་བཞི་གར་ནམ་བུ་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་དང་ཉི་མ་བྱེད་དང་
འཆར་དུས་གཅིག་པ་དེ་སྤྱིར་པར་སྟོན་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟ་བུ་དེ་གླིང་བཞིར་ཉི་མ་ཞག་
རེ་ལ་ལན་རེ་འབྱུང་བར་མ་བསྟན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཉི་མ་སྟོ་བྱུང་འགྲོ་ཆེ་ལོ། ཞེས་པའི་

གཞུང་འདི་ཡང་སྤྱིར་ཉི་མས་སྤྱིང་བཞིར་བྱ་བ་བྱེད་ཚུལ་འཆད་པའི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ་
 ལོ། །འདོད་ན། ལོ་གཅིག་ལ་ནམ་བྱེད་ཉི་མ་རྒྱབ་བ་དང་། ཉི་མ་བྱེད་དང་འཆར་དུས་གཅིག་
 པའི་ཚུལ་དེ་ལན་གཉིས་འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བྱེད་རང་ལྟར་ན་ཡང་ལོ་གཅིག་ལ་སྤྱིང་
 བཞིར་དེ་ལྟ་བུ་ལན་ཅིག་འབྱུང་བར་ལས་ལེན་དགོས་ཏེ། ལོ་གཅིག་ལ་སྤྱིང་བཞི་ལོ་རེ་རེར་ཉི་
 མ་སྟོ་བཟོད་མཐར་ཐུག་རེ་རེ་འབྱུང་བ་གང་ཞིག་སྤྱིང་བཞི་ལོར་གང་རུང་གཅིག་ཉི་མ་སྟོ་
 བཟོད་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྤྱིང་ལྟར་བཅིས་པས་དེ་ལྟ་བུ་ལན་རེ་རེ་འབྱུང་བའི་བྱིར།
 གཞན་ཡང་དེ་མི་འཐད་དེ། ནམ་བྱེད་ཉི་མ་རྒྱབ་བ་དང་། ཉི་མ་བྱེད་དང་འཆར་དུས་གཅིག་པའི་
 ཚུལ་ཉིན་རེ་ལ་ལན་རེ་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཏེ། སྤྱི་མི་སྟན་དུ་ཉི་མ་རྒྱབ་བ་དང་། འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་
 ཉི་མ་ཤར་བ་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དུས་མཉམ་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤྱི་མི་སྟན་དུ་ནམ་བྱེད་པ་
 དང་འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་ཉི་མ་བྱེད་པ་གཉིས་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དུས་མཉམ་པའི་བྱིར། སྤྱི་མི་
 སྟན་པའི་མཆན་མོ་དང་། འཛམ་བུ་སྤྱིང་པའི་ཉིན་མོ་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་དུ་དུས་མཉམ་པའི་
 བྱིར་ཏེ། འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་ཉི་མ་སྟོ་བཟོད་མཐར་ཐུག་པ་ཡོད་པའི་དུས་སུ་སྤྱི་མི་སྟན་དུ་ཉི་མ་
 བྱེད་པ་ཟོད་མཐར་ཐུག་ཡོད་པའི་བྱིར།

དེས་ན་ཉི་མའི་དགྲིལ་འཁོར་འཛམ་བུ་སྤྱིང་དུ་གནས་པའི་ཆེ་རི་རབ་ཀྱི་གྲིབ་མ་སྤྱི་མི་
 སྟན་དུ་བབས་པ་ལས་སྤྱི་མི་སྟན་པའི་མཆན་མོར་འཛོག་བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། རི་རབ་ཀྱིས་ཉི་
 མའི་འོད་ཟེར་སྤྱིབ་རྒྱས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། རི་རབ་དེ་རིན་པོ་
 ཆེ་ཡིན་དུ་དྲངས་པ་ལས་བྱུང་བ་གང་ཞིག་ རི་རབ་ལས་མི་དྲངས་པའི་སྤྱི་གཅན་གྱི་སྟོ་བས་

གྲང་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྒྲིབ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་ན་འདིར་མ་བྱུག། དེར་ཐལ། ཉི་མ་གཟུང་འཛིན་གྱི་དྲུས་སུ་སྒྲུབ་ཀའི་གྱི་ལྟོ་བས་སྒྲིབ་མི་རྒྱས་ལ་གདོང་འཇུག་གང་ཅུང་གིས་སྒྲིབ་པར་བྱེད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། ཉི་མ་སྟོ་བཟོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ། སྟོ་བཟོད་མཐར་ཐུག་ཏུ་རྒྱབ་སྟེ་མ་མཐོང་བ་དང་། བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་ཏུ་རྒྱབ་སྟེ་མ་མཐོང་བ་དེ་རི་རབ་ཀྱིས་བསྒྲིབ་པའི་དབང་གིས་མ་མཐོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། རི་རབ་ཀྱིས་ཉི་མ་སྒྲིབ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཉི་མ་སྟོ་བཟོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་རི་རབ་རྒྱ་ཆེར་སོང་ཞིང་། བྱང་བཟོད་མཐར་ཐུག་པའི་ཆེ་རི་རབ་རྒྱ་ཆུང་དུ་སོང་བ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། ཡར་འོའི་ཆེས་བརྒྱད་ཀྱི་རྒྱ་བ་ལ་ཉི་མའི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་འོད་ཟེར་གྱིས་མི་རེག་པར་ཐལ། ཅ་བའི་དམ་བཅའ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མཛོད་པས། ཉི་མ་དང་ནི་ཉི་བ་ལས། །རང་གི་གྲིབ་མས་སྒྲིབ་པར་སྤང་། །ཞེས་རྒྱ་བ་ཉི་མ་གང་བ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་གྱིས་མོན་པའི་དབང་གིས་ཡིན་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར་ན། འོ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྤྱིང་བཞིའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མ་རྒྱབ་པའི་དྲུས་མི་སྤྱིང་པར་ཐལ། སྤྱིང་བཞིའི་ནམ་མཁའ་ལ་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་མེད་པའི་དྲུས་མི་སྤྱིང་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རི་རབ་ཀྱིས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྒྲིབ་མི་རྒྱས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། སྤྱིང་བཞིའི་ནམ་མཁའ་ལ་རྒྱ་སྒྲར་རྣམས་གསལ་བའི་དྲུས་མི་སྤྱིང་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན་ཉིན་མཆོན་གྱི་ཆ་ཉེར་གཉིས་མ་གྲུབ་པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། རི་རབ་ཀྱིས་ཉི་མའི་འོད་ཟེར་སྒྲིབ་རྒྱས་པར་ཐལ། རྒྱ་ཤེལ་ཤིན་ཏུ་དྲངས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་རྒྱ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་རང་གི་གྲིབ་མས་སྒྲིབ་རྒྱས་པའི་ཕྱིར་རྟེ།

མཛོད་ལས། ཉི་མ་དང་ནི་ཉི་མ་ལས། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དེ་ཡར་ངོའི་
 ཏུས་སུ་རྒྱ་བ་ཉ་གང་བར་གནས་པ་དང་མར་ངོའི་ཏུས་སུ་ཉི་མ་གང་བར་གནས་པའི་རྒྱ་མཚན་
 རྒྱ་བའི་ཕྱེད་ནོར་བུ་རྒྱ་ལེལ་ལས་གྲུབ། ཕྱེད་བེདྲུའུ་ལས་གྲུབ་པ་ཡིན་པས། ཡར་ངོའི་ཆེ་རྒྱ་
 ལེལ་ཐུར་ཏུ་གཞུག་སྟེ་གནས། མར་ངོའི་ཆེ་བེདྲུའུ་འཛོལ་ཐུར་ཏུ་གཞུག་སྟེ་གནས་པའི་དབང་
 གིས་ཉ་གང་བ་དང་མ་གང་བ་ཐུང་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ས་སྟེ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེས་
 དེ་ལ།

ཁ་ཅིག་ཉི་མ་དང་རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་གྱི་སྟེང་ན་སྟེའི་གཞལ་མེད་ཁང་དང་ཁྲུས་གྱི་
 རིང་བུ་དང་། དཔག་བསམ་གྱི་ཤིང་ལ་སོགས་པ་རི་སྟེང་ཅིག་ཡོད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་
 པར་ཐལ། རྒྱ་བའི་དགྲིལ་འཁོར་རེས་ཐུར་ཏུ་སྟོགས་ཏེ་གནས། རེས་དགའ་ཁྱེད་ཏུ་སྟོགས་ཏེ་
 གནས་པའི་ཕྱིར་ཞེས་ཟེས་བུ་སྟོན་ཆོས་འབྱུང་སོགས་སུ། སྟོན་པ་ཤིང་སོ་བྱི་བ་ལ་ལྷམས་སུ་
 ཞུགས་པར་བཞེད་ཅིང་། ཆོས་རྗེ་ས་པཎ་གྱིས་མེ་མོ་ཡོས་ལ་ལྷམས་སུ་ཞུགས་པར་བཞེད་པ་
 སོགས། ཏུས་འཁོར་སོགས་དང་མཐུན་མི་མཐུན་དབྱེད་པ་ཡི་གེ་མངས་པས་འཛིགས་ནས་
 དེ་ཞིག་བཞག་ཁ་ཆེ་པར་ཆེན་གྱི་རྗེས་འབྱུང་ཁ་ཅིག་མཚུ་རྒྱ་བའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་
 བཅོ་ལྗེའི་བར་ཆོ་འབྲུལ་ཏུས་ཆེན་དང་། རྒྱ་སྟོད་རྒྱ་བའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་བཞིའི་ཉིན་ཆོས་འཁོར་
 བསྐྱོར་བའི་ཏུས་ཆེན་དང་། དབྱུག་པ་རྒྱ་བའི་ཆེས་བཅོ་ལྷ་བབས་གྱི་ཏུས་ཆེན་དང་། ས་ག་
 རྒྱ་བའི་ཆེས་བཅོ་ལྷ་ལ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་བའི་ཏུས་ཆེན་ཡོད་པར་བཞེད་པ་དང་། ཉོར་རྒྱ་
 དབྱུ་བའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་འགོ་འཛིན་པ་ནས་ནང་འགལ་གྱི་ཕྱང་སོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་

ན་ནག་པ་རྒྱ་བ་དེ་དབྱིད་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་ཡིན་པར་ཐལ། རྟོར་རྒྱ་དགུ་པའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ནས་ལོ་
འགོ་འཛིན་རིགས་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། འདོད་ན། ནག་པ་རྒྱ་པའི་ཡར་ངོའི་ཆེས་བཙུ་
དེ་སྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་དུས་ཆེན་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་དབྱིད་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་
གི་ཡར་ངོའི་ཆེས་བཙུ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྟགས་དོན་གྱིས་དངོས། བྱ་སྟེ། གཞུང་དམ་པ་
ལས། བཙུ་མ་ལྟོན་འདས་རྒྱ་བ་གང་ལ་རྒྱ་ན་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་ཞུས་པས། བྱིས་
བདག་ དབྱིད་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ས་ག་རྒྱ་པའི་
ཆེས་བཙུ་ཡེ་ཤེས་ཉིན་ཞག་དེ་སྟོན་པ་མངོན་པར་བྱང་རྒྱལ་པའི་དུས་ཆེན་ཡིན་པའི་བྱིར། བཟ་
ཆེན་གྱིས་མཛད་པའི་དུས་ཆེན་གྱི་ཡིག་རྒྱུད་ལས། དུས་ཆེན་བཞི་ནི་འདི་ཡིན་ཏེ། ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་སྐྱེ་ཇི་བཞིན་པར་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར་དང། དེ་བཞིན་དུ། དུས་ཆེན་གཞན་
རྣམས་ལ་འདྲ་བཟོད་རྒྱལ་ཤེས་པར་བྱའོ། །

གཞན་ཡང་། སྟོན་པ་རྒྱ་བ་བཅུ་གཉིས་སུ་ཡུམ་གྱི་ལྷམས་སུ་བཞུགས་པར་ཐལ།
སྟོན་པ་ས་ག་རྒྱ་བ་ལ་ལྷམས་སུ་བཞུགས་ནས། ལོ་བྱི་མའི་ས་ག་རྒྱ་བ་ལ་སྐྱེ་བལྟམས་པའི་
བྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། ཡུམ་གྱི་ཡོན་ཏན་བཟོད་པ་ལས། བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་མངལ་
དུ་རྒྱ་བ་བཅུ་འཛིན་བྱས་པ། ཞེས་དང། དེས་ས་ག་རྒྱ་བ་ནས་མངལ་དུ་རྒྱ་བ་བཅུ་གནས་པ་
དེ་ནའང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ཐོབ་པ་མི་ཉམས་པར་སྐྱང་པའི་ཐབས་
གདམས་དག་བཟོད་པ་ལ། གནས་རྣམས་བཟོད་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདི་གང་
ལས་འཕྲོས་ན། དེ་མ་ཐག་ཏུ་གྱིབ་ཆོད་རིག་པར་བྱའོ། ཞེས་བསྟན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་པའི་

གང་ཟག་དེ་ལ་གྱིབ་ཆོད་འཇལ་བ་སོགས་དུས་གོ་བོ་བཟོད་པར་བཤད་བ་ལ། འོན། གང་ཟག་
 དེ་ལ་དེའི་རྗེས་སུ་རི་ལྷར་བྱ་བ་ཡིན་ཞེས། དེའི་འོག་ཏུ་དེ་ལ་ལས་བྱེད་པའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་
 ཆངས་སྟོད་ཀྱི་གནས་རྣམས་བཟོད་དགོས། ཞེས་འཆད་བ་ལ། གཞུང་འདི་བྱང་། དོན་ནི།
 དུས་གོ་བོ་བཟོད་ཟིན་མ་ཐག་པའི་དགེ་སྟོང་དེ་ལ་ཟས་བསོད་སྟོམས་པ། གོས་ཐུག་དར་ཁྱོད་
 པ། གནས་ཤིང་བྱང་བ། སྒྲན་བཀྲུས་ཏེ་ཐོར་བ་སྟེ་ཆངས་བར་སྟོད་པའི་གནས་རྣམས་བཟོད་
 དགོས་ཏེ། དེས་དེ་རྣམས་ལ་གནས་ན་རྣམ་པར་དག་པར་འགྱུར་པའི་བྱིན། དེར་མ་ཟད་གདམ་
 དག་བཅུ་གཅིག་ཀྱང་བཟོད་དགོས་ཏེ། འོག་ནས་འཆད་པར་འགྱུར་པའི་སྒྱུར་བར་འགྱུར་པའི་
 ཆོས་བཞི་བཟོད་བ་ནས། དགེ་སྟོང་ཚུལ་གྱི་འབྲས་བུ་སྐྱབ་པའི་ཐབས་བག་ཡོད་ལ་ངེས་པར་
 སྟོར་པའི་ཐབས་ཀྱི་བར་རྣམས་བཟོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། ཞེས་འཆད་པར་བྱེད་བ་ལ། ལྷང་
 བར་འགྱུར་པའི་ཆོས་རྣམས་དང་། དགེ་སྟོང་བྱེད་པའི་ཆོས་རྣམས་ཀྱང་ངོ། །མཆོག་ཏུ་འདོད་
 པར་བྱ་བ་ཡང་དག་པ་ཉིད་ཀྱིས་རྫོགས་པ་ཉིད་བཟོད་ནས། ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱིས་མཉམ་པར་
 གྱུར་པ་ཉིད་བསྐྱབ་པ་ལ་ངེས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །

ཚུལ་དང་འབྲེལ་པའི་གཟུགས་བརྟན་དང་། དུལ་པར་གནས་པ་ཉིད་དང་། དགོས་པ་
 རྗེས་སུ་བསྐྱབ་པ་ལ་ཡང་ངོ། །མ་བཟོད་པ་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་བསྐྱབ་
 པར་འགྱུར་པ་ཉིད་ཀྱང་བཟོད་པར་བྱའོ། །གྲུས་པ་ལ་ཡང་ངེས་པར་སྐྱར་བར་བྱའོ། །བསྐྱབ་
 པར་བྱ་བ་ཐབས་བཟོད་པ་དང་བཅས་པ་ལ་ཡང་ངོ། །ཞེས་གསུངས། འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐྱབས་
 སུ་གདམ་དག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་བ་ལ། དངོས་དང་། འཕྲོས་དོན་སྐྱུངས་པའི་ཡོན་ཏན་

བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ལུས་གང་པ་བཟོད་པ། གང་ཟག་གང་གིས་བཟོད་པ། ཏུས་ནས་
 གྱི་ཆེ་བཟོད་པ། དངོས་པོ་གང་། ཚུལ་རི་ལྟར་ཏུ་བཟོད་པ། བཟོད་བྱ་གངས་ལག་གི་ངོ་པོ་
 བཤད་པ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཏུས་གོ་བཟོད་མ་ཐག་པའི་གང་ཟག་དེ་པ་བཟོད། གཉིས་པ་ནི། ལས་
 སློབ་གྱིས་བཟོད། གསུམ་པ་ནི། ཏུས་གོ་བཟོད་པའི་མཐུག་ཐོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་བཟོད། བཞི་
 པ་ནི། གངས་ལག་ནས་པ་བཟུ་གཅིག་བཟོད། ལྷ་པ་ནི། ལྟར་བར་བལྟར་པའི་ཆོས་ནམས་སྤང་
 བྱ་དང་། དགོ་སློང་ཏུ་ལྷེད་པའི་ཆོས་ནམས་བསྐྱེད་བྱར་གངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བཟོད།

དྲུག་པ་ནི། གདམ་ངག་གི་དབྱེ་བ། བསྐྱུ་བ། བྲངས་ངེས། བོ་ངེསས། སྒྲུབས་འདིར་
 གདམ་ངག་བརྒྱ་གཅིག་གི་སྒྲོན་པ་གདམས་ངེསས་པར་བསྐྱུན་པའོ། །དང་པོ་ནི། འདིར་དངོས་
 སུ་བསྐྱུན་པའི་གདམ་ངག་ལ་བརྒྱ་གཅིག་ཡོད་དེ། ཚངས་པར་སྒྲོད་པའི་གནས་ལྷནས་བརྗོད་
 བཤ། རྒྱུར་བར་འགྱུར་པའི་ཆོས་ལྷནས་བརྗོད་པ། དགེ་སྒྲོང་དུ་བྱེད་པའི་ཆོས་ལྷནས་བརྗོད་པ།
 ཚུལ་འཆལ་གྱི་གཉེན་པོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་དང་འབྲེལ་པའི་གཞུགས་བརྟན། དུལ་བར་གནས་
 བ་ལ་ངེས་པར་སྒྲོར་བ། སྒྲོར་བ་དང་སྒྲོག་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་གཉིས་ཀྱི་དགོས་པ་རྗེས་སུ་
 སྒྲུབ་པ་ལ་ངེས་པར་སྒྲོར་བ། འདིར་མ་བརྗོད་པ་ཡང་དག་པར་བྲངས་པ་ཡོངས་སུ་ཤེས་པའི་
 སྒྲུབ་པར་འགྱུར་བ།

གུས་པ་ལ་སྐྱུར་བ། བསྐྱུར་བར་བྱ་བའི་ཐབས་བཀའ་ཡོད་བཟོད་པ་རྣམས་སྤྲོ་ཡོད་པའི་
 མིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་རྣམས་བསྐྱུན་གཉིས་སྤྲོ་འདྲ་སྟེ། བསྐྱུར་བྱ་ལུལ་ལ་གང་མས་པ་དང་།
 མོ་བ་ཁྱེད་གཉིས་ལོ་ལ་གང་མས་པ་གཉིས་སྤྲོ་འདྲ་བའི་མིར། དང་པོ་དགྲ་དང་པོ་དང་། མི་མ་

གཉིས་ཀྱི་མར་འདུ་བའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། འདིར་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གདམ་དག་དེ་ལ་
 བརྩ་གཅིག་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་ཏེ། གདམ་དག་བརྩ་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་གདམས་པས་དོན་དུ་
 འགྱུར་ལ། དེ་ལས་གྲངས་མང་ཉུང་གི་སྒྲོ་ནས་གདམས་པས་དོན་དུ་མི་འགྱུར་བས། གདུལ་
 བྱའི་བསམ་བ་ལ་ལྟོས་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ལྷང་གི་གོ་ངེས་ས་དང་
 བསྟན་ནས་དེ་ལྟར་བཞག་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ནི། གདམ་དག་བརྩ་གཅིག་གི་སྒྲོ་ནས་གདམས་
 པས་འདུལ་བའི་བསྐྱབ་བྱའི་གནས་ཐམས་ཅད་གདམས་པར་འགྱུར་བ་དང་། དེ་དག་སྐྱབ་བ་
 ཡང་རྒྱས་པས་གདམས་པའི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། སྐྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། བསྐྱ་བ། སྐྱ་བཞག་
 བ། གང་ཟག་གང་ལ་གནང་བ། ཆགས་པ་གང་གི་གཉེན་པོར་བསྟན་བ། སྐབས་འདིར་སྐྱངས་
 པའི་ཡོན་ཏན་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་ནང་ནས་གསུམ་ཁོ་ན་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཆན་འཆད་
 པའོ། །དང་པོ་ནི། འདོད་ཆུང་ཆོག་གེས་ལ་བསྐྱབ་པར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་སྐྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 ཆོས་བརྩ་གཉིས་པོ་གང་རུང་བསྟན་པར་དམ་བཅས་པའི་ཡི་དམ་དེ། སྐྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་གྱི་
 མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བརྩ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསོད་སྦྱོམས་པ་དང་སྟན་གཅིག་
 ཕྱིས་མི་ལེན། །ཆོས་གོས་གསུམ་པ་ཕྱིར་བ་བྱུག་དང་ཁོད། །དགོན་པ་གིང་བྱང་པ་དང་ཆ་
 གཤམ་མེད། །ཚོག་བྱ་རུང་ཁོད་པ་དང་གཞི་རི་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བརྩ་གཉིས་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། དེ་དག་བསྐྱ་ན་ཟས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་གསུམ། གོས་ཀྱི་དབང་དུ་
 བྱས་པ་གསུམ། གནས་མལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་བྱུག་སྟེ་གསུམ་དུ་འདྲ། དེ་ཡང་ཟས་བཟང་

པོ་ལ་སྟེད་བ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་བསོད་སྟོམས་ཀྱི་ཟས་ལ་བརྟེན་པར་དམ་བཅས་བའི་ཡི་དམ་
 ལ། ཟས་བསོད་སྟོམས་བའི་མཚན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྟེན་པས་ཚོགས་པའི་བསོད་སྟོམས་ལ།
 མཐར་གྱིས་སྟོང་བའི་བསོད་སྟོམས་བཤོ། །དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱད་པར་ནི་རང་གི་ཉི་དུ་ལ་སོགས་
 བའི་བྱིམ་ནས་བསྐངས་བའི་བསོད་སྟོམས་ཙམ་གྱིས་འཚོ་བར་དམ་བཅས་བའི་ཡི་དམ་བ་
 དང་པོ་དང་། དེ་ལྟར་མ་ཡིན་པར་སྟོ་མཐར་ཆགས་སུ་བརྒྱད་ནས་སྟོངས་བའི་བསོད་སྟོམས་
 ཀྱིས་འཚོ་བར་དམ་བཅས་བའི་ཡི་དམ་ལ། གཉིས་བ་ཡིན། ལྟན་གཅིག་བ་ནི། ཟས་མང་པོ་ལ་
 སྟེད་བ་སྟོང་བའི་ཕྱིར་དུ་ཟས་ཐོས་བའི་སྟན་དེ་ལས་ལངས་ཕྱིན་ཆད་ཉི་མ་དེ་ལ་དུས་རུང་གི་
 ཟས་ཕྱི་མ་མི་ཟ་བར་དམ་བཅས་བའི་ཡི་དམ་བ་ལ་འཛོགས། དེ་ཡང་སྟན་གྱི་མཐའ་ཅན་དང་རྩ་
 ཡི་མཐའ་ཅན་གཉིས།

དང་པོ་ནི། ཟས་ཐོས་ནས་སྟན་དེ་ལས་ལངས་ཕྱིན་ཆད་ཉི་མ་དེ་ལ་དུས་རུང་གི་ཟས་
 མི་ཟ་བར་དམ་བཅས་བའི་ཡི་དམ་བ་དང་། ཕྱི་མ་ནི། ཁ་ཁྱ་བའི་ལག་རྩུངས་ཕྱིན་ཆད་ཉི་
 མ་དེ་ལ་དུས་རུང་གི་ཟས་མི་ཟ་བར་དམ་བཅས་བའི་ཡི་དམ་བ་ལ་འཛོགས། ཟས་ཕྱི་མ་མི་ལེན་
 པ་ནི། ཟས་དེ་དང་པོར་ཟ་བར་ཚུམ་ཕྱིན་ཆད་ཉི་མ་དེ་ལ་དུས་རུང་གི་ཟས་ཕྱི་མ་མི་ལེན་པར་
 དམ་བཅས་བའི་ཡི་དམ་བ་ལ་འཛོགས། འདི་ལ་གསུམ། རྩུང་དུས་ནི་ཁ་ལ་སོགས་པ་མ་བཟུས་
 ཀྱི་བར་དུ་ལེན་པར་བྱེད་པ་དང་། འཕྲིང་ནི་ཟས་ཟ་བཞིན་དུ་གནས་ཀྱིས་བརྟེད་པ་ལེན་ལ་དེ་
 ཕྱིན་ཆད་མི་ལེན་པའོ། །ཆེན་པོས་ནི་སྤར་བཤད་པ་ཐམས་ཅད་གཅིག་ཅར་དུ་སྐངས་ནས་
 ཟ་ཞིང་དེ་ཕྱིན་ཆད་ཉི་མ་དེ་ལ་མི་ལེན་པའོ། །ཆོས་གོས་གསུམ་པ་ལ་ཡང་། རྩུང་དུས་ནི།

ཆོས་གོས་གསུམ་དང་། རས་ཆེན་དང་། གཡན་བ་དག་བ་བ་དང་། སྟན་དང་གདིང་བ་བཅང་
 བར་བྱེད་པ། འཁྲིང་ནི། རས་ཆེན་མན་ཆད་བཞི་པོ་དེ་རང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་མི་
 འཆང་ལ། གནས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་ལ་ལོངས་སྟོང་བཤོ། ཆེན་པོས་ནི། ཆོས་གོས་
 གསུམ་ཙམ་འཆང་ཞིང་དེ་ལས་ལྷག་པའི་གོས་མི་འཆང་ངོ། ། ཆོས་གོས་གསུམ་བས་འཆོ་
 བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་པོ་འཆང་རུང་སྟེ། སྤངས་པའི་ཡོན་ཏན་བསྟན་པ་ལས། གདིང་བ་
 དང་། གཡན་བ་དག་བ་བ་དང་། གདོང་བྱིས་དང་། དབྱར་གྱི་ཆར་གོས་རས་ཆེན་སྒྲེང་བར་
 བྱ་སྟེ། ཆོས་གོས་གསུམ་བཞི་ཉམས་པར་མི་འགྱུར་ངོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་བྱ་གྲག་དར་
 ཁྲོད་པ་ལ་གསུམ་ལས། རྩང་རྩས་ནི་བྱི་བས་ཐོས་པ། ཚིག་བ་རྩམ་བྱ་བཅད་པ། གཞན་གྱིས་
 རང་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་ལེན་པ་དང་། འཁྲིང་ནི། རང་གི་ཆེད་དུ་བྱས་པ་མི་ལེན་པར་མ་དེས་
 བར་བོར་བ་ལེན་པ་དང་། ཆེན་པོས་ནི་དེ་དག་མི་ལེན་པར་རྩར་ཁྲོད་དང་ལམ་པོ་ཆེར་བོར་
 བ་ལེན་པའོ། །

འདི་ལ་ཡང་བོར་བ་བྱག་དར་ཁྲོད་པ་དང་། དམན་བ་བྱག་དར་ཁྲོད་པ་གཉིས། དང་
 པོ་ནི། གཞན་གྱིས་རྩར་ཁྲོད་སོགས་སུ་བོར་བའི་གོས་ལེན་གྱི། གཞན་མི་འཆང་བར་དམ་
 བཅས་པའི་ཡི་དམ་པ་དང་། གཉིས་པ་ནི། སྤྱི་བོ་གཞན་གྱིས་རྒྱ་བ་བཞེར་ལོངས་སྟོང་བའི་
 གོས་འཆང་ཞིང་། གོས་གསར་པ་མི་འཆང་བར་དམ་བཅས་པའི་ཡི་དམ་པའོ། ། དགོན་པ་བ་
 ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྩང་རྩ་ནི། ཁྲོང་ལས་གཞུ་འདོམ་ལྷ་བརྒྱས་བཅད་པའི་སར་གནས་པ་
 དང་། འཁྲིང་ནི། ཁྲོང་ལས་གཞུ་འདོམ་སྟོང་བྱག་གཉིས་ཀྱིས་བཅད་པའི་སར་གནས་པ་དང་།

ཆེན་པོ་ནི། ཁྲོད་ལས་གཞུ་འདོམ་སྟོང་ཟག་བརྒྱད་གྱིས་བཅད་པའི་སར་གནས་པའོ། ཤིང་
 བྱང་བ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྩུང་ཏུ་ནི་ཤིང་བྱང་ཏུ་དོས་བཞི་པོ་ཐམས་ཅད་སྟོར་བར་གནས་
 པ་དང་། འབྲིང་ནི། དོས་རྩུང་ཟད་སྟོར་བར་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། སྟོར་བ་མེད་པར་
 གནས་པའོ། །སྒྲ་གཤམ་མེད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྩུང་ཏུ་ནི། རྟེན་གྱི་དོས་གསུམ་གཡོགས་
 ལ་གཅིག་མ་གཡོགས་པར་གནས་པ། འབྲིང་ན། རྟེན་གྱི་དོས་གཅིག་གཡོགས་ལ་གསུམ་མ་
 གཡོགས་པར་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། རྟེན་གྱི་དོས་རྩུང་ཟད་ཀྱང་མ་གཡོགས་པར་གནས་
 པའོ། །དུར་ཁྲོད་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྩུང་ཏུ་ནི། སྟོན་དུར་ཁྲོད་པ་ཡིན་པ། ད་ལྟར་དུར་
 ཁྲོད་མ་ཡིན་པར་གནས་པ་དང་། འབྲིང་ནི། དོ་རྩུང་ཟད་སྟེལ་བའི་དུར་ཁྲོད་ཏུ་གནས་པ་དང་།
 ཆེན་པོ་ནི། དུལ་དེའི་སྟེལ་པོ་གི་པོ་ཅོག་སྟེལ་བའི་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་སར་གནས་པའོ། །

ཅོག་སྟེལ་པ་ལ་ཡང་གསུམ་ལས། རྩུང་ཏུ་ནི། དོས་གཉིས་དང་། འབྲིང་ནི། དོས་གཅིག་
 ལ་བརྟེན་ནས་གནས་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། དོས་གང་ལ་ཡང་མི་བརྟེན་པར་གནས་པའོ། །གཞི་
 རི་བཞིན་པ་ལ་རྩུང་ཏུ་ནི། ལན་གསུམ་གནས་མལ་འཆའ་ཡི་གཞན་མི་བྱེད་པ་དང་། འབྲིང་ནི།
 ལན་གཉིས་འཆའ་ཞིང་གཞན་མི་བྱེད་པ་དང་། ཆེན་པོ་ནི། ལན་ཅིག་སྟན་གཤིང་བ་སོགས་ལ་
 གནས་མལ་འཆའ་ཡི་གནས་ཡང་ནས་ཡང་དུ་མི་འཆའ་བའོ། །བཞི་བ་ནི། ཅིའི་ཕྱིར་སྦྱངས་
 བའི་ཡོན་ཏན་ཞེས་བྱ་ཞེན་ཡོད་དེ། ལུས་སེམས་སྦྱངས་ནས་ལུས་ལས་སྦྱ་རུང་བར་བྱེད་
 བའི་ཡོན་ཏན་ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་ནི། སྦྱངས་པའི་
 ཡོན་ཏན་འདི་དག་ཆགས་པ་ཤས་ཆེར་སྟོད་པའི་གང་ཟག་ལ་བསྐྱགས་པ་ཡིན་ཏེ། ཡོན་ཏན་

འདི་དག་ཞེ་སྒང་གས་ཆེར་སྐྱོད་པའི་གང་ཟག་ལ་བསྐྱགས་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེ་སྒང་གས་ཆེར་
 སྐྱོད་པ་ལ་མི་མཁས་པའི་གང་ཟག་གིས་སྦྱངས་པའི་ཡོན་ཏན་འདི་དག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆེར་
 བ་ཡིད་མི་བདེ་བ་སྦྱེས་ནས་ཞེ་སྒང་སྦྱེ་བ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྐྱུར་བར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། རྒྱག་པ་
 བློ། འདི་དག་ཆགས་པ་གང་གི་གཉེན་པོ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསོད་སྦྱོམས་པས་ཟས་བཟང་པོ་
 ལ་སྲིད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད། སྙན་གཅིག་པ་དང་ཕྱིས་མི་ལེན་པས་ཟས་མང་པོ་ལ། ཕྱིང་པས་
 གོས་འཇམ་པོ་ལ། ཆོས་གོས་གསུམ་པས་གོས་མང་པོ་ལ། བྲག་དར་ཁྲོད་པས་གོས་བཟང་
 པོ་ལ། དགོན་པ་པས་འདུ་འཇི་ལ། འིང་བྱང་བ་དང་སྒྲ་གཤམ་མེད་པས་གནས་མལ་ལ། ཙོག་བྱ་
 བས་སྒོ་བབ་སྟེ་ཉལ་བ་ལ། དུར་ཁྲོད་པས་འབྲིག་པ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་ལ། གཞི་རི་
 བཞིན་པས་གནས་མལ་ལ་སྲིད་པའི་གཉེན་པོ་བྱེད།

བདུན་པ་ཞེ། ཆངས་སྐྱོད་ཀྱི་གནས་ཐམས་ཅད་བརྗོད་པའི་སྐབས་འདིར་བསོད་
 སྦྱོམས་པ་ལ་སོགས་པ་གསུམ་ཅུ་གྱི་སྒྲོ་ནས། འདོམས་བར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་
 ཞེ་ན། ཡོད་དེ་པལ་ཆེར་ཡོ་བྱད་གསོག་པར་བྱེད་ཅིང་། དེ་ཆངས་སྐྱོད་ཉམས་བར་བྱེད་པའི་
 གཙ་པོ་ཡིན་ལ། གསུམ་པོ་དེའི་སྒྲོ་ནས་གདམས་པས་ཡོ་བྱེད་གསོག་པ་ཁེགས་པར་འགྱུར་
 བའི་ཕྱིར་དང་། རབ་བྱང་རྣམས་ཀྱིས་སྐྱབ་ཀྱང་ཁུས་པའི་ཕྱིར། འོན་དུར་ཁྲོད་ཀྱི་སྐྱོད་ལམ་
 ལ་བརྟེན་ནས་ཡོ་བྱད་གསོག་པ་ཁེགས་པར་མི་འགྱུར་རམ་ཞེ་ན། དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་སྐབས་
 འདིར་མི་འདོམས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། པལ་ཆེར་ཀྱིས་སྐྱབ་དཀའ་བས་མི་འདོམས་པའི་
 ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲོ་མ་པ་མ་ཐོབ་པ་འཇོག་པར་བྱེད་པའི་ཐབས་བཤད་པའོ།

གནས་དང་གནས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་བཤད་པ།

༡༡། །གཉིས་བ་ཐོས་བ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱངས་པའི་ཐབས་ལ། གནས་དང་གནས་པའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་བཤད་པ། གནས་དང་གནས་པའི་མཚན་ཉིད་བཤད་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི་གནས་
 པས་གནས་ལ་མ་ཁྱས་པར་བྱ་བ་མི་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་བ་ལ། བཅས་པའི་
 སྐབས་ནས་བྱུང་བ་དང་། རེས་བཅས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བརྩན་བ་
 བརྩན་པའི་ཡན་ལག་ མཁས་ཤིང་ཕན་འདོགས་པའི་ཡན་ལག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི་བརྩན་
 པར་རྫོགས་ནས་ཡོ་བརྩ་མ་ཡོན་པར་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་བ་ནི་ལྷན་ཅིག་འབྱུང་
 བ་དག་ལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བཤད། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་གནས་པས་གནས་ལ་མ་ཁྱས་
 པར་བྱ་བ་མི་བྱའོ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན་གནས་རྣམས་
 བརྫོད་པར་བྱའོ་ཞེས་བརྩན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་བ་ལ་ཆངས་སྟོང་གྱི་གནས་ལ་སོགས་བ་
 བརྫོད་པར་བཤད་བ་ལ། གནས་དང་གནས་བ་གཉིས་ཀྱི་བྱ་བ་རི་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དེའི་ལན་སྟོན་
 བ་ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དོན་ནི་གནས་བ་སྟོབ་མས་གནས་སྟོབ་ལ་བྱ་བ་ཁྱས་པ་ལ་ཆོས་ཅན།
 དགོས་བ་ཡོད་དེ། བྱ་བ་མ་ཁྱས་པའི་ཉེས་བ་ཞིགས་བ་དང་། བྱ་བྱང་མི་བྱང་གི་འཆམས་
 ཤེས་བ་དང་། རོ་ཆ་ཁྲིལ་ཡོད་ཀྱི་བསམ་བ་བསྐྱེད་བ་དང་། ཁྱས་ནས་བཀའ་བཞུགས་
 བསྐྱབས་པས་སྟོབ་ལ་གྲུས་པའི་ཕན་ཡོན་འཛོལ་པའི་དགོས་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་

སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་པ། ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་སྒྲ་པ། དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་བཙོན་པ། ང་རྒྱལ་
 རྒྱུང་པ། རྩལ་བར་གནས་པ། དགེ་བའི་བྱ་བ་ལ་གྱིས་སྒྲ་པ། བཟོད་པ་དང་ལྡན་པ། བསྟེན་པར་
 རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་པ་ལས་ལོན་ཀྱང་ལྷ་སྤྲུགས་ཉིར་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་མི་ལྡན་
 པའི་ཆོས་དགུ་ལྡན་ཞིག་དགོས་སྟེ། སྤུང་བརྒྱ་བ་ལས། སྒྲ་མ་ལ་གྲུས་ཚུལ་གྱིས་སྒྲ་པ་དག་
 ལྡན། །བསམ་གཏན་དང་ནི་འདོན་ལ་ཡང་དག་བཙོན། །གྱིས་སྒྲ་ཞིང་རྩལ་ལ་བཟོད་དང་ལྡན་
 པ་ནི། །སྒྲོམ་བཙོན་གནས་པའི་ཆོས་ལྡན་ཤེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་
 བློ། བྱ་བ་རྒྱན་མ་རྣམས་དཔོན་སྒྲོབ་གཉིས་ཀ་མཆོམས་ནང་གཅིག་ཏུ་ཡོད་ན་ཉིན་རེ་བཞིན་
 ལན་རེ་ལྟ། རྒྱང་གྲགས་ལྷ་ལས་རྒྱག་ན་ཡོད་ན། ཞག་ལྷ་ལས་རྒྱག་ན་ལྟ། དཔག་ཚད་བྱེད་དང་
 གསུམ་ན་ཡོད་ན། གསོ་སྦྱང་གི་ཆེ་ལྷ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཞིང་། སྒྲོ་བར་བ་རྣམས་ནི་བྱང་རྩལ་སྤུ་
 ལྷ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་བ་ཡོད་དེ། བྱར་རུང་མི་རུང་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་རྣམས་དང་། བྱར་
 རུང་བར་ངེས་ཀྱང་འབད་པ་ཆེན་པོས་བསྐྱབ་དགོས་པ་རྣམས་ལྷ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 བྱར་མི་རུང་བ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ངེས་ན་ལྷ་མི་དགོས་ཏེ། སྒྲ་མ་མཆོན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ཡིན་ན་
 གནང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། གནང་བ་བྱུང་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་མི་རུང་བར་ངེས་པའི་བྱིར།

ལྷ་བ་ལ་ཁ་ཅིག་ བྱ་བ་ལྷ་བའི་ཆེ་རང་མིང་ནས་སྒྲོས་མི་དགོས་པར་དེ་རིང་གི་
 གདུགས་དང་། མཆོན་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཀུན་ཏུ་སྦྱང་བར་རུང་བ་དག་བཟྱི་བར་ལྷ་འཆོལ་ཞེས་
 སྦྱི་ནས་ལྷས་པས་ཆོག་སྟེ། འོད་ལྡན་ལས། ཀུན་ཏུ་སྦྱང་བར་རུང་བ་དག་བཟྱིའོ། །ཞེས་ལྷ་
 བར་བཤད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར། ཁ་ཅིག་ཕྱང་དེས་བྱ་བ་ལྷ་བའི་གཞིར་བྱ་བ་རུང་བ་དག་

བསྟན་བ་ཡིན་གྱི། བ་བ་ཞུ་མཆམས་བསྟན་བ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བ་བ་རང་རང་གི་མིང་ནས་
མ་ཞུས་ན། བ་བ་རུང་མི་རུང་གི་མཆམས་ཤེས་བར་མི་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། རྣམ་འབྱེད་ལས།
སྣམ་སྦྱར་འཆམ་བར་ཞུ། ཉིན་མོ་སྦྱོད་བ་ལ་མཆིས་བར་ཞུ་ཞེས་དང་། ལོ་ངོ་བར། ཆག་ཆག་
དང་། བྱག་དང་སྒོག་བ་དང་ཞེས་དང་། ཀ་རི་ཀ་ལྟ་བུ་བ་ལས། འཆལ་མ་འཆལ་ཞེས་སྒྲ་མ་
ལ། །བརྟུལ་ཞུགས་ཅན་གྱིས་ཞུ་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཟེར།

རང་ལུགས་ནི་དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བ་བ་སྒོ་བྱར་བ་བྱུང་བའི་ཆེ་རང་མིང་ནས་སྒོས་
དགོས་ཤིང་། ཐེ་ཆོམ་ཟ་བ་ཞུ་བའི་ཆེ་ཡང་དེ་སྟར་ཞུ་དགོས་ལ། རུང་བར་ངེས་པ། རྣར་མར་
ཞུ་བའི་ཆོ། ཀུན་ཏུ་སྦྱད་བ་རུང་བ་དག་བགྱི་བར་ཞུ་འཆལ། ཞེས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཞུ་བར་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱག་བ་ལ། ལུལ་གྱི་དམིགས་བསལ། རྟེན་གྱི་དམིགས་བསལ། བྱ་བའི་
དམིགས་བསལ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སྦྱིར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་གནས་གྱི་སྒྲ་མ་མ་ཡིན་བ་
གཞན་ལ་ཞུ་མི་རུང་ལ། གནས་སྐབས་གྱི་དབང་གིས་ཞུ་རུང་བ་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དོ། གནས་
གྱི་སྒྲ་མ་ཉེ་བར་མི་གནས་བ་ན། བ་བ་སྒོ་བྱར་བྱུང་བའི་ཆེ་དང་། དབྱར་ཁས་སྒྲངས་པའི་
ཆེ་གནས་དེར་གནས་གྱི་སྒྲ་མར་འོས་བ་མེད་ཅིང་གནས་གཞན་ནས་བཅའ་ཀྱང་མ་རྟེན་ན།
དབྱར་སྒྲ་མའི་སྒྲ་བ་ཕྱི་མ་གཉིས་དང་། ཕྱི་མའི་དང་པོ་གཉིས་གྱི་དུས་སུ་དགོ་འདུན་འདུས་
པའི་ནང་ནས་གང་ཆེས་གན་བ་དང་། རང་གི་གནས་གྱི་སྒྲ་མ་གཞན་ན་གནས་བ་དང་། དེ་
དང་རྒྱ་མཆན་མཆུངས་པའི་རུང་མཐུན་སྦྱར་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ནི། བསྟེན་
བ་རྫོགས་ནས་སྒོམ་རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་ལྟ་ལོན་ཅིང་། ལྟ་སྟགས་མཐའ་མ་དང་ལྟན་པ།

གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་འཛོལ་བའི་གནས་སྐབས་དང་། སློབ་དཔོན་གྱི་སློབ་མ་ཆད་པས་བཅད་ནས་
 བཀག་པ་དང་། དགེ་འདུན་གྱིས་གནས་ལ་ནན་ཏུ་གྱི་ལས་བྱས་པ་དང་། གནས་བཅས་ན་
 སློག་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བའི་དགག་བྱ་དང་ལྡན་པ་དང་། དེ་དང་རྒྱ་མཚན་
 མཚུངས་པའི་རུང་མཐུན་སྦྱར་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། གཤམ་གཅི་དང་། སོ་གིང་
 འདོར་བ་དང་། ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་པའི་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། མཆོད་རྟེན་ལ་བྱུག་འཆའ་བ་
 དང་གཙུག་ལག་ཁང་ནས། འདོམ་བཞི་བརྩ་ཅ་དགུའི་བར་འགོ་བ་དང་། དེར་ཆངས་བར་སྦྱོད་
 པ་རྣམས་ལ་མེབས་བར་སྦྱ་བ་དང་། གཏམ་འཛི་བ་དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་གནས་པ་དང་། སྦྱོར་བ་
 རྒྱུད་དུ་འཛི་མོད་ལ་བྱས་ཆོག་པ་རྣམས་དང་། ལུས་ན་བཞད་གད་དུ་འགོ་བ་རྣམས་ཡིན་ནོ།

ལྷ་བྱུགས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ།

༡༡། གཉིས་པ་ལ་མདོར་བསྟན་པ་དང་། རྒྱས་བར་བཤད་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དེ་
 འཆད་བར་བྱེད་པ་ལ། འོག་ནས་འབྱུང་བ་དག་ལ་ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་པ་འཆད་པ་
 ལ། རྟན་གཡོག་དང་ཞེས་སོགས་གསུངས། འོན་འོག་ནས་འབྱུང་བ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་
 འདི་གང་ལས་འབྲོས་ན། བསྟེན་བར་རྫོགས་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་གཞུང་འདི་ལས་འབྲོས།
 བསྟེན་བར་རྫོགས་ནས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། སྦྱིར་བཏང་ལ་བསྟེན་བར་རྫོགས་ནས་
 སྟོམ་རྒྱན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བརྩ་མ་ལོན་བར་གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བུ་མི་རུང་བར་

བཤད་བ་ལ། དེ་ལྟར་ཡིན་ན་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་ལོན་ན་གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱ་རུང་བས་བྱུང་བམ། ཞེ་ན། དེ་མ་བྱུང་ཅེས་སྟོན་པ་ལ་གཞུང་འདི་བྱང་། འོན་ཀྱི། དེ་ལྟར་མ་བྱུང་སྟེ། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ནས་སྟོན་རྒྱུ་ན་བར་མ་ཆད་ཏུ་ལོ་བཅུ་ལོན་ཀྱང་ལོག་ནས་བཤད་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་ལོ་གང་རུང་གི་ཡོན་ཏན་དང་མི་ལྡན་ན་དེ་ལྟར་བྱར་མི་རུང་སྟེ། དེ་ལ་མཁས་ཤིང་ཕན་འདོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་བྲིམ།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་གཞུང་དང་སྤྱིར་ནས་འཆད་བ་ལ། ལྷང་གི་བར་སྟོན་ལས། ལོ་བཅུ་ལོན་དང་འཛིན་མཁས་དང་། །རིག་དང་གསལ་དང་འཛིན་འཇུག་དང་། །སྟོབ་དང་སྟོབ་འཇུག་ནས་བ་གཉིས། །ལུན་སུམ་ཆོགས་གཉིས་ནས་བ་གསུམ། །སྟོབ་དང་མི་སྟོབ་བྱུང་ཤེས་དང་། །གནས་འཆའ་འཆར་འཇུག་ལྷུང་བ་ཤེས། །སྟོ་ཡི་རི་ལ་རྒྱ་བ་ཡི། །སྟེ་ཆན་ཡང་དག་བསྐྱུས་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་ཡོད་ལ། དེ་ནས་ས་བསྐྱེན་ན། རྟེ་སྟོན་གཉིས་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན། རྟེ་སྟོན་གསུམ་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན། དག་སྟོང་ཚུལ་གྱི་ཡོན་ཏན། འདུལ་བའི་རྟེ་སྟོན་ཤེས་པའི་ཡོན་ཏན་དང་བཞིར་འདུལ་དང་སོ་འཆད་བ་ལ། བདག་གཡོགས་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས། འོན་ཀྱི། ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བདག་གཡོགས་བྱེད་དམ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་བྱས་པ། འགྲོད་པ་སེལ་བར་བྱེད་དམ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་བྱས་པ། རྟེག་པ་ཅན་གྱི་ལྷ་བའི་ནས་བ་སྟོངས་པར་བྱེད་དམ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་བྱས་པ། གནས་མངོན་པར་མི་དགའ་བ་འདོར་བར་བྱེད་དམ་བྱེད་ཏུ་འཇུག་བྱས་པ། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ནས་སྟོན་རྒྱུ་ན་བར་མ་ཆད་ཏུ་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་ནས་ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་

བའི་བྱིར། གཉིས་ས་ལ། ཡན་ལག་སྤྱན་མོངས་བ་དང་། སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་བ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། འདི་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་སློབ་བའི་ལྔ་སྤྲུགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་རྣམས་ལ་
 ཚུལ་ལྡན་མང་ཐོས་གཉིས་བསྐྱར་དགོས་སོ། །ཞེས་འཆད་བ་ལ། སློབ་བ་ཉིད་ཡན་ཆད་ལྔ་བ་
 མ་ཡིན་བ་ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་བ་ཉིད་དང་མང་དུ་ཐོས་བ་ཉིད་སྦྱར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 བའི་བྱིར། གཉིས་ས་ལ། ཆིག་དོན་གཉིས་ཀ་ཤེས་བའི་ཡོན་ཏན་དང་། དོན་རྒྱུད་བ་ཤེས་བའི་
 ཡོན་ཏན་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟེ་སྟོན་མངོན་བར་ཤེས་བའི་ལྔ་སྤྲུགས་དེ་ལ་སྟེ་སྟོན་འཛིན་བ་ལ་
 སོགས་བའི་ལྔ་སྤྲུགས་བཞི་དང་། དེ་འཛིན་དུ་འཇུག་བྱས་བའི་ལྔ་སྤྲུགས་ཉེ་ལྔ་འཆད་བ་ལ།
 སྟེ་སྟོན་མངོན་བར་ཤེས་བ་ཉིད་དོ། །དེ་དག་འཛིན་དུ་འཇུག་བྱས་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 བའི་བྱིར།

སྟེ་སྟོན་མངོན་བར་ཤེས་བའི་ལྔ་སྤྲུགས་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་བའི་དེ་འཛིན་བའི་ལྔ་སྤྲུགས་
 བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྟེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་ཆིག་དོན་འཛིན་བྱས་བའི་སྟེང་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྡན་
 གཉིས་བསྐྱར་བ་དེ་དེ་འཛིན་བའི་ལྔ་སྤྲུགས་ཡིན་བའི་བྱིར། སྟེ་སྟོན་གསུམ་ལ་མཁས་བའི་ལྔ་
 སྤྲུགས་ཡོད་དེ། སྟེ་སྟོན་གསུམ་གྱི་ཆིག་དོན་མ་འཇུག་བར་འབྱེད་བྱས་བའི་སྟེང་དུ་མང་ཐོས་
 ཚུལ་ལྡན་གཉིས་བསྐྱར་བ་དེ་སྟེ་སྟོན་གསུམ་ལ་མཁས་བའི་ལྔ་སྤྲུགས་ཡིན་བའི་བྱིར། སྟེ་སྟོན་
 རིག་བའི་ལྔ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། སྟེ་སྟོན་གསུམ་རང་གིས་ཚུལ་བྱས་བའི་སྟེང་དུ་མང་ཐོས་ཚུལ་
 ལྡན་གཉིས་བསྐྱར་བ་དེ་སྟེ་སྟོན་རིག་བའི་ལྔ་སྤྲུགས་ཡིན་བའི་བྱིར། སྟེ་སྟོན་གསལ་བའི་ལྔ་
 སྤྲུགས་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་ཀྱིས་བརྩམས་བའི་སྟེ་སྟོན་གསུམ་གཞན་ལ་གསལ་བར་བྱེད་བྱས་

བའི་སྟེང་དུ་ཚུལ་ལྷན་མང་ཚོས་གཉིས་བསྟན་བ་དེ་སྟེ་སྟོང་གསལ་བའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་
 བྱིར། སྟེ་སྟོང་འཛིན་དུ་འཇུག་བྱས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། སྟེ་སྟོང་གསུམ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 འཛིན་བྱས་བར་མ་ཟད་གཞན་འཛིན་དུ་འཇུག་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ཚུལ་ལྷན་མང་ཚོས་གཉིས་
 བསྟན་བ་དེ་དེ་འཛིན་དུ་འཇུག་བྱས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་སྟོན་བ་ལ། ལྷག་
 བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ལ་སྟོབ་བ་ཉིད་དོ། །སྟོབ་དུ་འཇུག་ཀྱང་བྱས་བ་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། བསྟན་བ་གསུམ་ལ་སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། ལྷག་པའི་
 ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སེམས་དང་ཤེས་རབ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྟོབ་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ཚུལ་ལྷན་མང་
 ཚོས་གཉིས་བསྟན་བ་དེ་བསྟན་བ་གསུམ་ལ་སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལ་སྟོབ་དུ་
 འཇུག་བྱས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་སོགས་གསུམ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་
 བསྟན་བྱས་བར་མ་ཟད། གཞན་སྟོབ་དུ་འཇུག་བྱས་པའི་སྟེང་དུ་ཚུལ་ལྷན་མང་ཚོས་གཉིས་
 བསྟན་བ་དེ། དེ་གསུམ་ལ་སྟོབ་དུ་འཇུག་བྱས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་གཉིས་ཀྱི་
 ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་མང་དུ་ཐོས་པ་ནི། བྱི་རོལ་བ་དང་ཐུན་མོང་པའི་བསྟན་བཙུམས་མང་དུ་
 ཐོས་པ་ལ་བྱེད་དོ། །

འདི་གཉིས་ཀྱིས་སྐབས་ནས་བསྟན་པའི་ལྷག་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། འདུལ་བ་ནས་
 གསུངས་པའི་བསྟན་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་ལ་བྱེད། ཉིང་དེ་འཛིན་ནི་བསམ་གཏན་བཞི་པའི་
 སེམས་དང་། ཤེས་རབ་ནི་ཟད་མི་སྟེ་ཤེས་པ་ལ་བྱེད། ལྷག་པའི་སྟོང་བ་དང་། འདུལ་བ་དང་
 སོ་སོར་ཐར་པ་ལ་ཡང་དེ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། །འདུལ་བ་ལ་བསྟན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་

ཡོད་དེ། ལྷག་པའི་སྒྲིག་བ་དང་། འདུལ་བ་དང་། སོ་སོར་ཐར་བ་ལ་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྒོལ་བ་ལྷན་
 བའི་སྤྱི་དུ་ཚུལ་ལྷན་མང་ཐོས་གཉིས་བསྐྱར་བ་དེ། དེ་ལ་སྒོལ་བའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་བྲིས་
 དེ་ལ་སྒོལ་བ་ཏུ་འཇུག་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། ལྷག་པའི་སྒྲིག་བ་སོགས་གསུམ་ལ་རང་
 ཉིད་ཀྱིས་སྒོལ་བ་ལྷན་པར་མ་ཟད་གཞན་སྒོལ་བ་ཏུ་འཇུག་པའི་སྤྱི་དུ་ཚུལ་ལྷན་མང་ཐོས་གཉིས་
 བསྐྱར་བ་དེ་དེ་ལ་སྒོལ་བ་ཏུ་འཇུག་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་བྲིས་། འདི་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 ཏུ་གྱུར་པའི་མང་དུ་སྒོལ་བ་ནི། འདུལ་བའི་སྤྱི་སྒྲིག་མང་དུ་སྒོལ་བ་ལ་བྱེད། ལྷག་པའི་སྒྲིག་བ་
 ནི། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་འཁོར་འཆག་ཉལ་འདུག་བཞི་ལ་བྱེད། འདུལ་བ་ནི་ལྷན་སྤྱི་བཞི་
 དང་། སོ་སོར་ཐར་བ་ནི་པའི་སོ་ཐར་ལ་བྱེད། དད་བ་དང་ཚུལ་བྲིས་ས་དང་ཐོས་བ་དང་གཏོང་
 བ་དང་། ཤེས་རབ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོགས་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ནི།

སྤྲུལ་ཆོགས་གོང་མའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། དད་བ་ཚུལ་བྲིས་ས་ཐོས་བ་གཏོང་བ་ཤེས་
 རབ་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོགས་བ་རྣམས་སྤྲུལ་ཆོགས་གོང་མའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་བྲིས་། འདིའི་ཡན་
 ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་སྒོལ་བ་ནི། འདུལ་བ་མང་དུ་སྒོལ་བ་ལ་བྱེད། ཚུལ་བྲིས་ས་དང་ཉིད་དེ་འཛིན་
 དང་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་དེ་ཤེས་བ་དང་མཐོང་བ་རྣམས་ཀྱིས་གྱུར་དོ། །ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི། སྤྲུལ་ཆོགས་འོག་མའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡོད་དེ། ཚུལ་བྲིས་ས་དང་ཉིད་དེ་འཛིན་
 དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་དང་། དེ་ཤེས་དང་དེ་མཐོང་སྤྲུལ་སྤྲུལ་ཆོགས་བ་
 རྣམས་སྤྲུལ་ཆོགས་འོག་མའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་བྲིས་། འདིའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་རྣམ་
 པར་རྒྱལ་བ་དེ། ཉོན་སྤྱི་བ་ཟད་པར་སྤངས་པའི་རྣམ་རྒྱལ་ལམ་ལ་བྱེད། དེ་ཤེས་ནི་མི་སྒོལ་

བའི་ཟད་མི་སྤྱེ་ཤེས་བའི་ཡེ་ཤེས་ལ་བྱེད། དེ་མཐོང་ནི། མི་སློབ་བའི་ཡང་དག་བའི་ལྟ་བ་ལ་
བྱེད། འདི་ནས་སློབ་བའི་ལྟ་སྤྲུགས་ཀྱི་བར་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་རྣམས་ལ་ཚུལ་ལྡན་མང་ཐོས་
སྤྲུལ་ཟད། བརྩོན་འགྲུས་ཚུལ་བ་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་བ་ཡང་ཡན་ལག་ཏུ་སྦྱོར་དགོས་ཏེ།
བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་བ་ཉིད་དང་ཤེས་རབ་དང་ལྡན་བ་ཉིད་དང་ཡང་སྦྱར་རོ་ཞེས་གསུངས།
འན་བ་དང་ལྡན་བ་ཉིད་དང་། ཚུལ་ལྡན་མང་ཐོས་གཉིས་དང་། བརྩོན་འགྲུས་བརྩམས་བ་ཉིད།
ཤེས་རབ་དང་ལྡན་བ་རྣམས་འན་བ་དང་ལྡན་བའི་ལྟ་སྤྲུགས་ཡིན། ཞེས་འཆད་བ་ལ། འན་
བ་དང་ལྡན་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས། འན་ལྡན་མ་གཏོགས་བའི་ཡན་ལག་ཐུན་མོང་བ་
བཞི་པོའི་སྡེད་དུ་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པ་བསྒྲུབ་པ་ནང་དུ་ཡང་དག་པར་འཛོག་པའི་ལྟ་
སྤྲུགས་ཡིན། ཞེས་འཆད་བ་ལ། ནང་དུ་ཡང་དག་བཞག་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས།

ཡང་ཡན་ལག་ཐུན་མོང་བ་བཞི་པོ་དེའི་སྡེད་དུ་མཉམ་པར་བཞག་པ་བསྒྲུབ་པ་མཉམ་
པར་བཞག་པའི་ལྟ་སྤྲུགས་ཡིན། ཞེས་འཆད་བ་ལ། མཉམ་པར་བཞག་བ་ཉིད་དོ། ཞེས་
གསུངས། འདི་གསུམ་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་བའི་མང་དུ་ཐོས་བ་ནི། འདུལ་བ་མང་དུ་ཐོས་བ་
ལ་བྱེད། ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་པ་དང་། མཉམ་པར་འཛོག་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་གང་ཞེ་
ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ཉིང་རེ་འཛིན་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་མཉམ་པར་བཞག་
པར་མཚུངས་ཀྱང་བྱིང་ཁྱོད་ལྟ་མོའི་སྦྱོན་དང་མ་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་ནང་དུ་ཡང་
དག་འཛོག་པ་དང་། དེ་དང་བྲལ་བའི་གནས་སྐབས་ལ་མཉམ་པར་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་བྱིར།
གསུམ་བ་ནི། སློབ་བ་ཉིད་དོ། ཞེས་པས་འཆད། དོན་ནོ། སློབ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་། ཉིང་

དེ་འཛིན་དང་། ཤེས་རབ་དང་། རྣམ་པར་སྟོལ་བ་དང་། དེ་ཤེས་དེ་མཐོང་ཕྱན་སུམ་ཚོགས་པ་
 རྣམས་སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན། ཞེས་འཆད་བ་ལ། སྟོབ་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས། འདིའི་
 ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི། སྟོབ་པའི་ལམ་གྱི་ངོ་མོར་གྱུར་པའི་ཟག་མེད་གྱི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་ལ་བྱེད། རྣམ་པར་སྟོལ་བ་ནི། ཉོན་སྒྲིབ་ཅི་རིགས་ལས་སྟོལ་བའི་རྣམ་སྟོལ་ལམ་ལ་
 བྱེད། གྲེ་བྲག་སྐྱ་བ་ལྟར་ན། དེ་ཤེས་པ་ནི། མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བདུན། དེ་མཐོང་བ་ནི། མཐོང་
 ལམ་བཟོད་པ་བརྒྱད་ལ་བྱེད། མི་སྟོབ་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ཉིང་དེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་
 རྣམ་པར་སྟོལ་བ་དང་། དེ་ཤེས་དེ་མཐོང་རྣམས་མི་སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་ནོ། ཞེས་འཆད་
 བ་ལ། མི་སྟོབ་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས།

ཕྱན་ཚོགས་འོག་མའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གཉིས་གྱི་བྱང་པར་
 ཡོད་དེ། ཡན་ལག་གྲེ་མ་ལ་བྱང་པར་མེད་ཀྱང་། མི་སྟོབ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་ཚུལ་
 ཁྲིམས་དེ་འདུལ་བ་ཤེས་པ་ལ་མིང་བཏགས་ནས་བརྟན་པའི་བྱིན། བྱང་བ་མངོན་པར་ཤེས་
 པ་དང་། བཅས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། རྗེས་བཅས་གྱི་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། གནང་
 བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་དང་། བཀག་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་གྱི་ལྷ་སྤྲུགས་རྣམས་འཆད་
 བ་ལ། བྱང་བ་དང་བཅས་པ་དང་རྗེས་སུ་བཅས་པ་དང་བཀག་པ་དང་གནང་བ་མངོན་པར་
 ཤེས་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས། དེའི་ཡན་ལག་དང་པོ་ལ་སྐྱེད་གཞི་བྱང་ཡང་བཅས་པ་མ་
 མཛད་པ་ནི། སྐས་སྐྱ་གཅན་འཛིན་གྱིས་ཤེས་བཞིན་དུ་རྩོམ་སྐྱས་ཀྱང་བཅས་པ་མ་མཛད་པ་
 ལྟ་བུ་དང་། སྐྱེད་གཞི་བྱང་ལ་བཅས་པ་མཛད་པ་ནི། དགེ་སྟོང་བཟང་སྦྱིན་གྱིས་མི་ཚངས་

སྒྲིད་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། མི་ཚངས་སྒྲིད་སྒྲོང་བའི་བཅས་པ་མཛད་པ་ལྟ་བུ་གཉིས་ཡོད།
 སྤྱི་སྤྱོད་གཅན་འཛིན་གྱིས་དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་བཅས་པ་མི་མཛད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
 དེའི་དུས་སུ་སྤྱི་སྤྱོད་གཅན་འཛིན་དག་ཚུལ་ཡིན་ལ། དག་ཚུལ་གྱི་རྟེན་ལ་བཅོམ་ལྡན་འདས་
 གྱིས་དངོས་བཅས་ཀྱི་ཁྱིམ་སྟེང་བརྒྱ་ལྷ་བརྒྱ་ཅ་གསུམ་པོ་གང་གི་ཡང་བཅས་པ་མ་མཛད་
 པའི་ཕྱིར། ཡན་ལག་གཉིས་པ་ལ་གསུམ། དགོས་པའི་དབང་གིས་སྐྱབ་པ་མཛོན་པར་ཤེས་
 པ། དགག་པའི་དབང་གིས་བཀག་པར་མཛོན་པར་ཤེས་པ། དགག་དགོས་གང་ཡང་མེད་པའི་
 དབང་གིས་གནང་བ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་ལ།

གསུམ་པ་རྗེས་སུ་བཅས་པ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ལ་ཡང་། དགག་པའི་རྗེས་སུ་དགག་
 པ་བཅས་པ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་བཅས་པ། དགག་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་བཅས་པ་དང་། སྐྱབ་
 པའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ། དེའི་རྗེས་སུ་དགག་པ། དེའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་དང་། གནང་བའི་རྗེས་སུ་
 གནང་བ། གནང་བའི་རྗེས་སུ་དགག་པ། དེའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་བཅས་པ་སྟེ་དགུའོ། །དང་པོ་
 བློ་མི་ཚངས་སྒྲིད་བཀག་པའི་བཅས་པ་མཛད་པའི་རྗེས་སུ་སྤྲིག་ཅན་དགོན་པ་པ་ལ་སྤྲོད་མི་
 ཚངས་སྒྲིད་བཀག་པའི་བཅས་པ་མཛད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་བློ་རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་ཆོང་
 ཁེ་སྒྲོགས་བཀག་པའི་རྗེས་སུ་ཐབས་གང་གིས་ཀྱང་བྱ་ལོན་འཇལ་བར་མི་རྣམས་པའི་བྱ་ལོན་
 ཅན་ལ་ཆོང་ཁེ་སྒྲོགས་གནང་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་བློ་རབ་བྱུང་རྣམས་ལ་ཕྱི་དྲིའི་ཁ་ཟས་
 བཀག་པའི་རྗེས་སུ་ནད་པ་ལ་ཉེས་མེད་དུ་གནང་བ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པ་བློ་དབྱུང་སྤྱི་མ་ཁས་
 ལེན་དགོས་པར་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་དབྱུང་བྱི་མ་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བཅས་པ་ལྟ་བུ། ལྷ་པ་

ནི། དབྱར་ཁས་ལེན་དང་གསོ་སྦྱང་གྱེད་དགོས་པར་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་གནས་སྐྱེས་པ་བཞེན་
 པ་དང་ནང་འདོམ་ན། གནས་སྐྱེས་མེད་པའི་གནས་སུ་དེ་དག་བཀག་པའི་བཅས་པ་མཛད་པ་
 ལྟ་བུ། དུག་པ་ནི། ཆེས་བཙུའི་མཆན་མོ་ཐོག་ཐག་ཆོས་བཤད་ཉན་བྱ་དགོས་པར་བཅས་
 པའི་རྗེས་སུ། ཉན་པས་དེ་མ་བྱས་ཀྱང་ཉེས་མེད་དུ་གནང་བ་ལྟ་བུ། བདུན་པ་ནི། ལྷམ་སྒྲ་
 སྒྲུབས་ཅན་གནང་པའི་རྗེས་སུ་ » གཏིང་ « སྒྲུབས་ཅན་གནང་བ་ལྟ་བུ། བརྒྱད་པ་ནི། རབ་
 ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་ལ་མཆིལ་ལྷམ་གནང་པའི་རྗེས་སུ་སྒྲ་ཅན་དང་རྒྱུ་གྱིས་སྒྲས་པ་སོགས་
 བཀག་པའི་བཅས་པ་མཛད་པ་ལྟ་བུ།

དགུ་པ་ནི། དབྱར་ཁྱི་རྒྱབས་གནང་པའི་རྗེས་སུ་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེ་བ་འདུམ་པ་
 སོགས་ཆོས་ལྷན་གྱི་བྱ་བ་བྱུང་པར་ཅན་གྱི་ཁྱིར་དུ་ངེས་པར་དབྱར་ཁྱི་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ།
 འཁོ་དགོས་པར་བཅས་པ་ལྟ་བུ། བར་དུ་གཙོད་པ་དང་བར་དུ་གཙོད་པ་མ་ཡིན་པར་མཛོན་
 པ་ཤེས་པ་དང་། སྒྲ་བ་དང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་དང་། རང་གི་གནས་པ་སྟོབ་མ་
 གནས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་དུས་ཉུགས་ཏུ་གནས་འཆའ་བར་གཞུག་རྒྱས་པ་དེ། གནས་འཆའ་
 བར་འཇུག་རྒྱས་པའི་ལྷ་སྒྲུགས་དང་། གོང་གི་ཡན་ལག་དང་ཕོ་བཞིའི་སྟེང་དུ་རང་གི་གནས་
 པ་སྟོབ་མ་དེ། གནས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་གཞན་ལ་རེ་ཞིག་གནས་འཆའ་བར་འཇུག་རྒྱས་པ་དེ། རེ་ཞིག་
 གནས་འཆའ་བར་འཇུག་རྒྱས་པའི་ལྷ་སྒྲུགས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་འཆད་པ་ལ། བར་དུ་གཙོད་པ་
 དང་བར་དུ་གཙོད་པ་མ་ཡིན་པ་མཛོན་པར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་སྒྲ་བ་ཕོ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་སྟོན་
 པ་ཉིད་དང་གནས་དང་རེ་ཞིག་གནས་འཆའ་གཞུག་རྒྱས་པ་ཉིད་དང་ཡང་སྒྱུར་རོ། །ཞེས་

གསུངས། ལྷང་བ་དང་ལྷང་བ་མ་ཡིན་པ་མངོན་བར་ཤེས་པ་དང་། ཡང་བ་དང་ལྷི་བ་མངོན་
བར་ཤེས་པ་དང་། སོ་སོར་ཐར་བ་དང་ལུང་རྒྱས་པ་ཁ་ཉོན་ཐོན་པ་ནམས་ལྷང་ཤེས་ཀྱི་ལྔ་
སྟགས་ཡིན། ཞེས་འཆད་པ་ལ། ལྷང་བ་དང་ལྷང་བ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཡང་བ་དང་ལྷི་བ་ཉིད་
མངོན་བར་ཤེས་པ་ཉིད་དང་། སོ་སོར་ཐར་བ་དང་། རྒྱས་པ་ཐོན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྲིས།

འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་ལྔ་སྟགས་ཀྱི་རྣམ་བཞག་བཤད་པ་ལ། སྦྱིར་བསྟན་པ་དང་།
བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། བསྟུ་བ། ལྷང་བ་ཅན་ཡིན་མིན་
ཀྱི་དོན་ལ་དབྱད་པ། སྦྱེ་འཕགས་གང་གི་ལྔ་སྟགས་ཡིན་མིན་དབྱད་པ། རང་དབང་ཅན་ཡིན་
མིན་ཀྱི་དོན་ལ་དབྱད་པ། གཞན་ཀྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱེད་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁ་བསྟུས་
ཀྱིས་ཆོག་མི་ཆོག་དབྱད་པ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ནི། གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་དག་སྦྱོང་རང་ལ་
ལྷན་པའི་བྱིར་དུ་ལྔ་ཆན་དུ་བསྡེབས་པའི་ཡོན་ཏན་དེ་ལྔ་སྟགས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་
ལ་དབྱེ་ན་ཉིད་གཅིག་ཡོད་དེ། ལོ་བཅུ་ལོན་པའི་ལྔ་སྟགས། སྦྱེ་སྦྱོང་འཛིན་པའི་ལྔ་སྟགས། དེ་
མཁས་པའི་ལྔ་སྟགས། དེ་རིག་པའི་ལྔ་སྟགས། དེ་གསལ་པའི་ལྔ་སྟགས། དེ་འཛིན་དུ་འཇུག་
རྒྱས་པའི་ལྔ་སྟགས། བསྟུ་བ་བསྟུ་བ་ལ་སྦྱོབ་པའི་ལྔ་སྟགས། དེ་ལ་སྦྱོབ་དུ་འཇུག་རྒྱས་པའི་
ལྔ་སྟགས། འདུལ་བ་ལ་སྦྱོབ་པའི་ལྔ་སྟགས། དེ་ལ་སྦྱོབ་དུ་འཇུག་རྒྱས་པའི་ལྔ་སྟགས། ལྷན་
ཆོགས་ཤོང་མའི་ལྔ་སྟགས། ལྷན་ཆོགས་འོག་མའི་ལྔ་སྟགས། བན་པ་དང་ལྷན་པའི་ལྔ་སྟགས།
ནང་དུ་ཡང་དག་འཛོག་པའི་ལྔ་སྟགས། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ལྔ་སྟགས། སྦྱོབ་པའི་ལྔ་སྟགས།

བར་དུ་གཙོད་པ་དང་བར་དུ་གཙོད་པ་མིན་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་གཉིས། ཉིང་དེ་འཛིན་དང་
ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་། དེ་ཤེས་དེ་མཐོང་རྣམས་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་མ་
ཡིན་ལ། ལྷག་མ་རྣམས་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ལྷ་སྤྲུགས་རང་
དབང་ཅན་ཡིན་མིན་གྱི་དོན་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རང་ཉིད་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་ལ་ལྷ་སྤྲུགས་གཞན་
ཞིག་རྒྱུད་ལ་ལྷན་དགོས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ། རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། རང་
ཉིད་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་ལ་ལྷ་སྤྲུགས་གཞན་ཞིག་རྒྱུད་ལ་ལྷན་མི་དགོས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ། ལྷ་
སྤྲུགས་རང་དབང་ཅན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པ་ནི། ཁ་ཅིག་གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བུའདྲ་པ་ལ་ཡོན་ཏན་ཁ་བསྐྱུས་
གྱིས་ཆོག་སྟེ། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་ལྷན་དང་འདུལ་བའི་ཆོག་ཤེས། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མ་ཁྲབ་སྟེ། དེ་ལྷ་བུའི་གཞུང་དེ་སྤྱིར་བཏགས་སུ་ཆོག་པ་པ་འཆད་
བྱེད་གྱི་གཞུང་ཡིན་གྱི་གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བུ་རུང་གི་ཡོན་ཏན་འཆད་བྱེད་གྱི་
གཞུང་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་ནི། རྣམ་པ་དང་བཅས་པ་དང་རྗེས་སུ་
བཅས་པ་དང་། བཀག་པ་དང་གནང་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ་རྣམས་ནི། རྣམ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་
ཡིན་ལ། དེ་ལ་ཡང་རྣམ་པ་མ་བཅས་པ་དང་། རྣམ་པ་བཅས་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱིང་
གཞི་རྣམ་པ་མ་བཅས་པ་མ་མཛད་པ་སྟེ། དཔེར་ན་སྤྱིང་གཞི་ཅན་འཛིན་གྱིས་ཤེས་པ་བཞིན་དུ་
རྒྱན་སྤྲུལ་པ་ལ་སྤྱིང་གཞི་རྣམ་པ་མ་བཅས་པ་མ་མཛད་པ་ལྷ་བུའོ། །གཉིས་པ་རྣམ་པ་བཅས་
པ་ནི། སྤྱིང་གཞི་རྣམ་པ་བཅས་པ་མ་མཛད་པ་སྟེ། དཔེར་ན། དགོ་སྤྱིང་བཟང་སྤྱིན་ལ་མི་ཆངས་

སྟོན་སྟོང་པའི་བསྐྱབ་པ་བཅས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་མངོན་པར་ཤེས་ནི། བྱང་བ་མངོན་
 པར་ཤེས་པའོ། །བཅས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི། དགག་སྐྱབ་གནང་གསུམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་
 གཞི་སྟོན་པའི་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ནི་བཅས་པའི་ངོ་ཐོ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་མངོན་པ་ཤེས་
 པ་ནི། བཅས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྗེས་སུ་བཅས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ལ་
 བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་པའི་རིགས་གཅིག་ལ་བཅས་པ་གཉིས་མཛད་ན་ནི། རྗེས་སུ་བཅས་
 པ་ཡིན་ལ། དེ་རྣམས་མངོན་པར་ཤེས་པ་ནི། རྗེས་སུ་བཅས་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར།

རྗེས་བཅས་དེ་ལ་སུ་དགྲ་ཡོད་དེ། སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་བཅས་པ། དེའི་རྗེས་སུ་
 གནང་བ་བཅས་པ། སྐྱབ་པའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་བཅས་པ། གནང་བའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་བཅས་
 པ། གནང་བའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་བཅས་པ། གནང་བའི་རྗེས་སུ་དགག་པ་བཅས་པ། དགག་པའི་
 རྗེས་སུ་དགག་པ། དགག་པའི་རྗེས་སུ་སྐྱབ་པ་བཅས་པ། དགག་པའི་རྗེས་སུ་གནང་བ་བཅས་
 པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། དང་པོར་དབྱར་མ་མཛེས་པར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་
 བཅས་ནས། དེ་མ་འབྲུག་ན། དབྱར་ཕྱི་མ་མཁས་ལེན་དགོས་པར་བཅས་པ་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་
 ནི། ཆེས་བརྒྱད་དང་དབུ་བཞི་ལ་སོགས་པའི་མཆན་ཐོག་ཐག་ཆོས་བཤད་ཉན་བྱེད་དགོས་
 པར་བཅས་ནས། ཉན་པས་དེ་མ་འབྲུག་ཀྱང་ཉེས་མེད་ཏུ་གནང་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། དང་
 པོར་གསོ་སྦྱོང་དང་དབྱར་ཁས་ལེན་དགོས་པར་བཅས་ནས། གནས་གྱི་སྒྲ་མ་བསྟེན་པ་དང་
 ཉན་འདོམ་པའི་ཆེ་གནས་སྒྲ་མ་མེད་པར་གསོ་སྦྱོང་དང་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པར་

མི་བྱུངོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་བ་ནི། དང་པོར་མཆིལ་ལྷམ་སྒྲ་སྒྲུབས་ཅན་གནང་
ནས། མིས་ཡུ་རིང་དང་ཡུ་ཐུང་གནང་བ་ལྟ་བུའོ། །ལྔ་བ་ནི། སྒར་ལམ་གྲོགས་དང་བཅས་ཏེ་
ལམ་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་གནང་ནས། ལམ་གྲོགས་ན་ན་ངེས་པར་ནད་གཡོགས་བྱེད་དགོས་
བ་ལྟ་བུ། རྒྱལ་བ་ནི། སྒར་མཆིལ་ལྷམ་གནང་ནས་སྒྲ་ཅན་དང་བྱུན་ཅན་བཀག་བ་ལྟ་བུ། བདུན་
བ་ནི་སྒར་དགེ་སློང་བཟང་ཕྱིན་ལ་བརྟེན་ནས་མི་ཆངས་སློང་བཅས་བའི་རྗེས་སུ་དགོན་བ་བ་
རྟེན་ཅན་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲ་མོ་ལ་མི་ཆངས་སློང་བཀག་བ་ལྟ་བུ། བརྒྱད་བ་ནི། སྒར་བྱི་བཞིན་
འགྲོ་བའི་དགེ་སློང་མདུན་དུ་འགྲོ་བ་བཀག་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཉམ་ང་བའི་ཆེ་བྱི་བཞིན་འགྲོ་
བའི་དགེ་སློང་མདུན་དུ་འགྲོ་དགོས་པར་བཅས་བ་ལྟ་བུ། དགུ་བ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ལ་
བྱི་རྩོམ་ཁ་ཟས་བཀག་ནས། དེས་ཕན་བའི་ནད་བ་ལ་ཉེས་མེད་དུ་གནང་བ་ལྟ་བུའོ། །

བཀག་བ་མངོན་བར་ཤེས་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། སྟོན་བར་ཁས་སྒྲངས་བ་རྣམས་ཀྱིས་
ཐན་ཅའི་མཆོག་མས་ཀྱང་ཆང་མི་བྱུང། མི་འཐུང་ངོ། །ཞེས་བཅས་བ་ལྟ་བུ་ནི་བཀག་བ་ཡིན་
ལ། དེ་རྣམས་མངོན་བར་ཤེས་བ་ནི་བཀག་བ་མངོན་བར་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གནང་བ་
མངོན་བར་ཤེས་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བྱ་བ་དེ་བྱས་ཀྱང་ལུང་བ་དེ་མེད། མ་བྱས་ཀྱང་ལུང་བ་
དེ་མེད་བ་སྟེ། དཔེར་ན། བས་ཀྱི་ཁྲོལ་བ་ཆར་གཅོད་པའི་བྱིར་དུ་ཉི་མའི་སྐམ་ཆ་བདེ་བ་མ་
ཡིན་བ་ལ་བྱི་རོལ་པའི་བསྐྱན་བཅོས་བསྐྱལ་བ་གནང་བ་ལྟ་བུ་ནི་གནང་བ་ཡིན་ལ། དེ་མངོན་
བར་ཤེས་བ་ནི། གནང་བ་མངོན་བར་ཤེས་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདིར་བཀལ་ལན་གྱི་སྟོན་ནས་
མཐའ་བཅད་བ་ལ་ཁ་ཅིག་གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱེད་བ་ལ་ཡང་ལྟ་བུ་གསུམ་ཉེར་

གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་དང་ལྡན་དགོས་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ལྷ་སྤྱགས་ཉེར་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སློབ་པའི་ལྷ་སྤྱགས་དང་མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྱགས་གཉིས་ཀ་རྒྱུད་ལ་ལྡན་པའི་གང་ཟག་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྱགས་ཐོབ་པའི་ཆེ་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྱགས་བཏང་བཞིན་པའི་ཕྱིར། འོན་སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྱགས་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྤུལ་བ་ཤེས་པ་གང་གིས་བསྟན་ཅེ་ན།

ཁ་ཅིག་ ལྷ་སྤྱགས་ཉེར་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་མེད་མ་རུང་གི་ཡན་ལག་རྒྱ་བསྟན་པས་འགྲུབ་སྟེ། སློབ་པ་དང་མི་སློབ་པ་འདི་དག་འཕགས་པ་ཡིན་པས་བསྐྱབ་པ་ལ་གུས་པའི་ཕྱིར། ལོ་བརྒྱའི་ནང་རྒྱ་འདུལ་བ་ལ་སློབ་པས་བྱུང་། སློ་མིག་དང་ལྡན་པས་ལོ་བརྒྱའི་ནང་རྒྱ་འདུལ་བ་ཤེས་རུས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྤྱགས་ཉེར་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་པ་ཡིན་རྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་པོས། ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་ཉིད་དང་འདུལ་བ་ལ་གནས་པའི་དོན་ཉིད་ནི་འདའ་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོ་ན། ལོ་ལྷ་ལོན་ཞིང་ལྡན་ཅིག་སྤྱར་བ་ཐ་མ་དང་ལྡན་ན་གནས་མ་བཅས་པར་སྡོངས་རྒྱར་འཁོ་བར་བྱཏོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷ་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྤྱགས་ལ་ལོ་བརྒྱ་ལོན་པ་མེད་མི་རུང་གི་ཡན་ལག་རྒྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྷ་སྤྱགས་ཉེར་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ གཞུང་རྒྱ་ལ་གངས་ཆང་པར་བསྟན་པའི་ལྷ་སྤྱགས་དེ། ལྷ་སྤྱགས་རང་དབང་ཅན་གྱི་མཆོན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་སློབ་པའི་ལྷ་སྤྱགས་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། འདོད་ན། མི་སློབ་

བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པའི་གཞུང་འདི་མི་སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་འཆད་ཁྱེད་གྱི་གཞུང་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ལྷ་སྤྲུགས་གང་ཞིག་རང་ཉིད་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་ལ་ལྷ་སྤྲུགས་གཞན་ཞིག་རྒྱུད་
 ལ་ལྷན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དེ། རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་
 གང་ཞིག་དེ་ལྟར་མི་དགོས་པ་དེ། ལྷ་སྤྲུགས་རང་དབང་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། མི་སྟོབ་
 པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་གཉིས་པའི་བྱར་བྱི་མ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར།
 འདོད་ན། དེ་དགོས་པར་ཐལ། མི་སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་ལ་སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་
 རྒྱུད་ལ་ལྷན་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་སྡེ་སྡོད་གསུམ་ཤེས་གྱི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ། ལྷ་སྤྲུགས་ཁྱད་
 པར་ཅན་གྱི་མཆན་ཉིད། དེ་ཡང་དང་པོ་བརྩ་བདུན་ལྷ་སྤྲུགས་ཁྱད་པར་ཅན་དང་། བྱི་མ་བཞི་
 ལྷ་སྤྲུགས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཟེར་ན། འོ་ན། འོ་བརྩ་ལོན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཆོས་ཅན།
 མཆན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་ཁུས་ཏེ། སྡེ་སྡོད་གཉིས་ཤེས་གྱི་ཡོན་
 ཏན་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་སྤུན་ཚོགས་འོག་མའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ། མི་སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་ཟེར་ན། ཤེས་
 བྱ་ཆོས་ཅན། མི་སྟོབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་ན་མི་སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་དགོས་པར་
 ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། སྟོབ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་ན་སྟོབ་པའི་ལྷ་
 སྤྲུགས་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། ཉན་ཐོས་ཚོགས་ལམ་པའི་རྒྱུད་གྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་གྱི་
 ལྷ་སྤྲུགས་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་བྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་བྱིར་

ཏེ། འདུལ་བའི་ཆོག་དོན་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པའི་ཉན་ཐོས་ཆོག་ལ་མ་བོད་པའི་བྱིར།
 ཅ་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། འཕགས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །ཁོ་ན་རེ།
 ལུན་ཆོག་ལ་འོག་མའི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ། མི་སྒྲོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་
 ལྷུང་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་དེ། མི་སྒྲོབ་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་བྱིར། ཉན་སྒྲིབ་
 སྤངས་པའི་རྣམ་གྲོལ་ལམ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར།

ཁ་ཅིག་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་སྒྲོམ་རྒྱུན་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་ཞིང་ལྷ་སྤྲུགས་
 ཉེར་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་ལྷན་པའི་དགེ་སྦྱོང་དེ། གང་ཟག་རང་དབང་ཅན་གྱི་མཆོན་ཉིང་
 ཟེར་ན། འཆར་ག་བསྟེན་པར་རྫོགས་མ་ཐག་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ཤུ་རིའི་བྱ་ཆོས་ཅན།
 མཆོན་ཉིང་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གཞན་གྱི་མཁན་སོགས་གསུམ་བྱར་
 རུང་གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་ན། སྟོན་པ་མངོན་པར་རྫོགས་པར་སངས་
 རྒྱས་ནས་ལོ་དྲུག་པའི་དུས་སུ་ཤུ་རིའི་བྱས་མཁན་པོ་མཛད་ནས། འཆར་ག་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་
 གས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་ལུང་ལས་གསུངས་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་བསྟེན་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། རྫོགས་པ་ཁོ་
 བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། ལུང་རྫོགས་གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་
 ལྷ་སྤྲུགས་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་བྱིར། དེ་ལ་སྒྲོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་
 གཉིས་རྫོགས་པ་ཁོ་བའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། ལྷག་མ་གཞན་རྣམས་དེ་
 གཉིས་ཀའི་ཡོན་ཏན་དང་ལྷན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། བེས་བྱ་ཆོས་

ཅན། མི་སྒྲོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ལ་འདུལ་བ་ཤེས་བ་ཡན་ལག་ཏུ་སྤྲུན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་མི་དགོས་
 བར་ཐལ། དེ་ཆོགས་བ་ཁོ་ནའི་ཡོན་ཏན་དང་སྤྲུན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆགས་ཁས།
 འདོད་མི་ལུས་ཏེ། མི་སྒྲོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ལ་འདུལ་བ་ཤེས་བ་གཞིར་བཅས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་ལོ་ཐམས་ཅད་ལ་འདུལ་བ་ཤེས་བ་གཞིར་བཅས་
 ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་ལོ་ཐམས་ཅད་བསྐྱུ་ན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། འཕགས་བ་
 ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། སྐྱེ་འཕགས་སྤུན་མོང་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གཉིས་སུ་འདུ་
 པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྤུན་ཆོགས་ལོག་མའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། སྒྲོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་དང་། མི་སྒྲོབ་པའི་ལྷ་
 སྤྲུགས་གསུམ་འཕགས་བ་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་ལ། ལྷག་མ་ནམས་སྐྱེ་འཕགས་སྤུན་
 མོང་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན་དེ་མི་འཐད་བར་ཐལ། བསྐྱུ་བ་བ་གསུམ་ལ་སྒྲོབ་པའི་
 ལྷ་སྤྲུགས་དེ་དང་སྒྲོབ་ཏུ་འཇུག་ལུས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གཉིས་ཀྱང་འཕགས་བ་ཁོ་ནའི་ལྷ་སྤྲུགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་སྐྱུར་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ཟག་མེད་ཀྱི་ཤེས་རབ་ལ་
 རྩེད་རིགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ སྤུན་ཆོགས་གཉིས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ་ལ་སྤུན་སུམ་ཆོགས་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་གཞུང་དུ་ལྷ་བ་གངས་ཆང་བར་བསྐྱུན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། རྩེད་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་
 སྤྲུགས་དང་སྐྱུར་ཤེས་ཀྱི་ལྷ་སྤྲུགས་དེ་གཉིས་ཀྱང་སྤུན་སུམ་ཆོགས་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པར་

ཐལ། དེ་གཉིས་གཞུང་དུ་ལྷ་པ་གངས་ཚང་བར་བསྟན་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་
ན། ལུན་ཚོགས་གཉིས་ཞེས་གངས་ལེས་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག
ཡན་ལག་གཅིག་ལས་མེད་ཀྱང་རང་ཉིད་ལྷ་སྤྲུགས་འཆའ་བའི་གཞི་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་སྤྲུགས་
གྱི་ཡན་ལག་མ་ཚང་བ་གཞན་གྱི་ཁ་སྟོང་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་དེ་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་
གྱི་དོན་དང་། རང་ཉིད་གྱི་ལྷ་སྤྲུགས་འཆའ་བའི་གཞི་མི་བྱེད་ཅིང་། ལྷ་སྤྲུགས་གྱི་ཡན་ལག་
མ་ཚང་བ་གཞན་གྱི་ཁ་སྟོང་དུ་འགྲོ་དགོས་པ་དེ། ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དོན་
ཡིན་ལ། དེ་ཡང་མང་ཐོས་ཚུལ་ལྟར་གཉིས། བཙུན་འབྲས་བཙུན་ཤེས་གཉིས། བར་དུ་གཙོད་
བ་དང་བར་དུ་གཙོད་པ་མ་ཡིན་པ་མངོན་པར་ཤེས་པ་གཉིས། སྤྲུ་བ་པོ་དང་རྗེས་སུ་སྟོན་པ་
གཉིས་ཏེ་བརྒྱད་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་ཞིང་། ལྷག་མ་རྣམས་ཡན་ལག་རང་
དབང་ཅན་ཡིན་དགོས། ཞེས་ཟེར་ན། ཡན་ལག་ལྷག་མ་རྣམས་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་ཡིན་
པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཉིང་ལེ་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་དང་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་དང་དེ་ཤེས་དེ་མཐོང་
རྣམས་ཡན་ལག་རང་དབང་ཅན་མ་ཡིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལྷ་སྤྲུགས་གྱི་ཡན་ལག་
མ་ཚང་བ་གཞན་གྱི་ཁ་སྟོང་དུ་འགྲོ་མི་དགོས་པ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་སྟོབ་པའི་ལྷ་
སྤྲུགས་དང་། མི་སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་འགྲོ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྟོབ་པའི་ལྷ་སྤྲུགས་གྱི་ཡན་ལག་ཏུ་གྱུར་པའི་དེ་ཤེས་དེ་མཐོང་ལམ་བཟོད་
པ་བརྒྱད་དང་། དེ་མཐོང་དེ་མཐོང་ལམ་ཤེས་པ་བརྒྱད་ལ་བྱེད་ཅེས་ཟེར་ཞིང་། བསྟན་བཅོས་
འདི་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྤྲུ་བའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་ཟེར་བ་ནང་འགལ་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྤྲུ་བས་མཐོང་ལམ་

ཤེས་བ་བརྒྱད་ཁས་ལེན་བར་ཐལ། འདོད་བ་གང་ཞིག་བསྟན་བཅོས་འདི་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བའི་
བསྟན་བཅོས་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེས་ལམ་ཇེས་ཤེས་སྒྲོམ་ལམ་དུ་ཁས་ལེན་
པའི་བྱིར།

བྱས་བ་ལ་ཁོན་རེ། བསྟན་བཅོས་འདི་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བའི་བསྟན་བཅོས་ཡིན་པར་ཐལ།
བསྟན་བཅོས་འདི་ལས་དག་སྒྲོང་དག་བཅོམ་པའི་རྒྱད་ལ་ལྷུང་བ་སྦྱེ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར།
ལོ་ལྷ་ལོན་ཞིང་ལྷན་ཅིག་སྦྱར་བ་ཐ་མ་དང་ལྷན་ན་གནས་མ་བཅས་པར་སྒྲོངས་རྒྱར་འགོ་
བར་བྱལོ། །གཞན་དུ་ན་གསུམ་རིག་བ་ཡིན་ཡང་མི་བྱལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན།
ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བསྟན་བཅོས་འདི་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་ཡིན་པར་ཐལ། འདི་ལས་འདུལ་བའི་
སྡེ་སྡོད་དང་མདོ་སྡེའི་སྡེ་སྡོད་ལས་ལོགས་སུ་གྱུར་པའི་མདོན་པའི་སྡེ་སྡོད་མེད་པར་བཤད་
པའི་བྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་དང་ལྷན་བཞིན་དོ། །མདོ་སྡེ་ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། རྩབ་བ་ཁས། གཉིས་བ་ཇེས་བཅས་ཀྱི་སྐབས་ནས་བྱུང་བ་དེ་བཤད་བ་ལ། ཀན་བ་
མེད་ན་གཞོན་བ་ལ་གནས་བཅའ་པར་བྱལོ། །ཞེས་གསུངས། གཞུང་འདི་གང་ལས་འཕྲོས་ན།
བསྟན་བར་རྫོགས་ནས་ལོ་བཅུ་མ་ལོན་བར་ཞེས་སོགས་དང་། འོག་ནས་འབྱུང་བ་དག་ལས་
ཞེས་སོགས་བཤད་ན། མཚམས་ནང་དེ་ན་ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་ལྷན་པའི་
རང་ལས་བསྐབ་བ་ཀན་བ་མེད་ན་གནས་བཅའ་མི་དགོས་སམ་ཞེ་ན། དེ་དགོས་ཞེས་སྟོན་བ་
ལ་གཞུང་འདི་བྱུང་། དོན་ནི་དེ་ལྷར་ན་ཡང་གནས་བཅའ་དགོས་ཏེ། མཚམས་ནང་དེ་ན་དེ་ལྷ་
བྱ་མེད་ནའང་ལྷ་སྤྲུགས་ཉེར་གཅིག་པོ་གང་རུང་དང་ལྷན་པའི་རང་ལས་བསྐབ་བ་གཞོན་བ་

ལ་གནས་བཅའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་སྟོན་པས་བཅས་པ་མཛད་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་
 བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་སྟོན་རྒྱུ་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་ལྔ་ལོན་ཞིང་ལྷ་སྤྲུགས་ཐ་མ་དང་ལྷན་ན་
 གནས་མ་བཅས་པར་སྟོངས་རྒྱུར་འགྲོ་བུར་སྟེ། དེ་ལ་བཙུན་པ་བཏྲན་པའི་ཡན་ལག་སྟེང་ཆར་
 ཞིང་། མཁས་ཤིང་མན་འདོགས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྷན་པས་གནས་སྤྲུལ་པ་འོས་པའི་ཕྱིར། འོ་
 བཞུགས་པ་གནས་པས་བསྐྱབ་པ་གཞོན་པ་ལ་གནས་སྤྲུལ་པ་བཅའ་བའི་ཆེ་ཉི་གནས་ཀྱི་བྱ་བ་
 ཐམས་ཅད་དགོས་སམ་ཞེས། གཞན་རྣམས་དགོས་ཀྱང་ལྷག་འཆའ་མི་དགོས་ཏེ། རང་ལས་
 བསྐྱབ་པ་གཞོན་པའི་ཕྱིར། བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་སྟོན་རྒྱུ་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་ལྔ་མ་ལོན་
 ཞིང་ལྷ་སྤྲུགས་ཐ་མ་དང་མི་ལྷན་ན་དགྲ་བཅོམ་པ་སྟོན་གྱི་གནས་བྲན་པས་སྟོན་གྱི་མཐའ་
 རིག་པ་དང་། ལྷའི་མིག་གི་མཛོན་ཤེས་ཀྱིས་སྤྱི་མའི་མཐའ་རིག་པ་དང་། ཟག་མེད་ཀྱི་མཛོན་
 ཤེས་ཀྱིས་ད་ལྟ་བ་རིག་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་གནས་མ་བཅས་པར་སྟོངས་རྒྱུར་
 འགྲོ་བར་མི་བྱ་སྟེ། སྤྱིང་གཞིར། བཙུན་པ་གསུམ་རིག་པ་དེ་མ་གསུམ་སྤངས་ལ་དེ་ལོ་ལྔ་མ་
 ལགས་ཤིང་ཆོས་ལྷ་དང་མི་ལྷན་ན་དེས་ཀྱང་མི་གནས་པར་སྟོངས་རྒྱུ་ཞིང་། མཆི་བར་མི་
 བགྱི་འཕམ། ཉེ་བར་འཁོར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་དེ། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དེ། ཉན་ས་ལས། དགྲ་བཅོམ་པ་ལ་
 ཉེས་པ་མེད་དེ། ཉོན་མོངས་ཅན་གྱི་ལྷུང་བ་མི་སྤིང་པའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་
 བཞུགས་སྟེ། དགྲ་བཅོམ་པའི་རྒྱུད་ལ་ཉོན་མོངས་ཅན་དང་མི་དགོ་པའི་ལྷུང་བ་མེད་པ་ལྷུང་
 དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། དགྲ་བཅོམ་པས་ཉེས་པ་བྱེད་ན་ཐམས་

ཅད་ཀྱང་ལུང་མ་བསྟན་གྱི་ཉེས་བར་འབྱུང་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལོ་ལྔ་ལོན་
 བ་ལྗོངས་རྒྱར་འཁོ་བ་ལྔ་ལྔ་གས་ཐ་མ་དང་ལྷན་བ་དགོས་པ་འདི་ངེས་བརྒྱང་དང་མཚོན་དོན་
 གང་ཡིན་སྟུམ་ན། མཚོན་དོན་ཡིན་རྟེ། འདི་བག་ཡངས་སུ་གནང་བ་ཡིན་ལ། ཇེས་བརྒྱང་
 ཡིན་ན་དེ་ཆེས་དགོན་པས་བག་ཡངས་སུ་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་དང་། འདི་ལས་རྒྱ་ཆེ་བ་དང་
 ལུལ་དུ་བྱུང་བའི་ལྔ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། ལྔ་ལྔ་གས་ཀྱི་ནང་ནས་ཐ་མ་དེ་གཉིས་མཚོན་
 དོན་དུ་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན་ཡོད་དེ། དེ་བཤད་མ་ཐག་བ་ཡིན་པས་ཉེ་བས་དེ་
 ལྷར་བྱས་པའི་ཕྱིར། །

འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་བ།

༡༡། །གསུམ་པ་འགལ་རྒྱུན་བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་ཉིད་བསྟན་པ་ལ། རབ་དུ་བྱུང་བ་དང་ཞེས་
 སོགས་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས། དང་པོ་ལ། བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། དེ་བྱེ་བ།
 བསྐྱ་བ། བྱེད་ལས། སྤྱིས་བ་དང་བྱེད་མེད་ཀྱི་རྟེན་གང་ལ་དབྱུང་བ། དངོས་པོ་དང་འདུ་ཤེས་
 གང་གཙོ་ཆེ་བ་དབྱུང་བ། སྤྱོད་བཤད་བ། བར་ཆད་འདི་བའི་ཚུལ། རྒྱ་མཚན་དགོས་པ་དང་
 བཅས་པ་བརྒྱད་ལས། དང་པོ་ནི། ཆོས་འདི་བའི་རབ་བྱུང་བསྟན་རྟོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་ཐོབ་པ་
 ལ་གེགས་བྱེད་ཀྱི་རིགས་སུ་གནས་པས་རབ་དུ་བྱེ་བ་དེ། བར་ཆད་ཀྱི་མཚན་ཉིད། གཉིས་
 པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། སྟོམ་པ་སྤྱི་བ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བ། གནས་པ་ལ་བར་དུ་གཙོད་བ། ཁྱད་པར་

དུ་འགྱུར་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ། སྒོམ་ལྡན་མཛེས་བ་ལ་བར་དུ་གཅོད་པ་དང་བཞི་ཡོད། དང་
 བོ་ལ་ལུས་རྟེན་གྱི་སྒོ་ནས་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ལས་གྱི་སྦྱིབ་བའི་སྒོ་ནས་བར་ཆད་དུ་
 འགྱུར་བ་དང་། བསམ་བའི་སྒོ་ནས་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆ་ལུགས་གྱི་སྒོ་ནས་སྒོམ་བ་
 སྦྱི་བ་ལ་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་བ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དུད་འཁོད་དང་སྐྱ་མི་སྦྱན་བ་ལྟ་བུ། གཉིས་
 པ་ནི། མཚམས་མེད་བྱས་པ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ལེན་སེམས་ལོག་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། སྤྱ་
 རྟེན་གས་ཅན་དང་བྱིས་པའི་རྟགས་ཆ་ལུགས་འཆང་བ་ལྟ་བུའོ། །ཅ་པའི་གཉིས་པ་ནི། པ་མས་
 མ་གནང་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ཉན་པ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ལག་རྒྱུ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་
 བསྐྱས་པ་ལ་གཙོ་ཆེ་ཆུང་གི་སྒོ་ནས་བསྐྱུ་བ་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། གཏན་ནས་མི་སྦྱི་བ་གཙོ་བོ་མི་
 བར་ཆད་དང་། སྦྱི་ཡང་རབ་དུ་བྱུང་དུ་མི་བྱུང་བ་གཙོ་བོ་མིན་པའི་བར་ཆད་གཉིས་སུ་འདུ་
 བའི་ཕྱིར། དུས་གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱུ་བ། གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པ་དང་། ལོ་བདུན་མ་
 ལོན་པ་ལྟ་བུ། རབ་བྱུང་བསྐྱེན་རྟོགས་གྱི་སྒོམ་པ་འཛོལ་བ་ལ་དུས་རེ་ཞིག་གི་བར་ཆད་དང་།
 མཚམས་མེད་བྱས་པ་སོགས་དུས་གཏན་གྱི་བར་ཆད་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་བྱེད་ལས་ལ། ལྷུང་བྱེད་ཉེས་བྱས་ཅི་རིགས་པ་སྦྱེད་པ་དང་བསྐྱབ་བྱ་ལ་སྒོམ་
 པ་སྦྱི་བ་སོགས་ལ་བར་ཆད་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །ལུ་པ་སྦྱེས་པ་དང་བྱུང་མེད་ཀྱི་རྟེན་གང་ལ་
 བཞག་དབྱུང་པ་ལ། བྱུང་མེད་འདྲ་བའི་སྦྱེས་པ་དང་། བྱུང་མེད་ཀྱིས་དུབ་པ་ནམས་ནི་སྦྱེས་
 པ་ལ་བཞག། སྦྱེས་པ་དང་འདྲ་བའི་བྱུང་མེད་དང་། མཚན་དུག་མ་ཅན་དང་། དགེ་སློང་མའི་
 སྦྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་པམ་པ་བཞི་ལ་སོགས་པ་བྱུང་མེད་ཁོན་ལ་བཞག། མཚམས་མེད་བྱས་

བ་སོགས་བལ་ཆེ་བ་སྐྱེས་བ་དང་། བྱད་མེད་གཉིས་ཀ་ལ་གཞག་བྱག་བ་དངོས་པོ་དང་འདུ་
ཤེས་གང་གཙོ་དབྱུང་བ་ལ། བར་ཆད་ཅན་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་ལྷུང་བ་སྐྱེད་བ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་
ཆེ་ལ། བར་ཆད་ཏུ་འགྱུར་བའི་ཐོག་ཆན་སྐྱིར་བཏང་ལ་དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བ་ཡིན་ནོ། །

བདུན་བ་སྐྱ་བཤད་བ་ལ། རང་རང་གི་སྐལ་བས་ཀྱི་ཐོས་བ་སྐྱིན་ཏུ་བྱུང་བའི་བར་ཆད་
བྱེད་བས་ན་བར་ཆད་ཅེས་བྱའོ། །བརྒྱད་བ་བར་ཆད་འདི་བའི་རྒྱ་མཚན་དགོས་བ་དང་
བཅས་བ་བཤད་བ་ལ། བར་ཆད་ཇི་བ་ལ་དགོས་བ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བར་ཆད་མ་དེས་བའི་ཉེས་
བ་མི་འབྱུང་བ་དང་། བར་ཆད་ཡོད་མེད་ཉོགས་བའི་ཆེད་ཡིན་བའི་བྱིར། ལུས་གང་ལ་འདི་ན་
རབ་བྱུང་བསྐྱེན་ཚོགས་སུ་འོངས་བའི་བསྐྱབ་བྱ་དེ་ནམས་ལའོ། །གང་གིས་འདི་ན་རབ་བྱུང་
གི་ཆེ་མཁན་པོར་འོས་བའི་དགེ་སློང་དེས་འདི། བསྐྱེན་ཚོགས་ཀྱི་ཆེ་ན་སྐྱོག་ཏུ་གསང་སྟེ་སྐྱོན་
བའི་སློབ་དཔོན་གྱིས་འདི། དགེ་འདུན་གྱི་དབུས་སུ་ལས་སློབ་གྱིས་འདི་བར་བྱའོ། །ཚུལ་ཇི་
ལྟར་ཏུ་འདི་ན། འགལ་རྒྱུན་པ་མ་བསད་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཞེས་དགག་ཆོག་གིས་འདི། མ་སྐྱེན་
རྒྱུན་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་ལྷུང་བ་ཐེད་ཆང་དམ་ཞེས་སྐྱབ་ཆོག་གིས་འདིའོ། །དིས་ནས་བར་
ཆད་དང་མི་ལྡན་ན། ཁོ་མོས་ཁྱོད་རབ་ཏུ་བྱུང་ངོ་ཞེས་སྐལ་བས་དབྱེ་ལ། བར་ཆད་དང་ལྡན་ན་
སོང་ཞིག་ཅེས་བཟོད་བར་བྱའོ། །མ་ནིང་ངོ། །དེ་ནི་ནམ་པ་ལྟའོ། །སྐྱེས་ནས་དང་། ཟླ་བ་བྱེད་
བ་དང་། འཇུག་ནས་ལྡང་བ་དང་། སྐག་དོག་ཅན་དང་ཉམས་པའོ། །ཞེས་བའི་སྐལ་བས་སུ། མ་
ནིང་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། མོ་མ་ནིང་མོ་མ་ནིང་གཉིས་ཡོད་བའི་བྱིར། མོ་མ་ནིང་ལ་ཡང་ལྔ་
ཡོད་དེ། སྐྱེས་ནས་མ་ནིང་། ཟླ་བྱེད་མ་ནིང་། འཇུག་ནས་ལྡང་བའི་མ་ནིང་། སྐག་དོག་མ་ནིང་།

ཉམས་པ་མ་ཞིང་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྐྱེས་ཙམ་ནས་པོ་མོ་གཉིས་ཀའི་མཚན་མ་ཡོད་
 པའམ། དེ་གང་རུང་གི་མཚན་མ་གཏན་ནས་མེད་པ་དབྱེ་བས་སྐྱེས་པ་འབྲ་བའི་མི་དེ། དང་
 བོ་ཡིན་ཏེ། འདུལ་བ་ཆོག་ལེན་པ་ལས། གང་སྐྱེས་ཉིད་ནས་མཚན་མ་ནི། །གཉིས་
 ཀ་འམ་མེད་པ་སྐྱེས་ནས་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རྒྱ་བྱེད་པོ་ཡི་འདོད་པ་བསྟེན་རྒྱ་
 བ་བྱེད་མོ་ཡི་འདོད་པ་བསྟེན་པའི་མི་དེ། གཉིས་པ་ཡིན་ཏེ། འདིས་རྒྱ་བ་གཅིག་པའི་མ་ཞིང་
 སོགས་མཚན་ལུས་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། འདིར་ནི་སོགས་སྒྲ་མི་མངོན་ཀྱང་། །རྒྱ་སོགས་མ་ཞིང་
 གྲུབ་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྐྱེས་པའམ་བྱད་མེད་གཞན་གྱིས་འཁྱུད་པ་ན་དབང་པོ་ལས་སུ་རུང་ལ་གཞན་གྱི་ཆེ་
 མི་རུང་བ་དེ། གསུམ་པ་ཡིན། སྐྱེས་པའམ་བྱད་མེད་ཉལ་པོ་བྱེད་པ་མཐོང་ན་པོ་མི་དབང་པོ་
 ལས་སུ་རུང་ལ་གཞན་མི་རུང་བ་དེ་བཞི་བ་ཡིན། པོ་མི་དབང་པོ་མཚན་གྱིས་བཅད་པ་ལྷ་བ་
 ཡིན། དེས་ན་མ་ཞིང་ཡིན་ན་སྟོམ་པ་གསར་དུ་སྐྱེ་བའི་རྟེན་མི་བྱེད་པས་བྱུང་། མ་ཞིང་
 ཡིན་ན་སྟོམ་པ་བརྒྱད་ལ་མ་ལྟན་པས་མ་བྱུང་སྟེ། སོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པ་རྒྱད་ལ་ལྟན་པའི་ཉམས་
 པ་མ་ཞིང་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། འདི་ལས་ཐ་མ་ནི་ཉིས་པ་བསྟེན་ན་བསྟེན་པ་པོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་མོ་མ་ཞིང་ལ་ལྷ་ཡོད་དེ། སྤྱིར་བྱད་མེད་ལ་ལོ་བཅུ་གཉིས་ནས་ལྷ་བཅུ་འི་
 བར་ལ་རྒྱ་རེ་བཞིན་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཁྲག་འཛིག་པ་ཡིན་པ་ལ། གཏན་དུ་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཁྲག་
 འཛིག་པ་དང་། གཏན་དུ་རྒྱ་མཚན་གྱི་ཁྲག་འཛིག་པ་མ་ཡིན་པ་གཉིས། མཚན་མ་དང་གཤམ་

ལམ་འབྲེལ་བའི་སྒྲེ་འདམས་བ་དང་། རྩ་འབྲུང་བའི་མཚན་མ་ཅམ་ཡོད་ཀྱི་པོ་མོ་གང་རུང་གི་མཚན་མ་མེད་བ་དང་། སྒྲིམ་བ་གཞན་དང་ཉལ་པོ་བྱས་བ་ན་སྒྲིམ་བ་དེ་འཆི་བའི་མཚན་དུག་མ་ཅན་རྣམས་སྤྱ་ཡོད་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་ཟ་མ་ལ་མ་ཞིང་གིས་བྱབ་ཀྱང་མ་ཞིང་ལ་དེས་མ་བྱབ་སྟེ། པོ་མོ་གང་རུང་གི་མཚན་མ་དང་མི་ལྡན་པའི་མ་ཞིང་དེ་ཟ་མ་(མ་)ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ་ཆོག་ལེའུར་བྱས་བ་ལས། གང་ཞིག་བཟོད་པའི་ཆོས་དག་གིས། །རྩལ་མེད་དེ་ནི་ཟ་མར་བཤད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། །

ཐུན་ཆོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྲུང་བ་བཤད་བ།

༡༢། །གཉིས་བ་ཐུན་ཆོགས་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྲུང་བ་ལ། ཐུན་མོང་པའི་སྒྲོས་བ་དང་། བྱད་མེད་ཀྱི་ཆོ་གའི་བྱད་བར་གཉིས། དང་པོ་ལ། སྒྲོམ་བ་མ་ཐོབ་བ་ཐོབ་བར་བྱེད་པའི་སྒྲོས་བ་དང་། ཐོབ་བ་མི་ཉམས་བར་སྤྱང་བྱའི་སྒྲོས་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། འགལ་སྐྱེན་བར་ཆད་ཀྱི་སྒྲོས་བ་དང་། དངོས་གཞི་མཐུག་དང་བཅས་པའི་སྒྲོས་བ། སྒྱུར་བ་ཆོ་གའི་སྒྲོས་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་ནི། བཞོལ་བ་རྒྱལ་པོས་བཀྲའ་བས་བཤོ། །ཞེས་པས་འཆད། གཉིས་བ་འཆད་བ་ལ། ཏུ་མ་མཁན་པོ་གཅིག་བ་གསུམ་མན་ཆད་ཆོག་གཅིག་གིས་བསྟེན་བར་རྫོགས་བར་བྱར་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་བ་ལ། གང་ཟག་ཏུ་མ་མཁན་པོ་གཅིག་ལ་གསུམ་མན་ཆད་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་ཆོག་གཅིག་གིས་མཚམས་ནང་གཅིག་ཏུ་ཏུས་ཅིག་ཅར་ཏུ་བསྟེན་

བར་རྫོགས་བར་བྱར་རུང་ལ། མཚམས་ནང་གཅིག་ཏུ་གང་ཟག་བཞི་ལ་སོགས་བ་ཅིག་ཅར་
 དུ་བསྟེན་བར་རྫོགས་བར་བྱར་མི་རུང་སྟེ། ཚོགས་ཀྱིས་ཚོགས་ལ་ལས་མི་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་གང་ཟག་བཞི་དུས་ཅིག་ཅར་དུ་བསྟེན་བར་རྫོགས་བར་མི་རུང་བ་མ་
 ཡིན་ཏེ། མཚམས་ཐ་དང་བ་ཡིན་ན་ལས་བྱེད་པས་མཚམས་མནན་ནས་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་
 མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཞག་གཉིས་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བཞག་ནས་ཅིག་ཅར་དུ་རུང་བ་ཡིན་ཏེ། ལྷང་ལྷ་
 བ་ལས། བཅུན་པ། གསོལ་བ་གཅིག་དང་ལས་གཅིག་གིས་གང་ཟག་བཞི་བསྟེན་བར་རྫོགས་
 བར་བབྱིད་ན་ལས་མཚམས་ཀྱང་བབྱིས་ལ་དགེ་སློང་དེ་དག་ཀྱང་འདས་བ་དང་བཅས་བར་
 མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ལྷ་བ་ལི། ཡོད་དེ། ལས་བྱེད་པའི་དགེ་སློང་གིས་མཚམས་མནན་
 ཏེ་འདུག་ལ། གཉིས་ནི་མཚམས་ཀྱི་ནང་ན་བཞག་གཉིས་ནི་མཚམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བཞག་སྟེ་
 ལས་བྱས་ནས་ཤོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། དུས་མཉམ་བ་དེ་དག་ལ་བསྟེན་བཀྱར་ངེ་ལྟར་བྱ་ཞེ་ན། དུས་མཉམ་བ་ནམས་
 བན་ཚུན་བསྟེན་བཀྱར་གྱི་གནས་མིན་ཏེ། གལ་ལ་སྤར་དབང་བ་དང་པོ་ཡིན་པས་གལ་
 བཤོར་སྟོང་ལ། ལས་གང་བསྐྱོས་བ་དེས་ལས་དང་པོར་བྱའོ། །ཆེད་བ་གལ་རིམ་བཞིན་དུ་
 བ་ཡིན་ཏེ། ཚིག་ལེབ་ལ། གཉིས་སམ་གསུམ་པོ་དག་ཀྱང་རུང་། དུས་ཅིག་ལ་ནི་བསྟེན་བར་
 རྫོགས། ཀླན་བྱ་མེད་ཅིང་གསར་བྱ་མེད། ཀློང་གེ་བྱ་ཡོར་གྱུར་ཀྱང་། བན་ཚུན་བྱག་
 ཀྱང་ཡོད་མིན་ཏེ། ཆེད་བ་གལ་རིམ་བཞིན་དུའོ། །ལས་བསྐྱོས་བ་ནི་དེ་དག་ལ། སྐུལ་བྱེད་
 དབང་གིས་རིམ་བ་བཞིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་བ་སྒྲིང་བའི་ཚོ་གའི་སྒྲོས་བ་ལ། ཉགས་ཡིན་མིན་བསྟན་བ་དངོས་དང། ཞར་
 བྱང་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱི་ཉགས་དང། རྫོད་སྤྱད་ཀྱི་ཉགས་གཉིས། དང་པོ་ལ་དངོས་
 དང། ཞར་བྱང་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྐྱ་དང་མེན་མོ་བྲེག་པའི་ཚོ་ག ལུས་གཙང་མས་གོས་
 བགོ་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཁྱུས་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཙམ་ཕྱད་མ་གཏོགས་བ་སྐྱ་དང་ཁ་སྐྱ་
 བྲེག་པར་བྱའོ། །ཞེས་བཤད་ན། འོན་ཏེ། མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བའི་ཚོ་བྲེག་མི་དགོས་སམ་ཞེ་
 བ། དེ་དགོས་ཞེས་སྟོན་བ་ལ། དགོན་བ་བས་སྐྱ་སོར་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་མི་གཞག་གོ།
 བྱོང་མཐའ་བས་ནི། དེའི་འོག་མ་ཉིད་ལས་མི་གཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས། དོན་ནི། དགོ་སྒྲོང་
 དགོན་བ་བས་སྐྱ་སོར་གཉིས་ལས་ལྷག་བ་དང། བྱོང་མཐའ་བས་དེའི་འོག་མ་སོར་བྱེད་དང་
 གཉིས་ལས་ལྷག་བ་བཞག་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་ལྷག་བ་བཞག་ན་ཁྱིམ་བ་དང་ཉགས་འབྲེས་
 པར་འབྱུང་བའི་སྒྲོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་ནི། དེ་བྱས་ནས་ཁྱུས་བྱའོ། །ཡང་ན་ཡན་ལག་ལྔའི་ཁྱུས་ཀྱང་ངོ། །ཞེས་
 གསུངས། དོན་ནི། སྐྱ་བྲེག་པའི་རྗེས་སུ་ལུས་རིལ་པོ་ལམ་ཡང་ན་ཡན་ལག་ལྔའི་ཁྱུས་བྱ་བ་
 ཡིན་ཏེ། དེས་བྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དགོས་བ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ཞར་བྱང་ལ། བསྟོ་
 གང་བསྟེན་བ་དང། ལེགས་སྐྱར་ཀྱི་ཁྱུས་བསྟེན་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་བ་དང།
 རྒྱས་པར་བཤད་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བསྟོ་གང་བསྟེན་པར་བྱའོ། །བསྟོ་གང་གི་ཁང་བ་བྱ་
 བ་ནི། བྲམ་ས་ཆེ་བར་བཟང་ངོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་ནི། དགོ་སྒྲོང་གིས་ལུས་བསྟོ་
 པར་བྱ་ཞིང་བ་སྐྱའི་བྱ་གསུམ་གྱིས་གང་བའི་བསྟོ་གང་བསྟེན་པར་བྱ་སྟེ། དེས་བྱད་པར་བྱས་

བའི་དགོས་པ་མཐོང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྟོག་པ་སྟེན་པ་ལ་མན་ཡོན་ལྷ་དང་ལྷན་པ་ཡིན་
 ཏེ། ལུང་མ་མོ་ལས། དུགས་ཁང་ལ་ཡོན་ཏན་ལྷ་སྟེ་རྩལ་དང་བྱི་མ་འབྱུང་བ་དང་། བགས་པ་
 ལ་ནད་ཡོད་པ་རྣམས་འབྱིན་པ་དང་། རྒྱུད་དང་བད་ཀན་རྣམས་མེད་པར་བྱེད་པ་དང་། དུགས་
 ཁང་ནི་ནད་མེད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ངོ་ཆ་མེད་པའི་སྒྲིག་བྱེད་པ་ཁ་ཅིག་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཡང་མཁས་པ་དང་། ཀན་
 པའི་ར་རྒྱལ་གྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པས་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ་བདག་གིར་བྱེད་སྲིད་པས་
 དེ་དགག་པ་ལ། སང་གོ་ལྷ་བྱུས་ཆ་ལྷ་བྱུས་ལ་བསྟེན་བཀྱར་མི་བྱའོ། །སྟོབ་དཔོན་དང་མཁན་པོ་
 མཆོག་ཏུ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ལ་ཡང་བསྟེན་བཀྱར་བྱའོ། །པ་མ་དང་ནད་པ་དག་ནི་བྲིས་
 པ་ཡིན་ན་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། འོན་ནི། སང་གོ་ལྷ་བྱུས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པས་ཆ་ལྷ་
 བྱུས་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་མི་བྱ་སྟེ། དགོས་པ་རྒྱུད་ཞིང་ཉེས་དམིགས་ཆེ་
 པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་སང་གོ་ལྷ་བྱུས་ཡིན་ཏེ། སང་གོ་དེས་རི་དྲགས་སྤོ་ལྷ་བྱུས་
 ཉོན་མོངས་པ་བྱུབ་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་ནི་ཆ་ལྷ་བྱུས་ཡིན་ཏེ། ཡ་དེ་
 བྲི་ལྷ་བྱུས་ཉོན་མོངས་པས་པམ་པར་བྱེད་པ་བཞིན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཏེ། དེ་ལ་དེས་རྣམ་པ་
 ཐམས་ཅད་རྩ་བ་སྟེན་བཀྱར་མི་བྱའམ་ཞེ་ན། དམིགས་བསལ་ལ་སྟོབ་དཔོན་དང་མཁན་པོ་
 ལ་སོགས་པ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་པ་བྱུང་བ་དང་། པ་མ་དང་ནད་པ་བྲིས་པ་ཡིན་ན་ཡང་བསྟེན་
 བཀྱར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། མཁན་སྟོབ་གཉེས་ནི་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་པ་ལ་འཇུག་པའི་སྟོར་གྱུར་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། དེ་གཉེས་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་དང་ཆོས་ཁོང་དུ་རྒྱུད་པའི་རྒྱ་ཡིན་པས་དེན་

ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་དང་། བ་མ་ནི་པན་འདོགས་ཀྱི་ཞིང་ཡིན་པ་དང་། བད་པ་ནི་སྤྱིང་བཅེ་བའི་ཞིང་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་སྟོང་སྟུང་གི་རྟགས་ནི་ལྷུང་བཟེད་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྟེན་པར་རྟོགས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ། ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། གང་ཟག་གང་གིས་བཅང་བ། ལྷུང་འཛི་ལྷུང་ཏུ་བཅང་བ། བཅང་བའི་དགོས་བ། སྐྱེ་བཤད་པ་དང་བྱུག་དང་པོ་ནི། རུང་བ་ཆད་དང་ལྷན་པའི་སྟོན་པ་རབ་ཏུ་གི་སྟོང་སྟུང་གི་རྟགས་ཀྱི་གཙོ་བོར་དཔེ་གསུམ་པ་དེ། སྟོན་པས་གནང་བའི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། འོ་ན། སྟོན་པས་གནང་བའི་ལྷུང་བཟེད་དེ་ལ་རུང་བ་ཆད་དང་ལྷན་པ་ཅིག་དགོས་ན། རུང་བ་ནི་གང་། ཆད་དང་ལྷན་པ་དེ་ནི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན། རུང་བ་ལ་རྒྱུའི་སྟོན་པ་རུང་བ། ཁ་དོག་གི་སྟོན་པ་རུང་བ། དབྱིབས་ཀྱི་སྟོན་པ་རུང་བ། རོ་བོའི་སྟོན་པ་རུང་བ། ཆོ་གའི་སྟོན་པ་རུང་བ་དང་ལྷ་ལས། དང་པོ་ནི། ལྷ་ས་དང་ལྷགས་ལས་བྱས་པ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་ཏེ། རིན་པོ་ཆེ་དང་ར་གན་དང་། འཁར་བ་དང་། ཤིང་སོགས་ལས་བྱས་པ་མི་རུང་སྟེ། འིན་གྱིས་བརྒྱལ་བ་རུང་བ་ནི་གཉིས་ཏེ། ལྷགས་ལས་བྱས་པ་དང་ས་ལས་བྱས་པ་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཁ་མ་མེད་པ་བྱེད་པ་གི་མིག་ལྷུང་ནག་ཅིང་གསལ་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལྷུང་ཏུ་དང་ཆེན་པོ་དང་སྐྱེ་བོས་ཀྱང་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་དབྱིབས་ཀྱི་སྟོན་པ་རུང་བ་ནི་སྟོང་བྱེད་གསུམ་པ་ལྷུང་རྒྱུ་པོར་གནས་པ་ཞིག་དགོས། བཞི་བ་རོ་བོའི་སྟོན་པ་རུང་བ་ནི་ལྷན་པ་བཞི་མན་ཆད་པོག་ཀྱང་རུང་ལྷ་ཡན་ཆད་མ་པོག་པ་ལོངས་སྟོང་ཏུ་རུང་བ་ཞིག་དགོས། ལྷ་པ་ཆོ་

གཤིས་སྟོན་ས་རྒྱ་བ་ནི། རྩོད་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་རྒྱ་བ་ལེ་ལྷན་བཟེད་དེ་ལ་ལྷན་བཟེད་འབྲེལ་མེད་
མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལྷན་བཟེད་འབྲེལ་མེད་དེ་ལྷན་བཟེད་ཀྱི་འཆང་སྤང་དུ་དགོ་སྟོང་གི་
ཆད་ལས་སུ་བཅང་བ་ཡིན་གྱི། རྩོད་གྱིས་བརྒྱབ་ས་རྩོད་རྒྱ་བ་ལེ་ལྷན་བཟེད་ཀྱི་ཆད་
ཀྱང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལྷན་བཟེད་ཀྱི་ཁའི་མཐའི་ཆ་དེའི་སྤྱོད་ཀྱིས་མཐེ་བོང་གི་སྟོང་གང་གི་
ལྷག་མར་འབྲས་ལྷག་པོ་ཆེ་སྐམ་པོ་མ་ག་རྩའི་བྲེལ་ཆུང་གང་བཅོས་པ་སྤྲུལ་འབྲེལ་དུ་སྤང་
བའི་ཆ་ལ་སྤུལ་དུག་ཆོད་མའི་ཆ་ལ་སྤུལ་གང་། སྤྱོད་ཆོད་ཀྱི་ཆ་ལ་སྤུལ་གང་། མཐེ་བོང་གི་
སྟོང་གང་གི་ཆ་ལ་སྤུལ་གང་སྟེ་སྤུལ་དགུ་ཤོང་བའི་ལྷན་བཟེད་དེ། དགོ་སྟོང་པའི་ལྷན་བཟེད་ཆུང་
ཆད། དེ་ཉིས་འགྱུར་ཤོང་བ་ཆེ་ཆད། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་ཤོང་བ་འཕྲིང་ཆད་ཡིན་པའི་ལྷན་བཟེད་
བྲེལ་དང་དུ་བྲས་ན་ཤོང་བྲེལ་ལྷན་བཟེད་དེ། ལྷན་བཟེད་དུ་བྲས་ན་སྤུལ་དགུ་ཤོང་བའི་དབང་
དུ་བྲས་ན་ལ་ཤོར་སྤྲུལ་ཅུ་ཅ་ལྷན་དང་གཉིས། དེ་དག་གི་ཆ་སྤྲུལ་འགྱུར་དུ་བཅོས་པའི་བྲེལ་
ཆུང་ལྷན་དང་ལྷན་ཤོང་བའི་ལྷན་བཟེད་དེ་ཆུང་ཆད། དེ་ཉིས་འགྱུར་ཤོང་བ་ཆེ་ཆད། དེ་གཉིས་
ཀྱི་བར་ཤོང་བ་འཕྲིང་ཆད་ཡིན་ཏེ། བམ་ལྷན་འབྲས་ལྷག་པོ་ཆེ་ཆུང་ལྷན་དང་ལྷན་ཤོང་བྲེལ་
ལྷན་དང་དོ་ཡོད་དོ། ཁའི་ཆ་ནི་སྤྲུལ་འགྱུར་ཏེ་བྲེལ་ལྷན་དང་ལྷན་ཤོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷན་

ལོན། མ་ག་རྩའི་བྲེལ་ཆུང་གང་གི་ཆད་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཆད་ཡོད་དེ། སྤང་གི་དབང་
དུ་བྲས་ན་ཤོང་གི་གསེར་སྤང་སྤྲུལ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཀྱི་ལྷན་དང་མཉམ་པའི་འབྲས་ལ་མ་ག་རྩའི་
བྲེལ་ཆུང་གང་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། རྩོད་ཆེར་འབྲེལ་ལས། འདིར་མ་ག་རྩའི་བྲེལ་ཆུང་ཞེས་བྲེལ་
པའི་སྤྲུལ་ནི་འབྲས་ལྷག་པོ་ཆེ་སྐམ་པོ་ལྷན་དགུ་ཤོང་གི་སྤང་བཅུ་དུག་ཤོང་བར་རིགས་པར་

བྱོལ་། །ཞེས་གསུངས་པ་གང་ཞིག་མ་ག་རྒྱའི་སྤང་གང་ལ་བོད་ཀྱི་སྤང་དོར་འཛོག་པའི་ཕྱིར།
 ཕྱི་མ་གྲུབ་སྟེ། བམ་པོ་ལྷ་བརྩ་བ་ལས། མ་ག་རྒྱའི་སྤུ་རྩུང་གང་ལ་ནི་འབྲས་འབྲུག་པོ་ཆེ།
 བྱས་པ་སྐྱམ་པོ་ཡུལ་མ་ག་རྒྱའི་སྤང་བརྩུག་སྟེ། ཡུལ་མ་ག་རྒྱའི་སྤང་གཅིག་ལ་ནི་བོད་ཀྱི་
 སྤང་གཉིས་ཡོད་དོ། །དེ་ལྟར་ན་འབྲས་ཐུག་པོ་ཆེ་བྱས་པ་སྐྱམ་པོ་ཡུལ་མ་ག་རྒྱའི་སྤུ་རྩུང་
 གང་ལ་བོད་ཀྱི་སྤང་ཆད་དུ་བཅིས་ན་ནི་སྤང་སྤུམ་ཅུ་ཅ་གཉིས་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། སྤུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དུག་སྤུལ་དེ་ལ་མ་ག་རྒྱའི་སྤུ་རྩུང་གང་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ།
 མ་ག་རྒྱའི་སྤུ་རྩུང་གང་ལ་བདུན་སྤུལ་དོ་དང་ཡ་ཁྱོར་གང་ཡོད་པ་གང་ཞིག་བདུན་སྤུལ་དོ་
 དང་ཡ་ཁྱོར་གང་དང་། དུག་སྤུལ་དེ་གཉིས་ཆད་མཉམ་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བམ་ལྷ་
 བ་ལས། མ་ག་རྒྱའི་སྤུ་རྩུང་དོ་ལ་ནི་བོད་ཀྱི་བདུན་སྤུལ་བཞི་དང་ཡ་ཁྱོར་དོ་ཡོད་དོ། །ཞེས་
 དང་། ཡང་བམ་ལྷར། སྤུལ་ཆད་དུ་བཅིས་ན་ནི་བདུན་སྤུལ་དོ་དང་ཁྱོར་གང་ཡོད་དོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ་ཆེ་ལོ་བརྒྱ་པའི་དུས་ཀྱི་འཛམ་བུ་གླིང་པའི་མི་ན་ཆོད་ནར་སོན་པ་
 གཅིག་གི་ཡ་ཁྱོར་ཉི་ཤུ་ཅ་གཅིག་ལ། བོད་སྤེ་གང་དང་བོད་སྤེ་གང་གི་བདུན་ཆ་ལ་བདུན་སྤུལ་
 དང་། དུག་ཆ་ལ་དུག་སྤུལ་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཐེ་བོང་གི་ལྷོ་གང་ཡང་མཐེ་བོང་གི་
 ཞེང་ཆད་སོར་གང་ལ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། བོས་གཞིའི་རྟེན་ཆེན་ལས། མཐེ་བོང་གཅིག་གོ།
 ཞེས་པ་ནི་མཐེ་བོང་གི་ལྷོ་གང་ཞེས་ལུང་ལས་གསུངས་སོ། །ཞེས་དང་། གཞི་འབྲེལ་ལས།
 མཐེ་བོང་གི་ལྷོ་གང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་མཐེ་བོང་གི་སོར་གཅིག་སྟེ། ཞེས་དང་། རྣམ་འབྱེད་འབྲེལ་

བ་ལས། མཐེ་བོང་གི་སྟོང་གང་ཞེ་བྱ་བ་སྟེ། མཐེ་བོང་གི་ཞེང་ཆད་ཀྱི་སོར་གང་ཞེས་དང་། བམ་
 བོ་ལུ་བརྩ་བ་དང་། ལྷ་འབྲེལ་ལས་ཀྱང་། མཐེ་བོང་གི་སྟོང་གང་མཐེ་བོང་གི་ཞེང་ལ་བརྩེ་བར་
 བཤད་པའི་ཕྱིར། ཞེས། མཚོ་སྒྲ་བ་ཆེན་པོས་བཞེད་དོ། །དགེ་སློང་མའི་ལྷུང་བཟེད་ཀྱི་ཆད་
 ཀྱང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་པའི་ལྷུང་བཟེད་རྩུང་ཆད་དེ། དགེ་སློང་མའི་ལྷུང་བཟེད་ཆེ་
 ཆད་དང་། དགེ་སློང་མ་རང་ཉིད་རི་ཅམ་འགྲངས་པའི་ཟས་ཤོང་བ་རྩུང་ཆད་དང་། དེ་གཉིས་
 ཀྱི་བར་འཁྲིང་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན། དགེ་སློང་པ་ལྷུང་བཟེད་ཆེ་བ་དང་དགེ་སློང་མ་ལྷུང་
 བཟེད་རྩུང་པའི་རྒྱ་མཚན་གང་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཇིགས་རྟེན་ན་སྒྲིམ་པ་ཁམ་
 བོར་ཆེ་བ་དང་བྱད་མེད་ཁམ་པོར་རྩུང་བར་གྲགས་པས་འཇིག་རྟེན་གྱི་གྲགས་ཆོད་དང་
 བརྩམ་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལྷུང་བཟེད་ལ་དབྱེ་ན། ཏུ་མ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་པའི་ལྷུང་བཟེད་རྩུང་འཁྲིང་
 ཆེན་པོ་གསུམ། དགེ་སློང་མའི་ལྷུང་བཟེད་རྩུང་འཁྲིང་ཆེན་པོ་གསུམ། དེ་རེ་རེ་ལ་ས་ལས་
 བྱས་པ་དང་ལྷགས་ལས་བྱས་པའི་བྱེ་བྲག་གིས་བརྩམ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
 པ་ནི། གང་ཟག་གང་གིས་བཅང་བའི་རྩལ་ཡོད་དེ། རབ་བྱུང་སྟེ་ལྷ་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་བཅང་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། ལྷུང་བཟེད་རི་ལྷུང་བཅང་པའི་རྩལ་ཡོད་དེ། འབྲེང་
 བཞིན་ཏུ་གཞུག་པ་དང་། །དབྱུང་བ་དང་། ལག་པ་བརྩ་བའི་རྩུང་དང་། ཟས་ཀྱི་ལྷག་མ་སོགས་
 མི་སྒྲགས་ཅིང་། དགེ་རྩལ་བག་མེད་ལ་བྱི་དོར་བྱུང་མི་གཞུག་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་ས་བཅང་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུ་པ་ལྷུང་བཟེད་བཅང་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། བཅོམ་ལྷན་འདས་

ཀྱི་བཅས་པ་དང་མཐུན་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་གི་བླ་བ་གསོ་བ་ལྷུ་འེ་སྤྲུལ་གྱི་རྗེས་འཇུག་ཏུ་
གོ་བ། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་འཇུག་གི་བསམ་པས་ཐེན་པར་བྱས་པས། གནས་སྐབས་མངོན་
མཐོ་དང་མཐར་ཐུག་ཀྱིས་ལེགས་ཐོབ་པར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་ཅིའི་ཕྱིར་ལྷུང་བཟེད་
ཅེས་བྱ་ཞེན། ཐམས་ལྷུང་བ་བཟེད་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར། རོན་
ནི། ལྷུང་བཟེད་མེད་པར་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་བསྐྱེན་པར་རྩོགས་པ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱ་མི་རུང་
པའི་ཕྱིར།

མཐའ་བཅད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་རུང་བ་ཆད་དང་ལྡན་པའི་སྒོ་ནས་རབ་བྱུང་གི་སྟོད་སྟུང་
གྱི་རྟགས་གྱི་གཙོ་བོར་དམིགས་པ་དེ། ལྷུང་བཟེད་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་
མེད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཅ
བར་འདོད་ན། ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་དེ་ལྷུང་བཟེད་གྱི་འཆང་སྤང་བྱུང་པའི་དགེ་སྦྱོང་ཁོ་ནས་
ཆད་ལས་སུ་བཅང་བར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །དེ་བཞིན་དུ། དེན་པོ་ཆེ་ལས་བྱས་པའི་
ལྷུང་བཟེད་ཆོས་ཅན། མཚན་ཉིད་དེར་ཐལ། མཚོན་བྱ་དེའི་ཕྱིར། རྟགས་གསལ་གཉིས་ཀ་
ལྷུང་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བཟེད་གྱི་ཆད་ལ། ལྷུང་ཐམས་ཅད་མཐུན་
པས་ནི། གཙང་ཆོང་འདུས་མགྱུར་མོའི་གསེར་བེའི་བེ་བདུན་དང་ལྷ་ལྷུ་རྩོད་པོར་པའི་ལྷུང་
བཟེད་དེ། དགེ་སྦྱོང་པའི་ལྷུང་བཟེད་རྒྱང་ཆད་དང་། དེ་ཉིས་འགྱུར་པོར་བ་ཆེ་ཆད། དེ་གཉིས་
གྱི་བར་འབྲིང་ཆད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱ་འདུལ་བ་འཛིན་པས་ནི། ལུལ་བཙུ་པོར་པའི་
ལྷུང་བཟེད་དེ། དགེ་སྦྱོང་པའི་ལྷུང་བཟེད་རྒྱང་ཆད་དང་། དེ་ཉི་ལྷ་པོར་བ་ཆེ་ཆད། བཙུ་ལྷ་

ཤོང་བ་འབྲིང་ཆད་ཡིན་ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ། ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བཅས་ལྡན་དགེ་
 སྟོང་གིས་སྦྱིན་བདག་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕུལ་སྟུང་ཅུ་ལེན་དུ་རུང་བར་ཐལ། བཅས་
 ལྡན་དགེ་སྟོང་གིས་སྦྱིན་བདག་གཅིག་ལས་དུས་གཅིག་ཏུ་སྦྱང་བཟེད་རྒྱུ་ཆད་གསུམ་
 ལེན་དུ་རུང་བ་གང་ཞིག་ཕུལ་བ་ཅུ་ཤོང་བའི་སྦྱང་བཟེད་དགེ་སྟོང་པའི་སྦྱང་བཟེད་རྒྱུ་ཆད་
 ཡིན་པའི་མྱིར། འདོད་ན། སྦྱང་བཟེད་དོགས་ལྟག་པ་སྦྱངས་པའི་སྦྱང་བཟེད་དེ་འཆད་
 པའི་སྐབས་སུ་བཅས་ལྡན་དགེ་སྟོང་གིས་སྦྱིན་བདག་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ་ཕུལ་ཉི་ཤུ་ཅུ་
 བདུན་ལས་ལྟག་པ་སྦྱངས་དུ་མི་རུང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ནི། མོ་བ་པ་མི་ཉམས་པར་བསྐྱང་བའི་ཐབས་ལ། གནས་དང་
 གནས་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་སྟོན་ལ། ཞར་ལ་ནད་པ་གསོ་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས། གནས་བརྟེན་
 དང་དེའི་མྱི་བཞིན་དུ་འབྲང་བའི་རྒྱལ་ཁྲིམས། དེ་ལས་གཞན་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་བཞི་ལས།
 དང་པོ་ལ། གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པའི་རྒྱལ་ཁྲིམས་དངོས་དང་། ལུན་མོང་དུ་རི་ལྷར་བྱ་
 བཤྱ། གནས་པས་རི་ལྷར་བྱ་བ། གནས་ཀྱི་རི་ལྷར་བྱ་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། གནས་པའི་
 རྒྱལ་ཁྲིམས་དང་། གནས་ཀྱི་རྒྱལ་ཁྲིམས་གཉིས་ཡོད་པ་ལས། དང་པོ་དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་
 ལ། གང་ན་གནས་མེད་པ་དེར་གསོ་སྦྱོང་ལ་བསྐྱད་པ་དང་གནས་པར་ཁས་སྦྱངས་པར་མི་
 བྱའོ། །གནས་པ་ཁས་སྦྱངས་པ་སྔ་མ་རྗེས་སུ་བསྐྱང་བར་མི་བྱའོ། །ཁྱི་མ་ལ་ཡང་རྒྱ་བ་གཉིས་
 ལས་ལྟག་པའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་ནི། གཙུག་ལག་ཁང་གང་ན་གནས་སྒྲ་མ་མེད་
 པ་དེར་གསོ་སྦྱོང་མ་འོངས་པ་ལ་བསྐྱད་པ་དང་དབྱར་སྔ་མ་ཁས་སྦྱངས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་

ལས་གནས་སྒྲ་མ་བསྟན་པ་དགོས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར། དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་སྒྲངས་ནས་གནས་སྒྲ་
མ་མེད་བར་སོང་ན་སྒྲ་བ་དང་པོ་གཉིས་ལས་ལྷག་པར་གནས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་གནས་
སྒྲ་མ་བསྟན་པ་དགོས་པ་ཆེ་བའི་ཕྱིར།

སྒྲ་བ་དང་པོ་གཉིས་གནས་དགོས་ཏེ། དབྱར་སྒྲ་མ་ཁས་མ་སྒྲངས་པ་གང་ཞིག་ལོ་
དེ་ལ་དབྱར་ཁས་ལེན་གསུམ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཐུན་མོང་དུ་ཇི་ལྟར་བྱ་བ་ནི། ཁའི་
གནས་པ་ཉིད་ནི་མ་བཟུས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དོན་ནི། མཚན་མོ་ཁའི་
ནང་དུ་ཇི་མ་ཆགས་པ་བཟུ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སོ་གིང་གིས་ཁ་སྒྲངས་ནས་དེ་དབེན་བའི་
ཚྭ་གས་སུ་དོར་བའི་ཚུལ་གྱིས་བཟུ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གནས་པས་ཇི་ལྟར་
བྱ་བ་ལ་གནས་པས་གནས་ལ་བསྟན་བཟུར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ནི། ལུས་ཀྱི་བྱ་བ་བསྐྱབས་
མ་ཐག་ཏུ་མཆོད་ཏེན་ལ་ཕྱག་བྱའོ། །གནས་པས་བསྐྱབ་པའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ་དེ་ནས་དེ་མ་
ཐག་ཏུ་སྒྲར་སོང་སྟེ་ཕྱག་བྱའོ། །བསྐྱན་གསོལ་ལོ། །འདག་ཇས་དང་སོ་གིང་དབུལ་ལོ། །ཆང་
མང་བསྟས་ཏེ་བརྗོད་བར་བྱའོ། །དགའ་བ་བསྐྱབས་པ་ཉིད་དུ་ཡིད་ལ་བྱའོ། །ལྟང་བཟེད་བཟུ་
བར་བྱའོ། །ཞེས་པས་འཆད། དོན་ནི། དེས་དེ་ལ་བསྟན་བཟུར་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་
དེ། ཀླ་རི་ཀླ་ལྔ་བཅུ་པ་ལས། བཅ་གྱི་ཆ་སྟོང་མལ་ལངས་ནས། བཅ་ལངས་བར་དུ་ཁ་ཏོན་
བྱ། གཤོང་དང་སོ་ཡི་ཇི་བཟུས་ནས། རྫོགས་སངས་རྒྱས་ལ་གུས་ཕྱག་འཆམ། སྒྲ་མ་
གནས་པའི་སྒྲོ་སྟེགས་ལ། ལག་པས་དལ་གྱིས་བརྟུང་བར་བྱ། བྱང་ལྷགས་གུས་པས་སྒྲ་
མ་ལ། ཁམས་བདེ་མི་བདེ་ལ་སོགས་འདྲི། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ཁྱས་བྱས་མ་ཐག་དུ་སངས་རྒྱས་ལ་བྱག་འཆའ་ནས། དེའི་རྗེས་སུ་ཁྱ་མའི་བྱང་དུ་
འགྲོ་བར་གསུངས་པ་དེ་སྐྱེ་རི་བཞིན་དུ་མི་རིགས་ཏེ། མདོ་ལས། གན་ནམ་འོན་ཏེ་གཞོན་
ཡང་བྱང་། གང་ལས་ཆོས་ནི་ཐོས་ཡུར་པ། དེ་ལ་ཐོག་མར་བྱག་བྱས་ཏེ། ཁྲི་བ་ཆེས་ལ་
བཅ་ཟེ་བཞིན། ཞེས་ཁྱ་མ་ལ་ཐོག་མར་བྱག་འཆའ་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་སྟོན་
མེད་དེ། དཔོན་སྟོབ་གཉིས་གནས་ཁང་གཅིག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་འདི་ལྟར་གསུངས་
གྱི། གནས་ཁང་ཐ་དད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྲ་མ་ལྟར་གསུངས་ཏེ། མེ་ཉོག་ཟེང་རྒྱད་ལས།
བརྟམ་ཞུགས་ཅན་གྱི་ཁྱ་མ་བས། སྤར་ཉིད་མལ་ནས་ལངས་ནས་ནི། སོ་ཤིང་བཅས་ནས་
དེ་འོག་དུ། སྟོན་པ་ལ་ནི་བྱག་བྱའོ། དེ་ནས་རབ་ཀྱས་བསྐྱེད་པ་ཡིས། ཁྲི་མ་ལ་ནི་བྱག་བྱ་
སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གནས་ཁྱ་མ་བསོད་སྟོམས་པ་ཡིན་ན། གསེལ་བྱེད་བཅང་
དགོས་ཞེས་སྟོན་པ་ལ། གལ་ཏེ་བསོད་སྟོམས་པ་ཞིག་ཡིན་ན་གསེལ་བྱེད་ཡང་རོ། ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

གསེལ་བྱེད་གྱི་མཆོན་དོན་ནི་དུམ་བུ་གསུམ་དུ་བྱས་པ་ནི། བསྐྱབ་བ་གསུམ་དང་།
སྟོན་ལྷགས་ལས་བྱས་པ་ནི། ཤེས་རབ་གྱི་བསྐྱབ་བས་མི་འཐུན་ཚྭ་གས་འདྲོམས་པ་དང་།
སྟོན་ལྷགས་ལས་བྱས་པས་རྩལ་ཁྲིམས་གྱི་བསྐྱབ་བས་མི་འཐུན་ཚྭ་གས་འདྲོམས་པ་དང་།
བར་གསོམ་ལས་བྱས་པས་ཉིང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱབ་བས་ལུས་སེམས་ལས་སུ་བྱང་བར་བྱེད་
པའི་བརྟམ་ཡིན། དེ་གསུམ་འབྲེང་བས་སྟེལ་བ་ནི། བསྐྱབ་བ་གསུམ་བྱང་དུ་འབྲེལ་བ་དང་།
སྟོན་སྟོན་སྐབས་སྟོང་ཡོད་པས་སྟོང་བ་ཉིད་དང་། ཡར་སྟེལ་བརྒྱད་གཞོགས་ཡོད་པས་ནི།

འཕགས་ལམ་ཡན་ལག་བརྒྱད། འཁོར་ལོ་གསུམ་བྱས་བས་ནི། ཆོས་འཁོར་བསྐྱོར་བ་མཆོན།
 རྩ་བཞི་ནི་བདེན་པ་བཞི་དང་། མཉན་བྱ་བཅུ་གཉིས་ནི། གསུངས་རབ་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས།
 མཆོན་ཉན་གཉིས་ནི་ཆོས་སྐྱེད་དང་གཟུགས་སྐྱེ་གཉིས། ལྷགས་ཀྱས་ངན་སོང་ནས་འདྲན་བ་
 མཆོན་ཞིང་། མར་སྒྲེ་ལ་གཞོགས་བདུན་ཡོད་པ་ནི་བྱང་ཆུབ་ཡན་ལག་བདུན། མར་སྒྲེའི་རྒྱ་
 མདུད་ནི་ངན་སོང་གི་སྒྲོ་འགོགས་པའི་མཆོན་བྱེད་ཡིན་ལོ། །མཁར་གསེལ། གསེག་གཤམ་།
 སྒྲོ་འབྱེད། བྱིསྒྲོད་ནམས་མིང་གི་ནམ་གངས་སོ། །

གཉིས་བ་བྱད་མེད་ཀྱི་ཆོ་གའི་བྱད་པར་བཤད་པ་ལ། དག་སྒྲོང་གི་གནས་སུ་དག་
 སྒྲོང་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། པ་ཆོག་གི་རྗེས་སུ་མ་ཆོག་སྟོན་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
 བྱང་གི་གོ་རིམས་དང་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དག་སྒྲོང་པ་མའི་ཆོ་ག་ཐ་དད་དུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་
 མཆན་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་ལུས་མི་འདྲ་བས་ཉོན་མོངས་བ་དང་མཆུངས་ལྡན་གྱི་སེམས་མི་
 འདྲ། དེ་མི་འདྲ་བས་དེས་ཀྱན་ནས་བསྐྱང་བའི་རྒྱུང་བ་མི་འདྲ། དེས་ན་དེ་སྒྲོང་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་
 པའི་གངས་མང་རྒྱུང་གི་བྱད་པར་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་བསྟན་པའི་བྱིར། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆོ་ག་ལ་
 བྱད་པར་ཡོད་དེ། གང་ལས་སྐྱེ་བ་རྒྱུའི་བྱད་པར་གང་གི་ནོད་ལ་ཉེན་གྱི་བྱད་པར། རི་ལྟར་
 རོད་པ་ཆོ་གའི་བྱད་པར་བསྐྱབ་ཆོག་གི་བྱད་པར། རྒྱུད་སྒྲོད་རུང་གི་བྱད་པར་དང་ལྷ་ཡོད་
 པའི་བྱིར། མཁན་པོ་སྒྲོབ་དཔོན་དད་པའི་དག་འདུན་ནམས་མི་འདྲ་བའི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་
 བྱིར། སྐྱེས་པ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་མཁན་པོ་ལ་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་ནས་སྒྲོམ་རྒྱན་བར་མ་
 ཆད་དུ་ལོ་བཅུ་ལོན་ལ། བམ་པ་བཞིས་མ་གོས་པ་བཞིག་དགོས། བྱད་མེད་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་

པའི་མཁན་མོ་ལ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ནས་སྒྲིལ་བར་མ་ཆད་དུ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་མས་པ་
 བརྒྱད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ཞིག་དགོས། སྤྱི་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ལས་སྒྲོ་བ་གཅིག་དང་།
 བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་ལས་ཀྱི་སྒྲོ་བ་དཔོན་མ་གཉིས་དགོས། སྤྱི་པ་ལ་ཡུལ་
 དབུས་སུ་དགོ་སྒྲོང་བཅུ་ཆོགས་དང་། མཐའ་ལོང་དུ་ལྔ་ཆོགས་བ་དགོས་ལ། བྱད་མེད་ལ་
 ཡུལ་དབུས་སུ་དགོ་སྒྲོང་པ་བཅུ་དང་མ་བཅུ་གཉིས་ཉེ་ཉེར་གཉིས་ཆོགས་བ་དང་། མཐའ་
 ལོང་བ་དུ་མ་ལྔ་དང་མ་དྲུག་སྟེ་བཅུ་གཅིག་ཆོགས་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྤྱི་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་
 མངའ་ཤོལ་དང་བཅས་པའི་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་དང་། ཆོས་གོས་གསུམ་ཆང་བ་ཉེས་མེད་ཕུན་
 ཆོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དགོ་བསྟེན་ནས་རབ་བྱུང་གི་བར་དང་། དགོ་ཚུལ་སྒྲོན་དུ་སོང་
 བ་དགོས། བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་བྱིས་སོ་མ་བཟུང་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་དྲུག་ བྱིས་སོ་
 བཟུང་ན་ལོ་བཅུ་གཉིས་ལོན་པ་དང་། ཆོས་གོས་གསུམ་དང་གིང་དབྱང་བཅད་རྩལ་གཟན་
 ཉེ་ལྔ་ཆང་བ་དང་། ཉེས་མེད་ཕུན་ཆོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དགོ་བསྟེན་སོགས་གོང་གི་དེ་
 རྣམས་ཀྱི་སྟེང་དུ་དགོ་སྒྲོང་པའི་སྒྲོལ་བ་སྒྲོན་དུ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བྱིས་སོ་
 བཟུང་བ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བའི་ལོ་རྣམས་ཀྱི་དང་བོ་ནི་བཅུ་གཉིས་ཉིད་དོ། །ཞེས་
 དང་བྱད་མེད་ལ་ནི་དགོ་སྒྲོལ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་ཆོགས་གཞན་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་པ་ཇི་ལྟར་ནོད་པ་ཆོག་འདི་བྱད་པར་ཡོད་དེ། སྒྲོར་བའི་ཆོག་ལ། ཉེས་མེད་
 ཕུན་ཆོགས་ད་ལྟར་གྱི་ཆོག་འདི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྤྱི་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་དགོ་སྒྲོང་

གི་དགོ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས། བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་གཉིས་ཀའི་
 དགོ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་དགོས་པས། གསོལ་བ་འདེབས་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར། རྩེས་
 པ་ལ་བར་ཆད་འདི་བ་ལ་གཞན་གྱིས་སློབ་མི་དགོས། བྱད་མེད་ལ་དགོ་སྟོང་མ་གཞན་གྱིས་
 སློབས་ཏེ་འདི་དགོས་པས། བར་ཆད་འདི་ཚུལ་གྱི་བྱད་པར། རྩེས་པ་ལ་ཆངས་སྟོད་ལ་ཉེར་
 གནས་གྱི་སྟོམ་པ་སྟེར་མི་དགོས་ཤིང་། བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་དེ་ལྟར་དགོས་
 པས། དེ་སྟེར་དགོས་མི་དགོས་གྱི་བྱད་པར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདིར་དགོ་འདུན་གྱིས་བསྟེན་
 པར་བྱཏོ། །ཞེས་དང་། བར་ཆད་འདི་བ་དགོ་སྟོང་མས་བསློབས་པ་ལས་བྱཏོ། །ཞེས་དང་།
 ཆངས་པར་སྟོད་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྟོམ་པ་མ་ཐོབ་བར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དངོས་གཞིའི་ཆོག་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དེ། རྩེས་པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་དགོ་སྟོང་
 ཞེས་པའི་གནས་སུ་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་དགོ་སྟོང་མ་ཞེས་འདོན་བ་བསྟུར་
 པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོ་སྟོང་གི་གནས་སུ་དགོ་སྟོང་མཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 མཐུག་གི་ཆོག་ལ་བྱད་པར་ཡོད་དེ། རྩེས་པའི་མཐུག་གི་གདམ་དག་བརྗོད་པའི་ཆེ་གོང་དུ་
 བཤད་པའི་གདམ་དག་བཅུ་གཅིག་བརྗོད་དགོས་ཤིང་། དགོ་སྟོང་མའི་དེའི་ཆེ་ཤིང་བྱང་མ་
 གཏོགས་པའི་ཆངས་པར་སྟོད་པའི་གནས་གཞན་གསུམ་དང་། ལྷུང་བར་འགྱུར་པའི་ཆོས་ལ་
 ཡང་ཐམ་པ་བརྒྱད་བརྗོད་པ་སྟེ། གདམ་དག་བཅུ་གཅིག་གི་སྟེང་དུ་སྟེ་པའི་ཆོས་བརྒྱད་བརྗོད་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རོ། །གནས་ཤིང་བྱང་བརྗོད་མི་དགོས་ཏེ། དགོ་སྟོང་མ་གནས་ཤིང་བྱང་དུ།

གཅིག་ལུང་གནས་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དག་སྟོང་མའི་ཐུན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་ཕམ་པ་བཞི་
 ཡོད་དེ། འཆབ་པ་དང་ནི་ལུས་བཀའ་དང་། རེག་པ་དང་ནི་བརྒྱུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་
 ལྟར་གྱི་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། སྤྱི་བའི་ཆོས་བརྒྱད་ཡོད་དེ། དག་སྟོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྒྲ་བ་བྱེད་
 བྱེད་ཅིང་དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་ལ་གདམ་དག་ནོད་ཏེ་ཡོད་བཞིན་དུ་མ་ནོད་པ་དང་། དག་
 སྟོང་མས་དག་སྟོང་གི་དག་འདུན་མེད་པའི་གནས་སུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་དང་།
 དག་ག་དབྱེ་བྱེད་པའི་ཆེ་གཉིས་ཀའི་དག་འདུན་ལ་དག་ག་དབྱེ་མ་བྱེད་པ་དང་། དག་སྟོང་མས་
 མཁན་པོ་བྱེད་པའི་ཆེ་གཉིས་ཀའི་དག་འདུན་ལ་གསོལ་བ་འདེབས་སུ་མི་འདུག་པ་དང་།
 དག་སྟོང་གསར་བུ་ལ་བྱག་མ་འཆལ་བ་དང་། དེ་ལ་ཅོ་འཛི་བ་དང་། དག་སྟོང་ལ་ལྟང་བ་སྒྲིང་
 ནན་བྱེད་པ་དང་། མགུ་བ་སྟོད་པའི་ཆེ་གཉིས་ཀའི་དག་འདུན་ལ་མགུ་བ་མི་སྟུང་བ་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར།

འདིའི་སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྣམས་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་
 དག་སྟོང་མའི་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་མེད་ཐེང་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་
 དག་ཚུལ་མའི་སྟོམ་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་དག་སྟོང་མའི་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ད་
 ཆོག་ལ་བརྟེན་ནས་དག་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར་དག་སྟོང་གི་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དག་ཚུལ་མའི་སྟོམ་པ་སྟོན་དུ་མ་སོང་བར། དག་སྟོབ་མའི་སྟོམ་པ་སྟེ་བ་
 ཡོད་ཐེང་ན། འོ་ན། དག་ཚུལ་མའི་སྟོམ་པ་མ་སྒྲངས་པའི་དག་སྟོབ་མ་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་དག་
 སྟོབ་མ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་རབ་བྱུང་གི་སྟོམ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས།

ཁ་ཅིག་ད་ལྟར་གྱི་ཚོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་ཆངས་སྒྲོད་ལ་ཉེར་གནས་གྱི་སྒྲོམ་པ་མ་ཐོབ་པར་དགེ་
 སྒྲོང་མའི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་པ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ད་ལྟར་གྱི་ཚོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་སྒྲེས་
 པ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་ན་ཡང་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྒྲེ་
 པའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ་ཁོ་ན་རེ། དགེ་སྒྲོང་མ་དེ་དགེ་སྒྲོང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སྒྲོང་གི་དགེ་
 འདུན་མེད་པའི་ས་སྒྲོགས་སུ་དགེ་སྒྲོང་མས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྦངས་པ་ཞིག་སྟེང་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སྒྲོང་མའི་རྒྱུད་གྱི་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་དགེ་
 སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་སྒྲོང་བདུན་འཁོར་བཅས་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན་ཅ་བར་མ་བྱལ་བོ། །བཞི་པ། བསྐྱབ་པའི་ཆོགས་ཀྱི་བྱད་པར་བཤད་པ་ལ། ཆོགས་
 གཞན་ཡོད་པ་ཉིད་ཏུ་བསྟེན་པ། མཁན་པོ་ལ་བརྟེན་དགོས་པར་བསྟེན་པ། སྒྲིན་པ་དང་སྒྲུད་
 པའི་དུས། ཇི་ལྟར་སྒྲིན་པའི་ཚོ་ག་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། བྱད་མེད་ལ་ནི་དགེ་སྒྲོབ་མ་ཞེས་
 བྱ་པའི་ཆོགས་གཞན་ཡོད་དོ། །ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་སྐུལ་སུ་དགེ་སྒྲོབ་མའི་སྒྲོམ་པའི་
 རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། དུལ་གང་ལ་ནོད་པ། རྟེན་གང་གིས་ནོད་པ། ཚོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་ནོད་
 པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། མཁན་པོ་དང་། ལས་བྱེད་པའི་སྒྲོབ་དཔོན་མ་
 དང་། དགེ་འདུན་གངས་ཆང་བ་རྣམས་ལས་ནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་གངས་
 ཆང་བ་དགོས་ཏེ། དུལ་དབྱས་སུ་དགེ་སྒྲོང་མ་བརྟེན་གཉིས་དང་། མཐའ་འཁོབ་ཏུ་དགེ་སྒྲོང་མ་
 དུག་གི་གངས་ཆང་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། བྱད་པར་བཞི་དང་ལྔ་ན་པ་ཞིག་དགོས་

ཏེ། ལུས་ཕུན་ཚོགས་པ། ཆ་ལུགས་ཕུན་ཚོགས་པ། བསམ་བ་ཕུན་ཕུན་ཚོགས་པ། ཚིགས་
 ལྷ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་པར་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར། ལུས་ཕུན་ཕུན་ཚོགས་པ་
 དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་བར་ཆད་དང་མི་ལྷན་ཞིང་ནར་སོན་པ་ཞིག་
 དགོས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་བྱིས་སོ་བཟུང་ན་ལོ་བཅུ་ལོན་པ་དང་། མ་བཟུང་ན་ལོ་བཙོ་བརྟུང་
 ལོན་པ་ཞིག་དགོས་སོ། །ཆ་ལུགས་ཕུན་ཕུན་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལྷ་མ་
 སྐྱར་མ་གཏོགས་པའི་ཆོས་གོས་སྦྱང་བཟེད་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར། བསམ་བ་ཕུན་
 ཕུན་ཚོགས་པ་དང་ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། བསམ་བ་ཐག་པ་ནས་དགེ་སྟོབ་མའི་སྟོམ་པ་
 འཛོལ་བར་འདོད་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར། ཚིགས་སྐ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་པར་དང་ལྷན་
 པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ཉེས་མེད་ཕུན་ཚོགས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ན་དགེ་བསྟེན་མ་དང་དགེ་ཚུལ་
 མའི་སྟོམ་པ་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར། །

གསུམ་པ་ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་ནོད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་གྱི་ཆོ་
 གས་ནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་སྦྱོར་བའི་ཆོ་ག་ནི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱུ་ལ་བྱག་
 འཆལ་བ་དང་། དགེ་འདུན་རེ་རེ་ལ་བྱག་ལན་གསུམ་གསུམ་འཆལ་བ་དང་། མཁན་མོར་
 གསོལ་བ་འདེབས་པ་རྣམས་ཡིན། དངོས་གཞིའི་ཆོ་ག་ཡོད་དེ། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་
 སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། མཇུག་གི་ཆོ་ག་ཡོད་དེ་ལས་ཀྱི་མཇུག་སྦྱང་བརྗོད་པ་དང་།
 སྟོམ་པ་ཐོབ་པའི་དུས་དང་། གདམ་ངག་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་བརྗོད་པ་རྣམས་མཇུག་ཆོག་ཡིན་
 པའི་བྱིར། གདམ་ངག་རྣམ་པ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་དེ། ཅ་བའི་ཆོས་དུག་དང་། རྗེས་མ་ཐུན་གྱི་

ཚོས་བྱག་བརྫོད་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཅ་བའི་ཚོས་བྱག་ནི། ཀམ་ཤ་ཏ་མ་ལས། གཅིག་
 བུ་ལམ་དུ་འགྲོ་མི་བྱ། རྒྱ་བོའི་པ་རོལ་རྒྱལ་མི་བྱ། སྦྲེས་པ་ལ་ནི་རེག་མི་བྱ། སྦྲེས་པ་དང་
 བྱི་འདུག་མི་བྱ། གཉེན་དུ་འགྱུར་བ་མི་བྱ་ཞིང་། ཁ་ན་མ་ཐོ་འཆབ་མི་བྱ། འདྲེན་ཅ་བའི་
 ཚོས་བྱག་སྤོང་ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཅ་བའི་ཚོས་བྱག་དང་། རྗེས་མ་སྤྲུན་གྱི་ཚོས་བྱག་
 བློ། གསེར་ལ་བརྒྱང་བར་མི་བྱ་ཞིང་། འདོམས་གྱི་སྦྱུ་ནི་འབྲེག་མི་བྱ། བྲིན་ལེན་མ་བྱས་ཟ་
 མི་བྱ། གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཟ་མི་བྱ། རྩ་སྦྱོར་མི་གཙང་འདོར་མི་བྱ། ས་ནི་བརྟོ་བར་མི་
 བྱ་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་རྗེས་མ་སྤྲུན་གྱི་ཚོས་བྱག་ཡིན་ནོ། འག་དོན་ནི། ཉེས་མེད་
 ཕུན་ཚོགས་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ཆོ། དགེ་ལྡན་མའི་སྦྱོར་
 པ་བྲིན་པའི་མཁུག་རོགས་དེ་མ་ཐག་ཏུ་དགེ་སྤོང་མའི་སྦྱོར་པ་སྦྱིན་དུ་མི་རུང་སྟེ། དེ་གཉིས་
 གྱི་བར་དུ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དགེ་སྦྱོབ་མ་ཞེས་བྱ་བའི་བསྐྱབ་ཚིགས་གཞན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་པ་རྒྱུད་སྦྱོད་རུང་གི་བྱད་པར་ནི། ཚངས་བར་སྦྱོད་པ་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྦྱོར་
 པ་མ་ཐོབ་པར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་མི་འགྱུར་རོ། ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་
 ཚངས་སྦྱོད་ལ་ཉེར་གནས་མའི་སྦྱོར་པའི་རྣམ་གཞག་ལ། ལུས་གང་ལས་ནོད་པ། རྟེན་གྱི་
 གང་ཟག་གང་གིས་ནོད་པ། རྒྱལ་རི་ལྟར་དུ་ནོད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། མཁའ་མོ་
 དང་ལས་བྱེད་པའི་སྦྱོབ་དཔོན་མ་དང་། གསང་སྟེ་སྦྱོན་པའི་སྦྱོབ་དཔོན་མ་དང་། དགེ་སྤོང་
 མའི་དགེ་འདུན་རྣམས་ལས་ནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། བྱད་པར་བཞི་དང་
 ལྷན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། ལུས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། ཆ་ལུགས་ཕུན་སུམ་ཚོགས་པ། བསམ་པ་

ཕུན་སུམ་ཚྏགས་པ། ཚིགས་ལྔ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་པར་ནམས་དང་ལྡན་པ་དགོས་པའི་
 གྱིད། དང་པོ་དགོས་ཏེ། ལུས་ལ་བརྟེན་པའི་བར་ཆད་དང་མི་ལྡན་ཞིང་། དངོས་པོ་དང་བསམ་
 པའི་སྟོན་ན་ཆོད་ནར་སོན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ཡང་བྱིས་སོ་བཟུང་ན་ལོ་བཅུ་
 གཉིས་ལོན་པ་དང་། མ་བཟུང་ན་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིད། གཉིས་པ་ཆ་ལུགས་
 ཕུན་སུམ་ཚྏགས་པ་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། ཆོས་གོས་ལྔ་དང་ལྟུང་བཟེད་ཆང་བ་དང་བཅས་
 པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིད། གསུམ་པ་བསམ་པ་ཕུན་སུམ་ཚྏགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་
 ཏེ། བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་ཆངས་སྟོད་ལ་ཉེ་བར་གནས་པའི་སྟོམ་པ་འཛོལ་བར་འདོད་པ་ཞིག་
 དགོས་པའི་བྱིད། བཞི་བ་ཚིགས་ལྔ་མ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་བྱང་པར་དང་ལྡན་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ།
 ཉེས་མེད་ཕུན་ཚྏགས་ཀྱི་དཔེ་དང་དུ་བྱས་ན་དགེ་བསྟེན་མའི་སྟོམ་པ། དགེ་ཚུལ་མའི་སྟོམ་པ།
 དགེ་སྟོབ་མའི་སྟོམ་པ་ནམས་སྟོན་དུ་སོང་བ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིད།

གསུམ་པ་ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ནོད་པ་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། སྦྱར་དངོས་མཁུག་གསུམ་གྱི་
 སྟོན་ན་ནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིད། དེས་ན་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱད་མེད་བསྟེན་
 པར་རྫོགས་པའི་སྦྱར་བའི་སྐབས་སུ། ཆངས་སྟོད་ལ་ཉེ་བ་གནས་མའི་སྟོམ་པ་སྦྱིན་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཡོད་དེ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་སྦྱེ་བའི་སྟོད་རུང་དུ་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
 པའི་བྱིད། དག་དོན་ནི། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་བྱད་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་ལ་
 ཆངས་སྟོད་ལ་ཉེ་བ་གནས་མའི་སྟོམ་པ་སྦྱར་དགོས་ཏེ། ཆངས་སྟོད་ལ་ཉེ་བ་གནས་མའི་སྟོམ་
 པ་མ་ཐོབ་པར་བྱད་མེད་ཀྱིས་ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས། ཉེས་མེད་ཕུན་ཚྏགས་ཀྱི་སྟོམ་

བ་འཛོལ་བར་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། གང་གང་མྱིད་ལས་སོ་སོར་ཐར་བྱེད་པ། །ཚུལ་མིན་ཉེས་
 བ་འཁོག་བའི་ཁྲིམས་ཀྱི་གཞིར། །འཇུག་དང་དེ་ཡི་མི་མ་སྐྱུན་ཕྱོགས་སྟོག་ཏེ། །དགག་སྐྱབ་
 གནང་བའི་བསྐབ་བྱ་སྤ་མོ་ཡང་། །ཡུལ་དུས་ཀྱན་ཏུ་ཐི་བཞིན་བསྐྱར་བའི་ཚུལ། །ལུང་མདོའི་
 ཆོག་དོན་གཏིང་ཟབ་རྒྱ་ཆེ་བ། །གསལ་བསྐྱད་ལེགས་བཤད་ཉིན་མོར་འབྱེད་བ་འདི། །མཆོད་
 དང་དེང་འཇུག་བྱ་བ་ཡར་ཆར་འགྲན། །དེའི་མ་སྐྱུས་ཁྲིམས་ལྟན་སྟོག་དང་སྟོང་བ་བ། །མཁས་
 བཙུན་བཟང་གྲུབ་རྣམ་འགྱུར་མཆོག་ཡངས་ཅན། །ལྟ་བཅས་བསོད་ནམས་ཞིང་དུ་ཆོས་དར་
 ཞིང་། །ཀུན་གྱི་ཕན་བདེའི་གཞི་འབྲས་རྒྱས་གྱུར་ཅིག ། དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

བསྐབ་བ་འབྲུལ་ཆོག་བཤད་པ།

༡༡ །གཉིས་བ་དེའི་བསྐབ་བའི་རིམ་བ་བཤད་བ་ལ། སྤང་བྱ་དགག་བའི་བསྐབ་བྱ་བཤད་
 བ་དང་། ཉམས་སུ་སྤང་བྱ་སྐྱབ་བའི་བསྐབ་བྱ་བཤད་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྤེ་ལྷ་སོ་
 སེའི་མཆོན་ཉིད་བཤད་བ་དང་། ལུ་བ་སྦྱིར་བསྐྱེད་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། དགེ་སྟོང་པའི་ལྷང་
 བ་སྤེ་ལྷ་བཤད་བ་དང་། དགེ་སྟོང་པའི་ལྷང་བ་སྤེ་ལྷ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ།
 སྤང་སྟོང་བ་བསྐབ་བ་འབྲུལ་ཆོག་བཤད་བ་དང་། ལྷབ་བ་སྤེ་ལྷ་དངོས་བཤད་བ་དང་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། རང་བཞིན་ཉམས་བས་བྱས་བ་ཉིད་ནི་ལུལ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བས་
 འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ། བསྐབ་བ་འབྲུལ་ཆོག་དང་པོར་བཤད་བའི་རྒྱ་མཆོན། ཞར་ལ་སྤོམ་

བའི་གཏོང་རྒྱ་བཤད་པ། བསྐབ་བ་འབྲུལ་ཆོག་གྱེ་ཐག་ཏུ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 བེ། ལུང་ལས་བསྐབ་བ་འབྲུལ་ཆོག་མི་ཆངས་སྟོན་གྱི་སྐབས་སུ་བཤད་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་
 གྱིས་བསྟན་བཅོས་འདིར་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེ་དང་པོར་བཤད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། ལྷུང་བ་སྡེ་
 ལྷ་བསྟེན་པའི་རྟེན་དེ་ལ་བསྐབ་བ་མ་སྤུལ་བ་ཅིག་དགོས་སོ་ཞེས་ཤེས་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་
 བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། སོ་ཐར་གྱི་སྟོན་པའི་གཏོང་རྒྱ་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བསྐབ་བ་སྤུལ་
 བ། འཆི་འཕོས་པ། མཆན་ལན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་པ། མཆན་
 མོའི་མཐའ་འདས་པ་སྟེ། མཛོད་ལས་བཤད་པ་ལྟ། ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་བ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ།
 མཆན་ལན་གསུམ་གྱུར་བ། མ་ནིང་དུ་གྱུར་ནས་འགྱུར་བ་བསྟེན་པ། བསྐབ་བ་ཉམས་པར་
 བྱས་པ། བསྟེན་པའི་བྱིར་ཁས་སྒངས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟེ། མཛོད་ལས། བསྐབ་
 བ་སྤུལ་དང་གི་འཕོས་དང་། མཆན་གཉིས་དག་ནི་བྱུང་བ་དང་། རྩ་བ་ཆད་དང་མཆན་ལས་
 འདས། །སོ་སོ་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེ་ཡང་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་བ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པ་ནི། དགེ་སྟོང་པའི་སྟོན་པའི་སྟན་
 མོངས་མ་ཡིན་པའི་གཏོང་རྒྱ་དང་། བསྟན་པའི་བྱིར་ཁས་སྒངས་པ་ནི། དགེ་སྟོབ་པའི་སྟོན་
 པའི་སྟན་མོངས་མ་ཡིན་པ་གཏོང་རྒྱ་དང་། མཆན་མོའི་མཐའ་འདས་པ་ནི། བསྟེན་གནས་
 གྱི་སྟོན་པའི་སྟན་མོངས་མ་ཡིན་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུང་གང་ལ་འབྲུལ་བ།
 རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་འབྲུལ་བ། བསྐབ་བ་སྤུལ་ཉམས་ཀྱི་བྱུང་བར། བསྐབ་བ་འབྲུལ་
 བ་དགག་སྐྱབ་གནང་གསུམ་གང་གི་བསྐབ་བྱ་གང་ཡིན་ལ་དབྱེད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མི་ཡིན་

བ། སྐྱ་ཤེས་པ། རོན་གོ་བ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། མ་
 ཉིང་དང་མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའི་གང་ཟག་ལའོ། །གཉིས་པ་ནི། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་
 བ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པས་སོ། །གསུམ་པ་བསྐྱབ་པ་ལུལ་ཉམས་ཀྱི་བྱང་པར་ཡོད་
 དེ། དེ་དག་གིས་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱི་བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་དངོས་སུ་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི། བསྐྱབ་
 པ་ལུལ་བ་དང་། བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་བརྒྱད་ནས་གོ་བར་བྱེད་པ་ནི། བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་བྱས་
 པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བསྐྱབ་པ་ལུལ་བ་བརྒྱད་ནས་གོ་བར་བྱེད་པའི་རོན་ཡང་། དགེ་སྦྱང་ལག་ལ་
 ཞིག་གིས་དགེ་སྦྱང་གི་ཚུལ་གཏོང་བར་འདོད་པས། དགེ་སྦྱང་ལག་ལ་ཞིག་གི་བྱང་དུ་བྱིན་ཏེ།
 ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་སྦྱད་དགའོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པར་བྱ་དགའོ། །བྱ་དང་སྤིང་མོ་དག་ཀྱང་འབྲ་
 རོ། །ཞེས་དགེ་སྦྱང་གི་ཚུལ་གཏོང་བར་འདོད་པའི་ཆོག་སྐྱ་བ་ཉ་བྱ་སྟེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས།
 བསྐྱབ་པ་ཉམས་པར་བྱས་པ་ནི། དགེ་སྦྱང་གི་ཚུལ་གཏོང་འདོད་པ་ན་དགེ་སྦྱང་གི་བྱང་དུ་
 སོང་སྟེ། ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་སྦྱད་དགའོ། །རབ་ཏུ་དབེན་པར་བྱ་དགའོ། །ལ་མ་དང་སྤུ་དང་
 བྱ་སྤིང་འབྲ་རོ། །བདག་ཁྱིམ་བཟང་མོ་དག་ཏུ་གཏོང་ཞིག ཅེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་དགེ་སྦྱང་
 གི་ཚུལ་གཏོང་འདོད་པའི་ཆོག་བརྗོད་པར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་ནི། བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བ་སྦྱིར་བཏང་ལ་དགག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་
 འདི་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་
 ལ་སྐྱབ་པའི་བསྐྱབ་བྱར་འབྱུང་བ་ཡང་ཡོད་དེ། ལྟོན་པས་བསྐྱབ་པ་བསྐྱང་བར་མི་རུས་པ་
 རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་འབྲུལ་བར་གནང་བའི་ཕྱིར། རོན་ནི། ལྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་སྒྲེའི་རང་

བཞིན་ཉམས་པར་བྱས་པ་རྣམས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་བྱུང་བ་ནི། བསྐྱབ་པ་བྱུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་
 ཉེ། དེ་ལ་བྱ་མི་བྱའི་རང་དབང་མེད་པའི་བྱ་ར། གཉིས་པ་ལ། གཙོད་པར་བྱེད་པ་ཕམ་པའི་
 རྟེན། གསོ་བ་དགེ་འདུན་ལ་རག་ལས་པ་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྟེ། ལྷུང་བར་བྱེད་པ་ལྷུང་བྱེད་
 གྱི་སྟེ། སྟེ་ལྷགས་ཀྱི་སྟོན་པ་སོ་སོར་བཞགས་པར་བྱེད་པ་སོར་བཞགས་ཀྱི་སྟེ། བསྐྱབ་བྱ་
 ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྟེ་བཞད་པ་དང་ལྟ།

ལྷུང་བ་སྟེ་ལྷ་ལས་ཕམ་པ་བཞི་བཞད་པ།

༡༡། དང་པོ་ལ། ལྷུང་གི་བར་སྟོན་ལས། མི་ཚངས་སྟོད་དང་དངོས་པོ་རྒྱ། མི་ལ་གསལ་
 བར་མི་བྱ་བ། ལྷན་དུ་སྐྱོད་དང་བཅས་པ་ཡི། ཆོས་བཞི་འདིར་ནི་གསུངས་པ་ཡིན། ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར། རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་ཚངས་སྟོད་ལ་གཙོད་པ་མི་ཚངས་སྟོད་ཀྱི་ཕམ་
 བ། གཞན་གྱི་ལོང་སྟོད་ལ་གཙོད་པ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ། གཞན་གྱི་ལུས་སྟོག་ལ་གཙོད་
 བ་སྟོག་གཙོད་ཀྱི་ཕམ་པ། རང་གཞན་གཉིས་ཀྱི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ་གཙོད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཕམ་པ་
 དང་བཞི་ལས། དང་པོ་འཆད་པ་ལ། ལྷུང་གི་བྱེ་བྲག་བཞིའི་ནང་ནས་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པ་སྟེ་
 འབྱུང་བ་ནི། བརྒྱུ་རེག་ཉམས་སྟེ་སྟོང་བར་བྱས་ནའོ། ཟག་བྱེད་དོ། དེར་རོ། མ་ཉམས་
 བར་རོ། ཁ་ལམ་གཞུང་བའི་ལམ་དུའོ། ཉམས་པ་དག་ལ་ནི་སྟོན་པའོ། མི་རུང་བ་ཉིད་ལ་ནི་
 བ་སྐྱོད་དོ། མི་མ་ཡིན་པའི་འགྲོ་བ་བ་ཉིད་དང་། རྟེན་བ་ཉིད་དང་། མ་ཉིད་ཉིད་དང་། རོ་ཉིད་

དང་། རྟེན་བར་བྱེད་པ་དང་། བརྟེན་བར་བྱ་བ་གཡོགས་མ་ཅན་ཉིད་དག་ལ་ནི་ན་སྤྲད་པ་མེད་
 རོ། །ཞེས་སོགས་གྱིས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་སྡེ་ལྷ་སྤྱིར་བཤད་པ་དང་། མི་ཚངས་སྤྱོད་གྱི་
 གམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ལྷུང་བའི་དབྱེ་བ། བསྐྱུ་བ། རོ་ལོ། གངས་རེས་
 བ། གོ་རིམས་རེས་བ། སྤྱ་བཤད་བ། བསྐྱུངས་བའི་པན་ཡོན། མ་བསྐྱུངས་བའི་ཉེས་དམིགས་
 དང་བརྒྱན། དང་པོ་ནི། ལྷུང་བ་དེ་ལ་རོ་པོའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ལྷུང་ཡོད་དེ། དག་སྤོང་བའི་ལྷུང་
 བ་དེ་ལ་ཉེས་བརྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱ་ཅ་གསུམ་དང་། དག་སྤོང་མའི་ལྷུང་བ་སུམ་བརྒྱ་དང་ལྷ་བརྒྱ་
 ཅ་བཞི་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ་པམ་བ་བཞི། དག་འདུན་སྐྱུག་མ་བརྒྱ་གསུམ་སྤང་ལྷུང་
 སུམ་ཅུ་འབའ་ཞིག་དགྲ་བཅུ། སོར་བཤགས་བཞི། ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། པམ་བ་བརྒྱན། ལྷག་མ་ཉི་ཤུ། སྤང་ལྷུང་སོ་གསུམ། འབའ་ཞིག་
 བ་བརྒྱ་དང་བརྒྱད་ཅུ། སོར་བཤགས་བརྒྱ་གཅིག་ཉེས་བྱས་བརྒྱ་དང་བརྒྱ་གཉིས་རྣམས་སུ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། སྡེ་ཚན་གྱི་སྒོ་ནས་དབྱེ་ན་ལྷུང་ཡོད་དེ་གཅོད་བྱེད་པ་པམ་བའི་སྟེ། གསོ་བ་དག་
 འདུན་ལ་རག་ལས་བ་དག་འདུན་སྐྱུག་མའི་སྟེ། ལྷུང་བ་བྱེད་པ་ལྷུང་བྱེད་གྱི་སྟེ། སྡེ་ལྷགས་གྱི་
 སྒོ་ནས་སོ་སོར་བཤགས་བར་བྱེད་པ་སོ་སོར་བཤགས་གྱི་སྟེ། བསྐྱུབ་བྱ་ཉེས་བྱས་གྱི་སྟེ།
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། དངོས་དང་། བཅས་རང་གི་བྱུང་པར་གཉིས། དང་པོ་
 བྱི། ལྷུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱུན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དངོས་
 པོ་གཅོ་ཆེ་བའི་ལྷུང་བ་དང་། འདུ་ཞེས་གཅོ་ཆེ་བའི་ལྷུང་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་བྱིར། པམ་

ལྷག་དང་པོ་གཉིས། དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་བའི་ལྷུང་བ་དང་། ལྷག་མ་གཞན་རྣམས་འདུ་ཤེས་གཙོ་
 ཆེ་བའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱེད་ལས་ཀྱི་སློན་ནས་བསྐྱུན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། སྒོམ་བ་གསོ་
 མི་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དང་། གསོ་རུང་གི་ལྷུང་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། ཐུན་མོངས་
 བའི་པམ་བ་འཆབ་བཅས་བཞི་ནི། སྒོམ་བ་གསོ་མི་རུང་དུ་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་དང་། ལྷག་མ་
 རྣམས་སྒོམ་བ་གསོ་རུང་གི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་བོའི་སློན་ནས་བསྐྱུན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ།
 བཅས་པའི་ལྷུང་བ་དང་། རང་བཞིན་གྱི་ལྷུང་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་ནི། ཟློས་འགྱུར་འཐུང་བའི་ལྷུང་བ་དང་། རྒྱུན་ལ་སྟོས་ཏེ་གནང་བ་འགྱུར་
 བའི་རིགས་གང་རུང་གི་ལྷུང་བ་དེ། བཅས་པའི་ལྷུང་བའི་མཚན་ཉིད། ཟློས་འགྱུར་འཐུང་བའི་
 ལྷུང་བ་ལས་གཞན་བ་གང་ཞིག་རྒྱུན་ལ་སྟོས་ཏེ་གནང་བ་མི་འགྱུར་བའི་རིགས་ཡིན་པ་དེ།
 རང་བཞིན་གྱི་ལྷུང་བའི་མཚན་ཉིད། རོ་ན། བཅས་རང་གི་བྱེད་པར་དེ་ལྷུང་ཡིན་ན། སྤྲིག་ལྷུང་
 རོ་བོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་ཞེ་ན། སྤྲིག་ལྷུང་གཉིས་པོ་དེ་རོ་བོ་གཅིག་ལ་སྤྲིག་པ་ཐ་དད་
 བ་ཡིན་ཏེ། རང་བཞིན་གྱི་ལྷུང་བ་དེ་ཡང་སྤྲིག་པ་དང་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན། བཅས་ལྷུང་མི་དགེ་
 བ་དེ་ཡང་སྤྲིག་པ་དང་རོ་བོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། རང་བཞིན་གྱི་ལྷུང་བ་དེ་
 སྤྲིག་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུལ་བ་ཆིག་ལེའུར། བསད་ན་ངན་འགྲོང་འགྲོ་བ་ཡི། སྤྲིག་པ་
 སྒོམ་པོ་ཐོབ་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། ལུང་ལས། ལྷུང་བྱེད་
 ཅེས་བྱ་བ་ནི་གང་གིས་ལྷུང་བ་དེ་བྱས་ན། བྱས་མ་ཐག་ཏུ་སེམས་ཅན་ད་སྐུལ་བ་དང་། དུང་
 འགྲོ་དང་། ཡི་དུགས་དང་། རན་སོང་དང་། རན་འགྲོ་དང་། ལོག་པར་ལྷུང་བ་རྣམས་སུ་སྤྲིག་

བར་བྱེད། འཆོད་བར་བྱེད། ལྷུང་བ་བྱེད་བཤོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། རྟིག་ལྷུང་
 རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་མ་ཡིན་ཏེ། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བས་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཁས་
 མི་ལེན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེས་ཐ་དད་ལ་ཇས་ཐ་དད་ཀྱིས་བྲལ་བ་ཁས་ལེན་པའི་བྱིར། ཟེར་ན།
 བྱེ་བྲག་སྤྱོད་བས་རོ་བོ་གཅིག་ལ་ལྟོག་པ་ཐ་དད་ཁས་ལེན་ཏེ། བྱི་རོལ་དོན་བྲལ་ལས། འུ་མའི་
 དབྱས་ན་འདུག་པའི་བྱིར། འུ་མ་ཉིད་འུ་རྣམ་རྟོག་ལ། །འདི་ལྷུང་བ་སྒྲོག་པའི་སྒོ་ནས་ནི། །མང་
 བོ་ཉིད་འུ་སྤྱིར་རྟོག་མོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཡང་ལྷུང་བ་དེ་ཐམས་ཅད་རྣམ་བར་རིག་
 བྱེད་ཀྱི་གཞུགས་དང་། རྣམ་བར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་གང་འུར་གིས་བསྐྱུས་བ་
 ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དགའི་གཞུགས། །དེ་སྔོང་ཚུལ་ཁྲིམ་རྣམ་
 གཉིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་བ་རོ་བོ་ལ། ལྟོན་པའི་བཅས་བ་དང་འགལ་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། སོ་ཐར་གྱི་ལྷུང་
 བའི་མཆན་ཉིད། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བྱུང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་
 གང་ཞིག་ཁྱོད་དག་བྱེད་ཆད་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བ་སྤྱིན་བ་ལ་ལྟོས་པའི་རིགས་ཅན་དེ། སོ་
 ཐར་གྱི་ཕམ་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་རོ་བོའི་སྒོ་ནས་འདག་ཏུ་འུར་བའི་རིགས་
 ཅན་དེ། དག་འདུན་སྟག་མའི་མཆན་ཉིད། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བའི་དངོས་གཞི་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་གང་ཞིག་དག་འདུན་སྟག་མ་ལས་ཡང་། སོར་བཤགས་ལས་
 ལྷུ་བ་དེ་ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་ན། སྤང་ལྷུང་དང་། ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་བ་གཉིས། ལྷུང་
 བྱེད་གང་ཞིག་ཆད་ལས་སྤང་བལ་གྱིས་འདག་པའི་རིགས་ཅན་དེ། སྤང་ལྷུང་གི་མཆན་ཉིད།

དེ་གང་ཞིག་། བཤགས་པ་ཁོ་ནས་འདག་པའི་རིགས་ཅན་དེ། ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་མཚན་
 ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་ལས་ཡང་ཉེས་བྱས་ལས་ལྷི་བ་དེ། སོར་བཤགས་
 གྱི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ སོར་བཤགས་ལས་ཡང་བ་དེ། སྟོམ་གྱིས་བསྐྱས་པའི་ཉེས་བྱས་
 གྱི་མཚན་ཉིད། བཞི་བ། གངས་ངེས་ནི། དགེ་སྟོང་གི་ལྷུང་བ་དེ་ལ་སྟེ་ལྷུང་གངས་ངེས་ཏེ། དེ་
 ལ་དེར་དབྱེར་ཡོད། དེ་ལས་མང་མི་དགོས་ཤིང་། ལྷུང་ན་མི་འདུ་བའི་བྱིར།

བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་དེ། དགེ་སྟོང་གི་ལྷུང་བ་དེ་ལ་སྟེ་ལྷུང་གངས་ངེས་པ་མི་འཐད་དེ།
 སྟོམ་པོ་དང་མ་ངེས་པའི་སྟེ་གཉིས་ཀྱང་ཡོད་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། སྟོམ་པོ་སྟེ་ལྷུང་མ་འདུས་
 པའི་སྟོན་མེད་དེ། སྟོམ་པོ་ལ་ཤམ་པའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྟོམ་པོ་དང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་
 ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྟོམ་པོ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པ་གང་ཞིག་ ཤམ་པའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྟོམ་
 པོ་དེ། ཤམ་པའི་སྟེ་གཏོགས། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་སྟོམ་པོ་དེ། དགེ་འདུན་
 ལྷག་མའི་སྟེ་གཏོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྟོམ་པོ་ཡིན་ན་ཤམ་ལྷག་གང་རུང་
 གི་ན་སྟངས་ཀྱི་ལྷུང་བ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། མ་ངེས་པའི་སྟེ་གཉིས་པོ་ལྷུང་བ་སྟེ་ལྷའི་ནང་དུ་
 མ་འདུས་པའི་སྟོན་མེད་དེ། གསུམ་དུ་མ་ངེས་པ་ནི་ཤམ་པ་དང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་དང་།
 ལྷུང་བྱེད་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་སྟེ་གཏོགས། གཉིས་སུ་མ་ངེས་པའི་སྟེ་ནི་དགེ་འདུན་ལྷག་
 མ་དང་། ལྷུང་བྱེད་གང་རུང་གི་སྟེ་གཏོགས་པའི་བྱིར། འོ་ན། དེ་གཉིས་ཀྱི་མཚན་གཞི་གང་
 ཞེ་ན། གསུམ་དུ་མ་ངེས་པའི་མཚན་གཞི་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་གིས་བྱུང་
 མེད་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་འདོམ་པ་གང་གིས་བར་མ་ཆོད་པར་འདོད་པ་སྟེ་ན་དུ་རུང་བ་ལས་བྱུང་

བའི་ལྷང་བ་དེ། གསུམ་དུ་མ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་སུ་མ་ངེས་པའི་སྡེ་བཞག་ཏུ་ཡོད་
 དེ། བཅས་ལྟན་དགོ་སྒོར་གིས་བྱད་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་འདོམ་གང་གིས་བར་དུ་བཅད་ནས་
 འདོད་པ་བསྟེན་དུ་མི་རུང་བ་ལས་རུང་བའི་ལྷང་བ་དེ། གཉིས་སུ་མ་ངེས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ལྷ་བ་གོ་ངེས་པ་ལ། ལྷང་བ་སྡེ་ལྷ་པོ་གོ་ངེས་པ་འདི་ལྟར་ལྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷ་
 ཡང་གི་གོ་ངེས་པ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་བསྟེན་པའི་ཕྱིར། རྒྱག་པ་ནི། བས་པ་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མི་མ་སྤྱན་ཕྱོགས་རྒྱལ་ཞིང་གཉེན་པོ་མཁ་བར་བྱེད་པས་ན་
 དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཕྱིར་བཅོས་
 བྱེད་པ་དགོ་འདུན་ལ་རག་ལས་ཤིང་། སྒོམ་པའི་ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་
 ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལྷང་བྱེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། དན་སོང་དུ་ལྷང་བར་བྱེད་
 པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

སོར་བཤགས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འཁབ་སེམས་མེད་ཀྱང་སོ་སོར་
 མཐོལ་བ་དང་། བཤགས་པ་སོགས་བྱ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
 ཉེས་བྱས་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལེགས་པ་མ་ཡིན་པ་བྱས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
 དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་པར་དག་པ་བསྐྱང་བ་ལ་ཕན་ཡོན་དུ་
 མ་ཡོད་དེ། འཁྱོད་པ་མེད་པ་ལ་སོགས་པའི་ངེས་པ་གྱིས་སྤྱད་ན་ལས་འདས་པ་སོགས་ཕན་
 ཡོན་བཅུག་སྤངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ནི། མ་བསྐྱངས་པ་ལ་ཉེས་དམིགས་དུ་མ་ཡོད་དེ།
 བློགས་དམ་པ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱད་པ་སོགས་ཉེས་དམིགས་བཅུག་སྤངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་མི་

ཆངས་སྒྲིང་གི་པམ་བ་བྲེ་བྲག་རྩ་བཤད་བ་ལ། ཆེང་གཞི། དགག་བྲ། རོ་ཤོ། ཡན་ལག་གི་དབྲེ་
 བ་རྣམ་པར་བཞག་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཡུལ་སྒྲོང་བྲེད་དུ་དགོ་སྒྲོང་བཟང་སྤྱིན་
 གྱིས་ཉོན་མོངས་བ་འདོད་ཆགས་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱང་སྟེ་ཉེས་བ་མི་ཆངས་བར་སྤྱད་བ་ལ་
 བརྟེན་ནས་བཅོམ་ལྡན་འདས་གྱིས་ལྟར་བ་པམ་བར་བཅས་བ་ཡིན་པའི་བྲིད། གཉིས་བ་ཡོད་
 དེ། རང་ཉིད་རན་སོང་དུ་སྒྲི་བར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་མ་དད་པར་འགྱུར་བ་དང་། ས་དང་
 ལམ་ལ་སྤྱིབ་བ་དང་རང་གཞན་གྱི་ཆངས་སྒྲིང་ལ་གཞོད་བ་སོགས་གྱི་དགག་བྲ་ཡོད་པའི་
 བྲིད། གསུམ་བ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲོང་གིས་མའི་སྒོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་བརྟུག་
 རེག་གི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་
 ལྟར་བ་དེ། མི་ཆངས་སྒྲིང་གི་པམ་བ་ཡིན་པའི་བྲིད།

བཞི་བ་ལ། གཞི། བསམ་བ། སྒྲོར་བ། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་དང་བཞི་ལས། དང་
 པོ་ལ། གང་དུ་བསྐྱོད་པའི་ཡུལ་ནི། མའི་སྒོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པ། མ་ཉམས་པ། བགས་
 རིམ་དང་པོའི་ནང་ཚུན་ཆད་དུ་གཏོགས་པའོ། །གང་གིས་བསྐྱོད་པའི་རྟེན་ནི་ནོར་བུ་ཡིན་པ།
 ལས་སུ་རུང་བ། རང་གིས་རྟུང་དུ་གཏོགས་པའོ། །བསམ་བ་ལ་གཉིས་ལས། ཀུན་སྒྲོང་ནི་
 མི་ཆངས་བར་སྒྲིང་འདོད་པའོ། །འདུལ་ཤེས་འབྱུང་མ་འབྱུང་འདྲ་སྟེ། དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་པའི་
 ལྟར་བ་ཡིན་པའི་བྲིད། སྒྲོར་བ་ནི། བརྟུག་རེག་གི་བདེ་བ་སྒྲོང་བའི་བྲིད་དུ་རེག་ཅིང་རྩེ་
 པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་སྒྲོར་བ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་བརྟུག་རེག་གི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་ཞིང་
 བདག་གིར་བྱས་པའོ། །རག་དོན་ནི། གང་བྱས་ན་མི་ཆངས་སྒྲིང་བྱས་པའི་པམ་བར་འགྱུར་

བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགེ་སྤོང་གིས་མྱའི་སྒོ་གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་བཟུག་རེག་གི་
 བདེ་བ་ལུས་ཀྱིས་སྤོང་ཞིང་ཡིད་ཤེས་ཀྱིས་བདག་གིར་བྱས་ན་མི་ཆངས་སྤྱོད་ཀྱི་པམ་བར་
 འགྱུར་བའི་བྱིར། འོན། དགེ་སྤོང་གིས་ལྷུང་བ་དེ་ལ་ཁྲིམས་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྷ་བཅུ་ཙུག་གསུམ་
 ཀྱི་ལྷུང་བར་ངས་ན། སྒྲོམ་པོ་དེ་གང་གི་སྤྲེར་གཏོགས་ཡིན་ཞེན།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། སྒྲོམ་པོ་དེ་པམ་ལྷག་གང་རུང་གི་སྤྲེར་གཏོགས་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་པོ་ཡིན་
 བ་པམ་ལྷག་གང་རུང་གི་སྤྱོར་ལྷུང་ཡིན་པས་ཁྲུབ་བ་གང་ཞིག་པམ་ལྷག་གང་རུང་གི་སྤྱོར་
 བའི་ལྷུང་བ་དེ་པམ་ལྷག་གང་རུང་གི་སྤྲེར་གཏོགས་ཡིན་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། བཅས་ལྟན་དགེ་
 སྤོང་གིས་ལྷའི་རྩས་རིན་ཐང་ཆང་བ་བརྒྱས་ཤིང་ཐོབ་སྒོ་སྤྱེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷུང་བ་ཆོས་
 ཙན། པམ་ལྷག་གང་རུང་གི་སྤྱོར་ལྷུང་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོམ་པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། མ་གྲུབ་ན། དེ་
 ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་མཐར་སྟག་སྟབ་པ་ལ་ཡན་ལག་གཅིག་ཁོ་ན་མ་ཆང་
 བའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཙན་བར་འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཙན། ཁྱོད་པམ་ལྷག་གང་རུང་གི་སྤྱོར་
 ལྷུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་ཉིད་ཀྱི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། ཆོས་ཙན་དེའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་ རྟོན་པའི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་རབ་བྱུང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ལྷུང་བའི་
 མཆན་ཉིད། བསྟེན་རྩོགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་བྱུང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྩོགས་པའི་ལྷུང་བ་གང་
 ཞིག་ཁྱོད་དག་བྱེད་ཆད་ལས་ཀྱི་བསྐབ་བ་བྱིན་པ་ལ་རྟོས་པ། པམ་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་
 ཞིག་ཁྱོད་དག་བྱེད་མགུ་བ་བྱིན་པའི་ཆད་ལས་ལ་རྟོས་པ། ལྷག་མའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་

ཞིག་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་ཡང་། སོར་བཤགས་ལས་ལྷི་བ་དེ། ལྷུང་བྱེད་གྱི་མཆན་ཉིད།
 ལྷུང་བྱེད་གང་ཞིག་ ཁྱོད་དག་བྱེད་དངོས་པོ་སྤངས་པའི་ཆད་ལས་ལ་ལྷོས་པ། སྤང་ལྷུང་གི་
 མཆན་ཉིད། ལྷུང་བྱེད་གང་ཞིག་བཤགས་པ་ཁོ་ནས་དག་པར་འགྱུར་བ། ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་
 པའི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དགེ་བསྟེན་གྱི་ལྷུང་བ་མེད་པར་ཐལ། ལྷུང་བ་
 ཡིན་ན་རབ་ལྷུང་གི་ཁ་ན་མ་སྟོ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དགེ་བསྟེན་གྱི་ཅ་ལྷུང་མེད་
 པར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། སོ་ཐར་གྱི་པམ་བ་འཆབ་བཅས་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་གཉིས་
 པའི་རྒྱར་གཉིས་བ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། སོ་ཐར་གྱི་པམ་བ་འཆབ་བཅས་
 ཆེ་དེ་ལ་འདག་བ་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་རང་ཉིད་དག་བྱེད་ཆད་ལས་གྱི་བསྐྱབ་བ་བྱིན་བ་ལ་ལྷོས་
 པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། སོ་ཐར་གྱི་པམ་བ་འཆབ་བཅས་ལྷུང་བ་དེ་ལ་ཆོས་འདུལ་པའི་
 རྣོས་བ་ཡོས་མེས་ཆོག་བ་བཞིན་དུ་སྤྲར་མི་སྤྱེ་བའི་ཆོས་ཅན་དུ་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་མཆན་ཉིད་དེ་མི་རིགས་པར་ཐལ། སྤང་བྱས་ལ་
 འགྱོད་སེམས་དང་། བྱིན་ཆད་ལ་སྣོམ་སེམས་དང་ལྷན་པའི་དགེ་སྟོང་སྟེ་སྟོན་འཛིན་པས་
 དགེ་སྟོང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པས་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འདག་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་བྱིར།
 གཞན་ཡང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་གིས་ཁབ་རལ་བཅོས་པ་ལས་ལྷུང་པའི་ལྷུང་བྱེད་དེ་ཆོས་
 ཅན། མཆན་ཉིད་ལྷུང་པའི་རྒྱར་གཉིས་བ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་
 ཅན། ཁྱོད་དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་རང་ཉིད་དག་བྱེད་དངོས་པོ་སྤངས་པའི་ཆད་ལས་ལ་
 ལྷོས་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མདོ་ཅ་བར། མ་ཆགས་ན་ནི་བཤགས་བ་ཉིད་མ་ཡིན་

ནོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་རྟེན་ལ་བྱུང་བའི་དངོས་གཞི་
 ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་གང་ཞིག་ཁྱོད་དག་བྱེད་ཆད་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་བ་བྱིན་པ་ལ་སྟོན་
 བའི་རིགས་ཅན། བས་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། འོ་ན། བྱང་སེམས་བྱིས་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་བས་བ་
 ཆོས་ཅན། ཟུར་དང་པོ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱིས་པའི་བྱང་སེམས་མེད་
 བར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་ཞིག་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ།
 རང་བཞིན་གྱིས་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རྒྱ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་མ་ཡིན་པས་
 ཀུན་ནས་བསྐྱངས་པ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་
 གི་སྲིད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། ཆང་བརྟུངས་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷུང་བ་ཆོས་ཅན། རང་
 བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་དེའི་བྱིར། ཉགས་གཉིས་ཀ་བྱུབ་སྟེ། ཆོས་
 ཅན་དེའི་བྱིར། ཅ་བར་འདོད་མི་རུས་ཏེ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་
 ལས། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། །སྟོས་འབྱུང་ལས་གཞན་བསྐྱང་བྱིར་རོ། ། ཞེས་དང་། དེའི་
 རང་འབྲེལ་དུ། ཅི་ལྟར་ན་སྟོས་པར་འབྱུང་བ་བརྟུང་བ་བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡིན་པར་
 ཤེས་ཞེ་ན། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཆན་ཉིད་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། ཁ་ཅིག་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་ཞིག་བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་ཀ་ལ་སྟེག་ཏུ་འབྱུང་བ།
 རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རབ་བྱུང་ཁོ་ན་ལ་སྟེག་ཏུ་འབྱུང་བ།
 བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བའི་མཆན་ཉིད། ཟེར་ན། དེ་ལ་སྟོན་འཕེན་པ་ལ། ཁ་ཅིག་ལྷུང་བ་ཡིན་

ན་སྒྲིག་པ་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། མཆན་ཉིད་གཉིས་པ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན། དག་བཅོམ་པའི་
 རྒྱུད་ལ་སྒྲིག་པ་འབྱུང་བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་ལྷུང་བ་འབྱུང་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ ལྷུང་
 བ་ཡིན་ན་སྒྲིག་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། དང་པོ་དེ་ཐལ། མདོ་ཅ་པར། ལོ་ལྷ་ལོན་ཞིང་ལྷན་
 ཅིག་སྐྱུར་བ་ཐ་མ་དང་ལྷན་ན་གནས་མ་བཅས་པར་སྒྲོངས་སྐྱུར་འགྲོ་བར་བྱའོ། །གཞན་དུ་ན་
 གསུམ་རིག་པ་ཡིན་ཡང་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཅ་པར་འདོད་ན། དག་བཅོམ་
 པའི་རྒྱུད་ལ་མི་དགའ་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཞེས་ཟེར།

ཁ་ཅིག་ ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་ཞིག་ རྒྱུན་ལ་སྒྲིག་ཏེ་གནང་བ་མི་འབྱུང་བ། རང་བཞིན་
 གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ རྒྱུན་ལ་སྒྲིག་ཏེ་གནང་བ་འབྱུང་བ། བཅས་པའི་
 ཁ་ན་མ་ཐོ་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། བཅས་ལྷན་དགའ་སྒྲོང་གིས་ཆང་བཏུངས་པ་ལས་བྱུང་པའི་
 ལྷུང་བ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་གཉིས་པའི་བྱིར་བྱི་མ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་ན།
 ལུང་རྣམ་འབྲེད་ལས། ང་ལ་སྒྲིན་པར་སྐྱ་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཐ་ན་ཅའི་ཆོག་མས་ཀྱང་ཆང་མི་བྱུང་
 མི་བཏུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་ ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གང་ཞིག་ རང་
 ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་པར་འབྱུར་བ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཅས་པའི་མཆན་མས་རྣམ་པར་བཞག་
 པ་ལ་མི་སྒྲིག་པ། རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་པའི་མཆན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ རང་ཉིད་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 པར་འབྱུར་བ། དེ་ལ་སྒྲིག་པ། བཅས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་པའི་མཆན་ཉིད་ཟེར་ན། སྒོག་གཙོང་གྱི་
 པམ་པ་ཆོས་ཅན། མཆན་ཉིད་དང་པོའི་བྱིར་བྱི་མ་དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར། དེར་ཐལ།
 རང་བཞིན་གྱི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཅ་པར་འདོད་ན། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཅས་པ་མ་

མཛད་གོང་དུ་པམ་བ་བྱང་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །སྤྲིག་ལྷུང་རོ་མོ་གཅིག་དང་ཐ་དད་གང་ཡིན་
 དབྱུང་བ་ལ། སྤྲིག་ལྷུང་རོ་མོ་ཐ་དད་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ཡང་ཐ་དད། སྤྲིང་བྱེད་ཀྱི་རྒྱ་
 ཡང་ཐ་དད། གཉེན་པོ་ཡང་ཐ་དད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྤྲིག་བ་བྱིས་བ་དང་རབ་
 བྱང་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་། ལྷུང་བ་དེ་རབ་བྱང་ཁོ་ནའི་རྟེན་ལ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གཉིས་
 བ་བྱུང་སྟེ། སྤྲིག་བ་དེ་དངོས་པོའི་སྟོབས་ལས་བྱུང་། ལྷུང་བ་དེ་བཅས་པའི་སྟོབས་ལས་འབྱུང་
 བའི་ཕྱིར།

གསུམ་བ་བྱུང་སྟེ། སྤྲིག་བ་དེ་སྟོབས་བཞིའི་སྟོན་མེས་ཕྱིར་བཅོས་པས་འདག་པར་བྱེད་
 དགོས། ལྷུང་བ་དེ་མིང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་མེས་ཕྱིར་བཅོས་པས་དག་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། བཅས་ལྡན་དགེ་སྦྲོང་གིས་བཤགས་ཡུལ་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་
 པའི་བྱང་དུ་ལྷུང་བ་མིང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་མེས་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་པ་ལ་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞི་ལ་
 ཆང་བར་ཐལ། སྤྲིག་བ་དེ་གཉེན་པོ་སྟོབས་བཞིའི་སྟོན་མེས་ཕྱིར་དགོས། ལྷུང་བ་དེ་
 མིང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་མེས་ཕྱིར་བཅོས་པས་འདག་པར་བྱེད་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་ཀྱི་སྤྲིག་ལྷུང་
 རོ་མོ་ཐ་དད་ཡིན་པར་འདོག་རིགས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བཤགས་ཡུལ་
 མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པས་རྟེན་ཀྱི་སྟོབས་ཆང་། སྤར་བྱས་ལ་འཁྱོད་སེམས་དང་ལྡན་པས་རྣམ་
 པར་སྟུན་འབྲིན་པའི་སྟོབས་ཆང་། ཕྱིན་ཆད་སྟོམ་སེམས་དང་ལྡན་པས་ཉེས་པ་ལས་སྦྲར་
 སྤྲིག་པའི་སྟོབས་ཆང་། ལྷུང་བ་མིང་རིགས་ཀྱི་སྟོན་མེས་ཕྱིར་བཅོས་པས་གཉེན་པོ་ཀྱང་ཏུ་སྦྱོང་
 པའི་སྟོབས་དེ་ཆང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བཅས་ལྡན་དགེ་སྦྲོང་གིས་མི་གཅིག་བསད་པ་ལ་

སྟོག་གཙོན་གྱི་ལས་ལམ་གཉིས་འབྱུང་བར་ཐལ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་མི་བསད་པའི་
 ལྷུང་བ་དེ་སྒྲིག་པ་དང་ངོ་མོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ལུང་རྣམས་འབྱེད་
 ལས། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་མི་གཅིག་བསད་པ་ལ་སྟོག་གཙོན་གྱི་ལས་ལམ་གཉིས་མི་
 འབྱུང་བར་བཤད་པ་མི་འཐད་བར་ཐལ་ལོ། །གཞན་ཡང་། བཅས་ལྷུང་མི་དགེ་བ་མེད་བར་
 ཐལ། ཅ་པའི་དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། ལུང་ལས། ལྷུང་བྱེད་ཅེས་བྱ་བ་
 བློ་ལྷུང་བ་དེ་གང་གིས་བྱས་ན་སེམས་ཅན་དཔྱལ་བ་བ་དང་། རྟུང་འགྲོ་དང་། རན་སོང་དང་།
 རན་འགྲོ་དང་། ལོག་པར་ལྷུང་བ་རྣམས་སུ་སྒྲིག་པར་བྱེད། འཆེད་པར་བྱེད་པས་ན་ལྷུང་བྱེད་
 རོ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། འཆལ་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་མི་དགའི་གཟུགས། ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རྟུང་འགྲོ་བསད་པའི་ལྷུང་བ་དེ་མི་དགེ་བ་
 མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་ལྷུང་བ་དེ་མི་དགེ་བ་དང་ངོ་མོ་ཐ་དད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས།
 འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་རང་འབྲས་རྣམས་སྒྲིན་ཡིད་མི་འོང་འབྲིན་བྱེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྐྱེ་ལ་རན་སེམས་
 གྱིས་ཁྲིག་ལྷུང་བའི་ལྷུང་བ་སློམ་པོ་དག་པའི་ཆེ་ན། སྒྲིག་པ་མཆོམས་མེད་དེ་ཡང་དག་པར་
 འགྱུར་བར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྒྲིག་ལྷུང་གཉིས་པོ་དེ་ངོ་མོ་གཅིག་ཡིན་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་
 འདྲའི་སྒྲིག་པ་མཆོམས་མེད་དེ་ཆེ་འདིར་བཤགས་པས་འདག་པ་སྟོན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་
 ལྷུང་བ་སློམ་པོ་དེ་ཆེ་འདིར་བཤགས་པས་འདག་པ་སྟོན་པ་གང་ཞིག་འདོད་པའི་བྱིར། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། འཕགས་དང་མཆོམས་མེད་བྱེད་པ་དག། ཡང་དག་ལོག་པ་ཉིད་རྟེན། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། སེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ལྷགས་གོང་དམར་འབར་བའི་ཆོགས་བ་ན་
ཡོད་པའི་མེའི་རྒྱན་ལོག་པའི་ཆེ་ན་ལྷགས་ཀྱི་རྒྱན་ཡང་ལོག་པར་ཐལ། ལྷགས་གོང་དམར་
འབར་བའི་ཆོགས་བ་ན་ཡོད་པའི་མེ་ལྷགས་གཉིས་པོ་དེ་ངོ་མོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་
ཁས།

ཡང་ཁོ་ན་རེ། བཅས་ལྷན་དག་སྐོང་གིས་ཕྱི་རྩིའི་ཁ་ཟས་ཐོས་པའི་སྡིག་བ་སྟོབས་
བཞིས་སྤྲངས། ལྷང་བ་མིང་རིགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་ཕྱིར་བཅོས་མ་བྱས་པའི་ཆེ་ན་དེའི་ལྷང་བ་དེ་
ཡང་དག་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་འདྲའི་སྡིག་ལྷང་ངོ་མོ་གཅིག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་འདྲའི་
གནས་སྐབས་ཀྱི་དག་སྐོང་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པར་ཐལ། འདོད་པའི་ཕྱིར། ཞེ་ན། སེས་
བྱ་ཆོས་ཅན། བསྐྱབ་ཕྱིན་དག་སྐོང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པར་
ཐལ། དེ་ཕམ་པས་དག་པའི་ཕྱིར། བྱ་བ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། ལྷན་མོང་བའི་ཕམ་བ་
ཡིན་ན་མི་དག་བ་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཁས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པར་ཐལ། དེ་མི་དག་བས་དག་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
མཛོད་ལས། འཆལ་བའི་རྩལ་བྱིས་མི་དགའི་གཟུགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། དེས་འདོད་ཉོན་མ་ལུས་པར་སྤངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བཅས་ལྷན་
དག་སྐོང་གིས་ཕྱི་རྩིའི་ཁ་ཟས་ཐོས་པའི་སྡིག་བ་སྟོབས་བཞིས་སྤྲངས། ལྷང་བ་ཕྱིར་བཅོས་མ་
བྱས་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་བཅས་ལྷན་དག་སྐོང་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་མི་འོས་ཏེ། དེའི་ལྷང་བ་
དེ་དག་གྱང་། ལྷང་བ་དེ་དག་ཅས་པའི་ཐ་སྟོད་མ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། བསྐྱབ་ཕྱིན་དག་
སྐོང་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་མི་འོང་དེ་ཕམ་པས་དག་གྱང་། ཕམ་པས་དག་ཅས་པའི་ཐ་སྟོད་མ་ཐོབ་

བ་བཞིན་ནོ། །གཉིས་བ་གཞན་གྱི་ཡོངས་སྟོང་ལ་གནོད་བ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་བ་བཤད་བ་
ལ། ལུང་གི་བྱེ་བྲག་བཞི་ལས། རྣམ་འབྱེད་གྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ། ལུང་བའི་རྣམ་གཞག་
དང་། བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། མདོར་བསྟན་བ་དང་རྒྱས་བར་བཤད་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་རྒྱུའམ་རྒྱར་བཅུག་བ་དག་གིས་སོ། །མངགས་བས་ཀྱང་ངོ། །མ་བྱིན་བའོ། །མ་
ཤ་ཀ་ལྷ་ལ་སོགས་བའོ། །རྒྱ་སེམས་གྱིས་སོ། །མིའི་རྒྱུད་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའོ། །དེར་
འདུ་ཤེས་བས་སོ། །ཁྱེར་བ་ཉིད་ན་བསམ་བས་མ་བཟང་བ་ནི་བདག་པོ་ཉིད་དང་མ་བྲལ་བ་
ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བས་འཆད། འདིའི་སྐབས་སུ་སྐྱེད་གཞི། དགག་བྱ། རོ་བོ། ཡན་ལག་གི་
ཅི་བ་རྣམ་པར་བཞག་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གང་ཐག་རྩ་
མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་སྟོང་ཞོར་ཅན་གྱིས་འདོད་སྟེད་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་སྟེ།
རྒྱལ་པོའི་ཤིང་མ་བྱིན་བར་སྐྱངས་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་ལྷུང་བ་བམ་བར་
བཅས་བ་མཛད་པའི་བྱིར།

གཉིས་བ་དགག་བྱ་ཡོད་དེ། བྱེད་བ་རྒྱ་མཐུན་ལ་སྐྱེ་བ་བྱི་མར་གཞན་གྱི་ནོར་རྒྱ་བ་
ལ་དགའ་བ་དང་། རྟོང་བ་རྒྱ་མཐུན་ལ་ཡོངས་སྟོང་གྱིས་འཕོངས་བར་འགྱུར་བ་དང་། བདག་
འབྲས་ལ་སད་དང་སེར་བ་སོགས་མང་བའི་དུལ་ཏུ་སྐྱེ་བ་ལ་སོགས་གྱི་ཉེས་དམིགས་ཡོད་
པའི་བྱིར། གསུམ་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་གི་རང་ལས་ཤེས་རྒྱུད་ཞོར་
རྩས་ཐ་དད་པའི་མིའི་རྩས་རིན་ཐང་ཆང་བ་བརྒྱས་ཤིང་ཐོབ་སྟོ་སྐྱེས་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་
བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལུང་བ་དེ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་བ་ལ་བཞི། གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་གོ། ཉང་པོ་ནི། གང་ལ་
 རྒྱ་བའི་ཡུལ་ནི། རང་དང་ཤེས་རྒྱུད་ལོར་ཇུས་ཐ་དད་ཅིང་། སྦྱ་མི་སྦྱན་བ་མ་ཡིན་པ་མི་ཡིན་
 བ་དགོས། གང་རྒྱ་བའི་ཇུས་ནི་རིན་ཐང་ཆང་ཞིང་མིས་ཡོངས་སུ་གཞུང་བ། གཡོས་སུ་བྱས་
 བའི་ཁ་ཟས་མ་ཡིན་པ། གཤེད་མ་ལ་སོགས་པས་སྦོལ་བྱར་དུ་བདག་གིར་བྱས་པའི་དུར་ཁྲོད་
 བའི་ཇུས་ལས་མེད་མན་པའོ། །གཉིས་པ་བསམ་པ་ནི། དངོས་པོ་དེ་གཞན་གྱི་མ་གནང་ཡང་།
 གཏན་དུ་བྲལ་འདོད་རྒྱུན་མི་ཆད་པའོ། །

གསུམ་པ་སྦྱོར་བ་ནི། རང་ངམ་བསྐྱོས་བས་མཐུས་འཕྲོག་པ་དང་འཇམ་བུས་བརྒྱས་
 བ་སོགས་སོ། །བཞི་བ་མཐར་ཐུག་ནི་ཐོབ་སྟོབས་པའོ། །རིན་ཐང་གི་ཆད་ལ། རྒྱ་བྱ་བརྒྱ་
 བྱེད་གཉིས་ཀ་ལ་ལྟོས་པའི་རིན་ཐང་ཆང་བ། སྦྱོར་བ་གཅིག་ལ་ལྟོས་པའི་རིན་ཐང་ཆང་བ།
 ཡུལ་དུས་ལ་ལྟོས་པའི་རིན་ཐང་ཆང་བ། ཞེས་གསུངས་པ་ལ། ཉང་པོའི་དོན་ནི། ཇུས་བདག་
 བཅུའི་འཛོག་ཇུས། དགེ་སྲོང་བཅུའི་འཛོག་ཇུས་ཀྱི་ཕྱིར་བརྒྱས་ན། རིན་ཐང་ཆང་བ་རེ་རེ་ལ་
 སམ་བ་སྦྱེད་ལ། ཇུས་བདག་བཅུའི་བགོ་ཇུས། དགེ་སྲོང་བཅུའི་བགོ་ཇུས་ཀྱི་ཕྱིར་བརྒྱས་ན་
 རིན་ཐང་ཆང་བ་བརྒྱ་ཐོབ་པ་དགོས་ཤིང་། ཇུས་བདག་བཅུའི་འཛོག་ཇུས། དགེ་སྲོང་བཅུའི་
 བགོ་ཇུས་ཀྱི་ཕྱིར་བརྒྱས་བ་དང་། ཇུས་བདག་བཅུའི་བགོ་ཇུས། དགེ་སྲོང་བཅུའི་འཛོག་ཇུས་
 ཀྱི་ཕྱིར་བརྒྱས་ན་རིན་ཐང་ཆང་བ་བཅུ་ཐོབ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །གཉིས་པའི་དོན་ནི། རྒྱ་
 སེམས་ཀྱི་རྒྱུན་མ་ལོག་ན་སྦྱོར་བ་ཐ་དད་ཀྱང་སམ་བ་སྦྱེད་པ་ཡོད་ལ། ལོག་ན་སྦྱོར་བ་གཅིག་
 ལ་རིན་ཐང་ཆང་བ་དགོས་པའི་དོན་ནོ། །གསུམ་པའི་དོན་ནི། དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་དུ་

ལྷན་ན་མཐའ་གཅིག་ཏུ་མ་དེས་ཀྱང་། རྒྱ་བའི་ཡུལ་དུས་དེར་རིན་ཐང་ཆང་བ་དགོས་པའི་དོན་
 མོ། ཁོ་ན། རིན་ཐང་ཆང་བའི་དངོས་པོ་ནི་རི་ལྷ་བྱ་ཞིག་ལ་འཛོག་ཅེ་ན། འདི་ལ་སོག་འདུལ་བ་
 འཛོན་པ་ན་ལེ། ཉ་མོད་མ་གཅིག་ཙམ་བརྒྱས་པ་ལ་རིན་ཐང་གི་ཆད་དུ་འཛོག་སྟེ། མ་བྱིན་ལེན་
 གྱི་པམ་བ་དང་། གསོད་པའི་ཆད་པ་གཉིས་སྟོ་བསྐྱུན་ནས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལུང་ལས་
 རི་ཙམ་བ་བྱིད་ན། བྱོད་ལ་དགྱི་ཞིང་སྟོག་དང་འབྲལ་བར་བྱེད། ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 ཞེས་གསུང་། སྤལ་ཏིན་ལེ། ལྷན་ཁལ་བཞི་ཙམ་ལ་རིན་ཐང་གི་ཆད་དུ་འཛོག་སྟེ། འོད་ལྷན་
 ལས། རྒྱ་གཏོང་འགོག་པའི་སྒྲུབ་ས་སྟེ། ལྷན་ཁལ་བཞི་ཙམ་ལ་རིན་ཐང་གི་དཔེར་གསུངས་
 པའི་བྱིར་ཞེས་གསུངས། རི་བཙུན་རེད་མདའ་བ་ན་ལེ། གསེར་ཞོ་བྱེད་ཙམ་ལ་རིན་ཐང་གི་
 ཆད་དུ་འཛོག་སྟེ། དེ་ལྷར་དུ་མཁས་པ་ལ་བྲགས་པའི་གཏམ་རྒྱུད་དུ་འབྱུང་བའི་བྱིར་ཞེས་
 གསུང་། ལུགས་དང་པོ་ལ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་བ་གསོད་པའི་ཆད་པ་ཁོ་ན་དང་སྟོ་བསྐྱུན་
 ལྷན་གསུངས་པ་རྟགས་མ་བྱུབ་སྟེ། ལུང་ལས། གསོད་དམ་འཆིང་ངམ་སྐྱུ་གས་ཀྱང་རུང་སྟེ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་།

ལུགས་གསུམ་པ་མི་འཐད་དེ། ཀར་ཁ་བ་ཤའི་བཞི་ཆ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་རིན་ཐང་
 གི་ཆད་དུ་བཤད་པ་དང་འགལ་བའི་བྱིར་། རང་ལུགས་ནི། རིན་ཐང་གི་ཆད་བཞག་ཏུ་ཡོད་
 དེ། ཀར་ཁ་བ་ཤའི་བཞི་ཆ་ལ་རིན་ཐང་གི་ཆད་དུ་འཛོག་རིགས་པའི་བྱིར་ཏེ། ཀུ་རི་ཀུ་ལྷ་བཙུ་
 བ་ལས། ཀར་ཁ་བ་ཤའི་བཞི་ཆ་གཅིག་ཤེ་བརྒྱས་རྩལ་ཁྲིམས་ཞིག་པར་འབྱུང་། ཞེས་དང་།
 ལུང་དང་འབྲེལ་བ་རྣམས་སུ་ཡང་། ཀར་ཁ་བ་ཤའི་བཞི་ཆ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་རིན་ཐང་གི་ཆད་

དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། གཏྲ་བ་ཤིང་བཞི་ཆའི་ཆད་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཆད་ལ་དུ་མ་ཡོད་
 དེ། ལྷ་ལ་ཀ་ལྷ་ལ་ཀ་ཏྲ་བ་ཤིང་བཞི་ཆར་འཛོག་པ་ཡང་ཡོད། དེ་བཞི་ལ་དེའི་བཞི་ཆ་འཛོག་པ་
 ཡང་ཡོད། དེ་གསུམ་ལ་དེའི་བཞི་ཆར་འཛོག་པ་ཡང་ཡོད། ལྷ་ལ་ཀ་བཏུ་ལ་ཀ་ཏྲ་བ་ཤིང་བཞི་
 ཆར་འཛོག་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། སྟོན་བས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་བཅས་བ་མཛད་
 པའི་དུས་སུ་ལྷ་ལ་ཀ་ལྷ་ལ་ཀ་ཏྲ་བ་ཤིང་བཞི་ཆར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྷ་ཉིད་ནི། གཏྲ་བ་ཤིང་
 བཞི་ཆའི་དབེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་བྱུབ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་ཆོས་བཤེས་ཀྱིས་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ཙོམ་པའི་དུས་སུ་
 ལྷ་ལྷ་ཀ་བཞི་ལ་ཀ་ཏྲ་བ་ཤིང་བཞི་ཆར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དེང་སང་
 བློ་བཟང་ཤིང་བརྒྱུས་ན་པམ་བར་འགྱུར་བར་རིག་བར་བྱ་སྟེ། གཏྲ་བ་ན་གཅིག་ནི་བ་ཤ་བཏུ་
 དུག་གི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་བྱུབ་སྟེ། དུལ་གང་ན་ལྷ་
 ལ་ཀ་བཏུ་གཉིས་ལ་ཀ་ཏྲ་བ་ཤ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས།
 ལྷ་ལ་ཀ་གསུམ་བརྒྱུས་ན། པམ་བར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ། གང་ན་ལྷ་ལ་ཀ་བཏུ་
 གཉིས་ལ་ཀ་ཏྲ་བ་ན་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནསྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་བྱུབ་སྟེ། དེ་
 ཉིད་ལས། ལྷ་ལ་ཀ་ལྷ་ལས། ལྷ་ལས་ལྷ་ག་བ་བརྒྱུས་ན་པམ་བ་མི་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། ཡོད་
 དེ། ལྷ་ལ་ཀ་བཞི་བཏུ་གཉིས་ལ་ཀ་ཏྲ་བ་གཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་ནསྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་
 གཏྲ་བ་ཤ་གཅིག་གི་ཆད་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་མཆོན་ཉིད་པ་དང་བཏགས་པ་གཉིས་ལས།
 དང་པོ་ནི། གསེར་དང་དུལ་གང་རུང་ལས་བྱས་པ། མིའི་གཟུགས་ལ་སོགས་པའི་རི་མོའི་

ཁྱད་པར་དང་ལྡན་པ། བཙེང་དུ་བྱུང་བའི་ཐོང་གི་ཁྱད་པར་ཞིག་སྟེ། ལྷ་བའི་འགྲེལ་པ་ལས།
 ཀུན་པ་ཤ་ནི་ཐོང་གི་ཁྱད་པར་ཏེ། དཔུལ་ལས་བྱས་པ། གཟུགས་སུ་དོད་པ། བཙེང་དུ་བྱུང་
 བ་ཉིད་དོ། །སྟོན་རྒྱལ་པོ་མ་བྱ་ཞེས་བྱ་བས་སྦྱེས་སུ་བྱས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 གཉིས་པ་བཏགས་པ་བཞི། སྟོན་པས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་བསྐྱབ་པ་བཅས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན།
 འཕྱོན་བྱ་སྟོང་དང་དུག་བརྒྱུ་ལ་ཀུན་པ་ཤ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། འཕྱོན་བྱ་བཞི་བརྒྱ་
 ལ། ཀུན་པ་ཤའི་བཞི་ཆར་འཛོག་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷ་ལ་ཀ་ལྷ་ལ་ཀུན་པ་ཤའི་བཞི་ཆར་འཛོག་པ་
 གང་ཞིག་འཕྱོན་བྱ་བཞི་བརྒྱུ་ལ་སྤྲ་བུ་ཀ་ལྷར་འཛོག་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་ཉིད་ནི།
 ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འཕྱོན་བྱ་བརྒྱད་ཅུ་ལ་སྤྲ་བུ་གཅིག་ཏུ་
 འཛོག་པའི་བྱིར་ཏེ། ཀ་ཀ་ནི་བཞི་ལ་སྤྲ་བུ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་རིགས་པ་གང་ཞིག་འཕྱོན་བྱ་ཉི་
 ལྷ་ལ་ཀ་ཀ་ནི་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཀ་ཀ་ནི་བཞི་ལ་མ་ལ་ཀའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ཀ་ཀ་ནི་ནི་བྱུང་ཤིག་ཞེས་བྱ་སྟེ།
 དེ་ཡང་འཕྱོན་བྱ་ཉི་ལྷའི་རིན་ཐང་གི་མིང་ཡིན་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ངག་དོན་ནི། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པའི་རོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་
 གིས་རང་དང་ཞོར་ཇས་ཐ་དད་པའི་མའི་རྒྱུད་ཀྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བའི་ཇས་རིན་ཐང་ཆང་
 བ་བརྒྱས་ཤིང་། ཐོབ་སྟོ་སྦྱེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་རྒྱུད་བཞེ།
 མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་སྦྱེད་པའི་ཇས་དེ་ལ་
 རིན་ཐང་ཆང་བ། མའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་གིར་བྱས་ཤིང་དབང་བ། དུར་ཁྲོད་པའི་ཇས་ལས་མི་

དམན་པ། གཡོས་སུ་བྱས་པའི་ཁ་ཐས་མ་ཡིན་པ། བྱང་ཆོས་དེ་རྣམས་དང་ཕྱན་པ་ཞིག་ངེས་
 བར་དགོས་སོ། །ཞེས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དུར་ཁྱོད་ཀྱི་ཇུས་བརྒྱས་པ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་
 གྱི་ཕམ་བ་སྐྱེད་པ་མི་སྤྱིད་པར་ཐལ། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་བ་སྐྱེད་པའི་ཇུས་དེ་ལ་དུར་ཁྱོད་
 ཀྱི་ཇུས་ལས་མི་དམན་པ་ཞིག་ངེས་པར་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། ཟུ་ཆེར་
 འགྲེལ་ལས། དུར་ཁྱོད་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དང་བཅས་པ་ནི་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། བདག་ཉིད་
 ཀྱིས་བདག་གིར་བྱས་པ་དུར་ཁྱོད་ཐམས་ཅད་བདག་གི་འོ་ཞེས་བདག་པོས་བདག་གིར་བྱས་
 པ་གང་ཡིན་པ་དེ་བརྒྱས་ན་ནི་ཕམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་སོ། །

གཞན་ཡང་། ཟུ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཟུ་ངན་ལས་འདས་པའི་
 ཇུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཇུས་བརྒྱས་པ་ལ་སྒྲོམ་པོ་སྐྱེད་པར་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་
 ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཟུ་ངན་ལས་འདས་པའི་ཇུས་སུ་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་དགོར་
 ཇུས་བརྒྱས་པ་ལ་སྒྲོམ་པོ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་
 པ་ཞལ་བཞུགས་པའི་དུས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཇུས་བརྒྱས་པ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་
 པ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན་སོང་། དེར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞལ་བཞུགས་པའི་
 དུས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཇུས་དེ་མིའི་རྒྱུད་ཀྱི་བདག་གིར་བྱས་པ་ཡིན་པར་ཐལ། མ་
 གྲུབ་པ་དེའི་ཕྱིར། ཁུབ་པ་ཁས། འདོད་ན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རྒྱུད་ལ་བདག་འཛིན་ཡོད་
 བར་ཐལ་སོ། །ཁོ་ན་རེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཇུས་བརྒྱས་པ་ལ་ཕམ་པ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ།
 སོ་སོ་ཐར་པའི་འགྲེལ་པ་མགོ་གཏོན་ལས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཇུས་བརྒྱས་པས་མི་ཕམ་

སྟེ་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་དང་། བི་མ་ལ་མི་ཏའི་འབྲེལ་པ་ལས། དེ་བཞིན་གསེགས་པ་དང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་འོར་བརྒྱས་པ་ནི། ལྷའི་འོར་བརྒྱས་པ་དང་འདྲའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཇས་བརྒྱས་པ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བདག་འཛིན་ཐམས་ཅད་སྤངས་པའི་བྱིར་ཞེན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་སྐྱེད་པའི་ཇས་དེ་ལ་གཞན་གྱིས་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དང་བཅས་པ་ཞིག་དགོས། ཞེས་པའི་ཡོངས་སུ་བཟུང་བ་དེ་བདག་འཛིན་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ། དེ་བཞིན་གསེགས་པས་བདག་འཛིན་མ་ལུས་པར་སྤངས་ན། དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཇས་བརྒྱས་པ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་མི་སྐྱེད་པས་ཁྱབ་པའི་བྱིར། འདོད་ན། བྱང་གི་སྐྱ་མི་སྟུན་ན་ནི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་མེད་པ་ཉིད་དོ། ཞེས་པའི་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་དེ་ཡང་བདག་འཛིན་ལ་བྱེད་རིགས་པར་ཐལ་ལོ། འདོད་ན། སྐྱ་མི་སྟུན་པའི་རྒྱུད་ལ་བདག་འཛིན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །

གཞན་ཡང་། རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་ལྷ་ཉིད་དོ། ཞེས་པའི་ཐད་ཀྱི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། སྤང་པོ་ལྷག་མ་མེད་པའི་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པའི་དབྱིངས་སུ་ཡོངས་སུ་རྒྱ་ངན་ལས་འདས་པ་ནི་རྣམ་བར་དག་པའི་ལྷ་ཉིད་ཏུ་བཞེད་དོ། ཞེས་ལྷག་མེད་རྒྱང་འདས་ལ་དམིགས་གྱིས་བཀར་ནས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ལྷག་བཅས་རྒྱང་འདས་ལ་གནས་པའི་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་དགོར་བརྒྱས་པ་ལ་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་མི་སྐྱེད་པའི་བྱིར། རྟགས་ཁས། ཁ་ཅིག་དེ་བཞིན་གསེགས་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་ངའོ་སྟུམ་པའི་སྒོ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོང་།

བར་ཐལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་སྤྲུགས་རྒྱུད་ལ་ངའི་ཆོས་གོས་སྦྲུམ་པའི་སྒོ་ཡོད་པའི་བྱིར་
 ཏེ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཞལ་བཞུགས་དུས་ཀྱི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐུས་བརྒྱས་པ་ལ་
 བམ་བ་སྦྱེད་བར་བཤད་པ་ལ་འབྲེལ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་བ་སྦྱེད་བ་
 ལ་གནས་ནས་སྤྲུགས་པ་མཐར་སྤྲུག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། ལུང་རྣམ་འབྲེད་ལས། གནས་
 རྣམ་སྤྲུགས་བར་བྱས་ན་ཕམ་བར་བསྟན་ཏེ། ཇི་ལྟར་གནས་ནས་སྤྲུགས་བར་བྱེད་ཅེ་ན། གང་
 ཏུ་བཞག་པའི་གནས་དེ་ནས་གཞན་ཏུ་སྤྲུགས་ཤིང་གཞན་ཏུ་འཛོག་པར་བྱེད་ན་ཕམ་བར་
 འགྱུར་རྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེ་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། ཞིང་དང་ཁང་བ་བརྒྱས་པ་ལ་
 མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་བ་སྦྱེད་བ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར།

དེ་ལ་ཁོ་ན་རེ། མ་བྱུབ་སྟེ། གནས་སྤྲུགས་ཞེས་པའི་དོན་ཐུས་དེ་གནས་དེ་ནས་
 སྤྲུགས་པ་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་། ཐོབ་སྒོ་སྦྱེས་པ་ལ་བྱེད་རིགས་པའི་བྱིར་ཏེ། རྟེན་ཆེན་རིན་ཆེན་
 ཐེང་བ་ལས། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་བ་སྦྱེད་བ་ལ་བྱུབ་སྒོས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་གནས་
 སྤྲུགས་མཐར་སྤྲུག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་མ་བྱུབ་སྟེ། ལམ་
 རིམ་ཆེན་མོ་ལས། གནས་སྤྲུགས་ཞེས་པའི་དོན། ཐུས་དེ་གནས་ནས་སྤྲུགས་པ་ལ་བཤད་
 པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་བ་སྦྱེད་བ་ལ་བྱུབ་སྒོས་བྱུང་བར་དུ་བྱས་པའི་གནས་
 རྣམ་སྤྲུགས་པ་མཐར་སྤྲུག་གི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། འོད་ལྡན་ལས། བ་རོལ་གྱི་རེ་བ་མ་ཆད་
 པའི་གནས་ནས་རེ་བ་ཆད་པའི་གནས་སུ་བྱིན་བར་བྱེད་བ་ནི། གནས་ནས་གནས་གཞན་ཏུ་
 སྒོག་པར་བྱེད་པ་དང་། གལ་ཏེ་སྒྲུབ་པར་ཆོད་ན་དེར་བ་རོལ་པོ་མ་ཕམ་པའི་གནས་ནས་ཕམ་

བའི་གནས་སུ་བྱིན་པར་བྱེད་པ་ནི། གནས་ནས་གནས་གཞན་དུ་སློག་པར་བྱེད་པ་ཞེས་བྱ་
 བ་ལ་སོགས་པར་སྦྱར་བ་ལྟ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། དམ་བཅའ་དེ་མི་འཐད་
 བར་ཐལ། ལུང་ལས། ཀྱན་པོ་ནམས་སྒོ་གྲོས་མི་མཐུན་པ་སྒོ་གྲོས་དུ་མ་ཉིད་ནས་བགོ་སྐལ་
 ཐོབ་པ་ན་བརྒྱས་པར་འགྱུར་གྱི་གནས་ནས་སྐགས་པ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། ཁ་ཅིག་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་སྦྱེད་པ་ལ་བརྒྱས་པའི་ལུལ་དུས་དེར། དེན་ཐང་ཆང་བ་
 མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་དུད་གོས་ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། དབྱར་གྱི་དུས་སུ་རིན་ཐང་མ་
 ཆང་བའི་ཇུས་བརྒྱས་ནས་ཐོབ་སྒོ་མ་སྦྱེས་པར་སྟོན་གྱི་དུས་སུ་རྒྱ་སེམས་ཡོད་བཞིན་དུ་ཐོབ་
 སྒོ་སྦྱེས་པ་ལས་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་པ་སྦྱེད་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། དགེ་ཚུལ་གྱི་རྟེན་ལ་དགེ་སློང་གི་ཆེད་དུ་རྒྱ་བའི་སྦྱོར་བ་བྱས་ནས། ཐོབ་སྒོ་
 མ་སྦྱེས་པར་དགེ་སློང་གི་རྟེན་ལ་རྒྱ་སེམས་ཡོད་བཞིན་དུ། ཐོབ་སྒོ་སྦྱེས་པ་ལས་མ་བྱིན་ལེན་
 གྱི་པམ་པ་སྦྱེད་པ་ཞིག་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། མདོ་ཅ་བར། ཆོགས་སྒྲ་མར་
 སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་རོ། །ཞེས་དང། དེའི་ཐད་གྱི་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ཡོད་པ་ནི་ཁ་ན་མ་
 ཐོབ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ། ཡན་ལག་གི་མཆོན་ཉིད། སེལ་བ། མཐར་ཐུག་གི་
 དབྱེ་བ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་བཤད་པ་ལ། བྱིར་བ་ཉིད་ན་བསམ་པས་མ་བཏང་བ་ནི་
 བདག་པོ་ཉིད་དང་མ་བྲལ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་སེལ་བ་ལ་སྦྱར་མེད་དང།
 བ་སྦྱང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་གཉིས་ལས། གཉིས་པ་ན་སྦྱང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ནི། ཐམས་ཅད་དུ་སྦྱོར་བ་

ལ་ནི་ཉེས་བྱས་སོ། །སྡེ་ཆེན་དེ་ལ་གལ་ཏེ་དངོས་གཞིའི་ཡིན་ན་སྟོམ་པོ་ལོ། །ཞེས་བསམ་འཆད།
འདིའི་སྐལ་བས་སུ་སྟོམ་པོའི་མཆན་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་ལ་དབྱུང་བ་དང་གསུམ། དང་པོ་
ནི། བཅ་ལྷག་གང་རུང་གི་ན་སྟོང་གི་ལྷང་བ་དེ། འདིར་བསྟན་སྟོམ་པོའི་མཆན་ཉིད། གཉིས་པ་
ནི། སྟོམ་པོ་དེ་ལ་སྐྱབས་ཤོད་རིགས་ཀྱི་སྟོན་པ་དབྱེ་ན། མིང་དུ་ཆགས་པའི་སྟོམ་པོ་དང་། ཡོན་
ཏན་སྟེའི་སྟོམ་པོ་གཉིས་ལས། དང་པོ་དང་སྟོམ་པོ་མཆན་ཉིད་བ་དོན་གཅིག་གཉིས་པ་དང་
བཏགས་པ་བ་དོན་གཅིག་

ཡང་སྟོམ་པོ་ལ་དབྱེ་ན། སྟོར་བའི་སྟོམ་པོ་དང་། མཐར་ཐུག་གི་སྟོམ་པོ་གཉིས། དང་
པོ་ནི། བཅ་ལྷག་གི་སྟོར་ལྷང་ལྷ་བྱ། གཉིས་པ་ནི། བཅས་ལྷན་དགོ་སྟོང་གིས་མའི་ལྷས་རིན་
ཐང་ཆང་བ་གཞན་དོན་དུ་བརྒྱས་ཤིང་ཐོབ་སྟོ་སྟེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྟོམ་པོ་ལྷ་བྱ། གསུམ་
པ་ལ་ངོ་པོའི་བྱུང་བར། སྡེ་ཆེན་གྱི་བྱུང་བར། ཉེན་གྱི་བྱུང་བར། སྐྱབས་ཤོད་པོ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
སྟོམ་པོ་དེ་ངོ་པོའི་བྱུང་བར་དང་ལྷན་ཏེ། བཅ་ལྷག་གི་སྟོར་བ་དང་། མཐར་ཐུག་པ་ཅི་རིགས་
ལ་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་སྡེ་ཆེན་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། བཅ་ལྷག་གང་རུང་གི་
སྟེར་གཏོགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཉེན་གྱི་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། མོ་ཐར་གྱི་སྟོམ་པོ་མཆན་ཉིད་
པ་དེ་དགོ་སྟོང་པ་མ་ཁོ་ནའི་རྒྱུད་ལ་ཡོད། བཏགས་པ་བ་དེ་རབ་བྱུང་སྡེ་ལྷ་ཐམས་ཅད་གྱི་
རྒྱུད་ལ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ནི། སྟོམ་པོ་ཞེས་བཤོད་པའི་རྒྱུ་མཆན་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་ཆེ་བ་
ལ་སྟོམ་པོའི་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དག་དོན་ནི། ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་གྱི་སྟོར་བ་
ལ་ཉེས་བྱས་ཅམ་ཞིག་སྟེད་པས་མ་བྱུང་སྟེ། བཅ་ལྷག་གི་སྟོར་བ་ལ་སྟོམ་པོ་སྟེད་པའི་ཕྱིར།

ཀྱུ་འདུལ་བ་འཇིག་པ་ན་རེ། སློམ་པོ་ལ་སྒྱུར་བའི་སློམ་པོ་དང་། དངོས་གཞིའི་སློམ་པོ་གཉིས་
 ལུ་གངས་ངེས། ཞེས་གསུང་། དེ་ལ་ཕྱིས་ཀྱི་འདུལ་བ་འཇིག་པ་ཁ་ཅིག་ འདུན་པ་ལོག་པའི་
 སློམ་པོ་དེ་སློམ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པ་གང་ཞིག་ དེ་དངོས་གཞིའི་སློམ་པོ་
 མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་ལ་མི་སྒྱུར་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུང་། དེ་ལ་ནེལ་
 པ་བརྟེན་ན་རེ། དེ་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་ལ་མི་སྒྱུར་གྲང་། སྒྱུར་བ་དངོས་གཞི་ཡིན་པས་སྒྱུར་
 བའི་སློམ་པོར་འཐད་དོ། ཞེས་གསུང་། ལ་མི་ན་རེ། སློམ་པོ་དེ་ལ་སྒྱུར་བའི་སློམ་པོ། སྒྱུར་
 བའི་རྣམ་པའི་སློམ་པོ། དངོས་གཞིའི་སློམ་པོ་གསུམ་དུ་གངས་ངེས་ལ། སྒྱུར་བའི་སློམ་པོ་ནི།
 བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་པམ་བ་སྦྱེད་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་ལ་ནོམ་ཉུག་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་
 སློམ་པོ་ལྟ་བུ། སྒྱུར་བའི་རྣམ་པའི་སློམ་པོ་ནི། དེའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་འདུན་པ་ལོག་པའི་སློམ་
 པོ་ལྟ་བུ། དངོས་གཞིའི་སློམ་པོ་ནི། མའི་སློ་གསུམ་པོ་གང་རུང་ཉམས་པར་ལོག་པར་སྦྱང་བ་
 ལས་བྱུང་བའི་སློམ་པོ་ལྟ་བུ་ཞེས་གསུང་།

ཀྱུ་འདུལ་འཇིག་ན་རེ། སློམ་པོ་དེ་ལ་སྒྱུར་བའི་སློམ་པོ། སྒྱུར་བའི་རྣམ་པའི་སློམ་པོ།
 དངོས་གཞིའི་སློམ་པོ། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སློམ་པོ་དང་བཞིར་གངས་ངེས་ལ། དང་པོ་ནི།
 པམ་ལྷག་གི་སྒྱུར་ལྟར་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། གཞན་གྱི་རྣམ་ལ་བསྐྱེད་པ་མེད་པར་ཁོངས་སྦྱང་
 བ་ལས་བྱུང་བའི་སློམ་པོ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་མའི་རྣམ་རིན་ཐང་
 ཆང་བ་བརྒྱས་ཤིང་ཐོབ་སློ་སྦྱེས་པ་ལས་བྱུང་བའི་སློམ་པོ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། བཅས་ལྡན་དགེ་
 སློང་གིས་མའི་རྣམ་རིན་ཐང་ཆང་བ་གཞན་དོན་དུ་བརྒྱས་ཤིང་ཐོབ་སློ་སྦྱེས་པ་ལས་བྱུང་

བའི་སྦྲོམ་པོ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས། ཚེས་རྗེ་དམར་སྦྲོན་ན་རེ། སྒྲ་ཡངས་པའི་དབང་དུ་བྱས་
ན། སྦྲོམ་པོ་ལ་སྦྱར་སྦྲོམ་གྱིས་བྲུབ། དོག་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྦྲོམ་པོ་ལ་སྦྱར་བའི་སྦྲོམ་པོ་
དང་སྦྱར་བའི་རྣམ་པའི་སྦྲོམ་པོ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་ཞེས་གསུང། ལུགས་དང་པོ་མི་འཐད་
དེ། ཞེས་བྱ་ཚེས་ཅན། བཅས་ལྡན་དགོ་སྦྱོང་གིས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་བསད་བ་ལས་ལྷང་
བའི་སྦྲོམ་པོ་དེ་དངོས་གཞིའི་སྦྲོམ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྦྲོམ་པོ་ལ་སྦྱར་བའི་སྦྲོམ་པོ་དང་དངོས་
གཞིའི་སྦྲོམ་པོ་གཉིས་སུ་གྲངས་ངེས་བ་གང་ཞིག་དེ་སྦྱོར་བའི་སྦྲོམ་པོ་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དང་
པོ་དངོས། བྱི་མ་མ་གྲུབ་ན། དེ་ཚེས་ཅན། སྦྱོར་བའི་སྦྲོམ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་
གི་སྦྲོམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྦྲོམ་པོ་གང་ཞིག་ལྷང་བ་རང་ཉིད་ལ་སྦྲོས་པའི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་
པའི་ལྷང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཅ་བར་འདོད་ན། བཅས་ལྡན་དགོ་སྦྱོང་གིས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འགྲོ་བ་བསད་བ་ལ་སྦྲོག་
གཙོད་ཀྱི་མམ་བ་དངོས་གཞི་སྦྱེད་བ་ཡོད་པར་ཐལ་ལོ། །ཤ་མིའི་བཞེད་བ་ཡང་མི་འཐད་དེ།
ཞེས་བྱ་ཚེས་ཅན། སྦྱོར་བའི་སྦྲོམ་པོ་ཡིན་ན་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་ལ་སྦྱོར་བས་བྲུབ་པར་ཐལ།
བཅས་ལྡན་དགོ་སྦྱོང་གིས་མམ་བ་སྦྱེད་ངེས་ཀྱི་རྣམ་ལ་ནོམ་ཅུག་བྱེད་པའི་གནས་སྐབས་སུ་
འདུན་བ་ལོག་པའི་སྦྲོམ་པོ་དེ་སྦྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སྦྲོམ་པོ་ཡིན་ཞིང་སྦྱོར་བའི་སྦྲོམ་པོ་མ་ཡིན་
པའི་བྲུང་པར་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལྡན་ཅིག་གཉིས་པར་སྦྲོག་དབང་འགག་པར་ངེས་
པའི་དགོ་སྦྱོང་གི་རྒྱད་ཀྱི་སྦྱོར་བའི་སྦྲོམ་པོ་ཚེས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་
ཉེ། ཚེས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། རྒྱ་འདུལ་འཛིན་པའི་བཞེད་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་

སྒྲིབ་གིས་གཞན་གྱི་རྩ་ས་ལ་བསྐྱི་བ་མེད་པར་ཡོངས་སྒྲིབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོམ་པོ་ཚས་
 ཅན། སྒྲིབ་པའི་རྣམ་པའི་སྒྲོམ་པོ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མཐར་ཐུག་གི་སྒྲོམ་པོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ།
 སྒྲོམ་པོ་གང་ཞིག་ ལྟར་བ་རང་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་མཐར་ཐུག་བྱུང་བའི་ལྟར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞན་ཡང་། སྒྲོམ་པོ་ལ་བཞེར་འབྱེད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྒྲོམ་པོ་དེ་ལ་སྒྲིབ་པའི་སྒྲོམ་པོ་
 དང་མཐར་ཐུག་གི་སྒྲོམ་པོ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རང་ཉིད་ལ་ལྟོས་པའི་མཐར་
 ཐུག་མ་བྱུང་བའི་སྒྲོམ་པོ་དང་། དེ་བྱུང་བའི་སྒྲོམ་པོ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་ཕྱིར། ཚས་རྩེ་
 དམར་ལྟོན་པའི་བཞེད་པ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། བཅས་ལྟན་དགེ་སྒྲིབ་གིས་ཡི་དྲགས་ཀྱི་འཕྲོ་
 བ་བསད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སྒྲོམ་པོ་ཚས་ཅན། སྒྲིབ་པའི་སྒྲོམ་པོ་ཡིན་པར་ཐལ། སྒྲོམ་པོ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་ཁས། འདོད་ན། བཅས་ལྟན་དགེ་སྒྲིབ་གིས་མི་བསད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་
 བའི་སྒྲོམ་པོ་དེ་སྒྲིབ་པའི་པམ་བ་མིན་པར་ཐལ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ མཐར་མ་ཐུག་པའི་སྒྲོམ་པོ་གང་ཞིག་ བམ་ལྷག་ཅི་རིགས་པའི་དངོས་གཞི་
 ལ་སྒྲིབ་བ་དེ། སྒྲིབ་པའི་སྒྲོམ་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ དེ་ལ་མི་སྒྲིབ་བ་དེ། སྒྲིབ་པའི་
 རྣམ་པའི་སྒྲོམ་པོའི་མཚན་ཉིད། མཐར་ཐུག་གི་སྒྲོམ་པོ་གང་ཞིག་ གཞི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་དེ།
 དངོས་གཞིའི་སྒྲོམ་པོའི་མཚན་ཉིད། དེ་གང་ཞིག་ མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ལ་སེལ་བ་ཞུགས་
 བ་དེ། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་སྒྲོམ་པོའི་མཚན་ཉིད་དུ་སྒྲིབ་པ་ཡང་མི་འཐད་དེ། སྒྲིབ་པའི་སྒྲོམ་
 པོ་ཡིན་ན་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་ལ་སྒྲིབ་པས་མ་བྱུང་བ་དང་། སྒྲོམ་པོ་ལ་བཞེར་འབྱེད་མི་
 རིགས་པ་སོགས་སྒྲིབ་བཤད་པའི་རིགས་པས་ཁེགས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ སྒྲོམ་པོ་ལ་བཞེར་

འབྲེད་པ་མི་འཐད་དེ། སློམ་པོ་ལ་སྐྱོར་བའི་རྣམ་པའི་སློམ་པོ་དང་། དངོས་གཞིའི་རྣམ་པའི་
 སློམ་པོ་གཉིས་སུ་གངས་ངེས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན། ཤེས་བྱ་ཆོས་ཅན། སྐྱོར་བའི་སློམ་པོ་གཞི་
 མ་གྲུབ་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བམ་ལྷག་གི་སྐྱོར་ལྟར་སློམ་
 པོ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་བཅས་ལྡན་དགོ་སྐྱོར་གིས་བསོད་སེམས་མེད་པར་མིའི་ལག་པ་
 བཅད་པ་ལས་བྱུང་བའི་སློམ་པོ་དེ། སློམ་པོ་མཆོན་ཉིད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་བ་རྣམ་བཞག་
 གིས་ཀྱན་ནས་མ་བསྐྱངས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྐྱོར་གིས་
 གསོད་སེམས་མེད་པར་མིའི་ལག་པ་བཅད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་པ་རོལ་པོ་གི་བ་ལ་སློག་གཙོད་
 གི་པམ་བ་སྐྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། སློམ་པོའི་མིང་རིགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བྱིར་བཙོས་པས་འདག་པའི་ལྟར་བ་དེ།
 སློམ་པོའི་མཆོན་ཉིད། ཟེར་ན། དེ་ལ་ཁ་ཅིག་བམ་ལྷག་གི་སྐྱོར་ལྟར་ཆོས་ཅན། མཆོན་ཉིད་
 དེར་ཐལ། མཆོན་བྱ་དེའི་བྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། བམ་ལྷག་གི་སྐྱོར་ལྟར་དེ་བམ་ལྷག་གི་
 དངོས་གཞི་བྱིར་བཙོས་པས་འདག་པར་བྲེད་དགོས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར། ལྷགས་སྡེ་མ་མི་
 འཐད་དེ། བམ་པའི་སྐྱོར་སློམ་ཡིན་ན་པམ་བ་དངོས་གཞི་ལ་སྐྱོར་བས་ཁྲུབ་པར་ཐལ། བམ་
 ལྷག་གི་སྐྱོར་ལྟར་དེ། བམ་ལྷག་གི་དངོས་གཞི་བྱིར་བཙོས་པས་འདག་པར་བྲེད་དགོས་པའི་
 བྱིར། གཞན་ཡང་། བམ་ལྷག་གི་སྐྱོར་ལྟར་མིང་རིགས་ཀྱི་སྐོ་ནས་བྱིར་བཙོས་པས་འདག་པ་
 མི་སྲིད་པར་ཐལ། དེ་བམ་ལྷག་གི་དངོས་གཞི་བྱིར་བཙོས་པས་འདག་པར་བྲེད་དགོས་པའི་
 བྱིར། འདོད་ན། མིང་རིགས་དང་ལྡན་པར་བརྟེན་ན་ལྟར་བ་ལས་ལྟར་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པ་

མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཁ་ཅིག་སྒྲིམ་པོ་མཆོན་ཉིད་པ་དེ་དགོ་སྒྲོང་པ་མ་ཁོ་ནའི་རྒྱད་ལ་ཡོད་
 ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། བྱང་སེམས་ཀྱི་སྒྲིམ་པོ་རྒྱད་ལྟ་གྱི་བྱིས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་
 གཞན་གྱི་ལུས་སྟོག་ལ་གནོད་པ་སྟོག་གཅོད་གྱི་པམ་པ་བཤད་པ་ལ། ལུང་གི་བྱེ་བྲག་བཞི་
 ལས། རྣམ་འབྱེད་གྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ། བྱང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ། ལྷུང་བའི་
 རྣམ་གཞག་བཅས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ་ནད་གཡོག་
 དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ། རྩས་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ། བྱ་བ་མ་ཡིན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་
 བསྐྱབ་བྱ་ལོ། །དང་པོ་ནི། རྣད་པ་ལ་འཆི་བའི་སེམས་པ་དང་རྩས་སུ་མ་བྱུན་པའི་ཉེ་བར་བསྐྱབ་
 བར་མི་བྱ་ལོ། །མི་ཤེས་པ་ལ་འཆི་བའི་དབང་པོ་མ་སྐྱས་པར་དེ་དེའི་ནད་གཡོག་ཏུ་མི་གཞག་གོ།
 ཞེས་པ་ནས། རྩས་སུ་ཡི་རང་བར་མི་བྱ་ལོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

འདིའི་དོན་ནི། རྣད་པ་འཆི་བའི་སེམས་པ་རྩས་སུ་མ་བྱུན་པའི་ཉེ་བར་སྐྱབ་པ་བསྐྱབ་
 བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱར་མི་རུང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ། ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག་ལ་མདོར་བསྟན་
 པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། སྟོག་གཅོད་ན་ལོ། །དེ་ལྟར་བསམ་བས་སོ། །མིར་
 ལྷུང་བའི་ལོ། །དེ་ལྟར་འདུ་ཤེས་པས་སོ། །གང་ཡང་རུང་བས་སོ། །ཞེས་པས་འཆད། འདིའི་
 སྐབས་སུ་སྟོག་གཅོད་གྱི་པམ་པའི་རྣམ་བཞག་ལ་སྐྱེད་གཞི། དགག་བྱ། རོ་བོ། ཡན་ལག་
 གི་ཅི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། ལུལ་སྒྲོང་བྱེད་གྱི་རྒྱ་རྒྱུང་ཡིད་འོང་ལྟ་གྱི་
 འབྲམ་བྱ། དགོ་སྒྲོང་རབ་ཏུ་མང་པོས་གཅིག་གིས་གཅིག་བསད་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བཅོམ་ལྟན་
 འདས་གྱིས་ལྷུང་བར་བཅས་པའི་བྱིར། དེའི་རུས་གྱི་རི་རྒྱགས་མདོག་དགོ་སྒྲོང་སྐྱེད་བྱེད་དེ་

བསྐྱེད་པ་འཆའ་བའི་རྟེན་མ་ཡིན་ཏེ། དེ་བྱིས་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རྣམ་འབྱེད་འབྲེལ་བ་ལས།
 དགེ་སློང་སྒྲེད་བྱེད་ཅེས་གསུངས་པ་ནི། བྱིས་བ་ཞིག་གི་མིང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
 གཉིས་བ་དགག་བྱ་ཡོད་དེ། གཞན་གྱི་ལུས་སློག་ལ་གཞོད་པ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་
 བྱིར། གསུམ་བ་རོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་རང་དང་རྒྱུད་ཅ་དད་པའི་
 མིའམ་མིར་ཆགས་པ་གང་རུང་གསོད་སེམས་ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱར་སྟེ་བསད་པ་ལས་བྱུང་
 བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་དེ། སློག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་བ་ཡན་ལག་གི་ཅི་བ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལ། གཞི། བསམ་པ། སྦྱོར་བ། མཐར་
 ཟུག་གི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ནི། སློག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་བ་སྦྱེད་པའི་གཞི་ལ། མིའམ་མིར་
 ཆགས་པ་གང་རུང་ཞིག་དགོས་ཏེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་མི་མ་ཡིན་པ་བསད་པ་ལ་
 སློམ་པོ། ཏུད་འགྲོ་བསད་པ་ལ་ལྷུང་བྱེད། རང་ཉིད་བསད་པ་ལ་སློམ་པོ་སྦྱེད་པའི་བྱིར། མི་
 འམ་མིར་ཆགས་པའི་བྱུད་པར་གང་ཞེན། མེར་མེར་པོ། ལུར་ལུར་པོ། ལྷར་ལྷར་པོ། འབྱར་
 འབྱར་བཞི་ནི་མིར་ཆགས་པ་དང་། ཀྱང་ལག་འབྱུས་པ། བྱིས་པ། གཞོན་ཅུ། དར་ལ་བབས་
 པ། དར་ཡོལ་བ། ཀན་པོ་རྣམས་ནི་མིའི་གནས་སྐབས་པོ། །དེ་ཡང་གནས་སྐབས་དང་པོ་ལྟ་
 ལ། མངལ་སྦྱེས་ཀྱི་གནས་སྐབས་ཞེས་བྱ་ལ། བཅས་བ་ནས་སྦྱ་ཤེས་པའི་བར་བྱིས་བ་དང་།
 དེ་ནས་འབྲིག་པ་བརྟེན་པའི་བར་གཞོན་ཅུ་དང་། དེ་ནས་ལོ་སྤྱི་ལྷུང་བར་དར་ལ་བབས་པ།
 དེ་ནས་ལྷ་བཅུའི་བར་དར་ཡོལ་བ། དེ་ཕན་ཆད་ཀན་པོ་ལོ། །གཉིས་བ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་
 ལས། འདུ་ཤེས་ནི་ཡིད་གཉིས་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་མ་འབྲུལ་བ་དེ། རང་གི་གཞིའི་རྣམ་པ་མདོར་

བར་འཇིན་པའི་ཤེས་པ་ལོ། །ཀུན་སྒྲོང་ནི་སྒྲོར་བ་བཅས་ས་ནས་མཐར་ཐུག་མ་གཤིབ་པའི་བར་གསོད་པར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པ་ལོ། །སྒྲོར་བ་ནི། རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་མཆོན་བསྐྱུན་པ་སོགས་སོ། །མཐར་ཐུག་ནི། སྒྲོར་བ་དེའི་རྒྱུ་བྱིས་རང་ཉིད་ཀྱི་སྒྲ་རོལ་དུ་གསལ་བུའི་སྟོག་དབང་འགགས་པ་ལོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་མཛོད་ལས། རྒྱ་དང་མཉམ་དུ་ཤི་བ་ལ། སྒྲོན་མེད་ལུས་གཞན་སྐྱེས་ཕྱིར་ལོ། །ཞེས་དང་། སྟོག་གཅོད་པ་ནི། སྟོག་གི་དབང་པོ་མ་འོངས་པའི་སྐད་ཅིག་མ་སྐྱེད་པའི་གོགས་བྱེད་པ་སྟེ། ལྷ་གླི་ལས། སྟོག་གི་སྐད་ཅིག་མ་འོངས་པ་རྣམས་བཅད་པ། སྐྱེ་བ་འགག་པའི་བྱ་བ་གསོད་པ་ཞེས་བྱ་བ་དེ་བྱས་ན་པམ་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དག་དོན་ནི། སྟོག་གཅོད་ཀྱི་པམ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྒྲོང་གིས་རང་ལས་ཤེས་རྒྱུད་ཐ་དད་པའི་མི་ལ་དར་འདུལ་ཤེས་ནས་གསོད་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་སྟེ། རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་བསལ་ན་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་པམ་བ་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་དོན་སྐྱབ་པ་ལ། གཞོད་པ་རྩུན་སྐྱེ་བའི་པམ་བ་བཤད་པ་ལ་གསུམ། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་ལ། ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག་བསྐྱབ་བྱ་གཉིས་ལས།

དང་པོ་ལ། མཛོར་བསྐྱུན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདུལ་ཤེས་བསྐྱུར་ཉེ་བདག་ཉིད་མིའི་ཆོས་སྒྲ་མ་དང་ལྟན་པ་ཉིད་དུ་སྐྱས་ནས། ཞེས་པས་འཆད། ལྷུངས་འདིར་རྩུན་སྐྱེ་བའི་པམ་བ་བཤད་པ་ལ། སྐྱེད་གཞི། དགག་བྱ། རོ་པོ། ཡན་ལག་གི་ཅི་ཚུལ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ལོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། ལུལ་ཡངས་པ་ཅན་དུ་ཉ་བ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དག་སྒྲོང་ལྔ་བརྒྱས་ཉོན་མོངས་བ་རྟེན་པ་འདོད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཉེ། མིའི་ཆོས་སྒྲ་མ་མ་ཐོབ་བཞིན་

དུ་ཐོབ་བར་སྐྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བཅོམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ལྟང་བ་པམ་བར་བཅས་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་དགག་བྱ་ཡོད་དེ། ཆེ་རབས་བྱི་མར་ནམ་སྟོན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་ངན་སོང་དུ་སྐྱེ་བ་
དང་། རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ལ་རྩོན་སྐྱོབ་པ་ལ་དགའ་ཞིང་གཞན་གྱིས་སྐྱར་བ་མང་བར་འགྱུར་
བ་དང་། བདག་པའི་འབྲས་བུ་ལ། དུལ་ཁ་འཚུབ་ཅན་དང་། རིང་བར་སྐྱེ་བ་སོགས་ཀྱི་དགག་
བྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ངོ་མོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དག་སྟོང་གི་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་ཏེ། མིའི་
ཆོས་རྒྱ་མ་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་ཐོབ་ཅེས་སྐྱས་པས་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ལས་ལྟང་བའི་ལྟང་བ་
དངོས་གཞི་དེ། རྩོན་སྐྱོབ་པའི་པམ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་བ་ཡན་ལག་གི་ཅི་བ་རྣམས་བར་བཞག་པ་ལ། གཞི། བསམ་པ། སྟོང་བ། མཐར་
ཐུག་གི་ཡན་ལག་གོ། །དང་པོ་ལ། གང་ལ་སྐྱ་བའི་ཡུལ་ནི། མི་ཡིན་པ། སྐྱ་ཤེས་པ། དོན་གོ་
བ། ཤེས་པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་དང་། མཚན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པ་སྟེ། ཐ་སྙད་ལྔ་
དང་ལྡན་པའོ། །གང་གིས་སྐྱ་བའི་དགའ་ནི། དག་མཚན་ཉིད་པ་ཡིན་པ། རང་གི་ཡིན་པ། བདག་
ཉིད་དང་འབྲེལ་བ། མཐོར་བར་སྐྱ་བ། མངོན་སུམ་དུ་སྐྱ་བ། གསལ་པོར་སྐྱ་བ་སྟེ། མཚན་ཉིད་
དུག་དང་ལྡན་པའོ། །གང་སྐྱ་བའི་དངོས་པོ་ནི། མིའི་ཆོས་རྒྱ་མ་སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོའི་ཉེར་
བསྟོགས་ཡན་ཆད་ཀྱིས་བསྐྱས་པའི་ཡོན་ཏན་ནོ། །དེ་ཡང་སྤྱི་བ་ལྔ་པོ་ནི་མི་རྣམས་ཀྱི་ཆོས་
ཡིན་ལ། དེ་སྦངས་པ་ནི་རྒྱ་མའི་དོན་ནོ། །སྤྱི་བ་པ་ལྔ་ཡང་ཡོད་དེ། འདོད་པ་ལ་འདུན་པ་དང་།
གཞོད་སེམས། གཉིད་རྒྱགས། ཞོད་འགྲོད། ཐེ་ཆོམ་ཉོན་མོངས་ཅན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།
སྐྱ་ཚུལ་ལ་གསུམ་ལས། ངོ་པོའི་སྟོན་སྐྱ་བ་ནི། ལྷ་རྣམས་དང་། ལྷ་རྣམས་དང་། གཞོད་སྤྱིན་

རྒྱལ་ས་དང་། སྤོ་ཆ་རྒྱལ་ས་དང་། མི་འཇུག་ཆེན་པོ་རྒྱལ་ས་དང་། ཡི་དྭགས་དང་།
ཤ་བ་དང་། གྲུལ་བྱམ་དང་། སྐུལ་པོ་རྒྱལ་ས་དང་། ལུས་སྐུལ་པོ་རྒྱལ་ས་མཐོང་ངོ་། །དེ་དག་དང་
གཏམ་འདྲེའོ། །མེ་བས་བར་སྐྱུས་སོ། །ཞེས་སོགས་སྐྱུས་བའོ། །འབྲས་བུའི་སྒོ་ནས་སྐྱ་བཞི།
མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཉི་ཤུ་དང་། བསམ་གཏན་བཞི་དང་། གཟུགས་མེད་བཞི་
དང་། དེ་དག་གི་ཉིང་བསྟོགས་བརྒྱད་དང་། ཚད་མེད་བ་བཞི་དང་། སྐྱ་དང་མཛོན་ཤེས་ལ་
སོགས་པ་ཐོབ་པོ་ཞེས་སྐྱུས་བའོ། །

མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་ཉི་ཤུ་ཡོད་དེ། མི་རྟག་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་
བརྒྱད་དང་། མི་སྐྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བརྒྱ་ཡོད་པའི་བྱེད། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། འདུས་
བྱས་ཐམས་ཅད་ལ་མི་རྟག་པའི་འདུ་ཤེས། མི་རྟག་པ་ལ་སྐྱུག་པ་སྐྱུག་གི་འདུ་ཤེས། སྐྱུག་
བསྐྱུལ་བ་ལ་བདག་མེད་པའི་འདུ་ཤེས། ཟས་ལ་མི་མཐུན་པའི་འདུ་ཤེས། འཛིག་རྟེན་ཐམས་
ཅད་ལ་མཛོན་བར་མི་དགའ་བའི་འདུ་ཤེས། ཉེས་དམིགས་གྱི་འདུ་ཤེས། སྟོང་བའི་འདུ་ཤེས།
འགོག་པའི་འདུ་ཤེས། འདོད་ཆགས་དང་བྲལ་བའི་འདུ་ཤེས། འཆི་བའི་འདུ་ཤེས་རྒྱམས་སུ་
ཡོད་པའི་བྱེད། མི་སྐྱུག་པ་ལ་སོགས་པའི་འདུ་ཤེས་བརྒྱ་ཡོད་དེ། མི་སྐྱུག་པའི་འདུ་ཤེས།
རྒྱམ་བར་སྟོས་པའི་འདུ་ཤེས། རྒྱམ་བར་ནག་(བརྟག)པའི་འདུ་ཤེས། རྒྱམ་བར་དམར་པའི་འདུ་
ཤེས། རྒྱམ་བར་བམ་པའི་འདུ་ཤེས། རྒྱམ་བར་མཐོང་བའི་འདུ་ཤེས། རྒྱམ་བར་ཐོས་པའི་འདུ་
ཤེས། རྒྱམ་བར་འབྲས་ཞིག་པའི་འདུ་ཤེས། རུས་གོང་གི་འདུ་ཤེས། མཉམ་པ་ཉིད་དུ་སོ་སོར་
རྟོགས་པའི་འདུ་ཤེས་རྒྱམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱེད། ལྷན་པའི་སྒོ་ནས་སྐྱ་བཞི། གང་དུར་ཁྱོད་ཆེན་

ཐོ་བསིལ་བའི་ཚལ་དུ་མཚན་མོ་ཞག་གཅིག་གནས་པ་ལ། མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་མ་བྱུང་བ་
 དེ་ནི་དག་བཅོམ་བར་ངེས་ལ། ཁོ་ཐོས་ཀྱང་དུར་ཁྲོད་ཆེན་ཐོ་བསིལ་བའི་ཚལ་དུ་མཚན་མོ་
 ཞག་གཅིག་ཉལ་བ་ལ་མི་མ་ཡིན་གྱི་གནོད་པ་མ་བྱུང་ཞེས་པ་ལྟ་བུ་དང་། ཡང་བྱིས་བདག་ཆེ་
 བོ་མོའི་ནང་དུ་སྟན་པ་ཐོ་ལ་དབང་བ་དེ་ནི་དག་བཅོམ་བར་ངེས་ལ། ཁོ་ཐོས་ཀྱང་བྱིས་བདག་
 ཆེ་བོ་མོའི་ནང་དུ་སྟན་ཁོ་ཐོ་ལ་དབང་བར་བྱས་སོ། །ཞེས་པ་ལྟ་བུ།

གཉིས་པ་བསམ་པ་ལ་གཉིས་ལས། འདུ་ཤེས་ནི། བདེན་པའི་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་རྟེ།
 རྩན་པའི་འདུ་ཤེས་ཀྱི་སྒྲ་འདོད་པའོ། །ཀྱན་སྒྲོང་ནི། མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པར་སྒྲ་འདོད་རྩན་
 མི་ཆད་པའོ། །སྒྲོར་བ་ནི། དག་མཚན་ཉིད་དུག་ལྡན་གྱིས་སྒྲ་བར་ཅོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི།
 བ་ཐོས་ཐོས་དོན་གོ་བའོ། །དག་དོན་ནི། རྩན་སྒྲ་བའི་པམ་བ་སྐྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་
 དག་སྒྲོང་གིས་འདུ་ཤེས་བསྐྱར་རྟེ། མིའི་ཆོས་སྒྲ་མ་མ་ཐོབ་བཞིན་དུ་ཐོབ་པར་སྒྲས་པས། བ་
 ཐོས་ཐོས་དོན་གོ་བ་ལས་རྩན་སྒྲ་བའི་པམ་བ་སྐྱེད་པའི་བྱིད།

དགོ་འདུན་ལྷག་ལ་བརྩ་གསུམ་བཤད་བ།

༄༅། གཉིས་པ་གསོ་བ་དགོ་འདུན་ལ་རག་ལས་བ་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་སྡེ་བཤད་བ་
ལ། དངོས་པོ་ལས་གྲུར་བ། སྒོ་བ་ལས་གྲུར་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཆགས་པས་ཀུན་ནས་
བསྐྱངས་བ་དང་། གཞོད་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སེམས་ཅན་ལ་
ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་བ་དང་། བྱི་རོལ་ལ་ཆགས་པས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་བ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། ལུས་ཀྱི་རེག་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་བ་དང་། སྤྱི་བའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་བ་གཉིས།
དང་པོ་ལ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་རེག་པའི་བདེ་བ་ལ་ཆགས་བ་དང་། གཞན་གི་ལུས་ཀྱི་རེག་པའི་
བདེ་བ་ལ་ཆགས་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། སུན་མོང་བའི་མཚན་ཉིད་དང་། ལྷུང་བའི་རྣམ་གཞག་
གཉིས། དང་པོ་འཆད་བ་ལ། ཇི་ལམ་ནི་མེད་བ་དང་འབྲུལ། །དེའི་འབྲས་བུ་ནི་མ་བྱས་བ་ཉིད་
དོ། །ཕྱུང་ནའོ། །དེར་འདུན་པས་སོ། །རང་གི་ཁྱ་བའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་སྐབས་འདིར་དགོ་
འདུན་ལྷག་མའི་རྣམ་གཞག་བཤད་བ་ལ། དཔྱེ་བ། བྱེ་བ་སོ་སོའི་དོན་བཤད་བའོ། །

དང་པོ་ལ། དགོ་འདུན་ལྷག་མ་དེ་ལ་བརྩ་གསུམ་ཡོད་དེ། ལུང་གི་བར་སྡོམ་
ལས། ཁྱ་བ་འཛིན་དང་འཁྲིག་ཆོག་བསྟེན་བཀུར་སྦྱར། །ཁང་བ་ཁང་ཆེན་དང་ནི་གཞི་མེད་
དང་། །བག་ཅམ་དགོ་འདུན་དཔྱེན་དང་དེ་རྗེས་ཕྱོགས། །ཁྱི་སུན་འཁྲིན་དང་བཀའ་ལློ་མི་
བདེ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་བརྩ་གསུམ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། བརྩ་གསུམ་

ཡོད་པའི་དང་པོ་ཁྱ་བ་འབྱེན་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་ལ། སྒྲིང་གཞི། དགག་བྱ། རོ་
 བོ། ཡན་ལག་གི་ཅི་བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དུལ་མཉན་ཡོད་དུ་དགོ་སྒྲོང་
 འཆར་གས་ཉོན་མོངས་བ་འདོད་ཆགས་ཀྱི་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཁྱ་བ་ཁྱུང་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་ལྷག་མར་བཅས་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་དགག་
 བྱ་ཡོད་དེ། ས་དང་ལམ་ལ་སྒྲིབ་པ་དང་། འཕྲིག་པའི་འདོད་ཆགས་འཕེལ་བར་འགྱུར་བ་དང་།
 བམ་བ་དང་པོ་ལ་རེག་པར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་བ་རོ་བོ་
 ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། རང་གི་ལུས་
 ཀྱི་ཁྱ་བ་ཁྱུང་བས་ལུས་ཀྱི་བདེ་བ་བདག་གིར་བྱས་པ་ལས་ཁྱུང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ།
 ཁྱ་བ་འབྱེན་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བཞི་བ་ལ། གཞི། བསམ་བ། སྒྲོར་བ། མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་གོ། དང་པོ་ལ། གང་
 དབྱུང་བའི་དངོས་པོ་དེ་ནི། རང་གི་ལུས་ཀྱི་ཁྱ་བ་ཡིན་བ། དང་པོ་མི་གནས་པའོ། གཉིས་བ་
 བསམ་པ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱི་དབྱུང་འདོད་རྒྱན་མི་ཆད་པའོ། གསུམ་བ་སྒྲོར་བ་ནི། དབྱུང་
 བར་ཚུལ་པའོ། བཞི་བ་མཐར་ཐུག་ནི། དབྱུང་བའི་བདེ་བ་བདག་གིར་བྱས་པའོ། གཉིས་
 བ་རེག་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་ལ། སྒྲིང་གཞི། དགག་བྱ། རོ་བོ། ཡན་ལག་གི་ཅི་
 བ་རྣམ་པར་གཞག་པ་དང་བཞི། དང་པོ་ནི། དུལ་མཉན་ཡོད་དུ་དགོ་སྒྲོང་འཆར་གས་ཉོན་
 མོངས་བ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། བྱད་མེད་ཀྱི་ལུས་ལ་རེག་པ་ལ་བརྟེན་
 ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་ལྷག་མར་བཅས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་དགག་བྱ་

ཡོད་དེ། ས་དང་ལམ་ལ་སྒྲིབ་བ་དང་པམ་བ་དང་པོའི་རྒྱར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་རོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྟོང་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱི་བྱད་མེད་
 ཀྱི་ལུས་ལ་རེག་པའི་བདེ་བ་བདག་གིར་བྱས་བ་ལས་རྒྱང་བའི་རྒྱང་བ་དངོས་གཞི་དེ། རེག་
 པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ལ། བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། གང་ལ་རེག་པའི་
 དུལ་ནི། བྱད་མེད་ཀྱི་མཚན་དོན་བྱེད་ཀྱས་བ་དང་ལྡན་པ། བསྟེན་དུ་རུང་བ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་
 གནས་པ། ཤེས་བ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་དང་མཚན་གཉིས་བ་མ་ཡིན་པ། ལུས་
 དངོས་སམ། དེ་དང་འབྲེལ་བའི་སྒྲུབ་པ། སྒྲུ་མ་དུད་གང་ཡང་རུང་བའོ། །གཉིས་བ་བསམ་བ་ནི།
 ཆགས་སེམས་ཀྱིས་རེག་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །

གསུམ་པ་སྒྱུར་བ་ནི། རེག་པར་རྩོམ་པའོ། །བཞི་བ་མཐར་ཐུག་ནི། རེག་པའི་བདེ་
 བ་བདག་གིར་བྱས་པའོ། །ཁ་ཅིག་གང་ལ་རེག་པའི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྦྱེད་པའི་དུལ་དེ་ལ་
 མི་ཡིན་བ་མི་དགོས་ཏེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྟོང་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་ཀྱི་རོ་ལ་
 རེག་བ་ལས་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་སྦྱེས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལུང་ལྷ་མ་ལས། བྱད་མེད་ཀྱི་རོ་དང་ལྡན་
 ཅིག་རེག་པར་བྱས་ན་ཅིར་འགྱུར། དགེ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།
 ཤེས་བྱ་ཚོས་ཅན། བཅས་ལྡན་དགེ་སྟོང་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བྱད་མེད་ཀྱི་རོ་ལ་རེག་བ་
 ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་མི་སྦྱེད་པར་ཐལ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྟོང་གིས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་དེ་ལ་
 རེག་བ་ལ་སྒྲིམ་པོ་ཅམ་ཞིག་སྦྱེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། བྱད་མེད་ཀྱི་རོ་ལ་རེག་བ་
 ལ་ནི་སྒྲིམ་པོ་ལས་ན་སྤང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤང་བྱི་ལུང་དེས་ནི་

སྒྲོམ་པོ་ལ་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་མིང་གིས་བཏགས་ནས་བསྟན་པ་ཡིན་པའི་བྱིར་རོ། །གསུམ་
བ་འབྲིག་ཆིག་སྒྲུ་བའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་ལ། མྱེང་གཞི་སོགས་བཞི་ལས། དང་པོ་
ཡོད་དེ། དུལ་མཉན་ཡོད་དུ་དགོ་སྒྲོང་འཆར་གས་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ།
བྱད་མེད་ལ་འབྲིག་ཆིག་སྒྲུས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལྷུང་བ་ལྷག་མར་བཅས་
བའི་བྱིར། གཉིས་པ་དགག་བྱ་ཡོད་དེ། སྒྲ་མ་ལྷར་ཡོད་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་རོ་བོ་ཡོད་དེ།
བཅས་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་གི་ཆགས་སེམས་ཀྱི་བྱད་མེད་ལ་འབྲིག་ཆིག་སྒྲུས་པས། པ་རོལ་པོས་
དོན་གོ་བ་ལས་བྱང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་འབྲིག་ཆིག་སྒྲུས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་
པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ལ་བཞི་ལས། གང་ལ་སྒྲུས་པའི་ཡུལ་ནི། བྱད་མེད་ཀྱི་མཆན་དོན་བྱེད་ཀྱས་
བ་དང་ལྷན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་དང་མཆན་གཉིས་པ་མ་ཡིན་པའོ། །གང་
སྒྲུ་བའི་དངོས་པོ་ནི། དུལ་དུས་དེར་འབྲིག་ཆིག་དུ་གགས་པའོ། །བསམ་བ་ནི། འབྲིག་ཆིག་
སྒྲུས་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྒྱུར་བ་ནི། དག་མཆན་ཉིད་དུག་ལྷན་ཀྱིས་སྒྲུ་བར་རྩོམ་
པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །བཞི་པ་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པའི་དགོ་
འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་ལ། མྱེང་གཞི་སོགས་བཞི་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དུལ་མཉན་ཡོད་
དུ་དགོ་སྒྲོང་འཆར་གས་ཉོན་མོངས་པ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། བྱད་མེད་
ལ་འབྲིག་པའི་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་ལྷག་
མར་བཅས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། དགག་བྱ་ནི་སྒྲ་མ་ལྷར་རོ། །རོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགོ་སྒྲོང་

གིས་བྱད་མེད་ལ་འབྲིག་པའི་བསྟེན་བཀུར་བསྟགས་པ། བ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ལས་བྱང་
བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ། བསྟེན་བཀུར་བསྟགས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར།
བཞི་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གང་ལ་སྦྱོར་བའི་གཞི་ནི་སྦྱོར་མ་ལྟར་རྟོ། །

སྦྱོར་མ་ནི། ལུ་ཁོ་བོ་ལྟ་བུའི་དགོ་སྦྱོར་མ་གྲིམས་དང་ལྟན་བ་ལ་འབྲིག་པའི་ཆོས་
འདིས་བསྟེན་བཀུར་ན་བསྟེན་བཀུར་རྣམས་ཀྱི་མཆོག་ཡིན་ལོ། །ཞེས་བ་ལྟ་བུའོ། །བསམ་
བ་ནི། ཆགས་སེམས་ཀྱིས་བསྟགས་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པའོ། །སྦྱོར་བ་ནི་སྦྱོར་བར་ཚུལ་
པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི་བ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བའོ། །ལུ་བ་སྦྱོན་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་
བཤད་བ་ལ། སྦྱོར་གཞི་སོགས་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། ལྷུང་ལ་མ་བཅས་པ། ལྷུང་ལ་བཅས་བ་
གཉིས། དང་པོ་ནི། རི་དྲགས་འཛིན་གྱི་བྱ་ནག་པོས་སྦྱེས་བ་དང་བྱད་མེད་སྦྱོན་བྱས་བ་ལས་
སྦྱོར་གཞི་ལྷུང་ཡང་བཅས་བ་མ་མཛད་ལ། ལྷུང་ལ་བཅས་པའི་སྦྱོར་གཞི་ཡོད་དེ། ལུ་མ་མཉན་
ཡོད་དུ་དགོ་སྦྱོར་འཆར་གས་ཉོན་མོངས་བ་འདོད་ཆགས་ཀྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། སྦྱེས་བ་
དང་བྱད་མེད་སྦྱོན་བྱས་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བཅོམ་ལྟན་འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་ལྷག་མར་བཅས་བ་
ཡིན་པའི་བྱིར། དགག་བྱ་ནི་སྦྱོར་ལྟར་རྟོ། །རོ་བོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགོ་སྦྱོར་གིས་སྦྱེས་བ་
དང་བྱད་མེད་སྦྱོན་བྱས་ཏེ། དེ་གཉིས་སྦྱང་བ་ལས་བྱང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ། སྦྱོན་བྱེད་
པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་བ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་གང་ལ་སྦྱོན་བྱེད་པའི་
གཞི་ནི། སྦྱེས་བ་དང་བྱད་མེད་མཆོན་དོན་བྱེད་རུས་བ་དང་ལྟན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་
པ། ཤེས་བ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་ནིང་དང་མཆོན་གཉིས་བ་མ་ཡིན་པའོ། །བསམ་བ་ནི།

སྤྱན་བྱེད་འདོད་རྒྱུན་མ་ཆད་པའོ། །སྤྱོད་བ་ནི། སྤྱན་བྱེད་པར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། དེ་
གཉིས་ཀྱི་འཕྲིག་པ་བསྟེན་པའོ། །དྲུག་པ། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་ལ།
ཁང་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་དང་། ཁང་ཆེན་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་དང་།
དེ་གཉིས་ཀྱི་བྱེད་པར་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ། སྤྱོད་གཞི་སོགས་བཞི་ལས། དང་པོ་སྤྱོད་གཞི་
ཡོད་དེ། ལུལ་གཉན་ཡོད་དུ་དགོ་སྤྱོད་རབ་རྒྱ་མང་པོས་ཉོན་མོངས་པ་འདོད་པ་ཆེན་པོས་ཀྱན་
ནས་བསྐྱངས་ཏེ། གཞི་མ་དག་པར་མི་རིགས་པའི་ཁང་པ་ཆད་ལས་འདས་པ་བཅིགས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་ལྷག་མར་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དགག་བྱ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་ཆགས་གཞན་ལ་གཞོད་པར་འགྱུར་བ་དང་། གཞན་དང་
ཚོད་པ་རྒྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། རོན་དང་བྱ་བ་མང་པོར་འགྱུར་བ་སོགས་ཀྱི་དགག་བྱ་ཡོད་
པའི་ཕྱིར། རོ་པོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགོ་སྤྱོད་གིས་གཞི་མ་དག་པར་ཆད་ལས་འདས་པའི་
ཁང་པ་རང་དོན་དུ་བཅིགས་པ་ལས་ལྷུང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་ཁང་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་
མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ལ་བཞི་ལས། གང་དུ་བཅིག་པའི་གནས་ནི་གཞན་གྱིས་བདག་རྒྱ་
བརྒྱང་བའི་ཆ་ནས་ཚོད་པ་དང་བཅས་པ། སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཆགས་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་པའི་ཆ་ནས་གཞན་
ལ་གཞོད་པ་དང་བཅས་པ། ཁྲིན་པ་དང་འབབ་ཆུ་སོགས་སྤྱོད་པའི་ཆ་ནས་ཆེན་པོ་མི་རྒྱུང་
པའོ། །གང་ཆེན་པའི་དངོས་པོ་ནི། བལ་ཆེར་གཡོགས་ཤིང་མལ་ཆེར་སྤྱོད་པ་སོགས་གནས་
ཀྱི་རོ་པོར་གྲུབ་པ། གཞན་གྱི་བྱེད་འཕྲོ་སོགས་གཞིའི་སེལ་བར་གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ། ཆད་
ལས་ལྷག་པའོ། །འོ་ན། ཆད་ལས་ལྷག་པ་ཞེས་བཤད་ན། ཁང་པའི་ཆད་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་

ཆད་ཡོད་དེ། སྤྱིད་དུ་ཁྱ་བཙོ་བརྒྱད་ཞེད་དུ་ཁྱ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ཡོད་པ་དེ་ཁང་པ་ཆེ་ཆད།
 སྤྱིད་ལས་བཞི་ཤོད་པ་དེ་ཁང་པ་ཆུང་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྱིད་ལས་བཞི་ཤོད་པའི་དོན་ཡང་
 ཡོད་དེ། འདུག་པའི་ཆེན་སྐྱེལ་མོ་ཡུང་བཅས་ཏེ་འདུག་ཏུ་རུང་བ། ཉལ་པའི་ཆེན་རྒྱུད་ལག་
 བརྒྱུད་ཏེ་ཉལ་དུ་རུང་བ། ལྷང་པའི་ཆེན་མགོ་མོ་མ་གཏུགས་པར་ལྷང་དུ་རུང་བ། འཕྱོ་པའི་ཆེ་
 གོས་པ་གསུམ་འདྲོར་དུ་རུང་བའོ། །བསམ་པ་ནི། ཁང་པ་ཅིག་འདྲོད་རྒྱུན་མི་ཆད་པའོ། །སྤྱོར་
 པ་ནི། དེ་ལྟར་ཚོམ་པའོ། །མཐར་ཐུག་ནི། གནས་གྱི་རོ་མོར་ཐུབ་པའོ། །གཉིས་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་
 དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་ལ། གླེང་གཞི་སོགས་བཞི་ལས། གླེང་གཞི་ནི། དགོ་སྤྱོད་འདུན་
 པས་ཉོན་མོངས་པ་འདྲོད་ཆེན་གྱིས་ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ། གཞི་མ་དག་པར་གཙུག་ལག་ཁང་
 བཅིགས་པ་ལས་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་བཅས་པ་མཛད་ལ། ཁང་ཆེན་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་
 བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགོ་སྤྱོད་གིས་གཞི་མ་དག་པར། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་
 རུང་ངམ། དགོ་འདུན་ཆོགས་པའི་དོན་དུ་ཁང་པ་བཅིགས་པ་ལས་ཡུང་པའི་ཡུང་བ་དངོས་
 གཞི་དེ། ཁང་ཆེན་གྱི་དགོ་འདུན་ལྷག་མར་འདྲོག་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གྱི་བྱུང་པར་ནི། དགོན་མཆོག་གསུམ་དང་དགོ་འདུན་
 ཆོགས་པ་གང་རུང་ལས་གཞན་པའི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་དེ། ཁང་པ་ཁང་ཆེན་གཉིས་
 སུ་ཕྱེ་པའི་ཁང་པའི་དོན་དང་། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་རུང་དང་། དགོ་འདུན་ཆོགས་
 པའི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་པ་དེ་དེ་གཉིས་སུ་ཕྱེ་པའི་ཁང་ཆེན་གྱི་དོན་ཡིན་ཏེ། ལུང་རྣམ་
 འབྲེད་ལས། ཁང་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྤྱིན་པར་བྱ་བ་ཆོས་གྱི་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། ཆད་གྱི་ཆེ་བ་

ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷར་བ་འདི་གཉིས་ལས་གཞི་དང་སྟོང་ལས་ཅས་
 དགོས་མི་དགོས་དང་། ཆད་ལས་སྒྲག་བ་དགོས་མི་དགོས་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཡོད་དེ། དེས་ན་ཆོས་
 རྗེ་དམར་སྟོན་ན་རེ། ཆོག་གས་ཀྱི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་བ་དེ། ཁང་བ་ཁང་ཆེན་གཉིས་སུ་
 བྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་ཀྱི་དོན་དང་། གང་ཟག་གཅིག་གི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་བ་དེ། དེ་ལྷར་
 བྱེ་བའི་ཁང་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན། སྟོན་བ་ཞལ་བ་ཞུགས་པའི་དུས་སུ་སྟོན་པའི་
 བ་ཞུགས་གནས་ཁོ་ནར་བཅིགས་པའི་ཁང་བ་ཆོས་ཅན། དེ་ལྷར་བྱེ་བའི་ཁང་བ་ཡིན་པར་
 གཤམ། གང་ཟག་གཅིག་གི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་བ་ཁས། འདོད་
 མི་བྱས་ཏེ། དེ་ལྷར་བྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སངས་རྒྱུ་དགོན་མཆོག་གི་ཆེད་
 དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱབ་སྟེ། ལྷར་ནས་འབྱེད་ལས། ཁང་ཆེན་ཞེས་བྱ་བ་
 བོ། སྟོན་པར་བྱ་བ་ཆོས་ཀྱི་ཆེ་བ་ཡིན་གྱི། ཆད་ཀྱི་ཆེ་བ་ནི་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། སྟེག་བྱེད་བྱིས་བ་བཞིའི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་བ་ཆོས་ཅན། དེ་
 ལྷར་བྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་ཡིན་པར་གཤམ། ཆོག་གས་ཀྱི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་བ་ཁས། འདོད་ན། སངས་མ་ཐག་པའི་ལྷར་དོན་མ་གྲུབ་པར་གཤམ། །སོག་འདུལ་འཇིན་
 བ་རེ། དགོན་མཆོག་དང་པོ་གཉིས་པོ་གང་རུང་གི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་བ་དེ་དེ་ལྷར་བྱེ་
 བའི་ཁང་ཆེན་དང་། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དང་དེ་ལས་གཞན་པའི་གང་ཟག་གི་དོན་དུ་
 བཅིགས་པའི་ཁང་བ་དེ་དེ་ལྷར་བྱེ་བའི་ཁང་བའི་དོན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འོ་ན། ཤེས་བྱ་

ཆོས་ཅན། བཅས་ལྟན་དགེ་སྟོང་གིས་དགེ་འདུན་བརྒྱ་སྟོང་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་ཁང་བ་སྤིང་དུ་
 ལྷ་བཙོ་བརྒྱད་དང་། ཞིང་དུ་ལྷ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་ལས་ལྷག་པ་བྱུང་མི་རུང་བར་ཐལ། དགེ་
 འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ཆེད་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་བ་དེ་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཁང་བ་གང་ཞིག དེ་
 ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཁང་བའི་ཆེ་ཆད་ལ་སྤིང་དུ་ལྷ་བཙོ་བརྒྱད་དང་། ཞིང་དུ་ལྷ་ཕྱེད་དང་བཅུ་གཅིག་
 ལས་ལྷག་པ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་གི་ཆེད་དུ་བཅིགས་པའི་
 ཁང་བ་ཡིན་ན། དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་ཡིན་དགོས་པར་ཐལ། དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་དེ་
 གཙུག་ལག་ཁང་གི་མཛོད་འཛིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་ལུང་བྱངས་མ་
 ཐག་པའི་དོན་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། མཆོ་སྤྲ་བ་ན་རེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་ཆེད་དུ་
 བཅིགས་པའི་ཁང་བ་དེ་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་གྱི་དོན་དང་། ཁྱིམ་པལ་རབ་བྱུང་དུ་གྱུར་
 པའི་གང་ཟག་གཅིག་གི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་བ་དེ་དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཁང་བའི་དོན་ཡིན་
 ཞེས་གསུང་།

ལོ་ན། ལྷན་ཁྲགས་སུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་གཅིག་གི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་བ་
 ཆོས་ཅན། དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཁང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱིམ་པལ་རབ་བྱུང་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་
 གཅིག་གི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ས་པ་ཁས། རྟགས་སྒྲ། འདོད་མི་རུས་
 ཉེ། དེ་ལྟར་ཕྱེ་བའི་ཁང་ཆེན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དགོན་མཆོག་གསུམ་པོ་གང་རུང་གི་ཆེད་དུ་
 བཅིགས་པའི་ཁང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་ས་པ་ཁས། མ་གྲུབ་ན། དེར་ཐལ། དགེ་འདུན་དགོན་
 མཆོག་གི་དོན་དུ་བཅིགས་པའི་ཁང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལྷན་ཁྲགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བཅིགས་

བའི་ཁང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱམ་སྟེ། རྒྱན་ཞུགས་ཡིན་ན་དགེ་འདུན་དགོན་མཆོག་ཡིན་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡིན་ན་འཕགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་གཞི་མེད་སྐྱར་
 འདེབས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མའི་སྒྲུང་གཞི་ནི། རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་གང་ཟག་མཛའ་པོ་དང་ས་
 ལས་སྐྱེས་གཉིས་ཀྱིས་འཕགས་པ་བྱུང་བུ་ནོར་ལ། གཞི་མེད་ཀྱི་ཐམ་པའི་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་
 ལ་བརྟེན་ནས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་ལྷག་མར་བཅས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རོ་པོ་ཡོད་
 དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་སློང་དག་པ་ལྷུང་བ་མེད་པ་ལ། ཐམ་པས་སྐྱར་བ་བཏབ་
 པ་ལས་བྱུང་བའི་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་དེ་དེ་ལྷར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མདོ་ཅ་བར། རྩན་བུ་སྐྱ་
 བས་སོ། །གང་ཡང་རུང་བ་ལ་གོ་བར་བྱས་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགྲུ་བ་བག་ཅམ་
 གྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གཞན་སྐྱ་མ་དང་འབྲ་བ་ལ། བག་ཅམ་གྱིས་སྐྱར་བ་
 བཏབ་པ་ལ་དེར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདི་ཉིད་ལས། བརྫོད་པར་བྱ་བ་གཞན་ལ་གཞོད་པའི་
 ཆོག་གི་རྩན་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་བྱུང་བུ་ནོར་ཡང་མཐོང་ངོ། དགེ་སློང་
 མ་མུད་པ་ལའི་མདོག་ཀྱང་མཐོང་ངོ། །རི་དྲགས་མོ་ཡང་མཐོང་ངོ། །མི་ཆངས་པར་སྦྱོད་པ་
 ཡང་མཐོང་ངོ། །ཞེས་བ་ལྷ་བུ། དགེ་འདུན་ལྷག་མ་འདི་ཡན་གྱི་དགྲུ་ལ་དངོས་གྱུར་གྱི་ལྷུང་
 བ་ཞེས་བརྫོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བསྐྱོག་པ་ལ་མ་ལྷོས་པར་བྱ་བ་དེ་ལ་ཞུགས་པ་ཉིད་
 ཀྱིས་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་ཚོགས་པར་འགྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱི་དེ་ལྷར་བརྫོད་པའི་ཕྱིར། བཅུ་
 པ་དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་པ་ལ། སྒྲུང་གཞི་ནི། རྩན་པ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་

ན་བཞུགས་པའི་ཆེ། དགེ་སློང་ལྷ་ས་ཁྱིན་གྱི་གཞོན་ནུ་མ་སྦྱེས་དག་དང་བར་བྱས་ནས། ལྷ་ས་
 ཁྱིན་ལ་བསྟེན་བཀུར་མང་དུ་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་ནས། ལྷ་ས་ཁྱིན་འཁོར་ལྷ་བརྒྱུ་ཅམ་དང་ལྷ་ན་
 བར་གྱུར་པའི་ཆེ། དགེ་སློང་ལྷ་ས་ཁྱིན་གྱི་འཁོར་རྒྱལ་ས་ལ། དགེ་སློང་གོ་བྱུ་ཏ་མ་ནི། ག་ཟ་བ་
 དང་། གོས་རྩས་ཤིང་བྱུ་བ་བྱོན་བ་དང་། རོ་མ་འཐུང་བ་དང་། ལན་ལྷ་དང་དགོན་བ་ཉིད་དུ་
 གནས་པར་བྱེད་དོ། །ཁྱུ་ཅག་ནི་དེ་དག་མི་བྱའོ། །ཅིའི་ཕྱིར་ཞེ་ན། གཞི་དེ་དག་ལ་བརྟེན་ནས་
 སློབ་ཆགས་ལ་གནོད་བ་དང་། ཐ་ག་པའི་རྩལ་བཅོམ་བ་དང་། བ་ཡི་བེད་ལ་གནོད་བ་དང་།
 དབང་སྐྱུག་གི་མི་གཅང་བ་ཡིན་བ་དང་། སེམས་ཅན་གྱི་དོན་མི་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
 པའི་བསྒྲུབ་ཆེགས་ལྷ་བཅས་ཏེ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ལ་ཞུགས་པ་ན་དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་
 བརྒྱུག་གྲང་མི་གཏོང་བ་ལ། བཅོམ་ལྷན་འདས་གྱིས་དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་བཅས་
 པའི་ཕྱིར། ས་ག་ལྷ་ས། གཞམས་ཏེ་བསྒྲོ་སོགས་ཆོ་ག་ཡིས། །ལན་གསུམ་པར་དུ་བརྒྱུག་ན་
 ཡང་། །མི་ཉན་དགེ་འདུན་མ་ཐུན་འབྱེད་ན། །དགེ་འདུན་གྱི་ནི་ལྷག་མ་ཐོབ། །ཅེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར་དགག་བྱ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་སྡེ་ལ་གནོད་བ་དང་། མནར་མེད་དུ་བསྐྱལ་པར་སྦྱེ་
 པའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ང་མ་ནི། བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་བ་ན། དགེ་འདུན་
 གྱི་གཞམས་བསྒྲོ་བྱས་ཏེ། བརྒྱུད་བ་གསུམ་པའི་མཐར་མ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱུང་པའི་
 དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པའི་ལྷུང་བ་དེ། དབྱེན་གྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གཞམས་ཏེ་བསྒྲོ་སོགས་ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱ་གཅིག་བ་དེ་རྗེས་སྒྲོགས་གྱི་

དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་བ་ལ། སྒྲིང་གཞི་ནི། ཡུལ་རྒྱལ་པོའི་ཁབ་ཏུ་དགེ་སློང་གོ་ཀ་ལི་ཀ་
 དང་། ཁན་འབྲུག་བ་བྱ་དང་། རྒྱ་མཚོས་བྱེན་དང་། ཀ་ཏའི་མོ་ཞེས་བ་བཞིས། །ལྷས་བྱིན་གྱི་
 དབྱེན་བྱེད་པའི་ཐོགས་བྱས་བ་ན། དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་བརྒྱུག་རུང་མི་གཏོང་བ་ལ་བརྟེན་
 བས། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱི་ལྷུང་བ་དེ་དེ་རྗེས་ཐོགས་ཀྱི་ལྷག་མར་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་
 ཡོད་དེ། གཞན་སྒྲིག་བ་ལ་སྒྱུར་བའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། ལྷག་མ་སྒྱུར་ཚུལ་ནི། བཅས་
 ལྷན་དགེ་སློང་གིས་གཞན་གྱི་དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེད་བ་ལ། དེའི་ཐོགས་བྱས་བ་ན། དགེ་
 འདུན་གྱིས་གཞམས་བསྒོལ་སོགས་པའི་བརྒྱུག་བ་བརྟེན་བ་གསུམ་པའི་མཐར་མ་བཏང་ན་
 དེ་རྗེས་ཐོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་འགྱུར་བའི་བྱིར། རོ་པོ་ནི། བཅས་ལྷན་དགེ་སློང་གིས་
 དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་དགེ་འདུན་དབྱེན་བྱེད་པའི་ཐོགས་བྱེད་པར་ཞུགས་བ་ན། རྒྱུག་བྱེད་
 གྱི་རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱུག་ཀྱང་མི་གཏོང་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ནི་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། ས་ག་ལྷས། གང་
 ཡང་དེ་རྗེས་འབྲང་བ་ཡི། །དགེ་སློང་སྒྲིག་ཏོ་ཅན་རྣམས་ཀྱང་། །གཞམས་ཏེ་བསྒོལ་སོགས་ཆོ་
 ག་ཡི། །སྒར་བཞིན་འདི་དག་ཀྱན་ལའང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། །

བཅུ་གཉིས་པ་ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་གྱི་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བཤད་བ་ལ། སྒྲིང་གཞི་ནི།
 ཡུལ་མཉན་ཡོད་ཏུ་དགེ་སློང་ནཔ་སོ་དང་། འཁོ་མཁྱོགས་དང་། དམར་སེར་ཅན་གསུམ་གྱི་
 ཁྱིམ་བདག་དང་བ་ཅན་སྒྱུར་བ་རན་པའི་སྒོ་ནས་མ་དད་པར་བྱས་པས། དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་
 བསོད་སྦྲོམས་རྟེན་པར་མ་གྱུར་ཏེ། །དེའི་ཆེ་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཁྱིམ་སུན་འབྱིན་བ་དག་
 ལ། གཙག་ལག་ཁང་ནས་བསྐྱད་པའི་ལས་གྱིས་འཁོག་ཅེས་གསུངས་བ་དང་། དམར་སེར་

ཅན་གྱིས་དེ་ཐོས་ནས་ཉེས་བ་ཕྱིར་བཅོས་སོ། །ནལ་སོ་དང་འགྲོ་མགྲོགས་གཉིས་གཙུག་
ལག་ཁང་ནས་བསྐྱད། དེ་གཉིས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ལ་འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞིར་སྐྱར་བ་འདེབས་
བར་ཞུགས་པ་ལ། དགེ་སློང་གཞན་གྱིས་བརྒྱུག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བསྐྱབ་པ་འདི་
བཅས་སོ། །

དགག་བྱ་ནི། གཞན་མ་དད་པའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྷག་མ་འདི་འབྱུང་ཚུལ་
ནི། དགེ་འདུན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པས། ཁྱིམ་སྲུན་འབྲིན་པ་པོའི་དགེ་སློང་སྐྱད་པར་བྱེད་
བ་ན། རང་སློང་པ་པོའི་དགེ་འདུན་ལ་ངག་མཚན་ཉིད་ཀྱི་ལྡན་པ་ཀྱི་སློན་ནས་འདུན་པས་འགྲོ་བ་
ལ་སོགས་པའི་སྐྱར་བ་བཏབ་པའི་ཆེ། དགེ་འདུན་གྱི་གཞམས་བསྐྱོ་ལ་སོགས་པས་བརྒྱུག་པ་
ན་བརྗོད་པ་གསུམ་པའི་མཐར་མ་བཏང་ན་ལྷག་མ་འདིར་འབྱུང་རོ། །འགྲོ་བ་མ་ཡིན་པ་བཞི་
ནི། དགེ་འདུན་འདི་དག་ནི། འཛིགས་པས་འགྲོ་བ། འདུན་པས་འགྲོ་བ། ཚགས་པས་འགྲོ་བ།
ཞེ་སྤང་གིས་འགྲོ་བའོ། །ཞེས་སྐྱར་བ་བཏབ་པའོ། །དོ་བོ་ནི། ཁྱིམ་སྲུན་འབྲིན་གྱི་གཞི་ལ་
ཞུགས་པའི་དགེ་སློང་གིས་རང་སློང་པར་བྱེད་པའི་དགེ་འདུན་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་གཞི་
ལ་ཞུགས་པ་ལ། རྒྱུག་བྱེད་ཀྱི་རྒྱུན་གྱིས་བརྒྱུག་ཀྱང་མི་གཏོང་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ་དེ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་ཁྱིམ་སྲུན་འབྲིན་གྱི་སློང་པ་ལ་གཉིས་ཏེ། ཕུལ་བྱུང་མེད་དང་ལྡན་ཅིག་
ཏུ་ཅེ་ཞིང་འགྲོགས་པར་བྱེད་པ་དང་ཕྱི་དོའི་དུས་སུ་ཁྱིམ་སྲུན་ཅིག་བཟའ་བཏུང་ལ་
ལོངས་སློང་བའོ། །ས་ག་ལྷས། ཁྱིམ་སྲུན་འབྲིན་པ་ཡིས་ནི་གཞན། །སྲུན་འབྲིན་པ་ནི་རྣམ་
གཉིས་གསུངས། །གཅིག་ནི་འགྲོགས་པས་ཡིན་ཏེ་གཞན། །གཉིས་པ་ཡང་ནི་ལོངས་སློང་

ཀྱི། །འཕྲོགས་པ་བྱད་མེད་ལྟན་ཅིག་ཏུ། །ཅེ་འཛོ་འཕྱར་གཡེང་ལས་སོགས་བརྟེན། །ལོངས་
 སྟོང་མེ་ཉོག་འབྲས་བྱ་དང། །བཟའ་བརྒྱང་ལ་སོགས་ལྟན་ཅིག་གེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། །བཙུགས་པ་བཀའ་རྫོ་མི་བདེ་བའི་དགོ་འདུན་ལྟག་མ་བཤད་པ་ལ། སློང་གི་གཞི་
 བོ། ལུ་ལ་ཀོ་ཤ་སྟེར། དགོ་སྟོང་འདུན་པས་སྟོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་རྩ་ལ་སྟོང་པས་སྟུང་
 བ་སྟུང་ན། དགོ་འདུན་གྱིས་སྟུང་བ་སློང་བས།

འདུན་པ་ན་རེ། སློང་དགོ་ཡང་རུང་སྟེག་ཀྱང་རུང་སློང་ལ་སྟུང་བ་མི་སློང་རོ། །ང་
 དགོ་ཡང་རུང་སྟེག་ཀྱང་རུང་ང་ལ་སྟུང་བ་མ་སློང་ཞིག་ཟེར་ནས་བཀའ་རྫོ་མི་བདེ་བའི་གཞི་
 ལ་ཞུགས་པ་ལ་བརྫོག་གེད་ཀྱི་རྟེན་གྱིས་བརྫོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བ་ལ་བརྟེན་ནས། བསྐྱབ་པ་
 འདི་བཅས་སོ། །དགག་བྱ་ཡོད་དེ། སྟུང་བ་སློང་བྱན་མཁན་སྤངས་པས། སྟུང་བ་སློང་བའི་
 བྱ་བ་རྟུན་ཆད་པར་འགྱུར་བ་དང། །དགོ་འདུན་སྟོང་བའི་དགག་བྱ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྟག་མ་
 སྟུང་ཚུལ་ནི། སློང་གེད་དགོ་སྟོང་གི་བཅས་ལྟན་དགོ་སྟོང་རང་ཉིད་ལ་སྟག་པའི་རྩ་ལ་ཞེས་ས་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་སློང་བ་ན། བཀའ་རྫོ་མི་བདེ་བའི་ཆོག་སྤྲས་པའི་ཆེ། དགོ་འདུན་གྱིས་
 གཞུམས་བསྟོ་སོགས་གྱིས་བརྫོག་ཀྱང་བརྟོད་པ་གསུམ་པའི་མཐར་མ་བཏང་ན་ལྟག་མ་
 འདིར་འགྱུར་རོ། །རོ་མོ་ནི། བཀའ་རྫོ་མི་བདེ་བའི་གཞི་ལ་ཞུགས་པའི་དགོ་སྟོང་ལ་རྫོག་གེད་
 ཀྱི་རྟེན་གྱིས་བརྫོག་ཀྱང་མི་གཏོང་བའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དེ། བཀའ་རྫོ་མི་བདེ་བའི་དགོ་འདུན་
 ལྟག་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རེ། ས་ག་སྟུག་ བཀའ་རྫོ་མི་བདེ་བས་ཀྱང་ནི། །དགོ་འདུན་ལྟག་མའི་
 སྟུང་བར་བསྟན། །བཀའ་རྫོ་མི་བདེ་བདེ་རྣམས་ལ། །བརྟོད་རུང་མ་ཡིན་ཆོག་སྟེ་ལ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོ་འདུན་ལྷག་མ་བཞི་པོ་འདི་ལ་བསྐྱོ་བྱུང་གི་ལྷུང་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་
 ལྷུ་མཚན་ཡོད་དེ། ལྷུང་བ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དངོས་གཞི་སྟེད་པ་གཞུངས་བསྐྱོ་སོགས་ཀྱིས་
 བསྐྱོག་པ་ལ་ལྷོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བསྐྱོག་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་གཏོང་བར་རྗེས་སུ་བྱུང་བའི་རང་
 བཞིན་ནི་རྗེས་སུ་མ་བྱུང་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བསྐྱོ་བྱུང་གི་ལྷུང་བ་འདི་ལ་ཁྲབ་པ། རོ་པོ། སེལ་བ། ཅིར་འགྱུར་དང་བཞི་ལས། དང་
 པོ་ལ། དངོས་ཁྲབ་དང་། རྒྱགས་ཁྲབ་གཉིས། དང་པོ་ནི། འདིས་ལྷུང་བ་བཅུ་ལ་ཁྲབ་བ་ཡིན་
 ཉེ། པའི་ལྷ་དང་མའི་ལྷ་ལ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར། པའི་ལྷ་ནི། དབྱེན་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ།
 རྗེས་སུ་ཚྭ་གས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ། ཁྱིམ་སྤྱན་འབྱེན་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ། བཀའ་
 རྒྱུ་མི་བདེ་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ། སྤྱིག་ལྷ་མི་གཏོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད། མའི་ལྷ་
 ནི། བསྐྱོག་པ་མ། དཀོན་མཆོག་སྤངས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ། འཐབ་དགོལ་བྱེད་པའི་དགོ་
 འདུན་ལྷག་མ། བདེ་བར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ། བདེར་གནས་འཛིན་དུ་འཇུག་པའི་
 དགོ་འདུན་ལྷག་མ་རྣམས་སོ། །རྒྱགས་ཁྲབ་ནི། གཉིས་ཉེ། སྤང་བ་རྗེས་སུ་ཚྭ་གས་པའི་ལྷུང་
 བྱེད་དང་། བསྐྱེལ་བ་བསྐྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་ལ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར།

ཁྲབ་ཚུལ་ནི། དཔེར་ན། དགོ་འདུན་དབྱེན་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མ་དེ་བསྐྱོ་བྱུང་
 གི་ལྷུང་བར་འཛོག་ཤེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྟོང་གིས་དགོ་འདུན་དབྱེན་བྱེད་པའི་གཞི་ལ་ཞུགས་
 པ་ན། དང་པོར་གཞུངས་བསྐྱོ་བྱས། དེ་རྗེས་གསོལ་བ། དེ་རྗེས་བརྗོད་བ་དང་པོ། །དེ་རྗེས་
 བརྗོད་བ་གཉིས་བ་བྱས། དེ་རྗེས་བརྗོད་བ་གསུམ་བ་བྱས་ནས་ལྷ་པོ་འདི་གང་རུང་གི་མཐའ་

ལ་བཏང་ན་ལེགས། མ་བཏང་ན། དང་པོ་བཞི་གང་རུང་གི་མཐར་མ་བཏང་བ་ལ་སློམ་པོ་དང་།
 ལྷ་བའི་གསུམ་གཉིས་པོ་དང་ལ་མ་གཏང་བ་ལ་སློམ་པོ་སྦྱེད་ཅིང་། ལྷ་བའི་གསུམ་གཉིས་ཚུན་
 ཆད་གྱི་མཐར་མ་བཏང་ན་དགེ་འདུན་དབྱེན་གྱི་ལྷག་མར་འཛོག་བའི་ཕྱིར། དེས་དེ་རྗེས་
 རྩོགས་དང་ཁྱིམ་སུན་འབྱེན་དང་བཀའ་སློམ་བདེ་བ་གསུམ་ལ་རིགས་འགྲེལ་ཞིང་། སྤྲེག་ལྷ་མི་
 གཏོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། དགེ་སློང་མའི་ལྷུང་བ་ལྷ་པོ་རྣམས་ལ་འདར་རིགས་འགྲེལ་བའི་ཕྱིར་རྟེ།
 མདོ་རྩ་བར། དེའི་མཐའ་ལ་མི་གཏོང་ནའོ། །ཞེས་དང་། རྣམ་འབྱེད་ལས། དགེ་སློང་དག་ཁྱེད་
 གཞུམས་དང་། གསོ་བ་དང་། བཞིའི་ལས་གྱིས་བསྟོ་བར་གྱིས་ཤིག་ཅེས་དང་། ལུང་ལས།
 བརྗོད་བ་གསུམ་བའི་མཐའ་ལ་གཞི་དེ་བཏང་ན་ལེགས། གལ་ཏེ་མ་བཏང་ན་དགེ་འདུན་ལྷག་
 མར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར།

བྱས་པ་ལ། ཁ་ཅིག་དེ་རྣམས་མི་འཐད་དེ། མེ་ཏོག་བྲེང་རྒྱུད་ལས། གཞུམས་ཏེ་
 བསྟོས་ཀྱང་མི་གཏོང་ན། ཉེས་བྱས་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག །དང་པོ་ཉིད་དུ་གསོལ་བའི་
 ལས། །བརྗོད་ཆེ་མི་བཏང་སློམ་པོ་ཉིད། །བརྗོད་བ་གཉིས་ལ་འདར་དེ་ཡིན་ཏེ། །མཐར་ནི་དགེ་
 འདུན་ལྷག་མ་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། བྱས་པ་ལ། ཁོ་ན་རེ། གཞུམས་བསྟོ་བྱས་བའི་
 མཐར་མ་བཏང་བ་ལ་ཡང་ཉེས་བ་སློམ་པོ་དང་། དེའི་རྗེས་སུ་བརྗོད་བ་གཉིས་བའི་མཐར་མ་
 བཏང་བ་ལ་ཡང་ཉེས་བ་སློམ་པོ་ལས་མི་སྦྱེད་ན་དེ་གཉིས་ལ་ཉེས་བ་ཆེ་རྒྱུང་མེད་བར་འགྱུར་
 རོ། །ཞེ་ན་སྦྱོར་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ལ་ཉེས་བ་སློམ་པོར་འགྱུར་ཡང་། གཞུམས་བསྟོ་འཐུང་
 ལ་མ་བཏང་བའི་སློམ་པོ་ཡང་ཞིང་། བརྗོད་བ་དང་པོ་མན་ཆད་གྱི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་བའི་སློམ་

མོ་མྱེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཅ་ལྷར་གཞུམས་ཏེ་བསྐྱོས་པས་བསྐྱོག་པ་མི་གཏོང་ན་སྐྱོམ་པོ་ཡང་
 བ་ཡིན་ལ། ལས་བརྗོད་པ་དང་པོ་དང་གཉིས་པས་བསྐྱོག་པ་ན་མ་བཏང་བའི་ལྷང་བ་ཡང་སྐྱོམ་
 མོ་མྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན། དགོ་འདུན་དབྱེན་དང་དེའི་མཆམས་མེད་
 དང་། དེའི་ལྷག་མ་གསུམ་བྱུང་བར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། རོ་མོ་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། དགོ་འདུན་གྱི་
 དབྱེན་ནི། དགོ་འདུན་སྤྲུགས་མི་མ་སྤུན་ཞིང་མི་འཕྲོད་པའི་རོ་མོར་གྱུར་བའི་ལྷང་དུ་མ་བསྤྲུག་
 པའི་ལྷན་མིན་འདུ་བྱེད་དང་། དེའི་མཆམས་མེད་ནི། མཁས་སྤྱིན་མནར་མེད་གྱི་ཕྱང་པོར་སྐྱེ་
 འབྱུར་གྱི་རང་བཞིན་གྱི་ཉེས་པ་དང་། དེའི་ལྷག་མ་ནི་བཅས་པ་དང་འགལ་བའི་ཉེས་པ་ཡིན་
 པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་ལས། དགོ་འདུན་དབྱེན་ནི་མི་འཕྲོད་པའི། །རང་བཞིན་ལྷན་པ་མ་ཡིན་
 ཆོས། ཉོན་མོངས་ཅན་མིན་ལྷང་བསྤྲུག་མིན། །ཞེས་དང་། དགོ་འདུན་དབྱེན་བྱིར་རྩུབ་སྐྱ་
 བས། །ཁ་ན་མ་ཐོར་བ་ཆེ་འདོད། །ཅེས་དང་། བསྐྱལ་པར་མནར་མེད་པར་སྤྱིན་འབྱུར། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར།

གཞན་ཡང་། བྱུང་བར་དུ་མ་ཡོད་དེ། དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱེ་བའི་དགོ་འདུན་ལ་
 ལྷན། མཆམས་མེད་དེ་བྱེད་པ་པོ་དང་ལྷན་པའི་བྱིར་དང་། ལྷས་བྱིན་རྟ་བུ་ལས་དང་པོ་ལ་
 དགོ་འདུན་བྱེ་བའི་དབྱེན་དང་དེའི་མཆམས་མེད་གཉིས་བྱུང་ཡང་དེའི་ལྷག་མ་མི་འབྱུང་བ་
 དང་། དགོ་སྐྱོང་མ་ལ་དེའི་ལྷག་མ་འབྱུང་ཡང་འཁོར་ལོའི་དབྱེན་མི་འབྱུང་བ་དང་། དགོ་འདུན་
 དབྱེན་དང་དེའི་མཆམས་མེད་གཉིས་ལ་དགོ་འདུན་བྱེ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཀྱང་། དེའི་ལྷག་
 མ་སྐྱེད་པ་ལ་དེ་མི་དགོས་པའི་བྱིར་དང་། དབྱེན་དང་དེའི་མཆམས་མེད་གཉིས་དགོ་འདུན་

བྱེ་བའི་དུས་དེར་འབྲུག། དེའི་ལྷག་མ་བརྗོད་པ་མཐའ་མའི་མཐའ་ལ་མ་བཏང་བའི་དུས་སུ་
 འབྲུག་པ་དང་། དབྱེན་དང་དེའི་མཆོམ་མེད་སྐྱེད་པ་ལ་བྱེད་པ་པོ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པ་
 དགོས། དེའི་ལྷག་མ་སྐྱེད་པ་ལ་དེའི་མི་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷ་བ་ལས། དག་སྒོང་ལ་ཇི་ལྟ་བུ་
 བཞིན་དུ། དག་སྒོང་མ་དང་བསྐབ་པ་བྱིན་པ་ལ་ཡང་། དག་འདུན་ལྷག་མར་འབྱུར་རོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། འཁོར་ལོའི་དབྱེན་ནི་མཛོད་ཅ་འབྲེལ་ལས་གསུངས་པ་ལྟར་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །དབྱེན་ནི་ལྷས་བྱིན་དང་། དེ་རྗེས་སྟོགས་ནི། ཀོ་ཀ་ལི་ཀ་དང་། ཁན་འབྲུ་བ་བྱ་དང་།
 རྒྱ་མཆོས་བྱིན་དང་། ཀ་ཏ་མོར་ཀ་ཏི་བྱ་བཞི་དང་། ཁྱི་སུན་འབྱིན་གྱི་ལྷག་མ་ནི། ནལ་སོ་
 དང་། འཕྲོ་མཁྱོགས་གཉིས་དང་ཐིག་ལྷ་མི་གཏོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནི། བྱི་རྗེ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བའི་དག་སྒོང་འཆི་ལྷས་ཅན་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་ཤིང་། བརྒྱུག་པམ་དག་སྒོང་མ་སྒོམ་
 དགའ་མོས། དག་སྒོང་གི་རྒྱས་ལྷུང་བ་མཐོལ་བ་བརྒྱུག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་དང་། དཀོན་མཆོག་
 སྤངས་པའི་དག་འདུན་ལྷག་མ་སྐྱེགས་ཀྱིས་རིགས་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་དག་སྒོང་མ་ནག་
 མོ་དང་། འཐབ་ཀྲོལ་བྱེད་པ། བདེ་བར་གནས་པ། བདེ་བར་གནས་པ་འཛིན་དུ་འཇུག་པའི་
 ལྷག་མ་གསུམ། དག་སྒོང་མ་སྒོམ་དགའ་མོ་ལ་བརྟེན་ནས་བཅས་སོ། །

གཉིས་པ་རོ་བོ་ནི། བརྒྱུག་བསྐྱོ་ལྷ་པོ་གང་རུང་གི་མཐར་མ་བཏང་ཞིང་སྐབ་པས་རབ་
 ཏུ་བྱེ་བའི་བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་རྟེན་ལ་བཅས་པའི་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་དེ། བསྐྱོ་གྱུར་གྱི་
 ལྷུང་བའི་མཆོན་ཉིད། གསུམ་པ་སེལ་བ་ལ་ཡང་ལྷ་ཡོད་དེ། བརྒྱུག་བསྐྱོ་ལྷ་པོ་གང་རུང་གི་
 མཐར་བཏང་བ་ལྷ་ཡོད་པའི་བྱིར། བཞི་བ་ཅིར་འབྱུར་ནི། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་ཆང་ན་དངོས་

གཞིའི་ལྷང་བ་སྐྱེད། གཙུ་པོའི་ཡན་ལག་ཀྱན་སྒྲོང་ལྟ་བུ་མ་ཆང་ན་ལྷང་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡང་
ཡོད། གཞན་ཡན་ལག་གང་རུང་གཅིག་མ་ཆང་ན་ན་སྤང་དང་། རུ་མ་མ་ཆང་ན་ཆེས་ན་སྤང་
དུ་འགྱུར་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ལྷང་བྱེད་གྱི་སྒྲེ་ལས་སྤང་ལྷང་བཤད་པ།

༣༡། །གསུམ་པ་ལྷང་བར་བྱེད་བ་ལྷང་བྱེད་གྱི་སྒྲེ་ལ་གཉིས། ཞག་གི་ཆད་ལས་དང་འབྲེལ་
བ་སྤང་ལྷང་གི་སྒྲེ་བཤད་པ་དང་། བཤགས་པ་ཅམ་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷང་བྱེད་འབའ་ཞིག་
པའི་སྒྲེ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། ལྷན་མོང་བ་དང་། ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའོ། །དང་པོ་
དེ་འཆད་པར་བྱེད་པ་ལ། ཉིན་མཆན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐ་མ་མ་ཡིན་པ་མེད་པ་ཉིད་
དོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་མདོ་བཅུ་བདུན་གསུངས། བཅུ་བདུན་པོ་འདི་ལྷང་གང་ལས་བསྐྱུས་
ཚུལ་ནི། སྤང་བ་ལ་ནི་ཞེས་དང་། དེའི་འོག་མ་གཉིས། ལྷང་གོ་སྐྱགས་གྱི་གཞི་ལས་བསྐྱུས།
ལས་ལ་ནི། ཞེས་དང་། རང་བཞིན་ལས། ཞེས་པ་དང་། ཕྱིར་བཅོས་དང་འབྲེལ་བའི་མདོ་
གསུམ་སྟེ་ལྷ་ནི། ལྷང་ཁྱབ་ལས་བསྐྱུས། དེ་དག་ལས་གཞན་པའི་མདོ་བཅུ་ནི། ལྷང་རྣམ་
འབྱེད་ལས་བསྐྱུས། མདོ་འདི་རྣམས་ལྷང་དུ་ལྷང་བ་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་སོ་སོར་གསུངས་པ་
རྣམས་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་བསྐྱན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོག་ཆོགས་རྒྱུད་བ་དང་། དངོས་སུ་
མ་གསུངས་ཀྱང་མཆན་ཉིད་མཚུངས་པ་རྣམས་རུང་མཐུན་དུ་གོ་བར་འགྱུར་བ། ཁ་ཅིག་ལ་

གཉིས་ཀར་དུ་འགྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མདོ་འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྟུན་ལྟར་འདུ་
 སྟེ། དུས་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱན་མོང་བ། བདག་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱན་མོང་བ། འན་དང་འབྲེལ་
 བའི་སྤྱན་མོང་བ། སྤྱིར་བཙས་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱན་མོང་བ། སྤངས་བ་དང་པོ་གསུམ་དང་
 འབྲེལ་བའི་སྤྱན་མོང་བ་རྣམས་སུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཉེན་མཚན་གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་
 ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་བཞིས་འཆད། གཉིས་པ་ནི། སྤང་བ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེར་ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་མདོ་བཞིས་འཆད། གསུམ་པ་ནི། འདི་ལ་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་མདོ་
 ལྟར་འཆད། བཞི་པ་ནི། རྩུང་བ་ཉིད་ཀྱི་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་འཆད། ལྟར་པ་ནི། འདི་གསུམ་ནི་སྤྱི་
 བརྒྱུད་འདིར་བ་ལ་མི་འབྱུང་ངོ་། ཞེས་པས་འཆད། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་ཉེན་མཚན་གྱི་དང་
 པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ།

དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྷུང་བ་བཤད་པ་ལ། ཡན་ལག་གི་བྱུང་བ། ཡན་ལག་རང་གི་ངོ་བོ།
 སེལ་བ། ཅིར་འགྱུར། རྒྱ་མཚན་ནོ། །དང་པོ་ནི། དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྷུང་བ་འདི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་
 ལས། འཆང་རྣམ་གཉིས། འཛོག་རྣམ་གཉིས། འཕྲིས་རྣམ་གཉིས། འབྲལ་རྣམ་གཉིས། ཉལ་
 བ་ལྟ། དམག་ནང་དུ་གཞན་པ། གཞན་པ་ལ་ལེན་འཆབ་པ་སྟེ་བཙོ་ལྟ་ལ་བྱུང་བ་རང་གསུངས།
 གཉིས་པ་ནི། རང་རང་གི་མཚན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་དེ་འདས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་ལྷུང་
 བ་དངོས་གཞི་འབྱུང་ལ། དེ་ཡང་རྒྱ་འཛོག་གི་ལྷུང་བ་ཞག་སྟུང་ཙུའི་མཚན་མོའི་མཐའི་སྐད་
 ཅིག་མ་འདས་པ་དང་། རས་ཆེན་རྒྱ་བ་བྱེད་དང་། འཆང་བ་གཉིས་ལ་ཞག་བརྒྱ། ཞག་བདུན་
 པའི་གསོག་འཛོག་ལ་ཞག་བདུན། དགོན་པ་བའི་འབྲལ་སྤང་ལ་ཞག་དྲུག་ རུབ་ལྟག་ལ་ཞག་

གསུམ་སྟེ། དེ་ནམས་ཀྱི་མཚན་མའི་མཐའ་སྐད་ཅིག་མ་འདས་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སྐྱེད་བ་
 རང་རང་གི་དངོས་གཞི་འབྱུང་བ་ཡིན་ནོ། འོན་ཀྱང་། མཚན་མའི་མཐའ་སྐད་ཅིག་མ་དེ་གང་ལ་
 བྱེད་སྟུང་ན། མཚན་མའི་མཐའ་སྐད་ཅིག་མ་ནི་སྐྱེད་ཅེས་དང་པོ་ཤར་བའི་སྤྱོད་ལོགས་ཀྱི་སྐད་
 ཅིག་མ་ལ་བྱེད་དེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། ཉིན་མའི་དང་པོ་ནི། སྐྱེད་ཅེས་ཤར་བ་ཡིན་པར་
 གསུངས་ལ། དེའི་མདུན་རོལ་ནི་མཚན་མའི་མཐའ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོན་ཀྱང་། རྒྱུ་ལས། ཉིན་མཚན་གཉིས་ནི་མཐའ་སྐད་ཅིག་ཅེས་བྱ་ལ། ཉིན་མཚན་
 གཉིས་ནི་སྐྱེད་ཅེས་དང་པོ་ཤར་ན་ཞེས། ཞག་སྤྱོད་མའི་མཐའ་སྐད་ཅིག་དང་བྱི་མའི་སྐྱེད་ཅེས་
 ཤར་བ་གཅིག་ཡིན་པར་གསུངས་པ་དང་། སྐད་པ་རྗེས་སྟོགས་ཀྱི་རྒྱུ་ལ། མཚན་མའི་མཐའ་
 མར་ཞེས་བྱ་བར་སྦྲས་ཏེ། སྐྱེད་ཅེས་ཤར་ནསོ། ཞེས་དེ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པ་དང་།
 འཆབ་པའི་པམ་པའི་རྒྱུ་ལ། ཉིན་མཚན་གྱི་མཐའ་ནི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པར་
 འབྱུང་ཏེ། འདིར་གཞུང་གི་སྐྱེད་ཅེས་ཤར་བ་ན་པམ་པར་འབྱུང་རོ། ཞེས་གསུངས་པ་ཡིན་
 བོ། ཞེས་མཐའ་སྐད་ཅིག་མ་དང་སྐྱེད་ཅེས་ཤར་བ་མིང་གི་ནམ་གངས་སུ་བཤད་པའི་བྱིར་
 དང་། མདོ་ཙམ་ལས། ཉིན་མཚན་གྱི་མཐའ་མའི་ཆ་མ་ཡིན་པ་འཆབ་པ་མི་འབྱུང་རོ། ཞེས་
 དང་། དེའི་རྒྱུ་ལ། སྐྱེད་ཅེས་ཤར་ན་ནི་འཆབ་པ་འབྱུང་བ་ཁོ་ནར་འབྱུང་རོ། ཞེས་བཤད་པས།
 དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཏུ་གསུངས་པའི་གཞུང་བཞི་དང་འགལ་ལོ། སྦྲམ་ན་མི་འགལ་ཏེ། ལུང་
 དང་པོའི་དོན་ཉིན་མཚན་གཉིས་པའི་མཐའ་སྐད་ཅིག་མ་འདས་པ། ཉིན་མཚན་གསུམ་པའི་སྐྱེད་
 ཅེས་དང་པོ་ཤར་བ་ལ་བྱེད་པ་དང་། ལུང་གཉིས་པའི་དོན་ནི། མཚན་མའི་མཐའ་སྐད་བྱེད་

དུ་འགྱུར་བ། སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་ལ་བྱེད། གཞུང་བྱི་མ་གཉིས་ཀྱི་དོན་
 ཅི་མཆོན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་ལ་ལྷུང་བ་འབྱུང་ཞིང་། སྐྱ་རེང་དང་པོ་ཤར་བ་ན་འཆབ་བའི་
 ལྷུང་བ་ལྷུང་ཐེན་བ་ལ། འབྱུང་འགྱུར་གྱི་སྐྱ་བཤད་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་མཆོ་རྒྱལ་ལས་བཤད་
 བའི་བྱིར། གསུམ་བ་སེལ་བ་ནི། སྐྱ་རོལ་གྱི་དུས་རྒྱུས་སོ། །བཞི་བ་ཅིར་འགྱུར་ནི། དངོས་
 པོ་གང་སྤང་དགོས་ཀྱི་དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྷུང་བ་ལ་སྐྱོར་ལྷུང་མེད་ཅིང་། གནས་དང་འབྲེལ་བའི་
 ལྷུང་བ་རྒྱུས་ལ་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་ལ་ན་སྤང་དུ་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡང་རྒྱུ་འབྱེད་
 ལས། གོས་དང་ལྷུང་བ་བྱེད་ཞག་གཅིག་གི་བར་དུ་བཅང་བར་བྱཏོ། །ཞེས་སོགས་འཆང་རྒྱུ་
 གཉིས་དང་སྐྱ་འཛོག་དགོན་བ་བའི་འབྲེལ་སྤངས་རས་ཆེན་བཞག་བྱིས་བ་རྒྱུས་ལ་རང་རང་
 གི་ཞག་གི་མཆོན་མོའི་མཐའ་མ་རྩོགས་བར་དུ་ལྷུང་མེད་དུ་གསུངས་པས། དངོས་པོ་སྤང་
 དགོས་ཀྱི་ལྷུང་བ་གཞན་རྒྱུས་ལ་ཡང་མཆོན་རྒྱུས་བ་དང་། ལྷ་བ་ལས་ཀྱང་། ཞག་བདུན་མ་
 ལོན་བ་ཉིད་དུ་འདུ་ཤེས་ན་ཉེས་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འོན། བམ་པོ་ལྷ་བཅུ་བ་ལས། འཆང་བ་དང་འབྲེལ་བ་ཞེས་བྱ་བའི་སྤང་བའི་ལྷུང་
 བྱེད་ཀྱི་སྐྱོར་བ་བཅུམས་ནས་དངོས་གཞི་ལ་སྤྱག་གི་བར་དུ་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 བ་དང་། བསྐྱ་བ་ལས། ཉིན་རེ་ཉེས་བྱས་རེ་རེཏོ། །ཞེས་འཆད་བ་ལ། ཉེས་བྱས་སྐྱ་བཤད་བ་
 འགལ་ལོ། །ཞེ་ན་སྐྱོན་མེད་དེ། དེ་དག་ནི་རང་གར་འཛོག་བའི་སྐྱོར་བ་སྟོན་བའི་བསྐྱབ་བྱའི་
 ཉེས་བྱས་འབྱུང་བའི་དོན་ཡིན་གྱི། སྐྱོར་ལྷུང་འབྱུང་བའི་དོན་མ་ཡིན་བའི་བྱིར། གནས་དང་
 འབྲེལ་བའི་ལྷུང་བ་རྒྱུས་ལ་ན་སྤང་དུ་འགྱུར་ཚུལ་ཡོད་དེ། དམག་ནང་དུ་གནས་དེ་ལ་ཉིན་མོ་

གནས་ན་ཡང་ལྷང་བ་སྐྱེད་ཅིང་། གནས་འབྲེལ་གྱི་ལྷང་བ་གཞན་ལ་མཆན་མོ་འདས་ན་ལྷང་
བ་བསྐྱེད་ཀྱི་ཉིན་མོ་མི་སྐྱེད་པ་རྒྱུ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ན་དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྷང་བ་
ནམ་ལ་རང་རང་གི་ཞག་གི་མཆན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་རྫོགས་དགོས་ན། ཉིན་མཆན་གྱི་
ཐོག་མཐའ་གང་ན་བྱེད་སྟུང་ན། སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ཉིན་མོའི་ཐོག་མ་དང་ཉི་མ་རྒྱབ་པ་ཉི་
མོའི་མཐའ་མར་འཛོག་སྟེ། མདོ་ཅ་བར། དེའི་དང་པོ་ནི། སྐྱ་རེངས་དང་པོ་དེའོ། །ཞེས་དང་། ཉི་
མ་རྒྱབ་པའི་མཐའ་ནི་ཉིན་མོའི་མཐའ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འོད་ལྗན་ལས་ཀྱང་། ཉི་མ་མ་ཤར་
ཡང་། སྐྱ་རེངས་འཆར་ན། ཉིན་མོའི་ཐ་སྐད་གདགས་སམ་ཞེ་ན། བཤད་བ་སྤང་བ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྐྱ་རེངས་དང་པོ་དེ་རི་ཅམ་ནས་ཤར་སྟུང་ན། ནམ་ལ་སྟོང་།
གྲང་། ཐོ་རངས་དང་གསུམ་དུ་བྱས་པའི་ཐོ་རངས་ཀྱི་ཐུན་དང་པོའི་བྱེད་ནས་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་
ཤར་བ་ཡིན་ཏེ། དགེ་སློང་མའི་ནམ་འབྱེད་ལས། ཐུན་མཐའ་མའི་དང་པོའི་བྱེད་ན་ར་བ་རྒྱུད་དུ་
ཉི་བའི་མཆན་མོའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བའི་དུས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ལས་ནི། ནམ་གྱི་ལྷ་ཆ་ལུས་པ་ནི་སྐྱ་རེངས་འཆར་བར་བཤད་
ལ། འོད་ལྗན་ལས། དེ་སྐྱ་རི་བཞིན་དུ་ཁས་མི་ཡེན་ཞིང་། སྐྱ་རེངས་ཤར་བའི་མཆན་མ་ནམ་
མཁའ་ལ་མཛོན་སུམ་དུ་སྤང་བའི་ཆེ་ཆོད་དུ་མེད་པ་ཁོ་ནའོ། །ཞེས་གསུངས། ནམ་མཁའ་
ལ་མཆན་མ་རི་ལྟར་སྤང་བ་ནི་དེར་སྐྱར་མའི་བསྟན་བཅོས་བྱངས་པ་ལས། སྐྱ་རེངས་དང་པོ་
ཤར་བ་ན། །ཤར་ཕྱོགས་སུ་ནི་སྟོར་སྤང་ཞིང་། །སྐྱར་མའི་མདངས་ཀྱི་འོད་ཉམས་ལ། །ནམ་
མཁའ་ལྗོ་སྐྱར་འགྲུང་བ་ཡིན། །སྐྱ་རེངས་བར་བཤད་བ་ན། །དེས་ནི་ཤར་ཕྱོགས་སྐྱ་རེངས་

དམར། རྒྱ་སྐར་འོད་ནི་རྩེ་བ་དང་། རྣམ་མཁའ་སེར་སྐྱར་འགྲུར་བ་ཡིན། རྒྱ་རེངས་ཐ་མ་
ཤ་བར་ན། རྒྱ་སྐར་འོད་ནི་མེད་བ་དང་། རྒྱ་རེངས་ཐ་མ་འོད་ཟེར་ཤར། འོད་ཟེར་ཉི་མ་ཤར་
བར་དུ། ཞེས་དང་། རྣམ་འབྱེད་ལས། རྒྱ་རེངས་དང་པོ་ནི་ཕྱོག་པོར་སྤང་བའོ། རྒྱ་རེངས་
བར་བ་ནི་སེར་པོར་སྤང་བའོ། རྒྱ་རེངས་ཐ་མ་ནི་དམར་པོར་སྤང་བའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

གཉིས་བ་བདག་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤྱན་མོང་བ་ལ། ཡན་ལག་གི་བྲབ་པ། ཡན་ལག་
རང་གི་རོ་པོ། སེལ་བ། ཅིར་འགྲུར། རྒྱ་མཚན་ནོ། གྲང་པོ་ནི། བདག་པོ་དང་འབྲེལ་བའི་སྤང་
སྤང་འདི་ལ། འཆང་འཛོག་འཁྱར་འཇུག་བཅུ་ཚན་བར་བ་དང་། རྩོད་འཆང་འཐག་འཇུག་
རས་ཆེན་བརྟན་དང་མཐའོ། ཞེས་པའི་སྤང་བ་བཅོ་བརྒྱད་ལ་བྲབ་པོ། གཉིས་བ་ནི། དངོས་
པོ་རང་ཉིད་དབང་ཞིང་དབང་བར་འདུ་ཤེས་བ་སྟེ་རང་ཉིད་དོ། ཞེས་དང་། འདུ་ཤེས་ལས་
གཙོ་ཆེར། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་ནི། གཞན་གྱི་ལ་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་ཤེས་པ་
དང་། རང་གི་ལ་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་འཁྲུལ་བ་དང་། གཞན་གྱི་ལ་རང་གི་ཡིན་པར་འཁྲུལ་བ་
དང་གསུམ། བཞི་བ་ལ། གཞན་གྱི་ལ་གཞན་གྱི་ཡིན་པར་ཤེས་པ་ལ་ཅིར་འགྲུར་བ་ནི། སྤང་
མེད་དུ་འགྲུར་བ་ལ། སྤང་བ་གཞན་དུ་འགྲུར་བ་གཅིག་སྤང་བ་ན་སྤང་དུ་འགྲུར་བ་བཅུ་གཉིས་
སུ་ཡོད་དེ། དངོས་པོ་དེ་གཞན་གྱི་ཡིན་པ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་ན་འཆང་བ་གཉིས་དང་། འཛོག་
བ་དང་། རས་ཆེན་བཞག་འབྲིས་བ་དང་། བརྟན་བྱུང་བགོས་འབྲིས་བ་དང་ལྔ་ལ་སྤང་མེད་དུ་
འགྲུར་ཞིང་། རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་བ་ནི་སྤང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པར་འགྲུར། འཁྱར་འཇུག་སོགས་

བཅུ་གཉིས་ལ་ནི་རང་རང་གི་ན་སྤྲད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ལྷ་བ་ལས། གཞན་གྱི་ལྷ་བ་བཟེད་ཡུན་རིང་པོར་བཅངས་ཀྱང་ཉེས་བ་མེད། ཞེས་བ་དང་། རྣམ་འབྱེད་ལས། གོས་དང་ལྷ་བ་བཟེད་ཞག་བཅུ་ལྔ་ལ་ལྷ་བ་ལ་བཏང་བར་བྱ། གོས་དེ་ཆོས་འདི་ནང་རོལ་དུ་གཞན་ལ་བཏང་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པས་ལྷ་བ་མེད་དུ་མཛོན་ཏེ། ལྷ་བ་བྱུང་ན་ལྷ་བ་མི་འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་དུ་གཞན་ལ་བཏང་བ་དོན་མེད་པའི་བྱིར་དང་། རས་ཆེན་བཞག་འབྲེས་ཀྱང་ལྷ་བ་མེད་པ་ནི། རས་ཆེན་རྟེན་པ་མ་བཏང་ན་ལྷ་བ་མེད་དུ་གསུངས་པས་ཤེས་ཏེ། གཞན་གྱི་ཡིན་ཀྱང་ལྷ་བ་བྱུང་ན་གཏང་བ་དོན་མེད་པའི་བྱིར་དང་། བཏང་བྱུང་བ་གོས་འབྲེས་ཀྱི་ལྷ་བ་མེད་པ་ནི་དགག་བྱ་མེད་པའི་བྱིར། འདིའི་དགག་བྱ་ནི། རང་གི་ཡོ་བྱད་ཚུད་ཐོས་པ་ཡིན་ལ། གཞན་གྱི་ཡིན་ན་དགག་བྱ་དེ་མེད་པའི་བྱིར་དང་། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གཞན་གྱིས་ཡོ་བྱད་ཚུད་ཐོས་པ་སྤང་དགོས་ན་སྤྱི་བ་མི་རྣམས་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་ཀྱིས་གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་ནི་ལྷ་བ་བྱེད་འབའ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཏེ། མདོ་རྩ་བར། རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་མ་ཡིན་པ་དང་། དེར་སྒྲོས་པ་ལ་རེག་གས། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ལྷ་བ་ལས། གཞན་དབང་པའི་ཆོས་གོས་འབྱུར་རྩོལ་ན་ཅེར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སོ། ཞེས་བྱ་བ་ལ་སོགས་པ་གསུངས་པའི་བྱིར།

འདི་ལ་རྗེས་སུ་ལྷགས་པ་ཉིད་ཀྱང་ཉམས་པ་ཡིན་ནོ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། འཁ་དང་འབྲེལ་བའི་རྒྱན་མོང་བ་བཞད་པ་ལ། དགོས་དོན། བསྐྱུས་དོན་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཞག་འཁ་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། འཁ་ལྷང་གིས་འཛིགས་ནས་ཡོ་བྱད་སྤྱར་དུ་བྱིན་

གྲིས་བརྒྱབས་པ་ལ་བཙོན་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷང་ཤན་བཅས་པ་ལ་དགོས་པ་
ཡོད་དེ། ལྷང་ལྷང་གིས་འཛིགས་ནས་ལྷང་ལྷང་བྱིར་བཙོས་ལ་ལྷང་དུ་བཙོན་བར་བྱ་བའི་ཆེད་
ཡིན་པའི་བྱིར། །

གཉིས་པ་ལ་བྱུང་བ། དབྱེ་བ། བསྐྱུ་བ། རོ་ཤོ། ཤན་འཕྲེས་པའི་དུས། ཤན་རྟེན་པའི་
ཚུལ། མཐའ་བཅད། ལྷ་བཙེ་ཚུལ་དང་བདུན། དང་པོ་ལ། ཞག་ཤན་གྱི་བྱུང་བ། ལྷང་ཤན་
གྱི་བྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། ཞག་ཤན་གྱིས་ལྷང་བ་དུ་ལ་བྱུང་ན། དེ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་
དེ། འཆང་གཉིས། འཛོག་གཉིས། དགེ་སློང་མས་ཆ་བ་བྱེད་བྱེད་ནས་ཆོས་གོས་བྱིན་གྱིས་
མ་བརྒྱབས་པའི་ལྷང་བ་རྣམས་ལ་བྱུང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། དེ་ལ་གཞིའི་སློན་ནས་དབྱེ་ན།
གོས་གྱི་ཤན། ལྷང་བཟེད་ཀྱི་ཤན། ལྷན་གྱི་ཤན། ལྷང་ཤན་དང་བཞི་ཡོད་ཅིང་། དང་པོ་ལ་ཡང་།
ཞག་བཙུའི་ཤན་དང་། ཆ་འཛོག་གི་ཤན་གཉིས་སུ་ཡོད། གསུམ་པ་དེ་དག་བསྐྱུ་ན། ལྷང་བའི་
རྒྱར་གྱུར་པའི་ཞག་ཤན་དང་། ལྷང་བའི་རྒྱར་གྱུར་པའི་ལྷང་ཤན་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། དང་པོ་
གསུམ་སྔ་མར་འདུ་བའི་བྱིར། བཞི་པ་ནི། ལྷིར་ཤན་ཡིན་ན་རྟེན་བྱེད་ཀྱི་རྩིས་ཞུགས། བརྟེན་
བྱེད་ལ་གོས་བར་བྱས་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་རང་གི་འབྲས་བུར་གྱུར་པའི་ལྷང་བ་དེའི་རྒྱའམ་
ནུས་པ་ཡིན་པས་བྱུང་བ་ཅིང་།

དེ་ལ་ཡང་ཞག་ཤན་དང་། ལྷང་ཤན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། རྟེན་བྱེད་ཀྱི་ཡོ་བྱད་དེ་
ལ་རང་གི་ཡིན་པར་འདུག་པའི་རྩིས་ཞུགས་དེ། བརྟེན་བྱེད་ཡོ་བྱད་དེ་ལ་གོས་པའི་སྟོབས་
ཀྱིས་བརྟེན་བྱེད་ཡོ་བྱད་དེ་རང་སྟོབས་ཀྱི་ལྷང་བ་སྟེད་པའི་དུས་མ་ཡིན་ཡང་ཤན་སྟོབས་

ཅིའི་སྲིར་ཤུག་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེག་ཤེད་ཀྱི་ཉེས་དམིགས་ལ། བདེག་བྱའི་ཡོ་བྱད་ལ་
གོས་པར་བྱས་པས་ན་ཤུག་དང་། ཅིའི་སྲིར་ཐུས་ཤུག་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། ལྷུང་པའི་རྒྱུར་གྱུར་པའི་
ཐུས་དེ་ལ་རང་གི་ཡིན་པར་འདྲུ་ཤེས་པའི་ཉེས་དམིགས་དེ་བདེག་བྱའི་ཡོ་བྱད་ལ་གོས་པར་
ཤེད་པས་ན་ཐུས་ཤུག་དང་། ཅིའི་སྲིར་ཤུག་ལྷུང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དེག་ཤེད་སྤང་ལྷུང་སྲིར་བཙས་
པ་བྱས་པའི་ཉེས་དམིགས་ཀྱིས་བདེག་བྱའི་ཡོ་བྱད་ལ་གོས་པར་བྱས་པས་ན་ཤུག་ལྷུང་ཞེས་

བྱལོ། །ཐུ་བ་ནི། རང་རང་གི་ཞག་གངས་མཐའ་མའི་མཆོན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་དུས་སུ་
 འན་བརྟེན་ཅིང་། དེའི་ཞག་གི་མའི་སྐྱེ་རེངས་འར་བ་ན་འན་སྐྱེད་བའི་དུས་ཡིན་ནོ། །ཟུག་
 པ་ནི། ཞག་འན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། སྐྱེད་འན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། གོས་
 འན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། སྐྱེད་བཟེད་ཀྱི་དེ་དང་། སྐྱེན་གྱི་འན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་གསུམ་
 ལས། དང་པོ་ལ། ཞག་བཅུའི་གོས་ཀྱི་འན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། རྒྱ་འཛོག་གི་གོས་ཀྱི་འན་
 བརྟེན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ལ། ཞག་བཅུའི་བྱེད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དེ་དང་། བྱེད་པར་ཅན་
 ཀྱི་དེ་གཉིས། དང་པོ་ནི། བྱེན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་གོས་སྤྲ་མས་བྱེན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་
 གོས་ཀྱི་མ་ལ་འན་རྟེན་པ་ཡིན་ཏེ། དཔེར་ན། བཅས་ལྟན་དག་སྒོར་གི་ཆེས་གཅིག་གི་ཉིན་
 གོས་རྟེན་པ་བྱེན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་བཞག་སྟེ། ཆེས་གཉིས་ནས་ཆེས་བཅུའི་བར་དུ་གོས་
 རྟེན་པ་བྱེན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་བཞག་སྟེ། ཞག་བཅུའི་ཐ་མ་མཆོན་མོའི་ཐ་མའི་དུས་དེར་
 འན་བརྟེན་ཅིང་། ཞག་བཅུ་གཅིག་གི་སྐྱེ་རེངས་འར་བ་ན་གོས་སྤྲ་མ་ལ་རང་སྟོབས་དང་བྱི་
 མ་ལ་འན་སྟོབས་ཀྱི་སྐྱེད་བ་སྐྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལ་དུས་མཉམ་པས་དུས་མཉམ་པ་ལ་འན་རྟེན་པ་མེད་དེ། སྐུབ་བྱེད་རྟོགས་
 སྐྱལོ། །གཉིས་པ་ནི། བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གོས་ལ་འན་རྟེན་པར་བྱེད་ཅིང་། འདི་ལ་ཡང་
 སྤྲ་མས་བྱི་མ་ལ་འན་རྟེན་པའི་ཚུལ་དང་། དུས་མཉམ་པས་དུས་མཉམ་པ་ལ་རྟེན་པའི་ཚུལ་
 གཉིས། དང་པོ་ནི། ཆེས་གཅིག་གི་ཉིན་པར་གོས་རྟེན་པ་བྱེན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་བཞག་
 ཆེས་གཉིས་ནས་ཆེས་བཅུའི་བར་ལ་གོས་རྟེན་པ་བྱེན་གྱིས་བརྒྱབས་ནས་བཞག་པའི་ཞག་

བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱེ་རིངས་ཤར་བ་ན་ལྷ་མས་རང་སྟོབས་དང་བྱི་མས་ཤན་སྟོབས་ཀྱི་སྤར་
 ལྷང་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། ཆེས་གཅིག་གི་ཉིན་པར་གོས་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་ཆེད།
 གཅིག་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབ་པར་བཞག། གཅིག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བཞག་པ་ན། ཆེས་
 བཅུ་གཅིག་པའི་སྐྱེ་རིངས་ཤར་བ་ན་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་ལ་རང་སྟོབས་དང་། བྱིན་གྱི་
 བརྒྱབས་པ་ལ་ཤན་སྟོབས་ཀྱི་སྤར་བ་སྐྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །དེ་སྐད་དུ་ཡང་རྟེན་ཆེན་ལས། གོས་
 དང་སྤང་བ་ཟེད་ལ་རྟེན་བྱེད་ནི་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་ཁོ་ནའོ། །བརྟེན་བྱ་བརྒྱབས་མ་
 བརྒྱབས་གཉིས་ཀ་ཡོད་ལ། དེ་ལ་ཞག་ཤན་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་མ་ཡིན་གྱི་ཐ་སྙད་བྱེད་དོ། །དེ་
 ཡང་མ་བརྒྱབས་པ་ལ་རྟེན་པ་ལ་རྟེན་བྱེད་དང་བར་དུ་ཞག་གིས་ཆོད་པ་རེས་པར་དགོས་ཏེ།
 མ་ཆོད་ན་ཤན་ལ་མི་སྟོས་པར་སྤང་བ་སྐྱེད་པས་སོ། །

བརྒྱབས་པ་ལ་རྟེན་པ་ནི། ཞག་གིས་ཆོད་པ་དང་མ་ཆོད་པར་ཉི་མ་གཅིག་ལ་ཆེད་
 བ་དང་། དེ་ལ་ཡང་དུས་རིམ་གྱིས་དང་ཅིག་ཅར་ཆེད་པ་ཡོད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་
 པ་ལ་བྱེད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་དང་། བྱེད་པར་ཅན་གྱི་ཤན་བརྟེན་ཚུལ་གཉིས། དང་པོ་ནི།
 ཆེས་གཅིག་གི་ཉིན་པར་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་མཐའི་ཆད་དུ་མ་ཡོངས་ཤིང་བྱེད་པར་ཡན་
 ཆད་གྱི་ཆད་དུ་ཡོངས་པའི་གོས་གཅིག་ཆེད་པ་ཁ་སྐྱོང་གི་རེ་བ་དང་བཅས་ཏེ། བྱིན་གྱིས་མ་
 བརྒྱབས་པར་བཞག་ཆེས་གཉིས་ནས་སུམ་ཅུའི་བར་གང་ཡང་རུང་བ་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་གོས་ཆེད་
 པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་བཞག་སྟེ། སོ་གཅིག་པའི་སྐྱེ་རིངས་ཤར་བ་ན་ལྷ་མ་ལ་རང་
 སྟོབས་དང་བྱི་མ་ལ་ཤན་སྟོབས་ཀྱིས་སྤར་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ཡིན། བྱི་མ་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་

སྤང་ལྟང་མི་སྤྲེད་དེ། དེའི་ཆེ་དེ་རང་ངོས་ནས་ཞག་མ་ལོན་པའི་བྱིར། འདི་ལ་དུས་མཉམ་པས་
 དུས་མཉམ་པ་ལ་ཤན་བརྟེན་པ་མེད་དོ། །གཉིས་པ་ལ། སྤྲ་མས་བྱི་མ་ལ་ཤན་རྟེན་པ་དང་།
 དུས་མཉམ་པས་དུས་མཉམ་པ་ལ་ཤན་བརྟེན་པའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ཆེས་གཅིག་
 གི་ཉིན་དེ་ལྟ་བུའི་གོས་རྩྭ་དང་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་བཞག་ ཆེས་གཉིས་ནས་སུམ་ཅུའི་
 བར་གང་རུང་ལ་དེ་ལྟ་བུའི་གོས་རྩྭ་དང་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བཞག་པ་ན། སོ་གཅིག་པའི་
 སྐྱ་རངས་ཤར་བ་ན་སྤྲ་མ་ལ་རང་སྟོབས་དང་བྱི་མ་ལ་སྤྲ་མའི་ཤན་སྟོབས་ཀྱི་ལྟང་བ་སྤྲེད་པ་
 ཡིན་ནོ། །བྱི་མ་འདི་ལ་རང་སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་ལྟང་མི་སྤྲེད་དེ། དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་
 གོས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཆེས་གཅིག་གི་ཉིན་དེ་ལྟ་བུའི་གོས་གཉིས་དུས་མཉམ་དུ་
 རྩྭ་དང་པ་གཅིག་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་བཞག་ གཅིག་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བཞག་པ་ལ།
 སོ་གཅིག་པའི་སྐྱ་རངས་ཤར་བ་ན། མ་བརྒྱབས་པ་ལ་རང་སྟོབས་དང་། བརྒྱབས་པ་ལ་ཤན་
 སྟོབས་ཀྱིས་སྤང་ལྟང་བ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལྟང་བཟེད་ཀྱི་ཤན་རྟེན་པ་ལ། བྱང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་དེའི་ཤན་རྟེན་
 ཚུལ་དང་། བྱང་པར་ཅན་ཀྱི་དེའི་ཤན་རྟེན་ཚུལ་གཉིས། གཉིས་པ་ལ། དུས་མཉམ་པ་དང་
 དུས་མི་མཉམ་པའི་ཤན་རྟེན་ཚུལ་གཉིས་ཡོད་ཅིང་། འདི་དག་ལྟང་བཟེད་དང་གོས་འདོན་པ་
 བརྟེན་ཞེ། ཞག་བཅུའི་འཆང་སྤངས་ཀྱི་སྐབས་ལྟར་ཤེས་པར་བྱའོ། །དོན་བསྟུ་ན། གོས་ལྟང་
 བཟེད་ཀྱི་སྐབས་འདིར་ཤན་རྟེན་བྱེད་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་མ་ཡིན་པ་དགོས་ཤིང་། བརྟེན་བྱ་
 བྱང་པར་ཅན་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་དང་། བྱང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཅན་མ་ཡིན་

བ་དགོས་ཤིང་། བྱད་པར་ཅན་ལ་བརྟེན་བྱ་རྟེན་བྱེད་ལས་ཞག་གཅིག་ཡན་ཆད་ཀྱིས་འབྲི་བ་
 དང་། བརྟེན་བྱ་རྟེན་བྱེད་དུས་མཉམ་བ་ཡོད་ཀྱང་བྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བརྟེན་བྱ་རྟེན་
 བྱེད་ལས་ཞག་གཅིག་གིས་ངེས་པར་འབྲི་བ་ཅིག་དགོས་སོ། །བརྟེན་བྱ་རྟེན་བྱེད་གཉིས་
 བཅས་རིགས་མཐུན་བ་གཅིག་ཀྱང་དགོས་ཏེ། གོས་དང་སྒྱུར་བཟེད་ལྟ་བུ་བཅས་རིགས་
 མི་གཅིག་བ་རྣམས་གཅིག་གིས་གཅིག་ལ་ཤན་མི་རྟེན་པའི་བྱིད། དེ་ཡང་གོས་དང་སྒྱུར་བུ་
 རྣམས་བཅས་རིགས་གཅིག་བ་དང་། སའི་སྒྱུར་བཟེད་དང་སྒྲགས་ཀྱི་སྒྱུར་བཟེད་རྣམས་བཅས་
 རིགས་གཅིག་བ་ཡིན་ནོ། །སྒྲན་གྱི་ཤན་རྟེན་བྱ་བརྟེན་བྱེད་གཉིས་ནི། རྩས་རིགས་གཅིག་བ་
 དགོས་ཀྱི་བཅས་རིགས་གཅིག་བ་ཙམ་གྱིས་ཤན་མི་རྟེན་སྟེ། སྒྲན་བྱིན་རྒྱལ་མ་ཅན་ནད་བ་ལ་
 གནང་བ་གང་ཞིག་དེ་སྒྱར་ན་ནང་འགལ་བའི་སྒྲོན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིད། དང་པོ་སྒྲུབ་སྟེ། གནང་
 བའི་སྒྲུབ་སྒྲུབ་ནད་བ་ལ་བག་ཡངས་སུ་གནང་རིགས་པའི་བྱིད། བྱ་རམ་སྒྲ་མ་དང་། བྱ་རམ་
 བྱི་མ་རྩས་རིགས་གཅིག་བ་དང་། བྱ་རམ་དང་བྱུན་མར་གཉིས་རྩས་རིགས་མི་གཅིག་བ་ཡིན་
 བོ། །

གཉིས་བ་ལ་ཤན་རྟེན་པའི་ཚུལ་ནི། སྒྱང་སྒྱུར་བྱུང་ནས་བྱིས་རྟེན་གྱིས་ཡོ་བྱད་རྟེན་
 མ་ཐག་ཏུ་སྒྱུར་ཤན་རྟེན་བ་ཡིན་ཏེ། སྒྱང་སྒྱུར་བྱིར་བཅོས་བྱེད་པའི་ཆེ། བྱིས་རྟེན་གྱི་ཡོ་བྱད་
 རྣམས་སྒྱང་དགོས་པའི་བྱིད། བདུན་བ་ལ། གོས་རིགས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ལུ་བཞི་ཅི་ཚུལ་
 གཉིས། དང་པོ་ལ། ཞག་བརྒྱ་འཆང་སྒྱང་གི་གོས་རིགས་ངོས་གཟུང་བ་དང་། ཟླ་འཛོག་གི་
 གོས་རིགས་ངོས་གཟུང་བ་གཉིས། དང་པོ་ནི། གནས་སྒྲུབ་སྒྲུབ་རང་དབང་ཞིང་བདག་གིར་

བྱས་པ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ། འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ཁྱ་གང་ཡན་ཆད་དུ་ཡོངས་པའི་
 གོས་དེ་ནི། ཞག་བརྩ་འཆང་སྤང་གི་གོས་རིགས་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཙམ་པ། ཡོད་ནའོ། །རང་
 གི་ཉིད་དོ། །ཞག་བརྩར་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་ཉིད་དོ། །གཞན་གྱི་ཉི་མའི་དང་པོ་ལའོ། །གོས་
 ལའོ། །འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་མཐའི་ཆད་ལའོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དང་མ་འབྲེལ་
 བའོ། །འབྲེལ་ཀྱང་རྗེས་སུ་ཞུགས་པ་དང་བཅས་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས་ གཉིས་པ་
 བྱི། སྤྱིར་བཏང་ལ་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་ཆད་དུ་མ་ཡོངས་ཤིང་། ཁྱ་གང་ཙམ་གྱི་ཆད་དུ་
 ཡོངས་པའི་ཁ་སྐོང་གི་གོས་ཀྱི་རེ་བ་དང་བཅས་པའི་གོས་དེ་ཁྱ་འཛོག་གི་སྤངས་པ་སྤྱེད་པའི་
 གོས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་ནོ། །དམིགས་བསལ་ལ་ཆོས་གོས་ནམ་གསུམ་གང་རུང་དུ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་ཏུ་རུང་བ། ཡོངས་སྤྱད་བཟོད་དུ་ཡོད་པའི་ཁྱ་གང་ཙམ་གྱི་ཆད་དུ་ཡོངས་པའི་གོས་དེ་
 ཞག་བརྩ་འཆང་སྤང་སྤྱེད་པའི་གོས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་གྱི། ཁྱ་འཛོག་གི་སྤངས་པ་སྤྱེད་པའི་གོས་
 ཀྱི་རིགས་མ་ཡིན་ཏེ། མདོ་ཙམ་པ། ཁ་སྐོང་བ་ལ་རེ་བ་མེད་ན་ཆུང་བ་ཁྱ་གང་ཡན་ཆད་ཀྱང་
 ཆོག་པ་དང་འདྲའོ། །བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཡོད་པ་ཉིད་ན་ཡང་དོ། །གཞན་དུ་ན། དེ་ནི་
 ཞག་སུམ་ཙུ་འདས་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས་

གཉིས་པ་ལ་བཞི་ལས། དང་པོ་ནི། བཅས་ལྡན་དགེ་སྟོང་གི་ཆེས་གཅིག་གི་ཉིན་ཁྱ་
 གང་གི་ཆད་དུ་ཡོངས་པའི་ཁ་སྐོང་གི་རེ་བ་དང་བཅས་པའི་གོས་གཅིག་རྟེན། ཆེས་གཉིས་
 ནས་བརྩའི་བར་ལ་ཆོས་གོས་ཡོངས་ཆོག་སྟེད་ནས་ཁ་སྐོང་གི་རེ་བ་དང་བྲལ་པའི་ཆེན་
 གོས་སྤྱ་མ་དེ་རིགས་ཡོག་ལ་འགྲུང་པའི་གོས་ཡིན་ཏེ། སྤང་ཁྱ་འཛོག་གི་སྤངས་པ་སྤྱེད་

པའི་གོས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ནས། ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་གི་ལྷུང་བ་སྦྱེད་པའི་གོས་
 ཀྱི་རིགས་སུ་སོང་ཞིང་། ཞག་བཅུ་གཅིག་གི་སྦྱ་རེངས་ཤར་བ་ན། སྤ་མས་རང་སྟོབས་དང་།
 བྱི་མས་ཤུག་སྟོབས་ཀྱི་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་གི་ལྷུང་བ་སྦྱེད་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་
 བེ། ཆེས་གཅིག་གི་སྤྱོད་ཀྱིས་སྤྱུ་སྤྱུ་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུའི་གོས་གཅིག་ཆེད། དེའི་བྱི་བོའི་དུས་སུ་
 ཆེས་གོས་ཡོངས་ཐོགས་ཆེད་པའི་སྟོན་ཁ་ཁྲོང་གི་རེ་བ་དང་བཅས་པའི་ཆེན་གོས་སྤྱུ་མ་དེ་
 རིགས་ལོག་ལ། ཤུག་མི་འབྱུང་བའི་གོས་ཡིན་ཏེ། སྤར་རྒྱ་འཛོག་གི་སྤངས་བ་སྦྱེད་པའི་གོས་
 ཀྱི་རིགས་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ནས། ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་སྦྱེད་པའི་གོས་ཀྱི་རིགས་སུ་སོང་
 ཞིང་། བཅུ་གཅིག་པའི་སྦྱ་རེངས་ཤར་བ་ན་གོས་སྤྱུ་བྱི་གཉིས་ཀས་རང་སྟོབས་ཀྱིས་ཞག་
 བཅུ་འཆང་སྤང་སྦྱེད་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་བེ། ཆེས་གཅིག་གི་ཉིན་སྤྱུ་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུའི་གོས་གཅིག་ཆེད། ཆེས་གཉིས་
 ནས་སུམ་ཅུའི་བར་ལ་གོས་གཞན་གཏན་ནས་མ་ཆེད་པའི་ཆེ་རེ་བ་མ་ཆད་པ་ན་སྤྱུ་ཀྱི་
 གོས་དེ་རིགས་མི་ལོག་ཅིང་། ཤུག་མི་འབྱུང་བའི་གོས་ཡིན་ཏེ། དེ་སྤར་རྒྱ་འཛོག་གི་སྤང་བ་
 སྦྱེད་པའི་གོས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པ་ལ། ད་ལྟ་ཡང་རིགས་དེ་ཉིད་དུ་གནས་ཤིང་། བྱིས་ནས་ཤུག་
 བཟེལ་རྒྱུའི་གོས་གཞན་མ་ཆེད་པའི་བྱིར། བཞི་པ་བེ། ཆེས་གཅིག་གི་ཉིན་སྤྱུ་ཀྱི་དེ་ལྟ་བུའི་
 གོས་གཅིག་ཆེད། ཆེས་གཉིས་ནས་སུམ་ཅུའི་བར་ལ་ད་དུང་ཡང་ཁྲོང་གི་རེ་བ་དང་བཅས་
 པའི་གོས་གཅིག་ཆེད་པའི་ཆེ། གོས་སྤྱུ་མ་དེ་རིགས་མ་ལོག་ལ་ཤུག་ཡང་འབྱུང་བའི་གོས་
 ཡིན་ཏེ། དེ་སྤར་རྒྱ་འཛོག་གི་སྤངས་བ་སྦྱེད་པའི་གོས་ཀྱི་རིགས་ཡིན་པ་ལས་མི་ལོག་པར་

རིགས་དེ་ཉིད་དུ་གནས་ཤིང་། མོ་གཅིག་པའི་སྐྱ་རེངས་ཤར་བ་ན་གོས་སྒྲ་མས་རང་སྟོབས་
 དང་བྱི་མས་ཤན་སྟོབས་ཀྱིས་རྒྱ་འཛོག་གི་སྤར་ལྷུང་སྤྱེད་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། རིགས་
 ལོག་ནས་ཤན་མི་འབྱུང་བའི་གོས་ཀྱང་ཡོད་དེ། ཆེས་གཅིག་གི་ཉིན་སྤར་གྱི་དེ་འབྲའི་གོས་
 གཅིག་རྟེན། ཆེས་གཉིས་ནས་སུམ་ཅུའི་བར་ལ་ཁ་སྐོང་གི་གོས་གཏན་ནས་མ་རྟེན་བར་སུམ་
 ཅུའི་ཉིན་ནས་རེ་བ་ཆད་པའི་གོས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་སྤར་རྒྱ་འཛོག་གི་སྤར་བ་སྤྱེད་པའི་
 གོས་རིགས་ཡིན་པ་ལས་ལོག་ནས། དེ་རྒྱ་འཛོག་གི་སྤར་བ་དང་། ཞག་བཅུ་འཆང་སྤར་སྤྱེད་
 པའི་གོས་ཀྱི་རིགས་གང་ཡང་མ་ཡིན་ཞིང་བྱིས་ནས་ཤན་དེག་རྒྱུའི་གོས་མེད་པའི་བྱིར་རྟེ།
 འདུལ་ལྷིག་རིན་ཆེན་སྒྲུང་བ་ལས་རིགས་ལོག་ནས་ཤན་མི་འབྱུང་བ་ནི། ཁ་སྐོང་མ་རྟེན་ཅིང་
 ཁ་སོགས་ལ་རེ་བ་ཆད་པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དེས་ན་སྤན་ཞག་བདུན་པའི་ཤན་འབྱུང་བ་ལ་ཟུམ་རིགས་མ་ཐུན་བ་དགོས་ཀྱི།
 བཅས་རིགས་མ་ཐུན་བ་ཅེས་ཀྱི་མི་ཆོག་སྟེ། འབྲུ་མར་གྱི་འབྲུ་མར་ལ་ཤན་དེག་གི་ལྷན་མར་
 ལ་ཤན་མི་དེག་པའི་བྱིར་རྟེ། ཞག་བདུན་བ་ལ་ནི་རིགས་མ་ཐུན་བ་ལའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། འོ་ན། སྤར་ཤན་འབྱུང་བའི་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། དེའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། སྤར་ལྷུང་གི་དངོས་
 གཞི་རང་རྒྱུད་ལ་ཡོད་ན། རང་གིས་དབང་བའི་དངོས་པོ་རང་གི་ཡིན་པ་དེར་འདུ་ཤེས་པའི་སྐོ་
 བས་བྱིས་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་རིགས་མ་ཐུན་མི་མ་ཐུན་ཐམས་ཅད་སྤངས་ཤན་བདེག་པའི་བྱིར་
 རྟེ། ལྷུང་བ་དེ་ཡོད་ན་ཡོ་བྱད་ཅེས་བདག་གིར་བྱས་པ་ལ་སྤར་བ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། འོ་ན། སྤར་ལྷུང་བྱིར་བཅས་པའི་ཆེ་བྱིས་རྟེན་གྱི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤང་དགོས་སམ།

ཞེན། དེའི་ཆེ་ཁྱབ་ལན་ཆད་ཀྱི་ཆད་དུ་མ་ཡོངས་པ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཆད་དུ་མ་ཡོངས་པ་
 རྣམས་སྤང་མི་དགོས། དེ་ལ་སྤང་རིན་མེད་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བ་ཉིད་ཀྱི་དུམ་བྱ་དེ་ནི་མི་འགྱུར་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེའི་ཆེ་ཆད་དུ་ཡོངས་པའི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་སྤང་དགོས་
 སམ་ཞེན། དེའི་ཆེ་དགེ་འདུན་གྱི་ཆོས་གོས་ནི་སྤང་མི་དགོས་ཏེ། དེ་ལ་རང་ཉིད་འབའ་ཞེག་
 དབང་པའི་རྗེས་ཁྱུགས་མེད་པའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་གྱི་ཡང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་
 བློ་དེའི་ཤན་རྟེན་པའི་དངོས་པོ་དེ་མེད་ན། ད་གཞོད་བཅའ་ནས་སྤང་དགོས་སམ་ཞེན། དེ་ནི་
 མི་དགོས་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཡོ་བྱད་དེ་མེད་པར་སོང་བ་དེ་ག་རང་སྤང་བྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 འདི་ལ་མེད་པ་དེ་ཉིད་གཙོ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། སྤང་ལུང་སོ་སོའི་མཆན་
 ཉིད་རི་ལྟ་བུ་ཞེན། འདི་ལ་སུམ་ཅུ་ཡོད་པའི་དང་པོའི་མཆན་ཉིད་ནི། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་
 གིས་རང་དབང་པའི་བྱེད་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་གོས་རང་སྟོབས་ཤན་སྟོབས་གང་རུང་གི་སྟོ་
 བས་ཞེག་བཅུ་ལས་ལྷག་པ་བཅངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ལྷུང་བའི་དངོས་གཞི་ཡོངས་སུ་རྫོགས་
 པའི་ལྷུང་བ་དེ། གོས་ཞེག་བཅུ་འཆང་སྤང་གི་ལྷུང་བའི་མཆན་ཉིད། དེས་མཆོན་ནས་གཞན་
 ལ་ཡང་ཤེས་པར་བྱའོ། །

ལྷུང་བ་ཉིད་ཀྱི། ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། ཕྱིར་བཅོས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷུང་བ་ལ་
 ཡང་། དུལ་གང་ལ་སྤང་བ། རྟེན་གང་གིས་སྤང་བ། དངོས་པོ་གང་སྤང་བ། གནས་གང་དུ་སྤང་
 བ། དུན་རི་མིད་དུ་སྤང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལྷུང་བཟེད་ལྷག་མ་དགེ་འདུན་ལ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ།
 མདོ་ཉིད་ལས། འདི་ནི་དགེ་འདུན་ལ་སྤང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལས་གཞན་པ་

ཐམས་ཅད་ནི། དགེ་འདུན་ལས་གཞན་པའི་དགེ་སྤྲོད་ལ་སྤང་བར་བྱ་སྟེ། མདོ་ཉིད་ལས། དགེ་
 སྤྲོད་ལ་སྤང་བར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དགེ་འདུན་ལ་མི་སྤང་ལ། བསྟེན་
 བར་རྫོགས་པ་ལ་ཡང་མི་སྤང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཤེས་པ་རང་
 བཞིན་ཏུ་གནས་པ། གནས་ནས་མ་སྤྱང་བ། གང་ཟག་བྱུང་བར་ཅན་མ་ཡིན་པ། བསྟེན་རྫོགས་
 གྱི་སྒྲིམ་པ་གསོ་བྱུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པ། རུས་དེ་ལ་བརྟེན་པའི་སྤང་ལྟར་བྱུང་བའི་གང་ཟག་
 གིས་སྤང་རོ། །གསུམ་པ་ནི། སྤང་ལྟར་བྱུང་བའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ལས་སྤང་ཤིང་བརྟེན་པ་ཡིན་
 བ་དང་། ད་ལྟ་སྤང་བར་འོས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། གནས་ཁང་ཐ་དད་ཏུ་སྤང་སྟེ། རྣམ་འབྱེད་
 འགྲེལ་པ་ལས། བྲལ་བར་མ་བྱས་པ་ནི། གནས་གཞན་ཏུ་ཞག་ལོན་པར་མ་བྱས་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་ནི། ལྷ་བཟེད་འཆོལ་བའི་ཚྭ་གས་གཅིག་དང་བྱིན་འཛོལ་ནི། གཏན་ཏུ་སྤང་སྟེ།
 མདོ་ཉིད་ལས། གཞན་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ཏུ་སྤང་ཞེས་དང་། དེ་ནི་བྱིར་བྱིན་པར་
 བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་ཉིད་ལས་གཞན་པ་ནི་རེ་ཤིག་སྤངས་པ་
 སྟེ། རེ་ཤིག་སྤངས་ཤིང་ཞག་གཅིག་བྲལ་བར་བྱས་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྗེ་ཀླ་ལས། སྤང་བ་དེ་
 ཞག་གཅིག་བྲལ་བར་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདི་གསུམ་ནི། སྤང་བརྒྱུད་བཏིང་བ་ལ་མི་
 འབྱུང་རོ། །ཞེས་པའི་དོན། སྤང་བརྒྱུད་ » མ་བཏིང་བ་མེ་ཆོག་གས་ཤིང་ « དེར་འདུ་ཤེས་པའི་
 དགེ་སྤྲོད་ལ་རང་འབའ་ཞིག་དབང་བའི་འཆང་བྲལ་འཛོག་པའི་སྤང་བ་བག་ཡངས་སུ་བྱས་
 པས་མི་འབྱུང་ལ། སྤང་བརྒྱུད་བཏིང་ཡང་ཆོས་གོས་སྤང་དེ་ཉིད་དང་བྲལ་ན་ནི། བྲལ་ལྟར་
 བོད་པར། » མ་བཏིང་བ་མ་ཆགས་ཤིང་། «

འབྱུང་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་སྔ་བརྒྱུད་ནི་གནས་སུ་བཞག་པར་བྱ་
 སྟེ། གཞན་དུ་སྐྱེ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་སུ་སྔ་བརྒྱུད་རང་འཇུག་པ་དང་། རྣམ་པར་འགྱུར་བ་
 དང་། རྣམ་པའི་ཉེས་པར་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བྲལ་ལྟར་འབྱུང་བ་དང་། སྔ་བརྒྱུད་འཇིག་པ་
 དུས་མཉམ་དུ་བཤད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་བའི་སྤང་ལྟར་སོ་སོར་བཤད་པ་ལ། བརྒྱ་ཆེན་གསུམ་ཡོད་
 བའི་དང་སོ་ནི། སྤྲོམ་ལས། འཆར་བ་རྣམ་པ་འཇོག་པ་དང་། འཇུར་འཇུག་པ་དང་ལེན་པ་
 དང་། སྤྲོང་དང་སྟོད་གཡོགས་སྤྲད་གཡོགས་བཅས། འིན་ཐང་སོ་སོར་བསྐྱར་བའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྤང་ལྟར་བརྒྱ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་གནས་སྐབས་
 རང་འབའ་ཞིག་དབང་བྱར་ཡོད་པའི་གོས་རུང་བ་ཆད་དང་ལྡན་པ་ཁ་སྐོངས་ལ་རེ་བ་མེད་
 བ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པ་རང་ངམ་ཤན་སྟོབས་གྱི་ཞག་བརྒྱ་འདས་པར་འཆར་བའི་དངོས་
 གཞིའི་ལྟར་བ་དེ། གོས་ཞག་བརྒྱ་འཆར་སྤང་གི་ལྟར་བ་དང་། སྔ་བརྒྱུད་དང་མི་ལྡན་ཞིང་། ལྷམ་
 ལྷུང་དང་། རྣམ་པའི་གནད་པ་མ་སྟོབ་ཅིང་། དགོན་པ་བའི་ཡི་དམ་དང་མི་ལྡན་པའི་བཅས་
 ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་གང་
 ཡང་རུང་བ། མཆོམས་ཐ་དད་དུ་འབྲལ་བར་བྱེད་པའི་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་དེ། འབྲལ་སྤང་
 དང་། སྔ་བརྒྱུད་དང་མི་ལྡན་པའི་བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པར་བྱས་པའི་
 ཆོས་གོས་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ། མ་ཆང་བ་ན། ཁ་སྐོང་བའི་གོས་ལ་རེ་བ་དང་བཅས་ཏེ།
 ཁ་སོགས་གྱི་གོས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་བཞག་པ་ལས། རང་ངམ་ཤན་སྟོབས་གྱི་ཞག་

སྤྱི་ཅུ་འདས་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་རྒྱ་འཛོག་གི་ལྷུང་བ་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྱོར་གི་
 རང་གི་ཆོས་གོས་གསུམ་དང་གདིང་བ་ཆད་ལྷན་གང་ཡང་རུང་བ། རང་རང་གི་ཁྱིན་རྒྱལ་ས་
 དང་ལྷན་བ་འཁྱུད་པར་འོས་པ། སྤར་ཆད་ལ་གཞི་དེ་བ་སྤྱི་གང་བ་སོགས་མ་བྱས་པ། དགེ་སྦྱོར་
 མ་ཆོས་བརྒྱད་ལྷན་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་བཤམ་ཐེ་ཆོས་ཐ་བས་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་འཁྱུད་བ་དང་
 འཆད་བ་དང་འཆག་པར་བྱེད་བ་གང་ཡང་རུང་བ་སྤྱི་ཞིང་གོ་བར་བྱེད་བ་རྒྱན་མ་ཆད་པའི་
 བྱ་བ་དེ་ཉིད་ལ་ཞུགས་ནས། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་འཁྱུད་བ་སོགས་བྱ་བ་གསུམ་གྱི་ཕྱོགས་གཅིག་
 གས། ཆོས་གོས་ཀྱི་ཕྱོགས་གཅིག་འཁྱུད་བ་སོགས་བྱས་པ་ལས་ལྷུང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་
 དེ། འཁྱུར་འཁྱུག་གི་སྤང་བ་དང་། དགེ་སྦྱོར་མ་དེའི་མཁན་སྦྱོར་དང་། གོས་དེས་འཁོངས་པ་མ་
 ཡིན་པ། དེས་རང་ལ་བྱུང་བར་གཏོགས་པ་གང་རུང་མ་ཡིན་པའི་དགེ་སྦྱོར་གིས། དགེ་སྦྱོར་
 མ་ཆོས་བརྒྱད་ལྷན་གྱི་སྤྱི་དུ་དད་བ་དང་སེམས་ཡེངས་ཆེ་བ་མ་ཡིན་པ།

རང་ལས་ནོར་ཐ་དད་བ་ལ། དགེ་སྦྱོར་མ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོས་རུང་བ་ཆད་ལྷན་དེའི་དེ་དང་
 འབྲེལ་བ་འདུ་ཤེས་མ་འཁྱུལ་བས་རང་གར་རག་མཆན་ཉིད་ལྷན་གྱིས་སྦྱོར་བའི་ཐོབ་སྦྱོར་
 སྤྱིས་པའི་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་དེ། ལེན་པའི་ལྷུང་བ་དང་། སྤར་བརྒྱུད་དང་མི་ལྷན་པའི་གོས་
 དེས་འཁོངས་པ་མ་ཡིན་པ། གོས་དེ་རང་ལ་བསྡུས་པར་མ་ཤེས་པའི་བཅས་ལྷན་དགེ་སྦྱོར་
 གིས་ཁྱིམ་པ་ཆོས་བྱུག་ལ། ཁྱིམ་བ་དེ་ཉིད་ཀྱི་གོས་རུང་བ་ཆད་ལྷན་འདུ་ཤེས་མ་འཁྱུལ་
 ཞིང་། རང་གར་རང་ཉིད་ཀྱི་དོན་དུ་སྦྱོར་འདོད་རྒྱུན་མ་ཆད་པས་རག་མཆན་ཉིད་ལྷན་གྱིས་
 སྤངས་པས། གང་བསམ་པ་དེ་བྱུབ་པའི་ཐོབ་སྦྱོར་སྤྱིས་པའི་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་དེ། སྦྱོར་པའི་

སྤང་བ་དང་། སྤང་བ་བྱེད་པར་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་གྱི་གོས་གསུམ་ཡན་ཆད་མ་ཆང་
 བའི། བཅས་ལྟན་དགོ་སྤྱོད་གིས་བྱིས་པ་ཆོས་དྲུག་ལྟན་ལ། བྱིས་པ་དེ་ཉིད་གྱི་གོས་རུང་བ་
 ཆད་ལྟན་རྒྱང་གཅིག་ལས་འབྱུག་པར་ཡན་ཆད་གྱིས་སྟག་པ་འདུ་ཤེས་མ་འབྱུལ་ཞིང་རང་གར་
 རང་ཉིད་གྱི་དོན་དུ་བསྤང་བར་འདོད་བས། དག་མཆོན་ཉིད་དྲུག་ལྟན་གྱིས་བསྤངས་ཏེ། རྒྱང་
 གཅིག་ལས་སྟག་པ་ཐོབ་སྟེ། » སྟག་པའི་ཆོས་སྤྱིན་པ་ཐག་ « བཅད་པའི་དངོས་གཞིའི་
 ལྷང་བ་དེ། སྤྱོད་བར་རིགས་པ་སྤྱོད་པའི་སྤང་བ་དང་། སྤང་བ་བྱེད་པར་སྤྱིན་བདག་དེ་
 ཉིད་གྱི་གོས་དེ་རང་ལ་བསྡོམས་པར་ཤེས་པ། གོས་དེས་འཕོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་བཅས་ལྟན་
 དགོ་སྤྱོད་གིས། བྱིས་པ་ཆོས་དྲུག་ལྟན་སྤྱོད་པ་ལོ་སྤྱིན་བདག་དེ་ཉིད་གྱི་གོས་རུང་བ་ཆད་ལྟན་
 རང་ལ་བསྡོམས་པར་འདུ་ཤེས་མ་འབྱུལ་བས། རང་ལ་བསྡོམས་པར་ཤེས་པ་རང་གར་དངོས་
 སྤང་མ་ཕྱུལ་བའི་གོང་དུ་འབྱུལ་ཡོང་མེད་པར་སྤྱོད་རོལ་དུ་སྤྱོད་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་བས། དག་
 མཆོན་ཉིད་ལྟན་ལྟན་གྱིས་བསྤངས་ཏེ།

དེའི་སྤྱིན་གྱིས་ཐུབ་པའི་ཐོབ་སྟོ་སྟེས་པའི་དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་དེ། སྟག་པ་སྤྱོད་
 པའི་ལྷང་བྱེད་དང་། སྤང་བ་བྱེད་པར་སྤྱིན་བདག་དེ་ཉིད་གྱི་གོས་དེ་རང་ལ་བསྡོམས་
 པར་ཤེས་པ། གོས་དེས་འཕོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་བཅས་ལྟན་དགོ་སྤྱོད་གིས་བྱིས་པ་ཆོས་དྲུག་
 ལྟན་ཡན་ཆད་སོ་སོ་ནས་རང་ལ་སྤྱོད་པ་ལོ་དེ་ཉིད་གྱི་གོས་རུང་བ་ཆད་ལྟན་རང་ལ་བསྡོམས་པ།
 འདུ་ཤེས་མ་འབྱུལ་བས་རང་ལ་བསྡོམས་པར་ཤེས་པ། རང་གར་དངོས་སྤང་མ་ཕྱུལ་བའི་གོང་དུ་
 དངོས་སྤང་མ་ཕྱུལ་ཡོང་མེད་པར་སྤྱོད་རོལ་དུ་སྤྱོད་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་བས། དག་མཆོན་ཉིད་

བོད་པར། » སྟག་པའི་ཆོས་མ་སྤྱིན་པ་ཐག་ «

དུག་ལྡན་གྱིས་བསྐངས་ཏེ། དེའི་རྒྱུན་གྱིས་བྱུང་ཅིང་ཐོབ་སྒོ་སྒྲིམ་པའི་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་
 དེ། སོ་སོ་ནས་སྒྲགས་པ་སྒྲོང་བའི་སྤང་བ་དང་། བཅས་ལྡན་དགེ་སྒྲོང་གིས། གོས་སམ་གོས་
 གྱི་རིན་གྱི་ཉིད་པ་སྦྱིན་བདག་གིས་ཐོ་ཉ་ལ་བསྐྱར་ཞིང་། ཐོ་ཉ་བས་ཞལ་ཏ་བ་ལ་གཏད་པའི་
 དངོས་པོ་དེ་བསྐྱལ་བ་སྤྲད་དུག་ལས་ལྷག་པ་སྒྲོང་བའམ་མ་ལྷག་ཀྱང་སྦྱིན་བདག་གི་སེམས་
 བསྐྱ་བར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལས་སྤངས་པ་ལས་སྐྱར་བའི་དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་དེ། བསྐྱར་བའི་
 སྤང་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷས་སྐྱར་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡོད་དེ། བཞག་པའི་གནས་སུ་
 རྒྱུད་ཟ་བའི་ཉེས་པ་ཡོད་ཅིང་། ཁྱེད་པའི་གནས་སུ་མེད་ན་ཁྱེད་མ་ཕྱིན་པ་དང་། དེ་ལས་ལྡོག་
 བ་བཞག་སྟེ་མ་ཕྱིན་པ་དང་། གཉིས་ཀྱང་ཉེས་པ་ཡོད་པ་དང་མེད་པའི་ཆེ་མ་ཁྱེད་པ་དང་། ཉི་
 མ་དེ་ཉིད་ལ་ལྡོག་པའི་བསམ་བས་ཕྱིན་ཏེ། དགོས་པའི་དབང་གིས་ལྡོག་པ་མི་རུས་ན། ལྷས་
 སྐྱར་གྱི་ཕྱིན་ཆེབས་ཡིད་གྱིས་དབྱུང་སྟེ། གོས་གང་ཡང་རུང་བ་ཞིག་ལ་སྐྱམ་སྐྱར་གྱི་ཕྱིན་
 ཆེབས་མ་བྱས་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་རེའོ།

གཤིང་བ་དང་འབྲེལ་བའི་བསྐྱབ་བྱ་ནི། ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་གཞན་གྱི་
 གདན་ལ་འོངས་སྒྲོད་པར་ཤེས་པས་གཤིང་བ་མ་ཁྱེད་པ་དང་། ཉི་མ་དེ་ཉིད་ལ་ལྡོག་པའི་
 བསམ་བས་ཕྱིན་ནས་ལྡོག་མི་རུས་ན་གཞན་ལ་མ་གཡར་བ་དང་། གཡར་ཡང་མ་རྟེན་པའི་
 ཆེ་ཆོས་གོས་བཞི་བསྐྱབ་བྱས་ནས་དེའི་སྟེང་དུ་རྩེད་ཟད་མ་བསྐྲད་པ་རྣམས་ལ་ཉེས་བྱས་རེ་
 རེའོ། །ཞག་བརྒྱ་འཆང་སྤང་འབྱུང་བའི་གོས་ལ་རུང་བ་ཁྱེད་གང་ཡན་ཆད་གྱི་ཆད་དང་ལྡན་པ།
 རང་དབང་ཞིང་དབང་བྱུང་ཡོད་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། ཅུ་བར། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གོས་དག་ནི་

རུང་བ་ཉིད་དང་། ཚད་དང་ལྡན་བ་ཉིད་དང་། ཞེས་བ་དང་། རྒྱུ་བ་ལྟ་བུ་ཡན་ཆད་ཀྱང་ཚོག་
 བ་དང་འབྲེལ་། ཞེས་དང་། ཡོད་ནའོ། །རང་གི་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཕྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་བ་དང་མ་འབྲེལ་བ་འཇམ་འབྲེལ་གྱང་ཤལ་རྩེས་སུ་ཞུགས་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། ཕྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབས་བ་དང་མ་འབྲེལ་བ་འོ། །འབྲེལ་གྱང་རྩེས་སུ་ཞུགས་བ་དང་བཅས་བ་འོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་སྐོང་གི་རེ་བ་དང་བཅས་པའི་ཁ་སོགས་ཀྱི་གོས་མ་ཡིན་བ་གཅིག་
 དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ནི་ཞག་སུམ་རྩ་འདས་ནའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། གོས་ཕྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་བ་ཞག་བརྒྱ་ལ་སོགས་བ་འདས་ན་ཅིར་འགྱུར་ཞེ་
 བ། འདི་ལ་སྤར་རབས་ཀྱི་འདུལ་འཛིན་བ་ནམས་འདོད་ཚུལ་བཞི་འབྱུང་སྟེ། བ་རེང་འཆང་
 ལྷང་ཁ་ཐོ་ཡིན་ཟེར་བ་དང་། དཀར་འཇམ་དུ་འདོད་བ་དང་། ནག་འཇམ་ཆེན་མོར་འདོད་བ་
 དང་། ནག་འཇམ་རྒྱང་དུར་འདོད་པའོ། །ཤ་མི་ལ་སོགས་པའི་སྒྲ་མ་ནམས་ནི། ནག་འཇམ་
 ཆེན་མོ་དེ་འཐད་ལྡན་དུ་བཞེད། དེ་ཡང་ཞག་ནས་ཞག་རེ་རེ་འབྱུང་སྟེ། མྱོང་དུ་རྒྱ་བ་ལ་ཁྱིམ་
 ལས། བྱིས་རེ་རེ་སོང་བ་ལ་ལྷང་བྱེད་རེ་རེ་འབྱུར་ཞེས་ནག་འཇམ་དུ་གསུངས་བ་དང་། ལུ་
 རྒྱང་བྱེད་རེ་རེ་འབྱུར་བར་གནག་འཇམ་དུ་གསུངས་བ་དང་། རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།
 དེགས་པས་ཀྱང་ཞག་རེ་རེ་ལ་དགག་བྱ་སྤྲ་མའི་རྒྱན་གནས་བ་ཡིན་ནོ། །འོ་ན། སྤར་པའི་ལུབ་
 མོ་ཡང་འཆང་བའི་སྤར་ལྷང་འབྱུང་ངམ་སྤམ་ན། དེའི་ཆེ་སྤར་ལྷང་མི་འབྱུང་སྟེ། གནས་སྐབས་
 དབང་བྱར་མེད་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པའི་མཐའི་ཆད་ལའོ། ཞེས་གསུངས་བ་འདི་

དང་། རྩུང་བ་ཁྱུ་གང་ཡན་ཆད་ཀྱང་ཚོག་པ་དང་འབྲེལ། །ཞེས་གསུངས་པ་གཉིས་འགལ་ལམ་
 ཞེན། རྩུང་བ་ཁྱུ་གང་ཡན་ཆད་ལས་ཀྱང་འཆང་བའི་སྤང་ལྟར་དུ་འགྱུར་མོད་གྱི། །ཁ་སྐོང་བ་
 ལ་རེ་བ་ཡོད་ཀྱང་རྫོག་ཏུ་མི་འགྱུར་བར་འཆང་ལྟར་དུ་འགྱུར་བའི་གོས་གྱི་མཐའི་ཆད་བསྟན་
 བའི་བྱིར། བྱས་མོའི་འཁོར་ལོ་གཉིས་དང་ལྗེ་བའི་འཁོར་ལོ་དང་བཅས་བ་དེ་འཁོར་གསུམ་
 ཁེབས་བའི་མཐའི་ཆད་ལོ། །ཞེས་དང་། འབྲེལ་རྩུང་ལས། འཁོར་གསུམ་ཁེབས་བའི་མཐའི་
 ཆད་འདི་ནི་ཚོས་གོས་གསུམ་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏུ་རུང་བའི་ཆད་ཅེས་བཤད་དེ། ཆད་དེ་
 ལ་ཚོས་གོས་གསུམ་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ཆགས་གྱི། དེ་ལས་རྫོག་པ་མ་གནང་བའི་བྱིར།

འབྲེལ་བའི་སྤང་བའི་སྐབས་སུ་མཆེས་མ་ཐད་ཅེས་བ་ལ། ལྷ་བ་ལས། བརྟན་བ།
 དགེ་སྤོང་གིས་གནས་གཅིག་ལ་སྤྱང་གཡོགས་ཀྱང་གཅིག་སར་གནས་བ་དེ་ཉིད་དུ་ཚོས་
 གོས་ཀྱང་བཞག་ན། དེ་ལ་ཚོས་གོས་དང་བྲལ་བར་འགྱུར་བར་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ། གནས་
 དེར་སྤྱེགས་སྤྱེགས་དང་། དགེ་སྤོང་དང་། བཅ་ཟེ་དང་། སྤྱོད་བ་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་ནམས་དང་།
 སྤྱན་སོ་སོར་བགོས་བ་ནམས་སུའོ། །ཞེས་གསུངས། འོར་ཐ་དད་བ་གནས་ཁང་སོ་སོར་མ་
 བགོས་ན་མི་འགལ་ཏེ། རྒྱུ་ཆེན་ལས། བདག་སོ་མང་སོ་དོན་གཅིག་པ་ཆ་སོ་སོ་མ་ཡིན་
 བར། བྱིས་གཅིག་པའི་ཚུལ་གྱི་གནས་དེ་ནི་བར་གྱི་མཆེས་མ་ཐད་བ་མ་ཡིན་ཏེ། སྤྱན་ལ་
 སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱིས་ཇི་དཔོན་དེ་གཙོ་བོ་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས། འདིའི་
 དོན་བདག་སོ་གཅིག་པའི་བྱོང་བྱེར་ཐོག་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུའམ། ཡལ་ག་ལོ་འདབ་འབྲེལ་བའི་
 བགས་ཆལ་བདག་སོ་གཅིག་པ་ན། དབྱས་ནས་ཚུགས་ཐམས་ཅད་དུ་རྒྱང་བྲགས་གྱི་མཐའ་

ཚུན་ཆད་ནི་མཆོམས་གཅིག་པ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། གནས་ཀྱང་དེ་ཡིན་ལ། ཉེ་འཁོར་ཀྱང་ཡིན་ལ།
དེ་པན་ཆད་ནི་གནས་དང་ཉེ་འཁོར་ཐ་དད་པ་ཉིད་དོ། །

ལྷོན་ཤིང་ཡལ་ག་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་ཅ་བ་སྤུང་མོང་པ་དང་། གཙུག་ལག་ཁང་གི་
གནས་ཁང་ཐ་དད་པ་རྣམས་ཀྱི་ལྷགས་ཤིང་སྤུང་མོང་གི་སྤྱད་བྱེད་དུ་འདྲ་ཡང་གནས་ཁང་ཐ་
དད་ནི་མ་རེག་ཀྱང་མི་འབྲལ་ལ། ལྷོན་ཤིང་གི་ཡལ་ག་པན་ཚུན་མ་རེག་ན་འབྲེལ་བའི་རྒྱ་
མཆོན་ནི། ཡལ་ག་པན་ཚུན་མ་རེག་པ་དེ་ཉེ་འཁོར་འབྲེལ་བ་མེད་དེ། ལྷན་མཁའི་མཆོམས་
ཀྱི་ཆོད་བའི་བྱིར། ཞེས་སྤྲུལ་ལས་གསུངས་བའི་བྱིར། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་ཆོས་གོས་
གསུམ་པོ་གང་རུང་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་དེ་དམ་དུ་གྱུར་ཏེ། འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པ་ཡན་
ཆད་དུ་ལོངས་ན་གཅིག་ཉིད་ལ་བྱིན་བརྒྱབ་ཡོད་ཅིང་། དེ་ལས་གཞན་ལ་ནི་བྱིན་རྒྱབས་མེད་
དེ། བག་ཡངས་ཀྱི་གོས་སྤྲུལ་ལས་གཞན་བའི་གནས་སྒྲུབས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་
རེ་རེ་བར་ངས་བྱིར་རོ། །ཆོས་གོས་བྱེད་ཆལ་དུ་གྱུར་ཏེ། དེ་གཉིས་བཟང་ངན་མ་བྱེད་ན་དོན་
ལ་ནི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་རེ་རེ་བར་བའི་བྱིར། ཆལ་པ་གཅིག་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཡོད་
ཀྱང་གཅིག་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མེད་ན་འབྲལ་བ་ནི་གཉིས་ཀ་ལ་བསྐྱུང་བར་བྱ་སྟེ། མ་བསྐྱུངས་
ན་བྱིན་རྒྱབས་མེད་པ་དེ་དང་བྲལ་བ་ལས་ཀྱང་ཡིད་གཉིས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷུང་བ་འབྱུང་བའི་
བྱིར་རོ། །འཁོར་གསུམ་ཁེབས་བའི་མཐའི་ཆོད་ལས་རྒྱུང་བའི་དམ་དུ་འབྱུར་ན་ནི། འཆོ་བའི་
ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་མེད་པ་སྟེ། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་འཆགས་བའི་ཞིང་མ་
ཡིན་པར་འབྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། མཆོན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བས་སྟོམ་པ་བཏང་བ་བཞིན་

ནོ། །ཤམ་ཐབས་དང་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན་ལ་སོགས་པ་དེ་བཞིན་དུ། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱང་གཞན་ལ་ཡང་ཅི་རིགས་པར་སྒྱར་རོ། །ཁྱེད་ཀྱི་སྒྲུབ་པའི་སྐབས་སུ། གོས་ཚད་དང་ལྡན་པ། ཞེས་དང་། འཆར་སྤང་གིས་གོས་ཚད་དང་ལྡན་པའི་བྱང་པར་ཡོད་དེ། འཆར་སྤང་གི་མ་མཐའ་ཁྱེད་ཀྱིས་ལ་མཐའ་དཔག་ཏུ་མེད་པ་དང་། ཁྱེད་ཀྱི་སྐབས་སུ་མ་མཐའ་འདྲ་བ་ལ། ལ་མཐའ་འཁོར་གསུམ་ཁེབས་པར་མ་ཁོངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཁོར་གསུམ་ཁེབས་ན་ཁ་སྒྲོང་བ་ལ་རེ་བ་ཡོད་ཀྱང་འཆར་སྤང་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ཁ་སྒྲོང་བའི་གོས་ལ་རེ་བ་དང་བཅས་པ་གཅིག་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་ན་དེ་ནི་ཞག་སུམ་ཅུ་འདས་ན་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འཁྱུར་འདུག་པའི་སྤང་བ་ནི། བཅས་ལྡན་དགེ་སྤྱོད་གིས་དགེ་སྤྱོད་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ། ཆོས་གོས་གསུམ་གདིང་བ་འབྲུ་བ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་དུ་བཅུག་ཅིང་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་ལས་བྱས་པ་ལས་བྱང་བའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག །འཁྱུར་འདུག་པ་དང་ལེན་པ་དང་། སྤྱོད་དང་སྟོད་གཡོག་སྤྱད་གཡོག་བཅས། །རིན་ཐང་སོ་སོར་མེལ་འདུག་དང་། །མདོན་མཚན་ཉོ་འཆོང་ལྷང་བཟེད་འཆོལ། །ཐ་ག་གཉིས་དང་ཆོས་གོས་དང་། །འདུག་ནས་ཐ་དང་བསོད་པ་ཉིད། །གཅེར་བྱ་མཐོན་གཉེར་གྲོང་དང་ནི། །ཁྱིམ་གཞན་ཉིད་དང་ཉི་ཤུའོ། །ཞེས་མདོ་ལས་དངོས་སུ་བཤད་པ་ཉི་ཤུ་དང་། བམ་ལྷ་ལས། དཔེན་པར་འདུག་འབྱེད་གཉིས་དང་། སྤྱད་པ་ལས་སྤྱོད་དུ་བཅུག་པ་ཐ་བ་དང་། རྒྱུར་ཡང་ཡང་ཐ་བ་དང་། མེ་ཉོག་ཐོང་རྒྱད་ལས། ལྷང་བཟེད་དོ་གསུམ་ཡང་ལྷག་པ་ལེན་པ་སྟེ། ལྷ་དང་དེ་རྣམས་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་མདོར་བསྐྱས་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་སྟེ་ཉི་ཤུ་ཅུ་ག་གོ་ཉེ་དུ་

ཡིན་མིན་གྱི་དོན་ནི་པ་མ་གཉིས་ནས་སོ་སོར་བདུན་རྒྱུད་ཚུན་ཆད་ཉེ་དུ་དང་དེ་པན་ཆད་ཉེ་
 ཏུ་མ་ཡིན་བར་གཞུང་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། པ་མ་དག་གི་བདུན་པ་ཚུན་ཆད་ལས་གང་
 ཡང་རུང་བ་གཅིག་ཏུ་སྡོན་ཆད་སྒྱུར་བ་ཡང་ཉེ་དུ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉན་
 སེམས་ཅན་ལ་ཆགས་པ་རྒྱུར་འགྱུར་དགག་བྱུར་འགྱུར་བ་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ནི། ཡུལ་དུས་
 དེ་ན་ངོ་ཆའི་ཡུལ་དུ་མི་བྱེད་བ་ལྟར་བ་དེ་རྣམས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་བྱེད་པ་མི་འགལ་ལོ། །དགེ་
 སྦྱང་མ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ། གོས་ལེན་པའི་ལྷུང་བ་ནི། དགེ་འདུན་ལ་གོས་སྤུལ་པའི་ཁོངས་སུ་
 གཏོགས་པ་མ་ཡིན་པ། ཆོས་ལེགས་པར་སྦྱ་བ་པོ་མ་ཡིན་པ། བསྟེན་བར་རྫོགས་པར་བྱེད་
 པ་པོ་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་གོས་ཆང་བར་ཡོད་པའི་བཅས་ལྡན་དགེ་སྦྱང་གིས། དགེ་སྦྱང་མ་
 ཆོས་བརྒྱུད་ལྡན་ལ་གོས་རུང་བ་ཆད་ལྡན་སྦྱང་སྟེ། ཐོབ་སྟོ་སྟེས་པའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་དེ་དེ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར། མདོ་ཅ་བར། ལེན་ནའོ། །རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ཀྱིས་སོ། །གོས་སོ། །དགེ་འདུན་
 ལ་གོས་འབྱུལ་བ་དང་ལེགས་པར་སྦྱ་བ་ལ་ལྷུང་བ་མེད་དོ། །བསྟེན་བར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་
 དང་། བོར་བརྒྱགས་བྱུང་བ་དག་ལའོ། །དད་ཇས་བརྫོད་དེ་མདུན་དུ་བཞག་ནས་མི་སྟོས་པར་
 སོང་བ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁྱིམ་པ་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་སྦྱང་པའི་སྤང་བ་ནི། རང་ལ་ཆོས་གོས་ཆང་བར་ཡོད་
 ཅིང་། སྤ་བརྒྱུད་མ་བཞིང་པའི་བཅས་ལྡན་དགེ་སྦྱང་གིས། ཁྱིམ་པ་ཆོས་དུག་ལྡན་ལ་གོས་
 བསྐྱངས་ཉེ། ཐོབ་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ཁྱིམ་པ་ཆོས་དུག་ལྡན་ནི། ཁྱིམ་པ་
 ཡིན་པ་དང་། ཉེ་དུ་མ་ཡིན་པ་དང་། རང་ལས་ཇས་ཀྱི་སྟོན་མ་རྟོག་ཐད་པ་དང་། མ་བསྐྱངས་

ཀྱང་ཅི་བདེར་སྟོབས་བ་མ་ཡིན་པ་དེ་དང་། ཐ་སྙད་ལྷ་ལྷན་དང་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་ལ་
བྱ་སྟེ། མིའི་འགྲོ་བར་གཏོགས་པ་བྱིས་པར་གྱུར་པ་སྟོག་དང་ལྷན་པ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ནི་ལྟར་
བའི་བྱེད་པ་ཐོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གོས་གང་བསྐྱངས་པ་དེ་ལས་གོས་གཞན་
ཐོབ་པ་ལ་ནི་ལྟར་བ་དངོས་གཞི་མེད་དེ། རིན་ཐང་དང་ཁ་དོག་དང་། ཁྱ་ཆད་ལས་ནམ་པ་གང་
བསྐྱངས་པ་ལོ། །གཞན་ལ་ནི་ལྟར་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སྟོང་བར་རིགས་པའི་སྤང་ལྟར་ནི། ལྷག་པ་སྟོང་བའི་ལྟར་བ་གསུམ་
དང་། ལྷག་པར་མ་བྱིན་པའི་ལྟར་བ་གཉིས་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་ཆོས་གོས་གསུམ་
ཡན་ཆད་མ་ཆད་བས། བྱིས་པ་ཆོས་བྱུག་ལྷན་ལ། གོས་བསྐྱང་བའི་ཆེ། ལྷན་སྐྱར་ལྟ་བུ་ཆོས་
གོས་བྱ་སྟམ་པའི་བསམ་བསམ་མ་དྲས་པ་བསྐྱངས་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གོས་སྟོད་གཡོགས་
སྟོད་གཡོགས་རབ་ཆད་གཉིས་ཐོབ་ཅིང་དེ་ལས་ལྷག་པ་བསྐྱངས་ན། ལྷག་པ་ཁྱ་གང་ཡན་ཆད་
ཐོབ་ན་སྤང་ལྟར་སྟེད་པ་དང་། རུལ་གཟན་ནས། ཤམ་ཐབས་ལྟ་བུ་གོས་མ་དྲས་པ་བྱ་སྟམ་པའི་
བསམ་བསམ་བསྐྱངས་ན། བྱིས་པའི་གོས་སྟོད་གཡོགས་སྟོད་གཡོགས་རབ་ཆད་ཐོབ་ཅིང་དེ་
ལས་ལྷག་པ་བསྐྱང་ན། ལྷག་པ་ཁྱ་གང་ཡན་ཆད་ཐོབ་ན་སྤང་ལྟར་སྟེད་པ་དང་། གོས་མ་དྲས་པ་
བྱ་སྟམ་པའི་བསམ་བསམ་བསྐྱངས་ན། བྱིས་པའི་སྟོད་གཡོགས་སྟོད་གཡོགས་མཐའི་ཆད་ཐོབ་
ཅིང་། འབྲིང་ཆད་དས། རབ་ཆད་དུ་ཁ་སྟོང་བའི་གོས་བསྐྱངས་ཤིང་ཐོབ་པ་འཕ། འབྲིང་ཆད་
ཐོབ་ཅིང་རབ་ཆད་དུ་ཁ་སྟོང་བའི་གོས་བསྐྱངས་ཤིང་ཐོབ་ན་སྤང་ལྟར་སྟེད་པ་གསུམ་དང་།
གོས་དྲས་པ་བྱ་སྟམ་པའི་བསམ་བསམ་བསྐྱངས་ན། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གོས་སྟོད་གཡོགས་སྟོད་

གཡོགས་རབ་ཆད་ལས་སྟག་པ་ཐོབ་ན། ཁྱ་གང་ཡན་ཆད་ཀྱི་སྟག་པ་དེ་སྤྱིན་དགོས་པ་ལས་
 སྟག་པ་མ་བྱིན་ན་སྤང་ལྷུང་སྤྱེད་པ་དང་། གོས་མ་བྱས་པ་བྱ་སྟམ་པའི་བསམ་བས་བསྐྱངས་
 བ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གོས་སྟོང་གཡོགས་སྤང་གཡོགས་རབ་ཆད་གཉིས་ལས་སྟག་པ་ཐོབ་
 བ་ཡང་སྤྲ་མ་བཞིན་དུ་སྟག་པ་མ་བྱིན་ན་སྤང་ལྷུང་སྤྱེད་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། བྱིན་གྱི་
 བརྒྱབས་པར་བྱ་བའི་ཆོས་གོས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་པོ་ཆང་བར་མེད་ན། གོས་ཆད་
 ལས་སྟག་པ་བསྐྱང་རིགས་ཏེ། རྗེ་ཤེས་ལས། དེ་དག་གི་ནང་ནས་གང་མེད་པ་དེ་ཉིད་བསྐྱང་བར་
 རིགས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། བཏོ་ཅ་བར། བྱིན་གྱི་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཐམས་ཅད་མེད་
 བ་སྤྱོད་བར་རིགས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། རི་ཅམ་སྤངས་ན་གོས་གཉིས་མན་
 ཆད་ཆང་དུ་བྱུང་སྟེ། སྟོང་གཡོགས་སྤང་གཡོགས་བཅས། ཞེས་དང་། ཟུང་སྤང་བར་བྱ་བ་
 ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྟོང་གཡོགས་སྤང་གཡོགས་ཀྱི་ཆད་རི་ལྟ་བུ་ཡིན་ཞེ་ན།
 བཏོ་ཅ་བར། བྱིམ་པའི་སྟོང་གཡོགས་ཆེ་ཆད་ནི་རས་ཡུག་ཆེན་ཁྱ་བཅུ་གཉིས་པའོ། །སྤང་
 གཡོགས་ནི་རས་ཡུག་ཐུན་བདུན་པ་དང་དོ་པའོ། །ཞེས་གསུངས། རྗེ་ཤེས་ལས། ཞེད་དུ་སྤྱི་
 གསུམ་པ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་དང་། བཏོ་ཅ་བར། དགེ་སྤྱོད་གི་ཆེ་ཆད་ནི་སྟམ་
 སྤྱར་དང་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་རིམ་པ་རི་སྤྱད་བསྟན་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

སོ་སོ་ནས་སྟགས་པ་སྤྱོད་པའི་སྤང་ལྷུང་ནི། གཞན་རྣམས་གོང་དང་འབྲེལ་བའི་
 པར་ནི། བྱིམ་པ་སོ་སོ་གཉིས་ཀྱི་གོས་གཅིག་དཔོགས་པ་ཡིན་ལ་འདི་ནི་བྱིམ་པ་སོ་སོ་གཉིས་
 ཀྱི་གོས་རེ་རེ་སོ་སོ་ནས་དཔོགས་པ་ལ་བྱའོ། །བསྐྱར་བའི་སྤང་ལྷུང་ནི། བཅས་ཐུན་དགེ་

སྒྲོང་གིས། གོས་བསམ་གོས་གྱི་རིན་གྱི་རྟེན་བ་སྦྱིན་བདག་གིས་པོ་ཉ་བ་ལ་བསྐྱར་ཞིང་པོ་ཉ་
 བས་ཞལ་ཉ་བ་ལ་གཏད་པའི་དངོས་པོ་དེ། བསྐྱར་བསྐྱད་དུག་ལས་སྟག་པར་སྒྲངས་བཤམ།
 མ་སྟག་ཀྱང་སྦྱིན་བདག་གི་སེམས་བསྐྱུ་བར་ཁས་མི་ལེན་པ་ལས་བྱུང་བའི་ལྷུང་བ་ནི་དངོས་
 གཞིའོ། །གང་ལ་བརྩོམ་པའི་གཞི་ནི། སྦྱིན་བདག་དང་པོ་ཉ་བ་ཞལ་ཉ་བ་གསུམ་ག་ཁྲིམ་བ་
 ཡིན་པ་ཅིག་དགོས་ཏེ། གསུམ་ཆར་མི་ཉིད་དང་། ཁྲིམ་པ་ཉིད་ཡིན་ནའོ། །ཞེས་དང་། བསྐྱར་
 བསྐྱད་དུག་ནི། རྗེ་ཤ་ལས། བསྐྱལ་བའི་སྒོ་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་སྦྱོར་བ་གཅིག་གིས་བྱས་ན་
 བྱི་བསྐྱལ་བ་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་དང་། སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པས་ཞུགས་ན་ནི། བསྐྱལ་
 བ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་རོ། །བསྐྱལ་བ་དང་པོ་དེས་གོས་ཐོབ་པར་མ་གྱུར་ན། ལན་གཉིས་ལན་
 གསུམ་ཡང་བསྐྱལ་བར་བྱའོ། །དེའི་འོག་ཏུ་ལན་གསུམ་གྱི་བར་དུ་ཅང་མི་སྦྱ་བར་ཕྱོགས་སུ་
 བསྐྱད་པར་བྱའོ། །འོ་ན། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། ལན་དུག་གི་བར་དུ་ཅང་མི་སྦྱ་བར་ཕྱོགས་སུ་
 བསྐྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་དང་འགལ་ལམ་ཞེ་ན། དེ་ནི་བསྐྱལ་བ་གསུམ་དང་བཅས་
 པའི་གྲངས་དུག་གསུངས་པ་ཡིན་ལ། འདི་ནི་བསྐྱད་བཞི་ཆེ་བ་ལན་གསུམ་ཡིན་པས་འགལ་
 བ་མེད་དོ། །

སྒྲང་ལྷུང་བཅུ་ཆུང་གཉིས་པ་ནི། སྒྲོམ་ལས། སྦྱིན་བལ་འབའ་ཞིག་ཆ་གཉིས་
 དང་། །དུག་དང་མཐོ་གང་ལམ་དང་ནི། །འཁྱུ་བ་དང་ནི་གསེར་དངུལ་དང་། །མདོན་མཆོན་
 ཅན་དང་ཉོ་འཛོང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྒྲང་ལྷུང་བཅུ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་
 དགེ་སྒྲོང་གིས་ཡན་ལག་བཞི་ཆར་བའི་སྒོ་ནས་རང་དབང་བའི་སྦྱིན་བལ་གྱི་སྟན་བྱས་བཤམ་

བྱེད་དུ་བརྟུག་སྟེ། བྱེད་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལས་ལྷུང་བའི་སྤང་ལྷུང་དང་། དེ་བཞིན་དུ་ལུག་བལ་
ནག་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱས་པའི་སྟན་དང་། ལུག་བལ་ནག་པོ་བྱེད་སྟུག་པ་བྱེད་དམ་བྱེད་དུ་
བརྟུག་པའི་མཐར་ཐུག་གི་སྤང་ལྷུང་ཉིད་དང་། སྟན་སྤྲ་མ་བྱས་ནས་ལོ་དུག་མ་ལོན་པར་སྟན་
དེ་ཉིད་ཡོད་བཞིན་དུ་སྟན་གཉིས་པ་བྱེད་པའི་མཐར་ཐུག་གི་སྤང་ལྷུང་དང་། གདིང་བ་རྩིང་བ་
ནས་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་མཐོ་གང་གི་ཆད་ཅམ་མ་ལྷན་པར་གདིང་བ་གསར་བ་བྱེད་པའི་
སྤང་ལྷུང་དང་། ལམ་རྒྱུད་གྲགས་གཅིག་གི་མཐའ་ལས་འདས་པར་བལ་ཁུར་ཆད་དུ་ཡོངས་
བ་ཁུར་བ་ལས་ལྷུང་བའི་སྤང་ལྷུང་དང་། དགེ་སྦྱོང་མ་ཆོས་བརྒྱུད་ལྷན་ལ་བལ་འབྲུ་ཞིང་མེལ་
དུ་བརྟུག་པ་ལས་ལྷུང་བའི་སྤང་ལྷུང་དང་། བ་སྟོད་གདགས་སུ་རུང་བའི་གསེར་དཔུལ་ལ་
སོགས་པའི་རིན་པོ་ཆེ་རང་དབང་བ་ལག་བས་ལེན་པའི་མངོན་སུམ་དུ་གནས་པ་ན། རོ་བོ་
ལ་མི་རུང་བའི་སྒོ་མ་བཞག་པར་ནོར་གྱི་སྒོ་སྤྲ་བདག་གིར་བྱས་པ་དང་། རང་དོན་དུ་རེག་
གམ་རེག་དུ་བརྟུག་པ་ལས་ལྷུང་བའི་སྤང་ལྷུང་དང་། བྱིམ་པ་ལ་གོས་ཁུ་གང་ཡན་ཆད་རེ་བའི་
ཁེ་སྒོགས་ཀྱི་སྟེང་ཐོབ་པ་ལས་ལྷུང་བའི་སྤང་ལྷུང་དང་། རྒྱུན་ཁྱད་པར་ཅན་དང་མི་ལྷན་པའི་
དགེ་སྦྱོང་གིས། བྱིམ་པ་ལ་ཉོ་ཆོང་གི་སྟེང་ཐོབ་པ་ལས་ལྷུང་བའི་སྤང་ལྷུང་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར།

གདིང་བ་དང་སྟན་ལ་ཁྱད་པར་ཅི་ཡོད་ཅེ་ན། གདིང་བ་ལ་སྟེགས་བུའི་འཕྲོ་བྱས་གིང་
སྟན་ལ་དེ་མི་དགོས་པས། དེ་གཉིས་རྣམས་པ་ཐ་དད་ཅིང་། གདིང་བ་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་མལ་
བསྐྱབས་པའི་ཕྱིར་བྱས། སྟན་གང་བ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་བྱས་པས་དེ་གཉིས་དགོས་པ་ཐ་དད་

བ་དང་། མདོ་ལས། གདིང་བ་ཐུག་པས་སྒྲངས་ནས། ཞེས་གསུངས་ལ། རྗེ་ཤྲི་ལས། ལྷན་ཐུག་
 བས་ཁྱིམ་བ་ནི་ཚུལ་མ་ཡིན་པས། ཞེས་དེ་གཉིས་ཐུག་པ་ལ་བསྐྱར་རུང་མི་རུང་ཐ་དད་བ་
 དང་། གདིང་བ་ལ་སྤིང་དུ་སྒྲགས་མ་དང་ཞེང་དུ་སྒྲོད་དང་སོར་དུག་གི་ཆད་དང་། ལྷན་ཆད་
 བེ་ལུང་ཁུ་བ་རྒྱུང་མོས་དང་། རྗེ་ཤྲི་ལས། ལྷན་ཆེན་པོ་ནི། སྒྲུབ་དང་ལྷོ། རྒྱུང་དུ་བེ་སྒྲུབ་
 དང་གསུམ་མོ། །འབྲིང་ནི་དེའི་བར་རོ། ཞེང་ཆད་ནི་གདིང་བ་དང་མཉམ་མོ། ཞེས་གསུངས་
 བའི་ཆད་འཐད་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། ཁྱད་བར་ཆེད། ལྷན་གྱིས་སྤང་ལུང་འདི་རྣམས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་ནི་བཟུམ་
 བ་རྫོགས་ལ། མདོ་ཆ་བར། བཟུམ་བ་ཉིད་བེ་མཐར་ཐུག་པའི་དང་པོ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤིན་བལ་དང་རིན་ཐང་སོགས་འབྲུ་པའི་མོན་དར་སོགས་ལ་ལྷན་བྱས་
 བ་ལ་ཡང་སྤང་ལུང་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདི་ཡང་འབྲུ་བ་ལ་ཡང་རོ། ཞེས་བ་དང་། རྗེ་ཤྲི་ལས། སྤིན་
 བལ་འབའ་ཞིག་ལ་ལྷན་བྱེད་བ་ལ་སྤང་བའི་ལུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བ་དེ་བཞིན་དུ། མོན་དར་དང་
 ཆ་གྲུ་ལའི་རས་ལ་ལྷན་བྱེད་བ་ལ་ཡང་སྤང་བ་ཁོ་ནར་འགྱུར་བ་ལྟ་བུའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། དུལ་གང་ན་བལ་དཀར་པོ་དགོན་ཞིང་རིན་ཆེ་ལ་བལ་ནག་པོ་མེད་ཅིང་རིན་རྒྱུང་བ་
 དེར་ནི་བལ་དཀར་པོ་འབའ་ཞིག་ལས་བྱས་པའི་ལྷན་ལ་སྤང་ལུང་སྤྱིད་ཅིང་ནག་པོ་འབའ་ཞིག་
 ལས་བྱས་པའི་ལྷན་ལ་སྤང་མེད་དུ་འགྱུར་ཏེ། རང་གི་རྣམ་འབྱེད་ལས། བལ་ནག་པོ་འབའ་
 ཞིག་ལ་སྤང་བ་མེད་དེ། དཀར་པོ་དེ་ནི་སྤང་བ་ཡོད་དོ། ཞེས་གོ་བོམོག་ནས་བརྗོད་དོ། ཞེས་
 དང་། སྤྱིར་བསྟན་རང་གི་རྣམ་འབྱེད་ལས། བལ་དཀར་པོ་ནི་ལྷན་བྱེད་བ་ལ་ཡང་སྤང་བ་ཁོ་

ནང་འགྲུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྤྱོད་བལ་དང་མོན་དར་གྱི་ཆ་གཉིས་བྲས་ན་ཡང་
སྤང་བའི་ལྷུང་བར་འགྲུང་ཏེ། རྟེན་ལས། མོན་དར་དང་སྤྱོད་བལ་ལ་སོགས་པ་བསྐྱེས་པ་ལས་
སྤྱོད་བལ་ལ་ཡང་སྤང་བ་ཁོ་ནར་འགྲུང་བ་ལྟ་བུ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

སྤང་ལྷུང་བཅུ་ཚན་གསུམ་པ་ནི། སྤོམ་ལས། ལྷུང་བཟེད་གཉིས་དང་ཐ་ག་
གཉིས། །ཕྱིན་འཕྲོག་སྤོན་ཆེ་ཐ་ཆུང་དང་། །དགོན་པ་བ་དང་རས་ཆེན་དང་། །བསྐྱེས་བ་དང་
ནི་གསོག་འཛོག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་སྤང་ལྷུང་བཅུ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་
དགེ་སྤོང་གིས་རང་དབང་བའི་ལྷུང་བཟེད་རུང་བ་ཆད་ལྷན་ཕྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་ཞག་
བཅུ་ལས་ལྷག་པ་བཅངས་པ་ལས་ལྷུང་བའི་སྤང་ལྷུང་དང་། རང་ལ་ལྷུང་བཟེད་རུང་བ་ཆད་
ལྷན་ཡོད་བཞིན་བུ། བྱིས་པ་ཆོས་རྒྱག་ལྷན་ལ་ལྷུང་བཟེད་བསྐངས་ཏེ། ཐོབ་པ་ལས་ལྷུང་བའི་
ལྷུང་བཟེད་འཆོལ་བའི་སྤང་ལྷུང་དང་། རང་གི་གོས་ཀྱི་རྒྱ་རུང་བ་ཆད་ལྷན་ཐ་ག་པ་བྱིས་པ་
ཆོས་རྒྱག་ལྷན་ཅི་བདེར་སྟོབས་པ་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ། རང་རམ་བསྐྱོས་བས་འཐག་ཏུ་བཅུག་
སྟེ། ལྷ་གང་ཡན་ཆད་ཀྱི་ཐགས་སྤྱོད་ཐོབ་སྟོབས་པ་ལས་ལྷུང་བའི་འཐག་ཏུ་བཅུག་པའི་སྤང་བ་
དང་། སྤྱོད་བལ་གྱིས་པ་ཆོས་རྒྱག་ལྷན་གྱིས་རང་ལ་བསྐྱེས་པའི་གོས་རུང་བ་ཆད་ལྷན་སྤྱོད་
བདག་དེ་ཉིད་ཀྱི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པར་ཐ་ག་པ་ལ་མཆུ་ཞེང་ལྷ་གང་ཡན་ཆད་བསྐྱེད་པ་ལས་
ལྷུང་བའི་འཐག་པ་བསྐྱེད་པའི་སྤང་ལྷུང་། དགེ་སྤོང་ཆོས་བརྒྱད་ལྷན་ལ་རང་རམ་གཞན་གྱིས་
ཕྱིན་པའི་ལྷུང་བཟེད་དམ། གོས་རུང་བ་ཆད་ལྷན་དགེ་སྤོང་དེ་ཉིད་དབང་བ་རྒྱ་སེམས་དང་།
ཡིད་གཅུགས་ཁྱད་པར་ཅན་མ་ཡིན་པའི་རྫོས་འཕྲོགས་ཏེ། གནས་ནས་སྤྱགས་པ་ལས་ལྷུང་

བའི་བྱིན་སྒྲོགས་ཀྱི་སྤང་ལྟར། བྱིས་བ་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་ཁ་ཟས་ལས་གཞན་བའི་དབྱར་གྱི་
 རྟེན་བ་རུང་བ་ཆད་ལྡན་བྱིན་བ་དགག་དབྱེ་མ་བྱས་བའི་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་བདག་གིར་བྱས་བ་
 ལས་བྱུང་བའི་དབྱར་རྟེན་བདག་གིར་བྱེད་བ་སྤྲས་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱར་རྟེན་དབྱར་ནང་
 དུ་བཞོན་བས་ཐོབ་ཆོ་སྤྲེས་བ་ལས་བྱུང་བའི་དབྱར་རྟེན་བཞོ་སྤྲས་བ་དང་། དེ་ལྟ་བུའི་དབྱར་
 རྟེན་དགག་དབྱེའི་བྱིས་དེ་ཉིན་བར་མ་བཞོན་བར་དེའི་མཆན་མོའི་མཐའ་འདས་བ་ལས་བྱུང་
 བའི་དབྱར་རྟེན་བཞག་བྱིས་བའི་སྤང་ལྟར་དེ། ལྷོན་རྒྱ་ཐ་ཚུང་ཞེས་བ་བརྟན་བྱུང་གི་སྤང་ལྟར་
 དང་། དཞོན་བ་བས་རང་གི་སྤྲུལ་སྤྲུང་བྱིན་རྒྱལ་ཅན་གནས་གཞན་དུ་བཞག་བ་འཇིག་བའི་
 བར་ཆད་དང་བྲལ་ནས། རང་དང་ཆོས་ཞོས་བཞག་བའི་གནས་ཉེ་འཁོར་དང་བཅས་བ་ལས་
 གཞན་བའི་གནས་སུ་ཞག་དྲུག་གི་མཆན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་འདས་བ་ལས་བྱུང་བའི་
 དཞོན་བ་བའི་འབྲལ་སྤང་དང་། བྱིས་བ་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱིས་རྒྱ་བ་བཞེར་ཡོངས་སྤྱོད་བའི་
 བྱིས་བ་དེས་དབང་བའི་དབྱར་གྱི་ཞོས་རས་ཆེན་རུང་བ་ཆད་ལྡན་རང་གི་དབྱར། ཁས་ལེན་
 གྱི་རྒྱ་བ་གཅིག་གི་ལྷོན་རོལ་དུ་བཅའ་བས་ཐོབ་བ་ལས་བྱུང་བའི་རས་ཆེན་འཛོལ་སྤྲས་བ་
 དང་།

དེ་ལྟ་བུའི་རས་ཆེན་རང་དབང་བ་དབྱར་ཁས་སྤངས་བའི་དུས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱས་
 ནས་ཞག་བཅོ་ལྔའི་མཆན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི་ཞོར་དུ་སྟེན་བ་ཕོ་ལ་མ་གཏད་བར་
 མཆན་མོའི་མཐའ་འདས་བས་རས་ཆེན་བཞག་བྱིས་བ་ལས་བྱུང་བའི་སྤང་ལྟར་དང་། ལྷོན་
 བདག་བྱིས་བ་ཆོས་དྲུག་ལྡན་གྱི་ལྟར་བཟེད་དང་ཞོས་རུང་བ་ཆད་ལྡན་དགེ་འདུན་ཆོས་

བརྒྱད་ལྷན་ལ་བསྟོས་བ་རྒྱ་སེམས་ལས་གཞན་བས་བདག་ཉིད་ལ་སྦྱར་བས་ཐོབ་ཅིང་། ཐོབ་
 མོ་སྦྱེས་བ་ལས་བྱུང་བའི་བསྟོས་བ་སྦྱར་གྱི་སྤང་ལྟར་དང་། རང་ངམ་རང་འབྲས་བས་བྱིན་ལེན་
 བྱས་ལ་ཆགས་བའི་སྤོན་བཞི་གང་ཡང་རུང་བ་མཚན་ཉིད་བ་མངོན་པའི་ཆད་དང་ལྡན་ལ།
 ཚྭ་ཆུང་དང་ལྟའི་བདུད་ཅི་མ་ཡིན་ལ། དེས་ཕན་བའི་ནད་ཅན་མ་ཡིན་པའི་བཅས་ལྡན་དག་
 སྤོང་གིས་བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་པར་རང་ཉིད་ཟ་བའི་བྱིར། སྤྱིར་དུས་སམ་སྤོན་གསོག་འཛོག་གི་
 དུས་ལས་འདས་བའི་གསོག་འཛོག་གི་སྤང་ལྟར་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། བསྟོས་སྦྱར་གྱི་
 སྐབས་སུ་སྤྱིན་བདག་བྱིས་བ་ཞེས་བ་ནི་མཚོན་བ་ཅམ་སྟེ། འདི་ཉིད་ལས། གཞན་གྱི་གང་
 ཟག་རྣམས། ཞེས་སྤྱིར་བཟོད་བ་དང་། བས་ལྡ་ལས། སྤྱིན་བདག་གཞན་ཉེ་དྲ་དང་ཉེ་དྲ་མ་
 ཡིན་པའི་བྱིས་བ་དང་། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་མཚན་དང་ལྟ་བ་མཐུན་བ་དང་མི་མཐུན་བ་གང་ཡང་
 རུང་བ་ལ་ན་སྤང་བ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དག་འདུན་ཞེས་བ་ཡང་མཚོན་བ་ཅམ་ཡིན་གྱི། དག་སྤོང་ལ་བསྟོས་བ་སྦྱར་ན་
 སྤང་ལྟར་དུ་འགྱུར་ཉེ། ལུང་རྣམ་འབྱེད་ལས། གང་ཟག་གཅིག་ལ་བསྟོས་བ་དང་གཉིས་སམ་
 གསུམ་ལ་བསྟོས་བ་བདག་ཉིད་ལ་སྦྱར་ན་སྤང་བའི་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། གསོག་འཛོག་གི་སྐབས་སུ་སྤྱིར་དུས་ནི། སྤྱི་རངས་དང་པོ་ཤར་བ་ནས་ཉིན་བྱེད་
 གྱི་བར་ཡིན་ལ། བྱིན་རྒྱལས་མེད་པའི་སྤོན་བཞི་བྱིན་ལེན་བྱས་བ་སྤྱིར་དུས་ལས་འདས་བ་
 གསོག་འཛོག་དང་། བྱིན་རྒྱལས་ཅན་གྱི་སྤོན་ཞག་བདུན་བ་དང་བརྒྱད་པའི་སྤྱི་རངས་ཤར་
 བར་བཞག་ན་གསོག་འཛོག་དང་། ཐུན་ཚོད་དུ་རུང་བ་ནི་སྤོང་གྱི་ཐུན་དང་པོ་འདས་པར་

བཞག་ན་སྤང་ལྷུང་དུ་འགྱུར་རོ། །རི་སྤྱིད་འཆོ་བཅད་གི་སྤྲན་གྱི་བྱིན་རྒྱབས་ནི། ནད་དེ་གསོས་
 ནས་སྤྲན་དེ་སྤྲན་མི་དགོས་པའི་མཆན་མོའི་མཐའི་སྤྲད་ཅིག་མ་འདས་པ་ན་སྤང་ལྷུང་དུ་འགྱུར་
 རོ། །སྤྲན་བཞི་པོ་བྱིན་ལེན་མ་བཞིག་པར་གསོག་འཛོག་གི་དུས་ལས་འདས་པར་བཞག་པ་
 མོས་པ་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པར་འགྱུར་ཞིང་། བཞག་པ་ལ་གསོག་འཛོག་གི་སྤང་བར་འགྱུར་
 ཏེ། རྒྱུ་ལས། འཆང་བའི་ལྷུང་བ་འདི་ནམ་པར་བཞག་གོ། །ཡོངས་སྤྱོད་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ཟ་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། གསོག་འཛོག་སྤྱོད་པ་ལ་ཟ་བའི་བྱིར། གསོག་འཛོག་དུས་ལས་འདས་པ་གཅིག་
 དགོས་ཏེ། བཟའ་བའི་བྱིར་འཆང་ནམོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན། རྒྱུ་ལས། མོས་
 ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པར་འཆང་བ་ལ་ཡང་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་འདྲ་སྟེ། སྤྱིར་ཡོངས་སུ་གཏོགས་
 པའི་བྱིར། ཞེས་མར་ལ་སོགས་རྒྱང་བ་ལ་བྱུག་པའི་བྱིར། གསོག་འཛོག་ལས་འདས་པ་བྱིན་
 ལེན་མ་བཞིག་པར་སྤང་ལྷུང་སྤྱོད་པ་མ་ཡིན་ནམ་སྤྲན་ན་དེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། མར་ལ་སོགས་
 བྱིན་ལེན་བྱས་པ་སྟེ་བདག་ཉིད་ཀྱིས་ཟ་བ་དང་། གཞན་ལ་སྤྱིན་པ་དང་། རྒྱང་བ་ལ་བརྒྱ་བ་ལ་
 སོགས་པ་བྱེ་བྲག་འདི་བྱམོ། །ཞེས་སྒྲོས་ཡོངས་སུ་མ་བཅད་པར་གང་མཁོ་བ་བྱ་སྤྲམ་དུ་སྤྱིའི་
 བསམ་པས་འཆང་བ་ལ་ཡང་གསོག་འཛོག་གི་སྤང་ལྷུང་སྤྱོད་དེ། སྤྱིས་བྱེ་བྲག་ལ་ཁུབ་པའི་
 བྱིར། ཞེས་པ་སྟེ། སྤྱིའི་བསམ་པ་དེས་བྱེ་བྲག་ཟ་བའི་ཆེད་ཀྱི་བསམ་པ་ལ་ཁུབ་པའི་བྱིར།
 ཞེས་པའི་དོན་ནོ། །སྤྲན་རྒྱག་པ་དང་བསྐྱུ་མཉེ་བྱས་པ་དག་ནི་བྱིན་ལེན་མ་བཞིག་པར་བཞག་
 སྟེ། གསོག་འཛོག་བྱས་ཀྱང་གསོག་འཛོག་གི་ཉེས་པ་མི་སྤྱོད་པར་གསུངས་སོ། །

ལྷུང་བྱེད་ཀྱི་སྡེ་ལས་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པ་བཤད་པ།

༡༡། །གཉིས་པ་བཤགས་པ་ཅེས་དང་འབྲེལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་འབའ་ཞིག་པའི་སྡེ་ལ་བཅུ་ཚན་
 དགུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་འཆད་པ་ལ། སྡོམ་ལས། རྩན་སྟོན་དགེ་སྦྱོར་ཐ་མ་དང་། །སྟོ་སྟོགས་
 བྱེད་དང་སྟོན་པ་དང་། །གདོན་དང་གནས་ངན་ལེན་དང་ཆོས། །བཤེས་ངོར་བྱེད་དང་ཁྱད་དུ་
 གསོད། །ཅེས་གསུངས་པ་ལྷུང་གྱི་ལྷུང་བྱེད་བཅུ་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། རྩན་གྱི་ལས་སྟག་སྟུང་
 བ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་སོགས་འོག་ནས་འབྱུང་བའི་ལྷུང་བྱེད། རྩན་སྟོ་བའི་ཉེས་བྱས་གང་
 ཅུང་ལས་གཞན་པའི་རྩན་སྟོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། དགེ་སྦྱོར་ཆོས་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་ལུས་གྱི་
 སྟོན་ལ་སོགས་པ་སྟོན་གངགས་འདོད་གྱི་བསམ་པ་ཁོ་ནས་སྟོ་བར་བྱེད་པ་སྟོན་སྟོ་བའི་ལྷུང་
 བྱེད་དང་། དགེ་སྦྱོར་ཆོས་དགུ་ལྟན་རྒྱད་ཐ་དད་པ་དབྱེ་འདོད་གྱི་བསམ་པས་མིང་ནས་སྟོས་
 ཉེ། བན་ཚུན་དུ་ཐ་མ་བྱེད་པའི་ངག་མཆན་ཉིད་ལྟ་ལྟན་གྱི་སྟོ་བ། ཐ་མ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་
 དང་། དགེ་སྦྱོར་ཆོས་བརྒྱད་ལྟན་གཉིས་ཡན་ཆད་གྱིས་ཅོད་པ་བཞི་པོ་གང་ཅུང་དགེ་འདུན་
 གྱི་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཅོད་པ་དེ་ཞི་བྱེད་ལ་སྟོས་པའི་བཅས་ལྟན་དགེ་སྦྱོར་གིས་མན་ཚུན་དུ་
 སྟོ་སྟོགས་བྱེད་པའི་ཆོག་སྟོས་པ་གོ་བ་སྟོ་སྟོགས་བྱས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྟན་དགེ་
 སྦྱོར་གིས་བྲིམས་བྲོགས་སྟེས་པ་མེད་པར་བྲིམ་པ་མོ་ལ་ཆོས་ཆོག་ལྡམས་དུག་ལས་སྟག་པ་
 བསྟན་ཉེ་དོན་གོ་བ་ལས་ལྷུང་པའི་བྲིམ་པ་མོ་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྟན་

དགེ་སློང་གིས་བསམ་བ་ཐག་བ་ནས་འདོན་པར་འདོད་པའི་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་
 དུས་མཉམ་བའམ་འདུག་ཏུ་ཁྱུར་པའི་ཆོས་ཆོག་གཞིར་ཡོངས་པའི་ཡི་གེ་འདོན་པའི་ལྷང་
 གྱེད་དང་། བཅས་ལྟན་དགེ་སློང་གིས་བདེན་པ་མ་མཐོང་ཞིང་ལྷང་བ་དང་བཅས་པའི་མཆན་
 ཉིད་མི་ཤེས་པའི་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ། དགེ་སློང་གཞན་གྱི་པམ་བའམ་ལྷག་པའི་ལྷང་
 བ་བརྗོད་ཅིང་དོན་གོ་བ་ལས་ཁྱུར་པའི་གནས་ངན་ལེན་བརྗོད་པའི་ལྷང་གྱེད་དང་། མིའི་
 ཆོས་བླ་མ་ཐོབ་པའི་བཅས་ལྟན་དགེ་སློང་གིས་བདེན་པ་མ་མཐོང་བའི་བསྟན་པར་མ་རྫོགས་
 བ་ལ་རང་གི་མི་ཆོས་བླ་མ་སྤྲས་པའི་དོན་གོ་བ་ལས་ཁྱུར་པའི་མི་ཆོས་བླ་མ་བདེན་པར་སྤྲས་
 པའི་ལྷང་གྱེད་དང་། བཅས་ལྟན་དགེ་སློང་གིས་རང་དང་བསྟོ་བྱ་གཉིས་ཀ་ལས་ནོར་ཐ་དང་
 པའི་དགེ་སློང་ནམ་དག་ལ་དགེ་འདུན་དབང་པའི་ཟས་ལས་གཞན་པའི་རྟེན་ལ། གང་ཟག་ལ་
 སོགས་པར་བསྟོས་སོ། །ཞེས་སྐུར་བ་བཏབ་སྟེ་དོན་གོ་བ་ལས་ཁྱུར་པའི་བཤེས་ངོར་གྱེད་གྱི་
 སྐུར་འདེབས་གྱི་ལྷང་གྱེད་དང་། བཅས་ལྟན་དགེ་སློང་གིས་གསོ་སྦྱང་གི་ཆེ་དགེ་སློང་གཞན་
 ལ་འདུལ་བའི་ཆོག་བྱུང་བཤོད་པའི་ཆོག་སྤྲས་ཏེ། དོན་གོ་བ་ལས་ཁྱུར་པའི་བྱུང་བཤོད་
 པའི་ལྷང་གྱེད་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིད།

བརྩ་ཆན་གཉིས་པ་ནི། རྟོམ་ལས། ས་བོན་འབྱ་བ་སྟོ་བ་དང་། །ཁྱི་དང་འདིང་དང་
 སྟོད་པ་དང་། །ཕྱིས་གཞོན་འབྱུང་བ་འདེབས་པ་དང་། །རིམ་བ་གཉིས་སུ་བཅིག་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ལྷང་གྱེད་བརྩ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགེ་སློང་གིས་ས་བོན་དང་
 སྐྱེས་པ་གང་རུང་མ་ཉམས་ཤིང་རུང་བ་མ་བྱས་པ་ལ་ཉམས་པར་གྱེད་པའི་འདུན་པས་རང་

ངམ་བསྐྱོས་བས་ཉམས་བར་བྱས་བ་ལས་གྲུར་བའི་ས་ལོན་དང་སྐྱེས་བ་འདོམ་བའི་ལྷུང་བྱེད་
 དང་། དགེ་འདུན་གྱི་ཞལ་ཏ་ཚུལ་བཞིན་དུ་བྱེད་བའི་དགེ་སྟོང་ལ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྟོང་གིས་
 དགེ་སྟོང་དམན་བའི་གངས་སུ་བགངས་བ་ངག་དང་འབྲེལ་བའི་དོན་གྱི་ཐོས་བར་འབྲུ་བའམ།
 གཞོག་འབྲུས་བྱས་ཏེ་དོན་གོ་བ་ལས་གྲུར་བའི་ཞལ་ཏ་བ་ལ་འབྲུ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་
 ལྡན་དགེ་སྟོང་གི་རང་ལ་གསོ་སྟོང་ལ་སོགས་པའི་དུས་སུ་དགེ་སྟོང་གཞན་གྱིས་ཆོས་དང་
 ལྡན་ལ། བསྐྱོ་བ་ལ་ལན་ལོག་སྒྲུ་བའམ།

དགེ་སྟོང་གིས་ངེས་བ་ལ་ལན་ལོག་སྒྲུ་བ་ལས་གྲུར་བའི་བསྐྱོ་བ་ན་ལ་གཟན་བའི་
 ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགེ་སྟོང་གིས་རང་ངམ་བསྐྱོས་བས་ལོངས་སྤྱད་བའི་དགེ་འདུན་
 གྱི་གནས་མལ་ཚུད་ཟ་བའི་ཉེས་ཅན་མ་བསྐྱད་པར་ཕན་ཕུན་དུ་གྲུར་བའམ། འདོམ་བཞི་བཅུ་
 ཅ་དགུ་འདས་བ་ལས་གྲུར་བའི་གནས་མལ་གྱི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགེ་སྟོང་གིས་
 དགེ་འདུན་དབང་བའི་གནས་སུ་རྩ་འཕྲུ་ལོ་མ་གཏིང་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་བས་མ་བསྐྱས་པར་
 ཕན་ཕུན་དུ་གྲུར་བའི་ཉེན་ཅན་གྱི་ཕྱོགས་སུ་བཞག་སྟེ་ཕན་ཕུན་དུ་གྲུར་བའམ་འདོམ་བཞི་
 བཅུ་ཅ་དགུ་འདས་པར་གྲུར་བའི་རྩ་གཏིང་བ་མ་བསྐྱས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགེ་
 སྟོང་གིས་དགེ་འདུན་དབང་བའི་གནས་ནས་ཕན་བའི་རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་པའི་དགེ་སྟོང་གཞན་
 རང་ངམ་བསྐྱོས་བས་བསྐྱད་དེ། སྤྱི་རོལ་ཉེ་འཁོར་འདས་བ་ལས་གྲུར་བའི་དགེ་སྟོང་བསྐྱད་
 བ་ལས་གྲུང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགེ་སྟོང་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་གནས་སུ་བྱིས་
 གཞོན་བྱས་པར་ཕན་བའི་རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་པའི་སྤར་གནས་པའི་དགེ་སྟོང་ལ་མཐོ་འཆམས་

བའི་ཕྱིར། ཕྱིས་གཞོན་བྱས་པ་ལས་བྱུར་བའི་ཕྱིས་གཞོན་གྱི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགེ་
 སྲོང་གིས་དགེ་འདུན་དབང་བའི་གནས་མཆོད་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་སྤྱིང་གི་ཐོག་ཅ་བ་འབྱུང་བའི་
 སྐབས་དང་བཅས་བར་གནས་བར་འོས་པའི་ཅ་བ་ཕྱར་བྱ་ལྟ་བུའི་སྤྱིང་དུ་འདུག་པ་ལམ་ཉལ་
 བ་ལས་བྱུང་བའི་ཅ་བ་འབྱུང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགེ་སྲོང་གིས་གཞན་ཁོ་ནའི་
 དོན་དུ་ལམ་རང་གཞན་སྤྱོད་མོང་གི་དོན་དུ་ས་དང་རྩ་དང་གིང་ལ་སོགས་པ་སློག་ཆགས་དང་
 བཅས་པའི་སློག་ཆགས་ལ་མ་སྟོས་པའི་བསམ་བས་ཡོངས་སྤྱད་བས་གཞི་ལྡ་མའི་ཞར་ལ་
 དུད་འགྲོ་གི་བ་ལས་བྱུང་བའི་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགེ་སྲོང་གིས་གཙུག་
 ལག་ཁང་ཅིགས་པ་ན་ཉིན་གཅིག་ལ་པ་བྱ་རིམ་བ་གསུམ་ལས་ལྷག་བར་ཅིགས་པ་ལས་བྱུར་
 བའི་རིམ་བ་ལྷག་བར་ཅིགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ས་ཐོན་སོགས་ཀྱི་རུང་བའི་དབྱེ་བ་ནི། མེས་རེག་བ་དང་སེན་མོ་དང་། བེ་ཙོ་དང་
 མཆོན་ལ་སོགས་པས་སྤྱིང་བ་དང་། ལྷན་སྐམ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏུ་རྟེན་བ་དང་། ལ་ཕུག་ལ་
 སོགས་པ་ཅ་བ་ནས་བྱུང་བ་དང་། སྤན་མ་ལ་སོགས་པ་བྱེད་ཆལ་དུ་གས་བ་དང་། བསུམ་བ་
 དང་། གིང་སྟོན་པ་ལ་སོགས་པ་གཙོད་བ་དང་། ག་གོན་ལ་སོགས་པ་ས་ཐོན་གྱི་ཆོས་མེད་པ་
 དང་བཙུའོ། །རུང་བ་བྱེད་ཆལ་ནི། གཞི་གང་ལ་རུང་བར་བྱ་ན། ཕྱི་རོལ་གྱི་སྤྱོད་པ་ལམ། ས་
 ཐོན་མཆོད་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་བྱ། དེ་ཡང་མ་ཉམས་པ་ལ་བྱ་ཡི། ཉམས་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་
 བའི་ཕྱིར། རུང་བ་བྱས་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དགོས་ཏེ། གཞན་དུ་རུང་བའི་ཆོག་མི་འཆག་པའི་
 ཕྱིར། ཉེན་གང་གིས་རུང་བར་བྱ་བ་ནི་བསྟེན་བར་མ་རྫོགས་པས་བྱ་སྟེ། བསྟེན་བར་རྫོགས་

བས་བྱ་མི་རུང་བའི་བྱིས་ རོན་ཀྱང་། དགེ་སློང་གིས་རུང་བ་དག་བྱས་པ་ཉིད་ནི་བྱས་པ་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པས། དགེ་སློང་གིས་མེས་རུང་བ་བྱས་ན་ས་ཐོན་འཛོམས་པའི་
 ལྷུང་བ་ཁེགས་ཀྱང་། དགེ་སློང་གིས་བརྟེན་པ་བཙོས་པའི་ཉེས་པར་འགྱུར། མེས་རུང་བ་ནི་
 སྤྱིའི་ཚུལ་གྱིས་ཀྱང་རུང་ལ། རུང་བ་གཞན་རྣམས་ནི་སོ་སོ་ལ་རེག་ནས་བྱ་སྟེ། མེས་རུང་
 བར་བྱ་བ་ལ་སྤྱིའི་ཚུལ་གྱི་གཙོ་ཆེར་བྱ་བ་ཞེས་གསུངས། མེ་ནི་རྒྱས་པ་ཆེ་བའི་བྱིས་ རྣམ་
 འབྲེད་འབྲེལ་བ་ལས། མེས་རེག་པའི་བྱིས་ བཟ་མི་ཤིས་པ་ཉིད་ཀྱི་ས་ཐོན་གྱི་ཐ་སྙད་ལས་
 རོགས་པའི་བྱིས་ ཞེས་གསུངས། མེས་འབྲས་བྱ་སོགས་རུང་བ་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ་རུང་བ་བྱེད་
 པའི་ཆེ་ཕྱོགས་གཉིས་སམ་གསུམ་དུ་རེག་དགོས་ཏེ། ཕྱོགས་གཅིག་ལ་རེག་པ་ཙམ་གྱིས་མི་
 ཆོག་པའི་བྱིས་ རྒྱངས་པ་ལ་དུགས་པ་ཡང་མེའི་རུང་བའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས། རྣམ་འབྲེད་
 ལས། མཆོན་དང་སེན་མོས་རེ་རེ་ནས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

བསམ་པ་ནི། རྟོང་བ་མ་གཏོགས་པ་ལ་རུང་བ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པ་དགོས་
 སོ། །གས་པའི་རུང་བ་ལ། རང་གི་རྣམ་འབྲེད་དང་། ལྷན་ལས། རང་གས་པ་ཉིད་ནི་རུང་བ་
 ཉིད་མ་ཡིན་པས། རང་གས་བྱས་པས་རུང་བར་མི་འགྱུར་གྱི་ཆེད་དུ་གཏང་ནས་བགས་པ་
 དགོས་སོ། །ཞུ་བ་ལས། ས་ཐོན་གྱི་རིམ་པ་ལྡེ་ལ་རུང་བར་བྱས་ཀྱང་སའི་ནང་དུ་བཞག་གས།
 སྟོན་གྱི་ནང་དུ་བཞག་གས། གདང་གིང་ལ་བཀལ་ཀྱང་རུང་སྟེ། ལྷ་ལྷེས་པ་རྒྱུད་གཟན་ན་ཅི་
 འགྱུར། ལྷུང་བྱེད་དོ། །ཞེས་གསུགས་པས། སྟོག་པ་ལྷ་བྱ་གདང་ལ་གཟར་བའི་ལྷ་ལྷེས་པ་
 གཙོད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་རོ། །སྟན་གསུམ་ལ་རུང་ཆུ་བཏབ་པའི་དགོས་པ་ནི། རུང་ཆུ་མ་

བཏབ་པའི་ཉེས་དམིགས་མི་འབྱུང་བ་དང་། ཕྱི་རོ་དང་མཚན་མོ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་རུང་མི་རུང་གི་བཅས་པའི་ས་འཚམས་ཟིན་པའོ། །དུས་རུང་ལ་ནི་རུང་ཆུ་མི་འཆགས་ཏེ། དེ་བཅས་ལྡན་དགོས་ཤིང་གིས་ཕྱི་རོ་དང་མཚན་མོ་ལོངས་སྤྱོད་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། དུས་ནི་ཉི་མ་ཕྱེད་ཡོལ་ནས་སྐྱུ་རེངས་དང་པོ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་གདབ་བོ། ཉེན་ནི་བསྟེན་པར་མ་རྩོགས་པས་གདབ་སྟེ། དགོས་ཤིང་གིས་རུང་ཆུ་བཏབ་ན། རུང་ཆུ་བཏབ་པ་ཅམ་དུ་འགྱུར་གྱི། མི་འོས་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །

བརྩ་ཚན་གསུམ་པ་ནི། སྒྲོམ་ལས། མ་བསྐྱོས་ཉི་མ་རུབ་པ་དང་། །ཟས་དང་ཆོས་གོས་གཉིས་དག་དང་། །དོན་མཐུན་གྱ་དང་དཔེན་པ་གཉིས། །དགོས་སྤོང་མ་ཡི་སྦྱོར་བཅུག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི། ལྷུང་ཕྱེད་བརྩ་ཡང་བཞག་དུ་ཡོད་དེ། མིའི་ཆོས་སྒྲུབ་པ་དང་མི་ལྡན་ཞིང་། དགོས་འདུན་དུ་མ་ལོངས་པའི་ཆེ། དགོས་སྤོང་མའི་སྦྱོན་པར་མ་གསོལ་ཞིང་། ལོངས་པའི་ཆེ་ལས་ཀྱིས་མ་བསྐྱོས་པའི་བཅས་ལྡན་དགོས་སྤོང་གིས་དགོས་སྤོང་མ་ཆོས་བདུན་ལྡན་ལ་ནང་རིག་པའི་ཆོས་དག་གིས་བསྟེན་ཏེ། དོན་གོ་བ་ལས་ལྟར་པའི་ལྷུང་ཕྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོས་སྤོང་གིས། དགོས་སྤོང་མ་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་ལ་མཚན་ཐོག་ཐག་ཆོས་སྦྱོན་པའི་དུས་མ་ཡིན་པར། ཉི་མ་རུབ་ནས་སྐྱུ་རེངས་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་འཇིགས་ཉེན་དང་བཅས་པའི་གནས་སུ་ནང་རིག་པའི་ཆོས་དག་གིས་བསྟེན་ཏེ། དོན་གོ་བ་ལས་ལྟར་པའི་ཉི་མ་རུབ་ནས་ཆོས་སྦྱོན་པའི་ལྷུང་ཕྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོས་སྤོང་གིས་དགོས་སྤོང་ཆོས་བདུན་དང་ལྡན་པའི་སྟེང་དུ་ཟང་ཟེང་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་མི་སྦྱོན་པའི་དགོས་སྤོང་ལ་ཟང་ཟེང་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་

བསྐྱེད་ཀྱི་ཁྱེད་སྐྱེད་པ་བཏུབ་པ་གོ་བ་ལས་སྐྱེད་པའི་ཟས་ཅུང་ཟད་ཅམ་གྱི་ཕྱིར་ཆོས་སྐྱེད་
 ཀྱི་ཁྱེད་སྐྱེད་པ་འདེབས་པའི་ཕྱིར་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོས་པའི་སྐྱེད་པ་ཆོས་
 བརྒྱད་ལྡན་གྱི་གོས་ཅུང་བ་ཆད་ལྡན་བཅོས་ཏེ། ཐུབ་པ་ལས་སྐྱེད་པའི་གོས་བྱེད་པའི་ཕྱིར་
 བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོས་པའི་སྐྱེད་པ་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་དགོས་པ་
 གོས་ལུལ་བ་ལ་མ་གཏོགས་པ་གོས་དེས་མ་འཕོངས་པར་ཆོས་སྐྱེད་པའི་བསྐྱེད་པར་རྒྱུགས་
 བར་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ལ་གོས་ཅུང་བ་ཆད་ལྡན་ཐོབ་པ་ལས་སྐྱེད་པའི་དགོས་པའི་སྐྱེད་པ་ཆོས་
 བྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོས་པའི་སྐྱེད་པ་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་སྐྱེད་
 ཏུ་རོམ་སྐྱེད་པ་དང་། ར་བའི་ཆེ་བཅས་གདགས་བྱེད་པ་ཡིན་པ་དང་། ཉིན་མཆོན་
 གཅིག་གི་དུས་སྐྱེད་གཅིག་ཏུ་རྒྱུང་གཙམས་གཅིག་འདས་ཏེ་ཕྱིན་པ་ལས་སྐྱེད་པའི་དོན་
 མཐུན་ཏེ་འཕྲོ་ལམ་དུ་དགོས་པའི་སྐྱེད་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འཕྲོ་བའི་ཕྱིར་བྱེད་དང་།

བཅས་ལྡན་དགོས་པའི་སྐྱེད་པ་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོས་པའི་སྐྱེད་པ་
 ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོས་པའི་སྐྱེད་པ་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་
 སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོས་པའི་སྐྱེད་པ་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་དང་།
 བཅས་ལྡན་དགོས་པའི་སྐྱེད་པ་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོས་པའི་སྐྱེད་པ་
 ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོས་པའི་སྐྱེད་པ་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་དང་།
 བཅས་ལྡན་དགོས་པའི་སྐྱེད་པ་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོས་པའི་སྐྱེད་པ་ཆོས་བརྒྱད་ལྡན་གྱི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་བྱེད་དང་།

ཆོས་བརྒྱད་ལྟན་གྱི་སྦྱིན་བདག་རང་དང་དགེ་སྦྲོང་མ་གཉིས་ཀའི་ཉེ་དུ་མ་ཡིན་བཞོན་ཐ་དང་
 བའི་བྲིམ་བའི་དུས་རུང་གི་ཟས་ཡང་དག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡོན་ཏན་གྱིས་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་
 མགུལ་དུ་མིད་པ་ལས་གླུར་བའི་དགེ་སྦྲོང་མས་སྦྱོར་དུ་བཅུག་པ་ཆོས་པའི་ལྷང་བྱེད་ནམས་
 སུ་ཡོད་པའི་བྲིས།

བཅུ་ཆན་བཞི་བའི། སྦྱོར་ལས། ཡང་ཡང་དང་ནི་འདུག་གནས་གཅིག། བྱེད་དང་
 བཅའ་དང་སྟོབས་བ་དང་། །འདུས་དང་དུས་མིན་གསོག་འཛོག་དང་། །ཁ་ནས་མིད་དང་
 བསོད་བའི་ཉིད། །ཅེས་གསུངས་པ་གླུར་གྱི་ལྷང་བྱེད་བཅུ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགེ་
 སྦྲོང་གིས་དུས་ཉི་མ་གཅིག་ལ་བྲིམ་པས་མགོན་དུ་ཐོས་པ་ལན་གཉིས་ཡན་ཆད་ལྷང་ན་ཟས་
 བྲི་མ་ལ་(གོས་སམ་གོས་ཀྱི་)རྟེན་བ་མེད་པའི་ཟས་བྲི་མ་ཆོས་བ་ལས་གླུར་བའི་ཡང་ཡང་བ་
 བའི་ལྷང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྟན་དགེ་སྦྲོང་གིས་སྦྱེགས་ཅན་གྱི་འདུག་གནས་སྦྱིན་བདག་
 བྲིམ་པས་བྱས་མཆོད་གནས་སྦྱེགས་ཅན་ཡོད་པའི་གནས་དེར་ཞག་གཅིག་གནས་ཏེ་ཟས་
 གཉིས་བ་ཆོས་བ་ལས་གླུར་བའི་ལྷང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྟན་དགེ་སྦྲོང་ལ་བྲིམ་པས་བསོད་
 སྟོམས་སྟོབས་ཅིང་ཅི་བདེར་མ་བྱས་པར་ཆད་དེ་ཡོངས་སུ་མ་སྒྲགས་པ་ལས་དུས་སུ་རུང་
 བ་ལྷང་བཟེད་དོ་ལམ་གསུམ་ལས་ལྷག་པ་སྒྲངས་ཏེ། གནས་གཞན་དུ་བྲིང་ཏེ་ཐོས་པ་ལས་
 གླུར་བའི་ལྷང་བཟེད་དོ་གསུམ་ཅམ་ལ་ལྷག་པ་ལེན་པའི་ལྷང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྟན་དགེ་སྦྲོང་
 གིས་སྦྱན་བཞི་གང་ཡང་རུང་བ་གནས་དེ་ཉིད་དུ་བ་བའི་ཆེད་ཀྱི་བྲིན་ལེན་བྱས་ཆོས་མ་ཟེན་
 པའི་པར་སྐབས་སུ་ཡངས་པ་ལས་གླུར་བའི་བཅུམས་ལྷང་གི་སྒྲངས་པ་བ་བའི་རྒྱར་འགྲུར་

བའི་ལྷུང་བའོ། །བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་གིས་ཟས་སྤངས་པ་རྫོགས་པའི་དུས་སུ་རྩུང་བའི་བཟའ་
 བའམ་བཅའ་བ་ལྷག་པོར་མ་བྱས་པར་ཚོས་པ་ལས་གྲུར་པའི་སྤངས་པ་བ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་།
 བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་གིས་ཟས་མ་སྤངས་པའི་དགེ་སྟོང་གཞན་ལ་དུས་སུ་རྩུང་བའི་བཟའ་བ་
 དང་བཅའ་བ། དག་གི་རིག་བྱེད་གྱིས་བསྟུབས་ཏེ་དོན་གོ་བ་ལས་གྲུར་པའི་སྤངས་པ་སྟོབས་
 པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་གིས་རང་གཞན་གྱི་མཆོམས་གཅིག་པའི་ནང་དུ་
 དགེ་འདུན་རྣམས་ཟས་བ་བའི་གནས་ཆང་མང་ལྟ་བུ་ལས་ལོགས་ཤིག་ཏུ་དགེ་སྟོང་བཞིར་
 ལོངས་པ་འདུས་ཤིང་བ་བ་ལས་གྲུར་པའི་འདུས་ཤིང་བ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་།

བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་གིས་རང་གི་སྤིང་གི་ཉི་མ་བྱེད་ཡོལ་ནས་སྒྱ་རེངས་མ་ཤར་
 པའི་བར་དེར་དུས་སུ་རྩུང་བའི་ཟས་ཚོས་པ་ལས་གྲུར་པའི་དུས་མ་ཡིན་པར་ཟས་བ་བའི་
 ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་གིས་སྤྲོད་བཞི་ལས་གང་ཡང་རྩུང་བ་རང་གི་གསོག་
 འཛོག་ཏུ་བཞག་པ་འཇག་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པའི་གསོག་འཛོག་ཏུ་བཞག་པ་ཁམ་གང་ཡན་
 ཆད་ཚོས་པ་ལས་གྲུར་པའི་གསོག་འཛོག་ཏུ་བཞག་པ་བ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་
 དགེ་སྟོང་གིས་བྱིན་ལེན་འཇུག་པའི་ཟས་ལ་རང་ངམ་རང་དང་ཆོ་ག་གཅིག་པའི་བྱིན་ལེན་
 དང་མི་ལྷན་པ་ཁམ་གཅིག་ཡན་ཆད་ཚོས་པ་ལས་གྲུར་པའི་ཁར་མིད་པས་བྱིན་ལེན་མ་བྱས་
 པ་བ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྷན་དགེ་སྟོང་གིས་བྱིས་པ་ཉི་ལྷ་མིན་པ་ལ་ཡུལ་དུས་དེ་
 བ་ཟས་བསོད་པར་གྲགས་པ་དག་གི་རིག་བྱེད་གྱིས་བསྟུབས་པ་ལས་གྲུར་པ་ཟས་བསོད་པ་
 བསྟུབས་ཏེ་བ་བའི་ལྷུང་བྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིས་། །གསོག་འཛོག་བྱས་པ་བ་བའི་ཉེས་པ་

ལ། རྒྱ་རང་ངམ་རང་འདྲ་བའི་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་ལས་བྱང་བ་སྤར་ལག་ཉ་ལ་སོགས་པའི་
 ཉེས་པ་བཞི་ལ་ཡང་དེ་དང་འདྲ་བས་དེ་དག་བསྐྱངས་ན་ལག་ཉར་བྱངས་བ་དང་། མཚམས་
 ཉན་དུ་བཅོས་པ་དང་། ཞག་ལོན་བ་དང་རྗེན་པ་བཅོས་པའི་ཉེས་པ་བཞི་དང་། དེ་ཚོས་པའི་
 ཉེས་བྱས་བཞི་དང་བརྒྱད་ཡོད་ལ། དེའི་དང་པོ་ནི། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་ངམ་རང་
 འདྲ་བ་དབང་བའི་བས་བ་བའི་སྤྲོ་བོན་དུ་གནས་པ་ལ་རེག་པའི་ཉེས་བྱས་དང་། གཉིས་པ་ནི།
 བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་ངམ་རང་འདྲ་བ་དབང་ཞིང་རུང་ཁང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་
 གྱི་མཚམས་ཉན་དང་། དེའི་ཉེ་ལམོར་དུ་རང་ངམ་རང་འདྲ་བ་དབང་བའི་རྗེན་པ་རང་ངམ་རང་
 འདྲ་བས་འོངས་སྤྱོད་པའི་ཆེད་དུ་མེ་དང་འབྲེལ་བས་རེག་པ་ལས་སྤྱར་པའི་མཚམས་བཅོས་
 གྱི་ཉེས་བྱས་དང་།

གསུམ་པ་ནི། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་རང་ངམ་རང་འདྲ་བ་དབང་བའི་གནས་ཡིན་
 ཞིང་། རུང་ཁང་མ་ཡིན་པའི་རང་བཞིན་གྱི་མཚམས་དེའི་ཉེ་ལམོར་དུ་སྤྲོ་བཞི་ལས་གང་ཡང་
 རུང་བ་བཞག་སྟེ་མཚམ་མོ་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་དང་། བཞི་པ་ནི། བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་
 རྗེན་པ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་རང་ངམ་རང་འདྲ་བ་བ་བའི་དོན་དུ་མེས་རེག་པ་ལས་སྤྱར་པའི་
 ཉེས་བྱས། དེ་བཞི་ཚོས་པའི་ཉེས་བྱས་བཞི་ནི། དེ་རྣམས་མཁྱལ་དུ་མེད་པ་ལས་སྤྱར་པའི་
 ཉེས་བྱས་སོ། །ཁྲིཤ་ལས། རུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ས་གཞིར་སྤྱིན་བདག་གིས་བཅོས་པའོ།
 དེར་ཞག་ལོན་བཞག་པ་འབྲུལ་བར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་དོ། །སྤྱིན་བདག་གིས་མར་
 དང་འབྲས་ལ་སོགས་པ་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་སྤུལ་བ། རང་འོངས་ནས་འབྲིམ་མོ་ཞེས་ཟེར་

བ་དགེ་འདུན་ལ་འཁྲིམ་པར་བྱེད་པ་དེ་ལ་ནི། མཚམས་བཅོས་ཞག་ལོན་ཟ་བའི་ཉེས་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དང་པོ་ཁོར་ནར་དགེ་འདུན་གྱི་བདག་གིར་བྱ་བའི་བྱིར། དགེ་སློང་གིས་སློང་དུ་
 མཛོད་དང་བར་བ་ལ་སོགས་པ་བྱས་ཏེ། མོང་དེར་དགེ་སློང་གིས་ཉིན་མཚན་དུ་གནས་ན་
 དེ་ནི་དགེ་སློང་གི་གནས་ཉིད་ཡིན་པས་དེར་བཅོས་པ་དང་ཞག་ཏུ་བཞག་པ་ལ་ཉེས་པ་སྐྱེད་
 ལ། སློང་དེར་དགེ་སློང་མི་གནས་ན་ནི་དེར་བཅོས་པ་དང་ཞག་ལོན་པ་ལ་ནི་ཉེས་པ་མེད་
 རོ། །གཙུག་ལག་ཁང་གི་གནས་ཁང་འགའ་ཞིག་ཏུ་བདག་པོ་བྱིས་པས་གནས་དེར་དགེ་སློང་
 སུ་ཡང་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་ངེས་པར་བྱས་པ་དེ་ནི་དགེ་སློང་གི་གནས་ཉིད་མ་ཡིན་
 རོ། །གཙུག་ལག་ཁང་སློང་པར་ནི་དགེ་སློང་གནས་ན་དགེ་སློང་གི་གནས་ཡིན་ལ་མི་གནས་
 ན་དེ་ལྟར་མ་ཡིན་རོ། །མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་བཅོས་པ་དང་། དགེ་སློང་གིས་བཅོས་པའི་གནས་
 སྐབས་གཉིས་པོ་འདིར་མཛན་པ་བཅོས་པ་གང་ཡིན་པ་ནི་མཚམས་བཅོས་དང་། དགེ་སློང་
 གིས་བཅོས་པ་དེ་ཡིན་པ་ལོ། །

ཁ་ཅིག་ འོ་མ་སྒྲོལ་བ་མཛན་པ་མིན་ཡང་དེ་ལས་བྱུང་བའི་མར་མཛན་པ་ཡིན་ཏེ། དངོས་
 པོ་གྱུར་པས་སྤར་གྱི་བཅོས་པ་ཞིག་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། འོ་མ་བྱིན་ལེན་བྱས་པ་ལས་མར་
 བྱུང་ན་སྤར་གྱི་དངོས་པོ་གྱུར་པས་སྤར་གྱི་བྱིན་ལེན་ཞིག་པ་བཞིན་རོ། །དེས་ན་འོ་མ་བསྒྲོལ་
 བ་ལས་བྱུང་བའི་མར་དེ། དགེ་སློང་གིས་སྒྲོལ་ན་མཛན་བཅོས་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་
 ཟེར་རོ། །དེ་ནི་མི་རིགས་ཏེ། ཚོ་ག་རྣམ་དག་དང་དངོས་པོའི་གནས་སྐབས་གཉིས་མི་འདྲ་བས་
 འོ་མ་ལས་མར་དུ་གྱུར་ན་འཛིག་གུང་བཅོས་པ་མི་འཛིག་པའི་བྱིར་ཏེ། སྤར་མཛན་པ་དང་བྲལ་

བ་ཕྱིས་རྗེན་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། རྗེན་བ་ཡིན་མ་ཡིན་དངོས་པོའི་ཆོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
མཆོ་སྒྲ་བ་ཆེན་པོས་གསུངས་སོ། །མི་སྟེ་བ་རྣམས་ཀྱི་སྤྱུང་ཆ་བངས་བ་ཞེས་བ་ཚུ་གང་གིས་
སྤྱུང་ཆ་བངས་བ་མ་ཡིན་གྱི། མེ་དང་འབྲེལ་བས་བཅོས་པས་སྤྱུང་ཆ་བངས་པའོ། །སྤྱུང་ཆ་
བངས་པ་ནི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་ནས་བངས་བ་ཞེས་ཏེ་ཕལ་ཆེར་བངས་བ་ལ་བྱའོ། །

རུང་ཁང་བཅད་པའི་ས་ན་འབྲས་བུ་གྲུབ་ཅིང་རྩ་བ་རུང་ཁང་མ་བཅད་པའི་སར་ཡོད་
པའི་འབྲས་བུ་དེ་ཞག་ལོན་བ་ཡིན་ཏེ། མི་རུང་པའི་ས་ནི་ཞག་མང་དུ་གནས་པའི་རྩ་བ་ལ་རག་
ལས་པའི་ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་མཆོམས་ནང་དུ་ཞག་ལོན་བ་ལས་བྱུང་པའི་འོ་མ་ཡང་ཞག་ལོན་
བ་ཉིད་ཡིན། ཞག་ལོན་པའི་འོ་མ་ལས་བྱུང་པའི་ཞོ་ཡང་ཞག་ལོན་བ་ཉིད་ཡིན་ཏེ། དུས་སུ་
རུང་པའི་གནས་སྐབས་མ་གྱུར་པའི་ཕྱིར། ཞག་ལོན་པའི་འོ་མ་དང་ཞོ་ལས་བྱུང་པའི་མར་དང་
བྱུར་ཁུ་ནི་ཞག་ལོན་བ་ཞིག་བ་སྟེ། སྤྲུལ་གྱི་རིགས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་ཕྱིར་རོ། །མཆོམས་ནང་
དུ་ཞག་ལོན་པའི་ས་པོན་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་དུ་བཅུབ་བ་ལས་སྤུ་གྲུ་སྟེས་བ་ཞག་ལོན་བ་
ཞིག་བ་སྟེ། དངོས་པོ་གཞན་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་བ་དེ་རྣམས་སྤྲི་ཤུ་ལས་བཤད་དོ། །ནོར་
བ་དང་བརྗེད་བ་ཞེས་བ་ལ་ནོར་བ་ནི་བྱེ་བྲག་ལ་འཁྲལ་བ་སྟེ་འབྲུ་མར་གྱི་བྱམ་བ་ལ་མཆོན་
ཅིའི་བྱམ་བར་འཁྲལ་བ་ལྟ་བུ་དང་། བརྗེད་བ་ནི་སྤྱི་ལ་འཁྲལ་བ་སྟེ་འབྲུ་མར་གྱི་བྱམ་བ་ལ་
སྤོང་བར་འཁྲལ་བ་སྟེ་བྱམ་མས་ཡོད་བ་བརྗེད་དེ། དགེ་སློང་གིས་འབྲུ་མར་གྱི་བྱམ་བ་བཏེག་
སྟེ་སྐྱས་ལ་འཛེག་བཞིན་བ་ན་འབྲུ་མར་གྱི་བྱམ་བ་ཡིན་པར་ཤེས་བ་ན་ལག་ཉར་འགྱུར་རམ་
སྟམ་སྟེ། འབྲུ་མར་གྱི་བྱམ་བ་དེ་ལག་ནས་དོར་བར་དམིགས་པར་མི་བྱ་སྟེ། རས་དེ་ཚུད་ཟ་

བ་སྤང་བ་ཉིད་དོ། །དེ་ཡང་གཞན་གྱི་ཐག་ཡིན་ཏུ་ཉེ་བར་བསྐྱར་ཏེ་སྐས་ལ་འདྲེག་བཞིན་བ་
 བ། འོག་ཏུ་ཉེན་ནི། ལུང་ལས། སྤང་ཐོབས་ལ་གནས་དེར་མ་འགྲེལ་བར་ཞོག་ཅིག་ཅེས་
 གསུངས་ལ། སྤང་བུ་ཉེན་ནི། ལུང་ལས། སྤང་བུ་འདྲེག་ལ་གནས་བདེ་བར་མ་འགྲེལ་བར་
 ཞོག་ཅིག དེ་ལ་ཐེ་ཆོམ་མ་བྱེད་བར་ཐོ་ཞིག་ཅེས་གསུངས། རྒྱུ་ལས། གཏན་གྱི་ཐག་ཡིན་
 ཏུ་རིང་བར་འབྱེར་ན། དེ་ལ་རེག་བའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིར་
 བྱིན་ལེན་གྱི་སྐབས་སུ་མཆོད་རྒྱུ་ཀྱང། བམ་ལྷ་ལས། གལ་ཏེ་དུས་མ་ཡིན་བར་རུང་བའི་རྩས་
 ལས་བརྒྱུད་བ་དེ་སྤྱར་ན་ནི་བསྟེན་བར་རྫོགས་བས་ཀྱང་རྩས་དེ་ཉིད་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ། སྤྱར་
 ཞིང་བཅག་ལ་གང་གི་ཆེ་འཕུང་བའི་ཆེན་ཆུ་གང་མོས་གདབ་བ་དང་། བྱིན་ལེན་སྐབས་སུ་
 བཅུག་ནས་བརྒྱུད་ཞེས་བཤད་བས། བྱིན་ལེན་སྤྱི་མ་དེ་ལག་ཉ་བསྐྱར་བའི་བྱིན་ལེན་ནོ། །

ཞེས་དགེ་སྤྱོད་གིས་སྤྱན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་ལྷུང་བ་ལྷ་བྱ་ལ་བྱིན་ལེན་བྱས་ཆགས་
 གིས་བཅགས་ཏེ་བསྟེན་བར་མ་རྫོགས་བས་རུང་ཆུ་བཏབ་སྟེ་ཟ་བའི་བྱིར་། སྤྱར་བྱིན་ལེན་
 བྱས་ཏེ་ཡོངས་སྤྱོད་བ་ལ་སྤྱི་མ་ལ་ལག་ཉ་འཁོག་བའི་བྱིན་ལེན་དང་། བྱི་མ་བཟའ་བའི་བྱིར་
 གྱི་བྱིན་ལེན་དུ་བཤད་ལ། འདི་ལ་བརྟེན་ནས་དེང་སང་ཁ་ཅིག་བྱི་བྱི་བྱིན་ལེན་བྱས་བའི་དུས་
 རུང་གི་ཟས་སྤྱོད་བསྟེན་བར་མ་རྫོགས་བ་ལ་གཏད་ནས་བྱིན་ལེན་བྱེད་དུ་བཅུག་བ་ནི། རྒྱ་
 མཆན་དང་དགོས་བ་གང་ཡང་མེད་པས་ནོར་བ་ཆེན་པོ་འོ། །བྱིན་ལེན་འདྲིག་བའི་རྒྱ་ནི་བཅུ་
 རྟེ། རྫོགས་ཐབས་ཤོར་ཏེ་འགྲིམ་དང་པོར་བ་དང་། །བབས་དང་གི་དང་གཞན་གྱིས་རེག་ལ་
 དང་། །སྤྱན་རིགས་ཀྱང་དང་སྤྱེ་བར་འགྱུར་བ་དང་། །གཞན་ལ་བསྟོས་དང་ཆོས་མཚུངས་

གཞན་དག་བརྟུ། ཞེས་གསུངས་པས་དང་པོ་ལྟ་ནི། ལུང་ལྟ་ཚན་པ་ལས། རྣམ་པ་ལྟས་བྱིན་
ལེན་འཛིག་པར་འགྱུར་རྟེ། རྟོགས་པ་དང་། རྟོར་བ་དང་། རྟོར་བ་དང་། སྤར་བབས་པ་དང་།
དུས་བྱས་པ་ལོ། ཞེས་གསུངས། དུག་པ་ནི། གཞུང་འདི་ཉིད་ནས་སོ། །བདུན་པ་ནི། འཐད་
པ་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས། བརྒྱད་པ་ནི། རྟིག་ལས། སྟེ་
བར་འགྱུར་ན་ཞག་ལོན་ཞིག་པར་གསུངས་པའི་གནད་ཀྱི་སྦྱར་རོ། །དགུ་པ་ནི། དེ་ནི་བསྟོས་
པ་ཉིད་ན་བུལ་བ་ཉིད་དོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། །

བརྟུ་པ་ནི། དགེ་པའི་རྩ་བ་ཆད་པ་དང་། མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་འབྱུང་བ་དང་།
མཚན་ལན་གསུམ་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་སྟེ་བབས་པ་དང་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་བྱིར།

དེང་སང་ཁ་ཅིག་སྟེན་གྱུར་པའི་དོན་དུ་བྱས་ནས། སྤྱོད་དགེ་སྟོང་གིས་རྒྱ་དང་རྩམ་
པ་སྦྱར་ན་བྱིན་ལེན་ཞིག་པས་བཟར་མི་རུང་ཟེར་བ་ཡང་འཐད་པར་མི་སེམས་རྟེ། སྟེན་གྱུར་
པའི་དོན་ནི། དངོས་སོ་དེ་ཉིད་རིགས་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་དོན་རྟེ། དཔེར་ན། འོ་མ་ཞོར་གྱུར་
པ་དང་། ཞོ་འོ་མར་གྱུར་པ་ལྟ་བུ་ལ་བྱ་ཡི། རྒྱ་དང་རྩམ་པ་སྦྱར་བ་དངོས་སོ་གྱུར་པ་མ་ཡིན་
རྟེ། རྒྱ་རྩམ་པར་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན། རྩམ་པ་དེར་གྱུར་པ་ཡང་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་བྱིན་
ལེན་འཛིག་ན་ཞུ་མར་དང་། ཞག་ཁར་མཉམ་དུ་ཐོས་རྟེ་མགུལ་དུ་མིད་ན། བྱིན་ལེན་མ་བྱས་
པ་ཐོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་ཐལ། དེ་གཉིས་ཁ་ནང་དུ་དུས་མཉམ་དུ་ཐོས་པའི་དུས་སུ་བྱིན་ལེན་
འཛིག་པའི་བྱིར་རྟེ། རྩམ་པ་དང་རྒྱ་སྦྱར་བས་བྱིན་ལེན་འཛིག་པའི་བྱིར་རོ། །འདོད་ན་ཏ་ཅང་
ཐལ་ལོ།

བཅུ་ཚན་ལྔ་པ་ནི། སྒྲོམ་ལས། སྒྲོག་ཆགས་དང་བཅས་ཉལ་བར་འདུག །འབྲེང་དང་
གཅེར་བྱ་དཔག་དང་ནི། །ཞག་གཉིས་བཤམ་དཀྱག་འཕྲོ་བ་དང་། །བརྟེན་དང་གཟས་དང་
གནས་ངན་ལེན། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་གྱི་ལྷུང་བྱེད་བཅུ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་
དགོ་སྒྲོང་གིས་རང་ཁོ་ནའི་དོན་ཏུ་ཆུ་དང་ས་དང་གིང་ལ་སོགས་པ་སྒྲོག་ཆགས་དང་བཅས་
བ་ལ་མ་སྒྲོམ་པའི་བསམ་བས་གཞི་སྒྲུབ་མའི་ཞར་ལ་བསྐྱེད་པའི་དུད་འཕྲོ་མི་བ་ལས་གླུར་པའི་
སྒྲོག་ཆགས་དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་སྐྱོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྟན་དགོ་སྒྲོང་གིས་བྲིས་
བ་ཐོ་མོ་ཉལ་པོ་བྱེད་བ་ལ་ཞུགས་པའམ།

དེའི་སྐྱོན་ཏུ་གནས་བ་ལ། དེ་དང་སྐྱབས་མེད་བར་མངོན་སུམ་ཏུ་འདོམ་གང་གི་
ནང་ཏུ་འདུག་བ་རྩོགས་པའམ། ཆོར་བྱ་ཆོར་བྱེད་གིས་ཆོར་བ་ལས་གླུར་པའི་ཉལ་པོ་བྱེད་
བར་ཤོམས་པའི་བྲིས་ན་འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྟན་དགོ་སྒྲོང་གིས་བྲིས་བ་ཐོ་མོ་
ཉལ་པོ་བྱེད་བ་ལ་ཞུགས་པའམ། དེའི་སྐྱོན་ཏུ་གནས་བ་ལ། དེ་དང་སྐྱབས་མེད་བར་མངོན་
སུམ་ཏུ་འདོམ་གང་གི་ནང་ཏུ་འབྲེང་བ་རྩོགས་པའམ། ཆོར་བྱ་ཆོར་བྱེད་གི་ཆོར་བར་གླུར་
པའི་ཉལ་པོ་བྱེད་བར་ཤོམས་པའི་བྲིས་ན་འབྲེང་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྟན་དགོ་སྒྲོང་
གིས་སྐྱེགས་གྱི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ལ་དགོས་བ་བྱུང་བར་ཅན་ལ་མ་སྒྲོམ་པར་ངག་གི་རིག་
བྱེད་གིས་ཟས་བྲིན་ཅིང་། དེས་བྲངས་བ་ལས་གླུར་པའི་གཅེར་བྱ་ལ་ཟས་བྲིན་པའི་ལྷུང་བྱེད་
དང་། བཅས་ལྟན་དགོ་སྒྲོང་གིས་རང་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པས་པོས་བ་མེད་བར་དཔག་མཚན་
ཉིད་བ་དངོས་སུ་འཐབ་པའམ། འཐབ་པའི་སྐྱོན་ཏུ་གནས་བ་ལ། རང་གང་ན་འདུག་བ་དེའི་

ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་ཏེ་བལྟས་བ་ལས་གྱུར་བའི་དམག་ལ་ལྟ་བའི་ལྷང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་
 དགོ་སྒྲོང་གིས་དམག་མཆན་ཉིད་དུ་གྱུབ་བའི་ནང་དུ་གནས་ཏེ། དགོས་བ་མེད་པར་མཆན་མོ་
 གཅིག་འདས་བ་ལས་གྱུར་བའི་དམག་གི་ནང་ན་གནས་བའི་ལྷང་བྱེད་དང་། དབྱང་གི་ཡན་
 ལག་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་ལྷང་བྱེད་འདི་གསུམ་སྟེ་དམག་ལ་རེག་བ་དང་། བཤམ་བ་དགྲག་བ་
 དང་། དམག་ལ་ལྟ་བའོ། །དང་པོ་གཉིས་ནི། རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་བས་པོས་ཀྱང་རུང་མ་པོས་
 ཀྱང་རུང་སྟེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲོང་གིས་དམག་ལ་རེག་བ་དང་། གཡུལ་བཤམས་བ་དགྲགས་
 བ་ལས་གྱུར་བའི་དབྱང་གི་ཡན་ལག་ཉམས་སུ་སྒྲོང་བའི་ལྷང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོ་
 སྒྲོང་གིས་རྩོག་མ་ཅན་གྱི་སེམས་ཀྱིས་བརྟེན་པར་འདོད་པས། དགོ་སྒྲོང་གཞན་ལ་བརྟེན་
 སྟེ། ཐོག་བ་ལས་གྱུར་བའི་བརྟེན་པའི་ལྷང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲོང་གིས་རྩོག་མ་ཅན་
 གྱི་སེམས་ཀྱིས། དགོ་སྒྲོང་གཞན་ལ་བརྟེན་པར་གཟས་བ་ལས་གྱུར་བའི་བརྟེན་པར་གཟས་
 པའི་ལྷང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲོང་གིས་མཐོལ་ཡུལ་མཆན་ཉིད་པ་ཡོད་པའི་གནས་སུ་
 དགོ་སྒྲོང་གཞན་གྱི་པམ་བཤམ་དགོ་འདུན་ལྟག་མ་བཅབས་ཏེ་མཆན་མོ་འདས་བ་ལས་གྱུར་
 པའི་གནས་ངན་ལེན་བཅབ་པའི་ལྷང་བྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

བརྩ་ཆན་དུག་བ་ནི། སྒྲོམ་ལས། བདེ་དང་མེ་དང་འདུན་བ་དང་། །བསྐྱེན་པར་མ་
 རྩོགས་ཆོས་དང་སྒྲ། །དགོ་ཚུལ་ཁ་དོག་བསྐྱར་བ་དང་། །རིན་པོ་ཆེ་དང་ཆ་བའི་དུས། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ལྷང་བྱེད་བརྩ་ཡང་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒྲོང་གིས་དགོ་སྒྲོང་གཞན་ལ་ཁྲིམ་
 བས་ཟས་འབྲེན་པ་དེ་དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་ཟན་གཙོད་དུ་བརྩག་སྟེ་ཁྲིམ་བ་དེས་དོན་གོ་བ་

ལས་གྲུར་པའི་ཐན་གཅོད་དུ་འཇུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོ་སྟོང་གིས་བྱད་ཤིང་གི་ཡུན་མེ་ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ལ་དུས་བྲན་པར་མ་བྱས་པར་རེག་གས་རེག་ཏུ་བརྟུག་པ་ལས་གྲུར་པའི་མེ་ལ་རེག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོ་སྟོང་གིས་དགོ་འདུན་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པའི་ལས་བྱེད་པ་ལ་རང་གི་འདུན་པ་བྱུལ་ནས་ལས་དེ་བྱས་མ་ཐེན་པའི་དུས་ན་རང་གི་བྱུལ་པའི་འདུན་པ་བྱིར་བསྐྱར་པའི་ཆོག་སྒྲིམ་ཏེ་དོན་གོ་བ་ལས་གྲུར་པའི་འདུན་པ་བྱིར་བསྐྱར་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོ་སྟོང་གིས་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་གནས་གཅིག་ཏུ་གཉིས་ཀ་ཉལ་བའི་སྟོན་ལམ་གྱིས་གཉིད་ལོག་ཅིང་མཚན་མོ་གསུམ་འདས་པ་མཐར་ཐུག་པ་ལས་གྲུར་པའི་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོ་སྟོང་གིས་ཚྱོགས་འགའ་ཞིག་ལ་སྒྲིག་ལྷ་སྟེས་པ་སྟེ། གཞམས་བསྟོ་དང་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་བསྟོག་གྲུང་མ་བཏང་བ་ལས་གྲུར་པའི་སྒྲིག་ལྷ་ཅན་གྱི་ལྷ་པ་མི་གཏོང་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་།

དགོ་འདུན་གྱི་གནས་ནས་ལྷུང་པའི་དགོ་སྟོང་དང་ལྡན་ཅིག་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ཡོངས་སྟོན་བྱས་པ་ལས་གྲུར་པའི་སྤངས་པ་རྗེས་སུ་ཚྱོགས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོ་སྟོང་གི་གནས་ནས་ལྷུང་པའི་དགོ་ཚུལ་དང་ཆོས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ཡོངས་སྟོན་བྱས་པ་ལས་གྲུར་པའི་དགོ་ཚུལ་བསྟེལ་བ་བསྟུད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོ་སྟོང་གི་རང་དབང་པའི་གོས་དཀར་པོ་བགོས་པ་ལ་སོགས་པ་ཡོངས་སྟོན་པ་ལས་གྲུར་པའི་གོས་ཁ་མ་བསྐྱར་བ་ཡོངས་སྟུད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོ་སྟོང་གིས་རིན་པོ་ཆེ་རང་གི་མ་

ཡིན་པ་དང་། མཆོན་ཆ་དང་རོལ་མོའི་ཆ་ལ་རང་ངམ་བསྐྱོས་བས་རེག་བ་ལས་གྱུར་བའི་
མོངས་བ་གཞིར་གྱུར་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོ་སྤྲོད་གིས་སྤར་ཁྲུས་བྱས་ནས་ཆ་
བ་བྱེད་མ་འདས་པར་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྩམ་ཁྲུས་བྱས་ཏེ། ལུས་བྱེད་བྱེད་པར་བྱེད་
བའི་ལྷུང་བྱེད་རྣམས་སྟེ་ཡོད་པའི་བྱིར།

བཙུ་ཚན་བདུན་པ་ནི། སྒོམ་ལས། དུད་འགྲོ་འགྲོད་པ་སོར་མོ་དང་། ཁྱེད་དང་ལྡན་
ཅིག་དངངས་བྱེད་དང་། སྤྲེད་དང་གཤེད་མེད་གཞི་མེད་དང་། སྤྲེས་བ་མེད་པར་ལམ་འགྲོ་
བཤོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷུང་བྱེད་བཙུ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྤྲོད་གིས་དུད་
འགྲོ་དེ་གཞི་སྤར་མའི་ཞར་མ་ཡིན་པར་བསོད་སེམས་གྱིས་རང་ངམ་བསྐྱོས་བས་བསད་དེ་དུད་
འགྲོ་གི་བ་ལས་གྱུར་བའི་དུད་འགྲོ་བསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོ་སྤྲོད་གིས་དགོ་
སྤྲོད་གཞན་ལ་རྣམ་དག་གི་དགོ་སྤྲོད་མ་ཡིན་པའི་དོན་གྱིས་འགྲོད་པ་སྤྲེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་།
བཅས་ལྡན་དགོ་སྤྲོད་གིས་རང་གི་ལུས་དངོས་མ་ཉམས་པས། དགོ་སྤྲོད་གཞན་གྱི་ལུས་
དངོས་མ་ཉམས་པ་ལ་སྤྱི་གཡའ་བར་བྱ་བའི་སེམས་གྱི་རེག་བ་ལས་གྱུར་བའི་ག་ག་ཆོལ་
བྱེད་གྱི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོ་སྤྲོད་གིས་འཛིག་རྟེན་གྲགས་པའི་རྩམ་པ་བྱེད་པའི་
ཆད་དུ་ཆོག་པ་ལ་ཅེ་འམ་ཅེར་བཙུག་པ་ལས་གྱུར་བའི་རྩམ་པ་ཅེ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་
ལྡན་དགོ་སྤྲོད་གིས་བྱེད་མེད་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་གཉིས་ཀ་ཉལ་བའི་སྤྲོད་ལམ་གྱིས་གཉིད་ལོག་
ཅིང་མཆོན་མོ་འདས་པ་ལས་གྱུར་བའི་བྱེད་མེད་དང་ལྡན་ཅིག་ཉལ་བ་ལས་གྱུར་བའི་ལྷུང་
བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོ་སྤྲོད་གིས་དགོ་སྤྲོད་གཞན་ལ་འཛིགས་པའི་རྩམ་པ་ཡིད་དུ་མི་འོང་བ་

ཉེ་བར་སྒྲུབ་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་བས་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་དངངས་བར་བྱེད་པའི་ཆིག་སྒྲུབ་
 ཉེ། རོན་གོ་བ་ལས་གྲུར་པའི་དངངས་བར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོ་སྟོང་
 གིས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་འདི་བ་དབང་བའི་ཆོས་གོས་ལ་སོགས་བ་དགོ་སྟོང་གི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་
 སྟེན་དམ་སྟེན་དུ་བཅུག་བ་ལས་གྲུར་པའི་སྟེན་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོ་སྟོང་གིས་
 དགོ་སྟོང་གཞན་ལ་བྱིན་པའི་གོས་སམ་ལྷུང་བཟེད་ལ་རྒྱ་སེམས་དང་ཡིད་བཅུགས་ཁྱད་པར་
 ཅན་མེད་པར་ལོངས་སྒྲུབ་བ་ལས་གྲུར་པའི་གདེངས་མེད་སྟོང་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་
 ལྡན་དགོ་སྟོང་གིས་རང་སྟོགས་བསྟེན་རྟོགས་ཀྱི་སྟོང་བ་གསོ་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྡན་པའམ།
 ལྟ་བ་གཞན་སྟོགས་བསྟེན་རྟོགས་ཀྱི་སྟོང་བ་པམ་བས་མ་གོས་བ་དང་ལྡན་བ་ལ་དགོ་འདུན་
 ལྷག་མས་སྒྲུབ་བ་བཟབ་བ་ལས་གྲུར་པའི་དགོ་འདུན་ལྷག་མའི་སྒྲུབ་འདེབས་ཀྱི་ལྷུང་བྱེད་
 དང་། བཅས་ལྡན་དགོ་སྟོང་གིས་སྟེས་བ་མེད་པར་བྱད་མེད་དང་ལྡན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་།
 རྒྱང་གཤམ་འདས་བ་ལས་གྲུར་པའི་བྱད་མེད་དང་ལྡན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་
 བཅས་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིད།

བཅུ་ཆན་བརྒྱད་པ་ནི། སྟོང་ལས། རྒྱ་དང་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་དང་། རྒྱ་དང་མགོན་དང་
 བསྐྱབ་བ་དང་། །འཐབ་དང་མི་སྒྲ་འགྲོ་བ་དང་། །མི་གུས་ཆང་འཐུང་དུས་མིན་པའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ལྷུང་བྱེད་བཅུ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྟོང་གིས་ཆོས་རྒྱན་པའམ་གོ་
 གི་འལ་བའི་ཆོང་བ་དང་ལྡན་ཅིག་ལམ་དུ་འགྲོ་ཞིང་རྒྱང་གཤམ་འདས་བ་ལས་གྲུར་པའི་རྒྱན་
 མ་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགོ་སྟོང་གིས་མཁན་པོ་བྱས་ནས་

སྒོམ་བ་ལེན་བ་པོ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་བ་གསལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྟེན་པར་རྫོགས་བ་ལས་
 བྱུར་བའི་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་བ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྟན་དགོ་
 སྒོང་གིས་འཇིགས་ཉེན་ན་གྲགས་པའི་ས་འཐས་པར་སོར་བཞི་ཡན་ཆད་རང་ངམ་བསྐྱོས་
 བས་བཞོས་བ་ལས་བྱུར་བའི་ས་བཞོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྟན་དགོ་སྒོང་གིས་རང་
 མཐོན་དུ་འབོད་བ་པོ་བྱིས་པས་ཆིགས་ནམ་པར་དག་བ་ཡོད་ན་ཆིགས་དེ་ལས་ལྷག་པའི་
 ཟས་ཐོས་བ་དང་། ཆིགས་ནམ་པར་དག་བ་མེད་ན་ཆུ་བ་བཞི་ལས་ལྷག་པའི་ཟས་ཐོས་བ་
 ལས་བྱུར་བའི་མཐོན་དུ་གཉེར་བ་ལས་རིང་དུ་འདུག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྟན་དགོ་
 སྒོང་གིས་རང་ལ་དགོ་སྒོང་གི་བསྐྱབ་པའི་སྒོ་ནས་བསྐྱོ་བ་ལ་ངག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་སྤངས་
 ཉེ། དོན་གོ་བ་ལས་བྱུར་བའི་བསྐྱབ་པ་ཉེ་བར་འཛོག་བ་སྤངས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་།

བཅས་ལྟན་དགོ་སྒོང་གིས་རང་ལས་ཚོད་བ་གཞན་ཕྱོགས་སུ་བྱུར་བའི་དགོ་སྒོང་
 གཉིས་ཡན་ཆད་གོས་བྱེད་བ་ལ་གེས་བཞིན་དུ་ཚོད་བ་སྟེལ་བའི་ཆེད་དུ་ཉན་པས་རང་གིས་
 དོན་གོ་བ་ལས་བྱུར་བའི་ཉན་ན་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྟན་དགོ་སྒོང་གིས་ཁ་སྐྱོང་
 བར་འོས་པའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཆོས་ལྟན་གྱི་ལས་ལ་འདུས་ནས་དགོ་སྒོང་ལ་མ་སྤྲུས་པར་
 ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་པར་བྱིན་བ་ལས་བྱུར་བའི་ལས་ཀྱི་གནས་ནས་མ་སྤྲུས་པར་
 འཁོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྟན་དགོ་སྒོང་གིས་སངས་རྒྱས་དངོས་སུ་ཞལ་བཞུགས་བ་
 དང་། དགོ་སྒོང་གི་དགོ་འདུན་དང་། དགོ་འདུན་ཐ་སྙད་པ་སྟེ། དེ་གསུམ་གང་ཡང་རུང་པའི་
 གསུང་ཆོས་དང་ལྟན་པ་བདག་ལ་བསྐྱོ་བའི་དོན་ལ་བཤད་སྤྱདས་མེད་པར་དེ་ལས་བསྐྱོག་སྟེ།

འགལ་བར་བྱས་པ་ལས་གྲུར་པའི་མི་གྲུས་པའི་ཚུལ་གྱིས་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགེ་
 སྟོང་གིས་ཆང་མཆན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་མགུལ་དུ་མེད་པ་ལས་གྲུར་པའི་ཚུལ་འགྲུར་འགྲུར་
 བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགེ་སྟོང་གིས་རང་གི་སྲིང་གི་ཉི་མ་བྱེད་ཡོལ་ནས་སྐྱུ་རེངས་
 མ་ཤར་གྱི་བར་དེར་བྲིམ་པའི་གནས་སུ་འགྲོ་བར་དགེ་སྟོང་ལ་མ་སྦྱས་པར་གྲོང་དུ་བྱིན་པ་
 ལས་གྲུར་པའི་དུས་མ་ཡིན་པར་གྲོང་དུ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

བཅུ་ཆན་དགུ་བ་ནི། སྒོམ་ལས། ཟས་བཅས་སྐྱུ་རེངས་ད་གདོད་དང་། །ཁབ་རལ་
 དང་ནི་ཁྲི་རྒྱུ་དང་། །བརྒྱལ་དང་གདོད་དང་གཡན་པ་དང་། །རས་ཆེན་བདེ་གཤེགས་ཆོས་
 གོས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལྷུང་བྱེད་བཅུ་ཡང་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྡན་དགེ་སྟོང་
 གིས་རང་གི་སྲིང་གི་སྤྱོད་དུས་སུ་རང་གི་ཆོག་གི་དགེ་འདུན་ཟས་ལ་སྦྱན་འདེན་པའི་ཟས་
 བྲིམ་པ་ཡོལ་བར་མ་བྱ་ཞིག་ཅས་མ་བསྒོས་པར་བྲིམ་གསུམ་མམ་བཞི་ལ་སོགས་པར་རྒྱ་
 བ་ལས་གྲུར་པའི་གྲོང་དུ་རྒྱ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགེ་སྟོང་གིས་རང་གི་སྲིང་
 གི་རུབ་སྟོགས་གྱི་ཡོད་དམར་པོ་འདས་ནས་སྐྱུ་རེངས་ཐ་མ་མ་ཤར་གྱི་བར་དུ་བཅུན་མོའི་
 འཁོར་རམ། རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་གི་གནས་སུ་འགྲོ་ན་སྒྲོར་བ་མེད་ན་བྱི་རོལ་ཉི་འཁོར་འདོམ་
 གང་གི་ཁོངས་སུ་བྱིན་པ་དང་། སྒྲོར་བ་ཡོད་ན་ནང་གི་སྒོ་མ་བཅུགས་ལ་བྱི་སྒྲོར་གྱི་བཅུགས་
 ཤིང་བཅད་ན་གཏན་པའི་གནས་འདས་པ་དང་། མ་བཅད་ན་གཏན་པའི་གནས་དེའི་ཉི་འཁོར་
 འདོམ་གང་འདས་པ་དང་། ནང་གི་སྒོ་བཅུགས་ཤིང་བཅད་ན། དེ་ཉིད་གཏན་པའི་གནས་སུ་
 བྱིན་པ་ལས་གྲུར་པའི་རྒྱལ་པོའི་པོ་བྲང་དུ་རུབ་པོ་འགྲོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅད་ལྡན་དགེ་

སྒོང་གིས་ཡིད་སྒོངས་པ་མ་ཡིན་པའི་གསོ་སྒྲོང་གི་སོ་ཐར་གྱི་མདོ་འདོན་པའི་དུས་སུ་རང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་གཞིའི་དངོས་པོ་ལ་ངག་གིས་རིག་བྱེད་ཀྱིས་ཁྱད་དུ་བསམད་དེ་པ་རོལ་པོས་དོན་གོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་ཁྱད་དུ་བསོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགེ་སྒོང་གིས་རང་དབང་པའི་ཁབ་རལ་གྱི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་ལ་རང་གི་ཆེད་དུ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་ཁབ་རལ་གྱི་བཙོ་བྱས་ཏེ་ཐེན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཁབ་རལ་འཆོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགེ་སྒོང་གིས་དགེ་འདུན་དབང་པའི་ཤིང་གི་ཁྲིམས་ཁྲིའུའི་རྒྱུ་ལ་ཆད་ལས་ལྷག་པ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་བཙོ་བྱས་ཏེ་ཐེན་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཁྲི་རྒྱུ་འཆོས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགེ་སྒོང་གིས་དགེ་འདུན་དབང་པའི་གནས་མལ་ལ་ཤིང་བལ་གྱི་གོས་བར་བྱས་པ་ལས་གྱུར་པའི་ཤིང་བལ་གྱི་གོས་བར་བྱས་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་།

བཅས་ལྡན་དགེ་སྒོང་གིས་གདིང་བ་དང་གཡན་བ་དགའ་བ་དང་རས་ཆེན་གསུམ་པོ་རང་གི་རྒྱ་མཚན་ཉིད་དང་ལྡན་པ་རང་དོན་དུ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་སོར་བྱེད་ཡན་ཆད་ཆད་ལས་ལྷག་པ་བྱས་ཏེ་ཐེན་པ་ལས་གྱུར་པའི་གདིང་བ་དང་གཡན་བ་དགའ་བ་དང་རས་ཆེན་གསུམ་པོ་ཆད་ལས་ལྷག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བཅས་ལྡན་དགེ་སྒོང་གིས་རང་ལ་ལུས་པོངས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སྐུ་ལུས་ཙམ་མེད་བར་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆད་དམ་དེ་ལས་ལྷག་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་ལས་གང་ཡང་རུང་བ་རང་ངམ་བསྐྱོས་པས་བཙོ་བྱས་ཏེ་ཐེན་པ་ལས་གྱུར་པའི་བདེ་བར་གཤེགས་པའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆད་དུ་བཙོ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

སོར་བཤགས་བཤད་པ།

༡༡། །བཞི་བ་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་སོར་བཤགས་ཀྱི་སྡེ་ནི། སྡོམ་ལས། བྱོང་དང་
 བྱིམ་གཞན་ཉིད་དང་ནི། །བསྐྱབ་བ་རྣམས་དང་དགོན་པ་ནི། །སངས་རྒྱུ་མཉམ་པར་གསུང་བ་
 ཡི། །སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་སོར་བཤགས་བཞི་ཡང་
 བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགོ་སྟོང་གིས་བྱོང་གི་ཉེ་འཁོར་རམ་ལམ་པོ་ཆེན་འདུག་པའི་
 དགོ་སྟོང་མ་གནས་གསུམ་གང་ཡང་རུང་བ་ན་འདུག་པ་ལ་ཟས་བསྐྱངས་ཏེ་བཟོས་བ་ལས་
 གྱུར་པའི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་། དགོ་སྟོང་གསུམ་ཡན་ཆད་བྱིམ་པས་མཐོན་ཏུ་
 བོས་བ་ན། དགོ་སྟོང་མས་གོ་བཤམ་བྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་བྱེད་པ་དེ། མ་བསྐྱོག་པར་བཅས་ལྟན་
 དགོ་སྟོང་གིས་ཟས་བོས་བ་ལས་གྱུར་པའི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་དང་།

བཅས་ལྟན་དགོ་སྟོང་གིས་བྱིམ་གྱི་བསྐྱབ་པའི་སྡོམ་པ་བྱིན་པའི་བྱིམ་བདག་ལས་
 དག་གི་རིག་བྱེད་གྱི་ཟས་བསྐྱངས་ཏེ་བཟོས་བ་ལས་གྱུར་པའི་སོ་སོར་བཤགས་པར་བྱ་བ་
 དང་། བཅས་ལྟན་དགོ་སྟོང་གིས་འཛིགས་བ་དང་བཅས་པའི་ནགས་མ་ཉུལ་བར་འཛིགས་
 བ་དང་བཅས་བ་དེར་སྦྱིན་བདག་བྱིམ་པ་ལས་ཟས་བསྐྱངས་ཏེ་བཟོས་བ་ལས་གྱུར་པའི་སོ་སོར་
 བཤགས་པར་བྱ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

ཉེས་བྱས་བཤད་བ།

༡༡། །ལྷ་བ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྡེ་ཚན་ལ་དགུ་ཡོད་པའི་དང་སོ་གོས་བགོ་བ་ལས་གྱུར་པའི་སྡེ་
 ཚན་ནི། སྡོམ་ལས། ཤམ་ཐབས་ལ་ནི་རྣམ་བདུན་དང་། སྟོང་གཡོགས་ལ་ཡང་རྣམ་གསུམ་
 དང་། ཞེས་བས་འཆད། གཉིས་བ་ཁྱིམ་དུ་འཁོ་བའི་སྡེ་ཚན་ནི། སྡོམ་ལས། སྟོན་ཏུ་བསྐྱམས་
 ལ་སོགས་བ་ལྟ། མགོ་གཡོགས་ལ་སོགས་རྣམ་བ་ལྟ། མཆོང་ལ་སོགས་བ་རྣམ་བ་
 ལྟ། ལུས་ལ་སོགས་བ་རྣམ་བ་ལྟ། ཞེས་བས་འཆད། གསུམ་བ་ཁྱིམ་དུ་འདུག་པའི་སྡེ་ཚན་
 ནི། སྡོམ་ལས། འདུག་པར་བྱ་བ་དགུ་དག་དང་། ཞེས་བས་འཆད། བཞི་བ་ཟས་བསྐྲང་པའི་
 སྡེ་ཚན་ནི། སྡོམ་ལས། བྱིན་ལེན་བྱ་བ་བརྒྱད་རྣམས་སོ། ཞེས་བས་འཆད། ལྷ་བ་ཟས་བ་བའི་
 སྡེ་ཚན་ནི། སྡོམ་ལས། ཟས་ལ་ལེགས་པར་བྱ་བ་བྱུག་ཚུག་ལ་སོགས་རྣམ་བ་ལྟ། འབྲུ་
 རས་ཐ་དད་བྱེད་བ་ལྟ། ལག་བ་བལྟག་ལ་སོགས་བ་ལྟ། ཞེས་བས་འཆད།

དུག་བ་ལྷུང་བཟེད་དུ་སྦྱང་པའི་སྡེ་ཚན་ནི། སྡོམ་ལས། འབྲུས་ལ་སོགས་བ་རྣམ་
 བ་བཞི། ལྷུང་བཟེད་ལ་སོགས་རྣམ་བ་བཅུ། ཞེས་བས་འཆད། བདུན་བ་ཆོས་སྟོན་པའི་
 སྡེ་ཚན་ནི། སྡོམ་ལས། འབྲོང་ལ་སོགས་བ་རྣམ་བ་ལྟ། མགོ་གཡོགས་ལ་སོགས་རྣམ་བ་
 ལྟ། རྟོ་ཀེར་ཅན་ལ་སོགས་བ་ལྟ། ལྷུང་ཆེན་ལ་སོགས་ཞོན་བ་ལྟ། ལག་ན་འཁར་བ་ལ་
 སོགས་བྱུག་ཞེས་བས་འཆད། བརྒྱད་བ་སྦྱབ་པའི་སྡེ་ཚན་ནི། སྡོམ་ལས། ར་བ་རྣམ་བ་

ཅུགས་པའི་པ་བྱུང་སྟེ། དཔེ་སྟོང་གི་ཟས་པ་མོད་པ་བསྐྱར་ས་ཏེ་བ་པ་པ་ལྟར་བྱེད་ཏུ་
དཔེ་སྟོང་ཟས་དེ་ལྟར་བ་པ་པ་མོ་མོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ལྟར་བར་བསྐྱར་བ་དང་།
དེ་ཉི་མེ་ཆོན་དང་མོ་མོར་བཤགས་པར་བྱ་བའི་མེ་ཆོན་མི་ཤད་བའི་ལྟར། ཅུགས་ལྷ་

ཅནགས་པའི་བ་ཡུབ་སྟེ། དག་སྒོང་གི་ཟས་པ་སོང་བ་པསྒྲངས་ཏེ་ཟ་བ་ལ་ལྷུང་ཁྱེད་ཏུ་
བལྟུང། དག་སྒོང་མས་དེ་ལྷུང་ཟ་བ་ལ་སོ་སོར་བཤགས་པར་ཡུ་བའི་ལྷུང་པར་བལྟུང་བ་དང་།
ལྷུང་ཁྱེད་ཀྱི་སྟེ་ཆོན་དང་སོ་སོར་བཤགས་པར་ཡུ་བའི་སྟེ་ཆོན་མི་འདྲ་བའི་ལྷིང། ཅནགས་ལ།

བ་གྲུབ་སྟེ། དགོ་སྒོང་གི་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བའི་སྤང་ལྷུང་ཞག་བཅུའི་མཐར་སྒྲུ་ཁིང་། དགོ་སྒོང་
མའི་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བའི་སྤང་ལྷུང་ཞག་གཅིག་གི་མཐར་སྒྲུད་བའི་ཕྱིད།

དགོ་སྒོང་མའི་སྤྲན་མོང་མ་ཡིན་བའི་མམ་བ་བཞི་ནི། དེག་མམ་ནི་བཅས་ལྷན་དགོ་
སྒོང་མས་རང་གི་མིག་ནས་ལུས་མོའི་བར་གྱིས་སྒྲེས་བ་མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་བའི་ལུས་
དངོས་མ་ཉམས་བ་ལ་འབྲིག་བའི་འདོད་ཆགས་ཀྱི་དེག་བ་བདག་གིར་བྱེད་བ་ལས་གྲུར་བའི་
ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །ལུས་བཀན་གྱི་མམ་བ་ནི། དགོ་སྒོང་མ་ཆགས་པར་འགྱུར་བས། སྒྲེས་
བ་མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་བ་འབྲིག་བ་བསྟན་བའི་ཆེད་དུ་ཉེ་བར་གནས་བ་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་ལུས་
བཀན་བ་རྫོགས་བ་ལས་གྲུར་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །འཆབ་མམ་ནི། བཅས་ལྷན་དགོ་
སྒོང་མས་དགོ་སྒོང་མ་གཞན་ལ་མམ་བ་བྱུང་བ་དེ་ངེས་པར་ཤེས་སམ། ཡིད་གཉིས་ཟ་བཞིན་
དུ་དགོ་སྒོང་མ་མཐོལ་ལུལ་མཆན་ཉིད་དང་ལྷན་བ་ལ་མི་བརྟོད་པར་བཅབ་སྟེ། མཆན་མོའི་
མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་འདས་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །བརྫོག་མམ་ནི། བཅས་ལྷན་དགོ་སྒོང་
མས་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་ནས་ལྷུང་བའི་དགོ་སྒོང་དེ་ལ་དགོ་སྒོང་མའི་དགོ་འདུན་གྱི་ཕྱག་བྱ་
བའི་འོས་མ་ཡིན་བའི་སྤྲོམ་བ་བྱིན་བ་ལ་དེ་ལྟར་ངེས་པར་ཤེས་སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བཞིན་དུ་
དགོ་སྒོང་མས་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གི་ལོངས་སྤྱོད་བྱེད་ཅིང་། དེ་ལ་དགོ་སྒོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་
བཞུགས་བསྟོད་དང་གསོལ་བཞུགས་ཀྱིས་བརྫོག་གྲུང་ལས་བརྟོད་བ་གསུམ་དང་དེའི་མཐའ་
ལ་མི་གཏོང་བ་ལས་གྲུར་བའི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞིའོ། །དགོ་སྒོང་མའི་ཁྲིམས་སུ་བརྒྱ་དང་
དུག་ཅུ་ཙམ་བཞི་རྒྱས་པར་ཤེས་པར་འདོད་ན། དེ་དག་སྟོན་བའི་མདོ་བསྟན་བཅོས་རྣམས་ཞིབ་

དུ་བཏུ་བར་བྱ་ཞིང་། འདིར་ཆོག་མངས་པས་འདིགས་ནས་མ་བྲིས་སོ། །འདིར་སྐྱས་པ། ཟླ་
མེད་སྟོན་པ་དེ་ཡི་ཐུགས་ཀྱི་བཅུད། །སོ་ཐར་སྟོན་པ་མ་ཐོབ་འཕྲོལ་བ་དང་། །མི་ཉམས་སྤང་
བར་བྱེད་པའི་ཐབས་རྒྱུས་ནི། །ཆེ་ལོང་ཅམ་ཞིག་ལུང་རིགས་སྟོན་པ་བཤད། །

འདིའི་སྐབས་སུ་མཐའ་བཅད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བའི་དུས་དེ་ཉིན་
མོའི་དུས་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཉིན་མོའི་དང་པོར་འཛོག་པའི་བྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་མི་རུས་
ཏེ། དེ་མཆན་མོའི་དུས་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་མཆན་མོའི་སྟན་ཐ་མའི་དུས་ཡིན་པའི་བྱིར།
ཟེར་ན། ཐལ་འགྱུར་གཉིས་པ་ལ་མ་བྲལ་སྟེ། ཉིན་མཆན་མི་འགལ་བའི་བྱིར་ཏེ། སྐྱ་རེངས་དང་
པོ་ཤར་བའི་དུས་དེ་ཉིན་མོའི་དུས་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་མཆན་མོའི་དུས་ཡིན་པའི་བྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་སྟེ། མདོ་རྩ་བར། དེའི་དང་པོ་ནི་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་དེའོ། །ཞེས་དང་། ཟུ་ཆར་འབྲལ་
ལས། ཉིན་མོའི་དང་པོ་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་ཤར་བ་ཡིན་པར་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དག་སྟོང་མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། མཆན་མོ་ལ་ཆ་གསུམ་དུ་བྱས་
པའི་ཐོ་རེངས་ཀྱི་སྟན་དང་པོའི་བྱེད་ནས་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་བར་གསུངས་པ་གང་ཞིག
བྱེ་བྲག་བཤད་མཛོད་ལས་ཀྱང་། མཆན་མོའི་ལྷ་ཆ་ལུས་པ་ན་སྐྱ་རེངས་དང་པོ་འཆར་བར་
གསུངས་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མའི་རྣམ་འབྱེད་ལས། སྟན་ཐ་མའི་དང་པོའི་བྱེད་ན་ར་
བརྟུང་དུ་ཉེ་བའི་མཆན་མོའི་སྐྱ་རེངས་འཆར་བའི་དུས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
ཉིན་མཆན་མཉམ་པའི་ཆེ་ཡང་ཉིན་མོ་རིང་ཞིང་མཆན་མོ་བྱང་བར་འགྱུར་ཏེ། སྐྱ་རེངས་དང་
པོ་ཤར་བའི་དུས་དེ་ཉིན་མོའི་ཐོག་མ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷ་མ་ན་སྟོན་མེད་དེ། ཉིན་མཆན་མཉམ་

བ་ཞེས་བ་ནི་ཉིན་མཚན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཉིན་མཚན་མཉམ་བ་ལ་བྱེད་ལ། སྤྱི་རངས་དང་པོ་
 བར་བ་སྟེ་ཉིན་མའི་དང་པོ་ཡིན་ཀྱང་ཉིན་མཚན་གཉིས་སུ་བྱེ་བའི་ཉིན་མའི་དང་པོ་མ་ཡིན་
 བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཉིན་མཚན་གཉིས་ཀ་ཡིན་བར་གོང་དུ་བསྐྱབས་ཐེན་བའི་ཕྱིར། དུས་འབྲེལ་
 གྱི་ལྟར་བ་དེས་འཆང་བུལ་སོགས་གོང་དུ་བཤད་བའི་ལྟར་བ་བཅོ་ལྔ་པོ་ལ་བྱུང་བར་བཤད་
 བ་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་མ་བྱུང་བར་ཐལ། གནས་ལ་བརྟེན་བའི་ལྟར་བ་དེ་ཡང་། དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྟར་
 བ་ཡིན། དགེ་སྦྱོང་མས་ཆོས་གོས་གསུམ་རྩ་བ་བྱེད་བྱེད་ནས་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་བའི་
 ལྟར་བ་དང་འཆབ་བའི་མཁ་བ་དང་། དབྱར་རྩྭ་དགོ་སྤྱི་བའི་ལྟར་བ་ནམས་སུ་དུས་འབྲེལ་
 གྱི་ལྟར་བ་གང་ཞིག་དེ་ནམས་ལྟར་བ་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་ཡང་མ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ།
 ལྟར་བར་འགྱུར་བ་དུས་ལ་སྟོས་བའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། ཅ་བར་མ་བྱུང་། དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྟར་
 བ་ཡིན་ན་བཅོ་ལྔ་པོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྱུང་ཀྱང་། དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྟར་བས་དེ་ནམས་ལ་
 བྱུང་བ་ལ་འགལ་བ་མེད་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྟར་བ་བསྐྱེད་བའི་ཞག་ཡིན་ན། ཞག་ཡིན་པས་བྱུང་ཟེར་ན།
 དུས་འབྲེལ་གྱི་ལྟར་བ་བསྐྱེད་བའི་མཚན་མའི་ཐུན་སྐད་ཅིག་ཐ་མ་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་
 ཕྱིར་ཏེ། དེས་དེའི་ཞག་གི་གོ་ཆོད་བའི་ཕྱིར། དེ་དེའི་ཞག་ཅིག་ཏུ་རྩི་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉིན་མཚན་
 གྱི་དང་པོ་མ་ཡིན་པ་ལ་ཐ་མ་མ་ཡིན་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ལྟར་ཤོར་
 གྱི་སྤང་ལྟར་སུམ་ཏུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་བྱུང་བོ། །ཟེར་ན། དེ་མ་བྱུང་བར་ཐལ། སྤང་ལྟར་ཡིན་ན་
 ལྟར་ཤོར་དེག་བྱེད་ཡིན་པས་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། དེས་བྱེད་པར་ཅན་གྱི་དགེ་སྦྱོང་གི་

རྒྱུད་གྱི་སྤང་ལྷུང་ལ་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱུད་གྱི་སྤང་ལྷུང་ཕྱིར་བཅས་བྱེད་པའི་ཆེ་སྤང་
བྲལ་སྟོན་དུ་བཏང་བ་ལ་མི་སྟོན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་གཙུག་པོ་འཁ་སྟོབས་གྱིས་གོས་པར་བྱས་
པའི་ཉེས་བྱས། འཁ་གྱི་མཚན་ཉིད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། འཁ་ཡིན་ན་འཁ་ལྷུང་ཡིན་
པས་མ་ཁུབ་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། འཁ་ལྷུང་ཡིན་ན་རང་གི་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པའི་འཁ་སྟོན་དུ་
འཁོ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དཔེར་ན། རྩས་འཁ་ཡིན་ན། རང་གི་བྱེད་པ་པོར་གྱུར་པའི་རྩས་སྟོན་
དུ་འཁོ་དགོས་པ་བཞིན་གོ། །

ཁ་ཅིག་སྤང་ལྷུང་སྤང་མའི་སྟོབས་གྱིས་གོས་པར་བྱས་པའི་ཉེས་བྱས་གང་ཞིག་སྤང་
པའི་གཞི་ལས་ལྷུང་བར་མ་གྱུར་པ་དེ། སྤང་འཁ་གྱི་རོ་པོ་ཡིན་ཟེར་ན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་
ལྷུང་ན་སྤང་འཁ་དང་དེས་བསྐྱེད་པའི་འཁ་ལྷུང་དོན་གཅིག་པར་ཐལ་པའི་སྟོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དེ་གཉིས་དོན་མི་གཅིག་སྟེ། དེ་གཉིས་དུས་སོ་སོར་འདུལ་བ་འཇིག་པ་རྒྱུས་ཀྱིས་བཤད་
པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། སྤང་འཁ་གྱི་སྐྱེད་པའི་འཁ་ལྷུང་དེ་སྤང་པའི་གཞི་ལས་མ་གྱུར་པའི་
ལྷུང་བ་ཡིན་པར་ཐལ། མཚན་ཉིད་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། འཁ་ལྷུང་ཡིན་ན་
རང་གི་ཡན་ལག་དུ་གྱུར་པའི་སྤང་པའི་གཞི་ལས་གྱུར་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་སྤང་འཁ་ལ་དབྱེ་ན། སྤང་འཁ་བདེག་བྱ་བདེག་བྱེད་གཉིས་སུ་ཡོད་ཅིང་། དེ་
བཞིན་དུ་ཞག་འཁ་ལ་ཡང་བདེག་བྱ་བདེག་བྱེད་གཉིས་སུ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
སྤང་འཁ་བདེག་བྱ་བདེག་བྱེད་གང་རུང་ཡིན་ན་སྤང་འཁ་མ་ཡིན་དགོས་ཏེ། ལྷུང་བ་དེའི་ཡན་
ལག་ཡིན་ན་ལྷུང་བ་དེ་མ་ཡིན་དགོས་པ་གང་ཞིག་རིགས་པ་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་

བྱིས་རྙིང་གྱིས་སྤྲོ་རྙིང་ལ་ཤུག་རྟེན་བ་མེད་ཟེར་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། ཆེས་གཅིག་གི་སྤྲོ་
 རྙིང་པའི་གོས་ལ་བྱི་རྙིང་པའི་གོས་ཀྱི་ཤུག་རྟེན་བ་ཡོད་པའི་བྱིས། དེ་ལྟར་ན་མ་འབྲེད་ལས་
 བཤད་མ་ཐག་པའི་ལུང་གིས་བྱུབ་པའི་བྱིས། ཁ་ཅིག་ཞག་བདུན་པའི་སྤྲོ་བྱིས་ཤུག་རྟེན་
 ཚུལ་དང་། ལུག་ཆོད་དུ་རུང་པའི་སྤྲོ་བྱིས་ཤུག་རྟེན་ཚུལ་དང་། ཇི་སྲིད་འཆོ་བཅང་གི་སྤྲོ་
 བྱི་ཤུག་རྟེན་ཚུལ་དང་གསུམ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཇི་སྲིད་འཆོ་བཅང་གི་སྤྲོ་
 བྱིས་ཤུག་རྟེན་བ་མེད་པའི་བྱིས། དགེ་སྦྱོར་གི་འཕྲོ་མ་ཐག་དུ་སྤྲོ་བྱིས་སྤང་བ་མི་སྦྱེད་པའི་
 བྱིས། ཏྲགས་ཁས། ལྱབ་བ་བྱུབ་སྟེ། ཇི་སྲིད་འཆོ་ཞེས་བ་ཆེ་ཇི་སྲིད་འཆོ་ལ་བྱེད་པའི་བྱིས་ཏེ།
 ལྷོ་ལས། ཁ་ཅིག་ཇི་སྲིད་འཆོ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་དང་། ལུས་བརྒྱ་བ་ལས། མ་གཤིས་པའི་བར་བཅང་
 སྤྲོ་དུ་གསུངས། ཞེས་དང་ཤེས་རབ་བྱེད་པར། ཆེ་གཅིག་པའོ། ཞེས་དང་། ལྷ་མ་འཆོ་བ།
 ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས།

ཁ་ཅིག་དེ་མི་འཐད་དེ། ལྷ་བ་གཉིས་སུ་དགྲུང་བདུན་པའི་སྤྲོ་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་དུ་
 བཅངས་ཀྱང་སྤང་པའི་ལྷུང་བྱེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་མཆིས་སམ། ཉེ་བར་འཕྲོས། ཡོད་དེ། ཞག་
 བདུན་ཚུན་ཆད་དུ་བསྐྱུར་ནས། ཞེས་དང་བམ་ལྟར། དེ་བྱིན་ཆད་བདག་ཉིད་ཇི་སྲིད་འཆོའི་བར་
 དུའས། སྤྲོ་དེ་དག་ཇི་སྲིད་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་བྱིན་ལེན་མ་ཞིག་པར་བསྐྱུར་ཏེ། རང་གིས་ཉེན་
 ཅིང་བཟའ་བར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས་པས་སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས། ཁ་ཅིག་ཞག་བདུན་
 པའི་སྤྲོ་བྱི་ཤུག་རྟེན་ཚུལ་ལ་བྱེད་པར་ཅན་ཡིན་མ་ཡིན་གཉིས་ཡོད་ཟེར་ན། མི་འཐད་པར་
 ཐལ། ཞག་བདུན་པའི་སྤྲོ་བྱི་ཤུག་རྟེན་གྲ་རྟེན་བྱེད་གང་རུང་ཡིན་ན་སྤྲོ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན་

ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ཞག་བདུན་པའི་སྤོང་གི་ཤུག་བརྟེན་བྱ་རྟེན་བྱེད་དུས་མཉམ་
 པ་ཡོད་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། ཞག་བདུན་པའི་སྤོང་གི་ཤུག་བརྟེན་བྱ་རྟེན་བྱེད་གཉིས་
 གི་བར་དུ་ཞག་གིས་ངེས་པར་ཆོད་དགོས་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་སྤྱི་གཉིས་ཀ་དེར་ཐལ། འདུལ་
 རྒྱུ་ལས། སྤོང་ལ་གཉིས་ཀ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་པས་བརྟེན་བྱ་དང་རྟེན་བྱེད་བར་དུ་ཞག་
 གིས་ཆོད་དགོས་ཏེ། དེ་ལྟ་མ་ཡིན་ན་འདི་ལ་བྱིན་རྒྱལ་ཅན་དང་རང་སྤོང་གི་བསྐྱེད་པ་མི་
 འགལ་བས། གཉིས་ཀས་རང་སྤོང་གིས་ཞག་བདུན་ནི་འདས་པས་ཤུག་ལ་སྤོང་པའི་དོན་
 མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དེ་གཉིས་ཀ་མི་འཐད་པར་ཐལ། སྤོང་གི་ཤུག་བརྟེན་བྱ་རྟེན་བྱེད་གང་
 རུང་ཡིན་ན་སྤོང་བྱིན་རྒྱལ་ཅན་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་ཐལ། སྤོང་ལ་ནི་གཉིས་ཀ་བྱིན་
 རྒྱལ་ཅན་ཡིན་པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འཆང་བའི་སྐབས་སུ། ཡོད་ནའོ། །ཞེས་བྱིན་
 གིས་བརྒྱལ་པ་ལ་རང་དབང་དུ་ཡོད་པ་ཞིག་དགོས་ཀྱི། གཞན་གྱི་མཛོད་དམ་པོ་སོགས་སུ་
 རྒྱུད་པའི་རང་དབང་མེད་པ་ལ་དངོས་གཞི་མི་སྐྱེད་པར་ཁས་སྐྱེད་པ་ལ་ཁ་ཅིག་དེ་ལ་ཡང་
 དངོས་གཞི་སྐྱེད་དེ། གཞན་ལ་བསྐྱོས་པ་ལ་རང་དབང་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཞེན་ཆོས་གོས་དེ་
 གཞན་ལ་བསྐྱོས་ནས་མ་བྱིན་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཡང་སྤྱང་ལྟར་དུ་མི་སྐྱེད་དེ། ཆོས་གོས་
 གཞན་ལ་བྱིན་ན་ཆོས་གོས་ཀྱིས་འཕྲོངས་པར་འགྱུར་བས་ཞག་བཅུ་འདས་ཀྱང་སྤྱང་ལྟར་
 དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། འོངས་སྐྱོད་ཀྱི་བར་ཆད་ཀྱི་རྒྱུན་དང་ལྷན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་མཆོ་རྒྱུ་ལ་ལས་
 བཤད། ཁ་ཅིག་ཁ་སྐོང་བའི་རེ་བ་མེད་པའི་གོས་སྒྲ་གཅིག་འདས་པའི་ལྟར་བ་སྟེ། རྒྱ་འཛོག་

གི་ལྷུང་བ་ཡིན་གྱི། ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་མ་ཡིན་ཏེ། རྩ་བ་གཅིག་འདས་བ་ལ་ཞག་བཅུའི་
 འཆང་ལྷུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། ཁ་སྐོང་བའི་གོས་དེ་ཆེས་ཉི་ཤུ་ལ་རྟེན་
 བས། ཁ་སྐོང་བ་ལ་རེ་བ་མེད་པར་ཞག་སྤུམ་ཅུ་འདས་པའི་ལྷུང་བ་ཆོས་ཅན། རྩ་འཛོག་གི་
 སྤང་ལྷུང་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁ་སྐོང་བ་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་
 ཕྱིར། འདོད་ན། དམ་བཅའ་དང་འགལ་ལོ། ཁྲིམ་ལས། རིམ་བ་ལྷག་པར་སྤྱར་བ་གང་ཡིན་པ་
 དེ་སྤང་པར་འགྱུར་གྱི་རིམ་པ་ཇི་སྐད་བསྟན་པ་དག་ནི་སྤང་བར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་
 བ་ལ་བརྟེན་ནས།

ཁ་ཅིག་གོས་ཆད་ལས་ལྷག་པ་ལ་ཆད་དང་ལྟན་པ་ཚུན་ཆད་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཆགས་
 ཤིང་། དེ་ཕན་ཆད་ལྷག་པའི་ཆ་ལ་བྱིན་རྒྱབས་མི་ཆགས་པས་སྤང་བར་འགྱུར། ཞེས་ཟེར།
 དེ་ནི་མི་འཐད་དེ། གོས་རྩ་མེད་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ལ་བྱིན་རྒྱབས་ཡོད་མེད་འགལ་བའི་
 ཕྱིར། རྩ་བཅུ་ཡོད་པའི་གོས་ལ་ཕྱོགས་རེ་ནས་སྤུམ་སྤྱར་དང་མཐང་གོས་གཉིས་ཀའི་བྱིན་
 རྒྱབས་གཉིས་ཀ་ཆགས་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་བྱིན་རྒྱབས་ཆགས་པར་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་
 པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཏ་ཅང་ཐལ་ལོ། ཁ་ཅིག་ལུང་མེད་དང་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བའི་ལྷུང་བ་སྤྱེད་
 བ་ལ་ཉི་དུ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཏེ། དགོ་སྤོང་གིས་ཆོས་གོས་འཁྱུར་འཇུག་པ་ལ་ཉི་
 དུ་མ་ཡིན་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་མདོར་བསྟུས་སྤྱར་རོ། །ཞེན་མི་རིགས་ཏེ། ལུང་སྟན་
 ཆེགས་ལས། དགོ་སྤོང་མས་རང་གི་བྱ་རྒྱུ་དུ་དང་ལྟན་ཅིག་ཉལ་བའི་གནད་བ་སྤྱིན་པ་ལ།
 དུས་ཕྱིས་རང་གི་བྱ་དེ་ཆེན་པོར་གྱུར་པ་དེའི་ཆེ་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་ཁང་བ་གཅིག་ཏུ་ཉལ་དུ་མི་

རུང་སྟེ། དེ་ལྟར་བསྐྱབ་པ་བཞིན་སློབས་ཤིག་ ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསེར་དངུལ་ལེན་
 པའི་སྤངས་པའི་སྐབས་སུ། མདོ་ལས། རིན་པོ་ཆེ་བདག་གིར་བྱས་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 སྐབས་སུ་ཁ་ཅིག་ དགོ་ཚུལ་གྱི་དུས་འདྲ་མ་བྱས་པར་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་ལ་ཉེས་བྱས་སུ་
 འགྱུར། ཞེ་ན། མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དེ་ལ་རེག་པ་ཙམ་ལ་ཉེས་བྱས་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དགོ་
 ཚུལ་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རང་དབང་མི་དབང་གང་ལ་རེག་པ་ལ་ཡང་རེག་པའི་ཆ་ནས་ཉེས་མེད་ཡིན་
 པས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ དགོ་ཚུལ་མ་མ་གཉིས་ཀྱིས་རིན་པོ་ཆེ་བདག་གིར་
 བྱས་པའི་སློན་ནས་འཆང་དུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། དེ་གཉིས་ཀྱིས་དུས་
 འདྲ་སྟོན་དུ་མ་བྱས་པར་བདག་གིར་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བར་སྟོམ་ལས།
 ཕྱི་བོའི་ཁ་ཟས་གསེར་དངུལ་ལེན་ཞེས་དང་། དེ་གཉིས་ལ་ཉེས་པར་འགྱུར་བ་ནི་བདག་གིར་
 བྱས་པའི་ཆ་འགའ་ཞིག་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ བཅས་ལྡན་དགོ་སྟོང་གིས་རིན་པོ་ཆེ་འཆང་བ་ཙམ་ལ་ཉེས་པ་མེད་ཟེར་ན།
 མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་རིན་པོ་ཆེ་འཆང་བའམ་བདག་གིར་བྱེད་པ་ལ་དུས་རུང་སྐབས་འདྲ་
 པར་བྱས་པ་སྟོན་དུ་བཏང་ནས་འཆང་བའམ་བདག་གིར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་
 དུ་འདུལ་སྟེག་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ བཅས་ལྡན་དགོ་སྟོང་གིས་དུས་འདྲ་སྟོན་དུ་
 བཏང་ན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་དུ་རུང་ཟེར་ན། དེ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེས་དགོས་པ་ཁྱད་པར་
 ཅན་མེད་པར་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རེག་པ་ལ་ཡང་དེས་པར་རུང་བ་བྱས་པ་སྟོན་དུ་འགྲོ་དགོས་པའི་
 ཕྱིར་ཉེ། འདུལ་སྟེག་ལས། རེག་པ་ལ་ནི་དགོ་སྟོང་གིས་བསམ་པ་དེ་ལྟ་བུ་བཏང་དུ་ཟེན་གྱང་

རུང་བ་མ་བྱས་ན་རེག་ཏུ་མི་རུང་ལ། བྱས་ན་རེག་ཏུ་འཇུག་པ་རུང་ངོ། །དེས་ན་རེག་པ་ལ་
 རྩོན་དུ་རུང་བ་དགོས་ཀྱི་ལེན་པ་ལ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་རུང་བ་
 བྱེད་པའི་ཆོ་ན་རེག་པ་ཉེས་མེད་ཡིན་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། རུང་བ་བྱེད་པའི་ཆོ་མ་རེག་པར་
 མཐུན་དུ་བཞག་སྟེ་རུང་བ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ། རུང་བར་བྱ་བ་ལ་ནི་མཐུན་དུ་བཞག་
 རྩོམ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རུང་པའི་ཆོ་ག་ནི། དགེ་སྦྱོང་ཆོས་དགུ་ལྟ་བུ་གྱི་མཐུན་དུ་རྩམ་དེ་བཞག་སྟེ། ཆོ་
 དང་ལྟན་པ་དགོངས་སུ་གསོལ། བདག་དགེ་སྦྱོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས་དངོས་པོ་རུང་
 བ་མ་ལགས་པ་འདི་ཉིད་དེ། བདག་དགེ་སྦྱོང་མིང་འདི་ཞེས་བགྱི་བས། དངོས་པོ་རུང་བ་མ་
 ལགས་པ་འདི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པོ། །དངོས་པོ་རུང་བ་མ་ལགས་པ་འདི་དངོས་པོ་རུང་བར་
 བགྱིའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྤྲིག་ལྟ་ཅན་གྱི་ལྟ་བའི་རྣམ་པ་ཞེས་པའི་སྤྲིག་པ་ནི། དམ་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་པར་བྱེད་པའི་རྣམ་སྤྲིན་མི་འདོད་པ་འབྱིན་པ་ཞིག་ལ་བྱེད་དེ། རྣམ་པར་
 སྤྲིན་པ་མི་འདོད་པ་བྱེད་པ་དང་། ཞེས་དང་། བླ་ཆེགས་ལས། དེ་ཡོད་པར་གྱུར་པས་ན་དམ་
 པ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྲད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྤྲིག་པ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལྟ་བའི་རྣམ་
 པ་ཞེས་པའི་ལྟ་བ་དེ་དམ་པས་སྤྲད་པར་བྱེད་པའི་སྤྲིག་པ་ཡོད་པའི་ལྟ་བའི་སྤྲོད་ནས་འཛོག་
 པའི་བྱིར།

སྤྲོད་གསུམ་འཛིན་པའི་ཆད་ཡོད་དེ། སྤྲོད་དེ་དང་། དེའི་ཤོ་ལོ་ཀ་འབྲུམ་སྤྲག་
 གཅིག་གི་ཆིག་དོན་འཛིན་པ་ལ་སྤྲོད་དེ་དང་དེ་འཛིན་པའི་ཆད་དུ་འཛོག་པའི་བྱིར། གཞི་

འབྲེལ་ལས། དེ་ཡང་སྒྲིང་སྒྲག་བརྒྱ་བའི་ཆད་དོ། །དེ་ལྟར་རང་དགེ་སྒྲོང་ཕྱེ་སྒྲོང་འཛིན་པའི་
 ཆད་རིམ་ཞེ་ན། སྒྲིང་སྒྲག་བརྒྱ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྟན་
 བ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་རྩ་བའི་པམ་བ་བཞི་ལས་གང་ཡང་རུང་བས་མ་གོས་པའོ། །ཞེས་དང་། རྗེས་
 བཅས་སྤྱད་ཀྱང་པོ་བཅས་པའི་མཆན་ཉིད་འདོར་རམ་མི་འདོར་ཞེ་ན། སྤྱབ་པའི་རྗེས་སྤྱབ་
 བ་བཅས་པ། གནང་བའི་རྗེས་སྤྱབ་གནང་བ་བཅས་པ། དགག་པའི་རྗེས་སྤྱབ་དགག་པ་བཅས་
 བ་རྣམས་བཅས་པའི་མཆན་ཉིད་མི་འདོར་ཏེ། བཅས་རིགས་མི་འདོར་བར་སོན་གནས་
 སོ། །ཕྱིས་བཅས་པ་མཛད་པ་སོས་གཏུལ་བྱའི་ལོག་རྟོག་དགག་པའི་ཆད་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ལྷག་མ་རྩལ་པོས་བཅས་པའི་མཆན་ཉིད་འདོར་ཏེ། སྤྱར་བཅས་པ་མཛད་པ་དོར་ནས་ཕྱིས་
 བསྐྱབ་དགོས་པས་བཅས་པའི་མཆན་ཉིད་འདོར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྗེས་ལས། སོར་མོའི་ཆད་
 སོར་མོའི་ཆོག་མ་དགུས་མས་འཇལ་བར་བཤད་དེ། རྗེས་ཆེན་ལས། རྣམ་འབྲུ་རྩལ་གཤིབས་
 བ་ལ་སོར་གཅིག་གོ། །ཞེས་གསུངས།

དུས་མ་ཡིན་པར་བའི་སྤྱང་བའི་སྐབས་སྤྱང་བའི་གླིང་གི་ཉི་མ་བྱེད་ཡོལ་ནས་
 ཞེས་པའི་རང་གི་གླིང་སྤེ་གང་ལ་བྱེད་སྐྱམ་ན་འདི་ལ་ཁ་ཅིག་རང་སྤྱེས་པའི་གླིང་ལ་བྱེད་དེ།
 ལྷ་བ་ལས། དགེ་སྒྲོང་གིས་དུས་མ་ལགས་པར་བཅའ་བ་དང་བཅའ་བ་ཐོས་ཀྱང་རྟོངས་པར་
 མི་འགྱུར་བར་མཆིས་སམ། ལྷ་བ་ཡི། ཡོད་དེ། གླིང་གསུམ་དང་ལྷའི་གནས་སྤྱང་འཛམ་བྱ་
 གླིང་གི་དུས་སྤྱབ་གཅིག་ཐོས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། རང་གི་རྣམ་
 འབྱེད་དང་། རྗེས་ལས་འཛམ་བྱ་གླིང་ལ་སོགས་པའི་གནས་གང་ན་དགེ་སྒྲོང་གནས་བ་དེ་ལ་

དགོངས་ནས་འདིར་རང་གི་ཞེས་བྱ་བ་སྦྱས་ཏེ། ཞེས་རང་གནས་པའི་སྤྱིང་ལ་གསུངས་པའི་
 བྱིར། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉལ་བའི་ལྷུང་བྱེད་གྱི་སྐབས་སུ་སྤྱང་བ་དང་
 བཅས་པའི་ཉལ་བའི་ལྷུང་བ་སྦྱེད་པ་ལ་དངོས་པོ་མར་མེའི་སྤྱང་བ་དང་། གནས་གཙུག་ལག་
 ཁང་དང་། དུས་མཚན་མོ་དང་། གྲོགས་སྤྱིམ་པ་དང་བཅས་པ་བཞི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཟེར་བ་
 མི་འཐད་དེ། སྤྱང་བ་དང་བཅས་པ་དེ་མར་མེ་དང་། རིན་པོ་ཆེའི་འོད་དང་སྤྱན་ལ་སོགས་པས་
 རྫས་གཞན་གྱི་སྤྱང་བ་དང་བཅས་པའི་ཕྱོགས་སུ་ཉལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། འོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བའི་
 དགག་བྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཞེས་རྒྱུ་ལས་བཤད་པའི་བྱིར། སྤྱང་བ་དང་བཅས་པའི་གནས་སུ་
 ཉལ་སྟེ། གཉིད་ལོག་ན་མཚན་མོའི་མཐར་མི་བསྐབ་བྱ་འདས་པའི་ཉེས་བྱས་སུ་འབྱུང་ལོ། །

འདི་ལ་ཁ་ཅིག་ ལྷུང་བྱེད་སྦྱེད་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། རང་གི་རྣམ་འབྱེད་ལས། འདི་ལ་
 ལྷུང་བ་དེ་རྣམས་མི་རིགས་པས། ཞེས་དང་། འབྲེལ་ཆུང་ལས། ལྷུང་བྱེད་དགུ་བཅུ་ཅག་ཅིག་
 ཏུ་མི་འབྱུང་བས་ལྷུང་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བསྟེན་པར་
 མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉལ་བ་ལ་དོ་མ་སྒོས་པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ།
 རང་གི་རྣམ་འབྱེད་ལས། རྒྱུ་ལུང་ཞུ་བ་ཁུངས་སུ་བྱངས་པ་ལས། དག་སྤོང་བསྟེན་པར་
 མ་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་དགུང་གསུམ་ཉལ་བ་ལ་ལྷུང་བྱེད་གཉིས་འབྱུང་
 བ་མཆིས་སམ། ཡོད་དེ། ཞག་གཉིས་དག་ཚུ་ལ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བ་ལ་ཞག་གསུམ་པ་ལ་
 སྤྱིམ་པ་མོ་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་གིས། གནས་སོ་སོར་
 ཞག་གསུམ་འདས་པར་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉལ་བ་ལ་འདིའི་ལྷུང་བྱེད་

སྟེང་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། འདི་ནི་ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་སྟེང་བ་ལ་སྟོང་ལམ་བཞི་ཤོང་ཞིང་ལམ་
 ཆེར་གཡོགས་བསྐྱོར་དང་བཅས་པའི་གནས་ཀྱི་ངོ་བོར་གྲུབ་པ། དེ་ཡང་གནས་གཅིག་ཡིན་
 བ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ལམ་ཆེར་གཡོགས་བ་དང་བསྐྱོར་བ་ནི་གནས་ཀྱི་མཐའ་ཡིན་
 རོ། ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷུང་བ་སྡེ་ལྔ་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཕྱན་སྲུང་ཆོགས་བ་
 ཡོད་དེ། སྟོན་བ་ལྷ་ལྔ་ཐུབ་པའི་ཐུགས་རྒྱུད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རོ། ། །དག་
 ལེགས་འཕེལ།

ལྷ་བ་སྦྱིར་བསྟན་པ།

༡༡། གཉིས་བ་ལྷ་བ་སྦྱིར་བསྟན་བ་བཤད་པ་ལ། གོ་རིམས་ལ་སྟོན་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱིར་
 བསྟན་རྗེས་སུ་བསྟན་པའི་འཐད་བ་བཤད་པ། རང་བཟོའི་ཉེས་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་ལུང་གར་
 ལས་གསུངས་བ་འདིར་བསྟུས་ཏེ་བསྟན་པ། འབྲས་བྱ་མེད་པའི་དོགས་བ་སྤང་བའི་ཕྱིར་དུ་
 སྦྱིར་བསྟན་གྱི་དགོས་དོན་བཤད་པ། དེ་ཉིད་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྟོགས་པའི་ཕྱིར་དུ་སྦྱིར་བསྟན་གྱི་
 བསྟུས་དོན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལུང་གི་གོ་རིམས་ལས་རྣམ་འབྱེད་གསུངས་པའི་རྗེས་
 སུ་ལྷ་བ་གསུངས་པའི་ལྷ་བ་སྦྱིར་བསྟན་ཉིད་འདིར་འཆད་པས། འདི་དག་རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་འཁ་
 འབྲེལ་བའང་ཡིན་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དེ་ནི་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་འཁ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བསྟན་ཟིན་པའི་འོག་ཏུ་སྦྱིར་བསྟན་བ་ཉིད་ཀྱི་རྣམ་པར་འབྱེད་པ་བཀོད་དེ།

ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ནི། སྤྱིར་བསྟན་གྱི་མདོ་ཚན་དུག་ཅུ་ཅ་བཞི་སོ་ནམས་ལུང་ལས་
མ་གསུངས་པའི་སྒྲིན་མེད་དེ། རྩས་བཀག་ག་བས་བཟང་སོ་ལ་ཡང་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །འབྲ་བ་ལ་ཡང་ངོ་། །མི་ལ་དུད་འབྲོ་ཡང་ངོ་། །ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དང་དུ་ཐྱང་དུ་བྱུང་
བ་ཉིད་ནི་བརྟེན་པའི་ཕྱིར་མཐུ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པ་བཞི་ལུང་རྣམ་
འབྲེན་ནས་བརྟུས། རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་རེག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་པ་འདུལ་བྱེད་ལས་བརྟུས། གཞན་རྣམས་ལྷ་བ་ལས་བརྟུས་པ་ཡིན་ནོ། །

ཁོ་ན་རེ། གཞན་རྣམས་ལྷ་བ་ལས་བརྟུས་པ་མི་འཐད་དེ། ཉེས་བ་དེ་མེད་པ་ཉིད་ལ་
ནི་འོངས་པ་ནི་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་པ་ལྷ་བ་ན་མེད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། དེ་ཐོད་ན་
ཡོད་པའི་ལྷ་བ་ན་མི་བཞུགས་ཀྱང་རྒྱ་གར་ན་ཡོད་པའི་ལྷ་བ་ན་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རྒྱ་ཆེར་
འབྲེལ་ལས། དེ་ལྷ་བ་ན་ཡོད་པར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སྤྱིར་བསྟན་གྱི་དགོས་
དོན་ཡོད་དེ། རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་པ་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་པ་ལ་རུང་མཐུན་དུ་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད། རྣམ་བར་རེག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་
བཤོ། །ཞེས་པ་ལ་ཆོག་ཆོགས་བསྐྱང་བའི་དགོས་པ་ཡོད། ཆོགས་སྡེ་མར་སྦྱོར་བ་བྱས་པ་ལ་
ཡང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལ་དེ་གཉིས་ཀའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ལུང་འདུལ་བྱེད་
ལས། རྩ་འབྲུལ་གྱི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་འཁྲིག་ཆོག་སྤྱི་བའི་དགོས་འདུན་ལྷག་མའི་ཡུལ་དུ་
དངོས་སུ་བསྟན་ནས། གཞན་རྣམས་ལ་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱགས་པའི་
དགོས་འདུན་ལྷག་མ་སོགས་ཡུལ་མཚན་མི་མཐུན་པ་སོགས་དགོས་པའི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་

ལ་དེ་ལྟར་དགོས་པར་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་རྟོགས་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ལྷང་
 ལྷུ་བ་ལས། དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྷང་བ་སྐྱུ་ཏུ་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་དོན་གོ་བ་
 ཡན་ལག་ཏུ་རེ་རེ་ནས་དགོས་པར་བསྟན་བ་དེ། འདིར་ཆིག་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་ལ། ཆིགས་སྒྲ་མར་སྒྲོར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་པ་ལ་ཆིག་ཆིགས་
 བསྐྱུང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལྷུ་བ་ལས། སོར་བཤགས་ཡན་ཆད་ཀྱི་ལྷང་བ་སྒྲེ་ལྡེ་སྐབས་
 ལྷུ་རྟུན་སྐྱུ་བའི་ཐམ་བ་སོགས་ལྷང་བ་བཞི་བརྒྱ་ཅ་གཉིས་མ་གཏོགས་པའི་ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་
 ལ་བསྐྱུབ་ཆིགས་གཅིག་པ་ཡན་ལག་ཏུ་རེ་རེ་ནས་དགོས་པར་དངོས་སུ་བསྟན་བ་དེ། འདིར་
 ཆིག་གཅིག་གིས་བསྐྱུས་ནས་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེ་ལ་རུང་མཐུན་རྟོགས་པའི་དགོས་པ་ཡོད་
 དོ། ལྷང་ལས། རྟུན་སྐྱེའི་ཐམ་བ་སོགས་ལྷང་བ་བཞི་བརྒྱ་ཅ་གཉིས་ལ་བསྐྱུབ་ཆིགས་གཅིག་
 པ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པར་དངོས་སུ་མ་བསྟན་ཀྱང་དེ་དགོས་པར་ལྷང་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་
 རྟོགས་ཀྱིས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ། སྐྱིར་བསྟན་གྱི་སྐྱུ་བཤད་ལ། ཡན་ལག་གི་ཅི་བ་ནམ་པར་བཞག་ལ། ལྷང་
 བ་སྒྲིད་ཚུལ་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། དེ་ལ་སྐྱིར་བསྟན་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་
 མཚན་ཡོད་དེ། ཉམས་པ་དང་མ་ཆགས་པ་ལྷང་བ་ལ་སྐྱུར་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །བསྟེན་པར་མ་
 རྟོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སྐྱངས་པ་ལས་འདས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །དེའི་ཕྱོགས་དང་མཐུན་
 པ་ལ་ནི་ཡོད་ཀྱི་ལོ། །ཞེས་པ་ལྷང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་སྐྱིར་བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པའི་ཕྱིར། བསྐྱུབ་པ་བྱིན་བཞི་འདྲ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་པ་འདི་ལྷང་བ་པལ་ཆེ་བ་ལ་སྐྱིར་

བསྟན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྟེན། མགུ་བ་སྦྱད་པ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རེག་
 པར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་མ་ཉམས་པའོ། །ག་ག་ཆིལ་བྱེད་པ་ལ་ཡང་ངོ། །སེན་མོ་དང་སོ་དང་ག་མེད་
 པའི་བྱས་པ་དང་སྦྱ་དག་ནི་ག་ཞན་དང་ལྡན་པ་ཉིད་དོ། །ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་པ་དག་
 ལ་ནི་དེར་མ་བླང་དོ། །དེ་ནི་སྟོད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་རྣམས་སྦྱིར་བསྟན་གྱི་ཞར་ལ་བྱུང་བའི་རྒྱ་
 མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ། ཐུན་མོང་བ་དང་། ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་
 ཡན་ལག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལྷར་བ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་བ་དང་། སལ་ཆེ་བའི་ཐུན་མོང་
 པའི་ཡན་ལག་གཉིས། དང་པོ་ལ་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དང་། བསམ་པའི་ཡན་ལག་གོ། །དང་
 པོ་ནི། ལྷར་བ་ཀུན་གྱི་ཐུན་མོང་བའི་བསྐྱབ་པའི་ཡན་ལག་དེ་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། བསྟེན་རྫོགས་
 གྱི་སྟོམ་པ་གསོ་བྱང་དང་ལྡན་པ། བསྐྱབ་ཆེགས་གཅིག་པ། བསྐྱབ་རྒྱུན་གཅིག་པ། ལས་དང་
 པོ་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

དང་པོ་ལ། བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྟོམ་པ་གསོ་བྱང་དང་ལྡན་པའི་དོན་བཤད་པ། དེའི་
 སེལ་བ་བཤད་པ། དེས་ལྷར་བ་སྟེ་ལྷའི་རྒྱ་ལ་སྦྱད་ན་ཅིར་འགྱུར་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས།
 དང་པོ་ཡོད་དེ། བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྟོམ་པ་སྐྱངས་ལ་སྦྱེས་ཤིང་། བསམ་པ་འཆབ་བཅས་གྱིས་
 མ་ཉམས་པ་དེ་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྟོམ་པ་མ་སྐྱང་
 བའམ་སྐྱངས་ཀྱང་མ་སྦྱེ་བའམ། སྦྱེས་ཀྱང་པམ་པ་འཆབ་བཅས་གྱིས་ཉམས་པ་རྣམས་དེའི་
 སེལ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་པའི་ནང་ནས། དང་པོ་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་
 སྟོམ་པ་མ་སྐྱངས་པའི་གང་ཟག་གིས་ལྷར་བ་སྟེ་ལྷའི་རྒྱ་ལ་སྦྱད་ན་ཅིར་འགྱུར་བཤད་པ་ལ།

དེ་ལ་བྱིས་པ་དང་རབ་བྱུང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་སྟོམ་པ་གཏན་ནས་མ་བླངས་པའི་བྱིས་པ་
 དང་། དགོ་བསྟེན་སོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བླངས་པའི་བྱིས་པ་ལོ། །དང་པོ་དེས་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེ་རྒྱ་
 ལ་སྤྱད་ན་ལྷུང་བ་མི་སྦྱེད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་ཙམ་དུ་འགྱུར་རྟེ། བྱིས་པ་ནམས་ལ་ནི་བསོད་ནམས་མ་
 ཡིན་པ་མང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས་པ་དེ་ལ་ལྷུང་བ་མི་སྦྱེད་དེ། ལྷུང་བ་སྦྱེད་པ་ལ་བཙུག་
 ལྷན་འདས་ཀྱིས་བཙས་པའི་མཆོམས་བཞག་པ་ལ་ལྟོས་པ་གང་ཞིག་དེ་ལ་བཙས་པ་མ་མཛད་
 པའི་བྱིས་པ་གཉིས་པ་དེས་དེ་ལ་སྤྱད་ན་ལྷུང་བ་སྦྱེད་དེ། མཛོད་ལས། བཙས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་
 བ། རྩོས་འགྱུར་ལས་གཞན་བསྐྱུང་བྱིས་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས་པ་གཉིས་པ་རབ་ཏུ་བྱུང་
 བ་གསུམ་གྱིས་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྡེ་རྒྱ་ལ་སྤྱད་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་མི་སྦྱེད་ཀྱི། ཉེས་བྱས་
 ཙམ་གཅིག་སྦྱེད་དེ། དེ་གསུམ་གྱིས་མཁན་སྟོབ་ཀྱི་བྱུང་དུ་དངོས་སུ་ཁས་བླངས་པ་ལས་
 འདས་ན་བླང་འདས་ཀྱི་ལྷུང་བ་དང་། དེའི་ཚུགས་མཐུན་ལས་འདས་ན་ཡིད་ཀྱིས་བསྐྱུང་བྱའི་
 ཉེས་བྱས་སྦྱེད་པའི་བྱིས་པ་རྟེ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཁས་བླངས་པ་ལས་
 འདས་པ་ལ་ཡང་ངོ། །དེའི་ཚུགས་དང་མཐུན་པ་ལ་ནི་ཡིད་ཀྱི་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས་པ་

གཉིས་པ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བླངས་ཀྱང་མ་སྦྱེས་པའི་གང་ཐག་དེས་དེ་ལ་སྦྱོར་
 བ་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་མི་སྦྱེད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ཙམ་སྦྱེད་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་
 སྟོམ་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ཐ་སྦྱད་བྱེད་པའི་བྱིས་པ་དང་། དེའི་རྒྱུད་ལ་བསྟེན་
 རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་བླངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་བར་མའི་དགོ་བ་ཡོད་པའི་བྱིས་པ་རྟེ། མ་
 ཆགས་པ་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱོར་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིས་པ་གསུམ་པ་པམ་པ་འཆབ་

བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དགེ་སྦྱོང་གིས་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷའི་རྒྱ་ལ་སྤྱད་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་
 མི་སྦྱིད་པར་ཉེས་བྱས་ཅམ་ཞིག་སྦྱིད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་དགོས་པ་བྱུག་དང་ལྷན་པའི་དགོས་པ་
 སྤྱབ་བྱས་ཀྱི་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་དེ་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས།
 དགེ་སྦྱོང་ལམ་པར་གྱུར་པ་ལ་ནི་སྒྲོམ་པ་ཡོད་དུ་ཟིན་ཀྱང་དེ་ལྟ་མོད་ཀྱི་དགོས་པ་མེད་པ་ཉིད་
 དུ་འགྱུར་ཏེ། ཆངས་པ་མཆུངས་པར་སྦྱོད་པ་རྣམས་དང་ལྷན་ཅིག་གཞན་པ་དང་ཡོངས་སྦྱོད་
 པ་དག་མེད་པའི་ཕྱིར་དོ། །སྒྲོམ་པ་ཡང་དག་པར་སྤངས་པ་ནི་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པའི་ཕྱིར་
 ཡིན་ན། དེས་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཐོབ་པ་ཐག་རིང་དུ་སྤྱང་བའི་ཕྱིར། དེས་ན་དེའི་སྒྲོམ་པ་ནི་མེད་
 པ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དགོས་པ་བྱུག་ནི། རྒྱ་ལ་བྲིམས་རྣམ་པར་དག་པའི་གང་ཟག་རྣམས་དང་ཆོས་ཀྱི་
 ཡོངས་སྦྱོད་ལྷན་ཅིག་བྱེད་པ་དང་། དེ་དང་ཟང་ཟིང་གི་ཡོངས་སྦྱོད་ལྷན་ཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་དང་།
 ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་པས་འདག་པ་དང་། གཞན་སྐབས་ལྟ་མིའི་གོ་འཕང་འཛོལ་བ་དང་། མཐར་
 ཐུག་བྱང་རྒྱབ་འཛོལ་བ་དང་། སྒྲོམ་པ་གོང་མ་སྤངས་ན་སྦྱེ་བ་ཡིན་ནོ། །ཁ་ཅིག་ལམ་པ་འཆབ་
 མེད་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དགེ་སྦྱོང་གིས་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷའི་རྒྱ་ལ་སྤྱད་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་མི་
 སྦྱིད་ཀྱི་ཉེས་བྱས་ཅམ་སྦྱིད་ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། བསྐྱབ་བྱིན་དགེ་སྦྱོང་གིས་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷའི་
 རྒྱ་ལ་སྤྱད་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་སྦྱིད་པའི་ཉེན་དགེ་སྦྱོང་རྣམ་དག་དང་འབྲ་བའི་ཕྱིར།
 བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་འབྲ་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་ལ། ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷའི་དངོས་གཞི་
 སྦྱིད་པ་ལ་སྦྱོར་བ་ནས་མཐར་ཐུག་གི་བར་བསྐྱབ་ཆོགས་གཅིག་པ་དགོས་ཀྱི། ཆོགས་སྤྲ་མ་

བས་གཟེར་བ་རྣམས་ལ་ལྟར་བ་མི་སྤྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་རྣམས་བཅས་པའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། ས་སྤྱད་དུ་རུང་བའི་འདུ་ཤེས་ལས་ཉམས་བ་ཉིད་ལ་ནི་མས་པར་གྱུར་བ་མན་
 ཆད་ཀྱི་ལྟར་བ་ཡང་མི་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ལ། ལུས་ཀྱི་ཡན་ལག་
 དང་། མཆོན་གྱི་ཡན་ལག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལྟར་བ་པལ་ཆེ་བའི་ཐུན་མོང་བའི་ལུས་
 ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། སྟག་གཅོད་བཞི་པམ་
 བ་དང་པོ་གཉིས་ལྟག་མ་དང་པོ་དང་བདུན་མ་གཏོགས་པའི་ལྟར་བ་རྣམས་སྤྱེད་བ་ལ་སྦྱོར་བ་
 རས་མཐར་ཐུག་གི་བར་ལུས་གཞན་དུ་བསྐྱར་བའམ་མི་སྤྱང་བར་བྱས་བ་མ་ཡིན་བ་དགོས་
 རྟེ། ལུ་བ་ལས། རྩ་འབྱུང་གིས་བལ་ཁུར་ན་ཅིར་འགྱུར་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར། ཞེས་དང་། དགེ་
 སློང་གིས་སྟགས་སམ་སྟན་གྱིས་རང་ཉིད་མི་སྤྱང་བར་བྱས་ཏེ་མི་ཆོས་བླ་མར་གྱུར་བ་སྟེས་
 བ་ཅིར་འགྱུར་སྟོམ་པོར་འགྱུར་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བདུན་པོ་དེ་སྤྱེད་བ་ལ་ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་བ་མི་དགོས་རྟེ། དགེ་སློང་གི་ལུས་
 གཞན་དུ་བསྐྱར་བའམ་མི་སྤྱང་བར་བྱས་ཏེ་ལྟར་བ་བདུན་པོ་དེའི་རྩུ་ལ་སྤྱད་ན་དངོས་གཞི་
 རྟོགས་པར་སྤྱེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་བ་བསྟེན་བ་ན་དགེ་སློང་གི་འདུ་ཤེས་
 ཡོད་བ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་དེའི་མཆོན་གྱི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། མཆོན་
 གཞན་དུ་མ་གྱུར་བ་དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཆོན་ཉིད་ཅི་འདྲའི་ལྟར་བ་ལྟ་བུ་ཅ་བདུན་མ་
 གཏོགས་ལྟར་བ་གཞན་རྣམས་སྤྱེད་བ་ལ་སྦྱོར་བ་རས་མཐར་ཐུག་གི་བར་མཆོན་གཞན་དུ་
 མ་གྱུར་བ་ཡན་ལག་དུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་ཅ་བདུན་པོ་སྟེས་བ་ལ་མཆོན་གཞན་དུ་མ་

སྒྱུར་བ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ། དེ་རྣམས་དགེ་སྦྱོར་པ་མ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་སྦྱོར་བ་བྱས་
ན་མཆན་སྒྱུར་པའི་རྟེན་ལ་མཐར་ཐུག་བྱུང་ན་ཡང་དངོས་གཞི་སྦྱོང་པའི་ཕྱིར། དགེ་སྦྱོར་པ་
མ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་སྦྱོར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀ་བྱུང་ནས་མཆན་སྒྱུར་པའི་རྟེན་ལ་
དངོས་གཞི་སོན་གནས་པའི་ཕྱིར། མཆན་འགྱུར་པ་ནི་དེའི་ཁོང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར།

འོན་མཆན་ཉིད་སྦྱི་འདྲ་པའི་ལྟར་བ་དེ་རྣམས་གང་ཞེ་ན། དེ་ཡོད་དེ། བཅ་བ་བཞི་
དང་གཉིན་དང་གཞི་མེད་དང་། །བག་ཅམ་འཁང་བ་དང་ནི་འཛོག་པ་དང་། །སྦྱོར་ལ་སོགས་པ་
ལྟ་དང་གསེར་དཔལ་དང་། མངོན་ཆན་ལྟར་བཟེད་ཆོས་གོས་འཛོལ་སོགས་གསུམ། །རྩན་
དང་འདོན་དང་མི་ཆོས་བདེན་སྦྱ་དང་། །སེམས་ཅན་འདེབས་དང་རིམ་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་
དང་། །འདུག་གནས་ལ་སོགས་གསུམ་དང་དུས་མིན་ཟ། །ཁྱིན་ལེན་མ་བྱས་སྟོགས་ཆགས་
བཅས་སྦྱོང་དང་། །གཅེར་བྱ་དཔག་དང་མེ་རེག་མ་རྩོགས་དང་། །ཁ་མ་བསྐྱར་བ་ལོངས་པ་
ཁྱམ་བྱེད་དང་། །དུང་འགྲོ་ཅི་དང་སྦྱེད་དང་གཞི་མེད་དང་། །རྒྱན་མ་རྒྱོད་འགྲོན་གཉེར་རིང་
འདུག་དང་། །མ་གསུམ་ཕྱོགས་གཅིག་ཁང་དང་དུས་མིན་འགྲོ། །ཕྱི་རྩོམ་རྒྱ་རྒྱལ་པའི་སྟོབས་
འཇུག །ཁབ་རལ་གདོང་དང་གཡན་པ་བདེ་གཤེགས་ཆོས། །ཞེས་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
དེ་རྣམས་ལ་མཆན་ཉིད་ཅི་འདྲ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་རྣམས་དགེ་སྦྱོར་པ་མ་
གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་སྦྱར་བ་ཆེ་ཆུང་མཉམ་ཁོང་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་
ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་ཅ་བདུན་མ་གཏོགས་སྦྱང་བ་གཞན་རྣམས་སྦྱོང་བ་ལ་སྦྱོར་བ་

ནས་མཐར་ཐུག་གི་བར་མཆན་གཞན་དུ་མ་གྱུར་པ་དགོས་ཏེ། དགེ་སློང་པའི་སྤྱན་མོང་མ་
ཡིན་པའི་ལྷང་བ་སོ་བརྒྱད་སྟེང་པ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀ་དགེ་སློང་པའི་རྟེན་
ལ་སྒྱུབ་དགོས། དགེ་སློང་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷང་བ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་ཅ་གསུམ་སྟེང་
པ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་མཐར་ཐུག་གཉིས་ཀ་དགེ་སློང་པའི་རྟེན་ལ་སྒྱུབ་དགོས། རེས་སུ་མཐུན་པ་
མིང་ཅ་མ་གྱི་ལྷང་བ་སྤྱན་མོང་བ་ཞེ་དགུ་སྟེང་པ་ལ་མཆན་གང་གི་རྟེན་ལ་སྒྱུར་བ་བྱས་པའི་
རྟེན་དེ་ལ་མཐར་ཐུག་གྲུབ་དགོས་པའི་བྲིས།

དགེ་སློང་པའི་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷང་བ་སོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། འབྲིན་པ་ནས་ནི་
བསྟེན་བཀྱར་བསྐྱུགས་པའི་བར། །ཁང་བ་ཁང་ཆེན་ནས་ནི་སྤྱིན་བལ་ནས། །ཆེལ་བའི་བར་
དང་ལྷང་བཟེད་འཆང་བ་དང་། །བཏད་པ་ལས་བྱུང་དགོན་པའི་འབྲལ་སྤང་དང་། །རས་ཆེན་
སྟོང་དང་མ་བསྐྱོས་ལ་སོགས་བརྟ། །ཡང་ཡང་བ་དང་བསོད་པ་སྟོང་བ་དང་། །ཉལ་གཤོམ་
བྱིམ་ན་འདུག་དང་འགྲོང་བ་དང་། །གདེངས་མེད་སྟོང་དང་མ་ལོན་བསྟེན་པར་རྫོགས། །རས་
ཆེན་སོ་སོར་བཞགས་པ་རྣམ་པ་གསུམ། །ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྲིས། དགེ་སློང་པའི་
སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷང་བ་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་ཅ་གསུམ་ཡོད་དེ། བམ་པ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་
རྣམ་བཞི་དང་། །ལྷག་མ་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་བརྒྱ་གསུམ་དང་། །སྤང་ལྷང་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་བརྒྱ་
བཞི་དང་། །ལྷང་བྱེད་སྤྱན་མོང་མ་ཡིན་བརྒྱ་དང་བརྒྱད། །སོ་སོར་བཞགས་པ་བརྒྱ་དང་ཉེས་
བྱས་བཞི། །ཞེས་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྲིས། རེས་སུ་མཐུན་པ་མིང་ཅ་མ་གྱི་ལྷང་བ་ཞེ་དགུ་
ནི། །བསྐྱོ་བ་ལས་གྱུར་བཞི་དང་འབྲལ་བ་དང་། །འཁྱར་འཇུག་པ་དང་ལེན་དང་བྱིན་འཕྲོགས་

དང་། །བསྐྱོད་པ་བསྐྱུར་དང་གསོག་འཛོག་སྤངས་པ་དང་། །རྩལ་སྤྱོད་འདོན་དང་མི་ཆོས་
བདེན་སྤྱེ། །འདི་གསུམ་མ་གཏོགས་བརྩམས་དང་པོ་དང་། །འབྲུ་བ་བསྐྱོད་བ་ཁྲི་དང་གཤིང་
བ་དང་། །ཕྱིས་གཞོན་འབྲུང་བ་རིམ་གཉིས་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། །སྤངས་པ་སྟོབས་དང་འདུས་
ཤིང་བ་དང་། །གསོག་འཛོག་ཟ་དང་བཞེག་དང་གཟས་པ་དང་། །གནས་ངན་ལེན་དང་ཟས་
གཅོད་འདུན་བ་བསྐྱུར། །སྤྱི་ལྟ་མི་གཏོང་སྤངས་པ་རྗེས་ཕྱོགས་དང་། །བསྐྱེལ་བ་སྤུང་དང་
འབྱོད་སྦྱེད་ག་ག་ཆོག །ལྷན་ཅིག་ཉལ་དང་སྤངས་བྱེད་ལམ་འགྲོ་དང་། །བསྐྱུར་བ་ཉེར་འཛོག་
སྤང་དང་ཉན་ན་དང་། །མི་སྤྱོད་འགྲོ་དང་མ་གུས་ཕྱོགས་གཅིག་དང་། །སྤྱོད་པོར་རྒྱ་བསྐྱུར་བ་
ཁྲུང་གསོད་དང་། །ཁྲི་རྒྱུད་གདལ་དང་པོར་བཞགས་གསུམ་པ་སྤྱེ། །ཞེས་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེ་དག་ལ་རྗེས་སུ་མཐུན་པ་མིང་ཅམ་གྱི་ལྷང་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ།
དགེ་སྤོང་པ་མ་གཉིས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དགག་བྱ་ཆེ་རྒྱུང་མཉམ་པར་བཅས་ཤིང་ཡུལ་ཐུན་མོང་བ་
ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། །

གཉིས་པ་ཐུན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ལ། གཞི། བསམ་བླ། སྦྱོར་བ། མཐར་ཐུག་
གི་ཡན་ལག་གོ་དང་པོ་ལ། སེམས་ཅན་གྱིས་སྦྱེད་བ་དང་། སེམས་ཅན་མ་ཡིན་བས་སྦྱེད་བ་
དང་། གཉིས་ཀས་སྦྱེད་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། སེམས་ཅན་གྱིས་སྦྱེད་བ་དང་། རྩེ་
བྲག་བས་སྦྱེད་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། བམ་ལྟག་དང་པོ་གཉིས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ལ། མིས་
སྦྱེད་བ་དང་། རུང་འགྲོས་སྦྱེད་བ་གཉིས་ལས། མི་མ་ཡིན་བས་སྦྱེད་པའི་དངོས་བཅས་ཀྱི་
ལྷང་བ་མེད་དེ། དེ་དངོས་བཅས་ཀྱི་ལྷང་བ་འཆལ་བའི་རྟེན་དུ་མི་རུང་བའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེ་

བསང་བ་ལ་སྒྲོམ་པོ་དང་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་བ་ཡོད་དོ། །མིས་སྐྱེད་བ་ལ་མི་སྤྱིས་སྐྱེད་བ་དང་།
 མི་ཁྱེ་བྲག་བས་སྐྱེད་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སྒོག་གཙོད་ཀྱི་པམ་བ་ཉྩ་བུ། གཉིས་བ་ལ།
 རྩལ་སྤེའི་པམ་བ་ཉྩ་བུ་བ་སྤྱད་དང་ལྟན་བ་སྤྱིས་སྐྱེད། རེག་བས་ལྟག་མ་ཉྩ་བུ་བྱུང་མེད་ཀྱིས་
 སྐྱེད་བ་དང་། འདོན་བའི་ལྷང་བྱེད་ཉྩ་བུ་བ་སྤྱེན་བར་མ་རྩོགས་བ་སྤྱིས་སྐྱེད། སྤྱར་འདེབས་ཀྱི་
 དགོ་འདུན་ལྟག་མ་སྒོགས་བ་སྤྱེན་བར་རྩོགས་བ་སྤྱིས་སྐྱེད། བྱིན་འཕྲོགས་ཀྱི་སྤང་ལྷང་ཉྩ་བུ་
 དགོ་སྤོང་པས་སྐྱེད། འཕྱར་འདུག་བའི་སྤང་ལྷང་ཉྩ་བུ་དགོ་སྤོང་པས་སྐྱེད། བསྐྱེལ་བ་སྤྱད་བ་
 ཉྩ་བུ་དགོ་ཚུལ་གྱིས་སྐྱེད། སྤྱོད་བའི་ལྷང་བྱེད་ཉྩ་བུ་རབ་བྱུང་སྤེལ་སྤྱེས། གཅེར་བུ་བ་ལ་
 ཟས་བྱིན་བའི་ལྷང་བྱེད་ཉྩ་བུ་ལ་སྤྱེགས་བྱེད་ཀྱིས་སྐྱེད། སྤོང་བའི་སྤང་ལྷང་ཉྩ་བུ་ཁྲིམ་བས་
 སྐྱེད་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །

ཁྲིམ་བས་སྐྱེད་བ་དེ་ལ་ཡང་ཁྲིམ་བ་སྤྱིས་སྐྱེད། དེ་མོས་སྐྱེད། དེ་མོས་སྐྱེད། དེ་གཉིས་
 ཀས་སྐྱེད་བ་རྣམས་སུ་ཡོད། གཉིས་བ་དུད་འཕྲོས་སྐྱེད་བ་ལ། དུད་འཕྲོ་འདེབས་ལ། སྤྱོད་ལ།
 གསོད་བ་རྣམས་སོ། །གཉིས་བ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་བས་སྐྱེད་བ་ལ། འབྱུང་བས་སྐྱེད་བ་དང་།
 འབྱུང་འབྱུར་གྱིས་སྐྱེད་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། ས་འོ་བ་ཉྩ་བུ་སས་སྐྱེད་ལ། ཚུལ་ཅེ་བ་
 ཉྩ་བུ་ཚུས་སྐྱེད་ལ། མེ་རེག་ཉྩ་བུ་མེས་སྐྱེད་ལ། ལྷང་གིས་སྐྱེད་བའི་དངོས་བཅས་ཀྱི་ལྷང་བ་
 མེད་ཀྱང་། རྩོགས་དང་རྩོགས་མ་ཡིན་བར་བསྐྱད་བ་ལ་སྒྲོམ་པོ་སྤྱེ་བ་ཡོད་དོ། །གཉིས་
 བ་འབྱུང་འབྱུར་གྱིས་སྐྱེད་བ་ལ། རྩལ་སྤེའི་ཉྩ་བུ་ཁ་ཐོ་བས་སྐྱེད་ལ། ཁང་བ་ཁང་ཆེན་གྱི་
 དགོ་འདུན་ལྟག་མ་ཉྩ་བུ་གནས་ཀྱིས་སྐྱེད་ལ། གོས་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་ཉྩ་བུ་གོས་ཀྱིས། བྱི་

རྩི་ཁ་ཟས་ཟོས་བ་ལྟ་བུ་ཟས་ཀྱིས། ལུང་བཟེད་ཞག་བཅུ་འཆང་སྤང་ལྟ་བུ་སྟོང་སྟུང་གིས།
 མྱོས་འགྱུར་འཐུང་བ་ལྟ་བུ་བཏུང་བས། གསེར་དཔུལ་ལེན་བ་ལྟ་བུ་ནོར་གིས། ས་བོན་གིས་
 སྟུང་བ་ལ་ས་བོན་སྟེས་བ་འཛོམས་བ་ལྟ་བུ་ཕྱིར་ས་བོན་གིས། འབྲེན་པའི་སྐྱག་མ་ལྟ་བུ་ནང་
 གི་ས་བོན་གིས་སྟུང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་དོ། །གསུམ་བ་གཉིས་ཀས་སྟེས་བ་ནི། མ་བྲེན་ལེན་
 གི་ཕམ་བ་ལྟ་བུ་ལོ། །འདི་རྣམས་ལ་གཞིའི་ཡན་ལག་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། འདུ་
 སེས་དམིགས་པའི་གཞི། གུན་སྟོང་སྟུང་པའི་གཞི། སྟོར་བ་འབྲུག་པའི་གཞི་ཡིན་པས་དེ་
 ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ་འདུ་སེས་དང་། གུན་སྟོང་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ། དེས་པའི་འདུ་སེས་དང་། གཞིའི་ཡན་ལག་གི་རྣམ་པ་མ་དོར་པའི་ཐེ་ཆོམ་
 ཟ་པའི་འདུ་སེས་གཉིས་ཕྱི་མ་འདིས་ལྟང་བ་སྟུང་པའི་འདུ་སེས་ཀྱི་གོ་ཆོད་དེ། ཐམས་ཅད་ལ་
 ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་ཞུགས་བ་ནི་བསམ་པ་དང་བཅས་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་བ་ལ། རྫོགས་པར་བྱེད་པའི་གུན་སྟོང་། དེགས་འབྱེད་པའི་གུན་སྟོང་། ཆད་དུ་
 བྱ་པའི་གུན་སྟོང་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། གཏང་བ་ཡང་དོ། །ཞེས་བས་བསྟན། གཉིས་བ་
 བྱི་དེའི་ཆན་ཅི་དེར་གཏོགས་སོ། །ཞེས་བས་བསྟན། གསུམ་བ་ནི། རང་གི་དོན་ཉིད་གཙུག་ཆེར་
 ཡོད་པའོ། །ཞེས་བས་བསྟན། ལུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་གུན་སྟོང་གསུམ་པོ་དེ་ཆང་མི་དགོས་ཏེ།
 རང་གི་དོན་གོ་བ་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ལྟང་བ་སོ་བྲུག་ལ་དེ་གསུམ་ཆང་དགོས་ཀྱང་། ལུང་
 བ་གཞན་རྣམས་ལ་དེ་ཆང་མི་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་ཆང་བས་ཆོག་པའི་
 ཕྱིར། གསུམ་བ་སྟོར་པའི་ཡན་ལག་ལ། རང་ཁོ་ནས་བྱེད་དགོས་པ་དང་། གཞན་ལ་བཙོལ་

བས་འབྲུབ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། རང་གི་ལུས་ཁོ་ནས་བྱེད་དགོས་བ་དང་། བག་ཁོ་ནས་
བྱེད་དགོས་བ་དང་། གང་རུང་གི་བྱེད་དགོས་བ་དང་། གཉིས་ཀྱིས་བྱེད་དགོས་བ་དང་བཞི་
ལས། དང་པོ་ནི། བཅ་ལྷག་དང་པོ་གཉིས་ལྟ་བུ། གཉིས་བ་ནི། རྩལ་སྤྲི་མཐ་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་
བ་ནི། བྱིན་སྒོགས་ཀྱི་སྤང་ལྟ་བུ། བཞི་བ་ནི། ཟས་བསོད་བ་སྤངས་པའི་སྤང་ལྟ་བུ།
གཉིས་བ་ནི། བཅ་བ་བར་བ་གཉིས་ལྟ་བུའོ། །བཞི་བ་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། རོན་
གོ་བ་སོགས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར་རྟེ། རྣམ་བར་རིག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར་

གསུམ་བ་ལྟར་བ་སྤྱེད་ཚུལ་ལ། གཅིག་ཏུ་སྤྱེད་བ་དང་། ཐ་དད་ཏུ་སྤྱེད་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་ལས་ཤེས་སོ། །གཉིས་བ་ལ། བསྐྱབ་རྒྱུན་ཐ་དད་བས་
ལྟར་བ་ཐ་དད་ཏུ་སྤྱེ་ཚུལ། བསམ་རྒྱུན་ཐ་དད་བས། བཅས་བ་ཐ་དད་བས། གུན་སྤོང་ཐ་དད་
བས། གཞི་ཐ་དད་བས། སྟོར་བ་ཐ་དད་བས་ལྟར་བ་ཐ་དད་ཏུ་སྤྱེ་ཚུལ་དང་བྱུག་གོ། །དང་པོ་ནི་
ཉེས་བ་དེ་མེད་བ་ཉིད་ལ་ནི་འོང་བ་ནི་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་བས་བསྟན། །གཉིས་བ་ནི། བཏང་བ་
ཡང་རོ། །ཞེས་བས་བསྟན། གསུམ་བ་ནི། གཞི་གཅིག་ལ་དུ་མ་ཉིད་བཅས་བ་ལ་ནི་རི་སྟེད་
བ་དེ་སྟེད་ཀྱི་ཉེས་བར་འབྱུང་རོ། །ཞེས་བས་བསྟན། བཞི་བ་ནི། དེའི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་
སོ། །ཞེས་བས་བསྟན། བྱི་མ་གཉིས་ནི། བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་བུ་ལྟར་བ་རྣམ་བར་མི་བཞག་གོ།
ཞེས་བས་བསྟན། སྤྱིའི་དོན་བཤད་ཟིན་རྟོ། །གཞུང་གི་དོན་ལ། ལྟར་བ་སྤྱེད་བ་རྟེན་གི་ཡན་
ལག་ །སྟོར་བ་འཇུག་པ་ཡུལ་གྱི་ཡན་ལག་ །ལྟར་བ་ཐ་དད་ཏུ་སྤྱེད་ཚུལ་ཞར་བྱུང་དང་བཅས་

དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚེས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་འདྲའི་ཁྱིམ་པ་དེའི་རྒྱུད་ལ་
 དགོ་བསྟེན་དགོ་ཚུལ་དགོ་སྒྲོང་གསུམ་གའི་སྒྲོམ་བ་སྟེ། བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་རྒྱལ་དགོ་
 བསྟེན་གྱི་སྒྲོམ་བ་སྟེ། བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྒྲོམ་བ་བརྒྱད་
 བ་ལས། སྒྲོམ་བ་སྐར་ཡང་སྒྲང་བར་བྱ། །དེ་འདྲའི་དགོ་བསྟེན་ཉིད་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར།

ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་ཉམས་པ་ལ། མདོ་སྟེ་པའི་ལུགས་དགག་བ། བོད་སྔ་རབས་པའི་
 ལུགས་དགག་བ། བྱེ་བྲག་སྒྲ་པའི་རང་ལུགས་གཞག་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། འདོད་
 བ་བརྗོད་བ་དང་། དེ་དགག་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མདོ་སྟེ་བ་ན་རེ། ཇི་ལྟར་ཉམས་པའི་
 ཚུལ་ཡོད་དེ། འཆབ་སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་བ་དང་། པམ་བ་བྱུང་ན་སྒྲོམ་བ་
 ཀུན་གཏོང་བ་དང་། སྒྲོམ་བ་སྐར་སྒྲངས་ཀྱང་མི་སྟེ། བ་དང་། ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ཀྱང་མི་
 འདག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དགོ་སྒྲོང་དགའ་བ་ཅན་ལ་འཆབ་
 སེམས་མ་གཏོགས་པམ་པའི་ཡན་ལག་གཞན་རྣམས་བྱུང་ཡང་པམ་བ་མ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ལུང་
 ཐུན་ཆོགས་ལས། དགོ་སྒྲོང་དག་དགོ་སྒྲོང་དགའ་བ་ཅན་གྱིས་སྦྱད་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་བ་སྦྱད་
 ཀྱང་སེམས་སྒྲད་ཅིག་གིས་ཀྱང་མ་བཅབས་པས་པམ་བར་མ་བྱུར་གྱི་འདི་ལ་ཇི་སྟེད་འཆོའི་
 བར་དུ་བསྐབ་བ་སྦྱིན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འོ་ན་དེ་ལ་བསྐབ་བ་སྦྱིན་པ་ལ་
 དགོས་བ་གང་ཡོད་ཅེ་ན། པམ་པའི་སྟེར་གཏོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པོ་ལྟེ་བ་ཞིག་བྱུང་བས་དེ་དག་
 པའི་ཕྱིར་དུ་བསྐབ་བ་སྦྱིན་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། པམ་བ་བྱུང་ན་སྒྲོམ་བ་ཀུན་གཏོང་བ་སོགས་

ཡིན་ཏེ། ལུང་གཞི་ལས། དག་སྒྲོང་གིས་དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དག་སྒྲོང་དུ་མི་རུང་བར་
འགྱུར། དག་སྒྲོང་དུ་མི་རུང་། ལྷ་ཀྱའི་སྤུལ་གྱང་མི་རུང་། དག་སྒྲོང་གི་དངོས་པོ་ལས་ཉམས་
བར་འགྱུར་ཏེ་དེའི་དག་སྒྲོང་གི་ཚུལ་ཞིག་བར་འགྱུར་ཞིང་། ཉམས་བ་བཅོམ་བ་ལྟར་བ་པམ་
བར་ལྟར་བ་སྟེ། དག་སྒྲོང་གི་ཚུལ་ཕྱིར་སྒྲུང་དུ་མེད་བར་འགྱུར་རོ། །འདི་ལྟ་སྟེ། དཔེར་ན།
གིང་ཏ་ལའི་མགོ་བོ་བཅད་ན་སྒོན་པོར་འགྱུར་དུ་མི་རུང་ལ། འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་བ་དང་ཡངས་
བར་འགྱུར་དུ་མི་རུང་བ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་ལ། འཆབ་སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་བ་དང་། པམ་བ་སྒྲོམ་པའི་
གཏོང་རྒྱ་ཡིན་བ་དགག་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། འོད་ལྗན་དུ་ལུང་མ་མོ་བྲངས་བ་ལས།
པམ་བ་བྱང་ནས་བསྐབ་བ་ཕྱིན་བ་གང་ཞེ་ན། གལ་ཏེ་མི་ཆངས་བར་སྒྲོད་བ་བྱས་ནས། ཐ་
ན་སེ་གོལ་གཏོགས་བ་ཅེས་ཡང་འཆབ་པའི་སེམས་མ་སྐྱེས་བ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པ་མི་
འཐད་པར་ཐལ། འཆབ་སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་ཁས། གཞན་
ཡང་། རྣམ་འབྲེད་ལས། དག་སྒྲོང་མ་སྒྲོང་མས་ཆོམ་རྒྱན་བ་དུག་ཏུ་འཆི་བར་བྱས་ཏེ་འཆབ་
པའི་སེམས་གཏན་ནས་མེད་ཀྱང་སྒྲོང་མ་པམ་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་
ཐལ། རྟགས་དེའི་ཕྱིར། དེས་ན་དག་སྒྲོང་དགའ་བ་ཅན་ལ་པམ་བ་མ་བྱང་བར་གསུངས་བ་ནི་
འཆབ་སེམས་དང་བཅས་པའི་པམ་བ་མ་བྱང་བ་ལ་དགོངས་སོ། །གཉིས་བ་ནི། སྤར་བས་བ་
དང་ལྗན་ཅིག་ཏུ་དགག་བར་བྱའོ། །གཉིས་བ་ལ། འདོད་བ་བརྗོད་བ་དང་། དེ་དགག་བ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ནི། སྤར་བས་བ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། རི་ལྗར་ཉམས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཆབ་སེམས་

པམ་པའི་ཡན་ལག་རྩ་མི་དགོས་པ་དང་། འཆབ་སེམས་མ་སྐྱེས་ན་པམ་པས་སྒྲིམ་པ་གཏོང་
 ཡང་སྒྲིམ་པ་སྐྱར་བྱངས་ཀྱང་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷུང་བ་བྱིར་བཙོས་བྱས་པས་འདག་པ་དང་། འཆབ་
 སེམས་དང་བཅས་པས་པམ་པ་བྱུང་ན་སྒྲིམ་པ་སྐྱར་བྱངས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷུང་བ་བྱིར་
 བཙོས་བྱས་ཀྱང་མི་འདག་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཉམས་པའི་བྱིར། པམ་པས་སྒྲིམ་པ་གཏོང་བ་ཡིན་
 ཉེ། དེ་མི་གཏོང་ན་བསྐྱབ་བྱིན་དགོ་སྒྲོང་གི་རྒྱུད་ལ་སྒྲིམ་པ་ཡོད་དགོས་པ་ལ་དེ་མེད་པའི་
 བྱིར། ལུང་ཁྱུ་བ་ལས། བསྐྱབ་བྱིན་དགོ་སྒྲོང་བསྐྱེན་རྫོགས་མ་ཡིན་པར་བཤད་པའི་བྱིར་དང་།
 བྲན་ཆོགས་ལས། དེ་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་འབྲས་བུར་བཤད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ།
 དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་མཆིས་སམ། བཀའ་སྐུལ་བ། དེ་
 ཡོད་དེ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ལས་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ནི་བསྐྱེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་
 འབྲས་བུ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར། གཉིས་པ་ནི། བསྐྱབ་བྱིན་དགོ་སྒྲོང་དགོ་སྒྲོང་
 མའི་ཆོས་སྟོན་པར་བསྐྱོས་པ་དེས་དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་ན་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷུང་བྱེད་མི་
 སྐྱེད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དགོ་སྒྲོང་གི་སྒྲིམ་པ་མེད་པའི་བྱིར། འདོད་ན། དེ་བསྐྱེད་པར་
 ཐལ། རྣམ་འབྱེད་ལས། རི་ལྷར་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་ཞེ་ན། པམ་པར་འགྱུར་པ་
 བཞེ་པོ་དག་ལས་གང་ཡང་རུང་བའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བ་སྟེ། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་པ་མ་ཡིན་པ་
 དེ་དགོ་སྒྲོང་མའི་སྟོན་པར་བསྐྱོས་པ་དེས་དགོ་སྒྲོང་མ་ལ་ཆོས་སྟོན་པར་བྱེད་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་
 འགྱུར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། མི་ཆངས་སྟོང་གི་པམ་པ་བྱུང་བའི་དགོ་སྒྲོང་

ལ་དགོ་སྟོང་གཞན་ཞིག་གིས་པམ་པའི་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྷག་མ་མི་སྐྱེད་པར་
 ཐལ། དེའི་རྒྱད་ལ་དགོ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་ཁས། འདོད་མི་བུས་ཏེ། ལུ་བ་
 ལས། དགོ་སྟོང་རང་ཉིད་ན་རེ། བདག་གིས་མི་ཆངས་པར་སྟོང་པར་བྱས་སོ། །ཞེས་ཟེར་བ་
 དེ་ལ། དགོ་སྟོང་གཞན་ཞིག་གིས་གསུམ་པོ་གཞན་དག་གིས་སྐྱར་བ་འདེབས་པར་བྱེད་ན་
 དགོ་འདུན་ལྷག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་མི་སྐྱེད་པར་ཐལ། དེ་སྐྱར་སྐྱེད་པ་ལ་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་ཡུལ་དེ་ལ་དགོ་
 སྟོང་ནམ་དག་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སོ་སོར་ཐར་བ་ལས། དགོ་སྟོང་དག་པ་ལྟར་བ་མེད་
 པ་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དེའི་དོན་སྐྱར་འདེབས་ཀྱི་ལྷག་མ་བསྐྱེད་པའི་
 ཡུལ་དགོ་སྟོང་དེ་ལ། གང་གིས་སྐྱར་བ་འདེབས་པའི་རྒྱར་བ་དེས་མ་གོས་པ་གཅིག་དགོས་
 པའི་དོན་ནོ། །ཡང་གང་ཟག་གཅིག་ལ་པམ་བ་བཞི་རིམ་གྱིས་བྱང་བ་གཅིག་མི་སྐྱེད་པར་
 ཐལ། པམ་བ་སྟོན་པའི་གཏོང་རྒྱ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉག་ས་ཁས། འདོད་མི་བུས་ཏེ། ལུ་བ་ལས།
 གཅིག་ལ་ཡང་མཐར་འབྱུང་བ་བཞི་ཡང་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ མ་བྱལ་སྟེ། དེ་ནི་པམ་བ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་བྱང་བ་ལ་དགོངས་པའི་
 ཕྱིར་ཟེར་བ་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་བཞི་ཅིག་ཅར་དུ་བྱང་བ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ཆངས་སྟོང་
 ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་བཅུག་རེག་ཉམས་སུ་སྟོང་ཞིང་རེག་པའི་བདེ་བ་བདག་གིར་
 བྱས་པ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་མཐར་ཐུག་ཡན་ལག་ཐོབ་སྟོ་སྟེས་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱང་
 བ་མི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། གང་ཟག་གཅིག་གི་རྒྱད་ལ་རྟོག་པ་ཇུས་ཐ་དད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་

དུ་འབྱུང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། གཞན་ཡང་། བསྐྱབ་ཕྱིན་དགོས་ཐོབ་གིས་དག་
 བཅོམ་པའི་འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྟོན་གྱི་གྲལ་མཆམས་སུ་འཁོད་པས་ཆོག་པར་བཤད་
 པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དགོས་ཐོབ་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། བློ་ཆེགས་ལས། གང་གིས་ཟག་པ་ཟད་པ་དེའི་ཆེ་སྟོན་གྱི་གྲལ་དུ་འདུག་པར་
 བྱོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། བས་བ་བྱུང་བའི་གང་ཟག་གིས་བསྐྱབ་པ་ལུལ་
 བ་ལ་དགོས་པ་མེད་པར་ཐལ། བས་བས་སྟོམ་པ་ཀུན་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། བས་པའི་ཉེས་བ་བྱུང་བ་ལ་དེས་བསྐྱབ་པ་ལུལ་ཏེ་བབ་
 བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་ལ་ལྷག་མར་འགྱུར་བ་མཆམས་
 སམ། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཞུ་བའི་མདོ་དུས། བསྐྱབ་ཕྱིན་དགོས་ཐོབ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་མ་ཡིན་
 པར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི། མདོ་དུས། བསྐྱབ་ཕྱིན་དགོས་ཐོབ་དགོས་ཐོབ་ཐོབ་དག་ལས་ཕྱིན་
 ལེན་ཆགས་པ་དང་། རུབ་ལྷག་ཉལ་བ་སྐྱེད་པའི་ཆུན་དེ་བསྟེན་རྫོགས་མ་ཡིན་པ་དང་འང་
 བར་བསྟན་པ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་པའི་རང་ལུགས་ལ། རི་ལྟར་ཉམས་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། འཆབ་
 སེམས་པམ་པའི་ཡན་ལག་ཏུ་འཛོག་མི་དགོས་པ་དང་། འཆབ་སེམས་སྐྱེས་ཀྱང་རུང་མ་
 སྐྱེས་ཀྱང་པམ་པས་སྟོམ་པ་མི་གཏོང་བ་དང་། འཆབ་སེམས་དང་བཅས་པའི་པམ་བ་བྱུང་ན་
 སྟོམ་པ་སྐྱར་སྐྱངས་ཀྱང་མི་སྐྱེ་བ་དང་། ལྷུང་བ་ཕྱིར་བཅོས་བྱས་ཀྱང་མི་འདག་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 ཉམས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལྟར་ལུང་གིས་འབྲུག། རིགས་པས་ཀྱང་འབྲུག་པའི་ཕྱིར།

དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བཅ་པ་བྱུང་ཡང་འཆབ་སེམས་སྦྱེས་པ་དང་། མ་སྦྱེས་པའི་དབང་གིས་བཅ་
 པ་ཆེ་འདི་ལ་འདག་པ་དང་མི་འདག་པའི་བྱུང་པར་བཤད་པ་དེ་འཐད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འཆབ་པའི་
 སེམས་མ་སྦྱེས་ན་མཐའ་ལས་ལྡང་བར་འགྱུར་རོ། །བསྐྱབ་པ་སྦྱོད་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བཅས་ལྡན་དགོ་སྒོང་ལ་མི་ཆངས་སྦྱོད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པའི་
 དེ་མ་ཐག་ཏུ་མི་ཆངས་སྦྱོད་ཀྱི་མཐ་པ་བྱུང་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། མི་ཆངས་སྦྱོད་ཀྱི་མཐ་པའི་
 རྒྱར་འཆབ་སེམས་དགོས་པ་གང་ཞིག མི་ཆངས་སྦྱོད་ཀྱི་མཐར་ཐུག་དང་། འཆབ་སེམས་
 ཅིག་ཅར་ཏུ་བྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དེའི་ཡན་ལག་ཏུ་འཆབ་སེམས་དགོས་པ་
 གང་ཞིག དེའི་བཅ་པའི་ཡན་ལག་ཅས་པ་དེ་དེའི་བཅ་པའི་རྒྱའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། བཅུག་རིག་གི་བདེ་བ་ཉམས་སུ་སྒྲོང་ཞིང་བདག་གིར་བྱས་པ་
 དེ་དེའི་ཡན་ལག་གང་ཞིག དེ་དང་འཆབ་སེམས་ཅིག་ཅར་ཏུ་འབྱུང་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
 ཟེར་རོ། །ལམ་བས་སྒྲོམ་པ་མི་གཏོང་སྟེ། བཅ་པ་བྱུང་པའི་དགོ་སྒོང་གི་རྒྱུད་ལ་དགོ་སྒོང་གི་
 སྒྲོམ་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པར་ལྷུང་གིས་འགྲུབ། རིགས་བས་ཀྱང་འགྲུབ་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལྷ་བ་ལས། བཅ་པ་བྱུང་བས་བསྐྱབ་པ་ལུལ་ཏེ་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱས་
 བ་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བཀྱི་འམ་ཉེ་བ་འཁོར། འཆབ་པའི་སེམས་མ་སྦྱེས་པས་བསྐྱབ་པ་
 ལུལ་ཏེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་ན་བསྟེན་པར་རྫོགས་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། རིགས་བས་འགྲུབ་སྟེ། བཅ་པ་བྱུང་པའི་གང་ཟག་དེས་རང་རྒྱུད་ལ་རྒྱུད་པ་འབྱུང་པའི་
 ཉེན་བྱེད། གཞན་རྒྱུད་ལ་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷག་མ་སྦྱེད་པའི་ཉེན་བྱེད་པ་དང་། བཅ་པ་

བཞི་རིམ་གྱིས་བྱང་བའི་གང་ཟག་ཡོད་པ་དང་། བསྐྱབ་བྱིན་དགོས་པ་དག་བཅོམ་པའི་
 འབྲས་བུ་ཐོབ་པའི་ཆེ་སྒར་གྱི་གྲལ་ལ་འཁོད་པས་ཆོག་པའི་བྱིར། བམ་བ་འཆབ་བཅས་བྱང་
 བ་སྒྲོམ་བ་སྒྲུངས་ཀྱང་མི་སྦྱེ་བ་སོགས་ཡིན་ཏེ། བམ་བ་འཆབ་བཅས་གྱིས་ཉམས་པའི་གང་
 ཟག་དེ་སངས་རྒྱུ་གྱི་བསྟན་བ་ལ་ས་པོན་མེས་ཆོག་པ་ལྟར་སྒྲུང་སྦྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་
 ཏུ་སོང་བའི་བྱིར། དེ་ལ་དཔོངས་ནས་དགོས་པ་དེ་བྱས་ན་བྱས་མ་ཐག་ཏུ་དགོས་སྒྲོང་
 མི་རུང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། ལུ་བ་ནི། བམ་བ་འཆབ་བཅས་གྱིས་ཉམས་པའི་
 གང་ཟག་དེས་སྤེལ་ལྡེ་རྒྱ་ལ་སྤྱད་ན་ཉེས་བྱས་ཅམ་སྦྱེད་དེ། དེའི་རང་ལ་དགོས་པ་སྤྱབ་ཀྱས་
 གྱི་དགོས་པ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་བ་མེད་ཀྱང་། དེ་བྱབ་མི་ཀྱས་པའི་དགོས་པ་སྒྲོང་གི་སྒྲོམ་བ་ཡོད་པའི་བྱིར།
 ཏུག་པ་ནི། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གིས་ལྷུང་བ་ལ་སྤྱད་ན་ཉེས་བྱས་ཅམ་སྦྱེད་པ་དེ་དགག་པའི་
 དོན་ཅན་ཡིན་ནམ། སྤྱབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཞེ་ན། དགག་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཏེ། ཉམས་པས་
 ལྷུང་བ་སྤེལ་ལྡེ་རྒྱ་ལ་སྤྱད་ན་དངོས་གཞི་རྩོགས་པར་སྦྱེད་དམ་སྤྱམ་པའི་ལོག་ཏུག་དགག་
 པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར།

བདུན་པ་ནི། ཉམས་པའི་ལྷུང་བ་ལ་སྤྱད་ན་ཉེས་བྱས་སྦྱེད་པའི་མེས་བྱེད་ཡོད་དེ།
 རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ཏུ་ཁྱེ་བ་བྱངས་པ་ལས། སྤར་ལྷུང་བ་བྱང་བ་དང་བརྒྱ་ཐབས་སུ་གནས་པ་
 དང་། དང་པོ་འབྲུག་པ་དང་། མ་ནིང་དང་དགོས་པ་སྤྱད་མ་སྤྱད་པས་ཉམས་པར་བྱས་པ་ནི་
 ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་མ་སྦྱེད་པ་ཞེས་པ་བཤད་པའི་
 གཞི་ཡིན་ལ། དང་པོ་གང་ལ་མི་སྦྱེས་ན་དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་སྒྲོན་པ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་

པའི་སྐྱེས་པ་སོགས་ལ་མི་སྐྱེས། གཉིས་པ་གང་མི་སྐྱེས་ན། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་སྐྱེས་པ་
 དེ་མི་སྐྱེས། གསུམ་པ་གང་གི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སྐྱེས་ན། བསྐྱེན་པར་རྫོགས་པའི་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་
 པའི་ལག་ལ་སྐྱེན་ཆང་ཞིང་མཐུན་སྐྱེན་མ་ཆང་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་མི་སྐྱེས། བཞི་པ་ཚུལ་རི་ལྟར་
 ཏུ་མི་སྐྱེས་ན། བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་རི་ལྟར་ཁས་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་མི་སྐྱེས་སོ། །དེ་
 ཡང་དངོས་སམ་བསམ་པའི་སྟོན་པ་ལོ་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པའི་སྐྱེས་པ་ལ་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྐྱེས་
 པ་སྐྱེ་བའི་མཐུན་སྐྱེན་མ་ཆང་སྟེ། དེ་འདྲ་པའི་སྐྱེས་པ་དེས་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་
 ལོ་ཆད་མ་ལོན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྐྱེས་པའི་རྟེན་ལ་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་སྐྱེ་བའི་མ་མཐའི་ལོ་
 ཆད་དེ་ལ་ལོ་ཉི་ཤུ་ལོན་པ་གཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་དངོས་བསམ་ཀྱི་སྟོན་པ་ལོ་ཆད་ཉི་ཤུ་མ་ལོན་པའི་སྐྱེས་པ་ལ་བསྐྱེན་རྫོགས་
 ཀྱི་སྐྱེས་པ་དང་ལྟན་པ་མེད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ལོ་བཅུ་གཉིས་
 ཀྱི་རྟེན་ལ་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་ཐོབ་པའི་དགེ་སྟོང་མ་ལོ་བཅུ་གསུམ་ལོན་པའི་རྟེན་ལ་
 མཆན་གྱུར་པའི་སྐྱེས་པའི་རྒྱུད་ལ་བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན།
 དང་ལོ་གཉིས་ལ་མི་ཉམས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ་ལོ། །ཟེར་ན། ཅ་པར་མ་
 གྲུབ། ལྷ་བ། བསྐྱེན་རྫོགས་ཀྱི་སྐྱེས་པ་སྒྲངས་ཀྱང་མ་སྐྱེས་པའི་གང་ཟག་དེས་ལྟར་བ་ལ་སྦྱང་
 བ་ཉེས་བྱས་སྦྱང་དེ། དེའི་རྒྱུད་ལ་དེ་མེད་ཀྱང་དེ་སྒྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་བར་མའི་
 དགེ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཏུག་པ། མ་ཆགས་པས་ལྟར་བ་ལ་སྦྱོར་བ་ཉེས་བྱས་སུ་བཤད་པ་དེ་
 ལྷུབ་པའི་དོན་ཅན་ཡིན་ཉེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། མ་སྐྱེས་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྐྱེས་པ་མ་ཐོབ་

བ་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བདུན་བ་ཡོད་དེ། སྟོན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་བ་ལ། སྒྲངས་འདས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་བཤད་བ་དང་། ཟློགས་མ་སྐྱུན་གྱི་ཉེས་བྱས་
བཤད་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྒྲངས་འདས་ཀྱི་དབྱེ་བ། བསྐྱ་བ། མཚན་ཉིད། བྲངས་
དེས། གོ་རིམས་དེས་ཚུལ། སྐྱ་བཤད་བ། རབ་བྱུང་གསུམ་གྱི་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ཉེས་བྱས་
སུ་འཛོག་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ། དང་པོ་ལ། ཆེ་མོངས་རགས་རིམ་གྱི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་
དང་། ཞིབ་མོ་རྣམ་འཐག་གི་སྟོན་ནས་དབྱེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོའི་སྟོན་ནས་ཉེར་ལྔ་ཡོད་དེ།
དགེ་ཚུལ་པ་མ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་སྐྱུན་མོང་དུ་བཅས་བ་བཅུ་གསུམ། དགེ་སྟོབ་མའི་རྟེན་ལ་
བཅས་བ་བཅུ་གཉིས་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སྟོབ་དཔོན་གྱི་བྱུང་དུ་ཁས་སྒྲངས་བ་
བཟ། མཁན་པོའི་བྱུང་དུ་ཁས་སྒྲངས་བ་གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། སུམ་བརྒྱ་
བ་ལས། གང་ཞིག་སྟོག་གཅོད་གཞན་གྱི་ནོར་འཕྲོག་དང་། མི་ཆངས་སྟོང་རྩུན་བཅོས་མའི་
ཆང་ལ་སོགས། གང་སོགས་སྒྲེང་སོགས་མལ་ཆེ་མཐོན་པོ་དང་། ཁྱི་རྩི་ཁ་ཟས་གསེར་
དངུལ་ལེན་བ་སྒྲང་། དགེ་ཚུལ་བརྒྱལ་ཞུགས་བཅུ་ལོན་བཅེགས་བ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
བ་ལྟར་རོ། གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། མཁན་པོར་གསོལ་བ་བཏབ་བ་ལས་ཉམས་བ། ཁྱིམ་བ་དང་
ཟུ་སྟེགས་ཀྱི་རྟགས་སྟོང་བ་ལས་ཉམས་བ། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་རྟགས་ལེན་བར་ཁས་སྒྲངས་བ་
ལས་ཉམས་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། ཅུ་བའི་ཆོས་དུག་དང་། རྗེས་མ་སྐྱུན་
གི་ཆོས་དུག་ལས་འདས་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ན། ཞེ་བརྒྱད་

ཡོད་དེ། དག་ཚུལ་པ་མ་གཉིས་ཀའི་རྟེན་ལ་ཐུན་མོང་དུ་བྱས་པ་སོ་བྱལ་དག་སྒོ་བ་མའི་སྤར་
 གྱི་བཙུ་གཉིས་པོ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། སོ་བྱལ་ནི། སྟོག་གཙོང་བཞི་དང་མ་བྱིན་ལེན། མི་
 ཚངས་སྒྱུད་དང་རྩན་དུ་སྤྲ། །གཞི་མེད་བག་ཅམ་དག་འདུན་དཔེན། །དེ་རྗེས་ཕྱོགས་དང་
 བྱིས་སུན་འབྱིན། །ཤེས་བཞིན་བཤེས་ངོར་འཕྱ་བ་དང་། །ཟས་ཅུང་སྟག་མས་སྦྱར་འདེབས་
 དང་། །བསྐྱབ་པ་སྒྲོང་དང་འབྲས་ཆན་འགེབས། །ཆང་དང་སྦྱ་གར་རོལ་མོ་བྱེད། །རྒྱན་
 དང་ཁ་དོག་སྒོས་ཉུག་ཐེང་། །ཁྲི་དང་སྟན་ནི་ཆེ་མཐོ་དང་། །བྱི་ཤིང་ཁ་ཟས་གསེར་དཔུལ་
 ལེན། །ཉམས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་དག་སྟེ། །སུམ་ཅུ་བྱལ་ནི་སྒྲངས་ལས་འདས། །ཞེས་གསུངས་
 པ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་རེ། ཉམས་པ་རྣམ་པ་གསུམ་སྒྲང་འདས་ཀྱི་དབྱེ་བར་འཆད་པ་མི་འཐད་དེ། དེ་
 གསུམ་ལ་སྒྲངས་འདས་ཀྱི་དངོས་གཞི་མི་སྦྱེད་བར་ཕྱོགས་མ་ཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་ཅམ་སྦྱེས་
 པའི་བྱིར་ཉེ། སུམ་བརྒྱ་པ་ལས། དེ་ཉམས་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ཡོངས་སུ་སྤང་བྱ་སྟེ། །བྱིས་པ་འད་
 བར་ཤམ་ཐབས་མི་བལོ་ཞིང་། །ཁ་དོག་གཅིག་པ་ཁ་ཆར་ཅན་དཀར་མིན། །ཞེས་དང་། བྱེ་
 བྲག་བཤད་མཛོད་ལས། ས་བོན་འཛོམས་དང་བསྐྱབ་པའི་གཞི། །བཙུ་པོ་དག་ནི་མ་གཏོགས་
 པ། །དེ་དག་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན། དེ་གསུམ་གས་
 བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སྦྱེད་བར་ཐལ། ཉིད་ཀྱི་རྣམ་བཤད་ལས། སུ་སྟེགས་ཅན་གྱི་རྟགས་
 འཆང་བཞི་རི་རྩར་བྱིས་པའི་རྟགས་འཆང་བ་བཞིན་དུ་རབ་དུ་བྱུང་བས་ཡང་དག་པར་སྒྲངས་
 པ་ལས་འདས་པ་ཡིན་པས། དེ་ལ་ནི་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་

བའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་གསུམ་ལ་སྒྲངས་འདས་ཀྱི་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་པར་ཐལ། དེ་གསུམ་
ཡུལ་བྱུང་པར་ཅན་མཁན་སོའི་བྱུང་བྱ་གཉིན་སོ་ལུས་རག་གི་དངོས་སུ་སྒྲངས་བ་ལས་འགལ་
བར་ཞུགས་པའི་ཕྱིར། བྱུང་བ་བྱུང་སྟེ། བསྟེན་པར་མ་རྩོགས་ཤིང་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་སྒྲངས་པ་
ལས་འདས་བ་ལ་ཡང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོད་ལྗན་གྱི་ལུང་དེའི་དོན་རབ་བྱུང་གི་ཁྲིམ་པའི་རྟགས་ལ་སོགས་པའི་ཤམ་ཐབས་
མི་བཞོ་བ་དང་སྒྲ་གོས་དང་མཐང་གོས་ཁ་དོག་གཅིག་བ་དང་། ཁ་ཆར་ཅན་དང་ཁ་དོག་དཀར་
སོ་འཆང་བ་རྣམས་ལ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་མེད་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར། བཤད་མཛོད་
གྱི་ལུང་དེས་གོས་ཞག་བརྩ་འཆང་སྒྲང་སོགས་ལྟར་མེད་ཏུ་གསུངས་བ་རྣམས་དང་། བསྐྱབ་
པའི་གཞི་བརྩ་སོ་དག་ཏུ་མ་གཏོགས་བ་རྣམས་ལ་སལ་ཆེར་ཕྱོགས་མ་ཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་སྐྱེད་
པར་བསྟན་བ་ཅམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཐུན་མོང་པའི་སྒྲངས་འདས་ཡིན་ན། སོ་བྱུག་སོ་གང་
བྱུང་ཡིན་པས་བྱུང་བམ་ཞེ་ན། མ་བྱུང་སྟེ། དག་ཚུལ་གྱི་གནས་གྱི་སྒྲ་མ་བསྟེན་བྱར་ཡོད་
བཞིན་ཏུ་མ་བསྟེན་པར་ཞག་གཅིག་འདས་ན་བཤགས་བྱའི་ལྟར་བ་སྐྱེད། དེས་རང་གི་ཁྲིམ་
བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་བས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ཁང་བ་ཁང་ཆེན་བཅིགས་བ་ལ་ཉེས་བྱས་
སྐྱེད་པའི་ཕྱིར། དང་སོ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། མི་གནས་པར་འདུག་བ་ལ་སོགས་
པས་བདག་ཉིད་ཀྱི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པར་མི་བྱེད་བ་སྟེ། གཞི་དེ་ལས་བྱུང་བའི་ཉེས་
པ་ནི་མི་སྐྱོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་བྱུང་སྟེ།
དེ་ཉིད་ལས། ཁང་བ་དང་ཁང་ཆེན་བཅིག་བ་ཡང་འདོད་པའི་གཞི་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་ཏེ། འདི་

ལྷ་རྒྱུ་བྱེད་པ་ནི་བྱིས་ནས་རབ་རྒྱུ་བ་ཡང་དག་པར་སྦངས་པ་ལས་འདས་པ་ཉིད་ཡིན་
 བས་དེ་ལ་ནི་བཤགས་པར་བྱ་བའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བ་ཡང་ཡོད་དེ། ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར། ཁོ་ན་དེ། འོད་ལྷན་ལས། འོད་པའི་གཞི་ལས་སྤང་བ་ནི་ཁྱ་བ་འབྱིན་པ་ལ་སོགས་པ་
 དང་། ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་དུ་གཏོགས་པ་སྟེ། ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ།
 དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཁང་པ་དང་ཁང་ཆེན་བཅིགས་ན་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སྟེད་པའི་ཕྱིར་
 ཟེར་ན། མ་ཁུན་སྟེ། དེའི་དོན་རབ་རྒྱུ་བ་རྣམས་པ་གསུམ་གྱིས་རང་གི་བྱིས་བྱེད་འོད་གྱི་
 བསམ་པས་ཀྱན་ནས་མ་བསྐངས་པར་ཁང་པ་ཁང་ཆེན་བཅིགས་ན་སྟོགས་མ་ཐུན་གྱི་ཉེས་
 བྱས་སྟེས་པ་དང་། དེས་བསྐངས་ནས་དེ་ལྷ་རྒྱུ་བཅིགས་ན་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་སྟེད་པ་
 ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལུལ་གྱི་སྒོ་ནས་དང་། དངོས་པོ་དང་བསམ་པའི་སྒོ་ནས་དང་། བྱེད་ལས་
 གྱི་སྒོ་ནས། རོ་པོའི་སྒོ་ནས། མི་མཐུན་སྟོགས་སུ་གྱུར་པའི་སྒོ་ནས་བཟུ་བ་དང་ལྷོ། །དང་པོ་
 ལ། མཁན་པོའི་བྱང་དུ་སྦངས་པ་ལས་འདས་པའི་ལྷང་བ་དང་། སྒོ་བ་དཔོན་གྱི་བྱང་དུ་སྦངས་པ་
 ལས་འདས་པའི་དེ་གཉིས་ལས། ཉམས་པ་རྣམས་གསུམ་དང་པོ་དང་། གཞན་རྣམས་གཉིས་པ་
 ཡིན་ནོ། །གཉིས་པ་ལ། དངོས་པོ་གཙོ་ཆེ་པའི་ལྷང་བ་དང་། འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་པའི་དེ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། མི་ཆངས་སྟོད་གྱི་པམ་འདྲའི་ལྷང་བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞན་རྣམས་གཉིས་པ་
 ཡིན་ནོ། །གསུམ་པ་ལ། སྒོ་བ་པ་གསོ་བའི་ལྷག་མ་མེད་པའི་ལྷང་བ་དང་། དེ་ཡོད་པའི་ལྷང་བ་
 གཉིས་ལས། འཆབ་སེམས་དང་བཅས་པའི་པམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས་བཞི་དང་པོ་དང་། གཞན་

རྣམས་གཉིས་བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་ལ། བཅས་རང་གི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་གཉིས་སུ་འདུ་ཡང་པམ་
འདྲའི་ཉེས་བྱས་དང་། བཤགས་བུའི་ཉེས་བྱས་གཉིས་སུ་ཡང་འདུའོ། །ལྷ་བ་ལ། ལྷ་ལྷིམས་
ཀྱི་ཡན་ལག་གི་མི་མཐུན་ཚུགས་སུ་གྱུར་བའི་ལྷར་བ། བག་ཡོད་ཀྱི་དེ་དང་། བརྟལ་ཞུགས་
ཀྱི་མི་མཐུན་ཚུགས་སུ་གྱུར་བའི་ལྷར་བའོ། །ཅ་བ་བཞི་པོ་དེ་དང་པོ་དང་། ལྷོས་འགྱུར་འཐུང་
བ་གཉིས་བ་དང་། གཞན་རྣམས་གསུམ་བ་ཡིན་ནོ། །དེ་ཡང་དགེ་ལྷ་ལྱིས་ཅ་བ་བཞི་སྟོང་
དགོས་ཏེ། དེ་མ་སྤངས་ན་དགེ་ལྷ་ཀྱི་སྟོམ་བ་ལས་ཉམས་བར་འགྱུར་ཅིང་བྱིས་དེས་སྤངས་
ཀྱང་མི་སྦྱེད་བའི་བྱིར་ཏེ། ལུ་མ་བརྒྱ་བ་ལས། མི་གསོད་ལ་སོགས་བཞི་རྣམས་ཀྱིས། །དགེ་
ལྷ་ལས་ནི་ཉམས་འགྱུར་ཞིང་། །དགེ་སྟོང་བཞིན་དུ་དགེ་ལྷ་ཡང་། །བྱིས་ནས་སྟོམ་སྦྱེའི་
སྐལ་བ་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

དགེ་ལྷ་ལྱིས་ལྷོས་འགྱུར་སྤང་དགོས་ཏེ། ལྷོས་འགྱུར་འཐུང་བ་དེ་མཆའས་མེད་
ལ་སོགས་པའི་ཉེས་བ་དུ་མའི་གནས་ཡིན་ཞིང་། བག་མེད་ཀྱི་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེས་ན་
ཡན་ལག་བྱི་མ་རྣམས་སྟོང་དགོས་ཏེ། རྟོ་གར་གླུ་རོལ་མོ་རྣམས་འཁོར་བའི་ཕུན་ཚོགས་ལ་
ཞེན་པས་སྦྱག་བསྐྱལ་ཀྱི་རྒྱ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལུ་མ་བརྒྱ་བ་ལས། རྟོ་གར་གླུ་དང་རོལ་མོའི་
སྤྱ་ཡང་རུང་། །བརྟལ་ཞུགས་ཅན་ཀྱིས་རང་ངམ་གཞན་མི་བྲ། །དེ་ལས་འཁོར་བ་ལ་ཆགས་
རྒྱ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་བ་བསྟེན་བར་མ་རྫོགས་ཤིང་རབ་དུ་བྱུང་བས་
མཁན་སྟོབ་གང་རུང་གི་བྱུང་དུ་ཕྱས་དག་གང་རུང་གིས་དངོས་སུ་ཡང་དག་པར་སྤངས་བ་
ལས་འདས་པའི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ། སྤངས་འདས་ཀྱི་ལྷར་བའི་མཆན་ཉིད། སྤངས་འདས་ཀྱི་ལྷར་

བ་གང་ཞིག་བྱེད་ལས་པམ་པ་དང་འབྲེལ་བའི་སློན་ནས་བཞག་པ། པམ་འབྲེལ་ཉེས་བྱས་ཀྱི་མཆན་
 ཉིད། དེ་གང་ཞིག་རང་གི་ངོ་པོ་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་མིང་རིགས་ཀྱི་སློན་ནས་སོ་སོར་བྱིར་བཅོས་པས་
 འདག་ཏུ་རུང་བ། གླངས་འདས་སུ་གྱུར་བའི་བཞགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་ཀྱི་མཆན་ཉིད། བཞི་བ་
 བློ་སྤྲོད་མོང་བའི་གླངས་འདས་དེ་ལ་བཅུར་གྲངས་ངེས་ཏེ། མི་མཐུན་སྤྱོད་ལས་སྤྲོད་བའི་
 རིམ་པ་དེ་ལ་བཅུར་གྲངས་ངེས་བའི་བྱིར་དང་། རྒྱ་གར་གྱི་བྱ་བཞིན་དུ་བསྐབ་བའི་གནས་
 མང་པོ་སྤྲང་མི་ཁུས་སོ་སྤྲང་བའི་ཁུམ་བ་སྤྲང་བའི་བྱིར་དུ་དེ་ལྟར་བཞག་བའི་བྱིར།

ལྷ་པ་ནི། ལྷ་པ་ཁྲིམས་བག་ཡོད་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་གསུམ་ནི་མི་མཐུན་
 སྤྱོད་ལས་སྤྲོད་རིམ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བཞག་པ་ཡིན་ཏེ། དང་པོར་ཅ་བ་བཞི་ལྟེ། དེ་ནས་སྤྲོད་
 འབྲུར་འབྲུང་བ་ལྟེ། དེ་ནས་གཞན་ཞུམས་དེ་ལ་སྤྲོད་ཏེ་ཡང་བ་ཡིན་བའི་བྱིར། པམ་འབྲེལ་
 ཉེས་བྱས་བཞིའི་གོ་རིམས་སུ་དེ་ལྟར་འཆད་བའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། མི་དགེ་བ་བཅུའི་དང་པོ་
 བཞིའི་གོ་རིམས་དང་བསྐྱེད་ནས་བཞག་བྱི་མ་བརྒྱལ་ཞུགས་ཀྱི་ཡན་ལག་ལྔའི་གོ་རིམས་ནི་
 འཛིག་རྟེན་བ་ཞུམས་འདོད་ཡོན་ལ་ལོངས་སྤྱོད་བའི་གོ་རིམས་དང་མཐུན་པར་བསྐྱེད་བ་ཡིན་
 ཏེ། འཛིག་རྟེན་ན་རྒྱལ་པོ་ལ་སོགས་པ་སྤྲོད་འབྲེལ་བའི་ཆེ་དང་པོར་སྤོག་དང་སྤྱོད་དང་པོ་ལ་
 མའི་སྤྲོད་ལ་སོགས་པས་བསྐྱེད་བར་བྱེད། དེའི་རྗེས་སུ་སྤོང་བ་འདོགས་པ་དང་། མེ་རྟོག་འཐོར་
 བ་དང་། སྤྲོད་ལ་སོགས་པར་བྱེད། དེ་ནས་མལ་སྤྲོད་མཐོན་པོ་དང་ཆེན་པོ་ལ་བཞག་ནས་བཟུང་
 བརྒྱུང་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་བར་བྱེད། དེ་ནས་རིན་པོ་ཆེ་ལ་སོགས་པ་འབྲུལ་བར་བྱེད་པ་
 བཞིན་ནོ། །བྱུག་པ་ཡོད་དེ་མཐུན་སྤྱོད་བཞག་རུང་གི་རྒྱུད་དུ་དངོས་སུ་ཡང་དག་པར་གླངས་པ་

ལས་འདས་པའི་ལྷུང་བ་ཡིན་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར། བདུན་པ་ཡོད་དེ།
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་། མ་རྫོགས་པའི་བྱུང་བར་ཤེས་པར་བྱ་བ་དང་། དགེ་ཚུལ་སངས་
 རྒྱས་ཀྱི་བསྟེན་པ་ལ་ཞུགས་པ་ཡིན་ཀྱང་། རྫོགས་པ་མ་ཡིན་པར་ཤེས་པར་བྱ་བའི་བྱིར་དུ་
 ཡང་དེ་དག་ཉེས་བྱས་སུ་བཞག་པའི་བྱིར། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་ལ།
 བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་གསུམ་གྱིས་སྡེ་ལྷའི་ལྷུང་བའི་རྒྱ་ལ་སྦྱད་ན་དངོས་
 གཞི་རྫོགས་པར་མི་སྦྱེད་དེ། ཉེས་བྱས་ཅམ་སྦྱེད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྟོགས་མ་ཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་བཤད་པ་ལ། སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ། སྟོགས་མ་ཐུན་བདེ་ལྷག་ཏུ་རྫོགས་པའི་བྱིར་དུ་ཉེས་མེད་དང་པོར་བཤད་པ་
 དང་། སྟོགས་མ་ཐུན་དངོས་བཤད་པ་གཉིས། དང་པོ་ནི། དགེ་སྦྱོང་པ་མ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་
 དངོས་བཅས་ཀྱི་ལྷུང་བ་ཡོད་ལ། དགེ་ཚུལ་པ་མ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་ལྷུང་མེད་དུ་གསུངས་
 པ་དེ་ལ་བྱེད་དང་བཅོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། །འཆང་བ་དང་ནི་བྲལ་བ་དང་། །དེ་བཞིན་ས་ནི་རྟོ་བ་
 དང་། །རིན་ཆེན་རེག་དང་མེ་ལ་རེག། སྦྲངས་ཉེ་ཐ་བར་བྱེད་པ་དང་། །བྱིན་ལེན་མ་བྱས་ཐ་བ་
 དང་། །དེ་བཞིན་གསོག་འཛོག་ཐ་བ་དང་། །ལྷོན་ཤིང་འཛོགས་དང་ཤིང་གཅོད་དང་། །རྩ་སྟོན་
 མི་གཅང་འདོར་བ་དང་། །ས་པོན་འཛོམས་དང་བསྐབ་པའི་གཞི། །རྒྱ་འཛོག་དགོན་པའི་བྲལ་
 སྦང་དང་། །གསོག་འཛོག་བྱེད་དང་དགེ་ཚུལ་ཉལ། །མི་སྦྱ་འཕྲོ་དང་བཅོ་བརྒྱད་དོ། །ཞེས་པ་
 རྣམས་ཡིན། ལྷུང་མེད་བྱེད་ནི། དགེ་ཚུལ་གྱིས་བྱིམ་བ་དང་ལྟན་ཅིག་ཉལ་ན་ལུབ་ལྟག་ཉལ་
 སྦྱེད་ལ། དགེ་ཚུལ་ནང་པན་རྒྱན་ལ་དེ་མི་སྦྱེད་པས། དགེ་ཚུལ་ཉལ་ཞེས་བྱེད་དུ་བགྲང་བར་

བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དགེ་ཚུལ་གྱིས་ཤིང་གཙོད་བ་དང་ས་ཐོན་འཛོམས་བ་གཉིས་
 གཅིག་ཏུ་འཛེན་རིགས་ཀྱི་སོ་སོར་འཛེན་མི་རིགས་ཏེ། དགེ་སློང་གིས་ཤིང་གཙོད་བ་དང་ས་
 ཐོན་འཛོམས་བ་གཉིས་འབའ་ཞིག་བ་དགུ་བཅུའི་ནང་དུ་གངས་འཛིན་གཅིག་ཏུ་འཛེན་པའི་
 ཕྱིར་ན་མ་ཁྲུབ་སྟེ། དགེ་སློང་མས་ཤིང་བཅད་ན་བཤགས་བྱའི་ཉེས་བྱས་དང་། ས་ཐོན་བཙོམ་
 བ་ལྟར་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་རིམ་བ་དང་བསྐྱུན་ནས། དེ་གཉིས་ལྟར་བ་སོ་སོར་བཤད་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ཕྱོགས་མ་ཐུན་དངོས་ནི། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དབྱར་གནས་གཅིག་ཏུ་
 གནས་བ་དང་། །གསོ་སྦྱོར་དགག་དབྱེ་བཅས་བ་དང་། །དེ་ལ་སོགས་བ་དེ་ཡི་ནི། །ཁྲུངས་
 པའི་ཕྱོགས་དང་མ་ཐུན་བ་ཡིན། །རྟགས་དང་སློང་དང་སྟོད་དང་ནི། །འོངས་སྟོད་བྱར་གཡེང་
 འདོད་བ་དང་། །གཞོད་བ་དང་ནི་གནས་བ་དང་། །མ་གུས་མི་སྦྱོད་གཞི་ལས་བྱུང་། །ཞེས་
 གསུངས་བ་ཉར་གྱི་བཅུ་ཡོད་བ་ལས། དང་པོ་ནི། །རྟགས་ཀྱི་གཞི་ལ། བྱས་ཀྱི་རྟགས། གོས་
 ཀྱི་རྟགས། སྟོད་སྟུང་གྱི་རྟགས་གསུམ།

དང་པོ་ལ། ཁྲུངས་འདས་ནི། སྐད་དང་ཁ་སྦྱ་ཆད་ལྟག་འཛོག་པའི་བྱིམ་པའི་རྟགས་སྤང་
 བར་ཁས་ཁྲུངས་བ་འདས་པའི་བཤགས་བྱ་ཡིན་ཏེ། བར་མའི་སྐབས་སུ་དེ་དག་སློང་བར་ཁས་
 ཁྲུངས་པའི་ཕྱིར། སྐབ་བྲང་གི་སྐབ་ལྟར་འཛེག་བ་དང་། མ་གནང་བའི་ཕྱོགས་ཀྱི་སྐབ་འཛེག་བ་
 ནི། དེའི་ཕྱོགས་མ་ཐུན་གྱི་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཏེ། བྱིམ་པའི་རྟགས་ཀྱི་སྤང་བྱ་དང་ཕྱོགས་མ་ཐུན་
 པས་བསྐྱུམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། སྐབ་བྱེད་འདི་ལོག་མ་རྣམས་ལ་འང་ཤེས་པར་
 བྱའོ། །གཉིས་བ་ལ་ཁྲུངས་འདས་ནི། བྱིམ་བ་དང་སྐབ་སྟེགས་ཅན་གྱི་གོས་འཆང་བ། ཁྲ་གོས་

མཐང་གོས་གདིང་བ་གཡར་པོ་ཚུན་ཆད་ཀྱིས་མེད་པའོ། །དེའི་ཚྱོགས་མ་ཐུན་ནི། བྱིས་བ་
 དང་གོས་ཆ་འདྲ་བ་དང་། རབ་བྱུང་གི་གོས་ཡིན་ཀྱང་ཁ་དོག་ཆད་དབྱིབས་ཀྱིན་ལུགས་ལ་
 རྒྱུན་ཆགས་པའོ། །གསུམ་པ་སྐྱངས་འདས་ནི། ལྷུང་བཟེད་རུང་བ་ཆད་ལྷན་མེད་པའོ། །དེའི་
 ཚྱོགས་མ་ཐུན་ནི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་ལ་སོགས་པ་ལ་རྒྱུན་ཆགས་པའི་ལྷུང་བཟེད་འཆང་བ་
 དང་། ཡི་དང་ཀོ་བ་སོགས་ལས་བྱས་པའི་སྟོད་སྦྱད་འཆང་པའོ། །གཉིས་པ་སྟོང་པའི་གཞི་
 ལས། སྐྱངས་འདས་ནི་རང་དོན་དུ་རིན་པོ་ཆེ་འཆང་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཚྱོགས་མ་ཐུན་ནི། བྱིས་
 བ་ཉེ་དུ་མིན་བ་ལ་སྟོང་མི་རིགས་པའི་ཟས་གོས་སྟོང་བ་ལྟ་བུའོ། །གསུམ་པ་སྟོད་སྦྱད་ཀྱི་གཞི་
 ལས། སྐྱངས་འདས་ནི། རིན་པོ་ཆེའི་ཁབ་རལ་བྱེད་དུ་བརྟུག་བ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཚྱོགས་མ་ཐུན་
 ནི་བ་སོ་ལས་ཁབ་རལ་བྱེད་བ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་བ་ལོངས་སྟོང་ཀྱི་གཞི་ལ་སྐྱངས་འདས་ནི། ཕྱི་
 རྒྱུ་ཁ་ཟས་དང་སྟོས་འཕྱུར་འཕྱང་བ་ལྟ་བུ། དེའི་ཚྱོགས་མ་ཐུན་ནི་སྟོག་བཙོང་ལ་སོགས་པ་
 ཟ་བ་ལྟ་བུའོ། །ལྷ་བ་བྱུར་གཡེང་ལས། སྐྱངས་འདས་ནི། གར་སོགས་སྟེང་སོགས་མལ་ཆེ་
 མཐོ་ལ་ལོངས་སྟོད་པའོ། །དེའི་ཚྱོགས་མ་ཐུན་ནི་ཆུ་ལ་རྒྱལ་བ་ཅེ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

དུག་བ་འདོད་བ་ལ་བརྟེན་པའི་སྐྱངས་འདས་ནི། མི་ཆངས་སྟོད། མ་བྱིན་ལེན། ཁང་
 བ་ཁང་ཆེན་ཀྱི་གཞི་ལས་གྱུར་བ། རྩན་དུ་སྦྱ་བའོ། །དང་པོའི་ཚྱོགས་མ་ཐུན་ནི་ཁུ་བ་འབྲིན་བ་
 དང་། འཕྲིག་ཆིག་སྦྱ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པའི་དེ་ནི། དགེ་སྟོང་མ་ལས་ཟས་གོས་
 ལེན་བ་ལྟ་བུའོ། །བཞི་པའི་དེ་ནི་སྦ་མ་ཆིག་རྩལ་རག་འབྲལ་ལོ། །བདུན་པ་གནོད་པའི་གཞི་
 ལས་སྐྱངས་འདས་ནི། སྟོག་གཙོད། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན། དེ་ཐེས་ཚྱོགས། བྱིས་སུན་འབྲིན་

ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ནི། སྟོན་པ་བྱིས་གཞོན། འགྲོད་པ། ག་ག་ཆེ་ལ་དང་། དངངས་
 བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །བརྒྱད་པ་གནས་པའི་གཞི་ལས་སྒྲངས་འདས་ནི། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་
 བྱས་དབྱུང་བའི་མཆོན་མི་མ་ཐུན་པ་དང་ལྟན་ཅིག་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ནི་
 བྱིས་པ་དང་སྒྲེགས་ཅན་ལ་སོགས་དང་ལྟན་ཅིག་ཡུན་རིང་གནས་པ་ལྟ་བུའོ། །དགུ་པ་མ་
 གུས་པའི་གཞི་ལས་སྒྲངས་འདས་ནི། མཁན་སྟོབ་དང་། དཀོན་མཆོག་སོགས་ལ་མ་གུས་
 བར་བྱེད་པའོ། །དེའི་ཕྱོགས་མ་ཐུན་ནི་གྲོགས་ཆངས་པ་མཚུངས་པར་སྟོན་པ་རྣམས་ལ་མ་
 གུས་པའོ། །བརྒྱུ་པ་མི་སྟོན་པའི་གཞི་ལས་སྒྲངས་འདས་ནི། གསོ་སྦྱང་དབྱར་གནས་དགག་
 དབྱེ་མི་བྱེད་པ་དང་། གནས་ཀྱི་སྒྲ་མ་ལ་མ་བརྟེན་པར་འདུག་པ་ལྟ་བུའོ། །དེའི་ཕྱོགས་མ་ཐུན་
 བྱི་དབྱར་གྱི་དམ་ཆེག་མ་བསྐྱངས་པ་དང་དབྱར་རལ་བར་བྱེད་པ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་གཞུང་
 འོན་ནི། དགེ་ལྷན་པ་མ་དང་དགེ་སྟོབ་མ་རྣམས་ཀྱི་ཕྱོགས་མ་ཐུན་གྱི་བསྐྱབ་པ་དེ་དག་ལས་
 འདས་ན། ཡིད་ཀྱི་བསྐྱམ་བུའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་རྟེ། སྤར་བྱས་ལ་འགྲོད་སེམས་དང་། བྱིན་
 ཅད་མི་བྱེད་པའི་སྤོམ་སེམས་ཅན་གྱིས་འདག་པར་རུས་པའི་བྱིར་རོ། །

གཉིས་པ་ཞར་བྱུང་ལ། བསྐྱབ་པ་བྱིན་པའི་དོན་བཤད་པ། དེའི་ངོ་མོ་བཤད་པ། འདྲ་
 བའི་དོན་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། མདོ་སྡེ་བའི་ལུགས་བཤད་པ། སྤར་བས་
 བའི་ལུགས་བཤད་པ། བྱེ་བྲག་སྤྱོད་པའི་རང་ལུགས་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། མདོ་སྡེ་བ་ན་
 རེ། བཅ་པའི་སྤར་གཏོགས་པའི་སྤོམ་པོ་སྤྱི་བ་དེ་དག་པའི་བྱིར་དུ་བསྐྱབ་པ་བྱིན་པ་ཡིན་
 རོ། །ཞེས་གསུངས། སྤར་བས་པ་ན་རེ། བཅ་པས་སྤོམ་པ་གཏོང་བས་སྤོམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་

མཇལ་བ་དག་པའི་ཕྱིར་དེ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

བྱེ་བྲག་ཏུ་སྐྱབ་བ་ནི། བཅ་བས་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་ཡང་བཅ་བས་སྡོམ་པ་ཉམས་པར་
བྱེད་བས་སྡོམ་པ་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་པམ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཉེས་བྱས་འཆབ་མེད་དེ་དག་པའི་ཕྱིར་
ཏུ་བསྐྱབ་པ་ཕྱིན་པ་ཡིན་ནོ། །པམ་བ་དང་པམ་འབྲེལ་བའི་ཉེས་བྱས་འཆབ་བཅས་དག་པའི་ཕྱིར་ཏུ་
བསྐྱབ་ཕྱིན་མི་བྱེད་དེ། དེ་ལྟར་ཕྱིན་པ་ལ་དགོས་པ་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཀྱང་ཅ་ལྟར་འཆབ་
བཅས་ཆེ་འདི་ལ་དག་པར་མི་རུས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། བཅ་བ་དང་པམ་འབྲེལ་བའི་
བྱས་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་དེ། ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམས་པར་དག་པའི་གང་ཟག་རྣམས་
ཀྱིས་ཆོས་དང་ཟང་ཟེང་གཉིས་ཀའི་སྒོ་ནས་སྤང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཚུལ་ཁྲིམས་
འཆལ་བ་བསྐྱད་པར་བྱའོ། །འདི་ལ་དགེ་འདུན་དབང་རོ། །དེ་ཡལ་བར་མི་འདོར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཅ་ལྟར་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་དེ་སངས་
རྒྱུས་ཀྱི་བརྟན་པ་ལ་ས་ཐོན་མེས་ཆེག་པ་ལྟར་སྤྱང་སྟེ་མི་རུང་ཏུ་བྱས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
རོ་བོ་ལ། སྤྱང་བས་པ་རྣམས་ན་རེ། སྡོམ་པ་གཏོང་བྱེད་ཀྱི་པམ་བ་དང་པམ་འབྲེལ་བའི་ཉེས་བྱས་
འཆབ་མེད་དག་པའི་ཕྱིར་ཕྱིན་པའི་སྡོམ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

བྱེ་བྲག་སྐྱབ་བ་ན་རེ། སྡོམ་པ་ཉམས་བྱེད་ཀྱི་པམ་བ་དང་པམ་འབྲེལ་བའི་ཉེས་བྱས་འཆབ་
མེད་དག་པའི་ཕྱིར་ས་གཞན་ན་གནས་པ་སྒྲོད་པ་ཆེ་ཅི་སྲིད་འཆོའི་བར་ཏུ་གསོལ་བཞིའི་
ལས་ཀྱིས་ཕྱིན་པའི་བར་མའི་དགེ་བ་ཡིན་པར་འདོད་དོ། །གསུམ་པ་ལ། གང་འདྲ། གང་དང་
འདྲ། གང་ལས་འདྲ། ཚུལ་ཅི་ལྟར་ཏུ་འབྲེལ་བའོ། །དང་པོ་ནི། བསྐྱབ་ཕྱིན་དགེ་སྤྱོད་དེ་དང་འདྲ།

གཉིས་པ་ནི། དགེ་སློང་རྣམ་དག་དང་འདྲ། གསུམ་པ་ནི། ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷ་སྡེད་པའི་རྟེན་དུ་འདྲ།
 པའི་པ་ནི། དགེ་སློང་རྣམ་དག་དེས་ལྷུང་བ་སྡེ་ལྷའི་རྒྱ་ལ་སྦྱར་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་
 སྡེད་པ་ལྷུང་དུ་བསྐྱབ་ཅིན་དགེ་སློང་དེས་སྡེ་ལྷའི་རྒྱ་ལ་སྦྱར་ན་དངོས་གཞི་རྫོགས་པར་སྡེད་
 པའི་རྟེན་དུ་བྱེད་པ་ལ་འདྲའོ། །དམིགས་གྱིས་བསལ་ན་ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་སྡེད་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
 འདུན་པ་བྱིར་སྦྱར་གྱི་ལྷུང་བ་དང་། ལས་གྱི་ནང་ནས་མི་སྦྱ་བར་འགོ་བའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། དག་
 བཅོམ་བདེན་སྦྱའི་ལྷུང་བ་རྣམས་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་དེ་ལ་དང་པོ་གཉིས་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལས་
 གྱི་ཁ་སློང་དུ་མི་འོས་པའི་བྱིར་གསུམ་པ་མི་འབྱུང་སྟེ། དེས་དག་བཅོམ་པ་ཐོབ་པ་ན་བསྐྱབ་
 ཅིན་ལས་གོལ་བའི་བྱིར་འདྲ་ཡུལ་གྱི་དགེ་སློང་རྣམ་དག་ལ་ཁ་ཅིག་འཆལ་ཚུལ་གྱི་བྱི་མས་
 རྩང་ཟད་ཀྱང་མ་གོས་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རྣམ་དག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་དེ་དགོས་པའི་བྱིར་ཏེ།
 མཛོད་ལས། རྣམ་དག་ཡོན་ཏན་བཞི་ལྟ་ལོ། །འཆལ་ཁྲིམས་དེ་རྒྱས་པམ་མ་བྱུང་། །དེ་གཉེན་
 བོ་དང་གཞི་ལ་བརྟེན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ཟེར་ན།

འོ་ན། བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྟོན་པ་རྣམ་དག་དང་ལྟན་པའི་དགེ་སློང་དེ་ལ་འཆལ་ཚུལ་
 གྱི་བྱི་མས་མ་གོས་པ་ཞིག་དགོས་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་བྱིར་འདོད་ན། བསྟེན་
 རྫོགས་གྱི་སྟོན་པ་རྣམ་དག་དང་ལྟན་པ་ཡང་ཡིན། ས་གཞན་ན་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
 མཐུན་མེད་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་ན། དེ་ཡོད་པར་ཐལ། དགེ་སློང་ཆོས་དུག་ལྟན་གྱི་ཁྱད་ཆོས་
 ལུ་བསྟེན་རྫོགས་གྱི་སྟོན་པ་རྣམ་དག་དང་ལྟན་པ་དང་། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་གཉིས་སོ་
 སོ་སྟོས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར་གཞན་ཡང་། ལྷག་མས་བགོས་པའི་དགེ་སློང་རྣམ་

དག་མི་སྲིད་པར་ཐལ། དམ་བཅའ་འཐད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། འདི་བའི་ཚུལ་ཁྲིམས་
ལ་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆབ་པའི་སྐབས་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་གྱི་ཆོག་དེས་ལྷ་སྤྲུགས་
གྱི་ཡན་ལག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་དག་དེ་ལ་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བས་མ་བགོས་པ་
དགོས་པར་བསྟན་གྱི་བཅས་རྒྱུ་གི་ལྷག་མ་སོགས་གྱི་བགོས་པ་ཡང་ཡོད་དོ། །ཞེས་ལྷགས་
ལ་བསྟན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་བསྐབ་ཕྱིན་དགེ་སྦྱོར་དེ་དགེ་སྦྱོར་ནམ་དག་ཡིན་གསུངས་པ་མི་འཐད་དེ།
བྱང་ཆུབ་གཞུང་ལས་གྱི་ཤོག་བྱ་བཞི་བཅུ་ཞེ་དགུ་པའི་རྒྱ་བ་ཤོག་ལས། བྱང་སེམས་ལ་ནི་
སྤར་སྤངས་པས་སྡོམ་བ་ནམ་དག་སྐྱེ་ལ། ཐེག་བ་དམན་པའི་རྟེན་ལ་ནི་སྤར་སྤངས་ཀྱང་དགེ་
སྦྱོར་གི་སྡོམ་བ་ནམ་དག་མི་སྐྱེ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དུལ་རྟེན་ལ་ལྟོས་ནས་བསྟེན་པར་རྫོགས་པ་དང་
མ་རྫོགས་པ་གཉིས་ཀར་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་དང་། རྒྱུ་ཆེན་རིན་ཆེན་སྒྲིབ་པའི་ཤོག་བྱ་
བརྒྱ་དང་དགེ་ཅིག་པའི་རྒྱ་བ་ཤོག་ལས་ཀྱང་། སྡོམ་བ་མཆོག་དང་ལྡན་པ་དགེ་སྦྱོར་རྣ་བུ་དང་།
མཆོག་མིན་པ་བསྐབ་པ་སྦྱིན་པ་ལྷ་བྱ་དག་གཅིག་པས་དགེ་སྦྱོར་གི་ཕྱིན་ལེན་གསོག་འཛོག་
གིས་བསྐབ་ཕྱིན་གྱི་ཕྱིན་ལེན་གསོག་འཛོག་ཏུ་ཡང་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ནམས་ལ་
སྦྱན་ཕྱིས་ལ་སྤྲུགས་རྟོག་མཛད་པ་ཞུ། རང་སྤྲུགས་ལ་དེ་ཡོད་དེ། བམ་བ་འཆབ་བཅས་དང་
འཆབ་མེད་གང་གིས་ཀྱང་མ་བགོས་པའི་དགེ་སྦྱོར་དེ་འདྲ་ལུལ་གྱི་དགེ་སྦྱོར་ནམ་དག་ཡིན་ཏེ།
ཚུལ་ཁྲིམས་ནམ་པར་དག་པ་དང་ལྡན་པའི་དགེ་སྦྱོར་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་པའི་སྐབས་ཐམས་
ཅད་དུ་བམ་བས་མ་བགོས་པ་དགོས་པར་བསྟན་པའི་ཕྱིར་རོ། །གཞུང་དོན་ནི། བསྐབ་ཕྱིན་

དགེ་སློང་ཆོས་ཅན། དགེ་སློང་རྣམ་དག་དང་འདྲ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་ལྗང་བ་ཕྱེ་ལྷེད་པའི་རྟེན་
 ཏུ་འདྲ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཆོས་ཅན། བྱོད་ཀྱིས་དགེ་སློང་རྣམ་དག་ལ་བྱིན་ལེན་འཆགས་
 བ་ལ་སོགས་པའི་ཆ་ནས་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན་ཏེ། དེ་ལ་བྱོད་ཀྱི་
 བྱིན་ལེན་ཆགས་པའི་བྱིར། བསྐྱབ་བྱིན་དགེ་སློང་ནང་པན་ཚུན་གྱི་བྱིན་ལེན་མི་འཆགས་ཏེ།
 དེ་རྣམས་ཟས་ཀྱི་ཚོ་ག་གཅིག་པའི་བྱིར། བསྐྱབ་བྱིན་དགེ་སློང་པས་དགེ་སློང་མ་ལ་བྱིན་ལེན་
 མི་འཆགས་ཏེ། དེས་བསྐྱབ་བྱིན་དགེ་སློང་ལ་བྱིན་ལེན་མི་འཆགས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལ་ནི་མ་
 ཡིན་ནོ། །དགེ་སློབ་མ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ལ། ཕྱེ་ལྷེད་དངོས་གཞི་སྒྲིབ་པ་ལ་སྒྱུར་བ་དང་དངོས་གཞི་གཉིས་ཀ་
 དགེ་སློང་གི་རྟེན་ལ་བྱུབ་དགོས་ཏེ། བྱིས་པ་དགེ་བསྟེན་དགེ་ཚུལ་གང་རུང་གི་རྟེན་ལ་སྒྱུར་
 བ་བྱས་ནས་དགེ་སློང་གི་རྟེན་ལ་དངོས་གཞི་བྱུབ་ཀྱང་ལྷུང་བ་འོག་མ་ན་སྒྲིབ་པའི་བྱིར་ཏེ།
 ཆོགས་ལྷ་མར་སྒྱུར་བ་བྱས་པ་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དགེ་སློང་གི་རྟེན་ལ་
 སྒྱུར་བ་བྱས་ནས་བྱིས་པ་འཇམ་དགེ་ཚུལ་ཏུ་བབས་པའི་རྟེན་ལ་དངོས་གཞི་བྱུབ་ཀྱང་དེ་མི་
 སྒྲིབ་དེ། དེ་སྒྲིབ་པ་ལ་བསྟེན་རྫོགས་པ་ཡིན་དགོས་པའི་བྱིར། འོན་ཀྱང་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་རྟེན་
 ལ་མི་གསོད་པའི་སྒྱུར་བ་བྱས་ཏེ། དགེ་ཚུལ་ཏུ་བབས་པའི་རྟེན་ལ་དངོས་གཞི་བྱུབ་ན། སྟོག་
 གཞོད་ཀྱི་ཕམ་འདྲའི་ལྷུང་བར་འགྱུར་ཏེ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་རྟེན་ལ་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲིབ་པ་དང་
 ལྡན་པའི་བྱིར། བྱི་མ་ལ་ཡང་དེ་དང་ལྡན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། གཉིས་པ་དངོས་
 དང་སེལ་བ་བཤད་པ་ལ། སྟོན་བལ་དང་ལུག་གི་བལ་ནག་སོ་འབའ་ཞིག་ལ་གདན་བྱེད་པ་

བཀའ་བཀའ་སྐུ་མོན་དང་སོགས་དེ་ལས་བཟང་བ་དང་། དེ་དང་ཆ་འདྲ་བ་སོགས་ཀྱང་བཀའ་བ་ཡིན་ཏེ། རྩས་བཀའ་བ་བས་བཟང་པོ་ལ་ཡང་དེ་དང་ལྡན་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །འདྲ་བ་ལ་ཡང་རོ། །ཞེས་གསུངས། དགེ་སློང་པ་མར་མཆན་གྱུར་པའི་དབང་གིས། མ་བྱིན་ལེན་གྱི་པམ་བ་ལྟ་བུ་མཆན་ཉིད་ཅི་འདྲའི་ལྟར་བ་སྤྱོད་མོང་བ་ཡོད་མེད་ཆེ་ཆུང་དུ་འགྱུར་བ་མེད་དེ། དེ་གཉིས་ཀ་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་ཀྱི་ཞིང་སྟེ་རྟེན་དུ་མཆུངས་པའི་བྱིས། མཆན་གྱུར་བ་ནི་དེའི་ཞིང་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

མཆན་གྱུར་པའི་དབང་གིས་སྒྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་ལྟར་བ་ཆེ་བ་ཆུང་བར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་མས་སྒྲེས་པའི་ལུས་ལ་རེག་པའི་སྒྱོར་བ་སྒྲོམ་པོ། དགེ་སློང་གིས་སྒྲེས་པ་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་ཆགས་སེམས་ཀྱིས་རེག་པའི་སྒྱོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་ཡིན་ཅིང་། དགེ་སློང་མས་སྒྲེས་པའི་ལུས་ལ་རེག་པའི་སྒྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་ངང་ནས་མཆན་གྱུར་ཏེ། སྒྲེས་པ་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་རེག་པའི་སྒྱོར་བ་གྲུབ་བ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་གྱི་སྒྲོམ་པོར་མི་འགྱུར་པའི་བྱིས། མཆན་འགྱུར་པའི་དབང་གིས་སྒྱོར་བ་བྱེད་བཞིན་པའི་ཉེས་པ་ཆུང་བ་ཆེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་གིས་སྒྲེས་པ་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་རེག་པའི་སྒྱོར་བ་ཙོམ་བཞིན་པའི་ངང་ནས་མཆན་གྱུར་ཏེ། སྒྲེས་པ་གཞན་གྱི་ལུས་ལ་རེག་པའི་སྒྱོར་བ་གྲུབ་ན་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་ཏེ། བ་སྒྲིད་པའི་དོན་གྱི་སྒྱོར་བ་གང་ཡིན་བ་ཉིད་ལས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེའི་དབང་གིས་མཆན་སྒྲ་མ་སྒྲ་མ་གྲུབ་ཟེན་པའི་སྒྱོར་བའི་ལྟར་བ་ཆེ་བ་ཆུང་བར་འགྱུར་གྱི་ཆུང་བ་ཆེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སློང་མ་རེག་པམ་གྱི་སྒྱོར་བ་ཅན་མཆན་གྱུར་པའི་ཆེ་དགེ་འདུན་ལྷག་མར་

གཏོགས་པའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། བྱས་པ་ནི་དེ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 མཚན་གྱུར་པའི་དབང་གིས་དངོས་གཞིའི་ལྷང་བ་མ་ཉམས་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་ཀྱང་རྒྱུ་བ་
 ཆེ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། དགེ་སྲོང་མ་ཁ་བ་འབྲིན་པའི་ལྷང་བྱེད་ཅན་མཚན་འགྱུར་བ་ན་འབྲིན་
 པའི་ལྷང་བྱེད་ཅན་དུ་འགྱུར་གྱི་འབྲིན་པའི་ལྷག་མ་ཅན་དུ་མི་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཉ་སྒྲད་བ་ནི་
 རང་གི་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། མཚན་འགྱུར་པའི་དབང་གིས་ལྷང་བ་མེད་པ་ཡོད་པར་མི་
 འགྱུར་ཏེ། དགེ་སྲོང་མས་ལྷང་བ་མེད་ལྷག་པོ་ཞག་དགུ་ལས་ལྷག་པ་བཅངས་པ་ན་སྤང་ལྷང་
 དུ་འགྱུར་བ་དང་། དགེ་སྲོང་གིས་བཅུ་ལས་ལྷག་པ་བཅངས་ན་སྤང་ལྷང་དུ་འགྱུར་ཀྱང་། དགེ་
 སྲོང་གི་ཉེན་ལ་ཞག་དགུ་བཅངས་པའི་ཞག་དགུ་བ་དེ་ཉིད་ལ་དགེ་སྲོང་མར་མཚན་འགྱུར་
 ཀྱང་སྤང་ལྷང་དུ་མི་འགྱུར་ཏེ། སྤང་གྱི་ཞག་དགུ་པོ་དེ་དགེ་སྲོང་མར་མཚན་འགྱུར་པའི་ཞག་
 དེའི་ཆ་ཤས་སུ་གཏོགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞག་བཅུ་མ་ཡོན་བ་ནི་ཆ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 ཕྱིར།

མཚན་འགྱུར་པའི་དབང་གིས་ལྷང་བ་སྐྱེ་མོང་མ་ཡིན་པ་ཉམས་ཡོད་པ་མེད་པར་
 འགྱུར་ཏེ། དགེ་སྲོང་བྱད་མེད་ལ་ཆོས་སྟོན་པའི་ལྷང་བྱེད་ཅན་དགེ་སྲོང་མར་མཚན་འགྱུར་
 བ་ན་ལྷང་བྱེད་དེ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར། དགེ་སྲོང་མ་འཁོར་མང་པོ་འཛོག་པའི་ལྷང་བྱེད་ཅན་
 མཚན་འགྱུར་བ་ན་ལྷང་བ་དེ་གཏན་མེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཞིང་མ་ཡིན་པ་ཉིད་ལ་ནི་
 ཉམས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དགེ་སྲོང་པ་མ་ལ་ལྷག་པའི་བཅས་པའི་ཉེས་བྱས་དང་ལྷན་པ་
 ཡིན་ན། མཚན་འགྱུར་རྗེས་སུ་དེ་དག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྤྲོ་མགུ་སྤྲོད་མི་དགོས་ཏེ། དེའི་དབང་

གིས་བཅས་ཉེས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ལ་ཉེས་བ་བཅས་བ་མ་ཡིན་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས། དགོ་སྒོར་པའི་ལྷག་མའི་དངོས་གཞི་དག་པའི་ཕྱིར་དུ་མགུ་བ་སྐྱད་བ་མཆོན་འགྱུར་
པའི་དབང་གིས་དོན་མེད་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དགོ་སྒོར་པའི་ལྷག་མའི་དངོས་གཞི་དག་
པའི་ཕྱིར་དུ་མགུ་བ་ཞག་ཏུག་སྐྱོད་དགོས་ཤིང་། དགོ་སྒོར་མས་ཆ་བ་བྱེད་སྐྱོད་དགོས་བ་
ཡིན་ལ། ཞག་ལྷའི་བར་དུ་མགུ་བ་སྐྱད་པའི་དགོ་སྒོར་མ་དགོ་སྒོར་པར་མཆོན་འགྱུར་བ་ན་
མགུ་བ་ཆ་བ་བྱེད་སྐྱོད་དགོས། ཞག་བཅུ་བཞིའི་བར་དུ་མགུ་བ་སྐྱོད་པའི་དགོ་སྒོར་མ་དེ་དགོ་
སྒོར་པར་མཆོན་གྱུར་བ་ན་སྐར་ཞག་ཏུག་གི་བར་དུ་མགུ་བ་སྐྱོད་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མགུ་བ་
སྐྱད་བ་ནི་དོན་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། འདས་མ་འོངས་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་གསུམ་
ལས་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ལྟར་པའི་བྱེད་བ་པོ་ཡིན་རྟེ། དེའི་ཆེ་ལུས་བྱེད་བ་པོ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
གསུངས།

དེའི་དོན་ཡང་དགོ་སྒོར་གིས་སྐྱེས་བ་གཞན་དང་ཤ་ལ་རེག་བ་དང་བཅས་ཉེ་མཆོན་
མོ་ལྷན་ཅིག་ཉལ་ན་དངོས་གཞི་སྒྲིམ་པོ། སྐྱོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས། དེས་བྱད་མེད་དང་ཤ་རེག་བ་
དང་བཅས་ཉེ་ལྷན་ཅིག་ཉལ་ན། དངོས་གཞི་ལ་ལྷག་མ། སྐྱོར་བ་ལ་སྒྲིམ་པོ། དགོ་སྒོར་མས་
ཤ་རེག་བ་དང་བཅས་ཉེ་བྱད་མེད་གཞན་དང་ལྷན་ཅིག་ཉལ་ན་དངོས་གཞི་ལ་ལྷུང་བྱེད། སྐྱོར་
བ་ལ་ཉེས་བྱས། དེས་སྐྱེས་བ་དང་ཤ་རེག་བ་དང་བཅས་ཉེ་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉལ་ན། དངོས་གཞི་
ལ་པམ་བ། སྐྱོར་བ་ལ་སྒྲིམ་པོ། དེས་ན་ལྷུང་བ་སྐྱེད་པའི་དུས་དེའི་ཆེ་གང་ལ་ལྷུང་བ་འབྱུང་
པའི་དེའི་ད་ལྟར་གྱི་ལུས་ལྟར་པའི་བྱེད་བ་པོ་ཡིན་གྱི་འདས་མ་འོངས་ཀྱི་ལུས་དེ་མ་ཡིན་རྟེ།

དགེ་སྤྱོད་གིས་བྱད་མེད་གཞན་དང་དེ་ལྟར་ཉལ་བ་ན། མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་དང་དུས་
མཉམ་དུ་བྱད་མེད་དེ་ཉིད་སྐྱེས་པར་མཆན་འགྱུར་ན། ལྷོར་བ་ལ་རེག་པའི་ལྷག་མར་གཏོགས་
པའི་སྤྱོམ་པོ། དངོས་གཞི་ལ་ཡང་སྤྱོམ་པོ། དེ་བཞིན་དུ་དགེ་སྤྱོད་མས་བྱད་མེད་གཞན་དང་དེ་
ལྟར་ཉལ་བ་ན་མཐར་ཐུག་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་བྱད་མེད་དེ་ཉིད་སྐྱེས་པར་མཆན་འགྱུར་
ན། ལྷོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས། དངོས་གཞི་ལ་རེག་པམ་ཡིན་ལ། གཉིས་ཀ་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་
སྐྱེས་པར་མཆན་འགྱུར་ན། ལྷོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས་དངོས་གཞི་ལ་སྤྱོམ་པོ། དགེ་སྤྱོད་མས་
སྐྱེས་པ་གཞན་དང་དེ་ལྟར་ཉལ་བའི་ལྷོར་བ་བྱེད་བ་ན། དངོས་གཞི་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་
དུ་སྐྱེས་པ་དེ་ཉིད་བྱད་མེད་དུ་མཆན་འགྱུར་ན། ལྷོར་བ་ལ་སྤྱོམ་པོ། དངོས་གཞི་ལ་ལྷང་བྱེད་
ཡིན་ནོ། །རང་འགྲོ་བ་གང་དུ་གཏོགས་པའི་ལུས་དེ་ཉིད་ལྷང་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་གྱི། ལ་མ་
ལ་སོགས་པའི་རིགས་རྒྱད་ལྷང་བའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་ཏེ། དུད་འགྲོ་འཕ་མི་མ་ཡིན་པ་ལས་

སྒྲེས་པའི་མི་བསད་བ་མཇུག་དང་། མི་ལས་སྒྲེས་པའི་དུད་འཁོར་མ་མི་མ་ཡིན་བ་བསད་
ན་རིམ་བ་བཞིན་དུ་ལྷུང་བྱེད་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་རྟེ། གཞན་ལས་སྒྲེས་པ་ནི་རང་གི་
འཁོར་བ་ཉིད་མ་ཡིན་བ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ཤེས་རྒྱུད་གང་དུ་གཏོགས་པའི་ལུས་དེ་
ཉིད་ལྷུང་བའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་གྱི། འཁོར་བ་གཞན་གྱི་ཁ་དོག་དང་དབྱིབས་སོགས་བརྒྱུད་བའི་
ལུས་འདི་ཉིད་ལྷུང་བའི་བྱེད་པ་པོ་མ་ཡིན་རྟེ། འཁོར་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་ཅན་བསད་བ་ལ་ཡང་
ངོ་། །ཞེས་གསུངས། དཔེར་ན། མིའི་འཁོར་བ་པོས་རྩ་འབྲུལ་གྱི་སྒྲོན་མ་འཁོར་བ་གཞན་གྱི་ཚུལ་
བརྒྱུད་བ་ལ། མི་འཇུག་མི་མ་ཡིན་པའོ། །དུད་འཁོར་མེས་ཅན་མ་ཡིན་པར་འདུ་ཤེས་
པའི་སྒྲོན་མ་བསད་ན་མཐར་ཐུག་ཐམས་ཆད་ལ་མཇུག་པ་ཡིན་རྟེ། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་མིའི་
འཁོར་བ་བསད་པའི་ཕྱིར། དེ་དག་གི་སྒྲོར་བ་ལ་བྱུང་བར་ཡོད་དེ། དང་པོའི་སྒྲོར་བ་ལ་སྒྲོམ་
པོའོ། །ཕྱི་མ་གསུམ་གྱི་སྒྲོར་བ་ལ་སྒྲོམ་པོ་དང་ལྷུང་བྱེད་ཉེས་བྱས་ཀྱི་སྒྲོར་བར་འགྱུར་བའི་
ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

དེ་བཞིན་དུ་ལྷུང་འཁོར་བ་པོས་དེ་ལྟར་བརྒྱུད་བ་ལ་དེ་དག་ཏུ་འདུ་ཤེས་པའི་སྒྲོན་མ་
བསད་ན་མཐར་ཐུག་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར་རྟེ། དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ལྷུང་འཁོར་བ་པོ་བསད་པའི་
ཕྱིར། དེ་བཞིན་དུ་དུད་འཁོར་ལ་དེ་ལྟར་བསད་ན་མཐར་ཐུག་ལྷུང་བྱེད། མེས་ཅན་མ་ཡིན་
པ་པོ་ཡོར་ལྟ་བུ་ལ་དེར་འདུ་ཤེས་པའི་སྒྲོན་མ་བསད་ན་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་ལྷུང་བ་མེད་
དེ། གསད་བྱ་གང་ཡང་མ་བསད་པའི་ཕྱིར། སྒྲོར་བ་དང་པོ་ལ་སྒྲོམ་པོ། ཕྱི་མ་གསུམ་ལ་ཉེས་
བྱས་ཡིན་རྟེ། སྒྲོར་བ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མིར་འཕྲུལ་བྱེད་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་

འཕངས་པའི་མིའི་ལུས་དེ་ཉིད་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པའི་བྱེད་པ་པོ་ཡིན་ཏེ། སྟོབ་པའི་མིའི་རྟེན་
ལ་གསོད་པའི་སྒྱུར་བ་བྱས་ནས། དག་བཅོམ་ཐོབ་པའི་ཆེ་མཐར་ཐུག་བྱུང་ན་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་
ཕམ་པ་ཇི་ལྟ་བ་བཞིན་སྟེད་དེ། སྟོན་སྟོབ་པའི་གནས་སྐབས་ཀྱི་ལུས་དང་། བྱིས་དག་བཅོམ་
པའི་འབྲས་ལུ་ཐོབ་ལུས་གཉིས་འཕེན་བྱེད་གཅིག་གིས་འཕངས་པའི་མིའི་ལུས་སུ་རིགས་
གཅིག་པའི་བྱིར་ཏེ། གནས་སྐབས་གཞན་ཐོབ་པའི་གཞན་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
སྟོབ་པའི་རྟེན་ལ་གསོད་པའི་སྒྱུར་བ་གྲོས་བྱེད་པ་བཅའས་ནས་དག་བཅོམ་པའི་རྟེན་ལ་
མཐར་ཐུག་བྱུང་བ་ལ་མཆམས་མེད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་པར་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་གསུངས།
མཛོད་ལས། བསྟན་འོག་དག་བཅོམ་པ་ལ་མིན། །ཞེས་སྟོབ་པའི་རྟེན་ལ་འཆི་བར་ངས་པའི་
མཆོན་བསྟན་པའི་འོག་ཏུ་དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་ལ་མཆམས་མེད་དུ་མི་འགྱུར་བར་བསྟན་ནོ། །

བསྟོབ་རྒྱུན་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དང་པོར་ལོ་བྲག་གི་
ནང་དུ་སྟན་ནང་ཆངས་ཅན་གཉིས་པ་བྱེད་པར་བཅའས། དེ་ནས་ཉེས་པ་དེ་མེད་པའི་བྲིམ་
པར་བབས། སྤར་ཡང་བསྟེན་པར་ཇོགས་ཏེ། གཉིས་པ་བྱེད་པའི་སྒྱུར་པའི་ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་
གཉིས་དང་། དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་གཅིག་འབྱུང་བས་བཤགས་པ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་
བྱིར་ཏེ། ཉེས་པ་དེ་མེད་པ་ཉིད་ལ་ནི་འོང་བའི་ཐ་དད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ཀུན་སྟོང་བསམ་
པ་རྒྱུན་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་དུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དང་པོར་ཆང་ལྷག་གི་ཁང་པ་བྱེད་པའི་
སྒྱུར་བ་བཅའས་ནས་དེ་རྗེས་དེའི་བསམ་པ་བཏང་། སྤར་ཡང་དེ་བྱེད་འདོད་ཀྱི་བསམ་པས་
ཇོགས་པར་བྱེད་ན། སྒྱུར་པའི་ལྷུང་བ་ཐ་དད་པ་གཉིས། དངོས་གཞི་ལྷག་མ་གཅིག་བྱུང་བས་

བཤགས་པ་ཐ་དད་ཏུ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར་རྟེ། བཏང་བ་ཡང་རྟོ། །ཞེས་གསུངས། བཅས་པའི་
 རིགས་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་གིས་བྱིར་སྒྲོག་པ་བྱིན་ལེན་
 མ་བྱས་པར་ཐོས་པ་ལ་གཞི་སྒྲོག་པ་དེ་ལ་བསྟེན་པའི་ལྷུང་བ་གསུམ་སྟེད་པའི་བྱིར་རྟེ། གཞི་
 གཅིག་ལ་དུ་མ་ཉིད་བཅས་པ་ལ་ནི་རི་སྟེད་པ་དེ་སྟེད་ཀྱི་ཉེས་པར་འགྱུར་རྟོ། །ཞེས་གསུངས།
 གུན་སློང་གི་རྣམ་པ་ཐ་དད་པས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་ཏུ་འགྱུར་བ་ཡོད་དེ། ཆ་ཅན་གྱི་ལྷུང་བ་དང་དེའི་
 ཆར་གཏོགས་པའི་ལྷུང་བ་རྣམས་གུན་སློང་གི་བསམ་པའི་དབང་གིས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་ཏུ་འགྱུར་
 བ་ཡོད་པའི་བྱིར་རྟེ། མི་ཆངས་སྟོད་ཀྱི་པམ་པ་དང་། ཁུ་བ་འབྲིན་པའི་ལྷག་མ་གཉིས་ཆ་ཅན་
 གི་ལྷུང་བ་དང་ཆར་གཏོགས་ཀྱི་ལྷུང་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཀྱང་ལྷུང་བ་ཐ་དད་ཏུ་བཤད་པའི་བྱིར་
 རྟེ། དེའི་ཆ་ནི་དེར་གཏོགས་སོ། །ལྷུང་བ་ཐམས་ཅད་ལ་མ་ཐམ་ཉིད་མ་གཏོགས་པ་ནི་དགེ་
 འདུན་ལྷག་མའོ། །ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་ཆ་ཅན་གྱི་ལྷུང་བ་དང་། ཆའི་ལྷུང་པའི་བྱེད་པར་ཡོད་དེ། པམ་པ་བཞི། བཀའ་
 སློམ་པ་དེ་པའི་ལྷག་མ། གསོག་འཛོག་བྱ་བའི་ལྷུང་བྱེད་རྣམས་ཆ་ཅན་དང་། པམ་པས་སྐྱར་བ་
 འདེབས་པའི་ལྷག་མ་དང་། དབྱེན་བྱེད་ཀྱི་ལྷག་མ་གཉིས་ཀ་ཡིན། གཞན་རྣམས་ཆའི་ལྷུང་བ་
 ཁོ་ན་ཡིན་པའི་བྱིར་མི་ཆངས་སྟོད་ཀྱི་ཆར་གཏོགས་ནི་འབྲིན་པའི་ལྷག་མ་དང་། གཉེན་བྱེད་
 ཀྱི་ལྷག་མ་སོགས་ཡིན། རྒྱ་བའི་ཆར་གཏོགས་ནི་བྱིན་འཛོགས་དང་བསྟེན་བསྐྱར་སོགས་
 ཡིན། གསོད་པའི་ཆར་གཏོགས་ནི་ས་བོན་དང་སྟེ་བ་འཛིག་པའི་ལྷུང་བྱེད་དང་སྟོག་ཆགས་
 དང་བཅས་པའི་ཆུ་ལ་འོངས་སྟོད་པའི་ལྷུང་བྱེད་རྣམས་ཡིན། རྩན་སྟེའི་ཆར་གཏོགས་ནི།

དག་བཅོམ་བདེན་སྤྲིའི་ལྷུང་བྱེད་དང་། བམ་བས་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷག་མ་དང་། དབྱེན་གྱི་ལྷག་མ་རྣམས་ཡིན། བམ་བས་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ཆར་གཏོགས་ནི་ལྷག་མས་སྦྱར་བ་འདེབས་པའི་ལྷུང་བྱེད་ཡིན། དབྱེན་བྱེད་གྱི་ལྷག་མའི་ཆར་གཏོགས་ནི་འདུས་ཤིང་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་ཡིན། བཀའ་རྒྱུ་མི་བདེ་བའི་ཆར་གཏོགས་ནི་བསྐྱབ་བ་ཉེ་བར་འཛོག་བ་སྤོང་བ་དེ་ཡིན། གསོག་འཛོག་ཟ་བའི་ལྷུང་བྱེད་གྱི་ཆར་གཏོགས་ནི་ལག་ཉ་མཆམས་བཅོས་སོགས་ཡིན་ནོ། །

དེས་ན་འབྲིན་པའི་ལྷག་མ་ཆོས་ཅན། མི་ཆངས་སྤྱོད་གྱི་པམ་པའི་ཆར་གཏོགས་ཡིན་ཏེ། དེ་དང་དགག་བྱ་རིགས་གཅིག་ཅིང་ཀུན་སྤོང་རིགས་ཐ་དད་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། སྦྱོར་བ་ཐ་དད་བས་ལྷུང་བ་ཐ་དད་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་དེ། སྦྱོར་བ་ཐ་དད་པའི་སྒྲོན་མ་ལན་དུ་མ་བརྒྱས་པ་ལ་མཐར་ཐོག་ཐང་ཆང་ཡང་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་པམ་པར་མི་འབྱུང་གྱི། སྦྱོར་བ་ཉེས་བྱས་སོ་སོ་དང་དངོས་གཞིའི་དུས་སུ་སྒྲོམ་པོ་འབྱུང་བས་བཤགས་པ་ཐ་དད་དུ་བྱེད་དགོས་པའི་བྱིར། བྱ་བ་དུ་མའི་འབྲས་བྱས་ལྷུང་བ་རྣམ་པར་མི་གཞག་གོ། །ཞེས་གསུངས། གང་ཟག་གཞན་གྱིས་པམ་ཆར་བྱས་པའི་ཁང་བ་དང་གདན་ལ་སོགས་པ་དག་སྤོང་རང་ཉིད་དེའི་འཕྲོ་བྱེད་པ་ལ་ལྷུང་བའི་དངོས་གཞི་མི་སྦྱེད་དེ། བྱེད་བྱས་པ་ལ་བྱེད་པ་ནི་བྱེད་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། ལྷུང་བ་དེ་སྦྱེད་པ་ལ་གང་དགོས་པའི་ཡན་ལག་མ་ཆང་བ་དེ་ལ་ལྷུང་བ་འོག་མ་ན་སྤྲད་པ་ཡིན་ཏེ། ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་ན་སྤྲད་པ་དག་གིས་ཆ་ཉིད་ནི་ན་སྤྲད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། རྩེ་ལྷའི་དངོས་གཞི་སྦྱེད་པ་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཟ་བས་ཀྱང་འདུ་ཤེས་ཀྱི་གོ་ཆོད་པས་དེ་ལ་དར་འདུ་ཤེས་པ་

མི་དགོས་ཏེ། འདི་མི་དང་དུད་འཕྲོ་གང་ཡིན་སྟེ་མ་འདི་མེ་ཆོས་དང་བཅས་པའི་སྒོ་ནས་བསད་
 བ་ལ། མིའི་འཕྲོ་བ་ལོ་ཡིན་ན་མཇུག་པ་དང་། དུད་འཕྲོ་ཡིན་ན་ལྷུང་བྱེད་དུ་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ།
 ཐམས་ཅད་ལ་མེ་ཆོས་ཟ་བས་ཞུགས་པ་ནི་བསམ་པ་དང་བཅས་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
 སྒྲོར་བའི་ལྷུང་བ་སྐྱེད་པ་ལ་འདུ་ཤེས་གཙོ་བོ་ཡིན་གྱི་དངོས་གཞི་གཙོ་བོ་མ་ཡིན་ཏེ། དུད་
 འཕྲོ་ལ་ནི་མིར་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་སྟོན་གཙོ་བོ་སྒྲོར་བ་ལ་སྒྲོམ་པོ། དངོས་གཞི་ལ་ལྷུང་
 བྱེད། མི་ལ་དུད་འཕྲོར་འདུ་ཤེས་པའི་སྒོ་ནས་བསད་ན། སྒྲོར་བ་ལ་ཉེས་བྱས། དངོས་གཞི་ལ་
 ཐམས་ཅད་འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཏེ། སྒྲོར་བ་ལ་ནི་འདུ་ཤེས་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།

དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་སྐྱེད་པ་ལ་གང་བསམ་པའི་དངོས་པོ་དེ་ཉིད་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་
 ཏེ། མི་གསད་པར་བྱའོ་སྟེ་དུ་བསམས་ནས་མི་མ་ཡིན་པ་བསད་པ་དང་། མི་མ་ཡིན་པ་
 གསད་པར་བྱའོ་སྟེ་དུ་བསམས་ནས་མི་བསད་པ་ལ་སྒྲོར་བ་སྒྲོམ་པའི་ཉེས་བྱས་སུ་འགྱུར།
 དངོས་གཞིའི་ལྷུང་བ་གཏན་མེད་པའི་ཕྱིར། བསམ་པ་ལ་ནི་དེ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། མི་
 ཆངས་སྒྲོད་དང་ཁུ་བ་འབྲིན་པ་ལ་གང་བསམ་པའི་དངོས་པོ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་ཏེ།
 དཀར་ཤམ་ལ་ནི་མི་ཆངས་པར་སྐྱེད་པར་བྱའོ་སྟེ་དུ་བསམས་ནས་སྒྲོ་བསངས་ལ་དེ་སྐྱེད་
 བ་དང་། ལག་བས་ཁུ་བ་དབྱུང་བར་བྱའོ་སྟེ་དུ་བསམས་ནས་ཡན་ལག་གཞན་ལ་ཁུ་བ་
 འབྲིན་པ་དངོས་གཞི་སྐྱེད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མི་ཆངས་པར་སྐྱེད་པ་དང་ཁུ་བ་འབྲིན་པ་གཉིས་ལ་
 ནི་དེར་མ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས། རྩལ་སྒྲིལ་བ་ལ་གང་བསམ་པ་དེ་ཡན་ལག་ཏུ་མི་དགོས་
 ཏེ། ལྷས་བྲིན་ལ་རྩལ་སྒྲིལ་དུ་བསམས་ནས་དེ་ལས་གཞན་པ་ལ་སྒྲིལ་ན་ལྷུང་བ་སྐྱེད་པའི་

ཕྱིར་རྟེ། མི་བདེན་བ་ལ་ནི་ཉན་བ་སོ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། མི་ཆངས་སྟོང་འཁྲིག་ཆིག་སྟེ།
 བ་ལ་སོགས་པའི་ཡུལ་བྱད་མེད་ལ། འཁྲིག་བ་བསྟེན་པའི་ཡུལ་མཐུ་དང་ལྡན་བ་ཞིག་དགོས་
 རྟེ། ཡན་ལག་ཐམས་ཅད་དང་དུ་མྱང་དུ་རུང་བ་ཉིད་ནི་བསྟེན་པའི་ཕྱིར་མཐུ་དང་ལྡན་བ་ཉིད་
 ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། ལྷུང་བ་གཅིག་སྟེད་བ་ལ་ཡན་ལག་འདི་དང་འདི་དགོས་སོ་ཞེས་
 བཤད་པའི་ནང་ནས་ཡན་ལག་གང་རུང་གཅིག་མ་ཆང་ན་ན་སྟེད་དུ་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་ལ་
 སོགས་དུ་མ་མ་ཆང་ན་ཆེས་ན་སྟེད་དུ་འགྱུར་རྟེ། མི་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་བ་ལ་དུང་འཁྲོ་ཡན་
 ལག་ཏུ་བྱས་ན་ཆེས་ན་སྟེད་དུ་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རྟེ། འོག་མ་དག་ལ་ནི་གཞན་ལ་ན་སྟེད་བ་ཉིད་
 རོ། །དུ་མ་མ་ཆང་བ་ལ་ནི་དེ་བས་ཀྱང་ངོ་། །མི་ལ་དུང་འཁྲོ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས།

བྱད་མེད་གྱིས་བསྟེད་པའི་ལྷུང་བ་མི་ཆངས་སྟོང་རེག་བ་བསྟེན་བ་ཀྱང་བསྐྱགས་བ་
 ལ་སོགས་པའི་ནང་ནས་འཁྲིག་ཆིག་སྟེ། བ་ལ་སོགས་ལ་རྩ་འབྱུང་མ་ཐོབ་པའི་བྱད་མེད་ཡན་
 ལག་ཏུ་དགོས་རྟེ། རྩ་འབྱུང་དང་ལྡན་པའི་བྱད་མེད་ལ་འཁྲིག་ཆིག་སོགས་སྟེས་ཀྱང་དངོས་
 གཞི་རིམ་ལྟ་བ་བཞིན་མི་སྟེད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རྩ་འབྱུང་གི་ཆོས་ཅན་ཉིད་མ་ཡིན་པ་ནི་རེག་བ་མ་
 ཡིན་པའི་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། རེག་པའི་ལྷག་མ་དང་འབྲིན་པའི་ལྷག་མ་དང་ག་
 ག་ཆིལ་བྱེད་པའི་ལྷུང་བྱེད་དག་ལ་རེག་བྱ་རེག་བྱེད་གཉིས་ཀ་མ་ཉམས་བ་དགོས་རྟེ། ཉམས་
 བ་སེལ་བར་འགྱུར་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རེག་བར་བྱ་བ་ཉིད་ནི་མ་ཉམས་བའོ། །ག་ག་ཆིལ་བྱེད་བ་
 ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། སེན་མོ་ལ་སོགས་བ་ཡང་ཉམས་བ་དང་ཆ་འདྲ་བས་རེག་པའི་
 ལྷུང་བ་རིམ་ལྟ་བ་བཞིན་མི་སྟེད་དེ། སེན་མོ་དང་སོ་དང་ག་མེད་པའི་རུས་བ་དང་སྟེ་དག་ནི་

གཞན་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། གཞི་མེད་བག་ཙམ་དགེ་འདུན་དབྱེན། །མི་ཆོས་
 ཉན་བྱེད་ཁང་བ་དང་། །ཤེས་བཞིན་བཤེས་རོར་འབྱུང་བ་དང་། སྤྲིག་ལྟ་སྤྲིག་མས་སྦྱར་འདེབས་
 སོ། །ཞེས་བཤད་དག་སྦྱེད་བལ་སྦྱིར་མི་ཡིན་པ། བསམ་བཤང་བཞིན་དུ་གནས་པ། མ་
 བྱིང་དང་མཆོན་གཉིས་མ་ཡིན་པ། སྦྱ་ཤེས་དོན་གོ་བ་སྟེ་ཐ་སྙད་ལྟ་ལྟན་ཡན་ལག་ཏུ་དགོས་
 ཏེ། མིའི་འཇོ་བའི་ཐ་སྙད་དུ་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་ཉམས་བཞི་མ་ཡིན་ནོ། །མ་བྱིང་
 དང་མཆོན་གཉིས་བཤག་ནི་དེ་དང་ལྷན་པ་ཉིད་དོ། །དོན་གོ་བའོ། །སྦྱ་བ་པོ་ཉིད་ལ་ཡོད་པ་སྟེ།
 ཞེས་གསུངས། དེག་པའི་སྤྲིག་མ་སྦྱེད་པའི་ཡུལ་ལ་ཐ་སྙད་ཀྱི་ཡུལ་སྤང་དང་འབྲེལ་བ་མི་ཡིན་
 བ་སོགས་དགོས་ཏེ། དེག་པ་ནི་ཐ་སྙད་དང་འབྲེལ། །ཞེས་གསུངས།

སྦྱོང་བ་དང་སྦྱོང་རིགས་པའི་སྤང་བ་སོགས་ཁྲིམ་བས་སྦྱེད་པའི་ལྷུང་བ་ལ་རང་དང་
 རོར་མི་གཅིག་པའི་ཁྲིམ་བ་ཐ་སྙད་ལྟ་ལྟན་དགོས་ཏེ། བྱི་རོལ་པའི་རབ་བྱུང་དང་། སྦྱོང་བ་
 བྱངས་ཀྱང་མ་ཆགས་བཤང་ཆགས་ཀྱང་ཉམས་བཤང་ལ་ན་སྦྱད་དུ་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། བྱི་རོལ་
 པའི་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་མ་ཆགས་བཤང་ཉམས་བཤག་ནི་བྱེད་ཉིད་ཁྲིམ་པའོ། །ཞེས་གསུངས།
 དབྱེན་སོགས་བསྟོར་བཞི་པོ་དང་། བྱིན་སྟོགས་བརྟན་བཤུས་བསྦྱར་དང་། སྦྱོན་དང་
 བྱ་མ་སྦྱར་བ་དང་། །གནས་ངན་ལེན་དང་བཤེས་རོར་འབྱུང། །ཞེས་པའི་ལྷུང་བ་སྦྱེད་པའི་ཡུལ་
 དུ་དགེ་སྦྱོང་མཆོན་དང་ལྟ་བུ་ལ་ཐ་སྙད་པ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་དང་དགེ་སྦྱོང་མ་བསྟེན་པར་
 རྟོགས་པ་ཙན་མ་ཉམས་བཞིན་ནི་བསྐྱབ་བཤག་ལ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །མཆོན་དང་ལྟ་བུ་ལ་ཁས་
 བྱངས་བཤག་གིས་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས། འབྱུར་

འདུག་གོས་ལེན་བལ་ཆེལ་དང་། །མ་བསྐྱོས་ཉི་མ་རུབ་བ་དང་། །ཟས་དང་ཆོས་གོས་གཉིས་
 དག་དང་། །དོན་མཐུན་གྱ་དང་སྒྲོར་བཅུག་པའོ། །ཞེས་པའི་ལྷུང་བ་འདི་དག་སྐྱེད་པའི་ཡུལ་
 ལ་དགེ་སྒྲོར་མ་བསྐྱེན་བར་རྫོགས་ཤིང་མ་ཉམས་བ་དང་ལྷ་བ་མཐུན་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། དགེ་
 སྒྲོར་མ་བསྐྱེན་བར་རྫོགས་བ་ཅན་མ་ཉམས་བ་ཉིད་བསྐྱབ་བ་དག་ལ་ཡན་ལག་ཡིན་ནོ། །ལྷ་
 བ་ཁས་སྒྲུངས་བ་དག་གིས་ནི་རང་གི་ཕྱོགས་ཉིད་ཀྱི་ཁྱུངས་སུ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།
 འདོན་དང་གནས་ངན་ལེན་དང་ཆོས། །རུབ་ལྷག་མ་ལོན་བསྐྱེན་རྫོགས་བྱེད། །ཅེས་པའི་ལྷུང་
 བ་འདི་དག་སྐྱེད་པ་ལ་བསྐྱེན་བར་མ་རྫོགས་བ་ཅན་ཡུལ་དུ་དགོས་ལ། བསྐྱེད་བ་སྐྱེད་པའི་
 ལྷུང་བྱེད་ལ་བྱིས་བ་སོགས་ཡུལ་དུ་བྱས་ན་ན་སྤང་དུ་འགྱུར་ཏེ། འདིར་གཏོགས་པ་ལ་བྱིས་
 བ་ལ་ནི་ཉགས་ཅན་ཉིད་ཀྱི་ཐམས་ཅད་ན་སྤང་དོ། །ཞེས་གསུངས།

འཆང་འབྲལ་འཛོག་གསུམ་སོགས་གོས་དང་སྒྲོང་སྐྱེད་ཀྱིས་སྐྱེད་བ། གསོག་འཛོག་
 དང་སྒྲུང་བ་ཟ་བ་སོགས་ཟས་ཀྱིས་སྐྱེད་པའི་ལྷུང་བའི་ཡུལ་ལ། སྤྱིར་རབ་བྱུང་ལ་རུང་ཞིང་
 ཆད་དང་ལྡན་པའི་ཟས་ཡིན་བ་ཞིག་དགོས་ཏེ། རབ་རུ་བྱུང་བའི་རྩལ་དག་ལ་ནི་རུང་བ་ཉིད་
 ཆད་དང་ལྡན་པ་ལ་སོགས་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས། རུན་སྒྲུ། འབྲུ་བ། ཟས་སྒྲོར་དུ་བཅུག་
 བ། ཡང་ཡང་ཟ་བ། སུ་སྐྱེགས་ཅན་གྱི་འདུག་གནས་སུ་ཟ་བ། ལྷུང་བཟེད་དོ་གསུམ་ལས་སྐྱག་
 བ་ལེན་པའི་ལྷུང་བྱེད། སོར་བཤགས་བཞི་རྣམས་ལ་རང་ཁོ་ནའི་བསམ་བ་དང་ལྡན་བ་ཞིག་
 དགོས་ཏེ། རང་གི་དོན་ཉིད་གཙོ་ཆེར་ཡོད་པའོ། །ཞེས་གསུངས། རྒྱ་བ་དང་གསོད་བ་མ་
 གཏོགས་པའི་བཅོལ་བ་ལ་སོགས་པའི་ལྷུང་བ་སྐྱེད་པའི་ཡུལ་སོ་ཉ་བ་ལ་སྤྱོད་ཤིང་དོན་གོ་བ་

གཅིག་དགོས་ཤིང་། གསོད་ཀྱི་གཉིས་ཀྱི་ཡུལ་ལ་དོན་གོ་བ་ཅམ་གྱིས་ཡན་ལག་ཏུ་རུང་སྟེ།
ནམ་པར་རེག་བྱེད་ལ་ནི་དོན་གོ་བའོ། །སྤྱི་བ་བོ་ཉིད་ལ་ཡོད་བ་སྟེ་གསོད་བ་དང་རང་གི་དོན་
ཏུ་ཀྱི་བ་དག་ལ་གནས་བ་ལའོ། །ཞེས་གསུངས།

སྤྱི་བ་ལེན་པའི་རྟེན་ལ་སྤྱི་ཤེས་དོན་གོ་བ་ངེས་པར་མི་དགོས་ཏེ། སྤྱི་མི་ཤེས་ཀྱང་
དོན་གོ་བ་ཅམ་གྱིས་སྤྱི་བ་པའི་རྟེན་ཏུ་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། ཡང་དག་པར་ལེན་པར་བྱེད་བ་དག་
ལ་ནི་དེར་མ་ཟད་དོ། །ཞེས་གསུངས། དགེ་སློང་རང་ལས་རྒྱུད་གཞན་པའི་སྤྱི་ཤེས་དོན་གོ་བ་
མེད་པའི་དུས་སུ་ལྷུང་བ་མ་མཐོལ་བ་བཅས་པའི་ཉེས་བ་མི་འབྱུང་སྟེ། ལྷུང་བ་མཐོལ་བའི་
སློད་ལ་སྤྱི་ཤེས་དོན་གོ་བ་ངེས་པར་དགོས་པའི་བྱིར་རོ། །དེ་ནི་སློད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས།
མི་ཆོས་སྐྱ་མ་དང་འཁྲིག་ཆོག་སྤྱི་བ་སོགས་ཀྱི་དག་གི་རིག་བྱེད་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་ལྷུང་བའི་
དངོས་གཞི་སླེད་བ་ལ་སྦྱིར་དག་ཡིན་པ། རང་གི་ཡིན་པ། བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བ། སྤྱི་
བ་གསལ་པོ་ཡིན་པ། མ་ནོར་བ། མ་དོན་སུམ་ཏུ་སྤྱི་བའི་ཡན་ལག་བྱུག་ལྟར་དགོས་ཏེ། དེ་
ལས་གཞན་ཏུ་ན་ན་སྤྱི་བའི་ལྷུང་བའི་བྱིར། ཞེས་དང་པོ་གསུམ་དངོས་སུ་བསྟན་ནས། །བྱི་
མ་གསུམ་ལྷགས་ལ་སྟོན་བཞི། རང་གི་འོ། །དག་གི་འོ། །བདག་ཉིད་དང་འབྲེལ་བའོ། །ཞེས་
གསུངས། གསོད་ཀྱི་གཉིས་དབྱེན་དང་གསུམ་མ་གཏོགས་པའི་བཅོལ་བ་སོགས་ཀྱི་ལྷུང་
བ་སླེད་བ་ལ་ཕོ་ཉ་བ་རང་གིས་བསྟོས་ནས་དངོས་སུ་བཅོལ་བ་གཅིག་དགོས་ཏེ། རང་གིས་
བསྟོས་བ་ཉིད་བྱེད་ཏུ་བརྟག་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་གསུམ་ལ་ཕོ་ཉ་བ་རང་གིས་
དངོས་སུ་བསྟོས་བ་མི་དགོས་ཏེ། རང་གིས་བསྟོས་པའི་ཕོ་ཉ་བ་དེས་བརྒྱུད་ནས་གཞན་

བསྐྱོས་པ་སྤྱད་པ་དང་མཁོ་བའི་སྤྱད་པ་རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས་བཤད་པའི་ཕྱིར། དེ་
རྣམས་ཀྱི་དོན་བསྐྱུ་བ་ནི་མདོ་ཆོས་བླ་མ་ཅུ་ཅི་བཞི་ཡོད་པ་ལས། རྣམ་འབྲེད་ལས་བསྐྱུ་བ་
བཞི། འདུལ་བྱེད་ལས་བསྐྱུ་བ་གཅིག །གཞིའི་ཁྱུ་བ་ནས་བསྐྱུ་བ་གཉིས་ཏེ། བདུན་པོ་
མ་གཏོགས་ལྷག་མ་ལྔ་བཅུ་ཅི་བདུན། རྣམ་འབྲེད་གཏན་ལ་འབེབས་པའི་ཁྱུ་བ་ནས་བསྐྱུ་བ་
བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སྒྲོན་པ་ནི། རྣམ་བར་འབྲེད་པ་རྟོགས་པ་མལ་ཆེ་བ་སྤྱིར་བསྐྱུ་བ་རྣམས་
རྩོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས།

ཁ་ཅིག་ བཅས་ལྡན་དགེ་སློང་གིས་འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་རྣམ་པ་བསྐྱུ་བའི་མི་ལ་གང་དུ་
འདུ་ཤེས་ཀྱང་རུང་བསད་ན་པམ་པར་འགྱུར་ཏེ། གཞོན་ཁྱུ་གཙག་ཕྱད་ཅན་གྱིས་རང་གི་པ་
ལྷ་ཏུ་ཡ་ན་ལ་དག་བཅོམ་དུ་འདུ་ཤེས་པ་མེད་ཀྱང་དེ་བསད་པས་དག་བཅོམ་པ་བསད་པ་དང་
པ་བསད་པ་གཉིས་ཀའི་མཆོམས་མེད་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བའི་ཕྱིར། ཞེས་གསུངས།

དེ་ལ་ཁ་ཅིག་ དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ལྟར་འཐད་ན་སྒྲོམ་པོ་ཅམ་སྒྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱུ་
བ་ལས། མི་ལ་མི་མ་ལགས་པར་འདུ་ཤེས་ཏེ་བཀུམ་ན་ཅི་འགྱུར་སྒྲོམ་པོར་འགྱུར། ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྟགས་དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། མཆོམས་མེད་ཟུར་ཐད་པ་གཉིས་ཅིག་ཅར་
དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། གང་ཞིག་གིས་པ་དག་བཅོམ་པ་བསད་
ན་ཡང་དེ་ལ་མཆོམས་མེད་པ་ནི་གཅིག་ཁོ་ནར་འགྱུར་ཏེ། རྟོན་གཅིག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་སྟེ། པ་དག་བཅོམ་པ་བསད་པ་ལ་གང་ཟག་གཅིག་ཁོ་ན་བསད་
པའི་མཆོམས་མེད་ཀྱི་ལས་འགྱུར་བ་ལྱང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་བསད་

བ་ལ་དག་བཅོམ་བ་བསད་པའི་མཆམས་མེད་གྱི་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ་དེའི་ཆེན་དག་བཅོམ་བ་
གསོད་འདོད་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་པོ་ཟུ་ཏ་ཡ་ན་གཞོན་ཏུ་གཙུགས་སུ་ད་ཅན་ལ་དག་བཅོམ་
བ་བསད་བ་དང་བ་བསད་པའི་མཆམས་མེད་གཉིས་འབྱུང་ངོ། །ཞེས་སྤྱིངས་བ་ལ་རྒྱ་མཆན་
ཡོད་དེ། དེ་འགྲོད་བ་སྤྱིས་ནས་བཤགས་བ་ལ་བསྐལ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཞེས་
ཟེར།

ཁོ་ན་རེ། དེ་འབྲེལ་འབྱུང་བར་ཐལ། དེས་ཕྱིར་མི་འོང་གི་རྟེན་ལ་ཡོད་པའི་སྤྱིར་
བ་བྱས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ནས་འཆི་ངེས་གྱི་མཆོན་བསྐྱེད་ནས་བསད་བ་ན་བ་
བསད་བ་དང་དག་བཅོམ་བ་བསད་པའི་མཆམས་མེད་གྱི་ལས་མི་འབྱུང་སྟེ། མཛོད་ལས།
བསྐྱེད་ལོག་དག་བཅོམ་བ་ལ་མེན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། ཕྱིར་མི་འོང་གི་
རྟེན་ལ་འཆི་ངེས་གྱི་མཆོན་བསྐྱེད་ནས་དག་བཅོམ་པའི་འབྲས་བྱ་ཐོབ་ནས་ཤི་བ་ན་ཕམ་བ་
དང་དག་བཅོམ་བ་བསད་པའི་མཆམས་མེད་གྱི་ལས་མི་འབྱུང་བ་ལུང་དེའི་དོན་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། དེས་ན་རང་ངེས་པ་དག་བཅོམ་བ་བསད་བ་ལ་མཆམས་མེད་གྱི་ལས་གཉིས་འབྱུང་སྟེ།
དེ་ལ་པ་བསད་པའི་མཆམས་མེད་གྱི་ལས་དང་། དག་བཅོམ་བ་བསད་པའི་མཆམས་མེད་གྱི་
ལས་གཉིས་ཀ་དག་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞོན་ཏུ་གཙུགས་སུ་ད་ཅན་གྱི་རྟོགས་བརྗོད་ལས།
རྒྱལ་པོ་ཟུ་ཏ་ཡ་ན་བསད་བ་ན་ཁོད་གྱི་མཆམས་མེད་གཉིས་བྱས་ཉེ། པ་བསད་པའི་ཕྱིར་
དང་དག་བཅོམ་བ་བསད་པའི་ཕྱིར་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་འདིར་སོ་ཐར་གྱི་
སྤྱོམ་བ་ནི་གཟུགས་ཅན་ཡིན་ལ། དེ་ལ་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་

པའི་གཟུགས་གཉིས་ཡོད་དེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། ཡང་དག་པར་སྒྲངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ནི་
 རྣམ་པར་རིག་བྱེད་ལ་རག་ལུས་པའི་བྱིར་ལས་ཀྱི་ལམ་གཟུགས་ཅན་བདུན་ནི་གདོན་མི་བ་
 བར་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་དང་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་ཐོབ་ནས་མ་བཏང་བ་དེ་སྲིད་དུ་ད་ལྟར་པའི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
 མ་ཡིན་པའི་ངོ་བོ་དང་ལྡན་ཏེ། མཛོད་ལས། སོ་སོ་ཐར་གནས་དེ་སྲིད་དུ། །མ་བཏང་བར་དག་
 ད་ལྟར་གྱི། །རྣམ་རིག་མི་ལྡན་སྐད་ཅིག་མ། །དང་པོ་བྱིན་ཆད་འདས་པ་དང་། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། ད་ལྟར་གྱི་ཆོ་ག་ལ་བརྟེན་ནས་ཐོབ་པའི་སོ་ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པ་སྐད་ཅིག་དང་པོ་ལ་
 ལུས་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་མཁན་སྟོབ་ཀྱིས་བརྟེན་པ་ལྟར་
 སྒྲུང་བར་ཁས་ལེན་པའི་ལུས་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་གཉིས་ཀ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། མཛོད་
 ལས། དང་པོའི་རྣམ་རིག་རྣམ་རིག་མིན། །སོ་སོ་ཐར་དང་བྱ་བའི་ལས། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར།

དེའི་སྐད་ཅིག་གཉིས་པ་ཐན་ཆད་ཀྱི་ངོ་བོར་གྱུར་པའི་དག་གི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་
 མེད་དེ། སྐུ་ལ་རྒྱན་མེད་པའི་བྱིར། ལུས་ལ་མི་མཚུངས་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ཀྱི་ངོ་བོར་
 གྱུར་པའི་སྒྲོམ་པ་སྐུ་མ་ལས་བྱི་མ་འབྱུང་པའི་རྒྱན་ཡོད་པའི་བྱིར། ལུས་ཀྱི་རིག་བྱེད་ནི་ཀུན་
 སྟོང་གི་སེམས་གཞན་ལ་རིག་པར་བྱེད་པའི་ལུས་ཀྱི་དབྱིབས་ཡིན་ཏེ། ལུས་རྣམ་རིག་བྱེད་
 དབྱིབས་སུ་འདོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དག་གི་རིག་བྱེད་ནི་ཀུན་སྟོང་གི་སེམས་གཞན་
 ལ་རིག་པར་བྱེད་པའི་དག་གི་སྐྱ་ཡིན་ཏེ། དག་རྣམ་རིག་བྱེད་ནི་དག་སྐྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་

ཕྱིར། རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཀྱི་ངོ་མོ་ནི་ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ལྟན་གྱི་བསྟན་
མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུགས་སོ། །ཁྱད་ཆོས་གསུམ་ནི་འབྱུང་བ་ཆེན་པོ་བཞིས་རྒྱར་བྱས་
པ་ལས་བྱུང་བ་དང་། ངོ་མོ་དགེ་མི་དགེ་གང་རུང་གིས་བསྟུས་ཤིང་རིགས་འབྲེལ་གྱུན་དང་
བཅས་བ་དང་། གནས་སྐབས་མ་གཡེངས་པས་སེམས་བཅས་ཀྱི་གནས་སྐབས་སུ་འབྱུང་
བར་མ་ཟད་སེམས་གཞན་དུ་གཡེངས་བ་དང་སེམས་མེད་པའི་སྟོམས་འབྱུག་གཉིས་ཀྱི་
གནས་སྐབས་སུ་ཡང་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་ལས། གཡེངས་དང་སེམས་མེད་བ་ཡི་
ཡང་། །དགེ་དང་མི་དགེ་རྗེས་འབྲེལ་གང་། །འབྱུང་བ་ཆེ་རྣམས་རྒྱར་བྱས་པ། །དེ་ནི་རྣམ་རིག་
བྱེད་མིན་བརྗོད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། རྣོམ་པ། རྣོམ་མིན། བར་མའི་ངོ་མོར་རྒྱར་བའི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་
གཞུགས་དང་གསུམ། དང་པོ་ལ། སོ་ཐར་བསམ་གཏན་ཟག་མེད་ཀྱི་རྣོམ་པས་བསྟུས་པའི་
རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་དང་གསུམ་ཡོད། རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་
ལྷང་མ་བསྟན་མེད་དེ། རྣམ་རིག་མིན་ལྷང་བསྟན་མིན་མེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
རིག་བྱེད་མ་ཡིན་པའི་གཞུགས་ཡོད་དེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། བསྟན་ཡོད་ཐོགས་བཅས་
ཀྱི་གཞུགས། བསྟན་མེད་ཐོགས་བཅས་ཀྱི་གཞུགས། བསྟན་མེད་ཐོགས་མེད་ཀྱི་གཞུགས་
གསུམ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། ཅི་མ་མེད་པའི་གཞུགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྣམ་ལས་
བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་གསུངས་པ་དང་། དགེ་མི་དགེ་ལས་རང་ཉིད་ཀྱི་ལུས་དག་གི་
རིག་བྱེད་ཀྱི་སྟོན་ས་དངོས་སུ་མ་བྱས་ཀྱང་དགེ་མི་དགེའི་ལས་རང་རྒྱུད་ལ་འབྱུང་བ་ཡོད་

བའི་ཕྱིར་ཏེ། རྣམ་གསུམ་གྱི་མེད་གཟུགས་གསུངས་དང་། །འཕེལ་དང་མ་བྱས་ལམ་སོགས་
 ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར། །འདོད་བའི་སས་བསྐྱུས་ཀྱི་རྣམ་པར་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་བའི་
 གཟུགས་སྐད་ཅིག་མ་དང་པོ་ནི་ད་ལྟར་གྱི་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་པ་ལས་སྐྱེས། སྐད་ཅིག་གཉིས་
 བ་ཡིན་ཆད་འདས་བའི་འབྱུང་བས་འཕེན་བའི་རྒྱ་དང་། ད་ལྟར་གྱི་འབྱུང་བས་བསྐྱེན་བའི་རྒྱ་
 བྱས་ནས་སྐྱེ། ཟག་བཅས་ཀྱི་རིག་བྱེད་མ་ཡིན་བའི་གཟུགས་ནི་རང་སའི་འབྱུང་བ་རྒྱུར་བྱས་
 བ་ལས་སྐྱེས། ཟག་མེད་ཀྱི་དེ་ནི་རྟེན་གྱི་གང་ཟག་གང་དུ་སྐྱེས་བའི་ས་དེའི་འབྱུང་བ་རྒྱུར་
 བྱས་པ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། མཛོད་ལས། འདོད་གཏོགས་རྣམ་རིག་མིན་སྐད་ཅིག །ཕྱིན་ཆད་
 འདས་བའི་འབྱུང་ལས་སྐྱེ། །ཟག་བཅས་ལུས་དང་རག་གི་ལས། །རང་གི་འབྱུང་བ་དག་རྒྱུར་
 བྱས། །ཟག་མེད་གང་དུ་སྐྱེས་བའི་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར།

ཐུས་ལས་བྱུང་བའི་བསོད་ནམས་བདུན་ནི། ཀུན་དགའ་ར་བ་གོཌག་ལག་ཁང་།
 གནས་མལ་འཛོཾ་བ་ནར་མ་དང་། །སློ་བུར་ནད་བ་ནད་གཡོག་དང་། ལུལ་ངན་དུས་སུ་སྦྱིན་
 བའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་རོ། །སྡོམ་བ་གཏོང་བའི་ཚུལ་ལ། ཀུན་གཏོང་དང་། གསོ་ཤོར་
 གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། །ཁ་ཅིག སོ་ཐར་གྱི་སྡོམ་བ་ཀུན་གཏོང་ཡིན་ཏེ། དག་སློང་གིས་སོག་
 གཙོད་ཀྱི་ཕམ་བ་འཆབ་བཅས་སྐྱད་བའི་ཆེ་སྡོམ་བའི་དགོས་བ་སྦྱབ་ཀུས་ཐམས་ཅད་གཏོང་
 བའི་ཕྱིར་ཟེར་རོ། །གཉིས་བ་ལ། ཐུས་ལ། ཉམས་པ་གསོ་ཤོར་དུ་འདོད་བ་གསུམ། དང་
 པོ་ལ། སྐད་འདུལ་བ་ཁ་ཅིག་རྒྱུང་བ་ཉིས་བརྒྱ་དང་ལྔ་བརྒྱ་ཅ་གསུམ་གྱི་ནང་ནས་གང་རུང་
 གཅིག་བྱུང་ན་དེའི་ངོ་སྐལ་གྱི་གཉེན་པོ་སྡོམ་བ་ཅ་བ་ནས་གཏོང་ཞིང་སྡོམ་བ་ལྷག་མ་རྣམས་

ཆང་བར་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་འཆབ་སེམས་སྐྱེད་ན་སྒྲིམ་བ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱི་དགོས་བ་སྦྱབ་མི་
 རུས་ཤིང་ཕྱིར་བཅོས་སུ་མེད་ཅིང་གང་བཏང་བ་དེ་སྒྲར་བྲང་དུ་མེད་དེ། འཆབ་སེམས་མ་
 སྐྱེད་ན་སྒྲིམ་བ་ལྷག་མ་རྣམས་ཀྱིས་དགོས་བ་སྦྱབ་རུས་ཤིང་གང་བཏང་བེན་པའི་སྒྲིམ་བ་དེ་
 ཕྱིར་བཅོས་པའི་སྒོ་ནས་གསོ་ཆབ་ཏུ་བཞུགས་སུ་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར་ན། ལྷག་མ་མན་
 ཆད་ཀྱི་ལྷུང་བས་རང་གི་དོ་སྐལ་གྱི་སྒྲིམ་བ་ཐམས་ཅད་གཏོང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ལྟར་
 ཆད་ལྷན་གྱི་གཞུང་གང་ལས་ཀྱང་མ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། སྒྲིམ་བ་ཙུ་བ་ནས་ཉམས་བ་ལ་
 སྒྲིམ་བ་བྱིན་པས་གསར་དུ་སྐྱེ་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་ལ་སྒྲིམ་བ་སྒྲར་སྐྱེ་
 མི་རུང་དུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང། དགེ་སློང་མ་མཆན་གྱུར་པའི་དབང་གིས་སྒྲིམ་བ་གཏོང་
 བ་ཡོད་པར་ཐལ། དེའི་དབང་གིས་སྐྱེན་མོང་མ་ཡིན་པའི་ལྷུང་བ་བྱུང་བས་གཏོང་བ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། ཁྲབ་བ་ཁས། སློང་བ་དུག་པའི་དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་བ་ཡོད་པར་ཐལ། སློག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་
 བ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དགེ་སློང་ལ་སློག་གཅོད་ཀྱི་ལྷུང་བ་སློང་བའི་སྒྲིམ་བའི་ཇུས་
 མེད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འདོད་ན། དེ་སློང་བདུན་བཤད་བ་དང་འགལ་ལོ། །

དགེ་སློང་མ་མའི་སྒྲིམ་བ་ཇུས་གཅིག་ཏུ་བཤད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་
 སྒྲིམ་བའི་ཇུས་ལ་གངས་མང་ཉུང་གི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ལྷུང་བའི་ཇུས་
 ལ་གངས་མང་ཉུང་གི་བྱུང་བར་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། འབྲིན་པའི་ལྷག་མ་དེ་མི་ཆངས་
 སྒྲོད་ཀྱི་ཕམ་པའི་ཆར་གཏོགས་སུ་བཤད་བ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མི་ཆངས་སྒྲོད་ཀྱི་ཕམ་པའི་
 གཉེན་པོ་སྒྲིམ་བ་བཏང་བེན་པའི་རྒྱུད་ལ་འབྲིན་པའི་ལྷག་མའི་གཉེན་པོ་སྒྲིམ་བ་ཆང་བ་ཡོད་

པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། དགེ་སྤྱོད་གཅིག་ལ་མེ་རེག་དང་ས་ཆོ་སོགས་ཀྱི་ལྷུང་བ་གངས་མང་
 འབྱུང་བ་བཤད་པ་མི་འཐད་པར་ཐལ། མེ་རེག་གི་ལྷུང་བ་དངོས་དེའི་ངོ་སྐལ་གྱི་སྒྲིམ་པ་བཏང་
 ཟེན་ཅིང་སྒྲིམ་པ་མེད་པ་ལ་ལྷུང་བ་འབྱུང་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་རྒྱས་པ་གསོ་ཤོར་ལ།
 ཁ་ཅིག་ལྷུང་བ་དེ་དང་དེ་བྱུང་བའི་ཆེ་སྒྲིམ་པའི་ཇུས་མི་གཏོང་ཡང་སྒྲིམ་པའི་རྒྱས་པ་གཏོང་
 ཞིང་ཕྱིར་བཅོས་ན་རྒྱས་པ་ཐོབ་ཏུ་རུང་ངོ་། །ཞེས་ཟེར་བ་མི་འཐད་དེ། སྒྲིམ་པ་དང་། སྒྲིམ་
 པའི་རྒྱས་པ་གཞན་དུ་མེད་པའི་ཕྱིར་རོ། །

གསུམ་པ་ཉམས་པ་གསོ་ཤོར་ལ། འདུལ་འཇིག་ཁ་ཅིག་ལྷུང་བ་དེ་དང་དེ་བྱུང་བའི་
 ཆེ་སྒྲིམ་པ་ཇུས་དང་རྒྱས་པ་གསོ་ཤོར་མིན་ཡང་ཉམས་ཚུལ་གསོ་ཤོར་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་བ་དེ་
 དང་དེ་བྱུང་བའི་ཆེ་རང་གི་ངོས་སྐལ་གྱི་གཉེན་སོ་སྒྲིམ་པ་མཐའ་དག་ལ་ཉམས་པར་བྱེད་
 ཅིང་སྒྲིམ་པ་སྐྱག་མ་ཆང་བར་ཡོད་ལ། དེ་ཡང་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་རྣམ་དག་དང་དགོས་པ་
 སྐྱབ་རྒྱས་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་ཤིང་། འཆབ་མེད་ཀྱིས་རྣམ་དག་ཅམ་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་
 རོ། །མཁས་པ་དམར་སྟོན་ན་རེ། སྤྱིར་སྒྲིམ་པའི་གཏོང་རྒྱ་ལ་ལྟོས་ནས་སྒྲིམ་པ་ཀྱན་གཏོང་
 བ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱབ་པ་ཕུལ་བ། ཤི་འཕྲོས་བ། མཆན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བའི་ཆེ་སྒྲིམ་པ་
 ཐམས་ཅད་ཅ་བ་ནས་གཏོང་བའི་ཕྱིར། ཐམ་པ་སྒྲིམ་པའི་གཏོང་ཤོར་དང་། ཀྱན་གཏོང་གང་
 གི་སྟོན་པ་ཀྱང་གཏོང་རྒྱ་མ་ཡིན་ཏེ། ཐམ་པ་བྱུང་བའི་དགེ་སྤྱོད་ལ་དགེ་སྤྱོད་པ་མའི་སྒྲིམ་པའི་
 ཇུས་ཆང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཚུལ་ལ་ལྟོས་ནས་ཀྱན་ཉམས་པ་ཡིན་ཏེ། སྐྱག་གཅོད་ཀྱི་
 ཐམ་པ་འཆབ་བཅས་ཅམ་བྱུང་བའི་ཆེ་སྒྲིམ་པ་མཐའ་དག་དགོས་པ་སྐྱབ་རྒྱས་ལས་ཉམས་

བའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྟོག་གཙོང་གི་སམ་བ་འཆབ་བཅས་ཅམ་བྱུང་བའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་ཅན།
 ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་བ་ནམ་དག་རྒྱུད་ལྡན་
 གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མ་ཕྱིན་ལེན་གི་ཅ་ལྟུང་སྟོང་བའི་དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་བ་ནམ་དག་
 རྒྱུད་ལྡན་གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། ཁྱིད་གི་དགེ་
 བའི་ཕྱོགས་ལ་བཙོན་བ་བྱས་པས་ཆེ་འདིར་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་ཏུ་རུང་བའི་སྐལ་བ་ཡོད་པར་ཐལ།
 ཁྱིད་དགོས་པ་སྦྱབ་ཀྱས་གི་དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་བ་རྒྱུད་ལྡན་གི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་
 ཁས། འདོད་མི་ཀྱས་ཉེ། སམ་བ་འཆབ་བཅས་གིས་རྒྱུད་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 ཁྱབ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དགེ་སྟོང་སམ་བར་གྱུར་བ་ལ་ནི། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 རོ། །

ཁོ་ན་རེ། སྟོག་གཙོང་གི་སམ་བ་བྱུང་བའི་དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་བ་དང་། མ་ཕྱིན་ལེན་
 སྟོང་བའི་དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་བ་གཉིས་རྩས་ཐ་དད་མ་ཡིན་པར་ཐལ། སྟོག་གཙོང་གི་སམ་བས་
 མ་ཕྱིན་ལེན་གི་སམ་བ་སྟོང་བའི་དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་བ་ནམ་དག་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། དགེ་བསྟེན། དགེ་ཚུལ། དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་བ་གསུམ་རིམ་པས་མཛོས་པའི་
 དགེ་སྟོང་གི་རྒྱུད་གི་སྟོག་གཙོང་གི་ཅ་ལྟུང་སྟོང་བའི་དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་བ་དང་། དེའི་རྒྱུད་
 གི་སྟོག་གཙོང་གི་ཅ་ལྟུང་སྟོང་བའི་དགེ་ཚུལ་གི་སྟོམ་བ་གཉིས་རྩས་ཐ་དད་པ་མ་ཡིན་པར་
 ཐལ། དགེ་སྟོང་གི་སྟོག་གཙོང་གི་སམ་བ་དེ་དགེ་སྟོང་རང་རྒྱུད་གི་སྟོག་གཙོང་སྟོང་བའི་དགེ་
 ཚུལ་གི་སྟོམ་བ་ནམ་དག་ལས་ཉམས་པར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། མ་གྲུབ་ན། སྟོག་གཙོང་གི་སམ་བ་

འཆབ་བཅས་བྱུང་ཞིང་། སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་སྟོང་བའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་བ་རྣམ་དག་རྒྱུད་
 ལུན་གྱི་དགེ་སྟོང་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་གང་ཟག་མ་
 ཡིན་པར་ཐལ། སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་སྟོང་བའི་སྟོམ་བ་རྣམ་དག་ལས་མ་ཉམས་པའི་གང་
 ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ཅ་ལྷུང་སྟོང་བའི་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྟོམ་བ་རྣམ་དག་ལས་
 མ་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེའི་ཕྱིར། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགེ་
 བསྐྱེན་ཉིད་དང་། དགེ་ཚུལ་ཉིད་དང་། དགེ་སྟོང་ཉིད་དག་གིས་ལྷ་མ་བསྐྱེན་པར་མ་རྩོགས་པ་
 ལ་ཕྱི་མ་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཞན་ཡང་། སྟོག་གཅོད་ཀྱི་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཅམ་བྱུང་བའི་དགེ་སྟོང་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་གྱིས་རིན་ཐང་ཆང་བའི་དངོས་པོ་མ་བྱིན་པར་གྲངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཁྱོད་ལ་མ་བྱིན་
 ལེན་གྱི་ཕམ་པ་འབྱུང་བ་སྲིད་པར་ཐལ། ཁྱོད་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ཕམ་པ་སྟོང་བའི་དགེ་སྟོང་གི་
 སྟོམ་བ་རྣམ་དག་དང་ལུན་བཞིན་པའི་བཅས་ལུན་དགེ་སྟོང་གང་ཞིག་ཁྱོད་གྱིས་རིན་ཐང་ཆང་
 བའི་དངོས་པོ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཏེ། དེ་ལྟར་བྱས་པ་ལ་བརྟེན་
 བྱས་ཁྱོད་ལ་ཉེས་བྱས་ཅམ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཁྱོད་ཕམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་
 དགེ་སྟོང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁྱེད་སྟེ། ཉམས་པ་ལྷུང་བ་ལ་སྦྱར་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར། གཞན་ཡང་། དེ་ཆོས་ཅན། པམ་པའི་རོ་བོར་གྱུར་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་
 རྒྱུད་ལ་ལུན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བས་མ་གོས་པའི་
 དགེ་སྟོང་གི་སྟོམ་བ་རྣམ་དག་རྒྱུད་ལ་ལུན་བཞིན་པའི་གང་ཟག་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཉགས་ཁས།

གཞན་ཡང་། དེ་ཚོས་ཅན། དགོས་པ་སྐྱབ་ནུས་ཀྱི་དགོས་པ་སྒྲོམ་པ་ནམ་དག་སྒྱུད་ལ་ལྟན་
 བཞིན་པའི་གང་ཟག་མ་ཡིན་པར་ཐལ། བམ་པ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་གང་ཟག་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤང་བ་ལྟར་བ་ཐུས་ཀྱི་སྒྲོན་སྤངས་མེད་ཡིན་ཏེ། ལྟར་བ་འབྱུང་པའི་གཞི་
 གངས་མེད་པ་འབྱུང་པའི་དབང་གིས་གང་ཟག་གཅིག་ལ་ཡང་ལྟར་བ་རིགས་གཅིག་པ་གངས་
 མང་དུ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། སློག་གཅོད་ཀྱི་མམ་པ་ལྟར་བའི་བསྐབ་ཕྱིན་
 དགོས་པ་གཅིག་ཉིད་ལ། སྤང་ཡང་སློག་གཅོད་ཀྱི་མམ་པ་གཉིས་པ་དང་གསུམ་པ་ལ་སོགས་
 པ་གངས་མེད་འབྱུང་སྤྱད་པ་བཞིན་ནོ། །

གཉེན་པོ་སྒྲོམ་པ་ལྟོག་པའི་སྒྲོན་སྤངས་མེད་ཡིན་ཏེ། སྒྲོམ་པ་གཅིག་ཉིད་སྤང་བ་
 སྤང་ཚུལ་ཀྱི་སྒྲོག་པའི་སྒྲོན་སྤངས་དུ་མར་བཞག་རུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོས་པ་སྒྲོམ་པ་ཐུས་
 བདུན་དང་ལྟན་ཏེ། དགོས་པ་སྒྲོམ་པ་སྤངས་དག་གི་མི་དགོས་པ་བདུན་སྤང་བར་ཁས་སྤངས་ཤིང་།
 སྒྲོམ་པ་ཡང་རི་ལྟར་ཁས་སྤངས་པ་བཞིན་དུ་ཐོབ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དགོས་པ་སྒྲོམ་པ་ཐུས་
 ཀྱི་སྒྲོན་སྤངས་བཞིར་འདུ་བ་ཡིན་ཏེ། དགོས་པ་སྒྲོམ་པ་ཀྱི་མི་དགོས་པ་གསུམ་དང་། ལྟན་སྤང་
 བར་ཁས་སྤངས་ཀྱི་སྤང་ཚུལ་ལྟར་བཞག་འབྱུང་སྤང་བར་ཁས་མ་སྤངས་པའི་ཕྱིར། མཛོད་
 ལས། སྒྲོམ་པ་རི་ལྟར་ཁས་སྤངས་བཞིན། ཐོབ་ཀྱི་སྒྱུད་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། འདུལ་
 བ་ལུང་ལས། སྒྲོན་ཀྱི་དགོས་པ་སྒྲོམ་སྤངས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་ནི་སྤང་བ་བདུན་ཀྱི་རང་བཞིན་དུ་གནས་
 སོ། །ཞེས་དང་། འོད་ལྟན་ལས། དགོས་པ་སྒྲོམ་པ་ནི་སྤང་བ་བདུན་ཀྱི་མཚན་ཉིད་ཅན་
 ཡིན་ཏེ། ལུས་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་གསུམ་དག་གི་བཞི་ཞེས་བྱ་བར་ངེས་སོ། །ཞེས་གསུངས། དེ་

ཡང་སྒྲོམ་པའི་གཏོང་ཚུལ་ཀྱང་གཏོང་ཡིན་ཏེ། དགེ་སྦྱོང་གི་སྒྲོམ་པ་སྦྱོང་བ་དུན་གྱི་ནང་ནས་
གཅིག་བཏང་ནས་གཞན་མ་བཏང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར་དང་། དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་ལ་སྦྱོང་
བ་བཞིའི་ནང་ནས་གཅིག་བཏང་ནས་གཞན་མ་བཏང་བ་མི་སྲིད་པའི་ཕྱིར། ཉམས་ཚུལ་ཡང་
ཀྱང་ཉམས་ཡིན་ཏེ། སྒོག་གཏོང་གི་པམ་བ་འཆབ་བཅས་ཀྱིས་ཉམས་པའི་དགེ་སྦྱོང་དེ་སྒོག་
གཏོང་སྦྱོང་པའི་སྒྲོམ་པ་རྣམ་དག་དང་དགོས་པ་སྦྱབ་བྱས་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པ་བཞིན་བྱ།
སྦྱོང་བ་གཞན་བྱུག་རྣམ་དག་དང་དགོས་པ་སྦྱབ་བྱས་གཉིས་ཀ་ལས་ཉམས་པའི་ཕྱིར་རོ། །སོ་
ཐར་གྱི་སྒྲོམ་པའི་གཏོང་ཚུལ་བསྐྱབ་པ་ཕྱལ་བས་གཏོང་སྟེ། སྒྲོམ་པའི་མི་མཐུན་ཚུགས་ཁས་
ལྷངས་པའི་ཕྱིར། ལེ་འཕོས་བས་གཏོང་སྟེ། དེ་ཁས་ལྷང་བའི་དུས་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར།
མཚན་གཉིས་ཅིག་ཅར་དུ་བྱུང་བ་དང་། མཚན་ལན་གསུམ་གྱུར་བས་གཏོང་སྟེ། སྒྲོམ་པའི་
རྟེན་ཉམས་པའི་ཕྱིར། དགེ་བའི་རྩ་བ་ཆད་བས་གཏོང་སྟེ། སྒྲོམ་པའི་རྟེན་གཞི་མེད་པའི་ཕྱིར།
བསྟེན་གནས་གྱི་སྒྲོམ་པ་མཚན་མོའི་མཐའི་སྐད་ཅིག་མ་འདས་པ་ལས་གཏོང་སྟེ། ཁས་ལྷང་
པའི་དུས་ལས་འདས་པའི་ཕྱིར།

མདོ་སྟེ་བ་ན་རེ། རྩ་ལྷང་འཆབ་བཅས་བྱུང་བས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ། རྩ་དེ་ཆ་མེད་པ་
དང་ཁྲེལ་མེད་པས་གང་བར་བྱས་པའི་ཕྱིར། གོས་དམར་བའི་སྟེ་བ་ན་རེ། ལུང་གི་དམ་ཚུལ་
བྱབ་བས་ཀྱང་གཏོང་སྟེ། དེས་བསྐྱབ་པའི་མཚན་རྣམས་བར་དག་པ་མེད་པའི་ཕྱིར། ཐོགས་
མེད་སྦྱ་མཆེད་ནི། ལུང་གི་དམ་ཚུལ་བྱབ་པ་ཅམ་གྱིས་སྒྲོམ་པ་སྤར་ཡོད་མི་གཏོང་སྟེ། ལུང་
གི་དམ་ཚུལ་བྱབ་ཀྱང་རྟོགས་པའི་དམ་ཚུལ་མི་བྱབ་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་དེའི་ཆེ་སྒྲོམ་པ་སྤར་

མེད་གསར་དུ་མི་སྦྲེ་སྦྲེ། སྡོམ་པ་འཕོགས་པའི་ཆོག་རྣམ་དག་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར།

ཁ་ཆེ་བྱེ་བྲག་སྤྲ་བ་ན་རེ། ཅ་ལྷུང་འཆབ་བཅས་བྱུང་བའི་དགེ་སྦྲོང་དེ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་
ལྡན་པ་དང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་བ་གཉིས་ཀ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལ་སྡོམ་པའི་ཇུས་ཆང་བར་ཡོད།
སེམས་རྒྱུད་ཅ་ལྷུང་འཆབ་བཅས་གྱིས་གོས་བར་བྱས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། དཔེར་ན། མི་ཁ་
ཅིག་ལ་ནོར་ཡང་ཡོད་ལ་བྱ་ལོན་ཡང་ཡོད་པ་བཞིན་ནོ། །ཞེས་ཟེར། དེ་ལྟར་ཡང་མངོན་ལས།
བསྐྱབ་པ་བྱུལ་དང་འི་འཕོས་དང་། །མཆན་གཉིས་དག་ནི་བྱུང་བ་དང་། ཅ་བ་ཆད་དང་མཆན་
འདས་ལས། མོ་སོར་ཐར་པའི་འདུལ་བ་གཏོང་། །ཁ་ཅིག་ལྷུང་བར་འགྱུར་བས་སྤྲ། །གཞན་
དག་དམ་ཆོས་ལུབ་པ་ལས། །ཁ་ཆེ་རྣམས་ནི་བྱུང་བ་ལས། །བྱ་ལོན་ནོར་བཞིན་གཉིས་སུ་
འདོད། །ཅེས་གསུངས།

བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་ཚུལ་ནི། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་གཉིས་པར་
འི་འཕོས་པའི་ཆེ་དང་པོའི་སས་བསྐྱས་གྱི་སྡོམ་པ་བཏང་ནས་གཉིས་པའི་སས་བསྐྱས་
གྱི་སྡོམ་པ་མངོན་དུ་འགྱུར་གྱི། འི་འཕོས་པ་ཅམ་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་མི་གཏོང་
སྟེ། བསམ་གཏན་དང་པོ་ནས་དེར་སྦྲེས་པའི་ཆེ་གཏོང་བ་མེད་པའི་བྱིར། ཁམས་འོག་མའི་
རྟེན་ཅན་གྱི་སྡོམ་པ་དང་ལྡན་པའི་གང་ཟག་གཟུགས་མེད་དུ་འི་འཕོས་པས་བསམ་གཏན་
གྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་། འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་དུ་གྱུར་པའི་སྟོབས་གྱིས་བསམ་གཏན་གྱི་
ཉེར་བཟླགས་དང་དངོས་གཞི་ལས་ཉམས་ནས་བསམ་གཏན་གྱི་སྡོམ་པ་གཏོང་། ཟག་མེད་

གྱི་སྒྲོམ་བ་མི་མ་ཐུན་སྟོན་གས་གྱིས་ཉམས་པའི་དབང་གིས་ཐོབ་བ་རྩ་བ་ནས་གཏོང་བ་མེད་དེ།
 མཐོང་ལས་གྱི་རྟོགས་བ་ལས་ཉམས་ནས་འཛིག་རྟེན་པར་འགྱུར་བ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱུད་སོ་
 སོ་ལ་སྒྲོམ་ནས་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་བ་གཏོང་བ་ཡོད་དེ། རྟགས་པས་འབྲས་གནས་གྱི་རྟོགས་
 བ་ཐོབ་པའི་ཆེ་རྟགས་པའི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་ཟག་མེད་གྱི་སྒྲོམ་བ་གཏོང་། དབང་བརྒྱལ་
 གྱིས་དབང་རྟོན་ཐོབ་པའི་ཆེ་དེའི་རྒྱུད་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་དེ་གཏོང་། དབང་བཅོམ་གྱི་འབྲས་བུ་
 ལས་ཉམས་ནས་སྒྲོབ་པར་གྱུར་པའི་ཆེ་དབང་བཅོམ་གྱི་དེ་གཏོང་བར་འདོད་དེ། མཛོད་ལས།
 བསམ་གཏན་གཏོགས་པའི་དགེ་བ་ནི། །ས་འཕོས་ཉམས་བ་དག་གིས་གཏོང་། །དེ་བཞིན་
 གཟུགས་མེད་གཏོགས་འཕགས་ལ། །འབྲས་བུ་ཐོབ་སྐྱེད་ས་ཉམས་བ་ལས། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་ཕྱིར།

དེས་ན་མི་བསད་བ་ལ་ཕམ་ལ། ལྷ་བསད་བ་ལ་སྒྲོམ་སྟོ། རུད་འགྲོ་བསད་བ་ལ་ལྷུང་
 བྱེད་རུ་འགྱུར་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། མིའི་འགྲོ་བ་པ་སྒྲོམ་བ་གསུམ་གའི་རྟེན་རུ་རུང་། ལྷའི་
 འགྲོ་བ་པ་བསམ་གཏན་དང་ཟག་མེད་གྱི་རྟེན་རུ་རུང་། རུད་འགྲོ་སྒྲོམ་བ་གང་གི་ཡང་རྟེན་རུ་
 མི་རུང་པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཛོད་ལས། ཟ་མ་མ་ནིང་སྒྲ་མི་སྦྱན། །མཚན་གཉིས་མ་གཏོགས་མི་
 རྣམས་ལ། །སྒྲོམ་མིན་སྒྲོམ་བའང་དེ་བཞིན་ལ། །ལྷ་ལའང་མི་རྣམས་ལ་གསུམ་མོ། །འདོད་དང་
 གཟུགས་སྒྲེས་སྒྲ་རྣམས་ལ། བསམ་གཏན་སྒྲེས་ཡོད་ཟག་མེད་ནི། །བསམ་གཏན་བྱུང་བར་
 འདུ་ཤེས་མེད། །སེམས་ཅན་མ་གཏོགས་གཟུགས་མེད་ནའང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
 དང་། ལྷ་ལ་བྱིས་ལ། ལེགས་སྦྱང་། ལས། སྒྲོམ་བ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་རྟེ། མཛོད་

ལས། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ནི་ལེགས་སྤྱད་དང་། །ལས་དང་སྒོམ་བ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
 བའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱིར་བསྟན་གྱི་ཆོག་དོན་ལེགས་བར་གཏན་ལ་ཐབ་བ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་
 བ་ཡོད་དེ། ལྷང་བ་སྤྱེད་ཚུལ་བཅས་མཆོམས་སོ་སོར་ཤེས་ཤིང་། དེ་ལ་ཁྲུང་དོར་ཚུལ་བཞིན་
 གྱུ་བྱས་པས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་བའི་དབང་གིས་ཀྱན་མཁྱེན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ཐོབ་
 བར་འགྱུར་བའི་དགོས་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། །

གཞི་སྒྲིག་ལས་གསུམ་གྱི་གཞི་བཤད་པ།

༡༡། གཉིས་པ་ཉམས་སུ་སྒྲུང་བ་ལ་འཇུག་པའི་བསྐྱབ་བྱ་བཤད་པ་ལ། ལུང་གཞིར། རབ་
 བྱང་གསུམ་གྱི་གཞི་དང་ནི། །དགག་དབྱེ་དབྱར་དང་གོ་ལྷགས་དང་། །སྒྲིབ་དང་གོས་དང་སྒྲ་
 བརྒྱུད་དང་། །གོ་ཤུག་དང་ལས་ཀྱི་གཞི། །དམར་སེར་ཅན་དང་གང་ཟག་དང་། །སྒྲོ་དང་གསུམ་
 གྱིང་བཞག་པ་དང་། །གནས་མལ་དང་ནི་ཚོད་པ་དང་། །དགེ་འདུན་དབྱེན་ནམས་བསྐྱུས་པ་
 ཡིན། །ཞེས་གཞི་བཅུ་བདུན་གསུངས་པའི་རབ་བྱང་གི་གཞི་གོང་དུ་བཤད་ཅིན་ནས། འདིར་
 གཞི་ལྷག་མ་བཅུ་དྲུག་འཆད་པ་ལ། ལུང་དོན་ནི། གཞི་སྒྲིག་གི་སྒྲི་དོན་གི་སྐབས་སུ་བཤད་
 ཅིན་པ་ལས་ཤེས་པར་བྱའོ། །གཞི་བཅུ་དྲུག་པོ་དེ་ཉིད་དོན་ཚན་ལྔར་བསྐྱུས་ནས་འཆད་པ་
 ལ། སྒྲོ་དུ་ལྷུ་ལྷུ་ཞུགས་པས་རྣམ་འབྱོར་བསྒྲོམ་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བ་ནས་བྱི་མ་དང་མ་ཐུན་
 ལ་སྒྲ་མ་དང་འགལ་བ་ནི་རུང་བར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ཚན་ལྔ་ནི། བསྐྱབ་པ་
 ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བའི་གཞི། བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བསྐྱེད་པའི་གཞི། རྩ་བའི་ཐབས་ལས་ཀྱི་
 གཞི། གསུམ་བྱིར་བཅོས་པའི་གཞི། དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གནས་མལ་གྱི་གཞི་དང་ལྷ་ལས།
 དང་པོ་སྒྲིབ་པ་ལ། སྒྲོ་དུ་ལྷུ་ལྷུ་ཞེས་བ་ནས། བཟོད་པ་གསུམ་པར་བྱེད་པ་ལ་མི་བཟོད་པར་མི་
 བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་སྒྲིབ་པ་ལ། སྒྲ་བརྒྱུད་གདིང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་

ནས། དེ་ལས་གཞན་པས་ནི་རྩ་ཡོད་ན་འཛོར་འབྱུང་མ་བྱས་པར་འདུག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
 པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་མི་འཆགས་སོ། །ཞེས་པ་
 ནས། དགོ་སྒོར་དང་དགོ་སྒོར་མ་ཉིད་དག་གིས་ལས་གཞན་བྱེད་པས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་
 བར་གསུངས།

བཞི་པ་སྟོན་པ་ལ། གཞི་མ་ཞི་བར་ཤེས་ནས་སྐྱེད་བ་སོས་སོ་སོར་ཤེས་པར་བྱས་
 ཤིང་། ཞེས་པ་ནས། དོན་སྦྱིན་པར་བྱེད་པའམ་མཛོན་པར་བཙོན་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས། ལུ་པ་སྟོན་པ་ལ། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒོམ་པའི་མཆོག་ལ་རབ་དུ་བྱུང་བས་བྱག་
 བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། རུང་བར་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སྟོད་ཡུལ་
 དུ་ཞུགས་པས། ཞེས་པ་ནས། མི་བཟོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་བསྐབ་པ་ཡོངས་
 སུ་སྟོང་པའི་གཞི་བསྟན་རྩ་ཡོད་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གསོ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་བསྐབ་པ་ཡོངས་
 སུ་སྟོང་བ་དང་། དབྱར་གནས་ཀྱི་སྟོན་པ་བསྐབ་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་དང་། དགག་དབྱེ་
 སྟོན་པ་བསྐབ་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་དེ་སྟོན་པ་ལ། སྟོད་ཡུལ་དུ།
 ཞེས་པ་ནས། ཐོས་པའི་ཉེ་འཁོར་ལས་འདས་པ་ཉིད་ན་སོར་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་
 གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། གནས་
 པ་ནི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། མི་སྤྱི་པའི་ཡིད་དམ་བཅའ་
 བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། མི་བཟོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་
 ནང་ནས། སྟོད་ཡུལ་དུ་ཞེས་སོགས་ཀྱིས་གསོ་སྟོང་གི་སྟོན་པ་བསྐབ་པ་ཡོངས་སུ་སྟོང་བ་

འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། རྣམ་འབྱེད་ཀྱི་སྐབས་
ནས་འབྱུང་བ་གཉིས། དང་པོ་སྟོན་བ་ལ། སྟོང་ཡུལ་དུ་ཞེས་བ་ནས་འདི་ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་
བའི་བར་གསུངས། གཉིས་བ་སྟོན་བ་ལ། ཉིང་དེ་འཛིན་ལས་སྟོང་བར་མི་བུའོ། །ཞེས་བ་ནས།
སོང་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བའི་བར་གསུངས། དང་པོ་ལ་ཡང་། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྟོང་དང་།
མ་ཐུན་བའི་གསོ་སྟོང་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་བ་ལ། སྟོང་ཡུལ་དུ་ཞེས་བ་ནས། ཐེ་མེག་
སྐས་བ་བསྟན་བར་བུའོ། །ཞེས་བའི་བར་གསུངས།

གཉིས་བ་སྟོན་བ་ལ། གསོ་སྟོང་གི་གནས་ལ་སྟོ་མ་ཐུན་བར་བུའོ། །ཞེས་བ་ནས། འདི་
ལ་ཡང་ངོ་། །ཞེས་བའི་བར་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། སྟོང་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པས་རྣལ་
འབྱོར་བསྐྱོམ་བར་མི་བུའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། སྟོང་ཁང་བཅིག་བར་བུའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
སྐབས་སྟུ། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྟོང་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་བ་ལ། ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྟོང་གང་
དུ་བསྐྱོམ་བའི་གནས་དང་གནས་མ་ཡིན་པ། སྐྱོམ་བ་པོའི་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་བསྐྱོམ་བའི་
ཞི་ལྷག་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ། སྐྱོམ་བའི་དགོས་པ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། ལམ་དུ་འགྲོ་
བ་སྟོང་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པའི་གནས་དང་། མི་མང་པོ་མངོན་བར་འདུ་བའི་གནས་ལ་སོགས་བ་
ཞི་གནས་སྐྱོམ་བའི་གནས་མ་ཡིན་པར་ཞི་གནས་མི་སྐྱོམ་ཞིང་། ཞི་གནས་སྐྱོམ་བའི་ཆེད་དུ་
སྟོང་ཁང་བཅིགས་པ་སོགས་བུ་སྟེ། ཞི་ལྷག་གི་མ་ཐུན་རྒྱུན་ཆང་བའི་གནས་སུ་བསྐྱོམ་དགོས་
ཏེ། སྟོང་ཡུལ་དུ་ཞུགས་པས། ཞེས་སོགས་དང་། སྟོང་ཁང་བཅིག་བར་བུའོ། །ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་དག་དུ་ཞི་གནས་མི་བསྐྱོམ་སྟེ། དེར་བསྐྱོམས་ན་སྐྱང་པོ་ཆེ་འབྱུང་བ་

དང་འཕྲད་པ་དང་གཞན་གྱིས་ཚེ་འདི་བ་སོགས་ཀྱི་སྐྱོན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མི་ལ་སོགས་པའི་
སྐྱུ་རྒྱུ་ལ་བར་གཡེང་བ་བྱེད་པའི་གནས་ཁང་དང་། སེང་གེ་སོགས་ཀྱི་སློབ་ཆགས་གཏུམ་
པོ་ཡོད་པའི་དགོན་པ་དང་། རྣལ་ལྷན་ལ་སོགས་པ་གནས་པའི་གནས་སུ་ཞི་གནས་མི་སློམ་
སྟེ། དེ་དག་ཏུ་བསྐྱོམས་ན་ཉེས་དམིགས་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། འོ་ན། གང་ཏུ་ཞི་གནས་བསྐྱོམ་
ན་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་གཉིད་སྤོང་ཞིང་བརྒྱད་ནས་ཉོན་མོངས་སྤོང་བའི་ཉིང་འཛིན་
བསྐྱོམ་པའི་ཁང་བ་བཅིགས་ནས་དེར་བསྐྱོམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། སྤོང་ཁང་བཅིག་
པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

གཉིས་པ་ནི། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྡན་ཞིང་མང་ཏུ་ཐོས་པ། འདོད་པ་རྒྱུང་ཞིང་ཆོག་
ཤེས་པ། ཞི་གནས་བསྐྱོམ་པའི་གདམས་ངག་དང་ལྡན་པ། ལུས་སེམས་དཔེན་པ་དང་ལྡན་
པ་ཞིག་དགོས་ཉེ། མཛོད་ལས། ཚུལ་གནས་ཐོས་དང་བསམ་ལྡན་པས། །སྐྱོམ་པ་ལ་ནི་རབ་
ཏུ་སྒྱུར། །ཞེས་དང་། སོ་སོར་ཐར་པ་ལས། མང་ཏུ་ཐོས་པ་ནགས་ཀྱི་ནང་དག་ཏུ། །ལང་ཆོ་
ཡོལ་བ་རྒྱམས་ཀྱིས་གནས་པ་བདེ། །ཞེས་དང་། མཛོད་ལས། སྤོང་གཉིས་ལྡན་ཆོག་མི་ཤེས་
དང་། །འདོད་ཆེན་ཅན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་དང་། ཉན་ས་ལས། འདོད་རྒྱུང་ཆོག་ཤེས་ཞེས་
ཆོམ་གྱི་སྐྱབས་སུ་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། མདོ་ཙམ་པ། གདམས་ངག་མེད་པར་བསྐྱོམ་པར་
མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མཛོན་པར་འདུ་བར་ཡང་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་
པ་ལ་བྱག་ ཞི་ལྷག་བསྐྱོམ་པའི་ཕན་ཡོན། དེ་གཉིས་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱང་གྱི་སྤྱད་བྱེད་ཏུ་བརྟན་
པ། ཞི་ལྷག་གི་ངོ་མོ། དེ་གཉིས་བསྐྱོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན། གོ་ཤེས་པའི་རྒྱ་ལ། སོ་སོའི་

བསྐྱབ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཞི་ལྷག་བསྐྱོམ་པ་ལ་བན་ཡོན་དང་ལྷན་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་
ཡོན་ཏན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གི་འབྲས་བུར་གསུངས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དགོངས་འབྲེལ་ལས། སྒྲེ་
བ་པོ་ཡི་ལྷག་མཐོང་དང་། ཞི་གནས་བསྐྱོམ་པར་བྱས་ན་ནི། །གནས་ངན་ལེན་གྱི་འཆིང་བ་
དང་། །མཚན་མའི་འཆིང་ལས་རྣམ་གྲོལ་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ནི། ཉིང་འཛིན་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ཀྱིས་ཞི་ལྷག་སྐྱོམ་ཚུལ་ལ་འབད་
དགོས་ཏེ། ཐེག་པ་ཆེ་རྒྱུད་གི་ཉིང་འཛིན་ཐམས་ཅད་ཞི་ལྷག་གིས་བསྐྱབ་པར་དགོངས་
འབྲེལ་ལས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། སེམས་གནས་པའི་ཐབས་དགུ་ལ་བརྟེན་
ནས་སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་རྩི་ལྟར་འདོད་འདོད་དུ་འབད་མེད་ལྷན་གྲུབ་ཏུ་མཉམ་པར་
འཛིག་ནས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱི་བདེ་བས་ཟེན་པའི་ཉིང་འཛིན་ཞི་གནས་ཀྱི་ངོ་མོ་དང་། ཞི་
གནས་ཀྱི་ངང་ནས་རང་གི་དམིགས་པ་ལ་དབྱུད་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ཤིན་སྦྱངས་ཀྱིས་
ཟེན་པའི་སྐྱོན་ས་རང་ཡུལ་སོ་སོར་རྟོགས་པར་བྱེད་པའི་ཤེས་རབ་དེ་ལྷག་མཐོང་གི་ངོ་མོ་
ཡིན་ཏེ། མདོ་སྡེ་དགོན་མཆོག་སྤྱིན་ལས། ཞི་གནས་ནི་སེམས་ཅེ་གཅིག་པའོ། །ལྷག་མཐོང་
ནི་ཡང་དག་པར་སོ་སོར་རྟོགས་པའོ། །ཞེས་དང་སྐྱོམ་རིམ་བར་པ་ལས། ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་
ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བ་ཞི་ནས། བྱང་དུ་དམིགས་པ་ལ་རྒྱུན་དུ་རང་གི་ངང་གིས་འཇུག་པ་ལ་
དགའ་བ་དང་། ཤིན་ཏུ་སྦྱངས་པ་དང་ལྷན་པའི་སེམས་ཉིད་ལ་གནས་པ་ནི་ཞི་གནས་ཞེས་
བྱའོ། །ཞི་གནས་དེ་ཉིད་ལ་གནས་པའི་ཆེ་དེ་ཁོ་ན་ལ་རྣམ་པར་དབྱུང་བ་གང་ཡིན་པ་དེ་ནི་
ལྷག་མ་ཡིན་ཏེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཅིའི་ཕྱིར། ཞི་གནས་དང་ལྷག་མཐོང་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན།

སེམས་ཕྱི་རོལ་གྱི་ཡུལ་ལ་འཕྲོ་བ་ཞི་ནས་ནང་དུ་དམིགས་བ་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་གནས་པས་ན་
 ཞི་གནས་ཞེས་བྱ་ལ། དེའི་ངང་ནས་ལྷག་བ་སྟེ་དམིགས་བ་ཁྱད་པར་དུ་མཐོང་པས་ན། ལྷག་
 མཐོང་ཞེས་བྱའོ།

བཞི་བ་ནི། ཞི་ལྷག་གཉིས་ཀ་བསྟོམ་དགོས་ཏེ། ཟབ་མོའི་དོན་ལྟ་བུ་ལ་དེ་ཁོ་ན་ཉིད་
 གྱི་དོན་ཕྱིན་མ་ལོག་པར་ངེས་པའི་ཤེས་རབ་དང་། སེམས་དམིགས་བ་ལ་ངེ་ལྟར་འདོད་པ་
 བཞིན་གནས་པའི་མི་གཡོ་བ་གཉིས་དགོས་ཀྱིས། དེ་གཉིས་གང་རུང་གཅིག་མེད་ན་དེ་ཁོ་
 ན་ཉིད་གསལ་བར་མི་མཐོང་བའི་བྱིར། དཔེར་ན། མཚན་མོ་གཟུགས་ལ་བལྟ་བའི་ཆེ་མར་
 མེ་སྤར་བ་ན་མར་མེ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ་དང་། རྒྱང་གིས་མི་གཡོ་བ་གཉིས་ཀ་དགོས་ཀྱི། དེ་
 ཉིད་གང་རུང་གཅིག་མེད་ན་གཟུགས་གསལ་བར་མི་མཐོང་བ་བཞིན་ནོ། །སྟོམ་རིམ་བར་བ་
 ལས། ཞི་གནས་དང་བྲལ་བའི་ལྷག་མཐོང་འབའ་ཞིག་གིས་ནི་རྣལ་འབྱོར་པའི་སེམས་ཡུལ་
 ལ་རྣམ་པར་གཡེང་བར་འགྱུར་གྱི། རྒྱང་གི་ནང་ན་འདུག་པའི་མར་མེ་བཞིན་དུ་བརྟན་པར་མི་
 འགྱུར། དེ་བས་ན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བར་མི་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལྟ་བུས་ན་གཉིས་
 ཀ་འདྲ་བར་བསྟེན་པར་བྱའོ། ཞེས་གསུངས། ལྟ་བུ་ནི། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བསྐྱབ་ནས་དེ་
 ནས་ལྷག་མཐོང་བསྟོམ་དགོས་ཏེ། སྟོད་འཇུག་ལས། ཞི་གནས་རབ་ཏུ་ལྷན་པའི་ལྷག་མཐོང་
 གིས། ཉོན་མོངས་རྣམ་པར་འཛོམས་པར་ཤེས་བྱ་སྟེ། ཐོག་མར་ཞི་གནས་བཅའ་བྱ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དུག་པ་ལ། སོ་སོའི་ཚོགས་སྟེན་ཚུལ་དང་། ཉེས་པ་ལྟ་སྤངས་ནས་འདུ་
 བྱེད་བརྒྱད་བསྟེན་ཏེ་ཞི་ལྷག་ལ་སྟོབ་ཚུལ་སོགས་རྒྱས་པར་བྱང་ཆུབ་ལམ་རིམ་ལས་ཤེས་

པར་བྱོལ། གྱིང་བ་བསལ་པའི་སློན་ནས་ཞི་ལྷག་སློམ་ཚུལ་ནི། གྱིང་བ་བསལ་པའི་ཐབས་
གདོས་བྱ་གདགས་པ་སོགས་བྱས་པའི་སློན་ནས་ཞི་ལྷག་བསློམ་དགོས་ཏེ། གཞུང་དྲུ་གཉིད་
ཐོན་གདོས་བྱ་གདགས་པར་བྱོལ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་བསྟན། མཛོད་བ་བསལ་པའི་སློན་ནས་ཞི་
ལྷག་སློམ་ཚུལ་ནི་མཛོད་བ་བསལ་པའི་ཐབས་སློང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་པ་བསློམ་པ་ལ་སོགས་པའི་
སློན་ནས་ཞི་ལྷག་བསློམ་དགོས་ཏེ། སློང་བ་པའི་གྱིང་ཞལ་ཏ་པ་བསློམ་པར་བྱོལ། ཞེས་སོགས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ནི། ཞི་ལྷག་བསྐྱེལ་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་སྤྱིར་ཆོད་སྤོང་བ་དང་
བརྒྱད་ནས་ཉེན་མོངས་སྤོང་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་ནི། སྤྱིད་ཡུལ་དུ་
ཞུགས་པ་སྟེ་ལམ་དུ་འགྲོ་བས་རྒྱལ་འབྱོར་ཏེ་ཉིང་རེ་འཛིན་བསྐྱེལ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལ་ཉིང་
རེ་འཛིན་བསྐྱེལ་ས་ན་སྤང་པོ་ཆེ་འབྱུལ་འཁོར་ལ་སོགས་པ་དང་སྤྱད་པའི་བར་ཆད་འབྱུང་བའི་
ཕྱིར། སྤོང་ཁང་བཅིག་པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་ལ། དགེ་སྤོང་སྤོང་བ་བས་གཉིད་དང་ཕྱིར་
ཆོད་སྤོང་བའི་ཁང་པ་བཅིག་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དངོས་སུ་གཉིད་སྤོང་ཞིང་བརྒྱད་ནས་
ཉེན་མོངས་སྤོང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དེ་རྒྱམས་ཀྱི་ནང་ནས། གསོ་སྤྱོད་གི་
གནས་ལ་སློལ་ཐུན་པར་བྱའོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་མ་ཐུན་པའི་གསོ་སྤྱོད་འཆད་ཚུལ་ལ། གང་
དུ་བྱ་བ་གནས་ཀྱི་སྐབས། གང་དག་བྱ་བ་ཆོགས་ཀྱི་སྐབས། ཇི་སྟར་བྱ་བ་ཆོགའི་སྐབས་དང་
གསུམ་ལས། དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། གསོ་སྤྱོད་གི་གནས་ལ་སློལ་ཐུན་ཞེས་པ་ནས། དགོན་པ་ལ་
ནི་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་རྒྱུད་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དོ། ཞེས་པའི་པར་གསུངས། གཉིས་པ་

ལ། འདུན་པ་འབྲུལ་བ་ལས་དེ་དང་མཐུན་པ་འབྲུག་པོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། བཅོལ་བ་
དང་འཁོད་པ་དང་མཐོན་པོར་འདུག་སྟེ་ཕྱོགས་སུ་བརྟ་བ་དག་གིས་ནི་དེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་
བར་གསུངས།

གསུམ་པ་སྟོན་པ་ལ། གསོ་སྦྱང་བྱའོ། །རྒྱ་བ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ལའོ། །ཞེས་པ་
ནས། འདི་ལ་ཡང་། ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས། གསོ་སྦྱང་བྱའོ། །ཞེས་
སོགས་ཀྱི་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་སྟོན་པའི་གཞུང་གང་ཡང་རུང་བའི་སྐབས་སུ་མཐུན་པའི་
གསོ་སྦྱང་གི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། སྦྱིར་གསོ་སྦྱང་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་། མཐུན་
པའི་གསོ་སྦྱང་། བཅུ་བཞི་པ། བཅོ་ལྔ་པ། དབྱེ་བ་འདུམ་པའི་གསོ་སྦྱང་། གཞོད་པ་བརྒྱུག་
པའི་གསོ་སྦྱང་། བཏུ་ཤེས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་དང་བདུན་ཡོད་ཅིང་། དེ་རྣམས་བསྟུན། ཞི་གནས་
ཀྱི་གསོ་སྦྱང་དང་མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། ཕྱི་མ་ལྔ་པོ་མཐུན་པའི་གསོ་
སྦྱང་གི་ནང་དུ་འདུ་བའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ལ་གསོ་སྦྱང་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།
ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་དེས་ལྷག་བ་ཉིང་དེ་འཛིན་ཀྱི་བསྐབ་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱི་བསྐབ་
བ་གཉིས་གསོ་ཞིང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་སྦྱང་བར་བྱེད་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར།
མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་གིས་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་བསྐབ་བ་གསོ་ཞིང་རང་གི་མི་མཐུན་ཕྱོགས་
སྦྱང་བར་བྱེད་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཞི་ལྷག་གཉིས་ལ་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་
ཞེས་བྱ་སྟེ། སེམས་རང་གི་དམིགས་པ་ལས་ཕྱི་རོལ་དུ་གཡེང་བ་ཞི་ནས་ནང་དུ་དམིགས་པ་
ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་གནས་པར་བྱེད་པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་ལྔ་

ལ་མ་ཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་ཞེས་བྱ་སྟེ། གནས་དང་ཆོ་ག་དང་ཆོ་གས་པ་མ་ཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་
 ཡིན་པས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་། བཅ་པོ་ལྔ་པར། གསོ་སྦྱང་ཞེས་བྱ་བ་ནི་
 བསྐྱབ་པ་གསུམ་གསོ་ཞིང་སྦྱང་བར་བྱེད་པའོ། །དེ་ཡང་རྣམ་པ་གཉིས་ཏེ། མ་ཐུན་པའི་གསོ་
 སྦྱང་དང་ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་རོ། །དེ་ལ་མ་ཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་ནི་ལྷག་པའི་ཚུལ་གྱིས་
 ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་གནས་དང་ཆོ་ག་དང་ཆོ་གས་པ་མ་ཐུན་པའོ། །ཞི་གནས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་
 ནི་ལྷག་པའི་སེམས་དང་ལྷག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་པ་སྟེ་སྦྱང་བའི་ཡན་ལག་བསྐྱོམ་
 པའོ། །ཞེས་གསུངས།

དེས་ན་མ་ཐུན་པའི་གསོ་སྦྱང་འཆད་པ་ལ། སྦྱིའི་དོན་དང་། གཞུང་གི་དོན་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ། གནས་གང་དུ་གསོ་སྦྱང་བྱ་བ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་བྱ་བ། རྟེན་གྱི་གང་ཟག་
 གང་གིས་བྱ་བ། ཆོ་ག་དེ་ལྟ་བུའི་བྱ་བ། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ལ། དགོ་
 འདུན་གྱི་སྒོ་མ་ཐུན་བྱས་པའི་གནས། མཆོམས་བཅད་པའི་གནས། མཆོམས་བཅད་པ་མ་
 ཡིན་པའི་གནས་དང་གསུམ་མོ། །དང་པོ་ནི། གནས་ལ་སྒོ་མ་ཐུན་བྱས་ལ་མ་ཞིག་པའི་གནས་
 དེ་ཡིན་ཏེ། གསོ་སྦྱང་གི་གནས་ལ་སྒོ་མ་ཐུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒོ་
 མ་ཐུན་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེ་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་མི་འབྱུང་བ་དང་། ལས་ཀྱི་གནས་
 སྤྱི་ཅ་ཅིའི་སྒྲིམ་བྱུང་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྒོ་མ་ཐུན་བྱེད་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགོ་
 འདུན་གྱིས་གསོ་ལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གནས་དེ་ལྟ་བུ་ལ་སྒོ་མ་ཐུན་
 བྱ་ཚུལ་ཡོད་དེ། གནས་ཐམས་ཅད་བསྐྱལ་པ་ཆགས་པའི་ཆེ་རང་ཆས་སྤྱབ་པ་རིའི་བྱ་

སྤྱི་བས་ལྟ་བུ་དང་། སྤྱི་ས་བྱའི་ཚླ་བས་གསོ་སྦྱོར་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་གསར་དུ་བྱས་བ་དང་།
 ལྷར་གཞན་གྱིས་བྱས་ཟིན་བ་གསོ་སྦྱོར་སོགས་བྱ་བུར་གི་གནས་ཡིན་པ། བྱི་རོལ་ཉེ་ལམོར་
 འདོམ་གང་དང་ལྷན་བ་ཚུན་ཆད་དུ་དགེ་འདུན་འདོད་པའི་གནས་ཡིན་བ་ཅིག་ལ་སློ་མ་ཐུན་
 བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཉ། གནས་ཐམས་ཅད་བྱུབ་བ་འཕམ་བྱས་བ་འཕམ་ཟིན་བ་ལའོ། །བྱི་རོལ་ཉེ་
 ལམོར་འདོམ་གང་དང་ལྷན་པའོ། །དགེ་འདུན་འདོད་ནའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གནས་ཀྱི་སློ་མ་ཐུན་བྱས་བ་འཛིག་པའི་རྒྱ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། དགེ་སྦྱོར་དང་བྱལ་
 བ། ལས་ཀྱིས་ཞིག་པ། དེ་བ་མེད་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གསོ་སྦྱོར་གི་གནས་ལ་སློ་
 མ་ཐུན་ཆགས་ལ་མ་ཞིག་བ་དེར། དགག་དབྱེ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་སློ་མ་ཐུན་གསར་དུ་བྱ་མི་
 དགོས་ཉ། ལྷར་གསོ་སྦྱོར་གི་གནས་ལ་སློ་མ་ཐུན་བྱས་ལ་མ་ཞིག་བ་དེར་ཆགས་པའི་བྱིར།
 གཉིས་བ་ནི། གསོ་སྦྱོར་ལ་སོགས་པའི་ཆེད་དུ་དགེ་འདུན་གྱིས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་
 མཆམས་པོ་ཆེད་གཙོད་བར་བྱ་བ་གནང་སྟེ། ལས་ལ་མི་འདུ་བ་དགག་བ་དང་། གསོ་སྦྱོར་ལ་
 སོགས་བ་མཆམས་པོ་ཆེད་གནས་ན་བྱ་བར་གསུངས་བ་དང་མི་འགལ་བ་དང་། ལྷས་སྦྱར་
 དང་མི་འབྲལ་བའི་གནང་བ་དེ་ཆགས་བ་དང་། ཉེད་བ་དང་སྤ་བརྒྱུད་གཤིང་བ་དང་། གནས་
 མེད་ཀྱི་ཉེས་བ་ཁེགས་བས་གནས་གཅིག་ཏུ་འབྱུར་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། ཆད་ཇི་
 ཅམ་དུ་མཆམས་པོ་ཆེ་བཅད་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དབྱས་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་
 གསུམ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་གང་འོས་པར་གཙང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཚུལ་ཇི་ལྟར་དུ་
 གཙོད་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། བྱོགས་བྱོགས་སུ་པ་བོང་ལ་སོགས་པའི་མཆན་མ་བརྟན་པོ་ཡོད་

བ་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་པ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་གནས་དེར་ཆོས་གོས་
 དང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་བྱས་ན། ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བར་འགྱུར་གྱི། མཚམས་པོ་ཆེ་
 བཅད་པ་ཙམ་གྱིས་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་ཡང་། མཚམས་གཅད་
 བར་བྱའོ། །དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་འོ། །ཐྱོགས་ཐྱོགས་སུ་བ་བོང་
 དང་ཅིག་པ་དང་ཀ་བ་དང་། ཤིང་སྒྲོན་བ་དང་ར་བ་དང་བྱ་སྐྱེ་བས་དང་ལམ་པོ་ཆེ་དང་ཐོན་བ་
 ལ་སོགས་བ་དེ་ཤེས་པའི་དགེ་སློང་རྣམས་ཀྱིས་བརྟགས་ནས་དགེ་འདུན་གྱི་མདུན་དུ་མཚན་
 མ་བརྟན་པོ་བརྗོད་དེ་ལས་བྱའོ། །དེར་གནད་བ་བྱས་ན་ཆོས་གོས་དག་དང་འབྲལ་བར་མི་
 འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

མཚམས་པོ་ཆེ་བཅད་པའི་འཛིན་རྒྱ་དེ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། མཚམས་གཞན་གྱི་བ་དང་།
 ལས་ཀྱིས་ཞིག་བ་དང་། དགེ་སློང་དང་བྲལ་བ་དང་། རེ་བ་མེད་པ་དང་། མཚན་མ་ཞིག་པ་
 རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གསོ་སློང་འབའ་ཞིག་ཏུ་མ་ཟད་འདུལ་བ་དང་ལྟན་པའི་ལས་ཐམས་
 ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགེ་འདུན་གྱིས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་མཚམས་སུ་རྒྱུད་དུ་བཅད་ཅིང་
 དཀྱིལ་འཁོར་བར་སློ་མ་ཐུན་བྱ་བ་གནད་སྟེ། ཏ་ཅང་འདུས་པ་ཐལ་ཆེས་པས་བྱ་བ་ཉམས་
 བར་འགྱུར་བ་སློང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དཀྱིལ་འཁོར་བར་སློ་
 མ་ཐུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆད་ཇི་ཙམ་དུ་མཚམས་སུ་རྒྱུད་དུ་གཙོད་པ་
 བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། རྒྱུད་ཆད་དགེ་སློང་བཞི་བཅུ་འེད་པ་ཤོད་བ་ནས་ཆེད་ཆད་སྐད་ཐ་མལ་
 བས་ཐོས་པ་འཕམ་རྒྱུད་གྲགས་གཅིག་ཚུན་ཆད་གཙོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་བ་ལས།

དགྲིལ་འཁོར་གང་དུ་གངས་བཞི་བརྩེ་ཤོང་བའོ། །ཞེས་བ་དང་། ལུ་རྟེན་ལས། རྒྱང་གྲགས་
སོགས་ནས་ཚུན་ཆད་གདིང་བ་བཞི་བརྩེ་ཤོང་བ་ཡིན་ལ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་
མཆམས་པོ་ཆེ་བཅད་བ་དེ་མ་གྲོལ་བར་མཆམས་བུ་རྒྱང་དུ་གཅད་བ་མི་འཆགས་ཏེ། སྤ་མ་
བག་ཡངས་སྤ་མ་བྱས་པར་གཅད་བ་གཞན་མི་འཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། མཆམས་བུ་རྒྱང་དུ་དང་དགྲིལ་འཁོར་བ་གཅིག་གམ་ཐ་དང་། དང་པོ་ལྟར་ན་
ཀམ་ཤ་ཏམ་ལས། དགྲིལ་འཁོར་བ་དང་མཆམས་པོ་ཆེ་དང་། མཆམས་བུ་རྒྱང་གཅད། ཞེས་
དང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ་ལས། མཆམས་པོ་ཆེ་དང་མཆམས་བུ་རྒྱང་དང་། དགྲིལ་འཁོར་བའི་
མཆམས་ཞེས་དང་། བསྐྱས་པ་ལས་ཀྱང་མཆམས་བུ་རྒྱང་བཅད་པར་བྱ། ཡང་ན་དགྲིལ་
འཁོར་བ་གཅད་པར་བྱ། ཞེས་ཐ་དད་དུ་བཤད་བ་དང་འགལ་ལ། གཉིས་པ་ལྟར་ན། དགྲིལ་
འཁོར་བ་བཅད་པའི་སྐབས་ཀྱི་ལུང་གཞི་ལས། མཆམས་བུ་རྒྱང་བཅད་ཅིང་དགྲིལ་འཁོར་
ཚྭ་མ་ཐུན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བ་དང་། གཞི་འབྲེལ་ལས། མཆམས་བུ་རྒྱང་ཞེས་བ་ནི་དགྲིལ་
འཁོར་བ་སྟེ། ཞེས་མཆམས་བུ་རྒྱང་དང་དགྲིལ་འཁོར་བ་གཉིས་གཅིག་ཏུ་གསུངས་བ་དང་
འགལ་ལོ། །ཞེ་ན། སྦྱོན་མེད་དེ། ལུ་བ་ཆེ་རྒྱང་ཐ་དད་དུ་བཤད་བ་ཙམ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུ་བར།
མཆམས་པོ་ཆེ་ཆད་ཅིག་ཅེས་གསུངས་པ་ན། ཆད་ཇི་ཙམ་སྤུ་བ་ཡི། དཔག་ཆད་བྱེད་དང་
གསུམ་སོ། །དེ་ཚུན་ཆད་ནི་ཐམས་ཅད་རྒྱང་བ་སྟེ། དགྲིལ་འཁོར་གང་དུ་གངས་བཞི་བརྩེ་ཤོང་
བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་པས་ནི་རྒྱང་ཞིང་དགྲིལ་
འཁོར་བའི་ཆད་ལས་ཆེ་བ་ནི་མཆམས་བུ་རྒྱང་ཡིན་ལ། དགྲིལ་འཁོར་བ་མ་ཡིན་ནོ། །གདིང་

བ་བཞི་བཅུ་ཤོད་བའི་མཆམས་བཅད་པ་ནི་མཆམས་བཅུ་རྩ་ཡང་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་དཀྱིལ་
འཁོར་བ་ཡིན་ན་མཆམས་བཅུ་རྩ་ཡིན་པས་ཁྲུབ་ཀྱང་། མཆམས་བཅུ་རྩ་ཡིན་ན་དཀྱིལ་
འཁོར་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྲུབ་པོ། །གསུམ་པ་ནི། དགོན་པ་ལ་ནི་དབྱུས་ནས་ཕྱོགས་ཕྱོགས་སུ་
རྒྱུང་གྲགས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱ་ཆད་མཆམས་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ། སྦྱིར་བཏང་ལ། གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་བ་དང་བཅོ་ལྔ་བ་གཉིས་ཆེས་ཞག་
ལ་ལྟོས་པའི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ལ་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། གསོ་སྦྱོང་བྱའོ། །རྒྱ་བ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་
ལ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁོ་ན་རེ། གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་བ་མེད་པར་ཐལ། གསོ་སྦྱོང་
ཐམས་ཅད་ཆེས་ཞག་ལ་ལྟོས་ནས་བཅོ་ལྔ་བར་འཛོག་པའི་བྱིར། ཞེས་ཟེར་ན། མ་ཁྲུབ་སྟེ།
གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་བ་ཞེས་པ་གསོ་སྦྱོང་ལྔ་མ་བྱས་པའི་ཉིན་ཞག་ལ་ལྟོས་པའི་བཅུ་བཞི་བ་
ཡིན་པས་དེ་ལ་བཅུ་བཞི་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱིར། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་བ་ལས། གསོ་སྦྱོང་བཅུ་
བཞི་བ་བྱས་པའི་ཉི་མ་དེ་ནི་ཆེས་བཅོ་ལྔ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་བ་དང་། བམ་སོ་ལྔ་བར། ཆེས་
གངས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ནི་ཐམས་ཅད་བཅོ་ལྔ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། དམིགས་ཀྱིས་བསལ་ན་ཆེས་བཅོ་ལྔ་ལ་དགག་དགོས་ཀྱི་དབང་གིས་གསོ་སྦྱོང་མ་
བྱུང་ན་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ལ་ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་དུ་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པས་ཆོག་སྟེ། ལས་ལ་ནི་
འདས་ན་ཉི་མ་མ་ཤར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གནོད་པ་བརྗོད་པ། དབྱེ་བ་འདུམ་
པ། བཟ་ཤིས་ཀྱི་གསོ་སྦྱོང་སོགས་ལ་དུས་ངེས་པ་མེད་དེ། ཉམ་དགག་དགོས་ཉི་བ་ན་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། རབ་བྱུང་སྟེ་ལྔ་གས་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། རབ་

ལྷ་དཔེ་ལྷ་གས་དགག་དཔེ་བྱ་དགོས་པ་གང་ཞིག དགག་དཔེ་བྱས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གསོ་
 གྱོང་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་ས་བརྒྱ་པ་ལས། གལ་ཏེ་མངོན་ལྷ་ས་གསུངས་པ་མེད་ལྷ་ས་
 གྲང་། དགག་དཔེ་གསུངས་ཕྱིར་འདིར་ནི་གསོ་གྱོང་ཡོད། ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དགོ་
 ཚུལ་པ་མས་གསོ་གྱོང་བྱ་དགོས་ཏེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་གསོ་གྱོང་གི་དུས་གསོ་གྱོང་མ་བྱས་པ་ལ་
 རྩོགས་མཐུན་གྱི་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། ཁྱེ་བྲག་བཤད་མངོད་ལས། དབྱར་གནས་གཅིག་
 ཉུག་ནས་པ་དང་། གསོ་གྱོང་དགག་དཔེ་བཅས་པ་དང་། །དེ་ལས་སོགས་དང་དེ་ཡི་ནི། ལྷ་ས་
 བའི་རྩོགས་དང་མཐུན་པ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དགག་དཔེའི་ཉིན་དགག་དཔེ་ལས་ལོགས་སུ་གསོ་སྦྱང་མི་བྱ་སྟེ། དགག་དཔེ་
 བྱས་ན་འདི་མ་གྲུབ་པ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། དགག་དཔེ་བྱས་ནས་ཡང་གསོ་སྦྱང་
 མི་བྱ་ནོ། །ཞེས་པ་དང་། མེ་རྟོག་སྒྲུང་ལས། སྤྲིག་པ་དམན་གྱི་གསོ་སྦྱང་ནི། དགག་
 དཔེ་བྱས་ནས་ཡང་མི་བྱ། །གསོ་སྦྱང་དགག་པ་བྱས་པའི་ཕྱིར། དགག་དཔེ་ཡང་ནི་དེ་ཉིད་
 ཡིན། །ཞེས་པ་དང་། བུ་རྟེན་ལས། ཉིན་གཅིག་ལ་དེ་གཉིས་ཀ་བྱས་ན་ཉེས་བྱས་སོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ཡང་མཆམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་གསོ་སྦྱང་
 ལ་འདུ་དགོས་ཏེ། མཆམས་བཅད་པའི་དགོས་པ་ནི་དགོ་འདུན་ལས་ལ་མི་འདུ་བ་དགག་
 པའི་ཆེད་དུ་བཅད་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོ་ན། མཆམས་ནང་དེ་ན་གནས་པའི་དགོ་འདུན་ཐམས་
 ཅད་ལས་ལ་ལྟས་གྱིས་དངོས་སུ་འདུས་པ་དགོས་པམ་ཞེན་མི་དགོས་ཏེ། ལས་དེ་ལ་འདུན་
 པ་ཕྱལ་བས་ལས་དེ་ལ་སྒོ་མཐུན་པ་འབྱུང་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འདུན་པ་འབྱུང་བས་ལས་དེ་དང་

མཐུན་པ་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། མཚམས་ལྷན་ཆེ་ཆུང་གཙོད་པ་ལ་འདུན་པ་
ལུལ་བས་མཐུན་པ་མི་འགྲུབ་སྟེ། མཚམས་གཙོད་པ་ནི་ལས་ལ་མི་འདུ་བ་དགག་པའི་ཕྱིར་
དུ་ཡིན་པས་དེ་ལུས་ཀྱིས་དངོས་སུ་མི་འདུ་བ་མི་རིགས་པའི་ཕྱིར།

ཡུལ་གང་ལ་སྤུལ་བ་ཡོད་དེ། ལས་ལ་འདུས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་སྤུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། གང་གིས་སྤུལ་བར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དགོ་སྟོང་ལས་ཀྱི་ཁ་སྐོང་དུ་འོས་པ། མཚམས་
ནང་དེར་ཡོད་པ། ན་བ་སོགས་ཀྱི་དགག་དགོས་དང་ལྡན་པ། སྟོས་པའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་ཅིང་།
རྒྱ་ཆོགས་སུ་མ་ལོངས་པ་ཅིག་གིས་སྤུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དུས་ནས་ཀྱི་ཆེ་འབྲུལ་
བར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། གསོ་སྟོང་ལ་ཆེ་དང་ལྡན་པ་དག་མ་ལྷག་པ་རྣམས་ལ་འདུན་པ་དང་ཡོངས་
སུ་དག་པ་འིས་ཤིག་དང་། འིས་ནས་ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་དུས་སུ་དང་། ལས་
གཞན་རྣམས་ལ་ལས་ཀྱི་སྤྱོད་པ་དུ་ལེན་པར་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདུན་པ་ལེན་པ་པོ་ཡང་
ཡོད་དེ། དགོ་སྟོང་ཆོས་བདུན་ལྡན་དགོ་འདུན་གྱིས་འདུན་པ་ལེན་པར་བསྐྱོས་པ། སྒྲངས་
ནས་སྤུལ་བའི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པས་སྒྲང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཆོ་ག་རིམ་གྱིས་ལེན་པ་
ཡོད་དེ། ལེན་པ་དེའི་ཐད་དུ་སོང་ནས་དགོ་འདུན་འདི་དང་འདིས་འཕྲིན་མཛད་པ་ལ་འདུན་
པ་འབྲུལ་ལམ། ཞེས་བརྗོད་ཅིང་། འབྲུལ་བ་པོས་སྤྲུགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའམ་
དེ་མ་རྒྱས་ན། འདུན་པ་འབྲུལ་ལོ་ཞེས་པའམ། དེ་ཅམ་ཡང་མི་རྒྱས་ན་ལུས་ཀྱིས་བརྗོད་བྱས་
ནས་འབྲུལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤུལ་བ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ལས་ལ་མི་འདུ་བའི་མི་
མཐུན་པ་དགག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདུན་པ་སྒྲང་ཡུལ་ལ་དགོ་སྟོང་རང་བཞིན་

དུ་གནས་བ་ངེས་བར་མི་དགོས་སྟེ། བསྐྱབ་བྱིན་དགེ་སྦྲོང་ལ་ཡང་འདུན་བ་སྒྲང་དུ་རུང་བའི་
 བྱིར། བསྐྱབ་བ་བྱིན་བ་ལས་དེ་སྒྲང་དུ་རུང་ངོ་ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིར། འདུན་བ་སྐྱལ་བས་
 མ་སྐྱན་བ་འབྱུབ་བར་མ་ཟད། ཡོངས་སུ་དག་བ་སྐྱལ་བས་ཀྱང་མ་སྐྱན་བ་འབྱུབ་སྟེ་ཡོངས་
 སུ་དག་བ་སྐྱལ་བ་དང་ཡང་གཅིག་བ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིར། གང་དང་མ་སྐྱན་བ་
 འབྱུབ་བ་ཡོད་དེ། ཡོངས་སུ་དག་བའི་དགེ་འདུན་དང་མ་སྐྱན་བ་འབྱུབ་བའི་བྱིར། དངོས་སོ་
 གང་ལ་ཡོངས་དག་འབྱུལ་བ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་གཉིས་ལ་འབྱུལ་བར་
 བྱ་བ་ཡིན་བའི་བྱིར། འབྱུལ་བ་སོ་དང་ལེན་བ་སོ་དང་རི་ལྟར་འབྱུལ་བ་སོགས་བཞག་ཏུ་ཡོད་
 དེ། སྤར་བཞིན་ཡིན་བའི་བྱིར། དགོས་བ་ཡོད་དེ། གསོ་སྦྱོང་དགག་དབྱེ་ཆགས་བའི་དགོས་
 བ་ཡོད་བའི་བྱིར།

བཞི་བ་ལ་སྦྱོར་བའི་ཆོག་དང་། དངོས་གཞིའི་ཆོག་དང་། མཐུག་གི་ཆོག་སྟེ་གསུམ་
 ལས། དང་སོ་ཡོད་དེ། ཆགས་ཆགས་གདབ་བ་དང་། བྱག་དར་སོགས་གཙུག་ལག་ཁང་གི་
 སྟན་ཐབས་མི་ཉམས་བར་བྱ་བ་དང་། གནས་མལ་དང་དཀར་གཏོར་ཆ་བཞི་བཤམས་པ།
 ལས་ལ་འདུ་བའི་སྤྱོད་ལ་སྤྱོད་ཅད་ཀྱིས་རང་རྒྱུད་ལ་བརྟགས་ཏེ་ལྟང་བ་བྱིར་བཅོས་བ་
 སོགས་བྱ་བ། བསྐྱབ་བའི་བྱིར་དུ་གཞི་བརྒྱད་ལ། ཉན་དུ་ཆོགས་ནས་དགེ་སྦྲོང་གང་ཡང་རུང་
 བས་མདོ་བསྐྱུལ་བ། དགེ་འདུན་གྱིས་མདོ་འདོན་པ། གཏོར་མ་ཆ་བཞི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་
 ཏེ། དང་སོ་དགོན་མཆོག་གཉིས་བཅོས་སྦྱོང་། གསུམ་བ་གཞི་བདག་བཞི་བ་རིགས་དྲུག་
 ལ་བསྟོ་བ། གནས་བརྟན་གྱིས་ཆོས་གྲགས་ཀྱི་མདོ་འདོན་པ། ཐམས་ཅད་ཀྱིས་ལྟང་བ་བྱི་

བཤགས་བྱ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། བསྐྱ་བའི་བྱིར་གཞི་བརྒྱུད་ན། གཞི་དེ་རི་ལྷ་བྱ་ཞེ་ན།
འདི་ལ་གཞིའི། རྒྱ། ཚད། དབྱིབས། བཞག་པའི་གནས། བརྒྱུད་པའི་གནས། རབ་གནས་རི་
ལྷར་བྱ་བ། ཚུལ་རི་ལྷར་བྱ་བརྒྱུད་བ། ཚུལ་དང་མི་མཐུན་པར་བརྒྱུད་ས་པའི་ཉེས་དམིགས།
ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བརྒྱུད་ས་པའི་མན་ཡོན་དང་དགྲ་ལས།

དང་མོ་ཡོད་དེ། གཞིའི་མདོ་ལས། སྒྲོར་བར་འོས་པའི་ཤིང་རྣམས་ནི། །རབ་ཏུ་འབད་
དེ་བརྟག་པར་བྱ། །ཅན་དན་བེལ་བ་བ་ལ་ཤ། །ཨ་ཤུ་ཐང་ཅན་དན་དཔར། །རྒྱ་སྒར་ཏ་ལ་
ཀེང་བྱ་ཀ། །ཤིང་ཤ་བ་དང་ཏ་མ་ལ། །ཨ་ཐ་སྒར་བྱ་སྒྲུ་བྱ་བ། །ཉིན་ཉི་པ་ར་ཨ་ཤུ་ཀི། །འདི་དག་
ཐམས་ཅད་མེད་ན་ཡང་། །འོ་སེ་ལས་ནི་འབད་དེ་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
བྱིར། །འོ་སེ་ནི་སེང་ལྷེང་ལ་སྒྲོན་གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་རྣམས་ཀྱིས་བཤད། གཉིས་པ་ཆད་
ནི། དགོ་འདུན་བསྐྱ་བའི་གཞི་ནི། ཆེ་ཆད་སོར་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་དང་། རྒྱུད་ཆད་སོར་བྱ་བ་ཞི་
བ། དེའི་བར་འབྲིང་ཆད་ཡིན་ཏེ། དེ་ཉིད་ལས། ཆད་ནི་མཆུ་བྱ་སོར་ཆད་ཀྱི། །བརྒྱད་ཅ་ཅ་
བཞི་ཉིད་བྱ་ཞིང་། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་དབངས་སུ་སོར་གཉིས་ཞིང་བྱ་སོར་
བྱལ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཞིང་བྱ་སོར་བྱལ་བྱ་བ་སྟེ། །དབངས་སུ་ཡང་ནི་གཉིས་བྱའོ། །སོར་
མོའི་ཆེགས་ཀྱི་ཆད་དག་གིས། །རྒྱར་བཞིར་ཆད་ནི་གཉིས་པ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། །རོས་ལེགས་པར་མཉམ་པ་ཤིན་ཏུ་གསལ་བ། །ཅེ་མོ་གཉིས་སྐལ་བའི་
མགོའི་དབྱིབས་སུ་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ལེགས་མཉམ་ཉིད་དང་ཤིན་ཏུ་གསལ་ལ། །ཅེ་གཉིས་
སྐལ་བའི་མགོ་མོ་བཞིན། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞིའི་གཡོག་ཏུ་གསལ་བ་གཞི་བརྒྱུད་

བའི་ཤིང་དེའི་རྒྱ་ཚད་དབྱིབས་རྣམས་ཀྱང་ཡོད་དེ། གཞི་གང་ལས་བྱས་པའི་ཤིང་དེ་ཉིད་ལས་
བྱས་པ་ཚད་སྤྲོད་ཏེ་སོར་བཅུ་གཉིས་ལ། དབྱིབས་རྒྱུ་ལོ་འཆང་བྱངས་ཀྱང་ཚད་དེ་དང་ལྡན་
པ། ཅེ་མོ་ནེ་འུ་ལེའི་མགོའི་དབྱིབས་སུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ནས་རྩུང་
བར་བྱེད་པ་ཡང་། ཤིང་དེ་ཉིད་ལས་བཅད་དེ་བྱ། སོར་བཅུ་གཉིས་ཀྱི་ཚད་དག་ལ། ཁྲུམ་
ཞིང་ཅེ་གཉིས་ནེ་འུ་ལེའི་མགོ་འཆང་བྱངས་ཚད་ཀྱང་དེ་བཞིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
སྒྲོང་བ་པའི་གཞི་སོར་བཅུ་གཉིས་པ་དང་། སོར་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི་པ་ཡང་བཤད་དོ། །

བཞི་བ་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་ཁང་གི་སྒྲིང་ངམ་ཡང་ན་གཙུག་ལག་ཁང་
དབུས་མའི་སྒྲིང་དུ་བཞག་པར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། གང་ཕྱིར་དེ་བརྩུང་བཞག་དགོས་
པས། འོག་ཏུ་ཡང་ནས་ཁྲི་བྱས་ལ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒོ་སྒྲིང་ངམ། ཡང་ན་དབུས་མའི་
སྒྲིང་དུ་གཞག་ཅེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་སྒྲིང་ངམ་ཀུན་
ཀྱི་ཚོས་ས་གཅིག་ནས་བརྩུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱག་པ་ཡོད་དེ། གཞི་ཡུམ་ཆེན་མོར་
བསྐྱེད་པ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བརྩུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེ་ཉིད་ལས། དེ་ཡི་རབ་
གནས་བྱ་བ་ནི། ཤིན་ཏུ་བརྟན་པ་ཆོས་ཀྱི་སྒྱ། ཞེས་བ་དང་། སྒྲིང་གཞིར། དེའི་ཆེ་ཡུམ་ཆེན་
མོ་ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་རོལ་ཏུ་བྱེན་པ་གཞིའི་རྣམ་པར་བཞུགས། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བརྟན་
པ་ལ། བསམ་པ་ཇི་ལྟ་བུས་བརྩུང་བ། སྒྲོང་བ་དང་། གང་ཟག་གང་གིས། དུས་ནས་ཀྱི་ཆེ་
བརྩུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། གཞི་ཡུམ་ཆེན་མོར་མོས་པ་དང་། གཞི་བརྩུངས་པའི་སྒྲས་ཆོས་ཀྱི་
ལམ་ལོ་བསྐྱོར་བར་བསྐྱལ་བ་དང་། གཞིའི་སྒྲ་དེ་ཟབ་པ་དང་། རྒྱ་ཆེ་པའི་ཆོས་ཀྱི་སྒྲར་མོས་

བ་དང་། བསྟན་བ་དང་སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པའི་བསམ་པས་བརྟུང་བར་བྱའོ། །གཉིས་བ་ནི།
དང་པོར་དགོན་མཆོག་ལ་བྱལ་ལན་གསུམ་བྱ། དེ་ནས་སྦྱིར་བཏང་ལ་ཤངས་ཆ་ལན་གསུམ་
བྱས་ཏེ། དགེ་འདུན་ཆོས་དང་ཟས་ཀྱི་ལོངས་སྤོང་ལ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་ཡིན་ན། རྒྱུད་གསུམ་
དང་རྟོག་སྒྲ་གསུམ་བྱས་ཏེ་བརྟུང་བ་སོགས་བྱ་སྟེ། གཞིའི་མདོ་ལས། དེར་འཕྲོད་དགོན་མཆོག་
གསུམ་ལ་ནི། །བྱལ་འཆལ་ནས་ནི་བརྟུང་བྱ་སྟེ། ཤངས་ཆ་ལན་གསུམ་བྱས་ནས་ནི། །སངས་
རྒྱུ་ཡུམ་ནི་བརྟུང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་དགེ་འདུན་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་བརྟུང་ཚུལ་ནི་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་བསྟུ་བ་ལ། དང་
པོ་གཅིག་ནས་བཅོ་བརྒྱད་ཀྱི་བར་དེ་ཆེར་བཏང་། དེ་ནས་བཅུ་བདུན་ཀྱི་བར་དེ་ཆུང་དུ་བཏང་
བས་སོ་ལྷ་ལ་རྒྱུད་གཅིག་ དེ་བཞིན་དུ་རྒྱུད་ཕྱི་མ་གཉིས་ལ་ཤང་བརྟུང་ཚུལ་དེ་ལྟར་རྒྱ་བ་ཉ་
གང་བ་ལྟར་བྱས་ཏེ། བརྒྱ་ཅ་ལྷ་དེའི་སྟེང་དུ་རྟོག་སྒྲ་ཆེན་པོ་གསུམ་བཅས་ཏེ་བརྒྱ་ཅ་བརྒྱད་
བརྟུང་བ་དང་། ཟས་དང་དགེ་འདུན་ལས་ལ་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་དུ་རྒྱུད་གཅིག་རྟོག་སྒྲ་གསུམ།
རོ་འདོན་པའི་ཆེ་མཐུག་དུ་རྟོག་སྒྲ་མེད་པའི་རྒྱུད་གཅིག་པའི་གཞི་ཕྱི་པོ་སྟེ་ཞེས་བ་བརྟུང་བ་
དང་། སེར་བའི་གཞོད་བ་སོགས་བརྒྱུག་པའི་ཕྱིར་དུ་ནི། རི་ཅམ་ཆོག་པར་བརྟུང་བར་བྱ་སྟེ།
གཞུང་དུ། དགེ་འདུན་བསྟུ་བའི་ཕྱིར་ནི་རྒྱུད་གསུམ་དང་དེ་སྟེད་ཀྱི་རྟོག་དག་གོ། །ལས་བྱ་བའི་
དོན་དུ་ནི་རྒྱུད་གཅིག་དང་རྟོག་གསུམ་ལོ། །ཞེས་བ་དང་། ཤི་བ་ལ་སྐྱལ་བ་དབྱུང་བའི་དོན་དུ་
ནི་ཕྱི་པོ་ལོ། །ཞེས་དང་། གཞོད་བ་བྱུང་བ་ལ་ནི་རི་ཅམ་གྱིས་ཆོག་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར།

གསུམ་པ་ལ། དག་སྒོར་རྣམ་དག་དང་། དག་ཚུལ་རྣམ་དག་དང་། གསོ་སྒྲོང་སྟེ་
 བསྟེན་གནས་ལ་གནས་པའི་ཆེ་དག་བསྟེན་རྣམས་གིས་ཀྱང་བརྟུང་བར་བྱ་སྟེ། གཞིའི་མདོ་
 ལས། དག་སྒོར་རྣམ་དང་དག་ཚུལ་གིས། །དུས་རྣམས་ཀྱན་ཏུ་བརྟུང་བྱ་ཞིང་། །གསོ་སྒྲོང་ལ་
 བེ་གནས་པའི་ཆེ། །དག་བསྟེན་གིས་ཀྱང་བརྟུང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་
 མཆོན་བ་ཙམ་ཡིན་གྱི། གཞན་དུ་མ་ངེས་ཏེ། འདུལ་བའི་སྟེ་སྒོར་ཆད་ལྟན་ལག་ལ་ཞིག་ཏུ།
 ཆད་ལས་ལ་གནས་པའི་བསྐྱབ་བྱིན་དག་སྒོར་གིས་ཀྱང་བརྟུང་བར་གསུངས་པའི་བྱིར། བཞི་
 པ་ནི། སྒྱིར་བཏང་ཉིན་རེ་ལ་ལན་གསུམ་རེ་བརྟུང་ཞིང་། དམིགས་བསལ་སྐབས་སུ་ནམ་བབ་
 ལ་བརྟུང་བར་བྱ་སྟེ། དེ་ཉིད་ལས། ཟན་ཟེ་ཉི་མ་ཤར་བྱུང་ཆེ། །དུས་གསུམ་ལ་ནི་ལན་གསུམ་
 ཏེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བརྟུང་པ་ནི། རྒྱ་མི་རུང་པའི་གིང་ལས་བྱས་པ་དང་། ཚུལ་དང་
 མི་མཐུན་པར་བརྟུང་བ་ལ་ཉེས་པ་དུ་མ་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་ཡུལ་འཁོར་དུ་པ་རོལ་
 གྱི་ཉེར་འཆེ་འབྱུང་བ་དང་། གཞུག་ལག་ཁང་དུ་དག་འདུན་རྣམས་སྤྱགས་མི་མཐུན་པ་དང་།
 ཉེས་ལྷུང་སོགས་འབྱུང་པའི་བྱིར། དེ་ཉིད་ལས། ཆད་ངན་གིང་ངན་ལས་བྱས་དང་། །བརྟུངས་
 བ་སྒྲི་ནི་མི་འབྱུང་བའི། །མངས་རྒྱས་ཡུམ་འདི་བརྟུངས་ན་ནི། །ཡུལ་འཁོར་འཆེ་བ་ངེས་པར་
 འབྱུང་། །གཞུག་ལག་ཁང་དུ་དག་འདུན་རྣམས། །དེ་བཞིན་སྒོ་ནི་མི་མཐུན་དང་། །ཉེས་ལྷུང་
 དག་ནི་འབྱུང་འབྱུར་ཞིང་། །རྣམ་པ་དུ་མར་ཆོད་པར་འབྱུར། །སྟེ་སྟེ་གས་ཙན་གིས་དབང་སྒྱུར་
 ཞིང་། །བདུད་ཀྱང་འབྱུང་བར་འབྱུར་བ་ཡིན། །གཞུག་པའི་སྒྲི་ནི་དུ་མ་ཡིས། །འབྱུ་རྣམས་ཀྱང་
 བེ་ཉམས་པར་བྱེད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དགྲ་པ་ནི། གཞི་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་བརྟུངས་

བ་ལ་མན་ཡོན་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཡུལ་འཁོར་དུ་དབལ་དང་གྲགས་བ་འབྱུང་བ། བསམ་བཤིནོན་
འབྱུབ་བ། ཆོས་དང་ཐང་ཐིང་གི་ལོངས་སྤྱོད་འཕེལ་བ་སོགས་ཀྱི་མན་ཡོན་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཉེ།
དེ་ཉིད་ལས། རྒྱལ་པོ་གང་ཆེ་ཡུལ་འཁོར་དུ། །གཞི་དེ་ནི་གྲགས་གྱུར་བ། །དེར་ནི་དབལ་དང་
གྲགས་བ་དང་། །འདོད་བ་དང་ནི་ལོ་ལེགས་འབྱུར། །ཞེས་གསུངས་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་དངོས་གཞི་ལ། བསྟེན་བར་མ་རྫོགས་བའི་རང་བྱུང་གིས་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་
ཚུལ་དང་བསྟེན་བར་རྫོགས་བའི་དགོ་སྦྱོང་གིས་གསོ་སྦྱོང་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་སོ། །དང་པོ་
ཡོད་དེ། དགོ་འདུན་ཆོས་བདུན་ལྟན་གཅིག་གི་མདུན་དུ་སྤྲུལ་ཆེག་ལན་གསུམ་བརྒྱས་
བའི་སྟོན་སྒྲུབ་བྱ་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ཡོད་དེ། སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོ་འདོན་བའི་སྟོ་
ནས་བྱ་བ་ཡིན་བའི་ཕྱིར་ཉེ། སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོ་འདོན་བས་སོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་
ཕྱིར། འོ་ན། སོ་སོར་ཐར་བའི་མདོ་འདོན་བ་པོ་གང་གིས་འདོན་ཞེ་ན། མདོ་ཆེག་བྱེད་ཀྱང་
མ་འབྲུལ་བར་སྟོན་སྒྲུབ་ཐོན་བའི་དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་འདོན་བར་བྱ་བ་ཡིན་བའི་
ཕྱིར། གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་གྱིས་མ་ཐོན་ན་དེའི་འོག་མས་འདོན་ལ་དེས་ཀྱང་མ་ཐོན་ན་དེའི་
འོག་མས་འདོན། དེས་ཀྱང་མ་ཐོན་ན་རེས་མོས་བྱས་ཏེ་འདོན་བར་བྱ་ཞིང་། དེས་ཀྱང་མ་ཐོན་
ན། མདོ་དུམ་བུ་དུམ་བུར་བྱས་ཏེ་ཐམས་ཅད་གྱིས་འདོན་བས་རུང་སྟེ། མདོ་ཅ་བར། ལེགས་
བར་ཐོན་བས་འདོན་ཉེ། ཆེག་བྱེད་ཀྱང་མ་འབྲུལ་བ་ཉིད་ནའོ། །དགོ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་
གྱི་ལོ། །མི་རྒྱས་བ་ཉིད་ཡིན་ན་གཉིས་བའི་ལོ། །དེས་ཀྱང་ན་གསུམ་བའི་ལོ། །དེས་ཀྱང་ན་རེས་
གྱི་སོ། །ཞེས་དང་། དུམ་བུ་འདོན་བ་ཉིད་ཡིན་ན་རི་སྟེད་གྱིས་འབྱུབ་བ་དག་གིས་སོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་བྱིར། མདོ་རི་ལྷར་འདོན་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། མདོའི་སྒྲིང་གཞི་དང་གསོལ་བ་
 བྱི་ཆིག་ཏུ་བརྗོད་པའི་སྒྲོན་ས་འདོན་ལ། སྡེ་ཆོན་གཞན་རྣམས་སོས་བ་བསྒྲགས་པའི་སྒྲོན་ས་
 གདོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། གཞུང་དུ། སྒྲིང་གཞི་གདོན་བ་དང་གསོལ་བ་བྱི་ཆིག་
 ཏུ་བརྗོད་བཅིང་གྱིས་བསྒྲུབ་པར་བྱ་བཅིང་ཡིན་ནོ། །ལྷག་མ་ནི་སོས་བ་བསྒྲགས་པས་ཀྱང་
 རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། མདོའི་སྒྲིང་གཞི་འབའ་ཞིག་འདོན་ནམ། བས་པའི་སྡེ་སོགས་
 སྡེ་ཆོན་ལྷག་མ་ལྟ་གང་རིགས་འདོན་ཞེ་ན། འདོན་པར་བརྩམས་པའི་སྡེ་དེ་ཆང་བར་འདོན་
 དགོས་ཏེ། བྱེད་ཙམ་བཏོན་ནས་འཛོག་བ་མི་མཛེས་པའི་བྱིར། སྡེ་ཆོན་བཞི་བ་སོར་བཞགས་
 འདོན་པར་བརྩམས་ན་ཆང་བར་འདོན་དགོས་ཏེ། མདོ་པལ་ཆེར་བཏོན་ནས་ཅུང་ཟད་བཞག་
 བ་མི་མཛེས་པའི་བྱིར་ཏེ། གཞུང་ལས་བརྩམས་པའི་སྡེ་ཆོན་རྫོགས་པར་བྱ་དགོས་སོ། །བཞི་
 བ་ལ་རེག་ན་རིལ་གྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གལ་ཏེ་གནས་བརྟན་གྱིས་མདོ་འདོན་བ་ལ་དུབ་ན་ལྷག་མ་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་
 གིས་གདོན་པར་བྱ་དགོས་ཏེ། ཅ་བར། དུབ་ན་ལྷག་མ་གཞན་གྱིས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
 བྱིར། འོ་ན། གསོ་སྦྱང་གི་ཆེ་སྒྲིང་གཞི་སོགས་ངེས་པར་ཆིག་ཏུ་བརྗོད་པར་འདོན་དགོས་
 སམ། ཞེ་ན་དེ་མི་དགོས་ཏེ། དགྲ་དོགས་ཀྱི་དགག་དགོས་ཡོད་ན། སྤྲེག་བ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་
 ཞིང་། ཞེས་སོགས་ཆིག་བསྒྲུས་པའི་སྒྲོན་ས་ཀྱང་བྱ་བར་རུང་པའི་བྱིར། གཞུང་ལས། མི་
 འདོད་ན་མདོར་བསྒྲུས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འོ་ན། མདོར་བསྒྲུས་པའི་སྒྲུ་དེ་
 ཙམ་གྱིས་ཀྱང་འཛིགས་བ་བསྐྱེད་ན་སོ་སོ་ནས་ཡིད་གྱིས་གསོ་སྦྱང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་

བྱམོ། འོ་ན། རྒྱ་བ་ཕྱེད་ཕྱེད་ཀྱི་ཆེས་བཙུ་ལ་འོ། །ཞེས་དུས་འབྲེལ་གྱི་གསོ་སྦྱོང་རྒྱ་བ་ཕྱེད་
ཕྱེད་ཀྱི་ཆེས་བཙུ་ལ་བྱ་བར་གསུངས་ན། ཉི་མ་གཅིག་ལ་གསོ་སྦྱོང་བཙུ་བ་གཉིས་བྱར་
རུང་ངམ་ཞེན་དེ་རུང་བ་ཅིག་ཡོད་དེ། གཉུག་མར་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱིས་གསོ་
སྦྱོང་བྱས་ཐིག་པའི་རྗེས་སུ་དགེ་སྦྱོང་གཞན་མང་པོ་བྱུང་ན་དེའི་ཆེད་དུ་གསོ་སྦྱོང་བསྐྱར་
ནས་བྱ་རུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ།

འོ་ན། ཕྱིར་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཀྱི་དོན་དུ་དེ་གཉིས་ཀྱང་བྱར་རུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། གསོ་སྦྱོང་གི་ཆེ་དགེ་སྦྱོང་སྦོ་བྱར་དུ་སྒྲགས་པ་རྣམས་དང་། གཉུག་མར་གནས་
པ་གཉིས་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་ལ་ཞལ་མ་འཆམ་ན། དགེ་སྦྱོང་གང་མང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་ལ།
གངས་མཉམ་ན་གཉུག་མར་གནས་པའི་དགེ་སྦྱོང་གི་རྗེས་སུ་འབྱང་བར་བྱ་སྟེ། གཞུང་ལས།
དུས་ཀྱི་ཕྱིར་ནི་ཆེས་མང་བ་རྣམས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །མཉམ་བ་ཉིད་
ཡིན་ན་གཉུག་མར་གནས་པ་རྣམས་ཀྱི་འོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལོ་གཅིག་ལ་དུས་
འབྲེལ་གྱི་གསོ་སྦྱོང་རི་ཙམ་འབྱུང་ཞེ་ན། རྒྱ་ཤོལ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལོ་གཅིག་ལ་
གསོ་སྦྱོང་ཉི་ཤུ་ཙམ་འབྱུང་སྟེ། དེ་བཅུ་བཞི་བ་ཟུག་ བཙུ་བ་བཙུ་བ་བཙུ་བ་བཙུ་བ་བཙུ་བ་བཙུ་བ་
རྟེ། དགེ་སྦྱོང་གི་ལོ་ངོ་བ་ལས། གསོ་སྦྱོང་དུ་ཡོད་ཉི་ཤུ་ཙམ་འབྱུང་སྟེ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
འོ་ན། བཙུ་བ་བཙུ་བ་དེ་དག་དུས་ནམ་ཀྱི་ཆེ་འབྱུང་བ་ཡིན་ཞེ་ན། དེ་ཡང་རྒྱ་ཤོལ་མེད་པའི་དབང་
དུ་བྱས་ནས། དུས་ཆིགས་ལ་ཟུག་ཏུ་བྱས་པའི་དུས་ཆིགས་རེ་རེ་ལ་རྒྱ་བ་ཕྱེད་བ་བཞི་བཞིར་
ཡོད་པའི་རྒྱ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་། ཕྱེད་སྦྱད་དུ་ལུས་པའི་རྒྱ་བ་ཕྱེད་བ་དེ་ལ་བྱ་བ་

ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། དགུན་དང་དབྱིད་དང་དབྱར་ནམས་གྱི། ཁྲ་བ་ཕྱེད་
དང་གཉིས་འདས་ཤིང་། ཁྲ་བ་ཕྱེད་ནི་ལུས་པ་ན། མཁས་པས་ཞག་མི་སྟབ་བ་དོར། ཞེས་
དང་། རུས་ཆོགས་ནམས་གྱི་ཁྲ་བ་ཕྱེད་ལུས་པ་ཉིད་ལོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཡར་ངོ་སྟོན་འགྲོའི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ར་བ་འཕྲིང་པོ་ཐ་ཆུང་གསུམ་དུ་བྱས་ན། དགུན་
ཁྲ་འཕྲིང་པོ། དབྱིད་ཁྲ་ར་བ། དབྱིད་ཁྲ་ཐ་ཆུང་། དབྱར་ཁྲ་འཕྲིང་པོ། ཉོན་ཁྲ་ར་བ། ཉོན་ཁྲ་
ཐ་ཆུང་ནམས་གྱི་མར་ངོ་ལ་བྱ་ལ། སྐར་མའི་དབང་དུ་བྱས་ན། རྒྱལ། དཔོ། ས་ག། རྩ་སྟོད།
ཁྲམས་སྟད། སྟོན་དུག་གི་ཁྲ་བ་ནམས་གྱི་མར་ངོ་ལ་འབྱུང་སྟེ། དགེ་ཚུལ་གྱི་ལོ་ངོ་བ་ལས།
རྒྱལ་དང་དཔོ་དང་ས་ག་དང་། རྩ་སྟོད་ཁྲམས་སྟད་སྟོན་དུག་བཅས། །འདི་ནམས་གྱི་ནི་ནག་
པའི་ཕྱོགས། ཁྲ་ཕྱེད་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉོར་ཁྲའི་དབང་
དུ་བྱས་ན་ཉོར་ཁྲ་དང་པོ་གསུམ་པ་ལྔ་བ་བདུན་པ་དགུ་བ་བཅུ་གཅིག་པ་ནམས་ལ་འབྱུང་བ་
ཡིན་ནོ། །འོན་ཀྱང་། ཁྲ་ཤོལ་ཡོད་པའི་ཆེ་དངོས་ཁྲ་དེའི་མར་ངོའི་གསོ་སྦྱང་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་
ལ་རྟེན་ཆེན་རིན་ཆེན་འཕྲེང་བར། ཁ་ཅིག་དངོས་ཁྲ་སྟབ་ན་ཤོལ་ཁྲ་སྟབ། དངོས་ཁྲ་མ་སྟབ་
ན་ཤོལ་ཁྲ་མི་སྟབ་ཅེས་དང་། ཁ་ཅིག་དངོས་ཁྲ་སྟབ་ན་ཤོལ་ཁྲ་སྟབ། ཅེས་འདོད་པ་གཉིས་
ཀ་བཀོད་པ་ལ། རང་ལུགས་ཤོལ་ཁྲ་གང་ལས་བྱུང་། དངོས་ཁྲ་མར་ངོའི་གསོ་སྦྱང་གང་ཡིན་
པ་དེ་ལྟར་ཤོལ་ཁྲ་ཡང་བྱ་དགོས་ཏེ། གཞི་གསུམ་གྱི་ཆོག་ལས། ཤོལ་ཁྲ་ནི་སྟབ་པའི་ཇེས་
སྟུ་བྱུང་ན་སྟབ་པ་དང་། མི་སྟབ་པའི་ཇེས་སྟུ་མི་སྟབ་པ་ཕྱེད་དོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། འདི་རྟེན་ཆེན་གྱི་དགོངས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འོན་ཀྱང་། ལོ་གཅིག་ལ་གསོ་སྦྱང་བཅུ་

བཞི་པ་རྒྱལ་འབྲུང་བའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཉེན་ཞག་རེ་ལ་ཡུད་
 ཅམ་སྤུམ་རྩ་རེ་ཡོད་ལ། ཆེས་ཞག་རེ་ལ་ཡུད་ཅམ་སྤེད་དང་སྤུམ་རྩ་རེ་ལས་མེད་བས། ཆེས་
 ཞག་རྒྱལ་རྩའི་དུས་སྤེལ་ཞག་དང་དགུ་ལས་མ་སོང་བས། ཆེས་ཞག་གིས་ཉེན་ཞག་གི་དོང་
 མ་སྤེབ་བས། རྒྱ་བ་གཉིས་གཉིས་ལ་གསེ་སྤྱོད་བརྩ་བཞི་བ་རེ་རེ་འབྲུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ཅ་བས།
 ཉེན་ཞག་གཅིག་གིས་མི་ཆོག་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་མཐུག་གི་ཚེ་ག་ཡོད་དེ། སོ་སོར་ཐར་བ་སྟོན་བ་ཡི། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་
 ཚིགས་བཅད་དང་། བཅུ་པ་བར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་བར་བྱ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཚིགས་བཅད་བརྗོད་
 བའི་སྟོན་པ་དག་ཅུ་ལྟེན་གསུང་དུ་བསྟོན་བ་དང་། གཞན་ཡང་སངས་རྒྱལ་གྱི་བསྟན་བ་དར་བ་
 དང་སྤྱི་རྒྱལ་སོ་དགའ་པོ་དང་ཉེ་དགའ་པོ་གཉིས་ཀྱི་མིང་ནས་སྟོས་པའི་བསྟོན་བ་དང་། སྟོན་
 ལམ་གདབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསོ་སྦྱོང་གི་ཚེ་དག་སྟོང་བཞིར་མ་ཆང་ན་རི་ལྟར་བྱ་
 བ་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་ལ་ཆག་ཆག་དང་བྱག་དར་སོགས་སྟན་ཐབས་མི་ཉམས་པར་བྱ་
 བ་དང་། གནས་མལ་དང་སྟན་བཤམས་པ་སོགས་བྱས་ནས། ས་སྟོགས་མཐོན་པོར་འདུག་སྟེ།
 དག་སྟོང་གཞན་འོངས་ན་དེང་དག་འདུན་གྱི་གསོ་སྦྱོང་ཡིན་བས་སྦྱར་བར་བྱོན་ཅིག་ཅེས་
 སྟོས་ནས་དེ་དང་སྟན་ཅིག་ཏུ་གསོ་སྦྱོང་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བཞི་པས་ཉུང་བ་ཉིད་ལ་ཡང་
 གཙུག་ལག་ཁང་གི་བྱ་བ་གནས་པ་ཁོ་ན་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེ་ལྟར་བསྟུགས་
 གྱུར་གཞན་འོང་མཁན་མ་བྱུང་ན། དུས་ཀྱི་བར་དུ་བསྐྱད་དེ་གསོ་སྦྱོང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བར་
 བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། བཞིར་མ་ཆང་ན་དུས་ཀྱི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བར་བྱོ། །ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། གཅིག་འབའ་ཞིག་ལས་མེད་ན་རང་
 ཉིད་ཅོག་ཤུར་འདུག་མེ་བྱིན་གྱིས་རྒྱོབ། གཉིས་ཡོད་ན་གཅིག་གི་མདུན་དུ་གཅིག་གིས་བྱིན་
 གྱིས་རྒྱོབ། གསུམ་ཡོད་ན་གཉིས་དུ་འཁོད་དེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ།
 འབའ་ཞིག་ན་འདུག་མེའོ། །ལྷག་མ་གཞན་དང་བཅས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་མདུན་དུའོ། །གསུམ་ནི་
 འཁོད་དེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའི་ཆོག་ཡང་ཡོད་དེ། ཆོ་དང་ལྡན་པ་དགོངས་སུ་གསོ། ཞེས་
 སོགས་ཀྱི་སྒྲགས་ཆོག་བརྗོད་པ་དང་། དུལ་མེད་ན་དགོངས་གསོལ་མི་བྱ་བའམ། ལྷ་དགོངས་
 སུ་གསོལ། ཞེས་སོགས་བརྗོད་དེ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་རྒྱ་བ་བྱེད་བྱེད་ཀྱི་ཆེས་བཅོ་ལྷ་
 ལ་གསོ་སྦྱང་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། དེའི་དུས་སུ་གསོ་སྦྱང་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་མི་
 འབྱུང་བ་དང་། དུས་བཟང་བས་ཚུལ་ཁྲིམས་གསོ་ཞིང་ཉེས་སྦྱང་སྦྱང་བ་སོགས་ཀྱི་དགོས་པ་
 ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་གི་སྒྲགས་སུ་མཐའ་རྩང་ཟད་དཔུང་བ་ལ། གཅིག་ ཞི་གནས་ཡིན་
 ན་ཆོས་འདི་པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན། ཕྱི་རོལ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞི་གནས་ཆོས་ཙན།
 དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། འདོད་མི་རུས་ཉེ། ཆོས་ཙན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཡང་གཅིག་
 ཆོས་འདི་པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་ན་རབ་བྱུང་སྡེ་ལྷ་པོ་གང་རུང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པས་
 ཁྲབ་ཟེར་ན། དགེ་བསྟེན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་བསྟེན་གནས་ཀྱི་སྒྲུལ་པ་ཆོས་ཙན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་
 ཉེ། གོ་མེའི་དགེ་བསྟེན་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་མི་རུས་ཉེ། དགེ་བསྟེན་ཀྱི་རྒྱུད་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསོ་སྦྱང་རྒྱུད་ལྡན་ཀྱི་དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གཞིའི་མདོ་ལས། གསོ་སྦྱང་

ལ་ནི་གནས་པའི་ཚེ། །དགེ་བསྐྱེད་གྱིས་ཀྱང་བརྟུང་བར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག རེ་བྱ་གསིང་དང་དབྱེ་ཐང་ཀ་ལ་སོགས་པ་རྣམས་གནས་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་
བ་ཞེས་པའི་སྐབས་ཀྱི་གནས་ཡིན་ཟེར་ན། མི་འཐད་དེ། དེ་རྣམས་ལ་གནས་ཀྱི་སྒོ་མ་ཐུན་
གྱི་ལས་མི་འཆགས་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་གནས་ཀྱི་སྒོ་མ་ཐུན་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། དེ་
རྣམས་ལ་གནས་ཀྱི་སྒོ་མི་སྤྱེ་བའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག མཆོམས་བྱ་རྒྱུ་བཅད་པའི་གནས་ཡིན་ན་དབྱུས་ནས་རྒྱུང་གྲགས་གཅིག་
གི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་བཅད་པའི་གནས་ཡིན་པས་བྱ་བ་ཟེར་ན། དེ་མ་བྱ་བ་བར་ཐལ། དབྱུས་
ནས་དཔག་ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་ཚུན་ཆད་དུ་བཅད་པའི་གནས་དེ་མཆོམས་སོ་ཆེ་བཅད་པའི་
གནས་ཡིན་ལ། དེ་ལས་རྒྱུང་བའི་མཆོམས་བཅད་པའི་གནས་ཐམས་ཅད་མཆོམས་བྱ་རྒྱུ་
ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལྷ་བར། མཆོམས་སོ་ཆེ་གཅད་བར་བྱའོ། །ཆད་ཅི་ཙམ། ལྷ་བ་ལ། དཔག་
ཆད་བྱེད་དང་གསུམ་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དོ། །དེ་ཚུན་ཆད་ནི་རྒྱུང་བ་སྤྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གང་དུ་
གངས་བཞི་བརྩམས་པའི་ཚེ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག །གསོ་སྦྱོང་བྱེད་པའི་གནས་
དེ་ལ་འོག་གཞི་བརྟན་པ་དང་འབྲེལ་བའི་གནས་ཡིན་པ་ཞིག་ངས་བར་དགོས་ཟེར་ན། དེ་མི་
དགོས་བར་ཐལ། འཕྱོན་སོ་དང་མཉམ་དུ་འཕྱོ་བའི་ཆེ་དགེ་སྦྱོང་རྣམས་ཆོམ་རྒྱན་གྱི་འཛིགས་
པ་སོགས་དགག་བྱ་ཡོད་ན་འཕྱོ་བཞིན་དུ་གསོ་སྦྱོང་བྱ་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། འཕྱོན་སོ་མི་སྦྱོད་ན་
འཕྱོ་བཞིན་དུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག གསོ་སྦྱོང་ཡིན་ན་གསོ་སྦྱོང་གི་དུས་སུ་རང་ཉིད་བྱས་བས་གསོ་སྦྱོང་མ་

བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པས་ཁྲབ་ཐེང་ན། དགེ་སློང་སློང་བ་པའི་རྒྱུད་ཀྱི་ཞེ་གནས་ཀྱི་གསོ་
 སློང་ཆོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར། འདོད་མི་བྱས་ཏེ། དགེ་སློང་སློང་བ་པས་ཆེས་བཙོ་
 ལཱའི་དུས་སུ་གསོ་སློང་བྱེད་པའི་རྒྱུན་ཆོགས་བཞིན་དུ་དུས་ཀྱི་གསོ་སློང་མ་བྱས་པར་ཉིང་
 དེ་འཛིན་བསྟོམས་ཏེ་བསྐྱད་པ་ལ་ཉེས་པ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཉེན་དགེ་སློང་གིས་གསོ་
 སློང་བྱེད་པའི་རྒྱུན་མ་འཛོམས་ན་གསོ་སློང་བྱིན་བརྒྱབས་བྱ་དགོས་པར་གསུངས་པ་ལ་
 དགོས་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་མཆོམས་ནང་དུ་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ལ་མཆོམས་ནང་དེར་ཡོད་པའི་
 དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུ་མི་དགོས་ཏེ། དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་
 ལ་འདུན་པ་སྤུལ་བས་འདུན་པ་ཆགས་པའི་ཕྱིར་ཐེང་ན། མ་ཁྲབ་སྟེ། མཆོམས་ནང་དུ་དགེ་
 འདུན་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ལ་མཆོམས་ནང་དེར་ཡོད་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འདུ་དགོས་པར་
 ཐལ། དགེ་སློང་འགའ་ཞིག་དགག་དགོས་ཀྱི་དབང་གིས་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་ལ་སྤུས་ཀྱིས་
 འདུ་བར་མ་སྤུབ་ན། འདུན་པ་སྤུལ་བས་ལས་དེ་ལ་འདུས་པར་སོང་བའི་ཕྱིར། འདུན་པ་ལེན་
 པའི་དགོས་པ་ལས་ལ་མི་འདུ་བའི་མི་མཐུན་པ་དགག་པའི་ཆེད་དུ་ཡིན་པ་གང་ཞིག་ འདུན་
 པ་སྤུལ་བས་དགེ་སློང་དེ་ལས་དེ་ལ་མི་འདུ་བའི་མི་མཐུན་པ་དང་བྲལ་བའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་
 ཡང་། འདུན་པ་འབྲལ་བ་ལས་དེ་དང་མཐུན་པ་འབྲལ་བོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཞན་
 ཡང་། ལས་ལ་འདུན་པ་སྤུལ་བས་ལས་དེ་ལ་འདུ་བ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ལྟར་འདུན་པ་སྤུལ་
 བས་དགེ་འདུན་གྱི་ལས་བྱ་རུང་བའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ ཆོས་བཅོམ་ལྷ་ལ་བྱས་པའི་གསོ་སྦྱང་ལ་བཅོམ་ལྷ་པ་ཡིན་པས་ཁྲབ་ཟེར་ན།
 ཆོས་བཅོམ་ལྷའི་ཉིན་སེར་བ་རྒྱག་པ་སོགས་ཀྱི་ཆེད་དུ་བྱས་པའི་གསོ་སྦྱང་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཆོས་ཅན། དེ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། གཞོད་
 བ་བརྒྱག་པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་ དུས་འབྲེལ་གྱི་གསོ་སྦྱང་དང་དུས་ཀྱི་ཏུ་
 བྱེད་པའི་གསོ་སྦྱང་གཉིས་དོན་གཅིག་ཡིན་ཟེར་ན། གསོ་སྦྱང་བཅོམ་ལྷ་པ་ཆོས་ཅན། དེར་
 ཐལ། དེའི་ཕྱིར། ཏྲགས་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་ཀྱི་ཏུ་བྱེད་པའི་
 གསོ་སྦྱང་ཡིན་པར་ཐལ། གཅིག་གོས་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བྱེད་
 པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པར་ཐལ་སོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། དུས་ཁྲུང་པར་ཅན་ཆོས་བཅོམ་ལྷ་ལ་བྱེད་
 པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཆོས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཡང་ཁ་ཅིག་ གསོ་སྦྱང་བཅོམ་ལྷ་པ་ཡིན་ན་ཆོས་ཞག་ལ་སྦྱོས་པའི་ཆོས་བཅོམ་ལྷ་ལ་བྱེད་
 པའི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པས་ཁྲབ་སྟེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ཆོས་གངས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལ་སྦྱོས་
 བས་ཐམས་ཅད་བཅོམ་ལྷ་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཆོས་བརྩ་
 དུག་ལ་བྱས་པའི་གསོ་སྦྱང་བཅོམ་ལྷ་པ་ཡང་ཡོད། ཆོས་བརྩ་བཞི་ལ་བྱས་པའི་གསོ་སྦྱང་
 བཅོམ་ལྷ་པ་ཡང་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ཆོས་བཅོམ་ལྷའི་ཉིན་དགག་དགོས་ཀྱི་དབང་
 གིས་གསོ་སྦྱང་མ་གྲུབ་པར་མར་དོའི་ཆོས་གཅིག་གས། ཆོས་བརྩ་དུག་གི་ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་
 དུ་གསོ་སྦྱང་བྱེད་པ་ཞིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ལས་ལ་ནི་འདས་ན་ནི་མ་མ་ཤར་བའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དོན་ལ་ཆོས་བརྩ་བཞི་ཡིན་པ་ལ་ཆོས་བཅོམ་ལྷ་ལ་

འཁྲལ་ནས་གསོ་སྦྱོང་བྱས་པ་ན་ཕྱིས་ཆེ་བ་གཟུང་འཛིན་སོགས་བྱང་ནས། སྒྲར་ཡང་གསོ་
 སྦྱོང་བྱས་པ་ཅིག་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། མཚན་མ་བརྟན་པོ་བྱང་ན་བསྐྱར་ནས་བྱལོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་བ་དང་བཅུ་བཞི་བ་གང་རུང་ཡིན་ན་བཅོ་ལྔ་བ་ཡིན་པས་
 ཁྲབ་སྟེ། དེ་ཡིན་ན་ཆེས་ཞག་ལ་ལྟོས་པའི་བཅོ་ལྔ་བ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བཅ་པོ་ལྔ་
 བཅུ་བ་ལས། ཆེས་གངས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལ་ལྟོས་ནས་ཐམས་ཅད་བཅོ་ལྔ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན་ཅ་བར་མ་ཁྲབ་སྟེ། ཆེས་ཞག་ལ་ལྟོས་པའི་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་བ་
 ཡིན་ན་གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་བ་ཡིན་པས་མ་ཁྲབ་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསོ་སྦྱོང་བཅོ་ལྔ་བ་དེ་ཡིན་ན་
 ཉིན་ཞག་ལ་ལྟོས་པའི་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་བ་ཡིན་ན་ཉིན་ཞག་ལ་
 ལྟོས་པའི་དེ་ཡིན་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་བ་ཡོད་པ་གང་ཞིག་ཆེས་ཞག་གི་
 དབང་དུ་བྱས་པའི་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་བ་མེད་པའི་ཕྱིར་ཉེ། ཆེས་གངས་ཀྱི་ཡང་དག་པ་ལ་
 ལྟོས་ནས་ཐམས་ཅད་བཅོ་ལྔ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཉགས་དང་པོ་དེར་ཐལ།
 ཆུ་ཤོལ་མེད་པའི་དབང་དུ་བྱས་པའི་ལོ་གཅིག་ལ་དུས་ཆིགས་ལ་དུག་ཏུ་ཡོད་པའི་དེ་རེ་རེ་ལ་
 གསོ་སྦྱོང་བཅུ་བཞི་བ་རེ་རེ་བསྐྱར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། མཛོད་འགྲེལ་ལས། དགུན་དང་དབྱིད་དང་
 དབྱར་ནམས་ཀྱི། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁ་ཅིག་དགུན་སྟོང་གི་གསོ་སྦྱོང་བཅུ་
 བཞི་བ་དེ་ཡིན་ན། དགུན་སྟོང་གི་ཆེ་བ་ཕྱིད་དང་གཉིས་འདས་པའི་དུས་བྱས་པའི་གསོ་སྦྱོང་
 ཡིན་པས་ཁྲབ་སྟེ། མཛོད་འགྲེལ་གྱི་ལུང་བྱངས་མ་ཐག་པ་དེའི་ཕྱིར་ཟེར་ན། རྒྱལ་རྒྱའི་མར་

ངོམ་གསོ་སྒྲོང་བཅུ་བཞི་བ་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། ལོ་བྲི་བར། རྒྱལ་དང་དཔོ་
 དང་ས་ག་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། དེ་ཚོས་ཅན། རྒྱལ་རྒྱའི་ཡར་
 ངོམ་ཆེས་གཅིག་ལ་བྱས་པའི་གསོ་སྒྲོང་ཡིན་པར་ཐལ། འདོད་པ་གང་ཞིག་ རྒྱལ་རྒྱའི་མར་
 ངོ་རྒྱལ་ས་པ་དང་དེའི་ཡར་ངོམ་གཅིག་གར་བ་དུས་མཉམ་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། དེས་ན།
 ལུང་དེའི་དོན་ཡོད་དེ། དགུན་སྒྲོང་གི་གསོ་སྒྲོང་བཅུ་བཞི་བ་དེ་ཡིན་ན་སྒྲིར་བཏང་ལ་དགུན་
 སྒྲོང་གི་རྒྱ་བ་བྱེད་དང་གཉིས་འདས་རྒྱའི་ཉིན་བྱ་བའི་གསོ་སྒྲོང་ཡིན་པས་བྲལ་བ་སོགས་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

ཁ་ཅིག་ དགུན་སྒྲོང་གི་གསོ་སྒྲོང་བཅུ་བཞི་བ་ཡིན་ན་དགུན་སྒྲོང་གི་རྒྱ་བ་བྱེད་དང་
 གཉིས་འདས་པའི་དུས་སུ་བྱས་པའི་གསོ་སྒྲོང་ཡིན་པས་བྲལ་བེར་ན། རྒྱལ་རྒྱ་བ་ལ་རྒྱ་ཤོལ་
 ཡོད་པའི་ལོའི་རྒྱལ་རྒྱ་བ་གཉིས་པའི་མར་ངོམ་གསོ་སྒྲོང་ཚོས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་
 ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། རྒྱལ་རྒྱ་བ་ལ་རྒྱ་ཤོལ་འབྱུང་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཉགས་སྒྲ། འདོད་
 མི་རུས་ཏེ། དེ་དགུན་སྒྲོང་གི་རྒྱ་བ་བྱེད་དང་གསུམ་འདའ་རྒྱའི་དུས་ཀྱི་གསོ་སྒྲོང་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། ཉགས་སྒྲའོ། ཁོ་ན་རེ། དགུན་རྒྱ་འབྲིང་པོ་ལ་རྒྱ་ཤོལ་བྱུང་བའི་དགུན་རྒྱ་འབྲིང་པོའི་
 དང་པོའི་མར་ངོམ་གསོ་སྒྲོང་ཚོས་ཅན། ཁྱོད་དུས་ཆིགས་ནམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་བྱེད་ལུས་བ་ཉིད་
 ལའོ། ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དུས་འབྲེལ་གྱི་གསོ་སྒྲོང་བཅུ་བཞི་བ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་དགུན་སྒྲོང་གི་གསོ་སྒྲོང་བཅུ་བཞི་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དགུན་
 སྒྲོང་གི་རྒྱ་བ་བྱེད་འབའ་ཞིག་སྒྲིག་དུ་ལུས་པའི་དུས་ཀྱི་གསོ་སྒྲོང་ཡིན་པར་ཐལ་ལོ་བེར་ན་མ་

ཁྱེད་ལ་འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་དགུན་སྟོང་གི་རྒྱ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་སྟངས་ལུས་པའི་དུས་ཀྱི་
གསོ་སྦྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཚས་ཅན་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ཟེར་ན།

འོ་ན། དེ་འདྲའི་དགུན་རྒྱ་འབྲིང་པོ་གཉིས་པའི་མར་ངོའི་གསོ་སྦྱང་ཚས་ཅན། ཁྱོད་
རྒྱ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་འདས་ཤིང་ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་དུས་འབྲེལ་གྱི་
གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་ཡིན་པར་ཐལ། ཁྱོད་དགུན་སྟོང་གི་གསོ་སྦྱང་བཅུ་བཞི་བ་ཡིན་པའི་
ཕྱིར། འདོད་ན། ཁྱོད་དགུན་སྟོང་གི་རྒྱ་བ་ཕྱེད་དང་གཉིས་ཁོ་ན་འདས་པའི་དུས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་
ཡིན་པར་ཐལ་ལོ། །འདོད་མི་རུས་ཏེ། ཁྱོད་དགུན་སྟོང་གི་རྒྱ་བ་ཕྱེད་དང་གསུམ་འདས་པའི་
དུས་ཀྱི་གསོ་སྦྱང་ཡིན་པའི་ཕྱིར། འཁོར་གསུམ།

ཁ་ཅིག་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པས་སོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་
བསྟན་པའི་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་བ་ཡིན་ན། སྟེང་གཞི་གདོན་བ་དང་གསོལ་བ་ནི་ཆོག་ཏུ་བཟོད་
བ་ཉིད་ཀྱིས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་སྐབས་ནས་དངོས་སུ་བསྟན་པའི་གསོ་སྦྱང་
བཅོ་ལྔ་བ་ཡིན་པས་ཁྱབ་ཟེར་ན། དགག་དགོས་ཀྱི་དབང་གིས་སོ་ཐར་གྱི་སྟེང་གཞི་སོགས་
འདོན་མ་ཐུབ་པར། སྒྲིག་བ་ཅི་ཡང་མི་བྱ་ཞིང་། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་མཆོད་བསྐྱས་
པའི་སྒོ་ནས་བྱས་པའི་གསོ་སྦྱང་བཅོ་ལྔ་བ་ཚས་ཅན། དེར་ཐལ། དེའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ཡོད་པའི་
ཕྱིར་ཏེ། ལྷ་མི་འདོད་ན་མདོར་བསྐྱས་པས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཁོ་ན་རེ། གསོ་
སྦྱང་བཅོ་ལྔ་བ་ཡིན་ན་གསོ་ཐར་གྱི་མདོ་རྒྱས་བསྐྱས་གང་ཏུང་འདོན་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་བས་མ་
ཁྱབ་སྟེ། ཚས་བཅོ་ལྔའི་ཉིན་དག་སྟོང་བཞིར་མ་ཆང་ནས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་གསོ་སྦྱང་

དེ་གསེས་སྒྲོང་བཙུ་ལ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་ཉིན་པར་དེ་ལྟར་གསེས་སྒྲོང་ཕྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་
བས་གསེས་སྒྲོང་འཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་མ་བྱས་པའི་ཉེས་པ་ཁེགས་པའི་ཕྱིར་ན་མ་ཁུབ་པོ།

དབྱར་གྱི་གཞི་བཤད་པ།

༡༢། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ། དབྱར་གནས་
གྱི་སྒོ་ནས་བསྐྱབ་པ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་སྟོན་ཚུལ་རིམ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞིའི་སྐབས་ནས་
འབྱུང་བ་དང་། སྒྲུང་གཞི་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ནི། དབྱར་གནས་
པར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བ་ནས། རྟེན་པ་གཅིག་པ་ཉིད་ལ་ནི་ཡོད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་
གྱིས་འཆད། གཉིས་བ་ནི། སྒེ་བ་ལྷ་ཆར་གྱིས་ཀྱང་གནས་པར་ཁས་སྒྲུང་ས་པ་ཉིད་ཡིན་ན།
ཞེས་བ་ནས། གནས་པ་ནི་དཔེ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གྱིས་འཆད། འདི་དག་གི་སྐབས་སུ་
དབྱར་གནས་གྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པ་ལ། བསྐྱབ་པ་འཆའ་བའི་བསྟོད་ཀྱི་སྒྲུང་གཞི། དགོས་
བ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་ཁས་སྒྲུང་བ། ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས་ཁས་སྒྲུང་བ། ལུན་རིམ་སྒྲིབ་དུ་ཁས་
སྒྲུང་བ། དུས་ནས་གྱི་ཆེ་ཁས་སྒྲུང་བ། གནས་གང་དུ་ཁས་སྒྲུང་བ། ཆོ་ག་རིམ་བུས་སྒྲུང་བ།
དབྱར་ཁས་སྒྲུང་པའི་དམ་ཆོག་བཤད་པ་དང་བརྒྱད། དང་པོ་ནི། བཙུན་ལྷན་འདས་མཉམ་
ཡོད་ན་རྒྱལ་བུ་རྒྱལ་བྱེད་ཀྱི་ཆལ་མགོན་མེད་ཟས་སྒྲིབ་གྱི་ཀུན་དགའ་ར་བ་ན་བཞུགས་
སོ། །དེའི་ཆེ་དགོས་སྒྲོང་དག་དབྱར་གྱི་ནང་དུ་སྒྲོང་ས་རྒྱ་ཁིང་ཡོད་པ་ན་སུ་སྟེགས་པ་རྣམས་

ཤེས་ལྡན་ལྷ་ཀྲའི་བུའི་དགེ་སྦྱོར་འདི་དག་ནི་སྟོག་གཅོད་པ་ཡིན་ཏེ། དེ་ལས་ཕྱིར་མ་ལོགས་
 བས་འདི་དག་དབྱར་ནང་དུ་སྦྱོར་ས་རྒྱ་ཁིང་སྟོད་པ་ན་སྟོག་ཆགས་མང་པོ་དོག་པས་བཞེས་
 བས་སྟོག་དང་བལ་བར་བྱས་སོ། །རེ་ཞིག་བྱ་ཁུག་ཏུ་ཡང་དབྱར་ཆེ་བ་གསུམ་དུ་རང་གི་ཆར་
 དུ་ཁྱགས་ཏེ་ཁུམ་ཁུམ་པོར་འདུག་ན། དགེ་སྦྱོར་མགོ་རིགས་དེ་དག་ནི་ཁས་ལེན་པ་ཅི་ཡང་
 མི་ཤེས་བས། འདི་དག་ལ་བསོད་སྟོམས་སྦྱིན་པར་སེམས་པ་སུ་ཞིག་ཡོད། ཅེས་འབྲུ་བའི་
 སྐབས་དེར་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་གྲིས་བཅོམ་ལྡན་འདས་ལ་གསོལ་བ་དང་། བཀའ་སྐུལ་པ། དེ་
 བས་ན་ཞེས་སུ་གནང་སྟེ། དགེ་སྦྱོར་གིས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲུང་བར་དམ་བཅའ་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་བཅས་སོ། །

གཉིས་པ་ནི། དབྱར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། གནས་རལ་བ་དང་བྱ་བམ་
 བ་བཅོས་བ་དང་། གཞན་གྲིས་འབྲུ་བ་སྒྲུངས་བ་དང་། གཞན་གྱི་ལུས་སྟོག་ལ་གཞོད་པ་སྦྱོར་
 བ་དང་། རོན་དང་བྱ་བ་མང་པོ་སྦྱོར་བ་དང་། འདོན་བ་དང་བསམ་གཏན་དང་སྟོག་པ་སོགས་
 དགེ་བའི་བྱ་བ་འཕེལ་བ་དང་། དགག་དབྱེ་དང་སྤྱ་བརྒྱུད་དབྱུང་བའི་ཆེད་དུ་ཁས་སྒྲུང་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རབ་བྱུང་སྟེ་ལྷ་གས་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་ལ། དེར་མ་ཟད་རབ་བྱུང་གི་
 ཏྲགས་ཅན་གྲིས་མ་ཆགས་པ་སོགས་མཆོམས་ནང་དེ་ན་གནས་པ་རྣམས་གྲིས་ཀྱང་ཁས་
 སྒྲུང་བར་བྱ་སྟེ། སྟེ་པ་ལྷ་ཆར་གྲིས་ཀྱང་གནས་པར་ཁས་སྒྲུང་བར་བྱ་བ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། དེ་ལྟར་ཡང་བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་རབ་བྱུང་འབའ་ཞིག་གིས་ཁས་
 སྒྲུང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དགེ་ཚུལ་དག་འབའ་ཞིག་གིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་

པ་ནི། རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་ཁས་སྒྲུབ་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱ་བ་གསུམ་དུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་ནི། དབྱར་ལྷ་མ་ཡང་ཡར་ངོ་སྟོན་འགྲེལ་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱར་རྒྱ་འབྲིང་
 བོའི་ཆེས་བརྩུག་དང་། མར་ངོ་སྟོན་འགྲེལ་དབང་དུ་བྱས་པའི་གོ་བཞེན་རྒྱ་པའི་མར་ངོའི་
 ཆེས་གཅིག་དང་། དབྱར་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་གི་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་ལ་ཁས་སྒྲུབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ།
 ཆེས་བརྩུག་ལའོ། །དབྱར་རྒྱ་འབྲིང་བོའི་ཉའི་བྱི་དེ་ཉིན་བར་གྱི་ལོ། །ཞེས་དང་། མེ་ཏོག་
 བྲེང་རྒྱུད་ལས། གོ་བཞེན་རྒྱ་པའི་ཆེས་གཅིག་ནས། །ལྷ་མའི་དབྱར་དེ་གཙོ་བོ་ཡིན། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར། དབྱར་བྱི་མ་ཡང་ངོ་སྟོན་འགྲེལ་དབང་དུ་བྱས་པའི་དབྱར་རྒྱ་ཐ་རྒྱུད་གི་
 ཆེས་བརྩུག་དང་མར་ངོ་སྟོན་འགྲེལ་དབང་དུ་བྱས་པའི་ཁྲུམས་སྟོད་རྒྱ་པའི་མར་ངོའི་ཆེས་
 གཅིག་དང་། ཉིན་རྒྱ་ར་པའི་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་ལ་ཁས་སྒྲུབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དབྱར་རྒྱ་
 ཐ་རྒྱུད་ཉའའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། མེ་ཏོག་བྲེང་རྒྱུད་ལས། དེ་བཞེན་ཁྲུམས་ཀྱི་རྒྱ་
 བ་ཡི། །ཆེས་གཅིག་ནས་ནི་བྱི་མར་གྲགས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་དབྱར་རྒྱ་བ་
 གསུམ་དུ་ཁས་སྒྲུབ་བར་གསུངས་པ་དེ་མི་འཐད་བར་ཐལ། །ཞག་བཞི་བརྩེ་ཞེ་ལྷ་སོང་བའི་ཉིན་
 དགག་དཔེ་བྱ་རུང་བའི་བྱིར་ཟེར་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དོན་དེ་གང་ལ་བྱེད། དེ་ལྟར་གསུངས་པ་མི་
 འཐད་དེ། སྤྱིར་བཏང་ལ་ཞག་བཞི་བརྩེ་ཞེ་ལྷ་སོང་བའི་ཉིན་པར་དགག་དཔེ་བྱ་རུང་བའི་བྱིར་
 ཟེར་བ་ཡིན་ནས། དགག་དགོས་ཀྱི་དབང་གིས་དེ་ལྟར་བྱ་རུང་བའི་བྱིར་ཟེར་བ་གང་ཡིན།
 དང་པོ་ལྟར་ན་རྟགས་མ་བྱལ་སྟེ། སྤྱིར་བཏང་ལ་དབྱར་ཁས་སྒྲུབ་ནས་རྒྱ་བ་གསུམ་མ་ལོན་
 པར་དགག་དཔེ་བྱ་མི་རུང་བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལྟར་ན་མ་བྱལ་སྟེ། དབྱར་ཁས་ལེན་པའི་ཆེ་

ཐུག་པ་གསུམ་ཁས་སྒྲུངས་ནས། དགེ་སློང་འཐབ་ཀྱིས་ཅན་འོང་བ་ཐོས་པ་སོགས་དགག་དགོས་
བྱུང་ན་གསོ་སློང་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་བ་ན་དགག་དགེ་བྱ་བྱུང་བར་འདུལ་བ་བྱུང་དང་
མདོ་ཅ་འབྲེལ་ནམས་ལས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བྱུག་པ་ཡོད་དེ། བདེ་བའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་གནས་ཤིང་གཞོད་པའི་རྒྱུན་ཉེ་བར་མི་གནས་
བཞུགས་པའོགས་དང་བཅས་ཤིང་གནས་གཅིག་ཏུ་ཡིན་པ། ལས་བྱེད་བྱས་པའི་དགེ་སློང་
གཞན་གནས་ཤིང་སློ་སྒྲེགས་དང་བཅས་པ། མི་མང་པོ་འཕྲོ་བའི་གནས་སམ་ལམ་སོ་ཆེ་མ་
ཡིན་པ། མཆོམས་གཞན་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། འབྱོར་བ་དང་
གཞན་སྐྱུག་བསྐལ་བ་དང་ཡིད་མི་བདེ་བ་མི་སྦྱེད་པ་ཉིད་དང་སེལ་བ་ཉིད་དག་དང་བདེ་བ་
དང་ཡིད་བདེ་བ་སྦྱེད་པ་ཉིད་དང་རྗེས་སུ་བསྐྱུང་བ་ཉིད་དག་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།
གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། གཡོགས་པར་དགེ་སློང་གི་མདུན་དུ་ལོ། །གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མར་མི་
བྱུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། འདིའི་དོན་ཡང་དབྱར་རྗེད་ཀྱི་ཆེད་དུ་དགེ་སློང་གཅིག་གིས་
མཆོམས་བཅད་པའི་གནས་དུ་མར་ཁས་ལེན་མི་བྱུང་ཞེས་བྱུ་ལོ། །གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། གང་ན་
དགེ་སློང་མེད་པ་ཉིད་དང་སློ་སྒྲེགས་མེད་པ་ཉིད་དང་བཅས་པར་ཡང་མི་བྱུ་ལོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། བཞི་པ་བྱུབ་སྟེ། སློ་ཁང་དང་ཐེམ་སྐྱས་ཀྱི་སློག་དང་། ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་
བྱིར། ལྷ་པ་བྱུབ་སྟེ། ཉན་མཁའ་ལ་གནས་པར་ཁས་སྒྲུང་བ་མི་འཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར། བདུན་པ་ལ། སློར་བ། དངོས་གཞི། མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། རི་ལྷར་བྱ་
བ་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་དོར་བྱ་བ་སོགས་དང་། གནས་མལ་དང་གང་ཟག་སྟོན་

བྱ་བ་དང་། ཚུལ་ཤིང་གི་བམ་པོ་རྒྱ་བའི་མཐའ་ལོགས་སུ་བཞག་སྟེ། དགེ་འདུན་གྱི་ཁྱིམ་ས་
 སུ་བཅའ་བ་བརྗོད་བ་དང་། གནས་བརྟན་གྱིས་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱས་ཏེ་ཚུལ་
 ཤིང་ཁྱིམ་པའི་སྐབས་ཀྱི་བྱ་བ་སྒྲུབ་བ་དང་། དགེ་འདུན་ལ་གནས་ཁང་དང་མལ་ཆ་སྟོབ་བ་
 དང་། སང་ནང་བར་དབྱར་ཞལ་གྱིས་བཞེས་བར་འགྱུར་བར་གོ་བར་བྱེད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། ཞག་བཅུའམ་རྩ་བ་བྱེད་ཀྱིས་འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་ཉིད་ནི་གཙོག་
 ལག་ཁང་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ཉི་མ་སྔ་མ་ལ་གནས་མལ་བསྟོག་གོ། །ཁྱིམ་དང་ཆོལ་ཐངས་ཡན་
 ཆད་དོ། །དེ་སྟོབས་བ་བསྐོ་བར་བྱའོ། །མི་རུས་ན་དུ་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། ཚུལ་ཤིང་གཟེབ་ཀྱི་སྟོག་མར་རས་དཀར་པོ་བཏིང་བས་དགེས་
 བ་དག་རྒྱ་རིམས་སུ་བཞག་ནས་ཆེ་དང་ལྗན་བ་དག་གནས་འདི་ན་ཁྱིམ་ས་སུ་བྱ་བ་འདི་
 དང་འདི་ཡོད་དེ་ཞེས་སོགས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞེ་བ་བྱུང་སྟེ། གཞན་
 ཀྱིས་སྒྲུང་བ་དང་ཁས་སྒྲུང་བའི་ཕྱིར། དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་
 བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལུ་བ་ཡོད་དེ། མལ་ཆ་དང་གནས་ཁང་སོགས་རྒྱ་རིམས་སུ་སྟོབས་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱག་བ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་སང་སྦྱིན་བདག་ཆེ་གོ་མོ་དང་ཞལ་ཏ་
 པ་ཆེ་གོ་མོ་དང་སྦྱོད་ལུལ་གྱི་སྒྲོང་ཆེ་གོ་མོ་དང་། རྒྱད་གཡོག་ཆེ་གོ་མོས་གནས་བར་ཞལ་
 ཀྱིས་བཞེས་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
 ཕྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞི་རི་ལྟར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། དབྱར་སྔ་མ་མར་རོ་སྟོན་འགྲེལ་དབང་དུ་

བྱས་པའི་གྲོ་བཞིན་རྒྱ་བའི་མར་ངོའི་ཆེས་གཅིག་ནས་དང་། བྱི་མ་ཁྱམས་སྟོད་རྒྱ་བའི་མར་
 ངོའི་ཆེས་གཅིག་སྐྱུ་རེངས་ཤར་བ་ནས་ཇི་ཅམ་སྤྱ་བར་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་མདུན་
 ཏུ་སྤྲུགས་ཆིག་ལན་གསུམ་བཟོད་པའི་སྟོན་ནས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཇི་ཅམ་སྤྱ་བར་བྱ་བའི་
 རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ཇི་ཅམ་སྤྱ་བ་ཅམ་གྱིས་བསོད་ནམས་ཆེ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དགག་དགོས་
 གྱིས་མ་གྲུབ་ན་ཉི་མ་མ་ཤར་གོང་ཚུན་ཆད་ལ་ཁས་སྒྲངས་པས་ཆོག་སྟེ། ལས་ལ་ནི་འདས་ན་
 ཉི་མ་མ་ཤར་བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཐབས་ལེགས་བཟོད་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བརྒྱད་པ་དབྱར་
 ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་ཆིག་ཡོད་དེ། དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པའི་དམ་བཅའ་བྱུང་བ་དང་།
 དབྱར་ནང་ཏུ་འཁྲུག་ཡོང་དང་ལྷུང་བ་སྐྱེད་བྱུང་དང་། བན་ཏུར་སོགས་དབྱར་རལ་པའི་རྒྱ་
 སྒྲངས་བ་དང་། རྒྱོག་བ་ཐོས་བསམ་སོགས་ལ་འབད་བ་དང་། གནས་རལ་བ་སོགས་འཆོས་བ་
 དང་། ལུན་རིང་ཏུ་གནས་བ་དང་། དབྱར་རལ་བ་སྒྲངས་བ་ནམས་སྤྱ་ཡོད་པའི་བྱིར། དབྱར་
 རལ་བ་སྦྱོང་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། དབྱར་ནང་ཏུ་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱིར་ཏུ་མཚམས་གྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་
 འདའ་དགོས་པ་བྱུང་ན་དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དབྱར་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། ལུལ་གང་གི་མདུན་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། ཉེན་གང་གིས། དངོས་
 རོ་གང་། ལུན་ཇི་ཅམ་ཏུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ་ནམས་སྤྱ་
 ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། ལུལ་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་མདུན་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
 བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དབྱར་ཁས་སྒྲངས་ལ་མ་ཞིག་བ་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱིར་ཏུ་མཚམས་གྱི་

བྱི་རོལ་དུ་འཕྱོད་གོས་པའི་རབ་བྱུང་གིས་བྱིན་རྒྱལ་ས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་
 དེ། དབྱར་ཁས་སྦང་བ་དེ་ཉིད་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་བ་ནི། གནང་བ་མ་ཐོབ་པ་དེ་རང་
 རོན་དུ་ཡིན་ན་ཞག་གཅིག་ནས་བདུན་གྱི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཅིང་། གནང་བ་ཐོབ་པ་
 དེ་དགོ་འདུན་གྱི་རོན་དུ་ཡིན་ན་ཞག་བཞི་བརྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་སྟེ། འདི་ལ་མཐར་
 ཟུག་པའི་མཐའ་ནི་ཞག་བདུན་ཉིད་དོ། །གནང་བ་མ་ཐོབ་པའི་མཐའ་དེ་ཡིན་ནོ། །གཞན་གྱི་ནི་
 ཞག་བཞི་བརྒྱུད། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

འདི་ཡང་སྤྱིར་བཏང་ཡིན་ལ། དམིགས་བསལ་ལ་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ཞག་བདུན་ལ་
 མི་འབྲུལ་ན་ཞག་བཞི་བརྒྱུད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་རུང་སྟེ་གེས་རབ་བྱེད་པར། དགོ་སྦྱོང་ཐོ་མོ་
 ངང་དགོ་ཚུལ་ཐོ་མོ་ངང་དགོ་སྦྱོབ་མ་ལྷ་ཞག་བཞི་བརྒྱུད་འཕྱོ་བར་མཆུངས། ཞེས་དང་། གཞི་
 གསུམ་ཆོ་གར། ཞག་བཞི་བརྒྱུད་རིང་མཐར་ཡིན་པས། བརྒྱད་ནས་བཞི་བརྒྱུད་བར་རི་ཅམ་
 དགོས་པ་དེ་ཅམ་གྱི་ཞག་གངས་སྒྲོས་ཏེ། ཞེས་དང་། གང་ཟག་གི་ཆོས་ལྡན་གྱི་བྱ་བ་ཞག་
 བདུན་གྱིས་མི་འབྲུལ་བ་རྣམས་ལ་ཡང་ཞག་བརྒྱད་ནས་བཞི་བརྒྱུད་ཚད་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་
 ལྟར་བཞིན་བྱ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དེས་ན་མདོ་ཅ་བར། མཐའི་ཞག་དྲུག་ལ་བྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབ་པ་མི་འཆགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་ཡང་། མཐའི་ཞག་དྲུག་ལ་ཞག་བདུན་གྱི་
 བྱིན་བརྒྱབ་མི་འཆགས་ཞེས་པ་ཡིན་པས། དགག་དགོས་ནས་བྱུང་བ་ན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 པས་ཆོག་པའི་བྱིར། ལྷ་བ་ནི། ལྷགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྒྱས་པའི་སྒོ་ནས་བྱ་ལ་དེ་ཡང་
 མཆའས་ནང་དུ་ད་ལྟ་ལོག་ན་ཡང་ཞག་གཅིག་དང་གཉིས་ནས་འོང་ན་ཡང་ཞག་གསུམ་གྱི་

བྱིན་བརྒྱལ་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །མཚམས་ནང་དུ་དགོ་སྒྲོང་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་སྒོག་དང་ཆངས་
 སྒྲོད་སོགས་ཀྱི་བར་ཆད་དུ་འགྱུར་ན་བྱིན་བརྒྱལ་མ་བྱས་ཀྱང་དབྱར་རལ་བའི་ཉེས་པ་མི་
 འབྱུང་སྟེ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཉིད་ཀྱིས་གནང་བའི་བྱིར་ཏེ། ཟས་དང་སྦྱན་དང་ནད་གཡོག་དག་
 མེད་ལ་དེ་དག་མེད་བར་འཚོ་མི་རུས་ན་དེ་ལས་འདའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་བའི་བྱིར།
 གཞུང་དོན་ནི། གཞིའི་སྐབས་ལ་རབ་བྱུང་སྟེ་ལྷ་ས་དབྱར་གཞི་གཅིག་ཏུ་ཆོ་ག་སྟོན་
 དུ་བཏང་བས་དབྱར་གནས་པར་ཁས་སྒྲང་བར་བྱ་སྟེ། དེས་དེ་ལྟར་བྱས་པའི་དགོས་པ་མཛོང་
 བའི་བྱིར།

དགག་དབྱེའི་གཞི་བཤད་པ།

༡༡། །དེ་ནམས་ཀྱི་ནང་ནས། མི་སྣས་བའི་ཡིད་དམ་བཅའ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་
 ཀྱིས་དགག་དབྱེའི་སྟོན་ས་བསྐབ་བ་ཡོངས་སུ་སྒྲོང་བ་འཆད་པའི་ཚུལ་རི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་
 ལ་གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། སྦྱོར་ཆོགས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ལ། ཡིད་དམ་ངན་པ་དགག་པ་དང་། དགག་དབྱེ་དངོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 སྟོན་པ་ལ། མི་སྣ་བའི་ཞེས་བ་ནས། སྟོན་པའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་
 ལ། དབྱར་གནས་པའི་དགོ་འདུན་ལ་མཛོང་བ་དང་ཐོས་པ་དང་དོགས་པ་དག་གིས་དགག་
 དབྱེ་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། དང་པོ་དག་ན་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་

བ་སྟོན་བ་ལ། རང་དང་བཅས་བས་བཟོད་བ་མ་བྱས་བར་དགག་དབྱེ་མི་བྱའོ། །ཞེས་བ་ནས།
མི་བཟོད་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བའི་བར་གསུངས།

དབྱར་གནས་བས་ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་དགག་དབྱེ་ནས་གཞག་བཤད་བ་ལ།
ཡུལ་གང་ལ་དགག་དབྱེ་བྱ་བ། ཉེན་གང་གིས། བྱེད་བ་པོ་གང་གིས། དངོས་པོ་གང་གིས།
དུས་ནས་ཀྱི་ཆོ། ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས། དགོས་པ་གང་གི་ཕྱིར་དུ་བྱ་བ། དེའི་སྒྲུབ་ཤད་བ་དང་
བརྒྱད། དང་པོ་ནི། ཚུགས་བརྩའི་དགེ་འདུན་ལ་བྱ་བ་སྟེ། དབྱར་གནས་བས་དགེ་འདུན་ལ་
ཞེས་སོགས་དང་། བྱ་ཁྲིཀ་ལས། ཚུགས་བརྩའི་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་ལའོ། །ཞེས་གསུངས་
བའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་ནི། དབྱར་ཁས་སྒྲངས་བའི་རབ་བྱུང་ལྟེ་ལྟེ་ལྟེ་བྱ་བ། དེར་མ་ཟད་དེ་
ཁས་མ་སྒྲངས་བ་དང་། དེ་རལ་བ་སོགས་མཆམས་ནང་དེར་ཡོད་བའི་རབ་བྱུང་ཐམས་ཅད་
ཀྱིས་བྱ་དགོས་ཏེ། དེའི་ཉིན་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོ་སྦྱོར་བྱ་དགོས་བ་གང་ཞིག་དེའི་ཉིན་
དགག་དབྱེ་ལས་ལོག་སུ་གསོ་སྦྱོར་མི་འབྱུང་བའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་ནི། དགེ་འདུན་ལྟམས་
ཀྱིས་བསྐྱོས་བའི་དགེ་སྦྱོར་གི་མདུན་དུ་བྱ་ལ། བསྐྱོས་བ་དེས་གཞན་བསྐྱོས་བ་ཡོད་ན་དེའི་
མདུན་དུ་དང་། དེ་མེད་ན་ལས་གྲུལ་དེར་ཡོད་བའི་དགེ་སྦྱོར་གང་ཡང་རུང་བའི་མདུན་དུ་བྱ་
བ་ཡིན་ནོ། །བཞི་བ་ནི། སྤྱིར་བཏང་ལ་ལྟར་བ་མཐོང་ཐོས་དོགས་གསུམ་ཀྱི་ལྟར་བའི་དགག་
དབྱེ་དང་། རང་གི་དངོས་པོ་ཁབ་ལ་སོགས་བའི་རྣམས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དམིགས་
བསལ་དུ་ཕམ་བ་མ་གཏོགས་གང་ཟག་འདི། ཞེས་བ་དང་། ལྟར་བ་འདི་མ་གཏོགས་སྤང་ཞེས་
བ་ལྟ་བུ་དང་། གཞི་དང་གང་ཟག་གཉིས་ཀ་འཛོག་བ་དང་། གཞི་འཛོག་ལ་གང་ཟག་མི་འཛོག་

པ། གང་ཟག་འཛོག་ལ་གཞི་མི་འཛོག་པ་སོགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཅ་བ་བཞག་ཏུ་མི་
རུང་སྟེ། བཅ་བ་འཆབ་བཅས་རྒྱུད་ན་གནས་ནས་བསྐྱད་པར་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར།

ལྷ་པ་ལ། དུས་མ་ཡིན་པ་དང་དུས་སུ་བྱ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དུས་ཀྱི་སྤར་བྱ་
བ་དང་། དུས་ཀྱི་བྱིས་བྱ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དུ་མ་ཡོད་དེ། དབྱར་ནང་དུ་ཆོས་ལྷན་
ཀྱི་བྱ་བས་འཕྲོད་གོས་པ་རྒྱུར་ན། གསོ་སྦྱོང་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་ནས་ཉ་ཤི་གཅིག་དང་
བསྟུན་ནས་དགག་དེ་བྱ་བ་དང་། དེའི་ལོང་མེད་པར་སྐྱབ་སྐྱབ་ཏུ་འཕྲོད་གོས་པ་རྒྱུད་ན་ནམ་
སྐབས་སུ་བབ་པ་ན་ཆོགས་ཀྱིས་དགག་དེ་བྱ་བ་དང་། དབྱར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སོང་
བ་ན་གཞན་དགག་དེ་བྱེད་པ་དང་སྤང་ན་དེར་དགག་དེ་བྱ་བ་དང་། དགེ་སྦྱོང་འཐབ་ཀྱོལ་
ཅན་འོང་བ་ཐོས་པས་འཛིགས་པ་ན་གསོ་སྦྱོང་གཉིས་སམ་གསུམ་ཐལ་ནས་འཐབ་ཀྱོལ་ཅན་
མ་སྟེབ་པའི་སྤོ་རོལ་ནས་དགག་དེ་བྱ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དབྱར་
ཀྱི་ནང་དུ་བྱ་བས་འཕྲོད་གོས་ན་དགག་དེ་བྱེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་
སྟེ། གནས་པར་མི་རུས་པ་ཉིད་ཡིན་ན་སྦྱོད་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་དགེ་སྦྱོང་ལ་ཆོགས་ཀྱི་དགག་
དེ་བྱེད་པར་བྱེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་སོང་
བས་དེར་སྤར་དགག་དེ་བྱེད་པ་དེ་དག་དང་སྟན་ཅིག་བྱས་ན་དགག་དེ་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བཞི་པ་བྱུབ་སྟེ། གལ་ཏེ་གནས་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་དག་གིས་
དགེ་སྦྱོང་འཐབ་ཀྱོལ་བྱེད་པ་དག་འོང་པར་ཐོས་པར་འགྱུར་ན་གལ་ཏེ་གསོ་སྦྱོང་གཉིས་སམ་
གསུམ་ཐལ་པར་གྱུར་ན་དགག་དེ་བྱེད། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ནི། གཤམ་ཏེ་དུས་ཀྱི་དགག་དབྱེད་ཉིན་དགོས་སྤྱོད་འཐབ་ཀྱིས་ཅན་སྒྲེབས་
 བ། དེའི་ཉིན་གསོ་སྤྱོད་བྱས་ནས། དེ་སོང་བའི་འོག་ཏུ་ཉ་མི་གཅིག་དང་བསྐྱེད་ནས་དགག་
 དབྱེ་བྱ་སྟེ། དང་པོ་དག་ན་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། དབྱར་
 རྩེ་མ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ན་སྟོན་ཆུ་འཕྲིང་པའི་ཆེས་བཙུ་ལྟ་དང་། དབྱར་བྱི་མ་ཁས་སྒྲངས་
 པ་ཡིན་ན་སྟོན་ཆུ་ཐ་ཆུང་གི་ཆེས་བཙུ་ལྟ་དགག་དབྱེ་བྱ་སྟེ། དབྱར་རྣམས་ཀྱི་ཐ་མའི་ཉི་མ་
 ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ལ། སྤྱོད་པ་ དངོས་གཞི། མཐུག་གསུམ་ལས། དང་
 བོ་ཡོད་དེ། ཞག་བཅུ་འཕམ་ཆུ་བ་བྱེད་འདས་ནས་དགག་དབྱེ་འབྱུང་བ་ན་སྤྱོད་ཡུལ་གྱི་སྤྱོད་དུ་
 བརྗོད་པ་དང་། དེ་ཉིན་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་བརྒྱན་ཅིང་བྱི་དོར་བྱ་བ་དང་། ཆེས་བཙུ་བཞིའི་
 མཆན་ཐོག་ཐག་ཏུ་ཆེས་བཤད་ཉན་བྱ་བ་དང་། ཆེས་བཙུ་འཕྲི་ཉིན་ཡང་ལས་ཀྱི་མདུན་རོལ་
 ཚུན་དུ་འབེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་དུས་འདའ་བར་བྱ་བ་དང་། གསོ་སྤྱོད་གི་སྤྱོད་པ་ལ་བཤད་
 པའི་སྟེང་དུ་ནང་དུ་འདུས་མ་ཐག་ཏུ་ཐམས་ཅད་ཕན་ཚུན་བྱག་ཐིང་པོ་བྱས་ནས། དབྱར་གྱི་
 བར་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་བྱགས་དང་འགལ་བ་བྱུང་བ་རྣམས་བཟོད་པར་མཛད་པར་བྱ། ཞེས་
 སོགས་མཛོད་པར་བྱ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྟོར་
 བ། བསྟོར་པའི་དགོས་སྤྱོད་གི་མདུན་དུ་དགག་དབྱེ་བྱ་བ། དགག་དབྱེད་གོ་རིམ་བཤད་པ་དང་
 གསུམ། དང་པོ་ནི། དགོས་སྤྱོད་ཁྱད་པར་གསུམ་ལྟན་དགག་དབྱེད་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པ་ཞིག་
 ལ། དགོ་འདུན་གྱིས་སྤྱོད་བཞིས་ཏེ། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྟོར་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 རོ། །དགོས་སྤྱོད་བཞི་ལས་མེད་ན་དགག་དབྱེ་མི་འཆགས་ཏེ། བསྟོར་ཡུལ་དེ་མ་གཏོགས་དགོ་

འདུན་གངས་ཚང་གཅིག་གིས་བསྐྱོ་བར་བྱ་དགོས་པའི་བྱིར། བསྐྱོ་ལུལ་དེ་ཡང་གཅིག་དང་གཉིས་དང་གསུམ་ལ་སོགས་པ་གང་རིགས་བསྐྱོ་བར་བྱ་སྟེ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་བསྐྱོ་བར་བྱའོ། །མི་རུས་ན་དུ་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བསྐྱོས་པའི་དགེ་སྤྲོད་དེས་རི་ལྷར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། ཐམས་ཅད་ལ་རྩ་དུར་བ་གིམ་པ་སོགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལྷུང་བའི་དགག་དབྱེ་རི་ལྷར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསྐྱོས་པའི་དགེ་སྤྲོད་གི་མདུན་དུ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་རྩ་དུར་བ་བསྐྱོལ་ནས་གཉིས་ཀས་བཟུང་སྟེ་སྒྲགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྐོར་ནས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། རྩ་དུར་བ་བསྐྱོལ་ཏེ་འཛིན་པ་ནི་བཀའ་གིས་ཀྱི་ཅ་སན་ཚུན་འདུད་པ་ལྷར་ལྷུང་བ་སྤྲོད་བྱེད་པ་ལ་འདུད་པར་བྱེད་པ་མཆོག་། ཞེས་སྐོབ་དཔོན་དགེ་ལེགས་བཤེས་གཉེན་གྱིས་བཤད། རྗེས་ཀྱི་དགག་དབྱེ་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། རང་གི་རྗེས་ཁབ་དང་ཨ་རུ་ར་ཡན་ཆད་ཀྱིས་དགག་དབྱེ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ནི། དང་པོར་དགེ་སྤྲོད་ལ། དེ་རྗེས་དགེ་ཚུལ། དེ་རྗེས་དགེ་སྤྲོད་ལ། དེ་རྗེས་དགེ་སྐོབ་ལ། དེ་རྗེས་དགེ་ཚུལ་མ་རྒྱུས་ཀྱིས་དགག་དབྱེ་བྱའོ། །འདུན་པ་ནི། ལྷུང་བའི་དགག་དབྱེ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཆོས་རྒྱམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ཡང་ཡིན་ཏེ། ལྷུང་བ་སྤྲོད་གཞིའི་སྐབས་བྱེ་སྟེ། ལྷུང་བ་སྤྲོད་པ་ན་སྤྱིར་ལྷུང་བ་ཡིན་མིན་དང་། བྱེ་བྲག་ཏུ་ལྷུང་བ་གང་ཡིན་འཕེལ་བའི་གཏམ་གྱིས་གཏན་ལ་ཐབས་པས་ཆོས་རྒྱམ་པར་དག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཏེ། འདི་ལྷར་བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚུལ་ཁྲིམས་རྒྱམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ནི་གསོ་སྤྲོད་གསུངས་ཆོས་རྒྱམ་པར་དག་པར་བྱ་བའི་བྱིར་ནི་དགག་དབྱེ་གསུངས་པས་གལ་ཏེ་

འདོད་ན་དགག་དབྱེ་གིས་ཞིག་ ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

རྒྱས་ཀྱིད་གག་དབྱེ་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། རྟེན་པའི་སྒོ་ནས་དབྱེ་བར་བྱ་བའི་
 ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དགག་དབྱེའི་ཉིན་དགོ་འདུན་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ་ལ་ཕན་ཡོན་ཁྲད་
 བར་ཅན་འབྱུང་སྟེ། དེ་ལ་འགོ་ག་སྟོམས་ལས་ལངས་མ་ཐག་པ་ལ་བསྟེན་བཀྱར་བྱས་པ་ལྟ་
 བའི་ཕན་ཡོན་འབྱུང་བའི་བྱིར། བརྒྱད་པ་ནི། ཅིའི་བྱིར་དགག་དབྱེ་ཞེས་བྱ་ཞེ་ན། དབྱར་གྱི་
 བར་དུ་ལྷུང་བ་སྐྱེང་བ་སོགས་དགག་པ་ལས། དེ་སྐྱེང་བ་སོགས་ཀྱིས་སྒྲུབས་དབྱེ་བས་དེ་ལྟར་
 བརྗོད་པའི་བྱིར། དག་དོན་ནི། མི་སྣ་བའི་ཞེས་སོགས་ལ་དགོས་མེད་དུ་མི་སྣ་བའི་བརྒྱལ་
 བྱགས་སྐྱང་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་སྣ་སྟེགས་ཀྱི་བརྒྱལ་བྱགས་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་འདྲའི་བརྒྱལ་
 བྱགས་དེས་སྒྲིག་པ་འདག་པ་དང་། གྲོལ་བ་འཛོལ་སྣམ་དུ་སེམས་པར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལྟར་བྱས་
 བ་དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན་དུ་གཏོགས་པའི་ཉེས་པ་སྟོམ་མོ་འབྱུང་བའི་བྱིར། དབྱར་གནས་པར་
 ཞེས་སོགས་ལ། རབ་བྱུང་སྟེ་ལྔས་དགག་དབྱེ་བྱ་བར་གནང་སྟེ། དེས་ཁྲད་པར་དུ་བྱས་པའི་
 དགོས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར།

སྤྱི་བཤད་ཀྱི་གཞི་བཤད་བ།

༡༡། །སྤྱི་བཤད་གདོང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱིས་
བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་བསྟེན་པའི་སློན་སྐྱོན་བསྐྱབ་བ་སྤྱད་ཚུལ་འཆད་ན། དེའི་ཚུལ་ཇི་ལྟ་
བྱ་ཞེན་འདི་ལ་བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་གོས་བསྟེན་བ་དང་། བདེ་བར་གནས་པའི་རྒྱུན་སྐྱོན་
བསྟེན་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་བ་ལ། སྤྱི་བཤད་ཞེས་བ་ནས། གཞུང་གསལ་བསྟེན་
བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཉིས་བསྟེན་བ་ལ། སྐྱོན་བསྟེན་བར་བྱའོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས། དང་པོ་ལ། བག་ཡངས་དང་འབྲེལ་བ་སྤྱི་བཤད་ཀྱི་གཞི། འཛོལ་པའི་ཡོ་བྱད་
དང་འབྲེལ་བ་གོས་ཀྱི་གཞི། དམིགས་བསལ་དང་འབྲེལ་བ་ཀོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞི་དང་གསུམ་
ལས། དང་པོ་སྟོན་བ་ལ། སྤྱི་བཤད་ཞེས་བ་ནས། ཉེས་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
གཉིས་བསྟེན་བ་ལ། མཛོན་གྱིས་མ་དྲས་པའི་གོས་སྤྱད་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བ་ནས། ཁྱིམ་
གཅིག་གིས་ཀྱང་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་བསྟེན་བ་ལ། དུལ་དབྱས་ཀྱི་
མཆམས་སོ། །ཞེས་བ་ནས། བསྟེན་བར་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

ཁོ་ན་རེ། དེ་ལྟར་ན། བྱང་གཞི་ལས། དགག་དབྱེ་དབྱར་དང་ཀོ་ལྷགས་དང་། ཞེས་
སོགས་ཀྱི་གོ་རིམ་དང་འགལ་ཡོད། །ཞེན་སྟོན་མེད་དེ། འདིར་དང་པོར་དབྱར་གནས། དེ་རྗེས་
དགག་དབྱེ་བསྟེན་བ་ནི། དབྱར་ཁས་སྤངས་བ་ནས་དགག་དབྱེ་འབྱུང་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་དེ་

རྗེས་དགག་དབྱེ་བསྟན་པའི་ཕྱིར་དང་། དགག་དབྱེའི་རྗེས་སུ་སྤྱི་བརྒྱུད་གདིང་བ་འབྱུང་བའི་
 རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་རྗེས་སྤྱི་བརྒྱུད་བསྟན། གོས་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གཙོ་བོ་དང་ཀོ་སྤྱགས་དམིགས་
 བསལ་ཡིན་པས། སྤྱིར་བཏང་དམིགས་བསལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དང་པོར་གོས་ཀྱི་གཞི།
 དེ་རྗེས་ཀོ་སྤྱགས་ཀྱི་གཞི་བསྟན་པའི་ཕྱིར། དེས་ན་སྤྱི་བརྒྱུད་གི་གཞི་དེ་ལ་ཡང་གཞིའི་སྐབས་
 ཅན་འབྱུང་བ་དང་། ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ཅན་འབྱུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་བ་
 ལ། སྤྱི་བརྒྱུད་གདིང་བར་བྱའོ། །ཞེས་བ་ནས། མ་སྤྱད་ན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་དེའི་དུས་ཀྱི་རྟེན་བ་
 བཤོ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

གཉིས་བ་སྟོན་བ་ལ། དགག་དབྱེ་རི་ལྟ་བུ་དེ་བཞིན་དུ་གདིང་ངོ་ཞེས་བ་ནས། སྤྱི་
 མཛད་ཚུན་ཆད་དུ་འདུག་པ་ལ་ཡང་ཉེས་བ་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དེས་ན་གཞུང་
 འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་བརྒྱུད་གི་རྣམ་གཞག་ཅུང་ཟད་བཤད་བ་ལ། སྤྱི་བརྒྱུད་དང་པོར་གདིང་
 བ། བར་དུ་བརྒྱུད་བ། ཐ་མར་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ལ། དགོས་བ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ་གདིང་བ། རྟེན་
 ཀྱི་གང་ཟག་གང་གིས་གདིང་བ། གནས་གང་དུ་གདིང་བ། དངོས་པོ་གང་གདིང་བ། བྱེད་བ་
 པོ་གང་གིས་གདིང་བ། ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་གདིང་བ། དུས་ནམ་གྱི་ཆེ་གདིང་བ། ལྷན་རི་སྤང་
 དུ་གདིང་བ། དེའི་སྤྱི་བཤད་བ་དང་དགྲུ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྱི་བརྒྱུད་གདིང་བ་ལ་དགོས་བ་
 ཡོད་དེ། གནས་བསྐྱུང་བར་བྱ་བ་དང་། རང་བདེ་བ་ལ་རེག་པར་བྱ་བ་དང་། གཞན་སྦྱིན་བ་པོ་
 རྣམས་ཆོགས་རྫོགས་པའི་དགོས་བ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། སྤྱི་བརྒྱུད་བཏིང་བས་སྤྱི་
 བརྒྱུད་གདིང་བ་དེར་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་རྣམས་སྤྱགས་མཐུན་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ས་བརྒྱུད་གདིང་བའི་བར་ལ་ལྷུང་བ་བཅུ་བཀ་ཡངས་སུ་གནང་
 བས་བདེ་བར་གནས་པར་འགྱུར་བའི་ཕྱིར། ལྷུང་བ་བཅུ་ཡང་ཡོད་དེ། འཆང་འཛོག་འབྲལ་
 གསུམ། ཡང་ཡང་ཟ་བ། འདུས་ཤིང་ཟ་བ། མ་སྦྱས་པར་གྲོང་དུ་འཕྱོ་བ། ཁྱིམ་པ་ལ་གོས་
 རང་གར་སྦྲོང་བ། སྤྱོད་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པའི་གོས་དུ་མ་འཆང་བ། ལྷུང་སྦྱར་མེད་པར་སྦྲ་
 གོས་དང་ཐང་གོས་ཅམ་ལ་བརྟེན་ནས་ལམ་གྱི་བཞི་མདོ་ཚུན་དུ་སྦྲོངས་སྦྱར་འཕྱོ་བ། ལྷག་
 མ་རྣམས་དང་རྟེན་པ་ཐུན་མོང་དུ་འགྱུར་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། གསུམ་པོ་དག་རི་ལྷ་
 བ་དེ་བཞིན་དུ་ས་བརྒྱུད་འདིང་ན་ནི་ཡང་ཡང་ཟ་བ་དང་། འདུས་ཤིང་ཟ་བ་དང་། མ་སྦྱས་པར་
 གྲོང་དུ་འཕྱོ་བ་དང་། གོས་སྦྲོང་བ་ལ་ཡང་ཉེས་པ་མེད་ལ་དེ་ལྷག་མ་དག་དང་རྟེན་པ་ཐུན་མོང་
 དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རྒྱས་པར་དབྱེ་ན། བཅུ་གསུམ་ཡོད་དེ། སྦྲོང་བར་མི་རིགས་པས་སྦྲོང་བ། དཔགས་
 བ་སྦྲོང་བ། སོ་སོ་ནས་དཔགས་པ་སྦྲོང་བ་གསུམ་གོས་སྦྲོང་བའི་ནང་དུ་འདུ་བར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ། དེའི་དུས་སུ་སྦྱིན་བདག་གིས་སྤུལ་བའི་ཇུས་ལ་དགོ་འདུན་
 གྱིས་ཁོངས་སྦྱད་པས་བསོད་ནམས་འཛོལ་བའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་
 བ། ཆོས་བདུན་ལྡན་ཡིན་པ། ཐམས་ཅད་གྱིས་གནས་གཅིག་ཏུ་དབྱར་གནས་པར་ཁས་
 གྲངས་པ། མ་རལ་བ་ཡིན་པ། ས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་ཡིན་པའི་བྱད་ཆོས་རྣམས་དང་
 ལྡན་པ་ཅིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། དབྱར་གནས་པར་ཁས་མ་གྲངས་པ་དང་དབྱར་རལ་བ་དང་
 དབྱར་སྦྱི་མར་གནས་པར་ཁས་གྲངས་པ་དང་དབྱར་གནས་གཞན་དུ་གནས་པར་ཁས་གྲངས་

བ་དག་ལ་དེ་མི་འབྱུང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཐྱིད།

དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་སྒངས་པ་ལ་དེ་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། གནས་གཅིག་
རུ་ལ་ལས་དབྱར་སྐྱ་མ་ཁས་སྒངས། ལ་ལས་དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་སྒངས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ན་དབྱར་
ཕྱི་མ་ཁས་སྒངས་པ་དེས་གནས་དེར་སྐྱ་བརྒྱུད་གདིང་དུ་མི་རུང་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་གྱི།
དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་སྒངས་པས་གདིང་དུ་མི་རུང་བར་བསྟན་པ་མ་ཡིན་གྱི་དགོ་འདུན་ཐམས་
ཅད་གནས་གཅིག་རུ་དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་སྒངས་པ་ཡིན་ན་དེར་སྐྱ་བརྒྱུད་གདིང་དུ་རུང་བའི་
ཕྱིར་ཉེ། རྒྱ་ཆེར་འགྲེལ་ལས། དགོ་འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱར་ཕྱི་མ་ཁས་སྒངས་པ་དག་ལ་ཡང་
སྐྱ་བརྒྱུད་གདིང་བ་འཆགས་སོ། །དེ་གདིང་བའི་དུས་ནི་སྟོན་རྒྱ་བ་རྒྱུད་གེ་ཆེས་བཅུ་བྱ་གགོ།
དཔྱིད་རྒྱ་འཕྱིར་པའི་ཉི་ལ་དེ་སྤྱད་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱ་བ་སྟེ། དབྱར་
གང་དུ་ཁས་སྒངས་པའི་གནས་དེར་གདིང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དབྱར་གནས་གཞན་དུ་
གནས་པར་ཁས་སྒངས་པ་དག་ལ་དེ་མི་འབྱུང་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ཡོད་
དེ། རྒྱ་ཆོས་པའི་དང་ལྷན་པའི་གོས་གདིང་བར་བྱ་སྟེ། རྒྱས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ། རོ་པོས་
ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ། བདག་པོས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ། གངས་ཀྱིས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པ་ཞིག་
དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱ་བ་སྟེ། དབྱར་གྱི་རྟེན་པ་ལས་བྱུང་བ་ཡིན་པ། སྐྱ་བརྒྱུད་གདིང་
བའི་ཉི་མ་དེ་ཡན་ཆད་ལ་བྱ་བ་པ། གོས་ཀྱི་རྟེན་པར་བབས་པ་ཡིན་པ་རྣམས་དགོས་པའི་
ཕྱིར་ཉེ། དབྱར་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བ་གདིང་བའི་ཉི་མའི་མཐར་བྱ་བ་གོས་ཀྱི་རྟེན་པར་བབས་
པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ཅུང་བ་དང་། ཚད་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་རྒྱ་ཅུང་ག། དབྱིབས་ཅུང་ག།
 ལ་དོག་ཅུང་ག། གནས་སྐབས་ཅུང་བ་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་བྱུང་སྟེ། རྒྱ་སྐྱམ་བུ་བཞིན་
 དུ་ཤད་བཅུ་མ་བྱས་པ་དང་། རྒྱ་མ་བཏགས་པར་མི་ཅུང་བ་ལ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་
 དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། བཤད་བཅུ་མ་བྱས་པ་དང་། ཞེས་དང་། རྒྱ་མ་བཏགས་པ་དང་། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱུང་སྟེ། ག་འབྱེད་པ་ལ་སོགས་པ་ཡ་ཡོར་གྱུར་པ་མ་ཡིན་པ་
 སོགས་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཡ་ཡོར་མ་གྱུར་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་
 བྱུང་སྟེ། ཅུང་བའི་ཚོན་གྱིས་ཁ་བསྐྱར་བ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ཁ་བསྐྱར་བའོ། ཞེས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། མ་དུགས་པ་དང་མ་ཐེགས་པ་མཐུད་པ་མེད་པ་དང་
 ལྟན་པ་རིང་པོ་མ་ཐོག་པ་དང་། སྔ་བ་གཞན་གྱིས་ལོངས་མ་སྐྱད་པ་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རྟེ། མ་དུགས་པ་དང་མ་ཐེགས་པའོ། ཞེས་དང་། ལོངས་སུ་མ་སྐྱད་པའོ། སྔ་བའོ། མཐུད་
 མ་ཅན་དང་ལྟན་རིངས་ཅན་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར་དང་། དཔལ་ཤིང་བྱུབས་པའོ། ཟེན་
 པའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཆོས་གོས་ཀྱི་ཆེ་ཆད་སྤྱིད་དུ་སྒྲ་ལྡོད་པ་
 དང་། དེ་ལས་ལྷག་ཀྱང་གདིང་དུ་ཅུང་སྟེ། འདི་བག་ཡངས་ཀྱི་གོས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལྷ་
 པའོ། ལྷག་པ་ཡང་ངོ་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བདག་པོའི་བྱུང་པར་ལ་དགེ་
 འདུན་སྦྱིར་དབང་བ་ཞིག་དགོས་རྟེ། འདི་ལ་དགེ་འདུན་སྦྱིས་བྱིན་བཅུ་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་
 རྟེ། དགེ་འདུན་གྱིའོ། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་བྱུང་སྟེ། ལྷམ་སྐྱར་སྒྲ་གོས་མཐང་
 གོས་རྟེ་ཆོས་གོས་གསུམ་སྐྱགས་གཅིག་གདིང་བར་བྱ་སྟེ། ཆོས་གོས་གསུམ་མོ། ཞེས་

གསུངས་པའི་ཕྱིར། སུམ་སྒྲུགས་དུ་མ་ཡོད་ན་གདིང་དུ་རུང་སྟེ་དུ་མ་ཡང་རོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་གྱིས་སྤྲ་བརྒྱུང་འདིང་ཁར་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་
བསྐྱོས་པ་དེས་གདིང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། སུམ་སྒྲུགས་དུ་མ་ཡོད་ན་དེ་སྟེད་ཀྱི་གདིང་
བ་པོ་བསྐྱོར་རུང་སྟེ། དུ་མ་ཡང་རོ། །ཇི་སྟེད་པའི་གདིང་བར་བྱེད་པའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
ཕྱིར། རྒྱག་པ་ལ་སྦྱོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས།

དང་པོ་ལ། གང་ཟག་གིས་བྱ་བའི་སྦྱོར་བའི་ཚོག་དང་། དགེ་འདུན་ཚོགས་པའི་སྦྱོར་
བའི་ཚོག་དང་། འདིར་དེར་བསྐྱོས་པའི་དགེ་སྦྱོར་གིས་བྱ་བའི་སྦྱོར་བའི་ཚོག་འོ། །དང་པོ་
ཡོད་དེ། སྤྲ་བརྒྱུང་འདིང་བའི་དགེ་སྦྱོར་རྣམས་ཀྱིས་རང་རང་གི་ཚོས་གོས་གསུམ་གྱི་བྱིན་
རྒྱལས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་ནི་ཚོས་གོས་གཞན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་པ་ཡིན་
པས་དེའི་བྱིན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལས་པ་དག་ལྷུང་ནས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
ཡོད་དེ། ཞག་མ་ལོན་པར་ཚོགས་པས་མོས་པར་བྱ་བ། མཚམས་ཀྱི་ནང་དུ་སྒྲོ་མ་ཐུན་བྱ་བ།
གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་སྤྲ་བརྒྱུང་འདིང་བ་པོར་བསྐྱོ་བ། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་
ཀྱིས་དེ་ལ་སྤྲ་བརྒྱུང་གི་རྒྱ་གཏད་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། དབྱར་ནང་
གི་ཉི་མ་གང་ལ་ཚོས་གོས་དེ་དགེ་འདུན་གྱི་ལག་ཏུ་གྲུབ་པ་ན་དེར་གཏོགས་པའི་དགེ་སྦྱོར་
ཐམས་ཅད་འཆོ་བའི་བསམས་པས་མོས་པ་བསྐྱེད་པར་བྱ་སྟེ། ཚོས་གོས་འདི་ནི་དབྱར་གནས་
པའི་དགེ་འདུན་གྱིས་ཚོས་གོས་ཀྱི་རྟེན་པ་ལས་གྲུབ་པ་ལགས་ཏེ། གལ་ཏེ་དགེ་འདུན་བཞེད་
ན་ཚོས་གོས་འདི་དགེ་འདུན་གྱི་སྤྲ་བརྒྱུང་གདིང་བར་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སེམས་བསྐྱེད་ཅིང་

ངག་ཏུ་ལན་གཅིག་བཞོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། དབྱར་གནས་པའི་
མཆམས་ཀྱི་ནང་དུ་དངོས་པོ་སྔ་བརྒྱད་དུ་འདིང་བར་ལོས་པའི་ཆོས་གོས་གསུམ་ལ་ཆོས་
གོས་འདི་སྔ་བརྒྱད་དུ་གདིང་བར་བསྐྱེད་ཞེས་བཞོད་པར་བྱ་སྟེ། དབྱར་མཆམས་ཀྱི་ནང་
དུ་སྒོ་མཐུན་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། གདིང་བ་ཡང་རོ། །གང་ལ་དེ་འབྱུང་
བའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། དེ་ལ་བཏང་བར་བྱའོ། །གསོལ་བ་བྱས་
ཏེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། བསྐྱོས་པའི་དགེ་སྒོང་དེས་ཆོས་གོས་ཀྱི་རྒྱ་བསྐྱ་བ་དང་། ལྷུ་བ་
བ་དང་། ཁ་བརྒྱར་བ་སྟེ་ལས་གསུམ་བྱ་བ་དང་། སྒྱུར་བའི་ཆེ་འདིང་བར་འབྱུར་རོ། །དངོས་
གཞིའི་ཆེ་གདིང་རོ། །མཐུག་གི་ཆེ་བཏིང་ཟེན་ཏེ་སྒྲུམ་པའི་སེམས་གསུམ་བསྐྱེད་པར་བྱ་བ་
དང་། སང་བདག་གིས་སྔ་བརྒྱད་འདིང་བར་འབྱུར་གྱི་ཁྱེད་ཅག་གིས་རང་རང་གི་ཆོས་གོས་
ཁྱིན་རྒྱབས་སྒྱུངས་ཤིག་ཅེས་ཆོགས་པར་བཞོད་པ་དང་། གནས་མལ་བ་གམས་ཏེ། སྒྲན་
ཐབས་མི་ཉམས་པར་བྱ་བ་དང་། གཞྭ་བརྒྱར་བ་སོགས་འདུ་བའི་སྐབས་བསྐྱ་བ་དང་བཞི་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། བསྐྱ་བ་དང་། ལྷུ་བ་དང་། ཁ་བརྒྱར་བ་དག་ལ་དེས་སྒྲོན་དུ་
འཕྲོ་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། འདིང་བར་འབྱུར་རོ། །གདིང་རོ་
བཏིང་རོ། །སྒྲུམ་དུ་སེམས་བསྐྱེད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། ཆེ་
དང་ཐུན་པ་བདག་སངས་སྔ་བརྒྱད་འདིང་བར་འབྱུར་གྱི་ཁྱེད་ཅག་གིས་རང་རང་གི་ཆོས་གོས་
རྒྱམས་དབྱུང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་གྲུབ་སྟེ། འདུ་བའི་སྐབས་ཐེས་སུ་

བསྐྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་དངོས་གཞིའི་ཆོག་ཡོད་དེ། སྤྱི་བརྒྱུད་
འདིར་བ་པོས་གཟེབ་ཀྱི་སྒྲོག་མའི་ནང་དུ་ཆོས་གོས་གསུམ་བརྒྱུད་བ་པར་བར་སོགས་ཏེ། གན་
པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་འདུག་མེ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་སྤྲུགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྒྱས་པའི་
སྒྲོན་པ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ལན་གསུམ་བརྒྱས་པས་སོ། །གདིང་ངོ། །ཞེས་སོ། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་མཐུག་གི་ཆོག་ཡོད་དེ། འདིར་བ་པོས་དགེ་སྒྲོང་རེ་རེའི་མདུན་དུ་འདུག་
མེ་བཏིང་ངོ་ཞེས་བ་ལན་གསུམ་བརྒྱུད་བ་པར་བྱ་བ་དང་། དགེ་སྒྲོང་ནམས་ཀྱིས་ལེགས་པར་
བཏིང་ངོ། །ཤིན་ཏུ་བཏིང་ངོ། །འདི་ལ་རྟེན་བ་དང་ལན་ཡོན་གང་ཡོད་པ་དེ་དག་བདག་གིས་
ཡིན་ནོ་ཞེས་བརྒྱུད་བ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བདུན་པ་ནི། དབྱར་སྤྱི་མ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་
ན་སྟོན་ཆུ་འབྲིང་པོའི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་དང་། དབྱར་བྱི་མ་ཁས་སྒྲངས་པ་ཡིན་ན་སྟོན་ཆུ་རྩ་ཆུང་
གི་ཆེས་བཅུ་དྲུག་ལ་གདིང་བར་བྱ་སྟེ། ཆེས་བཅུ་དྲུག་ལའོ། །སྟོན་ཆུ་འབྲིང་པོའི་ལོ། །ཞེས་
དང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་དབྱར་བྱི་མར་གནས་པར་ཁས་སྒྲངས་པ་
དག་ལ་ཡང་སྤྱི་བརྒྱུད་འདིར་བ་འཆགས་སོ། །དེ་འདིར་པའི་དུས་ནི་སྟོན་ཆུ་རྩ་ཆུང་གི་ཆེས་
བཅུ་དྲུག་གོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བརྒྱད་པ་ནི། དང་པོ་དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་དཔོ་ཡི་ཆུ་
པའི་བར་དང་། གཉིས་པ་དེ་ནས་བརྒྱུད་སྟེ་ནག་པ་ཆུ་པའི་ཆེས་བཅོ་ལྔའི་བར་དུ་གདིང་བར་
བྱ་སྟེ། མེ་ཏོག་སྒྲིང་རྒྱུད་ལས། སྟོན་ཆུ་གནས་ནི་ཁ་ཡི་བར། །སྤྱི་བརྒྱུད་འདིར་བར་རྗེས་སུ་
གནང་། །ཞེས་དང་། ལུང་ལས། དགེ་སྒྲོང་མ་ནམས་ཀྱི་ཡུན་རི་སྟོན་དུ་ཆོས་གོས་ཡང་བསྐྱབ་

བར་བྱའོ། །གདིང་བར་བྱ། རྒྱ་བ་ལྔར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དམིགས་བསལ་གྱི་
 དབང་དུ་བྱས་ན་སྔ་བརྒྱུད་རྒྱ་བ་དྲུག་ཏུ་འདིང་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྔ་བརྒྱུད་གཉིད་ནས་དབྱུང་
 བའི་བར་གྱི་རྒྱ་བ་ལྔ་པོ་དེ་རྒྱ་ཤོལ་གང་ལས་བྱུང་བའི་ཤོལ་རྒྱ་དེ་དེའི་དངོས་རྒྱའི་ཁོངས་སུ་
 བཟང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དགུ་བ་ཅིའི་བྱིར་སྔ་བརྒྱུད་ཞེས་བྱ་ཞེན། འདི་ལ་སྔ་བརྒྱུད་
 ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། གཞན་གྱིས་ཡོངས་མ་སྤྱད་པའི་གསར་བ་ཡིན་པས་ན་སྔ་
 བ་དང་། གཞེབ་གྱི་སྒྲོག་མར་བརྒྱུད་བས་ན་སྔ་བརྒྱུད་ཞེས་བརྗོད་པའི་བྱིར།

ཡང་ལུང་དང་། མདོ་ཅ་བར། སྔ་བརྒྱུད་གི་མིང་གི་རྣམ་གངས་ལ། གཏན་བ་ཞེས་
 བཤད་པས། དེ་ལ་གཏན་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་ལྟར་འདོགས་པའི་རྒྱ་
 མཆན། བཏགས་པའི་དགོས་པ། དངོས་ལ་གཞོད་བྱེད་གསུམ་ཆང་བའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་
 གྱི། འོག་གཞི་གཏན་པའི་སྤང་ལེབ་དང་འདྲ་བའི་རྒྱ་མཆན་གྱིས་བཏགས་པའི་བྱིར། གཉིས་
 བ་བྱུབ་གྱི། འདྲ་ཆོས་བཞི་རྟོགས་པར་བྱ་བའི་དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། འདྲ་ཆོས་བཞི་ཡོད་
 དོ། །གཏན་པའི་སྤྱིང་དུ་ཆོས་གོས་བརྒྱུད་པའི་ཁ་དོག་གཅིག་ཏུ་གནས་པ་ལྟར་འདི་འདིང་བར་
 གཏོགས་པའི་དགོ་འདུན་སྒོ་མ་ཐུན་བ་གཅིག་ཏུ་བསྐྱུ་བ་དང་། གཏན་པའི་སྤྱིང་དུ་ཆོས་གོས་
 རྣམས་སྒྲེགས་ཏུ་དང་སྒྲུལ་སྒྲན་དུ་མར་གནས་པ་ལྟར་འདི་ལ་དགོ་སྒོང་མང་པོའི་ཆོས་གོས་
 གྱི་བྱིན་རྒྱབས་གནས་པ་དང་། གཏན་པའི་སྤྱིང་དུ་ཆོས་གོས་མི་འཁུམ་པ་ལྟར་འདི་འདིང་བ་
 པོ་རྣམས་བག་མ་འཁུམ་པར་བག་ཡངས་སུ་གནས་པ་དང་། གཏན་པས་ཆོས་གོས་ལ་ཁུབ་
 བ་ལྟར་འདིས་ཀྱང་འདིང་བ་པོ་མཐའ་དག་རྟེན་བ་སྐྱུབ་པ་ལ་འདྲ་བར་བྱེད་པ་སོགས་གྱི་འདྲ་

ཆོས་གྲུབ་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། འོག་གཞི་སྤྲོད་ལེན་དངོས་མ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
བ་བརྒྱུད་བ་ལ་ཚུལ་གསུམ་ཡོད་དེ། ཚུད་ཟ་བ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱུད་བ་དང་། མ་གྲུས་
བ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱུད་བ་དང་། རང་འཇུག་བྲལ་སྤངས་པའི་ཚུལ་གྱིས་བརྒྱུད་བ་དང་།
གསུམ་དུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤྲོད་པའི་དུས་དུས་སུ་རྒྱུད་ལ་བསང་བ་དང་ཉི་
མ་ལ་བསྟན་བ་དང་། རུལ་སྐྱུག་པ་སོགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། དུས་དུས་སུ་བསང་བར་
བྱ། བསྟན་བར་བྱ། སྐྱུག་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྲོད་པའི་ཕྱིར་དུ་བ་ཅན་དང་རུལ་ཅན་དུ་མི་བཞག་པ་དང་། དེ་
ཁྱེར་ཉི་མེ་གཙང་པའི་སྐྱབས་སུ་མི་འཇུག་པ་རྣམས་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉི། ཁྱེར་དུ་བ་ཅན་དང་
རུལ་ཅན་དུ་བཞག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་གྲུབ་སྟེ། སྤྲོད་པའི་
སྤངས་པའི་དགོ་སྤྲོད་མེད་པར་མཆོམས་ནང་དུ་སྐྱུ་རེངས་ཤར་བ་དང་དེ་ཁྱེར་ཉི་མཆོམས་ཀྱི་
ཕྱི་རོལ་ཏུ་འགྲོ་བ་སོགས་སྤངས་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གང་གིས་བརྒྱུད་པའི་གང་ཟག་ཡོད་
དེ། འདིར་བར་བསྐྱོས་པའི་དགོ་སྤྲོད་དེས་བརྒྱུད་ལ། དེ་ལི་བའམ་བབས་པ་སོགས་བྱུང་ན་སྤྲོད་
བརྒྱུད་སྟེན་བར་ཤེས་པའི་དགོ་སྤྲོད་གཅིག་བསྐྱོས་ལ་དེས་བརྒྱུད་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
གསུམ་པ་དབྱུང་བ་ལ་མཆོམས་ཉིད། དབྱེ་བ། རྣམ་གཞག་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ནི། སྤྲོད་
བརྒྱུད་བཞིན་བ་ཡང་ཡིན་སྤྲོད་ལ་བསམ་བསམ་གནས་བ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
མ་གྲུབ་པར་དམིགས་པ་དེ། སྤྲོད་པའི་དབྱུང་བའི་མཆོམས་ཉིད། གཉིས་པ་དེ་ལ་དབྱེ་ན། རང་
འཇུག་བྲལ་གྱི་དབྱུང་བ་དང་། བཅོས་མའི་དབྱུང་བ་གཉིས་ལས། སྤྲོད་པའི་དབྱུང་བ་ཡང་

ཡིན་སྟེ་སྟེང་འཛིན་པའི་ཆོ་ག་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྟེང་ལ་བསམ་བསམ་གནས་བ་དང་བྲལ་
བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་དམིགས་བ་དེ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད།

དེ་ལ་དབྱེ་ན། དགེ་འདུན་མཐའ་དག་རང་འཇུག་བྲལ་དང་། གང་ཟག་སྒྲོས་ཀྱི་རང་
འཇུག་བྲལ་གཉིས། སྟེང་བཏིང་བ་ཡང་ཡིན་དེ་འཛིན་པའི་ཆོ་ག་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྟེང་
བཟུང་ལ་དགེ་འདུན་མཐའ་དག་གི་བསམ་བསམ་གནས་བ་དང་བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་
མ་ཐུན་པར་དམིགས་བ་དེ། དང་པོའི་མཆན་ཉིད། དེ་ལ་དབྱེ་ན་བདུན་ཡོད་དེ། སྟེང་
མཆན་མཐའ་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་བྱེད་བ་ལྟ་བུ་མཆན་མཐའ་གཞན་ཏུ་བྱེད་བ། སྟེང་སྟེང་བ་པོའི་དགེ་
སྒྲོང་མེད་པར་མཆན་མཐའ་ནང་དེར་སྐྱེ་རེངས་ཤར་བ། སྟེང་བཏིང་བའི་དུས་ལས་འདས་
པ། བཏིང་བ་དུས་མ་ཡིན་པར་ཤེས་ནས་གསོ་སྦྱོར་བྲལ་བ་དང་། སྟེང་མེས་ཆོགས་
བ་ལྟ་བུ་དངོས་པོ་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བ། འདིར་བརྒྱུར་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་ཤི་
བའམ་བབས་བ་ལྟ་བུ་ཉེན་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བ། འདིར་གཏོགས་པའི་དགེ་འདུན་ཐམས་
ཅད་ཀྱི་དཀྱིལ་འཁོར་གྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཆད་བ་སྟེ་མཆན་མཐའ་ནང་དུ་དགེ་འདུན་གཅིག་
ཀྱང་མེད་བ་ལྟ་བུ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་བ་སྟེང་བཏིང་བ་ཡང་ཡིན་སྟེང་
འབྱེན་པའི་ལས་ལ་མི་ལྟོས་པར་སྟེང་ལ་གང་ཟག་སྒྲོས་ཀྱི་བསམ་བསམ་གནས་བ་དང་
བྲལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་པར་དམིགས་བ་དེ། གཉིས་པའི་མཆན་ཉིད། འདི་ལ་དབྱེ་
ན་སུམ་ཅུ་སོ་གཅིག་ཡོད་དེ། མ་མ་སུམ་ཅུ་དང་གང་ཟག་སོ་སོ་ཞིང་མ་ཡིན་པར་གྱུར་བ་
རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། མ་མ་སུམ་ཅུ་ཡོད་དེ། མཆན་མཐའ་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བརྒྱད།

མཚམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་བརྒྱད། མཚམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་པའི་མ་མ་བརྒྱད། རྟེན་
བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མ་མ་བྱུག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

དང་པོ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། སྒྲོར་བས་འགྲོ་བའི་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བཞི།
དེས་བར་འབྲེད་པའི་མཚམས་ལ་རེ་བ་མེད་པའི་མ་མ་བཞི་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་
པོ་གྲུབ་ཤི། དེ་དང་འབྲེལ་མེད་གཅིག་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་བཅས་གསུམ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། སྤ་བརྒྱུད་བཞི་དེ་འདྲི་སྒྲོང་མཚམས་ནང་ནས་འགྲོ་བའི་ཆེ་བདག་
རྒྱ་བ་ལྟའི་བར་དུ་མཚམས་ནང་ལ་མི་ལྟོག་ལ། རྟེན་བ་བྱུང་ཡང་མི་ལེན་སྟུང་པའི་བསམ་བས་
ཡུལ་གཞན་དུ་བྱིན་པའི་ཆེ་མཚམས་ལས་འདས་མ་ཐག་ཏུ་དེའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་
རང་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་བྱིར། འདི་ལ་འབྲེལ་མེད་ཅེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་
དེ། སྤ་བརྒྱུད་གི་རྟེན་བ་རྒྱང་བའི་བསམ་བ་དང་འབྲེལ་བ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་བྱིར། བྱི་མ་གསུམ་ཡོད་དེ། དགེ་སྒྲོང་གིས་རྒྱ་བ་ལྟ་མཚམས་ནང་དུ་མི་ལྟོག་
ཅིང་རྟེན་བ་བྱུང་ན་གྲང་འོ་སྟུང་དུ་བསམས་ནས་ཡུལ་གཞན་དུ་བྱིན་པའི་ཆེ་རྟེན་པའི་སྐལ་བ་
ལག་ཏུ་ཐོབ་པ་དང་། རྟེན་བ་མེས་ཆོག་པ་པོ་གསུམ་ཐོས་པ་དང་། རྟེན་བ་ལ་རེ་བའི་བསམ་བ་
རྒྱན་ཆད་བ་གསུམ་ལས། དེའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་བྱིན་རྒྱབས་རང་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་
བྱིར། གཉིས་པ་ལ་ཡང་བཞི་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ཡང་དེ་དང་འབྲེལ་མེད་གཅིག་དང་། དེ་དང་འབྲེལ་
བཅས་གསུམ་རྣམས་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་སྒྲོང་གིས་མཚམས་ཀྱི་བྱི་རོལ་ཏུ་
སོང་ཤིང་དེར་སྒྲེབས་པ་ན་བདག་རྒྱ་བ་ལྟ་མཚམས་ནང་དུ་མི་ལྟོག་ཅིང་རྟེན་བ་ཡང་མི་ལེན་ནོ་

སྙམ་པའི་སེམས་བསྐྱེད་པའི་ཆེ་དེའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱལ་ས་རང་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་
པའི་ཕྱིར། ཕྱི་མ་གསུམ་ཡོད་དེ། དེ་སྤར་བཞིན་སོང་ནས་རྟེན་བ་རྒྱང་ངོ་མཆོམས་ནང་དུ་མི་
སྟོན་སྙམ་པའི་བསམ་བ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་རྟེན་བ་ལག་ཏུ་ཐོབ་བ་སོགས་གསུམ་ལས། དེའི་ཆོས་
གོས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱལ་ས་རང་ཞིག་ཏུ་འགྲོ་སྟེ་སྤར་བཞིན་ནོ། །

གཉིས་བ་བརྒྱད་གཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། མཆོམས་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་ཞེས་དང་མཆོམས་
ལ་རེ་བ་མེད་བ་གཉིས་མ་གཏོགས་གཞན་སྤར་བཞིན་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་ལ།
བརྒྱད་ཡོད་དེ། མཆོམས་ལ་རེ་བ་མེད་བ་ཞེས་པའི་འཆ་བ་ཏུ་མཆོམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་བ་ཞེས་
བཅུག་སྟེ་སྤར་བཞིན་བརྒྱད་ཏུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་དུག་ཡོད་དེ། དང་པོ་འགྲོ་བའི་ཆེ་
མཆོམས་དང་རྟེན་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་མཆོམས་ལས་འདས་བ་དང་། དང་པོ་དེ་མེད་
ཀྱང་མཆོམས་ཀྱི་ཕྱི་རོལ་ཏུ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བའི་དེ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་མཆོམས་ལ་རེ་བ་
མེད་ཀྱང་རྟེན་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་ལ་དེ་གཉིས་དང་། དེ་བཞིན་མཆོམས་ལ་རེ་བ་ཡོད་ཅིང་
རྟེན་བ་ལ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་དེ་གཉིས་ཉེ་དུག་ལས་དེའི་ཆོས་གོས་ཀྱི་ཕྱིན་རྒྱལ་ས་རང་ཞིག་ཏུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར་ཉེ། ཡིད་གཉིས་ནི་ངེས་པས་འབྱེན་པར་བྱེད་བ་དང་འབྲུལ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་ཕྱིར། མ་མ་འདི་རྣམས་ལུང་གང་ལས་གསུངས་བ་ཡང་ཡོད་དེ། ལུང་གཞི་ལས། མ་མ་
བརྒྱད་ཀྱིས་སྤར་བརྒྱད་དུ་བར་འགྱུར་ཉེ་སོང་བ་དང་རྫོགས་བ་དང་། རེས་བ་དང་ཉམས་བ་
དང་། ཐོས་བ་དང་མཆོམས་ལས་འདས་བ་དང་། རེ་ཐག་ཆད་བ་དང་། སྤར་བརྒྱད་དུ་བར་བཞིན་
དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། འདི་དག་ལ་མ་མ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། མ་མ་ལ་

བྱ་དབྱུང་བ་ཡོད་པ་བཞིན་དུ། འདི་ནམས་ལ་ཡང་སྤྱོད་དབྱུང་བའི་མ་ཡོད་པས་དེ་ལྟར་
བརྗོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བཙུག་མས་དབྱུང་བ་ལ། སྤྱོད་བཞིང་བ་ཡང་ཡིན་སྤྱོད་འབྱེད་པའི་
ལས་ལ་སྤྱོད་ནས་སྤྱོད་ལ་བསམ་པ་གནས་པ་དང་བྱལ་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མ་ཐུན་
བར་དམིགས་པ་དེ། བཙུག་མའི་དབྱུང་བའི་མཚན་ཉིད། གསུམ་པ་ནམ་གཞག་ལ། དངོས་པོ་
གང་དབྱུང་བ། ཆོ་ག་རི་ལྟ་བུས་དབྱུང་བ། གནས་གང་དུ། དགོས་པ་ཅིའི་ཕྱིར་དུ། ཏུས་ནམ་
གྱི་ཆེ། གང་ཐག་གང་གིས་དབྱུང་བའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། བཞིང་ལ་མ་ཞིག་པའི་སྤྱོད་བཞིང་དེ་
དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་དབྱུང་བར་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། སྤྱོད་བཞིང་བའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་དབྱུང་བར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་བྱལ་སྟེ། ལྟོན་པའི་བཅས་པ་དང་མ་ཐུན་པ་དང་བསྐྱེད་པའི་གཞི་བག་
ཡངས་སུ་ཡུན་རིང་པོར་དགག་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་ལ། ཏུས་ཀྱི་སྤྱོད་དབྱུང་བ་
དང་། ཏུས་སུ་དབྱུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཆོ་ག་རི་གྱིས་བཙུག་པ་སོགས་ཀྱི་
དགག་བྱ་ཡོད་ན་རྒྱ་བ་ལྷ་མ་ལོན་པའི་གོང་དུ་ཉལ་གཅིག་དང་བསྐྱེད་ནས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་
ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དབྱུང་སྤྱིའི་བྱེ་བྲག་གིས་དབྱིད་རྒྱ་བ་བའི་ཆེས་བཙུག་
ལྷ་དང་། དབྱིད་རྒྱ་འབྱིང་པའི་ཆེས་བཙུག་ལྷའི་ཉིན་གསོ་སྤྱོད་བྱས་མ་ཐག་དུ་དབྱུང་བར་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར་ཉེ། དེའི་ཏུས་ནི་དབྱིད་རྒྱ་བ་བའི་ཉལ། །ཞེས་དང་། གསོ་སྤྱོད་བྱའོ། །མོད་
ལའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཏུག་པ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་བྱུང་བར་གསུམ་ལྟན་གྱིས་

དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཞུང་དོན་ནི། དབྱུང་གནས་པར་ཁས་སྒྲུངས་པའི་དགེ་
འདུན་གྱིས་ཆོས་གོས་སྤྲོད་གདིང་བར་གནང་སྟེ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དགོས་བ་
མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྤྲོད་བྱུང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དུས་དུས་སྤྱི་ཚུང་ལ་བསང་བ་སོགས་
ཀྱི་སྒྲོན་པ་བྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། སྤྲོད་དབྱུང་བའི་ཚུལ་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། རང་
འདུག་བྲལ་དང་། བཅོས་མས་དབྱུང་བ་གཉིས་རྣམས་སྤྲོད་པའི་ཕྱིར། །

གོས་ཀྱི་གཞི་བཤད་བ།

༡༡། །མཆོན་གྱིས་མ་དྲས་པའི་གོས་སྤྲོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐུ་བས་སྤྱི་
གཞུང་འདི་དག་གིས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་དང་འབྲེལ་བའི་གོས་ཀྱི་གཞི་འཆད་ན། དེའི་ཚུལ་ཇི་
ཉུ་བྱ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞིའི་སྐུ་བས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། སྤྲོད་ཆེགས་ལ་སོགས་པའི་སྐུ་བས་
ནས་འབྱུང་བའོ། །དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། མཆོན་གྱིས་མ་དྲས་པའི་གོས་སྤྲོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
བ་ནས། བཟའ་བ་དང་བརྟུང་བ་དག་ནི་གསུམ་པར་འོས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་
གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། སྤྲོད་ཆེགས་སྤྲོད་དག་མཉམ་པར་བྱའོ། །ཞེས་
བ་ནས། ཁྱིམ་གཅིག་གིས་ཀྱང་ངོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

འདི་དག་གི་སྐུ་བས་སྤྲོད་ཆེགས་ལ་འོངས་སྤྲོད་ཚུལ་སྤྱིར་བསྟན་པ་དང་། གོས་
ཀྱི་རྣམ་བཞག་གྱེ་བྲག་ཏུ་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། དད་ཆས་ལ་འོངས་སྤྲོད་པའི་ཚུལ་དེ་ལ་

ལྷ་ཡོད་དེ། མི་སྒྲོབ་པ་དག་བཙུག་པ་ནམས་ནི་བདག་པོའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་།
 སྒྲོབ་པ་རྒྱན་ཞུགས་སོགས་ཀྱིས་བྱིན་པ་ལེན་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ཚུལ་
 ཁྲིམས་དང་ལྷན་ཞིང་ཐོས་བསམ་ལ་བརྩོན་པའི་རབ་བྱུང་ནམས་རྗེས་སུ་གནང་པའི་ཚུལ་
 གྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆལ་ཞིང་བྱིན་ཆད་མི་སྒྲོམ་པའི་རབ་བྱུང་ནམས་
 ལུགས་གོང་མེ་འབར་བཟང་པའི་ཚུལ་གྱིས་ཡོངས་སྤྱོད་པ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་
 ཡང་ཐོས་བསམ་ལ་མི་བརྩོན་པའི་ལེ་ལོ་ཅན་ནམས་ཀྱིས་བྱ་ལོན་གྱི་ཚུལ་གྱིས་དད་རྗེས་
 ལ་ཡོངས་སྤྱོད་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིན། མེ་ཉླ་མེད་རྒྱུད་ལས། མི་སྒྲོབ་པ་ནི་བདག་
 པོར་བཤད། སྒྲོབ་པ་བྱིན་ལེན་སྤྱོད་པའོ། །བསམ་གཏན་འདོན་དང་ལྷན་པ་ནི། རྗེས་སུ་
 གནང་བ་དཀའ་ལྷུབ་ཅན། ཞེས་དང་། ལུགས་གོང་འབར་བར་གྱུར་བ་དག་ རོས་པར་གྱུར་
 བ་མཆོག་ཡིན་གྱི། ཚུལ་འཆལ་ཡང་དག་མི་སྒྲོམ་པས། །ཡུལ་འཁོར་བསོད་སྒྲོམས་སྤྱོད་
 མ་ཡིན། ཞེས་དང་། མདོ་རྩ་བར། ལེ་ལོ་ཅན་ལ་མི་སྒྲུངས་པ་དང་། ཉེ་བར་སྤྱད་པ་བྱ་ལོན་
 ཏུ་འགྱུར་བ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིན། དེས་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་ནམས་བར་དག་པ་
 དང་ལྷན་ཞིང་ཐོས་བསམ་ལ་བརྩོན་པར་བྱེད་པ་ལ་ནི་ཟས་གོས་གནས་མལ་སོགས་ལ་སྤེད་
 ཞེན་མེད་པར་ཅི་དགར་ཡོངས་སྤྱོད་པས་ཆོག་སྟེ། དེ་ནི་ཡོན་གནས་དམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིན་
 ཉེ། མདོ་རྩ་བར། སྤངན་ལས་འདའ་བའི་བསམ་བསམ་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་ལྷན་པ་
 ལ་ནི་གོས་སྤྲོད་སྤྲུག་བརྒྱ་བ་དང་ཟས་རོ་བརྒྱ་བ་དང་ཁང་བྱ་བ་ཅེགས་པ་ལྷ་བརྒྱ་བ་ཡང་འོས་
 སོ། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིན།

གཉིས་པ་ལ། གོས་རྒྱ་གང་ལས་བྱུང་བ། ཚུལ་རི་ལྟར་བྱུང་བ། དེ་ལྟར་བྱུང་བའི་གོས་
 དངོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི། འོག་པའི་འཆོ་བ་ལྔ་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་
 བ་སྤངས་ཏེ། ཡང་དག་པའི་འཆོ་བས་བསྐྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། རབ་བྱུང་རྣམས་
 ཀྱིས་འོག་པའི་འཆོ་བ་རྣམས་ཐམས་ཅད་དུ་སྤང་དགོས་པའི་བྱིར། འོག་འཆོ་ལྔ་ཡང་ཡོད་
 དེ། རྟེན་བུའུ་འབའ་ཞིག་གི་ཆེད་དུ་བྱིའི་སྦྱོད་ལས་མངེས་པར་བྱེད་པའི་ཚུལ་འཆོས་དང་།
 གཞན་གྱི་རྟེན་བུའུ་ལ་ཆགས་ཏེ་དེ་འཛོལ་པའི་བྱིར་དུ་གཞན་ལ་སྦྱོད་པར་བྱེད་པའི་འཛོལ་
 ཀྱིས་འཇལ་བ་དང་། རྟེན་པ་རྒྱུད་དུ་བྱིན་པས་ཆེན་པོ་འཆོལ་བར་བྱེད་པ་རྟེན་པས་རྟེན་པ་
 འཆོལ་བ་དང་། རྟེན་བུའུ་གྱི་བྱིར་དུ་གཞན་ལ་རྟེན་བུའུ་གྱི་ཐས་ལ་བསྐྱགས་པ་བརྟེན་
 བ་གཞོགས་སྦྱོང་དང་། རྟེན་བུའུ་འབའ་ཞིག་གི་བྱིར་དུ་གཞན་ལ་གཅུམ་བུའི་དག་སྟོན་པར་
 སྦྱ་བའི་ཁ་གསག་དང་ལྔ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། ལུས་བརྒྱ་བ་ལས། རྟེན་བྱིར་སྦྱོད་ལས་ཚུལ་
 འཆོས་ཡིན་པར་བསྟན། །ཆགས་པས་གཞན་ལ་སྦྱོད་པ་འཛོལ་གྱིས་འཇལ། །རྒྱུད་དུ་བྱིན་
 པས་མང་པོ་འཆོལ་བྱེད་དང་། །གཞན་གྱི་བསྐྱགས་པ་བྱེད་པ་གཞོགས་སྦྱོང་ཡིན། རྟེན་པའི་
 བྱིར་དུ་གཅུམ་དང་སྟོན་པར་སྦྱ། །ཐམས་ཅད་ཁ་གསག་ཡིན་པར་བྱུང་བས་གསུངས། །ཞེས་
 དང་། རིན་ཆེན་འཕྲིང་བར། ཚུལ་འཆོས་རྟེན་དང་བུའུ་སྟེའི་བྱིར། །དབང་པོ་སྟོན་པར་བྱེད་
 པ་སྟེ། །ཁ་གསག་རྟེན་དང་བུའུ་སྟེའི་བྱིར། །ཆིག་འཇལ་དག་ནི་སྦྱ་བའོ། །གཞོགས་སྦྱོང་
 དེ་ནི་ཐོབ་བུའི་བྱིར། །གཞན་གྱི་ཐས་ལ་བསྐྱགས་བྱེད་པ། །འཛོལ་གྱིས་འཇལ་བ་རྟེན་པའི་
 བྱིར། །མངོན་ལུས་གཞན་ལ་སྦྱོད་བྱེད་པ། རྟེན་པས་རྟེན་པ་རྣམས་འདོད་པ། །ལྟར་ཐོབ་པ་

ལ་བསྐྱགས་བྱེད་བཅོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཚས་གོས་ཀྱི་རྒྱ་དེ་བསྐྱ་
བ་དང་ཁ་བསྐྱར་བ་སོགས་ཀྱི་སྒོ་ནས་བྱ་བ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གསུམ་པ་ལ། གོས་ཀྱི་དབྱེ་བ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ། འཆང་བའི་བསམ་བ། བྱེ་
བྱག་ཏུ་ཚས་གོས་གསུམ་དཔེ་བྱ་བ་ཇི་ལྟར་བྱ་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་
གོས། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས། མཁོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ།
དངོས་དང་ཐུན་ཆེགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བརྒྱ་གསུམ་ཡོད་དེ། ལྷམ་སྐྱར་དང་། ལྷ་གོས་
དང་། མཐང་གོས་དང་། ཤམ་ཐབས་དང་། ཤམ་ཐབས་ཀྱི་གཟན་དང་། རུལ་གཟན་དང་། རུལ་
གཟན་ཀྱི་གཟན་དང་། གདོང་བྱིས་དང་། རྒྱག་གཟན་དང་། གཡན་པ་དགའ་བ་དང་། རྒྱ་བཟེད་
དང་། གཤིང་བ་དང་། དབྱར་ཀྱི་གོས་རས་ཆེན་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ལྷམ་སྐྱར་དང་། ལྷ་
གོས་གཉིས་ཀྱི་ཆད་ནི། རབ་ཆད་དཔངས་སུ་ཁྱ་གསུམ་དང་སྤིད་དུ་ཁྱ་ལྟེ། རྒྱང་ཆད་དཔངས་
སུ་ཁྱ་བྱེད་དང་གསུམ་དང་སྤིད་དུ་ཡང་བྱེད་དང་ལྟེ། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་འབྲིང་ཆད་ཡིན་ཏེ།
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཏུ་རུང་བ་ཆེན་པོ་དག་ནི་རང་གི་ཁྱ་གསུམ་དང་ལྟེ་དག་གོ། །རྒྱང་དུ་དག་ནི་
གཉིས་ཀ་ལས་ཁྱ་བྱེད་བྱེད་སྤི་བཅོ། །འབྲིང་རྣམས་ཀྱི་ཆད་ནི་བར་མཛོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། མཐང་གོས་ནི་དཔངས་སུ་ཁྱ་དོ། །སྤིད་དུ་ཁྱ་ལམ་བཞི་གང་རུང་ལ་བྱ་ལ། མ་འགྱུར་
ན་རྒྱབ་ནས་གཡོགས་པས་ལྟེ་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་དང་ལྷུས་མའི་ལྷ་ང་གཉིས་ཀྱི་བར་ཏེ་འཁོར་
གསུམ་ཁེབས་པ་ཡན་ཆད་དང་། ལྷུས་ཆེ་བས་མཐང་གོས་ཀྱི་མ་འདུམ་ན་རལ་ཁ་དབྱང་ཆད་
ཁྱ་དོ་བཏང་སྟེ་ཁྱ་བདུན་བ་བྱ་ལ། རལ་ཁ་དབྱང་ཆད་ལ་དེའི་ཆད་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ།

མཐང་གོས་ཁྱའི་སྟེང་དུ་དེའི་ཁྱདོ་བསྐྱན་པས་ཁྱ་བདུན་ཁྱིམ་པའི་ཤམ་ཐབས་ཀྱི་ཆད་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར་རྟེ། མཐང་གོས་ནི་དོ་དང་ལྔ་ཡང་ཡིན། དོ་དང་བཞི་ཡང་ཡིན་ནོ། །འཁོར་གསུམ་
 ཞེས་པ་ཉིད་ཡན་ཆད་ཀྱང་ངོ་། །ཁྱའི་དོན་ནི་ལུས་ཀྱི་ཆ་བདུན་ལས་གཉིས་སོ། །མི་གཡོག་
 བ་རལ་ཁ་དབྱང་ཆད་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ཤམ་ཐབས་ནི་ཉིན་མོ་མཐང་གོས་ཀྱི་ནང་དུ་བགོ་བར་བྱ་བ་དང་། ཤམ་ཐབས་ཀྱི་
 གཟན་ནི་མཆན་མོ་མཐང་གོས་ཀྱི་ནང་དུ་བགོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་
 མཐང་གོས་དང་མཉམ་པའོ། །རྩལ་གཟན་ནི། ཉིན་མོ་སྐྱ་གོས་ཀྱི་ནང་དུ་བགོ་བར་བྱ་བ་དང་།
 རྩལ་གཟན་ཀྱི་གཟན་ནི་མཆན་མོ་སྟོང་ལ་བགོ་བར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཆད་སྐྱ་གོས་
 དང་མཉམ་པར་བྱ་བ་ཡིན་ནོ། །གདོང་ཕྱིས་ནི་ཆད་དུ་ཁྱ་གང་ག། རྩང་བའི་ཆོན་གྱིས་ཁ་
 བསྐྱར་ག། རྟག་གཟན་ནི། དགེ་སྟོང་རྟག་ནད་ཅན་གྱིས་སྐྱ་གོས་རྩལ་གཟན་དང་བཅས་པའི་
 ནང་དུ་ཤ་ལ་བཅར་རྟེ་བགོ་བར་བྱ་བ་དང་། ཆད་རིམ་ཅམ་དགོས་པ་བྱ་ལ། གཡན་བ་དག་བ་
 པ་ནི། དགེ་སྟོང་གཡན་ནད་ཅན་གྱིས་བགོ་བར་བྱ་ལ་ཆད་སྟིང་དུ་ཁྱ་དུག་དང་དབངས་སུ་ཁྱ་
 གསུམ་པའོ། །གཡན་བ་དག་བ་པའི་ལོ། །ཁྱ་དུག་དང་གསུམ་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།
 སྐྱ་བཟེད་ནི་སྐྱ་འབྲེག་པའི་ཆེ་སྟོང་ལ་བགོ་བར་བྱ་ལ། ཆད་དབངས་སུ་ཁྱ་བྱེད་དེ། སྟིང་དུ་ཁྱ་
 གསུམ་བ་བྱ་སྟེ། མེ་རྟོག་བྲང་བརྒྱུད་ལས། བསྐྱང་བའི་དོན་དུ་སྐྱ་བཟེད་ནི། །ཞེད་དུ་ཁྱ་བྱེད་
 དང་གཉིས། །སྟིང་དུ་ཁྱ་ནི་གསུམ་ཡིན་རྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གདོང་བ་ནི་གནས་མལ་
 བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་གདོང་བར་བྱ་ལ། སྟིང་དུ་ཁྱ་གསུམ་དང་ཞེད་དུ་ཁྱ་དོ་དང་སོར་དུག་ག།

སྒྲིགས་བྱ་བྱེད་དང་གཉིས་པ་བྱ་སྟེ། འདིའི་ཆད་ནི་སྤྱི་དུ་ཁྱེད་གསུམ་མོ། །མི་ཆོག་ན་ཁྱེད་དང་དོ་མན་ཆད་བསྐྱེད་དོ། །འདིའི་ཁེད་དུ་ནི་ཁྱེད་དང་སོར་དུག་གོ། །ཞེས་དང་། དེ་ལ་སྒྲིགས་བྱའི་འཕྲོ་བྱའོ། །འོག་རིལ་གྱི་སྐུ་ཆའི་དང་པོར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྒྲིགས་བྱ་གཅིག་ལ་གདིང་བ་ཆད་ལྡན་གྱི་བྱིན་རྒྱལ་ས་མི་འཆགས་ཏེ་སྒྲིགས་བྱ་གཅིག་པ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། དབྱར་གྱི་གོས་རས་ཆེན་ནི་ཆར་ཅུ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་དུ་བལོ་བ་ཆད་སྤྱི་དུ་ཁྱེད་དག །དཔངས་སུ་ཁྱེད་གསུམ་དང་སོར་བཅོ་བརྒྱད་པ་བྱ་སྟེ། དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་གྱིའོ། །དགུ་དང་གསུམ་དང་སོར་བཅོ་བརྒྱད། །ཅེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཞུ་དང་སྐ རགས་དང་ལྷ་ས་སྟོན་ལ་སོགས་པ་རྣམས་དང་། གཏུར་བྱ་དང་སྒྲུང་བཟེད་ཀྱི་འུབས་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཏུར་བྱའི་ཆད་ཀྱང་ཡོད་དེ། དཔངས་སུ་ཁྱེད་གསུམ་ཁེད་དུ་ཁྱེད་དང་དོ་ཉིས་ལྟེན་བྱས་ཏེ་བཅེས་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཁྱེད་གསུམ་དང་བྱེད་དང་གསུམ་ཉིས་བསྐྱབ་ཏུ་བྱས་ཏེ་བཅེས་མོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་རམ་བྱིས་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་ཕྱན་ཆེགས་སུ་འདྲེན་པ་མི་འཐད་དེ། རམ་བྱིས་སྐྱག་བྱམ་གྱི་མིང་ཡིན་པས་དེ་གོས་སུ་མི་རུང་བའི་བྱིར་ཏེ། སྟོན་ཡིག་མཁན་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་རམ་བྱིས་སྐྱག་བྱམ་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལྷག་པའི་གོས་ལ་དངོས་དང་། ཕྱན་ཆེགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལྷ་ས་སྟོན་ལ་སོགས་པའི་འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་བཅུ་གསུམ་པོ་ལྷག་པ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཞུ་འཐེབ་དང་ལྷ་ས་འཐེབ་ལ་སོགས་པ་དེ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་མཁོ་

བའི་གོས་ལ་དངོས་དང་ཐུན་ཆེགས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། རས་ཡུག་དང་། དར་ཡུག་
དང་། རིང་ལགག་དང་། བེན་པོ་ལ་སོགས་བའི་དབྱིབས་རུང་བ་རྣམས་དེ་ཡིན་པའི་བྲིས།
གཉིས་བ་ཡོད་དེ། རས་ཁ་བྱེད་དང་། དར་ཁ་བྱེད་ལ་སོགས་བ་དེ་ཡིན་པའི་བྲིས།

གཉིས་བ་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབ་ཚུལ་ལ། ཡུལ་གང་གི་མདུན་དུ། ཉེན་གང་གིས། དངོས་
པོ་གང་། ཆོ་ག་ཇི་ལྟ་བུས་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབ་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། སྦྱིར་བཏང་ལ་དགེ་སྦྱོང་
ཆོས་བདུན་ལྡན་གྱི་མདུན་དུ་དང་། དམིགས་བསལ་ལ་རང་ཉིད་གཅིག་བུས་ཀྱང་བྲིན་གྱིས་
བརྒྱབ་ཏུ་རུང་བའི་བྲིས། གཉིས་བ་ཡོད་དེ། སྦྱིར་བཏང་ལ་དགེ་སྦྱོང་རྣམ་དག་དང་། དམིགས་
བསལ་ལ་བསྟེན་ཇོགས་སྦྱབ་པའི་ཆེ་དགེ་ཚུལ་གྱི་ཉེན་ལ་ཆོས་གོས་གསུམ་བྲིན་གྱིས་རྒྱབ་
བ་དང་། གནས་ནས་སྦྱང་བ་དང་བསྟེན་ཇོགས་ཀྱི་སྦྱོམ་བ་སྒྲངས་ལ་མ་སྦྱེས་བ་དང་། བམ་
བ་འཆབ་བཅས་གྱིས་ཉམས་བ་གཉིས་གྱིས་ཀྱང་བྲིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པའི་བྲིས་ཏེ། དེ་
གཉིས་ལ་འཆང་འཛོག་བལ་གསུམ་གྱི་སྦྱང་བ་རྣམས་ཉེས་བུས་སུ་གསུངས་པའི་བྲིས།
གསུམ་བ་ཡོད་དེ། སྦྱིར་བཏང་ལ་ཆོས་གོས་རུང་བ་ཚད་ལྡན་སོགས་དང་། ཐུན་ཆེགས་
ཐམས་ཅད་དང་། དམིགས་བསལ་ལ་དཀར་པོ་དང་། བྲིས་པའི་གོས་སོགས་ལ་སྦྱམ་སྦྱར་གྱི་
བྲིན་རྒྱབས་ཆགས་བ་ཡོད་པའི་བྲིས། བཞི་བ་ཡོད་དེ། རང་རང་གི་སྒྲགས་ཆོག་ལན་གསུམ་
དང་བཅས་ཏེ། དངོས་ཀྱི་བྲིན་རྒྱབས་རུང་བ་ལ་དངོས་དང་། རྒྱའི་བྲིན་རྒྱབས་རུང་བ་ལ་རྒྱའི་
བྲིན་རྒྱབས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྲིས། གསུམ་བ་འཆང་བའི་བསམ་བ་ཡོད་དེ། འཆོ་བའི་ཡོ་བྱད་
ཀྱི་གོས་རྣམས་རང་དོན་གྱི་བསམ་བསམ་འཆང་། གོས་བྲི་མ་གཉིས་རང་གཞན་གཉིས་ཀའི་

ཡིན་པའི་བསམ་བསམ་བཅང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷག་པའི་ཡོ་བྱད་ཀྱི་གོས་གནང་བའི་
 ཉེན་གྱི་གང་ཟག་ཀྱང་ཡོད་དེ། རྒྱལ་པོའི་བྱ་ལྟ་བུ་སྤྱིད་དེ་བ་ལས་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་དང་། སྔོ་ཞིག་
 དང་། རྒྱལ་དང་ཕྱི་མ་མང་པོའི་དགེ་སློང་རྣམས་ལ་གནང་བའི་བྱིར།

བཞི་བ་ཆོས་གོས་གསུམ་ལ་དཔལ་དུ་བ་རི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལྷན་སྦྱར་རབ་
 ཚད་ལ་དུམ་བྱ་ཆེ་བ་བརྒྱ་དང་ཆུང་བ་ཉེར་ལྔ་དཔལ་ཉེ་དུ་བ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷན་
 སྦྱར་རབ་ཚད་ལ་ལྷན་ཐུན་ཉེར་ལྔ་ཡོད་པའི་ལྷན་ཐུན་རེ་རེ་ལ་སྒྲེགས་བྱ་རིལ་པོ་བཞི་རེ་
 དང་། སྒྲེགས་བྱ་བྱེད་པ་རེར་བྱས་ཉེ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དུ་བ་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ།
 ལྷན་ཐུན་སྤྱིད་དུ་བཏང་བའི་ཆལ་བྱང་དག་གི་སྒྲ་མཐོ་དམན་མཉམ་པའི་སྒྲེལ་གཞི་སྒྲེ་རིམ་
 བ་འཆོལ་བར་བཏང་ཞིང་། ཞེད་དུ་ཐད་བྱང་དུ་བཏང་བའི་ལྷན་ཐུན་དག་གི་འཕྲོ་བ་ལྷན་པའི་
 ལྷག་མ་ཕན་ཚུན་སྤྱིད་དུ་མཉམ་པ་ཉིད་དང་ཞེད་དུ་བཏང་བའི་ལྷན་ཐུན་དབྱུང་མ་གཉིས་ཀྱི་
 བར་གྱི་སྒྲེགས་བྱ་ནི་དབྱས་ཉེ་དེ་ནས་གཞན་གཤམ་གཡོན་དུ་ལྷན་ཐུན་གྱི་སྒྲེགས་བྱའི་འཕྲོ་
 ཁ་ཚུགས་ཚུགས་སུ་བྱི་ཆུད་དུ་ལྟ་བ་ཉིད་དང་། མཐའ་ལྷགས་རིས་བསྐྱོར་ཉེ་དུ་བ་བར་བྱ་
 བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆལ་བྱ་དང་ཆལ་རིང་ལྷགས་རི་རྣམས་ཀྱི་ཆད་ཀྱང་ཡོད་དེ། བྱ་རོག་གི་
 མཐོ་གང་ངམ་སོར་བཞི་དང་། ཆུང་ཆད་སོར་གཅིག་པ་དང་། དེ་གཉིས་ཀྱི་བར་འབྲིང་ཆད་དུ་
 འཛོག་པའི་བྱིར། དེས་འབྲིང་སོགས་ལ་རིགས་འབྲེ། ལྷན་སྦྱར་ཆེ་ཆད་གསུམ་ལ་ལྷན་ཐུན་
 ཉེར་ལྔ་ཉེར་གསུམ་ཉེར་གཅིག་ འབྲིང་ཆད་གསུམ་ལ་ལྷན་ཐུན་བཅུ་དགུ་བཅུ་བདུན་བཅོ་ལྔ་།
 ཆུང་ཆད་གསུམ་ལ་བཅུ་གསུམ་བཅུ་གཅིག་དགུ་རེ་བྱ་སྟེ། ལྷན་སྦྱར་གྱི་ལྷན་ཐུན་དག་གི་

དགུ་ཡན་ཆད་ཉི་ཤུ་ཙ་མན་ཆད་དེ་རུང་མ་གཏོགས་སོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ཆེན་
པོ་སྒྲོར་གསུམ་ལ་སྒྲེགས་བུ་བྱེད་དང་ལྔ་རེ། འབྲིང་སྒྲོར་གསུམ་ལ་བྱེད་དང་བཞི་རེ། ཆུང་
བུ་སྒྲོར་གསུམ་ལ་བྱེད་དང་གསུམ་རེ་བྱ་སྟེ། དང་པོ་གསུམ་ལ་ནི་དེ་དག་གི་སྒྲེགས་བུ་བྱེད་
དང་གསུམ་པ་ཉིད་དོ། །གཉིས་པ་ལ་ནི་སྒྲེགས་བུ་བྱེད་དང་བཞི་པ་ཉིད་དོ། །གསུམ་པ་ལ་ནི་
སྒྲེགས་བུ་བྱེད་དང་ལྔ་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་སྒྲུར་ལ་སྒྲུ་ཐན་ཉེར་ལྔ་
ལས་མང་བ་མི་བྱ་སྟེ། དེ་ལས་མང་ན་འཆོམ་བུའི་རང་བཞིན་དུ་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། དེ་ཡན་
ཆད་ནི་འཆོམ་བུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་གོས་སྒྲུ་ཐན་བདུན་ལ་སྒྲེགས་བུ་བྱེད་
དང་གསུམ་པའོ། །མཐང་གོས་སྒྲུ་ཐན་ལྔ་པ་ལ་སྒྲེགས་བུ་བྱེད་དང་གཉིས་པའོ། །འབྲུག་ན་
ཆོས་གོས་གསུམ་ལ་དྲུག་བྱ་ཞིང་། མ་བྲུབ་ན་སྟན་ཐབས་བྱ་སྟེ། ཡང་ན་སྟན་ཐབས་ཀྱིས་
ལྷན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། སྒྲུ་སྒྲུར་མགོ་མཐུག་མ་ནོར་བར་གྱོན་དགོས་ཏེ། སྒྲུ་
སྒྲུར་གྱོན་པའི་ཆེ་མཆན་ཁྲུང་གཡས་པའི་འོག་གི་ཤོད་ཀྱིས་སྒྲུ་སྒྲུར་ཆུད་ཟ་བ་སྤང་བའི་
ཕྱིར་དུ་སྒྲུ་སྒྲུར་ལ་གོས་ཀྱི་ལྷན་པ་བྱ་སྟེ་བགོ་བར་བྱ་དགོས་པའི་ཕྱིར་རྟེ། ལུས་ལ་རེག་བར་
བགོ་བར་མི་བྱའོ། །མཆན་ཁྲུང་གཡས་པའི་ཤོད་ཀྱིས་དེ་མ་རུང་བར་འབྱུང་རོ། །དེ་ལྟར་མི་
འབྱུང་བར་བྱ་བའི་ཕྱིར། ཟློགས་དེར་དེ་ལ་གོས་ལྷན་བར་བྱའོ། །ཁྱེ་བྱེད་དང་དོ་དང་མཐོག་གར་
རོ། །རོས་གཉིས་ཀར་སྒྲིད་པའི་གཟུངས་ཀྱིས་སྒྲུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་དོན་ནི། ཁ་ཆར་དང་ཕུན་ཆར་མཆོན་ཀྱིས་མ་དྲས་པའི་གོས་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་
མོངས་སྒྲུད་བར་མི་བྱ་སྟེ། ཁྱིམ་པ་དང་རྟགས་འདྲེས་པར་འབྱུང་བའི་ཕྱིར་རོ། །

ཀོ་སྤྲལ་གྱི་གཞི་བཤད་པ།

༡༡། །ཡུལ་དབྱུས་ཀྱི་མཆོམས་སོ། །ཤར་དུ་ནི་ཡི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་གྱི་མདུན་གྱི་ནགས་
 ཡི་ཁ་རའི་ཤིང་ཆང་ཆིང་ཅན་ཞེས་བྱ་བའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། དམིགས་བསལ་དང་
 འབྲེལ་བ་ཀོ་སྤྲལ་གྱི་གཞི་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡུལ་དབྱུས་དང་མཐའ་འཁོབ་
 ཀྱི་ཁྱད་བར་གྱི་མཆོམས་བསྟན་པ། མཆིལ་ལྷམ་རུང་མི་རུང་གི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པ། ཀོ་སྤྲལ་
 རུང་མི་རུང་གི་བྱེ་བྲག་བསྟན་པ། རྩ་ལ་འཇུག་པའི་ཐབས་གཞན་བསྟན་པ་དང་བཞི་ལས།
 དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ཡུལ་དབྱུས་ཀྱི་མཆོམས་སོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གཉིས་བ་སྟོན་པ་ལ།
 མཐའ་འཁོབ་ཏུ་མཆིལ་ལྷམ་དག་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། གསུམ་བ་སྟོན་
 བ་ལ། བྱིམ་གཞན་དུ་གཞན་མེད་ན་ཀོ་སྤྲལ་ལ་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས།
 བཞི་བ་སྟོན་པ་ལ། རྩལ་བ་བསྐྱ་བ་ཅན་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས། དེས་ན་
 འདི་ནམས་ཀྱི་དོན་རིམ་ས་ལྟར་དུ་བཤད་ན། ཡུལ་དབྱུས་དེ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་ས་
 ཆོགས་ཀྱིས་བྱེ་བ་དང་། ཆོས་ཆོགས་ཀྱིས་བྱེ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱུང་སྟེ།
 རྒྱ་གར་ནི་རྗེ་གདན་དབྱུས་སུ་བཞག་པའི་ཤར་དུ་ནི་ཡི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་གྱི་མདུན་གྱི་ནགས་
 ཡི་ཁ་རའི་ཤིང་ཆང་ཆིང་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པའི་རུབ་ཀྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དབྱུས་དང་། དེ་
 བན་ཆད་མཐའ་འཁོབ་དང་། ལྷོར་ནི་གྲོང་ཁྲེང་འདམ་བུ་ཅན་གྱི་སྟོན་ཆུ་ཁྲེང་འདམ་བུ་ཅན་

ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པའི་བྱང་གི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དབྱས་དང་། དེ་ཕན་ཆད་མཐའ་འཁོབ། ལུབ་ཏུ་
བྲམ་ཟེའི་གྲོང་ཀ་བ་དང་ཉེ་པའི་ཀ་བ་ཅན་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པའི་ཤར་གྱི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དབྱས་
དང་། དེ་ཕན་ཆད་མཐའ་འཁོབ། བྱང་དུ་ནི་ལུ་ལུ་རིའི་རི་ཞེས་བྱ་བ་ཡོད་པའི་རྫོང་མཐའ་ཚུན་
ཆད་དབྱས་དང་། དེ་ཕན་ཆད་མཐའ་འཁོབ་ཡིན་པའི་བྱིར།

འོ་ན། ལི་ཁ་ར་ཤིང་འཕེལ་གྱི་ནགས་སོགས་བཞི་པོ་དེ་ཡུལ་དབྱས་དང་མཐའ་
འཁོབ་གང་དུ་གཏོགས་ཤེ་ན། དེ་གཉིས་གང་དུ་ཡང་མ་གཏོགས་ཏེ། དེ་དབྱས་དང་མཐའ་
འཁོབ་གྱི་ས་མཆམས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་ཡོད་དེ། གཞུང་ཤར་བྱིན་བཞུགས་བ་དང་།
འཁོར་ནས་བཞི་རྒྱ་བ་དང་། སར་གནས་གྱི་སེམས་དཔའ་བཞུགས་པའི་ཡུལ་ནམས་ནི་ཆོས་
ཆོགས་གྱིས་སྐྱེ་བའི་དབྱས་དང་། དེ་དག་མེད་པའི་ཡུལ་ནམས་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་འཛོལ་བའི་
བྱིར། གཉིས་བ་སྦྱིར་བཏང་ལ། ས་ཆོགས་གྱིས་སྐྱེ་བའི་ཡུལ་དབྱས་སུ་མཆིལ་ལྷམ་བཀག་
ནས། མཐའ་འཁོབ་ཨ་སྐྱ་བ་ར་སྤེ་དོ་ཅན་གྱི་ཡུལ་དུ་གནང་སྟེ། ཞང་བ་མ་རུང་བ་དང་། ལུས་
ལ་གནོད་བ་སྤོང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིར། དམིགས་བསལ་ལ་དབྱས་སུ་ཡང་མཆིལ་ལྷམ་
གནང་བ་ཡོད་དེ། དེར་གནས་མལ་བསྐྱབ་པའི་བྱིར་དུ་མཆིལ་ལྷམ་གནང་བ་ཡོད་པའི་བྱིར།
གསུམ་བ་སྦྱིར་བཏང་ལ་ས་ཆོགས་གྱིས་སྐྱེ་བ་ཡུལ་དབྱས་སུ་གོ་ལྷགས་གྱི་ཡོངས་སྤོད་བ་
བཀག་ནས་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་གནང་སྟེ་མཐའ་འཁོབ་ཏུ་གོ་ལྷགས་གྱི་གདན་དང་མཆིལ་ལྷམ་སྐྱ་
སྐྱབས་ཅན་གནང་བའི་བྱིར། དམིགས་བསལ་ལ་ཡུལ་དབྱས་སུ་ཡང་གནང་བ་ཡོད་དེ། བྱིས་
པའི་བྱིས་ན་སྦྱན་གཞན་མེད་ན་གོ་ལྷགས་གྱི་གདན་ལ་འདུག་ཏུ་རུང་བའི་བྱིར། དགེ་སྤོང་རྒྱུང་

ནད་ཅན་དང་མིག་ནད་ཅན་གྱིས་རྒྱུ་མཐེལ་དུ་རྡོམ་ལྷགས་བཅང་བར་གནང་སྟེ། མིག་ལ་ཕན་
བར་བྱ་བའི་ཕྱིར་རྡོམ་ལྷགས་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

བཞི་བ་བཅས་ལྟན་དགེ་སྒྲོང་གིས་རྒྱ་ལ་བཀལ་བའི་ཆེ་ཐབས་དེ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ།
དཔེན་པའི་གནས་སུ་རྒྱལ་བསྐབས་ཏེ་རྒྱ་མི་འཛག་པའི་རྒྱལ་བ་བསྐྱེད་ཅན་བཅང་སྟེ་འགྲོ་བ་
དང་། རྒྱ་བཀལ་མི་རྒྱས་པ་ལ་བྱུ་མཆོག་སོགས་སེམས་ཅན་སྟོབས་ཆེ་བ་ལ་བརྟེན་ནས་འགྲོ་
བ་སོགས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། སྐྱོན་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱི་སྐབས་སུ། བདེ་བར་
གནས་པའི་རྒྱུ་སྐྱོན་བརྟེན་རྒྱལ་བ་བཤད་པ་ལ། དེའི་རྒྱལ་ཇི་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་ཡང་གཞིའི་
སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་དང་། ཕན་ཆེགས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་གཉིས་ལས།
དང་པོ་སྟོན་པ་ལ།

སྐྱོན་གྱི་གཞི་བཤད་པ།

༡༢། །སྐྱོན་བརྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་བ་ནས། བསྐྱེད་སྟོང་པོ་དག་གི་དེ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་
པའི་བར་གསུངས། གཉིས་བ་སྟོན་པ་ལ། རྒྱལ་སྤིད་དང་དེའི་བྱེད་མ་ཞོད་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་
བ་ནས། རྒྱ་ཡོད་ན་འཛོར་འབྱུང་མ་བྱས་པར་འདུག་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྐྱོན་དེ་རྒྱ་གང་ལས།
རྒྱལ་ཇི་ལྟ་བུ་སྐྱབ་པ། དེ་ལས་སྐྱབ་པའི་སྐྱོན་དངོས་ཀྱི་ནམ་གཞག་གང་ཟག་གང་གིས་

བཅང་བ། སྒྲན་གཞག་པའི་གནས་རྒྱུ་ཁང་གི་རྣམ་གཞག་ སྒྲན་ལོངས་སྤྱོད་པ་ལ་འཇུག་
པའི་ཚུལ། སྒྲན་གྱི་རྒྱ་མཐུན་ཟག་པ་འདོར་བའི་ཐབས་བསྟན་པའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། སྒྲན་དེ་
ལོག་འཛོའི་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་སྤངས་ནས་ཡང་དག་པའི་འཆོ་བས་བསྐྱབ་པར་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ། དབྱེ་བ། སོ་སོའི་མཆོན་ཉིད། བྱེ་བ་སོ་སོའི་རྣམ་གཞག་ སྒྲན་བསྟན་པའི་
དགོས་པ། སྒྲ་བཤད་བ། སྒྲན་བསྟན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། སྒྲན་ལ་བཞི་ཡོད་དེ། ཏུས་རྒྱུང་
གི་སྒྲན། ཐུན་ཆོད་ཀྱི་སྒྲན། ཞག་བདུན་པའི་སྒྲན། རི་སྤྱིད་འཆོ་བཅང་གི་སྒྲན་རྣམས་སུ་ཡོད་
པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ནི་རྣམ་པ་བཞི་ལོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ནི། རི་རོ་རེག་
བྱའི་སྤྱི་མཆོད་གསུམ་གྱི་བདག་ཉིད་ཏུ་གྱུར་པའི་ཁམ་ཟས་སུ་དམིགས་པ། སྐབས་འདིར་
བསྟན་གྱི་སྒྲན་གྱི་མཆོན་ཉིད། གཙོ་བོར་བཤེས་པའི་ནད་སེལ་བའི་སྒྲན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་
བ་ཡང་ཡིན། བཅས་ལྟན་དགེ་སྤོང་གིས་སྤྱི་ཏུ་སྤྱོད་པའི་ཁམ་ཟས་སུ་དམིགས་པར་བྱ་བ་ཡང་ཡིན་
པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ། ཏུས་རྒྱུང་གི་སྒྲན་གྱི་མཆོན་ཉིད། གཙོ་བོར་སྒྲོམ་ནད་
སེལ་བའི་སྒྲན་གྱི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན། བཅས་ལྟན་དགེ་སྤོང་གིས་ཐུན་ཆོད་ཀྱི་
མཐའ་ཡན་ཆད་ཏུ་ལོངས་སྤྱོད་ཏུ་རྒྱུང་བ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་གྱུར་པའི་བུར་བ།
ཐུན་ཆོད་ཏུ་རྒྱུང་བའི་སྒྲན་གྱི་མཆོན་ཉིད། གཙོ་བོར་རྒྱུང་ནད་སེལ་བའི་རིགས་སུ་གནས་པ་
ཡང་ཡིན། བཅས་ལྟན་དགེ་སྤོང་གིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཏུས་རྒྱུང་རྒྱུང་གནས་པ་ཡང་
ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ། ཞག་བདུན་པའི་སྒྲན་གྱི་མཆོན་ཉིད། གཙོ་བོར་

འདུལ་བ་འདི་ནང་སེལ་བ་འདི་རིགས་སུ་གནས་པ་ཡང་ཡིན། བཅས་ལྡན་དགོས་པའི་གིས་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབ་ས་པའི་དུས་རིང་པོར་གནས་པ་ཡང་ཡིན་པའི་གཞི་མཐུན་པར་དམིགས་པ་དེ།
དེ་སྤྱི་དེ་འཆོ་བཅད་གི་སྒྲན་གྱི་མཆོན་ཉིད་དུ་འཛོགས།

གསུམ་པ་ནི། དུས་རུང་གི་སྒྲན་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་བཟའ་བ་ལྟ་དང་བཅའ་བ་
ལྟ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཟན་ཚོན་འབྲས་ཟན་ཉ་ལ་ལ་སྐྱམ་སྐྱམ་འབྲས་
ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་ཏེ། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། ཉ་ལ་འདི་འཆོབ་ཏུ་ལྷེ་གྲུ་རྒྱངས་བས་ལྷེ་གྲུས་
མཆོན་ནས་སྤྱག་པ་སྐྱོ་མ་ཐུང་ཞོ་དར་བ་ནམས་ཀྱང་དུས་རུང་གི་སྒྲན་དུ་རྒྱང་མཐུན་སྒྲར་
བར་བྱལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཅ་བ། སྤོང་པོ། འདབ་མ། མེ་ཏོག།
འབྲས་བུ་ལས་ལྷུང་པའི་དུས་རུང་གི་སྒྲན་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་དང་པོ་ནི། ལ་སྤྱག་ཉུང་མ་ལྟ་
བྱ། གཉིས་པ་ནི། རུར་ཤིང་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། ལ་སྤྱག་གི་ལོ་མ་ལྟ་བུ། བཞེ་བ་ནི། བརྒྱ་དང་
ལྷུང་ལ་ལྟ་བུ། ལྟ་བུ་པ་ནི་རྒྱན་འབྲུམ་དང་བལ་པོའི་སེལ་ལྟ་བུ། དེས་ན་རྒྱན་འབྲུམ་དང་བལ་པོའི་
སེལ་སོགས་དུས་རུང་གི་སྒྲན་ཡིན་ཏེ། མེ་ཏོག་སྤོང་རྒྱུད་ལས། རྒྱན་འབྲུམ་བལ་སེལ་ལྟ་
དང་། །ཨ་མ་ལ་སོགས་འབྲས་བུ་སྟེ། །ལྷུང་ལ་སོགས་ཅ་བ་དག། །མཁས་བས་དུས་སུ་རུང་
བར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

ཁ་ཅིག་མར་དུས་རུང་གི་སྒྲན་ཡིན་ཏེ། ཟན་བཅད་པའི་རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་ལས། དུས་
སུ་རུང་བ་མར་དང་ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ཟེར་ན་མ་ལྟབ་སྟེ། དེ་ནི་མར་དུས་ཟམས་ཅད་
དུ་རུང་བ་ལ་དགོངས་པའི་བྱིར། ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་སྒྲན་ལ་བཞེ་ཡོད་དེ། དུས་རུང་གི་

སྐྱེ་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་ཆོད་དུ་རུང་བའི་སྐྱེ་དང་། སྐྱེ་ཆོད་དུ་རུང་བའི་སྐྱེ་གྱི་རྒྱ་
 ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་ཆོད་དུ་རུང་བའི་སྐྱེ་དང་། ཞག་བདུན་བའི་སྐྱེ་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་
 སྐྱེ་ཆོད་དུ་རུང་བའི་སྐྱེ་དང་། འཆོ་བཅང་གི་སྐྱེ་གྱི་རྒྱ་ལས་བྱུང་བའི་སྐྱེ་ཆོད་དུ་རུང་
 བའི་སྐྱེ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཅམ་ཐང་ཤིན་ཏུ་སྐྱ་བ་དང་། རུས་ཐང་ཤིན་
 ཏུ་སྐྱ་བ་ཆགས་དམ་པོ་ལ་བཅགས་བ་ལྟ་བུའོ། །གཉིས་པ་ནི། བཙུན་མའི་ཚུ་ལས་བྱུང་བའི་
 བཏུང་བ་ཤིན་ཏུ་སྐྱ་བ་འདས་པའི་ཉག་མའི་མདོག་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི། བྱ་རམ་གྱི་ཁུ་བ་ཤིན་
 ཏུ་སྐྱ་བ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ཨ་རུ་རའི་ཁུ་བ་ཤིན་ཏུ་སྐྱ་བ་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ཞག་བདུན་བའི་སྐྱེ་
 བའི་ཁུ་མར་དང་། འབྲུ་མར་དང་། སྒྲང་ཅི་དང་། བྱ་རམ་གྱི་སྐྱ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། ཁུ་མར་
 དང་འབྲུ་མར་དང་སྒྲང་ཅི་དང་བྱ་རམ་གྱི་དབུ་བ་དག་ནི་ཞག་བདུན་པའོ། །བྱ་རམ་གྱི་རྣགས་
 དང་མི་ཁ་ར་ལ་སོགས་པ་ཐམས་ཅད་ནི་བྱ་རམ་གྱི་དབུ་བ་ཉིད་ཀྱིས་འཕངས་སོ། །བདུད་ཅི་
 བའི་ཁུ་མར་དང་འབྲུ་བ་ཉིད་དོ། །ཞག་སྒོལ་ཅིང་བཅགས་བ་དག་ནི་འབྲུ་མར་དང་འབྲུ་བ་ཉིད་
 དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

རི་མིད་འཆོ་བཅང་གི་སྐྱེ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ། ཅ་བ་ལས། རྩོང་པོ་ལས། འདབ་མ་ལས།
 མེ་རྟོག་ལས། འབྲས་བུ་ལས་བྱུང་བའི་རི་མིད་འཆོ་བཅང་གི་སྐྱེ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར།
 དང་པོ་ནི། སྐྱ་སྒང་དང་ཕུ་དག་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ནི། ཅན་དན་དང་སྐྱ་ཤེས་ལྟ་བུ། གསུམ་པ་ནི།
 བ་ཤ་ཀའི་འདབ་མ་ལྟ་བུ། བཞི་པ་ནི། ལྷ་ཤིང་གི་མེ་རྟོག་ལྟ་བུ། ལྟ་བུ་ནི། ཨ་བར་སྐྱུར་གསུམ་
 ལྟ་བུའོ། །འོན་ཀྱང་། རུས་རུང་གི་སྐྱེ་གྱི་ཅ་བ་ལ་སོགས་པ་ལྟ་དང་འདྲིའི་ཅ་བ་སོགས་ལྟའི་ཁྱད་

བར་རི་ལྷ་བུ་སྐྱམ་ན་དེའི་བྱང་བར་ཡོད་དེ། འདིའི་ཙ་བ་ལ་སོགས་ལྷ་པོ་དེ་གཙོ་བོར་ནང་
 སེལ་བའི་ཕྱིར་དུ་ཡིན་པས་འཛིག་རྟེན་ན་སྐྱེད་དུ་གྲགས་ཀྱང་ཟས་སུ་མ་གྲགས། དུས་རུང་གི་
 དེ་ལྷ་པོ་དེ་འཛིག་རྟེན་ན་ཟས་སུ་གྲགས་པ་ཙམ་ཡིན་གྱི་སྐྱེད་དུ་མ་གྲགས་པའི་བྱང་བར་ཡོད་
 པའི་ཕྱིར། འོ་ན། འདིའི་སྐྱེད་ཚོད་ཀྱི་མཐའ་དེ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། སྔོན་གྱི་སྐྱེད་དང་པོ་ལ་བྱེད་
 པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུ་རྒྱུ་ནས་ཀྱི་སྐྱེད་ཚོད་དང་པོ་འདས་ན་སྐྱེད་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་དང་། མ་མོར།
 རྟེན་དང་སྔོན་གྱི་བར་རུང་སྟེ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

འོ་ན། རི་སྤྱིད་འཚོ་བཅང་གི་རི་སྤྱིད་འཚོ་དེ་གང་ལ་བྱེད་ཅེ་ན། ཆོ་རི་སྤྱིད་འཚོ་ལ་
 བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། སུམ་བརྒྱ་བཟ། མ་ཤིའི་བར་བཅང་སྐྱེད་དུ་གསུངས། །ཞེས་དང་། ཤེས་རབ་
 བྱེད་པར། ཆོ་གཅིག་པར། ཞེས་དང་། ལྷ་བར། རི་སྤྱིད་འཚོའི་བར་དུ་ཡོངས་སུ་བཅང་བར་
 བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནི། དུས་རུང་གི་སྐྱེད་བརྟེན་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་
 དེ། ཆོས་སྐབས་པའི་རྟེན་ཡུན་རིང་དུ་འཚོ་བར་བྱ་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷ་བ་ནི། སྐྱེད་ཞེས་
 བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེའི་སྐྱད་དོད་ཕན་བ་དང་སྐྱེད་བ་གཉིས་སྐྱད་དོད་གཅིག་པས་
 དབང་པོ་རྟེན་བཅས་ལ་ཕན་པར་བྱེད་པས་ན་སྐྱེད་ཞེས་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། སྐྱེད་དང་པོ་ལ་དུས་
 རུང་གི་སྐྱེད་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བཅས་ལུན་དགེ་སྤོང་གིས་གྲང་ཆོགས་ཀྱི་
 དུས་ཡན་ཆད་དུ་ཡོངས་སུ་དུ་རུང་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལ། སྐྱེད་ཚོད་
 དུ་རུང་བའི་སྐྱེད་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། བཅས་ལུན་དགེ་སྤོང་གིས་སྔོན་གྱི་སྐྱེད་
 དང་པོའི་མཐའ་ཚུན་ཆད་དུ་ཡོངས་སུ་དུ་རུང་བས་ན་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་

ལ། ཞག་བདུན་པའི་སྐྱོན་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དག་སྒོར་གིས་ཞག་
བདུན་གྱི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་ཡོངས་སྤྱད་དུ་རུང་བས་ན་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་བྱིར།

བཞི་པ་ལ། རི་སྒྲིབ་འཆོའི་བཅང་གི་སྐྱོན་ཞེས་བཞེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། བཅས་
ལྟན་དག་སྒོར་གིས་ཆེ་རི་སྒྲིབ་འཆོའི་བར་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་ཡོངས་སྤྱད་དུ་རུང་བས་
ན་དེ་ལྟར་བཞེད་པའི་བྱིར། རྒྱག་པ་ལ། ལུས་ལ་བསྟེན་ཚུལ་དང་། ཁར་བསྟེན་ཚུལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ། མི་ན་བའི་ལུས་ལ་བསྟེན་ཚུལ་དང་། ན་བའི་ལུས་ལ་བསྟེན་ཚུལ་གཉིས་
ལས། དང་པོ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། བསྟོ་ཁར་བསྟེན་ཚུལ། ལེགས་སྤྱར་གྱི་ཁྱུས་བསྟེན་ཚུལ།
མིག་ལ་བན་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དོམ་ལྷགས་བསྟེན་ཚུལ། མིག་ལ་བན་བྱིར་མེ་རྟོག་ནི་ཞེས་
པོ་བསྟེན་ཚུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། བསྟོ་ཁར་བསྟེན་བར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ལེགས་སྤྱར་གྱི་ཁྱུས་གྱི་བྱུའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། མིག་ལ་བན་བར་བྱ་བའི་བྱིར་དོམ་ལྷགས་བཅང་བར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། བཞི་པ་བྱུབ་སྟེ། མིག་ལ་བན་བར་བྱ་བའི་བྱིར་མེ་རྟོག་ནི་ཞེས་པོ་བསྟེན་
བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། མིག་སྐྱོན་བསྟེན་པ། རེང་བུའི་དུ་བ་བསྟེན་པ། ལྷའི་
བཤལ་སྐྱོན་བསྟེན་པ། མཚོན་གྱི་གསོ་བ་བསྟེན་པ། འདོམས་གྱི་གསོ་བ་བསྟེན་པ། བགས་
བ་དང་ཁའི་ནང་ཆང་གིས་བསྟུ་བ། སྐྱན་ཁུ་རི་ལྟར་བསྟེན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་
བྱུབ་སྟེ། མིག་སྐྱོན་བསྟེན་བར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། གསོ་བའི་

ཕྱིར་རེད་བུའི་དུ་བ་བརྒྱབ་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་གསུམ་བ་བྱུབ་སྟེ། སྒྲ་ལྷག་
 པའི་ལས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་བཞི་བ་བྱུབ་སྟེ། མཚོན་གྱི་གསོ་བ་ཡང་དེ་དང་
 འབྲེལ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་ལྷ་བ་བྱུབ་སྟེ། འདོམས་ཀྱི་གསོ་བ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་
 གསུངས་པའི་བྱིར་དུག་བ་བྱུབ་སྟེ། མེ་ཉོག་སྒྲིང་རྒྱད་ལས། སྒྲན་པའི་དག་གི་བརྒྱད་བར་
 བོ། །སྟོག་ལ་བབས་ཀྱང་མ་གནང་སྟེ། །ཁ་ཡི་ནང་དང་མཁུར་ལྷག་ཏུ། །བསྐལ་བ་ཅན་ལ་ཉེས་
 པ་མེད། །ཅེས་དང་། ཆང་གི་རྒྱ་མཚན་སྒྲངས་པའི་བྱིར་གསུམ་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར་
 བདུན་པ་ནི། སྒྲན་གྱི་འོ་སྟོན་པ་སོགས་སོ། །

གཉིས་པ་ཁར་བསྟེན་ཚུལ་ལ། མི་ན་པའི་དང་། ན་བའི་ཁར་བསྟེན་ཚུལ། རོངས་པའི་
 དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དུས་རུང་གི་སྒྲན་དུས་ཁོ་ནར་བསྟེན་
 ཚུལ། སྒྲན་གཞན་གསུམ་བྱིན་གྱིས་མ་བརྒྱབས་པར་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་བསྟེན་ཚུལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བཅས་ལྷན་དག་སྒྲོང་གིས་དུས་རུང་གི་སྒྲན་དེ་སྤྱི་དུས་ཁོ་ནར་
 བསྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཕྱི་རྩོད་ལ་ཁོངས་སྤྱད་ན་ཕྱི་རྩོད་ཁ་ཐས་ཐོས་པའི་ཉེས་
 པར་འགྱུར་པའི་བྱིར་གཉིས་པ་ནི། བཅས་ལྷན་དག་སྒྲོང་མི་ན་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་
 སྒྲན་བྱི་མ་གསུམ་པོ་དུས་ཐམས་ཅད་དུ་ཁོངས་སྤྱད་དུ་མི་རུང་སྟེ། བཅས་ལྷན་དག་སྒྲོང་མི་ན་
 པས་སྒྲན་བྱི་མ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པ་བཟང་མི་རུང་ཞིང་དེ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་
 པ་ཡང་མི་རུང་པའི་བྱིར་ཏེ། དང་པོ་མ་ཡིན་བཞིན་དག་ནི་ནད་པའི་བྱིར་ཏོ། །ཞེས་གསུངས་
 པའི་བྱིར་གསུམ་

གཉིས་བ་ན་བས་ཁར་བསྟེན་ཚུལ་ལ། དུས་རུང་གི་སྟོན་དུས་མ་ཡིན་པར་བསྟེན་
 ཚུལ། ལྷན་མར་སོགས་ཆང་དང་བསེས་པའི་སྟོན་བསྟེན་ཚུལ། སྟོན་གྱི་མ་གསུམ་གྱིན་གྱིས་
 བརྒྱབས་ཏེ་བསྟེན་ཚུལ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ནས་ཀྱི། ཤེས་པའི་
 སྟོན་བསྟེན་ཚུལ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། བཅས་ལྷན་དག་སྟོང་ནད་པས་
 སྟོན་པའི་དག་གིས་བསྟོ་བ་ན་གྱི་ཤིང་ཁ་ཟས་བསྟེན་པར་བྱ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་
 བ་བྱུབ་སྟེ། སྟོན་གྱི་བྱིར་ཤེས་པ་བསྟེན་པར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་པའི་བྱིར། འ་
 བ། བཅས་ལྷན་དག་སྟོང་མི་ན་པས་ཤེས་པར་བྱ་བ་ཙོང་མེ་ན་རུང་སྟེ། ཤེས་པའི་ལེན་སྟབས་
 བ་ལ་བསད་བ་ལས་བྱུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་འདྲི་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་དང་། རྒྱ་
 ཆེར་འབྲེལ་ལས། དེ་དག་ལས་བྱུང་བ་མ་ཡིན་ན་བཟའ་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་གསུངས་
 པའི་བྱིར། ཁ་ཅིག་དེས་ཤེས་པར་བྱ་བ་སྟེ། མདོ་རྒྱལ་བ་ཉིད་གཞག་སོགས་སུ་ཤེས་པ་བཀག་
 པའི་བྱིར། ཟེར་ན་མི་འཐད་དེ། ཟན་ཤོན་དང་ལྷེ་གྲུ་དང་ཤེས་སྟུང་འཁྱུར་དང་འོ་མ་དང་ཞོ་
 དང་མར་དང་ཉི་ཤེས་ཤེས་སྟུང་དག་ནི་མི་རུང་བ་ཉིད་མ་ཡིན་ལོ། །ཞེས་དང་། རྒྱ་ཆེར་འབྲེལ་
 ལས། ཟ་བ་པའི་བྱིར་སྟོན་བདག་གིས་ཤེས་པར་ཟ་བ་པོ་དེ་ཉིད་གྱིས་མཐོང་བ་དང་ཐོས་
 བ་དང་དོགས་པའི་སྟོན་ནས་ཤེས་ན་དེས་ཤེས་པར་ཟའ་བར་མི་བྱ་སྟེ། དེ་བས་ན་རབ་ཏུ་བྱུང་བ་
 རྣམས་གྱིས་ནི་བཤན་པའི་གནས་སམ་ཆོང་དུས་ནས་ཤེས་པར་བྱུང་བ་དག་བསྟེན་དད་པ་ཅན་གྱིས་
 བླངས་ཏེ་ཟ་བར་ཇེས་སུ་གནང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར་དང་། ཐོས་གསུམ་རབ་དབྱེ་
 ལས་ཀྱང་། ཉན་ཐོས་རྣམ་གསུམ་དག་པའི་ཤེས་པ་བྱུང་གསུང་གསུང་ཏེ་མི་ཟ་ན། །ལྟས་བྱིན་གྱི་

ནི་བརྒྱལ་ཞུགས་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་བསྟོག་པའི་སྤྲོན་བཞེན་ཚུལ་ནི།
སྟོག་སྒྱུར་ཀུན་དོང་དང་། ཀུའུ་དག་བཟང་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་སྒྱིར་བཏང་ལ་བཀག་ནས།
ནད་པས་ནི་དཔེན་པའི་སྟོགས་སུ་ཐོས་ནས་སྟོག་སྒྱུ་ནི་ཞག་བདུན་ཀུན་དོང་ནི་ཞག་གསུམ་
ཀུའུ་ནི་ཞག་གཅིག་མ་ལོན་བར་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་འཇུག་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་བ་ནས། བྱིས་
བ་དག་ལ་ཆོས་བསྟན་བར་མི་བྱའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

གཉིས་པ་ཞུན་མར་དང་ཆང་བཟེས་པའི་སྤྲོན་བཞེན་ཚུལ་ནི། བཅས་ལྡན་དགེ་སྦྱོང་
ནད་པས་ཞུན་མར་དང་ཆང་འབྲེས་བ་དང་། ཆང་ལྟག་པར་སྟོལ་བ་ནད་ལ་ཕན་བྱིར་དུ་བཏང་
དུ་བྱུང་སྟེ། ནད་པས་ནི་ཞུན་མར་ཆང་དང་འབྲེས་བ་བཏང་བར་བྱ་བ་ཉིད་དོ། །ཆང་མ་ཡིན་
བ་ཉིད་ན་ཉེས་བ་མེད་དོ། །དེ་ནི་སྟོལ་བ་ལས་འགྲུབ་པོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། ནད་པས་
ཞུན་མར་དང་མ་འབྲེས་པའི་ཆང་བཏང་དུ་མི་བྱུང་སྟེ། ནད་པས་ཆང་ནི་རྩ་མཆོག་གིས་ཀྱང་
མི་བཏང་དོ། །དགེ་བསྟན་ཡན་ཆད་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་མི་སྤྱད་དོ། །ཞེས་སྟོག་གི་བྱིར་ཡང་མ་
གནད་པའི་བྱིར་རང་བཞིན་གྱི་ཁ་ན་མ་ཐོ་བ་དང་བཅས་པ་ལས་གཞན་པ་ཐམས་ཅད་ལ་གསོ་
བའི་དོན་ཉིད་མ་གཏོགས་སོ་ཞེས་བྱ་བའི་ལྟག་མའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ལྟག་མ་ཡང་ཆང་
བཀག་བ་འདི་ཉིད་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཁོ་ན་ནི། བཅས་ལྡན་དགེ་སྦྱོང་ནད་པས་ཆང་བཏང་དུ་བྱུང་བར་ཐལ། དེས་ཞུན་མར་
དང་ཆང་འབྲེས་བ་བཏང་དུ་བྱུང་བའི་བྱིར། ཟེར་ན། འོ་ན། བཅས་ལྡན་དགེ་སྦྱོང་གིས་བྱི་རྩོ་
མ་བཏང་དུ་བྱུང་བ་དང་། དེས་བྱི་རྩོ་འབྲས་བྱེ་བ་བྱུང་བར་ཐལ། དེས་བྱི་རྩོ་འོ་མ་ཇ་ལ་བཏང་

བ་ཡང་འཁྱུང་རུང་བ་གང་ཞིག་དེས་བྱི་རྩོའ་འབྲས་བྱེ་བྱ་རམ་དང་འཕྲེས་བ་ཡང་བཟའ་རུང་བའི་
བྱིར། དང་པོ་གྲུབ་སྟེ། མི་མངོན་པའི་ཡོད་པའི་ནི་གངས་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
བྱིར། གཉིས་བ་གྲུབ་སྟེ། འགོར་གྱི་བཟུང་ནི་བྱ་རམ་ཉིད་དུ་ཤེས་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་
པའི་བྱིར།

གསུམ་བ་སྐྱེན་བྱི་མ་གསུམ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་ཏེ་བསྟེན་ཚུལ་ལ། དངོས་པོ་གང་
བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། ཉེན་གང་གིས། དུལ་གང་གི་མདུན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། དུས་ནམ་
གྱི་ཆེ། དུན་རི་སྤྱིད་དུ། ཆོག་རི་ལྟ་བུས། དགོས་བ་ཅིའི་བྱིར་དུ། ཚུལ་རི་ལྟར་དུ་ཡོངས་སྤྱོད་
བའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། སྐྱེན་བྱི་མ་གསུམ་གང་རུང་ཡིན་པ། རོ་སྐྱེ་བར་མ་གྱུར་པ། རང་རམ་
རང་འབྲེའི་དགོ་སྤོང་གིས་བྱིན་ལེན་སྤངས་ལ་མ་ཞིག་བ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་
ཡོད་དེ། དགོ་སྤོང་ནད་བ་རྣམས་གྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ནད་པའི་
ཆེད་དུ་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སུ་དཔེ་བྱིར། ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་བ་ཡོད་དེ། དགོ་
སྤོང་ཆོས་བདུན་ལྟར་གྱི་མདུན་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་བ་ཡོད་དེ། སྤྱི་ཤི་ཟས་གྱི་གོང་
དུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་ཏེ། ཟས་སྤྱི་མའི་ཆེའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། སྤྱི་བ་ཡོད་དེ། རང་
རང་གི་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་མཐའི་བར་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དུག་བ་ལ། སྤྱོད་དངོས་
མཐུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལག་བ་བསྐྱུས་ནས་བྱིན་ལེན་བྱས་ཏེ་གཉིས་ཀས་ལག་
བ་གཡོན་པའི་སྟེང་དུ་སྐྱེན་བཞག་ལ། གཡས་བས་ཁ་བཀག་པའི་ཚུལ་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
བྱིར། གཉིས་བ་ཡོད་དེ། རང་རང་གི་སྤྱུགས་ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སྤྱོད་ནས་བྱ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་ཡོད་དེ། ཐབས་ལེགས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་བ་ཡོད་དེ། གསོག་
འཛིག་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་པ་མི་འབྱུང་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བ་
ལ་གསོག་འཛིག་མི་རུང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

བརྒྱད་བ་ལ། སྤྱན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བ་འོག་མ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོངས་སྤྱོད་པ།
སྤྱན་འདྲེས་བ་ལ་ཆོ་ག་སྲ་མ་འཇུག་པ། སྤྱན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་བ་འཛིག་པའི་རྒྱ་བཤད་
བའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། བྱིན་གྱིས་བརྒྱབས་པའི་དེ་སྤྱིད་འཆོ་བཅང་གི་སྤྱན་ནི་བྱིན་གྱིས་
བརྒྱབས་པའི་ཞག་བདུན་པའི་སྤྱན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་བ་དང་། དེ་བྱིན་
གྱིས་བརྒྱབས་པའི་ཐུན་ཆོད་དུ་རུང་བའི་སྤྱན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་བ། དེ་
དུས་རུང་གི་སྤྱན་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཡོངས་སྤྱོད་པར་མི་བྱ་བ་རྣམས་སྤྱོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་
བ་ཡོད་དེ། དེ་དུས་རུང་གི་སྤྱན་གཞན་དང་འདྲེས་ན། དུས་རུང་ཁོ་ནར་ཡོངས་སྤྱོད་པར་
བྱའོ། །དེས་གཞན་རྣམས་ལ་ཡང་རིགས་འདྲ་བའི་བྱིར་ཏེ། གཞན་དང་བཅས་པ་ལ་དེ་ལྷག་
པར་སྤོང་བ་ཡང་ངོ། །དེའི་བྱིར་དེ་དང་བཅས་པའི་ཆོ་ག་སྲ་མས་འཇུག་པར་བྱའོ། །ཞེས་
གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་བ་ཡོད་དེ། བྱིན་ལེན་འཛིག་རྒྱ་རྣམས་གྱིས་འདི་ཡང་འཛིག་པའི་
ཕྱིར། གསུམ་བ་ཡོངས་པའི་དུས་ཀྱི་དམིགས་བསལ་ཡང་ཡོད་དེ། སྤྱ་གོ་དང་དེ་དང་འདྲ་
བའི་དུས་རན་པའི་ཆེ་ལག་ཉ་དང་། མཆོམས་བཙོས་དང་། ཞག་ལོན་དང་། རེན་བཙོས་དང་།
གསོག་འཛིག་དང་། བཙམས་ལྡང་དང་། ས་ལོན་བཙོམ་པ། སྤྱེས་བ་འཛོམས་པ། སྤང་བས་ལ་
བྱིན་ལེན་མ་བྱས་པར་བ་བ་རྣམས་ལ་ལྡང་བ་མེད་པའི་བྱིར་ཏེ། དེ་ལྟར་གནང་བའི་བྱིར་ཏེ། སྤྱ་

གཤི་ཆེ་དགོ་སྒྲོང་གིས་བཙོས་བ་དང་ལག་ཕྱར་སྒྲངས་བ་བྱིན་ཡིན་མ་བྱས་བ་དག་བཟའ་བར་
བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གསུམ་བ་གང་ཟག་གང་གིས་བཅང་བ་ཡོད་དེ། དད་ཇས་
ལ་ཡོངས་སྒྲོད་ཚུལ་སྤར་བཞིན་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར་དང་། བ་མ་དང་ནད་བ་སོགས་ལ་དགོ་
འདུན་གྱི་ཟས་སོགས་བྱིན་ཡང་ཉེས་བ་མེད་དོ།

བཞི་བ་སྤྲོན་གྱི་གནས་རུང་ཁང་གི་ནམ་གཞག་བཤད་བ་ལ། དགོས་བ་ཅིའི་བྱིར་དུ་
རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། གཞི་གང་དུ། ཏུས་གང་གི་ཆེ། གང་ཟག་གང་གིས། ཆོ་ག་ཇི་
ལྟ་བུས། རུང་ཁང་གི་བྱེད་ལས། རུང་ཁང་བྱིན་བརྒྱབས་འཇིག་པའི་རྒྱ་བཤད་པའོ། །དང་
པོ་ཡོད་དེ། མཆོམས་བཙོས་ཞག་ཡོན་ཆར་གཏོགས་དང་བཅས་བ་མི་འབྱུང་བའི་དགོས་བ་
ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་ཡོད་དེ། རང་ངམ་རང་འབྲུ་བའི་མཆོམས་ནད་ཡིན་པ། འོག་གཞི་
སྤ་བ་དང་འབྲེལ་བ་སྒྲ་གབ་མེད་བ་སོགས་ཟས་ཚུད་ཟ་བའི་གནས་བ་མ་ཡིན་པ། གྲུག་ལ་
མཁོ་བའི་གནས་མ་ཡིན་བ་ཞིག་ཏུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་བ་ཡོད་དེ། རུང་ཁང་དང་
པོ་འགྲམ་རྩོད་འཇོག་པའི་ཏུས་དང་། གཉིས་བ་བྱིས་འཕྲོ་བྱིན་བར་བྱེད་པའི་བྱིར་ལས་གསར་
དུ་བྱེད་པའི་ཏུས་དང་། གསུམ་བ་བྱུབ་བྱིན་ནས་དགོ་སྒྲོང་གནས་བཞིན་པའི་ཏུས་དང་། བཞི་
བ་གནས་སྒྲོང་པར་བྱིན་བ་ན་བྱ་བ་གཞན་མ་བཙམས་ཤིང་སྒྲེབས་འཕྲལ་དུ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
བྱིར། བཞི་བ་ཡོད་དེ། དང་པོ་ལག་གི་སྒྲ་འབའ་ཞིག་གིས། གཉིས་བ་ལག་གི་སྒྲ་དང་འབྲེལ་
བའི་དགོ་སྒྲོང་རབ་རུ་མང་པོས་སོ། །གསུམ་བ་དགོ་འདུན་བྱེད་པར་གསུམ་ལྡན་གྱིས་དང་།
བཞི་བ་ཅིག་ཅར་དུ་གནས་དེར་བྱིན་པའི་དགོ་སྒྲོང་དེ་ཉིད་གྱིས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྟ་བ་ལ་

རུང་ཁང་དང་པོ་ལག་གི་སྒྲུབ་འགྲམ་རྫོང་འཛུགས་བ་ན་གཞི་འདི་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་
 བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཡིད་ལ་བསམས་ཤིང་དག་ཏུ་བརྫོད་བའི་སྒྲོན་ས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བར་བྱ་
 རྟེན། འདི་ལ་རྫོང་དེའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིན། གཉིས་པ་
 བྱིན། དགོ་སྒྲོང་ལག་གི་སྒྲུབ་པོ་གསུམ་པའི་དགོ་སྒྲོང་རབ་ཏུ་མང་པོ་དག་ས་ལ་འཁོད་དེ། ཆེ་དང་
 ལྡན་པ་དག་གཞི་འདི་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་བར་འགྱུར་བར་སེམས་སྦྲུས་ཤིག་ཅེས་
 ཡིད་ལ་བསམས་ཤིང་དག་ཏུ་བརྫོད་བའི་སྒྲོན་ས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིན་
 རྟེན། འདི་ལ་སེམས་སྦྲུང་བའི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིན།

གསུམ་པ་བྱིན། དགོ་འདུན་གྱིས་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བར་བྱ་
 རྟེན། འདི་ལ་ལས་ཀྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིན། བཞི་པ་བྱིན། ཅིག་
 ཅར་དུ་བྱིན་པའི་དགོ་སྒྲོང་དེ་ཉིད་ཀྱིས་གཞི་འདི་ནི་དགོ་འདུན་གྱི་རུང་བའི་ཁང་བར་འགྱུར་
 རོ་ཞེས་ཅིག་ཅར་དུ་ཡིད་ལ་བསམས་ཤིང་དག་ཏུ་བརྫོད་བའི་སྒྲོན་ས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བར་བྱ་
 བྱ་རྟེན། འདི་ལ་འབྲམ་གྱི་མཐའ་ལས་བྱུང་བའི་རུང་ཁང་ཞེས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིན། རུང་ཁང་
 བཞི་པོ་དེ་དག་གང་ཡང་མ་བྱུང་བའི་ཆེ་ཆེ་ལྟར་བྱ་བ་ཡོད་དེ། འཕགས་པ་ཐོགས་མེད་ཀྱིས་
 གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་ཤེས་པ་རྒྱུད་ཏུས་རུང་ཁང་བྱིན་བརྒྱབ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིན། དེའི་ཚུལ་
 ཡང་དགོ་སྒྲོང་གཅིག་ལྟ་བུ་གནས་དེར་སྒྲེབས་འབྲམ་དུ་བདག་ནི་བསྐྱབ་པ་རྣམས་ལ་མ་གྲུས་པ་
 མ་ལགས་སོ། །རྫོང་མངས་རྒྱས་བཅོམ་ལྡན་འདས་རྣམས་མཁྱེན་པ་དང་། གཟིགས་པ་དང་
 ལྡན་པ་དེ་དག་གིས་རུང་བའི་ཁང་པ་ཟས་ཀྱི་ཁང་བར་ཡོངས་སུ་ཡོངས་སྒྲོད་བར་མཁྱེན་ཅིང་

བཟོད་པ་དེ་ལྟར་ན་འདིར་བདག་གིས་བློ་བཞུགས་ཀྱི་ཐབས་ལུགས་ལྟེ་བར་འཛོལ་གོ། དེ་དག་གིས་ཆངས་པར་སྦྱོར་
བ་རྗེས་སུ་འཛིན་པར་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ལན་གསུམ་བཟོད་པའི་སྒྲོན་པ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

བྱག་བ་ཡོད་དེ། རུང་ཁང་གཅིག་བྱ་དེས་མཆམས་ནང་དེ་ན་གནས་པའི་དགེ་འདུན་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རུང་ཁང་གི་བྱ་བ་བྱེད་ཀྱིས་ཉེ། གཅིག་གིས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་མའི་བྱ་བ་བྱེད་
པ་ལ་མི་མཛེས་པ་མེད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། བདུན་བ་ཡོད་དེ། མཆམས་ལ་རེ་བ་
མེད་པ། མཆན་མ་བརྟན་པོ་ཞིག་པ། མཆམས་གཞན་བྱང་པ། ལས་ཀྱིས་ཞིག་པ། མཆམས་
ནང་གི་དགེ་སྦྱོར་མཆན་གྱུར་པ། བསྐྱུང་བ་མེད་པར་ཞག་ལོན་པ། དངོས་པོ་ཉམས་པ་རྣམས་
སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ལྷ་བ་སྦྱོན་ཡོངས་སྦྱོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་ཚུལ་ལ་བརྒྱད་ཡོད་དེ། ཐས་ལ་
འཇུག་པའི་ཚུལ་དངོས། ཐས་ཀྱི་གལ་དུ་རི་ལྟར་བྱ་བ། ལྟན་གང་ལ་འདུག་སྟེ་ཐ་བ། གོས་བགོ་
བ་གང་གིས་ཐ་བ། ཐས་སྒྲུང་པའི་ཆོ་ག་དངོས་པོ་གང་ཐ་བ། སྦོད་གང་དུ་ཐ་བ། ཐས་ཐ་བའི་
ཆོ་གའོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། བསོད་སྦྱོམས་སོགས་ལ་འགྲོ་བའི་ཆེ་ཆོས་གོས་གསུམ་གྱོན་ནས་
གདིང་བ། ལྷུང་བཟེད། བྱ་མ་བུམ། འཁར་གསེལ་སོགས་སོགས་ཉེ་འགྲོ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
གཉིས་བ་ཡོད་དེ། གལ་ལ་ཀླན་རིམས་སུ་འཁོད་དེ། དགེ་འདུན་གྱི་གནས་བརྟན་གྱིས་སམ་
སྤ་བ་ཉེ་ཞེས་སོགས་བཟོད་དེ། ཐས་སྦྱོམས་པར་བྲིམས་ཤིག་ཅེས་བཟོད་པ་སོགས་ཡིན་
པའི་བྱིར། གསུམ་བ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་གྱི་རྩའི་གདན་མ་གཏོགས་དགེ་འདུན་གྱི་གདན་
དང་བྱིམ་པའི་གདན་ལྷག་པོ་སོགས་ལ་གདིང་བས་གཡོགས་ཉེ་བསྐྱད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
བྱིར། བཞི་བ་ཡོད་དེ། མཆིལ་ལྷུམ་ལུང་དེ་སྦྱོད་གཡོགས་དང་བཅས་ཉེ་བཟའ་བར་བྱ་བ་ཡིན་

པའི་ཕྱིར་རྟེ། བད་པ་ལ་མཆིལ་ལྷམ་རྟོག་པས་མནན་ཏེ་བཟའ་བ་ཅམ་གནང་བའི་ཕྱིར་རྟེ། རྒྱ་
 ཆེར་འགྲེལ་ལས། ལུས་ན་རྩལ་གཟན་ལ་བརྟེན་པར་བྱཏོ། །ཞེས་བྱ་བ་ནི། བད་པས་ལུས་ན་
 རྩལ་གཟན་ལ་བརྟེན་པར་བྱཏོ། །གལ་ཏེ་མ་ལུས་ན་ཆོས་གོས་སྟེང་མ་མེད་པར་བཟའ་བར་མི་
 བྱཏོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་ཡོད་དེ། ལག་བ་གཉིས་ཀྱིས་བཀའ་ཏེ་སྒྲང་བར་བྱ་ལ།
 ཤེད་ཀྱིན་ལེན་སྟོབས་པ་ལ་བཅད་པ་ལས་སྒྲང་བ་མ་ཡིན་ནམ་ཞེས་སོགས་བརྗོད་པར་བྱ་བ་
 ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དུག་པ་ཡོད་དེ། སྒྲན་བཞི་པོ་གང་ཡང་རུང་བ་ཆད་ལྷན་གནས་སྐབས་དང་བསྐྱེན་
 ལས་བཟའ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཡོད་དེ། རུང་བ་ཆད་ལྷན་གྱི་སྒྲང་བཟེད་དུ་བཟའ་
 བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ནི། ཟས་ལ་ཆ་བཞིར་བྱས་ཏེ། དང་པོར་ལྷ་ལ་ཞལ་ཟས།
 གཉིས་པ་ཆོས་སྒྲོང་སྒྲང་མ་ལ་ཞལ་ཟས། གསུམ་པ་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཟོས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
 རང་གི་ལུས་ཀྱི་སྟོན་བྱ་རྣམས་ད་ལྟ་བུར་བེད་གསུམ་སྟོན་པས་ཆོས་པར་བྱ་ཞིང་། མ་འོངས་
 པ་ན་ཆོས་ཀྱི་སྟོན་པས་ཆོས་པར་བྱཏོ་སྟེ་སྟོན་པས་བཟའ་བར་བྱ་ལ། ཆ་
 བཞི་པ་ལ་འཕྲོག་མ་མ་བྱ་དང་བྱད་དང་ལྷག་མ་ལ་རེ་བའི་འབྲུང་པོ་རྣམས་ལ་ཆང་བྱ་བྱིན་ལ་
 མཐུག་ཡོན་བཤད་པར་བྱ་བ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར་རྟེ། རོ་བོ་རྗེའི་སྒྲོད་བསྐྱེད་ལས། ཟས་
 ལ་ཆ་བཞིར་བཤོས་བྱས་ཏེ། དང་པོར་ལྷ་ལ་བཤོས་གཙང་འབྲུག། དེ་རྗེས་ཆོས་སྒྲོང་སྒྲང་
 མ་ལ། གཉོར་མ་ཤིན་ཏུ་རྒྱ་ཆེན་བྱ། རང་གིས་ཟོས་ཤིང་བརྒྱངས་པ་ཡི། ལྷག་མ་འབྲུང་
 པོ་རྣམས་ལ་སྟོན། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། དུག་པ་ལ། སྒྲན་གྱི་རྒྱ་མཐུན་ཁ་སྒྲུབ་ཐག་པ་

འདོར་བའི་ཚུལ་དང་། བཤང་གཅིད་ཟག་པ་འདོར་བའི་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ།
གཙུག་ལག་ཁང་སོགས་སུ་མཆིལ་མ་མི་འདོར་བ་སོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་
དེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་རྒྱབ་བས་གཡོན་ཕྱོགས་སུ་འདོར་བའི་ཁང་པ་བྱས་ཏེ་འདོར་བར་བྱ་
བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གཞུང་དོན་ནི། སྤྲོན་བསྟེན་བར་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ལ་བཅས་ལྷན་དག་སྦྱོང་སོགས་
རབ་བྱུང་རྣམས་གྱིས་ཕན་བར་བྱེད་པའི་སྤྲོན་ནི་རོ་རེག་བྱའི་བདག་ཉིད་ཅན་ཁམ་ཟས་རུང་
བའི་སྦྱོན་ས་བསྟེན་བར་བྱ་སྟེ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་མཐོང་བའི་ཕྱིར། སྤྲོན་དེ་
ནི་ཆོས་ཅན། ཁྱོད་ལ་རྣམ་པ་བཞི་ཡོད་དེ། གོང་དུ་བཤང་བ་ལྟར་བཞི་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཞན་
ཉིད་ཡིན་ན་དེའི་གང་ཡིན་པའོ། །ཞེས་སོགས་གྱི་སྐབས་སུ་བྱ་རམ་དང་སྦྱར་བའི་བུང་བ་དེ་
ཞག་བདུན་པའི་སྤྲོན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བར་བྱ་བ་དང་། ཨ་རུ་རའི་ཁུ་བ་དེ་རི་སྤྱིད་འཛོའི་
བར་དུ་འཛོའ་བཅང་གི་སྤྲོན་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པར་ཁས་སྒྲུངས་པ་ལ་རྒྱ་གར་
གྱི་འདུལ་བ་འཛིན་པ་ཁ་ཅིག་ན་རེ། མདོ་ཅ་བས། མ་གྱུར་ན་དེ་ཡིན་གྱི་གྱུར་ན་གང་ཚུན་ཆད་
དེ་ཡིན་པའོ། །ཞེས་ཟེར་བ་ལྟར་དམ་བཅའ་དེ་མི་འཕྲད་དེ། བྱ་རམ་དང་སྦྱར་བའི་བུང་བ་དེ་
ཞག་བདུན་གྱི་ཕྱ་རོལ་དུ་རོ་སྤྲོན་བར་མ་གྱུར་ན་དེ་ལྟར་ཡིན་ཡང་རོ་སྤྲོན་བར་གྱུར་ན་གང་རོ་སྤྲོན་
བར་གྱུར་པ་དེ་ཚུན་ཆད་དུ་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་བར་བྱ་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ཕན་ཆད་དུ་བྱིན་བརྒྱབ་ས་
མི་འཆགས་ཏེ། དུས་ལྷག་པ་ལ་བྱིན་བརྒྱབ་ས་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འོན་ཀྱང་ཞག་
བདུན་གྱི་ཕྱ་རོལ་དུ་རོ་སྤྲོན་བར་མ་གྱུར་བར་དེས་པའི་བྱ་རམ་དང་སྦྱར་བའི་བུང་བ་དེ་

བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། དེ་ཞག་བརྟན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་
 མ་ཡིན་པ་གང་ཞིག དེ་ཞག་ལྷན་ཡང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིན། དང་པོ་
 མ་གྱུབ་ན། དེ་མི་འཐད་དེ། ཏུས་སྟག་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱིན་རྒྱལ་ས་མི་ཆགས་པར་འགྱུར་བའི་
 བྱིན། མ་གྱུབ་ན། ཞག་ལྷན་ས་རོ་བསྐྱ་བ་སྐྱ་བར་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་བྱ་རམ་དང་སྐྱར་བའི་བརྟར་
 བ་དེ་ཞག་བརྟན་པར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པར་ཐལ། ཏུས་སྟག་པ་ལ་བྱིན་
 བརྒྱལ་ས་མི་འཆགས་པའི་བྱིན།

གཉིས་པ་མ་གྱུབ་ན། མདོ་ཅ་བར། དེ་འགྱུར་བར་འགྱུར་བ་པལ་བ་རྣམས་ཀྱི་བསྐྱོད་
 བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིན་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་ཉིད་མ་ཡིན་པར་འགྱུར་བའི་བྱིན་རོ། །ཞེས་
 ཟེར། ཞག་ལྷན་ས་རོ་བསྐྱ་བ་སྐྱ་བར་འགྱུར་ངེས་ཀྱི་བྱ་རམ་དང་སྐྱར་བའི་བརྟར་བ་ཆོས་ཅན།
 ཁྱོད་བཅས་ལྡན་དགེ་སྦྱོང་མངོན་ཤེས་དང་མི་ལྡན་པས་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་
 པར་ཐལ། ཁྱོད་ཞག་ལྷ་ཁོ་ནར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་དགོས་པ་གང་ཞིག ཁྱོད་ཞག་ལྷན་ས་རོ་
 བསྐྱ་བ་སྐྱ་བར་འགྱུར་བ་བཅས་ལྡན་དགེ་སྦྱོང་མངོན་ཤེས་དང་མི་ལྡན་པས་དེ་ཞག་ལྷན་བྱིན་
 གྱིས་བརྒྱབ་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་པའི་བྱིན། ཁྱོད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་ས་ཏུས་སྟ་ཤེས་པའི་བསྐྱོད་
 པའི་ཡུལ་མ་ཡིན་པའི་བྱིན། བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་ས་པ་ལ་གསོག་འཛོག་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་པ་
 ལ། སྐར་བྱིན་གྱིས་བརྒྱལ་ས་པ་ལ་ཆོས་ཅན། དགོས་པ་ཡོད་དེ། གསོག་འཛོག་གི་ཉེས་པ་
 མི་འགྱུར་བའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྱིན། རོ་དང་སྐར་བ་ཉིད་ཡོངས་སྐྱ་གྱུར་ན་གསོག་འཛོག་བྱས་པ་
 ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ལ། རོ་བསྐྱ་བ་སྐྱ་བར་གྱུར་ན་གསོག་འཛོག་ཏུ་མི་འཐད་དེ། ཉེན་བྱིན་

རྒྱལ་ས་ཞིག་པའི་ཕྱིར། ཞེས་ཟེར། འདི་ལ་གནས་སྐབས་གྲུར་བས་བྱིན་ལེན་ཞིག་ །དངོས་པོ་
འགྱུར་བས་གསོག་འཛོག་འབྱུང་། ཞེས་ཟེར་ན། གནས་སྐབས་གྲུར་བས་གསོག་འཛོག་མི་
འབྱུང་བར་ཐལ། དེས་བྱིན་ལེན་ཞིག་བ་གང་ཞིག་ རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར།

གཞན་ཡང་། དངོས་པོ་འགྱུར་བས་བྱིན་ལེན་མི་འཛིག་བར་ཐལ། དེ་ལ་གསོག་
འཛོག་འབྱུང་བ་གང་ཞིག་ རྒྱ་མཚན་མཚུངས་པའི་ཕྱིར། རང་ལུགས་ལ། རོ་བསྐྱ་བ་སྤྲོ་བ་
འགྱུར་བས་བྱིན་ལེན་ཞིག་བ་བཞིན་དུ། གསོག་འཛོག་རྩ་མ་སོང་བ་ཡིན་ཡང་གསོག་འཛོག་
བྱས་པ་དང་འདྲ་བར་བཟུང་མི་རུང་བ་ཡིན་ནོ། །

ལས་ཀྱི་གཞི་བཤད་བ།

༡༡། ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ལས་མི་འཆགས་སོ། ཞེས་སོགས་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་ལ་མཁོ་
བའི་ལས་ཀྱི་གཞི་བཤད་ན། དེའི་ཚུལ་དེ་དེ་ལྟ་བུ་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞིའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་
དང་། ལྷ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་སྟོན་བ་ལ། ཆོ་ག་ལས་
འདས་ན་ལས་མི་འཆགས་སོ། ཞེས་བ་ནས། ཚུལ་གྱིང་དག་གིས་བ་མི་འཆགས་སོ། ཞེས་
བའི་བར་གསུངས། གཉིས་བ་འཆད་བ་ལ། བརྗོད་བ་ལྟག་བ་དག་གིས་ནི་མ་བྱས་བ་ཉིད་མ་
ཡིན་ནོ། ཞེས་བ་ནས། དགེ་སློང་མ་ཉིད་དག་གིས་ལས་གཞན་བྱེད་བས་མ་ཡིན་ནོ། ཞེས་
བའི་བར་གསུངས། གཞུང་འདིའི་སྐབས་སུ་སྤྱི་དོན་དང་། གཞུང་དོན་གཉིས་ལས། དང་པོ་

ལཱ། དགོ་འདུན་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་དངོས་དང་། གང་ཟག་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སྒྲོར་དངོས་རྗེས་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། ལས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་སྒྲོན་དུ་འབྱོར་གོས་པ་འདུ་བའི་སྐབས་རྗེས་སུ་སྐྱབ་བ་ཞེས་བྱ་བ་ཆག་ཆག་དང་། དུག་དར་དང་གནས་མལ་ལ་སོགས་བཤམས། གཞི་བརྒྱད་ས་པ་སོགས་ཀྱིས་བའི་ཆོག་གིས་ལན་འདེབས་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་ལ། ལས་འཆགས་པའི་རྣམ་གཞག་ལས་རང་རང་གི་ངོ་བོའི་རྣམ་གཞག་དང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། ལས་ཆགས་བ་གཞིའི་ཡན་ལག་ལས་ཆགས་བ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལས་བརྗོད་བ་ངོ་བོའི་ཡན་ལག་ལས་ཉམས་སུ་སྒྱུར་བའི་ཡན་ལག་ལས་ཆགས་བ་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་དང་ལྔ་ལས། དང་པོ་ལ། རྟེན་གྱི་གཙོ་བོ་སྒྲོ་མ་ཐུན་བྱེད་པའི་དགོ་འདུན། རྗོད་བར་བྱེད་པའི་ལས་མཁན། བསྐྱབ་བྱའི་དོན་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ལ། དགོ་འདུན་བྱེད་བར་གསུམ་ལྟན་ནམ་ཆོས་གསུམ་ལྟན་དགོས་ཏེ། བྱངས་ཆང་བ། ཁ་སྒྲོང་བར་འོས་པའི་ཆོས་དང་ལྟན་བ། མི་མ་ཐུན་བ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དགོས་པའི་བྱིར། འོ་ན། ལས་གང་བྱེད་བ་ལ་དགོ་འདུན་དུའི་བྱངས་ཆང་བ་ཞིག་དགོས་ཤི་ན།

འདི་ལ་བརྟུ་གཅིག་ཡོད་དེ། བཞི་བརྒྱའི་བྱངས་ཆང་བ། ཉེར་གཉིས་ཀྱི། ཉི་ཤུའི། བརྟུ་གཉིས་ཀྱི། བརྟུ་གཅིག་གི། བརྟུའི། དགྲུའི། བརྟུད་ཀྱི། དུག་གི། ལྔའི། བཞིའི་བྱངས་ཆང་བ་རྣམས་དགོས་པའི་བྱིར། དང་པོ་ཡོད་དེ། དུལ་དབུས་སུ་དགོ་སྒྲོང་མ་སྒྲོ་མཁུ་དབྱུང་གསུམ་གྱི་ལས་བྱེད་བ་ལ། དགོ་སྒྲོང་པ་ཉི་ཤུ། དགོ་སྒྲོང་མ་ཉི་ཤུ་ཉི་ལྔའི་བརྟུའི་བྱངས་ཆང་བ་དགོས་པའི་བྱིར། གཉིས་བ་བྱུབ་ཉི། དུལ་དབུས་སུ་བྱེད་མེད་བསྐྱེན་བར་རྗོགས་བར་བྱེད་བ་ལ་

དགེ་སྦྲོང་པ་བརྩ་དང་མ་བརྩ་གཉིས་ཀྱི་གངས་ཆང་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱུང་སྟེ།
 དུལ་མཐའ་འཁོར་ཏུ་དགེ་སྦྲོང་མ་དབྱུང་བའི་ལས་བྱེད་པ་ལ། དགེ་སྦྲོང་པ་བརྩ་དང་མ་བརྩ་
 རྟེན་འབྲེ་གངས་ཆང་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་བྱད་དུལ་དབྱུང་སུ་དགེ་སྦྲོང་པ་སྟོ་མགུ་
 དབྱུང་གསུམ་གྱིས་དབྱུང་བའི་ལས་བྱེད་པ་ལ། དགེ་སྦྲོང་པ་ཉི་ཤུའི་གངས་ཆང་བ་དགོས་
 པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་བྱུང་སྟེ། དུལ་དབྱུང་སུ་དགེ་སྦྲོང་པ་དང་ཆངས་སྦྱོང་ལ་ཉི་ཤུ་པར་གནས་
 པ་གཉིས་ཀྱི་སྟོ་མ་བ་སྟེ། སྤྱོད་ཀྱི་སྟོ་མ་བ་གཉིས་དང་། འཁོར་དང་འཁོར་མང་པོ་ཉི་ཤུ་
 འཛོག་གི་གནད་བ་ཕྱིན་པ་རྣམས་ལ་དགེ་སྦྲོང་པ་བརྩ་གཉིས་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། ལྷ་པ་
 ཡོད་དེ། དུལ་མཐའ་འཁོར་ཏུ་བྱུང་མེད་བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ། དགེ་སྦྲོང་པ་སྤྱོད་
 དང་མ་བྱུང་སྟེ་བརྩ་གཉིས་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྤྱག་པ་ཡོད་དེ། དུལ་དབྱུང་སུ་སྤྱེས་པ་
 བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱེད་པ་ལ། དགེ་སྦྲོང་པ་བརྩ་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། བདུན་པ་ཡོད་
 དེ། དགེ་སྦྲོང་པའི་དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་ལ། དགེ་སྦྲོང་པ་སྤྱོད་དང་མ་བཞི་སྟེ་དགུའི་གངས་ཆང་
 དགོས་པའི་ཕྱིར། བརྒྱད་པ་ཡོད་དེ། དགེ་སྦྲོང་པ་སྟོ་མགུ་སྦྱོང་པ་ལ། དགེ་སྦྲོང་པ་བཞི་དང་
 མ་བཞི་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེ་ནི་དེ་གཉིས་ལ་སྦྱིན་པ་ལ་ཡང་རོ། །ཞེས་གསུངས།

དགུ་པ་ཡོད་དེ། དུལ་མཐའ་འཁོར་ཏུ་སྤྱོད་ཀྱི་སྟོ་མ་བ་གཉིས་དང་། འཁོར་དང་
 འཁོར་མང་པོ་ཉི་ཤུ་འཛོག་གི་གནད་བ་སྦྱིན་པ་གཉིས་ལ་དགེ་སྦྲོང་པ་སྤྱག་ཆང་དགོས་པའི་
 ཕྱིར། བརྩ་པ་ཡོད་དེ། དགེ་སྦྲོང་པའི་དགག་དབྱེ་ལ་དགེ་སྦྲོང་པ་སྤྱོད་ཆང་དགོས་པའི་ཕྱིར།
 འདི་དང་བརྒྱད་དང་དགུ་དང་ཉི་ཤུ་དང་བཞི་བརྩ་དང་བཞི་རྣམས་གངས་ཆངས་པ་ཅན་ཡིན་ཏེ།

གཞན་དུ་ན་ལས་དེ་རྣམས་མི་འཆགས་པའི་བྱིར་ཉེར་གཉིས། བཅུ་གཉིས། བཅུ་གཅིག་བཅུ་
 རྩ་གཉི་གངས་ཆང་དགོས་པ་ནི་དེ་ལས་ཉུང་ན་ཆགས་ཀྱང་བྱ་མི་རུང་སྟེ། བྱེད་པ་མོ་ལ་ཉེས་
 བྱས་སུ་འགྱུར་པའི་བྱིར་བཅུ་གཅིག་པ་ཡོད་དེ། བཞི་ལས་ཉུང་ན་ལས་མི་འཆགས་པའི་
 བྱིར་ཉེ། བཞི་ལས་ཉུང་ན་དགེ་འདུན་དུ་མི་འགྱུར་པའི་བྱིར་གཉིས་པ་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་དང་
 ལྷན་པ་ལ་ཡང་ཁ་སྐོང་གི་ཆོས་བཅོ་ལྔ་ཡོད་དེ། གཞིའི་སྐབས་ནས་བསྟན་པ་བཅུ་ལྷ་བའི་
 སྐབས་ནས་བསྟན་པ་གསུམ། རུང་མ་ཐུན་སྦྱར་བ་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་དང་མོ་ལ་
 བཅུ་ཡོད་དེ། མི་འདུག་པར་འབྱེད་པ་མ་ཡིན་པ། དུལ་གང་ལ་བྱ་བ་མ་ཡིན་པ། འདུན་པ་དང་
 ཡོངས་དག་ལུལ་པ་མ་ཡིན་པ། བསྟན་པར་མ་རྩོགས་པ་མ་ཡིན་པ། བམ་བས་ཉམས་པ་མ་
 ཡིན་པ། མཆམས་མེད་པ་བྱས་པ་མ་ཡིན་པ། སྤྲིག་ལྟ་ཅན་མ་ཡིན་པ། ས་གཞན་ན་གནས་པ་
 མ་ཡིན་པ། ཐ་དད་དུ་གནས་པ་མ་ཡིན་པ། འབྲུལ་བཅས་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་
 དེ་ཡང་ཐ་དད་དུ་གནས་པ་ནི་འདིར་དབྱེ་བ་ན་ཆོས་མིན་ཕྱོགས་སུ་སོང་བ་ལ་འཛོག་དགོས་
 པ་ཡིན་ནོ། །

གཉིས་པ་ལ་གསུམ་ཡོད་དེ། མཆམས་གཞན་ན་གནས་པ་མ་ཡིན་པ། དཀོན་མཆོག་
 གཞན་མ་ཡིན་པ། མཆན་མི་མཐུན་པ་མ་ཡིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར་གསུམ་པ་ལ་
 གཉིས་ཡོད་དེ། ཐ་སྙད་གསུམ་དང་ལྷན་པ། ལུས་ཐ་མལ་དུ་གནས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 བྱིར་དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་ནས་འབྲུལ་བཅས་མ་ཡིན་པ་ཞེས་པ་བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་པ་མོ་ཡན་
 ཆད་ཀྱིས་མ་གོས་པ་ཡིན་ལ། དེ་ཕྱིན་ཏུ་དཀའ་ནའང་ལས་གང་བྱེད་པའི་སྟོན་དུ་དགེ་འདུན་

གྱི་ལྷང་བ་བཤགས་པར་འོས་པ་རྣམས་བཤགས་བསྐྱེད་པར་འོས་པ་རྣམས་བསྐྱེད་སྤྱོད་ གྱིས་བརྒྱབ་པར་འོས་པ་རྣམས་ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་པས་ལས་དེ་དང་དེ་ལ་མི་སྤྱིབ་པའི་ཚུལ་ གྱིས་དག་པར་འགྱུར་ཏེ། བསྐྱེད་པར་བྱ་བས་ཀྱང་ཡིན་གྱི་བཤགས་པར་བྱ་བ་འབའ་ཞེག་ གིས་ཡིན་པར་མ་ཟད་དོ། ཕྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་ས་པས་དག་པ་ཉིད་ཏུ་འགྱུར་རོ། ཞེས་གསུངས་ པའི་ཕྱིར། དེས་ན་དག་སྟོང་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ་ཡིན་ན་ཁ་སྟོང་གི་ཆོས་དང་ལྡན་པས་མ་ བྱལ་སྟེ། མཆོག་གི་སྤྱལ་སྤྱུ་དེ་ལས་ཀྱི་ཁ་སྟོང་ཏུ་མི་འོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་མི་མ་སྤྱན་པ་ གཉིས་དང་བྲལ་བ་དགོས་ཏེ། མ་འདུས་པའི་མི་མ་སྤྱན་པ་དང་། འདུས་པ་བྱིར་ལོག་པའི་མི་ མ་སྤྱན་པ་གཉིས་དང་བྲལ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་བྱལ་སྟེ། ལས་བྱེད་པའི་མཆོམས་ནང་ ཏུ་གཏོགས་པ་ཡིན་པ། ལས་ཀྱི་ཁ་སྟོང་ཏུ་འོས་པ། ལུས་སམ་འདུན་པ་སྤལ་བ་གང་རུང་གིས་ མ་འདུས་པ་མ་ཡིན་པ། སྤྱོས་པའི་གནང་བ་མ་ཐོབ་པ། རང་ཞེ་འགས་དང་བཅས་པ་མ་ཡིན་ པ། མཆོམས་ནང་དེ་ན་ཡོད་པར་ལས་བྱལ་ན་ཡོད་པའི་དག་སྟོང་གཅིག་ཡན་ཆད་གྱིས་ངེས་ སམ་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ་གང་རུང་ཡིན་པ་རྣམས་དང་བྲལ་བ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེའི་མཆོམས་ ཀྱི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པ་ཁ་སྟོང་བར་འོས་པ་ལུས་སམ་དེ་ལ་འདུན་པས་འདུས་པར་རྗེས་སུ་ མ་ཞུགས་པ་ཉིད་དང་། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་བྱལ་སྟེ། ལས་བྱལ་དེར་གཏོགས་པའི་དག་སྟོང་གཅིག་གིས་ལས་བྱལ་ དེར་ད་ལས་ལས་འདི་བྱས་ཀྱང་མི་འཆགས་ཞེས་སམ་ལས་འདི་བྱ་མི་རུང་ཞེས་སོགས་སྤྱོད་ བ་དང་བྲལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དེར་མ་ཟད་དེ་ལ་ཆོས་ཚུགས་ཀྱི་ལས་བྱེད་པ་ཡིན་ན་ཆོས་

བདུན་ལྔ་པ་དགོས་ཏེ། མཚམས་ནང་དེའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་ཤིང་ཁ་སྐོང་བར་འོས་པ། སྤྱོད་ལས་མ་ཉམས་པ། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ། ཡང་དག་པར་སྒྲུབ་པ། འདུལ་བ་མངོན་པར་ཤེས་པ། ནང་ཞེ་འཁོན་དང་བཅས་པ་མིན་པ་རྣམས་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཕྱིར་སྒྲོག་པར་བྱེད་པ་ཡང་གང་ལ་ལས་དེ་བྱེད་པ་དེ་ལས་གཞན་པས། གལ་ཏེ་མི་མཐུན་པ་དང་ལྔ་པ་སྤྱོད་ལས་ལས་ཉམས་པ་དང་། རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་དག་ཡང་དག་པར་བསྒྲུབས་པས་མངོན་པར་མི་ཤེས་པ་དང་ནང་དང་བཅས་པ་མ་གཏོགས་པ་ནི་མི་མཐུན་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལས་བརྗོད་པར་བྱེད་པའི་ལས་མཁན་ནི། དགེ་སྦྱོང་ཆོས་བདུན་ལྔ་ཀྱི་སྟེང་དུ་ལས་དེ་དང་དེ་བྱེད་པ་ལ་མཁས་ཤིང་གུས་པ་ཞིག་དགོས་ལ། མི་འདུག་པར་འབྱེང་བ་ནས་འཁྲུལ་བཅས་ཀྱི་བར་དགུ་དང་ལྔ་པ་ལས་བྱེད་མི་རུང་སྟེ། དེས་ལས་བྱས་ན་ལས་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དེ་དག་ནི་བྱེད་པ་སོ་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། འདོན་པ་སོ་མཚན་ཉིད་དང་ལྔ་པ་གཞན་མེད་ན། ཕྱིར་འཛོམས་ལ་མ་ཞུགས་པའི་ས་གཞན་ན་གནས་ཀྱང་སོ་སོར་ཐར་པའི་མདོ་འདོན་པ་སོགས་རུང་བའི་ཕྱིར་ཏེ། ལྷག་མ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་འཛོམས་པ་ལ་ཞུགས་པ་ནི་འདོན་པར་བྱེད་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བསྐྱབ་བྱའདོན་ལ་གཉིས་ཡོད་དེ། བསྐྱབ་བྱ་སེམས་ཅན་མ་ཡིན་པ་ལ་བྱ་བ་དང་། སེམས་ཅན་ལ་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་སོ་ལ་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཤི་བའི་ཡོ་བྱད་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ་ལྟ་བུ་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱི་བསྐྱབ་པ། མཚམས་སོ་ཆེ་གཙོད་པའི་ལས་ལྟ་བུ་གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབས།

ས་བརྒྱུད་དབྱུང་བ་ལྟ་བུ་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བར་བྱ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ་བྲིས་པ་ལ་བྱ་བ་དང་། རབ་བྱུང་ལ་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད། དང་པོ་ལ་ལྟ་ཡོད་དེ།
སྤྱི་ལོ་གས་ཅན་གྱི་བྲིས་པ་དག་གི་བསྟན་ཏུ་སྐྱབ་པ་ལ་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱིས་གནས་པ་སྦྱིན་
པ། བྲིས་ཀྱི་བསྐྱབ་པའི་སྟོམ་པ་སྦྱིན་པ། དེ་ཞིག་བར་བྱེད་པའི་ལས། ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པའི་
ལས། དེ་ཁ་གདང་པའི་ལས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། བསྟན་བར་རྫོགས་པ་ལ་སྐྱབ་བ་དང་། བསྟན་བར་མ་
རྫོགས་པའི་རབ་བྱུང་ལ་བྱ་བ་གཉིས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ལ་བཞེ་ཡོད་དེ། དེ་ལ་སྦྱིན་
པའི་ལས། དེ་ལ་བསྟོ་བའི། དེ་ལ་ཆད་པས་གཅོད་པའི། དེ་ལ་རྣམ་པར་དག་པའི་ལས་ཀྱི་
བསྐྱབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོ་ནི། ཁང་བ་ཁང་ཆེན་གྱི་གནང་བ་སྦྱིན་པའི་ལས་
ལྟ་བུ་ཡིན་ལ། དེ་འདྲའི་སྦྱིན་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་བར་བྱ་བའི་ཡུལ་དག་སྟོང་དེ་ཉིད། སྦྱིར་
བཏང་ལ་ཆོས་དགུ་དང་ལྷན་པ་དགོས་ཏེ། ཆོས་ཐུན་མོང་བ་བརྒྱུད་ཀྱི་སྟེང་ཏུ་རང་རང་གི་
གཞི་ལེགས་པ་དང་ལྷན་དགོས་པའི་ཕྱིར།

ཆོས་བརྒྱུད་ཡོད་དེ། བསྟན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་གསོ་བྱུང་ཡན་ཆད་དང་ལྷན་པ། ལུས་
ཐ་མལ་ཏུ་གནས་པ། བསམ་པ་རང་བཞིན་ཏུ་གནས་པ། གནས་ནས་མ་སྦྱང་བ། ལྟ་སྦྱོང་གྱི་
སྟོན་མ་ཆོས་ཕྱོགས་ལས་གཞན་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བ། མཚན་མ་བྱུན་པ། ཆོགས་སུ་མ་
ལོངས་པ། རང་རང་གིས་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་འདེབས་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། རང་
རང་གི་གཞི་ལེགས་པའི་དོན་ཡང་ཡོད་དེ། ཁང་པའི་གནང་བ་ལྟ་བུ་ལ་མཚན་ན་ལེགས་པར་

བརྟགས་པ། སྒྲུབ་གནང་བ་ཕྱིན་པ་དང་མ་འབྲེལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

དེ་ཡང་སྦྱིན་ཡུལ་མཐའ་དག་ལ་མ་དེས་ཏེ། འཁོར་དང་འཁོར་མང་པོ་ཉེར་འཛོག་གི་
གནང་བ་སྦྱིན་པ་ལ་བསྐྱེད་ཆོག་པ་གསེར་རྩང་ཅམ་གྱི་མི་ཆོག་པར་བསྐྱེད་ཆོག་པ་
ཀྱི་སྦྱོར་བ་རྣམས་དག་དང་ལྡན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། སྦྱོར་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ་ལ་ཡུལ་བསམ་
པ་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་མི་དགོས། བཟོད་བ་སྦྱིན་པ་ལ་གནས་ནས་མ་སྤྱང་བ་མི་དགོས།
མ་སྤྱན་བ་དང་མི་མ་སྤྱན་བའི་གསེར་སྦྱོང་སྦྱིན་པ་ལ་ཡུལ་ལྟ་སྦྱོང་གི་སྦྱོན་ས་ཆོས་ཕྱོགས་ལས་
གཞན་པའི་ཕྱོགས་སུ་མ་སོང་བ་མི་དགོས། དགེ་སྦྱོང་མའི་སྦྱོར་བ་སྦྱིན་པ་དང་། མགུ་བ་
སྦྱིན་པར་བྱ་བ་ལ་ཡུལ་མཆོན་མ་སྤྱན་བ་མི་དགོས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ།
གསང་སྦྱོར་བ་སྦྱོང་བ། དགག་དབྱེ་བྱེད་པ་པོ་བསྦྱོང་བ། གནས་མལ་སྦྱོབ་པ་པོ་བསྦྱོང་བ་རྣམས་
སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། འདིའི་བསྦྱོང་ཡུལ་དེ་ཡང་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་བརྒྱ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དགོས་
ཏེ། སྦྱོང་བ་པའི་ཞལ་ཏ་བ་ལ་བཤད་པ་ལྟར་གྱི་ཆོས་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་སྦྱིང་དུ་རང་རང་གི་གཞི་
ལེགས་པ་དང་ལྡན་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། དཔེར་ན། དགེ་སྦྱོང་མའི་སྦྱོར་བར་བསྦྱོང་བ་ལ།
རྣམས་པར་དག་པའི་བྱུང་བར། མཁས་པའི་བྱུང་བར། བརྟན་པའི་བྱུང་བར་གསུམ་དང་ལྡན་པ་
དགོས་པ་ལྟ་བུ་བཞིན་འོ། །

གསུམ་པ་ནི་ནན་ཏུར་བརྒྱའི་ལས་ལ་སོགས་པ་ལྟ་བུ་དང་། དེ་དང་རྗེས་སུ་མ་སྤྱན་
པའི་ལས་ནི་བསྦྱོང་བྱུར་བརྒྱ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ལྟ་བུ། ཆད་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱུབ་པར་བྱ་བའི་
ཡུལ་ཡང་ཆོས་བརྒྱ་གཉིས་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། སྒྲུབ་བཤད་པ་ལྟར་བརྒྱུད་ཀྱི་སྦྱིང་དུ་སྦྱང་

བ་སྒྲིང་ཐོན་སྒྲོན་དུ་སོང་བ། ཉན་བ་མ་ཡིན་པ། དགེ་འདུན་ཐམས་ཅད་འབྲེད་རྒྱས་པ་མ་ཡིན་
 པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། འདིའི་རང་རང་གི་གཞི་ལེགས་པ་ཡང་ཡོད་དེ། སྒྲིང་འཛོམས་ལས་
 ཉན་རྒྱུ་དང་དབྱུང་བ་ཉན་རྒྱུ་ལ་མཆོན་ན་སྒྲིང་བཅོས་པའི་སྒྲིན་ཡོད་བཞིན་དུ་མི་
 འཛོམས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་པ་ལ་གཉིས་སུ་ཡོད་དེ། གསོ་སྦྱོང་གི་ལས་ཀྱིས་སྦྱུབ་པ་དང་། དགག་དབྱེའི་
 ལས་ཀྱིས་སྦྱུབ་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། དང་པོའི་ཡུལ་ལ་དགེ་སྦྱོང་དེ་ཉིད་ཆོས་བཞི་དང་
 ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། སྒྲིང་བཏང་ལ་དགེ་འདུན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་གྱི་སྒྲིང་དུ་གསོ་སྦྱོང་
 གི་ཆོ་ག་ལ་མཁས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ཡོད་དེ། ཁ་སྒྲོང་བར་མི་འོས་
 བས་ཀྱང་གསོ་སྦྱོང་བྱ་རུང་བའི་ཕྱིར། གསོ་སྦྱོང་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཡུལ་གྱི་དབང་དུ་བྱས་
 བ་ཆོས་བདུན་ལྡན་དགོས་ཏེ། དང་པོ་བཞིའི་སྒྲིང་དུ་མཆོམས་ནང་དུ་གནས་པ། མཆོན་མ་བྱུན་
 པ། གསོ་སྦྱོང་བཞག་པ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དགག་དབྱེའི་ལས་ཀྱིས་
 བསྦྱུབ་པར་བྱ་བ་ནི། ཡུལ་དགེ་སྦྱོང་ཆོས་བཞི་དང་ལྡན་པ་དགོས་ཏེ། སྒྲིང་བཏང་དམིགས་
 བསལ་གསོ་སྦྱོང་གི་སྐབས་ལྟར་འདོན་པ་བཞེ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མཆོན་ཉིད་སྒྲིང་བཞིན།
 དགག་དབྱེ་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཡུལ་ནི་གསོ་སྦྱོང་བཞིན་ནོ། །གཉིས་པ་བསྐྱེད་པར་མ་རྩོགས་
 པའི་རབ་བྱུང་ལ་བྱ་བ་ཡོད་དེ། སྔ་རོལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་གཉིས་སྒྲིན་པའི་ལས་ལ་སོགས་པ་རྣམས་
 སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལས་འཆགས་པའི་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ལ། དངོས་སོ་གཙོ་ཆེ་
 བ་དང་། བསམ་པ་གཙོ་ཆེ་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། མཆོམས་ཆེ་ཆུང་གཙོད་པའི་ལས་ལྟ་

བྱ། གཉིས་པ་ལ་འདུ་ཤེས་དང་། ཀུན་སྒྲོང་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དགོ་འདུན་གྱི་འདུ་ཤེས་
གཙོ་ཆེ་བ་དང་། གང་ཟག་གི་འདུ་ཤེས་གཙོ་ཆེ་བཤོ། །དང་པོ་ནི། ཉན་ཏུར་བཅུ་འེ་ལས་ལྟ་བུ།
གཉིས་པ་ནི། བསྟེན་རྒྱུ་གས་སྐྱབ་པའི་ལས་ལྟ་བུ། གཉིས་པ་ཀུན་སྒྲོང་གཙོ་ཆེ་བ་ནི་ལས་དེ་
དང་དེ་བྱེད་པར་འདོད་པ་སྦྱང་ཟག་པ་ནས་དགོས་ཏེ། བཞད་གང་གི་དངོས་པོས་ནི་གང་གིར་
ཡང་མི་འབྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཞན་ཡང་། སངས་རྒྱུས་ཀྱི་བསྟེན་བ་དང་
སེམས་ཅན་ལ་ཕན་པར་འདོད་པའི་བྱམས་སྦྱང་རྒྱུ་དེས་འབྱུང་གི་བསམ་བསམ་བྱེན་པ་སོགས་
དགོས་ཏེ། བསྟེན་པ་རྣམས་པར་དག་པ་བསྐྱུངས། ཞེས་གསུངས། བྱམས་པ་དང་སྦྱང་རྒྱུ་དེ་ཞེས་
སོགས་དང་། དེས་པར་འབྱུང་བའི་རྩིས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ཏེ། ཞེས་སོགས་གསུང་
བའི་བྱིར། གསུམ་པ་ལས་བརྗོད་པ་རོ་བའི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། བརྗོད་པ་ཆང་བ་མ་ནོར་བ་མ་
འབྱུལ་བ་ཞིག་དགོས་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། ལས་བྱུབ་པ་མ་ཉམས་པ་ཞིག་དགོས་པའི་
བྱིར་ཏེ། ཉམས་ན་མ་བྱས་པ་ཉིད་དོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ལས་བརྒྱ་
རྩ་གཅིག་པོ་ཐམས་ཅད་ལ་སྦྱིར་བཏང་ལ་ལས་མ་ནོར་བ་དགོས་པའི་བྱིར། ལས་ནོར་ཡང་
འཆགས་པ་ཡོད་དེ། དགོ་སྒྲོང་པ་མ་ཕན་ཚུན་དུ་བསྐྱབ་པའི་ལས་ནོར་ཡང་འཆགས་པ་ལྟ་བུ་
ཡིན་པའི་བྱིར། དམིགས་བསལ་ལ། སྤྲིག་པ་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་བྱེད་པ་ལ་དེ་བྱེད་པའི་བསམ་
བསམ་སྤྲད་པ་ནན་ཏུར་གྱི་ལས་བྱས་པ་ལ་དེ་འཆགས་པ་ལྟ་བུའོ། །

གསུམ་པ་ལ་སྦྱོད་ལས། ཆིག་ །གོ་རིམ་མ་འབྱུལ་བ་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ།
ལངས་པ་དང་ལག་པ་བརྒྱུད་བཤམ། སྤྲག་པ་གཡས་གོས་ཀྱིས་འཕྱར་བ་ཁ་གཏུམ་པ་གཉིད་

དུ་སོང་བ་ལྟ་བུ་མ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། ཐ་མལ་པའི་ཆོག་གཞན་གྱིས་བར་མ་ཆོད་པར་གོང་འོག་མ་ལྟོང་བ་སྦྱིར་བཏང་ལ་དགོས་པའི་ཕྱིར། དམིགས་བསལ་ལ། རོན་གོ་བ་ལ་མི་གཞོད་ན་ཆོག་གོང་འོག་འཁྲགས་ཀྱང་འཆགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། རོན་གྱི་སྐབས་དག་གི་གོ་རིམ་མ་འཁྲགས་པས་ནི་མི་འཆགས་པ་མ་ཡིན། ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། ལས་གང་དང་གང་བྱེད་པ་ལ་དེ་དང་དེའི་གོ་རིམ་མ་ལྟོང་པར་བྱའོ། །བཞི་པ་ལས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའི་ཡན་ལག་ལ། གང་ཟག་གང་གིས། ཆད་ངེ་ཙམ་དུ། ཤེས་པ་གང་གིས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་གང་ལ་དགོ་འདུན་དགོས་པ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ལས་ཉམས་སུ་སྦྱོང་བ་དགོས་ཉེ། དེ་ལྟར་མ་སྦྱོང་ན་ལས་དེ་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ལ་ལས་གྲལ་བ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ་ཐོས་དགོས། གཞན་གཉིས་ལ་དེ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་གསོལ་བ་དང་མཐུག་སྐྱད་ཡན་ཆད་ཆང་བར་ཐོས་དགོས་ཉེ། གཞན་དུ་ལས་མི་འཆགས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ནི། རྒྱ་བས་ཆོག་ཐོས་ཤིང་རོན་ཡིད་ལ་གོ་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་ལས་འཆགས་པའི་དུས་ཀྱི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ལ་བརྟེན་པ་གསུམ་གཉིས་ཆང་བ་གཅིག་དང་། གསོལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ལ་བརྟེན་པ་ཆ་གསུམ་ཡོད་པའི་གསུམ་གཉིས་ཆང་བ་དང་། གསོལ་བཞིའི་ལས་ལ་བརྟེན་པ་ཆ་གསུམ་ཡོད་པའི་བརྟེན་པ་གསུམ་པའི་སུམ་གཉིས་ཆང་བ་ན་ལས་དེ་དང་དེ་འཆགས་པའི་ཕྱིར་ཉེ། བལ་ཆེར་བྱས་པ་ནི་བྱས་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ལས་རང་གི་ངོ་མོའི་

ནམ་གཞག་ལ། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ། བསྐྱུ་བ། མཚན་ཉིད། ཉེན་གང་ལ་བཞག་ལ། བྱངས་ངེས་ལ།
 སྐབས་འདིར་གསོལ་བཞིའི་ལས་འབང་ཞིག་དངོས་སུ་འཆད་པའི་རྒྱ་མཚན་དང་དུག་དང་པོ་
 བོ། ལུང་གཏམ་གྱི་གཞི་ལས། ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་གསུངས་བ་ནམས་སྒྲོབ་དཔོན་ཡོན་ཏན་
 འོད་གྱིས་སྒྲོམ་དུ་བསྐྱུས་ནས་གསོལ་བ་འབང་ཞིག་པའི་ལས་ཉི་ཤུ་ཅ་བཞི། གསོལ་གཉིས་
 ཀྱི་ལས་བཞི་བཅུ་ཅ་བདུན། གསོལ་བཞིའི་ལས་སུམ་ཅུར་བསྐྱུས་ལ། དང་པོ་ཡོད་དེ། ཀམ་ལ་
 ཉི་ལས། གསང་དང་ནང་དུ་བྱི་བྱིར་དང་། །གསོ་སྦྱོང་དེ་ལ་ལྟར་བཅས་དང་། །དེ་ལ་དགེ་འདུན་
 ཡིད་གཉིས་དང་། །ཚོད་དང་ངེས་ཉིད་མ་ཡིན་དང་། །དེ་ཡི་དོན་དུ་ལྟ་པོ་དག །ཐམས་ཅད་
 དགག་དབྱེར་གཏོགས་བ་ཡིན། །དབྱར་གནས་ཁས་སྦངས་ཉིད་དང་ནི། །ཤི་བའི་རྗེས་དང་
 རོར་འདྲ་དང་། །ཆོས་གོས་སྒྲ་བརྒྱུད་གཏད་བ་དང་། །ཆོས་གོས་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དང་། །གནས་
 ངན་ལེན་ནི་བཞེད་བ་དང་། །བྱངས་སུ་གཞུག་བ་བཞི་དག་དང་། །བྱིས་ཀྱི་སྒྲོམ་དང་དེ་ཞིག་
 དང་། །ལྟར་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་བྱ་བ་དང་། །དེ་ཉིད་བསྒྲོག་པར་བྱ་བ་དག །གསོལ་བ་འབང་ཞིག་
 ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར།

གསང་སྟོན་བསྐྱོར་བའི་ལས། དགེ་འདུན་གྱི་ནང་དུ་བར་ཆད་བྱི་བའི་ལས། གསོ་སྦྱོང་
 གི་ལས། གསོ་སྦྱོང་གི་སྦྱོར་བའི་ཆེ་ལྟར་བ་བྱུང་མ་བྱུང་ཡིད་གཉིས་ཟ་བ། དགེ་འདུན་ཐམས་
 ཅད་ལྟར་བའི་བྱིར་ཚོད་ལ། ལྟར་བ་བྱུང་བར་ངེས་ལ། ལྟར་བ་བྱུང་བར་ངེས་ཀྱང་ངོ་མོ་གང་
 ཡིན་མ་ངེས་པའི་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབས་པའི་ལས་ཉི་ཤེས་ཞི། དགག་དབྱེ་ལའང་དགག་དབྱེའི་
 ལས་དངོས་དང་། སྦྱོར་བའི་ཆེ་བྱིན་གྱིས་བསྐྱབ་པའི་ལས་བཞི་དང་། དབྱར་ཁས་ལེན་གྱི་

ལས་དང་། སྒྲིལ་བའི་རྒྱུ་དང་དེའི་ནོར་འབྲས་བུ་གྲིན་གྲིས་བརྒྱལ་བའི་ལས་དང་། ཚས་གོས་སྒྲིལ་བརྒྱལ་བ་ཀྱང་དང་ཚས་གོས་སྒྲིལ་བ་གཅིག་ཏུ་བྲས་བའི་ལས། དགེ་སྦྱོང་མ་སྒྲིག་ལྟ་བུ་གནས་ངན་ལེན་བྱིས་བ་ལ་གོ་བར་བྱེད་བ་པོ་བསྒྲོ་བའི་ལས། ཞལ་ཏུ་བ་ལ་བཤེས་པོར་འབྲུ་བ། ཟུར་གྱི་འབྲུ་བ། བསྒྲོ་བའི་ཆིག་གིས་གཞན་ན་ལ་གཞོན་བ། ཅི་ཡང་མི་སྒྲིལ་བས་གཞན་ན་ལ་གཞོན་བ་སྟེ་བཞི་ལ་ངན་བའི་གངས་སུ་བཞག་བའི་ལས་བཞི། བྱིས་གྱི་བསྒྲུབ་བའི་སྦྱོར་བ་སྒྲིལ་བ་དང་། དེ་གཞིག་པའི་ལས་གཉིས། ལྷང་བཟེད་ཁ་སྒྲུབ་བའི་ལས་དང་། ཁ་སྒྲུབ་བའི་ལས་གཉིས་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་བ་གསེལ་གཉིས་ཀྱི་ལས་ལ་བཞི་བརྒྱ་ཅ་བདུན་ཡོད་དེ། གནས་དང་མཚམས་ནི་གཉིས་པོ་དང་། མི་འབྲལ་སྒྲོས་དང་དགག་དབྱེད་དང་། གནས་མལ་སྟོབ་བར་བྱེད་བ་དང་། རྩང་བའི་ས་གཞི་བསྒྲོ་བ་དང་། སྒྲིལ་བརྒྱལ་དང་ནི་དེ་གཤིང་དང་། སྦྱོང་དང་ལག་གི་ལྷ་དང་ནི། གནས་ཁང་བསྒྲོ་ལ་སོགས་བ་དང་། གཟུང་དང་གསལ་དང་སྦྱེད་བ་དང་། ཚུལ་གྱིང་བྱིས་བར་བྱེད་བ་དང་། ཁང་བ་ཁང་ཆེན་བསྒྲན་བ་དང་། ལྷང་དང་འབྲལ་བར་མི་འགྱུར་དང་། སྒྲན་དང་སྦྱང་བཟེད་བྱིས་བ་དང་། མ་དད་གོ་བར་བྱ་བ་དང་། སྦྱོན་བ་དང་ནི་ནགས་ལྷལ་དང་། དྲུག་མི་བྱ་དང་མེད་བྱིར་དང་། འཁར་བ་འབྲས་བའི་བྱིར་དང་ནི། རྟེན་བ་གཅིག་ཏུ་བྱིར་དང་། བསྒྲུབ་བ་སྒྲིལ་དང་ཉེར་གནས་དང་། བྱ་དང་ཉེ་དུ་བྱིར་འཕྲོ་བ། གསོལ་དང་གཉིས་ཀྱི་ལས་ཡིན་ནོ། ཞེས་གསུངས་བ་ལྟར་གསོ་སྦྱོང་གི་གནས་ལ་སྒྲོ་མ་སྒྲན་བྱ་བའི་ལས། མཚམས་ཆེ་ཆུང་དཀྱིལ་འཁོར་བའི་མཚམས་གཙོད་བའི་ལས། མཚམས་པོ་ཆེའི་ནང་།

དུ་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་ཕྱིན་པ། སྒྲིམ་བའི་གནད་བ་ཕྱིན་པ། དགག་དགོ་
 བྱེད་བ་བསྟོན་པ། གནས་མལ་སྟོབ་བ་བསྟོན་པ། རུང་ཁང་བྱིན་གྱིས་བརྒྱབ་པ། སྤ་བརྒྱུད་ལ་ཆོ་
 མཐུན་བྱ་བ། སྤ་བརྒྱུད་འདིང་བ་པོ་བསྟོན་པ། སྟོང་བ་བའི་ཞལ་ཏ་བ་བསྟོན་པ། ལག་གི་སྤ་བསྟོན་
 བ། གནས་ཁང་བསྟོན་བ་ལ་སོགས་བ་དང་། ཞེས་བསམ། །

གནས་ཁང་ཟས་ལ་བསྟོན་བ་གཉིས། ། རུག་བ་བག་ཆོས་འབྲིམ་བ་གཉིས། ། ཐུན་
 ཆེགས་འབྲིམ་བར་བྱེད་བ་དང་། ། སྟོན་སྤྱད་འབྲུབ་དང་གོས་ཀྱི་གཉིས། ། དབྱར་གྱི་རས་ཆེན་
 སྟེང་དང་འབྱེད། ། མངག་གཞུག་བ་དང་མཛེས་འཆོས་ཏེ། ། གང་ཟག་བརྒྱུད་དང་གཉིས་པོ་དག །
 ཅེས་གསུངས་བ་ལྟར་བརྒྱ་གཉིས་ཡོད། དགོ་སྟོང་གཞུ་པོ་བསྟོན་བའི་ལས། གསལ་བ་བསྟོན་པ།
 ཆོད་བ་སྟེང་བ་པོ་བསྟོན་པ། ཚུལ་ཤིང་འབྲིམ་བ་པོ་བསྟོན་པ། ཁང་བ་ཁང་ཆེན་གྱི་གཞི་རུང་བར་
 བརྒྱན་བ་ལ་གནད་བ་ཕྱིན་བའི་ལས་གཉིས། ཁྱིམ་སྤྱན་འབྲིན་བ་ལ་ལྟར་བ་སྟེང་བའི་གང་
 ཟག་བསྟོན་པ། ཆན་པོ་དང་ནད་བ་ལ་ཆོས་གོས་དང་མི་འབྲལ་བའི་གནད་བ་ཕྱིན་པ། ཡོ་རྒྱལ་
 གི་བར་དུ་ཉན་གཉིས་བ་བྱེད་བའི་གནད་བ་ཕྱིན་པ། ལྷུང་བཟེད་འབྲེལ་མེད་འབྲིམ་བ་པོ་བསྟོན་
 བ། དགོ་སྟོང་དང་དགོ་སྟོང་མ་ཕྱིག་ལྟ་ཅན་གྱིས་བ་རྣམས་སྤྱ་གོ་བར་བྱེད་བའི་གང་ཟག་བསྟོན་
 བ། དགོ་སྟོང་མའི་སྟོན་བ་བསྟོན་པ། ཉགས་ཉལ་བ་བསྟོན་པ། དགོ་སྟོང་གནས་ནས་དབྱུང་བ་ལ།
 དགོ་སྟོང་མ་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱག་མི་བྱ་བའི་སྟོན་བ་ཕྱིན་པ། དགོ་སྟོང་མ་ལ་འཁོར་འཛོག་བའི་
 གནད་བ་ཕྱིན་བ་དང་འཁོར་མང་པོ་འཛོག་བའི་གནད་བ་ཕྱིན་བ་གཉིས། ཆན་པོ་དང་ནད་བ་
 ལ་འཁར་བའི་གནད་བ་ཕྱིན་པ། ཏ་བའི་གནད་བ་ཕྱིན་པ། གསོ་སྦྱོར་ཐ་དད་བའི་གཙུག་ལག་

ཁང་གི་རྟེན་པ་གཅིག་ཏུ་བྱ་བ། དགོ་སྒོ་བ་མའི་སྒོ་མ་བ་སྦྱིན་བ། ཆངས་སྦྱོང་ལ་ཉེར་གནས་ཀྱི་
 སྒོ་མ་བ་སྦྱིན་བ། དགོ་སྒོ་བ་མ་ལ་རང་གི་བྱ་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་ཉལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་བ། སྦྱ་
 བའི་ཆེ་དགོ་སྒོ་བ་མ་ལ་ཉེ་དུའི་ཁྱི་དུ་འགྲོ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་བ། དབྱར་མཆམས་ཀྱི་ཕྱི་
 རོལ་དུ་འགྲོ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ལ་སྦྱུང་བ་ཡོད་དེ། བསྟེན་པར་རྫོགས་པར་བྱ་བ་
 དང་། །སྦྱ་སྟེགས་གནས་དང་མཆམས་དགོལ་དང་། །མཐུན་སྦྱིན་གསོ་སྦྱོང་བདུན་པོ་
 དང་། །བརྒྱད་དང་འན་དང་མ་སྒྲོས་དང་། །དེ་ཉིད་འཆོལ་དུ་གཞུག་པ་དང་། །བསྒོ་བར་བྱ་
 བ་རྣམས་དང་ནི། །ཉམས་བ་སྦྱིན་པར་བྱ་བ་དག། གསོལ་དང་བཞི་ཡི་ལས་ཡིན་ནོ། །ཞེས་
 གསུངས་པ་ལྟར་བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་ལས། སྦྱ་སྟེགས་ཅན་ལ་ཆེ་བ་བཞིར་གནས་བ་སྦྱིན་
 བ། མཆམས་ཆེ་ཆུང་དང་བྲལ་བ། བན་ཚུན་མཐུན་པར་སྦྱིན་བ། མཐུན་པའི་གསོ་སྦྱོང་སྦྱིན་
 བ། གནས་དབྱུང་བདུན་དང་སྟོག་པ་ནན་ཏུར་སོགས་ནན་ཏུར་བདུན་པོ་གཅིག་ཏུ་བྱས་པ།
 གནས་དབྱུང་རྣམས་དང་ནན་ཏུར་བྱས་པ་ལ་བཟོད་བ་གསོལ་བའི་ལས། སྒོ་བ་གསུམ་མཁུ་
 བ་གསུམ་སྒོ་བ་སྦྱུང་ནས་རང་བཞིན་གྱི་གནས་སུ་དབྱུང་བ། སྦྱ་བརྒྱད་དབྱུང་བ་སྟེ་བརྒྱད།
 འན་པས་འདུལ་བ་སྦྱིན་བ། མ་སྒྲོས་པའི་འདུལ་བ་སྦྱིན་བ། དེའི་རོལ་ཉིད་འཆོལ་དུ་གཞུག་
 བ། དགོ་འདུན་གྱི་དབྱེན། དེའི་རྗེས་སུ་སྒྲོགས་པ། ཁྱི་པ་སུན་འབྱེན་པ། བཀའ་སྒྲོ་མི་བདེ་
 བ། སྟོག་ལྟ་མི་གཏོང་བ། དགོ་སྒོ་བ་གནས་དབྱུང་གི་རྗེས་སུ་སྒྲོགས་པའི་དགོ་སྒོ་བ་མ། དགོན་
 མཆོག་གཏོང་བའི་དགོ་སྒོ་བ་མ། འཐབ་ཀྱིལ་བྱེད་པ། བདེ་ཞིང་གནས་པ། བདེ་ཞིང་གནས་

འདུག་ནམས་ལ་བསྟོར་གྱི་ལས་བྱེད་པའི་ལས་བཅུ་དང་། སྤྱི་ལྷ་མི་གཏོང་བའི་དགེ་ལྡན་
བསྐྱེད་པའི་ལས། ཉམས་པ་ལ་བསྐྱབ་པ་སྦྱིན་པའི་ལས་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། །

གཉིས་པ་ལ་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་པོ་དེ་དག་བསྐྱེད་པ་གསུམ་དུ་འདུ་སྟེ། གསོལ་བ་འབའ་
ཞིག་པའི་ལས། གསོལ་གཉིས་གི་ལས། གསོལ་བཞིའི་ལས་ནམས་སུ་འདུ་བའི་བྱིར། གསུམ་
པ་ལས་གྱི་རོ་བོ་བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་ཁྱད་པར་གསུམ་སྟེན་གྱིས་ཆོ་ག་ཁྱད་པར་ཅན་
གྱི་སྟོན་པ་གསུམ་པའི་བདག་ཉིད་ཅན་དུ་གནས་པ་དེ། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་
ལས་དངོས་ཡིན་པའི་བྱིར། བཞི་བ་རྟེན་གང་ལ་བཞག་པ་ཡོད་དེ། བའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་བཞག་
པ་དུག་པའི་རྟེན་ཁོ་ན་ལ་བཞག་པ་བཅུ་གཉིས། བལ་ཆེར་བ་མ་གཉིས་ཀ་སྟེན་མོང་དུ་བཞག་
པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། དགེ་སྟོང་མའི་སྟོན་པ་བསྟོན་པ། དགག་དབྱེ་བྱེད་
པ་པོ་བསྟོན་པ། རས་ཆེན་སྟེད་པ་པོ་བསྟོན་པ། གཟུ་པོ་བསྟོན་པ། གསལ་བ་བསྟོན་པ། གསལ་བའི་
གསལ་བ་བསྟོན་པ་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། བྱུག་མི་བྱུ་བའི་སྟོན་པ་སྦྱིན་
པ། བསྟོན་པའི་མཇུག་པའི་སྐབས་གྱི་བསྟོན་པ་མཛད་པ། འཐབ་ཀྱིས་བྱེད་པ་ལས་བསྟོན་པའི་
བསྟོན་པ་མཛད་པ། བདེ་ཞིང་གནས་པ་སྦྱིན་པ། བདེ་ཞིང་གནས་འདུག་སྦྱིན་པ། ལྷ་རོལ་གྱི་
སྟོན་པ་གཉིས་སྦྱིན་པ། འཁོར་དང་འཁོར་མང་ཉེ་བར་འཛོག་པའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ། ལུ་ཆུང་
དུ་དང་སྟེན་ཅིག་ཉལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་པ། ཉེ་དུ་དང་སྟེན་ཅིག་ཏུ་འབྱེལ་བའི་གནང་བ་སྦྱིན་
པའི་ལས་ནམས་སུ་ཡོད་པའི་བྱིར། ལྷ་བ་ནི། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ལས་དེ་ལ་བརྒྱ་
ཅ་གཅིག་པོ་དེར་གྲངས་ངེས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། ལུང་གཞི་ལས་གསུངས་པའི་དངོས་

བཅས་ཀྱི་དབང་དུ་བྱས་ནས་དེ་ལྟར་གངས་རེས་པའི་བྱིར། འདུལ་བ་ནས་བཤད་པའི་ལས་
ཡིན་ན་ལས་བརྒྱ་ཅ་གཅིག་སོ་གང་རུང་ཡིན་པས་མ་བྱལ་སྟེ། དེར་མ་འདུས་པ་དུ་མ་ཡོད་
པའི་བྱིར་ཏེ། དགེ་འདུན་གྱི་དཔེན་སྲོང་བ། གང་ཟག་རྒྱལ་ས་སོ་ཆེ་བསྟན་པ་འདུག་པའི་བྱིར་
དུ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བག་ཡངས་སུ་བྱ་བར་གསུངས་པ་དང་མདོར་བསྡུས་པའི་ལས་
ཐམས་ཅད་ཀྱང་ཡོད་པའི་བྱིར།

དུག་པ་ནི། སྐབས་འདིར་གསོལ་བཞིའི་ལས་འབའ་ཞིག་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། ལུང་མ་དག་པ་འགའ་ཞིག་ལ་བརྟེན་ནས་གསོལ་བཞིའི་ལས་མ་ཡིན་པ་ལ་
གསོལ་བཞིའི་ལས་སུ་སློབ་བཏགས་པ་སོགས་ཡོད་པས་དེ་སེལ་བའི་བྱིར་དུ་སྐབས་འདིར་
གསོལ་བཞིའི་ལས་སུ་མ་ཅུའི་གངས་རེས་དངོས་སུ་སྟོན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་མཐུག་གི་ཆོ་
ག་ཡོད་དེ། ཐབས་ལེགས་བྱ་བ་རྣམས་ཡིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་གང་ཟག་དང་འབྲེལ་བའི་
ལས་ཀྱི་མིང་ཅན་ལ་ཡང་དུ་མ་ཡོད་དེ། ཅི་བ་དང་ལན་སྦྱིན་པ་དང་། གསོ་སྦྱོང་བྱིན་རྒྱལ་ས་
སོགས་དུ་མ་ཡོད་པའི་བྱིར། གཞུང་དོན་ནི། ཆོ་ག་ལས་འདས་ན་ཞེས་སོགས་ཀྱི་རྒྱུར་གྱུར་
པའི་ཆོ་ག་ལས་འདས་པ་སྟེ་མ་ཆང་ན་འབྲས་བྱར་གྱུར་པའི་ལས་རྣམས་པར་དག་པ་དང་དེ་དག་
གི་འབྲས་བྱས་བསྟེན་རྫོགས་སོགས་མི་འཆགས་ཏེ། དེ་ལྟར་རྒྱ་མ་ཆང་བའི་བྱིར། ལས་ཆོག་
བཞག་ཏུ་ཡོད་དེ། ལས་རང་རང་ལ་དགོས་པའི་དགེ་འདུན་གངས་ཆང་བ་ལས་རང་རང་གི་ཆོ་
གའི་ཆོག་བརྟོན་པ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སེལ་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

ཕྱིར་བཅོས་ཀྱི་གཞི་སྒྲིག་སྒྲུབ་པ་

༡༣། གཞི་མ་ཞི་བར་ཤེས་ནས་སྒྲིང་བ་པོས་སོ་སོར་ཤེས་བར་བྱས་ཤིང་། ཞེས་སོགས་
 གྱི་གཞུང་འདི་ནམས་ཀྱིས་བྱིར་བཅོས་གྱི་གཞི་འཆད་ཚུལ་ལ། ལྷུང་བ་བྱིར་བཅོས་བ་དང་།
 ཚད་བ་བྱིར་བཅོས་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། རང་སྟོབས་ཀྱིས་བྱིར་བཅོས་བ་དང་། གཞན་
 སྟོབས་ཀྱིས་བྱིར་བཅོས་བ་གཉིས། དང་པོ་ལ། བྱིར་བཅོས་གྱི་གཞི། དུས་དང་དུས་མ་ཡིན་
 བ་བསྐྱས་བ་འབྱུང་བའི་གཞི། ས་གཞན་ན་གནས་བ་སྟོ་བའི་གཞི་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་
 སྟོན་བ་ལ། གཞི་མ་ཞི་བར་ཤེས་ནས། ཞེས་བ་ནས། ལྷུང་བ་ནི་རིགས་སོ། ཞེས་བའི་བར་
 གསུངས། གཉིས་བ་སྟོན་བ་ལ། འདི་ལ་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་མི་ཤེས་བ་ཉིད་དང་བཅའས་བའི་
 སེམས་ཉེ་བར་མ་བཞག་པས་བརྗེད་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། དགེ་སྟོང་ཐམ་བར་གྱུར་བས་ལྷུང་
 བ་བྱིར་མ་བཅོས་བ་ལ་ནི་ཉེས་བ་མེད་དོ། ཞེས་བའི་བར་གྱི་གཞུང་འདི་གསུངས། གསུམ་བ་
 སྟོན་བ་ལ། སྟོ་བ་དང་མགུ་བར་བྱ་བ་སྟོད་བ་དག་གིས། ཞེས་བ་ནས། དེ་དང་སྤྱུ་ཉེགས་ཅན་
 གནས་བ་ལ་གནས་བ་དང་དེར་སྤྲོན་ཅིག་བ་ལ་ནི་ཉེས་བ་མེད་དོ། ཞེས་བའི་བར་གསུངས།

གཉིས་པ་གཞན་སྟོབས་ཀྱིས་སྤྱིར་བཙོས་པའི་གཞི་སྟོན་པ་ལ། མ་གྲགས་པ་ནི་
གཞི་ཉིད་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པ་ནས། དེ་གཉིས་ཀྱི་ཡང་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།
གཉིས་པ་རྩོད་པ་སྤྱིར་བཙོས་པ་ལ། ལས་དང་འབྲེལ་བའི་རྩོད་པ་ཞི་བར་བྱ་བ། ལམ་ལུ་ལོ་

ཚོད་བཅོས་བརྒྱད་ལ། དེ་ལས་གཞན་པའི་ཚོད་བཞི་བར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་སྟོན་བ་ལ། དགེ་
འདུན་ཐ་དད་པ་ཉིད་དུ་བྱས་བ་ལ་མི་འདོད་བར་སྦྱང་བ་དང་། ཞེས་བ་ནས། དེ་ལ་གང་ཟག་
ལས་ཆ་ཉིད་ཡིན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

གཉིས་བ་སྟོན་བ་ལ། དགེ་འདུན་གྱི་དབྱེན་ནི་ཆོས་ལས་ཐ་དད་པའི་དངོས་པོར་
ཞེས་བ་ནས། དབྱེན་ལ་ཆོས་སུ་ཤེས་པས་ཀྱང་རོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གསུམ་བ་
སྟོན་བ་ལ། འབྲུག་ཡོང་གི་རྒྱ་བཞིའོ། །ཞེས་བ་ནས། རོན་སྤྱིན་བར་བྱེད་བའམ་མདོན་བར་
བཅོན་བའོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། གཞུང་འདི་རྣམས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ལྷུང་བ་བྱིར་བཅོས་
དང་། ཚོད་བ་བྱིར་བཅོས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ་བྱིར་བཅོས་པའི་ཐབས་ནན་
ཏུར་དང་། བྱིར་བཅོས་བ་དངོས་གཉིས། དང་པོ་ལ། དབྱེ་བ། བསྐྱུ་བ། རོ་བོ། སྒྲོད་ན། ནན་
ཏུར་ཇི་ལྟར་བྱ་ཆུལ། དགོས་བ་བཤད་བའོ། །དང་པོ་ནི། ནན་ཏུར་ལ་དབྱེན་བཅོ་ལྔ་ཡོད་
དེ། བསྐྱེགས་བ་ནན་ཏུར་བྱེད་བ་ནི། འཐབ་ཀྱོལ་བྱེད་བ་ལ་ལས་ཀྱི་བསྐྱེགས་བ་སྟེ་དེ་ཡང་
མི་འདོད་བཞིན་དུ་གསོལ་བཞིའི་ལས་བྱས་ཏེ། བྱེད་བར་ཅན་གྱི་སྟོད་བ་ལྔ་སྟོང་དགོས་བ་
ཆད་ལས་སུ་བཀའ་ཞིང་དེས་ཀྱང་མ་དུལ་ན། གནས་ནས་འབྱེན་པའི་སྤྲིགས་བའོ། །སྦྱང་
བ་ནན་ཏུར་ནི། དགེ་འདུན་སྐྱག་མའི་ལྷུང་བ་བྱིར་མ་བཅོས་བར་རྒྱན་དུ་བྱེད་བ་ལ་གཉིན་པོ་
ཆུང་དུའི་སྟོན་སྦྱང་བའོ། །བསྐྱང་བ་ནན་ཏུར་ནི། བྱིན་བ་སུན་འབྱེན་བ་སྟེ་སུན་སྦྱང་པའི་
གནས་དེ་ནས་བྱིར་སྦྱང་བའོ། །བྱིར་འབྱེད་ནན་ཏུར་ནི། བྱིན་བ་ལ་བརྟམ་ཐབས་བྱེད་བ་ལ་
མཛའ་བརྩགས་ཀྱིས་སམ་དངོས་པོ་རྒྱང་པའི་སྟོན་བྱིར་འབྱེད་བའོ། །གནས་དབྱུང་བདུན་

ནི་མ་མཐོང་བ་གནས་ནས་དབྱུང་བ་དང་། སྤྱིར་མི་འཆོས་པ་དང་། སྤྱི་གཞི་མི་གཏོང་བ་དང་།
 འཐབ་ཀྱིལ་ལ་འབད་བ་ལས་མ་ལོག་པ་དང་། རྣམ་པར་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལས་ཉེ་བར་མ་
 ཞི་བ་དང་། འཐབ་ཀྱིལ་གྱི་རྒྱ་ཉེ་བར་བསྐྱབ་པ་དང་། དགེ་སྦྱོང་མ་རྣམས་དང་བདེ་ཞིང་གནས་
 བ་གནས་ནས་དབྱུང་བའོ། །གསོ་སྦྱོང་བཞག་པའི་ནུ་རྒྱ་ནི། གདམས་ངག་བཞག་པས་མ་
 ཉུལ་ན་དེ་དགེ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་ཉུ་གསོ་སྦྱོང་བྱེད་ཉུ་མི་འཇུག་པའོ། །དགག་དབྱེ་བཞག་
 པའི་ནུ་རྒྱ་ནི། གསོ་སྦྱོང་བཞག་པའི་ནུ་རྒྱ་གྱིས་མ་ཉུལ་ན་དེ་དགེ་འདུན་དང་ལྷན་ཅིག་
 དགག་དབྱེ་བྱེད་ཉུ་མི་འཇུག་པའོ། །བསྐྱེལ་བ་ནི། དགེ་ཚུལ་པ་མ་བསྐྱེལ་བ་ལུང་ལས་དངོས་
 སུ་གསུངས་པའོ། །ཁྱིམ་པ་ལ་ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྐྱབ་པ་ནི། ཁྱིམ་པས་རབ་ཉུང་བ་ལ་གཤེ་སྐྱར་
 འདོབས་ན་གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་བྱ་བ་སྟེ། དེ་ལ་རབ་ལྷུང་རྣམས་ཀྱིས་ཆོས་དང་
 ཟང་ཟེང་གི་ལས་བྱེད་པ་སྦྱོང་བའོ། །

གཉིས་པ་ནི། བཙུ་ལ་པོ་དེ་ལྷུལ་གྱི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། རབ་ལྷུང་ལ་བྱ་བ་དང་།
 ཁྱིམ་པ་ལ་བྱ་བ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་བྱིར། དང་པོ་བཙུ་བཞི་དང་པོ་དང་། བཙུ་ལ་ཁྱིམ་པ་
 ལ་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ཆོ་གའི་སྒྲོ་ནས་གཉིས་སུ་འདུ་སྟེ། གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་
 བ་དང་། གསོལ་བ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱིས་བསྐྱབ་པ་གཉིས་སུ་འདུ་བའི་བྱིར་རྟེ། དང་པོ་
 བཙུ་བཞི་དང་པོ་དང་། བཙུ་ལ་ཁྱིམ་པ་ཡིན་པའི་བྱིར། རོ་བོའི་སྒྲོ་ནས་གསུམ་ཉུ་འདུ་སྟེ།
 བསྐྱར་བ་ནུ་རྒྱ་དང་། སྦྱོང་བ་ནུ་རྒྱ་དང་། རྣམ་པར་བཞག་པའི་ནུ་རྒྱ་གསུམ་ཉུ་འདུ་
 བའི་བྱིར་རྟེ། དང་པོ་བཞི་དང་པོ་དང་གསོ་སྦྱོང་དང་དགག་དབྱེ་བཞག་པ་གཉིས་གསུམ་པ་

དང་ལྷག་མ་རྣམས་གཉིས་པ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། མི་འདོད་བཞིན་དུ་དགོ་འདུན་གྱི་ལས་ཀྱི་ཆད་པས་གཅོད་པའི་གསོལ་
བཞིའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་དང་། གསོལ་པ་འབའ་ཞིག་པའི་ལས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་གིས་མཐུག་
བཟོད་པ་གསོལ་དགོས་པའི་རིགས་སུ་གནས་པ་ནན་ཏུར་གྱི་རོ་བོ་ཡིན་ཏེ། བྲམ་ཟེའི་དུ་མོས་
ཁྱས་པའི་མདོ་ལས། བསྐྱད་པ་ཞེས་བ་གྱི་པའི་དོན་ཅི་ལགས། ཉེས་བར་འཁོར་ལས་དེའི་མིང་
ཡིན་ཏེ། འོན་ཀྱང་བསྐྱད་པར་བྱ་བ་ནི། དགོ་སྟོང་ཁྱིམ་སུན་འབྱེན་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་ལ་བྱ་སྟེ།
དེ་འདིར་གནས་པར་མི་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར། བཞི་བ་ནན་ཏུར་ཞེས་བཟོད་པའི་རྒྱ་
མཚན་ཡོད་དེ། མི་འདོད་བཞིན་དུ་གཞན་གྱི་འོག་ཏུ་བཞག་སྟེ། འདུད་པར་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་
གྱིས་དེ་ལྟར་བཟོད་པའི་ཕྱིར་ཏེ། འོག་ཏུ་བཞག་ཅིང་འདུད་པ་ཉིད་དུ་རྣམ་པར་བཞག་པ་ཞེས་
བྱ་བའི་ཐ་ཆོག་གོ། །ཞེས་དང་། བཞག་པའི་ནན་ཏུར་ནི་ཆད་པའི་ལས་ཏེ་ཡོངས་སུ་དག་པའི་
ས་ནས་ཉམས་པར་བྱ་བ་སྟེ་ས་འོག་མར་འཛོག་པའི་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

ལྷ་བ་ཇི་ལྟར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུལ་རབ་བྱུང་ཆོས་བཅུ་དང་ལྷན་པ། བྱེད་པ་ལོ་
དགོ་འདུན་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྷན། དུས་དབྱར་ནང་དང་བྱ་བ་གཞན་གྱིས་སེམས་གཡིང་
པའི་དུས་སུ་མ་ཡིན་པར་ཆོག་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱིས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ནན་ཏུར་བྱ་
བའི་བསྐྱབ་བྱ་ཡོད་དེ། བསྐྱབས་སྐྱད་བསྐྱད་ཕྱིར་འབྱེད་བཞི་བྱས་པས་ནི་བྱད་པར་ཅན་གྱི་
སྟོད་པ་ལྷ་སྟོང་བ་དང་། བྱད་པར་བསྐྱད་པ་ནན་ཏུར་བྱས་པས། གང་ནས་བསྐྱད་པའི་གནས་
དེར་མི་གནས་པར་བྱ་བ་ལ་བསྐྱབ་པ་དང་། གནས་དབྱུང་བདུན་དང་བསྐྱལ་བ་ནན་ཏུར་བྱས་

པས་ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྒྲོང་པ་ལྟ་སྒྲོང་བ་དང་། ཚས་ལདི་བའི་རབ་བྱུང་རང་བཞིན་དུ་གནས་
 པ་ནམས་དང་ཚས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྒྲོང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་བྱ་བ་ལ་བསྐབ་བ་དང་། གསོ་
 སྒྲོང་དགག་དབྱེ་བཞག་པས་ནི་དགོ་སྒྲོང་རང་བཞིན་དུ་གནས་པ་དང་གསོ་སྒྲོང་དགག་དབྱེ་
 ལྟན་ཅིག་ཏུ་བྱེད་པ་སྒྲོང་བ་དང་། ལྷུང་བཟེད་ཁ་སྐབ་པས་ནི་གང་ལ་སྐབ་པའི་བྲིས་པ་དང་
 ཚས་དང་ཟང་ཟིང་གི་ལོངས་སྒྲོང་ལྟན་ཅིག་ཏུ་མི་བྱ་བ་ལ་བསྐབ་པ་ནམས་ཡིན་པའི་བྲིས།
 བླ་རྒྱུ་ལས་གྲོལ་པའི་རྒྱ་ཡང་ཡོད་དེ། དག་བཅོམ་ཐོབ་པ་དང་བཟོད་པ་གསོལ་བེན་བ་
 བླ་བླ་རྒྱུ་ལས་ཅད་ལས་གྲོལ་ལ། གསོ་དགག་བཞག་པ་དགོ་སྒྲོང་དང་ལྟན་ཅིག་གསོ་
 དགག་བྲས་པས་དེ་ལས་གྲོལ་ལ། བླ་རྒྱུ་བྲི་མ་བྲས་པས་སྐྱ་མ་ལས་གྲོལ་བར་འགྱུར་བའི་
 བྲིས། དུག་པ་བླ་རྒྱུ་ལས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། ཉེས་པ་ལ་མ་ཞུགས་པ་མི་འཇུག་པ་
 དང་། ཞུགས་པ་འཇོག་གཙོད་པར་བྱེད་པའི་ཆེད་ཡིན་པའི་བྲིས།

གཉིས་པ་བྲིས་བཅོས་དངོས་བཤད་པ་ལ། མཐོལ་བ་དང་། བཤགས་པ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ནི། རབ་ཏུ་བྱུང་བ་ནམས་ཀྱིས་ལྷུང་བ་བཤགས་པའི་སྐྱ་རོལ་དུ་ལྷུང་བ་མཐོལ་
 པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། ལུལ་དགོ་སྒྲོང་ཚས་དུག་ལྟན་ནམ་མ་རྟེན་ན་དགོ་ཚུལ་སོགས་རི་ལྟར་
 རིགས་པའི་མདུན་དུ་དང་། ཁྱད་པར་བསྐྱེད་ཀྱི་ལྷུང་བ་ནམས་ལ་རང་ལ་བསྐྱོ་བ་མཛད་
 པའི་དགོ་སྒྲོང་ཐམས་ཅད་དང་། སོ་སོར་བཤགས་པ་ནི་གནས་དེར་དགོ་སྒྲོང་རི་སྟེང་གི་
 མདུན་དུ་སྐགས་ཆོགས་ལན་གསུམ་བཟོད་པའི་བདག་ལ་ལྷུང་བ་འདི་ལྟ་བུ་ཞིག་བྱུང་ངོ་ཞེས་
 ཐ་མལ་པའི་ཆོག་གིས་མཐོལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྲིས། གཉིས་པ་ལ་བསྐྱེན་པར་མ་རྟོགས་

བའི་རབ་བྱུང་གིས་ལྷུང་བ་བཤགས་པ་དང་། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་ལྷུང་བ་བཤགས་ཚུལ་གཉིས་
 ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བསྟེན་པར་མ་རྫོགས་པའི་རབ་བྱུང་བྱད་པར་གསུམ་ལྟན་གྱིས་སྦྱིར་
 བཏང་ལ་བཤགས་ལུལ་ཆོས་བདུན་ལྟན་རང་གི་བཤགས་བྱའི་ལྷུང་བ་དེའི་མིང་རིགས་གྱིས་
 མ་གོས་པའི་མདུན་དུ་པམ་འདྲ་དང་བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་ལས་གཞན་པའི་ལྷུང་བ་བཤགས་
 འོས་པ་དེ་སྤྲུགས་ཆོགས་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སློན་ནས་བཤགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།
 པམ་འདྲ་དང་བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་གཉིས་བཤགས་པར་བྱ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་
 བྱས་བཤགས་མི་དགོས་ཤིང་། པམ་འདྲའི་ཉེས་བྱས་དེ་དེ་ཙམ་གྱིས་འདག་པར་མི་རུས་
 བའི་བྱིར། གཉིས་པ་ལ་ལྷུང་བ་བཅའས་ཉེས་མཐོལ་བ་དང་། ལྷུང་བ་དངོས་གཞི་བཤགས་
 བའི་ཚུལ་གཉིས།

དང་པོ་ནི། བསྟེན་པར་རྫོགས་པའི་གང་ཟག་གིས་ལྷུང་བ་བཅའས་པའི་ཉེས་པ་རི་
 ལྟར་མཐོལ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲིམ་པ་གསོ་རུང་ཡན་ཆད་དང་ལྟན་པ་དེས་
 བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་པ་དང་པམ་པ་བཅའས་པའི་ཉེས་པ་ལས་གཞན་པའི་ལྷུང་བ་རང་གི་རྒྱུད་དང་
 འབྲེལ་བ། སྐར་མཐོལ་བ་དང་མ་འབྲེལ་བ་དེ། དགེ་སློང་ཆོས་བདུན་ལྟན་གྱི་མདུན་དུ་སྤྲུགས་
 ཆོག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སློན་ནས་མཐོལ་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། ལྷུང་བ་བཅའས་ཉེས་
 བཤགས་པའི་ཚུལ་ཡང་ཡོད་དེ། བཅས་ལྟན་དགེ་སློང་ཆོས་བཞི་དང་ལྟན་པ་ཞིག་གིས། ལུལ་
 དགེ་སློང་ཆོས་བདུན་ལྟན་གྱི་མདུན་དུ་བསྐྱམ་བྱའི་ཉེས་བྱས་དང་པམ་སྤྲུག་བཅའས་པའི་ཉེས་
 བྱས་ལས་གཞན་པའི་བཅའས་ཉེས་རང་གི་རྒྱུད་དང་འབྲེལ་ཡོད་པ་རོ་བོ་ཤིས་ཤིང་བྟན་པར་

ནུས་བ་དེ་སྤྲུགས་ཆིག་ལན་གསུམ་བརྗོད་པའི་སློན་ནས་བཤགས་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར།

གཉིས་བ་དངོས་གཞི་བཤགས་ཚུལ་ལ། ལྷག་མ་བྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་། བམ་བ་བྱིར་བཅོས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། དགེ་སློང་བྱང་པར་ཅན་གྱི་བྱིར་བཅོས་ཚུལ་དང་། དེ་བྱང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པས་བྱིར་བཅོས་གཉིས་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་གྲེ་སློང་གསུམ་ལ་མཁས་ཤིང་ངོ་ཆ་ཁྲེལ་ཡོད་དང་ལྷན་པས་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་བྱང་བ་དེ་ཉིད་སློང་མཁུ་དབྱང་གསུམ་ལ་མི་ལྷོས་པར་དགེ་སློང་གཅིག་གི་མདུན་དུ་མིང་རིགས་ཀྱི་སློན་ནས་བཤགས་པས་དག་པར་འགྱུར་བའི་བྱིར་ཉ། ངོ་ཆ་དང་ལྷན་བ་དང་མདོ་སྤྲེ་འཛིན་དང་འདུལ་བ་འཛིན་བ་དང་མ་མོ་འཛིན་བ་དང་ཤེས་པས་ནི་གཅིག་གི་མདུན་དུ་བཤགས་པས་དགེ་འདུན་ལྷག་མ་ལས་ལྷང་ངོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར།

གཉིས་བ་ནི། སློང་བའི་སློན་ནས་བཅབས་པའི་ཉེས་བ་བྱིར་བཅོས་བྱ་བ་དང་། ལྷག་མ་དངོས་གཞི་བྱིར་བཅོས་ཚུལ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ལ། སློང་བ་ནོད་བ་དང་། སློང་བ་སློང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། དགེ་སློང་བྱང་པར་ཅན་མ་ཡིན་པས་ལྷག་མ་བཅབས་པའི་ཉེས་བ་དག་པའི་ཆེད་དུ་སློང་བ་ནོད་པའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལྷན་གྱི་མདུན་དུ་ལྷམ་ཡུད་དེ་ཕྱག་འཆལ་ཙོག་ཙོག་པོར་འདུག་སྟེ་གསོལ་བ་ལན་གསུམ་བཏབ་པའི་སློན་ནས་ཆོག་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱིས་ལྷག་མ་བཅབས་པའི་ཞག་གངས་རི་སྟེད་བ་དེ་སྟེད་ཀྱི་བར་དུ་ནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། སློང་བ་ནོད་བ་ཞེས་བརྗོད་པའི་རྒྱ་མཆོན་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་ས་ནས་དམན་པའི་སར་སློང་བ་བྱངས་པས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་བྱིར།

གཉིས་པ་སྟོང་བ་སྟོང་བའི་ཚུལ་ནི། སྟོང་བ་ཞོད་པའི་དགོས་དེས་ལྷག་མ་བཅས་པ་
 བའི་ཉེས་པ་འདག་པའི་ཕྱིར་དུ་སྟོང་བ་སྟོང་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། དགོས་འདུན་མཚན་ཉིད་གསུམ་
 ལྟར་ལ་སྟོང་བ་ཞོད་པའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་སྟོང་བ་ཞོད་པའི་ཞག་གངས་དང་མཉམ་པར་བྱ་བར་
 ཅན་གྱི་སྟོང་བ་ལྟ་སྒྲངས། དམན་སྟོང་ལྟ་བུ་སྟོང་བའི་སྟོན་སྟོང་བར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 བྱུང་བར་ཅན་གྱི་སྟོང་བ་ལྟ་སྟོང་བ་ཡོད་དེ། གུས་པའི་ལས་བདག་གིར་བྱེད་པ་སྟོང་བ་དང་།
 མཉམ་པའམ་ལྷག་པའི་བསམ་པ་སྟོང་བ། དགོས་སྟོང་ལའི་གནས་ལྟ་བུ་སྟོང་བ། ཆད་ལས་
 སུ་གཏོགས་པའི་བྱ་བ་སྟོང་བ། སྟོན་པའི་བྱུང་བར་དང་ཉེས་པ་སྟོང་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་
 ཕྱིར། དམན་སྟོང་ལྟ་ཡང་ཡོད་དེ། རང་བར་ལྟ་བུ་སྟོང་བ་དང་། མར་མེ་སྤར་བ་སོགས་
 བྱ་བ་དང་། ཆོས་སྟོན་པའི་དུས་སུ་གཞི་བརྟུང་བ་དང་། ཁྱི་སྟོན་བཤམས་པ་སོགས་བྱ་བ་དང་།
 གཏུགས་ཆོད་ལ་འདུ་བའི་དུས་སུ་ལག་ཚུད་ཟས་བྲིམ་པ་སོགས་བྱ་བ་དང་། དུས་ཐམས་
 ཅད་དུ་དུས་ཆོད་ལས་འདས་པ་དང་འབྱུང་འབྱུར་བཞིན་པ་སོགས་བྱ་བ་དང་། དགོང་གྲུའི་
 དུས་སུ་དགོས་འདུན་གྱི་རྒྱུ་ལ་བཟུང་བ་དང་། སྤྱི་མཉེ་འི་ཕྱིས་བྱ་བ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
 སྟོང་བ་སྟོང་བ་ཞེས་བཞིན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡོད་དེ། རང་བཞིན་གྱི་ས་ནས་ས་གཞན་དུ་སྟོན་ཏེ།
 དམན་སྟོང་ལྟ་ལ་སོགས་པ་སྟོང་བས་ན་དེ་ལྟར་བཞིན་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། ལྷག་མ་དངོས་གཞི་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལ། མགུ་བས་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་
 དང་དབྱུང་བས་ཕྱིར་བཅོས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ། ཞོད་པ་དང་། སྟོང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 བོ། སྟོང་བ་སྟོང་བ་སྟོན་དུ་སོང་བའི་དགོས་དེས་དབྱུང་བ་ཆགས་པའི་ཆེད་དུ་མགུ་བ་ཞོད་

བའི་རྩུལ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་གྱི་མདུན་དུ་དགེ་སློང་པས་ཞག་བྱག་
 མས་སྒྲིབ་བྱེད་ཀྱི་བར་དུ་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱིས་ནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་
 མགུ་བ་སློང་པའི་རྩུལ་ལ། མགུ་བ་ནོད་པ་སློན་དུ་སོང་བའི་དགེ་སློང་དེས་དབྱུང་བ་ཆགས་
 བའི་ཆེད་དུ་མགུ་བ་སློང་པའི་རྩུལ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་ལ་མགུ་བ་
 རོད་པའི་གནས་དེ་ཉིད་དུ་ཞག་བྱག་སོགས་ཀྱི་བར་དུ་དགེ་འདུན་ཐུགས་མགུ་བའི་ལས་
 ལུས་ངག་གིས་སྒྲིབ་པའི་སློན་སློང་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། མགུ་བ་སློང་པ་ཞེས་བརྗོད་
 བའི་རྩུལ་མཆོན་ཡོད་དེ། དབྱུང་བ་ཆགས་པའི་ཆེད་དུ་དགེ་འདུན་ཐུགས་མགུ་བའི་སློང་པ་ལ་
 བསྐབ་དགོས་པའི་རྩུལ་མཆོན་གྱིས་དེ་ལྟར་བརྗོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་དབྱུང་བའི་སློན་སློང་ཕྱིར་
 བཅོས་རྩུལ་ལ། ལུས་གང་དུ་ཉེན་གྱི་གང་ཟག་གང་གིས། ལྷང་བ་གང་འདག་པའི་དོན་དུ་ཆོ་
 ག་རི་ལྟ་བུས་ནོད་པ། སྒྲིབ་པ་འདོ། །དང་པོ་ཡོད་དེ། བ་མའི་བྱེ་བྲག་གིས་དགེ་སློང་ཉི་ཤུ་
 དང་བཞི་བརྒའི་གངས་ཆང་བའི་དགེ་འདུན་མཆོན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་ལས་ནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་
 པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། མགུ་བ་སློང་པའི་དགེ་སློང་དེས་ནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།
 གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ལྷག་མའི་ལྷང་བ་དངོས་གཞི་ཡིན་པ། རང་གི་རྩུད་དང་འབྲེལ་བར་ཡོད་
 པའི་རོ་བོ་གིས་ཤིང་བྲན་པར་བྱས་པ་བཅས་པ་དང་མི་ལྡན་པའི་ལྷང་བ་དེ་དག་པར་བྱ་བའི་
 ཕྱིར་དུ་ནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་ཕྱིར།

བཞི་བ་ལ། སློང་དངོས་མཚུག་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་འདུན་ལ་ཐུག་
 འཆེལ། ཀྣན་པའི་མཐའ་ལོགས་སུ་སློང་ལམ་འགྲེང་ནས་འདུག་པ་སོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།

གཉིས་བ་གསོལ་བཞིའི་ལས་ཀྱི་བྱ་བའི་ཁྱད་པར་ནི་གསོལ་བ་དང་བརྟེན་བ་དངོས་གཞིའི་
བར་བཞུག་པར་བྱ་བྱེད་མཐུག་གཞེངས་བརྟེན་པར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། དེ་གཉིས་ལས་ཀྱིས་སྦྱིན་
ནོ། །དབྱུང་བ་ཡང་ངོ། །དེར་བཞུགས་བ་ཡང་ངོ། །གསོལ་བ་དང་ལས་བརྟེན་བ་དང་པོའི་
བར་དུལོ། །རྩ་བམ་པ་ལྟ་བུར་འབྱེལ་བ་ལའོ། །གཞེངས་བརྟེན་བ་ཡང་ངོ། །བརྟེན་བ་བྱས་
མ་ཐག་ཏུལོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་སྤྱིར།

ལྟ་བུ་ཡོད་དེ། དམན་པའི་ས་ནས་རང་བཞིན་དུ་གནས་པའི་སར་དབྱུང་བས་ན་དབྱུང་
བ་ཞེས་བརྟེན་པའི་སྤྱིར། གཉིས་བ་པམ་བ་སྤྱིར་བཅོས་ལ་པམ་བ་འཆབ་བཅས་བྱུང་ན་གནས་
ནས་དབྱུང་བར་བྱ་བ་ཡིན་ཏེ། ཚུལ་ཁྲིམས་འཆབ་བ་བསྐྱད་པར་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་
སྤྱིར། པམ་བ་འཆབ་མེད་བྱུང་ན་བསྐྱབ་བ་ནོད་པར་བྱ་བ་ཡིན་ལ། དེའི་ཚུལ་ཡང་། འཆབ་
སེམས་སྐྱད་ཅིག་ཅམ་ཡང་མ་སྦྱེས་པའི་པམ་བ་བྱུང་བའི་དགེ་སློང་གིས་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་
འཆབ་སེམས་དང་མི་ལྡན་པའི་པམ་བ་དེ་འདག་པའི་སྤྱིར་དུ་བསྐྱབ་བ་ནོད་པའི་ཚུལ་ཡོད་
དེ། མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྡན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་གསོལ་བ་ཞིའི་ལས་ཀྱིས་རི་སྤྱོད་འཛོའི་བར་དུ་
ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་བ་ལྟ་སྤོང་བ་སོགས་ཀྱི་སྟོན་སྟོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་སྤྱིར། བསྐྱབ་
བ་སྤྱོད་པའི་ཚུལ་ཡང་། བསྐྱབ་བ་ནོད་པའི་དགེ་སློང་དེས་པམ་བ་འཆབ་མེད་འདག་པའི་སྤྱིར་
དུ་མཚན་ཉིད་ལྟ་ལྡན་གྱི་དགེ་འདུན་ལ་བསྐྱབ་བ་ནོད་པའི་གནས་དེར་རི་སྤྱོད་འཛོའི་བར་དུ་
ཁྱད་པར་ཅན་གྱི་སྤྱོད་བ་ལྟ་སྤོངས་དམན་སྤྱོད་ལྟ་བུ་ཞེན་པའི་སྟོན་སྟོན་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་
སྤྱིར། བསྐྱབ་བྱན་ལས་གྲོལ་པའི་རྒྱ་ཡོད་དེ། དག་བཅོམ་བ་ཐོབ་པ། ལྷན་མོང་མ་ཡིན་པའི་

ལས་པ་འཆབ་མེད་བྱུང་བའི་བསྐྱབ་བྱིན་དག་སྒོར་མ་མཆན་བྱུང་བ་ན་བསྐྱབ་བྱིན་ལས་གྲོ་ལ་
བར་འབྱུར་བའི་བྱིར། འདི་ཡན་ཆད་ལ་སྒྲོར་དངོས་མཐུག་གསུམ་ནམས་རང་རང་གི་སྐབས་
དང་བསྐྱབ་ནས་ཅི་རིགས་པར་བྱའོ། །

གཉིས་པ་ཚོད་པ་བྱིར་བཅོས་ལ། ལས་དང་འབྲེལ་བའི་ཚོད་པ་དོས་བརྒྱང་བ། དེ་
ལས་གཞན་བའི་ཚོད་པ་ཞི་བར་བྱ་བའོ། །དང་པོ་ནི། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་འདི་ལ། གཞི་བསམ་
བཤུགས་ཀྱི་མཐར་ཐུག་གི་ཡན་ལག་དང་བཞི་ལས། དང་པོ་ལ། གང་དུ་བྱ་བའི་གནས། གང་
དབྱེ་བའི་དགོ་འདུན། གང་གིས་ལས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པའི་བྱེད་པ་པོ་དང་གསུམ་ལས། དང་
པོ་ནི། སྒྲིང་གཞན་གསུམ་ན་ལས་བྱེད་པ་འབྱུང་གི་སྐྱེ་མི་སྟན་དུ་མི་འབྱུང་སྟེ། སྐྱེ་མི་སྟན་ན་
འཁོར་ནམ་བཞི་མི་འབྱུང་བའི་བྱིར་རྟེ། མཛོད་ལས། ལས་ཀྱི་དབྱེ་བ་ནི་སྒྲིང་གསུམ་ན། །ཞེས་
གསུངས་པའི་བྱིར། མཆོམས་ནང་གཅིག་པ་དགོས་རྟེ། མཆོམས་མི་གཅིག་ན་མཆོམས་ཀྱིས་
བྱེ་བྱིན་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་ཡོད་དེ། དགོ་སྒོར་བརྒྱད་ཡན་ཆད་ཀྱི་གངས་ཆང་བ། ལས་ཀྱི་
ཁ་སྒོར་དུ་དོས་ལ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པ་ནམས་དགོས་པའི་བྱིར། དང་པོ་བྱུབ་སྟེ། མཛོད་
ལས། དེ་ནི་བརྒྱད་དག་ཡན་ཆད་ཀྱི། །ཞེས་གསུངས་པའི་བྱིར། གཉིས་པ་བྱུབ་སྟེ། ཁ་སྒོར་
དུ་མི་དོས་ན་ཚུལ་ཤིང་གིས་པ་མི་འཆགས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་བྱུབ་སྟེ། འཕགས་པའི་དགོ་
འདུན་དབྱེར་མི་རུས་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་སྐྱབ་པ་དག་གིས་དབྱེ་བའི་
བྱིར། གཉིས་པ་བསམ་པའི་ཡན་ལག་ཡོད་དེ། འདུ་ཤེས་མ་འཐུལ་བ། ཀྱན་སྒོར་ཆོས་འདུལ་
བ་དང་མི་ལྡན་པར་ཤེས་བཞིན་དུ་ཆོས་མ་ཡིན་པར་མཛོད་པར་ཞེན་བས་ལས་ཐ་དད་དུ་བྱེད་

བར་འདོད་པ་རྒྱན་མ་ཆད་པ་དགོས་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ལས་ཐ་དད་པར་བྱེད་པ་
དེ་དེ་ཡིན་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ལས་པལ་ཆེར་བྱས་ཐེན་པ་ན་ལས་བྱེད་པའི་དབྱེན་དུ་
འགྱུར་བའི་ཕྱིར།

གཉིས་པ་ལ། གཞི། བསམ་པ། སྒྲོར་བ། མཐར་ཐུག་པའི་ཡན་ལག་དང་བཞི་ལས།
དང་པོ་ལ་ལྔ་ཡོད་དེ། སྒྲིང་འདི་ཉིད་ཡིན་པ། ཉོན་པ་དངོས་སུ་བཞུགས་པའི་སྒྲུན་སྒར་མ་
ཡིན་པ། ཉོན་པ་སངས་རྒྱས་ནས་སྤྲོད་ན་ལས་མ་འདས་པའི་བར་མཆོག་བྱང་གཅིག་ཡོད་
པའི་དུས། འབྱེད་པ་པོ་མ་གཏོགས་དགེ་སྦྲོང་བརྒྱད་ཡན་ཆད་ཀྱི་གངས་ཆང་བ། རྟེན་གྱི་གང་
ཟག་དགེ་སྦྲོང་གི་སྦྲོམ་པ་རྣམ་དག་དང་ལྡན་པ། སོ་སོའི་སྐྱེ་བོ་ཡིན་པ་ཞིག་དགོས་པའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ལ། འདུ་ཤེས་མ་འབྱུང་བ། གུན་སྦྲོང་བསམ་པ་ཐག་པ་ནས་དགེ་འདུན་ཆོས་མ་ཡིན་
ཕྱོགས་སུ་འབྱེད་འདོད་རྒྱན་མ་ཆད་པ་དགོས་སོ། །གསུམ་པ་ནི། ལུང་གཞི་ལས། འོ་མ་ག་
དང་ལན་ཆ་དང་། ཤོས་ངས་དགོན་བར་གནས་པ་དང་། ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་གྱི་བསྐབ་
ཆོགས་ལྔ་དག་གིས་གསོལ་བ་འཇུག། ལུས་ཀྱིས་འབྲིམ་པ་གང་ཡང་རུང་བས་དགེ་འདུན་
འབྱེད་པར་ཞུགས་པའོ། །བཞི་པ་ནི། དགེ་འདུན་དབྱེ་བར་གྱུར་པ་ནའོ། །དབྱེན་འདི་གྲུབ་
ནས་མ་འདུམ་གྱི་བར་དུ་ཉོན་པ་གཅིག་གི་ཞིང་ཁམས་ཀྱིས་བསྐྱུས་པའི་སྦྲོང་གསུམ་གྱི་སྦྲོང་
ཆེན་པོའི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ན་གནས་པའི་ཆོས་བྱེད་པ་རྣམས་ལས་ལྔ་པོ་གང་ཡང་རུང་
བ་རྒྱད་ལ་མི་སྐྱེ་བའི་ཉེས་པ་འབྱུང་ཞིང་། ལུན་ཆད་ཞག་གཅིག་མ་འོངས་ཅམ་དུ་གནས་པ་
ཡིན་ཏེ། མཛོད་འབྲེལ་ལས། དགེ་འདུན་དབྱེན་དེ་ནི་གདོན་མི་བླ་བར་རྣམ་ལངས་བ་ཉིད་དུ་

སྒྲུབ་འདུལ་བ་ཉིད་དུ་འགྱུར་རོ། །ཞེས་གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་མ་ལ། ཚྭ་པའི་རྒྱ། རོ་པོ། དབྱེ་བ། ཚྭ་པ་ཞི་བྱེད། ཚྭ་པ་འབྲུལ་མའི་དོན།
 ཞི་བྱེད་འབྲུལ་མའི་དོན། ཚྭ་པ་མཐར་སྐྱེལ་པའི་རྒྱལ་དང་བདུན་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། བང་
 གི་རྒྱ་བརྒྱལ་ཞུགས་གསུམ་དང་། ཕྱིའི་རྒྱ་དངོས་པོ་མེ་དེ་བཞིན་ཉིད་ལ་ལོག་པར་སྐྱབ་པ་སྒྲོང་
 བ། ལྷང་བ་དང་ལས་ལ་མཐུན་པ་མི་སྦྱིན་པ་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་ནི། གཞན་
 གྱི་མི་མཐུན་པ་སྐྱེ་བའི་ཆོག་གི་ཕྱིར་དུ་སེམས་གཞོལ་ཞིང་འཁོན་དུ་འཇོན་པའི་ཤེས་པ་དེ་
 ཉིད་འདིར་བསྐྱེད་ཚྭ་པ་ཡིན་ཏེ། བམ་ལུ་པ། ཚྭ་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི་འབྲུག་ཡོང་སྟེ་ཞེས་སོགས་
 གསུངས་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ནི། ཚྭ་པ་ལ་དབྱེ་ན། འབྱེད་ཕྱིར་ཚྭ་པ། མི་གདམ་ཕྱིར་ཚྭ་པ། ལྷང་
 ཕྱིར་ཚྭ་པ། ལས་ཕྱིར་ཚྭ་པ་དང་བཞི་ལས། ཞེས་བར་བྱེན་བཅུ་གཅིག་ཏུ་འགྱུར་ཏེ། མི་
 གདམ་ཕྱིར་ཚྭ་པ་ལ། རྒྱ་དང་བཅས་པའི་ཕྱིར་ཚྭ་པ་དང་། རྒྱ་མེད་པའི་ཚྭ་པ་གཉིས་ཡོད་
 ཅིང་། ཕྱི་མ་ལ་གཞི་མེད་པའི་ཚྭ་པ། གཞི་གཞན་རྗེས་སུ་འབྲེལ་བའི་ཚྭ་པ། ཕྱིར་བཅོས་
 ལ་ཕྱིར་མི་ལྡོག་པའི་ཚྭ་པ། སྒྲོས་པས་བྱས་པའི་ཚྭ་པ་དང་བཞི་ཡིན་པའི་ཕྱིར། ལྷང་ཕྱིར་
 ཚྭ་པ་ལ། ལྷང་བ་རང་གི་རོ་བོ་ཤེས་པའི་ཚྭ་པ། མི་ཤེས་པའི་ཚྭ་པ་གཉིས་ལས། དང་པོ་
 ལ། ཕྱིར་འཕྲོ་བ་མེད་པའི་ཚྭ་པ། ཕྱིར་འཕྲོ་ཉི་འཆེ་བ་དང་བཅས་པའི་ཚྭ་པ། དགེ་འདུན་
 མཐའ་དག་དང་འབྲེལ་བའི་ཚྭ་པ་སྟེ་བཅུ་གཅིག་རྣམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ལ། ཚྭ་
 པ་ཐམས་ཅད་ལ་ཞི་བྱེད་དུ་འགྱུག་པའི་ཞི་བྱེད་དོས་གསུང་བ། ཚྭ་པ་གང་ལ་ཞི་བྱེད་གང་

འདུག་པ། ཚོད་པ་པོའི་ཞི་བྱེད་བཤད་པ་དང་གསུམ་ལས། དང་པོ་ཡོད་དེ། དགེ་སློང་འཆི་
བཞིན་བའམ་བསྐབ་པ་ལྟལ་བ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། དེའི་ཆེ་ཚོད་པ་ཐམས་ཅད་ལས་གྲོལ་བའི་ཕྱིར།
གཉིས་པ་ཡོད་དེ། ཞི་བྱེད་ཐམས་ཅད་བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་གྱི་ཚོད་པ་ཞི་བྱེད་དུ་འདུག་པའི་ཕྱིར་
ཏེ། ལས་ལ་མ་ཐུན་པ་སྦྱིན་པ་ནི་དངོས་སུ་ཞི་བྱེད་དང་། གཞན་ཞམས་བརྒྱད་ནས་ཞི་བྱེད་
ཡིན་པའི་ཕྱིར།

གསུམ་པ་ཡོད་དེ། འགྲེད་ཕྱིར་ཚོད་པ་ཞི་བྱེད། མི་གདམ་ཕྱིར་ཚོད་པ་ཞི་བྱེད་དང་།
ལྟར་ཕྱིར་ཚོད་པ་ཞི་བྱེད་དང་། བྱ་བ་ལས་ཕྱིར་གྱི་ཚོད་པ་ཞི་བྱེད་ཞམས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར།
དང་པོ་བྱབ་སྟེ། རྒྱལ་ཕྱིར་རྒྱལ་གྱི་མངོན་སུམ་སོགས་ཞི་བྱེད་མངོན་སུམ་བརྒྱད་ཞམས་སུ་
ཡོད་པའི་ཕྱིར། གཉིས་པ་བྱབ་སྟེ། རྒྱ་དང་བཅས་པའི་ཚོད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་ཞི་བར་བྱེད།
རྒྱ་མེད་ཚོད་པ་ནི་དག་པ་ཕྱིན་པས་ཞི་བར་བྱེད་པའི་ཕྱིར། གསུམ་པ་བྱབ་སྟེ། ཕྱིར་འཕྲོ་བ་
མེད་པའི་ཚོད་པ་ནི། ལྟར་བ་མཐུན་པས་ཞི་བར་བྱེད་པ་སོགས་ལྟར་བ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་ཤེས་
པས་ཚོད་པ་ཞི་བྱེད་དང་། ངོ་བོ་ཉིད་འཕྲོལ་བ་སྦྱིན་པ་སོགས་ལྟར་བ་རང་རང་གི་ངོ་བོ་མི་
ཤེས་པའི་ཚོད་པ་ཞི་བར་བྱེད་པ་སོགས་སུ་ཡོད་པའི་ཕྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། ལས་ལ་མ་ཐུན་
པ་སྦྱིན་པ་སོགས་ཡོད་པའི་ཕྱིར། ལྟར་ཚོད་པ་འབྲུལ་མའི་དོན་ཡོད་དེ། ལྟར་ཕྱིར་ཚོད་པ་དེ་
ལ་ཕྱིར་འཕྲོ་བ་མེད་པའི་ཚོད་པ་སོགས་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་དེ་བཞིན་དུ།
མི་གདམ་ཕྱིར་ཚོད་པ་ལ་ཡང་དེ་གསུམ་གྱི་དབྱེ་བ་སྦྱར་དུ་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་མེད་པའི་ཚོད་པ་
སོགས་གྱི་དབྱེ་བ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ལྟར་ཕྱིར་ཚོད་པ་ལ་ཡང་དེའི་དབྱེ་བ་སྦྱར་

དུ་རུང་བ་རྒྱ་མཚན་མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། རྒྱལ་བ་ཞི་བྱེད་འབྲུལ་མའི་དོན་
ཡོད་དེ།

ཕྱིར་འཕྲོ་བ་མེད་པའི་ཚྭ་བ་ལ། ལྷུང་བ་ཁས་ལེན་ཞི་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་གསུངས་
པ་བཞིན་དུ། ཕྱིར་འཕྲོ་བ་ཉི་འཛེ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚྭ་བ་ལ་ཡང་། ལྷུང་བ་ཁས་ལེན་པ་ཞི་
བྱེད་དུ་འཇུག་པ་སྐྱར་རུང་བ་དང་། ཕྱིར་འཕྲོ་བ་ཉི་འཛེ་བ་དང་འབྲེལ་བའི་ཚྭ་བ་ལ་མངོན་
སུམ་ཞི་བྱེད་དུ་དངོས་སུ་གསུངས་པ་བཞིན་དུ། ཕྱིར་འཕྲོ་བ་མེད་པའི་ཚྭ་བ་ལ་ཡང་མངོན་
སུམ་ཞི་བྱེད་དུ་སྐྱར་དུ་རུང་བར་མཚུངས་ཞེས་པའི་དོན་ཡིན་པའི་ཕྱིར། དེ་རྣམས་ཀྱི་ནང་
ནས། སོ་སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པ་མཆོག་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་ཕྱག་བྱའོ། །ཞེས་སོགས་ཀྱིས་དེ་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་རྟེན་གནས་མལ་གྱི་གཞི་འཆད་ཚུལ་དེ་གང་ཞེ་ན། འདི་ལ་གཞིའི་སྐབས་ནས་
འབྱུང་བ་དང་། ཐུན་ཆོགས་ལ་སོགས་པའི་སྐབས་ནས་འབྱུང་བ་གཉིས་ལས། དང་པོ་ནི། སོ་
སོར་ཐར་པའི་སྒྲོམ་པས། ཞེས་པ་ནས། མི་དག་འོང་བ་ལ་སྐུ་རྒྱུ་རྒྱུ་བསྐྱུང་བའོ། །ཞེས་པའི་
བར་གསུངས། གཉིས་པ་སྟོན་པ་ལ། རྒྱལ་འཆལ་བའི་གནས་སུ་ཁོ་ཁོ་དུ་ཕྱག་དང་བཅས་
པའི་ཆོག་གཞི་དང་བར་བྱའོ། །ཞེས་པ་ནས། རབ་ཏུ་བྱུང་བའི་གནས་སུ་དུས་སྟོན་བྱ་བ་ཆོས་
དང་མཐུན་ནོ། །ཞེས་པའི་བར་གསུངས། འདུལ་བ་མདོར་བསྐྱུས་ཏེ་སྟོན་པ་ལ། མི་རུང་བ་
དང་མཐུན་ལ་རུང་བ་དང་འགལ་བ་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་པར་བསྐྱའོ། །སྤྱི་མ་དང་མཐུན་ལ་སྤྱི་
མ་དང་འགལ་བ་ནི་རུང་བར་འོ། །ཞེས་གསུངས། འདིའི་སྐབས་སུ་ཕྱག་བྱ་བའི་རྣམ་གཞག་
གཙུག་ལག་ཁང་གང་དུ་བཅིག་པའི་གནས་བསྟན་པ། ཁང་པའི་ཅིག་པ་ལ་ཆོན་ངེ་ལྟ་བུས་

བྱུག་པ། མྱོ་ཁང་དུ་འཁོར་བའི་འཁོར་ལོ་ཆ་ལྷ་པ་བྲི་ཚུལ། མཆོད་རྟེན་བྱ་ཚུལ་སོ། །དང་སོ་
ཡོད་དེ། དཀོན་མཆོག་གསུམ་དང་སོ་སོར་ཐར་བའི་སྒྲིམ་པ་མཆོག་དང་། བསྐྱབ་པ་མ་ཉམས་
པ་ཀླན་པ་སོགས་ལ་རབ་ཏུ་བྱུང་བས་གཅེར་བྱ་དང་གོས་གཅིག་པ་དང་ཟས་ཀྱིས་སྐྱགས་པ་
མ་ཡིན་པས་ཡན་ལག་ལྷ་ས་ལ་གཏུགས་པའམ། རྒྱུད་པ་ནས་འཁྱུད་པའི་བྱུག་བྱ་བར་གནང་
སྟེ། དེས་ཁྱད་པར་དུ་བྱས་པའི་དགོས་པ་མཐོང་བའི་བྱིར། བྱུག་འཆལ་བའི་ཡུལ་ཡང་ཉལ་བ་
དང་། ཟས་ཀྱིས་སྐྱགས་པ་སོགས་མ་ཡིན་པ་དགོས་སོ། །

གཉིས་པ་ཡོད་དེ། སེམས་ཅན་མང་པོ་བསོད་ནམས་གསོག་པའི་བྱིར་དུ་སྐྱེ་བོ་མང་
པོ་འདུ་བའི་ས་དང་། རང་ཉིད་ཐོས་བསམ་འཕེལ་བའི་དབང་དུ་བྱས་ན་སྐྱེ་བོའི་རྒྱན་ཕྱགས་
དང་ལྷག་ཅོར་རྒྱུད་བའི་གནས་སུ་བཅུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། གསུམ་པ་ཡོད་དེ། ཟད་
བར་གྱི་ཉིང་རེ་འཛིན་སྐྱེ་སྐྱེ་བའི་བྱིར་དུ་སྒྲོན་པོ་སོགས་ཆོན་སྒྲ་ལྷ་ས་བྱུག་པར་བྱ་བ་ཡིན་
པའི་བྱིར། བཞི་པ་ཡོད་དེ། གཙུག་ལག་ཁང་གི་མྱོ་ཁང་དུ་མི་རྟག་པ་སྟེ། སྤོང་པོའི་གཟུགས་
ཀྱིས་བཟུང་བའི་དཀྱིལ་འཁོར་ཆ་ལྷ་པ་བྲི་ལ། དེའི་སྟེང་གི་ཆ་ལ་ལྷའི་འགོ་བ་བྲི། བར་ལ་སྒྲིང་
བཞིའི་མིའི་འགོ་བ་བ་དང་། འོག་ཏུ་དན་སོང་གསུམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་བྲི། དེའི་མཐའ་སྐྱོར་
དུ་རྟེན་འབྲེལ་ཡན་ལག་བརྟུ་གཉིས་མ་རིག་པ་ཀླན་མོ་ཡོང་བ་ལྷ་བུའི་ཚུལ་དུ་བྲིས་པ་སོགས་
དང་། དབུས་སུ་འདོད་ཆགས་ཕྱག་རོན། ཞེ་སྤང་སྦྱུལ། གཉི་ཕྱག་ལག་གི་རྣམ་པར་བྲིས་པ་
སོགས་དང་། དེའི་སྟེང་དུ་སངས་རྒྱས་མུ་རྩ་དན་ལས་འདས་པའི་མཛད་པ་སོགས་དང་། འོག་གྱ།
བཙམ་པར་བྱ་ཞིང་དབྱུང་བར་བྱ། ཞེས་སོགས་ཆོགས་བཅད་གཅིག་བྲི་བ་སོགས་བྱའོ། །

ལྷ་བ་མཆོད་རྟེན་རི་ལྷ་ར་བྱ་བའི་ཚུལ་ཡོད་དེ། གཙང་ཁང་ཅན་དང་ཀ་བ་ལྷ་བྱའི་
 མཆོད་རྟེན་ནམས་བྱ་བ་ཡིན་པའི་བྱིར། དེ་ལྷ་ར་མཆོད་རྟེན་བྱས་པ་ལ་དགོས་པ་ཡོད་དེ། སྤྱི་
 བོ་མང་པོའི་བསོད་ནམས་གསོག་པ་དང་། སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་འཕེལ་རྒྱས་སུ་བྱེད་པའི་
 དགོས་པ་ཡོད་པའི་བྱིར། །

མཇུག་བྱང་བསྟོན་བ།

༡༡། །ལྷ་ར་བཅས་འགྲོ་བའི་འདྲེན་མཆོག་སྐུ་བ་དབང་ནས། །ལེགས་རྒྱུད་རྒྱ་པོད་འདུལ་བ་
འཛིན་ནམས་དང་། །ཁྱད་པར་འཕགས་མཆོག་ཡོན་ཏན་འོད་དང་ནི། །སྐུ་བ་དབང་གཉིས་བ་
ཀུན་མཁྱེན་ཚིང་ཁ་བ། །བཀའ་བློན་མཉམ་མེད་འཇམ་དབྱངས་སྐུལ་བའི་སྒྱ། །རྩི་བཅུན་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་ལ་སོགས་བ། །དངོས་དང་བརྒྱུད་པའི་སྒྲ་མ་ནམས་ལ་འདུད། །སྐྱ་བཞིའི་བང་
རིས་བཞི་ལྷན་སྐུ་བ་དབང་ལ། །འཕགས་ཆོགས་འདུལ་འཛིན་གསེར་རིས་བསྐྱོར་ནམས་
ཀྱི། །ཁམ་ཞི་རྟེན་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོན་འཛིན་མའི་བྱོན། །གསལ་བྱེད་ནམ་བཤད་ནམ་མཁའི་ནོར་
བུ་འདིའི། །ལྷང་རིགས་འོད་ཀྱིས་ལོག་རྟོག་སྐྱུན་བ་སེལ། །མཁས་པའི་དགོངས་བ་བསྒྲོ་ཁ་བྱེ་
བས། །འདུལ་བའི་ཆོག་དོན་ལེགས་པར་བཤད་ལགས་མོད། །འཕགས་པའི་དགོངས་བ་སྐྱེ་
བོས་རྟོགས་དཀའ་བས། །ནོངས་པའི་ཆོགས་གང་འཕགས་དང་མཁས་ལ་བཤགས། །འདིར་
འབད་དགེ་བ་ཉལ་འགྲོ་གཞུང་རྒྱུ། །སྒྲེ་འཕགས་ནམ་དཀར་ཅུ་སྐྱུང་བྱེ་བ་དང་། །ལྷན་ཅིག་
ཀུན་མཁྱེན་རྒྱ་མཆོར་འཇུག་བྱུང་ཅིག །

ཅེས་འདུལ་བའི་སྟེ་སྟོན་མཐའ་དག་པའི་དགོངས་བ་བྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་འགྲེལ་བར་
བྱེད་བ་སྒྲོ་གསལ་ནོར་བུའི་སྒྲུང་བ་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ནི། །ཤུགས་དགེ་སྟོང་བདེ་ལེགས་ཉི་མས་

སེ་ར་ཐེག་ཆེན་གྱིང་དུ་སྐྱུར་བ་ལས་སྐྱུར་ཡང་རྗེ་ཉིད་ཀྱི་བཀའ་འབངས་ཐ་མ་ལྡུའི་དགོ་
 སྐྱོང་ནམ་མཁའ་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་གཞི་སྤྲད་ཀྱི་ཆ་འདི་ནམས་ཅུང་ཟད་བསྐྱུས་ཤིང་། ལ་སྐྱོང་
 དགོས་པ་ནམས་ལ་བསྐྱང་བ་དང་ཡིག་མཁན་གྱི་བྲིས་ནོར་བ་ནམས་དག་པར་བཅོས་པ་འདི་
 གུང་རྒྱལ་བའི་བསྐྱན་པ་དར་ཁིང་རྒྱས་ལ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པར་གྱུར་ཅིག ། །

དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

སྒྲོབ་སྒྲོན་བཀ

ལ་སྒྲོབ་སྒྲོན་མཁུན་རིན་པོ་ཆེ་ལ་རྩེ་བཙུན་སྒྲོ་བཟང་ཆོས་ཉིད་
དཔལ་བཟང་པོ་མཆོག་

གཙོ་སྒྲིག་འགན་འཁུར་བཀ

མེད་སྒྲུལ་སྒྲུ་ཤོག་འཁྲུག་སྒྲོ་བཟང་དམ་ཆོས་།

ཁུ་དག་བཀ

ཆ་བ་དགེ་བ་ཤེས་བསོད་ནམས་དོ་རྩེ། ཆ་བ་དགེ་བ་ཤེས་སྒྲོ་བཟང་སངས་རྒྱལ།
ཉར་དགེ་བ་ཤེས་ཡེ་ཤེས་དཀོན་མཆོག་ ཉར་དགེ་བ་ཤེས་ལུབ་བཙུན་ཆོས་འཕེལ།
ཉེ་ཉོར་དགེ་བ་ཤེས་དཔལ་ལྷན་རྒྱ་མཆོ། ཉར་སྒྲོ་བཟང་རྒྱ་བཀ
གོ་བོ་སྒྲུལ་བཟང་རྒྱ་མཆོ། ཀོང་པོ་དག་དབང་རབ་བརྟན།
ཀོང་པོ་དག་དབང་བཙོན་འགྲུལ། ལྷ་འབྲུམ་དགེ་འདུན་ཐོགས་མེད།
བསམ་སྒྲོ་སྒྲོ་བཟང་བཙོད་བཀ

དཔེ་མཛོད་འགན་འཛིན།

ཉར་དགོ་བཤེས་འཇམ་དཔལ་སྦྱིན་པ།

ཆ་བ་གནས་བརྟན་བཟ་ཤིས།

དབར་ཅ་སྒྲིག་མཁན།

དགའ་བྱུང་དཔེ་མཛོད་ཀྱི་དབར་ཅ་འབྲུག་སྒྲིག་ཁང་ནས་བསྒྲིགས།

དེབ་གསུགས་སྒྲིག་སྦྱོར་བ།

ཀོང་པོ་བསྟན་འཛིན་ལྟོ་ལྟ། བཟེ་བསྟན་འཛིན་ཡིད་དགལ།

རྒྱ་སྦྱོར་བ།

ཆ་བ་དབྱ་བྱུང་དགོ་བཤེས་བསོད་ནམས་རྒྱལ་མཚན་ལགས་དང་

ཁོང་གི་རོགས་ཆོགས།

བྱད་པར་དགའ་ལྷན་ཐོས་བསམ་གླིང་མཆོག་གི།

དགོ་འདུན་སྡེ་ནམས་དམ་ཆོས་བསྐྱབ་པ་ལ།

ཉེར་འཆོ་འགལ་གྱིན་མ་ལུས་ཀྱན་ཞི་ནས།

ལེགས་ཆོགས་མཐུན་གྱིན་ཅོལ་མེད་འགྲུབ་པར་ཞོག།

བྱད་ཅེ་མཇེ་བཙུན་གྱུབ་པའི་དབང་ལྷན་པ་རྣམས་འཆང་ཞོག་དོན་ཡོད་མཁས་གྲུབ་ཀྱི་གསུང་།